Naşterea Domnului nostru Iisus Hristos

(s.v. 25 decembrie/ s.n. 7 ianuarie)

Materiale despre Naşterea Domnului nostru Iisus Hristos:

https://archive.org/details/@steaemy?query=Na%C5%9Fterea+Domnului+nostru+Iisus+Hristos

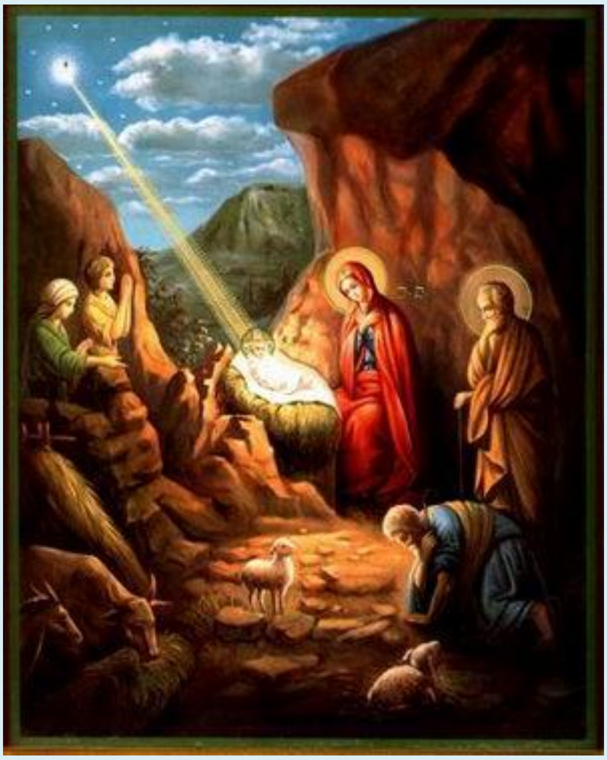
https://independent.academia.edu/emystea/Na%C5%9Fterea-Domnului-(-25-dec)

https://www.slideshare.net/steaemy1/search_my_uploads?type=&new=&q=Na%C5%9Fterea+Domnului+

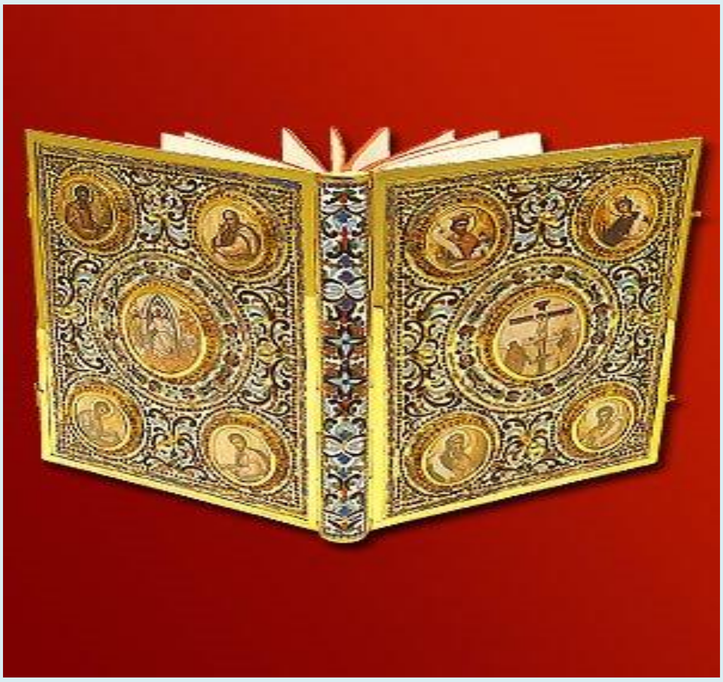
***

Index

Evanghelia şi Apostolul zilei

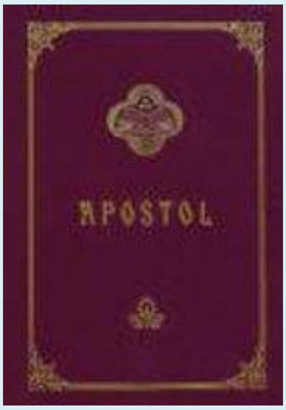
Evanghelia

Ev. Matei 2,1-12

1. Iar dacă S-a născut Iisus în Betleemul Iudeii, în zilele lui Irod regele, iată magii de la Răsărit au venit în Ierusalim, întrebând:
2. Unde este regele Iudeilor, Cel ce S-a născut? Căci am văzut la Răsărit steaua Lui şi am venit să ne închinăm Lui.
3. Şi auzind, regele Irod s-a tulburat şi tot Ierusalimul împreună cu el.
4. Şi adunând pe toţi arhiereii şi cărturarii poporului, căuta să afle de la ei: Unde este să Se nască Hristos?
5. Iar ei i-au zis: În Betleemul Iudeii, că aşa este scris de proorocul:
6."Şi tu, Betleeme, pământul lui Iuda, nu eşti nicidecum cel mai mic între căpeteniile lui Iuda, căci din tine va ieşi Conducătorul care va paşte pe poporul Meu Israel".
7. Atunci Irod chemând în ascuns pe magi, a aflat de la ei lămurit în ce vreme s-a arătat steaua.
8. Şi trimiţându-i la Betleem, le-a zis: Mergeţi şi cercetaţi cu de-amănuntul despre Prunc şi dacă Îl veţi afla, vestiţi-mi şi mie, ca, venind şi eu, să mă închin Lui.
9. Iar ei, ascultând pe rege, au plecat şi iată, steaua pe care o văzuseră în Răsărit mergea înaintea lor, până ce a venit şi a stat deasupra, unde era Pruncul.
10. Şi văzând ei steaua, s-au bucurat cu bucurie mare foarte.
11. Şi intrând în casă, au văzut pe Prunc împreună cu Maria, mama Lui şi căzând la pământ, s-au închinat Lui; şi deschizând vistieriile lor, I-au adus Lui daruri: aur, tămâie şi smirnă.
12. Iar luând înştiinţare în vis să nu se mai întoarcă la Irod, pe altă cale s-au dus în ţara lor.

Apostol

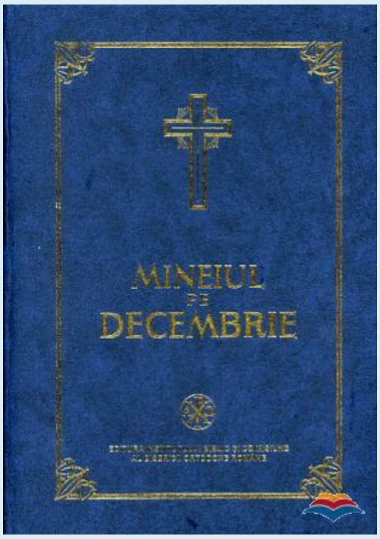
Epistola către Galateni a Sfântului apostol Pavel

Galateni 4,4-7

Fraţilor

4.Iar când a venit plinirea vremii, Dumnezeu, a trimis pe Fiul Său, născut din femeie, născut sub Lege,
5.Ca pe cei de sub Lege să-i răscumpere, ca să dobândim înfierea.
6.Şi pentru că sunteţi fii, a trimis Dumnezeu pe Duhul Fiului Său în inimile noastre, care strigă: Avva, Părinte!
7.Astfel dar, nu mai eşti rob, ci fiu; iar de eşti fiu, eşti şi moştenitor al lui Dumnezeu, prin Iisus Hristos.

În această lună (decembrie), ziua a douăzeci şi cincea - Naşterea cea după trup, a Domnului şi Dumnezeului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos (Minei)

La Vecernie

La ceasul al 7-lea din zi (spre orele 13) toacă paraclisierul în toaca mare şi trage toate clopotele şi adunându-ne în Biserică, începe Vecernia după obicei, dându-se binecuvântarea ca la Liturghie.

Preotul face începutul: Binecuvântată este Împărăţia; Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor.

Apoi cel mai mare: Împărate ceresc… Sfinte Dumnezeule… Şi după: Tatăl nostru… Doamne miluieşte..., de 12 ori. Slavă… Şi acum… Veniţi să ne închinăm… De trei ori. Şi Psalmul începător: Binecuvântează suflete al meu… După aceasta, Diaconul zice Ectenia cea mare.

Şi de este Sâmbătă seara, cântăm Fericit bărbatul… Catisma toată.

Iar de este Duminică seara, cântăm numai cei trei psalmi dintâi.

Iar dacă este în altă zi, Catismă nu se citeşte, ci după Ectenie, îndată cântăm Doamne strigat-am… pe glasul al 2-lea. Preotul face Proscomidia şi Diaconul cădeşte Biserica după obicei; Iar cântăreţii de la strane cântă: La Doamne strigat-am… Stihirile Praznicului pe 8.

Glasul al 2-lea, singur glasul, a lui Ghermano: Veniţi să ne bucurăm de Domnul, această taină de acum spunând, peretele cel din mijloc al zidului s-a stricat; sabia cea de foc dă dosul, şi Heruvimul se depărtează de la pomul vieţii, şi eu desfă-

ţării Raiului mă împărtăşesc. Din care am fost lepădat pentru neascultare. Că Chipul cel neschimbat al Tatălui, Chipul Fiinţei Lui celei de-a pururea, chipul robului primeşte, ieşind din Maică ce nu ştie de nuntă, nesuferind schim-bare; că ceea ce a fost a rămas, Dumnezeu fiind adevărat; şi ceea ce n-a fost a luat, Om făcându-Se pentru iubirea de oameni. Acestuia să strigăm: Cela ce Te-ai născut din Fecioară Dumnezeule, miluieşte-ne pe noi. *(de două ori)*

A lui Anatolie: Domnul Iisus născându-Se din curata Fecioară, s-au luminat toa-te; că păstorii zicând cu fluierele, şi magii închinându-se, îngerii cântând. Irod s-a tulburat; că Dumnezeu cu trup S-a arătat, Mântuitorul sufletelor noastre. *(de două ori)*

Împărăţia Ta, Hristoase Dumnezeule, Împărăţia tuturor veacurilor, şi Stăpânirea Ta întru tot neamul şi neamul; Cel ce Te-ai întrupat din Duhul Sfânt, şi din pururea Fecioara Maria Te-ai făcut Om. Lumină ne-a strălucit nouă Hristoase Dumnezeule venirea Ta; Lumina cea din Lumină, strălucirea Tatălui; toată făp-tura ai luminat, toată suflarea Te laudă pe Tine, Chipul slavei Tatălui. Cela ce eşti şi mai-nainte ai fost, şi ai strălucit din Fecioară, Dumnezeule miluieşte-ne pe noi. *(de două ori)*

Ce vom aduce Ție, Hristoase? Că Te-ai arătat pe pământ ca un om pentru noi; că fiecare din făpturile cele făcute de Tine, mulțumire aduce Ție. Îngerii lauda, ce-rurile steaua, magii daruri, păstorii minunea, pământul peştera, pustiul ieslea; iar noi pe Maica Fecioara. Dumnezeule, Cela ce eşti mai-nainte de veci, miluieşte-ne pe noi. *(de două ori)*

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *glas acelaşi, a Casianei*

August singur stăpânind pe pământ, mulţimea stăpânirii oamenilor a încetat; şi Tu întrupându-Te din cea curată, mulţimea dumnezeilor idoleşti s-a surpat. Sub o împărăţie lumească cetăţile erau, şi întru o stăpânire a Dumnezeirii neamurile au crezut. Scrisu-s-au popoarele cu porunca Cezarului, scrisu-ne-am credincioşii cu numele Dumnezeului nostru, Celui ce Te-ai întrupat. Mare este mila Ta, Doa-mne, slavă Ție.

Vohod cu Evanghelia: Lumină lină a sfintei slave a Tatălui ceresc, Celui fără de moarte, a Sfântului, Fericitului, Iisuse Hristoase, venind la apusul soarelui, vă-zând lumina cea de seară, lăudăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Dumne-zeu; vrednic eşti în toată vremea a fi lăudat de glasuri cuvioase, Fiul lui Dumne-zeu, Cel ce dai viaţă, pentru aceasta lumea Te slăveşte.

Prochimenul zilei, şi citirile cu Troparele şi cu Stihurile lor.

Vezi: Dacă s-ar întâmpla ajunul Naşterii Domnului nostru Iisus Hristos Vineri, prochimenul zilei se lasă, şi se cântă Prochimenul cel mare, glas 7: Cine este Dumnezeu mare, ca Dumnezeul nostru..., cu Stihurile lui care este spre 26 de zile.

De la Facere citire:

Cap. 1. Vers 1.

Întru început a făcut Dumnezeu Cerul şi pământul; şi pământul era nevăzut, şi netocmit, şi întuneric era deasupra adâncului, şi Duhul lui Dumnezeu se purta pe deasupra apei. Şi a zis Dumnezeu: Să se facă lumina, şi s-a făcut lumină, şi a văzut Dumnezeu lumina că este bună, şi a despărţit Dumnezeu între lumină, şi între întuneric, şi a numit Dumnezeu lumina ziuă, şi întunericul l-a numit noa-pte. Şi s-a făcut seară, şi s-a făcut dimineaţă, zi una. Şi a zis Dumnezeu: Să se facă tărie în mijlocul apei, şi să fie despărţind apa de apă, şi s-a făcut aşa. Şi a făcut Dumnezeu tăria, şi a despărţit Dumnezeu între apa care era deasupra tăriei, şi între apa care era sub tărie, şi a numit Dumnezeu tăria Cer; şi a văzut Dumne-zeu că este bine, şi s-a făcut seară, şi s-a făcut dimineaţă, ziua a doua. Şi a zis Dumnezeu: Să se adune apa de sub Cer întru o adunare, şi să se arate uscatul, şi s-a făcut aşa. Şi s-a adunat apa cea de sub Cer întru adunările sale, şi s-a arătat uscatul. Şi a numit Dumnezeu uscatul pământ, şi adunările apelor le-a numit mări, şi a văzut Dumnezeu că este bine. Şi a zis Dumnezeu: Să răsară pământul iarbă verde, care să semene sământă după fel şi asemănare, şi pom roditor, care să facă roadă, căruia să fie sământa lui într-însul după fel pe pământ; şi s-a făcut aşa. Şi a dat din sine pământul iarbă verde care seamănă sământă după fel şi după asemănare pe pământ, şi pom roditor, care face roadă, a căruia sământă este într-însul după fel pe pământ; şi a văzut Dumnezeu că este bine; şi s-a făcut seară, şi s-a făcut dimineaţa, ziua a treia.

De la Numeri citire:

Cap. 24, Vers. 2.

Fost-a Duhul lui Dumnezeu peste Valaam. Şi luându-şi pilda sa a zis: Cât sunt de bune casele tale Iacove, şi corturile tale Israile! Ca nişte văi umbroase, ca nişte grădini lângă izvoare, ca nişte corturi care le-a înfipt Domnul şi ca nişte cedri lângă ape. Ieşi-va un Om din seminţia lui, şi va stăpâni neamuri multe, şi se va înălţa împărăţia lui, şi va creşte. Dumnezeu l-a povăţuit din Egipt; a Cărui slavă este ca a inorogului; mânca-va neamurile vrăjmaşilor Lui, şi grăsimea lor va suge, şi cu săgeţile sale va săgeta pe vrăjmaşi. Culcându-se a adormit ca un leu, şi ca un pui de leu; cine îl va deştepta pe el? Cei ce te binecuvântează pe tine, sunt binecuvântaţi, şi cei ce te blesteamă, s-au blestemat, Răsări-va o stea din Iacov, şi se va scula un Om din Israil, şi va zdrobi pe domnii lui Moab şi va

prăda pe toţi feciorii lui Set. Şi va fi Edom stăpânirea lui; şi va fi moştenirea Isav vrăjmaşul lui; şi Israil a făcut putere.

Din proorocia lui Miheea citire:

Cap. 4. Vers. 6.

În zilele acelea, zice Domnul, aduna-voi pe cea sfărâmată, şi pe cea lepădată voi lua, şi pe care am lepădat. Şi voi pune pe cea sfărâmată întru rămăşiţă, şi pe cea lepădată întru neam tare. Şi va împărăţi Domnul peste ei în muntele Sionului de acum şi până în veac. Şi tu Vitleeme casa Efratei, au doară mic eşti a fi întru miile Iudei? Că dintru tine va ieşi mie căpetenie, ca să fie Domn întru Israil, şi ieșirea Lui din început, din zilele veacului. Pentru aceasta da-va pe ei, până la vremea întru care Născătoarea va naşte, şi rămăşiţele fraţilor Lui se vor întoarce la fiii lui Israil. Şi va sta şi va vedea, şi va paşte turma Sa cu tărie Domnul. Şi întru slava numelui Domnului Dumnezeului lor vor fi; pentru că acum se vor mări până la marginile pământului.

Apoi citeţul cu glas mai înalt citeşte **Troparul** acesta: În taină Te-ai născut în peşteră; şi Cerul pe Tine tuturor Te-a arătat, punând înainte steaua ca o gură Mântuitorule. Şi pe magi i-a adus Ție, care Ți s-au închinat cu credinţă, cu care împreună miluieşte-ne pe noi.

Şi îndată stranele cântă sfârşitul Troparului pe glasul al 6-lea: Şi pe magi i-a adus Ție, care Ți s-au închinat cu credinţă, cu care împreună miluieşte-ne pe noi.

Iar citeţul citeşte **Stihurile**:

Stih: Temeliile lui în munţii cei sfinţi; iubeşte Domnul porţile Sionului, mai mult decât toate sălaşele lui Iacov. Prea slăvite s-au grăit pentru tine cetatea lui Dumnezeu. Aduce-mi-voi aminte de Raav şi de Babilon, de cei ce Mă cunosc pe Mine.

Şi pe magi i-a adus Ție, care Ți s-au închinat cu credinţă, cu care împreună mi-luieşte-ne pe noi.

Stih: Şi iată cei de altă seminţie, şi Tirul şi poporul Arabilor, aceştia s-au născut acolo; Maică, Sionului va zice omul, şi Om S-a născut întru dânsul, şi însuşi Cel Preaînalt l-a întemeiat pe dânsul.

Şi pe magi i-a adus Ție, care Ți s-au închinat cu credinţă, cu care împreună mi-luieşte-ne pe noi.

Stih: Domnul va povesti în scriptura popoarelor, şi a boierilor acelor ce s-au născut într-însul; precum şi al tuturor celor ce se veselesc, le este locaşul întru tine.

Şi pe magi i-a adus Ţie, care Ţi s-au închinat cu credinţă, cu care împreună miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Şi pe magi i-a adus Ţie, care Ţi s-au închinat cu credinţă, cu care împreună miluieşte-ne pe noi.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor.

Şi pe magi i-a adus Ţie, care Ţi s-au închinat cu credinţă, cu care împreună miluieşte-ne pe noi.

Apoi citeţul citeşte **Troparul:** În taină Te-ai născut în peşteră; ci Cerul pe Tine tuturor Te-a arătat, punând înainte steaua ca o gură Mântuitorule.

Apoi însuşi citeţul cântă: Şi pe magi i-a adus Ţie, care Ţi s-au închinat cu credinţă, cu care împreună miluieşte-ne pe noi.

Şi iarăşi citirile mai departe.

Din proorocia Isaiei citire:

Cap. 11, Vers. 1.

Acestea grăieşte Domnul; ieşi-va toiag din rădăcina lui Iessei, şi floare din rădăcina lui se va înălţa; şi va odihni pe dânsa Duhul lui Dumnezeu, Duhul înţelepciunii şi al ştiinţei, Duhul sfatului şi al puterii, Duhul cunoştinţei şi al bunei credinţe; Duhul temerii de Dumnezeu o va umplea pe dânsa. Nu după mărire va judeca, nici după grai va mustra; ci va judeca cu dreptate Judecata smeriţilor, şi va mustra cu dreptul pe marii pământului; şi va bate pământul cu cuvântul gurii sale şi cu duhul buzelor sale va omorî pe cel necurat. Şi va fi încins cu dreptate peste mijlocul său, şi cu adevărul învelite coastele lui. Atuncea va paşte împreună lupul cu mielul, şi pardosul va odihni împreună cu iedul. Şi viţelul şi leul şi taurul împreună se vor paşte. Şi un prunc mic îi va paşte pe ei; şi boul şi ursul împreună se vor paşte, şi împreună fiii lor vor fi; şi leul ca boul va mânca paie, şi un prunc mic se va juca peste vizuina aspidelor, Şi pruncul înţărcat, va pune mâna în aşternutul puilor vasiliscului, şi nu-i vor face rău, nici vor putea să piardă pe nici unul în muntele cel sfânt al meu; pentru că s-a umplut tot pământul a cunoaşte pe Domnul, ca apa multă ce umple mările. Şi

va fi în ziua aceea rădăcina lui Iessei care se va scula să stăpânească neamurile; întru dânsul neamurile vor nădăjdui, şi va fi odihna lui cinstită.

Din proorocia lui Varuh citire:

Cap. 3, Vers 36.

Acesta este Dumnezeul nostru, şi nu se va adauge altul spre Dânsul. Aflat-a toată calea ştiinţei, şi o a dat lui Iacov slugii Sale, şi lui Israil celui iubit de Dânsul. Iar după acestea pe pământ S-a arătat, şi cu oamenii împreună a locuit. Aceasta este cartea poruncilor lui Dumnezeu, şi legea care este în veac. Toţi cei ce se ţin de dânsa, au viața, iar cei ce o au lăsat, vor muri. Întoarce-te Iacove, şi te apucă de dânsa; umblă prin strălucire în preajma luminii ei; nu da altuia mărirea ta, şi cele de folos ţie limbii străine. Fericiţi suntem Israile; că cele ce plac lui Dumnezeu, s-au arătat nouă.

Din proorocia lui DaniiI citire:

Cap. 2, Vera 31.

Zis-a Daniil lui Nabucodonosor: Tu împărate ai văzut, şi iată un chip mare şi chipul acela, şi vederea lui stând înălţată înaintea feţei tale, şi vederea lui groaznică; chipul al căreia era capul de aur curat, mâinile şi pieptul şi braţele de argint, pântecele şi armurile de aramă; iar fluierele de fier; o parte a picioarelor de fier şi o parte de lut. Văzut-ai până când s-a tăiat o piatră din munte fără de mână, şi a lovit chipul peste picioarele cele de fier şi cele de lut, şi le-a zdrumicat pe dânsele de tot. Atuncea s-a zdrumicat deodată lutul fierul, arama, argintul şi aurul, şi s-au făcut ca praful cel din arie vara, şi le-au ridicat pe dânsele mulţime de vânt, şi loc nu s-a aflat lor. Iar piatra care lovise chipul, s-a făcut munte mare şi a umplut tot pământul. Acesta este visul, şi tâlcuirea lui voi spune înaintea împăratului. Scula-va Dumnezeul Cerului o împărăţie, care în veac nu se va strica, şi împărăția Lui nu se va lăsa altui popor; zdrumica-va şi va vântura toate împărăţiile, iar aceea va sta în veci, în ce chip ai văzut, ca din munte s-a tăiat piatra fără de mână, şi a zdrumicat lutul, fierul, arama, argintul şi aurul, Dumnezeu cel mare a arătat împăratului cele ce au a fi după acestea, şi adevărat este visul, şi credincioasă este tâlcuirea lui.

Apoi citeţul cu glas mai înalt citeşte **Troparul** acesta: Răsărit-ai Hristoase din Fecioară, Soarele dreptăţii cel înţelegător; şi steaua Te-a arătat încăput în peşteră, pe Tine Cel neîncăput. Pe magi i-ai îndreptat spre închinarea Ta, cu care împreună Te slăvim Dătătorule de viaţă, slavă Ție.

Şi cântă cântăreţii de la strane sfârşitul Troparului, pe glasul al 6-lea: Pe magi i-ai îndreptat spre închinarea Ta, cu care împreună te slăvim Dătătorule de viaţă, slavă Ție.

Apoi citeţul citeşte **Stihurile**.

Stih: Domnul a împărăţit, întru podoabă s-a îmbrăcat; îmbrăcatu-s-a Domnul întru putere și s-a încins; pentru că a întărit lumea care nu se va clinti. Gata este scaunul tău de atunci, din veac ești tu.

Pe magi i-ai îndreptat spre închinarea Ta, cu care împreună te slăvim Dătătorule de viaţă, slavă Ție.

Stih: Ridicat-au râurile Doamne, ridicat-au râurile glasurile sale, ridica-vor râurile valurile sale, de glasuri de ape multe.

Pe magi i-ai îndreptat spre închinarea Ta, cu care împreună te slăvim Dătătorule de viaţă, slavă Ție.

Stih: Minunate sunt înălţările mării, minunat este întru cele înalte Domnul; mărturiile tale s-au încredinţat foarte. Casei tale se cuvine sfinţenie Doamne, într-u lungime de zile.

Pe magi i-ai îndreptat spre închinarea Ta, cu care împreună te slăvim Dătătorule de viaţă, slavă Ție.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Pe magi i-ai îndreptat spre închinarea Ta, cu care împreună te slăvim Dătătorule de viaţă, slavă Ție.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor.

Pe magi i-ai îndreptat spre închinarea Ta, cu care împreună te slăvim Dătătorule de viaţă, slavă Ție.

Citeţul citește **Troparul:** Răsărit-ai Hristoase din Fecioară, Soarele dreptăţii cel înţelegător; și steaua Te-a arătat încăput în peşteră, pe Tine Cel neîncăput.

Apoi însuși citeţul cântă: Pe magi i-ai îndreptat spre închinarea Ta, cu care împreună Te slăvim Dătătorule de viaţă, slavă Ție.

Şi iarăşi citire.

Din proorocia Isaiei, citire.

Cap. 9, Vers 6.

Prunc S-a născut nouă Fiul, şi S-a dat nouă; a Căruia Stăpânire s-a făcut peste umărul Lui; şi se cheamă numele Lui, Înger de mare sfat, sfetnic minunat. Dumnezeu tare, biruitor, Domn păcii, Părinte veacului ce va să fie. Pentru că va aduce pace spre domni, şi sănătate lor. Mare este stăpânia Lui, şi pacea Lui nu va avea sfârşit. Pe scaunul lui David şi întru împărăţia lui va şedea, să o în-drepteze pe ea, şi să o apere, cu judecată şi cu dreptate, de acum şi până în veac. Râvna Domnului Dumnezeu Savaot va face acestea.

Din proorocia Isaiei, citire.

Cap. 7, Vers 10.

Adaos-a Domnul a grăi către Ahaz zicând: Cere ţie semn de la Domnul Dumne-zeul tău. Întru adânc, sau întru înălţime; şi a zis Ahaz: Nu voi cere, nici voi ispiti pe Domnul. Şi a zis Isaia: Ascultaţi dar casa lui David, au doară puţin vă este vouă a da oamenilor împotrivire, şi pentru ce daţi împotrivire Domnului? Pentru aceasta singur Domnul va da vouă semn. Iată o Fecioară în pântece va lua, şi va naşte Fiu, şi se va chema numele lui Emanuil; unt şi miere va mânca, mai-nainte până ce va cunoaşte El ca să nu voiască răul şi să aleagă binele. Pentru că mai-nainte până ce va cunoaşte Pruncul binele sau răul, lepăda-va răul, ca să aleagă binele, Şi a zis Domnul către mine: Ia-ţi o hârtie nouă mare şi scrie într-însa cu condei omenesc: Fă degrab pradă dobânzilor, pentru că soseşte; şi-mi fă mărturii oameni credincioşi, pe Urie preotul, şi pe Zaharia fiul lui Varahie. Şi m-am apropiat către proorociţă şi a luat în pântece, şi a născut fiu; şi mi-a zis Domnul: Cheamă numele lui, de sârg pradă, degrab ia dobândă. Pentru că mai-nainte până ce va şti pruncul a chema pe tatăl său, sau pe mama sa, va lua puterea Damas-cului şi prăzile Samariei, înaintea împăratului Asirienilor. Cu noi este Dumne-zeu, înţelegeţi neamuri şi vă plecaţi. Auziţi până la marginile pământului; cei puternici plecaţi-vă! Că iarăşi de veţi putea, şi iarăşi veţi fi biruiţi. Şi orice sfat veţi sfătui risipi-l-va Domnul, şi cuvântul oricare-l veţi grăi, nu va rămâne întru voi. Că cu noi este Dumnezeu.

După sfârşitul Paremiilor, se zice Ectenia mică, şi după vosglas, cântăm: Sfinte Dumnezeule…

Prochimenul Apostolului, glas 1:Domnul a zis către mine: Fiul meu eşti Tu, Eu astăzi Te-am născut.

Stih: Cere de la Mine, şi voi da Ție neamurile moştenirea Ta, şi biruinţa Ta marginile pământului.

Apostolul către Evrei

Cap. 1, Versul 1.

În multe feluri şi în multe chipuri de demult Dumnezeu grăind părinţilor prin prooroci, în zilele acestea mai de pe urmă a grăit nouă întru Fiul; pe care l-a pus moştenitor tuturor, prin care şi vecii s-au făcut, care fiind strălucirea slavei, şi Chipul statului Lui, şi purtând toate cu cuvântul puterii Sale, prin Sine singur făcând curăţire păcatelor noastre, a şezut de-a dreapta slavei întru cele înalte. Cu atâta mai Bun făcându-Se decât Îngerii, cu cât a moştenit un nume mai strălucit decât dânşii. Căci căruia din îngeri a zis cândva: Fiul meu eşti Tu, Eu astăzi Te-am născut ? Şi iarăşi: Eu voi fi lui Tată, şi Acela va fi Mie, Fiu. Şi iarăşi: când duce pe Cel Întâi-Născut în lume, zice: Şi să se închine Lui toţi îngerii lui Dumnezeu. Şi către îngeri zice: Cela ce face pe îngerii Săi duhuri, şi slugile Sale pară de foc. Iar către Fiul: Scaunul tău Dumnezeule în veacul veacului, toiagul îndreptării, toiagul Împărăţiei Tale: Iubit-ai dreptatea şi ai urât fărădelegea; pentru aceasta Te-a uns pe Tine, Dumnezeule, Dumnezeul tău, cu untul de lemn al bucuriei, mai mult decât pe părtaşii Tăi. Şi iarăşi: Întru început Tu, Doamne, ai întemeiat pământul, şi lucrurile mâinilor Tale sunt cerurile; acelea vor pieri, iar Tu vei rămâne, şi toate ca o haină se vor învechi, şi ca o îmbrăcăminte le vei înfăşura, şi se vor schimba; iar Tu acelaşi eşti, şi anii Tăi nu se vor împuţina.

Aliluia, glas al 8-lea: Zis-a Domnul Domnului meu, şezi de-a dreapta Mea, până ce voi pune pe vrăjmaşii Tăi aşternut picioarelor Tale.

Stih: Toiagul puterii va trimite Ție Domnul din Sion.

Stih: Din pântece mai-nainte de luceafăr Te-am născut.

Evanghelia de la Luca

Cap. 2, Vers 1.

În zilele acelea, ieşit-a poruncă de la Cezarul August, să se scrie toată lumea, (Această înscriere întâi s-a făcut domnind, în Siria Cirineu). Şi mergeau toţi să se scrie, fiecare în cetatea sa. Şi s-a suit şi Iosif din Galileia din cetatea Nazaret la Iudeea, în cetatea lui David, care se numeşte Vitleem (pentru că era din casa şi din seminţia lui David), să se scrie cu Maria cea logodită lui femeie, fiind grea. Şi a fost când erau ei acolo, s-au împlinit zilele să nască; şi a născut pe Fiul său Cel Întâi-Născut şi L-a înfăşat, şi L-a culcat în iesle, pentru că nu aveau ei loc în casă. Şi erau păstori într-aceeaşi latură priveghind şi păzind străji de noapte împrejurul turmei lor. Şi iată, îngerul Domnului a stătut înaintea lor, şi slava Domnului a strălucit împrejurul lor; şi s-au înfricoşat cu frică mare. Şi le-a zis îngerul: Nu vă temeţi, că iată vă vestesc bucurie mare, care va fi la tot poporul, că S-a născut vouă astăzi Mântuitor, care este Hristos Domnul, în cetatea lui David. Şi acesta va fi vouă semnul: Afla-ve-ți un Prunc înfăşat, culcat în iesle. Şi îndată s-a făcut împreună cu îngerul mulţime de oaste cerească, lăudând pe Dumnezeu şi zicând: Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu, şi pe

pământ pace, între oameni bunăvoire. Şi au fost dacă s-au dus de la dânşii îngerii la Cer, au zis păstorii unii către alţii: Să mergem dar până în Vitleem, şi să vedem cuvântul acesta ce s-a făcut, care Domnul a arătat nouă. Şi au venit degrab, şi au aflat pe Maria şi pe Iosif şi Pruncul culcat în iesle. Şi văzând au spus pentru cuvântul ce li se grăise despre Pruncul acesta. Şi toţi cei ce au auzit s-au mirat de cele ce li s-au spus de păstori. Iar Maria păzea toate acele cuvinte, strângându-le în inima sa. Şi s-au întors păstorii, slăvind şi lăudând pe Dumnezeu, pentru toate ce au auzit şi au văzut, precum li s-au vorbit.

Şi pe rând dumnezeiasca Liturghie a marelui Vasilie. În loc de: Cade-se să te fericim… cântăm: De tine se bucură toată făptura.. Chinonicul: Lăudaţi pe Domnul din ceruri…

Cade-se a şti: Că de se va întâmpla ajunul Naşterii lui Hristos Sâmbătă sau Duminică, post nu este, Şi Troparele ceasurilor împărăteşti, cu cântările lor, Sâmbăta sau Duminica nu se cântă; ci Vineri mai-nainte le cântăm după obicei, precum s-a arătat la rând: Zicem și, Cred întru unul Dumnezeu… Şi Psalmul 33: Bine voi cuvânta pe Domnul… Apoi otpustul. Iar Liturghie întru acea zi nu se face. Şi cântăm Vecernia la vremea ei.

Iar Sâmbătă şi Duminică Liturghia se face a Sfântului Ioan gură de aur; şi după ieşire mâncăm câte o felie de pâine, şi gustăm şi niţel vin, apoi mergem fiecare la chilia sa. Iar la ceasul al 7-lea din zi toacă paraclisierul în toaca cea mare, şi trage toate clopotele. Şi adunându-ne în biserică, începem Vecernia.

Şi de este Sâmbătă seara, cântăm: Fericit bărbatul… Catisma toată; iar de este Duminică seara numai starea întâia. La Doamne strigat-am..., cântăm 8 stihiri glas al 2-lea, însuşi glasul. Veniţi să ne bucurăm… Şi celelalte. Slavă… Şi acum… glas acelaşi: August singur stăpânind pe pământ… Vohod cu Evanghelia, Lumină lină..., prochimenul zilei. Iar de este Sâmbătă seara, cântăm prochimenul: Domnul s-a împărățit…

A şti ni se cuvine: Cum că în oricare zi se va întâmpla Naşterea Domnului, după Pavecerniţa cea mare să cântăm aşa: La un ceas din noapte toacă în toaca cea mare şi se trag toate clopotele, şi adunându-ne în Biserică, se face începutul după rânduiala ce s-a arătat la ceasuri, asemenea şi cădirea. Şi gătit fiind Analogul în mijlocul Bisericii; citeţul, după binecuvântare zice: Amin, Slavă Ție, Dumnezeu nostru… Împărate ceresc… Sfinte Dumnezeule… şi după Tatăl nostru… Doamne miluieşte..., de 12 ori, Slavă… Şi acum… Veniţi să ne închinăm… de trei ori, şi Psalmii: Când am strigat… şi Ceilalţi. Cu noi este Dumnezeu… îl cântăm cu cântare. După întâiul Sfinte Dumnezeule, Troparul praznicului; după al doilea Sfinte Dumnezeule..., Condacul. După Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu… cântăm Litia.

La Litie

Stihirile, glasul 1.

A lui Ioan monahul, singur glasul:

Cerul şi pământul astăzi după proorocie să se veselească îngerii cu oamenii duhovniceşte să prăznuiască; că Dumnezeu în trup S-a arătat, celor ce şedeau întru întuneric şi în umbră, născându-Se din Fecioară. Peştera şi ieslea L-au primit, păstorii minunea vestesc, magii de la răsărituri în Vitleem daruri aduc. Iar noi laudă cu buze nevrednice, ca îngerii să-i aducem: Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace, că a venit aşteptarea neamurilor; venit-a şi ne-a mântuit pe noi, din robia vrăjmaşului.

Cerul şi pământul s-au unit astăzi, născându-Se Hristos. Astăzi Dumnezeu pe pământ a venit, şi omul la Cer s-a suit. Astăzi este văzut cu trup pentru om, Cel din fire nevăzut. Pentru aceasta şi noi lăudându-L, să-i strigăm: Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu, şi pe pământ pacea care ne-a dăruit nouă venirea Ta, Mântuitorul nostru, slavă Ție.

Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu! În Vitleem auzi astăzi de la cei fără de trupuri, pacea Celui ce bine a voit a fi pe pământ. Acum Fecioara este mai desfătată decât cerurile, că a răsărit lumină celor întunecaţi, şi pe cei smeriţi i-a înălțat, pe cei ce cântau ca îngerii: Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu!

Pe cel după chip şi după asemănare, văzându-l Iisus stricat pentru călcarea poruncii, plecând cerurile S-a pogorât, şi S-a sălăşluit în pântecele Fecioarei fără schimbare; ca într-însa să înnoiască pe Adam cel stricat, care strigă: Slavă arătării Tale, Mântuitorul meu şi Dumnezeule.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *glasul al 5-lea, a lui Ioan monahul*

Magii împăraţii perşilor, cunoscând arătat pe Împăratul Ceresc, Cel ce S-a născut pe pământ, de stea luminată fiind povăţuiţi, au ajuns în Vitleem, daruri alese aducând: Aur, tămâie şi smirnă, şi căzând s-au închinat; că au văzut Prunc culcat în peşteră pe Cel fără de ani.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *glasul al 6-lea a lui Ghermano*

Dănțuiesc îngerii toţi în ceruri, şi se bucură astăzi şi săltează toată făptura, pentru Domnul Mântuitorul, Cel ce S-a născut în Vitleem; că a încetat toată înşelăciunea idolească şi împărățeşte Hristos în veci.

La Stihoavnă

Stihirile samoglasnice glasul al 2-lea al lui Ghermano.

Mare şi prea slăvită minune s-a săvârşit astăzi; Fecioara naşte şi pântecele nu i se strică; Cuvântul Se întrupează, şi de Tatăl nu Se desparte; îngerii cu păstorii slavoslovesc, şi noi împreună cu dânşii strigăm: Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu, şi pe pământ pace.

Glasul al 3-lea.

Stih: Zis-a Domnul Domnului meu, şezi de-a dreapta Mea, până ce voi pune pe vrăjmaşii Tăi aşternut picioarelor Tale.

Astăzi naşte Fecioara pe Făcătorul a toate, peştera aduce Edenul, şi steaua arată pe Hristos soarele celor din întuneric, cu daruri magii s-au închinat, fiind luminaţi prin credinţă; şi păstorii au văzut minunea, îngerii cântând, şi zicând: Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu!

Stih: Din pântece mai-nainte de luceafăr Te-am născut.

A lui Anatolie: Domnul Iisus născându-Se în Vitleemul Iudeei, de la răsărituri venind magii, s-au închinat lui Dumnezeu, Celui ce S-a întrupat; şi deschizând visteriile sale, cu osârdie daruri cinstite i-au adus: Aur lămurit ca Împăratului veacurilor; tămâie ca unui Dumnezeu al tuturor, şi ca unui mort de trei zile; smirnă ca unui fără de moarte. Toate neamurile veniţi să ne închinăm, Celui ce S-a născut, ca să mântuiască sufletele noastre.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, glasul al 4-lea, a lui Ioan monahul.

Veseleşte-te Ierusalime, şi prăznuiţi toţi cei ce iubiţi Sionul. Astăzi s-a dezlegat legătura cea de multă vreme a osândirii lui Adam. Raiul nouă s-a deschis, şarpele s-a surpat. Că pe care mai-nainte o au amăgit acum o a văzut Maică Ziditorului. O adâncul bogăţiei şi al înţelepciunii, şi al cunoştinţei lui Dumnezeu! Ceea ce a fost pricinuitoare morţii a tot trupul, organul păcatului, se face începătoare mântuirii a toată lumea, prin Născătoarea de Dumnezeu; că Prunc S-a născut dintr-însa, Dumnezeu cel cu totul desăvârşit. Şi cu naşterea fecioria a pecetluit, dezlegând cu scutecele legăturile păcatelor; şi cu pruncia a vindecat durerile Evei cele cu întristare. Deci să dănţuiască toată făptura şi să sălteze; că a venit Domnul să o înnoiască, şi să mântuiască sufletele noastre.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *glas acelaşi, a lui Anatolie*

În peşteră Te-ai sălăşluit Hristoase Dumnezeule; ieslea pe Tine Te-a primit; păstorii şi magii Ție s-au închinat. Atuncea s-a împlinit proorocirea proorocilor, şi puterile îngereşti s-au mirat strigând şi zicând: Slavă umilinţei Tale unule Iubitorule de oameni.

Troparul, glas al 4-lea: Naşterea Ta Hristoase Dumnezeul nostru, răsărit-a lumii Lumina cunoştinţei că întru dânsa cei ce slujeau stelelor, de la stea s-au învăţat, să se închine Ție, Soarelui dreptăţii, şi să Te cunoască pe Tine Răsăritul cel de sus, Doamne slavă Ție. *(de trei ori)*

Şi obişnuita binecuvântare a pâinilor, şi citirea cuvântului.

La Utrenie

La Dumnezeu este Domnul..., Troparul praznicului, de trei ori.

După întâia Catismă, **Sedealna** glasul al 4-lea.

Podobie: Spăimântatu-s-a Iosif, lucru mai presus de fire văzând şi în minte a avut ploaia cea de pe lână, la zămislirea ta cea fără de sământă, de Dumnezeu Născătoare, rugul cel nears în foc, toiagul lui Aaron ce a odrăslit şi mărturisind logodnicul şi ocrotitorul tău preoţilor, a grăit: Fecioara naşte şi după naştere rămâne iarăşi fecioară.

Veniţi să vedem credincioşii unde S-a născut Hristos; să urmăm drept aceea, unde merge steaua cu magii împăraţi de la răsărit; îngerii cântă neîncetat acolo; păstorii fluieră cântare vrednică: Slavă întru cei de sus zicând, Celui ce S-a născut astăzi în peşteră, din Fecioara şi de Dumnezeu Născătoarea, în Vitleemul Iudeei.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *tot aceasta*

După a doua Catismă, **Sedealna** glasul al 4-lea.

Podobie: Spăimântatu-s-a Iosif, lucru mai presus de fire văzând şi în minte a avut ploaia cea de pe lână, la zămislirea ta cea fără de sământă, de Dumnezeu Născătoare, rugul cel nears în foc, toiagul lui Aaron ce a odrăslit şi mărturisind logodnicul şi ocrotitorul tău preoţilor, a grăit: Fecioara naşte şi după naştere rămâne iarăşi fecioară.

Ce te minunezi Marie, ce te spăimântezi de lucrul ce este întru tine ? Că pe Fiul cel fără de ani, sub ani L-am născut zice, zămislirea Celui ce S-a născut nedu-

merindu-o. Fără bărbat sunt, şi cum voi naşte fiu ? Naştere fără sământă cine a văzut? Dar unde va voii Dumnezeu, se biruieşte rânduiala firii, precum scrie. Hristos s-a născut din Fecioară, în Vitleemul Iudeei.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *tot aceasta*

După Polieleu, **Sedealna** glasul al 4-lea:

Podobie: Spăimântatu-s-a Iosif, lucru mai presus de fire văzând şi în minte a avut ploaia cea de pe lână, la zămislirea ta cea fără de sământă, de Dumnezeu Născătoare, rugul cel nears în foc, toiagul lui Aaron ce a odrăslit şi mărturisind logodnicul şi ocrotitorul tău preoţilor, a grăit: Fecioara naşte şi după naştere rămâne iarăşi fecioară.

Cel neîncăput nicăierea, cum S-a încăput în pântece? Cel ce este în Sânurile Tatălui, cum stă în braţe de Maică? Cu adevărat precum a ştiut, precum a voit, şi precum bine a tocmit. Că fără trup fiind, S-a întrupat de bunăvoie. Şi S-a făcut Cel ce era, ceea ce nu a fost, pentru noi, şi nelipsind de fire, S-a împărtăşit amestecării noastre; îndoit S-a născut Hristos, lumea cea de sus vrând să o plinească.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *tot aceasta*

Apoi Antifonul întâi al glasului al 4-lea.

Prochimen glasul al 4-lea: Din pântece mai-nainte de luceafăr Te-am născut.

Stih: Zis-a Domnul Domnului meu, şezi de-a dreapta Mea, până ce voi pune pe vrăjmaşii Tăi aşternut picioarelor Tale.

Toată suflarea…

Evanghelia de la Matei

Cap. 1. Vers 18.

Naşterea lui Iisus Hristos aşa a fost: Că logodită fiind mama Lui, Maria cu Iosif, mai-nainte de a se aduna ei, s-a aflat având în pântece din Duhul Sfânt. Iar Iosif bărbatul ei drept fiind, şi nevrând să o vădească, a vrut pe ascuns să o lase pe dânsa. Şi acestea gândind el, iată îngerul Domnului i s-a arătat în vis, zicând: Iosife, fiul lui David nu te teme a lua pe Maria femeia ta, că ce S-a zămislit întrînsa este din Duhul Sfânt; şi va naşte Fiu şi vei chema numele lui Iisus; că Acesta va mântui pe poporul Său de păcatele lor. Iar acestea toate s-au făcut, ca să se plinească ceea ce s-a zis de Domnul prin proorocul ce zice: Iată Fecioara în

pântece va avea, şi va naşte Fiu, şi vor chema numele lui Emmanuil, ce se tâlcuieşte: Cu noi este Dumnezeu. Şi sculându-se Iosif din somn, a făcut precum i-a poruncit îngerul Domnului, şi a luat pe femeia sa. Şi nu o a cunoscut, până ce a născut pe Fiul său Cel dintâi născut, şi a chemat numele lui Iisus.

După **Psalmul 50**

1. Miluieşte-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta
2. Şi după mulţimea îndurărilor Tale, şterge fărădelegea mea.
3. Mai vârtos mă spală de fărădelegea mea şi de păcatul meu mă curăţeşte.
4. Că fărădelegea mea eu o cunosc şi păcatul meu înaintea mea este pururea.
5. Ţie unuia am greşit şi rău înaintea Ta am făcut, aşa încât drept eşti Tu întru cuvintele Tale şi biruitor când vei judeca Tu.
6. Că iată întru fărădelegi m-am zămislit şi în păcate m-a născut maica mea.
7. Că iată adevărul ai iubit; cele nearătate şi cele ascunse ale înţelepciunii Tale mi-ai arătat mie.
8. Stropi-mă-vei cu isop şi mă voi curăţi; spăla-mă-vei şi mai vârtos decât zăpada mă voi albi.
9. Auzului meu vei da bucurie şi veselie; bucura-se-vor oasele mele cele smerite.
10. Întoarce faţa Ta de la păcatele mele şi toate fărădelegile mele şterge-le.
11. Inimă curată zideşte întru mine, Dumnezeule, şi duh drept înnoieşte întru cele dinlăuntru ale mele.
12. Nu mă lepăda de la faţa Ta şi Duhul Tău cel sfânt nu-l lua de la mine.
13. Dă-mi mie bucuria mântuirii Tale şi cu duh stăpânitor mă întăreşte.
14. Învăţa-voi pe cei fărădelege căile Tale şi cei necredincioşi la Tine se vor întoarce.
15. Izbăveşte-mă de vărsarea de sânge, Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele; bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta.
16. Doamne, buzele mele vei deschide şi gura mea va vesti lauda Ta.
17. Că de ai fi voit jertfă, Ţi-aş fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi.
18. Jertfa lui Dumnezeu: duhul umilit; inima înfrântă şi smerită Dumnezeu nu o va urgisi.
19. Fă bine, Doamne, întru bună voirea Ta, Sionului şi să se zidească zidurile Ierusalimului.
20. Atunci vei binevoi jertfa dreptăţii, prinosul şi arderile de tot; atunci vor pune pe altarul Tău viţei.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *glasul al 2-lea*

Astăzi toate se umplu de bucurie, Hristos născându-Se din Fecioară.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *asemenea*

Astăzi toate se umplu de bucurie, Hristos născându-Se în Vitleem.

Miluieşte-mă Dumnezeule după mare mila Ta şi după mulţimea îndurărilor Tale, curăţeşte fărădelegile noastre.

Şi **Stihira**, glasul al 6-lea: Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu, şi pe pământ pace; că astăzi primeşte Vitleemul pe Cel ce şade pururea împreună cu Tatăl; astăzi îngerii slăvesc pe, Pruncul, Cel ce S-a născut cu dumnezeiască cuviinţă. Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu, şi pe pământ pace, între oameni bunăvoire.

Două canoane - Irmoasele amândurora câte de două ori, şi Troparele pe 12.

Canonul întâi

facere a lui Cosma

Cântarea 1-a, glasul 1,

Irmos: Hristos se naşte, slăviţi-L; Hristos din ceruri întâmpinaţi-L; Hristos pe pământ, înălţaţi-vă! Cântaţi Domnului tot pământul, şi cu veselie lăudaţi-L noroadelor, că S-a proslăvit.

Pe cel stricat pentru neascultare, pe cel făcut după chipul lui Dumnezeu, şi care era tot în înjosire, căzând din cea mai bună viaţă dumnezeiască, iarăşi îl înnoieşte înţeleptul Ziditor, că S-a proslăvit.

Văzând Ziditorul pe om pierind, pe cel ce l-a zidit cu mâinile, plecând cerurile S-a pogorât, şi pe acesta, întrupându-Se din dumnezeiasca Fecioară, tot îl înfiinţează cu adevărat, că S-a proslăvit.

Înţelepciunea, Cuvântul şi puterea, Fiul Tatălui şi strălucirea, Hristos Dumnezeu, tăinuindu-Se de puterile cele mai presus de lume, şi de câte sunt pe pământ, şi întrupându-Se, ne-a înnoit pe noi, că S-a proslăvit.

Alt canon iambicesc

Carele are **acrostihul** acesta iambic, în stihuri eroice: Aceste laude de cântări cu bună poezie, veselesc pe Fiul lui Dumnezeu, Cel ce Se naşte pe pământ pentru oameni; şi care dezleagă mult amărâte păcatele lumii. Ci tu Anno scapă din durerile acestea pe ritorii ce te laudă.

facere a lui Ioan monahul

Cântarea 1-a, glas acelaşi

Irmos: Mântuit-a poporul făcând minune Stăpânul, uscând oarecând valul cel umed al mării; iar de voie născându-Se din Fecioară, cale umblată la ceruri ne-a pus nouă pe care după fire întocmai cu Tatăl, şi cu oamenii Îl slăvim.

Purtat-a pe Cuvântul sfinţitul pântece, Cel închipuit arătat în rugul cel nears, pe Dumnezeu cel amestecat cu chipul omenesc, care a dezlegat ticălosul pântece al Evei, de amarul blestem cel de demult, pe care noi pământenii Îl slăvim.

Arătat-a steaua magilor, pe Tine, Cuvântul cel mai-nainte de soare, care ai venit arătat în peşteră sărăcească, să opreşti păcatul; pe Tine, Cel Milostiv ce Te-ai înfăşat în scutece, pe care aceia bucurându-se, Te-au văzut şi Om şi Domn.

Catavasiile, Irmoasele a amânduror Canoanelor.

Canonul întâi

Cântarea a 3-a

Irmos: Fiului Celui născut fără stricare din Tatăl mai-nainte de veci, şi mai pe urmă din Fecioară întrupat mai presus de fire, lui Hristos Dumnezeu să-i strigăm: Cela ce ai înălţat cornul nostru, Sfânt eşti Doamne.

Cela ce s-a împărtăşit insuflării celei mai bune, Adam cel din ţărână, şi la stricăciune s-a alunecat prin amăgirea femeii, pe Hristos din femeie văzându-L a strigat: Cela ce pentru mine ca mine Te-ai făcut, Sfânt eşti Doamne.

Asemenea la chip făcându-Te Hristoase cu amestecarea cea proastă din ţărână, cu împărtăşirea trupului celui mai prost părtaşă o ai făcut dumnezeieştii firi, Om făcându-Te şi rămânând Dumnezeu, şi ai înălţat cornul nostru, Sfânt eşti Doamne.

Vitleeme veseleşte-te, fiind împărat domnilor Iudei; că Cel ce paşte pe Israil, Cel ce este pe umerii Heruvimilor, din tine a ieşit Hristos arătat, şi înălţând cornul nostru, peste toţi împărăţeşte.

Alt canon iambicesc

Cântarea a 3-a

Irmos: Vino spre cântarea robilor Tăi Bunule, smerind a vrăjmaşului înălţata sprânceană, păzind fericite Atotvăzătorule, pe cântăreţi mai presus de păcat, întăriţi neclintiţi pe temeiul credinţei.

A prea curatei Mirese pe fericita naştere învrednicindu-se a o vedea, mai presus de gând ceata păstorilor, s-a mişcat cu străin chip. Asemenea şi oastea celor fără trupuri, care lăudau pe Împăratul Hristos, Cel ce S-a întrupat mai presus de fire.

Cel ce împărăţeşte înălţimea cerurilor, Se face ca şi noi pentru milostivire, din Fecioara ce nu ştie de nuntă; şi fără materie fiind mai-nainte, mai pe urmă Cuvântul îngroşându-Se cu trup, trage la Sine pe căzutul cel întâi zidit.

Ipacoi, glas al 8-lea: Pe începătura păgânilor Cerul ți-a adus Ție, Celui ce Te-ai culcat Prunc în iesle, prin stea pe magi chemând, pe care i-au spăimântat nu sceptrurile şi scaunele, cu sărăcia cea mare; că ce este mai prost decât peştera, şi ce este mai smerit decât scutecele, întru care a strălucit bogăţia Dumnezeirii Tale, Doamne slavă Ție.

Vezi: Când zicem Ipacoi, Sedealnă nu zicem, precum am aflat în oarecare Tipice.

Sedealna, glas al 8-lea:

Podobie: Porunca cea cu taină luând-o întru cunoştinţă, cel fără de trup, în casa lui Iosif degrab a stătut înainte, zicând celei ce nu ştia de nuntă: Cel ce a plecat cu pogorârea cerurile încape, fără schimbare, tot întru tine. Pe care şi văzându-L în pântecele Tău, luând chip de rob, mă spăimântez a striga către tine: Bucură-te, Mireasă, pururea Fecioară.

Să se bucure Cerul, să se veselească pământul, că S-a născut pe pământ Mielul lui Dumnezeu, dând mântuire lumii. Cuvântul cel ce era în Sânurile Tatălui, a ieşit din Fecioară fără sământă; de care magii s-au spăimântat văzând că Se naşte în Vitleem ca un Prunc; pe care Îl slăvesc toate.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *tot aceasta*

Canonul întâi

Cântarea a 4-a

Irmos: Toiag din rădăcina lui Iessei, şi floare dintr-însul Hristoase, din Fecioară ai odrăslit Cel lăudat, din muntele cel cu umbra deasă; venit-ai întrupându-Te

din cea neispitită de bărbat, Cel fără de trup şi Dumnezeu, slavă puterii Tale, Doamne.

Pe care de demult mai-nainte l-a zis Iacov aşteptarea neamurilor, Tu Hristoase din seminţia Iudei ai răsărit, şi puterea Damascului şi dobânzile Samariei ai venit să le prazi, întorcând înşelăciunea întru credinţă cuvioasă lui Dumnezeu; slavă puterii Tale, Doamne.

Pe înţelepţii ucenici ai cuvintelor proorocului Valaam celui de demult, cei socotitori de stele, de bucurie i-ai umplut, răsărindu-le tu Stăpâne stea din Iacov, pe cei ce se aduceau pârgă din păgâni, şi i-ai primit arătat, pe aceia care Ți-au adus daruri bine primite.

Ca ploaia pe lână Te-ai pogorât în pântecele Fecioarei, Hristoase, şi ca nişte picături ce pică pe pământ, etiopienii şi tarsenii, şi insulele arabilor, Saba şi cei ce stăpânesc tot pământul Midenilor, au căzut înaintea Ta, Mântuitorule; slavă puterii Tale, Doamne.

Alt canon iambicesc

Cântarea a 4-a

Irmos: Înnoirea neamului omenesc de demult, cântând proorocul Avvacum, mai-nainte o a vestit, învrednicindu-se negrăit a-i vedea închipuirea. Că Prunc tânăr din muntele Fecioara a ieşit Cuvântul, spre înnoirea noroadelor.

Întocmai cu oamenii ai ieşit de bunăvoie Preaînalte, trup luând din Fecioara, ca să curăţeşti ca Dumnezeu, veninul capului balaurului, aducând pe toţi din porţile cele fără de soare, la lumina cea de viaţă purtătoare.

Neamuri cele ce aţi fost de demult cufundate în stricăciune, scăpând din pierzarea vrăjmaşului, înălţaţi mâini cu cântări de laudă, pe unul Hristos cinstind, ca pe un Făcător de bine, care a venit la noi cu milostivire.

Din rădăcina lui Iesei odrăslind Fecioară, ai depăşit hotarele firii omeneşti născând pe Cuvântul Tatălui, Cel mai-nainte de veci, precum însuşi a binevoit a trece prin pântece pecetluit, cu deşertare străină.

Canonul întâi

Cântarea a 5-a

Irmos: Dumnezeu fiind păcii, Tatăl îndurărilor, pe Îngerul Sfatului Tău Celui Mare, dăruindu-ne pace L-ai trimis nouă. Deci povăţuiţi fiind la lumina cunoştinţei de Dumnezeu, de noapte mânecând, Te slăvim Iubitorule de oameni.

Cu robii Te-ai scris, poruncii Cezarului plecându-Te, şi pe noi cei ce eram robi vrăjmaşului şi păcatului ne-ai liberat Hristoase, sărăcind cu totul pentru noi, şi pe cel din ţărână pentru singură unirea şi împărtăşirea, l-ai făcut Dumnezeu.

Iată Fecioara, precum s-a zis de demult, în pântece zămislind, a născut pe Dumnezeu, Cel ce S-a făcut Om, şi a rămas Fecioară; prin care împăcându-ne noi păcătoşii cu Dumnezeu, pe aceasta ce este cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, cu credinţă să o lăudăm.

Alt canon iambicesc

Cântarea a 5-a

Irmos: Din noaptea lucrurilor întunecatei înşelăciuni, curăţire eşti nouă Hristoase, celor ce-ţi aducem acum cântare cu priveghere, ca unui Făcător de bine. Să vii dăruindu-ne şi cărare lesnicioasă, pe care umblând, vom afla slavă.

Cumplită vrajba cea către sine, Stăpânul tăindu-o de tot cu venirea sa în trup, a pierdut pe stăpânitorul cel stricător de suflete, împreunând lumea cu fiinţele cele fără de materie; punând pe născătorul apropiat făpturii.

Norodul cel mai-nainte întunecat, după ziuă, văzut-a Lumina strălucirii celei de sus, şi pe păgâni Fiul i-a adus moştenire lui Dumnezeu; dând dar negrăit, acolo unde mai-nainte păcatul a înflorit.

Canonul întâi

Cântarea a 6-a

Irmos: Din pântece pe Iona ca pe un prunc l-a lepădat fiara mării, precum l-a primit; şi în Fecioară sălăşluindu-Se Cuvântul şi trup luând, a ieşit păzindu-o nestricată. Că Cel ce n-a pătimit stricăciune, pe ceea ce L-a născut, o a păzit nevătămată.

Venit-a întrupându-Se Hristos Dumnezeul nostru, pe care din pântece Tatăl mai-nainte de luceafăr L-a născut; şi Cel ce ţine frâiele prea curatelor puteri, în ieslea dobitoacelor Se culcă; cu scutece se înfașă, şi dezleagă legăturile cele cu multe împletituri ale păcatelor.

Prunc tânăr din amestecătura lui Adam S-a născut Fiul şi S-a dat credincioşilor; Acesta este Părinte şi Domn veacului ce va să fie, Acesta este şi se cheamă Îngerul Sfatului celui mare. Acesta este Dumnezeu tare, şi care ţine cârmuirea făpturii.

Alt canon iambicesc

Cântarea a 6-a

Irmos: Petrecând Iona întru adâncurile mării, se ruga să vină şi valul să alineze; iar eu rănit fiind cu a tiranului săgeată, pe Hristos îl chem, pierzătorul celor răi, degrab să vină spre a mea lenevire.

Cel ce era întru început la Dumnezeu, Dumnezeu Cuvântul, acum văzând firea noastră cea neputincioasă de demult, o întăreşte, ca să se păzească pe Sine întru a doua împărtăşire, arătându-o iarăşi liberă de patimi.

Ca mijlocitor pentru noi din coapsele lui Avraam, pe cei căzuţi cumplit întru întunericul greşelilor, care în jos se uită, ridică pe fiii tăi, cela ce în lumină locuieşti, şi în iesle Te pui cu micşorare acum; binevoind mântuirea oamenilor.

Condac, glasul al 3-lea, Însăţi Podobia, facere a lui Roman, dulce cântătorul: Fecioara astăzi, pe Cel mai presus de fiinţă naşte; şi pământul peştera, Celui neapropiat aduce. Îngerii cu păstorii slavoslovesc, şi magii cu steaua călătoresc; că pentru noi S-a născut Prunc tânăr, Dumnezeu cel mai-nainte de veci.

Icos: Edenul, Vitleemul l-a deschis; veniţi să vedem, acolo am aflat desfătare tainică, veniţi înlăuntrul peşterei, să luăm cele din Rai. Acolo s-a arătat rădăcină neudată, odrăslind iertare, acolo s-a aflat puţ nesăpat, din care David mai-nainte a dorit să bea. Acolo Fecioara născând Pruncul, a potolit deîndată setea lui Adam şi a lui David. Pentru aceasta la Dânsul să mergem, unde S-a născut Prunc tânăr, Dumnezeu cel mai-nainte de veci.

Sinaxar

Întru această lună, în ziua a douăzeci și cincea, cea după trup Naşterea Domnului Dumnezeu, şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Stih: Dumnezeu este cel ce s-a născut,
Iar Maica Fecioara l-a născut.
Care mai mare lucru nou făptura a văzut?
În a douăzeci și cincea zi, Maria pe Dumnezeu a născut.

Văzând Iubitorul de oameni Dumnezeu, neamul omenesc tiranisindu-se de diavolul, s-a milostivit, şi a trimis pe arhanghelul său Gavriil, să zică celei de Dumnezeu Născătoare: Bucură-te, cea plină de dar, cu tine este Domnul. Şi îndată s-a zămislit Domnul nostru Iisus Hristos, Fiul şi Cuvântul lui Dumnezeu, în cinstitul şi prea curatul ei pântece.

Şi dacă a trecut nouă luni de la zămislirea ei, a ieşit poruncă de la Cezarul August, ca să se scrie toată lumea, şi s-a trimis oarecare Chirinie la Ierusalim şi la Vitleem, ca să scrie. Deci s-a suit şi Iosif păzitorul Născătoarei de Dumnezeu cu dânsa, ca să se scrie în Vitleem; şi de vreme ce era să nască Fecioara, neaflând sălaş pentru mulţimea oamenilor, a intrat într-o peşteră săracă, şi acolo, a născut fără stricăciune pe Domnul nostru Iisus Hristos, şi l-a înfăşat ca pe un prunc, şi a pus în ieslea dobitoacelor pe Ziditorul tuturor, cel ce vrea să ne mântuiască pe toţi din dobitocie.

Pomenirea închinăciunii magilor.

Stih: Închinându-se ţie, Cuvinte adunarea neamurilor.
Arată viitoarea cinste către tine din partea limbilor.

Stătut-a oarecare vrăjitor, cu numele Valaam, în pământul perşilor, care proorocind şi altele multe, a spus şi aceasta: Stea din Iacov va răsări, şi va zdrobi stăpâniile lui Moab. Având drept aceea ceilalţi vrăjitori, asemenea proorocire, după tradiţie o spuneau împăraţilor perşilor, şi a ajuns până la aceşti trei magi; care luau seama când vor vedea asemenea stea; şi ca nişte astronomi văzând steaua lui Hristos, că nu-şi făcea drumul ca celelalte stele, de la răsărit către apus, ci de la miazăzi către miazănoapte, au cunoscut că însemnează naşterea unui mare împărat; şi urmând stelei, au aflat pe Hristos Domnul şi căzând s-au închinat lui, şi i-au adus daruri: Aur şi tămâie şi smirnă, şi aşa cu porunca îngerului, s-au întors la pământul lor, neabătându-se pe la Irod.

Iar Irod împăratul Iudeilor aflând de la magi că împărat mare s-a născut, i-a chemat întru ascuns şi le-a zis: Mergând cercetaţi cu de-amănuntul pentru prunc, şi dacă îl veţi afla, înştiinţaţi-mă pe mine ca şi eu mergând să mă închin lui. Iar aceasta o zicea ca să afle unde este el şi să-l omoare.

Apoi chemând cărturarii, i-au întrebat: Unde zice Scriptura că se va naşte Hristos?

Iar ei i-au spus: în Vitleemul Iudei.

Atuncea a trimis oştile ca să omoare pe pruncii cei din Vitleem, de la doi ani şi mai jos. Pentru aceasta trimis a fost înger de la Dumnezeu, şi a zis lui Iosif:

Sculându-te ia pruncul şi pe Maica lui, şi fugi la Egipt. Iar Iosif a făcut aşa, şi luând pruncul şi pe Maica sa s-a dus la Egipt.

Pomenirea păstorilor care au văzut pe Domnul.

Stih: Păstorii turma lor au lăsat,
Şi pe Tine bunul păstor Hristos, să Te vadă au alergat.

A Căruia este slava în veci. Amin.

Canonul întâi

Cântarea a 7-a

Irmos: Tinerii în buna credinţă fiind crescuţi, păgâneasca poruncă nebăgându-o în seamă de groaza focului nu s-au spăimântat, ci în mijlocul văpăii stând au cântat: Dumnezeul părinţilor bine eşti cuvântat.

Păstorii fluierând, au dobândit cu spaimă arătarea Luminii; că Slava Domnului i-a strălucit, şi îngerul, cântaţi a strigat! Că S-a născut Hristos; Dumnezeul părinţilor, bine eşti cuvântat.

Degrab împreună cu cuvântul îngerului, Oştile cereşti au strigat: Slavă lui Dumnezeu întru cei de sus, pe pământ pace, întru oameni bunăvoire; Hristos a strălucit Dumnezeul părinţilor Cel binecuvântat.

Ce cuvânt este acesta? Zis-au păstorii; veniţi să vedem ceea ce s-a făcut, pe Dumnezeiescul Hristos; şi la Vitleem ajungând, s-au închinat Lui, şi celei ce L-a născut, cântând: Dumnezeul părinţilor bine eşti cuvântat.

Alt canon iambicesc

Cântarea a 7-a

Irmos: De dragostea Împăratului a toate fiind traşi tinerii, au batjocorit păgâna limbă cea hulitoare, a tiranului celui ce fără măsură se mânia; cărora s-a supus focul cel mult, celor ce ziceau Stăpânului: În veci bine eşti cuvântat.

Pe slugi cu mânie i-a ars, şi a mântuit pe tineri, văpaia cea prea arzătoare, ce se înălţase cu mare pornire cu aprinderea de şapte ori, Domnul dându-le roua pentru buna credinţă.

Ajutorule Hristoase, apărătoare având întruparea cea negrăită, pe potrivnicul oamenilor l-ai ruşinat, purtând bogăţia Dumnezeirii, chip luând acum, pentru a căruia nădăjduire, de sus ai venit întru adâncurile întunericului.

Cumplitul păcat al lumii ce se înălţa neoprit, sălbăticindu-se şi iuţindu-se fără ruşinare, l-ai surpat cu puterea a toate, şi pe care i-a tras mai-nainte, astăzi din curse îi mântuieşti, întrupându-Te de bunăvoie Făcătorule de bine.

Canonul întâi

Cântarea a 8-a

Irmos: Cuptorul cel răcorit a închipuit chipul minunii celei mai presus de fire; că nu a ars pe tinerii pe care i-a primit, precum nici Focul Dumnezeirii pântecele Fecioarei în care a intrat. Pentru aceasta cântând să strigăm: Binecuvânteze toată făptura pe Domnul, şi să-L prea înalţe întru toţi vecii.

Trage la sine din Sion fata Babilonului, pe tinerii lui David cei robiţi, şi trimite slugi pe magi purtători de daruri, ca să se roage Fiicei lui David celei de Dumnezeu primitoare. Pentru aceasta strigând cântăm: Bine să cuvinteze toată făptura pe Domnul, şi să-L prea înalţe întru toţi vecii.

Oprit-au organele cântarea cea cu plângere, că n-au cântat în pământ străin fiii Sionului, şi au stricat toată înşelăciunea Babilonului şi tocmirea muzicească, Hristos cel ce a răsărit în Vitleem. Pentru aceasta strigând cântăm: Bine să cuvinteze toată făptura pe Domnul, şi să-L prea înalţe întru toţi vecii.

Dobânzile împărătesei Sionului, şi bogăţia cea prădată o a luat Babilonul. Iar Hristos vistieriile lui, şi pe împăraţii cei de stele semuitori cu steaua povăţuindu-i, în Sion i-a tras. Pentru aceasta strigând cântăm: Bine să cuvinteze toată făptura pe Domnul, şi să-L prea înalţe întru toţi vecii.

Alt canon iambicesc

Cântarea a 8-a

Irmos: Tinerii cei ocoliţi de foc în legea veche, închipuit-au pântecele cel nestricat al Fecioarei, care mai presus de fire a născut, pecetluită fiind, şi amândouă lucrând cu o facere de minune, pe popoare la cântare le ridică darul.

Scăpând de pierdere cel care era să se facă prin înşelăciune Dumnezeu, toată făptura laudă ca tinerii pe Cuvântul ce S-a deşertat, şi-L slăveşte cu frică temându-se, fiind stricăcioasă, măcar că înţelepţeşte aşteptă.

Venit-ai să întorci la păşune, pe cea rătăcită în munţii pustiei, firea omenească cea căzută, Cela ce eşti ridicarea neamurilor; şi care stingi puterea cea silnică a ucigătorului de oameni, Om Te-ai arătat şi Dumnezeu după mai-nainte rânduială.

Canonul întâi/ Alt canon iambicesc

La **Cântarea a 9-a**: Ceea ce eşti mai cinstită… nu cântăm măcar şi Duminică de ar fi. Ci cântăm Pripelile praznicului.

Strana întâia **Pripeală:** ***Măreşte suflete al meu pe cea mai cinstită şi mai slăvită decât oştile cele de sus pe Fecioara prea curată de Dumnezeu Născătoarea.***

Irmos: Taină străină văd şi prea slăvită; Cer fiind peştera, scaun de Heruvimi Fecioara, ieslea sălăşluire, întru care S-a culcat Cel neîncăput, Hristos Dumnezeu; pe care lăudându-L Îl slăvim.

Apoi a doua strană, cântă aceeaşi pripeală şi Irmosul. Apoi aceste pripeli, şi Troparele întâiului Canon.

Pripeală: ***Măreşte suflete al meu, pe Dumnezeu, Cel ce din Fecioară cu trup S-a născut.***

Pripeală: ***Măreşte suflete al meu, pe Împăratul, Cel ce în peşteră din Fecioară S-a născut.***

Troparul: Minunată mergere văzând magii, a stelei celei noi neobişnuite, ce s-a arătat acum, care cerurile luminând pe Hristos, Împăratul, l-a însemnat pe pământ; pe Cel ce S-a născut în Vitleem, spre mântuirea noastră.

Pripeală: ***Măreşte suflete ai meu, pe Dumnezeu, Căruia i s-au închinat magii.***

Pripeală: ***Măreşte suflete al meu, pe Cela ce de stea magilor a fost vestit.***

Troparul: Unde este Pruncul cel de curând născut, împărate, zicând magii, a căruia stea s-a arătat? Am venit să ne închinăm Lui. Mâniindu-se Irod, s-a tulburat, întărâtându-se a omorî, pe Hristos de Dumnezeu luptătorul.

Pripeală: ***Măreşte suflete al meu, pe prea curata Fecioară, şi una de Dumnezeu Născătoarea, care a născut pe Hristos, Împăratul.***

Pripeală: ***Magii şi păstorii au venit să se închine lui Hristos, Celui ce S-a născut în cetatea Vitleemului.***

Troparul: Cu dinadinsul a întrebat Irod de vremea stelei, prin a cărei povăţuire magii s-au închinat în Vitleem lui Hristos cu daruri; de care la moşia lor fiind povăţuiţi, au lăsat batjocorit pe cumplitul ucigător de prunci.

Apoi iarăşi strana întâia cântă pripeala Canonul al doilea.

Pripeală: ***Astăzi Fecioara naşte pe Stăpânul înlăuntrul în peşteră.***

Irmos: O, Fecioară mai lesne este de frică să iubim noi tăcerea, ca ceea ce este fără de primejdie; pentru că din dragoste a împleti cântări, cu osârdie alcătuite, nu este lesne. Ci o Maică, pe cât îţi este bunăvoinţa dă-ne şi putere!

Asemenea şi a doua strană **pripeala:** ***Astăzi Stăpânul se naşte ca un Prunc din Fecioară.***

Şi iarăşi Irmosul. Apoi aceste pripeli împreună cu troparele Canonul al doilea:

Pripeala: ***Astăzi păstorii văd pe Mântuitorul în scutece înfăşat, şi în iesle culcat.***

Pripeala: ***Astăzi Stăpânul cel nepipăit în scutece Se înfașă ca un Prunc.***

Pripeală: ***Astăzi toată zidirea se bucură şi se veseleşte, că Hristos S-a născut din prunca Fecioară.***

Troparul: Chipurile cele neluminate, şi umbrele văzându-le sfârşite, o Maică curată a Cuvântului ce S-a arătat de curând din uşă încuiată, şi socotind a fi lumina adevărului, după vrednicie binecuvântăm pântecele tău.

Pripeală: ***Puterile cereşti vestesc lumii pe Mântuitorul, Domnul şi Stăpânul cel ce s-a născut.***

În loc de, Slavă... ***Măreşte suflete al meu stăpânirea Dumnezeirii celei în trei Ipostasuri şi nedespărţită.***

În loc de, Şi acum… ***Măreşte suflete al meu pe Cel ce ne-a izbăvit pe noi din blestem.***

Troparul: Dorul dobândindu-şi, şi venirii lui Dumnezeu încredinţându-se poporul lui Hristos cel frumos, acum se roagă să-i dai şi darul naşterii de-a doua cel de viață făcător Fecioară prea curată, ca să se închine slavei.

Apoi strana întâia cântă Pripeala Canonului şi **Irmosul:** Taină străină văd şi prea slăvită; Cer fiind peştera, scaun de Heruvimi Fecioara, ieslea sălăşluire, întru care S-a culcat Cel neîncăput, Hristos Dumnezeu; pe care lăudându-L Îl slăvim.

Şi a doua strană asemenea cântă pripelile Canonului al doilea, şi **Irmosul:** O, Fecioară mai lesne este de frică să iubim noi tăcerea, ca ceea ce este fără de primejdie; pentru că din dragoste a împleti cântări, cu osârdie alcătuite, nu este lesne. Ci o Maică, pe cât îţi este bunăvoinţa dă-ne şi putere!

Luminânda însăşi **Podobie:** Cercetatu-ne-a pe noi de sus Mântuitorul nostru, Răsăritul răsăriturilor, şi cei dintru întuneric şi din umbră, am aflat adevărul; că din Fecioară S-a născut Domnul. *(de trei ori)*

La Laude

Stihirile pe 4, glas al 4-lea, singur glasul; ale lui Andrei Ierusalimiteanul.

Veseliţi-vă drepţilor, ceruri bucuraţi-vă, săltaţi munţi, Hristos născându-Se, Fecioara şade asemănându-se Heruvimilor, purtând în braţe pe Dumnezeu Cuvântul întrupat; păstorii slăvesc pe Cel născut, magii aduc Stăpânului daruri; îngerii cântând zic: Cela ce eşti neajuns, Doamne slavă Ție!

De Dumnezeu Născătoare Fecioară, ceea ce ai născut pe Mântuitorul, pierdut-ai blestemul cel dintâi al Evei; că Maică ai fost bunei voinţe a Tatălui, purtând în braţe pe Dumnezeu Cuvântul întrupat. Taina nu suferă ispitire, numai cu credinţă toţi o slăvim, strigând cu tine şi zicând: Negrăite Doamne, slavă Ție!

Veniţi să lăudăm pe Maica Mântuitorului, care după naştere iarăşi s-a arătat Fecioară: Bucură-te, cetate însufleţită a Împăratului şi Dumnezeu, întru care Hristos sălăşluindu-Se mântuire a lucrat; cu Gavriil să lăudăm, cu păstorii să slăvim strigând: De Dumnezeu Născătoare, roagă-te Celui ce S-a întrupat din tine, să ne mântuiască pe noi.

Tatăl a binevoit, Cuvântul trup s-a făcut, şi Fecioara a născut pe Dumnezeu întrupat. Steaua vesteşte, magii se închină, păstorii se minunează, şi făptura se bucură.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *glasul al 6-lea, a lui Ghermano*

Când în vremea venirii Tale pe pământ, întâia scrisoare lumii s-a făcut, atunci ai voit a se scrie numele oamenilor care cred naşterii Tale. Pentru aceea o poruncă ca aceasta de la Cezarul s-a strigat. Că s-a înnoit veşnică împărăţia Ta cea fără

început. Pentru aceasta şi noi aducem Ție în loc de dar de bani, bogăţia teologiei ortodoxe, lui Dumnezeu şi Mântuitorului sufletelor noastre.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *glasul al 2-lea a lui Ioan monahul*

Astăzi Hristos în Vitleem, Se naşte din Fecioară, astăzi Cel fără început se începe, şi Cuvântul se întrupează. Puterile cerurilor se bucură, şi pământul cu oamenii se veselesc; magii aduc daruri, păstorii minunea vestesc. Iar noi neîncetat strigăm: Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu, şi pe pământ pace, întru oameni bunăvoire.

Slavoslovia cea mare. După Sfinte Dumnezeule...,Troparul praznicului, Ecteniile şi Otpustul. Şi se face ungere tuturor cu untdelemn ce s-a sfinţit la Litie. La ceasuri, Troparul şi Condacul praznicului.

Vezi: De se va întâmpla ajunul Naşterii lui Hristos, Sâmbătă sau Duminică, Liturghia Sfântului Ioan Gură de aur se face la vremea sa, Şi la însuşi praznicul Liturghia se face a marelui Vasilie. În loc de Tine se bucură… cântăm Irmosul Cântării a 9-a.

La Liturghie

Antifonul întâi: Psalm 110, glas al 2

Stih 1: Mărturisi-mă-voi Ție, Doamne, cu toată inima mea. Spune-voi toate minunile Tale.

Pripeala: ***Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Mântuitorule mântuieşte-ne pe noi.***

Stih: În sfatul celor drepţi şi în adunare, mari sunt lucrurile Domnului.

Pripeala: ***Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Mântuitorule mântuieşte-ne pe noi.***

Stih: Căutate întru toate voile Lui.

Pripeala: ***Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Mântuitorule mântuieşte-ne pe noi.***

Stih: Mărturisire şi mare cuviinţă este lucrul Lui, şi dreptatea Lui rămâne în veacul veacului.

Pripeala: ***Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Mântuitorule mântuieşte-ne pe noi.***

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Pripeala: ***Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Mântuitorule mântuieşte-ne pe noi.***

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Pripeala: ***Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Mântuitorule mântuieşte-ne pe noi.***

Antifon al doilea: Psalm 111. glas al 2-lea.

Stih 1: Fericit bărbatul, care se teme de Domnul, întru poruncile Lui va voi foarte.

Pripeală: ***Mântuieşte-ne pe noi Fiul lui Dumnezeu, Cel ce Te-ai născut din Fecioară, pe cei ce cântăm Ție: Aliluia.***

Stih: Puternică pe pământ va fi sămânţa Lui, neamul drepţilor se va binecuvânta.

Pripeală: ***Mântuieşte-ne pe noi Fiul lui Dumnezeu, Cel ce Te-ai născut din Fecioară, pe cei ce cântăm Ție: Aliluia.***

Stih: Slavă şi bogăţie în casa Lui, şi dreptatea Lui rămâne în veacul veacului.

Pripeală: ***Mântuieşte-ne pe noi Fiul lui Dumnezeu, Cel ce Te-ai născut din Fecioară, pe cei ce cântăm Ție: Aliluia.***

Stih: Răsărit-a întru întuneric lumină drepţilor, Cel Milostiv, Îndurat şi Drept.

Pripeală: ***Mântuieşte-ne pe noi Fiul lui Dumnezeu, Cel ce Te-ai născut din Fecioară, pe cei ce cântăm Ție: Aliluia.***

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Mântuieşte-ne pe noi Fiul lui Dumnezeu…

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Unule născut, Fiule şi Cuvântul lui Dumnezeu, Cela ce eşti fără de moarte, şi ai îngăduit pentru mântuirea noastră a te întrupa din Sfânta Născătoarea de Dumnezeu şi pururea Fecioara Maria; Carele neschimbat Te-ai întrupat, şi răstignindu-Te Hristoase Dumnezeule, cu moartea pe moarte ai călcat; Unul fiind din Sfânta Treime, împreună slăvit cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt, mântuieşte-ne pe noi.

Antifon al treilea, Psalm 109

Stih 1: Zis-a Domnul Domnului meu, şezi de-a dreapta mea.

Troparul, glasul al 4-lea: Naşterea ta Hristoase Dumnezeul nostru, răsărit-a lumii Lumina cunoştinței; că întru dânsa cei ce slujeau stelelor, de la stea s-au învăţat, să se închine Ție Soarelui dreptăţii, şi să Te cunoască pe Tine, Răsăritul cel de sus, Doamne slavă Ție.

Stih: Până ce voi pune pe vrăjmaşii Tăi aşternut picioarelor Tale.

Naşterea ta Hristoase Dumnezeul nostru, răsărit-a lumii Lumina cunoştinței; că întru dânsa cei ce slujeau stelelor, de la stea s-au învăţat, să se închine Ție Soarelui dreptăţii, şi să Te cunoască pe Tine, Răsăritul cel de sus, Doamne slavă Ție.

Stih: Toiagul puterii va trimite Ție, Domnul, din Sion, şi vei birui în mijlocul vrăjmaşilor Tăi.

Naşterea ta Hristoase Dumnezeul nostru, răsărit-a lumii Lumina cunoştinței; că întru dânsa cei ce slujeau stelelor, de la stea s-au învăţat, să se închine Ție Soarelui dreptăţii, şi să Te cunoască pe Tine, Răsăritul cel de sus, Doamne slavă Ție.

Stih: Cu Tine este începătura, în ziua puterii Tale, întru strălucirile Sfinţilor Tăi.

Naşterea ta Hristoase Dumnezeul nostru, răsărit-a lumii Lumina cunoştinței; că întru dânsa cei ce slujeau stelelor, de la stea s-au învăţat, să se închine Ție Soarelui dreptăţii, şi să Te cunoască pe Tine, Răsăritul cel de sus, Doamne slavă Ție.

Vohod

Stihul: Din pântece mai-nainte de luceafăr Te-am născut; juratu-s-a Domnul, şi nu-i va părea rău; Tu eşti preot în veac după rânduiala lui Melchisedec.

Apoi **Troparul**, cu glas mai înalt: Naşterea ta Hristoase Dumnezeul nostru, răsărit-a lumii Lumina cunoştinței; că întru dânsa cei ce slujeau stelelor, de la stea s-au învăţat, să se închine Ție, Soarelui dreptăţii, şi să Te cunoască pe Tine Răsăritul cel de sus, Doamne slavă Ție.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor (a Născătoarei de Dumnezeu)

Condacul: Fecioara astăzi pe Cel mai presus de fiinţă naşte, şi pământul peştera, Celui neapropiat aduce. Îngerii cu păstorii slavoslovesc, şi magii cu steaua călătoresc. Că pentru noi S-a născut Prunc tânăr, Dumnezeu cel mai-nainte de veci.

În loc de Sfinte Dumnezeule..., Câţi în Hristos v-aţi botezat, în Hristos v-aţi îmbrăcat, Aliluia.

Prochimen, glas al 8-lea: Tot pământul sa se închine Ție şi să cânte Ție.

Stih: Strigaţi Domnului tot pământul…

Apostol: Din cartea cea către Galateni Cap. 4. Vers 4: Fraţilor, când a venit plinirea vremii…

Evanghelia de la Matei: Dacă S-a născut Iisus în Vitleernul Iudeei… Caută-o la ceas al 6-lea.

Chinonicul: Mântuire a trimis Domnul norodului Său.

La masă se face mare mângâiere fraţilor, şi citim cuvântul Sfântului Ioan Gură de aur al căruia început este: Cele ce patriarhii de demult… Şi dezleagă mirenii la carne, ori în ce zi s-ar întâmpla; iar monahii la peşte, brânză şi la ouă. Şi mâncăm aşa de la Naşterea lui Hristos, în toate zilele, până în ajunul Arătării Domnului.

În știință să ne fie încă şi pentru aceasta: Că de la Naşterea lui Hristos, până la sfânta Arătare a lui Dumnezeu, nicidecum nu este post, nici plecări de genunchi se fac nici în Biserici, nici în chilii.

Canon de rugăciune la praznicul Naşterii Domnului (Crăciunul) (1)

Canoane de rugăciune de la praznicul Naşterii Domnului (s.v. 25 decembrie/ s.n. 7 ianuarie):

https://www.academia.edu/93795290/Canoanele_de_rug%C4%83ciune_de_la_praznicul_Na%C5%9Fterii_Domnului_25_decembrie_

https://archive.org/details/1.-canoane

https://www.slideshare.net/steaemy1/naterea-domnului-canoane-de-rugciune-de-la-praznicul-naterii-domnului-25-decembrie-7-ianuarie

***

Tropar la praznicul Naşterii Domnului (Crăciunului), glasul al 4-lea: Naşterea Ta, Hristoase, Dumnezeul nostru, răsărit-a lumii lumina cunoştinţei; că întru dânsa cei ce slujeau stelelor de la Stea s-au învăţat să se închine Ţie, Soarelui dreptăţii şi să Te cunoască pe Tine, Răsăritul Cel de sus, Doamne, Slavă Ţie!

Tropar la praznicul Naşterii Domnului (Crăciunului), glasul al 6-lea: În Taină Te-ai născut în peşteră, dar cerul pe Tine tuturor Te-a propovăduit, punând Steaua înainte ca o gură, Mântuitorule. Şi a adus Ţie pe magi, care Ţi s-au închinat cu credinţă; împreună cu care miluieşte-ne pe noi.

Tropar la praznicul Naşterii Domnului (Crăciunului), glasul al 6-lea: Răsărit-ai, Hristoase, ca un Soare înţelegător al dreptăţii; şi Steaua Te-a arătat încăput în

peşteră, pe Tine, Cel Neîncăput. Pe magi i-ai îndreptat spre închinarea Ta, cu care împreună Te slăvim, Dătătorule de viaţă, Slavă Ţie!

facere a lui Cosma

Cântarea 1

Irmos: Hristos Se naşte, slăviţi-L! Hristos din ceruri, întâmpinaţi-L! Hristos pe pământ, înălţaţi-vă! Cântaţi Domnului tot pământul şi cu veselie lăudaţi-L popoare, că S-a prea slăvit.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Pe cel căzut pentru neascultare, pe cel făcut după chipul lui Dumnezeu, pe cel ce era cu totul în stricăciune, pe cel lipsit de viaţa dumnezeiască cea bună iarăşi îl înnoieşte, ca un înţelept Ziditor, că S-a prea slăvit!

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Văzând Ziditorul pe omul pe care l-a zidit cu mâinile pierind, plecând cerurile, S-a pogorât şi pe acesta, Întrupându-Se din dumnezeiasca Fecioară, îl zideşte cu totul din nou, cu adevărat, că S-a prea slăvit!

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Înţelepciunea, Cuvântul şi Puterea, Fiul şi strălucirea Tatălui, Hristos Dumnezeu, tăinuindu-Se de Puterile cele cu mult mai presus de lume şi de cele ce sunt pe pământ şi Întrupându-Se ne-a înnoit pe noi; că S-a prea slăvit!

Cântarea a 3-a

Irmos: Fiului, Celui Născut fără stricăciune din Tatăl mai înainte de veci şi mai pe urmă din Fecioară Întrupat fără sământă, lui Hristos Dumnezeu să-I strigăm: Cel ce ai înălţat fruntea noastră, Sfânt eşti, Doamne!

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Cel ce s-a împărtăşit de insuflarea celei prea bune, Adam cel din ţărână şi în stricăciune a alunecat prin amăgirea femeii, din femeie văzând pe Hristos a strigat: Cel ce pentru mine, ca mine Te-ai făcut, Sfânt eşti, Doamne!

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Asemenea la chip cu amestecarea cea de jos din ţărână făcându-Te, Hristoase şi cu împărtăşirea trupului căzut, l-ai împărtăşit pe acesta de firea cea dumnezeiască, Om făcându-Te şi rămânând Dumnezeu, Cel ce ai înălţat fruntea noastră, Sfânt eşti, Doamne.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Betleeme, Împăratul domnilor Iudeii, veseleşte-te! Că Cel ce paşte pe Israel şi stă pe umeri de Heruvimi, Hristos, din tine strălucitor a ieşit şi a înălţat fruntea noastră şi peste toţi împărăţeşte.

Cântarea a 4-a

Irmos: Toiag din rădăcina lui Iesei şi floare dintr-însul, Hristoase, din Fecioară ai odrăslit, Cel Lăudat, din muntele cel cu umbra deasă. Venit-ai, Întrupându-Te din cea neispitită de bărbat, Cel fără de trup şi Dumnezeu. Slavă puterii Tale, Doamne!

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Tu, Cel pe care de demult mai înainte L-a numit Iacob, Aşteptarea neamurilor, din seminţia lui Iuda ai răsărit, Hristoase şi puterea Damascului şi prăzile Samariei ai venit să le primeşti, prefăcând înşelăciunea în credinţă plăcută lui Dumnezeu. Slavă puterii Tale, Doamne!

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Pe înţelepţii ucenici ai cuvintelor vrăjitorului Valaam, cel de demult, pe cititorii în stele, pe cei ce se aduceau pârgă din păgâni, de bucurie i-ai umplut, răsărindu-le Tu, Stăpâne, stea din Iacob şi i-ai primit cu adevărat pe aceia care Ţi-au adus daruri bine primite.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Ca ploaia pe lână Te-ai pogorât în pântecele Fecioarei, Hristoase şi ca nişte picături ce picură pe pământ au căzut înaintea Ta, Mântuitorule, etiopienii şi tarsienii, insulele arabilor, Saba şi cei ce stăpânesc tot pământul midienilor. Slavă puterii Tale, Doamne!

Cântarea a 5-a

Irmos: Dumnezeu fiind al păcii, Tată al îndurărilor, ai trimis nouă pe Îngerul Sfatului Tău celui mare, dăruindu-ne pace; deci povăţuiţi fiind la lumina cu-

noştinţei de Dumnezeu, de noapte mânecând, Te slăvim pe Tine, Iubitorule de oameni.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Cu robii Te-ai înscris, poruncii Cezarului plecându-Te şi pe noi, cei ce eram robi vrăjmaşului şi păcatului, ne-ai eliberat, Hristoase; sărăcind cu totul pentru noi şi pe cel din ţărână prin unire şi împărtăşire l-ai îndumnezeit.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Iată Fecioara, precum s-a zis de demult, în pântece zămislind, a născut pe Dumnezeu, Cel ce S-a făcut Om şi a rămas Fecioară, prin care împăcându-ne noi păcătoşii cu Dumnezeu, pe aceasta ce este cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, cu credinţă, o lăudăm.

Cântarea a 6-a

Irmos: Din pântece pe Iona, ca pe un prunc, l-a lepădat fiara mării, precum l-a primit. Iar Cuvântul în Fecioară Sălăşluindu-Se şi Trup luând, a ieşit lăsând-o nestricată; că Cel ce n-a pătimit stricăciune, pe Ceea ce L-a născut a păzit-o nevătămată.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Venit-a Întrupându-Se Hristos, Dumnezeul nostru, pe care Tatăl din pântece mai înainte de Luceafăr L-a Născut şi Cel ce ţine frânele prea curatelor Puteri în ieslea dobitoacelor este culcat; cu scutece este Înfăşat, dar dezleagă legăturile cele cu multe împletituri ale păcatelor.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Prunc tânăr din frământătura lui Adam S-a Născut Fiul şi S-a dat credincioşilor. Acesta este Părinte şi Domn al veacului ce va să fie şi Se cheamă Înger de mare Sfat. Acesta este Dumnezeu tare, care ţine cârmuirea făpturii.

Condac, glasul al 3-lea. **Podobie:** Fecioara astăzi, pe Cel mai presus de fiinţă naşte şi pământul peştera Celui Neapropiat aduce. Îngerii cu păstorii slavoslovesc şi magii cu Steaua călătoresc. Că pentru noi s-a născut Prunc Tânăr, Dumnezeu, cel mai înainte de veci.

Cântarea a 7-a

Irmos: Tinerii în dreapta credinţă fiind crescuţi, păgâneasca poruncă nebăgând-o în seamă, de groaza focului nu s-au înspăimântat; ci în mijlocul văpăii stând, au cântat: Dumnezeul părinţilor, bine eşti cuvântat.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Păstorii cei ce petreceau noaptea în câmp au primit cu spaimă arătarea Luminii; că slava Domnului i-a înconjurat cu strălucire şi Îngerul le-a strigat: cântaţi, că S-a născut Hristos. Dumnezeul părinţilor, bine eşti cuvântat.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Deodată cu cuvântul Îngerului, Oştile cereşti au strigat: ***Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace, între oameni bunăvoire.*** Hristos a strălucit. Dumnezeul părinţilor, bine eşti cuvântat.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Ce cuvânt este acesta, zis-au păstorii? Veniţi să vedem pe Cel ce S-a născut, pe Dumnezeu Hristos. Şi ajungând la Betleem s-au închinat Lui şi Celei ce L-a născut, cântând: Dumnezeul părinţilor, bine eşti cuvântat.

Cântarea a 8-a

Irmos: Cuptorul cel răcorit a închipuit chipul Minunii celei mai presus de fire; că nu a ars pe tinerii pe care i-a primit, precum nici Focul Dumnezeirii pântecele Fecioarei, în care a intrat. Pentru aceasta, cântând, să strigăm: să binecuvânteze toată făptura pe Domnul şi să-L prea înalţe întru toţi vecii.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Fiica Babilonului trage la sine, din Sion, pe tinerii lui David cei robiţi şi trimite slugi pe magii aducători de daruri, ca să se roage fiicei lui David, Celei primitoare de Dumnezeu. Pentru aceasta, cântând să strigăm: să binecuvânteze toată făptura pe Domnul şi să-L prea înalţe întru toţi vecii.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Jalea a îndepărtat organele cântării, că fiii Sionului n-au mai cântat cântări în pământ străin; iar Hristos, cel ce a răsărit în Betleem, a stricat toată înşelăciunea Babilonului şi armonia cântăreţilor. Pentru aceasta cântând, să strigăm: să binecuvânteze toată făptura pe Domnul şi să-L prea înalţe întru toţi vecii.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Prăzile împărătesei Sionului şi bogăţia cea agonisită cu sabia le-a luat Babilonul; dar Hristos cu povăţuirea Stelei a tras în Sion vistieriile acestuia şi pe magii cei în stele cititori. Pentru aceasta cântând, să strigăm: să binecuvânteze toată făptura pe Domnul şi să-L prea înalţe întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Stih: ***Măreşte, suflete al meu, pe cea mai cinstită şi mai mărită decât Oştile cele de sus, pe Fecioara prea curată, de Dumnezeu Născătoarea.***

Irmos: Taină minunată şi neobişnuită văd, cer fiind peştera, Scaun de Heruvimi Fecioara, ieslea sălăşluire, întru care S-a culcat Cel Neîncăput, Hristos Dumnezeu, pe care lăudându-L Îl slăvim.

Stih: ***Măreşte, suflete al meu, pe Dumnezeu, cel ce S-a născut cu Trup din Fecioară.***

Stih: ***Măreşte, suflete al meu, pe Împăratul, cel ce S-a născut în peşteră din Fecioară.***

Troparul: Minunata mergere a Stelei celei noi şi neobişnuite, de curând ivită, înaintea căreia se plecau cerurile, văzând-o magii, au mărturisit pe Hristos Împăratul născut pe pământ, în Betleem, spre mântuirea noastră.

Stih: ***Măreşte, suflete al meu, pe Dumnezeu, căruia I S-au închinat magii.***

Stih: ***Măreşte, suflete al meu, pe Cel ce a fost vestit de Stea magilor.***

Troparul: Magii întrebând: unde este Pruncul Împărat, cel de curând Născut, a cărui Stea s-a arătat, că am venit să ne închinăm Lui, s-a mâniat Irod şi s-a tulburat, semeţindu-se luptătorul împotriva lui Dumnezeu, a omorî pe Hristos.

Stih: ***Măreşte, suflete al meu, pe prea curata Fecioară şi singura de Dumnezeu Născătoarea, care a născut pe Hristos Împăratul.***

Stih: ***Magii şi păstorii au venit să se închine lui Hristos, celui ce S-a născut în cetatea Betleemului.***

Troparul: Cunoscut-a cu dinadinsul Irod vremea Stelei, prin ale cărei povăţuiri s-au închinat magii în Betleem lui Hristos, cu daruri şi de Înger fiind povăţuiţi către ţara lor, au lăsat batjocorit pe cumplitul ucigător de prunci.

Stih: ***Astăzi Fecioara naşte pe Stăpânul înăuntru, în peşteră!***

Irmos: Mai lesne este, Fecioară, pentru noi să iubim tăcerea, căci este lucru neprimejdios, decât a împleti din dragoste cântări cu osârdie alcătuite, căci este lucru anevoios. Ci, o, Maică, pe cât binevoieşti dă-ne şi nouă această putere.

Stih: ***Astăzi Stăpânul Se naşte ca un Prunc din Fecioară.***

Stih: ***Astăzi păstorii văd pe Mântuitorul în scutece înfăşat şi în iesle culcat.***

Stih: ***Astăzi Stăpânul cel nepipăit în scutece Se înfaşă ca un Prunc.***
Stih: ***Astăzi toată zidirea se bucură şi se veseleşte, că Hristos S-a născut din tânăra Fecioară.***

Troparul: Chipurile cele nelămurite şi umbrele văzându-le sfârşite, o, Maică prea curată a Cuvântului, Cel ce S-a arătat de curând din uşă încuiată şi socotind a fi El Lumina adevărului, după vrednicie binecuvântăm pântecele tău.

Stih: ***Puterile cereşti vestesc lumii pe Mântuitorul, Domnul şi Stăpânul, cel ce S-a născut.***

În loc de ***Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.***

Stih: ***Măreşte, suflete al meu, Stăpânirea Dumnezeirii celei în Trei Ipostasuri şi Nedespărţită.***

În loc de ***Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).***

Stih: ***Măreşte, suflete al meu, pe Cel ce ne-a izbăvit pe noi din blestem.***

Troparul: Dorul dobândindu-şi şi învrednicindu-se de venirea lui Hristos, poporul cel plăcut lui Hristos se roagă acum, cu lacrimi, să-i dai, prea curată Fecioară şi harul naşterii celei de a doua, cel de viaţă făcător, ca să se închine Strălucirii tale.

Catavasie: Taină minunată şi neobişnuită văd, cer fiind peştera, scaun de Heruvimi Fecioara, ieslea sălăşluire, întru care S-a culcat Cel Neîncăput, Hristos Dumnezeu, pe care, lăudându-L Îl slăvim.

Catavasie: Mai lesne este, Fecioară, pentru noi să iubim tăcerea, căci este lucru neprimejdios, decât a împleti din dragoste cântări cu osârdie alcătuite, căci este lucru anevoios. Ci, o, Maică, pe cât binevoieşti dă-ne şi nouă această putere.

Sedelna, glasul al 8-lea. **Podobie:** Porunca cea cu taină luând-o întru cunoştinţă, cel fără de trup, în casa lui Iosif degrab a stătut înainte, zicând celei ce nu ştia de nuntă: Cel ce a plecat cu pogorârea cerurile încape, fără schimbare, tot întru tine. Pe care şi văzându-L în pântecele Tău, luând chip de rob, mă spăimântez a striga către tine: Bucură-te, Mireasă, pururea Fecioară.

Să se bucure cerul, să se veselească pământul! Că S-a născut pe pământ Mielul lui Dumnezeu, dând izbăvirea lumii. Cuvântul, Cel ce era în Sânurile Tatălui, a ieşit fără de sământă din Fecioară; de Acela magii s-au înspăimântat, văzându-L născându-Se în Betleem ca un Prunc; pe care toate Îl slăvesc.

Canon de rugăciune la praznicul Naşterii Domnului (Crăciunul) (2)

Tropar la praznicul Naşterii Domnului (Crăciunului), glasul al 4-lea: Naşterea Ta, Hristoase, Dumnezeul nostru, răsărit-a lumii lumina cunoştinţei; că întru dânsa cei ce slujeau stelelor de la Stea s-au învăţat să se închine Ţie, Soarelui dreptăţii şi să Te cunoască pe Tine, Răsăritul Cel de sus, Doamne, Slavă Ţie!

Tropar la praznicul Naşterii Domnului (Crăciunului), glasul al 6-lea: În Taină Te-ai născut în peşteră, dar cerul pe Tine tuturor Te-a propovăduit, punând Steaua înainte ca o gură, Mântuitorule. Şi a adus Ţie pe magi, care Ţi s-au închinat cu credinţă; împreună cu care miluieşte-ne pe noi.

Tropar la praznicul Naşterii Domnului (Crăciunului), glasul al 6-lea: Răsărit-ai, Hristoase, ca un Soare înţelegător al dreptăţii; şi Steaua Te-a arătat încăput în peşteră, pe Tine, Cel Neîncăput. Pe magi i-ai îndreptat spre închinarea Ta, cu care împreună Te slăvim, Dătătorule de viaţă, Slavă Ţie!

facere a lui Ioan monahul

Cântarea 1

Irmos: Minune făcând a mântuit pe popor, Stăpânul, uscând oarecând valul mării. Şi din Fecioară născându-Se, ne-a deschis calea spre ceruri. Pe Cel de o Fiinţă cu Tatăl şi cu noi oamenii Îl slăvim.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Pântecele sfânt a purtat pe Cuvântul cel închipuit cândva în rugul ce ardea şi nu se mistuia, Dumnezeu fiind şi în chip omenesc văzut, care a dezlegat din blestemul cel de demult pântecele Evei, pe Acela Îl slăvim.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Steaua a arătat magilor pe Cuvântul, cel ce a venit să oprească păcatul. Pe Cel Milostiv în peşteră săracă şi în scutece văzându-L ei înfăşat, s-au bucurat de El, ca de un Om şi Domn.

Catavasie: Hristos Se naşte, slăviţi-L! Hristos din ceruri, întâmpinaţi-L! Hristos pe pământ, înălţaţi-vă! Cântaţi Domnului tot pământul şi cu veselie lăudaţi-L popoare, că S-a prea slăvit.

Catavasie: Minune făcând a mântuit pe popor, Stăpânul, uscând oarecând valul mării. Şi din Fecioară născându-Se, ne-a deschis calea spre ceruri. Pe Cel de o Fiinţă cu Tatăl şi cu noi oamenii Îl slăvim.

Cântarea a 3-a

Irmos: Vino spre cântarea robilor Tăi, Bunule, smerind sprânceana înălţată a vrăjmaşului; păzind, Fericite Atotvăzătorule, pe cântăreţi mai presus de păcat, întăriţi neclintit pe temeiul credinţei.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Naşterea sfântă a celei Preacurate, mai presus de gând văzând-o păstorii, s-au înfricoşat de Minunea cea mare. Îngerii cântând, lăudau pe Stăpânul, fără să-mânţă Întrupat din Fecioară.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Din înălţimea cerului, Împăratul vine la noi, din curata Fecioară, Dumnezeu fiind, dar în vremea din urmă Cuvânt Întrupat; ca să cheme la Sine din stricăciune pe omul cel zidit întâi.

Catavasie: Fiului, Celui Născut fără stricăciune din Tatăl mai înainte de veci şi mai pe urmă din Fecioară Întrupat fără sământă, lui Hristos Dumnezeu să-I strigăm: Cel ce ai înălţat fruntea noastră, Sfânt eşti, Doamne!

Catavasie: Vino spre cântarea robilor Tăi, Bunule, smerind sprânceana înălţată a vrăjmaşului; păzind, Fericite Atotvăzătorule, pe cântăreţi mai presus de păcat, întăriţi neclintit pe temeiul credinţei.

Cântarea a 4-a

Irmos: Înnoirea neamului omenesc de demult cântând proorocul Avacum, mai înainte a vestit-o, învrednicindu-se în chip de negrăit a-i vedea Întruchiparea; că Prunc tânăr din muntele Fecioarei a ieşit Cuvântul, spre înnoirea popoarelor.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Întocmai la chip cu oamenii venit-ai, de voie luând Trup din Fecioară, Doamne; ca să-i curăţeşti pe toţi de veninul şarpelui, aducându-i din porţile iadului la Lumina cea de viaţă purtătoare.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Toţi cei ce eraţi cufundaţi în pierzare, izbăvindu-vă de sub mâna celui rău, ridicaţi-vă cu cântări de laudă, slăvind pe Hristos, pe Binefăcătorul, cel ce a venit la noi din marea Lui milă.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Din rădăcina lui Iesei odrăslind, hotarul firii l-ai depăşit, Fecioară; căci tu ai născut pe Cuvântul Tatălui cel fără de ani, precum a binevoit; care te-a păzit nestricată, Stăpână.

Catavasie: Toiag din rădăcina lui Iesei şi floare dintr-însul, Hristoase, din Fecioară ai odrăslit, Cel Lăudat, din muntele cel cu umbră deasă. Venit-ai, Întrupându-Te din cea neispitită de bărbat, Cel fără de trup şi Dumnezeu. Slavă puterii Tale, Doamne!

Catavasie: Înnoirea neamului omenesc de demult cântând proorocul Avacum, mai înainte a vestit-o, învrednicindu-se în chip de negrăit a-i vedea Întruchiparea; că Prunc tânăr din muntele Fecioarei a ieşit Cuvântul, spre înnoirea popoarelor.

Cântarea a 5-a

Irmos: Din noaptea lucrurilor întunecatei rătăciri, curăţire eşti, Hristoase, nouă celor ce cântăm acum Ţie cântare cu priveghere, ca unui Făcător de bine; să vii dăruindu-ne şi cărare lesnicioasă, pe care umblând, vom afla laudă.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Cumplita vrajbă între Ziditor şi făptură prin venirea Sa tăind-o Stăpânul, a pierdut de tot pe pierzătorul vrăjmaş şi lumea unind cu Puterile cele de sus, a apropiat pe Ziditor de oameni.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Neamul ce era altădată în umbră a văzut acum Lumină strălucită; iar pe cei păgâni Fiul aducându-i Tatălui moştenire, a împărtăşit har tainic acolo unde stăpânea înainte păcatul.

Catavasie: Dumnezeu fiind al păcii, Tată al îndurărilor, ai trimis nouă pe Îngerul Sfatului Tău celui mare, dăruindu-ne pace; deci povăţuiţi fiind la lumina cunoştinţei de Dumnezeu, de noapte mânecând, Te slăvim pe Tine, Iubitorule de oameni.

Catavasie: Din noaptea lucrurilor întunecatei rătăciri, curăţire eşti, Hristoase, nouă celor ce cântăm acum Ţie cântare cu priveghere, ca unui Făcător de bine; să vii dăruindu-ne şi cărare lesnicioasă, pe care umblând, vom afla laudă.

Cântarea a 6-a

Irmos: Petrecând Iona în adâncurile mării, se ruga să vină valul şi să-l aline. Iar eu, rănit fiind cu a tiranului săgeată, pe Hristos, Pierzătorul celor răi, Îl chem degrab să vină spre a mea alinare.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Cuvântul, cel ce este Dumnezeu din început, văzând firea cea de jos neputincioasă, o întăreşte, aşezându-Se Însuşi ca o a doua Împărtăşire şi o arată slobozită de patimi.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

A venit Hristos din coasta lui Avraam, pe cei rău căzuţi în păcate de moarte vrând să-i ridice El, Cel ce stă în Lumină şi care ca un Prunc în iesle Se coboară, din bunătate spre mântuirea lumii.

Catavasie: Din pântece pe Iona, ca pe un prunc, l-a lepădat fiara mării, precum l-a primit. Iar Cuvântul în Fecioară Sălăşluindu-Se şi Trup luând, a ieşit lăsând-o nestricată; că Cel ce n-a pătimit stricăciune, pe ceea ce L-a născut a păzit-o nevătămată.

Catavasie: Petrecând Iona în adâncurile mării, se ruga să vină valul şi să-l aline. Iar eu, rănit fiind cu a tiranului săgeată, pe Hristos, Pierzătorul celor răi, Îl chem degrab să vină spre a mea alinare.

Condac, glasul al 3-lea. **Podobie:** Fecioara astăzi, pe Cel mai presus de fiinţă naşte şi pământul peştera Celui Neapropiat aduce. Îngerii cu păstorii slavoslovesc şi magii cu Steaua călătoresc. Că pentru noi s-a născut Prunc tânăr, Dumnezeu, cel mai înainte de veci.

Cântarea a 7-a

Irmos: De dragostea Împăratului a toate fiind aprinşi tinerii, batjocorit-au păgâna limbă cea hulitoare, a tiranului celui ce se mânia fără măsură; de la aceia s-a îndepărtat focul cel mult, de la cei ce grăiau Stăpânului: în veci bine eşti cuvântat.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Văpaia de foc, ca un turn ridicat, pe necredincioşi puternic i-a nimicit; iar de tinerii cei cu dreapta credinţă nici nu s-a atins, păziţi fiind de Domnul; că i-a rourat, pentru dreapta lor credinţă.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Pe cel potrivnic oamenilor, Hristoase, Întrupându-Te, amarnic l-ai ruşinat. Şi bogăţie de îndumnezeire ne-ai adus nouă, celor ce nădăjduim, care am căzut de sus în întuneric.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Păcatul lumii cel cu totul sălbatic, ce se înălţa plin de nelegiuire, Tu l-ai nimicit cu puterea cea mare. Şi pe cei ţinuţi de el mai înainte, Întrupându-Te, i-ai mântuit ca un Bun.

Catavasie: Tinerii în dreapta credinţă fiind crescuţi, păgâneasca poruncă nebăgând-o în seamă, de groaza focului nu s-au înspăimântat; ci în mijlocul văpăii stând, au cântat: Dumnezeul părinţilor, bine eşti cuvântat.

Catavasie: De dragostea Împăratului a toate fiind aprinşi tinerii, batjocorit-au păgâna limbă cea hulitoare, a tiranului celui ce se mânia fără măsură; de la aceia s-a îndepărtat focul cel mult, de la cei ce grăiau Stăpânului: în veci bine eşti cuvântat.

Cântarea a 8-a

Irmos: Tinerii, cei nearşi de foc în Legea veche, au închipuit pântecele cel nears al Fecioarei, care mai presus de fire a născut, pecetluită fiind şi amândouă lucrând o facere de minuni, pe popoare la cântare le ridică darul.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Toată făptura cu mult cutremur scăpând de ispitirea de demult a celui rău, cu tinereţe laudă pe Cuvântul, cel ce S-a smerit şi-L slăveşte cu frică; stricată fiind, dar tot nădăjduieşte.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Venit-ai la noi să întorci firea oamenilor la păşunea cea înflorită din munţii pustiei, Tu, Ridicarea lumii şi să nimiceşti puterea vrăjmaşului, arătându-Te Om, Veşnicule Stăpân.

Catavasie: Cuptorul cel răcorit a închipuit chipul Minunii celei mai presus de fire; că nu a ars pe tinerii pe care i-a primit, precum nici Focul Dumnezeirii pântecele Fecioarei, în care a intrat. Pentru aceasta, cântând, să strigăm: să binecuvânteze toată făptura pe Domnul şi să-L prea înalţe întru toţi vecii.

Catavasie: Tinerii, cei nearşi de foc în Legea veche, au închipuit pântecele cel nears al Fecioarei, care mai presus de fire a născut, pecetluită fiind şi amândouă lucrând o facere de minuni, pe popoare la cântare le ridică darul.

Cântarea a 9-a

Stih: ***Măreşte, suflete al meu, pe cea mai cinstită şi mai mărită decât Oştile cele de sus, pe Fecioara prea curată, de Dumnezeu Născătoarea.***

Irmos: Taină minunată şi neobişnuită văd, cer fiind peştera, Scaun de Heruvimi Fecioara, ieslea sălăşluire, întru care S-a culcat Cel Neîncăput, Hristos Dumnezeu, pe care lăudându-L Îl slăvim.

Stih: ***Măreşte, suflete al meu, pe Dumnezeu, cel ce S-a născut cu Trup din Fecioară.***

Stih: ***Măreşte, suflete al meu, pe Împăratul, cel ce S-a născut în peşteră din Fecioară.***

Troparul: Minunata mergere a Stelei celei noi şi neobişnuite, de curând ivită, înaintea căreia se plecau cerurile, văzând-o magii, au mărturisit pe Hristos Împăratul Născut pe pământ, în Betleem, spre mântuirea noastră.

Stih: ***Măreşte, suflete al meu, pe Dumnezeu, căruia I S-au închinat magii.***

Stih: ***Măreşte, suflete al meu, pe Cel ce a fost vestit de Stea magilor.***

Troparul: Magii întrebând: unde este Pruncul Împărat, Cel de curând Născut, a cărui Stea s-a arătat, că am venit să ne închinăm Lui, s-a mâniat Irod şi s-a tulburat, semeţindu-se luptătorul împotriva lui Dumnezeu, a omorî pe Hristos.

Stih: ***Măreşte, suflete al meu, pe prea curata Fecioară şi singura de Dumnezeu Născătoarea, care a născut pe Hristos Împăratul.***

Stih: ***Magii şi păstorii au venit să se închine lui Hristos, celui ce S-a născut în cetatea Betleemului.***

Troparul: Cunoscut-a cu dinadinsul Irod vremea Stelei, prin ale cărei povăţuiri s-au închinat magii în Betleem lui Hristos, cu daruri şi de Înger fiind povăţuiţi către ţara lor, au lăsat batjocorit pe cumplitul ucigător de prunci.

Stih: ***Astăzi Fecioara naşte pe Stăpânul înăuntru, în peşteră!***

Irmos: Mai lesne este, Fecioară, pentru noi să iubim tăcerea, căci este lucru neprimejdios, decât a împleti din dragoste cântări cu osârdie alcătuite, căci este lucru anevoios. Ci, o, Maică, pe cât binevoieşti dă-ne şi nouă această putere.

Stih: ***Astăzi Stăpânul Se naşte ca un Prunc din Fecioară.***

Stih: ***Astăzi păstorii văd pe Mântuitorul în scutece înfăşat şi în iesle culcat.***

Stih: ***Astăzi Stăpânul cel nepipăit în scutece Se înfaşă ca un Prunc.***

Stih: ***Astăzi toată zidirea se bucură şi se veseleşte, că Hristos S-a născut din tânăra Fecioară.***

Troparul: Chipurile cele nelămurite şi umbrele văzându-le sfârşite, o, Maică prea curată a Cuvântului, cel ce S-a arătat de curând din uşă încuiată şi socotind a fi El Lumina adevărului, după vrednicie binecuvântăm pântecele tău.

Stih: ***Puterile cereşti vestesc lumii pe Mântuitorul, Domnul şi Stăpânul, cel ce S-a născut.***

În loc de ***Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.***

Stih: ***Măreşte, suflete al meu, Stăpânirea Dumnezeirii celei în Trei Ipostasuri şi Nedespărţită.***

În loc de ***Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).***

Stih: ***Măreşte, suflete al meu, pe Cel ce ne-a izbăvit pe noi din blestem.***

Troparul: Dorul dobândindu-şi şi învrednicindu-se de venirea lui Hristos, poporul cel plăcut lui Hristos se roagă acum, cu lacrimi, să-i dai, prea curată Fecioară şi harul naşterii celei de a doua, cel de viaţă făcător, ca să se închine strălucirii tale.

Catavasie: Taină minunată şi neobişnuită văd, cer fiind peştera, scaun de Heruvimi Fecioara, ieslea sălăşluire, întru care S-a culcat Cel Neîncăput, Hristos Dumnezeu, pe care, lăudându-L Îl slăvim.

Catavasie: Mai lesne este, Fecioară, pentru noi să iubim tăcerea, căci este lucru neprimejdios, decât a împleti din dragoste cântări cu osârdie alcătuite, căci este lucru anevoios. Ci, o, Maică, pe cât binevoieşti dă-ne şi nouă această putere.

Sedelna, glasul al 8-lea:

Podobie: Porunca cea cu taină luând-o întru cunoştinţă, cel fără de trup, în casa lui Iosif degrab a stătut înainte, zicând celei ce nu ştia de nuntă: Cel ce a plecat cu pogorârea cerurile încape, fără schimbare, tot întru tine. Pe care şi văzându-L în pântecele Tău, luând chip de rob, mă spăimântez a striga către tine: Bucură-te, Mireasă, pururea Fecioară.

Să se bucure cerul, să se veselească pământul! Că S-a născut pe pământ Mielul lui Dumnezeu, dând izbăvirea lumii. Cuvântul, cel ce era în Sânurile Tatălui, a ieşit fără de sământă din Fecioară; de Acela magii s-au înspăimântat, văzându-L născându-Se în Betleem ca un Prunc; pe care toate Îl slăvesc.

Acatistul Naşterii Domnului nostru Iisus Hristos

Acatistul Naşterii Domnului nostru Iisus Hristos (25 decembrie/ 7 ianuarie):

https://www.academia.edu/93689509/Acatistul_Na%C5%9Fterii_Domnului_nostru_Iisus_Hristos_25_decembrie_

https://archive.org/details/ac_20221226

https://www.slideshare.net/steaemy1/naterea-domnului-acatistul-naterii-domnului-nostru-iisus-hristos-25-decembrie-7-ianuarie

***

Rugăciunile începătoare

În numele Tatălui, şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşluieşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intināciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un Milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă,binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Crezul

Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.
Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.
Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.
Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat. Şi a înviat a treia zi după Scripturi .
Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.
Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede,
Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.
Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,
Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,
Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin !

***

Acatistul Naşterii Domnului Iisus Hristos - 25 decembrie - slujitor Dani
https://www.youtube.com/watch?v=r3TNhwHhznI

&&&

Condacul 1

Tu, Doamne, ai ales dintre toate neamurile o prea curată Fecioară şi din ea s-a născut cu trupul Fiul Tău, Hristos Dumnezeul nostru, pentru care noi, robii Tăi, Îţi aducem, Stăpâne, cântare de mulţumire. Tu însă, având nespusă milostivire, izbăveşte-ne din toate necazurile, pe noi cei care cântăm: ***Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, cel ce Te-ai întrupat pentru noi, Slavă Ţie.***

Icosul 1

Mulţime de îngeri s-a adunat să vadă Naşterea cea negrăită şi văzând pe Ziditorul lor culcat în iesle ca un prunc, s-au mirat şi cu frică mare s-au închinat Celui Născut şi celei ce L-a născut, cântând:
Slavă Ţie, Fiul lui Dumnezeu, cel ce Te-ai născut din Tatăl mai înainte de veci;
Slavă Ţie, cel ce toate le-ai făcut împreună cu Tatăl şi cu Duhul;
Slavă Ţie, cel ce ai venit să mântuieşti pe cei pierduţi;
Slavă Ţie, că ai luat chip de rob;
Slavă Ţie, Povăţuitorul celor rătăciţi;
Slavă Ţie, Mântuitorul celor ce pier;
Slavă Ţie, Cel ce ai dărâmat peretele vrajbei;

Slavă Ţie, că iarăşi ai deschis Raiul cel închis prin neascultare;
Slavă Ţie, că ai iubit, în chip negrăit neamul omenesc;
Slavă Ţie, că ai prefăcut în Cer peştera de pe pământ;
Slavă Ţie, că ai făcut pe Fecioara care Te-a născut, Prestol de heruvimi;
Iisuse Fiul lui Dumnezeu, cel ce Te-ai întrupat pentru noi, slavă Ţie.

Condacul al 2-lea

Văzând Îngerii cei netrupeşti pe Stăpânul lor luând trup din prea curata Fecioară, s-au spăimântat şi au zis: prea slăvită şi nepătrunsă este pentru noi această Taină şi cu frică au cântat: ***Aliluia!***

Icosul al 2-lea

Toată făptura cea înţelegătoare s-a spăimântat şi mulţumind cântă taina Naşterii Tale, Stăpâne, iar Puterile cereşti se bucură, glăsuind: Slavă întru cei de sus, lui Dumnezeu, şi pământul cu oamenii se bucură, iar noi cântăm neîncetat:
Slavă Ţie, cel ce eşti slăvit întru cele de sus ca Dumnezeu;
Slavă Ţie, cel ce ai făcut pace pe pământ;
Slavă Ţie, cel ce ne-ai împăcat cu Tatăl;
Slavă Ţie, cel ce Te-ai arătat nouă pe pământ;
Slavă Ţie, cel ce Te-ai întrupat negrăit din fecioară;
Slavă Ţie, cel ce ai strălucit ca o stea;
Slavă Ţie, că prin aceasta pe magi i-ai chemat la închinare;
Slavă Ţie, cel ce ai primit darurile lor cu milostivire;
Slavă Ţie, cel ce ai învăţat toată făptura să slujească Ţie;
Slavă Ţie, cel ce ne-ai înţelepţit pe noi să-Ţi cântăm Ţie;
Slavă Ţie, cel ce ne-ai unit pe noi cu Tine;
Slavă Ţie, cel ce ne-ai mântuit pe noi;
Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, cel ce Te-ai întrupat pentru noi, slavă Ţie.

Condacul al 3-lea

Puternic intru tărie, Dumnezeu al păcii şi Tată al bunătăţilor ai venit pe pământ să mântuieşti lumea ce pierea în necazuri. Acum, Tu te naşti la Betleem, ca un prunc, din Fecioară care s-a arată Maică şi mijlocitoare a mântuirii tuturor celor ce slăvesc întruparea Ta cu cântarea:***Aliluia!***

Icosul al 3-lea

Având pe Maica Ta cea prea curată rugătoare neîncetată, veselindu-ne, cântăm Taina întrupării Tale, Stăpâne, şi Naşterea din Fecioară bine plăcută lui Dumnezeu, grăind:
Slavă Ţie, Fiul lui Dumnezeu, cel ce Te-ai întrupat pentru noi;
Slavă Ţie, cel ce Te-ai născut în chip negrăit din Fecioară;
Slavă Ţie, cel ce ne-ai arătat nouă adâncul iubirii Tale de oameni;
Slavă Ţie, cel ce ne-ai iubit pe noi în chip nespus;

Slavă Ţie, cel ce ai căutat oaia cea pierdută;
Slavă Ţie, cel ce Te-ai bucurat cu îngerii de găsirea ei;
Slavă Ţie, cel ce ai pus-o pe umerii Tăi;
Slavă Ţie, cel ce ai dus-o la Tatăl;
Slavă Ţie, cel ce ai făcut cu oamenii şi cu îngerii o singură turmă;
Slavă Ţie, cel ce ne-ai arătat nouă mare şi negrăită milă;
Slavă Ţie, cel ce ne-ai iubit pe noi mai mult decât toată zidirea;
Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, cel ce Te-ai întrupat pentru noi, slavă Ţie.

Condacul al 4-lea
Furtună de gânduri îndoite având mai înainte neprihănitul Iosif, acum înlăuntrul peşterii dumnezeieşti, vede cele prea slăvite. Văzând însă că un om se naşte din Fecioară, a înţeles din lucrare că este Dumnezeu adevărat şi de aceea s-a închinat, cântând: ***Aliluia!***

Icosul al 4-lea
Auzind păstorii pe Îngerul ce le-a vestit că s-a născut Mântuitorul lumii în cetatea lui David, au alergat în grabă şi L-au văzut pe Acesta în iesle ca un miel nevinovat, din pântecele Fecioarei născut, în iesle culcat şi au slujit cu bună cuviinţă celei ce a născut şi în faţa lui Iosif cu frică au stat, povestind cele spuse lor şi închinându-se Celui Născut au zis:
Slavă Ţie, Mielul lui Dumnezeu şi Mântuitorul lumii;
Slavă Ţie, Fiul lui Dumnezeu, cel ce ne-ai arătat nouă minuni negrăite;
Slavă Ţie, cel ce ne-ai învrednicit pe noi să ascultăm cântare îngerească;
Slavă Ţie, cel ce ne-ai învăţat să Te slăvim împreună cu îngerii;
Slavă Ţie, cel ce ai înţelepţit pe îngeri şi pe oameni să-Ţi cânte Ţie;
Slavă Ţie, cel ce ai făcut bucurie pe pământ şi în ceruri;
Slavă Ţie, că pentru Tine se bucură cele cereşti cu cele pământeşti;
Slavă Ţie, că prin Tine se unesc cele pământeşti cu cele cereşti;
Slavă Ţie, cel ce ai arătat neputincioasă puterea diavolului;
Slavă Ţie, cel ce ne-ai izbăvit de chinurile aceluia;
Slavă Ţie, bucuria negrăită a celor ce cred în Tine;
Slavă Ţie, dulceaţa nespusă a celor ce Te iubesc pe Tine;
Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, cel ce Te-ai întrupat pentru noi, slavă Ţie.

Condacul al 5-lea
Steaua cea mult strălucitoare vestind Naşterea lui Hristos, a fost văzută de magii cei iubitori de stele şi, conducându-se după ea, au ajuns la Cel Neajuns, L-au văzut pe Cel Nevăzut şi, bucurându-se, I-au cântat: ***Aliluia!***

Icosul al 5-lea
Văzând împăraţii caldeeni în mâinile Fecioarei pe Împăratul împăraţilor, ce stătea ca pe un tron de Heruvimi şi socotind a fi Stăpânul, chiar dacă a primit

chip de rob, s-au grăbit a-I aduce daruri: aur, precum unui Împărat a toate; tămâie, precum lui Dumnezeu; smirnă, precum unui muritor şi, închinându-se, I-au cântat:
Slavă Ţie, cel ce ai răsărit tuturor, lumină;
Slavă Ţie, cel ce prin stea ne-ai chemat să ne închinăm Ţie;
Slavă Ţie, cel ce ai mustrat mânia de fiară a lui Irod;
Slavă Ţie, cel ce ai arătat la vedere uneltirea lui zadarnică;
Slavă Ţie, cel ce ne-ai izbăvit de înşelăciunea acestuia;
Slavă Ţie, cel ce ne-ai învăţat să ne închinăm Ţie, Soarele dreptăţii;
Slavă Ţie, cel ce ai luminat toate cu lumina cunoştinţei;
Slavă Ţie, cel ce prin Naşterea Ta ai lepădat închinarea la idoli;
Slavă Ţie, cel ce ai nimicit stăpânirea vrăjmaşului până la sfârşit;
Slavă Ţie, cel ce ne-ai învăţat să ne închinăm Ţie împreună şi Tatălui şi Duhului;
Slavă Ţie, cel ce pentru noi ai zdrobit capul şarpelui amăgitor;
Slavă Ţie, cel ce ne-ai izbăvit de veşnica moarte;
Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, cel ce pentru noi Te-ai întrupat, Slavă Ţie.

Condacul al 6-lea
Vestirile dumnezeieşti cele pentru Tine, Mântuitorule, împlinindu-se, pe pământ Te-ai arătat, şi acum în peştera sărăcăcioasă Te-ai născut din curata Fecioară. Tu bogat fiind, pentru noi de bună voie ai sărăcit, pentru ca oamenii să se îmbogăţească şi să-Ţi cânte cu credinţă: ***Aliluia!***

Icosul al 6-lea
Răsărit-ai din Fecioară şi din Maica Ta neispitită de nuntă, Iisuse, luminând precum soarele şi alungând minciuna întunericului, iar demonii nerăbdând tăria Ta, Mântuitorule, toţi s-au cutremurat şi iadul văzând minunea, s-a temut, iar noi cu mulţumire îţi cântăm:
Slavă Ţie, Mântuitorul lumii;
Slavă Ţie, Sfărâmătorul demonilor;
Slavă Ţie, cel ce ai înfricoşat cu naşterea ta pe începătorul minciunii;
Slavă Ţie, cel ce ai zdrobit închinarea la idoli;
Slavă Ţie, cel ce ai luminat toate cu lumina cunoştinţei de Dumnezeu;
Slavă Ţie, cel ce ai izgonit întunericul necunoştinţei;
Slavă Ţie, cel ce ca o Piatră ai izvorât tuturor apa mântuirii;
Slavă Ţie, cel ce ai potolit setea lui Adam şi a lui David;
Slavă Ţie, că prin Naşterea Ta, precum un soare toate le-ai luminat;
Slavă Ţie, cel ce ai înconjurat pământul cu razele luminii harului;
Slavă Ţie, cel ce ne-ai arătat nouă pe pământ făgăduinţă;
Slavă Ţie, cel ce ne-ai izbăvit pe noi de blestemul părintesc;
Iisuse Fiul lui Dumnezeu, cel ce Te-ai întrupat pentru noi, slavă Ţie.

Condacul al 7-lea

Vrând să ne descoperi taina cea din veac ascunsă, din toată zidirea ai ales slujitori ai tainei, Mântuitorule. De la îngeri pe Gavriil, de la oameni pe Fecioară, din ceruri steaua, de pe pământ peştera, unde ai binevoit să te naşti, iar noi, minunându-ne de înţelepciunea Ta cea negrăită, cântăm: ***Aliluia!***

Icosul al 7-lea

Făptură nouă Te-ai arătat, luând trup Ziditorule al tuturor; din pântece fără sămânţă ai răsărit şi păstrându-l nestricat ne-ai arătat pe Mijlocitoarea mântuirii, iar noi cântăm:
Slavă Ţie, Fiul lui Dumnezeu, cel ce ne-ai dat nouă Mamă pe Maica milostivirii ce Te-a născut;
Slavă Ţie, că pe aceasta şi după Naştere ai păstrat-o Fecioară;
Slavă Ţie, cel ce ai venit să mântuieşti pe Adam;
Slavă Ţie, cel ce ai potolit lacrimile;
Slavă Ţie, cel ce ai venit să mântuieşti toate;
Slavă Ţie, cel ce ai rupt zapisul păcatelor noastre;
Slavă Ţie, celui ce ne-ai arătat chipul smereniei;
Slavă Ţie, cel ce pentru noi ai sărăcit;
Slavă Ţie, că prin sărăcia Ta pe noi ne-ai îmbogăţit;
Slavă Ţie, că ne-ai îmbrăcat cu haina mântuirii;
Slavă Ţie, că prin iubirea Ta pe noi ne-ai mântuit;
Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, cel ce Te-ai întrupat pentru noi, Slavă Ţie.

Condacul al 8-lea

Văzând străină şi prea slăvită Naşterea Ta ce s-a săvârşit în peşteră, să ne înstrăinăm mai mult de lumea cea deşartă şi mintea la cele dumnezeieşti să o suim. Că pentru aceasta s-a arătat Dumnezeu pe pământ om smerit, ca să-i ridice la Ceruri pe cei ce cântă Lui: ***Aliluia!***

Icosul al 8-lea

Tot eşti iubire, tot eşti dulceaţă pentru cei ce te iubesc pe Tine, Hristoase Dumnezeule, şi coborârea Ta dumnezeiască o slăvim, că din fecioară curată Te-ai născut pe pământ ca să ne ridici la ceruri pe noi, cei ce Îţi cântăm:
Slavă Ţie, Fiul lui Dumnezeu, cel ce pe pământ Te-ai născut;
Slavă Ţie, cel ce în chip negrăit Te-ai întrupat din Fecioară;
Slavă Ţie, că Te-ai arătat nouă;
Slavă Ţie, că departe fiind, pe noi la Tine ne-ai chemat;
Slavă Ţie, că eşti a noastră bucurie nespusă;
Slavă Ţie, dulceaţa inimilor noastre;
Slavă Ţie, că prin Naşterea Ta lumina mântuirii ne-ai strălucit;
Slavă Ţie, cel ce ai vărsat lacrimi pentru mântuirea noastră;
Slavă Ţie, că prin acestea focul patimilor noastre l-ai stins;

Slavă Ţie, că de necurăţia patimilor ne-ai spălat;
Slavă Ţie, că din moarte ne-ai curăţit;
Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, cel ce pentru noi te-ai întrupat, Slavă Ţie.

Condacul al 9-lea

Toată înţelepciunea şi toată mintea îngerească şi omenească nu pot să priceapă taina Naşterii Tale negrăite, totuşi, prea bunule Stăpâne, primeşte dragostea şi credinţa noastră şi ne mântuieşte pe noi care cântăm: ***Aliluia!***

Icosul al 9-lea

Pe ritorii cei mult vorbitori îi vedem nedumeriţi , ca pe nişte peşti fără de glas, neştiind ce să spună despre întruparea Ta, Stăpâne, că fiind Dumnezeu desăvârşit te-ai arătat şi om desăvârşit şi din Fecioară neispitită de nuntă cum Te-ai născut? Noi însă nepunând la îndoială această Taină, cu o singură credinţă Te slăvim, cântând:
Slavă Ţie, Ipostasul înţelepciunii lui Dumnezeu;
Slavă Ţie, negrăită Bucurie a tuturor;
Slavă Ţie, că pe înţelepţi i-ai arătat neînţelepţi;
Slavă Ţie, că pe cei ce Te-au ispitit i-ai ruşinat;
Slavă Ţie, că toată împletitura de basme ai stricat;
Slavă Ţie, că pe toţi i-ai luminat cu lumina cunoştinţei de Dumnezeu;
Slavă Ţie, că în toate cu înţelepciune ai lucrat;
Slavă Ţie, că pe mulţi cu pricepere i-ai luminat;
Slavă Ţie, că nouă calea mântuirii ne-ai arătat;
Slavă Ţie, că eşti adânc neajuns de milostivire;
Slavă Ţie, că eşti noian de bunătăţi şi de iubire de oameni;
Iisuse Fiul lui Dumnezeu, cel ce Te-ai întrupat pentru noi, Slavă Ţie.

Condacul al 10-lea

Vrând să mântuiască lumea ce se află pe calea pierzării, ca un prunc se naşte din Fecioară şi în scutece în iesle se înfaşă, dezlegând legăturile cele multe ale păcatelor noastre: ***El este Fiu al lui Dumnezeu şi se arată Fiu al Fecioarei!*** Şi pe toate cu înţelepciune le tocmeşte ca să mântuiască pe cei ce cântă Lui: ***Aliluia!***

Icosul al 10-lea

Peretele şi stâlpul răutăţii celei potrivnice lui Dumnezeu şi rod al fărădelegii s-a arătat Irod , vrând să ia viaţa Pruncului Iisus şi pe pruncii cei nevinovaţi i-a secerat cu sabia, precum spicele necoapte ale ţarinii, iar noi, lepădând orice răutate a inimilor noastre Să-L proslăvim pe cel ce a venit să ne mântuiască şi să-i cântăm:
Slavă Ţie, cel ce uneltirea lui Irod zadarnică ai arătat-o;
Slavă Ţie, că pruncii ucişi de acesta cu îngerii i-ai numărat;

Slavă Ţie, pierzătorul răutăţii;
Slavă Ţie, învăţătorul smereniei şi îndreptătorul celor rătăciţi;
Slavă Ţie, cel ce ai luminat tuturor lumina dreptăţii;
Slavă Ţie, cel ce ai învăţat pe toţi smerenia şi blândeţea;
Slavă Ţie, cel ce ne-ai învăţat a te cunoaşte pe Tine;
Slavă Ţie, că prin Naşterea Ta ai sfinţit pântecele ce Te-a născut;
Slavă Ţie, cel ce ai primit daruri de la magi şi de la păstori;
Slavă Ţie, că şi pe cele necuvântătoare le-ai învăţat a sluji Ţie;
Slavă Ţie, cel ce ai sfinţit toată făptura;
Iisuse Fiul lui Dumnezeu, cel ce Te-ai întrupat pentru noi, Slavă Ţie.

Condacul al 11-lea
Toată cântarea pe care vrem să o aducem cu vrednicie întrupării Tale, se biruieşte şi mai lesne este să tăcem. Căci dacă Ţi-am aduce cântări nenumărate, precum nisipul mării, Împărate Preasfânt, nimic nu facem cu vrednicie. Deci cu frică îţi cântăm: ***Aliluia!***

Icosul al 11-lea
Lumină neînserată strălucind din Fecioară Te-au văzut pe Tine cei ce şedeau în întunericul şi în umbra morţii, Mântuitorul nostru, şi s-au luminat cu focul dumnezeirii Tale şi Ţie, Dătătorule de lumină, Ţi-au cântat:
Slavă Ţie, Fiul lui Dumnezeu, Lumina cea neapusă;
Slavă Ţie, Soarele dreptăţii, că prin Naşterea Ta toate le-ai luminat;
Slavă Ţie, cel ce ne-ai luminat cu multa lumină a cunoştinţei Tale;
Slavă Ţie, cel ce ne-ai izvorât nouă râul harului cel nesecat;
Slavă Ţie, cel ce ai adăpat cu îndestulare pe cei însetaţi de mântuire;
Slavă Ţie, că celor ce te iubesc pe Tine le-ai arătat uşoare jugul şi sarcina Ta;
Slavă Ţie, cel ce ne-ai uşurat de greutatea păcatelor noastre;
Slavă Ţie, cel ce ne-ai izbăvit de munca vrăjmaşului;
Slavă Ţie, că prin venirea Ta pe pământ toate le-ai bucurat;
Slavă Ţie, că ne-ai bucurat pe noi prin facerea din nou a lumii;
Slavă Ţie, că te-ai arătat hotar al nădejdilor noastre;
Slavă Ţie, că noi, fiind vrăjmaşi cu Tatăl nostru, ne-ai împăcat;
Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, cel ce Te-ai întrupat pentru noi, Slavă Ţie.

Condacul al 12-lea
Cel ce ai venit să dai har şi să dezlegi păcatele tuturor, prin întruparea Ta, Mântuitorule, prin aceasta iartă greşelile noastre şi rupe zapisul păcatelor noastre, iar noi Naşterea Ta cea nespusă slăvind, vom cânta neîncetat: ***Aliluia!***

Icosul al 12-lea
Cântând întruparea Ta, Te lăudăm, Te binecuvântăm şi ne închinăm Ţie, Mântuitorul nostru, şi credem că Domn şi Dumnezeu eşti mântuindu-i pe toţi

cei ce nădăjduiesc întru Tine şi Naşterea Ta negrăită din Fecioară o proslăvesc şi cântă aşa:
Slavă Ţie, Fiul lui Dumnezeu, cel ce eşti închinat întru cei de sus împreună cu Tatăl şi cu Duhul;
Slavă Ţie, cel ce eşti slăvit de mulţimile celor pământeşti şi al celor cereşti;
Slavă Ţie, cel ce ne-ai descoperit Taina cea din veac ascunsă;
Slavă Ţie, că prin Tine ni s-a arătat nouă iubirea cea negrăită;
Slavă Ţie, Împodobitorul a toată făptura;
Slavă Ţie, Mântuitorul nostru cel prea milostiv;
Slavă Ţie, cel ce întăreşti scepturile celor de pe pământ cu smerenie împărătească;
Slavă Ţie, cel ce eşti Bisericii temelie şi întărire;
Slavă Ţie, podoaba şi mântuirea tuturor credincioşilor;
Slavă Ţie, cel ce îi împodobeşti pe ierarhii şi preoţii evlavioşi cu înţelepciune şi mărire;
Slavă Ţie, că eşti trupurilor noastre Doctor şi vindecare;
Slavă Ţie, că eşti podoaba şi Mântuitorul sufletelor noastre;
Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, cel ce te-ai întrupat pentru noi, Slavă Ţie.

Condacul al 13-lea (de 3 ori)
O, Preadulce şi Preabunule Iisuse, Mântuitorul nostru, Ziditorule şi Stăpâne primeşte acum această neînsemnată rugăciune şi mulţumire a noastră, precum ai primit închinarea şi darurile magilor, şi ne păzeşte pe noi, robii Tăi, de tot necazul, şi ne dăruieşte iertare păcatelor şi ne izbăveşte de chinurile cele veşnice pe noi, cei ce cu credinţă slăvim naşterea Ta din Fecioară şi cântăm Ţie: ***Aliluia!***

Se zice iarăşi:

Icosul 1
Mulţime de îngeri s-a adunat să vadă Naşterea cea negrăită şi văzând pe Ziditorul lor culcat în iesle ca un prunc, s-au mirat şi cu frică mare s-au închinat Celui Născut şi celei ce L-a născut, cântând:
Slavă Ţie, Fiul lui Dumnezeu, cel ce Te-ai născut din Tatăl mai înainte de veci;
Slavă Ţie, cel ce toate le-ai făcut împreună cu Tatăl şi cu Duhul;
Slavă Ţie, cel ce ai venit să mântuieşti pe cei pierduţi;
Slavă Ţie, că ai luat chip de rob;
Slavă Ţie, Povăţuitorul celor rătăciţi;
Slavă Ţie, Mântuitorul celor ce pier;
Slavă Ţie, cel ce ai dărâmat peretele vrajbei;
Slavă Ţie, că iarăşi ai deschis Raiul cel închis prin neascultare;
Slavă Ţie, că ai iubit, în chip negrăit neamul omenesc;
Slavă Ţie, că ai prefăcut în Cer peştera de pe pământ;
Slavă Ţie, că ai făcut pe Fecioara care Te-a născut, Prestol de heruvimi;

Iisuse Fiul lui Dumnezeu, cel ce Te-ai întrupat pentru noi, slavă Ţie.

Condacul 1

Tu, Doamne, ai ales dintre toate neamurile o prea curată Fecioară şi din ea s-a născut cu trupul Fiul Tău, Hristos Dumnezeul nostru, pentru care noi, robii Tăi, Îţi aducem, Stăpâne, cântare de mulţumire. Tu însă, având nespusă milostivire, izbăveşte-ne din toate necazurile, pe noi cei care cântăm: ***Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, cel ce Te-ai întrupat pentru noi, Slavă Ţie.***

Acatistul Naşterii Domnului nostru Iisus Hristos (tradus din limba rusă)

Acatistul Naşterii Domnului nostru Iisus Hristos (tradus din limba rusă) (25 decembrie/ 7 ianuarie):

https://www.academia.edu/93761847/Acatistul_Na%C5%9Fterii_Domnului_nostru_Iisus_Hristos_tradus_din_limba_rus%C4%83_25_decembrie_7_ianuarie_

https://archive.org/details/ac-din-rusa

https://www.slideshare.net/steaemy1/naterea-domnului-acatistul-naterii-domnului-nostru-iisus-hristos-tradus-din-limba-rus-25-decembrie-7-ianuarie

****

Rugăciunile începătoare

În numele Tatălui, şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşluieşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un Milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă,binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Crezul

Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.
Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.
Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.
Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat. Şi a înviat a treia zi după Scripturi .
Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.
Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede,
Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.
Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,
Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,
Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin !

Condac 1

Cela ce din veci Te-ai născut din Tatăl şi la plinirea vremii Te-ai întrupat de la Duhul Sfânt şi Te-ai născut cu trup din Sfânta Fecioară Maria ca să ne mântuieşti din robia păcatului, pace lumii Tale dăruieşte şi ne izbăveşte pe noi de toate ispitele şi necazurile, ca să cântăm Ţie cu uşurinţă aşa: ***Iisuse Fiul lui Dumnezeu, cela ce cu trupul în peşteră Te-ai născut, mântuieşte-mă!***

Icos 1

Îngerii din cer mirându-se, ziceau: Cum Te va încăpea pe Tine Cela ce eşti necuprins, cum Te va hrăni pe Tine, Fecioara, cela ce eşti hrănitorul tuturor. Iar noi de o taină ca aceasta minunându-ne strigăm Ţie:
Iisuse, cela ce din peşteră Te-ai născut, dă-ne nouă har să ne naştem spre viaţa de veci;
Iisuse, cela ce prunc Te-ai făcut, dă-ne nouă nevinovăţia pruncilor;
Iisuse, cela ce cu lapte te-ai hrănit, hrăneşte-ne şi pe noi cu bunătăţile Tale cele duhovniceşti;
Iisuse, cela ce cu scutece Te-ai înfăşat, dezleagă-ne pe noi de blestemul păcatului;
Iisuse, cela ce în braţe Te-ai purtat, scoate-ne pe noi din ghearele diavolului;
Iisuse, cela ce de stea ai fost arătat, fă să strălucească şi peste noi lumina dumnezeirii Tale;
Iisuse, Soarele Dreptăţii, scoate-ne din întunericul păcatului;
Iisuse, Păstorul cel bun, caută-mă pe mine oaia cea rătăcită;

Iisuse, cela ce din cer Te-ai pogorât, smerindu-Te pentru mine, dă-mi şi mie smerenie ca să mă înalţ la cer;
Iisuse, cela ce ai luat chipul robului, scoate-mă din robia păcatului;
Iisuse, cela ce ai venit să mântuieşti lumea, mântuieşte-mă pe mine, dintre toţi cel mai păcătos;
Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, cela ce cu trupul în peşteră Te-ai născut, mântuieşte-mă!

Condac 2
Iată vine Hristos, pe cel viclean să-l sfarme, pe cei din întuneric să-i lumineze şi să dezlege pe cei legaţi de păcate, pe care cu îngerii întâmpinându-L să-i cântăm: ***Aliluia!***

Icos 2
Cu suflete curate, cu buze nespurcate, cu inima smerită, veniţi să mărim pe Hristos Mântuitorul nostru, care se naşte cu trup, pentru mântuirea noastră, strigând:
Iisuse, cela ce pe pământ Te-ai pogorât, înalţă-ne pe noi la cer;
Iisuse, cela ce ai luat trup ca al nostru, scapă-ne pe noi de patimile trupeşti;
Iisuse, cela ce eşti Domnul Păcii, dă-ne nouă celor învrăjbiţi pacea ta;
Iisuse, cela ce ai fost lăudat de toată făptura cea necuvântătoare, dă-ne nouă celor necuvântători să Te lăudăm neîncetat;
Iisuse, cela ce pe păstori, prin îngeri, i-ai chemat la Tine, cheamă-mă şi pe mine smeritul;
Iisuse, cela ce darurile magilor le-ai primit, primeşte şi rugăciunile noastre pornite din inimi smerite;
Iisuse, cela ce la naştere n-ai avut locaş de sălăşuire, fă-ţi locaş din inimile noastre;
Iisuse, cela ce toate uşile le-ai găsit încuiate, deschide inima mea cea zăvorâtă de păcat;
Iisuse, cela ce Te-ai născut la marginea cetăţii, dă-ne nouă să fugim de deşertăciunea lumii acesteia;
Iisuse, cela ce Te-ai născut în liniştea nopţii, dă şi sufletului meu zbuciumat alinare;
Iisuse, cela ce prima dată ai venit la miezul nopţii, când vei veni a doua oară la aceeaşi oră, miluieşte-mă;
Iisuse, cela ce Te-ai născut în taina nopţii, viaţa mea cea plină de păcate în taina nopţii o ascunde, mântuieşte-mă;
Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, cela ce cu trupul în peşteră Te-ai născut, mântuieşte-mă!

Condac 3

Steaua a vestit magilor pe Soarele Dreptăţii, cel ce s-a născut negrăit, în peşteră, ca să mă mântuiască pe mine, cel ce m-am făcut peşteră a toată necurăţia, prin călcarea poruncilor Lui, pentru care pocăindu-mă, cânt: ***Aliluia!***

Icos 3

Cuvântul Tatălui, prin care toate s-au făcut, fără pătimire şi fără stricăciune se naşte cu trup, din Sfânta Fecioară Maria, ca să mântuiască lumea, pe care întâmpinându-L aşa să-i strigăm:
Iisuse, cela ce cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt eşti lăudat de îngeri, miluieşte-mă;
Iisuse, cela ce de îngeri eşti lăudat, fă ca şi noi pe pământ, neîncetat să te mărim;
Iisuse, cela ce pe pământ născându-Te, de cer nu Te-ai despărţit, cu smerenie îţi slujim;
Iisuse, care ai împreunat prin naşterea ta, pe îngeri cu oamenii, pe tine te lăudăm;
Iisuse, cela ce prin naşterea Ta, ne-ai deschis uşile Raiului, închise prin neascultarea lui Adam, Ţie îţi mulţumim;
Iisuse, cela ce ai omorât moartea, prin naşterea Ta făcându-ne părtaşi Vieţii celei veşnice, Te prea mărim;
Iisuse, cela ce ai depărtat vrajba şi lumii pace ai adus, prin naşterea Ta, Ţie îţi slujim;
Iisuse care prin naşterea Ta, mântuire lumii ai adus, dă-ne nouă iertare de păcate;
Iisuse, cela ce ne-ai descoperit nouă, prin naşterea ta, pe Dumnezeu în Treime, Ţie ne închinăm;
Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, cela ce cu trupul în peşteră Te-ai născut, mântuieşte-mă!

Condac 4

Ca să mă izbăveşti din robia celui viclean, ai binevoit a Te îmbrăca în chip de rob, Cuvinte cel fără de început şi de o fiinţă cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt, pentru care slăvim milostivirea ta, cântăm neîncetat: ***Aliluia!***

Icos 4

Dumnezeu oamenilor asemenea s-a arătat şi în peşteră s-a născut şi a sărăcit cu trupul, ca noi să ne îmbogăţim în har, pentru aceasta credincioşii cu gând curat să-L primim cântându-I:
Iisuse, născându-Te Tu, împărăţia păcatului s-a nimicit;
Iisuse, cugetele cele rele, născându-Te Tu, din multe inimi s-au descoperit;
Iisuse, venind Tu, puterea diavolului a slăbit şi oamenii asupra lui s-au întărit;
Iisuse, născându-Te Tu, de ispitele ce vin de la lume ne-am izbăvit;
Iisuse, trup luând, de ispitele trupului ne-am mântuit;
Iisuse, născându-te Tu, trupurile şi sufletele de patimi le-am curăţit;

Iisuse, prin întruparea Ta, trupul nostru cel stricăcios cu stricăciunea l-ai împodobit;
Iisuse, pogorându-Te Tu, din oameni pământeşti, prin har, îngeri ai făcut;
Iisuse, răsărind Tu, lumina adevărului peste toţi a strălucit;
Iisuse, născându-Te Tu, Dreptatea şi Adevărul pe pământ s-au pogorât;
Iisuse, arătându-Te Tu, pe Dumnezeu cel într-o fiinţă am cunoscut;
Iisuse, lumea prin naşterea Ta, de bucuria mântuirii s-a umplut;
Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, cela ce cu trupul în peşteră Te-ai născut, mântuie-şte-mă!

Condac 5

Hristos, cu trupul arătându-se, se sălăşuieşte în noi în chip negrăit.Veniţi toţi credincioşii să vedem slava Lui, slavă ca a Unuia născut din Tatăl şi să-I cântăm: ***Aliluia!***

Icos 5

Cel ce a făcut cerul şi pământul, astăzi se naşte trupeşte ca un om din Tine Maica Domnului, păzindu-te şi după naştere Fecioară, pentru care bucurându-ne, aşa-I strigăm:
Iisuse, născându-te cu trup din Sfânta Fecioară Maria, o ai făcut Născătoare de Dumnezeu şi plină de har;
Iisuse, cela ce Te-ai încredinţat spre îngrijire Maicii prea curate, Prunc fiind, încredinţează-ne şi pe noi purtării ei de grijă;
Iisuse, cela ce în braţe Te-ai purtat, deschide şi nouă păcătoşilor braţele milostivirii Tale;
Iisuse, cela ce cu scutece Te-ai înfăşat, încinge-ne şi pe noi cu puterea Crucii Tale, ca să biruim pe vrăjmaşii noştri;
Iisuse, cela ce cu lapte Te-ai hrănit, hrăneşte-ne şi pe noi flămânzii şi însetaţii din darurile Tale;
Iisuse, cela ce la sânul Sfintei Fecioare Te-ai odihnit, dă-ne şi nouă să aflăm linişte în sânul Bisericii Tale;
Iisuse, ce Te-ai arătat supus Sfintei Fecioare, dă-ne şi nouă să ne supunem voiei Tale celei dumnezeieşti;
Iisuse, cela ce ai primit dragostea Maicii Tale, primeşte şi de la noi această puţină dragoste şi o înmulţeşte înaintea Ta;
Iisuse, cela ce ai primit daruri de la magi, primeşte şi de la noi aceste puţine lacrimi, prin care curăţeşte păcatele noastre;
Iisuse, cela ce primeşti pe toţi păcătoşii care se pocăiesc, primeşte-mă şi pe mine cel cufundat în păcate, pentru sfântă naşterea Ta;
Iisuse, cela ce voieşti să mântuieşti pe toţi oamenii, mântuieşte-mă şi pe mine după mare mila Ta;
Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, cela ce cu trupul în peşteră Te-ai născut, mântuie-şte-mă!

Condac 6

Cu gura şi cu inima pe Hristos cel ce s-a născut cu trupul în peşteră din curata Fecioară, veniţi credincioşii cu un gând să-L lăudăm, cântând împreună cu în-gerii: ***Aliluia!***

Icos 6

O, minune nouă, o, bunătate, o, nespusă răbdare, că iată ca un prunc se soco-teşte Cel ce locuieşte în cele de Sus, pe care de bunăvoie primindu-L în casa sufletului nostru, aşa să-I strigăm:
Iisuse, cela ce Te-ai întrupat, de fariseismul lui Irod, izbăveşte-mă;
Iisuse, cela ce Te-ai născut în peşteră, de păcatul lui Irod păzeşte-mă;
Iisuse, cela ce în peşteră te-ai culcat, de necredinţa lui Irod scapă-mă;
Iisuse, cela ce ai descoperit gândurile cele rele ale lui Irod, descoperă gândurile rele ale vrăjmaşilor noştri;
Iisuse, mielul cel nevinovat, nu-mi da mie, ca, prin păcatele mele, să fiu ucigaş ca şi Irod;
Iisuse, cela ce cunoşti gândurile oamenilor, mintea mea de gândurile cele rele o curăţeşte;
Iisuse, cela ce Te-ai ascuns de Irod cel rău, nu te ascunde de mine păcătosul;
Iisuse, cela ce ai fugit de mânia lui Irod, acoperă-mă şi pe mine de mânia oame-nilor, care se pornesc cu răutate asupra mea;
Iisuse, cela ce pe Irod, ca pe un făcător de rele l-ai arătat, arată şi pe cei ce în ascuns îmi fac mie rău;
Iisuse, cela ce iubeşti pe toţi oamenii, dă-mi şi mie să iubesc pe toţi şi chiar pe vrăjmaşii mei;
Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, cela ce cu trupul în peşteră Te-ai născut, mântuie-şte-mă!

Condac 7

Steaua pe magi i-a trimis la Cel ce s-a născut, ca să mântuiască lumea de păcate, iar Irod cel rău, ostaşi a trimis să ucidă pe dumnezeiescul Prunc, de a cărui răutate fugind, ca şi magii, neîncetat să cântăm: ***Aliluia!***

Icos 7

Pentru mântuirea noastră, Bunule Doamne, ai venit în Betleem şi în peşteră Te-ai născut, cela ce ai Cerul scaun şi în iesle Te-ai culcat, prunc fiind, cela ce eşti necuprins, cu scutece Te-ai înfăşat şi cu lapte Te-ai hrănit, din dragoste pentru noi, pentru care cu smerenie lăudându-te strigăm Ţie:
Iisuse, cela ce în peşteră te-ai născut, vino în peştera sufletului meu şi mă mântuieşte;
Iisuse, cela ce eşti necuprins şi Te-ai lăsat cuprins de o iesle mică, fă ca puterea Ta să cuprindă şi inima mea cea micşorată de patimi;

Iisuse, cela ce n-ai socotit locaşul acesta modest, nedemn de măreţia Ta, fă-ţi locaş smeritul meu trup;
Iisuse, cela ce nu Te poate cuprinde cerul şi pământul, iar prin naşterea Ta Te-ai lăsat cuprins de fiecare dintre noi, miluieşte-mă;
Iisuse, cela ce prin naşterea Ta ai luat firea noastră cea căzută, ridică-mă şi pe mine cel căzut în adâncul răutăţilor;
Iisuse, cela ce Te-ai născut în chip dumnezeiesc, fă ca şi sufletul meu să nască lucruri duhovniceşti;
Iisuse, cela ce Te-ai purtat de trup fecioresc, curăţeşte şi trupul meu cel întinat de patimile desfrânării;
Iisuse, cela ce ai făcut ca Sfânta Fecioară, născându-Te să nu simtă dureri, tămăduieşte toate durerile trupului meu;
Iisuse, cela ce născându-Te, Maica prea curată a rămas fecioară, păstrează sufletul şi trupul meu în feciorie duhovnicească;
Iisuse, cela ce ai ales, spre a Te naşte, pe cea mai curată dintre pământeni, cu harul Tău ajută-mă să-mi păstrez curăţenia trupului şi a sufletului;
Iisuse, cela ce pentru a Te naşte, pe Sfânta Fecioara o ai umbrit cu puterea Sfântului Duh, pe Acesta sălăşuieşte-L în sufletul meu;
Iisuse, cela ce prin naşterea Ta s-a biruit rânduiala firii, dă-mi să biruiesc firea mea cea stricată prin păcate;
Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, cela ce cu trupul în peşteră Te-ai născut, mântuieşte-mă!

Condac 8
Să alergăm, credincioşii, la Betleem şi înaintea ieslei celei de Dumnezeu primitoare, să aducem laudă împreună cu îngerii şi cu păstorii, lui Iisus, Cuvântul lui Dumnezeu, care din dragoste pentru noi trup s-a făcut, cântând: ***Aliluia!***

Icos 8
Smereniei Tale închinându-ne Hristoase, cela ce din Tatăl mai înainte de veci Te-ai născut, iar pentru mântuirea noastră, la plinirea vremii, cu trup Te-ai născut din Sfânta Fecioară, cu cântări ca acestea Te lăudăm:
Iisuse, cela ce pentru mine te-ai smerit, de păcatul mândriei scapă-mă şi în haina smereniei mă îmbracă;
Iisuse, cela ce pe magi i-ai chemat la închinarea Ta, cheamă-mă şi pe mine ca neîncetat cu smerenie să mă închin Ţie;
Iisuse, care pe păstorii de la oi i-ai chemat la mărita naşterea Ta, cheamă-mă şi pe mine care stau departe de Tine, păzind turma păcatelor;
Iisuse, care prin naşterea Ta, Te-ai făgăduit să fii cu noi totdeauna, fii şi cu mine păcătosul şi întunecatul;
Iisuse, care Te-ai născut din Tatăl fără mamă şi din mamă fără tată, miluieşte-mă pe mine cel născut în păcate;

Iisuse, cela ce Te-ai zămlisit de la Duhul Sfant în pântecele Fecioarei, curăţeşte-mă şi pe mine, cel zămislit în fărădelegi;
Iisuse, cela ce Te-ai născut peste fire, de păcatele cele peste fire izbăveşte-mă;
Iisuse, cela ce Te-ai născut nu din poftă trupească, ci de la Duhul Sfânt, potoleşte toată pofta cea trupească de la robii Tăi;
Iisuse, Soarele Dreptăţii, cu lumina cunoştinţei de Dumnezeu, luminează-mă;
Iisuse, prin naşterea Ta, bucurie a venit la toată lumea, căci cu noi este Dumnezeu;
Iisuse, prin naşterea Ta, Raiul s-a deschis, satana s-a biruit şi noi ne-am mântuit;
Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, cela ce cu trupul în peşteră Te-ai născut, mântuieşte-mă!

Condac 9

Cea negrăită smerenia Cuvântului lui Dumnezeu, cu ochii minţii, mai înainte văzând-o Avacum a strigat: de la miazăzi va veni Dumnezeu Mântuitorul nostru, pe care întâmpinându-L să-I cântăm: ***Aliluia!***

Icos 9

Aşa a iubit Dumnezeu lumea, încât pe Unicul său Fiu, Domnul nostru Iisus Hristos, L-a trimis să mântuiască de păcate lumea, pe care văzându-L în peşteră născut cu smerenie să- L lăudăm strigând:
Iisuse, cela ce din dragoste pentru noi Te-ai născut, umple inima mea de dragoste pentru Tine;
Iisuse, cela ce pe pământ Te-ai arătat ca să izbăveşti lumea de păcate, dă-mi mie să urăsc toate păcatele
Iisuse, cela ce din dragoste pentru oameni Te-ai smerit, în chip de rob, dă-mi dragoste şi râvnă pentru binele aproapelui;
Iisuse, cela ce Te-ai arătat ascultător voiei Tatălui, dă-mi şi mie ascultare de toate poruncile Lui;
Iisuse, cela ce prunc Te-ai adus de Sfânta Maică în Biserică, dă-mi să iubesc Biserica Ta;
Iisuse, cela ce prin stea ai luminat pe magi, luminează şi inima mea, pe care a întunecat-o pofta cea rea;
Iisuse, cela ce pentru binele omenirii ai venit în lume, nu mă lipsi pe mine de binele Tău cel ceresc;
Iisuse, cela ce ai apărat pe magi de răutatea lui Irod, apără-mă şi pe mine de toată răutatea omenească;
Iisuse, înflăcărează-mi inima de dor pentru Tine precum ai înflăcărat inima celor trei magi;
Iisuse, condu-mă pe calea cea sigură, care duce la Tine, precum ai condus pe magi prin stea;
Iisuse, dă-mi şi-n viaţa aceasta şi-n cea viitoare să aud corul cel dulce al îngerilor;

Iisuse, care pentru mântuirea noastră Te-ai născut Om, mântuieşte-mă pe mine păcătosul;
Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, cela ce cu trupul în peşteră Te-ai născut, mântuieşte-mă!

Condac 10
Pruncule Iisuse, dă-ne nouă să Te iubim pe Tine mai mult decât am iubit păcatul şi să facem de acum numai voia Ta cea sfântă**,** cântând neîncetat: ***Aliluia!***

Icos 10

Pe Hristos, cela ce s-a născut din Fecioara Maria în chip negrăit, cu îngerii toţi să-L lăudăm strigând:
Iisuse, curăţenia desăvârşită, de toată întinăciunea curăţeşte-mă;
Iisuse, izvorul vieţii, dă-mi Viaţă veşnică;
Iisuse, frumuseţea desăvârşită, dă-mi frumuseţea cea dintâi pe care din cauza păcatelor am pierdut-o;
Iisuse, blândeţea desăvârşită, dă-mi să fiu blând cu semenii mei;
Iisuse, izvorul înţelepciunii înţelepţeşte-mă;
Iisuse, lumina cea pururi veşnică, luminează-mă;
Iisuse, făcătorul meu, nu mă lăsa să pier;
Iisuse, de bolile cele trupeşti, care vin pentru păcatele mele tămăduieşte-mă;
Iisuse, de patimile cele sufleteşti curăţeşte-mă;
Iisuse, de gândurile cele rele izbăveşte-mă;
Iisuse, de obiceiul cel rău al patimilor mântuieşte-mă;
Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, cela ce cu trupul în peşteră Te-ai născut, mântuieşte-mă!

Condac 11
Slavă întru cei de sus, Cetele îngereşti în Betleem înaintea păstorilor au stătut cântând, la naşterea Ta Hristoase, iar noi păcătoşii pe pământ Te lăudăm strigând: ***Aliluia!***

Icos 11
Dumnezeu oamenilor s-a arătat asemenea şi în peşteră s-a născut cu trup, ca pe noi cei căzuţi în păcate să ne facă fiii Lui, pentru care cu mulţumire aşa-I cântăm:
Iisuse, cela ce ai venit în lume cu trupul dă-mi să Te iubesc mai mult decât am iubit plăcerile lumii;
Iisuse, cela ce ai luat trup pentru mine păcătosul, dă-mi să te iubesc mai mult decât îndulcirile trupeşti;

Iisuse, cela ce pentru păcătoşi Te-ai născut, fă să urăsc din tot sufletul păcatul;
Iisuse, Cuvântul lui Dumnezeu cel întrupat, dă-mi să nu spun niciodată cuvinte necuviincioase;
Iisuse, cela ce voieşti să se mântuiască toţi oamenii fă să nu piară nici un suflet din cauza purtării mele celei rele;
Iisuse, cela ce prin întruparea Ta, ne-ai dat nouă spre Viaţă veşnică Sfântul Trup şi cinstitul Sânge al Tău, fă-ne vrednici împărtăşirii acestora;
Iisuse, cela ce Te-ai născut în peşteră săracă nu te scârbi nici de sărăcia sufletului meu când vii să locuieşti în el prin împărtăşirea cu Sfintele Taine;
Iisuse, când mă apropii de Tine în Sfintele Taine, fă-mă să vin cu toată cucernicia, cu frică, cu credinţă şi cu dragostea;
Iisuse, când mă apropii de Tine, fereşte-mă de răutatea lui Irod;
Iisuse, pe preoţii Tăi, când slujesc Sfânta Liturghie, curăţeşte-i de toată ne-curăţia şi-i fă vrednici slujirii acestei Taine dumnezeieşti;
Iisuse, pe credincioşii Tăi, care iau parte la Sfânta Liturghie, de darurile Tale cele cereşti îi împărtăşeşte;
Iisuse, pe cei ce iubesc bună cuviinţa Bisericii Tale, cu darurile cele veşnice îi răsplăteşte;
Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, cela ce cu trupul în peşteră Te-ai născut, mântuieşte-mă!

Condac 12
Tatăl a binevoit, Cuvântul trup s-a făcut şi Fecioara a născut pe Dumnezeu întrupat, cu umbrirea Sfântului Duh, Steaua vesteşte, magii se închină, păstorii se minunează şi toată făptura se bucură cântând: ***Aliluia!***

Icos 12
Iată a venit chemarea tuturor, Hristoase, curăţirea, lumina, izbăvirea, pacea, sănătatea, bunătatea, pe care primindu-le, credincioşii, cu inimi curate să-I strigăm:
Iisuse, Domnul păcii, potoleşte războaiele şi dă lumii pacea Ta;
Iisuse, izvorul păcii, împacă pe toţi care sunt învrăjbiţi;
Iisuse, făcătorul păcii, pe soţii care sunt despărţiţi, uneşte-i iarăşi în pace şi în dragoste;
Iisuse, cela ce pe pământ Te-ai arătat ascultător Părintelui Tău, întoarce pe fii cu dragoste către părinţii lor;
Iisuse, pe cei tineri înţelepţeşte-i şi pe calea învăţăturilor Tale îi călăuzeşte;
Iisuse, pe bătrâni îi sprijineşte şi cu darul răbdării şi al înţelepciunii îi împodobeşte;
Iisuse, pe cei buni în bunătate îi păzeşte;
Iisuse, pe cei răi de la răutatea lor îi întoarce;
Iisuse, pe cei rătăciţi de la adevăr, pe calea cea dreaptă îi întoarce cu bunătatea Ta;

Iisuse, pe cei bolnavi şi suferinzi îi tămăduieşte;
Iisuse, pe Sfântă Biserica Ta în pace şi în linişte o păzeşte;
Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, cela ce cu trupul în peşteră Te-ai născut, mântuie-şte-mă!

Condac 13 *(*de 3 ori)
O, Prea dulce Iisuse, cela ce în peşteră Te-ai născut cu trupul, primeşte şi de la noi această smerită rugăciune, precum ai primit daruri de la Magi şi cântare de la păstori şi depărtează de la noi toată răutatea, cearta, vrăjmăşia, obiceiul cel rău şi toate ispitele şi necazurile ce vin asupra noastră, ca trăind în pace şi bună înţelegere unii cu alţii, cu un gând să Te lăudăm pe tine, Dumnezeul cel de Sus, cântând: ***Aliluia!***
Se zice iarăşi:

Icos 1
Îngerii din cer mirându-se, ziceau: Cum Te va încăpea pe Tine cela ce eşti necu-prins, cum Te va hrăni pe Tine, Fecioara, cela ce eşti hrănitorul tuturor. Iar noi de o taină ca aceasta minunându-ne strigăm Ţie:
Iisuse, cela ce din peşteră Te-ai născut, dă-ne nouă har să ne naştem spre Viaţa de veci;
Iisuse, cela ce prunc Te-ai făcut, dă-ne nouă nevinovăţia pruncilor;
Iisuse, cela ce cu lapte te-ai hrănit, hrăneşte-ne şi pe noi cu bunătăţile Tale cele duhovniceşti;
Iisuse, cela ce cu scutece Te-ai înfăşat, dezleagă-ne pe noi de blestemul păca-tului;
Iisuse, cela ce în braţe Te-ai purtat, scoate-ne pe noi din ghearele diavolului;
Iisuse, cela ce de stea ai fost arătat, fă să strălucească şi peste noi lumina dumnezeirii Tale;
Iisuse, Soarele Dreptăţii, scoate-ne din întunericul păcatului;
Iisuse, Păstorul cel bun, caută-mă pe mine oaia cea rătăcită;
Iisuse, cela ce din cer Te-ai pogorât, smerindu-Te pentru mine, dă-mi şi mie smerenie ca să mă înalţ la cer;
Iisuse, cela ce ai luat chipul robului, scoate-mă din robia păcatului;
Iisuse, cela ce ai venit să mântuieşti lumea, mântuieşte-mă pe mine, dintre toţi cel mai păcătos;
Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, cela ce cu trupul în peşteră Te-ai născut, mântuie-şte-mă!

Condac 1
Cela ce din veci Te-ai născut din Tatăl şi la plinirea vremii Te-ai întrupat de la Duhul Sfânt şi Te-ai născut cu trup din Sfânta Fecioară Maria ca să ne mân-tuieşti din robia păcatului, pace lumii Tale dăruieşte şi ne izbăveşte pe noi de

toate ispitele şi necazurile, ca să cântăm Ţie cu uşurinţă aşa: ***Iisuse Fiul lui Dumnezeu, cela ce cu trupul în peşteră Te-ai născut, mântuieşte-mă!***

Apoi, se spune această:

Rugăciune

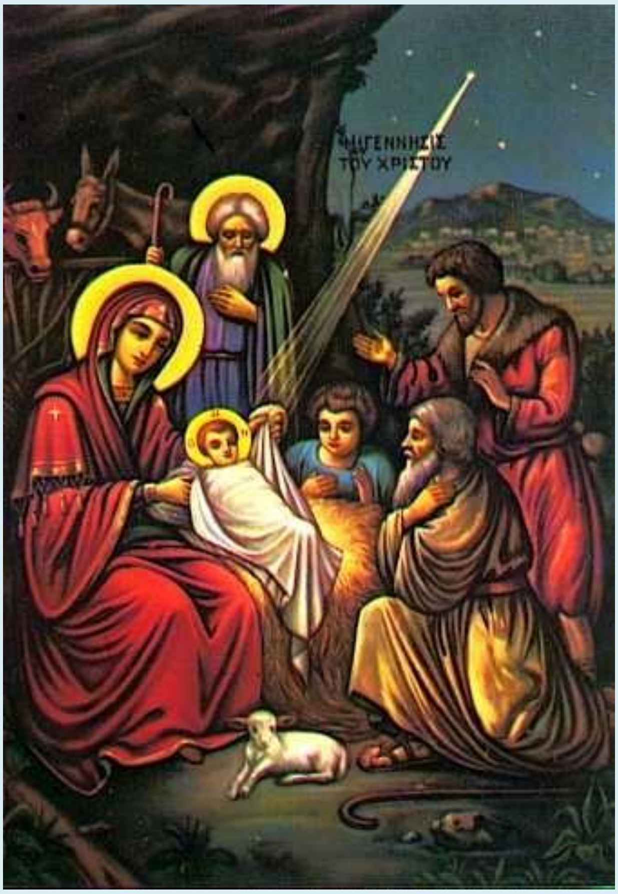
Stăpâne, Doamne Dumnezeule, Atotştiitorule, când Te-ai născut din Fecioara Maria în Betleemul Iudeii, cu spaimă făpturile s-au minunat şi lumea s-a bucurat de naşterea Ta, Cela ce ai făcut pe om după chipul şi asemănarea Ta, şi l-ai dat botezul spre pocăinţă; care ne-ai adus pe noi la prea curatele zilele acestea pentru înfrânarea patimilor, spre nădejdea învierii şi ne îndreptezi pe noi spre adevărul dumnezeirii Tale şi ai luminat mintea noastră spre a Te cunoaşte pe Tine, Fiul lui Dumnezeu, care ridici păcatele a toată lumea.

Tu şi acum Stăpâne, iubitorule de oameni primeşte pe robii Tăi precum ai primit pe Petru, care se afundase în mare, iar mai pe urmă, lepădându-se de Tine, dar plângând cu amar, iarăşi l-ai primit. Că am auzit glas grăind şi magii închinându-se cu daruri şi îngerii cântând, iar pe Irod tulburându-se că Dumnezeu în trup s-a arătat spre mântuirea noastră.

Pe Tine acum Stăpâne, Iubitorule de oameni, toată făptura te laudă grăind: Hristos se naşte măriţi-L, Hristos din ceruri întâmpinaţi-L, Hristos pe pământ înălţaţi-vă.

Puterile îngerilor se veselesc văzând mărita şi cinstita serbare şi toţi după vrednicie o laudă cu inima şi cu buzele. Şi acum Bunule, Iubitorule de oameni primeşte pe robii tăi precum şi plecarea genunchilor şi umilinţa noastră, ca primind poruncile Tale, curaţi şi neprihăniţi, ajungând acum la cinstita naşterea Ta, să ne împărtăşim cu prea curatul Trup şi cinstitul Sânge al Tău, Domnul nostru Iisus Hristos. Căruia I se cuvine cinstea şi închinăciunea împreună cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Acatistul Naşterii Domnului nostru Iisus Hristos

Acatistul Naşterii Domnului nostru Iisus Hristos (al treilea acatist) (25 decembrie/ 7 ianuarie):

https://www.academia.edu/93973513/Acatistul_Na%C5%9Fterii_Domnului_nostru_Iisus_Hristos_al_treilea_acatist_25_decembrie_

https://archive.org/details/ac.-al-treilea

***

Rugăciunile începătoare

În numele Tatălui, şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te

sălăşluieşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un Milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă,binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Crezul

Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.
Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.
Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.
Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat. Şi a înviat a treia zi după Scripturi .
Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.
Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede,
Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.
Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,
Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,
Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin !

Condacul 1

Apărătorul cel mare, Domnul şi Stăpânul lumii, cel ce te-ai născut astăzi pentru mântuirea noastră, şi fiind înfăşat în scutece Te-ai culcat în ieslea dobitoacelor, cu smerenie te-ai arătat oamenilor ca un prunc omenesc; de aceea ne închinăm Ţie strigând cu umilinţă: ***Iisuse, Pruncule Preasfinte, mântuieşte-ne pe noi!***

Icosul 1

Îngerul întâi stătător, fiind trimis către Fecioara Născătoare din Nazaret, i-a zis: „***Bucură-te că vei naşte Prunc care va mântui lumea***”.Spăimântându-se, Fecioara de această veste, s-a închinat spunând:”***Fie mie după cuvântul tău***”. Iată astăzi această sfântă proorocie, împlinindu-se, strigăm către cel ce S-a născut din Fecioară pe pământ pentru mântuirea noastră:
Iisuse, Pruncule Preasfinte, Te salutăm venit azi pe pământ;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, ne închinăm Ţie celui înfăşat în scutece;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, Te slăvim, cel culcat în iesle;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, Te mărim Împărate născut în iesle;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel ce ai primit smerenia neînchipuită;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel ce Te-ai îmbrăcat în sărăcia omenească;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel ce eşti născut din Tatăl mai înainte de veci;

Iisuse, Pruncule Preasfinte, Făcătorul îngerilor care ai luat chipul omenesc;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, mântuieşte-ne pe noi!

Condacul 2
Graiurile străine auzind păstorii, degrab au venit să vadă Bethleemul şi aflând în ieslea dobitoacelor Pruncul, Împăratul împăraţilor, cu frică s-au închinat, văzându-l totul în lumină şi strigând: ***Aliluia!***

Icosul 2
Cu gura şi cu inima mărim pe Hristos, cel ce a venit şi S-a năcut cu trup în peşteră din curata Fecioară, cu credinţă ne închinăm Pruncului născut, strigând acestea:
Iisuse, Pruncule Preasfinte, pe care-L slăvesc îngerii;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel căruia I s-au închinat păstorii;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, celui ce Ţi s-au adus daruri;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel ce ai iubit lumea şi ai venit s-o mântuieşti;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel ce ai umplut de bucurie toată lumea cu naşterea Ta;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel ce ai înveselit cerurile cu naşterea Ta;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel ce ai îngrozit cele dedesubt cu naşterea Ta;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel ce ai strălucit cu lumina neapropiată, peştera;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel ce astăzi ai împlinit proorociile;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, mântuieşte-ne pe noi!

Condacul 3
Îngerii măresc pe cel ce astăzi S-a născut pe pământ, magii povăţuiţi aduc daruri, păstorii aleargă să vadă pe Maica ţinând în braţe Pruncul născut şi înfăşat în scutece strălucite de lumină, iar noi păcătoşii, cu mulţumire strigăm Celui născut: ***Aliluia!***

Icosul 3
„Nu te mira, Maică, văzându-mă ca un prunc pe Mine, care mai înainte de luceafăr M-a născut Tatăl, că am venit să ridic şi să prea măresc firea omenească cea căzută”. Pentru aceasta şi noi, cu dragoste şi recunoştiinţă, Te mărim cu aceste cântări:
Iisuse, Pruncule Preasfinte, care Te-ai arătat ca un prunc omenesc pe pământ;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, care eşti locaş al bucuriei negrăite;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel ce ai înnoit toată făptura cu naşterea Ta;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel ce ai arătat mântuirea noastră prin naşterea Ta;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel ce eşti Soarele dreptăţii;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel ce luminezi pe cei din întuneric;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, steaua neapusă a celor ce Te caută cu credinţă;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, mieluşelul care ai ridicat păcatele lumii;

Iisuse, Pruncule Preasfinte, mântuieşte-ne pe noi!

Condacul 4
Astăzi se naşte în peşteră, se înfaşă în scutece, Se culcă în iesle ca să se înnoiască toată făptura cea stricată prin călcarea poruncii, pe care îl slăvim, cântându-I cu dragoste: ***Aliluia!***

Icosul 4
Taina rânduită în veci de Tatăl, prevestită de profeţi, astăzi s-a arătat, Dumnezeu S-a făcut om, luând trup din Fecioară, născându-se ca un prunc nezidit.Împăratul împăraţilor vine pe pământ. De aceea, noi Te lăudăm pe Tine, Cel înfăşat în scutece, strigând cu mirare:
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel ce eşti Lumină din Lumină;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, bine eşti cuvântat;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, Dumnezeul nostru născut astăzi în Bethleem;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel ce Te-ai arătat cu trupul de la miazăzi;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel ce voieşti a Te boteza în apele Iordanului;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, Dumnezeul care Te-ai întrupat de la Fecioara Maria;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, care în a Ta naştere ai rămas nedespărţit de Sfânta Treime;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel neschimbat în naşterea Ta;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, mântuieşte-ne pe noi!

Condacul 5
Tot pământul se veseleşte văzând naşterea Ta, magii aduc daruri, cerul vesteşte prin stea, îngerii doxologesc, păstorii fluierând se minunează, ieslea primeşte înăuntru ca un scaun în chipul focului, iar noi, pe pământ, plini de veselie strigăm Pruncului Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul 5
În Bethleem se naşte Făcătorul a toate, Cereştile puteri se unesc cu cele pământeşti, îngerii cu oamenii mari serbare săvârşesc, cei curaţi aduc daruri Celui curat şi pe Fecioară, ca pe un scaun de heruvimi, vedem încăpând pe Dumnezeu cel neîncăput nicăieri şi purtând pe Acela pe care-l poartă heruvimii cu frică, iar noi păcătoşii îl slăvim cu cântări:
Iisuse, Pruncule Preasfinte, Dumnezeul nostru şi Dumnezeul tuturor;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel ce dai sufletelor noastre mare milă;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel ce primeşti astăzi de la îngeri doxologie;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel ce primeşti astăzi de la magi: aur, smirnă şi tămâie;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel ce primeşti astăzi de la păstori închinare;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel ce primeşti astăzi de la noi, păcătoşii laude;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, Ziditorul a toate, fii cu noi nedespărţit;

Iisuse, Pruncule Preasfinte, mântuieşte-ne din muncile iadului;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, mântuieşte-ne pe noi!

Condacul 6

Să mergem toţi unde se naşte Hristos, având în minte steaua credinţei, acolo mergând cu gândul să-l întâmpinăm. În Bethleem îl vom vedea pe Dânsul născându-se şi aducându-I ca daruri faptele noastre bune, să-I strigăm: ***Aliluia!***

Icosul 6

Să dăm mărire lui Dumnezeu, credincioşilor, celui ce pentru multă milostivire S-a întrupat şi cu smerenie şi sărăcie S-a îmbogăţit, iar noi să lăudăm pe Cel ce a dat frumuseţea cea dintâi celor ce strigă cu credinţă aceste laude:
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel născut într-o taină mare;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel ce în naşterea Ta ai dat o înţelegere mai mare decât cerurile;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel neîncăput, ai încăput în pântecele Maicii Tale;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel ce ai ieşit prin sfântul piept al Maicii Tale;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel ce hrăneşti toată lumea;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel ce ai fost hrănit de Mama Ta, Fecioară;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, Ziditorul lumii, care cu naşterea Ta ai inoit zidirea Ta;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cu naşterea Ta au luat sfârşit prezicerile profeţilor;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, mântuieşte-ne pe noi!

Condacul 7

Împlinindu-se proorociile, astăzi a sosit vremea naşterii şi nici un loc nu era de sălăşluire în Bethleem unde venise Sfânta Fecioară pentru înscriere, şi ca un palat frumos s-a arătat peştera. ***Hristos se naşte ca să ridice chipul căzut***, pentru care minune noi strigăm: ***Aliluia!***

Icosul 7

Veniţi să ne bucurăm de Domnul, această taină de acum, văzând chipul cel neschimbat al Tatălui; chipul Fiinţei Lui cel de-a pururi primeşte chipul robului, ieşind din Maică care nu ştie de nuntă, nesuferind schimbarea, rămânând Dumnezeu adevărat şi ceea ce n-a fost a luat, om făcându-se pentru iubirea de oameni. Acestuia îi cântăm:
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel ce fiind Dumnezeu ai luat chip de rob;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel ce cu naşterea Ta ai luminat toate;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel întrupat din Duhul Sfânt şi Fecioara Maria;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel strălucit în toată lumea;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel ce ai primit de la pământ, peşteră;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel ce ai primit de la pustiu ieslea;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel ce ai deschis Edenul;

Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel ce ai golit iadul;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, mântuieşte-ne pe noi!

Condacul 8
Cerul şi pământul S-au unit astăzi Să-l slăvească pe Hristos. Astăzi Dumnezeu pe pământ a venit, iar omul la cer a suit. Pentru aceasta şi noi lăudându-L îi strigăm: ***Aliluia!***

Icosul 8
Astăzi se veseleşte cerul şi pământul. Îngerii cu oamenii duhovniceşti serbează că Dumnezeu în trup S-a arătat celor ce şedeau în întuneric, născându-se din Fecioară, peştera şi ieslea primind. Magii de la Răsărit daruri în Bethleem aduc, iar noi cu buze nevrednice, laude cu îngerii aducem:
Iisuse, Pruncule Preasfinte, aşteptarea făgăduită neamurilor;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, izbăvitorul nostru din robia vrăjmaşului;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel ce eşti astăzi văzut de oameni;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, care din fire eşti Dumnezeu nevăzut;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, care cu naşterea Ta ai adus pace pe pământ;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel ce eşti Cuvântul Tatălui Dumnezeu;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, care ai fost trimis de Tatăl ceresc pe pământ, pentru a îndumnezeii pe cei vrednici;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel ce cu naşterea Ta, ridici în cer pe cei ce cu umilinţă şi dragoste se închină şi slăvesc venirea Ta astăzi pe pământ;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, mântuieşte-ne pe noi!

Condacul 9
Dănţuiesc îngerii toţi în ceruri, se bucură şi saltă toată făptura că Te-ai pogorât, Te-ai sălăşluit în pântecele fecioarei fără schimbare, născându-te astăzi ca un prunc omenesc, iar noi ştiind că acestea ai făcut pentru mântuirea noastră, strigăm cu mulţumire: ***Aliluia!***

Icosul 9
Toată firea s-a minunat pentru că Domnul şi Mântuitorul, cel ce S-a născut în Bethleem a încetat înşelăciunea idolească şi împărăteşte în veci; iar noi minunându-ne de a Ta naştere şi îndumnezeindu-ne prin a Ta naştere, cu mulţumire îţi cântăm:
Iisuse, Pruncule Preasfinte, Împăratul împăraţilor cel veşnic;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, Dumnezeul lumii;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, Mântuitorul nostru desăvârşit;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel ce cu scutecele Tale ai dezlegat legăturile păcatului;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel ce cu naşterea Ta ai ridicat pe strămoşul Adam din muncă veşnică;

Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel ce ai vindecat durerea şi întristarea Evei;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel ce eşti Fiul lui Dumnezeu, cel fără de ani;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel ce ai fost sus pe scaun, iar jos în iesle;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, mântuieşte-ne pe noi!

Condacul 10
Mărire intru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace. Astăzi Bethleemul primeşte pe cel ce şade pururi împreună cu Tatăl, astăzi îngerii măresc pe Domnul, cel ce S-a născut cu dumnezeiasca cuviinţă, iar noi pe pământ intru veselie cântăm: ***Aliluia!***

Icosul 10
A fost o veste minunată şi de lume aşteptată naşterea Domnului Hristos, căci Domnul a voit şi pe om a mântuit, căci cu darul lui Hristos a fost scos neamul omenesc din muncă veşnică. Magii, deci călătorind pe Mesia căutând, au făcut ca lumea toată să cunoască acea veste minunată.Ajungând şi pe la noi o primim cu bucurie, lăudându-l cu aceste cântări:
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel ce cu naşterea Ta ai făcut mare tulburare între împăraţii cei păgâni;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, naşterea Ta a făcut pe Irod cel mai mare duşman al Tău;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel ce prin îngerul trimis magilor ai descoperit viclenia lui Irod de a se închina;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, fiind Dumnezeu ai surpat cu cutremur în Egipt zeii făcuţi de mână omenească;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, întorcându-Te în Nazaret ai dus viaţa pământească;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, în sudoarea feţei Tale ai câştigat pâinea pentru toate zilele;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, la vârsta de 12 ani ai uimit fariseii şi cărturarii spunându-le toate legile pe de rost;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, mântuieşte-ne pe noi!

Condacul 11
De bună voie Te-ai pogorât pe pământ luând trup omenesc ca să curăţeşti păcatele noastre, aducând pe toţi la lumina cea de viaţă purtătoare; pentru care fericire îţi strigăm: ***Aliluia!***

Icosul 11
Prunc tânăr s-a născut din amestecătura lui Adam şi s-a dat credincioşilor ca un părinte şi Domn al veacurilor, Dumnezeu care ţine cârmuirea făpturii. Nu ne trece cu vederea pe noi, care cu dragoste Îţi cântăm:
Iisuse, Pruncule Preasfinte, pierzătorul celor răi;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, ajutătorul celor buni;

Iisuse, Pruncule Preasfinte, indumnezeitorul robilor Tăi;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, care cu naşterea Ta ai surpat împărăţia iadului care exista până la venirea Ta;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel ce ai făcut peştera palat frumos şi bogat;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel ce ai făcut ieslea scaun de heruvimi;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, mântuieşte-ne pe noi!

Condacul 12
Harul tău primind prin naşterea Ta minunată, odată cu primirea darurilor: smirna care înseamnă moartea Ta; aurul care înseamnă puterea împărătească, tămâia care înseamnă puterea Ta dumnezeiască, prin toate acestea luminează sufletele noastre, curăţeşte-ne inimile noastre, sfinţeşte trupurile noastre cu sfânta Ta naştere, iar noi cu mulţumire Îţi vom cânta: ***Aliluia!***

Icosul 12
Slăvind naşterea Ta cea minunată, credem şi mărturisim că Tu, fiind astăzi Prunc eşti Dumnezeu adevărat, care Te-ai pogorât pentru a ne ridica sus în ceruri unde stai neîncetat la dreapta Tatălui, iar noi văzând sărăcia, robia şi smerenia Ta, Îţi cântăm:
Iisuse, Pruncule Preasfinte, primeşte de la noi în loc de smirnă, fapte bune;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, primeşte de la noi în loc de aur, cântări de aur;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, primeşte de la noi în loc de tămâie, rugăciunile smerite şi cu umilinţă;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, sălăşluieşte-te întru noi şi fii nedespărţit;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel ce cu peştera, ieslea şi scutece ai arătat smerenia Ta;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, întăreşte-ne pe noi în dragoste şi smerenie, fără de care nu este mântuire;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, ajută-ne la pocăinţă sinceră şi ne miluieşte;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, primeşte de la noi cântarea de mulţumire: Slavă intru cei de sus lui Dumnezeu iar pe pământ pace, între oameni bună voire;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, mântuieşte-ne pe noi!

Condacul 13 (de trei ori)
O, Preasfinte Prunc Iisuse, primeşte aceste nevrednice laude care le aducem Ţie în această zi a naşterii Tale, închinându-ne sfintelor Tale scutece şi pe noi, care mărim cu dragoste şi cu umilinţă venirea Ta pe pământ, izbăveşte-ne de toate nevoile, necazurile şi muncile veşnice, ca să-Ţi cântăm cu mulţumire: ***Aliluia!***

Apoi se zice iarăşi:

Icosul 1

Îngerul întâi stătător, fiind trimis către Fecioara Născătoare din Nazaret, i-a zis: *„Bucură-te că vei naşte Prunc care va mântui lumea”*.Spăimântându-se, Fecioara de această veste, s-a închinat spunând:*”Fie mie după cuvântul tău”*. Iată astăzi această sfântă proorocie, împlinindu-se, strigăm către cel ce S-a născut din Fecioară pe pământ pentru mântuirea noastră:
Iisuse, Pruncule Preasfinte, Te salutăm venit azi pe pământ;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, ne închinăm Ţie celui înfăşat în scutece;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, Te slăvim, cel culcat în iesle;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, Te mărim Împărate născut în iesle;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel ce ai primit smerenia neînchipuită;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel ce Te-ai îmbrăcat în sărăcia omenească;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel ce eşti născut din Tatăl mai înainte de veci;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, Făcătorul îngerilor care ai luat chipul omenesc;
Iisuse, Pruncule Preasfinte, mântuieşte-ne pe noi!

Condacul 1
Apărătorul cel mare, Domnul şi Stăpânul lumii, cel ce te-ai născut astăzi pentru mântuirea noastră, şi fiind înfăşat în scutece Te-ai culcat în ieslea dobitoacelor, cu smerenie te-ai arătat oamenilor ca un prunc omenesc; de aceea ne închinăm Ţie strigând cu umilinţă: ***Iisuse, Pruncule Preasfinte, mântuieşte-ne pe noi!***

După aceea zicem această:

Rugăciune

Astăzi se sfârşesc proorociile, astăzi se face marea taină prin care Dumnezeu-Fiul se naşte ca prunc omenesc.

Astăzi se începe mântuirea lumii: Pământul îl primeşte în peşteră, în loc de palate bogate şi frumoase pustiul îi oferă ieslea în loc de leagănul cel scump. Dumnezeu le primeşte cu smerenie pe toate ca să ne înveţe şi pe noi smerenia care este baza mântuirii.

Se coboară Dumnezeu Cuvântul, nedespărţit de Tatăl şi de Duhul Sfânt, să înveţe omenirea cum trebuie să ducă viaţa noastră pe pământ, care este dată fiecăruia numai ca să se pregătească pentru cea veşnică şi fericită;

Dănţuieşte lumea astăzi, măreşte cu îngerii şi păstorii pe cel ce S-a arătat Prunc azi, Dumnezeul cel înainte de veci.

Iisuse, Pruncule Preasfinte, cel ce ai împodobit cerul cu stele, cel ce ţii cu mâna toate marginile pământului, arată-Ţi mila Ta cea mare nouă, celor ce cu dragoste şi credinţă cinstim Naşterea Ta cea minunată şi, închinându-ne scutecelor Tale, cu recunoştinţă Îţi strigăm: Slavă intru cei de sus lui Dumnezeu, şi pe pământ pace, între oameni bunăvoire!”

Amin!

Acatistul Dumnezeului-Prunc Iisus Hristos

traducere din limba rusă

Rugăciunile începătoare

În numele Tatălui, şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşluieşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un Milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă,binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Crezul
Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.
Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.
Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.
Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat. Şi a înviat a treia zi după Scripturi .
Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.

Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede, Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.
Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,
Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,
Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin !

Condac 1
Fiind născut din Fecioară, primești cântarea cerească din comorile duhovnicești, Doamne Iisuse Hristoase, primește și cântarea noastră adusă cu umilință: ***Iisuse, Dumnezeule-Prunc, mântuiește-ne!***

Icos 1
Îngerul a vestit nașterea Ta, Iisuse, trimițând păstorii în peștera de lângă Betleem, iar aceștia văzând Pruncul în iesle, i-au cântat cu bucurie:
Iisuse, îngerii se bucură;
Iisuse, inima mea sare de fericire;
Iisuse, cel așteptat de toată lumea;
Iisuse, strălucirea cerească;
Iisuse, Dumnezeule-Prunc, mântuiește-ne!

Condac 2
Cei care trăiesc prin credință să se arate cu păstorii, bucurându-se la fel cu ei, iar noi îi cântăm celui care se naște: ***Aliluia!***

Icos 2
Doamne Iisuse Hristoase, fă-ne pe toți copii ai lui Dumnezeu, ca noi să Îi strigăm cu bucurie Pruncului culcat în iesle:
Iisuse, născut de dragul nostru;
Iisuse, venind pe pământ;
Iisuse, cel nedespărțit de Tatăl;
Isus, înfășurat în haine;
Iisuse, Dumnezeule-Prunc, mântuiește-ne!

Condac 3
Pentru a trăi marea bucurie a nașterii Tale, să ne îndepărtăm de lumea deșartă și cu mintea să îmbrățișăm taina venirii Tale în lume în iesle și să strigăm neîncetat către Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icos 3
”Slavă lui Dumnezeu cel prea înalt” îngerii cântă în Rai și noi plângem către Tine:
Iisuse, slava îngerilor;

Iisuse, lauda păstorilor;
Iisuse, comoara mea;
Iisuse, bucuria cea veșnică;
Iisuse, Dumnezeule-Prunc, mântuiește-ne!

Condac 4
Toată creatura se bucură acum și Raiul se bucură, căci ai venit în lume să ne răscumperi, Doamne Iisuse Hristoase, iar noi Îți strigăm să fim mântuiți: ***Aliluia!***

Icos 4
Magii au văzut steaua în Betleem, au pornit la drum și au găsit comoara nepieritoare, strigând cu credință:
Iisuse, înțelepciunea veșnică;
Iisuse, adevărul deplin;
Isus, vestirea voii lui Dumnezeu;
Iisuse, născând bucuria;
Iisuse, Dumnezeule-Prunc, mântuiește-ne!

Condac 5
Vedem Fecioara în iesle, îmbrățișându-și Pruncul, căruia toată lumea îi cântă: ***Aliluia!***

Icos 5
Te rugăm, Doamne Iisuse Hristoase, nu te întrista de necurăția sufletului nostru, căci noi cu îndrăzneală căutăm la marea Ta milă și Te chemăm:
Iisuse, intră în casa bietului meu suflet;
Iisuse, pune-mi inima în iesle;
Iisuse, fă-mă demn de templul tău;
Iisuse, acoperă-mă cu mila Ta;
Iisuse, Dumnezeule-Prunc, mântuiește-ne!

Condac 6
Îndepărtând întunericul ignoranței, luminează-mi mintea cu lumina adevăratei cunoștințe a lui Dumnezeu și bucurându-mă, voi cânta: ***Aliluia!***

Icos 6
Strigăm împreună cu îngerii și îi cântăm cu bucurie Mântuitorului:
Iisuse, luminarea minții mele cu lumina harului Tău;
Iisuse, alinarea conștiinței;
Iisuse, eliberarea din legăturile păcatului;
Iisuse, împăcarea lui Dumnezeu;
Iisuse, Dumnezeule-Prunc, mântuiește-ne!

Condac 7
Vărsăm lacrimi calde de bucurie pentru Naşterea Sfântului Prunc în Betleem, şi cu inimile pline de recunştiinţă ne închinăm lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icos 7
Dumnezeu a iubit lumea aşa de mult, iar noi lăudăm cu bucurie această dragoste, strigând:
Iisuse, iubirea eternă;
Iisuse, dragostea deplină;
Iisuse, mila infinită;
Iisuse, bucuria cerească;
Iisuse, Dumnezeule-Prunc, mântuieşte-ne!

Condac 8
Din arborele vieţii ai răsărit, ca să scoţi din adâncul răutăţilor pe cei căzuţi, căci prin Tine Mântuitorul nostru s-a răscumpărat creaţia lui Dumnezeu, căruia îi cântăm: ***Aliluia!***

Icos 8
Eşti Dumnezeu întrupat, născut din Fecioară, către Tine strigăm cu toţii:
Iisuse, revelaţia Sfintei Treimi;
Iisuse, manifestarea iubirii;
Iisuse, unitatea nedespărţită de om;
Iisuse, care faci voia Tatălui;
Iisuse, Dumnezeule-Prunc, mântuieşte-ne!

Condac 9
Suntem copleşiţi de grijile vieţii, corabia ne este înecată de păcate, dar Te rugăm, Iisuse Prunc, dă-ne pocăinţă ca să ajungem în Raiul liniştirii şi să Te lăudăm veşnic: ***Aliluia!***

Icos 9
Primind binecuvântarea mântuirii, Îi aducem daruri Pruncului cel Sfânt născut:
Iisuse, reînnoieşte-mi inima;
Iisuse, salvează-mi sufletul;
Iisuse, salvează-l pentru veşnicie;
Isus, în faţa Tatălui Ceresc, iartă-mi păcatele;
Iisuse, Dumnezeule-Prunc, mântuieşte-ne!

Condac 10
Învaţă-mi mintea şi curăţeşte-mi inima, Doamne Iisuse, ca să Îţi cânt împreună cu îngerii: ***Aliluia!***

Icos 10
Hristos Mântuitorul meu, toată suflarea se bucură de naşterea Ta:
Iisuse, mântuirea mea;
Iisuse, cetatea mea;
Iisuse, bucuria mea;
Iisuse, Dumnezeule-Prunc, mântuieşte-ne!

Condac 11
Doamne Iisuse, sufletul meu se bucură de Tine. Inima mea se bucură de Tine. Iar viaţa mea rămâne în sfântă speranţă când Îţi cânt un cântec: ***Aliluia!***

Icos 11
Mulţimea milei şi a iubirii Tale pentru neamul omenesc este fără margini, iar noi Te chemăm cu dragoste:
Iisuse, milă veşnică;
Iisuse, iluminare plină de har;
Iisuse, rodul fertil al rugăciunii;
Iisuse, tainele mântuirii pentru cei desăvârşiţi;
Iisuse, Dumnezeule-Prunc, mântuieşte-ne!

Condac 12
Îţi aducem această cântare Ţie, Fiul Prunc al Tatălui fără de început, cântându-Ţi cu cele de sus şi de jos: ***Aliluia!***

Icos 12
Doamne Iisuse Hristoase, îmbracă-ne cu lumina harului Tău ca şi cu o haină, Tu cel Prunc înfăşat în iesle, iar noi Îţi aducem această cântare:
Iisuse, cel ce ne pregăteşti o viaţă veşnică luminoasă;
Iisuse, cel care ne împodobeşti cu veşmintele nunţii;
Isus, încoronarea nepieritoare a celor vrednici;
Iisuse, cel care ne îmbraci cu frumuseţea duhovnicească;
Iisuse, Dumnezeule-Prunc, mântuieşte-ne!
Condac 13 (de 3 ori)
Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeule-Prunc, Te rugăm ca prin sărbătoarea strălucitoare a naşterii Tale să reînnoieşti fiecare suflet creştin, să fie reînviat de Duhul Sfânt şi luminat de unitatea Sfintei Treimi, căreia Îi cântăm pentru totdeauna cântarea: ***Aliluia!***

Apoi se zice iarăşi:

Icos 1
Îngerul a vestit naşterea Ta, Iisuse, trimiţând păstorii în peştera de lângă Betleem, iar aceştia văzând Pruncul în iesle, i-au cântat cu bucurie:

Iisuse, îngerii se bucură;
Iisuse, inima mea sare de fericire;
Iisuse, cel așteptat de toată lumea;
Iisuse, strălucirea cerească;
Iisuse, Dumnezeule-Prunc, mântuiește-ne!

Condac 1
Fiind născut din Fecioară, primești cântarea cerească din comorile duhovnicești, Doamne Iisuse Hristoase primeşte şi cântarea noastră adusă cu umilință: ***Iisuse, Dumnezeule-Prunc, mântuiește-ne!***

După aceea zicem această:

Rugăciune către Iisus Hristos

Lăudaţi pe Domnul întru sfinţii Lui! Lăudaţi-L pe El întru tăria puterii Lui! Lăudaţi-L pe El întru puterile Lui! Lăudaţi-L pe El după mulţimea slavei Lui! Lăudaţi-L pe El în glas de trâmbiţă! Lăudaţi-L pe El în psaltire şi în alăută! Lăudaţi-L pe El în timpane şi în horă! Lăudaţi-L pe El în strune şi organe! Lăudaţi-L pe El în chimvale bine răsunătoare! Lăudaţi-L pe El în chimvale de strigare! Toată suflarea să laude pe Domnul!

Apoi: *Cuvine-se, cu adevărat, să te fericim pe tine, Născătoare de Dumnezeu, cea pururea fericită şi prea nevinovată şi Maica Dumnezeului nostru. Ceea ce eşti cea mai cinstită decât Heruvimii şi mai slăvită, fără de asemănare, decât Serafimii, care fără stricăciune, pe Dumnezeu-Cuvântul ai născut, pe tine, cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, te mărim.*

Pentru rugăciunile Sfinţilor părinţilor noştri, Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi. Amin.

Sursa:
https://acoperamantulmaiciidomnului.wordpress.com/2021/10/12/acatistul-dumnezeului-prunc-iisus-hristos/

Imnografie

Tropar la praznicul Naşterii Domnului (Crăciunul), glasul 4: Naşterea Ta, Hristoase, Dumnezeul nostru, răsărit-a lumii lumina cunoştinţei; că întru dânsa cei ce slujeau stelelor de la Stea s-au învăţat să se închine Ţie, Soarelui dreptăţii şi să Te cunoască pe Tine, Răsăritul Cel de sus, Doamne, Slavă Ţie!

Tropar la praznicul Naşterii Domnului (Crăciunul), glasul 6: În Taină Te-ai născut în peşteră, dar cerul pe Tine tuturor Te-a propovăduit, punând Steaua înainte ca o gură, Mântuitorule. Şi a adus Ţie pe magi, care Ţi s-au închinat cu credinţă; împreună cu care miluieşte-ne pe noi.

Tropar la praznicul Naşterii Domnului (Crăciunul), glasul 6: Răsărit-ai, Hristoase, ca un Soare înţelegător al dreptăţii; şi Steaua Te-a arătat încăput în peşteră, pe Tine, Cel Neîncăput. Pe magi i-ai îndreptat spre închinarea Ta, cu care împreună Te slăvim, Dătătorule de viaţă, Slavă Ţie!

Condac la praznicul Naşterii Domnului (Crăciunul), glasul 3: Fecioara astăzi, pe Cel mai presus de fiinţă naşte şi pământul peştera Celui Neapropiat aduce. Îngerii cu păstorii slavoslovesc şi magii cu Steaua călătoresc. Că pentru noi s-a născut Prunc Tânăr, Dumnezeu, Cel mai înainte de veci.

***

Canon de rugăciune în ajunul Nașterii Domnului Iisus Hristos - 24 decembrie - slujitor Dani:
https://www.youtube.com/watch?v=c6Oup8LC_iQ

***

Canon de rugăciune la Nașterea Domnului Iisus Hristos - 25 decembrie - slujitor Dani:
https://www.youtube.com/watch?v=worwBobvuFw

***

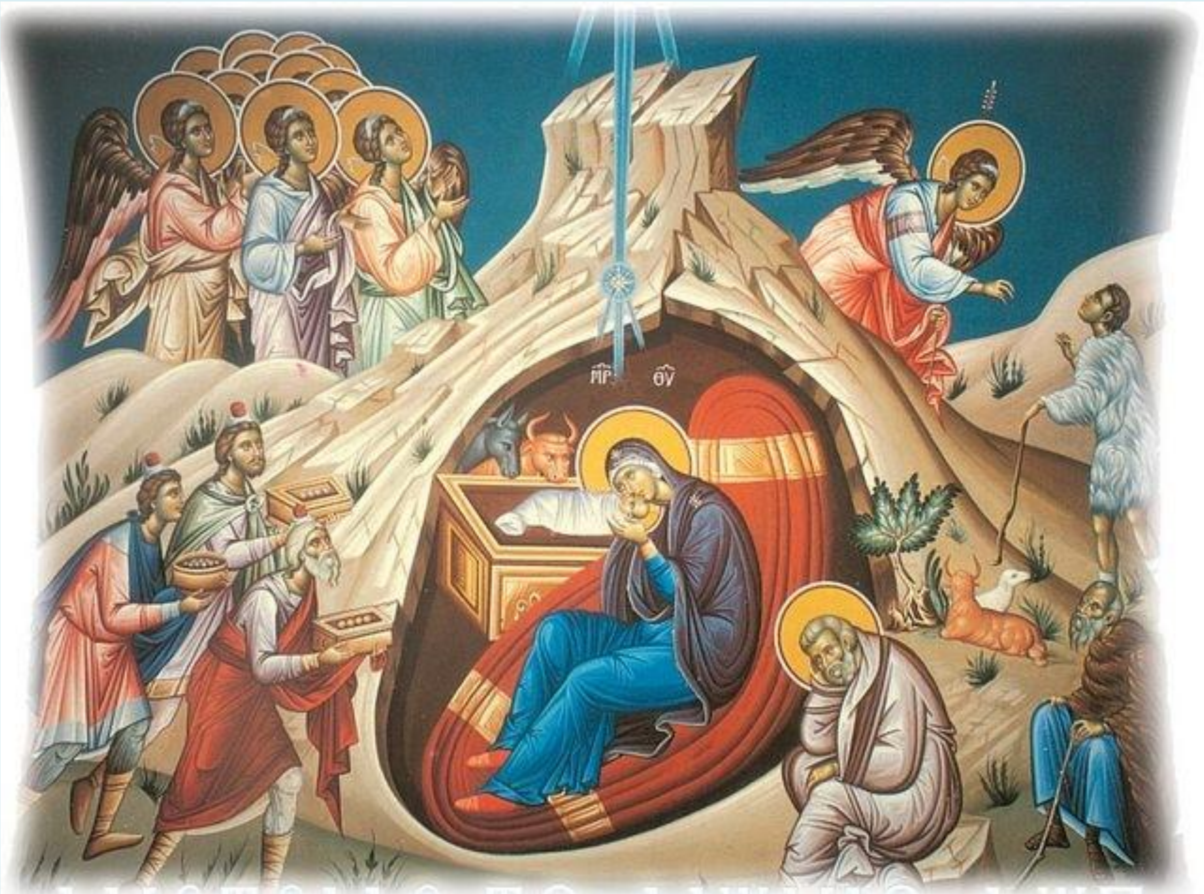
Acatistul Copilului Iisus Hristos, Domnul nostru - slujitor Dani:
https://www.youtube.com/watch?v=nfNMV94eXFM

***

Acatistul Copilului Iisus Hristos, Domnul nostru (Icoana primii pași):
https://acoperamantulmaiciidomnului.wordpress.com/2022/03/12/acatistul-copilului-iisus-hristos-domnul-nostru-icoana-primii-pasi/

m.m

Comentarii patristice - Evanghelia Naşterii Domnului

„Unde este regele Iudeilor, Cel ce S-a născut? Căci am văzut la Răsărit steaua Lui şi am venit să ne închinăm Lui”.

Naşterea Domnului (Ev. Matei: 2, 1-12)

(Mt. 2, 1) Iar dacă S-a născut Iisus în Betleemul Iudeii, în zilele lui Irod regele, iată magii de la Răsărit au venit în Ierusalim, întrebând.

Patriarhul Iacov a proorocit aceste vremuri ale naşterii lui Iisus atunci când a zis: ***Nu va lipsi sceptru din Iuda, nici toiag de cârmuitor din coapsele sale, până ce va veni împăciuitorul, Căruia se vor supune popoarele (Fc. 49, 10) .*** (Începând cu jumătatea veacului al II-lea, versetele de la Facere 49, 10-11 au fost interpretate de către Iustin, Ipolit, Origen, Eusebiu şi alţii că o profeţie hristologică. Astfel, proorocia se referea la faptul că până la naşterea Domnului vor exista împăraţi doar din casa lui Iuda, – n.tr.) . Matei a adăugat în relatarea sa şi aceste proorocii pentru a dovedi cu ajutorul lor că toate s-au săvârşit împlinind cuvintele prorocilor. Pe de-o parte, arătând prin aceasta că Hristos va veni din Betleem aşa cum a profeţit proorocul Miheia (Mih. 5,2) , iar pe de altă parte, că profeţia lui Iacov avea să se petreacă în zilele lui Irod. La început, până

la captivitatea babilonică, stăpânitori ai neamului au fost cei din casa lui David, adică din seminţia lui Iuda (fratele lui Levi) , însă după aceea, Marii Preoţi, care erau din seminţia lui Levi, au ajuns să se amestece cu cea a lui Iuda, producându-se un amestec între tribul levit, în special între cei ce ajungeau în funcţia de Mare Preot şi neamul împărătesc al lui Iuda. Mai târziu, când fraţii Aristobul şi Hircan au pornit război între ei pentru a împărăţi, a ajuns să câştige un al treilea, pe nume Irod, care după neam nu era evreu, ci era fiul idumeanului Antipater. În vremea acestui Irod s-a născut Hristos Domnul, adică atunci când nu mai era nimeni dintre evrei la domnie.

(Teodor de Mopsuestia,Fragmentul 6, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 2, 1) Iar dacă S-a născut Iisus în Betleemul Iudeii, în zilele lui Irod regele, iată magii de la Răsărit au venit în Ierusalim, întrebând.

Ce înseamnă faptul că, în timpul unui rege crunt, Dumnezeu s-a pogorât din cer, că dumnezeirea a intrat în trup şi că o unire cerească s-a petrecut cu un trup pământesc? Ce înseamnă? Cum ar fi fost posibil ca un tiran să fie înlăturat de unul care nu este rege, care va elibera pe oamenii săi, care va înnoi faţa pământului şi va reda libertatea? Înseamnă că Irod, un apostat, a cucerit fără nici un drept pământul iudeilor, le-a furat libertatea, le-a pângărit locurile sfinte, a înlăturat legea şi a oprit închinarea religioasă. De aceea a trebuit ca Dumnezeu să ajute şi să întărească acest neam lipsit de orice ajutor din partea omului. Aşa cum se cuvenea, Dumnezeu a dezlegat neamul pe care mâna nici unui om n-a putut-o face. Tot la fel, Hristos va veni din nou, să nimicească pe antihrist, să elibereze lumea, să restaureze Raiul, să întărească libertatea lumii şi să înlăture orice robie.

(Petru Hrisologul, Predici 156, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 2, 1) Iar dacă S-a născut Iisus în Betleemul Iudeii, în zilele lui Irod regele, iată magii de la Răsărit au venit în Ierusalim, întrebând.

O stea s-a arătat pe cer, chemând de departe pe cei trei magi să facă o călătorie lungă ca să se închine la Cel înfăşat în scutece şi aflat într-o iesle. Proorocii de demult au profeţit venirea Sa, iar acestea şi toate celelalte fapte petrecute au fost mai presus de om. (Este extraordinar faptul că Dumnezeu a ales să săvârşească un lucru atât de mare într-o vreme atât de blestemată. Precum Dumnezeu nu i-a părăsit pe iudei nici în timpul tiranului Irod, la fel nu va lăsa nici pe noii oameni ai lui Dumnezeu – n.tr.) .

Sfântul Ioan Gură de Aur, Evanghelia după Matei, Omilia 7.3, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 2, 2) Unde este regele Iudeilor, Cel ce S-a născut? Căci am văzut la Răsărit steaua Lui şi am venit să ne închinăm Lui.

Trebuie să ne întrebăm de ce atunci când Mântuitorul nostru S-a născut, păstorilor din Iudeea le-a apărut un înger, iar o stea şi nu un înger i-a adus pe magii de la Răsărit ca să se închine Lui. Iată răspunsul: iudeilor le-a propovăduit o fiinţă cu raţiune (prin această juxtapunere a raţionalului şi a iraţionalului, Sfântul Grigorie caută să arate superioritatea iudeilor fată de păgâni, în măsura în care cunosc adevărul descoperit lor prin Sfintele Scripturi – n.tr.) , un înger, pentru că erau persoane care puteau să-şi folosească raţiunea pentru a cunoaşte aceste lucruri. Însă pe neamuri, nepregătiţi să se folosească pe deplin de raţiune ca să cunoască pe Domnul, i-a condus un semn şi nu o voce. De aceea spune şi Pavel că: Vorbirea în limbi este semn nu pentru cei credincioşi ci pentru cei necredincioşi; iar proorocia nu pentru cei necredincioşi, ci pentru cei ce cred (I Cor. 14, 22) .Şi astfel, profeţia a fost dată iudeilor ca unii ce erau credincioşi şi nu necredincioşi, iar semnele au fost date neamurilor ca unor necredincioşi şi nu credincioşi.

Observaţi că apostolii au propovăduit pe Mântuitorul tot acestor neamuri atunci când era adult, iar atunci când era doar un prunc, o stea L-a propovăduit acestora, pentru că nici El nu putea încă să vorbească. Trebuia ca lucrurile fără glas să-L propovăduiască atunci când nici El nu vorbea, iar apostolii să ni-L facă cunoscut pe Domnul, vorbindu-ne despre El, după ce şi El începuse să vorbească.

(De ce a fost steaua semnul călăuzitor pentru magi, în timp ce păstorii au auzit vocea îngerului? Pentru că atât vocea, cât şi semnele au fost folosite pentru a-L propovădui pe Iisus. Evreii, reprezentaţi de către păstori, au fost primitorii vocilor profetice; iar neamurile, reprezentate de către magi, au fost primitorii semnelor fără de grai – n.tr) .

(Sfântul Grigorie cel mare, Patruzeci de Omilii la Evanghelii 10.1, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 2, 3) Şi auzind, regele Irod s-a tulburat şi tot Ierusalimul împreună cu el.

Pentru că era rege, era firesc ca Irod să se teamă atât pentru sine, cât şi pentru copiii săi. Dar de ce se tulburase şi Ierusalimul? Pentru că, deşi proorocii Îl anunţaseră că Mântuitorul, Miluitorul şi Izbăvitorul care va veni de sus,

Ierusalimul a rămas tulburat de aceleaşi inclinaţii idolatre care mai înainte îi făcuseră să plece de la Dumnezeu, chiar atunci când El Îşi revărsa cele mai mari daruri ale Sale asupra lor. În timp ce Dumnezeu le oferea din nou libertatea, ei şi-au îndreptat din nou gândul către căldările cu carne (Ies. 16, 3) ale robiei egiptene.

Luaţi seama la exactitatea proorocilor care mai înainte profeţiseră despre acesta: Prunc s-a născut nouă, un Fiu s-a dat nouă, a Cărui stăpânire e pe umărul Lui şi se cheamă numele Lui: ***Înger de mare sfat, Sfetnic minunat, Dumnezeu tare, biruitor, Domn al păcii, Părinte al veacului ce va să fie. Şi mare va fi stăpânirea Lui şi pacea Lui nu va avea hotar. Va împărăţi pe tronul şi peste împărăţia lui David, ca s-o întărească şi s-o întemeieze prin judecată şi prin dreptate, de acum şi până-n veac. Râvna Domnului Savaot va face aceasta (Îs. 9, 5-6) .***

Deşi erau tulburaţi, totuşi n-au încercat să priceapă ceea ce se petrecea, să urmeze pe cei trei magi sau să ia aminte la ceva. Până atunci n-au făcut altceva decât să fie bârfitori şi nepăsători, întâmplându-se să fie astfel chiar atunci când cei din Ierusalim, aflaţi sub domnia lui Irod aveau motiv de a se mândri că un rege s-a născut dintre ei. Lucru care a atras chiar şi atenţia celor din Persia. Iudeii se aflau chiar pe punctul ca totul să meargă în favoarea lor, ca şi cum neguţătoriile lor ar fi mers spre un profit foarte mare. Dar cei mai mulţi nici măcar n-au observat. Deşi parte a unui imperiu care devenise atât de mare, ei n-au arătat nici un progres, căci Ierusalimul n-a fost eliberat decât de curând. Mai bine le-ar fi fost dacă ar fi gândit în felul acesta: dacă perşii tremură înaintea acestui Rege numai la naşterea Sa, oare nu se vor şi cutremura mai mult atunci când va creşte? Se vor teme de El şi I se vor supune, iar soarta noastră va fi mai mare şi mai glorioasă decât cea a barbarilor. Chiar dacă n-ar fi ştiut nimic despre taina revelaţiei şi ar fi trebuit să judece doar după interesul propriu pentru vremurile prezente, sigur ar fi ajuns să gândească astfel. Dar lor nu le-a trecut nimic de genul acesta prin minte, atât de leneşi erau în a înţelege profeţiile şi robiţi de cele lumeşti.

O asemenea trândăvie şi robie trebuie smulsă din minţile noastre. Trebuie să fim mai arzători decât focul pentru a putea sta înaintea unei asemenea ameninţări. Pentru aceasta a spus Hristos: ***Foc am venit să arunc pe pământ şi cât aş vrea să fie acum aprins! (Lc. 12, 49) ,*** iar Duhul din aceste cuvinte s-a arătat prin foc. (Din cauza trândăviei lor faţă de profeţii şi robiei din partea lucrurilor lumeşti, Ierusalimul lui Irod n-a mai văzut chemarea şi şansa sa istorică atunci când s-au agăţat de idolatrie şi robie. Aşadar, erau tulburaţi de semnul că trebuie să se schimbe – n.tr.) .

(Sfântul Ioan Gură de Aur, Evanghelia după Matei, Omilia 6.4, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 2, 6) Şi tu, Betleeme, pământul lui Iuda, nu eşti nicidecum cel mai mic între căpeteniile lui Iuda, căci din tine va ieşi Conducătorul care va paşte pe poporul Meu Israel.

Iacov a fost numit primul Israel când a văzut scara şi pe îngerii lui Dumnezeu care se suiau şi se pogorau pe ea (Fac. 28, 12) . Apoi s-a luptat cu cel care i s-a arătat şi l-a auzit spunându-i:De acum nu-ţi va mai fi numele Iacov, ci Israel te vei numi, că te-ai luptat cu Dumnezeu şi cu oamenii şi ai ieşit biruitor (Fac. 32, 28) . Cu acest nume a fost numit întregul neam al lui Israel, un nume ales de Dumnezeu şi prin aceasta osebindu-i de celelalte neamuri. Astfel, Israel înseamnă minte care vede pe Dumnezeu (sau Dumnezeu stăpâneşte) iar Biserica dintre neamuri este şi ea numită Israel, dar nu după trup, ci după harul divin.

(Sfântul Chiril al Alexandriei,Fragmentul 2, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 2, 7) Atunci Irod, chemând în ascuns pe magi, a aflat de la ei lămurit în ce vreme s-a arătat steaua.

Când Irod a aflat de naşterea Împăratului nostru, a recurs la vicleşuguri pentru ca împărăţia Sa pământească să nu fie primejduită şi a cerut să fie şi el anunţat unde putea fi găsit Pruncul. Pretinzând că vrea să I se închine, L-ar fi ucis dacă L-ar fi aflat la timp. Dar oare ce putere are răutatea umană în faţa planului divin? Nu este nici înţelepciune, nici pricepere şi nici sfat care să aibă putere înaintea Domnului (Pilde 21, 30) . Steaua s-a arătat ca să-i conducă pe magi, iar ei L-au aflat şi I-au adus daruri. Apoi, li s-a spus în vis de către înger să nu se întoarcă la Irod ca să nu-L poată găsi pe Iisus, pe Cel pe care Îl căuta atât de mult. Irod simbolizează pe toţi cei făţarnici de astăzi, care Îl caută pe Domnul, dar nu reuşesc niciodată să-L afle.

(Sfântul Grigorie cel mare, Patruzeci de Omilii la Evanghelii 10.2, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 2, 7) Atunci Irod, chemând în ascuns pe magi, a aflat de la ei lămurit în ce vreme s-a arătat steaua.

Nu cuvintele magilor l-au tulburat pe Irod, ci sfaturile învăţătorilor Legii în legătură cu cuvintele drepţilor proroci. Magii căutau un rege, iar iudeii spuneau despre Hristos că S-a născut. Din acest motiv, lăsând deoparte pe magi, Irod cheamă pe iudei şi-i întreabă unde ar fi trebuit Hristos să se nască, El, Cel pe

care îi auzi acum pe magi anunţându-L. În felul acesta, uneori, s-ar putea că vrăjmaşii adevărului să-l mărturisească fără să vrea. Dar ei zadarnic interpretează întreaga proorocie, nereuşind să găsească ceea ce ar putea fi folositor.

(Sfântul Chiril Alexandrinul, Fragment 10.3, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 2, 8) Şi trimiţându-i la Betleem, le-a zis: „Mergeţi şi cercetaţi cu de-amănuntul despre Prunc şi dacă Îl veţi afla, vestiţi-mi şi mie, ca, venind şi eu, să mă închin Lui".

Irod îi tratează pe magi ca pe nişte ambasadori, pentru că într-un fel, ei veniseră la Regele Israelului ca să mijlocească pacea între ei şi israeliţi sperând că şi pentru neamuri şi pentru iudei va fi o turmă şi un păstor (În. 10, 16) .

(Sfântul Chiril al Alexandriei, Fragmentul 10, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 2, 8) Şi trimiţându-i la Betleem, le-a zis: „Mergeţi şi cercetaţi cu de-amănuntul despre Prunc şi dacă Îl veţi afla, vestiţi-mi şi mie, ca, venind şi eu, să mă închin Lui".

Încercarea de a omorî pruncul ce tocmai se născuse nu a fost doar o faptă de nebunie, ci şi una prostească, pentru că tot ceea ce i se spusese a fost mai mult decât destul ca să nu-l lase să facă aşa ceva. Pentru că aceste întâmplări nu erau nicidecum unele naturale şi omeneşti … însă nimic nu-l putea ţine în frâu pe Irod, pentru că acesta este felul în care lucrează răutatea, împiedicându-se de propria lăcomie, totdeauna urmărind teluri zadarnice. Ce cumplită nebunie! În orice fel am privi-o, nebunia sa era una nemaipomenită. A fost o şi mai mare nebunie din partea lui să creadă că magii Îl vor vinde pe Pruncul pentru care veniseră de la o aşa mare distanţă doar ca să-L vadă şi despre care vorbea şi profeţia. Oare cum gândea Irod că va putea convinge pe aceşti magi să-L vândă pe Copil, chiar înainte de a vedea pe Cel pe care-L aşteptaseră? Cu toate acestea, oricâte motive folositoare ar fi avut care să-l oprească, Irod a continuat cu planul său demonic…. Trebuia să-şi fi imaginat că evreii îşi vor dori atât de mult să-L ocrotească pe Copil şi nu vor renunţa niciodată la Eliberatorul şi Mântuitorul lor naţional. Având în mintea sa toate aceste planuri greşite, a chemat în taină pe magi, căutând să afle când s-a arătat steaua. Însă ţelul său nu era steaua, ci altceva. Eu cred că steaua trebuie să se fi arătat cu mult timp înainte, pentru că magilor le-a luat foarte mult timp să călătorească ca să-L afle pe Prunc în scutece. Dacă steaua ar fi apărut în momentul naşterii Sale din Palestina, atunci

ar fi fost văzută de către mulţi din vestul îndepărtat, iar călătoria la Ierusalim ar fi durat ceva timp.

Iar despre omorârea copiilor de doi ani şi mai în jos de către Irod, aceasta arată cât de mare era mânia şi teama sa nebunească de a nu lăsa pe nici unul să scape.

Datorită credinţei lor, magii n-au ascultat nimic dintre acestea. Nu s-ar fi aşteptat niciodată ca Irod să apeleze la o asemenea ticăloşie, adică să încerce să făurească un plan împotriva unei minuni atât de mari. (Era oare Irod doar crud sau era şi nesăbuit? Irod ne arată cât de prostească poate deveni răutatea, chiar şi atunci când săvârşeşte cele ale sale, împiedicându-se continuu de lăcomia şi mândria sa, devenind nu doar un rău în sine, ci şi un nebun în toate privinţele – n.tr.) .

(Sfântul Ioan Gură de Aur, Evanghelia după Matei, Omilia 7.2-3, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 2, 8) Şi trimiţându-i la Betleem, le-a zis: „Mergeţi şi cercetaţi cu de-amănuntul despre Prunc şi dacă Îl veţi afla, vestiţi-mi şi mie, ca, venind şi eu, să mă închin Lui”.

După ce Irod a auzit răspunsul, a crezut, având două mărturii: una dintre ele îi fusese spusă de către preoţi, iar cea de-a doua a fost confirmată de către prooroci, dar nu s-a închinat Regelui ce avea să se nască, ci şi-a hrănit răutatea, căutând prin viclenie moartea lui Iisus. Cei răi pot pricepe ceea ce are legătură cu Dumnezeu abia atunci când nu reuşesc să împlinească cele ale Sale. Înţelepciunea omului a fost creată de către Dumnezeu, în timp ce faptele omului izvorăsc din libera sa voinţă. Irod a văzut ce cinste aveau magii pentru Hristos şi nu a putut să-i mânuiască prin ameninţări cu moartea sau să-i ademenească cu aur pentru a-i face părtaşi la omorârea viitorului Rege. De aceea a căutat să-i amăgească. Dar chiar şi linguşiţi, ei nu puteau vinde pe Cel pentru care făcuseră o călătorie atât de grea şi nici nu puteau anunţa alt rege pentru că ei aparţineau de un alt imperiu şi nu aveau nimic de-a face cu Irod sau cu Cezar. Ei nu puteau fi intimidaţi să-L vândă de către nimeni pentru că nu-şi doreau nimic mai mult decât pe Hristos, căruia Îi aduseseră daruri atât de preţioase de la o distanţă atât de mare.

Irod a văzut că nu i-a mai rămas nimic de făcut. În timp ce-şi ascuţea sabia, el a promis credinţa, adică şi-a îmbrăcat viclenia în hainele smereniei. Aşa fac toţi când vor să rănească pe cineva: simulează smerenia şi prietenia.

(Autor necunoscut, Opere incomplete la Matei, Omilia 2, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 2, 8) Şi trimiţându-i la Betleem, le-a zis: „Mergeţi şi cercetaţi cu de-amănuntul despre Prunc şi dacă Îl veţi afla, vestiţi-mi şi mie, ca, venind şi eu, să mă închin Lui”.

Mergeţi şi cercetaţi cu de-amănuntul despre Prunc şi dacă Îl veţi afla, vestiţi-mi şi mie. Pe drept cuvânt, Irod a spus: Vestiţi-mă, căci cel ce-şi doreşte să vină la Hristos se lepădă întotdeauna de diavol. Când preotul întreabă pe viitorul creştin: Te lepezi de Satana? Acesta răspunde: Mă lepăd. De aceea, magilor li se spune să aducă de veste lui Irod, care a realizat că ia locul diavolului. Satana ştia cum să înşele pe om: venind şi eu, să mă închin Lui. Vrea să mintă, însă nu reuşeşte. El, cel care deghizase închinarea, va veni să se plece ca să ocărască, să îngenuncheze ca să aducă pedeapsă şi să se încline ca să facă rău… Însă, atunci când s-au împrăştiat norii răutăţii, pe cerul senin sub care s-a înălţat credinţa creştină, magii au văzut din nou steaua înaintea lor, arătându-le calea pe care să ajungă la sfântul locaş al naşterii Domnului.

(Petru Hrisologul, Predici 158, 8-9, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 2, 9) Iar ei, ascultând pe rege, au plecat şi iată, steaua pe care o văzuseră în Răsărit mergea înaintea lor, până ce a venit şi a stat deasupra, unde era Pruncul.

Şi iată, steaua pe care o văzuseră în Răsărit mergea înaintea lor, până ce a venit şi a stat deasupra, unde era Pruncul. Steaua i-a călăuzit până la un loc unde a trebuit să întrebe pe iudei unde s-a născut Hristos şi prin aceasta, să se facă cunoscută tuturor naşterea Sa, iar după aceea, li s-a arătat din nou. Luaţi seama la ordinea evenimentelor: magii au zărit steaua, au fost primiţi de către iudei şi de către regele lor; au auzit profeţia care le-a tâlcuit apariţia stelei; li s-a arătat îngerul şi i-a sfătuit, iar mai apoi au călătorit de la Ierusalim la Betleem sub călăuzirea stelei. Din toate acestea cunoaştem că nu era o stea oarecare, pentru că nici o stea nu are puterea de a călăuzi, nici măcar să se mişte, ci doar să lumineze, căci o stea nu poate merge înainte cuiva, călăuzindu-l pe o anumită cale.

Steaua a mai rămas o perioadă deasupra locului unde i-a adus, ca să lumineze pe Prunc şi ca acesta să poată fi văzut la chip. Pentru că nu este nimic ieşit din comun cu acel loc. Casa de oaspeţi era una obişnuită. Mama nu era de seamă şi nici nu era cunoscută. Era nevoie ca steaua să arate şi să lumineze smeritul loc, până ce magii aveau să ajungă la iesle. (Oare ei L-au recunoscut doar printr-un singur lucru? Nu, ci iconomia dumnezeiască a lucrat într-o aşa natură, prin profeţii şi arătări îngereşti pentru a face cunoscută treptat această naştere fără de seamăn– n.tr.) . (Textul biblic nu pomeneşte ieslea la venirea magilor, ci arată

prezenţa pruncului şi a mamei într-o casă. Acest eveniment s-a întîmplat după o anumită perioadă de la naşterea Domnului, probabil după patruzeci de zile, când părinţii aduc la templu o jertfă specifică celor săraci, dovadă că încă nu primiseră darurile de la magi – n. ed.)

(Sfântul Ioan Gură de Aur, Despre natura de neînţeles a lui Dumnezeu 7.3, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 2, 9) Iar ei, ascultând pe rege, au plecat şi iată, steaua pe care o văzuseră în Răsărit mergea înaintea lor, până ce a venit şi a stat deasupra, unde era Pruncul.

Priviţi ofranda adusă de către stea, căci devenind conştienţi de importanţa Regelui au spus între ei: Cum se poate aceasta, ca o stea să aducă ofrandă unui rege pământesc? Ce mare minune, căci înainte de a răsări Soarele dreptăţii steaua i-a adus ofrandă! Steaua a mers înaintea lor, ca să arate prin aceasta că toate lucrurile materiale aduc ofrandă celor care caută pe Dumnezeu. Aşadar, dacă consideri un lucru minunat că o stea a adus ofrandă lui Hristos, ia seama cât sunt de minunate acele lucruri care ţi-au adus ţie ofrandă atunci când tu ai fost făcut om. Priveşte la soare ce răsare pentru tine şi la lună care niciodată nu încetează să strălucească. Dacă lucrurile îţi aduc ţie ofrandă,care ai fost creat, de ce crezi că-i o minune că stelele aduc ofrandă lui Hristos, Creatorul tău? Dacă lucrurile îţi aduc ţie ofrandă care eşti un păcătos, de ce crezi că e minune faptul că steaua a mers înaintea celor ce-l căutau pe Hristos? Şi dacă îngerii aduc ofrandă oamenilor, cei pe care Dumnezeu i-a creat, cât este de minunat că lucrurile care au fost create pentru oameni le aduc lor ofrandă! Auzind acestea, este de datoria noastră se ne bucurăm şi să ne înfricoşăm în acelaşi timp, pentru că, cu cât sunt mai mari binecuvântările revărsate peste oameni cu atât mai grea va fi judecata pregătită pentru cei păcătoşi.

Iar steaua a stat deasupra capului copilului parcă zicând: Aici este. Pentru că nu putea să arate spre El prin grai, a făcut-o rămânând într-un singur loc.

(Autor necunoscut, Opere incomplete la Matei, Omilia 2, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 2, 10) Şi văzând ei steaua, s-au bucurat cu bucurie mare foarte.

În chipul acesta o minune se leagă de o alta: magi care se închină şi o stea care merge înaintea lor, arătându-le calea. Chiar şi atât este destul pentru a prinde o inimă de piatră. Dacă ar fi fost doar magii sau doar proorocii sau doar îngerii care ar fi spus aceste cuvinte, poate ar fi fost luaţi în râs, însă acum, împreună cu toate aceste felurite mărturii, chiar şi gurile celor mai necredincioşi sunt închise.

Mai mult decât atât, atunci când steaua s-a oprit deasupra pruncului, a stat nemişcată, arătând că nu era orice fel de stea, ci o putere mult mai mare: prima dată, ca să se ascundă, apoi să se arate şi în final, să stea nemişcată. Cu ajutorul ei, toţi cei care priveau ceea ce se petrecea au fost încurajaţi să creadă. De aceea s-au bucurat magii, pentru că găsiseră ceea ce căutau. S-au dovedit a fi mesageri ai Adevărului, iar lungul lor drum nu a fost fără roadă. Dorinţa lor de a vedea pe Cel Uns a fost împlinită. Cel care se născuse era divin şi ei au mărturisit aceasta în închinarea lor.

(Sfântul Ioan Gură de Aur, Despre natura de neînţeles a lui Dumnezeu 7.4, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 2, 10) Şi văzând ei steaua, s-au bucurat cu bucurie mare foarte.

Și văzând ei steaua, s-au bucurat cu bucurie mare foarte, pentru că n-au fost amăgiţi cu o asemenea speranţă, ci li s-a adeverit şi mai mult, că n-au dus în van povara unei asemenea călătorii. Prin arătarea semnului stelei la vremea cuvenită, au ştiut că naşterea acestui Rege le-a fost descoperită de către o putere dumnezeiască. Prin taina stelei, ei au cunoscut că demnitatea Regelui care se născuse întrecea demnitatea oricărui rege pământesc pentru că era cu neputinţă altfel, decât să preţuiască pe acest Rege mai mare decât steaua, care cu cinste I s-a închinat Lui. Ce altceva puteau să facă aceşti oameni, decât să I se supună când au văzut că şi stelele cerului I se supun? Cum putea să se răzvrătească pământul înaintea Celui pe care cerurile Îl aşteptau?

(Autor necunoscut, Opere incomplete la Matei, Omilia 2, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 2, 11) Şi intrând în casă, au văzut pe Prunc împreună cu Maria, mama Lui şi căzând la pământ, s-au închinat Lui şi deschizând vistieriile lor, I-au adus Lui daruri: aur, tămâie şi smirnă.

Să privim cât de mare era cinstea cu care a fost preţuit Regele după naşterea Sa, după ce magii în călătoria lor au rămas supuşi stelei, căci de-ndată ei au căzut la pământ şi s-au închinat Celui născut ca lui Dumnezeu. Aflat chiar în leagănul Său, I s-au închinat aducându-I daruri, deşi Iisus era doar un prunc. Un lucru magii au privit prin ochii lor trupeşti, iar pe celălalt, prin cei ai minţii. Smerenia trupului pe care şi-L asumase era cu uşurinţă a fi recunoscută, iar slava divinităţii Sale era acum arătată. Este văzut ca un băiat, însă este cinstit ca Dumnezeu, căci taina slavei Sale dumnezeieşti rămâne cu neputinţă a fi exprimată. Nevăzuta şi veşnică natură dumnezeiască nu a şovăit să ia pentru noi, pe deasupra slăbiciunea, trupului nostru. Fiul lui Dumnezeu, Care este Dumnezeul lumii se naşte ca om în trup şi se lasă aşezat în iesle, având cu El

cerurile şi este ţinut într-un leagăn, un leagăn pe care lumea nu-l poate cuprinde. Dumnezeu este auzit în vocea unui prunc care plânge. El este acelaşi, de a Cărui voce toată lumea se va înfricoşa în ceasul Pătimirilor Sale. Acesta este Dumnezeul slavei şi Domnul atotputernic, pe care magii Îl recunosc chiar dacă este doar un prunc. El este Cel care chiar şi ca prunc, este cu adevărat Dumnezeu şi Rege veşnic. Spre El a arătat prorocul Isaia, spunând: ***Mare va fi stăpânirea Lui şi pacea Lui nu va avea hotar. Va împărăţi pe tronul şi peste împărăţia lui David, ca s-o întărească şi s-o întemeieze prin judecată şi prin dreptate, de acum şi până-n veac (Îs. 9, 6) .***

(Cromaţius, Tratat la Matei 5, 1, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 2, 11) Şi intrând în casă, au văzut pe Prunc împreună cu Maria, mama Lui şi căzând la pământ, s-au închinat Lui şi deschizând vistieriile lor, I-au adus Lui daruri: aur, tămâie şi smirnă.

Intrând în casă, au văzut pe Prunc împreună cu Maria, mama Lui. Înţelegem de ce, la vederea unei asemenea privelişti s-au bucurat pentru Prunc, Pruncul pe care L-au căutat ca pe Rege şi pentru Care au purtat povara unei călătorii atât de mari. Au văzut ei oare un palat de marmură? Au văzut ei oare pe mama Sa încoronată cu diademă ori aşezată pe un pat de aur? Oare au văzut un prunc îmbrăcat în purpură şi aur şi un hol împărătesc plin cu feluriţi oameni? Dar totuşi, ce-au văzut? Au văzut un staul smerit şi întunecat, mai potrivit pentru animale decât pentru oameni, în care nimeni nu s-ar culca decât dacă ar fi obligat de împrejurările călătoriei. Au văzut pe Maica Sa, îmbrăcată cu o haină pe ea, însă nu cu o haină aleasă, ci era una cât să-i acopere trupul, o haină aşa cum ar avea o soţie de tâmplar, portul unui imigrant. Pruncul era îmbrăcat în cele mai smerite scutece şi era aşezat în cea mai smerită iesle căci locul era atât de strâmt, încât nu găseau nici un loc în care să-L aşeze.

Apoi, dacă ar fi căutat un rege al acestei lumi şi dacă ar fi găsit unul ca acesta, atunci ar fi fost mai degrabă uimiţi decât bucuroşi, pentru că ar fi făcut efortul unei asemenea călătorii degeaba. Însă, pentru că Îl căutau pe Regele ceresc, deşi n-au văzut nimic regesc la El, tot s-au bucurat, încredinţaţi în mărturia stelei. Ochii lor nu puteau să vadă un prunc nevrednic, pentru că duhul din inima lor Îl înfăţişa înaintea lor ca pe o fiinţă care este mai presus de fire. Dacă l-ar fi căutat ca pe un rege al acestei lumi, ar fi rămas cu El, aşa cum fac oamenii care părăsesc pe un rege şi se alipesc de un altul în schimb, I s-au închinat şi s-au întors la casa lor ca astfel să poată avea pe Iisus ca rege al sufletelor lor, iar pe regele ţării unde le era casa ca rege peste trupurile lor.

(Autor necunoscut, Opere incomplete la Matei, Omilia 2, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)#

(Mt. 2, 11) Şi intrând în casă, au văzut pe Prunc împreună cu Maria, mama Lui şi căzând la pământ, s-au închinat Lui şi deschizând vistieriile lor, I-au adus Lui daruri: aur, tămâie şi smirnă.

S-au închinat Lui.Credeţi voi că s-ar fi închinat unui prunc care nu înţelege cinstea închinării lor dacă n-ar fi crezut că Dumnezeu era în El? De aceea, n-au amânat vremea prea slăvirii Sale, ca şi cum ar fi făcut-o faţă de un prunc lipsit de raţiune. S-au purtat faţă de El ca faţă de unul a Cărui dumnezeire le cunoaşte pe toate.

Chiar şi felul darurilor pe care I le-au adus au mărturisit că ei aveau o oarecare înţelegere şi dialog cu pruncul Dumnezeiesc.

(Autor necunoscut, Opere incomplete la Matei, Omilia 2, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 2, 11) Şi intrând în casă, au văzut pe Prunc împreună cu Maria, mama Lui şi căzând la pământ, s-au închinat Lui şi deschizând vistieriile lor, I-au adus Lui daruri: aur, tămâie şi smirnă.

Deschizând vistieriile lor, I-au adus Lui daruri: aur, tămâie şi smirnă. Prin aceasta magii împlineau recunoaşterea lui Hristos din partea tuturor popoarelor. Ei acum împlineau profeţia lui Isaia, care spune: ***Caravane de cămile te vor acoperi şi dromadere din Madian şi Efa. Toate sosesc din Şeba, încărcate cu aur şi cu tămâie, cântând laudele Domnului. Toate turmele Chedarului la tine se vor aduna, berbecii din Nebaiot te vor sluji pe tine şi ca o jertfă bineplăcută se vor urca pe jertfelnicul Meu şi templul rugăciunii Mele se va slăvi (Isaia 60, 6-7).***

De-ndată L-au recunoscut şi şi-au deschis cuferele ca să-I arate ofrandele, darurile popoarelor. Pentru că ştiau că este un rege, I-au oferit roadele cele mai frumoase şi cele mai de preţ, cuvenite doar Celui Sfânt. I-au oferit aurul pe care-l strânseseră pentru ei şi mai mult decât atât, recunoscându-I sorgintea divină şi cerească de unde a venit la ei, I-au dăruit tămâie, un dar prea frumos precum vorba blândă a Duhului Sfânt. Apoi, cunoscând că viaţa trupească nu este pentru El decât un mormânt, I-au dăruit şi smirnă.

(Autor necunoscut, Opere incomplete la Matei, Omilia 2, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 2, 11) Şi intrând în casă, au văzut pe Prunc împreună cu Maria, mama Lui şi căzând la pământ, s-au închinat Lui şi deschizând vistieriile lor, I-au adus Lui daruri: aur, tămâie şi smirnă.

Aici se află mult mai multe înţelesuri care se pot desprinde din darurile făcute de magi, din aurul, din smirna şi din tămâia adusă de către ei. Iată că şi Solomon ne adevereşte că aurul simbolizează înţelepciunea, atunci când spune: ***Comori de preţ şi untdelemn (se găsesc) în casa (gura) celui înţelept, dar omul cel nebun le risipeşte (Pild. 21, 20)*** , iar psalmistul aduce mărturie că rugăciunea care se aduce lui Dumnezeu este ca o tămâie: ***Să se îndrepteze rugăciunea mea ca tămâia înaintea Ta; ridicarea mâinilor mele, jertfă de seară (Ps. 140, 2).*** Smirna arată spre firea muritoare a trupurilor noastre, despre care Sfânta Biserică vorbeşte că are lucrători care se luptă chiar până la moarte pentru Dumnezeu: Iute să-i deschid m-am ridicat, din mână mir mi-a picurat, mir (smirnă – n.tr.) din degete mi-a curs pe închizătoarea uşii. Asemenea şi noi aducem daruri de aur Regelui născut dacă strălucim înaintea Sa de lumina înţelepciunii celei de sus. Şi noi Îi dăruim tămâie dacă aprindem pe altarul inimilor noastre, prin voinţa noastră cerească, gândurile minţii trupeşti prin sfânta rugăciune, ca prin aceasta să aducem înaintea lui Dumnezeu o mireasmă dulce. Şi noi Îi aducem smirnă dacă omorâm patimile trupurilor noastre prin jertfă de sine. Se aduce smirnă, după cum am spus, ca trupurile moarte să nu se descompună. Pentru că un trup fără viaţă este la fel ca un trup de-al nostru care devine rob stricăciunii aduse de desfrânare. Oamenii care nu gândesc decât cu trupul îşi sfârşesc viaţa în duhoarea desfrânării. De aceea, noi ajungem să îi aducem smirnă lui Dumnezeu atunci când ne jertfim pe noi înşine ca să păstrăm acest trup pământesc al nostru departe de putrezirea care vine din decădere. (Aurul înţelepciunii, tămâia rugăciunii şi smirna jertfei de sine sunt darurile oferite copilului Hristos – n.tr.)

(Sfântul Grigorie cel mare, Patruzeci de Omilii la Evanghelii 10.6, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 2, 12) Iar luând înştiinţare în vis să nu se mai întoarcă la Irod, pe altă cale s-au dus în ţara lor.

O, ce credinţă au aceşti magi! Ei n-au nesocotit sfatul îngerului, spunând: Am venit cale lungă, trecând printr-o mulţime de ţări, fără să ne temem. Nu ne-am cutremurat deloc de regi care înspăimântează pe alţii când am trecut prin ţara lor, ci am stat drepţi şi cu credinţă în Regele care se născuse şi ca unui Dumnezeu I-am adus darurile cuvenite. Şi acum, ca unor sclavi ne porunceşti să fugim mai departe şi să ne întoarcem pe o altă cale decât cea pe care ar trebui să ne întoarcem în mod normal?

Nu, ci stând deja cu credinţă, nu s-au temut să se arate cine sunt şi nici nu s-au ruşinat să se întoarcă în secret. Nu se putea ca cei care au venit de la Irod la Hristos să se întoarcă la Irod. Căci cei care, abandonând pe Hristos, îşi croiesc calea către Irod, totuşi se pot întoarce cu uşurinţă la Hristos, însă cei care se leapădă de Irod şi vin la Hristos din toată inima lor nu mai doresc să se întoarcă la Irod. Cu alte cuvinte, cei care păcătuind trec de la Hristos la diavol se pot întoarce foarte uşor la Hristos. Însă cei care se leapădă de diavol pentru Hristos nu se mai întorc prea uşor la diavol. Aceasta este pentru că cel care nu a făcut niciodată lucrările diavolului, ci a cunoscut doar inocenţa, atât timp cât răul n-a fost trăit, poate fi înşelat şi trece cu uşurinţă la diavol. Însă, atunci când a trăit răul şi şi-a reamintit de binele pe care l-a risipit, se întoarce de-ndată la Dumnezeu, de la Care s-a abătut. Cel care s-a implicat în cele ale diavolului, dar care a trecut la bine, atât timp cât se bucură în binele pe care l-a aflat şi-şi aminteşte de răul de care a scăpat, este chemat cu greu înapoi de către diavol.

(Autor necunoscut, Opere incomplete la Matei, Omilia 2, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 2, 12) Iar luând înştiinţare în vis să nu se mai întoarcă la Irod, pe altă cale s-au dus în ţara lor.

Aceasta este pentru noi o pildă de smerenie şi credinţă, pentru că de-ndată ce am ajuns să cunoaştem şi să ne închinăm lui Hristos că Rege, trebuie să lepădăm calea pe care păşeam înainte, care era calea greşelii şi să continuăm pe calea pe care Hristos este călăuza noastră, cale care duce înapoi la locul nostru, loc din care a fost izgonit Adam. Acest loc este pomenit în psalmi ca locul în care am bineplăcut Domnului în pământul celor vii (Ps. 114, 9) . Magii, fiind sfătuiţi să se întoarcă pe altă cale, au răsturnat planurile tiranului. În acest chip, prin magi, Pruncul care S-a născut Rege a fost făcut cunoscut, în timp ce vicleşugurile tiranului Irod au fost biruite. De demult, s-a prorocit că pruncul Iisus, Domnul şi Mântuitorul nostru, va fi biruitor chiar de la începutul vieţii Sale trupeşti. Aceasta a spus-o prorocul Isaia: Înainte ca băiatul să zică: „tată şi mamă!”, toată bogăţia Damascului şi prada Samariei vor fi duse înaintea regelui Asiriei. Prada Samariei reprezintă închinarea la idoli, adică greşeala superstiţioasă a Samariei, de la care El a abătut pe magi. Cei care mai înainte au fost pradă a diavolului din cauza falsei lor religii, cunoscând pe Hristos, au devenit pradă a lui Dumnezeu. Regele Asiriei se referă la Irod sau de fapt la diavol, căruia magii i-au devenit duşmani, închinându-se Fiului lui Dumnezeu, Domnului şi Mântuitorului nostru.

(Cromaţiu, Tratat la Matei 5, 2, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

(Mt. 2, 12) Iar luând înştiinţare în vis să nu se mai întoarcă la Irod, pe altă cale s-au dus în ţara lor.

Întoarcerea acasă a magilor pe o altă cale sugerează o interpretare duhovnicească: precum ei au fost sfătuiţi să o ia pe o altă cale, la fel suntem şi noi sfătuiţi. Casa noastră este Raiul din care am căzut şi în care suntem opriţi să ne întoarcem. Când ajungem să cunoaştem pe Iisus, ne putem întoarce pe aceeaşi cale pe care şi El a venit. Am părăsit Raiul în care am fost aşezaţi prin mândria şi neascultarea noastră, dând o prea mare importanţă lucrurilor văzute şi cedând ispitei de a gusta din fructul oprit. Acum ne mai putem întoarce acolo numai prin ascultare şi lacrimi, lepădând pe cele văzute şi schimbând calea poftelor noastre trupeşti.

Şi noi, ca şi magii, să ne întoarcem la casa noastră pe o altă cale decât cea pe care am pornit. Inclinaţiile noastre diavoleşti ne-au îndepărtat de la bucuriile Raiului şi de aceea, întoarcerea noastră în pocăinţă ne cheamă să venim înapoi pe o altă cale. În felul acesta, iubiţii mei, suntem treziţi la frica de Dumnezeu. Fiţi cu băgare de seamă la aceasta fraţilor! Aşezaţi înaintea ochilor inimii voastre falsitatea faptelor voastre. Trataţi cu seriozitate asprimea Judecăţii de apoi. Luaţi aminte ce judecată aspră are să vină. Hristos îl ameninţă pe cel nepocăit cu spaimă, însă nu fără a-i da timp de pocăinţă. El este cu noi şi de aceea amână, pentru ca să găsească cât mai puţine de osândit atunci când va avea să vină că să ne judece. (Prin întoarcerea lor pe o altă cale, magii sugerează Sfântului Grigorie o analogie mai largă: întoarcerea noastră acasă la relaţia originală cu Dumnezeu, prin credinţă şi pocăinţă – n.tr.)

(Sfântul Grigorie cel mare, Patruzeci de Omilii la Evanghelii 10.7, traducere pentru Doxologia.ro de Lucian Filip)

Vieţile Sfinţilor - Naşterea Domnului Dumnezeu şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos

Naşterea lui Iisus Hristos astfel a fost: fiind logodită Preacurata Maica Lui, Fecioara Maria, cu Iosif, bărbat drept şi bătrân cu anii - căci era de 80 de ani şi, sub chipul însoţirii, după mărturia Sfântului Grigore de Nissa şi a Sfântului Epifanie al Ciprului, a fost dată lui pentru paza fecioriei şi pentru purtarea de grijă pentru dânsa, mai înainte până a nu se aduna ei. Iosif era numai cu părerea bărbat Mariei, iar de fapt era păzitor al fecioriei ei celei sfinţite lui Dumnezeu, martor cu ochii şi văzător al vieţii ei celei fără prihană. Căci aşa a vrut Dumnezeu, să tăinuiască înaintea diavolului taina întrupării Sale din Preacurata Fecioară, acoperind prin logodire fecioria Preasfintei Maicii Sale, ca să nu cunoască vrăjmaşul că aceasta este fecioara aceea, despre care a zis Isaia mai înainte: ***Iată fecioara va lua în pântece.***

Acest lucru îl mărturiseşte şi **Sfântul Atanasie, arhiepiscopul Alexandriei**, zicând: ***"De trebuinţă era Iosif spre slujirea tainei, să se socotească ca şi cum fecioara ar avea bărbat; iar cu lucrul să se tăinuiască de diavol, ca să nu ştie cele ce vor să fie, anume că Dumnezeu voieşte a petrece cu oamenii".***

Asemenea şi **Sfântul Vasile cel mare** grăieşte: ***"Pentru ca să se tăinuiască de domnul veacului acestuia, s-a economisit să se facă logodire cu Iosif".***

Şi **Sfântul Ioan Damaschin** zice: ***"Se logodeşte Iosif cu Maria ca şi cu un bărbat, ca nu cumva, cunoscând diavolul naşterea lui Hristos din fecioară fără de bărbat, să se dea în lături, adică să înceteze a-l mânia pe Irod şi a îndemna pe iudei spre zavistie."***

Pentru că diavolul, încă de atunci de când a proorocit Isaia: ***Iată fecioară în pântece va lua şi va naşte***, pândea pe toate fecioarele, când va zămisli vreuna dintr-însele fără de bărbat şi să nască fiind fecioară. Deci, a iconomisit purtarea de grijă a lui Dumnezeu, să se logodească Fecioara Maria cu Iosif, pentru ca să se tăinuiască de către domnul întunericului, fecioria Preacuratei Născătoare de Dumnezeu şi întruparea Cuvântului lui Dumnezeu.

Deci, mai înainte de săvârşirea însoţirii prin cunoştinţa trupească, Preacurata Fecioară s-a aflat având în pântece de la Duhul Sfânt şi creştea sfântul ei pântece după ce a încăput în sine pe Dumnezeu cel neîncăput. Mai ales după ce s-a întors la casa ei, după o şedere de trei luni la Elisabeta, s-a cunoscut că este îngreuiată, din zi în zi crescând dumnezeiescul rod şi apropiindu-se de naşterea Sa, prin împlinirea vremii celei obişnuite.

Acest lucru văzându-l Iosif, a căzut în nepricepere şi în mare întristare, căci o socotea că este furată de nuntă. Şi, tulburându-se bătrânul foarte, zicea în sine: ***"De unde i s-a făcut ei aceasta? Eu pe dânsa nu am cunoscut-o şi nici măcar cu gândul n-am greşit şi iată că se vede îngreuiată, vai mie, ce s-a făcut, cu cine a căzut? Cine a înşelat-o pe dânsa? Şi ce voi face eu? Nu ştiu! O voi vădi pe ea, ca pe o călcătoare de lege sau voi tăcea ruşinea ei şi a mea? Pentru că de o voi vădi pe dânsa, apoi cu adevărat, după legea lui Moise, o vor ucide cu pietre şi eu mă voi socoti ca un tiran, dând-o spre moarte cumplită. Iar dacă, nevădind-o pe dânsa, voi tăcea, apoi voi lua parte la a ei desfrânare. Deci ce voi face? Nu mă pricep! Voi izgoni-o pe ea în taină, ca să se ducă oriunde va vrea sau eu să mă duc de la dânsa într-altă parte depărtată, ca să nu mai vadă ochii mei o ruşine ca aceasta".***

Astfel gândind Iosif întru sine, s-a apropiat şi a zis către fecioară, precum vorbeşte de aceasta **Sfântul Sofronie, patriarhul Ierusalimului:** ***"Mario, ce***

este lucrul acesta pe care-l văd întru tine? Nu mă pricep şi mă minunez şi cu mintea mă înspăimântez. Ascunde-te de la mine degrabă. Marie, ce este lucrul acesta care-l văd întru tine? În loc de cinste, ruşine; în loc de bucurie, întristare, în loc ca să mă laud, ocară mi-ai adus mie; te-am luat de la preoţi din biserică, fără prihană, şi acum ce este ceea ce se vede?"

Şi **Atanasie al Alexandriei** povesteşte de aceasta astfel: ***"Iosif, văzând-o pe ea având în pântece, iar comoara cea dinăuntru neştiind-o şi tulburându-se vorbea către fecioară, zicând: "Ce ţi s-a întâmplat, Marie? Oare nu eşti tu fecioara cea mai cinstită, care ai fost crescută în sfintele pridvoare? Nu eşti tu Maria care nici nu voiai a te uita la faţă de bărbat? Oare nu eşti tu Maria pe care n-au putut preoţii să te înduplece după voia lor şi să te logodească? Oare nu eşti tu Maria care te-ai făgăduit a-ţi păzi neveştejit trandafirul fecioriei? Unde este cămara curăţiei tale? Unde este faţa cea frumoasă? Eu mă ruşinez şi tu îndrăzneşti, căci îţi tăinuiesc păcatul tău?"***

Acestea şi multe altele zicând Iosif către dânsa, o! cât se ruşina fiind nevinovată mieluşeaua şi porumbiţa cea fără prihană, fecioara cea curată, rumenindu-se la faţă la auzirea unor asemenea cuvinte ale lui Iosif. Nici nu îndrăznea a-i spune buna-vestire a Arhanghelului şi proorocirea Elisabetei despre dânsa, ca să nu se arate măreaţă în deşert, lăudându-se. De acest lucru adevereşte şi **Atanasie**, cel mai sus pomenit, că ea a zis către Iosif: ***"De voi mărturisi eu singură despre mine, apoi voi fi măreaţă în deşert; rabdă puţin, Iosife, şi păstorii te vor încredinţa pe tine".***

Fecioara Maria nimic altceva nu răspundea lui Iosif, decât numai acestea: ***"Viu este Domnul Cel ce m-a păzit întreagă întru feciorie până acum, că nu am cunoscut păcat şi nimeni nu s-a atins de mine; iar ceea ce este întru mine, din voia şi din lucrarea lui Dumnezeu este".*** Iosif, ca un om cugeta cele omeneşti, socotind că din păcat este ceea ce s-a zămislit. Însă, ca un drept ce era, n-a voit să o vădească pe dânsa, ci voia să o lase pe ascuns şi să se ducă de la dânsa undeva departe.

Acestea gândind el, iată îngerul Domnului i s-a arătat în vis, zicând: Iosife, fiul lui David, nu te teme a lua pe Maria, femeia ta. Aici îngerul numeşte pe fecioară, femeie a lui Iosif, înlăturând părerea acestuia despre desfrânare - căci Iosif socotea că Maria prin desfrânare a zămislit "femeia cea logodită este a ta, iar nu a altui bărbat".

Teofilact ***aşa zice: "Femeie a lui Iosif, numeşte îngerul pe Maria, arătând că cea logodită nu este cu altcineva însoţită, încă şi pentru aceea o numeşte***

femeia lui Iosif, că împreună cu fecioria să fie cinstită şi nunta cea după lege". Aşa socoteşte şi **Sfântul Vasile cel mare:** ***"Şi fecioară, zice, cu bărbat logodită, ca şi fecioria să se cinstească şi nunta să nu se defaime".***

Fecioria a fost aleasă, deci ca una ce era de trebuinţă pentru sfinţire; iar logodirea, ca ceea ce este începătura nunţii, s-a rânduit ca legiuită, să nu se socotească că acel născut este născut din fărădelege. Apoi, ca Iosif să fie martor adevărat al curăţiei, şi ea să nu fie sub defăimare, ca una ce şi-ar fi întinat fecioria, pentru că avea chiar pe logodnic martor al vieţii sale şi păzitor. Deci, zice îngerul: *Nu te teme a lua pe Maria, femeia ta,* ca şi cum ar fi zis: "***Primeşte pe femeia ta după logodire, iar fecioară după făgăduinţa ei, cu care s-a făgăduit lui Dumnezeu; că în neamul evreiesc numai această fecioară s-a făgăduit lui Dumnezeu, cea dintâi ca să-şi păzească fecioria neîntinată până la sfârşit. Nu te teme, că cel ce s-a zămislit într-însa de la Duhul Sfânt este: va naşte fiu şi-i vei chema numele Lui ca un tată, deşi nu eşti părtaş la naşterea Aceluia. De vreme ce este obicei ca părinţii să dea nume fiilor lor, precum Avraam a dat nume fiului său Isaac şi tu, măcar că nu eşti tată firesc, însă după părere fiindu-i tată, îi vei sluji părinteşte punându-i nume***".

Sfântul Teofilact mai spune despre înger că a zis astfel lui Iosif: ***"Măcar că nu ai nici o împărtăşire la naştere, însă această dregătorie părintească voiesc să ţi-o dau, ca să dai nume Celui născut. Tu vei da nume Pruncului, deşi nu este naşterea ta, dar trebuie să te arăţi ca un părinte. Iar numele ce vei da va fi Iisus, care înseamnă Mântuitor, pentru că Acesta va mântui pe poporul Său de păcate".***

Sculându-se Iosif din somn a făcut după cum i-a poruncit îngerul Domnului: a luat pe femeia sa cea logodită, pe fecioara cea fără prihană, care, prin făgăduinţa fecioriei, era sfinţită Domnului, ca să fie Maica Stăpânului şi care de la Duhul Sfânt a zămislit pe Mântuitorul lumii. Pe aceasta a primit-o ca pe o logodnică a sa, iar ca pe o fecioară a Domnului, cinstind-o foarte mult şi slujindu-i ca Maicii Mântuitorului, cu bună credinţă şi cu frică, n-a cunoscut-o până când a născut şi, după mărturia lui Teofilact, nu s-a atins de dânsa niciodată.

Iosif fiind drept, nu putea să se atingă de aceea, care nu pentru nuntă îi fusese dată din biserica Domnului, ci, după obiceiul nunţii, spre paza fecioriei. Cum putea să se atingă de o fecioară a Domnului, care făgăduise feciorie veşnică lui Dumnezeu? Cum putea să se atingă de Maica Domnului, Ziditorului Său, de aceea care era fără prihană? ***Iar ceea ce zice Evanghelia: până ce a născut, acest cuvânt, până ce, l-a pus Sfânta Scriptură în loc de vreme neîncetată.*** Căci şi David grăieşte: ***Zis-a Domnul Domnului Meu: şezi de-a dreapta Mea, până ce voi pune pe vrăjmaşii Tăi aşternut picioarelor Tale.*** Nu trebuie să înţelegem că numai până atunci vrea Domnul, ca Fiul să şadă de-a dreapta Sa,

până când va pune pe vrăjmaşi aşternut picioarelor Lui, iar după punerea vrăjmaşilor nu va avea să mai şadă. Ci, chiar după ce va pune pe vrăjmaşi sub picioare, are să şadă mai cu slăvire, ca un biruitor în veacuri nesfârşite.

Asemenea şi despre Sfântul Iosif se scrie: *Nu a cunoscut-o pe ea, până ce a născut.* Nu se înţelege că după aceea avea să o cunoască, precum au socotit unii dintre eretici, care este lucru străin de credinţa Bisericii. Dar după naşterea unui Fiu ca Acela, Care este Dumnezeu întrupat şi după atâtea minuni ce s-au făcut în vremea naşterii - pe care singur Iosif le văzuse - nu numai că nu a îndrăznit a se atinge de dânsa, dar şi mai mult o cinstea ca un rob pe doamna sa, slujindu-i ca unei Maici a lui Dumnezeu, cu frică şi cu cutremur.

Pentru acest cuvânt, *până ce,* **Sfântul Teofilact** vorbeşte astfel: ***"Sfânta Scriptură spune aşa precum şi despre potop grăieşte: Nu s-a mai întors corbul în corabie, până ce s-a uscat apa de pe pământ."*** Dar el nici după aceea nu s-a întors. Chiar Domnul nostru Iisus Hristos grăieşte: ***Cu voi sunt până la sfârşitul veacului.*** Oare se înţelege că după sfârşitul veacului nu va mai fi cu noi? Atunci mai vârtos va fi cu noi în veacurile cele nesfârşite. Aşa şi aici zice, *până ce a născut.* Adică, nici mai înainte de naştere, nici după naştere n-a cunoscut-o; precum şi Domnul şi în veacul acesta şi după sfârşitul veacului va fi cu noi. Deci cum putea să se atingă de cea Preacurată, după înştiinţarea negrăitei naşteri?

De aici se arată cu dinadinsul şi după naştere fecioria Preacuratei Născătoare de Dumnezeu. Căci, atunci când s-a arătat îngerul lui Iosif, care se îndoia de însărcinarea fecioarei şi o socotea că este furată de nuntă, îngerul a numit atunci pe Maria femeia lui Iosif: *Nu te teme, a lua pe Maria, femeia ta,* şi cu aceasta, precum s-a zis mai sus, a surpat părerea despre desfrânare. Când acelaşi înger s-a arătat lui Iosif, care acum se încredinţase despre curăţenia Mariei şi despre Cel născut din Duhul Sfânt, după naşterea lui Hristos - înger care s-a arătat şi în Betleem şi în Egipt - după aceea nu mai numeşte pe Preacurata Fecioară Maria, femeie a lui, ci numai Maica Celui născut. Că aşa se scrie: ***Ducându-se magii, iată îngerul Domnului s-a arătat în vis lui Iosif, zicând: "Scoală-te, ia Pruncul şi pe mama Lui*** - iar nu pe femeia ta - ***şi fugi în Egipt***". Şi în Egipt iarăşi îi zice: **"Scoală-te, ia pruncul şi pe maica lui şi du-te în pământul lui Israel".**

Aici se arată că nu spre nuntă rânduia pe Iosif, ci spre a sluji Pruncului şi mamei sale. Deci nu numai până ce a născut pe Fiul său cel Întâi născut, Maria n-a fost cunoscută de Iosif ca femeie, ci şi după naşterea Aceluia, asemenea a rămas fecioară, precum despre aceasta într-o unire mărturisesc toţi Sfinţii Părinţi şi dascălii cei mari ai Bisericii creştine.

Se povesteşte şi aceasta, că Fecioara Maria fiind îngreuiată, un oarecare dintre cărturari, cu numele Anin, venind în casa lor - aceasta după arătarea îngerului în vis lui Iosif - şi văzând pe fecioară îngreuiată, a alergat degrabă la arhiereu şi la tot soborul, zicând: *"Iosif, teslarul, pe care toţi l-aţi mărturisit că este drept, a făcut fărădelege; căci pe fecioară, care a luat-o din biserica Domnului spre pază, a cunoscut-o în ascuns şi acum este îngreuiată".*

Ducându-se în casa lui Iosif slugi trimise de arhiereu, au găsit pe Maria după cum spusese cărturarul acela şi luând-o cu Iosif, au dus-o la arhiereu şi la sobor. Arhiereul a zis către fecioara Maria: *"Ai uitat pe Domnul Dumnezeul tău, tu care ai fost crescută în Sfânta sfintelor, care ai primit hrană din mâinile îngerului şi ai auzit cântări îngereşti. De ce ai făcut aceasta?"* Iar ea, plângând, zicea: *"Viu este Domnul Dumnezeul meu, că sunt curată şi nu ştiu de bărbat"*. Atunci arhiereul a zis către Iosif: *"De ce ai făcut aceasta?"* Iosif a răspuns: *"Viu este Domnul Dumnezeul meu că sunt curat faţă de dânsa"*. Şi i-a zis arhiereul: *"De vreme ce n-ai plecat capul tău sub mâna cea tare a lui Dumnezeu ca să fie binecuvântată seminţia ta şi fiindcă, nespunând fiilor lui Israel, pe ascuns te-ai unit cu fecioara cea adusă dar Domnului, pentru aceasta veţi bea apa vădirii, ca să arate Domnul păcatul vostru înaintea tuturor".*

Era judecată rânduită de la Dumnezeu prin Moise, precum se scrie în cartea a patra a lui Moise, capitolul al cincilea: *Dacă vreo faţă bărbătească sau femeiască ar fi fost prihănită pentru desfrânare şi n-ar fi mărturisit adevărul, i se dă aceleia să bea apa jurământului în casa Domnului, cu lucrările şi rânduielile cele scrise acolo, deosebit*. Şi se făcea după băutura aceea, prin judecata lui Dumnezeu, oarecare semn asupra acelora ce au păcătuit, după care semn se cunoştea fărădelegea făcută. Deci cu acea apă, după rânduiala ce se cuvenea, arhiereul a adăpat întâi pe Iosif, apoi şi pe Maria. Însă nu s-a făcut asupra lor nici un semn, încât se mira poporul că nu s-a aflat într-înşii păcat. Apoi a zis către dânşii arhiereul: "*Dacă Domnul Dumnezeu n-a arătat păcatul vostru, să mergeţi de aici cu pace*". Iosif, luând pe fecioara Maria, s-a dus la casa sa, bucurându-se şi lăudând pe Dumnezeul lui Israel.

După aceasta a ieşit poruncă de la Cezarul August ca să se înscrie toată lumea. Şi mergeau toţi de se înscriau, fiecare în a sa cetate. ***S-a dus şi Iosif din Galileea, din cetatea Nazaret, în Iudeea, în cetatea lui David, care se numeşte Betleem - pentru că el era din casa şi familia lui David - ca să se înscrie cu Maria cea logodită cu el, ea fiind însărcinată.*** Betleemul este o cetate mică, nu departe de Ierusalim, în partea dinspre miazăzi, lângă drumul ce merge la munte către Hebron, cetatea preoţilor, în care era casa lui Zaharia, unde Preacurata Fecioară, după buna vestire a Arhanghelului, a cercetat şi a sărutat pe Elisabeta, maica Mergătorului Înainte.

Deci, între Ierusalim şi Hebron se află la mijloc Betleemul; şi de la cetatea Nazaretul Galileii, până aici este cale de trei zile şi ceva. Se numeşte Betleemul, cetatea lui David, căci într-însa s-a născut David şi s-a uns ca împărat. Acolo a murit şi Rahila şi se vede mormântul lui Iesei, tatăl lui David. Mai înainte numele Betleemului era Efrata. Iacob, păscând acolo dobitoacele sale, l-a numit casa pâinii, mai înainte văzând cu duhul şi mai înainte vestind că avea să se nască într-acel loc pâinea, care s-a pogorât din cer, adică Hristos Domnul. Aproape de Betleem, către răsărit - în preajma puţului lui David, unde a însetat el odată şi a zis: "Cine mă va adăpa pe mine cu apă din fântâna cea dinaintea porţilor Betleemului?" - acolo se află o peşteră într-un munte de piatră, pe care stă cetatea Betleemului. Peştera aceea era aproape de o holdă a Salomeii, care locuia acolo în Betleem şi care era rudenie a amândorura, adică Fecioarei Maria şi lui Iosif.

Când s-a apropiat Iosif de cetate, s-au împlinit zilele ca să nască Mireasa cea neispitită de nuntă şi căuta casă de odihnă, în care ar putea avea loc lesnicios ca să nască, adică să-şi dea în lume rodul pântecelui său cel binecuvântat. Dar nu au găsit gazdă, din pricina mulţimii poporului care venise să se înscrie, căci se umpluse nu numai gazda cea de obşte, ci şi toată cetatea. Deci s-au întors la peştera aceea, pentru că nu găseau loc de găzduit şi ziua era pe sfârşite. ***Peştera aceea slujea ca grajd de dobitoace, unde Preacurata şi Preabinecuvântata Fecioară, în miezul nopţii, rugându-se lui Dumnezeu cu fierbinţeală şi cu totul fiind cu mintea la Dumnezeu, arzând de dorirea şi de dragostea Lui, a născut fără durere pe Domnul nostru Iisus Hristos, în douăzeci şi cinci ale lunii decembrie***. Pentru că astfel se şi cuvenea să nască, fără durere, aceea care a zămislit fără păcat. "Nu am cunoscut, zice, plăcerea nunţii, fiind neînsoţită".

Precum a zămislit curată, tot aşa a şi născut fără de stricăciune, după cum grăieşte **Sfântul Grigorie al Nissei:** ***"Fecioara a zămislit, Fecioara a purtat, Fecioară a rămas şi nici o minune din cele ce s-au făcut pe pământ nu a fost mai mare ca aceasta".***

Iar **Sfântul Damaschin** zice: ***"O minune mai nouă decât toate minunile cele de demult. Căci cine a cunoscut să fi născut maică fără de bărbat?"*** Da, fără de bărbat, adică asemenea lui Adam, din care s-a făcut Eva, fără femeie.

De care grăieşte **Sfântul Ioan Gură de Aur**, astfel: ***"Că precum Adam fără femeie a adus în lume femeie, pe Eva, tot astfel şi fecioara astăzi, fără de bărbat a născut bărbat, plătind pentru Eva datoria bărbaţilor. Şi precum Adam a rămas nevătămat, după luarea coastei trupeşti, tot aşa a rămas şi Fecioara după ieşirea Pruncului dintr-însa".***

Astfel s-a împlinit Scriptura cea de mai înainte, despre rugul cel nears şi despre Marea Roşie. "***Căci precum rugul n-a ars fiind aprins, cum cântă biserica, astfel Fecioară ai născut şi Fecioară ai rămas***". Şi iarăşi zice: "***Marea Roşie după trecerea lui Israel a rămas neumblată, iar cea fără prihană, după naşterea lui Emanuel, a rămas nestricată***". Astfel, fără vătămarea fecioriei sale, pururea Fecioara Maria a născut pe Dumnezeu întrupat, fără ajutor şi fără slujba cea obişnuită a moaşei. Aceasta mărturiseşte **Sfântul Atanasie al Alexandriei** - despre cuvintele acestea ale Evangheliei: ***A născut pe Fiul său Cel întâi născut, L-a înfăşat şi L-a pus în iesle*** - socotind, zice astfel: "***Vezi naşterea cea cu taină a Fecioarei; singură a născut şi singură a înfăşat. Pe când la femeile cele lumeşti, una naşte şi alta înfaşă, iar la fecioară nu s-a întâmplat astfel, ci singură a născut şi singură a înfăşat, singură Maică, fără osteneală şi fără moaşă învăţată, aşa că n-a lăsat pe nimeni să se atingă cu mâini necurate de aceea care era cu totul curată, singură a slujit Celui dintr-însa şi mai presus de ea, apoi singură L-a înfăşat şi L-a culcat în iesle***".

Asemenea şi **Sfântul Ciprian** zice: ***"Întru naştere şi după naştere, cu dumnezeiască putere a fost fecioară, care a născut fără durere. Nu avea trebuinţă de nici o slujbă de-a moaşei, ci singura Născătoare a fost şi slujitoare a naşterii, cu bună cucernicie, arătând Preaiubitului său rod slujba cea de maică, îmbrăţişându-L, sărutându-L, alăptându-L şi făcând toate plină de bucurie, pentru că întru naştere n-a avut nici o durere şi nici o neputinţă a firii".***

După aceasta, Născătoarea de Dumnezeu cea fără de prihană şi singură slujitoarea naşterii sale, înfăşând pe dulcele său Fiu cu scutece albe, curate şi subţiri, ce erau pregătite mai înainte şi aduse cu sine din Nazaret şi, punându-L în ieslea ce era într-aceeaşi peşteră, s-a închinat Lui ca lui Dumnezeu, Ziditorul Său. De acest lucru pomeneşte **fericitul Iosif, făcătorul de canoane** către Preacurata, zicând: ***"Fecioară, pe Cel întrupat şi pe Cel înfăşurat cu asemănarea omenească, ţinându-L în mâinile tale, închinându-te Lui şi sărutându-L, ai zis ca o maică: Preadulcele meu Fiu, cum Te ţin pe Tine, Cel ce ţii cu mâna toată făptura?"***

Deci încredinţat lucru este că dumnezeiasca fecioară s-a închinat până la pământ Celui născut dintr-însa, Care era culcat în iesle şi pe Care cu mirare, Îl înconjurau nevăzut, cetele îngereşti, adeverind despre aceasta Biserica, astfel: ***"Îngerii înconjurau ieslea ca pe un scaun de heruvimi, căci vedeau peştera ca un cer, fiind culcat într-însa Stăpânul."*** Lângă iesle erau legaţi un bou şi un asin ca să se împlinească Scriptura: ***cunoscut-a boul pe cel ce-l are pe el şi asinul ieslea Domnului său.*** Boul acela şi asinul erau aduşi de Iosif din Nazaret. Asinul se adusese pentru Fecioara cea îngreuiată ca s-o ducă deasupra sa pe cale, iar pe bou îl adusese Iosif, ca să-l vândă şi să plătească datornicul bir împărătesc,

şi ca să cumpere cele de trebuinţă. Acele dobitoace necuvântătoare stând lângă iesle, cu aburul lor încălzeau pe Prunc în frigul iernii şi aşa slujeau Stăpânului şi Făcătorului.

Apoi Iosif s-a închinat Celui născut, cum şi aceleia ce L-a născut, căci atunci a cunoscut că Cel născut dintr-însa este de la Duhul Sfânt, precum grăieşte şi Sfântul Atanasie: ***"Cu adevărat nu a cunoscut-o Iosif pe dânsa, până ce a născut pe Fiul său Cel întâi născut. Cât a purtat fecioara pe Cel zămislit, nu o ştia Iosif. Nu ştia ce este într-însa, nu ştia ce se întrupa. După ce a născut, atunci a cunoscut puterea fecioarei şi de ce s-a învrednicit ea. Atunci a cunoscut, văzând pe Fecioara hrănind piept şi păzind floarea fecioriei. Atunci a cunoscut, când fecioara a născut, iar cele ce sunt ale celor ce nasc nu le-a priceput. Atunci a cunoscut când a dat lapte, piatra cea netăiată, pietrei celei gândite. Atunci a cunoscut Iosif că pentru dânsa a scris Isaia: Iată, fecioara în pântece va lua".***

Până aici sunt cuvintele lui Atanasie, care încredinţează că în acea vreme a cunoscut Iosif puterea tainei şi, cunoscând, s-a închinat cu frică şi cu bucurie, mulţumind lui Dumnezeu Cel întrupat, care l-a învrednicit a fi singur văzător şi slujitor al tainei. ***Ziua naşterii lui Hristos, se scrie de către mulţi scriitori vrednici de credinţă, că ar fi fost sâmbăta spre Duminică, la miezul nopţii.***

Aşa se arată şi de Soborul al şaselea ecumenic, care grăieşte pentru prăznuirea zilei Duminicii, zicând că

- *în această zi a făcut Domnul lumina.*
- *Întru această zi a plouat mană din cer.*
- *În această zi Domnul a binevoit a Se naşte.*
- *Întru aceasta a luat Domnul botezul în Iordan de la Ioan.*
- *Întru această zi, Preamilostivul Răscumpărător al neamului omenesc a înviat din morţi, pentru mântuirea noastră.*
- *Întru aceasta a trimis pe Duhul Sfânt peste ucenici.*

Că precum vineri, după mărturii vrednice de credinţă, S-a zămislit în pântecele cel fecioresc, prin buna vestire a Arhanghelului şi vineri a pătimit, aşa Duminică S-a născut şi Duminică a înviat.

Cu cuviinţă era a Se naşte Hristos în ziua Duminicii, căci în care zi Dumnezeu a zis să se facă lumină şi s-a făcut lumină - întru aceea Însuşi El fiind Lumina cea neapropiată să răsară lumii. Iar că avea să Se nască Hristos noaptea şi în ceasurile ei, cu proorocie s-a spus mai înainte în cărţile Înţelepciunii astfel: "***Pentru că liniştită tăcere cuprinzând toate şi noaptea întru a sa grăbire***

înjumătăţindu-se, Cuvântul Tău cel Atotputernic din cer, de la scaunul împă-răţiei, aspru războinic, a venit în mijlocul pământului celui pierzător".

S-au făcut şi minuni mari în vremea naşterii Domnului în toată lumea, căci în acel ceas prin care a trecut Domnul nostru prin poarta fecioriei cea pecetluită cu curăţia, tot în acela, în peşteră a izvorât din piatră izvor de apă. În Roma a ieşit din pământ un izvor de untdelemn şi a curs în râul Tibrului. O capişte idolească, ce se numea veşnică, a căzut şi idolii s-au sfărâmat şi tot acolo s-au arătat pe cer trei sori. În Spania în aceeaşi noapte s-a arătat un nor mai luminos decât soarele. În pământul Iudeii au odrăslit viile cele din Engadi, fiind iarnă. Iar, mai ales, după cum se scrie în Evanghelie, cu cântare s-au pogorât îngerii din cer şi s-au arătat oamenilor în vederea ochilor.

În preajma peşterii acelea, în care S-a născut Hristos, era un turn ca la o mie de stânjeni departe, ce se numea Ader, slujind de locuinţă păstorilor. Acolo în acea noapte s-a întâmplat că nu dormeau trei păstori, care îşi străjuiau turma lor şi iată, cel mai întâi stătător între puterile cereşti - pe care îl socoteşte Sfântul Ciprian că este **binevestitorul Gavriil** ***- s-a arătat lor în mare lumină, strălucind cu slavă cerească şi cu aceeaşi lumină strălucindu-i şi pe dânşii, iar ei, văzându-l, foarte s-au înfricoşat. Dar îngerul ce s-a arătat, le-a poruncit să lase frica şi să nu se teamă şi le-a vestit*** **bucuria ce venise la toată lumea prin** ***naşterea Mântuitorului. Apoi le-a spus şi semnul bunei sale vestiri, celei nemincinoase: Veţi afla, zice, un Prunc înfăşat culcat în iesle.***

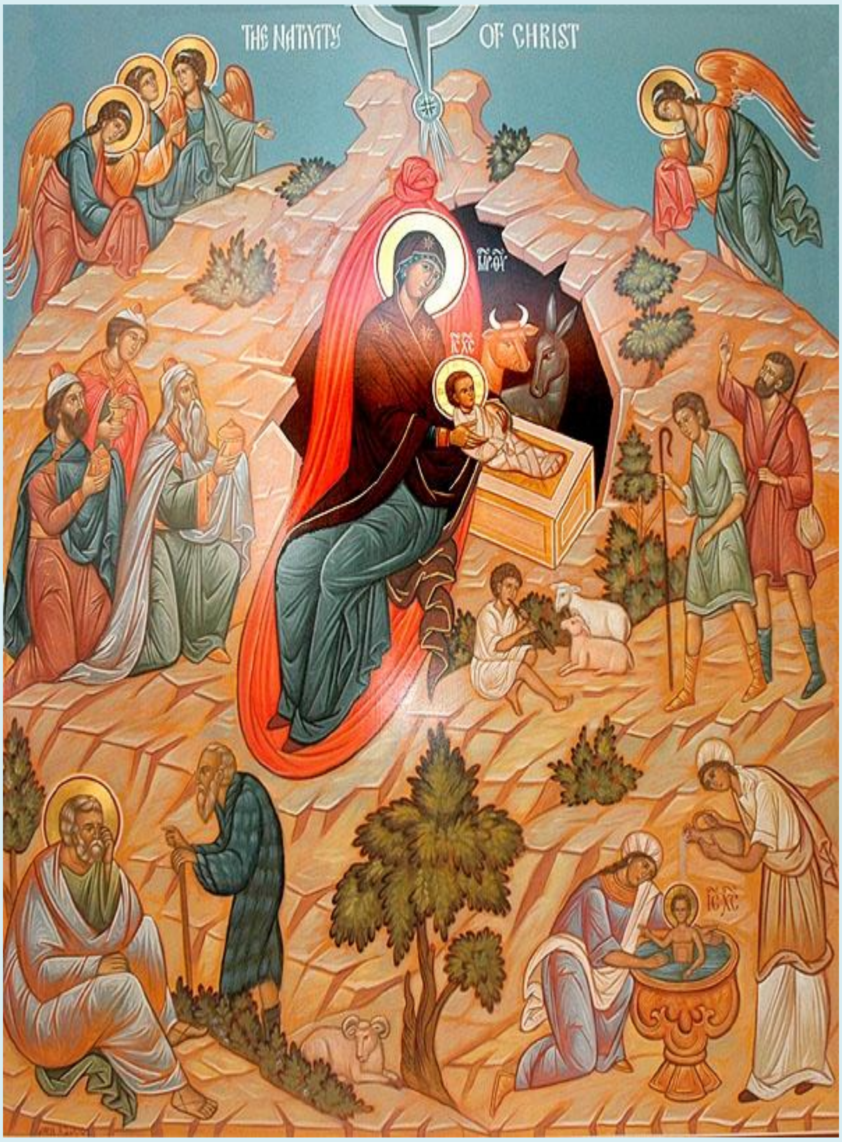

Acestea vorbind îngerul către dânşii, îndată s-au auzit în văzduh Cete îngereşti, lăudând pe Dumnezeu şi zicând: Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace, între oameni bunăvoire. După vederea aceea a îngerului şi după cântările auzite, sfătuindu-se păstorii, s-au dus degrabă până la Betleem ca să vadă de sunt adevărate, cele ce li s-au spus lor de către înger. Şi au aflat pe prea curata Fecioară Maria, Născătoarea de Dumnezeu, pe Sfântul Io-sif, logodnicul ei, precum şi Pruncul înfăşat şi pus în iesle.

Crezând fără îndoială că Acela este Hristos Domnul, Mesia cel aşteptat, care a venit în lume să mântuiască neamul omenesc, s-au închinat Lui şi au spus toate cele ce au auzit şi ceea ce li s-a spus de înger, despre Pruncul Acela. Atunci toţi cei ce auzeau, adică Iosif, Salomeea şi cei ce se întâmplaseră de veniseră în acea vreme acolo, se mirau de cele grăite de păstori. Mai ales Preacurata Fecioară Maria, care născuse fără stricăciune, păstra toate graiurile acestea punându-le în inima sa. Şi s-au întors păstorii, lăudând şi binecuvântând pe Dumnezeu.

Aşa a fost Naşterea Domnului nostru Iisus Hristos, căruia, şi de la noi păcătoşii, să-I fie cinste şi slavă, închinăciune şi mulţumire, împreună cu Cel fără de început al Lui Părinte şi cu Cel pururea de o fiinţă, Sfântul Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Sinaxar - Prăznuirea Naşterii celei după trup a Domnului Dumnezeului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos

În această lună, în ziua a douăzeci şi cincea, prăznuirea Naşterii celei după trup a Domnului Dumnezeului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Bunul Dumnezeu, văzând neamul omenesc chinuit de diavol, I s-a făcut milă de el. A trimis pe Arhanghelul Gavriil să zică Născătoarei de Dumnezeu: "Bucură-te ceea ce eşti plină de har, Domnul este cu tine!". Şi îndată S-a zămislit Domnul nostru Iisus Hristos, Fiul şi Cuvântul lui Dumnezeu, în preacuratul ei pântece. Când s-au împlinit nouă luni de la zămislire, ieşit-a poruncă de la cezarul August ca să se înscrie toată lumea şi a fost trimis Quirinius în Ierusalim ca să facă înscrierea. Deci a venit şi Iosif, păzitorul Născătoarei de Dumnezeu, cu dânsa ca să se înscrie în Betleem. ***Şi când a venit vremea să nască Fecioara, n-a găsit casă, că era multă lume; de aceea a intrat într-o peşteră săracă şi acolo a născut, fără stricăciune, pe Domnul nostru***

Iisus Hristos. L-a înfăşat ca pe un prunc şi L-a culcat în ieslea vitelor. Acolo, între vite, au pus pe Ziditorul tuturor, pentru că avea să ne mântuiască pe noi de întinăciune.

Troparul Naşterii Domnului: Naşterea Ta, Hristoase Dumnezeul nostru, răsărita lumii lumina cunoştinţei; că întru dânsa, cei ce slujeau stelelor de la stea s-au învăţat să se închine Ţie, Soarelui Dreptăţii, şi să Te cunoască pe Tine, Răsăritul cel de sus, Doamne, slavă Ţie.

Condacul Naşterii Domnului: Fecioara astăzi pe Cel mai presus de fiinţă naşte şi pământul peşteră Celui neapropiat aduce. Îngerii cu păstorii slavoslovesc şi magii cu steaua călătoresc. Că pentru noi S-a născut prunc tânăr, Dumnezeu Cel mai înainte de veci.

Tot în această zi, pomenirea închinării magilor.

În vremurile de demult, era într-o ţară din Răsărit un prezicător numit Valaam, care a prezis multe şi a spus şi acestea: "Va răsări o stea din Iacob şi va zdrobi căpeteniile Moabului". Prezicerea aceasta a fost lăsată moştenire celorlalţi prezicători şi ei au făcut-o cunoscută şi împăraţilor din Răsărit. Şi aşa a ajuns prezicerea şi la aceşti trei magi, care se uitau pe cer să vadă o astfel de stea. Ei, ca oameni învăţaţi şi cunoscători de stele, când au văzut pe cer că o stea nu merge ca celelalte stele de la răsărit la apus, ci de la miazănoapte la miazăzi, au cunoscut că această stea arată naşterea unui mare împărat. Şi au mers după stea

până la Ierusalim şi au întrebat: ***"Unde este Împăratul iudeilor, Cel ce S-a născut, că am văzut steaua Lui şi am venit să ne închinăm Lui?".*** Şi auzind împăratul Irod s-a tulburat. A chemat în ascuns pe magi şi le-a spus:

"Duceţi-vă şi cercetaţi cu de-amănuntul despre Prunc; dacă îl veţi găsi, vestiţi-mă, ca să mă duc şi eu să mă închin Lui". Spunea aceasta ca să afle unde este şi să-L omoare. Apoi a chemat pe cărturari şi i-a întrebat: "Unde spune Scriptura că Se va naşte Hristos?". Ei i-au spus: "în Betleemul Iudeii!". De la Irod magii au plecat şi iată steaua pe care o văzuseră în răsărit mergea înaintea lor şi a stat deasupra locului unde era Pruncul. Şi intrând au găsit pe Hristos Domnul. Au căzut în genunchi, I s-au închinat şi i-au adus daruri: aur, smirnă şi tămâie. La porunca îngerului nu s-au mai dus la Irod, ci s-au întors în ţara lor pe altă cale. Irod, văzând că a fost amăgit de magi, s-a mâniat foarte şi a trimis oştile lui ca să omoare pe copiii din Betleem de la doi ani în jos. Pentru aceasta ***a fost trimis înger de la Dumnezeu şi a spus lui Iosif: "Scoală-te, ia Pruncul şi pe Mama Lui şi fugi în Egipt". Şi Iosif a făcut aşa. A luat Pruncul şi pe Mama Lui şi s-a dus în Egipt.***

Tot în această zi, pomenirea păstorilor care au văzut pe Domnul.

Celui născut în peşteră slavă I se cuvine în vecii vecilor. Amin.

Sinaxar - Naşterea Domnului (Crăciunul. Harţi)

Data serbării naşterii lui Iisus Hristos a fost cea a solstiţiului de iarnă, care în primele veacuri ale erei creştine era în ziua de 25 decembrie. Este sărbătoarea în care creştini comemorează naşterea după trup a Fiului lui Dumnezeu.

Naşterea lui Hristos din Fecioara Maria a avut loc în oraşul Betleem în iarna anului 748 de la fondarea Romei, pe când la Roma domnea împăratul Octavian Augustus (31 î.Hr. - 14 d. Hr.), iar în Iudeea regele Irod cel mare (37 î. Hr. - 4 d. Hr.).

Data serbării naşterii lui Iisus Hristos a fost cea a solstiţiului de iarnă, care în primele veacuri ale erei creştine era în ziua de 25 decembrie. Întrucât orientalii (creştinii din Egipt, Siria, Asia Mică, Armenia) foloseau vechiul calendar egiptean, în care solstiţiu de iarnă era la 6 ianuarie, ei serbau atât naşterea cât şi botezul lui Iisus la 6 ianuarie.

Occidentalii, inclusiv Biserica Romei, au fixat data sărbătorii în funcţie de calendarul iulian, în cadrul căruia solstiţiul de iarnă cădea la 25 decembrie. Generalizându-se în tot imperiul roman utilizarea calendarului iulian, cu începere din a doua jumătate a secolului al IV-lea, toţi creştinii imperiului vor serba naşterea lui Hristos la 25 decembrie. Excepţie face numai Biserica armeană, care o serbează până astăzi la 6 ianuarie, în aceeaşi zi cu Botezul Domnului.

(Preotul Vasile Răducă, Ghidul creştinului ortodox, Editura Humanitas, p. 121)

Iulian Dumitraşcu - Calendar Ortodox - Naşterea Domnului (Crăciunul)

Sărbătoarea Naşterii Domnului (numită în popor Crăciunul), sărbătorită în fiecare an la 25 decembrie, ne aduce vestea venirii în lume a Fiului lui Dumnezeu făcut om, pentru mântuirea noastră. Naşterea Mântuitorului a avut loc la nouă luni după Întruparea Sa de la Duhul Sfânt, la Buna-Vestire, când Dumnezeu a trimis pe Arhanghelul Gavriil să vestească Fecioarei Maria: „Bucură-te, ceea ce eşti plină de har, Domnul este cu tine!"

Şi, primind ea graiul îngeresc şi zicând: „Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvântul tău!", îndată S-a zămislit Domnul nostru Iisus Hristos, Fiul şi Cuvântul lui Dumnezeu, în prea curatul ei pântece.

Şi, după nouă luni, s-a dat poruncă de către Cezarul August să se înscrie toată lumea. Iar Iosif, logodnicul şi păzitorul Născătoarei de Dumnezeu, s-a suit la Betleem împreună cu ea, ca să se înscrie.

Şi, de vreme ce Fecioara urma să nască, neaflând loc de găzduire din pricina mulţimii oamenilor, a intrat într-o peşteră săracă, ce era şi loc de adăpostire turmelor, şi acolo L-a născut fără stricăciune şi fără durere pe Domnul nostru Iisus Hristos, L-a înfăşat ca pe un Prunc şi L-a pus în ieslea dobitoacelor pe El, Ziditorul tuturor, Cel ce a venit să ne mântuiască pe toţi de patimile cele dobitoceşti.

Astfel s-a împlinit prorocia rostită de Miheia, cu peste 400 de ani mai înainte de venirea lui Hristos în lume: ***„Şi tu, Betleeme, pământul lui Iuda, nicidecum nu ești mai mic între căpeteniile lui Iuda, că din tine va ieşi Conducătorul, care va paşte pe poporul Meu Israel" (Matei 2, 6; Miheia 5, 1).***

Acestui Prunc au venit să I se închine păstorii vestiţi de îngeri, apoi şi magii de la Răsărit, aducându-I daruri, ca unui Om şi Dumnezeu.

Despre aceşti magi, Scriptura şi Tradiţia ne spun că se afla, pe vremea lui Moise, în pământul perşilor, un vrăjitor numit Valaam, care a prezis multe şi a spus şi acestea: ***„O stea răsare din Iacov; un toiag se ridică din Israel şi va lovi pe căpeteniile Moabului şi pe toţi fiii lui Set îi va zdrobi" (Numerii 24, 17).*** Profeţia aceasta a fost lăsată moştenire celorlalţi prezicători, iar ei au făcut-o cunoscută şi înţelepţilor şi împăraţilor din Răsărit. Şi aşa a ajuns prezicerea şi la aceşti trei magi care se uitau pe cer să vadă o astfel de stea. Ei, ca oameni învăţaţi şi astronomi, când au văzut pe cer că o stea nu merge precum celelalte stele, de la răsărit la apus, ci de la miazăzi la miazănoapte, au cunoscut că această stea arată naşterea unui mare împărat.

Şi au mers după stea până la Ierusalim şi au întrebat: ***„«Unde este Împăratul iudeilor, Cel ce S-a născut? Că am văzut la răsărit steaua Lui şi am venit să ne închinăm Lui».***

Şi, auzind, împăratul Irod s-a tulburat şi, chemând în ascuns pe magi, le-a spus: ***«Duceţi-vă şi cercetaţi cu de-amănuntul despre Prunc; dacă Îl veţi găsi, vestiţi-mă, ca să mă duc şi eu să mă închin Lui»"(Matei 2, 1-3, 7-8).***

Dar Irod spunea aceasta ca să afle unde este Pruncul şi să-L omoare. Şi au plecat magii de la Irod, iar steaua minunată pe care o văzuseră în răsărit mergea înaintea lor şi a coborât şi a stat deasupra locului unde era Pruncul. Şi, intrând, au găsit pe Hristos Domnul. Au căzut în genunchi, I s-au închinat şi i-au adus daruri: aur, smirnă şi tămâie. La porunca îngerului, nu s-au mai dus la Irod, ci s-au întors în ţara lor pe altă cale. Irod, văzând că magii nu l-au ascultat, s-a mâniat foarte tare şi a trimis oştile lui ca să omoare pe copiii din Betleem de la doi ani în jos.

Pentru aceasta a fost trimis înger de la Dumnezeu şi a spus lui Iosif: ***„Scoală-te, ia Pruncul şi pe Mama Lui şi fugi în Egipt (…), fiindcă Irod va căuta Pruncul ca să-L ucidă". Şi Iosif a făcut aşa. A luat pe Pruncul Iisus şi pe Maica Domnului şi s-au dus în Egipt (Matei 2, 13-14).***

Şi aşa, în tirania lui, Irod, vrând să-L găsească şi să-L omoare pe Pruncul Iisus, s-a făcut ucigaşul a paisprezece mii de prunci nevinovaţi, pe care Biserica îi pomeneşte ca pe cei dintâi mucenici, pe 29 decembrie.

Pruncul Iisus însă a fost păzit în Egipt până la moartea lui Irod, apoi, prin îndemn de la înger, Iosif s-a întors în pământul lui Israel, dar a mers să locuiască în Nazaret.

Acestui Prunc venit spre mântuirea noastră, lui Iisus Hristos, Dumnezeu-Omul, să ne închinăm şi noi şi să-I aducem ca dar viaţa noastră trăită după sfintele Lui porunci.

Proloagele din 25 decembrie

Luna decembrie în 25 zile: Naşterea cea după trup a Domnului Dumnezeului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos

Troparul: "Naşterea Ta, Hristoase, Dumnezeul nostru, răsărit-a lumii lumina cunoştiinţei. Că întru dânsa cei ce slujeau stelelor de la stea s-au învăţat să se închine Ţie, Soarelui dreptăţii, şi să Te cunoască pe Tine, Răsăritul Cel de sus, Doamne, slavă Ţie".

Stihuri: "Priveşte, iubitorule de înţelepciune, ce lucrează Domnul pentru tine, Se naşte din Fecioară, mai presus de fire, Spre a noastră a tuturor înnoire, că alt mai mare lucru nou făptura n-a văzut, că Fecioara Maria pe Dumnezeu L-a născut".

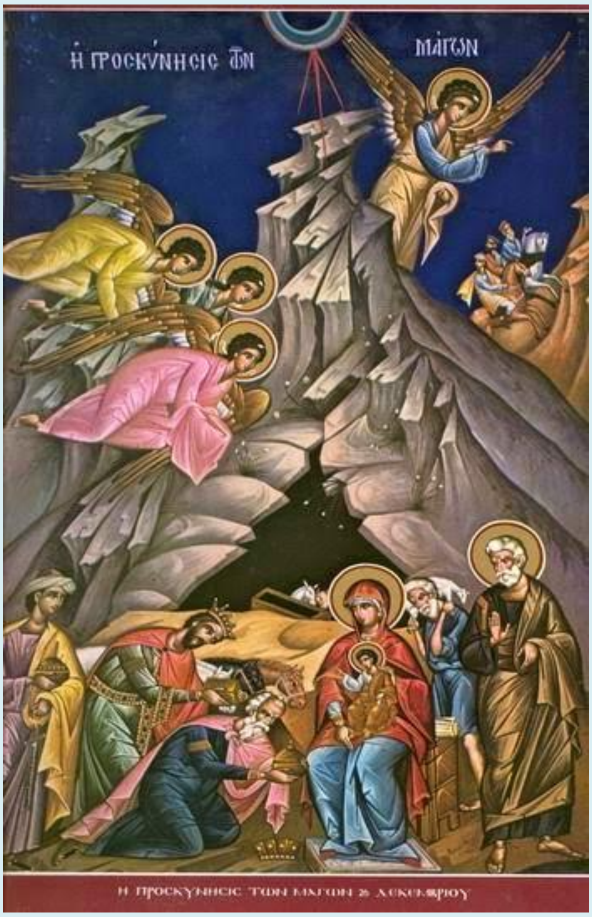
Văzând iubitorul de oameni Dumnezeu că neamul omenesc este asuprit de diavolul, S-a milostivit şi a trimis pe Arhistrategul Său Gavriil să zică celei de Dumnezeu Născătoare: "Bucură-te, cea plină de dar, Domnul este cu tine". Şi când Maria Fecioara a zis îngerului: "Iată, roaba Domnului sunt, facă-se mie după cuvântul tău", îndată Domnul nostru Iisus Hristos, adică Cel făcut om, Fiul

şi Cuvântul cel veşnic al lui Dumnezeu, S-a zămislit în cinstitul şi prea curatul ei pântece, prin puterea Duhului Sfânt.

Iar dacă s-au împlinit nouă luni de la zămislirea ei, a ieşit poruncă de la cezarul August să se înscrie toată lumea, fiecare în cetatea sa de naştere. Deci, a plecat şi Iosif, ocrotitorul Domnului, dimpreună cu Născătoarea de Dumnezeu ca să se înscrie în Betleem, amândoi fiind din casa şi din neamul lui David.

Şi era vremea să nască Fecioara şi, nefiind sălaş, din pricina mulţimii oamenilor veniţi să se înscrie, au intrat într-o peşteră săracă. Şi acolo, Fecioara a născut, fără de stricăciune, pe Domnul nostru Iisus Hristos şi L-a înfăşat ca pe un prunc şi L-a pus în ieslea dobitoacelor, pe Ziditorul tuturor, Cel ce venise să ne mântuiască pe toţi de păcatele noastre.

Pomenirea închinării magilor

Se afla, pe vremea lui Moise, în pământul chaldeenilor, un oarecare vrăjitor cu numele Valaam şi proorocind multe, a spus şi aceasta: "Stea din Iacov va răsări şi va zdrobi stăpâniile lui Moab".

Deci, având ceilalţi vrăjitori de după el asemenea proorocie, o spuneau, ca pe o predanie, la toţi înţelepţii şi împăraţii lor şi aşa a ajuns ea până la aceşti trei magi din vremea Evangheliei. Şi ei luau seama când avea să se vadă o asemenea stea.

Deci, văzând ei, ca nişte cititori în stele că Steaua lui Hristos nu-şi făcea, drumul, precum celelalte stele, de la răsărit către apus, ci de la miazăzi către miazănoapte, au cunoscut că aceasta înseamnă naşterea unui mare împărat. Şi, urmând steaua, au aflat pe Hristos Domnul şi, căzând, I S-au închinat Lui şi I-au adus daruri: aur, tămâie şi smirnă şi aşa, cu porunca îngerului, s-au întors în ţara lor, neabătându-se pe la Irod.

Că Irod întâiul, fiind de alt neam, împărat în Israel, era tare iubitor de stăpânire şi mult se temea de pierderea împărăţiei sale şi de Mesia, Cel făgăduit, prin prooroci, împărat al iudeilor. Iar cei trei crai, când au venit şi au intrat în Ierusalim, întrebau cu îndrăzneală despre împăratul ce Se născuse, arătând că, prin stea, erau povăţuiţi să vină acolo. Atunci Irod, trezindu-se şi nedumirindu-se, a chemat pe cărturari şi i-a întrebat: "Unde zice Scriptura că Se va naşte Hristos?" Iar ei i-au spus: "În Betleemul Iudeii". Deci, a chemat pe crai şi, cu vicleşug, le-a zis lor: "Mergând, cercetaţi despre prunc şi, dacă îl veţi afla, înştiinţaţi-mă şi pe mine, ca şi eu, mergând, să mă închin lui". Iar aceasta a zis-o Irod, ca să afle unde este pruncul şi să-l ucidă. Şi Irod, văzând că magii s-au întors în ţara lor, nesocotindu-l, s-a mâniat şi a poruncit a se ucide toţi pruncii din Betleem şi din toate hotarele lui precum evanghelistul arată, vrând a ucide şi pe Pruncul, Cel ce toate le ţine.

Dar s-a înşelat, luptându-se cu Dumnezeu şi cu cele proorocite despre Dânsul, că, trimis fiind înger de la Dumnezeu, Iosif, Pruncul şi Maria, mama Lui au scăpat din mâna lui Irod şi au fugit în Egipt. Iar în tirania lui, Irod s-a făcut ucigaşul a paisprezece mii de prunci nevinovaţi, omorâţi de el pentru Hristos. Şi de această tiranie a lui a aflat toată lumea, toată împărăţia Romei; până şi cronografii greci, în scrierile lor, au arătat aceasta. Iar August Cezarul, când a auzit că Irod a ucis pe prunci şi împreună cu ei şi pe fiul său, a zis: "Mai bine este să fie cineva porc al lui Irod, decât fecior al lui", căci idumeu fiind, Irod, pe porci nu-i mânca şi nici nu-i ucidea.

Cuvânt de învăţătură la Naşterea Domnului nostru Iisus Hristos

Apropiaţi-vă fraţilor, şi ascultaţi cu înţelegere, că vreau să vă arăt şi să vă spun puterea şi cinstea zilei de astăzi, întru care s-a făcut cercetarea şi înnoirea neamului omenesc. Trăim în această zi sfântă, fapta cea mai adâncă a lumii; ascunsă în pruncul Iisus, Dumnezeu Se face om, ca pe oameni să-i îndumnezeiască. Că din început, omul a fost făcut după chipul şi asemănarea lui Dumnezeu.

Dar de ce fapta aceasta de cercetare a omului, din partea lui Dumnezeu? Noi nu uităm, fraţilor, că viaţa noastră, viaţa fiecărui om dintre noi, închide o sfâşietoare taină. Neascultarea de Dumnezeu a strămoşului Adam şi înşelăciunea cea din început a diavolului, ne-a prins pe toţi în lanţul păcatului, a stricăciunii, a rătăcirii, a dobitociei. Şi aşa, prin invidia diavolului şi prin neînfrânarea fiecăruia din noi şi a tuturor laolaltă, am căzut din slava lui Dumnezeu şi ne-am lipsit, împreună cu Adam, de hrana cea sfântă a Raiului, şi în stricăciune şi în viaţa lovită de moarte ne naştem toţi pe lume. Şi aceasta ne-a fost de ajuns. Ci, după ce ne-a văzut pe noi vrăjmaşul, goliţi de slava lui Dumnezeu, a început cu şi mai mari înşelăciuni să surpe pe oameni, vrând să ne înstrăineze cu totul de Dumnezeu, prin războaie, prin furtişaguri, prin desfrânări, prin închinări la idoli; şi gândul lui este, ca la urmă, să ajungă să ne facă pe toţi, adevăraţi vrăjmaşi ai lui Dumnezeu.

Dar, prea milostivul Domnul nostru n-a mai putut suferi ca sa ne vadă pe noi căzuţi, în atâta prăpastie de rele şi de nenorociri. Şi n-a uitat că făpturile mâinilor Lui suntem, ci, plecând cerurile, S-a pogorât pentru cercetarea noastră. ***Şi ce a făcut?*** La plinirea vremii, Domnul nostru Dumnezeu

- ⇒ *S-a ascuns într-un trup de prunc, în pântecele Maicii Domnului, adică în trup omenesc S-a îmbrăcat, vrând, ca din acest trup, ca un soare ascuns după un nor, să lumineze şi să îndumne-zeiască pe om, cu a Sa lumină, cu a Sa dumnezeire.*
- ⇒ *Şi cu scutece Se înfăşa Cela ce înfăşura rotundul pământului cu nori.*
- ⇒ *Şi în ieslea dobitoacelor S-a culcat, Cela ce Se odihneşte pe umerii heruvimilor de-a pururea, ca să ne scape pe noi de viaţa cea dobitocească.*

Şi, iată, Cel nevăzut, ca Dumnezeu, S-a făcut văzut, ascuns în trup de om. Cel nepipăit, S-a făcut pipăit; Fiul lui Dumnezeu, Se face fiu omului. Fără să Se schimbe ca Dumnezeu, om cu trupul Se face, desăvârşit Dumnezeu şi om desăvârşit. Ba încă şi trupul fiecăruia din noi îl face trup din trupul Lui şi os din oasele Lui. Împrumută de la noi trupul nostru omenesc şi ne aduce, în schimb, împărtăşire din viaţa firii Lui de Dumnezeu.

Şi aşa, ascunzându-şi dumnezeirea, cu trupul Său de om, Se pogoară El în căutarea noastră. Şi, aflând oaia cea pierdută, adică toată omeneasca frământătură, o ia pe umerii Săi şi la Tatăl ceresc o duce şi, făcând pace cu El, ne dă iarăşi intrare liberă la Izvorul cel dumnezeiesc al vieţii celei fără de moarte şi ne plămădeşte din nou, cu har dumnezeiesc, biata noastră fire de oameni, firea noastră, care ajunsese pierdută în lumea cea fără de nădejde a morţii, a stricăciunii, a patimilor şi a dobitociei păcatului. Că puteri de viaţă sfântă şi dumnezeiască ne dă, în adevăr, Domnul Iisus Hristos, Omul-Dumnezeu, prin cuvântul Lui, prin moartea Lui pe cruce şi prin Învierea Lui, prin trupul şi

sângele Lui din Sfânta Împărtăşanie; într-un cuvânt, prin toată această milostivă, atotcuprinzătoare şi tainică pogorâre de haruri a venirii Lui în lumea noastră.

Cu adevărat, aşa cum spun Sfinţii Părinţi: la Crăciun, Dumnezeu S-a făcut prunc de om, ca pe om să-l facă Dumnezeu.

Deci, ce vom răsplăti Domnului pentru toată această covârşitoare binefacere dumnezeiască, pentru toată această milostivă cercetare, pentru tot acest pogorământ dumnezeiesc de neînchipuit? Răspunsul credinţei este că datori suntem, mai întâi, să nu uităm fapta aceasta a lui Dumnezeu şi să-I fim mulţumitori pentru ea, simţind că nevrednici suntem de atâta milă, de atâta bunătate.
Pe pardoseala peşterii din Betleem, la locul unde S-a născut Mântuitorul şi a fost culcat în iesle, stă scris aşa: "Aici S-a născut Iisus Hristos, Dumnezeu, care S-a făcut om, pentru mântuirea lumii". Cu ochii gândului ţintă la locul acela al peşterii din Betleem, să lăsăm, fraţilor, şi noi acum simţirea inimilor noastre să dea glas cântării ei de prea slăsvire şi de mulţumitoare închinăciune lui Dumnezeu, pentru venirea Lui la noi în trup omenesc, venirea cea plină de daruri, pe care o prăznuim astăzi, glasul cântării de taină, cutremurătoare şi adâncă, pe care împreună cu Biserica, o cântă astăzi toată creştinătatea din lume.
"Taină străină văd astăzi şi prea slăvită, Cer se face peştera, scaun de Heruvimi, Fecioara; ieslea, sălăşluire întru care S-a culcat Cel neîncăput, Hristos-Dumnezeu, pe Care, lăudându-L, Îl slăvim".

Cu adevărat, fiecare din noi putem zice: "Îţi mulţumesc, Doamne, că Te-ai gândit şi la mine şi la mântuirea mea şi a fiecăruia din noi, în ziua când Te-ai născut prunc şi Te-ai făcut om, în peştera din Betleem".

Şi cu dreptate, la bucuria aceasta pentru om, Dumnezeu a chemat şi puterile cereşti, zicându-le: "Bucuraţi-vă împreună cu Mine, că am aflat şi am adus acasă, oaia cea pierdută".

Dar, oricând ne vom gândi cu adevărat la toate aceste tainice daruri, câte a făcut Dumnezeu pentru noi, cu neputinţă este să nu ne îndemnăm spre dragostea lui Dumnezeu şi cu neputinţă este să nu ne străduim şi noi, ca să facem poruncile Aceluia, care ne-a dat viaţă şi atât de mult ne poartă de grijă.

Drept aceea, datori suntem, fraţilor, să cinstim pogorârea lui Dumnezeu la noi şi prin păzirea de-a pururea a poruncilor Lui, că poruncile Lui sunt căi de tainică împărtăşire din viaţa Lui cea dumnezeiască şi fără de moarte. Deci, cu dragoste, unul pe altul să cinstim, şi, precum Însuşi Domnul a scris în Legea Sa, aşa să facem, că a zis: "Să nu ucizi, să nu furi, să nu fii desfrânat, să nu grăieşti minciuni, să cinsteşti pe tatăl tău şi pe mama ta şi să iubeşti pe aproapele tău ca

pe tine însuţi, pe aproapele nu numai pe cel de bun neam cu tine, ci pe tot omul în nevoie din lume, pentru care a venit Dumnezeu la noi şi S-a făcut om".

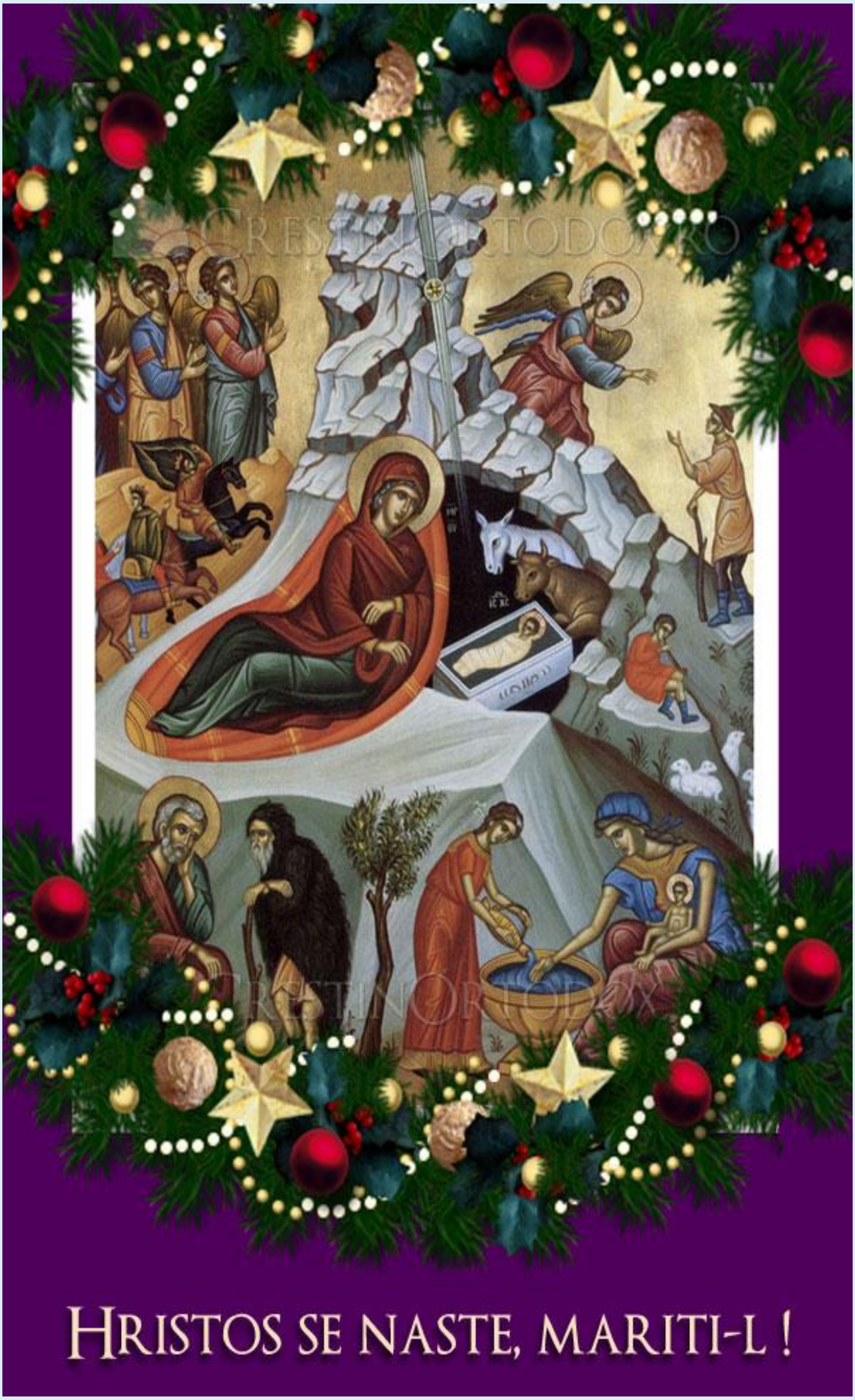
Încă, datori suntem să păzim şi alte porunci ale Lui, pe cei flămânzi să-i hrănim, pe cei străini să-i primim, pe cei goi să-i îmbrăcăm; pe oamenii lui Dumnezeu în cinste să-i avem, pentru că aceia priveghează şi se roagă pentru sufletele noastre; de Biserică să nu ne înstrăinăm şi acolo să ne curăţim de păcate şi să ne trezim la bine. Şi aşa, cu bună ştiinţă, să ne apropiem de trupul şi sângele Domnului, neavând spre nimeni vrajbă, iubindu-ne nu cu făţărnicie, ci din inimă, cinstindu-ne unul pe altul, ca să fim fiii Celui Preaînalt, părtaşii vieţii dumnezeieşti a lui Hristos-Domnul şi moştenitori Împărăţiei cereşti. Că, pentru a înnoi viaţa oamenilor din lume, a venit la noi, chemându-ne pe toţi Hristos, adevăratul Fiu al lui Dumnezeu; Dumnezeu adevărat şi Om adevărat. A Lui să fie slava în Treime, Celui de o fiinţă cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt. Amin.

Cuvânt de învăţătură pentru Preasfintele Taine

Iată, acum, cei ce voiţi a vă apropia de Sfintele Taine cele înfricoşătoare, să cunoaşteţi, fraţilor, cu toată priceperea, cât de mare este sfinţenia Tainelor, cu care voiţi să vă împărtăşiţi. Că, iată, cu frică se cutremură puterile îngereşti, heruvimii şi serafimii şi toate cetele, cu teamă se înspăimântă, înălţând duhoviceasca noastră jertfă de pe pământ, sus la ceruri. Iată pe preoţi, purtând chipul îngerilor, stau înaintea Mesei acesteia înfricoşătoare, dar înaintea lor se află, de faţă pe Sfântul prestol, Trupul şi Sângele Fiului lui Dumnezeu. Că El de bună voie, luând trupul şi sângele nostru, când S-a făcut om pe pământ, tot de bună voie a poruncit El să ne şi împărtăşim cu trupul şi Sângele Lui. Însă, pentru că El ştie neputinţa neamului nostru, că nu poate, adică, nimeni să mănânce carne sângerată, nici să bea sânge, pentru aceasta a rânduit ca sfântul Lui Trup şi scumpul lui Sânge să fie sub chipul prescurii şi a vinului, peste care Sfânta Taină a prefacerii darurilor, se săvârşeşte, aşa cum, la nunta din Cana Galileii, tot El a prefăcut apa în vin.

Deci, să nu îndrăznim, fraţilor, când unul pe altul ne defăimăm, să ne apropiem de Sfintele Taine, ca de un lucru obişnuit, necurăţindu-ne de păcatele cele din ştiinţă, ci să ne apropiem luminându-ne cu curăţia şi împodobindu-ne cu trezvia, întrecându-ne în dragoste unul pe altul. Pentru că nu om este Acela, care face acestea, ci Dumnezeu cu mâna Sa cea nevăzută şi cu înfricoşătoarea Sa Taină, şi împăcându-Se cu noi, părtaşi ne face vieţii Lui dumnezeieşti şi Împărăţiei Sale. Că cei ce cu nebăgare de seamă, adică, necurăţindu-se, la Sfânta Spovadă şi defăimându-se unul pe altul, se apropie să primească Trupul Domnului, nefiind vrednici nici să-l vadă măcar, aceia se fac, precum s-a făcut şi Iuda mai înainte, apoi cad în cumplite boli şi vrednici de chinuri se fac.

Drept aceea, rogu-vă şi vă îndemn pe voi, fraţilor, să nu ne facem, prin nebăgare de seamă şi prin nesocotinţă, potrivnici lui Dumnezeu. Ci ziua şi noaptea să învăţăm a ne curăţi, ca şi aici, în viaţa aceasta, bine să petrecem, iar la înfricoşătoarea Judecată, de-a dreapta scaunului lui Dumnezeu să ne arătăm. Întru Hristos Iisus, Domnul nostru, căruia Se cade slava, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

CRESTINORTODOX.RO
CRESTINORTODOX
HRISTOS SE NASTE, MARITI-L !

Părintele Cleopa Ilie - Predică la praznicul Naşterii Domnului

Fecioara astăzi, pe Cel mai presus de fiinţă naşte şi pământul peşteră, Celui neapropiat, aduce. Îngerii cu păstorii slavoslovesc şi magii cu steaua călătoresc. Că pentru noi S-a născut Prunc tânăr, Dumnezeu Cel mai înainte de veci. *(Condacul praznicului)*

Părinţilor şi fraţilor, încă de la începutul lumii acesteia simţite şi văzute, Prea Bunul şi Prea Înduratul Dumnezeu pe strămoşii noştri, Adam şi Eva, care căzuseră în păcat, i-a mângâiat cu nădejdea izbăvirii şi a mântuirii.

A căzut mai întâi femeia în păcat, şi s-a făcut pricină de moarte şi lui Adam, şi la tot neamul omenesc. Adam, aducându-şi aminte de cuvântul lui Dumnezeu, pe care l-a zis către el, ***că „... în ziua în care vei mânca din el (din pom), cu moarte vei muri” (Facerea 2, 17),*** era foarte scârbit şi deznădăjduit, căci credea că îndată va muri şi el, şi femeia lui. Dar auzind de la Dumnezeu cuvântul pe care l-a zis către şarpe, ***că sămânţa femeii sale va zdrobi capul şarpelui (Facerea 3, 15)***, a înţeles că el nu va muri îndată, ci are a trăi şi a naşte fii. Şi înţelegând că prin sămânţa femeii sale are a se izbăvi de tirania diavolului, foarte s-a bucurat şi, din covârşitoarea bucurie ce a luat din această tainică înţelegere, ***a numit pe soţia sa Eva, adică viaţă (Facerea 3, 20).***

Şi acest lucru l-a făcut strămoşul nostru Adam pentru două pricini: întâi, că Eva avea să fie maica tuturor celor vii (Facerea 3, 20), ***iar al doilea, că dintru dânsa, prin Născătoarea de Dumnezeu, era să se nască Viaţa, Hristos, Care avea să facă vii pe toţi cei omorâţi cu păcatele (Cuviosul Nicodim Aghioritul, Paza celor cinci simţuri, cap. IX, Mănăstirea Neamţ, 1826 p. 386).***
Dar iată, părinţilor şi fraţilor, că cele ce atunci în chip umbros se închipuiau, astăzi cu totul se luminează şi la săvârşire ajung. Astăzi bucuria cea veche a lui Adam se înnoieşte şi bucuria lui bucurie de obşte se face la tot neamul omenesc. Fiindcă astăzi sămânţa femeii a venit în lume, prin care capul şarpelui celui

înţelegător s-a sfărâmat (Sfântul Ambrozie şi Fericitul Augustin, precum şi alţi dumnezeieşti Părinţi înţeleg că Hristos sămânţa femeii se numeşte, ca unul ce nu s-a născut din sămânţă bărbătească; vezi şi la Cuviosul Nicodim Aghioritul, Paza celor cinci simţuri, pp.385-386).

Astăzi, prin Eva cea tainică, Hristos viaţa (Ioan 6, 35, 47) în lume a intrat. Astăzi Adam Cel Nou vine să mântuiască pe cel vechi şi Fiul lui Dumnezeu se face Fiu al Omului (Ioan 13, 31), ca pe noi, oamenii, fii ai lui Dumnezeu să ne facă (Ioan 1, 12). Astăzi, Cel ce este Se zămisleşte, Cel nezidit Se zideşte şi Cel neîncăput Se face încăput. Astăzi, Dumnezeu vine la noi cu fire străină de a Sa, anume cu cea omenească (Sfântul Grigore Bogoslovul, Cuvânt la Sfintele lumini – Hexaimeron, p. 155, Bucureşti, 1826). Deci, dacă auzim în dumnezeiasca Scriptură că Dumnezeu Se răzgândeşte, şi dacă răzgândirea lui Dumnezeu – ***după tâlcuirea dumnezeiescului Părinte Maxim Mărturisitorul – este schimbarea modului providenţei Sale (Sfântul Maxim Mărturisitorul, Filocalia, vol. III)***, apoi iată că astăzi vedem cu toţii schimbat oarecum planul proniei celei preabune a lui Dumnezeu privitor la mântuirea neamului omenesc.

Dar va zice cineva: ***cum şi în ce fel s-a schimbat astăzi chipul proniei celei preabune a lui Dumnezeu privitor la mântuirea noastră?*** Spre a înţelege acest lucru, voi da o pildă. ***Să ne aducem aminte cum şi în ce fel a binevoit Dumnezeu a se apropia de poporul lui Israil, ca să-i dea legea cea veche. Dumnezeiasca Scriptură ne arată desluşit că acolo cu mare slavă şi nesuferită spaimă a venit Dumnezeu la poporul Său. Cu tunete, cu fulgere, cu sunet de trâmbiţe, cu nor des (Ieşirea 19, 16) şi cu ucidere de pietre, cu săgeţi şi cu moarte a ameninţat pe cei ce se vor apropia de Muntele Sinai, întru care pogorâse (Ieşirea 19, 12-13). Iar acum, când vine să plinească legea (Psalmii 18, 8) şi altă lege nouă să dea neamului omenesc – iată, cele vechi au trecut! – , Se apropie de noi pe o cale cu totul nouă faţă de cea din Muntele Sinai.***

- ***Atunci Şi-a ales un munte pentru apropierea de poporul Său, iar acum o Fecioară Prea Sfântă şi Prea Curată.***
- ***Acolo, pe vârful muntelui S-a pogorât (Ieşirea 19, 20); aici, în mitrasul cel prea curat al fecioarei Se sălăşluieşte, în peştera cea curată Se naşte şi în ieslea dobitoacelor Se pune (Luca 2, 7), ca pe noi, oamenii, cu harul Său să ne hrănească şi de dobitoceasca viaţă să ne izbăvească.***
- ***Acolo Se coboară cu mare slavă şi spaimă, aicea vine cu lumină şi neasemănată blândeţe şi prin cea obişnuită a noastră Se apropie de neamul omenesc, născându-Se ca noi şi pentru noi (vezi Sfântul Ioan Damaschin, Teologhion. Însemnări la cartea I, cap. VIII, p. 459, Iaşi, 1806).***
- ***Acolo, de glasul tunetelor şi al trâmbiţelor care răsunau cu tărie şi de fumegarea muntelui, poporul lui Israil s-a cutremurat şi spăimântat***

foarte (Ieşirea 19, 16). Iar aici, în liniştea nopţii Se naşte şi o stea, pe cer trecând, vesteşte magilor că Împăratul Slavei S-a pogorât la noi.

- *Acolo tunete, şi fulgere, şi norii cei întunecaţi, precum şi trâmbiţele, care răsunau cu glas tare, vestesc apropierea lui Dumnezeu de poporul Său. Dumnezeu zice lui Moise să oprească poporul, să nu se apropie spre a vedea slava Lui, ca să nu moară mulţime din ei (Ieşirea 19, 21). Iar aici, un înger, cu multă blândeţe se apropie de păstorii cei ce făceau străji de noapte împrejurul turmelor de oi şi le zice: „Nu vă temeţi, căci iată vestesc vouă bucurie mare, care va fi la tot poporul! Că astăzi în cetatea lui David vi s-a născut Mântuitor, Care este Hristos Domnul” (Luca 2, 9-10). Şi o dată cu vestirea îngerului celui blând, oastea lui din cer cu mare bucurie slăvea pe Dumnezeu, zicând: „Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace, între oameni bunăvoire” (Luca 2, 14).*
- *Acolo nimeni afară de Moise nu se putea apropia de Dumnezeu, ca să nu moară (Ieşirea 19, 21). Iar aici, o Fecioară nevinovată ţinea pe braţele sale pe Atotţiitorul Dumnezeu şi preafericitul Iosif în peştera cea săracă găseşte loc Celui pretutindeni neîncăput, care are Cerul scaun şi pământul reazem picioarelor Sale (Faptele Apostolilor 7, 49). Dobitoacele cele necuvântătoare stau aproape de Făcătorul a toate şi nici nu se ard, nici nu se mistuie de Dumnezeul nostru, Care este foc mistuitor (Ieşirea 3, 2; Psalmii 96, 3). Magii şi păstorii vin cu evlavie să se închine lui Dumnezeu Celui întrupat şi nu se ucid cu pietre, nici nu se ard cu fulgere. Cel ce a dat legea lui Moise în Muntele Sinai, acum nu se mai ascunde în negură şi nori întunecaţi, ci Se arată prunc preablând şi preanevinovat.*

  Cel nevăzut atunci, acum Se vede, Cel ascuns atunci, acum Se arată. Cel neapropiat Se apropie şi aproapele nostru cu prisosinţă se face.
- *Acolo, la Muntele Sinai, poporul lui Israil, văzând muntele spumegând şi cutremurându-se şi fumul din el suindu-se ca dintr-un cuptor (Ieşirea 19, 18), departe de munte stând, cu mirare şi spaimă privea şi de glasul trâmbiţelor, care din ce în ce mai tare sunau, precum şi de lumina focului şi de fulgerele care spintecau văzduhul, foarte înfricoşându-se, s-a dat înapoi de lângă munte, tremurând cu mare spaimă. Şi nesuferind slava cu care Se pogorâse Dumnezeu în Muntele Sinai, rugă pe Moise să vorbească el cu dânşii şi nu Dumnezeu, ca să nu moară (Ieşirea 20, 19). Iar acum, Cel de neîndurat şi de necuprins nu mai vine înconjurat de foc, de negură şi de lumină mare, ci în scutece copilăreşti prea sărace, şi toţi, oricâţi ar voi, pot să-L privească şi să-i vorbească Lui fără de frică.*
- *Atunci din cer Dumnezeu vorbeşte casei lui Iacov şi fiilor lui Israil (Ieşirea 20, 22), iar acum, pe pământ pogorându-Se Dumnezeu, semnele pogorârii Sale le vesteşte nouă prin cele de sus, prin îngerii*

păstorilor şi prin steaua magilor, ca să înţelegem că, chiar şi jos pogorându-Se, cele de sus Îi slujesc ca lui Dumnezeu, Carele pretutindeni este şi toate le stăpâneşte.

Acestea cugetându-le noi, ***să ne pornim din inimă a lăuda şi a slăvi bunătatea, milostivirea şi blândeţea cea nemăsurată cu care Prea Bunul şi Prea Milostivul nostru Mântuitor S-a pogorât la noi şi a venit să Se facă asemenea cu robii Săi, ca pe toţi din robia cea amară să ne izbăvească. Slavă milei şi milostivirii Lui, slavă bunătăţii Lui celei fără de margini şi îndurării Lui! Cu adevărat se cuvine a zice: „Mare este Domnul nostru şi mare este tăria Lui, şi priceperii Lui nu este număr” (Psalmii 146, 5).*** Şi iarăşi vom zice: ***„Dumnezeul nostru, în cer şi pe pământ, toate câte a vrut a făcut” (Psalmii 113, 11).***

Dar oare, fraţii mei, care a fost pricina acestei pogorâri negrăite a lui Dumnezeu la neamul omenesc? Cine a silit pe Cel nesilit să Se pogoare şi să vie la noi şi să Se facă asemenea nouă şi de noi atît de aproape? De vom întreba Sfânta şi Dumnezeiasca Scriptură, ea ne va răspunde nouă că ***dragostea Lui cea nemărginită a fost pricina pogorârii Sale la neamul omenesc.*** Acest adevăr ni-l arată **dumnezeiescul Teolog şi Evanghelist Ioan**, zicând: ***„Că aşa a iubit Dumnezeu lumea, încât şi pe Unul-Născut Fiul Său L-a dat, ca tot cel ce crede în El să nu piară, ci să aibă viaţă veşnică” (Ioan 3, 16).*** Dar şi **marele apostol Pavel** adevereşte acest lucru când zice: ***„Dumnezeu Şi-a întărit dragostea Sa către noi prin aceea că Hristos a murit pentru noi când încă eram păcătoşi” (Romani 5, 8).***

De această ***nemăsurată dragoste a lui Dumnezeu faţă de neamul omenesc*** vorbind cândva şi **Sfântul Fotie**, a arătat că: ***„Cu prisosinţă suntem datori noi, oamenii, de a iubi pe Dumnezeu, Care ne-a iubit pe noi. Şi ar fi de trebuinţă a pătimi ceva şi a nu ne depărta de El. Pentru ce? Pentru aceea că mai întâi El ne-a iubit pe noi. Şi anume pe cine? Pe noi, cei care eram vrăjmaşii Lui şi ne războiam cu El.”*** Apoi, minunându-se de această dragoste negrăită a lui Dumnezeu către noi, zice: ***„Văzut-ai covârşire, văzut-ai câtă este datoria? Dar adaugă şi pe cea mai mare: nu numai că n-a fost iubit, ci a fost şi necinstit de noi, şi pălmuit, şi răstignit, şi între cei morţi S-a socotit. Şi prin toate acestea a arătat dragostea Sa cea către noi”.***

Şi apoi zice: ***„O, dragoste care ai înspăimântat pe îngeri, şi pe oameni la cer i-ai înălţat, şi tirania dracilor ai surpat! Cine nu va iubi pe Acest Iubitor; iar mai vârtos cine, lucrând, ceva vrednic de darul cel atât de mare va săvârşi, sau măcar cât de puţină datorie va plăti? Că măcar de nenumărate ori de ar muri, nimica mare nu a făcut. Că pentru Făcătorul de bine, pentru Iubitorul o face,***

dar nu pentru vrăjmaşi şi războinici, precum Acela a pătimit” (vezi Icumenie, în tâlcuirea Epistolei către Romani).

La fel şi **Fericitul Augustin**, arătând că dragostea a fost pricină de pogorâre a lui Dumnezeu la neamul omenesc, zice: ***„Dumnezeu din dragoste vine la noi şi Se face om. Dumnezeu Cel nevăzut, din dragoste S-a făcut asemenea robilor Săi şi din dragoste S-a rănit pentru fărădelegile noastre. Dumnezeu din dragoste a trimis pe Fiul Său ca să răscumpere pe robi, a trimis şi pe Duhul Sfânt, ca să facă fii după dar, pe robi; pe Fiul Său L-a dat ca preţ al răscumpărării noastre, iar pe Sfântul Duh pentru întâietatea dragostei faţă de noi... Şi pe Sineşi se face om spre moştenirea înfierii noastre. Dumnezeu pentru om S-a făcut om, ca să fie El şi Ziditor, şi Izbăvitor. Şi ca să se nască oamenii de la Dumnezeu, născutu-s-a întâi Dumnezeu din oameni*** (vezi Eihir, cap. 21).

Deci, fraţii mei, ***să înţelegem şi cu statornicie să credem că nimeni n-a putut să-L silească pe Dumnezeu şi să-L îndemne a Se pogorî până la smerenia noastră, fără numai dragostea Lui şi bunătatea Lui cea fără de margini. Din această negrăită naştere prunc se naşte în iesle, se înfaşă în scutece, se culcă, apoi creşte sub ascultarea omului, primeşte botez de la om, ia asupra Sa toate patimile cele fireşti şi neprihănite ale noastre*** (**Sfântul Ioan Damaschin**, Dogmatica, pp.147 şi 217): ***flămânzeşte, se osteneşte, suferă durere, întristare şi cele asemenea. Apoi Se numeşte pe Sine Fiu al Omului, slujeşte ucenicilor Săi, spălându-le picioarele, slujeşte tuturor prin facerea de bine, suferă batjocură de la oameni. Iar în vremea sfintelor şi preacuratelor Sale patimi, atâta împreună pogorâre a primit şi atâta S-a deşertat de slava Sa pentru dragostea cea către oameni, încât, după cum zice*** **marele Grigorie Teologul**: ***„S-a părut că aproape S-a făcut afară de Sineşi şi afară de vrednicia dumnezeirii Sale”*** (Cuvânt la Naşterea Domnului).

Dar oare, fraţii mei, această pogorâre neasemănată a lui Dumnezeu Cuvântul I-a pricinuit Lui vreo micşorare sau scădere de slavă? Nicidecum. Ci mai vârtos adăugire de slavă şi înălţare mai mare. Acest adevăr îl arată nouă **dumnezeiescul apostol Pavel**, zicând: ***„Cu chipul aflându-Se ca om, S-a smerit pe Sine, făcându- Se ascultător până la moarte – şi moarte de cruce”.***

Dar care a fost slava care a urmat acestei pogorâri a lui Hristos? Acelaşi mare apostol ne spune în continuare: ***„Pentru care, Dumnezeu L-a preaînălţat şi I-a dat Lui nume, care este peste tot numele: ca întru numele lui Iisus tot genunchiul să se plece, al celor cereşti, al celor pământeşti şi al celor de dedesubt. Şi toată limba să mărturisească că Iisus Hristos este Domn, întru slava lui Dumnezeu-Tatăl” (Filipeni 2, 8-11).*** Deci întru totul adevărat este că ascultării şi smereniei celei preamari a Domnului înălţare şi slavă încă mai mare

i-a urmat. Că lui Dumnezeu şi pogorârea din înălţime preavestită slavă I se face, după cum şi **dumnezeiescul Grigore al Tesalonicului, în cuvântul cel de la Naşterea lui Hristos, adevereşte, zicând: *„De vreme ce Dumnezeu este din fire mai presus şi mai înalt decât toate şi nu are a se sui la înălţime mai sus şi la slavă mai mare, de nicăieri de aiurea nu putea a Se slăvi şi a Se înălţa, fără numai din cele de jos, adică din împreuna Sa pogorâre şi din împreună smerirea cu zidirile Sale. Că slava Celui Înalt este pogorârea la cele smerite, ca să le arate lor, care din darul înălţimii şi al slavei s-au stricat, cale preabună de înălţare şi de slavă adevărată prin smerenie".*** Dar şi aceasta e bine a o cunoaşte, părinţilor şi fraţilor, că pogorârea şi iconomia întrupării lui Dumnezeu Cuvântul nu s-a făcut numai o pricină de preamare şi negrăită slavă, ci prin această iconomie în trup a Domnului, mai mult ca prin toate lucrurile lui Dumnezeu, s-a cunoscut covârşitoarea şi nemăsurata putere a lui Dumnezeu, bunătatea Sa, înţelepciunea Sa şi dreptatea Sa. Căci după mărturia dumnezeieştilor Părinţi, aceste patru însuşiri au lucrat la taina aceasta a iconomiei în trup.

Bunătatea Sa cea desăvârşită s-a arătat, întrucât nu a trecut cu vederea zidirea Sa, cea zdrobită de diavolul, ci milostivindu-se, de a doua oară o a zidit. Apoi, înţelepciunea cea desăvârşită, întrucât a aflat chipul zidirii de a doua oară şi al vindecării. Iar dreptatea, pentru că nu cu tirania a făcut mântuirea omului, celui ce de voie se stăpânea de păcat şi de diavolul. Şi puterea, că nu a slăbit deloc prin acest fel de a doua oară zidire şi mântuire a oamenilor (vezi Paza celor cinci simţiri, ed. I, Mănăstirea Neamţ, 1826, p. 384). Deci, cu mare cuviinţă se cade nouă a ne minuna şi a ne bucura de bunătatea lui Dumnezeu, de înţelepciunea Sa, de dreptatea şi de puterea Sa, prin care a binevoit a lucra pentru mântuirea noastră (vezi pe larg op. cit., pp. 378-379). ***Cu adevărat minunate şi adevărate foarte sunt toate cele ale lui Dumnezeu în taina aceasta a înomenirii Fiului Său, când vedem că fecioara a născut pe Emanoil (Isaia 7, 14).***

Aceasta ne arată că naşterea este mai presus de naşteri, căci Fecioara, care a zămislit prin auz (Sfântul Ioan Damaschin, op. cit., p. 147), astăzi naşte după legile firii – şi în acelaşi timp mai presus de firea naşterii – pe Mântuitorul lumii, Hristos (ibidem). Naşte fără de dureri şi fără stricăciune, fiindcă nici dulceaţa şi nici stricăciunea de la bărbat nu a cunoscut (ibid., p. 273). Astăzi vedem minuni noi urmând celor vechi. Firea dă împrumut firii. A născut Adam la început femeie fără de femeie (Facerea 2, 21-22) şi a rămas întru feciorie. Iar acum, Prea Sfânta Fecioară naşte bărbat fără bărbat, rămânând pururea Fecioară (ibid., p. 275). Mai presus de înţelegere şi de cuvânt, Dumnezeu Însuşi a lucrat în taina întrupării Sale. Că la El nici un lucru nu este cu neputinţă (Luca 1, 37). Deci, pe cele mai presus de minte şi preaslăvite se cade nouă cu tăcere să le cinstim şi cu spaimă şi cu minunare a minţii să le

prăznuim (**Sfântul Nicodim Aghioritul**, *op. cit., pp. 394 şi 404).* Învăţaţii şi filosofii şi cei bogaţi să filosofeze precum magii şi spre minunile cele din Vitleem astăzi cu gândul să călătorească, iar păstorii cu bucurie să cânte. Săracii şi străinii să se veselească, pentru că Hristos ca un străin şi în străin chip în ieslea cea săracă se naşte. Duhovnicesc este praznicul acesta, şi duhovniceşte se preacinsteşte, şi cu cinste sfântă şi duhovnicească se cade nouă să prăznuim. ***Dumnezeu ne învaţă cum se cade a petrece sărbătorile Sale, zicând: „Tot lucrul trupesc nu vei face într-însele" (Deuteronomul cap. 5; Leviticul 23, 3).***

Voiţi să ştiţi şi să înţelegeţi care sunt lucrurile trupului şi faptele lui? Întrebaţi pe **marele apostol Pavel** şi el vă va spune: ***„Iar faptele trupului sunt cunoscute ca unele ce sunt: preacurvia, curvia, necurăţia, aprinderea, închinarea la idoli, fermecătoria, vrajbele, certurile, zavistiile, mâniile, gâlcevile, dezbinările, eresurile, pizmuirile, uciderile, beţiile, chefurile şi altele asemenea" (Galateni 5, 19-21).*** Vrei să ştii şi care sunt asemenea cu cele de mai sus? Ascultă: dănţuirile cele nebuneşti, ghicirile, plimbările cele nepermise, pierderea vremii prin cârciumi şi restaurante, pe la clăci, pe la nunţi, ascultarea şi vederea tuturor acelora care vestesc ţie cele ce dărâmă morala şi sfinţenia vieţii tale. Aşadar, acestea şi cele asemenea sunt răutăţile pe care le vesteşte Dumnezeu şi le pedepseşte cu munca veşnică, de le vom lucra în sărbătorile Lui. Căci de vom sărbători făcând aceste fărădelegi, Îl vom auzi pe Dumnezeu zicând: ***„Sărbătorile voastre le urăşte sufletul Meu".*** Şi, în alt loc, zice: ***Urât-am, lepădat-am sărbătorile voastre şi nu voi mirosi jertfele voastre" (Isaia 1,14, dar şi 58, 3-7).*** Vezi că nu le zice acestora sărbători ale Sale, ci "ale voastre". Adică ale voastre sunt, că voi păgâneşte, nu creştineşte le păziţi. Nu sunt sărbătorile Mele, nici praznicele Mele ca sărbătorile voastre cele pângărite şi ca nelegiuirile voastre.

Sărbătorile Mele sunt sfinte şi duhovniceşti; deci cu sfinţenie, duhovniceşte trebuie prăznuite. Dar vei zice: ***cum se prăznuiesc duhovniceşte? De vrei să înţelegi aceste lucruri, ascultă:***

- ***cel ce în zi de sărbătoare şi de praznic mare lasă lucrul din mâinile sale şi merge la biserică, se împacă cu toţi cei ce au fost supăraţi, din familie sau din vecini, şi în biserică ascultă dumnezeiasca slujbă cu evlavie şi cu frică de Dumnezeu, unul ca ascela duhovniceşte prăznuieşte.***
- ***Cel ce în posturi şi în zile de sărbătoare petrece în curăţie cu soţia sa, duhovniceşte prăznuieşte.***
- ***Cel ce învaţă pe altul să nu lucreze cele rele şi să ierte pe cel ce a greşit, acela duhovniceşte prăznuieşte.***
- ***Cel ce citeşte dumnezeieştile Scripturi şi miluieşte pe săraci în zi de sărbătoare, acela duhovniceşte prăznuieşte.***

- ***Cel ce învaţă pe cel neştiutor calea cea bună a lui Dumnezeu şi mângâie pe cei întristaţi, pe cei ce au căzut în oarecare primejdii şi scârbe, şi-i ajută cu tot ce se poate, unul ca acela duhovniceşte prăznuieşte.***
- ***Cel ce în zi de sărbătoare se duce să cerceteze pe cei bolnavi şi pe cei bătrâni şi neputincioşi, ajutându-le în nevoia lor, acela duhovniceşte prăznuieşte.***
- ***Cei ce învaţă în zi de sărbătoare pe copiii lor sau pe alţii să fie cuminţi, să înveţe rugăciuni către Prea Bunul Dumnezeu, să nu fure şi să nu facă nici un alt fel de rău, toţi aceia duhovniceşte prăznuiesc şi cu bucurie de Dumnezeu petrec sfintele sărbători ale lui Domnului.***

Iată, fraţii mei, prin aceste puţine cuvinte v-am făcut cunoscut de ce trebuie să ne ferim în praznicele şi sărbătorile noastre şi cum trebuie să prăznuim duhovniceşte, ca nişte adevăraţi creştini şi fii ai Bisericii lui Hristos.

Iar dacă cineva, şi după ce a auzit aceste învăţături, împotrivă va lucra, unul ca acela nu va avea cuvânt de răspuns în ziua morţii sale şi la înfricoşata judecată a lui Hristos.

Cu acestea închei şi zic: ***mila Domnului Dumnezeu şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos, şi ajutorul rugăciunilor Prea Sfintei Sale Maici şi ale tuturor sfinţilor să fie cu noi şi să ne ajute a lucra la mântuirea sufletelor noastre. Amin!***

Părintele Cleopa Ilie – Cuvânt la Naşterea Domnului

Fiindcă ne aflăm în vremea de prăznuire a Naşterii lui Iisus Hristos, Mântuitorul şi Dumnezeul nostru, m-am gândit să spun câteva cuvinte în legătură cu acest prealuminat şi dumnezeiesc praznic al mântuirii întregii lumi.

Aţi văzut că atunci când vine primăvara - fiecare din noi am apucat atâtea primăveri câţi ani avem -, mai întâi începe să se încălzească vremea, soarele începe să ardă mai cu putere, să străbată cu razele sale până la noi. Apoi începe a încolţi iarba, pământul se umple de iarbă verde şi de flori; neamul păsărilor începe să cânte frumos în codri, în dumbrăvi, în câmpii şi pe dealuri. Dobitoacele ies la păşune, păstorii cântă din fluiere de bucuria primăverii, soarele străbate cu putere printre vii şi livezi, codrii înfrunzesc şi toată podoaba pământului se schimbă spre înnoire şi se face un fel de rai pe pământ. Şi fiecare are o mulţumire sufletească ajungând să vadă această împodobire şi înnoire a stihiilor vremii, şi de bucurie şi mulţumire dă slavă lui Dumnezeu.

Aşa s-a întâmplat şi când a ajuns la noi plinirea vremii, primăvara cea duhovnicească a naşterii Domnului, Dumnezeului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Ea pe toate le-a bucurat, cum a zis Arhanghelul Gavriil către păstori: ***Iată, vă binevestesc vouă bucurie mare*** (Luca 2,10). S-au bucurat cerul şi pământul de această primăvară şi înnoire a neamului omenesc.

Dar oare de când a venit la noi această primăvară? Încă de când a zis Dumnezeu către şarpe despre Eva: ***Aceasta îţi va zdrobi capul*** (Facere 3, 15). Era o proorocie a lui Dumnezeu Tatăl, că prin femeie a căzut neamul omenesc, şi tot prin femeie, la plinirea vremii, se va zdrobi capul şarpelui, adică al satanei.

Dar de ce se cheamă Hristos sămânţa femeii? Apostolii spun că Hristos din sămânţa femeii S-a născut. Pentru ce? Pentru că El nu este sămânţa de bărbat

după trup. ***Căci zice dumnezeiescul Maxim Mărturisitorul în "Cuvânt teologic" la întruparea lui Dumnezeu sau în capetele cunoştinţei: "Sufletul Mântuitorului în persoana ipostasului s-a luat de la Duhul Sfânt, iar trupul din sângele Preasfintei şi Preacuratei Fecioare Maria" (Filocalia 2, p. 215, într. 15, Sibiu, 1947, trad. de Pr. dr. D. Stăniloae).***

Cam cu o mie cinci sute de ani înainte de venirea Domnului în trup, trăia în Mesopotamia, în ţara cea dintre două râuri, Tigru şi Eufrat, care se mai chema pe atunci "Poarta lui Dumnezeu", un mare vrăjitor pe care-l chema Valaam. El era dintr-o regiune numită Petor (Numerii 22, 5).
Tot în vremea aceea, poporul lui Israel era în nemernicia lui cea de patruzeci de ani, în pustie, şi ajunsese în pământul amoreilor. După ce l-a bătut pe Sihon, împăratul amoreilor, trecuse în pământul Vasanului. Acolo l-a bătut pe Og, împăratul lor, şi mare groază a băgat în popoarele de dincolo de Iordan şi din pământul lui Moab, care era dincoace de Iordan, deşi poporul încă nu trecuse Iordanul. Împărăţia lui Moab, care era lângă poalele Muntelui Carmel şi lângă Ierihon, avea pe atunci un împărat cu numele Balac.

Şi acesta, când a văzut că poporul lui Israel - căruia îi ajuta Dumnezeu în vremea aceea, că era singurul popor ce se închina adevăratului Dumnezeu - ia ţară după ţară şi popor după popor, şi a ajuns lângă hotarele lui, a fost cuprins de mare spaimă şi grijă. De aceea împăratul Balac a strâns boierii curţii sale din Madiam şi a zis: ***Poporul acesta mănâncă acum totul împrejurul nostru, cum mănâncă boul iarba câmpului*** (Numerii 22, 4).

Deci, sfătuindu-se ei şi socotind că nu vor putea ţine piept unui popor care se arată aşa de puternic, au hotărât că nu este altceva mai bun de făcut decât să cheme în ajutor pe Valaam din Petor. Că la popoarele păgâne era mare credinţă în acest vrăjitor pe vremea aceea. Atâta credinţă aveau în acel mare vrăjitor, încât îl socoteau ca pe un dumnezeu.

Şi a trimis Balac împăratul o delegaţie peste Eufrat în Mesopotamia, cu mari daruri şi cu mare cinste la Valaam din Petor, să vină să-i ajute cu farmecele sale, mai bine zis cu puterea drăcească, să bată pe poporul lui Israel, că dacă nu, ţara lor va fi pierdută.

Şi l-a dus pe vârful muntelui Peor şi acolo i-a făcut jertfelnice. Dar Valaam, după ce i-a vorbit Dumnezeu prin gura asinei, în loc să blesteme poporul lui Israel a început să proorocească cele despre naşterea lui Iisus, zicând: ***Cât sunt de frumoase sălaşurile tale, Iacove, corturile tale, Israele!... o stea răsare din Iacov; un toiag se ridică din Israel şi va lovi pe căpeteniile Moabului şi pe toţi fiii lui Set îi va zdrobi. Din Iacov se va scula Cel ce va stăpâni cu putere...*** (Numerii 24, 5, 17-19).

Şi astfel Valaam a proorocit de trei ori bine pentru Israel, despre steaua care trebuia să se arate în vremea naşterii Mântuitorului, şi că Acesta va da lovitura de moarte lumii păgâne şi idolatre şi va împărăţi peste toate popoarele lumii, până în veac. Apoi, sculându-se, s-a înapoiat în ţara sa.

Acestea a proorocit pentru că Duhul lui Dumnezeu a umbrit pe Valaam vrăjitorul.

Băgaţi de seamă că acestea s-au întâmplat cu 1500 de ani înainte de venirea Mântuitorului, pe vremea lui Moise, când trăia Balac, împăratul Moabului. De atunci tradiţia aceasta era în tot pământul Persiei şi în pământul unde se află astăzi Irakul şi Iranul.

Şi aşa, din tradiţie în tradiţie, a ajuns proorocia aceasta, pe care o istoriseşte dumnezeiasca Scriptură, până în vremea naşterii lui Iisus Hristos. Şi s-a arătat steaua în Egipt, în Persia şi în alte părţi cu doi ani mai înainte.

Când au văzut magii o stea atât de mare, care nu-şi mai făcea drumul ca şi celelalte, de la răsărit la apus, ci venea de la miazăzi la miazănoapte -, ştiind şi proorocia lui Valaam -, au putut cunoaşte despre steaua care va răsări din Iacov, din Israel, din protopărintele neamului evreiesc, ***Împăratul care va zdrobi toate împărăţiile lumii şi va împărăţi în veac în împărăţia cea duhovnicească şi fără de sfârşit*** (conf. Luca 1, 33).

Dar cine erau magii care au pornit să se închine Mântuitorului? Să nu credeţi că erau vrăjitori ca Valaam din Petor. Nu. În Persia, magi se numeau cei mai mari filozofi şi astronomi, ghicitori în stele sau astrologi. Ei aveau cărţi vechi rămase de la Valaam şi de la alţi înaintaşi şi ştiau, din tradiţia de un mileniu şi jumătate, că se va arăta o stea neobişnuită, o stea făcându-şi drumul altfel, nu aşa cum i-a zis Ziditorul de la început, şi atunci Se va naşte un Împărat care va împărăţi toată lumea. Şi pândeau, că erau astronomi, să vadă când va apărea steaua care să-şi facă drumul ei, nu aşa ca toate celelalte.

Oare nu te-ai speria să vezi acum o stea că vine de la miazăzi spre miazănoapte? Acum ai zice că e satelit, că seamănă cu stelele, dar atunci nu erau sateliţi. Deci se ştia că acesta este un semn minunat nemaiîntâlnit. "Oare ce-i cu steaua aceasta? O fi steaua despre care a spus Valaam din Petor!"

Şi de ce a apărut steaua cu doi ani mai înainte de naştere? A fost o rânduială dumnezeiască să se arate cu doi ani mai înainte, ca să aibă ei când se pregăti pentru o călătorie lungă, din Persia până în Ierusalim, căci trebuiau să meargă peste 1000 de km, şi pe atunci nu era atât de uşor ca acum.

Şi cei trei mari filosofi şi magi au pornit cu cămilele încărcate cu hrană şi cu daruri, să-L găsească pe Împăratul lumii.
Patru au pornit, dar numai trei au ajuns. Unul din ei cu numele Artavan, fiind împiedicat de diavolul, n-a putut să vină să se închine Mântuitorului în Betleem, ci a ajuns mai târziu, când Hristos era răstignit pe Cruce.

Iubiţi credincioşi,dar cum s-a săvârşit această taină duhovnicească? Nouă ne istoriseşte Evanghelistul Matei aşa: ***Iar naşterea lui Iisus Hristos aşa a fost: că logodită fiind Maria, mama Lui, cu Iosif, mai înainte de a fi ei împreună, s-a aflat având în pântece de la Duhul Sfânt*** (Matei 1, 18).

Dar de ce a trebuit să se logodească cu bărbat cea Preasfântă şi Preacurată Fecioară, dacă a născut de la Duhul Sfânt şi a fost cămară plină de toate darurile Sfântului Duh?

După cum arată dumnezeieştii Părinţi, Maica Domnului a fost logodită pentru două pricini.

- **Prima, pentru că trebuia să fie minţit satana.** Cu 700 de ani înainte de venirea Domnului, Proorocul Isaia, evanghelistul Vechiului Testament, a spus la capitolul 7, versetul 14: ***Iată, fecioara în pântece va lua şi va naşte fiu şi vor chema numele lui Emanuel, ce se tâlcuieşte, cu noi este Dumnezeu.***

Satana a înţeles, prin gura acestui prooroc, că o fecioară va zămisli în chip negrăit la plinirea vremii, prin lucrarea lui Dumnezeu, şi din ceasul acela a început să pândească pe toate fecioarele câte erau pe faţa pământului, să afle care din ele va naşte fără bărbat, ca să pună piedici planului mântuirii neamului omenesc. Căci, dacă o afla poporul având în pântece nefiind logodită, o ucidea cu pietre, după legea lui Moise.

Dar satana s-a înşelat, că nu poate el niciodată să împiedice lucrarea lui Dumnezeu şi să întârzie taina mântuirii. Că zice dreptul Iov: ***El (Dumnezeu) destramă planurile celor vicleni... El prinde pe înţelepţi în isteţimea lor şi sfatul celor înşelători iese prost*** (Iov 5, 12-13).

De aceea Dumnezeu Şi-a arătat înţelepciunea şi prudenţa, când a dat logodnic Fecioarei, ca să creadă toată lumea şi însuşi satana că este femeie ca toate femeile, şi el (satana) să nu bănuiască că ea este fecioara cea din veci aşteptată şi aleasă să nască pe Mesia.

- **Iar a doua pricină a fost şi mai tainică. Sfântul Grigorie Teologul şi Marele Vasile** *spun că s-a dat logodnic fecioarei, ca nu cumva satana,*

cunoscând de la început taina mântuirii, să nu intre în luptă cu Hristos. (Marele Vasile, Tâlcuire la psalmul 44 şi Sfântul Grigorie Teologul, Cuvânt la Naşterea Domnului).

Căci Hristos trebuia să pătimească, să fie batjocorit, ocărât, schingiuit, răstignit şi la urmă să fie omorât, şi satana ştia că noi prin rănile Lui ne vom vindeca. Toate acestea erau prezise de Isaia, care a zis: ***Dar El a luat asupra-Şi durerile noastre şi cu suferinţele noastre S-a împovărat... şi prin rănile Lui noi toţi ne-am vindecat*** (53, 4-5).

Iată ce trebuia să pătimească El, conducătorul lumii, de la om! Şi dacă ar fi ştiut satana că această fecioară are să nască pe Hristos, nu avea oare să fugă departe de El? Ar fi luat lui Hristos orice prilej de a fi ocărât şi batjocorit şi omorât, ca să nu se plinească în felul acesta mântuirea lumii, care trebuia să vină prin Cruce.

Atunci satana n-avea să mai întărâte pe evrei, pe farisei, pe cărturari. N-avea să-l mai facă vânzător pe Iuda; nu apela la Pilat, nici la Irod, să-L prigonească. Dar de ce? Ca nu cumva să biruie Hristos şi să ne mântuim noi! Dar aşa, necunoscând taina, a început să-L prigonească chiar după botez, socotind că-i un drept sau un prooroc.

Că auzi ce-I spune satana în muntele Carantaniei, căci nu ştia sigur cine este: ***De eşti Tu Fiul lui Dumnezeu, zi ca pietrele acestea să se facă pâini*** (Matei 4, 1). Iar altădată, când duhul necurat a strigăt din îndrăcitul din ţinutul gherghesenilor: ***Ce ai cu mine, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu Celui Preaînalt?*** (Luca 8, 28).

A spus acestea pentru că diavolul ştia scriptura care zice: ***Eu am zis: Dumnezei sunteţi şi toţi fii ai Celui Preaînalt*** (Psalm 81, 6). Deci satana îl socotea pe Mântuitorul ca pe un fiu al lui Dumnezeu după dar, ***asemeni proorocilor şi drepţilor către care a fost cuvântul lui Dumnezeu*** (Ioan 10, 35), neştiind că este Fiul lui Dumnezeu după fiinţă, Cel care va prăda iadul şi va omorî moartea.

Dar cu câţi oameni nu se luptase el de atâtea mii de ani! Cu câţi patriarhi, cu câţi drepţi, cu câţi făcători de minuni, care au înviat şi morţii? El ştia că trebuia să vină proorocul prezis de Moise, dar nu ştia că va veni în persoana lui Hristos. Iată, deci, cele două pricini pentru care a pus Dumnezeu logodnic lângă prea curata Fecioară Maria.

Iubiţi credincioşi, ddar să mergem cu Evanghelia mai departe. Şi Iosif, când a văzut că Maica Domnului are în pântece, s-a întristat. El ştia că a luat pe această fecioară din mâna proorocului Zaharia, să-i păzească fecioria nestricată şi s-o

păzească cu totul în învăţătura Sfintelor Scripturi. Şi când a văzut-o grea, a început a se spăimânta, a se mâhni cu gândul, cum cântă Biserica: "***Spăimântatu-s-a Iosif...***" şi "***Nu te mâhni, Iosife...***".

S-a mâhnit Iosif, gândind cum se poate ca o fecioară de 15 ani, curată şi preasfântă, pe care a luat-o din Sfânta Sfintelor, pe care a hrănit-o Arhanghelul Gavriil 12 ani, încredinţată lui ca unui om bătrân şi văduv, cum se poate deci că această cămară a tainelor, această floare a raiului şi a cerului, să fie acum grea? Cine a înşelat-o pe Maria? Cine a greşit cu dânsa? Cum de s-a încumetat cineva să se apropie de un vas al Duhului Sfânt?

Acestea erau întrebările pe care bietul şi dreptul Iosif şi le punea, mâhnindu-se după dreptate. Avea dreptul să se mâhnească, fiindcă toată grijă de a o păzi era asupra sa. "*Mă tem - gândea el - că de voi spune lui Zaharia aceasta, o să mă mustre, că de ce n-am păzit-o; iar dacă va afla poporul, pe dânsa o va ucide cu pietre. Da - îşi zicea el -, mai bine am s-o las în taină şi mă duc*".

Şi cugetând el acestea, **iată îngerul Domnului i s-a arătat în vis, grăind: Iosife, fiul lui David, nu te teme a lua pe Maria, logodnica ta, că ceea ce s-a zămislit într-însa este de la Duhul Sfânt**. Iar Iosif a primit aceste cuvinte ca şi cum Însuşi Dumnezeu i-ar fi spus: "Nu te teme că a înşelat-o cineva! Nu te teme că de comoara aceasta a Duhului Sfânt s-a atins cineva să ţi-o fure! Nu. Este preasfântă, preacurată! Pentru dânsa am făcut cerul şi pământul şi am zidit toată făptura! Ia-o, şi nu te teme!"

Şi aşa, întărit de înger, Iosif a luat-o! Şi zice mai încolo Scriptura: ***Şi n-a cunoscut-o pe ea până când a născut pe Fiul Său cel Unul-Născut, Căruia I-a pus numele Iisus*** (Matei 1, 25). De la acest cuvânt până când, pornesc neoprotestanţii de tot felul şi nu voiesc s-o laude şi s-o cinstească pe Maica Domnului. Ci zic: Auzi ce spune Scriptura: Şi n-a cunoscut-o pe ea până când..., ca şi cum ar da a înţelege că după aceea, după ce a născut pe Cel Unul-Născut, s-o fi cunoscut Iosif!

Dar nebuni sunt şi slabi la minte toţi cei care cugetă asemenea cu dânşii. Să cerceteze Scriptura mai întâi şi să vadă ce înseamnă cuvântul până când. Şi atunci să vadă adevărul, care străluceşte mai mult decât soarele în Evanghelie şi în toate dumnezeieştile Scripturi.

Cuvântul "până când" înseamnă veşnicie, se spune în Dogmatica Sfântului Ioan Damaschin.

- *Şi citind în scrierile dumnezeieştilor Părinţi, vedem tâlcuit că, atunci când auzim zicându-se în psalmul 109:* ***Şezi de-a dreapta Mea, până ce voi***

*pune pe vrăjmaşii Tăi aşternut picioarelor Tale, să nu înţelegi că de la judecată înainte, de când va zdrobi Hristos toată vrăjmăşia şi pe diavolul şi pe cei potrivnici, nu va mai şedea de-a dreapta Tatălui, spre a împărăţi cu El peste toate veacurile, deoarece ştim bine şi este scris, că **împărăţia Lui nu va avea sfârşit** (Luca 1, 33).*

- *Sau când auzim de soţia lui David, Micol, fata lui Saul cea mai mică, se zice că n-a avut copii până în ziua morţii ei (II Regi 6, 23). Înseamnă că a născut după ce a murit? Câtă nebunie ar fi să crezi că a născut după ce a îngropat-o?! Deci a arătat veşnicia, că niciodată nu a mai născut.*
- *Sau despre corbul lui Noe, ce zice? Şi nu s-a mai întors corbul în corabia lui Noe până ce a secat apa de pe pământ (Facerea 8, 7). Dar s-a întors vreodată, sau o să se mai întoarcă? Nu! Porumbelul s-a întors a doua oară, dar corbul nu s-a mai întors!*

Deci cuvântul până când înseamnă veşnicie! Aşa şi despre Maica Domnului. Când auzi că n-a cunoscut-o pe ea până când înseamnă că în vecii vecilor n-a cunoscut bărbat şi n-a cunoscut-o nimeni.

Ce spune dumnezeiasca Evanghelie mai departe? Şi a luat pe Maria, logodnica sa, că a venit poruncă de la cezarul August, când domnea în Siria Quirinius, să meargă fiecare să se înscrie. Unde? În cetatea sa.

Şi a venit Iosif cu Maria în cetatea Betleem. De ce au venit în Betleem? Betleemul era cetatea lui David, căci aţi auzit mai sus ce i-a spus îngerul lui Iosif, logodnicul Fecioarei: Iosife, fiul lui David... Şi fiindcă şi Iosif şi Maica Domnului se trăgeau din neamul şi din casa lui David, după dreptate au venit în Betleem să se înscrie, cu toate că acum locuiau în altă parte.

Betleemul, numit în vechime şi Efrata, se mai chema şi cetatea lui David, căci într-însa s-a născut şi s-a uns ca împărat marele strămoş al Mântuitorului, după trup. Dar s-a mai numit şi "Casa Pâinii", de către fericitul patriarh Iacov, care, păscându-şi turmele oilor sale pe acele locuri, mai înainte a văzut şi a proorocit că acolo avea să se pogoare şi să Se nască Pâinea cea vie care S-a pogorât din cer, Domnul nostru Iisus Hristos.

Dar unde se află Betleemul? În Palestina. **Este o cetate mică, la jumătatea căii între Ierusalim şi Hebron, unde s-a născut Sfântul Ioan Botezătorul şi unde Avraam a vorbit la stejarul Mamvri cu cei trei îngeri, mai bine-zis cu Sfânta Treime.** Acolo era Betleemul!

Dar de ce S-a născut Mântuitorul în Betleem? Era vreo proorocie că Betleemul va fi locul de naştere al lui Iisus Hristos? Era. Proorocul Miheia a spus mai înainte cu vreo 4-500 de ani de venirea lui Hristos în lume: ***Şi tu, Betleeme,***

pământul lui Iuda, nicidecum nu eşti mai mic între voievodatele lui Iuda, căci din tine va ieşi Povăţuitorul, Care va paşte pe poporul Meu Israel (Miheia 5, 1; Matei 2, 6).

Această proorocie au cunoscut-o şi arhiereii şi cărturarii, căci atunci când i-a întrebat Irod: "Unde va să se nască Hristosul", ei au răspuns: "În Betleemul Iudeii". Şi i-au spus proorocia aceasta.

Deci, când a venit Iosif în Betleemul Iudeii cu Maica Domnului, împlinindu-se nouă luni, tocmai atunci a sosit vremea de naştere. Şi atunci, aflându-se în Betleem, căutau un loc unde să poată naşte.

Iubiţi fraţi, poate şi dumneavoastră şi noi am stat în una din nopţi afară, când cerul era înstelat şi stelele aşa de frumoase şi de strălucitoare, ca în timpul de iarnă de acum. Ce aţi face dacă aţi vedea deodată că stelele şi cerul tot vin şi vin şi vin spre pământ şi se apropie? Şi din ce se apropie mai tare, mai tare luminează; şi de atâta orbire şi de frică, negreşit, mai că v-ar ieşi sufletul! Ce s-ar întâmpla? Câtă spaimă ar fi!

Sau dacă am vedea deodată în timpul zilei că soarele începe să vină către noi şi tot vine şi orbeşte lumea şi arde lumea cu razele sale şi miliarde de raze străpung văzduhul, arzând toate şi luminând toate! Câtă frică ar fi atunci şi cât cutremur să vezi stelele şi soarele venind spre pământ.

Ei, dar nimic n-ar fi aceasta faţă de ce s-a întâmplat la naşterea lui Hristos. Că nu cerul, nu soarele s-a coborât atunci la noi, ci Ziditorul cerului şi al pământului. Cel ce a zidit soarele şi a pus lumina, razele şi căldura în el, şi a pus luminători pe tăria cerului. Acela a venit!

Câtă spaimă, cât cutremur n-ar trebui să ne cuprindă pe noi gândind că Cel Care a făcut toate din nimic, a venit până la firea noastră. Şi ***n-a voit să vină să se nască în palatele cezarilor Romei sau la faraonii Egiptului, unde era numai aur, ci într-o iesle simplă, într-o peşteră. Era o peşteră cu iesle pentru vite, care avea cam 20-30 de picioare lăţime, unde se adăposteau vitele de căldura mare. Era peştera unde David închidea oile când era păstor.***

Deci Mântuitorul a voit să Se nască chiar în peştera unde David, strămoşul Său după trup, a trăit. N-a ales palatele din Roma, nici pe cele din Persia, ci peştera lui David, ca să-şi arate smerenia chiar de la început, de la naştere.

Dar de ce S-a născut într-o peşteră? Pentru că ea este simbolul întunericului. El a venit să aducă lumină şi în temniţa iadului şi în lumea care era în noapte, că zice marele Apostol Pavel: ***Întunericul veacului acestuia.*** Veacul de acum şi

mai ales cel până la Hristos era o noapte lungă, în care lumea era oarbă, stătea în întunericul slujirii de idoli şi al păcatului.

Şi S-a născut Hristos noaptea, la miezul nopţii şi în peşteră, ca să arate că El a venit să aducă lumină, să risipească întunericul. Unde? La peşterile de care a spus Isaia, căci zice: ***peşterile lor*** - vorbeşte de peşterile iadului - ***în veci cu întuneric sunt făcute.*** Şi a venit să risipească întunericul din peşterile iadului şi întunericul păcatului de pe faţa pământului.

Dar de ce S-a născut Iisus Hristos la miezul nopţii? A venit să lumineze peşterile întunericului veacului aceluia, întunecat de atâtea mii de ani, pentru că Hristos era lumina cea adevărată, care luminează pe tot omul care va să vie în lume. El de la început era lumina lumii şi a venit să lumineze şi să strălucească în toate părţile cu razele soarelui dumnezeirii Sale.

Dar ştiţi în care zi a săptămânii S-a născut Hristos? Poate vă întreabă cineva. Adu-ţi aminte din Sfânta Scriptură ziua în care a făcut Dumnezeu lumina, când a zis: ***"Să se facă lumină" şi a fost lumină!*** (Facerea 1, 3). Ziua întâi a săptămânii, Duminica sau "Ziua soarelui"!

- ✓ *Duminica S-a născut Hristos;*
- ✓ *Duminica S-a botezat, cum arată Sfinţii Părinţi de la Soborul IV Ecumenic.*
- ✓ *Duminica a înviat din morţi (Matei 28, 1).*
- ✓ *Duminica a turnat Hristos din Duhul Sfânt peste Sfinţii Săi ucenici şi Apostoli.*
- ✓ *Duminica Sfinţii Apostoli făceau Sfânta Liturghie.*
- ✓ *Tot Duminica s-a descoperit şi Apocalipsa, că Sfântul Evanghelist Ioan zice:* ***Am fost în duh în zi de Duminică*** *(1, 10).*

Iată dar, câte sunt legate de ziua Duminicii!

De aceea a sfinţit Dumnezeu ziua Duminicii şi cu naşterea Sa, pentru că în ziua aceasta, cum v-am spus, a făcut Dumnezeu lumina. ***Parcă ne-ar fi spus Mântuitorul: "Eu Însumi am făcut lumina cea zidită atunci, şi am venit să aduc lumina cea sfinţită şi duhovnicească la toată lumea. Eu am adus lumină peste tot omul şi voi lumina peste tot omul care vine în lume ca lumină sfinţită. Eu am făcut lumină atunci când am făcut soarele şi lumina zilei, şi Eu am venit acum cu lumină gândită, ca lumină duhovnicească".*** Iată pentru care pricină Hristos S-a născut Duminică şi la miezul nopţii.

Iubiţi credincioşi, magii, când au ajuns în Iudeea, s-au dus la stăpânitorul Irod şi au întrebat unde este Împăratul care S-a născut. Şi înţelegând Irod că în Iudeea şi

anume în Betleem se va naşte Hristos, cu mare vicleşug le-a spus magilor: ***Mergeţi şi cercetaţi cu de-amănuntul despre Prunc şi, dacă Îl veţi afla, vestiţi-mi şi mie, ca, venind şi eu, să mă închin Lui*** (Matei 2, 8).

N-avea el de gând să-L cinstească, ci voia numai să afle unde este, ca să-L piardă. Dar cum v-am mai spus, planul lui Dumnezeu nu-l poate opri nimeni. Nici dracii, nici îngerii, nici oamenii, nici popoarele, nimeni, nimeni. El înaintează veşnic cum este rânduit de Dumnezeu.

S-au dus deci magii, după cum ştiţi, şi au aflat steaua deasupra peşterii din Betleem. Apoi s-au închinat cu mare bucurie şi cinste Domnului nostru Iisus Hristos, şi I-au adus daruri: aur, smirnă şi tămâie. Aur, ca unui împărat, tămâie, ca unui Dumnezeu şi smirnă ca unui mort (muritor). Şi luând înştiinţare în vis să nu se mai întoarcă la Irod, au pornit înapoi pe altă cale.
Irod, văzând că a fost batjocorit, s-a umplut de mare furie şi de mare tulburare. Şi aducându-şi aminte de cele spuse de magi, că steaua s-a arătat cu doi ani mai înainte, a trimis ostaşi în Betleemul Iudeii şi în jur, să taie toţi pruncii de doi ani şi mai jos, că numai aşa va fi sigur de uciderea acelui Împărat, Care este Hristos.

Dar înainte de aceasta, îngerul Domnului se arătă lui Iosif în vis şi-i spuse: ***Scoală-te, ia pruncul şi pe mama Lui şi fugi în Egipt şi stai acolo până ce-ţi voi spune, fiindcă Irod are să caute Pruncul ca să-L omoare*** (Matei 2, 13).

Aţi văzut purtarea de grijă a lui Dumnezeu pentru Fiul Său? Dar de ce i-a zis: "Fugi"? Oare S-a temut Hristos de Irod? De ce fuge Dumnezeu de om? Se teme oare de el? Doamne fereşte! De câte ori nu a trecut Hristos prin mijlocul fariseilor când au vrut să-L prindă?

Aceasta a făcut-o spre a ne da nouă pildă, ca să fugim din calea primejdiei când vedem că vine asupra noastră; pentru că *zice* **Sfântul Ioan Gură de Aur*****: "Dacă vezi că vine primejdia, să n-ai cutezanţă şi mândria cugetului să stai în calea primejdiei. Dacă stai, va lua Dumnezeu darul de la tine, fiindcă te încrezi în tine. Dacă Dumnezeu vrea să pătimeşti martiriul şi să te încununeze, te găseşte duşmanul. Dar tu eşti dator să te păzeşti, să nu crezi că eşti mai tare decât Petru şi Pavel şi să stai în calea primejdiei".***

Dar câţi din drepţi n-au fugit şi nu s-au ferit? De câte ori n-a fugit David de furia lui Saul, care îl urmărea ca să-l piardă?

Sfântul Atanasie cel Mare a fugit de furia arienilor; Emilian al Ciziciului, treizeci de ani a umblat fugar; Teofilact al Nicomidiei, douăzeci şi opt; Ilarion cel Nou a stat la o văduvă bătrână şapte ani într-o grădină, într-un bordei; Sfântul Nichifor, Patriarhul Constantinopolului, a stat doisprezece ani pe malul mării la un pescar,

fiindcă îl urmărea Leon, împăratul iconoclast; Sfântul Teodor Studitul douăzeci de ani a fost fugar şi de asemenea ucenicul său, Nicolae Mărturisitorul.

Deci, vedem din vremea prigoanelor cum s-au ferit creştinii şi sfinţii, ca să nu aibă mândria să spună: "Mă duc la moarte!" Pentru că nu suntem pregătiţi de moarte, şi Dumnezeu, când vede că omul se reazemă pe puterile lui, îi ia darul. Este mai bine să zicem: "Doamne, sunt păcătos, sunt neputincios şi fricos, de aceea fug. Dacă vrei să mă întăreşti Tu, scoate-mă; dacă nu, fug!" Ce spune Proorocul Isaia în cântarea a patra? ***Mergi, poporul Meu, încuie uşa ta, ascunde-te puţin, câtuşi de puţin, până va trece mânia Domnului*** (Isaia 26, 20).
Auzi! Să ne ascundem puţin, câtuşi de puţin, până va trece mânia Domnului. Nu avem poruncă să ieşim în vileag, dar nici să ne lepădăm de Hristos când suntem descoperiţi.

Şi **Sfântul Andrei al Cezareei*, în tâlcuirea Apocalipsei, pentru prigoana cea mare care va fi către sfârşitul lumii pentru toată Biserica de pe faţa pământului, zice: "În vremea aceea va ajuta Bisericii lui Hristos pustia cea gândită şi cea simţită".***

- *Pustia cea gândită este atunci când omul va ţine credinţa în taină şi se va ruga din inimă lui Dumnezeu să se pregătească pentru mucenicie şi pentru moarte.*
- *Iar pustia cea simţită vor fi codrii, munţii, dealurile, văile adânci, desişurile, care vor adăposti pe robii lui Dumnezeu şi îi vor acoperi.*

Aşa trebuie să facem. Negreşit, în toată vremea şi în tot locul, creştinul trebuie să fie pildă, să mărturisească prin toată viaţa sa că este cu adevărat lumina lumii şi sarea pământului, să aibă mereu în minte cuvântul Apostolului: ***Cu inima se crede spre dreptate, iar cu gura se mărturiseşte spre mântuire*** (Romani 10, 10).

Dar şi aceasta să o învăţăm din Evanghelia de azi: că este bine, şi după Sfinţii Prooroci şi după Sfinţii Apostoli, să te fereşti din calea primejdiei când poţi. Când nu, stăm înaintea Domnului şi El va întări pe cele neputincioase şi va plini cele cu lipsă ale noastre.

Iubiţi credincioşi, iată ce s-a întâmplat. ***Sculându-se Iosif a luat Pruncul şi pe mama Lui şi au fugit în Egipt. Şi au stat acolo, după mărturia unor sfinţi şi a unor mari istorici, şapte ani,*** că Irod a domnit 13 ani, cum arată marele istoric evreu Iosif Flaviu.

Şi S-a dus Mântuitorul în Egipt pentru două pricini:

- *prima ca să împlinească proorocia lui Osea:* ***Din Egipt am chemat pe Fiul Meu*** *(Osea 11, 1; Matei 2, 15), precum trebuia să plinească la vreme şi proorocia despre răstignire, hrănirea cu oţet, trestia şi toate celelalte.*
- *Dar şi pentru altă pricină s-a făcut aceasta: În secolele II-IV după Hristos au ieşit nişte erezii numite gnostice: montaniştii, arienii şi altele. Şi o seamă din ei au nălucit că Hristos S-a născut nu după fire, ci după nălucire. Deci, dacă nu S-ar fi ascuns Hristos, aceşti eretici ar fi nălucit că El nu ar fi fost şi om după trup, ci numai Dumnezeu, care după nălucire S-a întrupat.*

Dar dacă a fugit de sabia lui Irod, El a fugit ca om, ca să arate că poartă şi fire omenească şi că sabia l-ar fi tăiat. Deci a făcut aceasta ca să se folosească Biserica mai târziu. A fugit deci că să împlinească proorocia care spune că din Egipt am chemat pe Fiul Meu şi ca să arate că purta trup şi S-a ferit cu firea Sa omenească de sabia lui Irod.

Iar ***după ce au stat ei şapte ani în Egipt, Iosif, primind poruncă în vis, a luat Pruncul şi pe mama Lui şi a venit în părţile Galileii, în pământul lui Israel*** (Matei 2, 21-22).

Şi ducându-se în Galileea, s-au aşezat în cetatea Nazaret. ***Dar de ce au venit tocmai la Nazaret?*** Ca să se împlinească Scriptura, care zice: ...***Nazarinean se va chema.*** Dar de la Sfinţii Părinţi aflăm că cuvântul nazarinean nu există în toată Scriptura. Atunci de ce se zice: Şi a venit şi a locuit în oraşul Nazaret, ca să se împlinească ceea ce s-a spus prin prooroci, că Nazarinean se va chema (Matei 2, 23).

Dar câte Scripturi nu existau mai înainte, de care ştim prin tradiţie? Iudeii au fost strămutaţi din locul lor şi o mulţime de cărţi canonice de-ale lor s-au pierdut, cum a fost şi Cartea Înţelepciunii lui Isus, fiul lui Sirah, a lui Tobie şi altele care au intrat în canonul cărţilor Scripturii. Aşa se înţelege proorocia aceasta de "Nazarinean".

Se bănuieşte că se află în cărţile lui Enoh, care a scris 19 cărţi, ce se aflau în corabia lui Noe când a venit potopul. Căci se ştia şi după potop de proorocia lui Enoh, de care aminteşte Sfântul apostol Iuda în Epistola sa sobornicească şi în cea de a doua a Sfântului apostol Petru.

Deci cuvântul "Nazarinean" nu-l găseşti în toată Scriptura, dar s-a păstrat prin tradiţie, din proorociile lui Enoh. Aşa spun dumnezeieştii Părinţi.

Dar mai avem oare şi altele din prorociile care s-au păstrat numai prin tradiţie şi

nu sunt scrise? Da, avem. Iată ce spune Epistola a doua a Sfântului apostol Pavel către Timotei: ***După cum Iannes şi Iambres s-au împotrivit lui Moise, aşa şi aceştia stau împotriva adevărului...*** şi celelalte (3, 8).

Aţi văzut? Dar căutaţi la Numerii şi la Levitic, să vedeţi, găsiţi pe Iannes şi Iambres în Scriptură?

Am avut o discuţie cu adventiştii de la Fundul Moldovei, care ziceau că ei cred numai ce este scris. "Dacă voi credeţi numai ce este scris, vă rog să-mi arătaţi unde se scrie de Iannes şi Iambres în Scriptură?" Au zis: "Nu este scris". "Şi de unde ştie Pavel, care nu spune minciuni? Voi credeţi în toate cele 14 epistole ale lui. De unde ştie el că Iannes şi Iambres s-au împotrivit lui Moise?" Au răspuns: "Poate din tradiţie". "Nu "poate". Eu vă aduc vouă şi altele din Scriptură, care arată că tradiţia este mai veche decât Scriptura. Şi Scriptura nu este altceva decât o tradiţie veche întreagă, scrisă.

V-am dat pildă cu Iannes şi Iambres. Unde vedeţi în Scriptură că aşa i-a chemat? În ea se spune numai că vrăjitorii lui Faraon s-au împotrivit lui Moise până la a treia plagă (Ieşire 7, 11, 22; 8, 7), până ce a dat Moise în tot pământul muşiţa, dar nu spune cum îi chema pe vrăjitorii care s-au împotrivit lui.

Aşadar, fraţii mei, din predica de azi, pe lângă altele, să vă rămână cu osebire în minte, întâi, că suntem datori să ne ferim în vreme de primejdie, după a noastră putere; iar al doilea, că unele proorocii despre Mântuitorul le-au adus Sfinţii Evanghelişti din Sfânta Tradiţie, care este mai veche decât Sfânta Scriptură. Aşa este aceasta care zice că Mântuitorul Se va chema "Nazarinean".

Aceasta s-o ştiţi despre Naşterea Mântuitorului Iisus Hristos. Mai înainte de toate ***să daţi slavă milostivirii şi bunătăţii celei negrăite a Mântuitorului nostru Iisus Hristos şi prea curatei şi Preasfintei Fecioare Maria, care a slujit la Naşterea Lui, că ne-a învrednicit pe toţi să mai ajungem încă o dată Naşterea Domnului şi să prăznuim înnoirea neamului omenesc prin taina venirii cea în trup a lui Dumnezeu Cuvântul.***

Cu aceasta închei şi rog pe Bunul Dumnezeu să ne ajute să nu uităm cele ce le-am spus şi cele ce aţi auzit. Amin!

Sfântul Ioan Gură de Aur - Cuvânt la ziua naşterii Domnului nostru Iisus Hristos

Dacă s-a născut Iisus în Betleemul Iudeei, în zilele lui Irod împărat, iată magii de la Răsărit au venit în Ierusalim, zicând: Unde este împăratul iudeilor cel ce s-a născut? (Mat. 2, 1-2).

Trebuie multă osârdie şi rugăciune, spre a putea înţelege după cuviinţă această Evanghelie. ***Cum au putut oare magii (înţelepţii de la Răsărit) să afle de la stea, că Hristos este împăratul Iudeilor?*** Căci el nu era împăratul vreunei împărăţii pământeşti, precum El a zis către Pilat: ***„împărăţia mea nu este din lumea aceasta" (Ioan. XVIII, 36).***

Şi El nu avea nimic pe lângă Sine, care să arate o împărăţie, nici un lancier şi scutier, nici cal şi asini, sau altceva de asemenea; mai vârtos El ducea o viaţă nevoiaşă şi săracă şi avea pe lângă sine doisprezece oameni mici. ***Şi dacă acei înţelepţi ştiau, că El este împărat, pentru ce au venit la Dânsul?***

Ce i-a hotărât la aceasta, şi ce bunătăţi puteau ei nădăjdui de la cinstirea unui împărat atât de depărtat de patria lor? Chiar dacă El vreodinioară s-ar fi făcut împăratul lor, totuşi ei n-ar fi avut temei să urmeze aşa. Dacă El s-ar fi născut într-un palat împărătesc şi în fiinţa de faţă a împăratului, tatăl său, ar putea cineva zice, că ei au cinstit pe fiul cel nou-născut, pentru ca să îndatorească pe tatăl şi prin aceea să-şi câştige o mare favoare la dânsul. Dar acum, când ei nu aşteptau, ca El să fie împărat al lor, ci al unui popor străin şi depărtat, şi acum când el încă era copil - ***pentru ce au întreprins ei o aşa de mare călătorie, şi îi aduc daruri, mai ales când toate acestea trebuiau să le facă cu primjedie?***

Căci Irod s-a înspăimântat, când a auzit aceasta, şi tot poporul s-a înspăimântat, auzind de la dânşii acestea. Tu zici, că ei tocmai n-au prevăzut, că acesta este mai primejdios. Însă acesta nu este drept. Căci ei chiar de ar fi fost foarte neştiutori, totuşi ar fi ştiut, că cine se duce într-un sat, unde domneşte un împărat, şi acolo vorbeşte astfel, şi propovăduieşte pe un alt împărat, decât pe acel ce o cârmuieşte, se expune la mii de primejdii de moarte.

Şi pentru ce cinstesc ei pe un prunc încă în faşă? Dacă ei ar fi făcut aceasta unui vârstnic, ar putea cineva zice, că s-au expus primejdiei întru nădejdea ajutorului lui, măcar că ar fi cea mai mare nebunie, ca un persan, un străin, care nu are nimic comun cu poporul iudeu, să-şi lase patria, ţara sa şi rudeniile şi să voiască a se supune unei împărăţii străine.

Dacă acestea sunt destule nebunii, apoi cea următoare este şi mai mare. Care? Aceea că ei, după ce au făcut o călătorie aşa de mare, s-au înfăţişat stima lor şi au adus totul în nelinişte, aşa de repede s-au întors iarăşi la urma lor.

Ce semne au văzut ei îndeobşte despre vrednicia împărătească? O colibă şi o peşteră şi un copil în faşă şi o mamă săracă.

Şi cui au adus ei daruri, şi pentru ce? Era oare vreo lege sau obicei, de a cinsti aşa pe principii nou-născuţi îndeobşte. Sau ei cutreierau toată lumea, spre a cinsti înainte de suirea pe tron pe toţi aceia, despre care ei ştiau, că din starea de jos au să se înalţe pe tron? Aceasta nu o va adeveri nimeni. ***Şi pentru ce au adus ei cinstirea lor? Dacă pentru timpul de faţă, atunci ce puteau ei aştepta de la un prunc şi de la o mamă săracă? Era deci cu privire la viitor, apoi de unde ştiau ei, că copilul acel cinstit de dânşii încă în faşă, îşi va aduce aminte de cele de demult întâmplate?***

Iar dacă mama trebuia să aducă aminte de acestea, atunci ei mai degrabă trebuiau să se aştepte la pedeapsă, decât la cinste, căci ei au aruncat pruncul într-o primejdie atâta de mare. Căci Irod înspăimântat de dânşii a căutat pruncul şi a uneltit asupra vieţii lui.

Cine face undeva cunoscut despre un om particular, că odinioară va fi împărat, acela nu face altceva, decât a trăda la moarte pe acel om şi scoală asupra-i mii de lupte. Vezi, cât de multe necuviinţe se ivesc, când purtarea acelor oameni din Răsărit se judecă după chipul omenesc cel obişnuit, încă s-ar putea aduce la acesta mai multe şi mai vederate. Dar pentru ca să nu încurcăm lucrul, grămădind gândire peste gândire, să păşim acum la dezlegarea întrebării puse şi să începem cu steaua.

Căci dacă noi vom şti, ce stea era aceasta, şi de ce fel, şi de era ea una din cele multe, sau una cu totul deosebită de celelalte, şi de era ca o adevărată stea, sau numai se părea ochilor a fi stea; atunci noi uşor vom pricepe şi toate celelalte, însă de unde vom afla noi acestea?

Din Sfânta Scriptură. Cum - că aceasta nu era o stea dintre cele multe, ba mai vârtos, cum ni se pare, nici nu era o stea proprie, ci era o putere nevăzută, care numai luase o formă de stea, aceasta o cunoaştem înainte de toate din cursul său. Căci într-adevăr nu este nici o stea, care să aibă astfel de drum.

- *Soarele, luna şi toate stelele îndeobşte merg de la răsărit la apus, iar aceasta mergea de la miazănoapte spre miazăzi, căci aşa este pusă Palestina în privire către Persia.*
- *A doua dovadă este luată de la timp, căci ea nu s-a arătat noaptea, ci în mijlocul zilei, pe când lucea soarele. Ea nu putea să fie o stea, ba încă nici lună, care covârşeşte pe toate stelele. Când vin razele soarelui, ea îndată se face nevăzută, însă acea stea prin covârşirea strălucirii sale, biruia chiar razele soarelui şi era mai strălucită decât el.*
- *Al treilea aceasta se vede din năpraznica ei ivire şi ascundere. Ea s-a arătat şi i-a dus pe cale până la Palestina; iar când au ajuns ei la Ierusalim, ea s-a ascuns. Când ei, după despărţirea lor de Irod, voiau, iarăşi să meargă mai departe, ea li s-a arătat din nou, şi aceasta nu era mişcarea unei stele, ci a unei puteri foarte mari. Ba încă ea nu avea un curs propriu, ci unde trebu-iau să meargă ei, acolo mergea şi ea; toate întocmindu-le după trebuinţă, ca acel stâlp de nor, care le poruncea taberei Israiltenilor acum a se opri, acum a merge mai departe (Ieşir. XIII, 21).*
- *Al patrulea, răspuns dorit se va vedea lămurit din felul şi chipul, cum ea s-a arătat; căci ea nu a rămas sus în cer, spre a arăta locul - şi ei aşa nici n-ar fi putut cunoaşte locul - ci s-a pogorât jos, spre a face aceasta. Voi ştiţi că o stea nu poate să arate un loc aşa de mic, precum este o colibă, ba încă o colibă ce era trebuitoare pentru trupul unui aşa de mic prunc. Aceeaşi este şi cu luna, care totuşi era mai aproape de noi, decât stelele.*

Deci spune mie, ar fi putut steaua să arate un loc atât de strâmt al unei peştere şi colibe, dacă ea nu s-ar fi pogorât din înălţimea sa, şi nu s-ar fi pus tocmai deasupra corpului pruncului. Aceasta arată şi evanghelistul, când zice: ***„Iată steaua mergea înaintea lor, până a venit şi a stat deasupra, unde era pruncul” (Mat. II, 9).***

Vezi, cât de multe dovezi vorbesc despre aceea, că această stea nu era dintre cele obişnuite? Dar pentru ce s-a arătat ea? Spre a mustra tâmpirea iudeilor, şi a lua nebunilor orice pricinuire spre dezvinovăţirea lor. Adică fiindcă cel ce s-a

pogorât pe pământ avea să desfiinţeze întocmirile cele vechi şi să cheme toată lumea la cinstirea sa, şi trebuia să fie cinstit pretutindeni pe pământ şi pe mare, de aceea el îndată de la început deschide păgânilor uşa, pentru ca prin cei străini să lucreze asupra poporului său.

De vreme ce ei când auzeau pe prooroci necontenit vorbindu-le de venirea lui Iisus, nu le dă multă ascultare, de aceea el a iconomisit, ca să vină străinii dintr-o ţară depărtată, ca să caute pe împăratul iudeilor, pentru ca aceştia mai întâi din gura perşilor să afle ceea ce nu voise a cunoaşte de la prooroci, şi pentru ca ei, când din nou se vor împotrivi, să le lipsească orice fel de dezvinovăţire.

Căci ce trebuiau să zică acum aceia, care după atâtea proorocii n-au cunoscut pe Domnul, când au văzut că magii L-au cunoscut şi L-au cinstit după arătarea unei singure stele?

Ceea ce a făcut el în privire către niniviteni, când le-a trimis pe Iona, a făcut el şi cu magii: i-a deşteptat prin stea spre ruşinarea iudeilor. De aceea şi zice el: ***„Ninivitenii se vor scula şi vor osândi (pe iudei), şi împărăteasa austrului se va scula şi va osândi pe neamul acesta” (Mat. XII, 41 urm.),*** căci aceia, ninivitenii, au crezut pentru mai puţin, iar aceştia, iudeii, n-au crezut nici pentru lucruri mai mari.

Însă pentru ce a adus el pe magi tocmai prin o astfel de arătare? Pentru ce nu le-a trimis el prooroci? Magii n-ar fi ascultat de prooroci iudei. ***Pentru ce nu le-a trimis un glas de sus?*** Ei n-ar fi ascultat de acesta. ***Dar nu putea să le trimită un înger?*** Poate că ei şi pe acela l-ar fi trecut cu vederea.

De aceea Dumnezeu a lăsat toate acestea la o parte şi i-a chemat prin ceva potrivit cu dânşii (Magii erau cu deosebire pricepuţi în ştiinţa stelelor), făcându-le pogorământ, şi le-a arătat o stea mare şi neobişnuită, spre a-i aduce în uimire prin mărimea şi frumuseţea acestei arătări, şi prin felul şi chipul cursului ei.

Urmând aceasta Pavel a luat prilej de la altarul cel de la Atena, spre a vorbi către păgâni şi a adus mărturia vechilor poeţi. Dimpotrivă către iudei el a vorbit despre tăierea-împrejur, şi la cei ce trăiau sub lege a început învăţătura sa pornind de la jertfe.

Fiindcă fiecăruia este iubit ceea ce se potriveşte cu dânsul, de aceea şi Dumnezeu se dirijează după aceasta şi după aceasta se dirijează şi oamenii, pe care El i-a trimis pentru mântuirea lumii.

Magii îndată au urmat stelei, iudeii dimpotrivă niciodată n-au crezut propovăduirile proorocilor.

Dar pentru ce evanghelistul ne dă încă şi timpul şi locul naşterii lui Iisus, zicând: „în Betleem şi în zilele lui Irod împăratul"? Pentru ce însemnă el chiar şi vrednicia acestuia?

⇒ *Acesta din urmă, pentru că a mai fost un Irod, care a ucis pe Sfântul Ioan Botezătorul; însă acesta a fost tetrarch, iar nu împărat.*

⇒ *Iar locul şi timpul ni-l dă, pentru ca să ne aducă aminte de proorocirile cele vechi. Una dintre acelea este a lui Micheea, şi zice:* ***„Şi tu Betleeme pământul Iudei nicidecum nu eşti mai mic între Domnii Iudei" (Mich. V, 2).*** *Alta este de la Iacov, care arată timpul, când zice:* ***„Nu va lipsi domnul din Iuda şi povăţuitor din coapsele lui, până va veni cel ce s-a gătit, şi acela este aşteptarea neamurilor" (Fac. XLIX, 10).***

Însă noi trebuie să cercetăm încă, de unde magii au venit la socotinţa, că steaua însemna naşterea lui Mesia, şi ce i-a îndemnat la aceasta?

Aceasta nu mi se pare mie a fi un lucru numai al stelei, ci trebuie să fi fost şi al lui Dumnezeu, care mişca sufletul lor, precum a făcut şi cu Kyr, când a lucrat, ca acela să slobozească pe iudei din robia Babilonului (Kyr regele perşilor a surpat împărăţia Babilonului, a unit-o cu a perşilor, şi a eliberat pe iudei, care erau în robia babilonică.).

Însă Dumnezeu a făptuit aceasta nu aşa, ca să ridice voia cea slobodă, încă şi când El a chemat pe Pavel prin un glas de sus, a vederat pe cât harul său, pe atâta şi ascultarea lui Pavel. Dar pentru ce n-a dat el această descoperire tuturor magilor? Pentru că nu toţi ar fi crezut; iar aceştia erau mai gata decât alţii. Mii de cetăţi au pierit, şi numai la niniviteni s-a trimis proorocul. Şi erau pe cruce doi tâlhari, dar numai unul s-a mântuit.

Socoteşte mai departe fapta bună a acestor magi, nu că au venit, ci că ei au fost sinceri. Ei cu toată sinceritatea numesc lui Irod pe călăuzul ce îi conducea (steaua), şi lungimea căii lor. Ei arată o mare sinceritate. „Noi am venit, zic ei, ca să ne închinăm Lui", şi nu s-au temut de mânia poporului şi de tirania regelui. De aceea eu cred, că ei erau dascălii poporului lor. Dacă ei nu s-au oprit pe sine de la această propovăduire în Ierusalim, cu cât mai mult curaj vor fi vorbit ei despre aceasta în patria lor.

Irod s-a înspăimântat şi tot Ierusalimul cu dânsul. Irod - fireşte, pentru că era rege, şi se temea pentru sine şi pentru familia sa, dar de ce locuitorii din Ierusalim, cărora încă de demult se proorocise despre dânsul, ca despre mântuitorul şi slobozitorul?

Aşadar pentru ce s-au înfricoşat, ei? Pentru că ei şi acum tot aşa gândeau, ca şi altă dată, când batjocoreau pe Dumnezeu binefăcătorul, şi măcar că gustase o slobo-zenie slăvită, doreau cărnurile Egiptului, în spaima lor ei nu vor nici măcar să vadă ceea ce s-a întâmplat, ei nu însoţesc pe magi, nu-şi dau nici o osteneală.

Ei sunt pe o mare treaptă potrivnici şi totodată trândavi. Pe când ei trebuiau să salte de bucurie, că împăratul s-a născut la dânşii, şi el a adus acolo pe perşi, şi că ei vor supune loruşi toate neamurile, când se va începe domnia împăratului celui nou, - nici prin aceasta nu s-au făcut mai buni, măcar că nu de mult se slobozise din robia perşilor.

Ei ar fi trebuit să gândească, dacă perşii de pe acum se tem de împăratul nostru, cu cât mai vârtos se vor teme, când el va veni în vârstă, şi viitorul nostru este mai strălucit, decât al tuturor celorlalte popoare. Ei însă nu gândeau nimic din toate acestea, aşa de mare era răutatea şi dormitarea lor.

Aceste două pricini trebuie noi cu îngrijire să le depărtăm din sufletul nostru, şi cel ce vrea să se lupte împotriva lor, trebuie să fie mai iute decât focul. De aceea zice Hristos: ***„foc am venit să arunc pe pământ, şi ce altă vreau, decât ca să se aprindă?" (Luc. XII, 49).***

De aceea şi Sfântul Duh s-a arătat în chip de foc.

Noi însă suntem mai reci, decât cenuşa, şi mai ologi decât mortul. Gândiţi însă la cei dintâi credincioşi, care au defăimat banii şi averea şi toate grijile cele vremel-nice şi cu totul s-au afurisit lui Dumnezeu. Acesta este felul focului celui duhov-nicesc, el nu suferă nici un dor de cele pământeşti, ci aprinde în noi o dragoste cu totul alta. Cel ce este plin de aceasta, chiar de ar trebui să se lepede de averea sa, de traiul cel bun şi de slavă, ba chiar de s-ar cere a-şi da şi viaţa, toate acestea le va face cu o voinţă gata. Căci când intră într-un suflet căldura acestui foc, el alungă de acolo toată ologia, şi face pe acela, pe care îl umple, mai uşor decât pana, şi el va preţui puţin toate cele pământeşti. Dimpotrivă el va petrece într-o zdrobire permanentă; va vărsa râuri de lacrimi, şi din ele va scoate o mare bucurie. Căci nimica nu ne uneşte aşa de strâns cu Dumnezeu, ca astfel de lacrimi. De aceea zice Hristos: ***„fericiţi cei ce plâng". (Mat. V, 9).***

Iudeii ar fi trebuit să meargă înaintea tuturor altora întru cinstirea nou-născutului împărat, dar ei au defăimat harul făcut lor, şi pentru aceea s-au întâmplat cele dimpotrivă.

Magii ar fi trebuit să vină nu mai înainte decât iudeii, cei atât de depărtaţi, nu mai întâi decât locuitorii cei din apropierea Betleemului, cei ce până acum nu

auzise nimic despre acest lucru trebuiau să vină nu mai înainte, decât cei crescuţi între prooroci.

Dar fiindcă aceştia din urmă n-au cunoscut norocirea lor, de aceea perşii au între-cut pe locuitorii Ierusalimului.

Pe când iudeii dormeau, magii au trecut înainte.

Aşadar lor să le urmăm noi. Să ne depărtăm de păgânătate, pentru ca să vedem pe Hristos, precum şi ei s-au depărtat de patria lor cea păgânească, spre a-L vedea pe El. Să părăsim lucrurile cele pământeşti, ca şi magii, care, după ce au părăsit Persia, au văzut pe Soarele dreptăţii.

Aşadar lasă toate şi aleargă la Betleem.

- ✓ *De eşti păstor şi te vei duce acolo, vei vedea pruncul în colibă.*
- ✓ *De eşti împărat, şi nu te duci acolo, şi porfira nu-ţi va folosi nimic.*
- ✓ *De eşti înţelept, şi aceasta nu te poate împiedica, de a te duce acolo şi a te închina fiului lui Dumnezeu; căci aceasta foarte bine se potriveşte cu înţelepciunea, însă păzeşte-te, ca să nu zici ca Irod numai la arătare: „Şi eu voiesc să merg să mă închin lui", iar cu fapta să voiască a-l omorî.*

Lui se asemănă toţi cei ce primesc Sfintele Taine cu nevrednicie, căci ei, zice apostolul: ***„păcătuiesc în trupul şi în sângele Domnului" (I Cor. XI, 27).*** Ei au într-nşii un tiran, care se împotriveşte mesei lui Hristos, şi este mai cumplit, decât Irod, adică Mamona.

Iar noi, când avem aur, să-l jertfim lui Hristos.

- *Dacă acei varvari (străini) au adus lui daruri spre cinste, apoi cine eşti tu dacă niciodată nu ajuţi pe un nevoiaş?*
- *Dacă aceia au făcut o cale atât de depărtată, spre a vedea pe nou-născutul, apoi ce dezvinovăţire poţi tu aduce, tu, care niciodată nu poţi merge câţiva paşi, spre a cerceta pe un bolnav?*
- *Aceia au dus aur, şi tu nu dai nici măcar pâine.*
- *Aceia s-au bucurat când au văzut steaua, iar tu vezi pe Însuşi Hristos în persoana săracului şi a golului, şi nu te mişti.*

Care dintre noi, cei ce am primit de la Hristos mii de binefaceri, a făcut de voia sa un asemenea drum, ca acei varvari, sau mai drept, ca acei prea înţelepţi între cei înţelepţi? Ce zic eu, un drum aşa de mare?

Multora li se pare prea departe a pune câţiva paşi până la Biserică, spre a vedea pe Domnul în peştera cea duhovnicească; dar lor nu le lipseşte puterea de a merge, când este vorba despre afaceri lumeşti, sau despre teatru, despre parăzi şi despre petreceri. Nu merită oare acesta pedeapsă şi dojană?

(sursa: Predici la duminici şi sărbători)

Sfântul Ioan Gură de Aur: Ce fel de stea s-a arătat la naşterea lui Hristos?

Steaua care i-a condus pe magi n-a fost una din stelele cele multe, dar, mai bine spus, după părerea mea, n-a fost nici stea, ci o putere nevăzută, care a luat chip de stea, se vede în primul rând din mersul ei. Nu este vreo stea care să meargă pe cer cum a mers steaua aceasta; noi vedem că şi soarele şi luna şi toate celelalte stele merg de la răsărit la apus; steaua aceasta, însă, mergea de la miazănoapte la miazăzi, că aşa se află Palestina faţă de Persia.

În al doilea rând, şi din timpul în care s-a arătat putem vedea că steaua aceasta n-a fost una din multele stele. Nu se vedea noaptea, ci ziua-n amiaza mare pe când strălucea soarele; putere pe care n-o au nici stelele, nici luna; că luna depăşeşte în strălucire pe toate celelalte stele, dar când se ivesc razele soarelui, se ascunde îndată şi dispare. Steaua aceasta, însă, prin mărimea strălucirii sale, a biruit şi razele soarelui; strălucea mai tare decât ele; lumina mai puternic, deşi era atâta lumină.

În al treilea rând, se vede că nu era una din celelalte stele, pentru că apărea şi apoi iarăşi dispărea. Pe drumul până în Palestina steaua se arăta conducând pe magi; când au ajuns în Ierusalim s-a ascuns; apoi iarăşi, când magii au părăsit pe Irod, după ce-i spuseseră pricina pentru care veniseră şi au plecat, steaua iar s-a arătat; şi acest lucru nu poate fi mişcarea firească a unei stele, ci a unei puteri înzestrate cu o raţiune deosebită. Nici nu avea un drum propriu; mergea când magii trebuiau să meargă; când stăteau ei, stătea şi ea; slujea tuturor celor de

trebuinţă. Era ca stâlpul cel de nor din pustie: oprea şi scula tabăra iudeilor atunci când trebuia.

În al patrulea rând, se vede bine că nu era o stea precum celelalte din chipul în care a arătat locul unde s-a născut Pruncul. Că n-a arătat locul rămânând sus pe cer - de altfel nici nu putea să le arate locul de rămânea sus - ci l-a arătat pogo-rându-se jos.

Ştiţi doar că locul era atât de mic cât putea încăpea o colibă, dar mai bine spus, cât putea încăpea trupul unui prunc; iar o stea obişnuită nu putea să arate un astfel de loc pentru că o stea stă la o înălţime foarte mare şi nu poate să arate un loc atât de mic, nici să-l facă cunoscut celor care vor să-l găsească. De lucrul acesta poţi să te încredinţezi uitându-te la lună; deşi este cu mult mai mare decât stelele, totuşi pare că este aproape de toţi locuitorii lumii răspândiţi pe o întindere atât de mare de pământ.

Spune-mi, te rog, cum ar fi putut steaua să arate locul aşa de îngust al ieslei şi al colibei de n-ar fi părăsit înălţimea aceea, de nu s-ar fi pogorât jos şi n-ar fi stat chiar deasupra capului Pruncului? Acest lucru îl lasă evanghelistul să se înţe-leagă când spune: „Şi iată steaua mergea înaintea lor, până a venit şi a stat deasupra unde era Pruncul”.

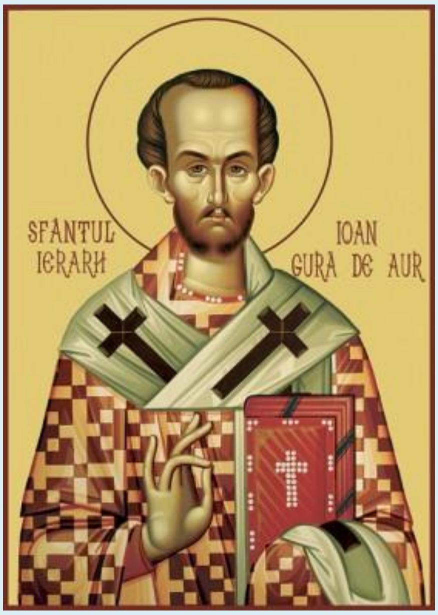
Iată, dar, câte pricini ne arată că steaua aceasta nu era una din multele stele ale cerului şi că ea nu s-a arătat potrivit legilor care guvernează creaţia văzută.

Aş putea fi întrebat:
- Dar pentru care pricină s-a arătat steaua?

- Ca să mustre nesimţirea iudeilor şi să le ia orice cuvânt de apărare pentru nerecunoştinţa lor. Pentru că Cel născut avea să pună capăt vechii vieţuiri, pentru că avea să cheme întreaga lume la închinarea Lui - că avea să fie închinat şi pe apă şi pe uscat - de aceea chiar de la început deschide neamurilor uşa, voind să instruiască pe ai Săi prin cei străini. Pentru că iudeii n-au ţinut seamă de profeţii lor, care necontenit le vorbeau de venirea Lui, Dumnezeu a făcut să vină nişte păgâni, dintr-un pământ îndepărtat, să caute pe Împăratul născut printre ei, şi astfel să afle iudeii din gura perşilor ceea ce nu voiseră să afle de la profeţi; şi astfel să se convingă de naşterea lui Hristos, de vor fi oameni cu judecată; dar de se vor împotrivi, să fie lipsiţi de orice apărare.

Sursa: Sfântul Ioan Gură de Aur - Omilia VI la Evanghelia după Matei

Sfântul Ioan Gură de Aur - Cuvânt la Naşterea Domnului

Ceea ce patriarhii cu mare dor au aşteptat, proorocii au prezis, drepţii au dorit să vadă, s-a împlinit în ziua de astăzi: ***Dumnezeu S-a arătat în trup pe pământ şi a locuit între oameni.*** De aceea, să ne bucurăm şi să ne veselim, iubiţilor!

Dacă Ioan, încă în pântecele mamei sale fiind, când a venit Maria la Elisabeta, a săltat de bucurie, cu cât mai mult noi, astăzi, văzând nu pe Maria, ci pe Însuşi Mântuitorul nostru, trebuie să săltăm cu bucurie şi să prăznuim, să ne minunăm şi să ne uimim de Taina cea mare a întrupării lui Hristos, care covârşeşte toată priceperea omenească.

Socoteşte numai ce minune ar fi când dintr-o dată soarele s-ar pogorî din cer şi s-ar mişca pe pământ şi de aici şi-ar împrăştia razele sale. Deci, dacă aceasta s-ar întâmpla măcar numai cu o stea a pământului, ar trebui să pună în cea mai mare uimire pe toţi cei ce ar vedea. ***Gândeşte şi cumpăneşte apoi cât de minunat este a vedea pe Soarele dreptăţii cum răspândeşte razele Sale din Trupul Său şi luminează sufletele noastre.*** De mult doream eu să privesc această zi şi într-o adunare aşa de mare.

Eu doream ca în această sărbătoare să văd biserica plină de fraţi, precum este, şi dorinţa mea s-a îndeplinit. Nu sunt nici zece ani de când această zi s-a făcut cunoscută, şi iată că ea străluceşte prin râvna noastră, ca şi când ni s-ar fi predat din veac şi de mulţi ani, aşa că poate să o numească cineva cu dreptate sărbătoare nouă şi veche. Nouă, pentru că ea de curând ni s-a făcut cunoscută; veche, pentru că ea îndată s-a făcut asemenea cu sărbătorile cele mai vechi şi, aşa zicând, a ajuns aceeaşi măsură a vechimii cu acestea.

Precum plantele cele nobile, când se pun în pământ, îndată şi repede cresc la înălţime, la fel această sărbătoare, care la apuseni era demult cunoscută, iar la noi, abia acum, de câţiva ani s-a adus, aşa de repede a crescut şi aşa de multe roade a adus, precum şi voi vedeţi, că biserica este plină de mulţimea credincioşilor.

Această râvnă a voastră este vrednică de răsplată, şi aceasta să o aşteptaţi de la Cel ce S-a născut astăzi, de la Hristos. El vă va răsplăti deplin, căci dragostea către această zi este cel mai mare semn de dragoste către Cel ce S-a născut astăzi.

Deci, ca un părinte al vostru întru slujire, voi încerca a vorbi spre folosul vostru, pe cât îmi stă în puterile mele şi cât darul lui Dumnezeu îmi va da.

Deci, ce doriţi voi să auziţi întru această zi? Ce altceva decât să vorbim despre această zi. Eu ştiu că mulţi, încă şi acum, nu sunt lămuriţi întru sine despre această sărbătoare. Unii sunt pentru, alţii împotrivă, şi în toate locurile se vorbeşte despre ea. Unii aduc împotriva ei că este nouă şi abia de curând sărbătorită, alţii întăresc că este străveche, căci încă şi proorocii au prevestit Naşterea lui Hristos, şi că ea este cunoscută şi stimată din timpurile cele vechi de către toţi apusenii, de la Tracia până la Cadix.

Ei bine, despre această zi vom vorbi noi! Căci această zi, măcar că nu se ştie prea multe despre dânsa, se află la noi în aşa de mare cinste. Este lucru dovedit că ea, când va fi mai mult cunoscută, se va bucura de o râvnă mult mai mare. O pătrundere mai mare ce veţi dobândi despre ea, prin vorba mea, va mări şi mai mult dragostea voastră către această sărbătoare.

Eu am trei dovezi din care noi cunoaştem că acesta este timpul în care S-a născut Domnul nostru Iisus Hristos, Cuvântul lui Dumnezeu.

Cea dintâi din aceste trei dovezi este repejunea cu care această sărbătoare s-a făcut cunoscută pretutindeni şi a ajuns la aşa înălţime şi înflorire. Pe ceea ce Gamaliil a zis în privinţa propovăduirii Evangheliei: „***De este lucrul acesta de la oameni se va risipi, iar de este de la Dumnezeu, nu veţi putea să-l risipiţi***” (Fapte 5, 38-39), tocmai pe aceasta mă bizuiesc eu când vă vorbesc despre sărbătoarea de astăzi. Fiindcă Cuvântul lui Dumnezeu, Care S-a născut în această zi, este din Dumnezeu, de aceea această sărbătoare nu numai că nu a încetat, ci din an în an s-a făcut mai mare şi mai slăvită. De asemenea, şi acea propovăduire a Evangheliei despre care grăieşte Gamaliil, în puţini ani s-a răspândit în toată lumea, măcar că peste tot era condusă de făcătorii de corturi, de pescari şi de oameni neînvăţaţi. Micimea slujitorilor nu vătăma cu nimic, căci

puterea Acelui care Se propovăduia biruia toate mai dinainte, depărta toate piedicile şi descoperea propria putere.

Iar dacă cineva nu este lămurit de cele zise de mine, eu pot să aduc o **a doua dovadă.** Care? Ea se află în spusele Evangheliei: „***în zilele acelea a ieşit poruncă de la Cezarul August să se înscrie toată lumea. Această înscriere s-a făcut întâi pe când Quirinius cârmuia Siria. Şi se duceau toţi să se înscrie, fiecare în cetatea sa. Şi s-a suit şi Iosif din Galileea, din cetatea Nazaret, în Iudeea, în cetatea lui David care se numeşte Betleem, pentru că el era din casa şi din neamul lui David, ca să se înscrie împreună cu Maria, cea logodită cu el, care era însărcinată. Dar pe când erau ei acolo, s-au împlinit zilele ca ea să nască, şi a născut pe Fiul Său, Cel Unul-Născut şi L-a înfăşat şi L-a culcat în iesle, căci nu mai era loc de găzduire pentru ei***” (Luca 2, 1-7).

De aici se vede că El S-a născut în timpul celui dintâi recensământ. Deci, cel ce ar putea vedea actele cele vechi ce se află la Roma, va afla exact timpul acestui recensământ. ***Dar tu zici: „Ce ne trebuie nouă acestea, noi nu am fost la Roma şi nici nu ne vom duce", însă ascultă şi crede că noi am aflat ziua de la cei care cunosc bine aceste lucruri şi care locuiesc în cetatea aceea.*** Cei ce locuiesc acolo, încă de mult prăznuiesc această zi, şi, potrivit cu o veche tradiţie, acum ne-au împărtăşit şi nouă despre aceasta. Evanghelistul nu ne-a însemnat numai îndeobşte, ci ne face cunoscut şi ne arată lămurit şi ziua întrupării lui Hristos. Cezarul August n-a dat acea poruncă din propria iniţiativă, ci pentru că sufletul lui a fost mişcat de Dumnezeu, pentru ca el, fără să vrea, să slujească venirii pe lume a Celui Unuia-Născut.

Dar va zice cineva: „Ce, a fost naşterea lui Hristos la porunca Cezarului?". Nu puţin, iubitule, ci foarte mult, şi acea poruncă era dintre lucrurile cele mai neapărate pentru săvârşirea scopurilor lui Dumnezeu. Cum aşa? Galileea este o provincie din Palestina, şi Nazaretul este o cetate din Galileea. Şi mai departe încă, şi Iudeea este o provincie din Palestina, numită aşa după locuitorii ei cei din seminţia lui Iuda, iar Betleemul era o cetate din Iudeea. Deci, toţi proorocii au propovăduit că Hristos va veni din Betleem, nu din Nazaret, căci este scris: ***„Şi tu Betleeme, deşi eşti mai mic între miile lui Iuda, din tine va ieşi stăpânitor peste Israel"*** (Miheia 5, 1).

Şi când odinioară iudeii au fost întrebaţi de Irod unde Se va naşte Hristos, i-au adus această mărturie (Matei 2, 6). De aceea, şi Natanael, când i-a zis Filip; ***„Aflat-am pe Iisus cel din Nazaret"***, a răspuns: ***„Din Nazaret poate fi ceva bun?"*** (Ioan 1, 45). Şi Hristos a zis despre el: ***„Iată cu adevărat israelit în care nu este vicleşug". Dar pentru ce l-a lăudat pe el?*** Pentru că el, prin vorba lui Filip, nu s-a lăsat ademenit îndată, ci ştia bine şi întocmai că Hristos nu Se va naşte nici în Nazaret, nici în Galileea, ci în Iudeea şi în Betleem, cum s-a şi

întâmplat. Deci, fiindcă Filip nu ştia aceasta, Natanael, cel cunoscător de lege, a dat răspunsul cel potrivit cu proorociile cele vechi; ştiind bine că Hristos nu vine din Nazaret, pentru aceea a zis Hristos: „Iată cu adevărat israelit în care nu este vicleşug”.

Din acelaşi motiv (ca Natanael către Filip), ziceau unii dintre iudei către Nicodim: ***„ Cercetează şi vezi că din Galileea nu s-a ridicat prooroc”*** (Ioan 7, 52), şi iarăşi: ***„Oare, nu din Betleem, cetatea lui David, va să vină Hristos?”*** (Ioan 7, 42). Este clar că El de acolo are să vină, nu din Galileea.

Deci, Iosif şi cu Maria, născuţi în Betleem, părăsiseră cetatea aceasta şi se aşezaseră în Nazaret, precum adeseori se întâmplă că oamenii lasă cetatea părintească şi îşi mută locuinţa în altă parte, însă Hristos trebuia să Se nască în Betleem, de aceea a ieşit porunca Cezarului, silindu-i, contra voii lor, să se ducă în Betleem, căci aşa a rânduit Dumnezeu. Căci legea care poruncea ca fiecare să se înscrie în patria lui i-a silit să se ridice de acolo, adică din Nazaret, şi să se ducă în Betleem pentru a se înscrie. Aceasta însemnând Evanghelistul, zice: ***„Şi s-a suit Iosif din Galileea, din cetatea Nazaret, în Iudeea, în cetatea lui David, care se numeşte Betleem, pentru că el era din casa şi din neamul lui David, ca să se înscrie cu Maria cea logodită cu el, care era însărcinată. Dar pe când erau ei acolo, s-au împlinit zilele ca ea să nască, şi a născut pe Fiul Său, Cel Unul-Născut”*** (Luca 2, 4-7).

Vedeţi, iubiţilor, rânduiala lui Dumnezeu, care pentru scopurile Sale se foloseşte atât de cei credincioşi, cât şi de cei necredincioşi, pentru ca cei ce sunt străini de adevărata cinstire a lui Dumnezeu să înveţe a cunoaşte puterea şi virtutea Lui!

Steaua a adus pe magii de la răsărit; porunca Cezarului a adus pe Maria în cetatea ei părintească, care s-a numit de prooroci ca loc de naştere a lui Hristos. Din aceasta, noi vedem că şi Fecioara se trăgea din neamul lui David, căci dacă ea era din Betleem, era dovedit că şi ea era din casa şi familia lui David.

Dar pentru ca să pot face încă mai lămurită dovada că ziua de astăzi este cu adevărat ziua Naşterii lui Hristos, vă rog să luaţi aminte, căci voiesc a readuce în memoria voastră lucruri ce s-au petrecut de demult şi legi vechi, pentru a face dovada a tot ce spun.

Când Dumnezeu a slobozit pe poporul evreu din robia egiptenilor şi din tirania cea barbară şi a văzut că între dânşii se află încă multe rămăşiţe ale nedumeririi, şi că ei erau împătimiţi către cele pământeşti şi admirau mărimea şi frumuseţea templelor, le-a poruncit să zidească un templu, care nu numai prin scumpetea

materialului şi nu numai prin mulţimea meşteşugului, ci şi prin forma zidirii să întreacă toate templele de pe pământ. Precum un părinte duios, care mai târziu iarăşi primeşte la sine pe fiul său, cel ce se răzvrătise cu oamenii cei răi şi trăise întru toată dezmierdarea, şi îl pune să trăiască într-o prisosinţă mare şi cuviincioasă, pentru ca nu cumva acela, din cauza vreunei lipse, să dorească viaţa cea veche, aşa Dumnezeu, văzând împătimirea iudeilor pentru cele pământeşti, le-a dat tocmai pentru aceasta o prisosinţă, pentru ca ei să nu mai poftească Egiptul şi toate ale lui. Şi El le-a zidit un templu, al cărui plan a cuprins toată lumea, atât cea materială, cât şi cea duhovnicească.

Precum în lume este cerul şi pământul, şi în mijlocul amândurora este tăria, aşa a trebuit să se zidească şi templul. De aceea, El a despărţit templul în două, şi între amândouă părţile a aşezat catapeteasma. Partea cea dinaintea catapetesmei era deschisă tuturor, iar partea cea dinlăuntru, cea din spatele catapetesmei, nu era permisă nimănui, nici măcar nu putea fi văzută, decât numai de preotul cel mare. Şi să ştii că eu nu spun de la mine aceasta, ci cum că templul, cu adevărat s-a zidit după planul lumii, poţi auzi de la Pavel, când el zice cu privire la înălţarea la cer a lui Hristos: ***„Căci Hristos n-a intrat într-o Sfântă a Sfintelor făcută de mâini – închipuirea celei adevărate”*** (Evrei 9, 24). El zice cu aceasta că Sfânta Sfintelor, aici pe pământ, este icoană a Sanctuarului adevărat. Iar cum catapeteasma de la Sfânta Sfintelor despărţea Sfintele de cele dinafară, precum cerul desparte ceea ce este deasupra lui de toate cele ce sunt la noi, a arătat-o Apostolul când a numit cerul catapeteasmă. Căci vorbind despre nădejde, el zice: ***„Pe care o avem ca o ancoră a sufletului, neclintită şi tare, intrând dincolo de catapeteasmă, unde Iisus a intrat pentru noi ca înaintemergător, fiind făcut Arhiereu în veac, după rânduiala lui Melchisedec”*** (Evrei 6, 19-20). ***Vezi cum numea el cerul catapeteasmă?*** Afară, înaintea catapetesmei, era sfeşnicul, şi masa şi altarul cel de aramă pentru jertfe şi arderi de tot, iar înăuntru, după catapeteasmă, era sicriul, acoperit peste tot cu aur, şi într-însul tablele Legii, şi năstrapa cea de aur, şi toiagul lui Aaron ce odrăslise, şi altarul cel de aur, care servea numai la tămâierea jertfelor.

Dar şi despre aceasta vreau să aduc o mărturie a lui Pavel, care zice că ***în cortul cel dintâi intrau totdeauna preoţii, săvârşind slujbele dumnezeieşti*** (Evrei 9, 6). Prin acesta din urmă, el înţelege partea cea din afară a cortului unde putea să intre toată lumea şi unde era sfeşnicul şi masa punerii înainte a pâinilor, iar după a doua catapeteasmă era aşezată aşa numita Sfânta Sfintelor cu altarul cel de aur şi sicriul cel aurit peste tot, iar într-însul năstrapa cea de aur cu mana, şi toiagul lui Aaron ce odrăslise, şi tablele Legii. Deasupra sicriului erau heruvimii slavei care umbreau acoperământul sicriului.

Şi toate acestea, fiind aşa aşezate în cortul cel dintâi, aici intrau preoţii când aduceau jertfele, iar în a doua despărţitură, ***o dată pe an, intra singur Arhiereul,***

şi nu fără de sânge, pe care îl aducea pentru sine însuşi şi pentru păcatele poporului (Evrei 9, 1-7). ***Vezi că numai Arhiereul intra aici şi numai o dată în an?***

Dar veţi zice: „Ce legătură au toate acestea cu ziua de astăzi?”. Aşteptaţi puţin şi vă veţi lămuri. Noi urmărim izvorul până la obârşia sa şi vrem să ajungem până la adânc, pentru ca toate să ni se lămurească cu uşurinţă. Totuşi, ca vorbirea noastră să nu fie prea lungă şi puţin lămuritoare prin lungimea ei, vă voi spune acum pricina pentru care am spus toate acestea. Aşadar, pentru ce? Când Ioan avea în pântecele Elisabetei şase luni, ea a primit pe Maria. Dacă noi vom afla care este acea lună a şasea, atunci vom şti şi când a zămislit Maria, şi ştiind aceasta, vom şti şi când ea a născut socotind cele nouă luni.

Dar de unde putem afla care era a şasea lună a sarcinii Elisabetei? De acolo, că ştim în care lună ea a zămislit, şi aceasta o aflăm când vom cunoaşte timpul întru care bărbatul ei (Zaharia) a primit vestea cea bună. Şi de unde putem cunoaşte aceasta? ***Din Sfânta Scriptură, fiindcă Evanghelia ne istoriseşte că Zaharia era tocmai în Sfânta Sfintelor, când îngerul i-a adus vestea şi l-a înştiinţat despre naşterea lui Ioan.*** Deci, fiindcă Scriptura arată lămurit că singur Arhiereul, şi numai o dată pe an, intra în Sfânta Sfintelor şi în care lună a anului, apoi de aici se cunoaşte timpul în care Zaharia a primit vestea cea bună, şi din aceasta cunoaştem şi timpul când Elisabeta a zămislit.

Cum că el numai o dată pe an intra în Sfânta Sfintelor ne-a spus-o Pavel mai sus, şi Moisi ne spune aceasta când zice: ***„Şi a zis Domnul către Moisi: «Grăieşte către Aaron, fratele tău, să nu intre în toată vremea în Sfânta Sfintelor, care este înlăuntrul catapetesmei înaintea curăţitorului celui de pe chivotul legii, ca să nu moară»”*** (Levitic 16, 2). De aici se vede că el nu în tot timpul intra în Sfânta Sfintelor, şi pe când era el acolo, nimeni nu putea să intre în cort, ci toţi trebuiau să stea afară înainte de catapeteasmă. Ţineţi bine minte acestea, că mai rămâne a arăta în ce timp Arhiereul intra în Sfânta Sfintelor. Iarăşi, în aceeaşi carte a Sfintei Scripturi, se zice: „***«In luna a şaptea, în ziua a zecea a lunii, să postiţi şi nici un lucru să nu faceţi, nici băştinaşul, nici străinul care este între voi, căci în ziua aceasta vi se face curăţire, ca să fiţi curaţi de toate păcatele voastre, înaintea Domnului, şi curaţi veţi fi. Aceasta e cea mai mare zi de odihnă pentru voi şi să smeriţi sufletele voastre prin post. Aceasta este lege veşnică. De curăţit însă să vă cureţe preotul care este uns ca să slujească în locul tatălui său. Să se îmbrace el cu veşmintele cele de in şi cu veşmintele sfinte; şi va curăţi Sfânta Sfintelor, cortul adunării, va curăţi jertfelnicul şi pe preoţi şi va curăţi şi toată obştea poporului… o dată în an să curăţiţi pe fiii lui Israel de păcatele lor». Şi Aaron a făcut aşa cum poruncise Domnul lui Moisi”*** (Levitic 16, 29-34). Aici este vorba despre sărbătoarea Corturilor, când, o dată pe an, Arhiereul intra în Sfânta Sfintelor.

Deci, dacă o dată pe an, la sărbătoarea Corturilor, intra Arhiereul în Sfânta Sfintelor, să arătăm acum, că atunci s-a arătat îngerul lui Zaharia, tocmai când el era în Sfânta Sfintelor, căci s-a arătat numai lui, pe când el tămâia. Arhiereul nu intra niciodată singur în templu, decât în această zi.

Să ascultăm acum cuvintele evanghelistului: ***„Era în zilele lui Irod, regele Iudeii, un preot cu numele Zaharia…, iar femeia lui era din fiicele lui Aaron şi se numea Elisabeta… Şi pe când Zaharia slujea înaintea lui Dumnezeu, în rândul săptămânii sale, a ieşit la sorţi, după obiceiul preoţiei, să tămâieze intrând în templul Domnului”*** (Luca 1, 5-9).

Aduceţi-vă aminte, iubiţilor, de locul acela care zice: ***„Nici un om nu va fi în cortul mărturiei când va merge el să se roage în Sfânta Sfintelor până când va ieşi el afară”*** (Leviticul 16, 17).

„Şi i s-a arătat îngerul Domnului, stând de-a dreapta altarului tămâierii” (Luca l, 11). Nu zice „jertfelnicului”, ci „altarului tămâierii”, căci jertfelnicul era altarul cel din afară, iar altarul tămâierii, cel dinăuntru. Deci, pentru că îngerul a fost văzut numai de el, şi că tot poporul îl aştepta afară, ne încredinţează că el intrase în Sfânta Sfintelor. ***„Şi s-a spăimântat Zaharia şi frică a căzut peste el. Iar îngerul a zis către el: Nu te teme, Zaharia, că s-a auzit rugăciunea ta şi Elisabeta, femeia ta, va naşte fiu şi se va chema numele lui Ioan… şi poporul aştepta afară pe Zaharia şi se mira că întârzie în templu. Şi ieşind, nu putea să vorbească… şi el le făcea semne”*** (Luca 1, 12-13, 21-22).

Vezi că el fusese înăuntru, după catapeteasmă? Acolo a primit vestea. Aceasta era în timpul sărbătorii Corturilor şi a postului, şi aceasta din urmă se înţelege prin cuvintele: „Să smeriţi sufletele voastre”. Iar această sărbătoare se făcea la iudei către sfârşitul lunii septembrie. Aşadar, atunci a zămislit Elisabeta.

Acum este timpul să arătăm că în a şasea lună de când Elisabeta purta în pântece pe Ioan, Maria a primit vestirea cea de bucurie şi a zămislit şi ea. Adică, acum a venit la ea Gavriil şi i-a zis: ***„Nu te teme Maria că ai aflat har de la Dumnezeu, şi iată că vei zămisli în pântece şi vei naşte fiu şi se va chema numele lui Iisus”*** (Luca 1, 30-31). Când ea s-a spăimântat şi a întrebat ***„Cum este aceasta cu putinţă?”***, îngerul i-a răspuns şi a zis: ***„Duhul Sfânt Se va pogorî peste tine şi puterea Celui Preaînalt te va umbri; pentru aceea şi Sfântul care Se va naşte din tine, Fiul lui Dumnezeu se va chema. Şi iată Elisabeta, rudenia ta, a zămislit fiu la bătrâneţea ei şi aceasta este a şasea lună pentru ea, cea numită stearpă. Că la Dumnezeu nimic nu este cu neputinţă”*** (Luca 1, 34-37).

Deci, dacă Elisabeta a zămislit în luna septembrie, Maria a zămislit mai târziu, în luna a şasea, în martie, şi dacă, mai departe, vom adăuga cele nouă

luni până la Naşterea lui Hristos, ajungem în luna decembrie, în care şi prăznuim această zi.

Am arătat mai înainte tot ce era de zis despre această zi. Numai una voiesc să mai adaug, şi apoi voi încheia. ***Să ne bucurăm de bucuria căreia ne-am făcut părtaşi prin Naşterea lui Hristos, şi pe Dumnezeu, Cel ce S-a făcut om, să-L proslăvim pentru această întrupare a Sa, şi după puterile noastre să-I aducem cinste şi mulţumire, însă lui Dumnezeu nu-I este plăcută altă mulţumire, decât aceea ca noi să ne mântuim sufletele noastre şi să ne silim a face fapte bune.***

Aşadar, să nu fim nemulţumitori către Binefăcătorul nostru. După puterile noastre, toţi să-I aducem de toate: credinţă, nădejde, dragoste, înfrânare, milostenie, iubirea aproapelui. Dar mai ales, când vă apropiaţi de această înfricoşată şi Sfântă Masă, de Sfintele Taine, faceţi aceasta cu frică şi cu cutremur, cu conştiinţa curată, cu post şi cu rugăciune. Socoteşte, o, omule, ce jertfă ai să primeşti, de ce Masă te apropii! Gândeşte că tu, cel ce eşti praf şi cenuşă, ai să primeşti Trupul şi Sângele lui Hristos! Când un împărat vă cheamă la masa sa, voi staţi acolo cu respect şi luaţi cu înfrânare din bucatele puse pe masă. ***Aici, însă, Dumnezeu vă invită la masa Sa şi v-a dat pe propriul Său Fiu; şi îngerii stau împrejur cu frică şi cu cutremur, şi heruvimii îşi acoperă feţele, şi serafimii strigă cuprinşi de spaimă: „Sfânt, Sfânt, Sfânt, este Domnul”. Ceea ce ni se dă la această Masă este vindecarea rănilor sufletului nostru, o visterie neîmpuţinată, care ne agoniseşte împărăţia cerurilor.***

Aşadar, să ne apropiem plini de o spaimă sfântă, şi plini de mulţumire să cădem mărturisind păcatele noastre, plângând de întristare pentru relele ce am făcut, întinzând mâinile la rugăciune către Dumnezeu. Astfel curăţindu-ne, să ne apropiem cu toată liniştea şi rânduiala către Împăratul cerului. Ca o sărutare duhovnicească să primim Jertfa cea curată şi sfântă, să ne aţintim ochii noştri cu râvnă spre dânsa şi să ne înflăcărăm inimile noastre, ca să nu ne adunăm aici spre osândire, ci spre înfrânarea sufletului, spre dragoste, spre fapta bună, spre împăcarea cu Dumnezeu, spre o pace adâncă, spre câştigarea nenumăratelor bunătăţi, pentru ca noi înşine să ne sfinţim şi să zidim pe aproapele nostru.

O, iubiţilor, viaţa noastră este scurtă; să fim treji şi să veghem! Să ne pregătim bine, să arătăm râvnă către toţi şi să fim băgători de seamă întru toate.

Desigur, este cea mai mare dispreţuire pentru Dumnezeu când cineva se apropie aici fiind întinat de păcat. Ascultă ce zice despre aceasta Apostolul: ***„De va pângări cineva casa lui Dumnezeu, îl va strica Dumnezeu pe el”*** (I Corinteni 3, 17). Noi nu vrem ca în loc să-L împăcăm pe Dumnezeu, să-L întărâtăm

împotriva noastră; mai vârtos ***să ne apropiem cu toată grija, toată curăţia şi liniştea sufletului, cu rugăciune şi cu inimă înfrântă, ca prin aceasta să dobândim bunăvoinţa Domnului nostru Iisus Hristos şi să ne facem părtaşi bunătăţilor făgăduite, prin darul şi prin iubirea de oameni ale Aceluiaşi Domn Iisus Hristos, căruia împreună cu Tatăl şi cu Sfânt Duh se cuvine cinstea, în vecii vecilor. Amin***

(sursa Predici la duminici şi sărbători)

Sfântul Ioan Gură de Aur - Orice lucrare ce are ca scop mântuirea sufletelor este supusă de la început atacurilor

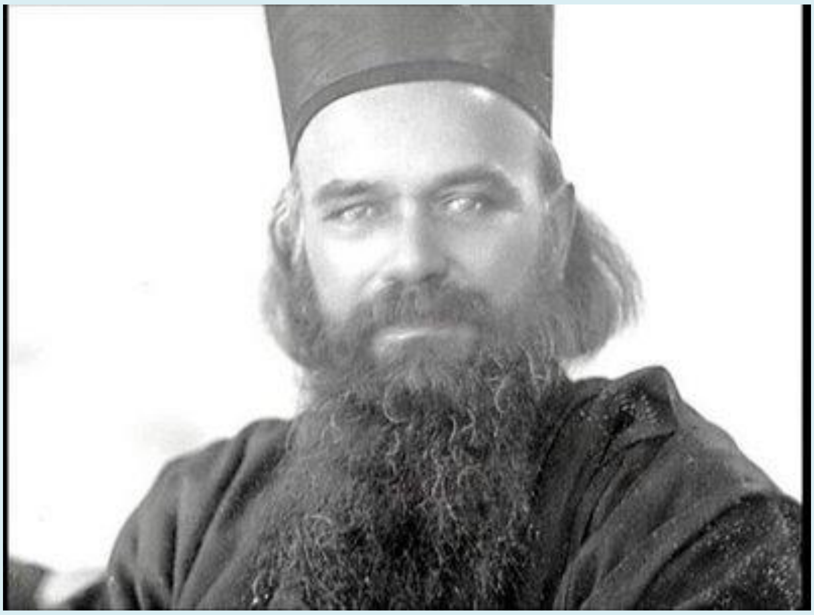
Orice lucrare care are ca scop mântuirea sufletelor este supusă de la început atacurilor. Îndată ce s-a născut Hristos a izbucnit furia lui Irod. Şi tu, dacă te vei învrednici vreodată să-L slujeşti în vreun fel pe Dumnezeu, vei suferi mult, te vei îndurera tare, te vei afla în mari primejdii. Să nu te miri. Să nu te tulburi. Să nu-ţi spui: „Eu împlinesc voia lui Dumnezeu şi ar trebui să fiu slăvit şi încununat pentru asta. Aşadar de ce să sufăr?".

Să-ţi aduci atunci aminte de Hristos, Care a fost prigonit până la moarte şi ne-a prevenit: „Dacă M-au prigonit pe Mine şi pe voi vă vor prigoni ” (Ioan 15, 20). Ne-a făcut însă şi o făgăduială: „Cel ce va răbda până la sfârşit, acela se va mântui ” (Matei 10, 22). Dacă cineva se îngrijeşte de mântuirea lui, este imposibil să piară. Dumnezeu nu-l va părăsi în greutăţi şi primejdii.

Ce i-a spus Domnul lui Petru? „Simone, Simone, iată că Satana v-a cerut să vă cearnă ca pe grâu; dar Eu M-am rugat pentru tine ca să nu-ţi piară credinţa” (Luca 22, 31-32).

(Sfântul ierarh Ioan Gură de Aur, Problemele vieţii, Editura Egumeniţa, Galaţi, p. 22)

Sfântul Nicolae Velimirovici - Predică la Naşterea Domnului - Evanghelia Întâiului Născut

din Predici (la Ajunul Crăciunului şi Utrenia Zilei de Crăciun)

Iar naşterea lui Iisus Hristos aşa a fost: Maria, mama Lui, fiind logodită cu Iosif, fără să fi fost ei înainte împreună, s-a aflat având în pântece de la Duhul Sfânt. Iosif, logodnicul ei, drept fiind şi nevrând s-o vădească, a voit s-o lase în ascuns. Şi cugetând el acestea, iată îngerul Domnului i s-a arătat în vis, grăind: Iosife, fiul lui David, nu te teme a lua pe Maria, logodnica ta, că ce s-a zămislit într-însa este de la Duhul Sfânt. Ea va naşte Fiu şi vei chema numele Lui Iisus căci El va mântui poporul Său de păcatele lor. Acestea toate s-au făcut ca să se împlinească ceea ce s-a zis de Domnul prin proorocul care zice: "Iată, Fecioara va avea în pântece şi va naşte Fiu şi vor chema numele lui Emanuel, care se tâlcuieşte: Cu noi este Dumnezeu." Şi deşteptându-se din somn, Iosif a făcut aşa precum i-a poruncit îngerul Domnului şi a luat la el pe logodnica sa. Şi fără să fi cunoscut-o pe ea Iosif, Maria a născut pe Fiul său Cel Unul-Născut, Căruia I-a pus numele Iisus. (Matei 1:18-25).

Cel care, în ascultare şi smerenie, se apropie de Domnul Iisus Hristos nu va mai dori niciodată să se despartă de El.

Prima încercare pentru un ostaş din oastea lui Hristos este lucrarea în ascultare şi smerenie.

Lumea cea nouă, zidirea cea nouă, omul cel nou: toate au început cu ascultare şi smerenie. Lumea cea veche a călcat peste ascultarea faţă de Dumnezeu, şi peste smerenia faţă de El şi prin aceasta a stricat podul care lega pământul de cer.

Materialele duhovniceşti pentru reconstruirea acestui pod sunt, înainte de toate, ascultarea şi smerenia.

Cât timp Adam era bogat în ascultare şi smerenie, nu era cu putinţă să faci deosebirea între duhul său şi Duhul lui Dumnezeu, între voia şi gândurile sale şi cele ale lui Dumnezeu. El simţea, dorea şi gândea nimic altceva decât intru Dumnezeu şi spre Dumnezeu. Aşa cum îngerii lui Dumnezeu se aflau pururea înaintea lui Dumnezeu, tot aşa era şi Adam (într-o apropiere directă) şi din această apropiere se vedea Izvorul luminii, al înţelepciunii şi al iubirii. El nu avea nevoie să aprindă o lumânare, vieţuind chiar în Soarele Însuşi. Lumânarea sa nici nu ar fi ars, nici nu ar fi dat lumină în lumina acelui Soare.

Dar atunci când Adam a nesocotit ascultarea şi a pierdut smerenia - şi acestea două se câştigă sau se pierd întotdeauna împreună - atunci comunicarea sa directă cu Dumnezeu s-a rupt, podul s-a prăbuşit şi el a căzut într-o întunecime înfricoşătoare, nemişcată, în care el singur a trebuit să se lumineze, cu propria sa luminare - luminarea pe care i-o dăduse Dumnezeu atunci când dreptatea Lui l-a scos din Rai. Atunci el a început să facă o deosebire între el şi Dumnezeu, între voia lui şi voia lui Dumnezeu, simţămintele lui şi cele ale lui Dumnezeu - el nu numai că a început să facă şi să vadă o deosebire, dar nu a mai fost în stare (decât numai uneori, în clipele de iluminare) să-şi dea seama de asemănarea sa cu Dumnezeu.

Doamne, în ce stare, nenorocită şi necuprinsă, se afla din pricina neascultării şi a mândriei, cel care a fost făcut la început după chipul şi asemănarea Sfintei Treimi! ***(Spune Filaret al Moscovei în Omilia sa la Intrarea Maicii Domnului în Biserică: "În omul care se află în starea fără de păcat "chipul lui Dumnezeu" era izvorul binecuvântării; în omul căzut, era [numai] nădejdea binecuvântării.")***

Doamne, suntem cu toţii urmaşii lui Adam, toate mlădiţe mici din tulpina cedrului căzut care se ridicase odinioară măreţ deasupra făpturilor lui Dumnezeu din Rai; mlădiţe mici zdrobite de buruieni mari ale naturii nemiloase, sălbatice, care crescuse ca un zid între el şi Izvorul iubirii fără de moarte.

Vedeţi numai cum, într-o singură clipă, neascultarea şi mândria strămoşului omului schimbă pe dată întreaga zidire din jurul său şi el se înconjoară de o oştire de neascultători şi mândri!
Pe când Adam era ascultător şi smerit înaintea Ziditorului său, totul în jurul său respira ascultare şi smerenie. Dar ce schimbare a venit cât ai clipi din ochi! În momentul căderii lui Adam, el a fost înconjurat de neascultare.

- ⇒ *Lângă el se afla neascultătoarea Eva.*
- ⇒ *Se afla mai-marele care răspândea neascultarea şi mândria, duhul neascultării - satan.*
- ⇒ *Se afla întreaga natură - neascultătoare, răzvrătită şi plină de mânie.*
- ⇒ *Fructul, care se topise până atunci cu dulceaţă în gura omului, a început să-i surâdă cu amărăciune.*
- ⇒ *Iarba, care se înfăşurase în jurul picioarelor lui ca mătasea, a început să-l înţepe cs acele.*
- ⇒ *Florile, care se bucuraseră dăruindu-i mireasma lui să o respire pentru Domnul, au început să se sufoce cu buruienile, ca să-l îndepărteze pe om de ele.*
- ⇒ *Fiarele sălbatice, care s-au gudurat mai înainte în jurul lui ca mieluşeii, au început să sară la el cu dinţii ascuţiţi şi cu ochii aprinşi de furie.*

Totul s-a sălbăticit şi s-a împotrivit lui Adam. Şi cea mai bogată dintre toate făpturile s-a simţit ca fiind cea mai săracă. Înveşmântat mai întâi în slavă îngerească, s-a simţit acum umilit, însingurat şi gol: atât de gol, că a fost silit să ia din natură învelitori ca să-şi acopere goliciunea, atât cea trupească, cât şi cea sufletească. A început să ia piei de la animale şi frunze de copaci ca să-şi acopere trupul; şi pentru sufletul său a început să ia de la toate făpturile - de la făpturi! - cunoştinţe şi îndemânări. Cel care la început băuse din Izvorul îmbelşugat al vieţii era acum silit să umble cu animalele, să se plece în noroi ca să bea din adâncitura pentru a-şi potoli setea trupească şi sufletească.

Priviţi acum la Domnul Hristos. Este ascultare şi smerenie desăvârşită. Arhanghelul Gavriil, cel ce este ascultarea şi smerenia îngerească; Fecioara Maria - ascultare şi smerenie; Iosif - ascultare şi smerenie; păstorii - ascultare şi smerenie; craii de la răsărit - ascultare şi smerenie. Furtuni ascultătoare, vânturi ascultătoare, soarele şi luna ascultătoare, oameni ascultători, fiare ascultătoare, mormântul însuşi ascultător. Totul este ascultare pentru Soarele lui Dumnezeu, Noul Adam şi totul este smerit înaintea Lui, căci şi El este ascultător faţă de Tatăl Său, în chip desăvârşit, şi este smerit înaintea Lui.

Se ştie că, laolaltă cu tot ceea ce omul seamănă şi cultivă în pământ, răsar îndată şi alte plante şi ierburi, care nu au fost niciodată semănate, nici cultivate. Tot la fel este şi cu faptele cele bune: ***poţi semăna şi cultiva ascultarea şi smerenia cu mare grijă în sufletul tău şi vei vedea că un întreg buchet de alte fapte bune vor răsări îndată lângă ele. Printre primele vor fi simplitatea, atât înlăuntru, cât şi în afară. Ascultătoarea şi smerita Fecioara Maria era împodobită în acelaşi timp şi cu simplitate ca de copil. Acest lucru este la fel de adevărat şi pentru dreptul Iosif, şi pentru Apostoli şi Evanghelişti.*** Priviţi doar la simplitatea fără de asemănare cu care povestesc Evangheliştii marile întâmplări din istoria mântuirii omului, din istoria lumii! Vă puteţi închipui cu ce amănunte

şi cu ce înfumurare ar fi scris un scriitor din lume, de exemplu, despre învierea din morţi a lui Lazăr, dacă ar fi fost de faţă la acea întâmplare? Sau ce fel de dramă prozaică şi înfumurată ar fi scris despre tot ceea ce urma să se petreacă în sufletul lui Iosif cel ascultător, smerit şi simplu, în clipa în care a descoperit că fecioara care se află sub ocrotirea logodnei cu el, era însărcinată?

Aceasta se relatează în câteva propoziţii simple de către evanghelist în Evanghelia de astăzi: I***ar naşterea lui Iisus aşa a fost: Maria, mama Lui, fiind logodită cu Iosif, fără să fi fost ei înainte împreună, s-a aflat având în pântece de la Duhul Sfânt. Înainte de aceasta, evanghelistul dăduse genealogia Domnului Iisus, sau mai precis, aceea a dreptului Iosif, de la tribul lui Iuda şi casa lui David. În această genealogie, evanghelistul a înşirat oameni, născuţi din bărbaţi în chip firesc, aşa cum se nasc pe pământ toţi oamenii muritori. Apoi el începe îndată să vorbească despre naşterea Domnului şi zice: Iar naşterea lui Iisus Hristos aşa a fost?, ca şi cum, cu acest "iar", el vrea să arate chipul neobişnuit şi minunat al naşterii Lui, cu totul fără de asemănare cu chipul naşterii tuturor strămoşilor mărturisiţi ai lui Iosif. Maria, mama Lui, era logodită cu Iosif.*** În ochii lumii, această logodnă era văzută ca o introducere în viaţa unui cuplu căsătorit; dar în ochii Mariei şi ai lui Iosif nu era acelaşi lucru.

Cerută cu lacrimi de la Dumnezeu, Fecioara Maria a fost făgăduită lui Dumnezeu prin jurământul părinţilor săi. Cât despre ea, aceasta a primit cu voia ei jurământul făcut de către părinţii ei, după cum se vede în anii cei mulţi de slujire în Templul din Ierusalim. Dacă şi-ar fi urmat chemarea, fără îndoială că şi-ar fi petrecut tot restul zilelor vieţii ei în templu, întocmai ca Ana, fiica lui Fanuel (Luca 2: 36-37), dar legea a hotărât altceva şi aşa a trebuit să fie. Ea a fost logodită cu Iosif nu ca să vieţuiască în căsătorie cu el, ci pentru a scăpa de căsătorie. Toate amănuntele acestei logodne şi înţelesul ei se află în Predania Bisericii. Şi dacă oamenii ar aprecia tradiţia cu privire la Maica Domnului, la dreptul Iosif şi la toţi oamenii împreună lucrători cu aceştia, şi care sunt pomeniţi în Evanghelie, atât de mult cât apreciază ei tradiţiile - unele dintre ele dintre cele mai crunte - despre căpeteniile, conducătorii şi înţelepţii acestei lumi, sensul logodnei Preasfintei Fecioare Maria cu Iosif ar fi desluşit tuturor.

(Sfântul Ignatie spune că Fecioara ar fi fost logodită "că naşterea Lui să fie tăinuită în faţa diavolului; ca diavolul să creadă că El S-a născut dintr-o femeie căsătorită şi nu dintr-o fecioară." Şi aceasta se află în Comentariu la Matei al lui Ieronim şi în A doua omilie la Bunavestire al Sfântului Grigorie al Neocezareei).

Fără să fi fost ei înainte împreună?Aceste cuvinte nu înseamnă că după aceea cei doi au fost împreună ca bărbat şi femeie, ori că aceasta a fost în mintea Evanghelistului. În acest caz, Evanghelistul este interesat doar de naşterea Domnului Iisus şi nimic altceva şi el scrie cuvintele de mai sus pentru a arăta că naşterea Lui a avut loc fără să fi fost ei împreună ca bărbat şi femeie. De aceea înţelegeţi cuvintele înţelepte ale Evanghelistului ca şi cum el ar fi scris: "şi fără să fi fost ei înainte împreună s-a aflat având în pântece de la Duhul Sfânt". Numai de la Duhul Sfânt putea fi zămislit Cel care, în mijlocul împărăţiei întunericului şi răului, urma să afle Împărăţia Duhului luminii şi dragostei. Cum ar fi fost cu putinţă să-Şi îndeplinească menirea Dumnezeiască pe pământ, dacă El ar fi venit pe pământ prin toate căile pământeşti obişnuite, împiedicat de păcat ca ei, şi simţind duhoarea urâcioasă a stricăciunii care aduce moartea, aşa cum se întâmplă cu toţi? În cazul acesta, vinul nou ar fi avut mirosul burdufurilor vechi de vin şi Cel care venise să mântuiască lumea ar fi avut nevoie de mântuire. Lumea s-ar putea mântui numai printr-o minune a lui Dumnezeu; aceasta era credinţa tuturor oamenilor de pe pământ. Şi atunci când se lucrează minunea lui Dumnezeu, ea nu trebuie pusă la îndoială, ci primită, şi trebuie căutat în ea leac şi mântuire.

Cum a răspuns Iosif când a aflat despre sarcina Fecioarei Maria? Iosif, logodnicul ei, drept fiind şi nevrând s-o vădească, a voit s-o lase în ascuns. Vedem că el a fost în ascultare de legea lui Dumnezeu. El a împlinit voia lui Dumnezeu căci până atunci aceasta fusese revelată iudeilor. Şi el a fost smerit înaintea lui Dumnezeu. "Nu te face drept", atenţionează înţeleptul Solomon (Sirah 7:5). Cu alte cuvinte: nu sili la prea multă dreptate pe cei care păcătuiesc. Ci caută să simţi slăbiciunea ta şi propriile tale păcate şi sârguieşte-te cu milostivire să uşurezi judecarea păcătoşilor. Insuflat cu acest duh, Iosif nu a vrut să o vădească pe Fecioara Maria spre judecată pentru presupusul păcat: şi nevrând s-o vădească, a voit s-o lase în ascuns. Acest plan al său ne arată ce fel de om era Iosif, chip de dreptate şi milostivire desăvârşită, cum putea să ne arate vechea Lege. La el totul era simplu şi lămurit, aşa cum putea fi în sufletul unui om cu frică de Dumnezeu.

Dreptul Iosif aflase doar o cale potrivită când a venit cerul în planul său cu o poruncă neaşteptată: Şi cugetând el acestea, iată îngerul Domnului i s-a arătat în vis grăind: ***"Iosife, fiul lui David, nu te teme a lua pe Maria, logodnica ta, că ce s-a zămislit într-însa este de la Duhul Sfânt."*** ***Îngerul Domnului, care mai înainte vestise Preacuratei Fecioare venirea în lume a Dumnezeului-Om, vine acum să lumineze calea înaintea Lui şi să o bătătorească sub picioarele Lui.*** Îndoiala lui Iosif era o piedică în calea Lui - o piedică foarte grea şi primejdioasă care trebuia îndepărtată. Pentru a arăta cât de lesne le este puterilor cereşti să facă lucruri care sunt cu neputinţă pentru oameni, îngerul nu i-a apărut lui Iosif într-o viziune, ci într-un vis. Cu aceste cuvinte către Iosif fiul lui David, îngerul

a vrut să-l răsplătească şi să-l atenţioneze în acelaşi timp. Ca urmaş al Împăratului David, tu trebuie să te veseleşti de această taină sfântă şi să o înţelegi mai bine decât alţii.

Dar cum este aceasta că îngerul se referă la Fecioară ca logodnica lui: ***"Nu te teme a lua pe Maria, logodnica ta"?*** La fel a spus Domnul de pe Cruce mamei Sale: "***Femeie, iată fiul tău!"*** şi către ucenicul Său: "***Iată mama ta***!" (Ioan 19:26-27). Cu adevărat, cerul se lipseşte de cuvinte şi nu spune nimic de prisos. Dacă nu ar fi fost necesar să se spună aceasta, de ce a spus-o îngerul? Dacă numind-o pe Maria logodnica lui Iosif este pentru unii necredincioşi un motiv de poticneală, aceasta este tocmai ocrotirea curăţiei împotriva puterilor necurate. Întrucât cuvintele lui Dumnezeu nu sunt ascultate numai de către oameni, ci de către toate lumile, atât bune, cât şi rele. Cel care doreşte să pătrundă în inima tuturor tainelor lui Dumnezeu, trebuie de asemenea să primească planurile lui Dumnezeu pentru toate lucrurile cele văzute şi nevăzute.

"Că ce s-a zămislit într-însa este de la Duhul Sfânt." Aceasta este lucrarea lui Dumnezeu şi nu a omului. Nu te uita la fire, nici să nu te înfricoşeze legea. Aceasta este lucrarea Celui care este mai mare decât firea şi mai puternic decât legea, fără de care firea ar fi lipsită de viaţă şi nici nu ar avea tăria legii.

Din ceea ce i-a spus îngerul lui Iosif, se vede lămurit faptul că Fecioara Maria nu-i spusese nimic despre întâlnirea ei de mai înainte cu marele arhanghel, cum este la fel de lămurit faptul că acum, când Iosif avea de gând să o izgonească, ea nu s-a apărat în nici un chip. Vestea îngerului, la fel cu toate tainele cereşti care i-au fost dezvăluite treptat, ea le păstra punându-le în inima sa (Luca 2:19; cf. 2:51). În credinţă şi ascultarea faţă de Dumnezeu, ea nu s-a dat înapoi de la nici o umilire faţă de oameni. "Dacă îndurările mele sunt plăcute lui Dumnezeu, de ce nu le-aş îndura?" au spus mai târziu mucenicii creştini. ***Vieţuind în rugăciune necurmată şi cugetând la Dumnezeu, Precurata putea spune şi ea: "Dacă umilirea mea este bine-plăcută lui Dumnezeu, de ce nu aş îndura-o? numai să fiu dreaptă înaintea lui Dumnezeu, cine cunoaşte inima şi lumea poate face ce vrea cu mine." Ea ştia bine că oamenii nu-i puteau face nimic dacă Dumnezeu nu îngăduia.*** Ce smerenie aleasă este aceasta înaintea Dumnezeului celui viu şi ce dragoste minunată fată de voia Lui! Şi mai mult - ce duh viteaz se vede în această fecioară aleasă: ***"Cine este omul cel ce se teme de Domnul" (Psalm 24/25:13).*** Pe când cei păcătoşi din zilele noastre ca şi în toate vremurile aduc mărturisitori mincinoşi ca să mărturisească pentru ei, ***Fecioara Maria, care nu a avut bărbat care să mărturisească pentru ea, ci numai pe Dumnezeu Cel Atotputernic, ea nu s-a apărat; nu s-a tulburat, ci a rămas liniştită - şi a aşteptat ca Dumnezeu, la vremea Lui cea bună să o lămurească. Şi Dumnezeu S-a grăbit să lămurească alegerea Lui. Acelaşi înger care îi descoperise marea taină a***

zămislirii ei s-a grăbit să vorbească acum în locul Fecioarei celei tăcute. Apoi i-a tălmăcit lui Iosif ceea ce deja se întâmplase şi îngerul a mers mai departe şi i-a spus ceea ce urma să fie: "Ea va naşte fiu şi vei chema numele lui Iisus căci El va mântui poporul Său de păcatele lor."

Hrisostom spune: "El nu spune: ea îţi va naşte fiu, ci pur şi simplu va naşte, pentru că ea nu naşte numai pentru el, ci pentru lumea întreagă". Îngerul i-a spus lui Iosif să se poarte cu Noul-Născut ca şi cum ar fi tatăl Lui adevărat şi de aceea el spune: "şi vei chema numele Lui". "Iisus" înseamnă "Mântuitor" şi de aceea următoarea vorbire începe cu "căci", însemnând: Îl vei numi "Mântuitor", "***căci El va mântui poporul Său de păcatele lor***."

Arhanghelul este vestitorul curat al lui Dumnezeu. El vorbeşte ceea ce află de la Dumnezeu; el vede adevărul în Dumnezeu. Pentru el, firea, cu toate legile ei, este ca şi cum nu ar exista. El cunoaşte numai atotputernicia Dumnezeului Celui viu, aşa cum şi Adam o cunoştea odinioară. Spunând: "***El va mântui poporul Său de păcatele lor***", Arhanghelul a prevestit cele mai mari lucrări ale lui Hristos. ***Hristos urma să vină şi să mântuie oamenii, nu de vreun rău din afară, ci de cel mai mare rău, de păcat, care este pricina tuturor relelor din lume. El trebuie să mântuiască pomul omenirii nu de o mulţime de omizi care tăbărăsc asupra lui într-un an, ci de viermele de la rădăcină, de la care se ofileşte copacul întreg. El nu vine ca să mântuiască omul de oameni, ori de popoare, ci ca să mântuiască toţi oamenii şi toate popoarele de satan, semănătorul şi stăpânul păcatului. El nu vine ca fraţii Macabei, ori Baraba, ori Bar-Kohba, pentru a stârni răzvrătire împotriva romanilor, care năvăliseră ca o mulţime de omizi asupra poporului iudeu ca să-l pustiască, ci ca un doctor fără de moarte, şi al lumii întregi, înaintea venirii căruia israelitenii şi romanii, grecii şi egiptenii şi toate popoarele de pe pământ, bolnavi şi mai mult decât bolnavi, se slăbănogeau datorită unuia şi aceluiaşi microb - păcatul.*** Hristos urma mai târziu să împlinească desăvârşit prevestirea Arhanghelului. "Iertate îţi sunt păcatele" a fost rostirea biruitoare peste întreaga Sa preoţime pământească din rândul oamenilor. Aceste cuvinte cuprindeau atât numirea bolii, cât şi leacul izbăvitor. ***Păcat: numirea bolii; iertarea păcatelor: leacul izbăvitor.*** Iosif a fost cel dintâi muritor din Noua Zidire, care a fost vrednic să cunoască scopul adevărat al venirii Răscumpărătorului şi esenţa adevărată a preoţiei Lui.

Ceea ce i-a spus Arhanghelul lui Iosif până acum este îndeajuns pentru acesta, care ascultă de această poruncă nouă şi directă de la Dumnezeu, pentru a pune capăt gândurilor şi planului său de a o alunga pe Maria. Cerul porunceşte - Iosif ascultă. ***Dar nu este calea obişnuită a cerului de a porunci oamenilor fără chemarea de a înţelege şi a răspunde liber. Voia lui Dumnezeu a fost dintru început ca omul să fie liber în lucrările sale. În libertate, în alegerea liberă a***

omului, se sălăşluieşte toată frumuseţea fiinţei omeneşti. Fără libertate, omul ar fi doar un lucru nefiresc, înrobit al zidirii lui Dumnezeu, stăpânit şi pus în mişcare doar de către voia şi puterea Lui. În natură se află multe lucruri de acest fel făcute de Dumnezeu, dar El a sortit omului un loc aparte, dându-i libertatea de a hotărî pentru Dumnezeu sau împotriva Lui, pentru viaţă ori pentru moarte. O sălăşluire plină de cinste şi în acelaşi timp de primejdie.

De aceea poruncă pe care Dumnezeu o da lui Adam nu este deloc simplă: ***"Din toţi pomii din Rai poţi să mănânci, iar din pomul cunoştinţei binelui şi răului să nu mănânci",*** şi Dumnezeu adaugă îndată: ***"căci, în ziua în care vei mânca din el, vei muri negreşit"*** (Facerea 2:16-17). În această ultimă parte a poruncii, Dumnezeu dă omului mintea pentru a înţelege şi o pricină pentru voia lui, ca să nu mănânce din pomul oprit - ***"căci, în ziua în care vei mânca din el, vei muri negreşit".*** Îngerul face acum la fel ca şi Iosif. Primind porunca de a o lua pe Maria şi de a nu o alunga şi aflând el că rodul pântecelui ei feciorelnic era de la Duhul Sfânt, Arhanghelul îi aminteşte lui Iosif de proorocirea desluşită a marelui prooroc: ***"Iată, fecioara va lua în pântece şi va naşte fiu şi vor chema numele lui Emanuel" (Isaia 7:14)*** şi Matei adaugă această lămurire mai limpede: "care se tâlcuieşte: ***"Cu noi este Dumnezeu"".***

Ceea ce s-a spus deja: "şi vei chema numele lui Iisus" nu se împotriveşte cu ceea ce se spune aici: "**şi vor chema numele lui Emanuel**, care se tâlcuieşte "**Cu noi este Dumnezeu**" ".

În primul caz lui Iosif i se spune să dea numele Lui Iisus (Mântuitor) şi în cel de-al doilea caz se lămureşte faptul că pruncul se va numi de către popoare şi neamuri Emanuel (cu noi este Dumnezeu). Atât un nume cât şi celălalt, fiecare în felul său, vădeşte scopului pentru care Hristos vine în lume şi rostului Său în această venire. El va veni ca să ierte păcatele, să-i miluiască pe oameni şi să-i mântuiască de păcat şi astfel se va numi Mântuitor - Iisus.

"***Cine poate să ierte păcatele fără numai unul Dumnezeu?" (Marcu 2:7). Nimeni în lume; nimeni în cer, nici pe pământ nu are dreptul să ierte păcatele şi să mântuiască de păcat decât numai Dumnezeu Însuşi,*** deoarece păcatul este viermele din inima bolii acestei lumi. Nimeni nu cunoaşte grozăvia nemărginită a păcatului mai mult ca Dumnezeu, care este fără de păcat; şi nimeni nu poate scoate afară viermele păcatului decât numai Dumnezeu. ***Astfel, aşa a iertat Iisus păcatul şi astfel i-a făcut pe oameni întregi. El este Dumnezeu în mijlocul oamenilor. Dacă cineva ar rândui numele în ordine firească, numele "Emauel" ar veni înaintea numelui "Iisus". Pentru ca Noul-născut să poată împlini lucrarea de mântuire, El trebuie să fie Emanuel - să vină ca Dumnezeu în mijlocul nostru. Dar, oricum ar fi, aceste nume au acelaşi sens: Emanuel este Mântuitorul şi Mântuitorul este Emanuel.*** În orice caz, un lucru

este mai lămurit decât toate celelalte din lume şi anume că nu există nici un fel de mântuire în lumea aceasta dacă Dumnezeu nu vine în această lume şi că nu există nici vindecare, nici mântuire pentru noi oamenii dacă Dumnezeu nu este cu noi, nu ca o idee oarecare sau ca un vis frumos, ci ***cu noi aşa cum suntem noi - cu un suflet aşa cum avem noi, un trup aşa cum avem noi, în sărăcie şi suferinţă ca noi şi, în cele din urmă, în aceea că suntem noi cei mai deosebiţi de Dumnezeu - în moarte aşa ca noi.***

De aceea, fiecare credinţă care arată că Dumnezeu nu a venit în trup şi că El nu poate să vină în trup este neadevărată, întrucât o asemenea credinţă Îl prezintă ca o mamă vitregă şi nu ca o mamă. Îl prezintă ca fiind slab, deoarece Îl ţine întotdeauna în spatele celei mai mari lupte - lupta cu satan, păcatul şi moartea. Satan trebuie să fie legat; prima creştere a păcatului trebuie smulsă din sufletul omului; limba şarpelui morţii trebuie să fie zdrobită - trebuie să se facă o lucrare mai mare şi mai grea decât aceea a lui Atlas purtând lumea pe umerii săi. Dumnezeul nostru a purtat această luptă şi a dus-o biruitor. Oamenilor de alte credinţe le este teamă, chiar şi în gândurile lor, să permită zeilor lor o asemenea luptă, în care împotrivitorii lor ar putea ieşi biruitori. Ce fel de mamă ar fi aceea care nu s-ar îndrepta spre pământ din iubire pentru copilul ei, să-l mângâie, să-l legene şi să-i murmure încet un cântec? Şi cu atât mai mult dacă pruncul ar fi în primejdie de foc sau de fiare sălbatice? ***O Doamne, iartă-ne nouă întrebările acestea!***

Cum ai putea să fii Tu Ziditorul milostiv al lumii şi să nu Te coborî peste noi în milostivirea Ta? Cum ai putea Tu, numai de la o depărtare înnegurată şi neindurerată, să fi privit către ticăloşia noastră şi să nu ne fi răcorit pe noi în focul nostru şi nici să ne fi aşezat în adăpostul în care suntem atacaţi de fiare sălbatice? Cu adevărat, Tu ai coborât printre noi, şi Te-ai smerit chiar mai jos decât o cere oricare fel de dragoste pământească. Tu Te-ai născut în trup, pentru a trăi şi a mântui pe cei care se află în trup; Tu ai băut din paharul suferinţei tuturor făpturilor Tale, neîmpărtăşind cu nimeni acest pahar al părtăşiei amare, ci numai Tu singur ai golit-o. De aceea Tu eşti Mântuitorul nostru, pentru că Tu ai venit Dumnezeu printre noi; Tu ai venit Dumnezeu printre noi pentru că Ţie Ţi-a stat în putinţă să fii Mântuitorul nostru. Slavă Ţie, O Iisuse Emanuel al nostru!

Să ne întoarcem la Iosif: cu frică şi cu cutremur el a văzut tot mai desluşit că se ţesea în jurul lui o ţesătură mai pătrunzătoare decât lumina soarelui şi mai atotcuprinzătoare decât aerul; o ţesătură a cărei pânză este Atotputernicul şi îngerii şi întreaga zidire sunt firele de mătase. Au căzut sorţii omului ca să slujească drept unealtă a lui Dumnezeu în mijlocul acestei ţesături a Noii Zidiri. ***În acelaşi timp omul nu este conştient că Dumnezeu lucrează prin el, omul este slab şi neputincios, şovăielnic şi cu băgare de seamă. Dar atunci când un***

om simte că Dumnezeu l-a luat în mâinile Sale, aşa cum fierarul ia fierul ca să facă o potcoavă, el se simte în acelaşi timp şi puternic şi smerit, hotărât în lucrările sale şi sprijinit de către Dumnezeul lui.

Când Iosif s-a trezit din somn, el a făcut precum i-a poruncit lui îngerul şi a luat-o pe Fecioara Maria din nou la el şi nu a cunoscut-o pe ea până ce ea născuse pe Fiul ei cel Unul-Născut şi a chemat numele Lui Iisus. Atunci când citim Evangheliile, trebuie să intrăm în mintea evaghelistului şi să nu aşezăm mintea noastră în Evanghelie. Evanghelistul însuşi se minunează când vorbeşte despre minunea naşterii Mântuitorului. Întâia lui lucrare este de a arăta că această naştere s-a săvârşit în chip minunat. Ceea ce întăreşte Evanghelistul Matei în Evanghelia de astăzi este deja cea de-a patra dovadă.

- ✓ *Mai întâi el spune că Fecioara Maria era numai logodită cu Iosif;*
- ✓ *în al doilea rând, că ea s-a aflat însărcinată de la Duhul Sfânt;*
- ✓ *în al treilea, că îngerul, într-un vis, a arătat că rodul pântecelui ei era minunat şi nepătruns şi*
- ✓ *în al patrulea rând, vedem aici că îngerul repetă acum acelaşi gând şi spune că Iosif nu a cunoscut-o pe ea până ce ea născuse pe Fiul ei cel Unul-născut. De aceea, este limpede că lumina zilei faptul că evanghelistul nu se gândeşte să spună că, după această naştere, Iosif a avut relaţii trupeşti cu Maria. Ceea ce nu s-a petrecut până a dat naştere Fiului ei, nu s-a întâmplat nici după aceea, când ea Îl născuse pe El.*

Dacă spunem despre cineva că, în timpul slujirii Liturghiei în biserică, acesta nu a fost deloc atent la cuvintele preotului, nu vrem să spunem că, îndată ce slujbă s-a terminat, omul a fost atent la cuvintele preotului. Sau, când spunem că un păstor cântă în timp ce oile pasc, noi nu credem că el se opreşte din cântat când oile se opresc din păscut.

Teofilact spune: "După cum s-a spus la vremea Potopului că nu s-a întors corbul pe corabie până ce a secat apa pe pământ, acesta în mod firesc nu s-a întors nici după aceea, sau cum a spus ***Hristos:*** ***"Eu întotdeauna sunt cu voi, chiar până la sfârşitul lumii", nu înseamnă că El nu va fi după aceea!".***

De aceea cuvântul " întâiul-născut" se foloseşte numai pentru Domnul Iisus (Psalm 88/89:28; cf. II Samuel 7:12-16; Evrei 1:5-6; Romani 8:29), care este primul dintre toţi regii şi întâi născut între mulţi fraţi Romani 8:29), care înseamnă: între toţi bărbaţii mântuiţi şi primiţi că fii ai Săi. Dacă cuvântul "întâi născut" ar fi scris cu litere mari, ca un titlu special, nu ar mai fi nici o îndoială asupra sensului său. Sau, dacă s-ar pune o virgulă înainte de cuvântul "întâiul născut", nu ar fi nici o îndoială sau neînţelegere. Iată cum trebuie să se citească: ca şi cum "Întâiul născut" ar fi un titlu, cu o virgulă înaintea lui: şi a dat naştere

Fiului ei, întâiul născut. Domnul Iisus este Întâiul născut ca un Ziditor al Noii Împărăţii, ca Noul Adam.

Se spune despre Sfântul Amon (a cărui sărbătoare este la 4 octombrie) că a petrecut optsprezece ani căsătorit fără să fi avut legături trupeşti cu femeia lui. Sfânta Mare Muceniţă Anastasia (22 decembrie) a petrecut şi ea un număr de ani căsătorită cu Pubius, senator roman, fără să-şi împlinească căsătoria. Dăm aici doar două exemple dintre altele mii.

Prin cea mai curată feciorie a ei, înainte, în timpul şi după naştere, Fecioara Maria a îndreptat mii de fecioare şi tineri spre o viaţă a fecioriei de-a lungul istoriei Bisericii. Gândindu-se la fecioria ei, multe femei căsătorite şi-au desfăcut căsătoria dăruindu-se curăţiei feciorești. Privind la ea, mulţi care au dus o viaţă cu totul desfrânată, s-au lepădat de desfrânare, curăţindu-şi sufletele murdare cu lacrimi şi rugăciune. Cum, atunci, s-ar putea închipui că Preacurata Fecioară, stâlpul şi insuflarea curăţiei şi fecioriei creştine de-a lungul veacurilor, se afla pe o treaptă a fecioriei mai joasă decât aceea a fecioarelor Anastasia, Tecla, Varvara, Parascheva şi toate celelalte fără de număr? Sau, cum ne-am putea închipui că, cea care L-a născut în trup pe Domnul ei cel fără de patimă, ar fi putut cunoaşte vreodată umbra patimii trupeşti? Cea care L-a purtat şi a dat naştere lui Dumnezeu a fost fecioară nu numai în trup, ci şi în duh, aşa cum spune Sfântul Ambrozie. Şi Hrisostom compară Duhul Sfânt cu o albină zicând: "aşa cum o albină nu va intra într-un vas urât mirositor, tot la fel nici Duhul Sfânt nu va intra într-un suflet necurat."

Să nu mai vorbim despre aceasta, despre care ar trebui să vorbim mai puţin şi să ne minunăm mai mult. ***Acolo unde se sălăşluieşte ascultarea şi smerenia faţă de Dumnezeu, acolo este curăţie. Domnul vindecă slujitorii Săi ascultători şi smeriţi de toată patima pământească şi de poftă.***

Să ne curăţim conştiinţele, sufletele, inimile şi minţile, ca să ne învrednicim de puterea binecuvântată a Sfântului Duh; ca pământul să nu-şi mai semene sământă în adâncul nostru, pentru ca Sfântul Duh să înceapă în noi o viaţă nouă şi un om nou, ca cea a Domnului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Slavă şi laudă să-I înălţăm Lui, împreună cu Tatăl şi cu Sfântul Duh - Treimea cea de o fiinţă şi nedespărţită, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Sfântul Nicolae Velimirovici - Predică la Naşterea Domnului - Evanghelia despre Pâinea cea cerească din iesle

din Predici (la Ajunul Crăciunului, Ceasul al Treilea)

În zilele acelea a ieşit poruncă de la Cezarul August să se înscrie toată lumea. Această înscriere s-a făcut întâi pe când Quirinius ocârmuia Siria. Şi se duceau toţi să se înscrie, fiecare în cetatea sa. Şi s-a suit şi Iosif din Galileea, din cetatea Nazaret, în Iudeea, în cetatea lui David, care se numeşte Betleem, pentru că el era din casa şi din neamul lui David, ca să se înscrie împreună cu Maria, cea logodită cu el, care era însărcinată. Dar pe când erau ei acolo, s-au împlinit şi zilele ca ea să nască, şi a născut pe Fiul său Cel Unul-Născut şi L-a înfăşat şi L-a culcat în iesle, căci nu mai era loc de găzduire pentru ei. Şi în ţinutul acela erau păstori, stând pe câmp şi făcând de strajă noaptea împrejurul turmei lor. Şi iată, îngerul Domnului a stat lângă ei şi slava Domnului a strălucit împrejurul lor şi ei s-au înfricoşat cu frică mare. Dar îngerul le-a zis: "Nu vă temeţi. Căci, iată, vă binevestesc vouă bucurie mare, care va fi pentru tot poporul; că vi S-a născut azi Mântuitor, Care este Hristos Domnul, în cetatea lui David. Şi acesta vă va fi semnul: Veţi găsi un prunc înfăşat, culcat în iesle. Şi deodată s-a văzut, împreună cu îngerul, mulţime de oaste cerească, lăudând pe Dumnezeu şi zicând: Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu, şi pe pământ pace, între oameni bunăvoire! Iar după ce îngerii au plecat de la ei la cer, păstorii vorbeau unii către alţii: Să mergem, dar, până la Betleem, să vedem cuvântul acesta ce s-a făcut şi pe care Domnul ni l-a făcut cunoscut. Şi, grăbindu-se, au venit şi au aflat pe Maria şi pe Iosif şi pe Prunc, culcat în iesle. Şi văzându-L, au vestit cuvântul vestit lor despre acest copil. Şi toţi câţi auzeau se mirau de cele spuse lor de către păstori. Iar Maria păstra toate aceste cuvinte, punându-le în inima sa. **(Luca 2:1-20)**

În zilele acelea, Cezarul August stăpânea pământul. Atotstăpânirea sa peste întregul pământ este o închipuire a Atotstăpânirii lui Dumnezeu asupra celor două lumi: sufletească şi materialnică. Balaurul puterii cu multe capete, care, de la începutul păcatului, adusese stricăciuea popoarelor pământului, a fost lăsat numai cu un singur cap. Toate popoarele şi seminţiile cunoscute de pe pământ, se aflau în puterea lui August în chip nemijlocit ori mijlocit, fie numai prin trimiterea tributului lor către el, fie prin recunoaşterea zeilor romani şi a puterilor romane.

Lupta pentru putere se potolise pentru o vreme şi singura putere asupra întregii lumi se afla cu totul în mâinile lui Cezar August. Nu se afla nici un om sau zeu deasupra lui; el însuşi a fost numit zeu şi oamenii aduceau jertfe chipului său: animale junghiate şi lucruri necurate. De la întemeierea lumii, nici un muritor nu ridicase putere mai mare decât Cezar August, care stăpânea peste lumea întreagă fără să aibă vreun alt râvnitor; şi cu adevărat, de la întemeierea lumii, omul, zidit de către Dumnezeul Cel viu, nu căzuse niciodată într-o nimicnicie şi scârbă atât de adâncă ca atunci, când împăratul roman a început să fie idolatrizat - şi el, fiind om cu toate slăbiciunile şi neputinţele omeneşti, cu lungimea de zile a vieţii sale ca a unei trestii, cu stomac, cu intestine, ficat şi rinichi, care după câteva zeci de ani se schimbau într-o duhoare năpădită de viermi şi ţărână lipsită de viaţă; un om ale cărui statui se ridicau în timpul stăpânirii sale şi ţineau atâta cât viaţa, puterea şi stăpânirea sa.

În această vreme de pace pe dinafară şi scârbă pe dinăuntru, S-a născut Domnul Iisus Hristos, Mântuitorul oamenilor şi Înnoitorul întregii zidiri. De ce nu S-a născut El ca fiu al puternicului Cezar; care putea, cu o singură lege, să impună o nouă religie, fără nici o suferinţă sau umilire, fără sânge şi cunună de spini, fără Cruce şi mormânt întunecat? Cezarul, cu atoată puterea sa, putea face orice şi astfel putea porunci ca, într-o anumită zi, toţi idolii din imperiu să fie sfărâmaţi, să înceteze slăvirea zeilor mincinoşi şi să fie înlocuiţi de credinţa întru Unul şi singurul Dumnezeul Cel viu, Făcătorul cerului şi al pământului.

De ce a fost nevoie ca Hristos Domnul să se nască într-o seminţie necunoscută - israelitenii - şi într-un sat necunoscut - Betleem - şi dintr-o fecioară necunoscută - Maria? A fost drept pentru Mântuitorul lumii ca să se nască într-o asemenea smerenie, să trăiască, să sufere moarte şi înviere, şi la jumătate de veac de la venirea Lui în lume, să treacă înaintea impărăţiei romane, ca să se audă de numele Lui? Dacă nu ar fi avut biruinţă mai mare şi mai grabnică, S-ar fi născut în cetatea lumii, în cetatea bogată a Romei, la curtea Cezarului? Ce ar fi fost dacă steaua de la răsărit ar fi strălucit deasupra Romei? Ce ar fi fost dacă îngerii lui Dumnezeu ar fi cântat laude de pace şi bunăvoire deasupra acoperişului auriu al curţii împărăteşti, ca să le audă cei mai mari nobili ai acestei lumi şi, auzindu-le, să se întoarcă pe dată către Hristos ca

Dumnezeu-Om şi Mântuitor? Şi dacă Hristos, pe când era copil, ar fi fost la Palatiniu ca să întoarcă pe toţi fiii nobilimi către Evanghelia Sa? Şi dacă, în forumul roman, El ar fi grăit vestita Sa predică despre Fericiri şi astfel ar fi înmuiat inimile celor două milioane de cetăţeni ai Romei? Şi astfel, cu lege după lege, noua Credinţă s-ar fi statornicit, Împărăţia Cerurilor s-ar fi aşezat pe pământ, şi Hristos ar fi fost întronat, nu pe tronul unui împărat păstor numit David, ci pe tronul puternicului Cezar August.

Ce ar spune cineva despre aceasta? Noi spunem că este o nebunie de râs. Să ne ierte Dumnezeu că am spus în cuvinte asemenea nebunie; dar facem aceasta cu gânduri bune - pentru învăţătura acelora, în ale căror inimi şi minţi ar putea veni asemenea nebunii, când se gândesc la naşterea Domnului Iisus. Pentru a arăta că aceasta este o nebunie (ceea ce nu este lucrare mai grea decât să sufli cenuşa de pe cărbunii aprinşi), vom reaminti îndată că ***Dumnezeu a făcut primul om din marea Lui dragoste, şi că fiinţa omenească se zideşte pe două principii: pe libertate şi pe ascultare smerită.***

Libertatea este putinţa omului de a stăpâni Raiul după voia lui, să mănânce din toate roadele care creşteau în Rai şi să stăpânească animalele cum dorea. ***Ascultarea smerită faţă de Dumnezeu trebuia să fie principiul călăuzitor al libertăţii omului.*** Dar numai Dumnezeu este desăvârşit în libertate şi nu are nevoie de nici un principiu călăuzitor, căci El nu o poate apuca pe căi greşite. Ascultarea smerită venea în locul judecăţii şi iubirii dragostei a omului, aşa încât el, cu libertatea dată lui de către Dumnezeu, şi dorind ascultare smerită înaintea lui Dumnezeu, era îmbunătăţit ca zidire. Adam s-a bucurat de libertatea sa în Rai asupra milioanelor de fiinţe şi lucruri făcute de Dumnezeu – nu este aceasta o dovadă a iubirii fără margini a lui Dumnezeu? Adam a trebuit să-şi încerce ascultarea smerită asupra unei singure porunci dată de către Dumnezeu şi asupra unui singur lucru din Rai – asupra pomului cunoaşterii binelui şi răului. Nu este aceasta o dovadă a dragostei fără margini a lui Dumnezeu pentru omenire şi a bunăvoinţei Lui?

Dar, de îndată ce Eva şi Adam s-au apropiat de pomul încercării, ei au căzut în păcat: smerenia lor s-a schimbat în mândrie, credinţa lor s-a schimbat în îndoială şi ascultarea în neascultare. Şi astfel zidirea desăvârşită a lui Dumnezeu şi-a pierdut dreapta socoteală a minţii, inimii şi voinţei, pentru că el gândea şi dorea rău; şi cu aceasta el s-a îndepărtat de mâna ocrotitoare a lui Dumnezeu, căzând în îmbrăţişarea pierzătoare a lui satan. Iată cheia şi desluşirea tuturor celor ce se întâmplă în lume; iată cheia şi desluşirea faptului că Domnul Iisus nu S-a născut în Roma ca fiu al lui Cezar August şi de ce El nu a impus învăţătura Sa mântuitoare lumii cu ajutorul puterii impărăteşti şi a legii. Când un copil alungă mâna mamei lui şi se duce în prăpastia primejdiei, care mamă se îmbracă în mătase şi face scări de marmură ca să coboare în prăpastie să-şi salveze copilul?

- ***Dumnezeu ar fi putut îngrădi pomul din Rai cu foc de o asemenea tărie, încât Adam şi Eva să nu se poată apropia. Dar atunci unde ar fi fost libertatea acestei fiinţe minunate zidite de Dumnezeu, a omului ca un mic Dumnezeu? Unde ar fi fost deosebirea dintre el şi toate celelalte zidiri, cărora nu le fusese dată această libertare?***
- Dumnezeu L-ar fi putut naşte pe Mântuitorul în Roma, ca să se numească fiu al lui Cezar şi prin lege – prin foc şi sabie – ca şi cu Mahomed – să impună omenirii noua credinţă. ***Dar unde ar fi fost libertatea acestei făpturi minunate zidite de Dumnezeu, a omului micul Dumnezeu?***
- Dumnezeu ar fi putut alege o cale şi mai iute. El n-ar fi avut nevoie să trimită în lume pe Unul-Născut Fiul Său, ci pur şi simplu să fi trimis jos o întreagă armată dintre sfinţii Săi îngeri ca să sufle din trâmbiţe în lungul şi în latul pământului; şi oamenii ar fi căzut în genunchi cu frică şi cu cutremur, recunoscând pe adevăratul Dumnezeu, lepădându-se de slăvirea idolilor. ***Dar iarăşi – unde ar fi fost frumuseţea şi libertatea omului şi frumuseţea ascultării smerite înaintea Făcătorului? Unde ar fi fost înţelegerea duhului omenesc? Unde ar fi fost dragoste şi unde calitatea de fiu?***

Domnul Iisus trebuia să arate limpede ca lumina soarelui patru lucruri, că omul, căzut, şi cu o minte întunecată, aşternuse uitarea peste:

- *ascultarea smerită, de fiu a omului faţă de Dumnezeu;*
- *dragostea părintească a lui Dumnezeu faţă de oameni;*
- *libertatea pierdută, împărătească a omului şi, în sfârşit,*
- *puterea împărătească a lui Dumnezeu.*

Domnul Iisus a arătat ascultare smerită, de fiu, în hotărârea de a Se naşte ca om în trup. Pentru că trupul smerit al omului era, pentru El, o peşteră şi mai umilitoare decât aceea din Betleem. Mai mult, El Şi-a arătat ascultarea smerită născându-Se în sărăcie, fără nici una dintre nevoile vieţii: într-un popor puţin cunoscut şi dintr-o mamă cu totul necunoscută lumii. Noul Adam trebuia să-l vindece pe vechiul Adam de neascultare şi mândrie. Leacul era ascultarea şi smerenia. De aceea Domnul nu a venit în lume din mândra Romă, ci din Betleem, şi nu din casa socotită de August dumnezeiască, ci din pocăita şi smerita casă a lui David.

Dragostea părintească a lui Dumnezeu a fost arătată prin Domnul Iisus în suferinţa Sa împreună cu oamenii şi pentru oameni. Cum ar fi fost cu putinţă ca Domnul să arate dragostea lui Dumnezeu printr-o suferinţă atât de mare dacă S-ar fi născut în Roma, la curtea lui Cezar? Cel care porunceşte şi cârmuieşte prin legi, socoteşte suferinţa ca fiind stricăciune.

Libertatea desăvârşită a omului asupra firii, asupra firii sale trupeşti şi sufleteşti, ca şi asupra purtării sale în lumea sa, au fost arătate de către Domnul Iisus în lungile Sale postiri, neînfricoşarea Sa în faţa tuturor primejdiilor şi nevoinţelor vieţii, şi a sfintelor Sale minuni, prin care s-a dezvăluit atotputernicia Sa asupra firii.

Domnul Iisus a arătat puterea desăvârşită a lui Dumnezeu asupra vieţii şi a morţii în chipul cel mai desluşit, prin minunata Sa Înviere din morţi.

Dacă S-ar fi născut în Roma, ca fiu al lui Cezar August, cine ar mai fi crezut în postirea Lui, în minunile Sale, ori în Învierea Sa? N-ar fi spus lumea că totul a fost hotărât, răspândit pretutindeni şi sporit prin trâmbiţare puternică şi aur împărătesc?

În cele din urmă, trebuie să se spună că smerenia Fiului lui Dumnezeu a avut strâmtorările sale şi acestea au pornit din păcat. Printr-o asemenea necurăţie (atât sufletească, morală, cât şi trupească) ca a Romei şi a curţii împăratului din Roma, Dumnezeu nu S-ar fi putut coborî pe pământ. Cel a cărui menire era de a curăţi omenirea de murdăria păcatului, trebuia să se nască în curăţie, neprihănire şi sfinţenie.

Se lămureşte astfel înţelepciunea că Dumnezeu S-a dezvăluit prin naşterea Mântuitorului – cu alte cuvinte, prin alegerea unui popor, a unei seminţii, a unui loc şi a unei mame – ceea ce este negrăit de mare ca şi judecata Sa la vremea facerii lumii. Tot ceea ce face Dumnezeu nu face ca un vrăjitor, ci ca un gospodar.

El zideşte încet, dar zideşte pe temelii trainice. El seamănă şi aşteaptă ca ceea ce a semănat să încolţească, să înflorească şi în cele din urmă să dea roadă. El îndură cu răbdare mii de înfrângeri de-a lungul vremii, pentru a primi o biruinţă veşnică.

În zilele acelea, Cezar August a dat poruncă pentru ca toată lumea să se înscrie. Şi fiecare trebuia să meargă în cetatea sa, ca să se înscrie acolo. Ce mândrie din partea Domnului lumii! Şi ce umilire pentru oameni! Tot ceea ce face satan pentru a-L umili pe Dumnezeu se întoarce, prin judecata Celui Atotputernic, spre defăimarea lui şi slava lui Dumnezeu şi adună cele trebuincioase pentru mântuirea omului.

Prin mijlocirea atotstăpânirii lui Cezar pe pământ, satan a voit să-L umilească pe Dumnezeu, dar Dumnezeu S-a folosit de această atotstăpânire pentru a aduce pace pe pământ la vremea când Împăratul Păcii urma să Se arate oamenilor. Printr-o înscriere generală, satan a vrut să întărească robia tuturor oamenilor faţă

de un om făcut de Dumnezeu, dar Dumnezeu a folosit această înscriere pentru a împlini proorocirea naşterii Mântuitorului în Betleem.

Şi s-a suit şi Iosif din Galileea, din cetatea Nazaret, în Iudeea, în cetatea lui David, care se numeşte Betleem, pentru că el era din casa şi din neamul lui David. Din Nazaret se merge cale de trei zile pe jos până în Betleem. Sfânta Fecioară, având rod în pântecele ei, este probabil ca Sfânta Familie să fi mers mai mult timp până să ajungă în cetatea lui David. Ce călătorie grea şi obositoare trebuie să fi fost! Mai întâi, călătoria peste câmpia lungă şi neschimbată a Galileii, apoi suind şi coborând peste muntele Samarinean şi o traversare atentă şi cu purtare de grijă peste pustiurile spinoase ale Iudeii. Dacă, în cursul unei asemenea călătorii lungi, nu le-a fost foame, atunci trebuie să le fi fost sete, căci erau numai trei izvoare tot drumul. Se pot închipui mulţimile, care aşteptau şi se îmbulzeau în jurul fiecăruia dintre aceste izvoare, când această înscriere era în curs de desfăşurare. Dar Domnul smerit şi ascultător a venit pe lume pe o cale spinoasă, şi aceasta fusese arătată din pântecele Maicii Sale. Cezar a dat poruncă să fie înregistraţi cu toţii, şi Cel Căruia I se supun serafimii a mers în ascultare, să Se înscrie ca cetăţean al muritorului şi pământeanului Cezar. Înainte, El a zis către Înaintemergătorul Său şi vărul Ioan: "…***se cuvine nouă să împlinim toată dreptatea***" (Matei 3:15). El arătase deja aceasta, din pântecele Maicii Sale. Şi, înainte, El a zis către ei: "***Daţi cele ce sunt ale Cezarului, Cezarului***" (Luca 20:25), El împlinise întru totul aceasta, înainte de a ieşi din pântecele Maicii Sale.

Cu Maria, cea logodită cu el, care era însărcinată. Slăvitul Evanghelist Luca, fiind învăţat atât de înţelepciunea lumii, cât şi de Duhul Sfânt, întăreşte cu grijă lucrarea zămislirii minunate a Sfintei Fecioare. Evanghelistul Luca vine să ajute conştiinţele tuturor celor care şi-ar putea tulbura mintea. Sfântul Luca a fost doctor, mai întâi al trupului şi apoi al sufletului. Ca medic învăţat şi doctor de trup, el era în chip firesc priceput în ceea ce priveşte pricina şi urmarea în lumea materialnică. Dar el a avut înţelepciunea şi curajul de a afirma şi de a făptui o lucrare privind o întâmplare nemaicunoscută, în care, puteri mai înalte au schimbat legile firii, şi a apărut viaţă într-un chip cu totul minunat, împotriva legilor firii. O asemenea mărturie din partea unui doctor este cu adevărat de mare preţ.

Dintre toţi Evangheliştii, Sfântul Luca se opreşte cel mai mult asupra zămislirii Fecioarei Maria. Mai întâi, el zăboveşte cel mai mult asupra vorbirii dintre Arhanghelul Gavriil şi Sfânta Fecioară (Luca 1:26-38). El ne spune aici că Iosif a mers la Betleem, ca să se înscrie cu Maria, logodnica sa, care era însărcinată.

Vorbind despre cartea neamului Domnului Iisus, el spune: ***Şi Iisus Însuşi era ca de treizeci de ani când a început (să propovăduiască), fiind, precum se socotea, fiu al lui Iosif, care era fiul lui Eli*** (Luca 3:23). Aceasta era aşa cum gândea lumea, deşi El nu era, de fapt, Fiul lui Iosif, ci Fiul lui Dumnezeu. Aceasta este cu adevărat voia cea mai minunată şi plină de dragostea lui Dumnezeu faţă de oameni! ***Pentru mântuirea omului, El l-a schimbat pe Saul, cel mai mare prigonitor al creştinilor, în Pavel, care a fost cel mai mare apărător al Creştinismului şi l-a schimbat pe Luca, vindecător de trupuri, în cel mai mare mărturisitor al unei întâmplări duhovniceşti nemaiauzite în lume.***

Chiar dacă Iosif venea din casa lui David şi David era din cetatea Betleem, nici David şi nici Iosif, ultimul urmaş al său, nu avea nici o rudenie în Betleem. Iosif a venit în Betleem, care era cetatea sa din punct de vedere istoric şi duhovnicesc (în nici un alt fel). Nu avea nici o rudenie care să-l primească; nici un prieten care să-l întâmpine. Nu era nici un loc pentru ei la han. Casele oamenilor erau ale străinilor, în care străinii îşi aşteptau rudeniile de la ţară şi prietenii. El a căutat încoace şi-ncolo, dar nu a aflat nimic, decât un câmp unde păstorii îşi păşteau turmele lor.
Iudeea este plină de astfel de câmpuri. Aici se aflau proorocii, Manase, Sfântul Sava cel sfinţit şi Sfântul Hariton cel mare şi sfinţii fraţi hozeviţi; peşterile de deasupra Mării Moarte, în care s-a ascuns David de Saul, peşterile de pe Muntele Ispitirii. Ca şi acestea şi alte peşteri, care, din slava peşterii Betleemului, au strălucit cu lumina sfinţilor, se află mai multe peşteri, în care păstorii beduini îşi pasc turmele lor până astăzi, după cum poate să mărturisească oricare călător la Locurile Sfinte.

Şi a născut pe Fiul său Cel Unul-Născut şi L-a înfăşat şi L-a culcat în iesle. Iată, ca şi Evanghelia lui Matei, trebuie să se facă deosebirea între cuvântul "Unul-Născut" şi cuvântul de dinaintea "lui", căci nu este întâiul fiu născut al Sfintei Fecioare despre care se vorbeşte aici, ci Unul-Născut Dumnezeiesc, singurul Fiu născut al lui Dumnezeu, care, în noua zidire, este Întâi-Născut între mulţi fraţi (Romani 8:29), Întâiul-Născut mistic în Împărăţia Treimii din veşnicie şi Întâiul-Născut istoric în Biserica lui Dumnezeu, în Împărăţia lui Dumnezeu cea văzută şi cea nevăzută.

Ea L-a înfăşat şi L-a culcat în iesle. Paiele curate sunt mai bune decât mătasea murdară. Cu mult mai neîntinată este ieslea decât curtea lui Cezar şi peştera oilor decât Roma, cetatea stăpânitorului lumii întregi! Să stea Pruncul în peşteră şi în iesle! Oile şi boii nu cunosc păcatul şi păstorii ştiu mai puţin despre păcat decât alţii. ***Pentru Domnul Iisus, lumină este acolo unde sălăşluieşte neîntinarea; şi căldură este acolo unde păcatul nu îngheaţă pieptul.***

Cine ştie de câte ori David, fiul lui Iesei, a mers la această peşteră? Este posibil ca el să fi ieşit ca să lupte împotriva lui Goliat, ucigându-şi împotrivitorul cu o piatră din praştia sa, deşi Goliat era înarmat până în dinţi. Acum Pruncul şade în această peşteră, după legile oamenilor fiind urmaş al aceluiaşi păstor David; şi El se va porni asupra lui Goliat cel cumplit, asupra lui satan, care împărăţeşte în Ierusalim, sub înfăţişarea lui Goliat-Irod şi în Roma sub înfăţişarea lui Goliat-August şi pretutindeni în lume, sub înfăţişarea lui Goliat-Păcat şi cel mai mare dintre toţi Goliaţii – Moartea. Întreaga armată a lui satan este înarmată până în dinţi şi va râde să-L vadă pe Iisus pornind împotriva lui cu o armă neputincioasă în aparenţă, aşa cum primul Goliat a râs de David şi de praştia lui. ***Arma biruitoare a lui Iisus va fi ceva mai moale decât piatra. Ea va fi din lemn – o cruce din lemn.***

Era noapte şi liniştea nopţii stăpânea. Călătorii osteniţi, supuşii lui Cezar, s-au odihnit şi somnul le-a reînnoit puterea. Doar păstorii nu dormeau, făcând de strajă noaptea împrejurul turmei lor. Peştera din Betleem trebuie să fi fost în afara oraşului, sau trebuie să fi fost foarte greu de crezut că păstorii din partea locului să se fi folosit de ea. Dar mai târziu, când această peşteră vestită a devenit locul cel mai important din Betleem, oraşul se mărise deja foarte mult şi au împrejmuit-o. La o jumătate de oră de mers de la Betleem spre vârful dealului, se află cătunul cunoscut drept al "Păstorilor". Prin tradiţie, păstorii îşi ţineau oile lor aici. Din grăirea care a avut loc între ei, după ce le-a apărut îngerul, vedem că păstorii se aflau la o oarecare depărtare de peşteră şi de Betleem: "***Să mergem, dar, până la Betleem, să vedem cuvântul acesta ce s-a făcut.***"

Apoi, în locul acesta, potrivit predaniei celei adevărate, îngerul Domnului s-a arătat lângă păstorii care stăteau de strajă şi slava Domnului a strălucit împrejurul lor, şi ei s-au înfricoşat cu frică mare. ***Slava lui Dumnezeu care luminează îngerii şi pe cei drepţi este minunată! În trupul lor muritor, unii s-au făcut vrednici în trecut să vadă lumina slavei lui Dumnezeu!***
Proorocul Iezechiel vorbeşte astfel despre ceea ce a văzut el însuşi: "***Şi am mai văzut ceva, ca un fel de foc, un fel de lumină strălucitoare care-l împresura de jur împrejur. Cum este curcubeul ce se află pe cer la vreme de ploaie, aşa era înfăţişarea acelei lumini strălucitoare care-l înconjura. Astfel era chipul slavei Domnului. Şi când am văzut eu aceasta, am căzut cu faţa la pământ.***" (Iezechiel 1:27-28).

Dar **îngerul**, din strălucirea cea cerească, linişteşte păstorii cu cuvintele: ***"Nu vă temeţi. Căci iată, vă binevestesc vouă bucurie mare, care va fi pentru tot poporul; că vi S-a născut azi Mântuitor, care este Hristos Domnul, în cetatea lui David. Şi acesta vă va fi semnul: Veţi găsi un prunc înfăşat, culcat în iesle."***

În Noua Zidire, îngerii lucrează ca vestitori ai Ziditorului. S-a arătat mai întâi un înger înaintea Sfintei Fecioare Maria, apoi înaintea dreptului Iosif şi acum înaintea păstorilor şi apoi se vor arăta înaintea crailor de la răsărit, toate potrivit cu nevoile hotărârii lui Dumnezeu.

Arhanghelul s-a închinat Sfintei Fecioare cu cuvântul: "***Bucură-te.***". La fel zice şi păstorilor: "***Iată, vă binevestesc vouă bucurie mare.***" Când craii au văzut steaua deasupra peşterii, ei s-au bucurat cu bucurie foarte mare. Hristos este miezul unei bucurii de nepovestit. El vine la închisoare ca să-i slobozească – poate fi o bucurie mai mare pentru cei care Îl recunosc? Şi pentru cei care vestesc venirea Lui, venirea Prietenului şi Răscumpărătorului, ce pot spune ei mai adevărat despre acest rar vizitator al închisorii, decât faptul că El este bucurie, că vine bucurie şi bucuria a venit?

Abia vorbise îngerul că s-a şi arătat în jurul lui mulţime de oaste cerească lăudând pe Dumnezeu.

- *Numai Domnul Dumnezeu este mai desăvârşit în frumuseţe decât îngerii.*
- *Numai glasul Lui este mai dulce şi mai dătător de viaţă decât acela al îngerilor.*

Marele Isaia a auzit glasul dulce al îngerilor, pe când cântau "***Sfânt, sfânt, sfânt este Domnul Savaot, plin este tot pământul de slava Lui***" (Isaia 6:3).

Şi marele prooroc al tainelor din Noul Testament, **Sfântul Ioan Evanghelistul** scrie în viziunea sa despre îngeri: "***Şi am văzut şi am auzit glas de îngeri mulţi, de jur împrejurul tronului… şi era numărul lor zeci de mii de zeci de mii şi mii de mii***" (Apocalipsa 5:11).
Asemenea frumuseţe de slavă cerească s-a arătat păstorilor simpli din Betleem. Până atunci, asemenea slavă putea fi văzută numai de către persoane alese şi aceasta este prima oară când aflăm în Sfânta Scriptură despre o mulţime întreagă de muritori de rând care vedeau şi auzeau limpede mulţimea de îngeri nemuritori. Acesta este un semn că, o dată cu venirea pe pământ a lui Hristos, cerul este larg deschis celor ce îl caută în curăţia inimii.

Această arătare a îngerului aduce şi alte vestiri, necunoscute oamenilor până atunci, şi nescrise în Sfânta Scriptură. Aceasta este lauda cea nouă, pe care o cântă îngerii. Marele Isaia i-a auzit cântând: "***Sfânt, sfânt, sfânt Domnul***…". Aceasta este o laudă numai pentru slava lui Dumnezeu. Dar acum, îngerii cântă o laudă nouă înaintea păstorilor, care ar putea fi numită **laudă de mântuire**:

"Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu
şi pe pământ pace,

între oameni bunăvoire.” (Luca 2:14)

Când oamenii, în bucuria inimii, pun pe primul loc slăvirea lui Dumnezeu din cele mai înalte suişuri (şi nu a vreunui zeu făcut de om pe pământ pe treapta cea mai de jos), ***atunci aceasta aduce pace pe pământ – şi atât unul cât şi celălalt aduc pace şi bunăvoire printre oameni.***

Domnul Iisus a venit pe pământ pentru ca întreg pământul să ridice laudă Dumnezeului Celui de sus şi astfel să aducă pace pe pământ şi bunăvoire printre oameni. “***Eu sunt Domnul… Eu sălăşluiesc pacea…***” (Isaia 45:6-7).

În timp ce strămoşul nostru Adam, cu inima şi cu mintea cânta neîncetat laude Dumnezeului Celui de sus, pământul existenţei sale era în pace, trupul său nu era sfâşiat de nici un fel de pofte ori patimi, aflându-se în armonie desăvârşită atât cu sufletul cât şi cu duhul; şi era plin de bunăvoire, de dragoste atât pentru Ziditorul său, cât şi pentru zidirile lui Dumnezeu din jurul său. Când a păcătuit, inima lui s-a umplut de frică, buzele lui au amuţit de groază şi neodihna i-a cuprins întreaga fiinţă, poftele drăceşti crescând în el iute ca un vis – pofte drăceşti faţă de Dumnezeu, de femeia lui, de toate fiinţele din Rai şi faţă de el însuşi. El s-a simţit gol şi a început să se ascundă de la faţa lui Dumnezeu.

Aşadar, de la păcatul lui Adam până la Hristos, numai cei drepţi ca Abel, Enoh, Noe, Avraam, Isaac şi Iacov erau în stare să aducă slavă lui Dumnezeu Cel din cer, să aibă pace pe pământ în trupurile lor şi bunăvoire faţă de oameni. Alţi oameni s-au înstrăinat slăvind felurite închipuiri şi idoli sau pe ei înşişi, zidirile lui Dumnezeu. Şi s-a iscat ceartă între oameni cu privire la dumnezeul pe care să-l slăvească. Pentru neslăvirea Dumnezeului Celui adevărat şi slăvirea zeilor mincinoşi, închipuiţi, a venit neodihnă asupra pământului, asupra întregului pământ şi din aceste două lucruri a venit reaua voire printre oameni care a schimbat viaţa omului într-un Turn Babel şi în foc al iadului.

Împreună cu Noua Zidire, trebuie să rânduim cele trei lucruri care l-au făcut pe Adam fericit în Rai.

De aceea, la vremea naşterii Noului Adam, Domnul Iisus, mulţimile îngerilor au cântat **lauda de mântuire**:

“Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu,
şi pe pământ pace,
între oameni bunăvoire.” (Luca 2:14).

Şi astfel toţi Apostolii, în epistolele lor, aduc slavă şi laudă lui Dumnezeu Cel din cer şi Apostolul Pavel spune: “***El este pacea noastră…!***” (Efeseni 2:14).

Toţi sfinţii lui Dumnezeu, de la cel dintâi, ne-au învăţat că faptele bune nu sunt acelea care arată cât de mult dai cuiva, ci bunăvoirea cu care dai.

Sfântul Grigorie ***spune în predicile sale despre Evanghelie (Cartea 1, Omilia 5), "pentru Dumnezeu nu există dar mai bogat decât bunăvoirea".***

După această întâmplare fără de asemănare în istoria omenirii, şi singura vrednică de Domnul şi Mântuitorul nostru, îngerii s-au retras din priveliştea oamenilor, lăsând păstorii într-o stare de minunare bucuroasă.

"***Să mergem, dar, până la Betleem, să vedem cuvântul acesta ce s-a făcut şi pe care Domnul ni l-a făcut cunoscut.***" De ce nu au spus "îngerul", mai degrabă decât să spună "Domnul"? Pentru că îngerii lui Dumnezeu s-au arătat într-o frumuseţe atât de mare şi de strălucitoare, cum mintea omenească nu şi-L putea închipui pe Dumnezeu, Atotputernicul, El Însuşi într-o frumuseţe mai mare şi mai strălucitoare. Şi în afară de aceasta, în Sfânta Scriptură, îngerii lui Dumnezeu sunt adesea numiţi "Domnul". Aceasta vine din faptul că adevăraţii iudei erau foarte neschimbaţi în credinţa lor în Dumnezeu şi tot ceea ce aflau prin mijlocirea unui înger, socoteau că vine de la Dumnezeu Însuşi.

"Să vedem cuvântul acesta ce s-a făcut." Păstorii nu spun: să vedem dacă aceasta s-a făcut acolo. Ei nu au nici cea mai mică îndoială că ceea ce le spusese Domnul într-o asemenea descoperire minunată, trebuia să se întâmple cu adevărat. Inimile lor simple nu cunoşteau şovăiala. Îndoiala se sălăşluieşte adesea în inimile care sunt întunecate de păcat şi de patimi.

Şi grăbindu-se, au venit şi au aflat pe Maria şi pe Iosif şi pe Prunc, culcat în iesle. Vă puteţi închipui cât de grabnic au alergat păstorii până în dealul Betleemului! Bucuria le-a dat aripi şi s-au aflat îndată lângă Sfânta Familie. ***În peştera în care îşi păşteau turmele, Cel Căruia I se închină lumea întreagă , Şi-a aflat adăpost; în ieslea în care ei puneau hrană pentru turmele lor, stătea înfăşată în scutece Pâinea cea Cerească, care dă viaţă tuturor lucrurilor celor vii. Paiele pe care le lăsaseră oile slujiseră drept pat pentru Cel Care, de la începutul lumii, stătuse pe heruvimi de foc.*** **Betleem înseamnă "Casa Pâinii".** Înţelesul ascuns al acestui nume a fost scos la lumină prin naşterea Dmnului nostru Iisus, Pâinea cea Cerească, în locul acela. "***Eu sunt pâinea cea vie, care s-a pogorât din cer.***" (Ioan 6:51).

Evanghelistul spune că ei i-au aflat pe Maria şi pe Iosif. În chip firesc, tatăl se pomeneşte mai întâi şi apoi mama. Acesta este obiceiul în zilele noastre şi tot aşa era şi pe vremea ceea, când femeia era pusă pe planul al doilea faţă de bărbat. Evanghelistul o pomeneşte pe Maria mai întâi, potrivnic obiceiului străvechi. El face aceasta dinadins, pentru a întări faptul că Maica Domnului este

numai părintele pământesc al Mântuitorului, Iosif nefiind bărbatul ei, ci numai ajutorul şi ocrotitorul ei.

Şi, văzându-L, au vestit cuvântul grăit lor despre acest Copil. Şi toţi câţi auzeau se mirau de cele spuse lor de către păstori. Desigur că păstorii aveau multe de spus! Ochii lor văzuseră ceea ce la puţini ochi le fuseseră dat să vadă; urechile lor auziseră ceea ce la puţine urechi le fuseseră dat să audă. Şi toţi câţi auzeau se mirau… Este lămurit că aceasta nu este doar pentru Maria şi Iosif, altfel nu ar fi spus "toţi". Trebuie să fie şi pentru alţii din preajma peşterii din Betleem, cărora (prin voia lui Dumnezeu) păstorii le-au dezvăluit această taină cerească minunată.

Evanghelistul Luca spune despre Sfânta Maria: ***Iar Maria păstra toate aceste cuvine, punându-le în inima sa. Evanghelistul are o grijă nemărginită faţă de fericita Fecioară. El veghează mereu asupra inimii ei, cercetează simţirile care vin spre inima cea mai curată, a aceleia care poartă cununa logodnei cu Duhul Sfânt.*** Ea asculta tot ceea ce se spunea, tot ceea ce trebuia să spună cerul şi pământul despre Fiul ei şi păstra toate aceste cuvinte în inima sa.

- *Venea vremea ca ea să-şi deschidă gura, să rodească bogăţiile din comoara inimii ei, să vorbească despre toate tainele, pentru ca Apostolii şi Evangheliştii să afle despre ea.*
- *Venea vremea ca ea să fie Apostolul apostolilor şi Evanghelistul Evangheliştilor – şi această vreme urma să vină după slăvirea Fiului ei.*

Când cel Unul-Născut a ieşit din mormânt şi a înviat din morţi, Apostolii s-au întrebat între dânşii din nou: cine este acesta? Pe cine trebuiau ei să întrebe? Pe ea, numai pe ea, pe pământ. Şi ea le spunea atunci tuturor că ea ţinuse în inima ei – cuvintele arhanghelului de la Nazaret şi cele ale păstorilor de la Betleem şi multe, multe alte cuvinte şi taine pe care singură ea le putea şti, din apropierea ei faţă de Învăţătorul Apostolilor.

Şi astfel, Domnul Iisus nu S-a născut în Roma, la curtea lui Cezar, pentru a fi domnul lumii prin tăria armelor, ci printre păstori, pentru a dezvălui în felul acesta caracterul minunat al venirii Sale în lume ca iubitor de pace.

- *Aşa cum un păstor îngrijeşte şi îşi hrăneşte turmele sale, tot aşa El îi îngrijeşte şi îi hrăneşte pe toţi oamenii.*
- *Şi tot aşa cum un păstor se îngrijeşte de oaia cea bolnavă sau rătăcită mai mult decât de nouăzeci şi nouă de oi sănătoase, tot aşa şi El Se îngrijeşte mai mult de cei păcătoşi decât de cei drepţi – mai mult de oameni decât de îngeri.*

- *Şi tot aşa cum un păstor îşi cunoaşte fiecare oaie în parte, şi fiecare oaie îşi cunoaşte păstorul, aşa va fi şi cu El, marele Păstor şi turma Sa gânditoare, de oameni.*
- *Şi tot aşa cum păstorul îşi veghează turma noaptea, când toată lumea doarme fără griji, aşa va petrece şi El, Păstorul cel Bun, multe nopţi, pline de groază şi ispite, veghind asupra turmei Sale de oameni şi rugându-se pentru ei, în ascultare smerită faţă de Tatăl Său Cel ceresc.*

Fiecare întâmplare din viaţa Sa este o Evanghelie întreagă în sine. Şi astfel, atunci când El tocmai S-a născut, şi încă nu putea să deschidă gura şi să rostească nici măcar un singur cuvânt, El dăruieşte lumii o întreagă Evanghelie în chipul, locul şi împrejurările naşterii Sale.

- *El nu Se putea naşte la o curte împărătească, pentru că menirea Sa nu este de a fi cârmuitor pământesc. Împărăţia Lui nu este din lumea aceasta, care este întunecată ca norii de furtună şi trecătoare ca un vis.*
- *El nu se putea naşte ca fiu al unui împărat pământesc, întrucât calea Lui nu este aceea a focului şi a sabiei, a legilor şi a silniciei, ci a vindecării blânde a celor bolnavi şi întoarcerea lor treptată la sănătate.*

Faptele vieţii Sale nu se împotrivesc vorbelor Sale, ci le întăreşte. Învăţătura Sa se află în viaţa Sa şi în cuvintele Sale – Evanghelia Sa mântuitoare.

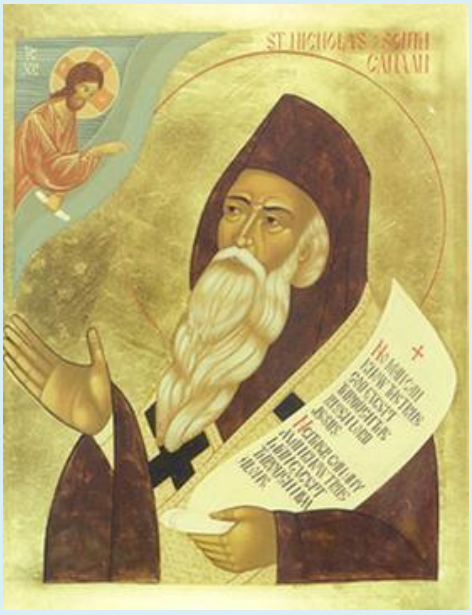
Tot ceea ce s-a făcut în venirea Lui pe pământ, s-a lucrat cu o atât de mare înţelepciune, pe care limba omului nu o poate grăi. De aceea ***slăvim înţelepciunea lui Dumnezeu în smerenie şi ascultare, căci El nu numai că ne lămureşte minţile noastre omeneşti, dar ne şi umple inimile cu bucurie – şi noi, plini de bucurie, repetăm lauda îngerilor:***

“***Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu,***
şi pe pământ pace,
între oameni bunăvoire.”

Slavă Fiului Celui Unul-Născut, în cer şi pe pământ, de pe tronul heruvimilor din cer şi în paiele Betleemului de pe pământ, împreună cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt, Treimea cea de o fiinţă şi nedespărţită, acum şi pururea şi-n vecii vecilor.

Amin.

Sfântul Nicolae Velimirovici - Predică la Naşterea Domnului - Evanghelia despre Magii de la Răsărit

din Predici (la Liturghia din ziua de Crăciun)

Iar dacă S-a născut Iisus în Betleemul Iudeii, în zilele lui Irod regele, iată magii de la Răsărit au venit în Ierusalim, întrebând: "Unde este regele iudeilor, Cel ce S-a născut? Căci am văzut la răsărit steaua Lui şi am venit să ne închinăm Lui."

Şi auzind, regele Irod s-a tulburat şi tot Ierusalimul dimpreună cu el. Şi adunând pe toţi arhiereii şi cărturarii poporului, căuta să afle de la ei: Unde este să Se nască Hristos? Iar ei i-au zis: În Betleemul Iudeii, că aşa este scris de proorocul: "Şi tu, Betleeme, pământul lui Iuda, nu eşti nicidecum cel mai mic între căpeteniile lui Iuda, căci din tine va ieşi Conducătorul, Care va paşte pe poporul Meu Israel."

Atunci Irod, chemând în ascuns pe magi, a aflat de la ei lămurit în ce vreme s-a arătat steaua. Şi, trimiţându-i la Betleem, le-a zis: Mergeţi şi cercetaţi cu de-amănuntul despre Prunc şi, dacă Îl veţi afla, vestiţi-mi şi mie, ca, venind şi eu, să mă închin Lui. Iar ei, ascultând pe rege, au plecat şi iată, steaua pe care o văzuseră în Răsărit mergea înaintea lor, până ce a venit şi a stat deasupra, unde era pruncul. Şi văzând ei steaua, s-au bucurat cu bucurie mare foarte. Şi intrând în casă, au văzut pe Prunc împreună cu Maria, mama Lui, şi, căzând la pământ, s-au închinat Lui; şi deschizând vistieriile lor, I-au adus Lui daruri: aur, tămâie şi smirnă. Iar luând înştiinţare în vis să nu se mai întoarcă la Irod, pe altă cale s-au dus în ţara lor. (Matei 2:1-12)

Este mai uşor pentru omul cel muritor să măsoare adâncimile mării şi înălţimile cerului înstelat, decât să măsoare adâncul şi înălţimea înţelepciunii Dumnezeieşti care vine din voia cerului pentru mântuirea omului. De aceea se află cu mult mai mulţi fii ai oamenilor care se dăruiesc mai degrabă celei dintâi decât celei de-a doua lucrări. Mai mulţi sunt aceia care fac iscodire cu ochii lor decât cu duhul lor. Ceea ce iscodesc ochii pare mai mare, dar, de fapt, ceea ce cercetează duhul este nespus mai larg şi mai adânc şi mai lung. ***Fiindcă Duhul toate le cercetează, chiar şi adâncurile lui Dumnezeu*** (I Corinteni 2:10).

Adâncimea înţelepciunii Dumnezeieşti, aşa cum era ea la începutul lumii vechi, mare şi minunată, nu era mai mare decât aceea de la începutul lumii celei noi, prin naşterea Domnului nostru Iisus Hristos.

Luaţi numai, ca un exemplu, înţelepciunea de negrăit a mărturiei Dumnezeieşti a naşterii Domnului nostru, făcută de către Sfinţii Evanghelişti Luca şi Matei. Cu privire, la toţi cei patru Evanghelişti: deşi fiecare dintre ei arată un întreg minunat, ei se întregesc unul pe celălalt, tot aşa cum o stea întregeşte o alta, tot aşa cum vara întregeşte primăvara, şi iarna, toamna. Şi aşa cum răsăritul nu poate fi priceput fără apus, sau nordul fără sud, tot la fel un Evanghelist nu poate fi priceput fără al doilea, sau doi fără al treilea, sau trei fără al patrulea.

Aşa cum cele patru colţuri ale pământului, fiecare în felul său aparte, dă la iveală slava şi măreţia Dumnezeului Celui viu, Unul în Treime, tot aşa cei patru Evanghelişti, fiecare în felul său aparte, dă la iveală slava şi măreţia Mântuitorului Hristos.

Unii oameni, potrivit temperamentului lor – şi există în om patru temperamente dominante - află mai multă pace şi sănătate trupească în răsărit, alţii în apus, alţii în nord sau în sud.

Pentru cel care nu-şi găseşte nici pacea nici sănătatea în nici unul din cele patru colţuri ale lumii, se spune în general că nu lumea este vinovată, ci el însuşi. Aşadar, unii oameni, potrivit măsurii şi aplecării lor sufleteşti, găsesc mai multă odihnă şi vindecare pentru sufletul lor în Matei, pe când alţii în Marcu, Luca sau Ioan. Pentru unul, totuşi, care nu-şi găseşte nici odihnă, nici vindecare pentru sufletul său în nici unul din cei patru Evanghelişti, nu este din vina Evangheliştilor, ci numai din vina lui. Cineva poate spune deschis că nu există nici un leac pentru unul ca acesta.

Ziditorul omului este atotînţelept şi atotmilostiv. El cunoaşte felurimea şi slăbiciunea firii noastre omeneşti şi de aceea ni-i dăruieşte pe cei patru Evanghelişti, pentru a ne îngădui fiecăruia dintre noi, potrivit firii sale sufleteşti, să ne lipim de una dintre Evanghelii mai grabnic şi mai uşor decât

de celelalte trei, astfel încât această Evanghelie să poată fi pentru noi cheia pentru celelalte.

Faptul că înţelepciunea Dumnezeiască, care se arată în alcătuirea şi rânduiala învăţăturii Evangheliei, poate străluci cu mult mai limpede, vom cerceta astăzi o întâmplare înfăţişată de doi dintre Evanghelişti – Luca şi Matei: naşterea lui Hristos aşa cum a fost arătată de ei. ***Aceşti doi Evanghelişti au avut, mai presus de toate, unul şi acelaşi izvor de inspiraţie, Dumnezeu: pentru a arăta credincioşilor, în Persoana Domnului Hristos, două însuşiri împreună-lucrătoare care l-au împodobit odinioară pe strămoşul nostru Adam în Rai, şi fiecare dintre acestea au fost pierdute de el prin părtăşia sa cu păcatul satanic.***

Deşi cele două însuşiri par să se afle în război, acestea se întregesc în chip minunat una pe alta, tot aşa cum lumina soarelui de sus se uneşte cu florile câmpului care cresc din pământ. Una dintre aceste însuşiri este libertatea împărătească şi cealaltă este ascultarea de fiu. Una o cere pe cealaltă; una o slobozeşte pe cealaltă de strâmtorare, deşi una o poate împrejmui pe cealaltă şi o poate duce la pieire. Cele două s-au născut ca gemenii, vieţuiesc ca gemenii şi se sfârşesc ca gemenii.

Ascultarea desăvîrşită merge împreună cu libertatea nemărginită, ascultarea îngrădită, împreună cu libertatea îngrădită, şi neascultarea împreună cu lipsa de libertate. ***Sfinţii Evanghelişti cumpănesc una cu cealaltă: arătând oamenilor cu limpezime, pe de o parte, libertatea împărătească a lui Dumnezeu-Om şi, pe de alta, ascultarea Lui de fiu, smerită.***

- ✓ *Luca vorbeşte despre Cezarul roman, August, şi despre păstorii din Betleem, pe când Matei nu pomeneşte despre ei.*
- ✓ *Pe de altă parte, Matei vorbeşte despre Irod, împăratul Iudeii şi craii de la răsărit, pe când Luca nu pomeneşte despre ei.*

Ce înseamnă aceasta? Nu înseamnă aceasta nedesăvârşire şi neîntregire? Nu; aceasta înseamnă mai degrabă împlinirea celor două izvoare care se întregesc şi se desăvârşesc unul pe celălalt. Dar cineva va pune întrebarea: dacă nu s-ar fi întregit unul pe celălalt, ar fi pomenit Luca de Cezarul roman în legătură cu craii de la răsărit, şi Matei de împăratul Irod împreună cu păstorii? La prima vedere, s-ar părea că ambii Evanghelişti se întregesc unul pe celălalt aşa ca povestirea lor să nu scape nimic, fie din frumuseţea din afară, fie din conţinutul lăuntric. Dacă păstorii nu ar fi putut, la fel ca şi craii de la răsărit, să aducă la cunoştinţa împăratului Irod şi a cărturarilor Ierusalimului, că noul Împărat S-a născut în lume? În cazul acesta, ca şi în celălalt, Irod nu ar fi dat poruncă cumplită de ucidere a multor copii din Betleem şi dimprejur, fără îndoială. De asemenea, nu ar fi fost înţelept să pomenească de Cezar August împreună cu

craii de la răsărit, decât împreună cu păstorii din Betleem? Nu, pentru că aşa cum păstori cei simpli nu au putut avea nici o înrâurire asupra lui Cezar, tot aşa nu au putut nici craii de la răsărit, care au apărut pe neaşteptate în Betleem şi îndată au şi dispărut, întocmai ca steaua care i-a condus.

Dar aceasta este numai socoteala omenească, după chipul unei minţi lumeşti nestatornice şi slabe. Totuşi, potrivit gândirii adânci şi ascunse, din spatele povestirilor celor doi Evanghelişti despre naşterea Mântuitorului, numai în acest fel a fost drept şi bine, că cei doi Evanghelişti au rânduit toate persoanele la locurile lor: în chipul acesta şi nu în altul. Cezar August trebuie să fie pomenit în acea Evanghelie, şi în acel capitol al Evangheliei, în care sunt pomeniţi păstorii din Betleem, şi Irod în acea Evanghelie şi capitol în care sunt pomeniţi craii de la răsărit. De ce? Pentru a lămuri nepotrivirea dintre aceşti oameni, pentru şi împotriva lui Hristos, pentru şi împotriva adevăratei înţelepciuni Dumnezeieşti, cât de puternic cu putinţă.

Sfântul Apostol Pavel spune: "***Dumnezeu Şi-a ales pe cele nebune ale lumii, ca să ruşineze pe cei înţelepţi; Dumnezeu Şi-a ales pe cele slabe ale lumii, ca să le ruşineze pe cele tari.***" (I Corinteni 1:27). În zilele acelea, nu se afla nici unul mai puternic, după socoteala lumească, decât Cezar August, şi nici unul mai slab, mai sărac ori mai puţin cunoscut decât păstorii din micuţul şi necunoscutul Betleem.

Domnul Iisus S-a născut printre aceştia slabi, săraci şi necunoscuţi după părerea oamenilor; aceasta li s-a arătat mai întâi lor şi ei au fost primii care au lăudat slava Lui. Puternicul Cezar August a murit în slăbiciune omenească, rămânând până la moartea lui în umbrele necunoscutului şi ale amăgirii de sine. Pe de altă parte, nici un popor din lume nu s-a socotit mai înţelept decât acela condus de împăratul Irod. Iudeii au nesocotit alte popoare, considerându-le josnice şi mai proaste decât ei. Ocârmuitorii şi cărturarii iudei socoteau că numai ei singuri cunoşteau adevărul şi că ei singuri ţineau cheile cerului. Dar când cerul s-a deschis larg şi când Domnul Hristos a venit ca să-i ridice pe oameni la cer, ei au orbit şi nu au văzut nimic, în timp ce aceia care erau nesocotiţi de ei, nefiind iudei, au intrat cu Hristos prin porţile deschise ale cerului. Şi astfel avem această întâmplare de negrăit, când Irod, auzind despre Împăratul împăraţilor cel nou-născut, s-a grăbit să-L omoare, şi mai marii săi sfătuitori învăţaţi şi cărturarii cei mândri ai Ierusalimului nu au socotit că trebuie să facă o călătorie de două-patru ceasuri până la Betleem ca să-L vadă pe El, care fusese aşteptat vreme de patruzeci de neamuri de la Avraam, în timp ce craii de la răsărit, dintr-o ţară a păgânismului întunecat, călătoriseră luni de zile pentru a aduce slavă Împăratului Hristos – şi astfel să împlinească proorocirea marelui Isaia: "***Căutat am fost de cei ce nu întrebau de Mine, găsit am fost de cei ce nu Mă căutau. Şi am zis: 'Iată-Mă, iată-Mă aici, la un neam care nu chema numele Meu! Tins-***

am mâinile Mele în toată vremea către un popor răzvrătit, care mergea pe căi silnice, după cugetele sale'." (Isaia 65:1-2).

- *Între Cezarul roman pe de o parte, şi păstori din Betleem, pe de altă parte, nu se află asemănare în puterea, bogăţia şi măreţia pământească.*
- *Între Irod şi cărturarii din Ierusalim pe de o parte, şi craii de la răsărit, pe de altă parte, se află o neasemănare în cunoaşterea adevărului curat, în cunoaşterea adevăratului Dumnezeu.*

Domnul a socotit drept să aleagă săracii şi păgânii şi, prin ei, să-i ruşineze pe cei mari şi mândri. Căci, înainte de a-i ruşina Dumnezeu, ei L-au ruşinat pe Dumnezeu prin mândria şi neascultarea lor.

Cei mai mari vrăjmaşi ai lui Dumnezeu – şi prin aceasta au fost cei mai mari vrăjmaşi chiar ai lor – sunt aceia care au ajuns mândri, fie pentru bogăţiile lor pământeşti, fie pentru puterea sau învăţătura lor. Mândria celor mari şi mândria celor învăţaţi zideşte o piedică de netrecut între oameni şi Dumnezeu şi este cel mai mare vrăjmaş în calea lui Dumnezeu. Dar Dumnezeu nu are nici un vrăjmaş, nici nu poate să aibă, cine poate să-I facă Lui vreun rău? ***A fi vrăjmaşul lui Dumnezeu nu înseamnă nimic altceva decât a fi propriul vrăjmaş. A-L izgoni pe Dumnezeu din viaţa cuiva nu înseamnă nimic altceva decât a se şterge pe sine din Cartea Vieţii.*** Şi oamenii mândri ai puterii din lumea aceasta, şi cărturarii cei mândri, care socotesc că L-au scos pe Dumnezeu afară din viaţa lor şi din lume, de fapt s-au scos pe ei afară din Cartea Vieţii. Încrederea în gândul lor că L-au scos pe Dumnezeul Cel viu afară din lume este la fel cu convingerea nebunului care ar închide ochii şi ar striga că a smuls soarele strălucitor de pe cerul înstelat. Bogaţii mândri şi cărturarii cei mândri reprezintă, din fericire, o mică parte a oamenilor, căci se află mai mulţi oameni sărmani în lume decât bogaţi şi mai mulţi săraci cu duhul decât învăţaţi cu mândrie. De aceea, se poate spune că oamenii mândri şi bogaţi ai Romei şi cărturarii mândri ai Ierusalimului sunt cei puţini, în timp ce păstorii săraci din Betleem şi craii de la răsărit, cu setea lor după adevăr, sunt oamenii cei mulţi din vremea naşterii lui Iisus. Aceşti săraci cu duhul sunt cei mai buni, aleşi ai Împărăţiei lui Hristos şi mai sunt şi aceia pentru care este mai greu să intre în această împărăţie decât îi este cămilei să treacă prin urechile acului.

Cine sunt aceşti crai de la răsărit? Şi cum s-a întâmplat că au venit şi au dat slavă noului-născut Iisus? Nu putem spune lămurit din care ţară răsăriteană au venit ei la Ierusalim – din Persia sau Egipt, sau poate din Babilon sau India cea îndepărtată. Ei au pornit de fapt, împlinind o minunată tradiţie, din diferite ţări din răsărit şi, întâlnindu-se pe drum unul cu altul, au continuat să meargă împreună pentru a aduce slavă lui Mesia? Dar cunoaşterea în de-amănunt a ţării răsăritene din care au venit ei, este o problemă măruntă. Lucrul cel mai

important este acela că ei au venit în numele întregului răsărit drept-măritor de stea, pentru a aduce slavă stelei celei mai strălucitoare a cerului din istoria lumii. Evanghelistul vrea să ne spună aceasta – că ei au venit din răsărit în numele răsăritului, nu în numele unei singure ţări sau popor, pentru a da slavă Noului-Născut.

Uitând de unul Dumnezeu, viu şi atotputernic, răsăritul căzuse de-a lungul vremii sub stăpânirea firii omului şi, întrucât stelele sunt corpurile cele mai puternice din lumea zidită, aceasta înseamnă că ei se aflau sub stăpânirea stelelor. *Popoarele răsăritene credeau că stelele erau fiinţe vii şi puternice care stăpâneau atât toate lucrurile făcute de pe pământ, cât şi vieţile oamenilor. Popoarele răsăritene le idolatrizau privindu-le pe unele ca fiind bune iar altele rele. Ele semnificau zei buni sau răi, care înviorau sau ardeau cu ochii lor învăpăiaţi, păstrând sau omorând viaţa. Oamenii aduceau jertfe, chiar şi jertfe omeneşti, atât zeilor buni, cât şi celor răi, pentru a câştiga bunăvoirea zeilor buni şi a îndepărta vrăjmăşia celor răi.*

Pentru a scăpa de aceste credinţe populare nepotrivite cu înţelepciunea omului, învăţaţii din răsărit au început să caute în stele şi să vadă ce pot aduce ele în vieţile oamenilor. Ei au fost primii care au făcut ştiinţa stelelor: aceea pe care o numim astrologie. Totuşi, această ştiinţă nu a adus oamenilor libertate, ci a descoperit o înrobire şi mai mare şi teamă şi mai mare.

Craii de la răsărit "au descoperit" că stelele nu erau de fapt zei, aşa cum credeau oamenii, ci, că influenţa lor puternică asupra tuturor lucrurilor vii de pe pământ era atât de mare şi cu o precizie atât de matematică, încât nici o fiinţă vie nu era în stare, printr-o fărâmă de spaţiu sau printr-o clipă, să se elibereze de această înrobire oarbă şi nemiloasă a stelelor. Ca şi cum stelele nu ar fi fost făcute pentru om, ci omul pentru stele! Stelele cârmuiau naşterea şi viaţa lui, întâmplările fericite şi nefericite, caracterul şi transformările lui, fiecare întâmplare din viaţa lui şi chiar moartea! Omul era un rob desăvârşit şi fără de ajutor în faţa stelelor. El era un vis, în care stelele iarăşi i-au întunecat conştiinţa. Această "ştiinţă" a adus sau a îndrumat şi a hrănit toate felurile de ocultism, vrăjitorie, prezicerea viitorului, descântece şi farmece, şi toate celelalte lucruri care, pentru creştini, au un singur nume: superstiţie. Acesta era un nor întunecat şi sufocant care s-a răspândit din răsărit înspre apus şi a apăsat asupra întregii lumi cu greutatea lui ucigătoare. Şi astfel craii nu au lăsat conştiinţa omului liberă, ci au înrobit-o şi mai tare, alcătuind un sistem adânc de fatalism, în care omul era sufocat de groaza de a fi singur, lepădat şi lipsit de ajutor.

Dar, în adâncurile sufletului omenesc, care era îndestulat de întunecimea astrologiei, mila lui Dumnezeu nu a îngăduit stingerea acelei mici scântei a

vestirii omului mai dinainte, a credinţei că omul este o fiinţă liberă, că el este făcut pentru libertate şi se îndreaptă către libertate. Din această simţire mai dinainte, s-a aprins o dorinţă arzătoare pentru libertate, în luptă cu cerul înstelat care atârna deasupra lumii; şi această dorinţă arzătoare a dat naştere nădejdii că se va ivi o stea prielnică omului, înfrumuseţată de toate stelele, pentru a scoate omul din temniţa acestei lumi, şi au dus-o în Împărăţia libertăţii; că oamenii au murit… pentru înţelesurile cele slabe ale lumii (Coloseni 2:20), dar sunt vii şi liberi în Dumnezeu. Şi această dorinţă arzătoare pentru stea a apărut într-o noapte deasupra capetelor crailor de la răsărit care priveau cerul; aceasta i-a condus pe un drum necunoscut şi ei îndată au lepădat totul şi au urmat-o. Ca şi cum ar fi vorbit pe cale cu această stea tainică şi ar fi învăţat de la ea multe lucruri! Ca şi cum ar fi aflat de la ea că aceasta nu era steaua libertăţii, ci doar o stea care ducea către Împăratul nou-născut care era adevăratul Răscumpărător al oamenilor; că acest Împărat a fost numit Împăratul iudeilor, că S-a născut în Iudeea şi că aceştia trebuiau să-I ducă trei daruri: aur, tămâie şi mir!

Sfinţii Părinţi au socotit că această stea călăuzitoare, care i-a condus pe craii de la răsărit la Betleem, nu era o stea ca celelalte, ci era o putere duhovnicească care avea chip de stea. Dacă Dumnezeu a putut să-i apară păstorului Moise ca un rug aprins, şi lui Avraam în chipul celor trei bărbaţi şi proorocului Ilie ca un vârtej şi un glas, de ce să nu apară Domnul sau îngerul Lui crailor în chip de stea? În marea Lui milostivire, El coboară la oameni şi le apare acestora în chipul în care ei se aşteaptă cel mai mult. El S-a arătat crailor, care Îl căutaseră printre stele, ca o stea. Dar nu I-a fost bineplăcut Lui să apară iudeilor ca o stea, întrucât aceştia nu-L căutaseră niciodată în stele. Şi de aceea steaua, care strălucise înaintea crailor de-a lungul călătoriei lor prin ţările de răsărit, a dispărut deasupra Ierusalimului. Dumnezeu S-a arătat la Ierusalim altfel căci nu trebuia să apară în chipul unei stele. (Ieremia scrie în Comentariu la Matei: "***Steaua a strălucit în răsărit pentru ca iudeii, spre ruşinea lor, să afle despre naşterea lui Hristos de la păgâni.***")

Ajungând la Ierusalim, craii au spus lui Irod şi arhiereilor despre această stea fără de asemănare, care a arătat ca semn că S-a născut noul împărat iudeu. Irod, împreună cu cărturarii şi învăţaţii lui Israel, ***în loc să se bucure şi poporul Ierusalimului să strige cu bucurie că li s-a dat să vadă ce mulţi prooroci şi regi au voit să vadă… dar n-au văzut*** (Luca 10:24) – în loc să se bucure, Irod s-a tulburat şi tot Ierusalimul dimpreună cu el.

De ce s-au tulburat, când vorbeau despre El în fiecare zi şi se rugau stăruitor lui Dumnezeu ca El să vină? De ce să se teamă de venirea Unuia pe care strămoşii Lui Îl aşteptaseră mii de ani? Păcatul lor i-a tulburat şi faptele cele rele ale sufletelor lor i-au făcut să le fie frică. Drepţii Îl aşteptau pe Mesia ca

prieten, dar păcătoşii Îl aşteptau ca judecător. Nedespărţindu-şi mintea şi trupul de pământ, Irod şi cărturarii s-au temut că noul Împărat îi va sili să se desprindă de pământ.

Irod şi căpeteniile poporului se temeau mai ales că noul Împărat îi va găsi nevrednici, îi va alunga din rosturile lor, şi Îşi va lua noi împreună-lucrători şi ajutători mai mici şi cărturari şi toţi se temeau că El va scoate toate cele câte învăţaseră ei, şi le va cere, la vârsta lor înaintată, să înveţe lucruri noi.

"Ce ne este El nouă?", se poate să fi gândit ei; "Nouă ne este foarte bine fără El. Să vină pentru vreun neam care va urma după noi, nu la noi. Este vreme. El ne va tulbura şi ne va duce să facem multe lucruri noi. El va vădi fărădelegile noastre, va afla vicleniile noastre, ne va alunga de la locurile noastre şi va aduce alţi oameni, oamenii Lui. Ne va înfometa cu orice preţ; fără pâine sau putere; El va lua poporul în mâinile Sale şi pe noi ne va da deoparte, probabil ne va întemniţa, ne va judeca şi ne va ucide." Toate acestea le vor simţi şi le vor gândi făcătorii de rău din zilele noastre, auzind cuvintele: "Vine Hristos", simţeau şi gândeau răufăcătorii Ierusalimului, ascunşi sub un înveliş de înţelepciune şi purtând sprijinul puterii.

Dar nimeni nu era atât de înspăimântat ca Irod. Cuprins de frică, el a adunat arhiereii şi cărturarii poporului, ca să-i spună lămurit unde trebuia să Se nască Hristos. El nu era iudeu, ci străin, idumean, şi astfel era posibil ca el să nu cunoască proorocirile cu privire la Mesia. Luând frica de la cârmuitorul lor, slujitorii au răsfoit îndată cărţile proorocești şi au răspuns: "În Betleemul Iudeii!" ei au spus lămurit că era Betleemul Iudeii şi nu vreun altul pentru două motive: mai întâi, pentru că mai era un Betleem în Zabulon (Iosua 19:15) şi, în al doilea rând, pentru că Mesia era aşteptat să vină din seminţia lui Iuda, neamul împăratului David. Chiar proorocul a spus aceasta lămurit: ***"Şi tu, Betleeme Efrata, deşi eşti mic între miile lui Iuda, din tine va ieşi Stăpânitor peste Israel."*** (Miheia 5:1; cf. Ioan 7:42). Şi că acest conducător trebuie să vină din neamul lui Iuda, a fost proorocit de către strămoşul nostru Iacov din Egipt, care atunci când s-a apropiat de moarte şi-a binecuvântat fiii şi a proorocit viitorul urmaşilor săi. Punând mâinile pe capul lui Iuda, Iacov a zis: "***Nu va lipsi sceptrul din Iuda, nici toiag de cârmuitor din coapsele sale, până ce va veni Împăciuitorul, Căruia I se vor supune popoarele***" (Facerea 49:10).

Proorocul Miheia a mai proorocit că El va fi pacea (5:4) poporului Său Israel. Aceasta înseamnă că El nu va fi ca alţi împăraţi şi cârmuitori, care ştiau numai cum să stăpânească poporul, ci că El va fi ocrotitorul poporului Său, aşa cum un părinte îşi ocroteşte copiii. **Când Domnul S-a arătat pe pământ, lumea era cu adevărat însetată şi înfometată de hrană sufletească.** Că aceasta era starea lumii, se vede cel mai lămurit din două fapte din vremea naşterii Mântuitorului:

- *primul este că magii din ţările îndepărtate au pornit într-o călătorie lungă şi primejdioasă ca să vină la El, despre Care socoteau că este bogat în hrană duhovnicească;*
- *şi al doilea, că singurii înţelepţi din lume din vreme, care Îl cunoşteau pe Dumnezeu Cel Unul şi Viu – adică înţelepţii Ieursalimului – se făcuseră atât de înfometaţi, aşa cum nu mai simţiseră foamea, fiind ca morţi. Dacă ar fi fost în stare să simtă chiar şi cea mai mică foame, ei s-ar fi grăbit împreună cu magii spre Betleem, ca să-L vadă pe Împăratul iudeu, Împăratul lor şi Mesia al lor.*

Un om care a fost hrănit cu hrană duhovnicească, întotdeauna doreşte şi mai multă hrană duhovnicească. Aceasta este însuşirea unui adevărat om duhovnicesc şi a hranei celei duhovniceşti adevărate. Totuşi, înţelepţii Ierusalimului au rămas ca împietriţi la vestirea lui Mesia, şi s-au hrănit numai cu mânie faţă de El şi au avut frică pentru ei.

Vestea dată de înţelepţii Ierusalimului trebuie să-l fi tulburat pe Irod îndoit.

- ✓ *Mai întâi, din pricină că proorocirea nu mai lăsa nici o îndoială cu privire la locul naşterii noului Împărat, care va fi împărăţia lui Irod – în Iudeea, în preajma capitalei.*
- ✓ *Al doilea, din pricină că proorocirea a arătat menirea noului Împărat: El va hrăni poporul Său;*

El va fi un păstor adevărat pentru poporul Său, care Se va îngriji de hrănirea poporului Său înfometat. Atât cel dintâi, cât şi cel de-al doilea chip al proorociei, era de nesuferit pentru Irod. Aceasta însemna că noul Împărat va fi mai bun decât Irod; El se va îngriji de poporul Său; El va hrăni şi va apăra poporul Său, tot aşa cum un păstor îşi hrăneşte şi îşi apără turma sa. Şi de aceea, El va fi mai iubit de popor decât Irod, care era un tiran şi un lup îmbrăcat în piele de oaie. Un nou împărat, cu o asemenea menire, cât şi naşterea Lui la porţile capitalei, va fi o primejdie pentru coroana lui Irod şi a urmaşilor săi. Degrabă, mintea lui Irod a zămislit o punere la cale pentru apărarea sa. A fost punere la cale de vărsare de sânge în cazul acesta, la fel ca în toate celelalte cazuri de mai înainte, cu privire la cineva care a însemnat o primejdie pentru tronul lui Irod.

Astfel, Irod a chemat la el craii în ascuns, şi a început să-i întrebe în amănunt despre steaua cea tainică. Dar pentru el acesta nu era lucrul cel mai însemnat. El era deja foarte lămurit că împotrivitorul său în lume se născuse deja; el credea aceasta din pricina proorociei şi, mai mult decât atât, din pricina arătării stelei şi a sosirii crailor. Căci, dacă Irod ar fi avut vreun fel de credinţă, atunci acea credinţă avea o însuşire astrologică şi de prezicere, asemănătoare tuturor acelora care se aflau în jurul cârmuirii imperiului roman de la vremea aceea. Pentru

Irod, lucrul cel mai însemnat era să sfârşească vorbirea cu craii, şi de aceea el i-a chemat în ascuns ca să le spună: ***“Mergeţi şi cercetaţi cu de-amănuntul despre Prunc şi, dacă Îl veţi afla, vestiţi-mi şi mie, ca, venind şi eu, să mă închin Lui.”*** El voia să-i facă pe crai iscoadele lui, şi astfel să se facă împreună lucrători la răul pe care îl pusese deja în minte. Irod voia să îi facă pe aceşti oaspeţi aleşi, care erau însetaţi de adevăr şi libertate, să-şi lase casele şi toate dezmierdările pământeşti, şi să pornească într-o călătorie lungă şi primejdioasă şi să-i facă împreună-lucrători la fărădelegile pentru pregătirea unei ucideri înfiorătoare, ca să apere lupul acesta în închipuirea sa! Ce iad adânc şi ce roadă cumplită în câmpul păcatului lui Adam!

Proorocind un asemenea împărat printre iudei, şi fărădelegea plănuită de el, Proorocul Iezechiel a fost foarte mânios pe Irod, cu multe veacuri înainte: “***Şi ţie, căpetenie nelegiuită şi rea a lui Israel, căreia ţi-a venit ziua acum, când nelegiuirea ta a ajuns la culme, aşa zice Domnul Dumnezeu: Diadema se va scoate, cununa va fi ridicată, lucrurile se vor schimba; cele smerite se vor înălţa şi cele înalte se vor smeri; o voi lepăda, o voi lepăda, o voi lepăda şi nu va mai fi până va veni acela căruia se cuvine şi o voi da lui***” (Iezechiel 21:25-27).

Lăsându-l pe Irod şi mulţimea de cerşetori duhovniceşti şi de învăţătură din jurul lui, craii de la răsărit, însetaţi după adevăr, au plecat din Ierusalim şi au pornit pe cale. Au mers pe aceleaşi drumuri pe care, în vremuri străvechi, prooroci insuflaţi proorociseră venirea acestui Împărat, către care ei se îndreptau acum să-I dea mărire. Ei au trecut pe lângă mormintele acelor buze arzătoare care vorbiseră mai înainte despre Împăratul împăraţilor în chip lămurit. Ei nu ştiau nimic despre El: ei nu citiseră pe proorocii iudei, dar *inimile lor le spuneau că tot ceea ce era bun se afla în noul Împărat. De cum au părăsit cetatea, ei trebuie să fi trecut pe la Turnul lui David, din care David cântase din psaltire despre urmaşul său slăvit. Ei au lăsat în urmă oraşul în care Domnul arătase multe semne cu privire la Hristos – au lăsat Ierusalimul şi au urmat singurul semn pe care îl dăduse lor Domnul: steaua cea strălucitoare de la răsărit, care îi aşteptase în ascuns, în afara porţilor Ierusalimului.*

Şi iată, steaua pe care o văzuseră în Răsărit mergea înaintea lor. Probabil că ei călăriseră pe cămile, atât din pricina depărtării foarte mari până unde au mers, cât şi din pricina pustiului de nisip, care nu se putea străbate cu piciorul, pe care trebuiseră să-l traverseze pentru a ajunge la Ierusalim. De la Ierusalim, drumul lor urca un deal şi apoi trecea peste un platou înalt şi stâncos, prin câmpii şi crânguri acoperite cu măslini, trecând pe la mormântul Rahelei şi în cele din urmă ajungând la Bteleem. ***Ochii lor au urmărit steaua, inimile lor s-au bucurat de stea şi gândurile lor erau frământate numai de Noul-Născut. Şi ce***

bucurie i-a cuprins pe ei când steaua a venit şi a stat deasupra peşterei din Betleem! Evanghelistul ne spune că ei s-au bucurat cu bucurie mare foarte.

Craii au intrat cu smerenie şi cu bucurie şi au văzut pe Prunc dimpreună cu Maria, mama Lui, şi, căzând la pământ, s-au închinat Lui. Desigur că ei trebuie să o fi văzut pe Maria înainte de a vedea Pruncul, dar Evanghelistul dinadins vorbeşte mai întâi despre Prunc şi apoi despre Maria, pe când Iosif nu este pomenit. Evanghelistul ne face cunoscute cele despre sfânta Familie în ordinea însemnătăţii pe care o au pentru oaspeţii lor din depărtări, din ţările de la răsărit.

Pentru ei, lucrul cel mai însemnat este să-L vadă pe Împărat, apoi pe Maica Sa, apoi pe ceilalţi. Dumnezeu l-a rânduit pe Iosif lângă Maria din pricina iudeilor, nu din pricina păgânilor. Din pricina iudeilor, Iosif trebuia să fie cunoscut ca logodnic al Mariei, pentru a o ocroti de batjocura legiuitorilor şi de cruzimea legilor pământeşti; pentru păgânii de departe, era ca şi cum Iosif nici nu ar fi existat. Aceasta caută să transmită Evanghelistul când pomeneşte de Iisus şi Maria, dar nu vorbeşte de loc de Iosif, deşi craii trebuie să-l fi văzut.

Căzând la pământ, s-au închinat Lui. Cei care se închinaseră stelelor cu frică şi cu cutremur, acum cu mare bucurie cad la pământ şi se închină Dumnezeului Celui viu, care a venit pe pământ ca să-i slobozească pe dânşii din robia lor faţă de stele şi din credinţa lor în soarta oarbă.

Şi deschizând vistieriile lor, I-au adus Lui daruri: aur, tămâie şi smirnă. Ei I-au adus trei daruri, semnificând fără să ştie ei, sfânta şi de viaţă dătătoarea Treime, în Numele căreia Pruncul Iisus a venit printre oameni şi, în felul acesta, a făcut cunoscute cele trei ipostaze ale lui Hristos: împărat, arhiereu şi prooroc – căci aurul semnifică împărăţia, tămâia semnifică arhieria şi mirul este proorocia sau jertfa.

Pruncul nou-născut va fi Împărat în împărăţia veşniciei, El va fi Preotul şi Proorocul fără de păcat şi, ca majoritatea proorocilor dinaintea Lui, El va fi ucis.

- ✓ *Este limpede pentru toţi că aurul semnifică un împărat şi împărăţia lui;*
- ✓ *este limpede că tămâia semnifică rugăciunea ori preoţia; şi iarăşi*
- ✓ *este limpede din Sfânta Scriptură că mirul semnifică veşnicia:* ***Nicodim a uns cu mir trupul mort al lui Iisus*** *(Ioan 19:39-40; cf. Psalm 44:6) şi trupurile erau unse cu mir ca să le păzească de stricăciune şi putreziciune, ca să le păstreze puţin mai mult de grozăvia stricăciunii morţii.*

Lumea trebuia luminată de Hristos, aşa ca şi de aur; trebuia să se umple de rugăciune aşa cum biserica se umple de mireasma de tămâie; şi întreaga lume trebuia să se pătrundă de mireasma învăţăturii Sale şi de trupul Său ca de mir.

Împreună cu aceasta, cele trei daruri semnifică răbdarea şi neschimbarea: aurul rămâne aur, tămâia rămâne tămâie şi mirul rămâne mir: nici unul dintre acestea nu-şi pierde esenţa sa în decursul veacurilor. După o mie de ani, aurul încă străluceşte, tămâia arde şi mirul îşi păstrează mireasma.

Nu s-ar fi putut găsi alte trei elemente pe pământ, care să închipuie atât de desăvârşit menirea pământească a lui Hristos, sau care să arate mai lămurit şi mai grăitor chipul nemărginit – veşnic – al lucrării lui Hristos pe pământ şi a tuturor chipurilor duhovniceşti şi de fapte, pe care le-a adus din cer. **El a adus adevărul, şi rugăciunea, şi nemurirea.**

Şi care alt lucru de pe pământ ar putea arăta mai bine adevărul decât aurul? Fă ce vrei cu aurul şi el îşi păstrează strălucirea.

Care alt lucru de pe pământ ar putea arăta mai bine rugăciunea decât tămâia? Aşa cum fumul de la tămâie pătrunde întreaga biserică, tot la fel şi rugăciunea pătrunde întregul suflet al omului şi, aşa cum fumul se ridică în înălţimi, tot la fel **rugăciunea înalţă sufletul omului la Dumnezeu**: "***Să se îndrepteze rugăciunea mea ca tămâia înaintea Ta***" (Psalm 140:2). Este adevărat că şi alte lucruri răspândesc fum, dar nici un alt fum decât numai acela de tămâie poate să împingă sufletul la rugăciune.

Care alt lucru de pe pământ poate arăta mai bine nemurirea decât mirul? Moartea aduce duhoare grea; nemurirea este o mireasmă veşnică.

Şi astfel craii de la răsărit au arătat în chip ascuns întreaga credinţă creştină, începând de la Sfânta Treime, trecând apoi la învierea şi nemurirea Domnului Iisus şi a următorilor Lui. Ei nu sunt numai nişte drept-măritori, ci şi prooroci: prooroci ai credinţei creştine, cât şi ai vieţii şi lucrărilor lui Hristos. Ei nu puteau să cunoască toate acestea prin înţelegerea lor omenească, ci prin insuflarea lui Dumnezeu, care i-a trimis în călătorie la Betleem, dându-le steaua cea tainică care mergea înaintea lor pe cale.

Când dăduseră slavă în Betleem, craii s-au gândit să se întoarcă la Ierusalim, pentru a merge înapoi acasă pe calea pe care au venit. Irod îi aştepta cu nerăbdare şi ei s-au gândit curat, să meargă şi să împărtăşească bucuria lor cu acest cârmuitor nefericit. Dar, luând înştiinţare în vis să nu se mai întoarcă la

Irod, pe altă cale s-au dus în ţara lor. ***Ei se închinaseră Noului-Născut şi Noul-Născut le-a îndrumat paşii.***

Ei nu au cunoscut inima lui Irod şi nici punerile lui la cale cele rele, dar Atotcunoscătorul Dumnezeu le-a arătat aceasta într-un vis şi le-a poruncit să nu se întoarcă pe calea pe care au venit, ci pe altă cale să se ducă în ţara lor. ***(Sfântul Grigorie Dialogul spune în Predici la Evanghelii [Cartea 1, Omilia X]: "Craii trebuie să ne arate ceva însemnat prin întoarcerea pe altă cale în ţara lor. Patria noastră este Raiul. Venind să-L cunoaştem pe Hristos, ne este închisă calea să ne întoarcem în Rai pe calea pe care am venit. Căci noi am părăsit ţara pornind pe calea mândriei, neascultării şi a pagubelor către lumea nevăzută, gustarea fructului oprit şi pe calea de întoarcere noi trebuie să urmăm calea lacrimilor şi ascultării, lepădarea de ceea ce este văzut şi înfrânarea de la poftele trupeşti.")***

Craii trebuie să fi primit această poruncă printr-un înger al Domnului, aşa cum i s-a întâmplat dreptului Iosif în câteva împrejurări. Ascultând de Dumnezeu în toate lucrurile, ei îndată au pornit pe altă cale, ocolind Ierusalimul.

Dând slavă cu bucurie şi rugându-se lui Dumnezeu şi Mântuitorului lumii cel nou-născut, ei au pornit spre casă, purtând cu ei un dar mai mare decât acelea pe care le luaseră cu ei când au pornit să-L afle pe Împăratul Hristos, căci Îl purtau în inimile lor chiar pe Împăratul Hristos.

În locul aurului, tămâiei şi mirului pe care le dăruiseră, ei au plecat cu inimile pline de adevăr, rugăciune şi mireasma nemuritoare a lui Hristos. Şi astfel, în puţină vreme, au venit atât păstorii, cât şi craii, oamenii cei mai simpli şi cei mai învăţaţi din lume, sub acoperişul peşterii din Betleem, pentru a-L slăvi pe Hristos.

Din aceasta vedem, fie că suntem simpli ori învăţaţi, că noi toţi avem nevoie în aceeaşi măsură de Domnul Hristos şi că noi toţi trebuie, cu aceeaşi smerenie şi ascultare, să-L slăvim ca pe Dătătorul de viaţă şi să-L mărim ca Dumnezeu şi Mântuitor al nostru, împreună cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt – Treimea cea de o fiinţă şi nedespărţită, acum şi pururea şi în vecii vecilor.

Amin.

Sfântul Nicolae Velimirovici - Despre pricina pentru care Mântuitorul S-a născut în iesle

De mult mi-ai trimis întrebarea aceasta - dar, iartă-mă, am aşteptat ca să îţi dau răspuns chiar înainte de această fericită zi când gândurile noastre sunt îndreptate către acea peşteră de unde a răsărit lumina Soarelui dreptăţii.

Smerenia este prima virtute pe care Hristos a poruncit-o oamenilor în predica Sa de pe munte. Şi prin pilda Sa El a arătat cel dintâi această virtute, născându-Se nu în palat împărătesc, ci în peştera oilor.

O altă importantă învăţătură practică pe care Domnul a arătat-o prin sfânta Sa naştere în peşteră este aceasta: stâmtoraţi-vă, ca să se facă loc şi pentru ceilalţi; mulţumiţi-vă cu cele neapărat trebuincioase, ca şi alţii să aibă cele neapărat trebuincioase. Precum învaţă apostolul lui Dumnezeu: iar dacă avem hrană şi îmbrăcăminte, cu acestea să fim mulţumiţi. Oare nu este aceasta o bună învăţătură pentru lumea de astăzi, aflată în criză?

Mai este o învăţătură importantă şi în faptul că nu locul dă însemnătate omului, ci omul locului. Omul reprezintă cea mai mare valoare de pe pământ. Luxul şi strălucirea exterioară nu îl măresc, nici sărăcia nu îl micşorează pe om.

Ştii cum a zis El despre Ioan Botezătorul, om fără casă şi masă: ***Ce aţi ieşit să vedeţi în pustie? Au om îmbrăcat în haine moi?*** Iată, cei ce poartă haine moi sunt la curţile împăraţilor. La curte împărătească şi în haine moi este şi împăratul Irod - dar nu e om, ci vulpe; aşijderea şi Pilat - dar nu e om, ci lup roman; aşijderea şi fariseii - dar nu sunt oameni, ci pui de năpârci. ***Iar Ioan cel lipsit de casă este un om mai mare decât toţi cei din palate: nu s-a sculat între cei născuţi din femei mai mare decât Ioan Botezătorul.***

Încă o învăţătură, Împărăţia Cerurilor este mai importantă pentru om decât orice pe lume. Şi această împărăţie poate s-o dobândească omul oriunde s-ar fi născut şi oriunde ar trăi: la oraş, sau la sat, sau în pustie, sau în peşteră. Lumii ce caută lumină numai din marile oraşe, Domnul a vrut să-i dea o lecţie: că adevărata lumină se poate arăta şi dintr-o peşteră sărmană. Asta au dovedit-o mai târziu şi numeroşii nevoitori din peşteri, mari înduhovniciţi şi adevăraţi luminători ai lumii.

După a mea socotinţă, mai este încă o pricină de nu puţină însemnătate pentru care Hristos S-a născut într-o peşteră.

În Ţara Sfântă dăinuie încă şi astăzi patru stânci vestite - stau precum stăteau şi în vremea venirii lui Hristos în lume.

- *stâncă este peştera din Betleem, unde S-a născut El;*
- *a doua este stânca de pe muntele Ispitirii, unde El a fost ispitit de diavol;*
- *a treia este stânca Golgotei, pe care a fost răstignit, sub care a fost îngropat şi unde a înviat; şi*
- *a patra este stânca de pe muntele Măslinilor, de pe care S-a înălţat la cer.*

Aşadar, cele mai însemnate patru evenimente din viaţa Mântuitorului sunt legate de patru stânci neclintite. Nu mai există casa din Nazaret unde El a trăit, nici cea din Capernaum, unde Se sălăşluise. Nu mai există nici una din clădirile în care El zăbovea; nici curtea lui Irod, nici reşedinţa lui Pilat, nici măcar templul lui Solomon.

Tot ce a fost zidit de mână omenească, timpul a ruinat, însă aceste patru stânci, de Dumnezeu făcute, stau în picioare şi astăzi întocmai ca odinioară. Ca nimeni să nu se poată îndoi de faptul că El S-a născut cu adevărat, că a fost ispitit ca om, că a fost răstignit pentru păcatele omeneşti, dar şi că a înviat, şi că S-a înălţat cu slavă la ceruri, în veşnica Sa patrie, unde-i aşteaptă pe drepţii Săi.

Ştia Atoateştiutorul inima de piatră a oamenilor şi cugetul bănuielnic al oamenilor, drept care cu înţelepciune a legat acele patru mari întâmplări de patru stânci nemişcate.

Iar dacă Hristos S-ar fi născut în vreo casă dintr-o cetate sau dintr-un sat, oare acea casă ar mai fi existat şi acum ca să dea mărturie? Nu numai casa, ci nici cetatea unde s-a născut Alexandru cel mare nu mai există. Nu numai cetatea, ci nici ţara în care s-a născut marele Homer nu este cunoscută. Iar sfânta Peşteră a lui Hristos din Betleem dăinuie, dăinuie - şi dă mărturie.

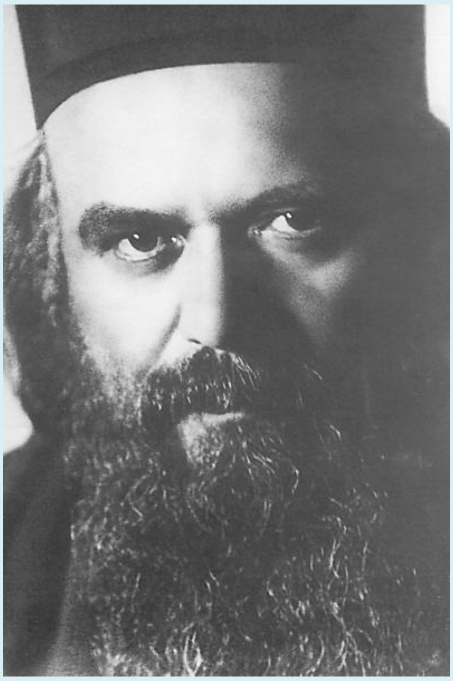
Să ştii şi asta: precum trupul Lui, casa sufletului Lui, nu este de la om, ci de la Dumnezeu Duhul Sfânt, nici casa trupului Lui, peştera din Betleem, nu este de la om, nici de la mâini omeneşti, ci de la Dumnezeu Făcătorul şi Purtătorul de grijă.

El a făcut-o mai înainte de a face toţi oamenii de pe pământ, şi după ce a făcut-o a pregătit-o ca palat al vremelnicei Sale sălăşluiri când S-a pogorât să-i cerceteze pe urmaşii lui Adam şi ai Evei. Şi, mai mult, ca mărturie trainică a venirii Sale pe pământ. Să nu te mire faptul că Dumnezeu a ales pentru Sine un sălaş atât de sărman.

Ce este înalt la oameni, urâciune este înaintea lui Dumnezeu. Urâciune era înaintea lui Dumnezeu palatul cezarului de la Roma, căci cu adevărat era peşteră tâlhărească de fărădelegi şi desfrânare. Iar ceea ce e dispreţuit şi nimicnic în ochii oamenilor, Dumnezeu cel mai des alege şi proslăveşte. Aceasta e metoda Celui Atotînţelept. Potrivit acestei metode, El a ales pescari drept apostoli, şi o peşteră drept leagăn al Său.

(Sfântul Nicolae Velimirovici -"Răspunsuri la întrebări ale lumii de astăzi"- Scrisoarea a 98-a muncitorului Mitro F., despre pricina pentru care Mântuitorul S-a născut în iesle)

Sfântul Nicolae Velimirovici - Proloagele de la Ohrida - Prăznuirea Naşterii celei după trup a Domnului Dumnezeului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos

Iar când a venit plinirea vremii, Dumnezeu a trimis pe Fiul Său (Galateni 4: 4) să mântuiască neamul omenesc. Iar când s-au împlinit nouă luni de la Bunăvestirea adusă de Arhanghelul Gavriil Sfintei Fecioare Maria la Nazaret, când i-a zis: ***Bucură-te, ceea ce eşti plină de har...iată, vei lua în pântece şi vei naşte Fiu*** (Luca l: 28, 31), atunci a ieşit şi de la împăratul August porunca să se facă recensământul în tot imperiul, spre a se putea încasa taxele.

Conform acestei porunci, fiecare trebuia să meargă şi să se înscrie în cetatea lui. De aceea au mers la Betleem Dreptul Iosif şi cu Fecioara Maria, Betleemul fiind oraşul lui David, iar ei fiind amândoi din seminţia lui David.

Dar cum în acel mic oraş se strânseseră pentru înscriere mulţime de popor, ***Iosif şi Maria nu au putut afla acolo o gazdă la care să tragă, şi de aceea au intrat într-o mică peşteră pe care păstorii din împrejurimi o foloseau ca staul pentru animale, în acea mică peşteră, în noaptea dinspre sâmbăta spre Duminică, 25 decembrie, Preasfânta Fecioară Maria a dat naştere Domnului şi Dumnezeului nostru Iisus Hristos, Fiul ei.***

Ea L-a născut pe Domnul fără durerile fireşti naşterii femeilor, aşa cum şi de la Duhul Sfânt îl zămislise. De aceea ea L-a înfăşat cu mâinile ei, I s-a închinat Lui ca lui Dumnezeu, şi L-a aşezat în iesle. Atunci Dreptul Iosif s-a apropiat şi el şi

s-a închinat Domnului Dumnezeu, Pruncul Hristos Iisus, Cel născut din pântecele preacurat al Fecioarei Maria.

Atunci au venit şi păstorii din împrejurimi, cei vestiţi de Naşterea lui Mesia de către un înger al Domnului. El i-a călăuzit, iar ei au intrat în peşteră şi au căzut la pământ închinându-se Domnului Dumnezeu, Iisus Hristos Pruncul Nou Născut.
Atunci au auzit păstorii cântarea corurilor îngereşti ***Slavă întru cei de sus şi pe pământ pace, între oameni bunăvoire!*** (Luca 2: 14).

Atunci au sosit şi Cei trei Crai de la Răsărit, călăuziţi de minunata Stea, purtând cu ei împărăteşti daruri: aur, smirnă şi tămâie. Ei s-au închinat Pruncului ca Unui împărat al împăraţilor Căruia i-au adus darurile lor bogate (Matei 2).

Astfel a intrat în lume Acela a Cărui venire a fost vestită mai înainte de proroci, şi Care S-a născut aşa cum s-a prorocit despre dânsul: din Precurata Fecioară, în cetatea Beleemului Iudeei, din seminţia lui David după trup, şi la vremea când rege în Ierusalim nu va fi din neamul lui Iuda ci va fi un rege de neam străin, acela fiind Irod.

După multe tipuri şi preînchipuiri, vestitori, heralzi, proroci şi drepţi, înţelepţi şi împăraţi, care au vestit venirea Lui de-a lungul a sute de ani, la urmă a venit şi El, Domnul lumii şi împăratul împăraţilor, spre a săvârşi lucrarea de mântuire a omenirii, care nu a putut fi săvârşită de robii Lui. A Lui este veşnica slavă în veci, Amin.

Cântare de laudă la Naşterea Domnului, Dumnezeului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos

Pogorâtu-Te-ai din ceruri din iubire,
Întru tărâmul durerii, din frumuseţea eternă;
Dintru eterna lumină, întru al răului întuneric,

Tu mâna Ta întins-ai la cei sugrumaţi de păcat.
Uimitu-s-a cerul, cutremuratu-s-a pământul.
Binevenit eşti, Doamne, popoarelor, cântaţi!

Din dragostea fierbinte cu care ai creat lumea,
Ca rob Tu Te-ai smerit, să-i mântuieşti pe robi;
Să rezideşti locaşul ce Adam dărâmat-a,
Să luminezi rătăciţii, pe păcătoşi să dezlegi.

Tu eşti Iubirea căreia de umilinţi nu-i e teamă,
Doamne, Binevenit eşti Tu, al Mântuirii Stăpân!

Din dragoste fierbinte,
O, Doamne prea frumoase,
Ieşit-ai din lumina celor Heruvimi
Şi pogorâtu-Te-ai în peştera păcatelor noastre
Purtând făclia păcii la deznădăjduiţi.

Cum să Te-ncapă pe Tine?

- S-a spăimântat pământul!
Doamne, Binevenit eşti Tu, uimitelor Ceruri, cântaţi!

Prea frumoasa Fecioară demult nădăjduia în Tine,
Pe ea Ţie pământul o a înălţat,
Ca prin ea să cobori de pe tronul măririi,
Şi să ne scapi de păcate pe noi, de pe pămînt.

O Preasfântă Fecioară, cădelniţă de aur,
Ţie ţi-aducem slavă, Maică plină de har!

Cugetare

Domnul lisus Hristos Cel născut la Betleem a fost închinat mai întâi de păstorii şi înţelepţii (astrologii) din răsărit, adică şi de oamenii cei mai simpli, şi de cei mai înţelepţi ai acestei lumi.

Chiar şi astăzi, închinătorii cei mai sinceri ai Domnului Hristos, Dumnezeul şi Mântuitorul lumii, sunt pe de o parte oameni cu adevărat simpli, iar pe de cealaltă cei cu adevărat înţelepţi. Căci simplitatea pervertită şi înţelepciunea semi-doctă au fost totdeuna cei mai mari duşmani ai dumnezeirii lui Hristos şi ai Evangheliei Lui.

Dar cine au fost aceşti înţelepţi de la răsărit? Inrebarea aceasta şi-a pus-o Sfântul Dimitrie al Rostovului. El crede că ei au fost regii unor cetăţi sau ţinuturi mai restrânse din Persia, Arabia şi Egipt, în acelaşi timp, ei erau adânc cunoscători
ai ştiinţei astronomiei. Lor le-a apărut acea Stea minunată, care pe ei i-a înştiinţat de naşterea unui împărat Nou.

După Sfântul Dimitrie al Rostovului, steaua aceasta le-a apărut magilor cu nouă luni mai înainte de Naşterea Domnului Hristos, adică, la vremea zămislirii Lui în pântecele Preasfintei Fecioare Maria de Dumnezeu Născătoarea. Ei au petrecut nouă luni în studierea acestei stele, în pregătirea de călătorie, şi în călătoria propriu-zisă. Ei au sosit la Betleem la foarte puţină vreme după Naşterea Mântuitorului lumii.

- Unul dintre magi s-a numit Melchior. El era foarte vârstnic, cu plete lungi, albe, şi barba la fel. El I-a adus în dar Domnului aur.
- Al doilea s-a numit Caspar, el era cu faţa îmbujorată, tânăr şi fără barbă. El I-a adus în dar Domnului tămâie.
- Al treilea s-a numit Baltazar, el era negru la faţă, şi cu barba foarte deasă. El i-a adus în dar Domnului smirnă.

După moartea lor, trupurile lor au fost mutate la Constantinopol, de la Constantinopol la Milano, iar de la Milano la Colonia [Koln]. Putem adăuga că aceşti trei înţelepţi au fost reprezentanţii celor trei rase principale de oameni descinse din cei trei fii ai lui Noe: Sem, Ham şi Iafet.

Magul din Persia i-a reprezentat pe urmaşii lui Iafet [rasă albă], cel din Arabia pe ai lui Sem [semiţii], iar cel din Egipt pe cei ai lui Ham [rasa neagră].

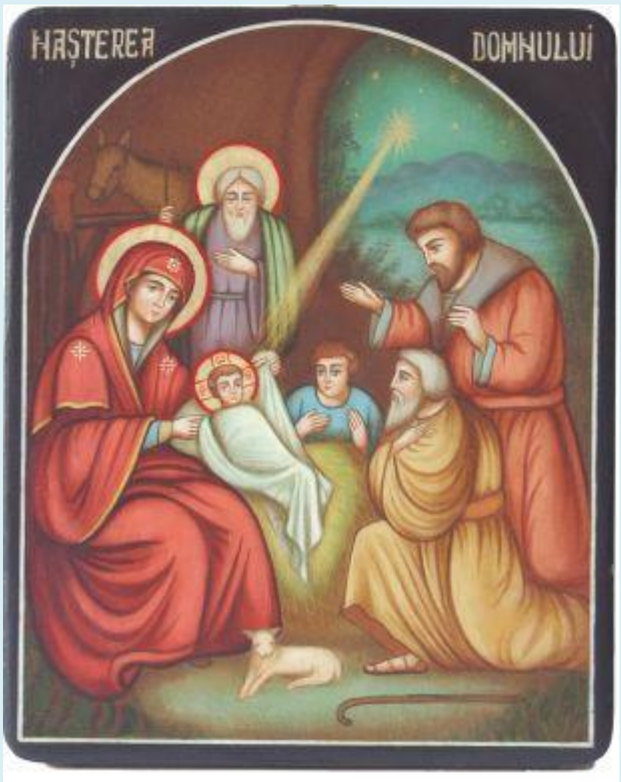
Astfel se poate spune că, prin intermediul celor Trei Crai de la Răsărit, întreaga umanitate s-a închinat Domnului Dumnezeu Iisus Hristos întrupat.

Luare aminte

Să luăm aminte la frumuseţea sufletului Preasfintei Născătoare de Dumnezeu:

- ✓ La cum sufletul ei a fost strălucitor şi fără pată;
- ✓ La cum sufletul ei a fost plin de pacea credinţei şi a nădejdii în Domnul;
- ✓ La cum sufletul ei a fost plin de parfumul dulce al rugăciunii.

Predică despre Naşterea Domnului, Fiul lui Dumnezeu

Ieşit-am de la Tatăl şi am venit în lume (Ioan 16: 28).

Fraţilor, Unul Născut Fiul lui Dumnezeu, născut din veşnicie fără maică, S-a născut în timp din maică, şi fără tată pământesc.

Naşterea Lui dumnezeiască este taină nepătrunsă a Sfintei Treimi în veşnicie, iar naşterea cea de pe pământ este taină nepătrunsă a puterii lui Dumnezeu şi a dragostei Lui faţă de omenire. Astfel, cea mai mare taină de pe pământ corespunde celei mai mari taine din veşnicie. Fără să voim a iscodi această cea mai înfricoşată taină cu lumina întunecată a minţii noastre, să ne mulţumim, fraţilor, cu cunoaşterea faptului că mântuirea noastră îşi are originea nu în vreun om sau fenomen de pe pământ, ci în cele mai înalte şi nepătrunse culmi ale lumii dumnezeieşti, nevăzute.

Atât de mare a fost milostivirea lui Dumnezeu, şi atât de înaltă este demnitatea fiinţei umane, încât însuşi Fiul lui Dumnezeu a pogorât din a Lui dumnezeiască veşnicie în timp, a pogorât din ceruri pe pământ, a pogorât de pe tronul slavei în peştera păstorilor, numai pentru a salva omenirea, numai pentru a-i curăţi pe oameni de păcat şi a-i readuce în Paradis. ***Ieşit-am de la Tatăl***, acolo unde am avut totul, ***şi am venit în lume***, care nu îmi poate da nimic.

- *Domnul S-a născut în peşteră ca să arate că lumea toată nu este decât o peşteră întunecată, pe care numai El poate să o lumineze.*
- *Domnul S-a născut în Betleem, iar cuvântul „Betleem" înseamnă „Casă a Pâinii"; aceasta pentru ca să arate că El este singura adevărată Pâine a Vieţii demnă a fi mâncată de adevăraţii oameni.*

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, Fiule Veşnice al Dumnezeului Celui Viu, şi Fiule al Fecioarei Maria, luminează-ne şi ne hrăneşte pre noi cu Tine, Căci numai Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci, Amin.

Cugetare

Iată o istorie din viaţa Preasfintei Născătoare de Dumnezeu şi Pururea Fecioarei Maria: Ea L-a zămislit pe Pruncul Hristos într-o zi de vineri, cum tot într-o zi de vineri a fost şi Răstignirea Lui; iar de născut, L-a născut pe Domnul Dumnezeu în întâia zi a săptămânii.

Căci în întâia zi a săptămânii a zis Dumnezeu: *Să fie lumină!* (Facerea 1: 3); şi în prima zi a săptămânii a căzut mană din cer; în această zi, de aceea, S-a născut Domnul Hristos în această lume şi întru această zi S-a botezat în Iordan.

Vieţuia pe atunci la Betleem foarte vârstnica Salomeea, ruda dreptului Iosif şi a Fecioarei Maria. Ea atunci nu a putut să îi găzduiască pe ei la ea acasă, şi de aceea a mers la peştera în care tocmai se născuse Pruncul.

Ea s-a uimit cu uimire mare să vadă o maică aşa de tânără că a născut fără dureri, fără ajutorul unei moaşe, că şi-a înfăşat singură pruncul şi că pe lângă toate acestea putea să mai stea încă pe picioarele ei.

Auzind însă că Naşterea aceea nu este a unui prunc obişnuit ci a lui Dumnezeu, că Maria Fecioară a fost şi Fecioară a rămas şi în timpul Naşterii şi după Naştere, vârstnica Salomeea nu a crezut, ci şi-a întins mâna ei către trupul preacurat al Fecioarei, ca să o examineze în felul moaşelor şi să vadă dacă este adevărat.

De aceea, pentru necredinţa şi obrăznicia ei, i s-a uscat tot atunci mâna. Bătrâna s-a înspăimântat şi a prins să-şi bocească mâna ei uscată. Dar, atingându-se mai după aceea cu ea de Prunc, ea s-a vindecat minunat, având-o cum era şi mai înainte.
Astfel, bătrâna Salomeea nu s-a mai îndoit de fecioria dumnezeiască a Preacuratei Maici, nici de Dumnezeirea Pruncului.

Astfel, după patruzeci de zile, când potrivit rânduielii din Lege Preacurata Fecioară a venit cu Copilul la Templul de la Ierusalim, Zaharia marele Preot a aşezat-o pe Fecioara Maică în partea din Templu rezervată fecioarelor.

Fariseii şi preoţii s-au tulburat din pricina aceasta şi au voit să o scoată pe Fecioara de acolo şi să o aşeze în partea femeilor măritate, dar Zaharia cel străvăzător cu duhul nu le-a îngăduit, zicându-le răspicat că Maria este Fecioară, deşi a născut.

Pentru aceasta bătrânii iudeilor 1-au urât pe marele Preot Zaharia şi i-au cerut lui Irod să-1 omoare.

Imediat după ieşirea din Templu, de Dumnezeu Născătoarea şi dreptul Iosif au plecat de la Ierusalim la Nazaret, iar de acolo, în Egipt.

Sfântul Nicolae Velimirovici - Ziua cea bună - Naşterea Domnului

Hristos s-a născut, copii ai lui Dumnezeu! A venit iarăşi Ziua bună. Poporul numeşte „zi bună” toate zilele pe care le prăznuieşte. Naşterea Domnului este însă mama tuturor celorlalte zile bune. Naşterea Domnului este prima zi bună creştinească, zi care prin strălucirea sa i-a luminat pe fiii lui Adam şi a adus bucurie în sufletele lor; prima zi dulce din multele mii de zile amare ale lumii păgâne.

Naşterea Domnului este „zi bună” datorită Bunului Împărat, Care în această zi a cercetat lumea. Oraşele înscriu în lemn şi piatră ziua în care i-a cercetat un împărat pământesc. Iar noi să înscriem în inimile noastre cercetarea noastră de către Împăratul Ceresc. Lemnul va putrezi, piatra se va toci, însă ce este scris în inimă va trece moartea şi va intra în veşnicie. Pentru oamenii sfinţi, pomenirea numelui Împăratului Hristos în inimă este la fel ca respiraţia. După ce fiarele l-au sfâşiat pe Sfântul Ignatie în Coloseum inima lui a fost găsită întreagă şi în inimă erau înscrise două litere: I(isus) H(ristos).

Naşterea Domnului este „zi bună” şi datorită vieţii, care s-a arătat prin Iisus Hristos. Şi viaţa s-a arătat, scrie apostolul Ioan şi o am văzut şi mărturisim şi vestim vouă viaţa veşnică, care era la Tatăl şi s-a arătat nouă. Mai înainte de la masa vieţii veşnice erau lăsate să cadă câteva fărâmituri în această lume, atât cât să-şi aducă aminte de masa vieţii cereşti. Oamenii s-au încleştat cu încrâncenare de acele fărâmituri, neştiind nici de unde, nici de la cine vin. Hristos a venit în lume să le descopere oamenilor masa cea neîmpuţinată a vieţii şi să îi cheme la veşnicul ospăţ al vieţii. Şi oricine a primit chemarea şi a crezut în Cel fără de

păcat a început să simtă foame nu de fărâmituri ale vieţii, ci de viaţa deplină, de îmbelşugarea dumnezeiască a mesei vieţii.

Când chinuitorul cel rău l-a îmbiat pe Sfântul Mucenic Zinovie să aleagă între moarte şi viaţă (viaţa acestei lumi), i-a răspuns sfântul: „viaţa fără Hristos nu este viaţă, ci moarte, iar moartea pentru Hristos nu este moarte, ci viaţă“ (vezi Proloagele, 20 octombrie).

Naşterea Domnului mai este „zi bună” şi datorită dragostei, care s-a arătat prin Împăratul Hristos. Vedeţi ce fel de dragoste ne-a dat nouă Tatăl, că fii ai lui Dumnezeu să ne numim, scrie însuşi-văzătorul lui Hristos (I În. 3, 1). Înainte de Hristos neamul omenesc nu ştia de dragostea Tatălui faţă de fii şi nici de dragostea fiilor faţă de Tatăl. Însă prin naşterea în lume a Fiului lui Dumnezeu, Celui Unul-Născut, ochii oamenilor au fost deschişi asupra unui Părinte necunoscut, Cel din ceruri şi asupra unei dragoste până atunci necunoscute - cea cerească.

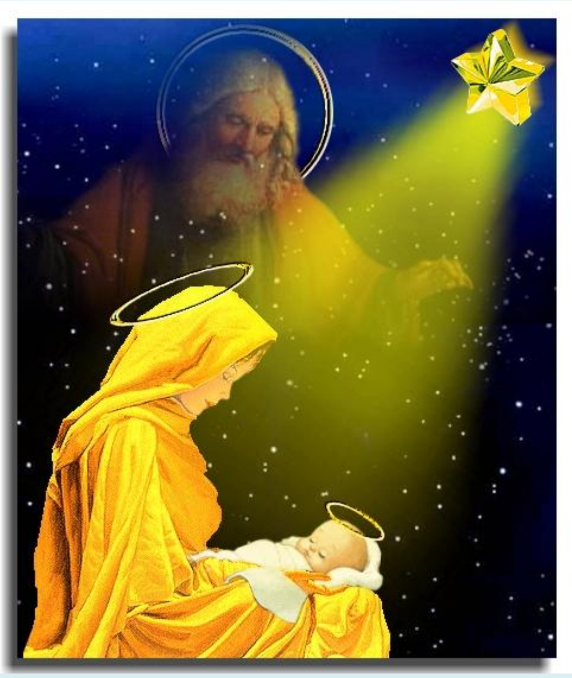
Oare nu încălzită de această dragoste cerească a lepădat Sfânta Ecaterina coroana împărătească pământească şi a primit moartea pe loc? Şi asemenea ei câte cete şi oşti, şi popoare, împărtăşindu-se de focul acestei dragoste cereşti, au mers la moarte, lepădând de pe sine trupul ca pe o cârpă netrebnică!

În fine, Naşterea Domnului este „zi bună“ şi datorită păcii şi puterii, înţelepciunii şi harului şi tuturor celorlalte bunătăţi de care sunt prea pline cerurile şi care prin această zi s-au arătat în lume o dată cu arătarea Fiului lui Dumnezeu - a împăratului şi Slugii, Stăpânitorului şi Mucenicului, Celui îndrăgostit şi prigonit, Celui omorât şi înviat.

Domnul să vă deschidă ochii duhovniceşti ca să vedeţi toate bunătăţile care ne sunt arătate şi îmbiate prin naşterea Fiului lui Dumnezeu.

(Sfântul Nicolae Velimirovici, Răspunsuri la întrebări ale lumii de astăzi vol. 2, Editura Sophia, Bucureşti, 2008, pp. 105-107)

Sfântul Nicolae Velimirovici - Poporul cu obiceiurile sale este copil al lui Dumnezeu

Scrii că nu te entuziasmează obiceiurile poporului, nici măcar cele de Crăciun, fiindcă nu-ţi spun nimic.

Cu adevărat, ar fi o minune să înţelegi obiceiurile poporului fără să înţelegi sufletul poporului şi credinţa poporului.

- *Trebuie să îţi aminteşti că Domnul Hristos S-a născut în iesle ca să înţelegi de ce se împrăştie paie pe casă.*
- *Şi trebuie să ştii de lumina dumnezeiască a Treimii, Ce stăpâneşte lumea în toate cele patru margini ale ei, ca să înţelegi de ce se aruncă câte trei nuci în fiecare colţ al casei.*
- *Şi mai trebuie să ştii că Hristos este pâinea vieţii ca să înţelegi rostul cesniţei şi că Domnul a pătimit la o vârstă tânără, dar că focul Lui încălzeşte şi astăzi inimile oamenilor, dându-le fericire, ca să pricepi ce e cu creanga tânără de stejar care se pune pe foc şi „scânteile fericirii“ ce ies din creangă.*

Deşi ţi s-a părut că acestea sunt lucruri simple şi copilăreşti, trebuie să recunoşti că sunt frumoase şi pline de înţeles.

De nu vă veţi întoarce şi să vă faceţi precum copiii, a zis Domnul, nu veţi intra întru Împărăţia Cerurilor. Apropie-te şi tu de acei copii ai lui Dumnezeu care se cheamă „popor“ şi viaţa ta va fi mai luminoasă şi mai plină de bucurie.

Un oarecare poet rus mergea pe calea ta, îndepărtată de calea poporului, dar s-a întors la popor. El se mărturiseşte astfel:

Aparte de popor nu mă mai simt,
Visuri, visuri trufaşe am trăit,
Şi mai adânc, tot mai adânc pricep în fiecare an
Că îndelung am preţuit nimicnicia...
Acum unit prin voie cu poporul ard,
Cu el plâng, la ale lui odoare mă închin,
Şi tot ce el iubeşte eu cinstesc.

(Kruglov, „în Catedrala Adormirii“)

(Sfântul Nicolae Velimirovici, Răspunsuri la întrebări ale lumii de astăzi, Editura Sophia, Bucureşti, 2008, pp. 109-110)

Unui băieţel care vrea o poveste de Crăciun

O să-ţi povestesc o poveste pe care mi-au povestit-o arabii ortodocşi din satul Betdjale de lângă Betleem.

Demult, demult, departe, departe, înainte de naşterea lui Hristos, era în Betleem un om pe nume Iesei, fiul lui Obed, fiul lui Booz şi al lui Rut. Şi acest Iesei avea opt fii. Cel mai tânăr dintre fiii lui Iesei se numea David. David era păstor, şi păştea oile lângă Betleem.

Sfânta Scriptură îl zugrăveşte pe David ca pe un tânăr arătos, cu părul castaniu şi faţa frumoasă. Acest frumos păstor mai era, pe deasupra, neobişnuit de puternic şi de viteaz. Când leul sau ursul îi răpeau vreo oaie, el fugea repede după fiară, smulgea oaia din fălcile fiarei, iar pe fiară o omora. Aşadar, David era cu adevărat un păstor bun şi de încredere al turmei sale dalbe. Şi îl cinstea mult pe tatăl său, ca pe Dumnezeu.

De multe ori David dormea pe câmp, pe patul încăpător al pământului, acoperit de pătura ţesută cu fir de aur a cerului înstelat. Dar ceea ce îţi voi povesti nu s-a întâmplat pe câmp, sub stele, ci într-o peşteră din stâncă de lângă Betleem.

Era o zi fierbinte, cum sunt multe zile în acea ţară de la Răsărit. Oile lui David stăteau întinse la răcoare sub un măslin. Soarele ardea cu toată puterea sa, şi oile gâfâiau de căldură. Şi pe David l-a ajuns o sete de tot supărătoare. Drept aceea, a

intrat în acea peşteră ca să scape de arşiţă şi să se odihnească, în peşteră era răcoare vara şi cald în zilele de iarnă.

După ce a intrat în peşteră, tânărul păstor s-a simţit dintr-o dată plăcut şi s-a aşezat; l-a luat somnul degrabă, s-a întins şi a adormit. Dar n-a trecut mult timp, şi David a simţit ceva rece pe mâinile sale, şi s-a trezit din somn. Când a deschis ochii - vai! - a văzut un şarpe îngrozitor cum i se ghemuia pe piept şi se încolăcea în jurul mâinilor, îşi înălţa capul turtit deasupra feţei lui şi îşi mişca limba despicată! Cu ochii privea ţintă, plin de răutate, în faţa tânărului – cu ochi care ardeau precum jăraticul, în peşteră era întuneric, şi în întuneric ochii acelei fiare, ca două scântei!

David s-a cutremurat tot de groază. Era într-o stare disperată, scăparea nu era cu putinţă. Numai să fi mişcat din mână sau din cap, că şarpele l-ar fi muşcat fără îndoială, vărsându-şi otrava în sângele lui. O, cu cât mai uşor i-ar fi fost să se lupte cu leul ce răcneşte sau cu ursul care urlă decât cu acea jivină târâtoare mută! Ce să facă? Deodată şi-a amintit David de vechiul său Ajutător în restrişti, de Domnul său, şi a strigat din inimă plină de durere şi plâns: „Nu mă lăsa, Doamne Dumnezeul meu, nu Te depărta de la mine! Grăbeşte în ajutorul meu, Izbăvitorul meu dintru atâtea nevoi!” îndată ce a rostit cuvintele acestea, iată că a răsărit o lumină neobişnuită într-unul din colţurile peşterii.

Era o lumină în chipul unui glob mare. În mijlocul acelui glob de lumină, David a văzut o fecioară frumoasă, blândă şi serioasă în acelaşi timp. Fecioara şedea cu capul aplecat în faţă şi ţinea în braţe un prunc atât de minunat cum nu văzuseră nicicând ochii fiului lui Iesei. Deodată, pruncul s-a ridicat în poala maicii sale şi a privit cu asprime la şarpe cu ochii ca două fulgere. Şi a întins pruncul degetul către intrarea peşterii, ca şi cum i-ar fi poruncit şarpelui să iasă.

David a sărit şi s-a întins la pământ înaintea fecioarei şi a pruncului. A vrut să îşi arate în cuvinte recunoştinţa pentru mântuirea neaşteptată, însă tocmai când îi venise cuvântul pe limbă a deschis ochii - dar nu se mai vedea nimic. Şi toată peştera se umpluse de oarecare mireasmă dulce, ca de la tămâie şi smirnă de mult preţ.

Până la moartea sa, David nu a putut să uite această minunată întâmplare. Din păstor a ajuns împărat, dar o păstra mereu în amintire. Ca împărat, el a alcătuit, printre altele, două minunate cântări, una: Celui mai împodobit cu frumuseţea decât fiii oamenilor, iar a doua: împărătesei în haină aurită. Şi aceste cântări le cânta ca împărat cu harfă în turnul său înalt din Ierusalim.

Iar tu, băiete, ghici: despre ce peşteră este vorba? Ce înseamnă acel şarpe cumplit?

Cine era fecioara, şi cine pruncul? Ca să îţi fac mai uşor ghicitul tuturor răspunsurilor, te salut cu salutul de bucurie:

„Hristos S-a născut!"

(extras din cartea – Episcop Nicolae Velimirovici - Răspunsuri la întrebări ale lumii de astăzi - scrisori misionare - Scrisoarea a 92-a)

Unui viitor închinător, despre peştera de la Betleem

Te pregăteşti să călătoreşti în Ţara Sfântă a Domnului. Ai ascultat, spui, conferinţa
vlădicăi Nectarie despre pelerinajul trecut şi asta te-a încurajat şi mai mult ca să-ţi înfăptuieşti hotărârea cea bună. Ai dorit, însă, ca înainte de Naşterea Domnului să mai afli câte ceva despre peştera de la Betleem, acest palat pământesc al împăratului Ceresc.

Cea mai slăvită dintre toate peşterile din lume se află la marginea oraşului Betleem. Un drum bun, alb ca varul, îi duce pe închinători din Ierusalim la Betleem. Nouă, însă, nu ne era de drum; cu ochii priveam drumul, iar cu gândurile gândeam la acea sfinţită peşteră. De jur împrejur, stânci; pe lângă drum, ceva verdeaţă, ceva vii, ceva măslini, ceva lanuri de grâu, dar mai mult stânci, însă de asta ne era nouă? Ochii noştri alunecă peste toate acestea, iar sufletul aşteaptă să vadă acea dragă peşteră.

Trecem pe lângă mănăstirea Sfântului Ilie, unde înţelepţii de la Răsărit au înnoptat întorcându-se de la Betleem şi unde au primit semn din cer să nu se ducă la Irod, ci să se întoarne pe altă cale la casa lor.

Intrăm în Betleem, în Bet Lehem, care înseamnă „Casa pâinii”. Tainic şi plin de înţelesuri nume al cetăţii în care S-a născut Cel ce a spus despre Sine: Eu sunt pâinea vieţii. Oraş arab. Toţi numai arabi; numai pe ici, pe colo, câte un grec sau câte un evreu. Mulţi vorbesc şi ruseşte; au învăţat din pricina miilor de închinători ruşi care au venit aici. Ai noştri vorbesc cu ei ruseşte, şi cum-necum

se înţeleg. Ne înconjoară; ne oferă mătănii, icoane, cruciuliţe din sidef şi felurite obiecte din lemn de măslin. Asta vând; din asta trăiesc. Şi astfel, tot oraşul trăieşte de pe urma lui Hristos - şi asta nu de curând, ci de multe veacuri.

Toate acestea însă nu prea ne interesează acum; ochii noştri caută acea slăvită peşteră. „Unde e sfânta peşteră?” - întrebăm. Ne călăuzesc pe o stradă lungă, lungă şi ne bagă într-o biserică mare cu o mulţime de stâlpi din marmură. Aceasta este, deci, peştera - chiar în biserică, împăratul Justinian a înălţat această mare biserică deasupra peşterii, la jumătatea unei mii de ani după naşterea lui Hristos.

Ne coborâm, pe câteva trepte, sub podeaua bisericii - în peşteră. Inima ne tremură şi ne arde. În această peşteră rece a început să bată pentru prima oară Inima cea mai caldă ce a bătut pe pământ vreodată. Fiecare bătaie a acestei Inimi a însemnat dragoste şi numai dragoste, faţă de neamul omenesc. La dreapta, un altar cu multe candele din aur şi argint. Aici S-a născut El, din Preacurata Fecioară Maria. La stânga, alt altar, tot cu multe candele. Aici a fost ieslea şi aici a stat El întins în faşă, pe paiele din iesle. Mulţi din închinătorii noştri au început să plângă de fiorul inimii.

Zis-a Dumnezeu prin prorocul: şi voi lua inima cea de piatră din trupul vostru şi voi da vouă inimă de carne (Iezechiel 36, 26). Dacă este pe lume vreun loc în care inima de piatră se face moale ca ceara încălzită, această peşteră este. Peştera este, ca atare, strâmtă şi întunecoasă, în Ţara Sfântă sunt foarte multe peşteri mai largi şi mai frumoase. Sunt unele bune pentru vite; sunt altele unde locuiesc oameni; mai sunt şi altele care au slujit drept morminte, însă Fiul lui Dumnezeu, Iubitorul de oameni, pogorându-Se de pe tronul veşnic al strălucirii pe pământ, nu a ales nici dintre peşteri pe cea mai mare, mai luminoasă şi mai comodă.

O, câtă smerenie! Câtă umilire de dragul nostru! Drept aceea, cădem în genunchi cu toţii şi facem metanii înaintea Lui, a înţelegerii Veşnice şi a Dragostei Veşnice. Iar sufletele noastre se înalţă din peştera aceasta către El, împăratul cerului şi pământului, Biruitorul păcatului şi al morţii.

De altfel, ce altceva este pentru noi peştera Lui decât o palmă dată deşertăciunii noastre şi o mărturie trainică a măreţiei Lui? El, El, Domnul înviat şi viu, călătoreşte nevăzut împreună cu noi, ca oarecând împreună cu cei doi ucenici ai Săi în Emaus. Şi noi simţim prezenţa Lui şi ne bucurăm de fiecare pas.

Când am cântat troparul Naşterii, un închinător a strigat: „Hristos S-a născut!” Şi noi toţi: „Adevărat S-a născut!” Şi a răsunat peştera toată precum un mare clopot.

După aceea, am ieşit şi am mers la Mitropolitul grec în vizită, şi aşa mai departe, şi aşa mai departe. Dar sufletul nostru a rămas în sfânta Peşteră şi sfânta Peşteră a rămas în sufletul nostru până în ziua de astăzi.

(extras din cartea – Episcop Nicolae Velimirovici - Răspunsuri la întrebări ale lumii de astăzi - scrisori misionare - Scrisoarea a 94-a)

Unei însingurate despre Crăciunul Iovankăi

Te plângi că eşti singură într-un oraş mare. Atâta lume se agită în jurul tău ca un furnicar, şi totuşi tu te simţi ca în pustie. Cel mai greu îţi este de marile sărbători. Peste tot freamătă bucuria, iar pe tine te apasă întristarea. Crăciunul şi Paştele vin la tine ca nişte vase goale, pe care le umpli cu lacrimi. Când aceste sfinte praznice sunt departe în urmă sau înaintea ta, te simţi mai liniştită; însă când se apropie şi vin, întristarea şi pustietatea pun stăpânire pe sufletul tău.

Ce să-ţi fac? Să-ţi povestesc povestea cu Crăciunul Iovankăi; poate că te vei folosi. O voi lăsa pe ea să-ţi povestească, aşa cum mi-a povestit mie. „De patruzeci de ani şi încă câţiva privesc această lume ca fecioară. Nicicând nici o bucurie - doar puţin, când eram copil în casa părintească. Dar înaintea lumii nu mă arătam tristă, înaintea oamenilor mă prefăceam veselă, dar în singurătate plângeam. Toţi mă socoteau o fiinţă fericită, fiindcă aşa mă arătam, îi aud pe toţi din jurul meu că se plâng, căsătoriţii şi necăsătoriţii, bogaţii şi săracii, toţi. Şi mă gândesc: de ce să mă mai plâng şi eu nefericiţilor de nefericirea mea, nefăcând astfel altceva decât să sporesc nefericirea din jurul meu? Mai bine să mă prefac veselă: aşa voi fi de folos
lumii necăjite, iar taina mea o voi ascunde în mine însămi şi o voi plânge în singurătate.

M-am rugat lui Dumnezeu să mi Se arate în vreun fel; măcar un singur deget al Lui să simt undeva. Mă rugam aşa ca să nu mor deodată de amărăciunea ascunsă. Din toate veniturile făceam milostenie oriunde mi se da prilejul.

Mergeam pe la toţi bolnavii şi săracii şi le aduceam bucurie cu bucuria mea părută.

„Eu Te cred, Dumnezeule Bune”, spuneam adesea, „dar mă rog Ţie, arată-mi-Te cumva, ca să Te cred încă şi mai mult”. Cred, Doamne, ajută necredinţei mele, repetam aceste cuvinte din Evanghelie. Şi, cu adevărat, rămâneam în viaţă ca Domnul să mi Se arate.

Cele mai chinuitoare erau pentru mine marile praznice. După slujbe, mă încuiam la mine şi udam cu lacrimi tot Crăciunul meu şi tot Paştele. De Crăciunul trecut însă,
mi S-a arătat Dumnezeu. Iată cum a fost.

Se apropie acea mare zi. Mă hotărăsc să pregătesc totul aşa cum pregătea mama mea: şi friptură, şi turtă, şi cozonac, şi toate celelalte. Aştern paie prin casă, arunc câte trei nuci în fiecare colţ al odăii - să fie milostivă Sfânta Treime spre cele patru colţuri ale lumii. Şi făcând toate acestea, mă rugam neîncetat: „Doamne, trimite-mi
oaspeţi - dar să fie flămânzi şi săraci de tot! Mă rog Ţie, arată-mi-Te în acest fel!”

Câteodată îmi venea gândul: „Iovanko, proasto, ce oaspeţi aştepţi tu de Crăciun? În astă sfântă zi, fiecare este la casa lui; cine ar putea să îţi fie oaspete?” Şi plângeam, şi plângeam. Dar iarăşi spuneam această rugăciune şi pregăteam, pregăteam. După ce m-am întors de Crăciun de la biserică, am aprins lumânarea, am pus faţa de masă, am aşternut totul pe masă şi am început să umblu încolo şi încoace prin cameră.

„Dumnezeule, nu mă părăsi!” Şi iarăşi mă rugam. Pe stradă nu trecea mai nimeni. Era Crăciunul, şi pe deasupra strada noastră este retrasă - îndată, însă, ce scârţâia zăpada sub picioarele cuiva, eram la poartă! Am început să plâng şi am strigat: „Acum văd, Doamne, că m-ai părăsit de tot!” Plângeam eu aşa şi mă tânguiam, şi deodată! Deodată a bătut cineva în poartă, şi am auzit glasuri plângătoare: „Dăruieşte, frate! Dăruieşte, soro!” Alerg repede şi deschid poarta, înaintea mea - un orb şi călăuza lui, amândoi gârboviţi, zdrenţăroşi, răciţi.

„Hristos S-a născut, domnii mei!” - am strigat eu plină de bucurie.

„Adevărat S-a născut!” - clănţăniră ei. „Fă-ţi milă cu noi, soro! Nu cerem bani. De dimineaţă nimeni nu ne-a îmbiat cu pâine; vreun bănuţ sau un pahar de rachiu, dar pâine - nimeni. Suntem foarte flămânzi”.
Eu, parcă eram în ceruri. I-am dus în casă şi i-am pus la masa plină. Şi le slujeam plângând întruna de bucurie.

Ei m-au întrebat miraţi: „De ce plângi, doamnă?”

„De bucurie, domnii mei, de bucurie curată şi luminată! Ce L-am rugat pe Dumnezeu, Dumnezeu mi-a dat. De câteva zile mă tot rog Lui să îmi trimită nişte oaspeţi chiar aşa ca voi, şi iată că El mi i-a trimis. Nu aţi venit la întâmplare, ci Bunul meu Dumnezeu v-a trimis. El mi S-a arătat astăzi prin voi. Acesta este Crăciunul cel mai vesel din viaţa mea. Acum ştiu că e viu Dumnezeul nostru. Slavă Lui şi mulţumită!”.

„Amin”, au răspuns oaspeţii mei cei dragi. I-am ţinut până seara, le-am umplut traistele şi i-am petrecut”.

Aşa a fost Crăciunul trecut al Iovankăi. Dă, Doamne, ca cel de anul acesta să-i fie şi mai îmbucurător. Roagă-te şi tu, fiică, să ţi Se arate Tatăl Ceresc pe vreo cale - iar la Dumnezeu sunt multe căi - şi vei trăi minunea. Nu te pregăti de întristare în această zi mare, ci pregăteşte-te de bucurie. Şi Atotvăzătorul, Atotmilostivul, va face ţie bucurie.

„Hristos S-a născut!”

(extras din cartea – Episcop Nicolae Velimirovici - Răspunsuri la întrebări ale lumii de astăzi - scrisori misionare - Scrisoarea a 95-a)

Despre pricina pentru care Hristos a trebuit să se nască, nu pur şi simplu să se arate

Aţi întrebat de ce Hristos Domnul a trebuit să Se nască, şi să se crească, şi să se chinuie; de ce nu S-a arătat dintr-o dată din ceruri în chip de om matur, aşa cum, potrivit miturilor eline, se arăta Apollo oamenilor.

Ce comparaţie cu totul necuviincioasă! Cum se poate compara un Om Adevărat cu o nălucă şi un Dumnezeu Adevărat cu monstruozităţile născocite? Pe cât e înălţimea cerului de la pământ, pe atât e înălţimea înţelepciunii lui Dumnezeu faţă de înţelegerea omenească.

Potrivit înţelepciunii Celui Preaînalt, Hristos a trebuit să se arate lumii şi ca prunc, şi ca tânăr, şi ca om matur, ca tuturor să le fie accesibil şi să-i câştige pe toţi. Dacă El n-ar fi fost nicicând copil, palid şi rece ar fi fost cuvântul Lui: ***"lăsaţi copiii şi nu-i opriţi să vină la Mine, că a unora ca aceştia este Împărăţia Cerurilor";*** şi iarăşi: ***"Adevărat zic vouă, că de nu vă veţi întoarce şi nu vă veţi face precum copiii, nu veţi intra întru Împărăţia Cerurilor. "***

Dvs. sunteţi învăţător de copii, şi ca învăţător gândiţi-vă cât de diferită ar fi fost relaţia dintre dvs. şi copii dacă nu aţi fi fost niciodată copil.

Hristos putea, fără îndoială, să Se arate lumii şi cum voiaţi dvs.; dar dacă ar fi făcut
aceasta, nu mai putea fi pentru neamul omenesc ceea ce voia El, adică învăţător şi Mântuitor al tuturor, şi pildă pentru toate vârstele.

Vă roade gândul că Domnul, prin naşterea Sa neobişnuită, a sporit pentru noi taina fiinţei Sale. Dar nu era, oare, taina Lui de departe prea mare şi prea de nepătruns ca El să Se pogoare fără de veste între oameni, în afara oricărei legături de înrudire cu oamenii? Oare n-ar fi vorbit atunci lumea despre El ca despre o nălucă? Atunci şi persoana Lui, iar dimpreună cu ea şi învăţătura şi jertfa Lui, şi-ar fi pierdut temeiul real şi însemnătatea reală: căci dacă e nălucă, cine dintre noi ar asculta şi ar urma o nălucă?

Mai trebuia ca Domnul nostru să Se nască tocmai în felul cum S-a născut ca prin aceasta să arate puterea şi să sublinieze însemnătatea naşterii noastre duhovniceşti, care stă în centrul învăţăturii Lui despre om. După cuvântul Lui: ***"dacă nu se naşte cineva din nou, nu poate vedea împărăţia lui Dumnezeu."***

Precum El S-a născut de la Duhul Sfânt din preacuratul trup al Fecioarei Maria, aşa şi noi ne putem naşte duhovniceşte de la Duhul Sfânt întru curăţia sufletului nostru. Marii duhovnici ortodocşi au învăţat dintotdeauna că naşterea din nou a omului este condiţionată de curăţia feciorelnică a sufletului. Cu alte cuvinte, sufletele care se curăţesc deplin chiar şi de gândurile necurate se fac asemenea Sfintei Fecioare, şi se învrednicesc prin bunăvoirea lui Dumnezeu să fie sălaş lui Hristos.

Dacă naşterea lui Hristos din Fecioara Maria e greu de priceput pentru înţelegerea obişnuită, ea este nespus de folositoare şi dătătoare de îmbărbătare pentru toţi cei care doresc renaşterea duhovnicesc morală a fiinţei lor.

Ca atare, liniştiţi-vă şi mulţumiţi înţelepciunii Veşnice că Mântuitorul neamului omenesc S-a născut aşa cum El însuşi a găsit că este mai bine. Şi strigaţi împreună cu apostolul Pavel: ***"O, adâncul bogăţiei şi al înţelepciunii şi al ştiinţei lui Dumnezeu!"*** Şi salutaţi-I pe copiii dvs. la şcoală cu bucurie copilărească:

„Hristos S-a născut, copii!"

(extras din cartea – Episcop Nicolae Velimirovici - Răspunsuri la întrebări ale lumii de astăzi - scrisori misionare - Scrisoarea a 93-a a învăţătorului Nikola S.)

Sfântul Teofan Zăvorâtul – Cuvânt la Naşterea lui Hristos (I)

Ne bucurăm sau nu ne bucurăm în ziua de astăzi? Iată piatra de încercare prin care se arată dacă suntem în legăturile cuvenite cu Domnul ce S-a născut.

Acum este vremea nu pentru învăţături, ci pentru slavoslovire, nu pentru poveţe, ci pentru mulţumire, nu pentru a propune lecţii, ci pentru a vădi bucurie. Deci, cu recunoştinţă să dăm slavă Domnului şi să ne bucurăm întru numele Lui cel sfânt.

- *Slavă negrăitei Tale milostiviri, Doamne, Care nu ne-ai părăsit în căderea noastră amară!*
- *Slavă nesfârşitei Tale înţelepciuni, care ne-a întocmit un chip de mântuire atât de minunat!*
- *Slavă proniatoarei Tale purtări de grijă pentru noi anume, care ne-a chemat să fim părtaşi harului Tău răscumpărător! Veniţi să-L mărim pe Domnul, Care a căutat spre smerenia robilor Săi!*

Îngerii dau slavă, şi nu pentru ei înşişi. între cer şi pământ proptind picioarele lor, ei ba se întorc spre cer, ba se apropie de pământ; văzând în cer slavă, iar pe pământ pace şi bunăvoire, nu pot să ţină în ei cântările de laudă, care le scapă fară voie. Şi atunci cum să ne înfrânăm de la cântările de laudă noi, de vreme ce în Naşterea lui Hristos totul e pentru noi?

- *Iată, se găteşte jertfa de milostivire - Mielul lui Dumnezeu, Care va să fie junghiat pentru a noastră mântuire!*
- *Iată, se pogoară din cer pâinea vieţii, ce va să dăruiască viaţă lumii!*

- *Iată, Domnul, ca un păstor, pleacă dintru înălţime şi, lăsând cele nouă oi - soboarele îngereşti -, S-a pogorât căutând-o pe una singură - omenirea rătăcită, pentru ca, luând-o pe umerii Săi, să o aducă mântuită la Tatăl Său!*

Aşadar n-ai odihnă, Doamne! Căci vii la mine căutându-mă pe mine, cel rătăcit. A şaptea zi Te-ai odihnit de lucrurile facerii, iar de lucrurile mântuirii nu Te odihneşti, ci de la început şi până acum lucrezi - şi Tu, şi Tatăl Tău. Atunci, căutându-1 în rai pe Adam cel căzut, l-ai chemat, zicând: ***„Adame, unde eşti?"*** Adam s-a ascuns în desiş - în dragostea lui de căderea sa. Acum Tu Te pogori chiar în adâncul căderii noastre ca să-i chemi înapoi pe cei ce au îndrăgit acest întuneric.

O, Doamne, cheamă-ne înapoi şi pe noi! însă dă-ne să nu ne ascundem, ci să ne deschidem cu inima şi să ieşim în întâmpinarea Ta fiind gata să răspundem la orice: „Iată-ne! Suntem neputincioşi şi slăbănogiţi: ia-ne, tămăduieşte-ne, vindecă-ne.

- *Iată* **mintea** *- acest grumaz de fier şi frunte de aramă: ia-o, fă-o praf înaintea feţei Tale şi sălăşluieşte în ea deprinderea supunerii cu smerenie faţă de cuvântul Tău cel dumnezeiesc şi de adevărul Tău.*
- *Iată* **inima** *pofticioasă, această femeie cu curgere de sânge, din care curg necontenit şiroaie de pofte necurate: ridică-ne la atingerea de Tine, ca să înceteze curgerea acestui sânge.*
- *Iată* **sufletul***, care a uitat de Tine şi care numai cu gusturi pământeşti se hrăneşte: dă-ne să ne întoarcem în braţele Tale, simţind dulceaţa lor, şi să ne veselim la masa Ta, ca să uităm de toate aceste roşcove, care nu hrănesc, ci doar întărâtă gustul şi chinuie printr-o sete care nu este niciodată potolită. Atunci şi noi vom aduce Ţie, Celui ce Te-ai născut,*
  - ✓ ***aurul*** *cunoaşterii curate, fară amestec străin, a adevărurilor Tale,*
  - ✓ ***smirna*** *- omorârea de sine faţă de pofte şi de patimi, şi*
  - ✓ ***tămâia*** *- năzuinţa către cele de Sus şi îndulcirea doar de cele cereşti".*

O, de ar fi aşa! Cine ar putea înfrâna atunci cântarea noastră de laudă, de recunoştinţă şi bucurie? ***Cum să nu se bucure cel ce poartă izvorul bucuriei în inima sa? Îngerul nu le spune păstorilor: „Bucuraţi-vă!", ci le spune doar: „Vă binevestesc bucuria ce va să fie". Pentru ce să-i spui: „Bucură-te!" celui ce n-a gustat încă bunătăţile îmbucurătoare?*** Şi după ce L-au văzut pe Domnul, ei s-au întors, slăvind şi lăudând pe Dumnezeu, nu bucurându-se. Ei putea să nu se bucure, deoarece nu gustaseră încă din bunătăţile aduse de Cel născut - dar este cu putinţă, este de iertat ca cineva dintre noi să nu se bucure?

Ne-am obişnuit să ne facem urări de bine cu prilejul acestui praznic. În ele se poate ascunde însă o amară mustrare pentru noi. ***A te bucura sau a nu te bucura în această zi - iată piatra de încercare prin care se arată dacă suntem sau nu în legăturile cuvenite cu Domnul Ce S-a născut! Doar am fost deja chemaţi, ne-am apropiat de El şi am fost primiţi de El. Noi suntem ai Lui şi El este al nostru, aşadar tot ce este al Lui este şi al nostru. Iar ce este al Lui aduce negreşit pace şi bucurie.*** Ca atare, bucuria trebuie să fie starea obişnuită a duhului nostru - şi asta întotdeauna, mai ales în zile ca cea de acum!

Iată cât de mulţi suntem acum aici. Să intrăm în conştiinţa proprie şi împreună cu ea să ne dăm răspuns la întrebările următoare.

Care dintre noi este atât de bucuros ca întemniţatul care a primit libertate după un îndelungat chin în temniţa înăbuşitoare şi întunecoasă? Şi totuşi, aşa ***ar trebui să ne bucurăm toţi în Hristos Iisus, pentru că în El primim libertate din nesuferita temniţă a minciunii, păcatului şi gusturilor pământeşti.*** Dacă nu există simţămintele unei asemenea bucurii, atunci, ia vedeţi, asta nu se întâmplă oare pentru că ne aflăm încă în legături şi în temniţă?

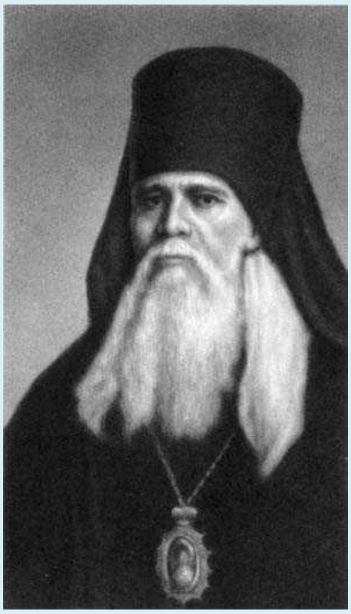
Care dintre noi este la fel de bucuros ca un moştenitor căruia i s-a înapoiat moştenirea pierdută fară nădejde de întoarcere şi i s-a dat în stăpânire deplină? Şi totuşi, aşa ***ar trebui să ne bucurăm cu toţii în Hristos Iisus, fiindcă în El am fost chemaţi la moştenire nestricăcioasă, neveştejită, păstrată în ceruri pentru noi!*** Dacă nu există simţămintele unei asemenea bucurii, atunci, ia vedeţi, asta nu se întâmplă oare pentru că nu ne-am învrednicit încă să primim moştenirea aceasta?

Bucuria nu este un simţământ care ţine de voinţă. Cel ce, intrând în împărtăşire cu Domnul, a gustat din toate bunătăţile Lui, acela nu poate să nu se bucure, iar cel ce, înstrăinându-se de Domnul, nu a gustat din bunătăţile acestea, oricât l-ai chema la bucurie, nu-1 vei putea face să se bucure. Aşa ceva ar fi la fel cum i-ai zice unui orb: „Vezi!", unui surd: „Auzi!", unuia lipsit de picioare: „Umblă!"

Şi atunci, ce să facem aceia dintre noi care am căzut în rândul acestora din urmă? Să nu ne bucurăm? Şi atunci, să nu ne fie praznicul praznic? Nu, ci să ne silim să ne bucurăm şi noi în rând cu ceilalţi. Să ne bucurăm pentru neamul nostru, că i s-au pregătit asemenea bunătăţi. Să ne bucurăm pentru ceilalţi fraţi ai noştri, ce s-au învrednicit deja a se împărtăşi de ele. Să ne silim a ne bucura şi pentru noi înşine, pentru că şi nouă ni s-a lăsat nădejdea de a le primi - şi îndată să ne silim a trezi şi râvna noastră cea adormită şi amorţită. Iată, toţi sunt la ospăţul Domnului - petrec şi se veselesc! Iar noi ce, ne suntem singuri vrăjmaşi, ca să nu mergem acolo? Sau intrarea ne este, cumva, închisă? Sau, cumva, nu ne

vor primi? Sau ne vor micşora cu ceva partea? Nu... ***pe toţi îi îmbie Domnul cu toate - numai să vină fiecare în felul arătat, şi va primi totul, şi va primi bucurie atât de nestrămutată, încât nimeni nu i-o va putea lua.*** Amin!

Sfântul Teofan Zăvorâtul – Cuvânt la Naşterea lui Hristos (II)

Chiar în ceasul naşterii lui Hristos toată făptură - atât cuvântătoare, cât şi necuvântătoare - L-a slavoslovit pe Domnul ce S-a născut. Cei ce se bucură cu această bucurie sfântă nu vor să ştie de alte bucurii. Despre distracţiile care au loc acum, de Naşterea Domnului.

Slavă Ţie, Doamne! Am apucat din nou luminatele zile ale Naşterii lui Hristos: să ne veselim acum şi să ne bucurăm! Tocmai pentru a înălţa veselia noastră în aceste zile, Sfânta Biserică a rânduit înaintea lor post - o anumită strâmtorare - pentru ca, intrând în ele, să ne simţim ca unii care ies la libertate. Cu toate acestea, ea nu vrea nicidecum să ne dedăm doar plăcerilor simţurilor şi numai desfătărilor trupeşti, ci cere ca însăşi veselia noastră din acest răstimp să fie sfântă, precum sunt sfinte zilele acestea.

Ca să nu îşi uite cineva de sine veselindu-se, ea a pus în gura noastră o scurtă cântare în slava lui Hristos Celui născut, prin care aduce la rânduială trupul şi înalţă duhul, arătându-i îndeletniciri vrednice de zilele acestea. Hristos Se naşte, slăviţi-L şi aşa mai departe. ***Slăviţi-L, aşadar, pe Hristos, şi slăviţi-L în aşa fel încât de această slavoslovie să se îndulcească gâtlejul, sufletul şi inima, şi prin aceasta să fie înăbuşită pornirea spre orice alt lucru şi orice altă îndeletnicire care făgăduieşte vreo plăcere lumească.***

Slăviţi-L pe Hristos - asta nu înseamnă „alcătuiţi-I cântări lungi de laudă lui Hristos". Nu... Ci, dacă gândindu-vă la Naşterea Mântuitorului Hristos ori auzind despre ea, veţi striga fară să vreţi, din adâncul sufletului: **„Slavă Ţie, Doamne, că S-a născut Hristos!"*****, asta va fi de ajuns. Aceasta va fi o cântare lină a inimii, ce va străbate totuşi cerurile şi va intra în urechile lui***

Dumnezeu, închipuiţi-vă ceva mai desluşit ce a săvârşit Domnul pentru noi, şi veţi vedea cât este de firesc pentru noi acum să strigăm în felul acesta.

Ca să vă fie mai uşor să faceţi asta, gândiţi-vă la comparaţiile următoare. ***împăratul i-a făgăduit libertatea cuiva care este închis în temniţă, ferecat în lanţuri... întemniţatul aşteaptă o zi, două, aşteaptă luni şi aşteaptă ani... nu vede împlinirea făgăduinţei, însă nu îşi pierde nădejdea, având încredere în cuvântul împărătesc. în cele din urmă, au apărut semnele că făgăduinţa se va împlini în curând; luarea-aminte i se ascute, aude zarva celor ce se apropie grăind vesel; cad, iată, zăvoarele închisorii. „Slavă Ţie, Doamne!" - strigă puşcăriaşul fără să vrea. „A sosit şi sfârşitul robiei mele, în curând voi vedea lumina!"***

Altă pildă. ***Un bolnav, acoperit de răni şi slăbit în toate părţile trupului său, a încercat toate doctoriile şi a schimbat o mulţime de doctori. Răbdarea i-a ajuns la capăt, şi era gata să se lase pradă unei amărăciuni deznădăjduite. Atunci i s-a zis: „Mai este un doctor, foarte priceput, care pe toţi îi vindecă, şi tocmai de boli cum este a ta; noi l-am rugat, şi a promis că vine". Crezând, bolnavul prinde nădejde şi îl aşteaptă pe cel făgăduit... Trece un ceas, trece încă unul, mai trec şi altele - neliniştea începe iarăşi să roadă sufletul... Spre seară vine deja cineva... se apropie... s-a deschis uşa, şi intră cel dorit... „Slavă Ţie, Doamne!" - strigă bolnavul.***

Iată încă o pildă! ***S-a lăsat un nor ameninţător şi întunericul a acoperit faţa pământului; tunetul cutremură temeliile pământului şi fulgerele brăzdează cerul de la un capăt la celălalt: asta îi face pe toţi să se îngrozească, de parcă a venit sfârşitul lumii. După aceea, când furtuna trece şi cerul se luminează, fiecare, suspinând uşurat, zice: „Slavă Ţie, Doamne!"***

Apropiaţi-vă pildele acestea, şi veţi vedea că în ele se cuprinde istoria noastră.

- *Norul ameninţător al mâniei lui Dumnezeu era deasupra noastră... Iată că a venit Domnul împăciuitorul şi a gonit norul acesta.*
- *Eram acoperiţi de rănile păcatelor şi ale patimilor. Iată că a venit Doctorul sufletelor şi ne-a vindecat...*
- *Eram în lanţurile robiei... Iată că a venit Slobozitorul şi ne-a rupt lanţurile...*

Apropiaţi toate acestea de inima voastră şi primiţi-le cu simţurile voastre - şi, cred eu, nu vă veţi putea înfrâna de la strigătul: **„Slavă Ţie, Doamne, că S-a născut Hristos!"**

- ✓ *A auzit vestea aceasta tatăl Înainte-Mergătorului, Zaharia, şi a strigat:* ***Bine este cuvântat Domnul Dumnezeul lui Israil, că a cercetat şi a făcut***

izbăvire norodului Său, şi a ridicat nouă cornul mântuirii şi aşa mai departe (Lc. 1, 68).

- ✓ *A auzit Preacurata Fecioară şi a înălţat cântare: **Măreşte, sufletul meu, pe Domnul, şi s-a bucurat duhul meu de Dumnezeu, Mântuitorul meu** (Lc. 1, 46-47).*
- ✓ *A auzit Elisabeta dimpreună cu pruncul din pântecele ei... şi s-au bucurat.*

Şi chiar în ceasul naşterii Domnului cerul s-a pornit tot spre slavoslovire, dimpreună cu făptura toată, cuvântătoare şi necuvântătoare. ***Păstorii, magii, şi Simeon cel Drept, şi Ana Prorociţa au cântat slavă lui Dumnezeu Celui născut, primind cu inima faptul că prin naşterea Sa El a făcut izbăvire norodului...*** Primiţi şi voi aceasta cu simţirea, şi se va bucura inima voastră, şi bucuria aceasta vă va fi de ajuns nu numai pentru zilele acestea, ci şi pentru toată viaţa - asemenea bucurie, că nu veţi mai dori să căutaţi alte bucurii, iar dacă vor veni singure, veţi privi la ele numai în treacăt, ca la un adaos întâmplător, dacă nu chiar prisositor.

Nu mă voi strădui să răsădesc în voi o asemenea bucurie - la această măsură nu poate ajunge nici un cuvânt. Lucrarea săvârşită de Domnul Ce S-a născut îl priveşte pe fiecare dintre noi. ***Cei ce intră în împărtăşire cu El primesc de la El libertate, vindecare, pace, le stăpânesc şi gustă dulceaţa lor.*** Celor care trăiesc asta lăuntric n-ai de ce să le spui: „Bucuraţi-vă"... pentru că ei n-au cum să nu se bucure. Cel legat de mâini şi de picioare, oricât i-ai zice: „Bucură-te de izbăvire", nu se va bucura; cel acoperit de răni de unde va primi bucuria tămăduirii? Cum va suspina slobod cel înspăimântat de ameninţarea mâniei lui Dumnezeu? Unora ca aceştia li se poate doar spune: ***„Mergeţi la Pruncul Cel înfăşat, Care zace în iesle, şi căutaţi la El izbăvire de toate relele ce ne împresoară, pentru că Hristos este Mântuitorul lumii".***

Aş fi dorit să vă văd pe toţi bucurându-vă anume cu această sfântă bucurie şi nevoind să ştiţi de alte bucurii - însă nu toţi cei ce sunt din Israil sunt Israil. Vor începe la voi distracţii deşarte, pline de neorânduială, care aţâţă poftele. Oricât le-ai spune celor care iubesc acestea: „Potoliţi-vă", ei îşi astupă urechile şi nu iau aminte, şi întotdeauna fac din luminatele praznice un prilej de asemenea neorânduială, încât Domnul Cel milostiv îşi întoarce de la noi ochii şi zice: „Urâciune îmi sunt toate aceste prăznuiri ale voastre". Şi, aşa este, multe dintre distracţiile societăţii noastre sunt cu adevărat urâciune păgânească, adică unele au fost luate de-a dreptul din lumea păgână, iar altele, deşi au luat naştere mai târziu, sunt pătrunse de duhul păgânismului. Şi parcă într-adins sunt născocite cu duiumul tocmai de Naşterea Domnului şi de Paşte. Lăsându-ne atraşi de ele, îi dăm stăpânitorului acestei lumi - chinuitorului nostru, potrivnicului lui Dumnezeu - temei să îi spună lui Dumnezeu: „ce mi-ai făcut cu Naşterea şi cu învierea Ta?! Toţi vin la mine!" însă, fraţilor, să răsune mai des înlăuntrul inimii

voastre cuvintele psalmului 50, că ***Se va îndreptăţi Domnul întru cuvintele Sale şi va fi biruitor când va judeca El.***

Ne atrage Europa „luminată"! Da, acolo au fost refăcute urâciunile păgâneşti, care păreau a fi alungate deja din lume. Şi de acolo au trecut la noi şi continuă să treacă. Trăgând în piept acest abur al iadului, ne învârtim ca nişte nebuni, fară să ştim de noi. Dar, fraţilor, să ne amintim anul 1812. De ce au venit peste noi francezii? Dumnezeu i-a trimis să ne piardă pentru răul pe care îl luaserăm până atunci de la ei. Atunci s-a pocăit Rusia, şi Domnul a miluit-o. Se pare că această lecţie a început să fie însă uitată. Bineînţeles, dacă ne vom veni în fire, nu se va întâmpla nimic rău - dar dacă nu ne vom veni în fire, cine ştie, poate că Domnul îi va trimite iarăşi asupra noastră pe „dascălii" noştri ca să ne readucă în simţiri şi să ne pună pe calea îndreptării.

Aşa este legea Dreptăţii lui Dumnezeu: tămăduieşte de păcat prin ceea ce îl atrage pe om spre el. Acestea nu sunt vorbe goale, ci fapte adeverite de glasul Bisericii, după cum veţi auzi acum în rugăciunea de la Tedeum. Să ştiţi că Dumnezeu nu Se lasă batjocorit şi, cunoscând aceasta, veseliţi-vă şi vă bucuraţi în aceste zile cu frică.

Sfinţiţi luminatul praznic cu lucruri, îndeletniciri şi bucurii sfinte, aşa încât toţi, privind la noi, să spună: „La ei sunt zile sfinte (în limba rusă, perioada dintre Naşterea şi Botezul Domnului se numeşte sviatki, de la sviat- sfânt (n. tr.).), nu distracţii fară de rânduială ale unor necredincioşi şi dezmăţaţi, care nu ştiu de Dumnezeu". Amin!

Sfântul Teofan Zăvorâtul – În ajunul Naşterii lui Hristos - Tâlcuirea prorociilor despre Mesia

Nu vă voi împovăra luarea-aminte cu un cuvânt îndelungat. Am de gând să vă spun doar câteva vorbe ca îndrumare cum să petrecem mai bine ajunul praznicului ce vine. ***În ceasul Naşterii lui Hristos tot cerul a tresărit de uimire şi bucurie, văzând începutul împlinirii celor plănuite mai înainte de veci***, împlinire pregătită prin descoperiri, aşezăminte, preînchipuiri, arătări, prorocii. Cei ce se pregătesc să prăznuiască sărbătoreşte întâmplarea aceasta nu pot petrece ultimele ceasuri rămase până atunci într-un chip mai bun decât cugetând cu evlavie la felul în care a fost pregătită ea. Aşadar, când se va lăsa liniştea nopţii şi grijile, potolindu-se, vor da libertate minţii voastre, cufundaţi-vă gândul în adâncul vremurilor Vechiului Legământ şi adunaţi din descoperirile care au fost atunci întreaga schiţă a viitoarei arătări pe pământ, spre a noastră mântuire, a Fiului lui Dumnezeu. Iar eu vă voi îmbia cu ceva care vă va fi de ajutor în lucrarea aceasta.

Fie că vă veţi aşeza la intrarea în peştera Naşterii, ca să priviţi înapoi, fie că vă veţi aşeza la uşa închisă a Raiului din Eden, ca să vă aţintiţi privirile în sus, tabloul nu se va schimba în esenţa sa. Veţi vedea cum cei ce au zugrăvit chipul Mântuitorului au suit de la trăsăturile cele mai simple la unele tot mai complexe, de la cele generale la cele particulare, de la cele de mare cuprindere la cele amănunţite.

Cea dintâi trăsătură este sămânţa mântuitoare a femeii, care avea să-i strivească şarpelui capul. În întunericul nopţii, o luminiţă care se arată undeva, în depărtare, îl bucură pe călătorul rătăcit: această făgăduinţă, printr-un şir lung

de veacuri, i-a călăuzit pe cei ce nu aveau aici cetate stătătoare, ***ci căutau cele ce au să fie*** (v. Evr. 13, 14).

Auzită de protopărinţi, ea a trecut prin patriarhii cei cu viaţă îndelungată, prin potop şi prin amestecarea limbilor, şi a fost înnoită prin făgăduinţele făcute lui Avraam, Isaac şi Iacov - tuturor cu aceleaşi cuvinte: ***se vor binecuvânta în sămânţa ta toţi oamenii... se vor binecuvânta în sămânţa ta toate neamurile sau toate marginile pământului*** (Fac. 12, 3; 18, 18; 22, 18; 26, 4; 28, 14). La scurtă vreme după aceea, *patriarhul Iacov II vede deja pe noul ţiitor de sceptru - împăcător; în continuare, Moisi, mijlocitorul pentru popor, II arată pe Proroc cu porunca de a-I da ascultare, iar împăratul David - pe Preotul cel nou, după rânduiala lui Melchisedec.*

Alături de aceste rostiri mergeau preînchipuiri uimitoare.

- *Iată jertfirea fiului de către părinte în Isaac,*
- *unirea cerului cu pământul - în scara lui Iacov,*
- *mântuirea prin cel lepădat şi vândut - în Iosif;*
- *în continuare, rugul, care ardea, dar nu se mistuia, stâlpul de nor, trecerea prin mare, îndulcirea prin lemn a apelor amare de la Merra, mana, izvorârea apei din piatră, şarpele de aramă, toată întocmirea cortului ce altceva sunt decât umbra bunătăţilor viitoare (Evr. 10, 1), după cum încredinţează apostolul?*

Bineînţeles, în pofida caracterului atât de general şi de tainic al trăsăturilor acestor trimiteri la Izbăvitorul Care avea să vină, inima luminată şi încălzită de credinţă era în stare să simtă puterea ascunsă în ele, asemenea lui Avraam, care prin umbra preînchipuirilor a văzut ziua Domnului şi s-a bucurat. Nu se putea însă ca ea să nu dorească o tâlcuire cât mai limpede a celor tainice şi schiţe cât mai amănunţite ale celor de mare cuprindere. Şi iată, atunci când pentru poporul lui Dumnezeu, care formase deja un regat şi reuşise să ajungă la glorie sub David şi Solomon, exista primejdia ca grijile pentru o rânduială prosperă a celor ce ţin de existenţa vremelnică să alunge din amintire schiţa veşnicei rânduieli a întocmirii mântuirii, se scoală proroc după proroc şi se adaugă trăsătură după trăsătură în zugrăvirea chipului şi faptelor Mântuitorului Hristos, aşa încât toate prezicerile, împreună luate, alcătuiesc o Evanghelie deplină, mai înainte scrisă în Legământul Vechi.

Veţi întreba acum: ***„Cine este acesta, care avea să vină ca să ne izbăvească?"*** Prorocii vă răspund în multe feluri: este Fiul lui Dumnezeu, Căruia Dumnezeu îi spune: ***Fiul Meu eşti Tu, Eu astăzi Te-am născut*** (Ps. 2, 5); este Domnul, Care şade de-a dreapta Domnului, precum este scris: ***Zis-a Domnul Domnului meu: „Şezi de-a dreapta Mea"*** (Ps. 109, 1); este Dumnezeu Cel tare, Care Se naşte ca prunc pentru a fi Părinte al veacului care va să fie, precum mai înainte a văzut

Isaia: ***Prunc S-a născut nouă, Fiu, şi S-a dat nouă, a Cărui stăpânire s-a făcut pe umărul Lui, fiu se cheamă numele Lui: înger de mare sfat, sfetnic minunat, Dumnezeu tare, biruitor, Domn al păcii, Părinte al veacului care va să fie*** (Is. 9, 6).

Acest Părinte al veacului care va să fie va împărăţi ca împărat preaînţelept (v. Ier. 23, 5); Ii vor fi date toate neamurile moştenire şi stăpânirea Lui — marginile pământului (Ps. 2, 6). împărăţia Lui va fi împărăţie a tuturor veacurilor, şi stăpânirea Lui în tot neamul şi neamul (Ps. 144, 13).

Această împărăţie a Lui nu este însă ca celelalte împărăţii, care sunt întărite şi lărgite cu sabia. Popoarele vor veni singure să I se închine (v. Ps. 85, 9). El va întocmi casă şi o va umple cu tot ce hrăneşte, cu tot ce alină setea, cu tot ce dă tărie şi sănătate. Şi va trimite vestitori cu propovăduirea înaltă: veniţi, beţi, mâncaţi (v. Pilde 9, 5). Şi vor merge popoare multe, şi vor zice: ***„veniţi să ne suim în casa lui Dumnezeu, şi ne vor arăta nouă calea Lui, şi vom umbla pe dânsa”*** (Mih. 4, 2).

Această cale va fi Legământul cel Nou, nu după legământul care a fost făcut mai înainte cu casa lui Israil. în acest Legământ, Domnul zice: ***Da-voi legile Mele în gândurile lor, şi în inimile lor le voi scrie*** (Ier. 31, 33). ***Şi voi da lor altă inimă, şi duh nou voi da întru dânşii, şi voi smulge inima cea de piatră din trupul lor, şi voi da lor inimă de carne, ca întru poruncile Mele să umble şi îndreptările Mele să le păzească şi să le facă pe ele, şi vor fi Mie popor, şi Eu voi fi lor Dumnezeu*** (Iez. 11, 19-20).

Dar mai înainte de a se săvârşi toate acestea, El însuşi are de străbătut calea umilinţei, are a Se naşte necunoscut, are a trăi în mijlocul a tot felul de potrivnicii, are a suferi pătimiri cumplite şi a muri, aşa cum zugrăvesc Sfântul David şi Prorocul Isaia. Acesta păcatele noastre le va purta şi pentru noi va răbda dureri. El va fi rănit pentru păcatele noastre şi chinuit pentru fărădelegile noastre. ***Domnul îl va da pentru păcatele noastre*** (Ps. 21, Is. 53).

Şi acum, iată toată istoria istoria căii pe care o va străbate El pe pământ!

Se va naşte din Fecioară, Care va lua în pântece şi va naşte Fiu, şi îi vor pune numele de Emmanuil, care se cheamă: „cu noi este Dumnezeu". Se va naşte în Vitleem, pentru că din acesta va ieşi Stăpânitor lui Israil, a Cărui ieşire este dintru început, din zilele veacului (Mih. 5, 2). ***Acolo vin la El cu daruri împăraţii arabilor*** (v. Ps. 71, 10), ***vor veni purtând aur, şi tămâie, şi smirnă*** (v. Mt. 2, 11). ***După aceea se va auzi glas în Rama, plâns şi tânguire şi jale. Rahila îi va plânge pe fiii săi şi nu va voi să se mângâie, pentru că nu mai sunt*** (Ier. 31, 15). în continuare, ***va fi chemat Fiul Acesta din Egipt*** (v. Os. 11,

1) şi ***Se va sălăşlui în Nazaret, pentru că Nazarinean Se va chema*** (Jud. 13, 5; Mt. 2, 23).

Se va apropia vremea ca El să lucreze pe faţă în mijlocul oamenilor - şi iată că va fi trimis înger înaintea feţei Lui, pentru a găti calea Lui, şi tot Israilul va auzi glasul celui ce strigă în pustie: Gătiţi calea Domnului, drepte faceţi cărările Lui (Is. 40, 3; Mal. 3, 1). ***După aceea va veni pe neaşteptate şi Domnul însuşi, pe Care îl căutăm, şi îngerul legământului, pe Care îl voim. Şi va odihni asupra Lui Duhul Domnului*** (v. Is. 11,2), despre Care El va da mai apoi mărturie, zicând: ***Duhul Domnului peste Mine: pentru aceea M-a uns pe Mine bine a vesti săracilor... a propovădui anul Domnului cel bineprimit*** (Is. 61, 1-2).

Celor ce stau în întuneric şi în umbra morţii, lumina propovăduirii Lui le străluceşte pentru întâia dată în Galileea, în jurul Iordanului şi al Mării Tiberiadei, în hotarele lui Zavulon şi Neftali (Mt. 4, 13).

După aceea, ***trei ani şi jumătate*** (v. Dan. 9), ***binevestind, va tămădui toate felurile de boli, îi va vindeca pe cei zdrobiţi cu inima, va propovădui robilor slobozire şi celor orbi vedere*** (v. Is. 61, 1). ***Atunci se vor deschide ochii orbilor, şi urechile surzilor vor auzi. Atunci va sări şchiopul ca cerbul, şi limpede va fi limba gângavilor*** (Is. 35, 5-6). ***Se vor întări mâinile slabe şi genunchii slăbănogiţi*** (v. Is. 35, 3). ***El trestia frântă nu o va zdrobi, şi inul ce fumegă nu-l va stinge, ci pentru râvna slavei numelui lui Dumnezeu va mânca sufletul Lui*** (v. Is. 42, 3).

In deşert, totuşi, va tinde El mâinile Sale toată ziua către poporul cel neascultător şi împotrivă grăitor, care umblă nu pe calea adevărată, ci după păcatele sale (Is. 65, 2). După aceea, ***luând aminte la îndemnul cel prorocesc, se vor bucura fiicele Sionului şi vor striga propovăduind fiicele Ierusalimului, văzând pe împăratul lor venind blând şi călare pe asin*** (v. Zah. 9, 9). Şi ***din gura pruncilor şi a celor ce sug I se va săvârşi laudă*** (Ps. 8, 3). Dar ***împăraţii pământului şi căpeteniile se vor aduna asupra Domnului şi asupra Hristosului Lui*** (v. Ps. 2, 1). ***Unul dintre cei ce mănâncă cu El pâine va mări asupra Lui vicleşug*** (v. Ps. 40, 9) ***şi îl va vinde cu treizeci de arginţi, preţul Celui preţuit*** (v. Zah. 11, 12). Atunci, vrăjmaşii Lui vor spune şi cei ce pândesc sufletul Lui se vor sfătui împreună, zicând: ***Dumnezeu L-a părăsit, goniţi-L şi-L prindeţi pe El, că nu este cel ce izbăveşte*** (Ps. 70, 11-12).
Aşa va fi luat Păstorul, şi se vor risipi oile turmei. El va privi de-a dreapta, şi nu va fi cine să îl cunoască (v. Ps. 141, 5). ***Se vor scula martori mincinoşi şi va minţi strâmbătatea eişi*** (v. Ps. 26, 18).

Dar El nu va deschide gura Sa; ***ca o oaie la junghiere Se va duce şi ca un miel***

fară de glas înaintea celui care îl tunde, aşa nu-Şi va deschide gura Sa (v. Is. 53, 7). Vrăjmaşii vor scrâşni din dinţi asupra Lui, iar ***El nu Se va împotrivi, nici nu va grăi împotrivă. Spatele Său îl va da spre bătăi şi fălcile Sale spre pălmuiri*** (v. Is. 50, 5). ***Prin lemn va fi dat morţii*** (v. Ier. 11, 19), ***vor săpa mâinile Lui şi picioarele Lui, vor număra toate oasele Lui; îşi vor împărţi hainele Lui loruşi şi pentru cămaşa Lui vor arunca sorţii*** (v. Ps. 21, 18-20). ***îi vor da să mănânce fiere şi în setea Lui îl vor adăpa cu oţet*** (v. Ps. 68, 25). Toţi cei ce îl vor vedea ÎI vor batjocori şi, clătinând din cap, vor grăi cu buzele: ***Nădăjduit-a spre Domnul, izbăvească-L pe Dânsul, mântuiască-L, că-L voieşte pe El*** (Ps. 22, 7-8).

Astfel, ***Hristos Stăpânitorul, Sfântul sfinţilor, va muri*** (v. Dan. 9, 26). ***Nu va fi sfărâmat însă nici un os din El, deşi coasta Lui va fi împunsă*** (v. leş. 12, 46; Num. 9, 1; Zah. 12, 10). ***Iar sufletul Lui nu va fi lăsat în iad şi trupul Lui nu va vedea stricăciune*** (v. Ps. 15, 10). ***A treia zi va învia şi Se va arăta viu înaintea tuturor*** (v. Os. 6, 2). ***Unde ţi-e, moarte, boldul? Unde ţi-e, iadule, biruinţa?*** {Os. 13, 14).

Astfel, Domnul pe pământ Se va arăta şi cu oamenii va petrece. După aceea, Se va întoarce întru înălţime: ***Suitu-S-a Domnul întru strigare, Domnul în glas de trâmbiţă*** (Ps. 46, 5). ***Ridica-vor căpeteniile porţile lor, şi ridicate vor fi porţile cele veşnice, şi va intra împăratul slavei*** (Ps. 23, 7-9). Şi a zis, în cele din urmă, Domnul Domnului: ***„şezi de-a dreapta Mea, până ce voi pune pe vrăjmaşii Tăi aşternut picioarelor Tale"*** (Ps. 109, 1).

Aici vom încheia culegerea de prorocii, deşi lucrarea Mântuitorului Hristos nu s-a încheiat aici, deşi luminările proroceşti se întind până la sfârşitul veacurilor!

Atât de limpede şi amănunţit au văzut mai înainte Sfinţii lui Dumnezeu toată calea pe care avea să o străbată pe pământ Domnul în răstimpul petrecerii sale de treizeci şi trei de ani în ea!

Tocmai cu aceste gânduri să vă îndeletniciţi acum, ca să vă hrăniţi şi să vă încălziţi prin aceasta credinţa. **Prorociile sunt oglindă a Evangheliei, iar Evanghelia este pentru prorocii trupul chipului care se vede în ele.** Chipul din oglindă încă mai poate fi bănuit: „oare nu e vreo nălucire?" - însă când este pipăit trupul care stă înaintea ei, atunci corespondenţa dintre chip şi trup naşte convingerea neclintită de adevărul cunoscut. Şi iată de ce prezicerile proroceşti sunt cu adevărat făclie ce luminează în loc întunecos. Nu se poate spune că ele sunt obscure. Ele au o anumită ascunzime, dar sunt limpezi şi dătătoare de înţelegere. într-o sămânţă, cei care se pricep văd tot arborele: ***la vederea Pruncului Iisus, toţi cei ce îşi ascuţiseră vederea minţii prin lumina proroocească L-au priceput îndată în El pe Domnul.***

Aşa au fost Zaharia, Simeon, Ana Prorociţa, Preasfânta Născătoare de Dumnezeu şi toţi cei care aşteptau izbăvirea. Necredinţa câtorva nu micşorează puterea şi însemnătatea prezicerilor pregătitoare pentru arătarea Domnului. Necredinţa vine nu de la neajunsul puterii cuvântului, ci de la aceea că sufletele erau grosolane şi trupeşti. Acum ca şi atunci, pricina necredinţei e una singură: cufundarea în trup şi deprinderea de a privi lucrurile trupeşte. ***Cât de limpede luminează lumina lui Hristos!*** Iar ei nu o văd. Cine se scufundă adânc în apă, care pe deasupra e tulbure, cum va vedea soarele, chiar dacă acesta ar lumina cu lumina cea mai strălucitoare? Tocmai de aceea, oricine ai fi tu, cela ce cauţi adevărul, ieşi din această „apă" tulbure şi vei vedea lumina care îl luminează pe tot omul ce vine în lume! Amin!

Sfântul Teofan Zăvorâtul - Tâlcuiri din Sfânta Scriptură – Naşterea Domnului

[Gal. 4, 4-7; Mt. 2, 1-12]

Slavă Ţie, Doamne !

Îndelung am aşteptat luminatele zile ale Naşterii lui Hristos: să ne bucurăm, dar, acum şi să ne veselim. Sfânta Biserică tocmai pentru a spori veselia noastră de acum a rânduit post înaintea acestor zile, o oarecare strâmtorare, ca trecând prin ea, să ne simţim pe urmă ca unii care scapă la libertate.

Oricum, ea nu vrea de fel să ne lăsăm acum în voia dezmierdării simţurilor şi a desfătărilor trupeşti. De vreme ce aceste zile sunt numite din moşi-strămoşi sviatki *[Aşa se numesc în limba rusă zilele dintre Naşterea şi Botezul Domnului; o traducere aproximativă ar fi "zile sfinţite" – n. tr.]*, se cere ca însăşi veselia noastră din acest răstimp să fie sfântă, aşa cum El e sfânt; şi pentru ca cel ce se veseleşte să nu uite aceasta, ***Biserica a pus în gurile noastre o scurtă cântare spre slava lui Hristos Care Se naşte, cântare care potoleşte trupul şi înalţă duhul, arătându-i îndeletniciri potrivite cu măreţia acestor zile:*** **"Hristos Se naşte, slăviţi-L"** şi celelalte. ***Slăviţi-L, dar, pe Hristos; şi slăviţi-L în aşa fel ca prin această slavoslovie să se îndulcească sufletul şi inima şi astfel să se stingă imboldul spre oricare alt lucru şi îndeletnicire care făgăduieşte vreo desfătare oarecare.***

Slăviţi-L pe Hristos ! ***Aceasta nu înseamnă să alcătuiţi lungi cântări de laudă în cinstea lui Hristos, nu, ci trebuie ca, gândindu-vă la naşterea lui Hristos Mântuitorul, să strigaţi fără voce, din adâncul sufletului: "Slavă Ţie, Doamne, că S-a născut Hristos !" şi e de-ajuns; aceasta va fi o cântare lină a inimii, care străbate totuşi cerurile şi ajunge la însuşi Dumnezeu.***

Aduceţi-vă aminte ce a făcut Domnul pentru noi şi veţi găsi că acest strigăt e pe deplin îndreptăţit. Ca să putem face asta mai uşor, să luăm următoarele **pilde**.

***

Unui om închis în temniţă şi ferecat în lanţuri, împăratul i-a făgăduit libertatea. Aşteaptă întemniţatul o zi, aşteaptă două, aşteaptă luni şi ani. Nu vede împlinirea făgăduinţei, însă nu-şi pierde nădejdea, având încredere în cuvântul împăratului. În cele din urmă, încep să apară semne că va fi slobozit curând, curând; luarea aminte i se încordează; aude zarva veselă a celor ce se apropie: iată că zăvoarele cad şi intră izbăvitorul… "Slavă Ţie, Doamne !", strigă fără să vrea întemniţatul. "A venit sfârşitul întemniţării mele, în curând voi vedea lumina lui Dumnezeu!"

***

O altă pildă: ***un bolnav acoperit de răni, cu toate mădularele slăbănogite, a încercat toate doctoriile şi a schimbat mulţi doctori; răbdarea lui este pe terminate şi este gata să cadă într-o amărăciune deznădăjduită. I se spune: "Mai este un doctor, foarte iscusit, care pe toţi îi vindecă şi tocmai de boli cum e a ta; l-am rugat noi să vină şi la tine, iar el a făgăduit că va veni". Bolnavul crede, prinde nădejde şi aşteaptă împlinirea făgăduinţei… Trece un ceas, trec două, trece mai multă vreme, neliniştea începe să îi macine iar sufletul. Spre seară, se apropie cineva… intră… uşile se deschid şi intră cel dorit… "Slavă Ţie, Doamne!", strigă bolnavul.***

***

Şi încă o pildă: apare un nor de furtună; întunericul se lasă peste pământ; trăsnetul cutremură temeliile munţilor şi fulgerele străbat cerul de la un cap la altul; toţi sunt cuprinşi de groază, ca şi cum ar fi venit sfârşitul lumii. Dar apoi, când furtuna trece şi cerul se limpezeşte, toţi spun, răsuflând uşuraţi: "Slavă Ţie, Doamne!".

Cercetaţi aceste pilde şi veţi vedea că ele cuprind toată istoria neamului omenesc.

- **Norul de furtună** al mâniei lui Dumnezeu plutea deasupra noastră şi a venit Domnul-Împăciuitorul şi a alungat acest nor.
- **Eram acoperiţi cu rănile păcatelor şi patimilor** – a venit Doctorul sufletelor şi ne-a tămăduit…
- **Eram în lanţurile robiei** – a venit Izbăvitorul şi a rupt legăturile noastre.

Puneţi toate acestea în inima voastră şi primiţi-le cu simţirile voastre şi nu vă veţi putea înfrâna strigătul: **"Slavă Ţie, Doamne, că S-a născut Hristos!".**

Nu mă voi strădui să vă pătrund de această bucurie prin cuvintele mele: ea este dincolo de orişice cuvânt. Lucrarea săvârşită de Domnul, Cel ce S-a născut azi,

îl priveşte pe fiecare dintre noi. **Cei ce intră în părtăşie cu El capătă de la El libertate, vindecare, pace; stăpânesc toate acestea şi gustă dulceaţa lor.** Celor care ştiu acest lucru din experienţă n-ai de ce să le spui "Bucuraţi-vă", căci ei nu pot să nu se bucure; iar celor care n-o ştiu, degeaba le spui "bucuraţi-vă", fiindcă ei nu pot să se bucure. Cel legat de mâini şi de picioare, oricât i-ai spune "bucură-te de izbăvire", nu se va bucura; cel acoperit de rănile păcatelor de unde să aibă bucuria vindecării ? Cum va răsufla liber cel înfricoşat de furtuna mâniei lui Dumnezeu? Unora ca acestora nu li se poate spune decât: ***"Mergeţi la Pruncul cel înfăşat şi culcat în iesle şi căutaţi la El izbăvire de toate relele care vă împresoară, fiindcă acest Prunc este Hristos, Mântuitorul lumii".***

Aş fi vrut să-i văd pe toţi bucurându-se anume cu această bucurie şi nevrând să cunoască alte bucurii, dar nu toţi cei din Israel sunt Israel. Încep acum distracţii deşarte, nebuneşti, care aţâţă poftele: gătitul, vizitele, schimbarea toaletelor. Cei ce iubesc aceste lucruri, oricât le-ai spune "potoliţi-vă", îşi astupă urechile şi nu iau aminte, batjocorind în aşa chip luminatele zile ale praznicului, încât îl fac pe Milostivul nostru Domn să-şi întoarcă privirea de la noi şi să zică: ***"Urâciune sunt înaintea Mea sărbătorile voastre !".*** Şi, într-adevăr, multe din distracţiile societăţii noastre sunt urâciuni păgâneşti, care au fost aduse la noi de-a dreptul din lumea păgână; iar altele, deşi au apărut mai târziu, sunt hrănite cu duhul păgânismului; şi parcă într-adins, cele mai multe au loc de Naşterea Domnului şi de Paşte.

Dedându-ne lor, îi dăm stăpânitorului acestei lumi – chinuitorul nostru şi potrivnicul lui Dumnezeu – pricină să Îi spună: "Ce mi-ai făcut prin naşterea şi învierea Ta ? Iată, toţi vin la mine !". Ci să treacă mai des prin inima noastră cuvintele psalmului 50: ***"Drept este Domnul întru cuvintele Sale şi biruitor când va judeca El"…***

Ne atrage Europa "civilizată"… Da, acolo au fost reînnoite pentru prima oară urâciunile păgâneşti pe care creştinismul le izgonise din lume; de acolo, ele au trecut deja şi trec în continuare la noi. Trăgând în noi această miasmă a iadului, ne învârtim ca ameţiţi, fără a ne mai veni în fire. Să ne amintim însă de anul 1812: de ce au venit peste noi francezii ? Dumnezeu i-a trimis ca să stârpească răul pe care îl luaserăm de la ei. S-a pocăit atunci Rusia, şi Dumnezeu a miluit-o; dar acum, pare-se, am uitat lecţia de atunci. Dacă ne vom veni în fire, fireşte că nu se va întâmpla nimic; dar dacă nu – cine ştie, poate că Domnul ne va trimite iarăşi asemenea învăţători, ca să ne aducă în simţiri şi să ne pună pe drumul spre îndreptare.

Aceasta este legea dreptăţii lui Dumnezeu: vindecă de păcat prin lucrul care-l atrage pe om către păcat. Acestea nu sunt vorbe goale, ci un fapt întărit de glasul

Bisericii. Să ştiţi, dreptmăritorilor, că Dumnezeu nu Se lasă batjocorit; şi ştiind aceasta, veseliţi-vă şi vă bucuraţi cu frică în aceste zile.

Sfinţiţi praznicul luminat cu fapte, îndeletniciri şi veselii sfinte, aşa încât lumea, privind la noi, să spună: “La ei sunt «zilele sfinţite», nu cine ştie ce veselii nebuneşti de necuvioşi şi desfrânaţi, care nu ştiu de Dumnezeu”.

Sfântul Teofan Zăvorâtul – Cuvânt în a doua zi a praznicului Naşterii Domnului

Cum să-L întâmpinăm în chip vrednic pe Domnul ce S-a născut?

- *împreună cu păstorii - prin dorinţa de mântuire,*
- *împreună cu Iosif şi cu Născătoarea de Dumnezeu - prin evlavioasa odihnă în El,*
- *împreună cu magii - mergând cu plăcere în urma Lui,*
- *împreună cu îngerii - slavoslovindu-L cu recunoştinţă.*

Dintre toate spusele prin care este zugrăvită Naşterea lui Hristos şi legătura noastră cu Cel născut, cel mai aproape de noi, surorilor, sunt cuvintele următoare: ***Hristos din ceruri, întâmpinaţi-L*** (cântarea 1 a Canonului Naşterii). ***Hristos Se pogoară din cer, ieşiţi-I în întâmpinare!*** Vorbesc astfel cu trimitere la pilda celor zece fecioare, pentru că şi acolo s-a făcut glas în miez de noapte: ***Iată, Mirele vine, ieşiţi în întâmpinarea Lui!*** (Mt. 25, 6) ***Deosebirea stă în aceea că acolo vine ca Judecător, iar aici ca Mântuitor. Acolo, cum le-a găsit pe fecioare, aşa a şi hotărât să rămână pentru totdeauna: cele înţelepte au rămas înţelepte, iar cele nebune au rămas nebune, fără să mai aibă putinţa de a-şi îndrepta soarta. Pe când aici nu este aşa, ci chiar dacă se vor arăta unii nebuni în ceasul întâmpinării, mai este încă vreme să se facă înţelepţi, după cum şi cei înţelepţi nu sunt în afara primejdiei de a nimeri în rândul celor nebune.*** Cu atât mai mare prevedere trebuie să aflăm cum să-L întâmpinăm în chip vrednic pe Domnul Ce S-a născut, Care pentru oameni şi pentru a noastră mântuire S-a pogorât din cer, şi cum să împlinim ceea ce am aflat.

Când într-o ţară merge vestea că vine împăratul, toţi locuitorii acelei ţări se pun

în mişcare şi încep să se pregătească plini de grijă ca să-1 primească pe împărat precum se cuvine: repară străzile, împodobesc casele, pun la vedere tot ce au mai bun, ca să le arate atât împăratului, cât şi celorlalţi, că se află în împrejurări neobişnuite. La fel şi la noi. De multă vreme am început să ne pregătim pentru praznic: chiliile sunt curăţite, lucrul a fost lăsat deoparte, au fost cusute haine noi şi pentru masă a fost pregătit câte ceva în plus, aşa încât şi ai casei, şi străinii văd că la noi e praznic. Aşadar, pentru aparenţe s-a făcut totul - ***dar se va mulţumi, oare, cu aceasta Domnul Ce S-a născut? Pentru noi aparenţele acestea poate că nici nu sunt de prisos, însă Domnul nu are nevoie de ele. Uitaţi-vă cum S-a născut El! In peşteră Prunc înfăşat, culcat în iesle*** (Lc. 2, 12). Toată slava e înlăuntru. Buna aşezare lăuntrică a duhului va fi şi întâmpinare după vrednicie a Lui, Care Se pogoară din ceruri.

Priviţi la icoana Naşterii lui Hristos! Maica lui Dumnezeu şi Dreptul Iosif sunt în genunchi; între ei este Pruncul Cel mai înainte de veci; în jur sunt păstorii sau magii. Ochii tuturor sunt aţintiţi spre El, în El se topesc toţi şi în El se odihnesc. Aşa să vă aşezaţi lăuntric şi voi... Intâmpinaţi-L pe Domnul împreună cu păstorii prin dorinţa de mântuire, împreună cu Iosif şi cu Maica Domnului prin evlavioasa odihnire în El, împreună cu îngerii prin slavoslovirea Lui cu recunoştinţă. Aşa!

Vine Mântuitorul şi aduce mântuirea. ***Aprindeţi, deci, în voi înşivă dorinţa de mântuire.*** Aţi intrat în mănăstire tocmai din această dorinţă, însă lungimea vremii scurse, începăturile reuşitelor sau, poate, şi alte lucruri puteau să o slăbească sau chiar să o stingă cu totul. Ingrijiţi-vă acum să aţâţaţi mai puternic focul acesta în voi. înnoiţi gândul că suntem strâmtoraţi din toate părţile: de lucrurile noastre păcătoase, de patimi şi de legăturile lumeşti, de vrăjmaşul nostru cel dintru început; adăugaţi la el şi un alt gând: că **în afara lui Hristos Domnul, Celui ce S-a născut, nu este alt nume sub cer întru care să ne putem mântui.** Şi duhul vostru va năzui spre Domnul precum cerbul spre izvoarele apelor. Tocmai asta va însemna că veţi ieşi în întâmpinarea Domnului şi că îl veţi întâmpina cu dor, cum pământul însetat întâmpină ploaia.

Vine Mântuitorul, şi aduce mântuirea. Primiţi, deci, din toată inima această întocmire a mântuirii, pe care o aduce El pe pământ, în toată plinătatea şi în toate amănuntele ei, fără a refuza nimic şi fără a tâlcui strâmb nimic. Aţi şi purces deja la lucrarea îndeplinirii celei mai cu de-amănuntul a tot ce face trebuinţă spre mântuire. Nu vă lăsaţi! Cu toată lipsa de limpezime a semnului ceresc, magii s-au sculat îndată şi au mers să-L caute pe Cel arătat, şi L-au aflat... Nu vă va amăgi nici pe voi nădejdea, în pofida faptului că poate nu vedeţi reuşitele cele învederate ale căutării voastre. ***Va veni vremea şi veţi vedea rodul: însăşi mântuirea strălucind în inima voastră. Numai să nu întoarceţi spatele nici unei porunci evanghelice.*** Această primire cu inima a întregii voi a lui

Hristos Mântuitorul, care hotărniceşte calea mântuirii, va fi acelaşi lucru ca îmbrăţişarea la prima întâlnire cu cel dorit - după cum, dimpotrivă, lepădarea de ea ne face asemănători celor despre care s-a scris: ***întru ale Sale a venit, şi ai Săi nu L-au primit*** (In 1, 11).

Vine Mântuitorul şi aduce mântuirea - Mântuitorul atotputernic şi atotdorit. Liniştiţi-vă, deci, cu privire la mântuirea voastră în El, şi numai în El. Nu căutaţi pe nimeni altul: totul este la El, şi tot ce este la El este şi al vostru. Şi mintea, şi puterea, şi bucuria, şi frumuseţea, şi odihna, totul este pregătit pentru voi, numai să vă lipiţi de El cu toată năzuinţa duhului vostru... După cum Preacurata Fecioară de Dumnezeu Născătoare punea în inima sa toate cuvintele, aşa să le puneţi în inima voastră şi voi, şi să credeţi fară clintire că totul, până la o iotă, va fi precum este scris.

Vine Mântuitorul şi aduce mântuirea, care e pregătită pentru voi, care s-a dovedit puternică prin nenumărata mulţime a celor mântuiţi, care sunt deja proslăviţi în ceruri. Proslăviţi, deci, bogăţiei îndurărilor şi pogorământului lui Dumnezeu. Daţi-I slavă Domnului cu recunoştinţă şi pentru că nu a părăsit neamul nostru, ci i-a întocmit chip minunat de mântuire, şi pentru că tocmai de noi a apropiat această mântuire şi ne-a arătat pilde de oameni mântuiţi spre a stârni spre mântuire duhul nostru. îngerii I-au dat slavă cu glas mare lui Dumnezeu încă de la începutul întocmirii mântuirii. Cu ce guri trebuie să-L proslăvim pe Domnul noi, văzând că se săvârşesc atâtea lucruri minunate spre mântuirea noastră!

Iată, aşa ***să faceţi din inima voastră iesle Domnului Care S-a născut şi s-o înconjuraţi cu aceste aşezări sufleteşti sfinţite: cu dorinţa de mântuire, cu primirea lucrătoare a întregii rânduieli a mântuirii, cu odihnirea în Domnul şi cu slavoslovirea Lui plină de recunoştinţă.*** Asta va da cea mai înaltă îndeletnicire duhului vostru în timpul acestor zile, va sfinţi praznicele voastre şi vă va da totodată putinţa de a împlini cu cea mai mare amănunţime ceea ce se cuprinde în cântarea: **Hristos din ceruri, întâmpinaţi-L**.Amin!

Sfântul Teofan Zăvorâtul - Mântuitorul vine şi aduce mântuirea, încălziţi-vă sufletele cu dorinţa de mântuire!

Dintre toate învăţăturile care descriu în mod strălucitor Naşterea lui Hristos şi relaţia noastră cu Cel de curând născut, cea care ni se potriveşte cel mai bine, dragi surori, este descrisă în următoarele cuvinte: "Hristos [vine] din Ceruri, întâmpinaţi-L". Spun aceste cuvinte pentru a le adapta la pilda celor zece fecioare, întrucât şi acolo o voce s-a auzit la miezul nopţii: "Iată, Mirele vine, ieşiţi să-L întâmpinaţi!" Singura diferenţă este că acolo vine Judecătorul şi aici vine Mântuitorul. Acolo le-a găsit pe fecioare în felul în care erau şi le-a hotărât soartă pentru totdeauna: cele înţelepte au rămas înţelepte, iar cel nebune, nebune; acolo nu au mai avut nici un prilej de a li se schimba soarta. Dar aici nu este la fel: dacă unele dintre fecioare s-au arătat nebune la vremea venirii Sale, mai este încă timp pentru ele să devină înţelepte: şi, în acelaşi timp, cele înţelepte sunt încă în primejdia de a deveni nebune. De aceea trebuie să fim cu mare băgare de seamă şi să ne pregătim să-L întâmpinăm cu vrednicie pe Nou-Născutul Domn, Care de dragul nostru, al oamenilor şi pentru mântuirea noastră a venit din Ceruri.

Când într-un ţinut se răspândeşte vestea că vine regele, atunci toţi locuitorii acelui ţinut încep să se însufleţească şi se pregătesc cu grijă pentru a-l primi cu vrednicie pe rege. Fac ordine pe străzi, îşi înfrumuseţează casele, scot la vedere cele mai bune lucruri pe care le au, încât regele şi toţi ceilalţi să vadă că sunt în vreme de sărbătoare. La fel este şi cu noi. Începem de mai înainte să ne pregătim pentru o zi de sărbătoare: facem curat în chilii, lăsăm de-o parte treburile

obişnuite, sunt cusute veşminte noi şi pentru masă pregătim ceva nou şi deosebit, astfel încât să fie evident, atât pentru noi înşine, cât şi pentru pelerini, că este o zi de sărbătoare. De dragul aparenţelor totul este pregătit. Însă, Îl mulţumeşte aceasta pe Domnul care S-a născut?

Pentru noi, aceste pregătiri de sărbătoare pot să nu fie de prisos, însă Domnul nu are nevoie de ele. Priviţi cum S-a născut El! Pruncul-Dumnezeu S-a născut într-o peşteră, a fost înfăşat şi aşezat într-o iesle. Toată slava era ascunsă în sinea Lui. Înmuierea inimii ne va învrednici să Îl întâmpinăm pe Cel care vine din Ceruri. Priviţi icoana Naşterii Domnului! Maica Domnului şi dreptul Iosif sunt în genunchi cu Pruncul cel veşnic între ei. Păstorii şi magii sunt adunaţi în jur. Ochii tuturor sunt fixaţi asupra Lui - în El toţi se pierd şi în El toţi se odihnesc. Într-un asemenea fel să vă împodobiţi şi voi lăuntrul vostru.

Împreună cu păstorii, să-L întâmpinăm pe Domnul cu dorinţa de mântuire. Cu Iosif şi cu Născătoarea de Dumnezeu să-L întâmpinăm cu cuvioasă tăcere; cu magii să urmăm de bunăvoie paşii Săi, cu îngerii Să-L slăvim în cântări de laudă.

Mântuitorul vine şi aduce mântuirea, încălziţi-vă sufletele cu dorinţa de mântuire. Grăbiţi-vă acum cu mai multă sârguinţă să reaprindeţi în voi această dorinţă. Reamintiţi-vă de atacurile care vin din toate părţile: de la faptele noastre păcătoase, de la patimi şi obiceiuri rele, de la vrăjmaşul mântuirii noastre. Adăugaţi la aceasta un alt gând: că aparţinem Nou-Născutului Domn Hristos, că nu există nici un alt nume în Ceruri prin care să ne putem dobândi mântuirea. Şi după aceea sufletul nostru Îl va căuta pe Domnul, precum cerbul înseteazã după izvoarele apelor. Aceasta înseamnă că veţi ieşi să-L întâmpinaţi pe Domnul, şi Îl veţi primi cu voie bună, precum pământul însetat primeşte ploaia. Mântuitorul vine şi aduce darul mântuirii. Primiţi cu toată inima voastră acest dar al Lui, statornicirea mântuirii pe pământ; şi primiţi-l în toată plinătatea lui, neînlăturând nimic şi necăutând nici un fel de justificări. Aţi început deja lucrarea de împlinire cu asprime a tot ceea ce este necesar pentru mântuire. Nu slăbiţi în acestea! Magii, în ciuda lipsei de limpezime a semnului din ceruri, s-au ridicat îndată şi au mers să-L caute pe Cel arătat şi L-au găsit...

Nici nădejdea voastră nu va fi înşelată, cu toate că este posibil să nu aveţi reuşite vădite în căutarea voastră. Va veni timpul ca voi să vedeţi şi rodul - mântuirea însăşi, luminând în inimile voastre. Numai să nu refuzaţi nici unul dintre îndemnurile Evangheliei. Această deplină acceptare din toată inima a voii Mântuitorului Hristos, cu care calea către mântuire se identifică, va fi asemenea îmbrăţişărilor primei întâlniri cu Cel dorit. Pe de altă parte, respingerea ei ne va face asemenea celor despre care s-a scris: Întru ale Sale a venit, şi ai Săi nu L-au primit (Ioan 1, 11).

Mântuitorul vine şi aduce mântuirea - Mântuitorul cel atotputernic şi mult dorit! Fiţi încrezătoare în legătură cu mântuirea voastră prin El şi numai prin El. Nu căutaţi nimic altceva. El are totul şi tot ceea ce are El este şi al vostru - atât minte, cât şi putere, şi bucurie, şi frumuseţe şi pace; toate sunt pregătite pentru voi, numai să vă alipiţi de El cu toată încordarea voastră sufletească. Precum Preacurata Născătoare de Dumnezeu păstra ca pe o comoară toate cuvintele Lui în inima ei şi voi să le păstraţi în inimile voastre şi să credeţi fără nici o îndoială că totul va fi aşa cum este scris, până la ultima literă.

Mântuitorul vine şi aduce mântuirea, care a fost mărturisită de nenumăratele mulţimi ale celor mântuiţi şi slăviţi din Ceruri.

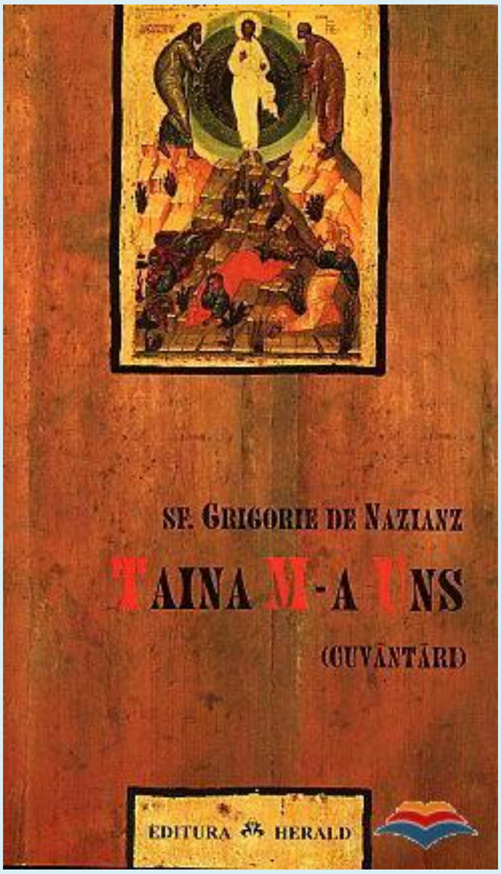
Aduceţi acum slavă bogăţiei de daruri şi bunăvoinţei lui Dumnezeu. Slăviţi-L pe Domnul în cântări de laudă că nu a părăsit neamul nostru omenesc şi că ne-a deschis nouă minunata cale a mântuirii şi ne-a adus-o aproape, dându-ne pildă pe cei care s-au mântuit, pentru a ne însufleţi duhul către mântuire. Îngerii Îl lăudau cu glas mare pe Dumnezeu în timp ce calea mântuirii tocmai începea. Cu cât mai mult ar trebui să-L lăudăm noi pe Dumnezeu, văzând cu ochii noştri împlinite atât de multe fapte minunate pentru mântuirea noastră. Prin urmare, cântaţi-I neîncetat: Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu!

Aşadar, faceţi din inimile voastre iesle pentru Nou-Născutul Domn şi înconjuraţi-o cu dispoziţii lăuntrice sfinte - dorinţa pentru mântuire, o însuşire corectă a întregii iconomii a mântuirii noastre, pacea întru Domnul şi o doxologie plină de recunoştinţă către El.Aceasta să fie cea mai înaltă preocupare a sufletelor voastre în aceste zile; ea vă va sfinţi zilele de sărbătoare şi în acelaşi timp vă va îngădui să împliniţi întocmai cuvintele cântării: Hristos [vine] din Ceruri, întâmpinaţi-L! Amin.

A doua zi după Naşterea Domnului,
1860, Mănăstirea de călugăriţe Tambov

(Sfântul Teofan Zăvorâtul, Râvna duhovnicească. Scrisori către monahi, Editura Sophia, pp. 163-167)

Sfântul Grigorie de Nazianz (Teologul) – Cuvânt la Naşterea Domnului

În cuvântul său la Naşterea Domnului din anul 380, Sfântul Grigorie de Nazianz ne arată că trebuie să prăznuim dumnezeieşte, nu lumeşte, ci supralumeşte, nu pe ale noastre, ci pe cele ale Stăpânului. Să ne atingem inimile prin predica aceasta despre Iconomie, plină de trăirea duhovnicească ardentă a Cuvântătorului de Dumnezeu, pregătind locaş curat în noi pentru Naşterea Mântuitorului.

"Hristos se naşte, slăviţi-L! Hristos din ceruri, întâmpinaţi-L! Hristos pe pământ, înălţaţi-vă! Cântaţi Domnului tot pământul!" Şi ca să spun două lucruri deodată, cerurile să se veselească şi pământul să se bucure pentru Cel ceresc şi acum pământesc.

- *Hristos este acum în trup! Veseliţi-vă de aceasta, cu cutremur şi cu bucurie: una, din pricina păcatului, alta, din pricina nădejdii.*
- *Hristos este acum din Fecioară! Femeilor, faceţi-vă ca fecioarele, ca să vă faceţi şi voi maici ale lui Hristos!*

Cine nu se închină acum Celui care a fost de la început şi cine nu măreşte pe Cel care Se naşte acum?

Încă o dată întunericul se risipeşte, încă o dată lumina se înfiinţează. Încă o dată Egiptul se pedepseşte cu întuneric şi încă o dată Israelul este călăuzit prin stâlp de lumină! Poporul care şade în întunericul necunoştinţei, să vadă lumina cea mare a cunoştinţei! Ce a fost vechi a trecut; iată, toate sunt noi! Litera dă îndărăt, spiritul biruieşte! Umbrele trec grăbite, Adevărul păşeşte în lume! Melhisedecii sunt acum laolaltă; Cel născut fără de maică, Se face acum fără tată: fără de maică după ceea ce era El mai înainte, iar fără de tată după ceea ce a fost El mai pe urmă. Se răstoarnă legi ale firii. Trebuie să se împlinească lumea de sus. Hristos ne porunceşte, să nu ne împotrivim! ***„Voi, neamurile toate, plesniţi din palme“[Psalmul 46]; „căci prunc ni S-a născut Fiul şi ni S-a dat nouă, a căruia stăpânire stă pe umărul Lui, căci se ridică odată cu crucea şi numele Lui este chemat înger al Sfântului cel Mare” [Isaia 9,5]***, adică al Tatălui. Să strige Ioan: „***Gătiţi calea Domnului” [Matei 3,3]***, iar eu am să vestesc cu glas mare puterea acestei zile: ***Cel nepipăit Se pipăie; Cel mai presus de trup Se începe; Fiul lui Dumnezeu Se face Fiu al omului, Iisus Hristos ieri şi azi şi în veci!*** (…)

Sărbătoarea noastră de azi este Arătarea lui Dumnezeu sau ziua Naşterii Lui, fiindcă se spune şi într-un fel şi într-altul, punându-se două denumiri unuia şi aceluiaşi lucru. ***Căci prin naştere S-a arătat Dumnezeu oamenilor***, El Care există şi de-a pururi există din Cel de-a pururi, mai presus de cauză şi de minte, fiindcă nu există vreo minte mai presus de Cuvântul, iar acum ***El S-a născut pentru noi, ca astfel Cel Care ne-a dat viaţa să ne dea acum şi fericirea*** şi, mai ales că, pentru că alunecaserăm de la fericire din cauza răutăţii, să ne-o redea prin întruparea Sa. Numele sărbătorii este, deci, Arătarea lui Dumnezeu, pentru aceea că S-a arătat, iar cel de Naştere, pentru aceea că S-a născut.

Aceasta ne este prăznuirea de acum şi aceasta sărbătorim: venirea lui Hristos la oameni, ca, prin aceasta, să ne ducem noi la Dumnezeu, sau ca să ne întoarcem la El, căci aşa este mai potrivit să spunem, că, odată ce am murit prin Adam, să ne facem din nou vii în Hristos, cu El şi născându-ne şi răstignindu-ne şi îngropându-ne şi înviind. Căci trebuie să se petreacă în mine schimbarea cea bună şi, aşa cum din cele care erau mai fericite au venit cele triste, tot aşa din cele triste au venit cele care sunt mai fericite, „***căci unde s-a înmulţit păcatul, acolo a prisosit harul***“ ***[Romani 5, 20]*** şi, dacă gustarea aceea a dus la osândă, cu atât mai mult patimile lui Hristos la îndreptarea din credinţă! ***Şi sărbătorim aşadar nu ca la un praznic omenesc, ci ca la unul dumnezeiesc; nu lumeşte, ci supralumeşte; nu pe cele ale noastre, ci pe cele ale Celui al nostru sau, mai bine zis, ale Stăpânului; nu pe cele ale slăbiciunii, ci pe cele ale tămăduirii; nu pe cele ale creaţiei de la început, ci pe cele ale creaţiei noi de acum.***

Şi cum ne va fi sărbătoarea?

- *Să nu ne punem ghirlande la intrările caselor;*

- *să nu facem hore;*
- *să nu împodobim străzi;*
- *să nu dăm desfătare ochiului;*
- *să nu ne desfătăm auzul la sunet de flaut;*
- *să nu ne îmbătăm mirosul cu parfumuri, cum fac femeile;*
- *să nu ne desfrânăm gustul,*
- *să nu dăm plăcere pipăitului, adică să nu facem pe voia acestor căi care prilejuiesc răutatea şi care sunt uşi ale păcatului.*
- *Să nu ne moleşim în haina străvezie şi care alunecă pe trup şi a cărei cea mai mare podoabă este netrebnicia; nu cu străluciri şi pietre scumpe;*
- *nu cu licăriri de aur;*
- *nu cu amăgiri de farduri, care înşeală frumuseţea noastră firească şi care s-au născocit împotriva ochiului dumnezeiesc din noi;*
- *nu cu ospeţe şi cu beţii, care duc la paturi de desfrâu şi de nelegiuiri, fiindcă de la învăţătorii răi rele le sunt şi învăţăturile sau, mai bine zis, din seminţele rele, rele sunt şi roadele.*
- *Să nu ne facem parmalâcuri din frunziş, clădind sălaşe pentru desfătarea, la adăpost, a pântecului;*
- *să nu socotim lucru de preţ mirosul aromat al vinurilor, mâncările gătite de bucătari, scumpetea parfumurilor;*
- *nici marea şi nici pământul să nu ne facă daruri din gunoaiele lor râvnite de noi, căci aşa preţuiesc eu desfătarea;*
- *să nu ne sârguim să ne întrecem între noi în necumpătare, fiindcă tot ce prisoseşte şi este peste nevoie este necumpătare şi toate acestea în vreme ce alţii, făcuţi şi ei din unul şi acelaşi lut şi din aceeaşi plămadă cu noi, sunt flămânzi şi în strâmtorări.*

Să le lăsăm deci pe toate acestea păgânilor şi fasturilor lor şi sărbătorilor păgâneşti, lor care denumesc dumnezei până şi pe cei care se desfată de mirosul jertfelor şi care, fireşte, slujesc dumnezeirii cu pântecele, făcându-se şi plăsmuitori răi şi preoţi răi şi adoratori răi de demoni răi. Noi, însă, care ne închinăm la Cuvântul, chiar dacă ne vom desfăta şi noi în o măsură oarecare, să ne desfătăm în vorbiri duhovniceşti şi în legea dumnezeiască şi cu povestiri prilejuite de împrejurări de altă natură, sau din cele ale sărbătorii de faţă, că aşa, desfătarea să fie cu adevărat a noastră, şi nu străină de Cel Care ne-a chemat să fim laolaltă cu El. (…)
Aşadar am să încep de aici. Iar cei care aveţi plăcere de asemenea lucruri, să vă curăţiţi la minte şi la cuget, deoarece cuvântarea ne este despre Dumnezeu şi, ca atare, dumnezeiască, şi să plecaţi de aici după ce v-aţi desfătat cu adevărat de cele care nu sunt zadarnice. (…)

Dumnezeu a fost, este şi va fi de-a pururi sau, mai bine zis, este de-a pururi, deoarece vorbele „a fost” şi „va fi” sunt secţiuni ale timpului nostru omenesc şi

ale firii mereu curgătoare, pe când vorba “este de-a pururi” afirmă o denumire pe care El însuşi Şi-a dat-o când a vorbit cu Moise pe munte. (…)

Dar fiindcă bunătăţii lui Dumnezeu nu-i ajungea să se mişte numai în faţa propriilor ei priviri şi trebuia ca binele să se reverse şi să se răspândească, ca tot mai multe să fie creaturile împărtăşite de binefacere – căci aceasta este firea bunătăţii supreme – atunci ea a cugetat mai întâi puteri îngereşti şi cereşti şi această cugetare a devenit faptă prin Cuvântul şi s-a desăvârşit prin Duhul. (…) Şi, odată izbutită creaţia primelor sale făpturi, Dumnezeu cugetă o a doua lume, cea materială şi văzută şi această lume este acest tot şi acest amestec din cer şi din pământ şi din cele de la mijloc, lume vrednică de laudă pentru firea cea bună a fiecărei părţi a ei, şi tot vrednic de laudă pentru armonia şi înţelegerea dintre toate cele ale ei, prin aceea că fiecare lucru din ea este în bună vecinătate cu celălalt şi cu toate, spre împlinirea unei singure lumi, ca să arate că poate să aducă la existenţă nu numai o natură înrudită cu cea a Lui, ci şi una cu desăvârşire străină de El. ***Deoarece înrudite cu Dumnezeirea sunt numai naturile cugetătoare şi înţelese numai de minte, iar cu totul străine de El cele aflate sub stăpânirea simţirii şi tot mai departe de acestea sunt cele cu totul neînsufleţite şi nemişcate.*** (…)

Aşadar mintea şi simţirea, atât de tare deosebite între ele, şedeau acum fiecare între propriile hotare şi purtau în sânul lor măreţia Cuvântului creator, ca nişte lăudători tainici a măreţei Lui opere şi ca nişte veşnici crainici ai ei. Dar nu există pe atunci vreun amestec din aceste două şi nici vreo unire a celor care prin firea lor erau potrivnice între ele, amestec şi unire care ar fi fost un semn de o tot mai mare înţelepciune şi bogăţie a bunătăţii dumnezeieşti. ***Aceasta vrând deci să ne-o arate meşterul Cuvânt şi cugetând El un amestec din amândouă firile, din cea văzută şi din cea nevăzută, creează pe om şi, după ce i-a luat trupul din materia mai dinainte adusă de El la existenţă, iar de la El punându-i suflare, lucru pe care cuvântul Scripturii îl cunoaşte de suflet raţional şi de chip al lui Dumnezeu, îl aşează pe pământ, ca pe o a doua lume mare în una mică, ca pe un alt înger, închinător amestecat, privitor al firii văzute şi iniţiat în cea înţelegătoare, împărat al celor de pe pământ, împărăţit de sus, pământesc şi ceresc, trecător şi nepieritor, văzut şi înţelegător, între măreţie şi smerenie, unul şi acelaşi: duh şi carne, duh pentru Har, carne pentru mândrie, duh, ca să rămâie şi să mărească pe Binefăcătorul, carne, ca să sufere şi suferind să-şi aducă aminte şi să se înţelepţească cu înfrânarea, atunci când cu aprindere râvneşte după mărirea de sine; vieţuitor aici jos şi care se mută pretutindeni, şi, ceea ce întrece taina, îndumnezeit prin înclinarea lui din fire după Dumnezeu.*** (…)

Şi după ce mai întâi a fost pedepsit în felurite chipuri, pentru multele lui păcate, vlăstărite de rădăcina răutăţii, după diferite pricini şi vremuri, prin cuvânt, prin

lege, prin profeţi, prin binefaceri, prin ameninţări, prin plăgi, prin ape, prin focuri, prin războaie, prin biruinţe, prin înfrângeri, prin semne din cer, prin semne din văzduh, din pământ, din mare, prin schimbări nenădăjduite de oameni, de cetăţi, de neamuri, lucruri prin care strădania era în scopul strivirii răutăţii, la urmă de tot se simte nevoie de un leac mai mare, pentru bolile din ce în ce mai cumplite, pentru măcelurile dintre oameni, pentru prea curvii, pentru jurăminte strâmbe, pentru desfrânări între bărbat şi bărbat, pentru închinare la idoli şi pentru mutarea închinării de la Ziditorul la făpturi, răul cel mai din urmă şi cel mai întâi dintre toate.

Şi fiindcă toate acestea necesită un ajutor mai mare, mai mare se şi dobândeşte. ***Şi ajutorul era însuşi Cuvântul lui Dumnezeu Cel mai înainte de veci, Cel nevăzut, Cel necuprins de minte, Cel netrupesc, Începutul Cel din Început, Lumină din Lumină, izvorul vieţii şi al nemuririi, expresia frumuseţii chipului original, pecetea cea nemişcată, chipul cel neschimbat, hotarul şi Cuvântul Tatălui.*** El vine la propriul său chip şi poartă carne din pricina cărnii şi se amestecă cu sufletul cugetător din pricina sufletului meu, ca prin Cel asemenea să cureţe pe cel asemenea şi se face om întru toate, afară de păcat, zămislit din fecioară curăţită mai înainte de către Duhul şi la suflet şi la trup, deoarece se cuvenea să fie cinstită şi fecioria, păşind în lume Dumnezeu cu firea omenească luată asupra-Şi, una din două firi potrivnice, din carne şi din duh, una îndumnezeind, iar alta în-dumnezeindu-se.

O, ce mai neauzită împreunare! O, ce minunată amestecare! ***Ceea ce este Se face şi Cel nezidit Se zideşte şi Cel nemărginit Se mărgineşte, prin mijlocirea sufletului cugetător, care mijloceşte între Dumnezeu şi grosimea cărnii, şi Cel care îmbogăţeşte Se sărăceşte, căci Se sărăceşte cu carnea mea, ca să mă îmbogăţesc eu cu Dumnezeul lui şi Cel plin Se goleşte, căci Se goleşte de slava Sa pentru puţin timp, ca să mă împărtăşească pe mine de plinătatea Sa.*** Care este bogăţia acestei bunătăţi? Ce taină este aceasta care s-a făcut cu mine? M-am făcut părtaş al chipului şi nu l-am păzit; Se face părtaş al cărnii mele, ca să mântuiască şi chipul şi să facă fără moarte şi carnea; face cu noi o a doua părtăşanie, mult mai minunată decât cea de la început, cu atât mai mult cu cât atunci a împărtăşit omului ceea ce era mai bun, iar acum se face părtaş El însuşi la ceea ce este mai rău şi faptul acesta este mai dumnezeiesc decât primul, pentru cei ce cugetă. (…)

- *Puţin mai pe urmă însă veţi vedea pe Iisus curăţindu-Se în Iordan, din pricina curăţirii mele, sau mai degrabă curăţând apele prin curăţenia Lui, fiindcă Cel care ridică păcatul lumii nu avea trebuinţă de curăţire.*
- *Vei vedea şi cerurile deschizându-se şi mărturisindu-L Duhul cu Care este înrudit, şi*

- *Îl vei vedea şi ispitit şi biruind ispita şi slujit de îngeri şi vindecând toată boala şi neputinţa şi înviind morţii, aşa cum de folos ţi-ar fi să te învieze şi pe tine, mortul din pricina relei tale credinţe despre El.*
- *Îl vei vedea şi alungând demoni, uneori prin El însuşi, alteori prin ucenicii Lui, hrănind mii de oameni cu puţine pâini şi umblând cu picioarele pe deasupra mării şi trădat şi răstignit şi răstignind cu El şi păcatul meu.*
- *Îl vei vedea adus ca un miel spre junghiere şi în acelaşi timp şi jertfitor ca preot, îngropându-Se ca om, şi după aceea înălţându-Se şi având să vie cu propria Lui slavă.*

O, câte prilejuri de prăznuire sunt în fiecare din tainele lui Hristos, taine al căror scop este unul: desăvârşirea şi rezidirea şi reîntoarcerea mea la Adam cel dintâi.

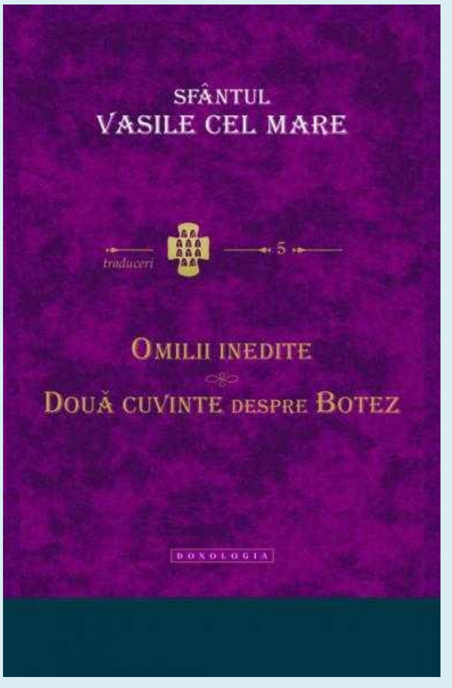
Acum, însă, primeşte zămislirea şi saltă de bucurie, dacă nu ca Ioan din pântece, atunci ca David, la oprirea tabernacolului, şi ***cinsteşte înscrierea graţie căreia ai fost înscris în ceruri, şi adoră Naşterea graţie căreia ai fost dezlegat de legăturile naşterii!***

Cinsteşte micul Betleem, care te-a readus în Rai! Închină-te în faţa ieslei, graţie căreia, atunci când erai fără de raţiune, ai fost hrănit de Cuvântul! Cunoaşte cum îşi cunoaşte boul stăpânul – Isaia ţi-o porunceşte! – şi ca asinul ieslea Domnului său, fie că eşti din cele curate de sub lege, care rumegă cuvântul şi sunt potrivite pentru jertfă, fie că eşti dintre cele încă necurate şi oprit de a fi mâncate şi neîngăduit de a fi jertfite şi din latura cea păgânească! ***Aleargă cu steaua şi adu daruri cu magii, aur, tămâie şi smirnă, ca unui împărat şi ca unui Dumnezeu şi ca unui mort din pricina ta! Doxologeşte cu păstorii, cântă cu îngerii, dănţuieşte cu arhanghelii!***

Şi fie praznic obştesc al puterilor cereşti şi al celor pământeşti, căci sunt încredinţat că şi acelea se veselesc şi sărbătoresc astăzi împreună cu noi, dacă sunt cu adevărat iubitoare de oameni şi de Dumnezeu (….)”

(Sfântul Grigorie de Nazianz, Taina M-a Uns (Cuvântări), Ed. Herald, Bucureşti, 2004)

Sfântul Vasile cel mare - Omilia la Sfânta Naştere a lui Hristos

“Naşterea lui Hristos cea familiară, dintâi şi a Lui proprie, cea a dumnezeirii, să fie cinstită cu tăcerea! Dar mai degrabă să poruncim gândurilor noastre să nu caute, nici să se preocupe cu aceea. Căci cum îşi va imagina mintea ceva la care nu a mijlocit timpul, nici veacul, al cărui mod nu este înţeles, la care nu este privelişte, nici cine să o relateze? Dar cum se va servi limba de înţelesuri? Tatăl era şi Fiul S-a născut. Nu zi: Când? ci alungă întrebarea! Nu căuta cum, căci nu e cu putinţă a se răspunde! Căci „când” este temporal, iar „cum” face modul naşterii lunecos spre cele trupeşti. Ţin să spun din Scriptură că e ca strălucirea faţă de slavă şi ca chipul faţă de prototip. Totuşi, deoarece nu ţi-a potolit preocuparea gândurilor această raţiune a răspunsului, voi alerga la negrăirea slavei şi voi mărturisi că modul naşterii dumnezeieşti e neînţeles prin gânduri şi nespus prin vorbe omeneşti. Nu spune: „Dacă S-a născut, nu era”, nici nu-ţi atrage cu viclenia vorbelor înţelesuri vulgare, întinând adevărul cu închipuirile de aici şi mânjind teologia. A zis că S-a născut ca să arate originea şi cauza Lui, nu ca să-L pună pe Fiul mai apoi decât timpul. Să nu hoinărească mintea ta, fugind după veacuri mai vechi decât Fiul, care nici nu sunt, nici n-au fost. Căci cum pot fi mai vechi făpturile decât Cel ce le-a făcut? Căci cel ce e purtat imediat la aceasta de înşiruirea cuvântului a uitat de ceea ce scapă observării. Să lăsăm, deci, cuvintele despre naşterea aceea veşnică şi negrăită, gândindu-ne la faptul că mintea e mai mică decât lucrurile, iar cuvântul e iarăşi mai lipsit decât cele înţelese.

Trebuie, dar, să luăm seama cât de mare este abaterea de la adevăr în privinţa cuvântului. Dacă mintea nu poate să străbată până la firea celor imperceptibile,

firea raţiunii pentru cele înţelese în vreun fel este neputincioasă în egală măsură. Dumnezeu este pe pământ, Dumnezeu între oameni nu prin foc şi prin trâmbiţă şi prin munte fumegând sau prin nor şi prin vijelie care înfricoşa sufletele celor ce ascultau pe legiuitori, ci prin trupul nostru şi vorbind blând celor de acelaşi neam. Dumnezeu în trup; nu din lucrări delimitate, ca la prooroci, ci avându-Şi omenitatea articulată şi unită cu Sine Însuşi şi întorcând la Sine prin trupul înrudit cu noi toată omenitatea.

Deci cum a venit, zice, prin Unul făclia la toţi? În ce fel e dumnezeirea în trup? Ca focul în fier; nu prin strămutare, ci prin împărtăşire. Căci nu aleargă focul la fier. Rămânând mai presus de loc, îi împărtăşeşte din puterea lui obişnuită, care nu se împuţinează prin împărtăşire şi plineşte întreg împărtăşirea lui. Ca şi acesta, şi Dumnezeu Cuvântul nu S-a mişcat din Sine «şi S-a sălăşluit între noi», nici schimbare n-a suferit «şi Cuvântul trup S-a făcut»(In. 1:14), nici cerul nu era gol de Cel ce-l înconjura, iar pământul a primit în sânurile sale pe Cel ceresc. Să nu gândeşti vreo cădere a Dumnezeirii, căci nu se mută din loc în loc ca trupurile! Nici să-ţi imaginezi că S-a schimbat Dumnezeirea Care Se coboară în trup, căci e neschimbat Cel nemuritor. Deci cum nu S-a umplut, zice, Dumnezeu Cuvântul de neputinţa trupească? Zicem că nici focul nu se împărtăşeşte de trăsăturile fierului. Fierul e negru şi rece; totuşi, fiind înfierbântat, nu primeşte forma focului; se face el strălucitor, nu înnegreşte focul şi el se învăpăiază, nu răceşte văpaia. Aşa şi trupul omenesc al Domnului, el s-a împărtăşit de dumnezeire, n-a împărtăşit Dumnezeirii neputinţa obişnuită.

Sau nu apreciezi că Dumnezeirea nu lucrează nici măcar la fel cu focul acesta simţit, ci patima îşi imaginează despre Cel nepătimaş [pornind] de la neputinţa omenească şi nu te dumireşti cum a rămas intactă prin părtăşia cu Dumnezeu firea stricăcioasă? Învaţă taina! Pentru aceasta este Dumnezeu în trup, ca să omoare în Sine moartea care se ascunsese înăuntru. Căci, precum remediile din leacuri opresc stricăciunile, obişnuindu-se cu trupul, şi, precum întunericul care se găseşte în casă se destramă prin pătrunderea luminii, tot aşa şi Cel ce stăpâneşte moartea prin firea omenească S-a arătat prin venirea dumnezeirii. Şi, precum gerul este în apă cât timp este noapte şi umbră şi opreşte fluiditatea, iar când încălzeşte soarele, se topeşte [apa] de rază, aşa a împărăţit moartea până la venirea lui Hristos. Deoarece s-a arătat harul mântuitor al lui Dumnezeu şi a răsărit Soarele dreptăţii, moartea a fost înghiţită de biruinţă, nerăbdând prezenţa vieţii adevărate. O, adâncul bunătăţii şi al iubirii de oameni a lui Dumnezeu! Datorită covârşirii iubirii de oameni nu suntem acaparaţi de robie. Oamenii caută raţiunea pentru care este Dumnezeu între oameni, trebuind să se închine bunătăţii.

Ce-ţi vom face, omule? Când Dumnezeu a rămas în înălţime nu L-ai căutat, când S-a coborât la tine şi S-a întovărăşit prin trup, nu L-ai primit. Dar cauţi

motiv cum să te familiarizezi cu Dumnezeu. Învaţă că pentru aceasta este Dumnezeu în trup, deoarece trebuia să sfinţească trupul acesta blestemat, să împuternicească pe cel slăbit, să familiarizeze pe cel înstrăinat de Dumnezeu cu El, să suie în ceruri pe cel căzut din Rai.

Şi cine este lucrătorul acestei iconomii? Trupul Sfintei Fecioare.

Care sunt originile naşterii? Duhul Sfânt şi puterea Celui Preaînalt, care a umbrit. Dar mai degrabă ascultă chiar graiurile Evanghelistului! «Logodită fiind, zice, mama Lui, Maria, cu Iosif, înainte de a fi ei împreună, s-a aflat că are în pântece din Duhul Sfânt»(Mt. 1:18). Fiind şi fecioară, şi logodită cu bărbat, a fost socotită potrivită pentru slujirea iconomiei ca să-i fie cinstită şi fecioria, şi nunta să nu se degradeze. Căci fecioria a fost aleasă ca potrivită pentru sfinţenie, iar prin logodnă se includ începuturile nunţii *(Era necesar ca Hristos să Se nască şi să crească în cadrul unei familii, să aibă parte şi de ocrotirea unui tată pentru ca să împlinească deplin legile lăsate de Dumnezeu în firea oamenilor, în cazul acesta aceea ca pruncii să crească în sânul unei familii).* Totodată a avut logodnic păzitor al vieţii ei pentru ca Iosif să fie şi martor obişnuit al curăţiei Mariei şi să nu fie vreun motiv pentru bârfe că şi-ar fi întinat fecioria. Dar am a zice şi altă raţiune cu nimic mai necinstită decât cele grăite, că vremea prielnică înomenirii Domnului, hotărâtă de demult şi rânduită înainte de întemeierea lumii, a venit atunci când trebuia ca Duhul Sfânt şi puterea Celui Preaînalt să întocmească trupul acela purtător de Dumnezeu. Deoarece în neamul ei n-a fost între oameni cineva de o cinste cu curăţia Mariei ca să primească lucrarea Duhului, a fost ascunsă întâi prin logodnă, apoi a fost aleasă fericita Fecioară, nefiind vătămată cu nimic fecioria de logodnă. Dar se spune la unul din cei de demult şi altă raţiune, că s-a înţeles logodna cu Iosif ca să ascundă fecioria Mariei de căpetenia veacului acestuia. Căci forma logodnei Fecioarei a fost înţeleasă odinioară ca o îngrădire faţă de cel rău, care păzea pe fecioare, despre care auzise pe proorocul care spune: «Iată, Fecioara va lua în pântece şi va naşte Fiu»(Is. 7:14). A fost nimicit, deci, prin logodnă pizmaşul fecioriei. Căci ştia că arătarea Domnului, care se va face prin trup, va fi destrămarea puterii lui.

«Înainte de a fi ei împreună, s-a aflat că are în pântece din Duhul Sfânt». Pe amândouă le-a aflat Iosif, zămislirea şi pricina, că-i din Duhul Sfânt. De aceea, temându-se să se numească bărbat al unei astfel de femei, «a vrut s-o lase pe ascuns», neîndrăznind să facă public cele despre ea. Drept fiind, a primit descoperirea tainelor. Căci, «gândind el acestea în sine, un înger al Domnului i s-a arătat în vis, spunând: Nu te teme a lua pe Maria, femeia ta!» (Mt. 1:20). Nu cugeta la aceea că vei umbri păcatul cu bănuieli nepotrivite! Căci te vei numi drept nu prin faptul că se acoperă fărădelegile prin tăcerea bărbatului drept. «Nu te teme a lua pe Maria, femeia ta!» A arătat că nu s-a supărat, nici nu s-a scârbit, ci s-a temut de ea ca de una plină de Duhul Sfânt. «Căci ceea ce S-a născut în ea

este din Duhul Sfânt». Şi aici e arătat că nu s-a făcut alcătuirea trupului Domnului după firea obişnuită. Căci îndată a fost desăvârşit cu trupul Cel zămislit, nu s-a formăluit câte puţin prin plăsmuiri, după cum arată cuvintele. Căci n-a spus «ceea ce s-a zămislit», ci «ceea ce s-a născut». Deci trupul întocmit din sfinţenie era vrednic de unirea cu dumnezeirea Unuia-Născut. «Va naşte Fiu şi vei pune numele Lui Iisus» (Mt. 1:21). Păzim faptul că la cele ce li se atribuie nume cu dinadinsul, au dovada unei firi sugerate [de nume], ca la Avraam, Isaac şi Israel. Căci denumirea fiecăruia dintre aceştia arăta mai degrabă trăsătura virtuţii împlinite de ei decât caracterul trupului. Pentru aceasta şi acum este numit Iisus, adică „mântuirea poporului". Dar şi taina rânduită înainte de veacuri şi propovăduită odinioară prin prooroci avea deja termenul împlinit. «Iată, Fecioara va lua în pântece şi va naşte Fiu şi vor chema numele Lui Emanuel, care se tălmăceşte: cu noi este Dumnezeu». Şi acea denumire de odinioară este o arătare a toată taina, că Dumnezeu este între oameni, deoarece se tălmăceşte, zice, „cu noi este Dumnezeu".

Şi nimeni să nu se clatine de ciuda iudeilor, care zic că nu fecioara, ci tânăra se spune de prooroc. Căci zice: «iată, tânăra în pântece va lua». Întâi de toate ceea ce s-a dat de Domnul drept semn este foarte în afara raţiunii, pe când acest lucru este ceva obişnuit şi pare a fi mărturisit de toată firea. Căci ce zice proorocul? «Şi a adăugat Domnul a vorbi cu Ahaz, spunând: Cere semn pentru tine de la Domnul Dumnezeul tău în adânc sau în înălţime! Şi a zis Ahaz: Nu voi cere, nici voi ispiti pe Domnul»(Is. 7:12). Apoi, după puţin zice: «Pentru aceasta vă va da Domnul Însuşi semn. Iată, Fecioara în pântece va lua»(Is. 7:13-14). Căci, deoarece Ahaz n-a cerut semn în adânc sau în înălţime, Domnul Însuşi a dat semn, dar un semn neaşteptat şi uimitor şi diferit mult faţă de firea obişnuită ca să înveţi că Cel ce S-a coborât în părţile cele mai de jos ale pământului este Însuşi Cel ce S-a suit chiar mai presus de toate cerurile. Aceeaşi femeie a fost fecioară şi maică, a rămas în sfinţenia fecioriei şi a moştenit şi binecuvântarea naşterii de prunci. Dacă unii dintre cei ce au tradus termenul evreiesc au propus să fie tânără în loc de fecioară, nu dăunează cuvântului. Căci am aflat că este în obiceiul Scripturii să ia adesea în loc de „fecioară" termenul „tânără", precum zice în Deuteronom: «De va afla cineva o copilă fecioară care nu e logodită şi se va culca cu ea, silind-o, şi se va afla, va da omul care s-a culcat cu ea tatălui tinerei cincizeci de didrahme»(22:28-29).

«Şi, sculându-se, a luat pe femeia lui»(Mt. 1:24). Şi, socotind-o femeia lui cu bună dispoziţie, cu dragoste şi cu toată grija care se îndreaptă spre cei casnici, a primit toate lucrurile nunţii. «N-a cunoscut-o pe ea, zice, până ce a născut pe Fiul ei cel Întâi-născut»(Mt. 1:25). Aceasta induce de acum presupunerea că, după ce a slujit cu curăţie naşterii Domnului, care se săvârşise prin Duhul Sfânt, Maria nu s-a lepădat de lucrurile legiuite de nuntă. Dar noi, deşi nu dăunează nimic cuvântului (căci fecioria era necesară până la slujirea iconomiei, ceea ce

nu mai cerea multă grijă în continuare pentru raţiunea tainei), totuşi, pentru că auzul iubitorilor de Hristos nu primeşte să fi încetat de a fi fecioară Născătoarea de Dumnezeu, le socotim mărturii suficiente pe acestea.Termenul „până" din expresia: «n-a cunoscut-o pe ea până ce a născut pe Fiul ei» adesea pare să arate o limită de timp, dar după adevăr arată ceva nedelimitat.

În ce fel este ceea ce s-a spus de Domnul: «Şi, iată, Eu sunt cu voi în toate zilele până la sfârşitul veacului»(Mt. 28:20). Căci după veacul acesta nu urmează să nu mai fie Domnul cu sfinţii, ci făgăduinţa semnifică neîntreruperea vremii de faţă, nu e separare a celei viitoare. În acelaşi mod zicem că se înţelege şi aici termenul „până". Dar, deoarece se spune „Întâi-născut", cel întâi-născut nu are deloc legătură cu cei ce apar, ci întâi-născut se numeşte cel ce deschide primul pântecele. Faptul că Maria a fost fecioară până la capăt îl arată şi istoria cu Zaharia. Căci există un cuvânt, şi acesta ajuns din predanie la noi, că Zaharia, care a primit în locul pentru fecioare pe Maria după zămislirea Domnului, a fost ucis de iudei între templu şi altar, fiind acuzat de popor că a pregătit semnul acela neaşteptat şi mult lăudat, ca o fecioară să nască şi să nu i se strice fecioria.

«Născându-Se Iisus, zice, în Betleemul Iudeii, în zilele lui Irod împăratul, iată, magi de la răsărit au venit la Ierusalim spunând: Unde este Împăratul iudeilor Care S-a născut?» (Mt. 2:1). Magii sunt de neam persan, care iau aminte la mantică, la incantaţii şi la unele antipatii fireşti şi la observarea celor de pe cer. Şi Valaam părea să fie adeptul acestei mantici, cel ce a fost trimis de Valac ca să blesteme pe Israel prin nişte ceremonii, care chiar spune acestea în a patra sa pildă despre Domnul: «Om văd, zice, care ascultă cuvintele lui Dumnezeu, care înţelege cunoştinţa Celui Preaînalt şi priveşte vedenia lui Dumnezeu în somn; ochii lui fiind deschişi. Îi voi arăta Lui şi nu acum, Îl fericesc şi nu se apropie. Răsare o stea din Iacov şi va răsări un Om din Israel» (Num. 24:15-17). Pentru aceasta, căutând locul Iudeii, după pomenirea proorociei de demult, au venit să vadă unde este Împăratul iudeilor Care S-a născut. Dar poate că şi puterea potrivnică a devenit mai stinsă de acum prin arătarea Domnului şi, pricepând că lucrarea lor *(Astrologia cu care se ocupau ei)* e zadarnică, au dat mărturie cu putere multă pentru Cel născut. Pentru aceasta, după ce au aflat pe Copil, I s-au închinat cu daruri. Magii, neam înstrăinat de Dumnezeu şi străin de legăminte, s-au învrednicit primii de închinare pentru că mărturiile de la vrăjmaşi sunt mai vrednice de credinţă. Căci, dacă se închinau iudeii primii, închinarea lor ar fi fost socotită o înrudire. Dar acum cei ce nu aparţineau nimănui I s-au închinat ca lui Dumnezeu ca să fie osândiţi casnicii care L-au osândit pe Cel Căruia I se închină cei de alt neam. De vreme ce se închinau mişcărilor cerurilor, n-au privit degeaba minunea priveliştilor din cer, o stea nouă şi neobişnuită care a răsărit la naşterea Domnului.

Şi nimeni să nu pună pe seama condiţiilor astrologice răsărirea stelei. Căci cei ce bănuiesc sursa de la stelele deja existente atribuie fiecăreia faptul de a fi motivul aparent al acestor întâmplări din viaţă. Dar aici nici una din stelele existente n-a însemnat naşterea Împăratului, nici ea nu era dintre cele obişnuite. Căci cele ce se întind de-a lungul zidirii din început fie sunt cu adevărat nemişcate pentru totdeauna, fie au o mişcare fără oprire. Iar aceasta care s-a arătat se vede că are pe amândouă: şi mişcarea, şi stabilitatea. Şi între cele ce sunt deja, cele ce sunt ţintuite nu se mişcă niciodată, iar cele rătăcitoare nu stau niciodată. Iar cea care are în sine amândouă, mişcarea şi stabilitatea, este învederat că nu aparţine nici unora. Căci s-a mişcat de la răsărit până la Betleem şi a stat deasupra unde era Copilul. De aceea, mişcându-se magii de la răsărit, au urmat călăuzirea stelei, s-au oprit la Ierusalim, au tulburat toată cetatea prin venirea lor şi au pus în ei frica de Împăratul iudeilor. După ce au aflat, deci, pe Cel pe Care-L căutau, L-au cinstit cu daruri, cu aur, tămâie şi smirnă. Poate că au urmat cumva proorocia lui Valaam şi aici, care a zis despre Hristos acestea: «Aplecându-se, se va odihni ca un leu şi ca un pui de leu. Cine-L va trezi? Cei ce Te binecuvântează se vor binecuvânta şi cei ce Te blesteamă se vor blestema» (Num. 24:9). Deci, de vreme ce cuvântul arată prin leu demnitatea împărătească, prin aplecare patima, iar prin a binecuvânta cu putere Dumnezeirea, urmând proorociei, magii I-au adus ca unui Împărat aur, ca unui mort smirnă şi ca unui Dumnezeu tămâie. Căci nu se poate zice că au înţeles cu grijă cele despre naştere de la steaua care era aproape ca o cometă, care pare cel mai mult să arate pe urmaşii împăraţilor când stă nemişcată pe cer. Căci şi acestea sunt nemişcate, precum am zis, arderea făcându-se într-un loc circumscris. Căci cometele, meteoriţii şi asteroizii au forme diferite şi denumiri obişnuite cu formele. Aceasta e sursa tuturor. Căci, când răbufneşte aerul din jurul pământului şi se revarsă în locul de deasupra şi, aruncând ca o materie de foc magma şi lava erupţiei de acolo, furnizează înfăţişarea limpede a unei stele. Cea care s-a arătat la răsărit, mişcându-i pe magi spre căutarea Celui născut, iarăşi a dispărut până ce li s-a arătat a doua oară celor ce se avântaseră spre Iudeea ca să audă a Cui era şi Cui slujea şi pentru Cine a apărut. Căci, venind, a stat deasupra unde era Copilul. De aceea, văzând, magii s-au bucurat cu bucurie mare.

Să primim, aşadar, şi noi această bucurie în inimile noastre! Căci această bucurie o binevestesc îngerii păstorilor. Cu magii să ne închinăm, cu păstorii să slăvim, cu îngerii să dănţuim «că ni s-a născut astăzi Mântuitor, Care este Hristos Domnul. Dumnezeu este Domnul şi S-a arătat nouă» nu în înfăţişarea lui Dumnezeu, ca să nu sperie pe cel neputincios, ci în înfăţişarea robului, ca să elibereze pe cel robit. Cine e aşa de amorţit cu sufletul, cine e aşa de urâcios ca să nu se bucure, să se veselească şi să tresalte cu cei de faţă? De obşte este praznicul pentru toată zidirea. Acesta dă lumii cele mai presus de lume. Pe îngeri îi trimite la Zaharia şi la Maria; pune corurile de îngeri să spună: «Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace, între oameni bunăvoire»(Lc.

2:14). Stelele străbat cerul, magii sunt mişcaţi dintre neamuri, pământul primeşte în peşteră, nimeni nu e îmbufnat. Să pronunţăm şi noi un cuvânt de veselie; să dăm nume praznicului: Teofania! Să prăznuim cele de mântuire lumii, ziua de naştere a omenităţii.

Astăzi s-a dezlegat osânda lui Adam. Nu mai sunt cuvintele: «pământ eşti şi în pământ te vei întoarce»(Fac. 3:19), ci «de Cel ceresc te-ai legat, la cer te vei sui». Nu mai sunt cuvintele: «în întristări vei naşte fii»(Fac. 3:16), căci fericită e cea care a născut pe Emanuel şi sânii care L-au alăptat. Pentru aceasta «Prunc S-a născut nouă şi Fiu S-a dat nouă, a Cărui stăpânire [este] peste umărul Lui»(Is. 9:5). Îmi înfloreşte inima şi izvor mi se face mintea. Dar scurtă mi-e limba şi sleit cuvântul ca să vestească o bucurie aşa de mare. Înţelege-mi cu dumnezeiască cuviinţă înomenirea Domnului! Neîntinată înţelege-mi şi nepătată Dumnezeirea, deşi apare în fire materială! Îndreptează pătimirea, nu se umple ea de patimă. Nu vezi că şi soarele vine în noroi şi nu se murdăreşte deloc şi străluceşte murdăria şi nu primeşte putoarea? Dimpotrivă, la cele pe care le întâlneşte le usucă putrefacţiile. Cine nu se va teme, dar, să amestece puroiul nostru în firea cea nepătimaşă şi neîntinată? Pentru aceasta S-a născut, ca să te curăţeşti tu prin înrudire. Pentru aceasta creşte, ca să te familiarizezi tu prin obişnuinţă.

O, adâncul bunătăţii şi al iubirii de oameni al lui Dumnezeu! Pentru covârşirea darurilor nu credem Binefăcătorului. Datorită marii iubiri de oameni a Stăpânului dispărem în robie. O, smintită şi rea nerecunoştinţă! Magii se închină şi creştinii cercetează cum e Dumnezeu în trup şi în ce fel de trup şi dacă e om desăvârşit sau nedesăvârşit Cel ce l-a luat. Să fie trecute sub tăcere cele de prisos în Biserica lui Dumnezeu şi să se slăvească cele crezute, să nu fie descusute cele trecute sub tăcere! Amestecă-te cu aceia care au primit pe Domnul din cer cu bucurie! Gândeşte-te la păstorii înţelepţiţi, la preoţii care prooroceau, la femeile care se bucurau când Maria a fost învăţată să se bucure de Gavriil, când Elisabeta a avut în pântece pe Ioan săltând. Anei i s-a binevestit, Simeon a fost chemat, închinându-se în micul Prunc Marelui Dumnezeu; nedispreţuind pe Cel văzut, ci slăvind mărirea dumnezeirii Lui. Căci S-a arătat, precum lumina prin bucăţile de sticlă, dumnezeiasca putere prin trupul omenesc, strălucind celor ce au ochii inimii curăţiţi. Cu care şi noi ne-am afla oglindind cu faţa descoperită slava Domnului ca şi noi înşine să ne schimbăm din slavă în slavă cu harul şi cu iubirea de oameni ale Domnului nostru Iisus Hristos, Căruia fie slava şi tăria în vecii vecilor. Amin”.

Note: Text tradus după versiunea din PG 31, 1457-1476.

(din: Sfantul Vasile cel mare, Omilii inedite. Două cuvinte despre botez, Editura Doxologia, 2012)

Sfântul Ioan Damaschin - Cuvânt despre Naşterea Domnului

Când primăvara soseşte şi stihiile trupurilor se întorc iarăşi către înnoire, atunci toţi oamenii, simţind bună adiere a aerului, primesc sănătatea trupului. Atunci şi pământul, înflorind cu frumuseţea semănăturilor şi înfrumuseţându-se cu tot felul de flori ale ierburilor, îşi face pregătirea rodurilor sale. Atunci şi vitele aflând pajişte verde de păşune se arată bine întremate cu trupurile. Atunci şi neamurile păsărilor, ce zboară la înălţime, ciripesc de veselie. Privighetoarea şi rândunica deschizându-şi ciocuşoarele dau glas, răsunând munţii, văile şi copacii; şi astfel fac veselă primăvara dulce prin glasurile lor. Atunci şi păstorii, glăsuind dulce cântare de fluier, pasc turma lor prin verdeaţa veselitoare, atunci şi soarele revărsându-se pe pământ, peste văi, peste grădini şi peste ţarini, împlinind trebuinţa crinilor şi a tot felul de trandafiri, dând mirosuri dulci, înaintând creşterea pomilor celor roditori şi ale celor neroditori, cum şi a florilor de tot felul şi a răsadurilor. Atunci şi lucrătorii ajung la secerişul ostenelilor lor; atunci şi strugurii înflorind în vie, împodobesc via. Atunci şi munţii odrăslind frunzele copacilor, cu desimea crângurilor pădurii, toate neamurile fiinţelor celor sălbatice se păzesc în ele; atunci şi marea, liniştindu-şi valurile sale, se face lesne de plutit corăbierilor.

Aşa şi când s-a născut Domnul nostru din Fecioara Maria, ca o primăvară veselitoare a răsărit la toată lumea şi către înnoire s-a întors. Căci a venit Unul Născut, Fiul lui Dumnezeu, raza măririi Lui, chipul cel de-a pururea al ipostasului Lui, hotarul şi Cuvântul Tatălui, prin Care şi veacurile s-au făcut, atât cele văzute cât şi cele nevăzute. Cuvântul cel preasfânt al Tatălui s-a făcut trup fără schimbare, prin conlucrarea Duhului Sfânt, din Fecioara Maria. A fost mijlocitor între Dumnezeu şi între oameni, Cel singur iubitor de oameni, Care nu din voie sau din dorinţă bărbătească s-a zămislit, în preacuratul pântece al Fecioarei, ci de la Duhul Sfânt. ***S-a făcut ascultător Părintelui Său, ca, prin trupul cel luat de la noi, să vindece neascultarea noastră.*** Pentru că Duhul Sfânt a venit peste dânsa şi a curăţit-o, dându-i puterea primitoare a Cuvântului, făcând-o şi născătoare.

Atunci a umbrit peste Fecioara Maria înţelepciunea şi puterea cea mare a lui Dumnezeu, adică Fiul lui Dumnezeu, cel de o fiinţă cu Tatăl, ca o dumnezeiască sămânţă şi-a închegat trup însufleţit şi suflet cuvântător din preacuratul şi neîntinatul pântece, fiind ca o pârgă a frământăturii noastre, nu după asemănare, ci după naştere; apoi nu prin adăugirile cele câte puţin ale trupului împlinindu-se, ci deodată Cuvântul lui Dumnezeu s-a făcut trup. Nu prin închegarea trupului s-a unit cu dânsul Cuvântul lui Dumnezeu, ci sălăşluindu-se în pântecele Fecioarei nescris împrejur, cu ipostasul Său, din preacuratul pântec al pururea Fecioarei s-a făcut trup însufleţit, cuvântător şi gândit, luând pârga frământăturii omeneşti.

Când Cuvântul lui Dumnezeu s-a făcut ipostas trupului, în acelaşi timp s-a făcut şi trup însufleţit, cuvântător şi gândit. Pentru aceea îl numim nu om îndumnezeit, ci Dumnezeu înomenit. Fiind cu firea Dumnezeu desăvârşit s-a făcut cu firea şi om desăvârşit, neschimbându-şi firea, nici prefăcând iconomia. Ci cu trupul cel însufleţit, care s-a făcut cuvântător şi gândit din Sfânta Fecioară şi întru dânsa a luat fiinţă, unindu-se după ipostas, neamestecat, neschimbat, neîmpărţit, şi nedespărţit Dumnezeu desăvârşit şi om desăvârşit.

Pentru aceea cu dreaptă credinţă mărturisim pe Hristos din două firi deosebite, dar nici unirea nu o luăm ca amestecare, nici despărţirea ca deosebire. ***De unde mărturisim Născătoare de Dumnezeu, cu adevărat pe Preasfânta Fecioară. Precum este Dumnezeu adevărat, Cel ce S-a născut dintr-însa, aşa este adevărată Născătoarea de Dumnezeu, ceea ce a născut pe adevăratul Dumnezeu dintr-însa.*** Născându-se Domnul şi Dumnezeul nostru şi izbăvindu-ne din iarna înşelăciunii şi din frigul rătăcirii, ne-a întors către primăvara bucuriei, după ce a

luat asupră-Şi chipul nostru şi l-a înnoit prin luarea trupului Său. Că ***îmbrăcându-se în toată firea noastră, afară de păcat, ne-a făcut după dar, ca fii ai Tatălui Său şi moştenitori ai împărăţiei Sale.***

Deci, de vreme ce am anunţat cuvântul, veniţi toţi şi culegând ca nişte flori din tot felul de trandafiri, să îndulcim auzurile voastre. Să ascultăm mai întâi pe **Matei Evanghelistul**, căci el povestind cu de-amănuntul naşterea lui Hristos, bine a zis: ***"Că naşterea lui Iisus Hristos aşa a fost: logodită fiind mama Lui, Maria, cu Iosif, mai înainte de a se aduna ei, s-a aflat având în pântece de la Duhul Sfânt. Iar Iosif, bărbatul ei, drept fiind şi nevrând să o vădească pe ea, voia în taină să o lase. La aceasta gândind el, îngerul Domnului s-a arătat lui în vis, zicându-i: Iosife, fiul lui David, nu te teme a lua pe Maria, femeia ta, că ce s-a zămislit întru dânsa, din Duhul Sfânt este.”*** Auzim astăzi luminat împlinirea lucrurilor, care aici cu de-amănuntul se tâlcuiesc. Că nu în deşert s-au făcut lucrurile cele pentru întruparea lui Hristos, Dumnezeul nostru, ci toate au oarecare însemnare ascunsă.

Ascultă deci, creştinule în chip minunat însemnarea lor: ***S-a logodit Maria cu Iosif ca şi cu un bărbat, ca necunoscând diavolul scopul naşterii lui Hristos din Fecioara cea fără bărbat, să fugă de la luptă.*** Căci ai auzit acum pe **evanghelistul Luca**, zicând: ***Ieşit-a poruncă de la Cezarul August ca să se înscrie toată lumea. Această înscriere s-a făcut întâi, domnind în Siria, Cirineu, ca să se scrie fiecare întru a sa cetate. Şi s-a dus şi Iosif din Galileea din cetatea Nazaret la Iudeea, în cetatea lui David, care este Betleem - pentru că el era din casa şi familia lui David, ca să se înscrie cu Maria, cea logodită lui femeie, fiind îngreuiată.***

Caută de vezi aici iubirea de oameni a Stăpânului Dumnezeu, Care are scris în cer toată făptura şi Care a zis către ucenicii Săi: ***Pentru aceasta mai vârtos vă bucuraţi, căci numele vostru s-a scris în ceruri. El a primit să se scrie Maica Sa în condicile romanilor; că aşa, pe noi, cei ce ne-am făcut de voie robi făpturilor, în dar să ne mântuiască, ca numele nostru în ceruri să se scrie şi robi adevăraţi ai Săi să ne facă. Ca prin scrierea aceasta să se facă arvună de bună rânduială a lumii.*** Pentru aceea şi El a dat voie stăpânirii romane să-L scrie şi pe Dânsul spre adeverirea şi întărirea legilor. Atunci legea împăratului stăpâneşte, când împăratul cel ce legiuieşte, împlineşte şi el legea sa. Şi ca să se împlinească cele zise de prooroc: ***În zilele lui va răsări dreptatea şi mulţimea păcii.*** Deci, mergând ei să se scrie, se zice că două grupuri vedea Fecioara, unul de-a dreapta care era vesel şi drăgălaş, adică duhurile proorocilor şi ale sfinţilor - care sălta şi se bucura de naşterea lui Hristos - iar altul de-a stânga, care în plângere se afla, adică cetele diavolilor, care plângeau şi-şi tânguiau pieirea lor.
Ascultă iarăşi pe evanghelistul, zicând: ***Când erau ei acolo, s-au împlinit zilele ca ea să nască şi a născut pe Fiul ei cel întâi născut. O! ce lucruri preaslăvite,***

Făcătorul vremurilor a aşteptat vremea cea de nouă luni hotărâtă fireşte, ca nu părere sau nălucire să se socotească, că este iconomia Lui. Când erau ei acolo, s-au împlinit zilele ca să nască şi a născut pe Fiul ei Cel dintâi născut, L-a înfăşat şi L-a culcat în iesle, căci nu aveau loc în casă, căci pustiu era locul şi vremea către seară şi nu aveau unde, decât numai o peşteră prea mică. **Aceasta era bunăvoinţa Tatălui; căci într-o peşteră mică a primit a Se naşte Stăpânul, Cel ce nicăieri nu este încăput şi Care are scaun cerul, şi pământul aşternut picioarelor.** Ca pe omul cel căzut în mare cădere şi care s-a făcut peşteră tâlharilor, prin schimbarea chipului, prin lucrarea cea dumnezeiască să-l îmbrace în podoaba cea mai strălucită a frumuseţii de a doua oară. ***Şi s-a înfăşat cu scutece de Maica Sa, Cel ce cu lumina, ca şi cu o haină dumnezeiască, se îmbracă, ca lanţurile păcatelor noastre cele mult strângătoare să le dezlege.***

Vedeţi tainica naştere a Fecioarei, pentru că ispita bărbătească n-a cunoscut, şi de cele ale maicilor a scăpat. Căci toată naşterea vatămă fecioria şi se supune la dureri şi chinuri, pentru potrivita certare a blestemului aceluia ce s-a zis: ***În dureri vei naşte fii. Iar ea mai înainte de naştere, a fost Fecioară şi după naştere a rămas Fecioară; căci Dumnezeu era Cel ce S-a născut. Aceasta s-a arătat maică fără de bărbat şi fără de durere, slujitoare a naşterii şi moaşă neînvăţată s-a făcut, fiindcă pe Cel dintr-însa mai presus de fire, fără de dureri L-a născut, L-a înfăşat şi în iesle L-a culcat.***

O! Doamne, ce înfricoşată Taină. **În ieslea dobitoacelor s-a culcat Dumnezeu, Cel ce pe scaun de heruvimi se poartă, vrând să întoarcă din necuvântare pe oameni către cunoştinţa cea dumnezeiască.**

Căci dobitoacele înseamnă starea înaintea Stăpânului cea heruvimicească - după cum li se pare şi celor ce bine judecă - care închipuia necuvântarea oamenilor şi slujba cea nefolositoare şi dureroasă către dumnezeiasca cunoştinţă, cum şi întoarcerea către îngereasca bună rânduială, care s-a împrietenit cu Stăpânul, adică însemna chemarea neamurilor mai înainte.

Isaia proorocind pentru El, zicea: ***Cunoscut-a boul pe cel ce l-a câştigat pe el şi asinul ieslea stăpânului Său. Iar Israel nu M-a cunoscut şi poporul Meu n-a priceput.***

Moaşa însemna biserica cea din neamuri, fiindcă a primit pe Stăpânul Care s-a născut; ca pe un mire potrivit, care în locul Salomeii, s-a roşit cu sângele Lui; iar în Betleem se înţelege în loc de Edem. Şi din neîntinate şi prea curate sângerări ale Fecioarei, care îi este roşeala hainelor din via Vosorului, adică din adevărata vie - Hristos Dumnezeu, fiindcă s-a vopsit cu scumpul şi prea curatul Lui sânge.

Mare bucurie a vestit îngerul păstorilor, zicându-le: ***Nu vă temeţi căci, iată, vă vestesc bucurie mare, care va fi la tot poporul, căci vi s-a născut vouă astăzi Mântuitor, Care este Hristos Domnul, în cetatea lui David. Păstorul păstorilor, mai Marele turmei, Împărat şi ocârmuitor, Care adunând turme cuvântătoare, pe păstorii cei înţelepţi şi învăţaţi îi va pune peste dânsele, care îşi vor pune sufletul lor pentru oi; după cum Hristos, începătorul păstorilor, pentru toţi Şi l-a pus şi către pajiştile gândite ale împărăţiei cerurilor vor porni turma lor. Pe lupii din staulul lor îi va scoate şi-i va goni şi cu toiagul cel de fier, adică cu Crucea Domnului, arma cea nebiruită, pe toţi îi va zdrobi, prin care Hristos a atras neamurile către moştenire şi chiar marginile pământului.***

Acestea vestind îngerul păstorilor şi de la dânşii ducându-se, altă oaste de îngeri a stat de faţă în peşteră, care a cântat, zicând: ***"Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace, între oameni bunăvoire. Slavă Celui ce a unit cele de sus cu cele de jos, cu preaslăvire. Slavă Celui ce a voit cu materiale fluiere, împreună să ne ospătăm. Slavă Celui ce prin bună voire s-a întrupat pentru oameni".*** Acestea astfel săvârşindu-se şi toată zidirea cea văzută şi nevăzută dănţuind, de la răsărit a ieşit o stea prea luminată a cerescului Împărat Care S-a născut şi care vestea naşterea Lui, a Celui ce săvârşea pe pământ minuni prea înfricoşate. Pe aceasta văzând-o magii, împăraţii şi astronomii perşilor, strănepoţii lui Valaam, şi spăimântându-se de strălucirea cea luminoasă a stelei, au gândit la proorocia lui Valaam, adică: ***Va răsări o stea din Iacov şi se va scula un om din Israel, care va sfărâma pe toţi domnii Moabului.***

Unii care au înţeles şi au cunoscut, din strălucirea cea prea încuviinţată a stelei celei neobişnuite, că mare Împărat S-a născut, au propovăduit că, El, are să stăpânească domnie mare peste tot pământul şi peste toată lumea. Nu numai din proorocia lui Valaam au înţeles acest lucru, ci şi din altă parte au primit adeverirea naşterii celei după trup a lui Hristos, Dumnezeul nostru, Celui ce S-a născut, adică din minunea cea înfricoşată care s-a făcut în ţara lor.

Căci Casandros, săvârşindu-se, a lăsat pe sora sa Doriada, a lui Piliad, cel ce a fost ucis în Elada, pe care a poftit-o Atal, împăratul Lachedemonilor, şi intrând în cămară ca să se culce şi să doarmă cu dânsa, ea, având cuţit, l-a înfipt în inima lui şi, după ce l-a înjunghiat, i-a stăpânit împărăţia lui. Acest lucru săvârşindu-se, s-a făcut foarte înfricoşată multora. Iar fratele celui ucis, anume Filip, temându-se de Doriada, a fugit la elini şi acolo, luând pe femeia lui Caliop, voievodul lor, care se numea Alsevida, căuta să dea război Doriadei şi poporului său, dar se temea; căci cu mulţi se luase la război şi pe toţi i-a pierdut.

Toate neamurile cele dimprejur, fiind biruite şi robite de frumuseţile ei, îi slujeau ei şi pofteau, că doar s-o întâmpla să se dea pe sine lor, spre însoţire de

nuntă. Deci se temeau toţi de faţa ei şi au socotit atunci cei mari să trimită la Delfi şi de acolo să ia proorocie pentru război. Şi ducându-se aceia la preoteasa Evoptia, la apa Castalului, au rugat-o să le ghicească pentru ce au venit? Iar ea gustând din apa izvorului celui vrăjitor, le-a proorocit aşa: "Cândva, după multe vremi, cineva va veni în pământul cel mult împărţit şi fără de păcat, se va naşte cu trup şi cu hotarele cele neobositoare ale dumnezeirii, va dezlega stricăciunea patimilor nevindecate. Acesta va fi pizmuit de poporul necredincios şi întru înălţime se va spânzura, ca un osândit la moarte. Pe acestea toate le va pătimi, voind să le sufere, şi murind, spre viaţa veşnică se va scula".

Aceştia, batjocorind-o şi blestemând-o, au zis: "De trei ori blestemato, noi pentru femeie te-am întrebat, oare pentru un bărbat ţi-am zis ţie ceva?" Ea le-a răspuns: "Vremi nebiruite au început să se ridice". Apoi a zis că şi pe ea şi pe acela şi pe bărbaţii cei împreună cu dânsul, pe toţi îi vor birui. Iar ei s-au depărtat, după ce au necinstit pe proorociţă. Şi s-au mai dus şi la capiştea Atenei, pentru care ţesind haină preoţească şi luând porfiră vestită şi scumpă ei au sărit înăuntru, fără de veste, iar preoteasa Xantipi, mâniindu-se, a zis lor: "În ceas rău aţi venit aici, voi cei ce sunteţi neurmători". Atunci au ocărât-o şi pe aceasta, zicându-i că este vrednică de toată necinstea şi străină de obiceiul preoţesc; căci defaimă porfira pe care zeii au dăruit-o împăraţilor, prin care dobândesc cinste şi slavă cei ce o poartă pe dânsa.

Apoi îi ziceau: "Încetează cele străine şi netrebnice, trufaşo şi mîndro". Iar ea le-a răspuns: "Acestea nu mi le aduceţi mie, ci dumnezeilor celor nedefăimaţi. Însă, luând vrajă întemeiată, mergeţi, căci un bărbat fără prihană S-a născut, iconom al lui Dumnezeu celui nebiruit, putere nebiruită având şi lumea toată, ca pe un ou înconjurând-o, pe toţi cu suliţa îi va pierde". Aceştia scuipând-o, s-au dus. Apoi au zis între dânşii: "Nu isprăvim nimic, fără numai să ne ducem la Apolon".

Deci venind ei în capiştea lui Apolon, au zis, rugându-se: "Biruitorilor, prea curaţilor, prea bunilor zei, pentru ce faceţi aşa robilor voştri celor ce cer să biruiască războiul femeiesc? Pentru ce în loc de război, aduceţi alt război înăuntru? Nu, o, nemuritorilor zei, nu, adevăraţilor stăpâni". Atunci, deodată a venit un glas nevăzut şi întorcându-se tripodul, proorociţa a zis: "Întru întreita înconjurare a anului, un Luceafăr din cer trimis a venit, în pântece curat locuind şi trup omenesc pentru milostivirea Lui plămădindu-Şi; iar numele ei este de două ori şaptezeci şi şase. Acesta surpând tirania şi toată sfinţita noastră cinstire, întru prea fericită înţelepciune va purta cinstea a toată laudă". Iar ei, auzind acestea, s-au dus mâhniţi.

Cir, strănepotul lui Cir, împăratul perşilor, a făcut o capişte şi a pus într-însa idolii zeilor de aur, de argint şi i-au împodobit pe dânşii cu pietre scumpe. Iar în

zilele acelea, după cum spun tablele cele scrise, intrând împăratul să primească dezlegarea visurilor, preotul Trupiptos a zis: "Mă bucur împreună cu tine, împărate, că Ira a luat în pântece". Împăratul, zâmbind, a zis lui: "Ceea ce a murit a luat în pântece?" Iar el a zis: "Da, cea moartă a înviat şi viază ca să nască". Împăratul a întrebat: "Ce este aceasta? Descoperă-mi mie". Iar el a răspuns: "Cu adevărat, stăpâne, la bună vreme ai venit aici. Că toată noaptea idolii au petrecut săltând, şi cei bărbăteşti şi cei femeieşti, zicând unii către alţii: "Veniţi să ne bucurăm împreună cu Ira". Şi mi-au zis mie: "Vino, proorocule, şi te bucură şi tu împreună cu Ira". Iar eu am zis: "Cum putea să fie ceea ce nu este?" Ei au zis: " A înviat şi nu se mai numeşte Ira, ci Urania. Căci soarele cel mare a iubit-o pe dânsa".

Iar idolii cei femeieşti au zis către cei bărbăteşti: "Este fântâna ceea ce s-a iubit. Au doară Ira este? Căci cu teslarul s-a logodit". Atunci au zis cei bărbăteşti: "Fântâna după dreptate s-a numit, însă Maria este numele ei. Care în pântece ca într-un noian o poartă corabia cea aducătoare de nenumărate poveri. Iar dacă fântâna este aceeaşi, aşa înţeleagă-se. Că fântâna de apă este, fântâna de-a pururea izvorâtoare a Duhului, care numai un peşte are şi care de undiţa dumnezeirii s-a prins. Pe toată lumea, ca şi cum ar petrece într-o mare, o va hrăni cu trupul său. Bine a zis că aceea teslar are logodnic, însă nu din însoţire bărbătească este teslarul Acela pe Care Îl naşte. Teslarul Acesta Care se naşte, adică copilul, va fi începător teslarilor şi întregul acoperământ al cerului l-a cioplit cu meşteşuguri prea înţelepte şi întreit sălăşluitul acesta acoperământ cu cuvântul l-a înfipt.

Deci idolii au vorbit pentru Ira şi pentru fântână, apoi cu un glas au zis: "După ce se vor împlini zilele, toţi şi toate vom cunoaşte lucrul cel arătat. Acum, stăpâne, îngăduieşte şi cealaltă parte a zilei că negreşit va fi lucrul şi arătarea desăvârşit. Că lucrul ce s-a ivit nu este cum s-ar întâmpla". Apoi rămânând împăratul acolo şi privind idolii, au început cântăreţele a cânta cu alăutele şi muzele câte erau înăuntru de cele cu câte patru picioare, cum şi păsările cele de aur şi de argint, fiecare scoteau glasul cu jale. Iar împăratul, de frică cuprinzându-se şi cu totul de groază umplându-se, a voit să se ducă, că nu suferea tulburarea făcută de idoli. Preotul Trupip i-a zis: "Îngăduieşte, împărate, că a sosit descoperirea cea desă-vârşită, pe care Dumnezeu a voit să ne-o arate nouă".

Acestea în acest chip săvârşindu-se s-a deschis numaidecât acoperământul capiştei şi s-a pogorât o stea prea strălucită şi a stat deasupra stâlpului fântânii şi s-a auzit un glas: "Stăpână fântână, Soarele cel mare m-a trimis să-ţi vestesc ţie şi să-ţi slujesc întru cele ce sunt pentru naştere. Nuntă neîntinată făcându-ţi ţie, căci maică a Făcătorului rânduielilor celor de sus te-ai făcut şi mireasă eşti a stăpânirii Celui cu trei nume. Şi pruncul cel fără de sământă se numeşte

Început şi Sfârşit. Început al mântuirii şi sfârşit al pieirii". După ce s-a dat glasul acesta, toţi idolii au căzut şi s-au zdrobit de tot, rămânând numai al fântânii în care se afla înfiptă o diademă împărătească, care avea deasupra o stea ferecată cu pietre scumpe de antrax şi de smarald, iar deasupra ei era steaua din cer pogorâtă.

Împăratul a poruncit degrabă să se aducă toţi înţelepţii şi ghicitorii de semne, câţi vor fi în împărăţia lui. Iar propovăduitorii şi crainicii cu trâmbiţele sârguindu-se şi strigând, au venit toţi la capişte. Dacă au văzut steaua deasupra fântânii şi diadema, adică coroana cu steaua împodobită cu pietre scumpe, şi pe idolii zdrobiţi la pământ, au zis: "Împărate, o rădăcină dumnezeiască şi împărătească a răsărit, Care poartă caracterul cerescului şi pământescului împărat. Fântâna este a Mariei, fiica Betleemului, şi coroana este închipuire împărătească, iar steaua este vestire cerească, care se lucrează cu minune pe pământ. Din Iuda s-a ridicat împărăţie, care toate pomenirile iudeilor le va ridica din mijloc şi le va şterge, iar dacă zeii au căzut la pământ, arată că a sosit sfârşitul cinstei lor, că Cel ce a venit, având mai multă vrednicie, cum va lăsa în vrednicia lor pe cei noi şi de curând veniţi? Deci acum o, împărate, trimite la Ierusalim, că vei afla pe Fiul Împăratului a toate, purtându-se în braţe trupeşti de femeie". Şi a îngăduit steaua deasupra fântânii care se numea Urania, până când au ieşit magii şi au purces şi împreună cu ei a mers şi steaua.

Împăratul Persiei, ne mai aşteptând, a chemat la sine pe magii de sub stăpânirea sa şi i-a trimis cu daruri spre închinarea Împăratului, Care S-a născut, aducând pârga oamenilor. Iar ei făcând călătoria vreme de zile nenumărate, au ajuns la Ierusalim şi au întrebat: ***Unde este Împăratul Iudeilor, Care S-a născut acum? Că spre închinăciunea Aceluia am venit, văzând steaua lui la răsărit şi am venit să ne închinăm Lui.*** *Irod auzind s-a tulburat şi tot Ierusalimul cu dânsul şi, chemând pe preoţii şi pe cărturarii poporului, i-a întrebat unde are să se nască Hristos? Ei au răspuns:* ***"În Betleemul Iudeii, că aşa este scris de prooroc: Şi tu, Betleeme, pământul Iudeii, nu eşti nicidecum mai mic între domnii Iudeii, că din tine va ieşi Povăţuitor, Care va paşte pe poporul Meu Israel. Atunci Irod, chemând în ascuns pe magi, i-a întrebat cu dinadinsul despre vremea stelei care s-a arătat, iar ei au răspuns: "Un an de zile este astăzi de când vedem steaua şi făcând călătoria până aici ne-am povăţuit de dânsa".***

Irod căuta să afle vremea naşterii lui Hristos, nu ca să-L cinstească, ci spre a-L ucide. Atunci întrebau şi iudeii pe magi, voind să afle lucrul ce va să vie şi pentru ce au venit. Magii răspundeau: ***"Acela, pe Care voi Îl numiţi Mesia, S-a născut".*** *Iudeii, auzind, s-au tulburat, însă n-au îndrăznit a le sta împotrivă; dar au zis către dânşii: "Pentru osânda cerească, spuneţi-ne ce aţi cunoscut?" Ei au*

răspuns: ***"Cu boala necredinţei boliţi şi nici cu jurământ, nici fără jurământ nu credeţi că s-a născut Hristos, Fiul Celui Preaînalt, Care va strica şi va dezlega legea şi sinagogile voastre".*** *Ei, sfătuindu-se între dânşii, i-au rugat să primească daruri şi un lucru ca acesta să nu-l spună în ţara lor, ca să nu se facă vreo zarvă între dânşii. Iar ei au răspuns:* ***"Noi în cinstea Lui am adus daruri, ca să propovăduim minunile cele mari care s-au făcut în ţara noastră când El s-a născut. Voi ziceţi ca să luăm daruri, iar pe cele arătate de dumnezeirea cerească să le ascundem şi să trecem cu vederea poruncile Împăratului cel de-a pururea vecuitor".*** *Iudeii, auzind acestea, s-au înfricoşat foarte şi rugându-i prea mult, i-au liberat.*

Ieşind ei din Ierusalim, s-au dus unde erau trimişi, arătându-le steaua pe Pruncul cel stăpânesc. Apoi văzând pe aceea care L-a născut şi pe Cel ce Se născuse, deschizându-şi visteriile lor, I-au dat daruri: aur, tămâie şi smirnă; aur ca unui Împărat; tămâie ca unui Dumnezeu şi smirnă ca unui muritor. *Atunci s-a împlinit cuvântul cel zis prin prooroc:* ***Împăraţii arabilor şi Sava daruri vor aduce. Împăraţii Tarsisului şi ostroavele vor aduce daruri şi I se va da Lui din aurul Arabiei.***

Magii au zis către Fecioară: ***"Cum îţi este numele, o! prea vestită Fecioară şi maică?"***
Ea a răspuns: "Maria".
Iar ei au zis: ***"De unde eşti de neam?"***
Ea a răspuns: "Din această latură a Betleemului".
Apoi ei au zis: ***"Dar n-ai avut bărbat pe cineva?"***
Ea a răspuns: "M-am logodit numai făcându-se tocmelile de nuntă".
Magii au zis către dânsa: ***"De ce neam eşti de ai născut un prunc ca acesta?"***
Ea a răspuns: "Sunt din neam împărătesc şi preoţesc, din al lui David şi al lui Aaron; acestora sunt strănepoată, din rădăcina Iudeii şi fiică a lui Ioachim şi a Anei".
Atunci ei au zis către dânsa cu blândeţe: ***"O, maică a maicilor, toţi zeii perşilor te-au fericit, lauda ta este mare, că ai covârşit pe toate femeile cele slăvite, şi decât toate împărătesele, mai mare împărăteasă te-ai arătat".***

Pruncul, începând al doilea an, avea oarecare trăsături ale feţei la fel cu ale celei ce L-a născut. Ea era puţin mai înaltă decât altele şi cu trup gingaş, cu faţa de culoarea grâului, având părul foarte bine şi cu cuviinţă legat pe cap.

Magii, având cu ei un tânăr zugrav, au dus în ţara lor chipurile amîndorura şi au pus în biserică icoanele lor, ca să fie cinstite de toţi şi au scris pe table de aur cuvintele acestea: ***"În biserica Diopet a dumnezeului soarelui, pe acestea lui Dumnezeu, marele Împărat Iisus, împărăţia perşilor le-a afierosit".***

Şi luând magii în braţe pe pruncul Iisus, sărutându-L fiecare şi închinându-se Lui, au zis: ***"Ţie, ale Tale Ţi le dăruim cu osârdie, prea puternice Iisuse. Nu s-ar fi ocârmuit bine lucrurile lumii de n-ai fi venit. În alt chip nu s-ar fi unit cele de sus cu cele de jos, dacă nu Te-ai fi pogorât Tu. Se cădea aceasta înţeleptului Tău cuvânt, Stăpâne, ca pe cei potrivnici cu un trup ca acesta să-i amăgeşti şi să-i surpi prin naşterea Ta".*** *Pruncul râdea şi sălta de mângâierile magilor.*

După aceasta, luându-şi ziua bună de la mama sa, iar ea cinstindu-i şi aceştia slăvind-o precum se cădea, s-au dus.

Şi dacă au sosit la locul în care poposise, povesteau unii către alţii cele despre Prunc, adică cum S-a arătat lor.

Cel dintâi a zis: "Eu Prunc Îl vedeam";
cel de al doilea a zis: "Tânăr, ca de treizeci de ani L-am văzut";
iară cel de al treilea zise: "Bătrân, vechi de zile L-am văzut".

Minunându-se de schimbarea feţii Pruncului, a sosit seara, ***li s-a arătat în vis îngerul Domnului ca un fulger înfricoşat şi le-a zis: "Degrabă să ieşiţi de aici ca să nu pătimiţi ceva rău".*** Aceia au zis cu frică: **"Cine este acela care aduce solie atât de mare, o! dumnezeiescule Arhanghel"?** El a răspuns: "Irod, împăratul Iudeilor". Acestea auzind magii, au încălecat pe cai sprinteni şi puternici şi pe altă cale s-au dus în ţara lor.

Ducându-se magii, s-a arătat îngerul Domnului în vis lui Iosif, zicându-i: Sculându-te, ia pruncul şi pe mama Lui şi fugi în Egipt şi fii acolo până când îţi voi zice; căci Irod vrea să caute Pruncul, să-L piardă.
Sculându-se Iosif în acel ceas, s-a pogorât în Egipt cu toată casa, după cuvântul îngerului, ca să împlinească ceea ce s-a zis prin proorocul: ***Din Egipt am chemat pe Fiul meu.*** Atunci Irod, văzând că l-au batjocorit magii, a trimis satrapi, adică stăpânitori, să ucidă pe toţi pruncii Betleemului, de doi ani şi mai jos, după vremea despre care cu dinadinsul a întrebat pe magi. Venind satrapii în Gavaa, în Rama şi în cetăţile Rahilei şi ale seminţiei lui Veniamin, au ucis pe toţi pruncii dintr-însele. Seminţia lui Veniamin a căzut aproape de soarta Iudeii, asemenea şi cetăţile ei, Betleemul şi Ebus, adică Ierusalimul, asemenea şi cetăţile lui Veniamin: Gavaa, Rama şi Rahil; fiindcă cetăţile Iudei şi ale lui Veniamin sunt aproape unele de altele.

Atunci s-a împlinit cuvântul cel zis de Ieremia proorocul: ***Glas în Rama s-a auzit, plângere şi jale şi tânguire multă, Rahil plângând pentru fiii săi şi nu voia să se mângâie că nu mai erau.*** Deci să vedem acum cuvântul şi scopul pentru care evanghelistul pomeneşte aici de proorocul care zice: ***Glas în Rama***

s-a auzit, plângere, jale, şi tânguire multă, Rahil plângând pe fiii săi şi nu voia să se mângâie, căci nu mai erau. Toţi ştiţi că Iacov a avut doisprezece fii; adică din Lia, femeia lui cea dintâi, şase: Ruvim, Simeon, Levi, Iuda, Isahar şi Zabulon; din Rahila, doi: Iosif şi Veniamin. Din Vala, slujnica Rahilei: Dan şi Naftalim; şi din Zelfana, slujnica Liei, doi: Gad şi Asir. Din care s-au făcut cele douăsprezece seminţii ale lui Israel, după numărul celor doisprezece patriarhi luându-şi numirile.

A fost un bărbat Levit care locuia în hotarele muntelui Efraim şi care şi-a luat femeie din Betleem, pământul Iudei. Însă a fugit femeia lui de la dânsul, la casa părintelui său, în Betleem şi a stat acolo patru luni. Atunci bărbatul ei s-a dus din hotarele Efraimului şi a venit la Betleem ca să ia femeia înapoi la dânsul. După ce a stat în casa tatălui femeii lui cinci zile, pe la amiază sculându-se cu femeia lui, s-a întors iarăşi şi a venit până în dreptul Iebusului, adică Ierusalimului. Cu dânsul avea o pereche de asini împovăraţi, femeia lui şi sluga lui; apoi plecându-se ziua apunând soarele au mers aproape de Gavaa, care este în seminţia lui Veniamin şi s-au abătut acolo să găzduiască. Deci au intrat înăuntru şi au şezut în uliţa cetăţii, căci nu era cine să-i primească în casă. Spre seară a venit un om bătrân de la lucrul lui de la ţarină şi omul acela era din muntele Efraim, iar acum era trecător prin Gavaa şi oamenii acelui loc erau fii ai lui Veniamin. Bătrânul a ridicat ochii şi a văzut pe acel bărbat călător şezând în uliţa cetăţii şi a zis către dânsul: "De unde vii şi unde mergi?". Iar ei au răspuns: "Venim de la Betleem, pământul Iudeei şi mergem până în părţile hotarului lui Efraim. Şi am venit ca să găzduiesc aici; dar nu este cine să ne primească în gazdă. Paie şi grăunţe pentru asinii noştri, pâine şi vin avem destul, eu, soţia mea şi copilul, şi nu avem lipsă de nici un lucru".
Bătrânul a zis către dânsul: "Pace ţie, însă în uliţă nu te vei sălăşlui". L-a dus în casa lui, a făcut loc asinilor lui şi a spălat picioarele lor, au mâncat şi au băut. Şi pe când ei se veseleau, iată oamenii cetăţii, fiii celor fărădelege au înconjurat casa, bătând în uşă şi zicând: "Scoate afară pe bărbatul pe care l-ai găzduit ca să-l cunoaştem pe dânsul". Stăpânul casei a ieşit la dânşii şi le-a zis: "Nu, fraţilor, să nu faceţi rău bărbatului care a intrat în casa mea, să nu faceţi nebunia aceasta. Iată, fiica mea este fecioară, iată femeia lui, să le scot pe dânsele şi să le vedeţi". Deci a luat bărbatul cel călător pe femeia lui, a scos-o afară la dânşii, pe care au necinstit-o şi apoi au eliberat-o.

Către ziuă femeia a venit şi a căzut lângă uşa casei unde era găzduit bărbatul ei şi a murit. Dimineaţa sculându-se bărbatul ei a deschis uşile casei şi a ieşit ca să meargă în calea lui, şi iată, femeia lui era căzută lângă uşile casei. Şi a zis către dânsa: "Scoală-te să mergem". Dar nu era glas într-însa şi nu era auzire. Atunci a luat-o şi a pus-o pe asin şi a mers la pământul său. Apoi a luat sabia şi a tăiat-o în douăsprezece părţi, pe care le-a trimis la toate hotarele lui Israel. Toţi cei care le-au văzut au plâns. Apoi s-au sculat toate seminţiile asupra

seminţiei lui Veniamin şi au cerut pe bărbaţii cei fărădelege să-i ucidă, dar ei n-au vrut să-i dea, ci, ieşind din Gavaa, s-au pregătit a sta împotrivă la război. Toate seminţiile s-au luat la război cu seminţia lui Veniamin şi au căzut în ziua aceea din fiii lui Israel douăzeci şi două de mii.

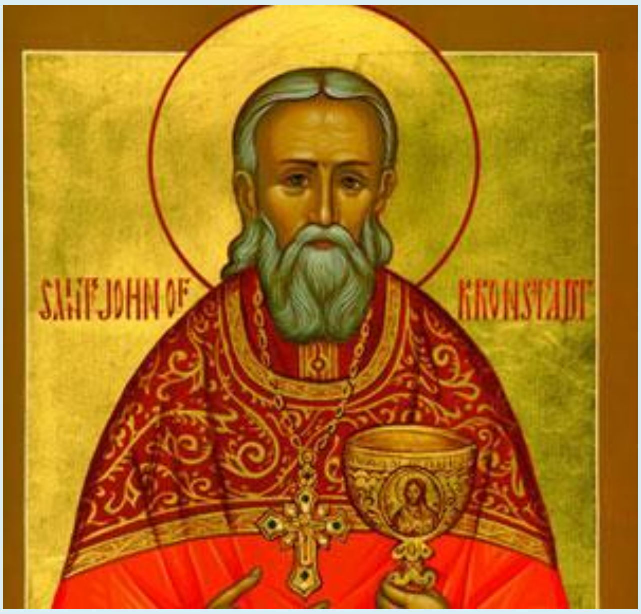
După aceasta fiii lui Israel au judecat să nu treacă cu vederea această nedreptate. S-au adunat iarăşi la bătălie împreună şi au ieşit fiii lui Veniamin în întâmpinarea lor din Gavaa, în ziua a doua şi au căzut din fiii lui Israel optsprezece mii. Apoi s-au suit fiii lui Israel în Betel, înaintea Domnului, au plâns înaintea Lui cu plângere mare şi a auzit Domnul glasul lor şi le-a zis: ***"Mai suiţi-vă încă o dată, căci mâine îi voi da în mâinile voastre".*** *Suindu-se fiii lui Israel în ziua a treia împotriva fiilor lui Veniamin, s-au pornit la război lingă Gavaa şi au făcut ocolire împrejurul ei, adunându-se şi făcând război mare. De această dată s-au biruit fiii lui Veniamin, i-au omorât de la mic până la mare, au înconjurat cetăţile lor, fiii lui Israel şi le-au prădat şi le-au ars până în temelii, încât s-a pierdut de tot din ziua aceea seminţia lui Veniamin şi fiii Rahilei.*

Pentru aceasta evanghelistul pomeneşte de Rahila, că îşi plânge pe fiii ei, arătând proorocia aceasta. Că precum în vremea de atunci s-a pierdut seminţia lui Veniamin şi fiii Rahilei, aşa s-a făcut şi aici la naşterea Domnului, căci s-a pierdut toată odrasla pruncilor de doi ani şi mai jos, după cum zice şi evanghelistul: ***Şi nu vrea să se mângâie, căci nu mai erau.*** Că glas în Rama s-a auzit, se înţelege înaltă propovăduire, că Rama se tâlcuieşte înalt. Drept aceea, acest glas, care în Rama s-a auzit, înseamnă glas de înaltă propovăduire. Căci cu adevărat s-a vestit în marginile lumii, prin glasul apostolilor, cu înaltă propovăduire, uciderea pruncilor şi până la marginile lumii s-a auzit.

Deci şi noi cele de cuviinţă să le prăznuim astăzi şi să cinstim naşterea lui Hristos şi luminat să strigăm; cu păstorii să dănţuim, cu îngerii să cântăm, cu magii să ne închinăm Dumnezeului nostru, Cel ce S-a născut pentru noi şi mulţumită fie Celui ce a venit întru ale Sale ca un străin, că pe cel străin l-a proslăvit. Lui se cuvine slavă, împreună cu Cel fără de început al Lui Părinte şi cu preasfântul şi de viaţă Făcătorul Său Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor.

Amin.

Sfântul Ioan de Kronstadt - Predică la Naşterea lui Hristos

***Cuvântul S-a făcut trup*:** Fiul lui Dumnezeu, cel veşnic asemenea lui Dumnezeu-Tatăl şi Duhului Sfânt, a devenit om – întrupându-se de la Duhul Sfânt şi de la Fecioara Maria. O, minune ! O, uimitoare, grozavă şi mântuitoare taină!

Cel ce nu are început primeşte început după omenitate; Cel fără de trup primeşte trup. ***Dumnezeu s-a făcut om, neîncetând să rămână Dumnezeu.*** Cel de Neatins a devenit tangibil tuturor, în chip de rob smerit.

De ce şi cu ce scop s-a arătat asemenea pogorâre din partea Creatorului către făpturile sale pieritoare – către om, care, din propria lui voie a căzut/ s-a îndepărtat de la Dumnezeu, Creatorul său ?

A fost ca urmare a unui suprem, negrăit sentiment de milă faţă de făptura Sa din partea Stăpânului, Care n-a mai putut îndura să vadă întregul neam omenesc - pe care El, la geneză, l-a înzestrat cu daruri minunate – robit de diavol şi astfel hărăzit suferinţei şi chinurilor veşnice.

Şi Cuvântul S-a făcut trup!... ca să ne preschimbe pe noi, făpturi pământeşti, în făpturi cereşti, să-i facă sfinţi pe păcătoşi; ca să ne ridice din stricăciune la nestricăciune, de la pământ la cer; din robia păcatului şi a diavolului – la slăvita libertate a fiilor lui Dumnezeu; de la moarte – la nemurire, ca să ne facă fiii lui Dumnezeu şi să ne aşeze împreună cu El pe Tron, ca pe copiii Săi de viţă regească.
O, nemărginită milă a lui Dumnezeu! O negrăită înţelepciune a lui Dumnezeu ! O, mare minune, uluind nu numai mintea omului, ci şi pe a îngerilor !

Să-L lăudăm pe Domnul! Prin venirea Fiului lui Dumnezeu în trup pe pământ, prin dăruirea de Sine ca jertfă pentru păcătosul neam omenesc li se dă celor care cred binecuvântarea Tatălui Ceresc; înlocuind blestemul rostit de Dumnezeu la început; sunt înfiaţi şi primesc promisiunea moştenirii vieţii veşnice. La omenirea văduvită din cauza păcatului, se întoarce din nou Tatăl Ceresc, prin taina naşterii din nou, adică prin Botez şi pocăinţă. Oamenii sunt eliberaţi de sub stăpânirea chinuitoare şi aducătoare de moarte a diavolului, de sub robia păcatului şi a patimilor de tot felul.

Firea omenească este îndumnezeită din mila nemărginită a Fiului lui Dumnezeu; şi păcatele omului sunt curăţite; cele pângărite sunt sfinţite. Suferinzii sunt vindecaţi. Celor umili li se dăruiesc cinstea şi slava nesfârşită.Cei din întuneric sunt luminaţi cu lumina sfântă a harului şi a raţiunii.

Mintea omenească primeşte puterea raţională a lui Dumnezeu “***noi avem gândul lui Hristos***"(1Cor. 2, 16), spune Sf. Ap. Pavel. ***Inima omenească primeşte inima lui Hristos.***

- *Ceea ce este pieritor devine nemuritor.*
- *Cei goi şi răniţi de păcat şi de patimi sunt împodobiţi cu slava cea dumnezeiască.*
- *Cei care flămânzesc şi însetoşează sunt îndestulaţi cu hrănitorul şi întăritorul de suflet Cuvânt al lui Dumnezeu şi cu Preacuratul Trup şi Sfântul Sânge al lui Hristos.*
- *Cei nemângâiaţi primesc mângâiere.*
- *Cei prădaţi de diavol au fost - şi continuă să fie - eliberaţi.*

Ce se cere de la noi, o, fraţilor, ca să ne folosim de tot harul adus nouă de sus prin venirea pe pământ a Fiului lui Dumnezeu ?

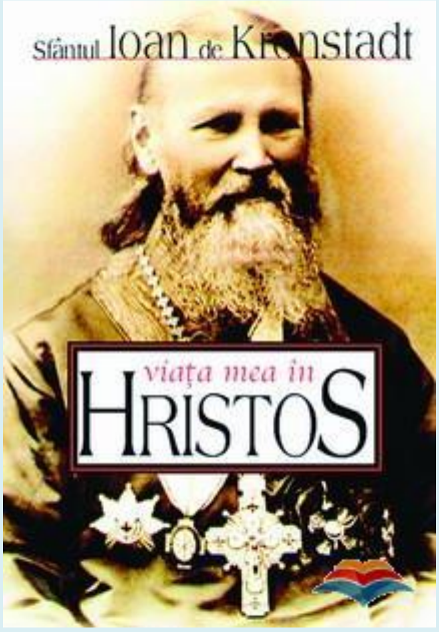
Ceea ce este necesar, în primul rând, este credinţa în Fiul lui Dumnezeu, în Evanghelie, ca învăţătură mântuitoare dată de sus, o adevărată pocăinţă pentru păcate şi îndreptarea vieţii şi a inimii; comuniune în rugăciune şi în Sfintele Taine; cunoaşterea şi împlinirea poruncilor lui Hristos.

Necesare sunt şi virtuţile: smerenia creştină, înfrânarea, fecioria şi curăţia, simplitatea şi bunătatea inimii.

Să aducem, fraţi şi surori, aceste virtuţi ca un dar Celui Care S-a născut pentru noi şi a noastră mântuire, să I le aducem în loc de aurul, tămâia şi smirna pe care i-au adus-o Magii, ca Unuia Care, fiind Împărat, Dumnezeu şi Om, a venit să moară pentru noi.

Aceasta va fi, din partea noastră, jertfa cea mai bineplăcută lui Dumnezeu şi Pruncului Iisus Hristos.Amin.

Sfântul Ioan de Kronstadt - El a restaurat opera mâinilor Sale

Omul este o splendidă, magnifică, prea iscusită operă a unui Artist desăvârşit: Dumnezeu.

La obârşie era neîntinată, neispitită, nestricăcioasă, curată, dar prin păcat, prin această nevoie pe care duhul întunericului a dat-o firii, prin această spurcată, absurdă şi haină putere a ajuns să fie întinată şi bolnavă, necurată şi coruptă, din pricina firii duale a omului, alcătuit din trup şi suflet.

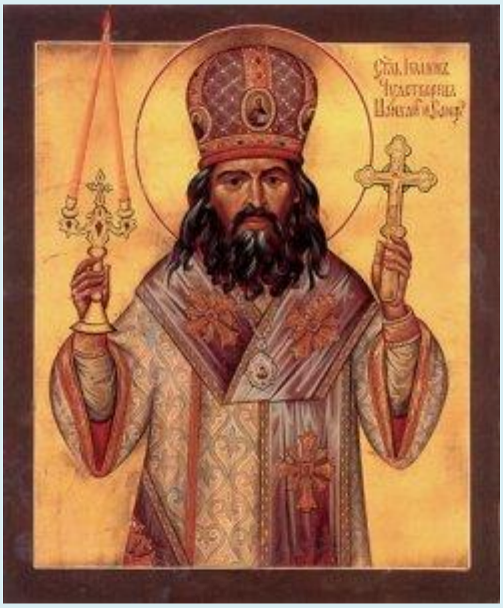
Cu toate acestea, prea înţeleptul, atotputernicul şi atotbunul Artist nu i-a îngăduit vrăjmaşului nostru şi al Său să distrugă cu desăvârşire superba şi magnifica Sa creaţie. El şi-a alcătuit Sieşi trup la fel ca al nostru, pătimitor şi şi-a luat suflet în pântecele Preacuratei Fecioare Maică.

Prin întruparea Sa, prin învăţăturile, minunile, patimile, moartea şi învierea Sa, prin minunata şi prea înţeleapta Sa iconomie, El a restaurat opera mâinilor Sale, în splendoarea şi slava de mai înainte şi chiar mai mult decât atât, dăruindu-i din nou nestricăciune, frumuseţe dumnezeiască şi readucând-o la fericirea cea dintâi, a îndumnezeit firea omenească, aşezând-o împreună cu El pe tronul dumnezeirii.

Slavă Ţie, Artistule atotbun, prea înţelept şi atotputernic!

(Sfântul Ioan de Kronstadt, Viaţa mea în Hristos, Editura Sophia, 2005, p. 301)

Sfântul Ioan Maximovici - Predică la Naşterea Domnului

Hristos Se naşte, slăviţi-L!

"În taină Te-ai născut în peşteră, Mântuitorule,
dar cerul, ca o gură, tuturor Te-a propovăduit,
steaua arătând-o!"

Fiul lui Dumnezeu S-a pogorât pe pământ şi S-a întrupat în linişte şi fără zarvă. Aşa cum picătura de rouă cade peste ţarină, la fel puterea Celui Preaînalt a umbrit-o pe Preacurata Fecioară şi S-a născut de la ea Mântuitorul lumii.

Dar lumea n-a observat măreaţa lucrare înfăptuită de Dumnezeu. Oamenii erau ocupaţi fiecare cu treburile lui, atenţia lor era îndreptată spre grijile zilnice şi spre zgomotoasele întâmplări ale lumii.

- *Roma îşi consolida stăpânirea asupra popoarelor şi puterea de stat.*
- *Grecia dezvolta artele şi se deda unei subtile înrobiri a cărnii.*
- *Popoarele orientale se străduiau să găsească în manifestările naturii răspunsuri la toate întrebările spiritului.*
- *Iudeii doreau fierbinte eliberarea de sub puterea străină şi aşteptau izbăvitorul în persoana lui Mesia – împăratul pământesc.*

Însă treburile cotidiene nu-i mulţumeau pe oameni, chiar când aveau spor.

Tot mai tare se auzea „dorul duhului" după adevăr şi se simţea că lumea, împotmolită în deşertăciune şi în vicii, se îndrepta spre pieire.

Nu doar iudeii aşteptau un izbăvitor, dar şi cei mai vrednici dintre păgâni erau în aşteptarea cuiva care să mântuie lumea de la pieire. Dar fiecare îşi închipuia în felul său venirea acestuia şi, fiind ei înşişi trupeşti, nu se puteau gândi la ceva duhovnicesc. ***Iudeii cer semne, iar elinii caută înţelepciune*** (I Cor. l, 22).

Şi nimeni nu aştepta un Mântuitor blând şi smerit cu inima, acoperit nu de slavă pământească, ci cerească.

Şi tocmai aşa a fost ***„Cel ce voia ca toţi să se mântuiască şi să ajungă la cunoştinţa adevărului”.***

Nu cu o putere din afară sau prin trufaşă înţelepciune a venit El să domnească peste popoare, nu „înfricoşând cu năluciri” [rugăciunea de sfinţire a apei], ci ***în chip de rob a venit Mântuitorul, ca să ia asupra Sa păcatul lui Adam, să poarte pe umerii Săi povara omenească, fiind gata să primească pe fiecare. Fiul Omului n-a venit ca să i se slujească, ci ca El să slujească şi să-Şi dea sufletul răscumpărare pentru mulţi*** (Marcu 10,45; Matei 20, 28).

Potrivit cu aceasta, El Se naşte în peşteră, într-un mărunt orăşel, în care familia bogată doar în virtuţi a săracului dulgher, dreptul Iosif sosise pentru perioada recensământului. Nimeni dintre pământeni nu-şi închipuia că într-o asemenea sărăcie va apărea Izbăvitorul şi că astfel va veni la oameni Cel Ce împărăteşte peste toate făpturile. Şi însuşi voievodul lumii de atunci, mândrul potrivnic al lui Dumnezeu, diavolul, se văzu înşelat şi nu îl recunoscu în Cel născut pe Acela pe Care îl pizmuise pe când încă era înger. Taina cea dinainte de veci, ascunsă puterii sale, despre mântuirea neamului omenesc putea fi cunoscută doar de cei care iau aminte la glasul din cer şi într-acolo îşi îndreaptă privirile.

Păstorii îi auziră pe îngeri cântând venirea lui Hristos în trup – acei sărmani păstori din Bethleem, al căror singur izvor de înţelepciune era cartea deschisă a înţelepciunii lui Dumnezeu, arătată în frumuseţea zidirilor Sale, neatinse de păcătoasa mână omenească. Iar celeilalte părţi a omenirii, care nu a auzit cântarea îngerească, prin lumina strălucitoare a stelei ce s-a aprins pe cer, cerul parcă din gură i-a vestit: întru ale Sale a venit Lumina cea adevărată care luminează pe tot omul care vine în lume (In. l, 11; l, 9).

Cerul le-a vorbit tuturor celor care au cunoscut slava lui Dumnezeu.
Dar numai regii magi, ce căutau să descopere în cer judecăţile lui Dumnezeu şi erau gata să meargă oriunde pentru a afla adevărul, au priceput glasul cerului. Strângându-şi comorile ca să le aducă în dar nou-născutului împărat, ei îşi lăsară tronurile, îşi părăsiră pământul natal şi plecară neştiind încotro, urmând doar mersului stelei, care le arăta calea spre împărăţia cea veşnică.

Anevoioasă le-a fost calea, dar raza stelei din Bethleem o lumina. Şi înţelepţii-magi, depăşind toate piedicile, mergeau pe cărările arătate de cer, lepădându-şi voia lor proprie. ***Steaua i-a adus la Ierusalim, unde au auzit cuvântul scris al lui Dumnezeu, iar apoi la Bethleem, unde au văzut Cuvântul întrupat, pe Dumnezeu în trup, şi s-au închinat Soarelui Dreptăţii.***

Iar lumea continua să freamăte în patimile ei.

Irod, auzind de naşterea Veşnicului împărat, căută să-l omoare; negăsindu-l, el ucise o mulţime de prunci, dar nu reuşi să-l omoare pe Cel născut tainic în peşteră. Taina aceasta rămânea ascunsă pentru cei ce trăiau după stihiile lumii acesteia. „***El era printre oameni, dar ei nu l-au cunoscut***” (In. l, 31).

Ci li Se dezvăluia treptat doar inimilor curate, căutătoare a dreptăţii lui Dumnezeu, gata să lupte pentru adevăr, descoperindu-Se şi acelora care voiau să-şi curăţe inima şi erau gata să-şi supună propria voie voii cereşti.

Şi a venit vremea când lumina de la Bethleem s-a întins peste toate marginile lumii. „***Astăzi va fi iarăşi pace! Unii au fost gata să-L omoare pe Prunc şi se străduiesc să îi şteargă numele, alţii parcă nici nu-L observă. Dar El este printre noi, descoperindu-Se acelora care „încearcă mărturiile Lui şi îl caută cu toată inima lor***” (Ps. 118, 2). „***Pentru ce s-au întărâtat neamurile şi popoarele au cugetat deşertăciuni? Îi va paşte pe ei cu toiag de fier, ca pe vasul olarului îi va zdrobi pe cei ce L-au mâniat pe El!*** “ (vezi Ps. 2, l, 9).

Iar steaua de la Bethleem iarăşi străluceşte nevăzut deasupra lumii, chemând toate popoarele şi pe fiecare om în parte să-şi aţintească privirea spre cer, sus să-şi ţină inima, să cadă la Noul-Născut şi să se bucure cu bucurie mare, fiindcă cu noi este Dumnezeu!

„Cu noi este Dumnezeu, înţelegeţi, neamuri, şi vă plecaţi, căci cu noi este Dumnezeu!”.

Hristos S-a născut!

(Sf. Ioan Maximovici - Predici şi Îndrumări Duhovniceşti, Ed. Sophia, Bucureşti, 2006)

Sfântul Ioan Maximovici - Epistolă la Naşterea Domnului

„În peşteră Te-ai sălăşluit,
Hristoase Dumnezeule,
ieslea Te-a primit,
păstorii şi magii Ţi s-au închinat”
(Stihiră la stihoavnă)

Văzând neamul omenesc pierind din pricina păcatelor, Fiul lui Dumnezeu Se pogoară pe pământ. “***Iar când a venit plinirea vremii, Dumnezeu a trimis pe Fiul Său, Unul-Născut*** [*În Biblia editată de Institutul Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 1982 (pe scurt, Biblia B.O.R.): născut din femeie*]… ***Ca pe cei de sub Lege să-i răscumpere***” (Gal. 4, 4-5). ***Pentru noi, oamenii, şi pentru a noastră mântuire S-a coborât El din ceruri pe pământ. Fiul lui Dumnezeu va primi firea omenească, pentru ca pe om să-l unească din nou cu Dumnezeu.*** El a coborât pe pământ când omenirea ajunsese la cea mai josnică decădere morală, când oamenii se chinuiau nevăzând nici o ieşire.

Iudeii îl aşteptau pe făgăduitul Mesia. Şi păgânii aşteptau ceva extraordinar, care trebuia să preschimbe totul. „Sau Dumnezeu va veni pe pământ, sau lumea va pieri” – a spus celebrul filozof roman al acelor vremuri, Seneca.

După proorociri, iudeii puteau vedea limpede că venise vremea împlinirii [făgăduinţei] lor. Se sfârşeau cele şaptezeci de săptămâni [de ani] de la refacerea Ierusalimului, când – aşa cum i-a vestit Arhanghelul Gavriil profetului Daniel – va veni vremea sosirii Unsului lui Dumnezeu şi a sfârşirii Vechiului Legământ (vezi Daniel cap. 9). Dar, în pofida suferinţei duhovniceşti de obşte şi a aşteptării neobişnuitului prunc, prin a cărui naştere urma să înceapă „veacul de aur” pe pământ, mult-aşteptatul Prunc a fost recunoscut şi salutat de puţini atunci când s-a născut.

Mai mult, nici loc nu s-a găsit pentru El în casele oamenilor. ***Maria a născut pe Fiul său, Cel Unul-Născut şi L-a înfăşat şi L-a culcat în iesle, căci nu mai era loc de găzduire pentru ei*** (Lc. 2, 7). Şi când păstorii, auzind cântările îngereşti, veniră să-l vadă pe Cel pe care cerul îl proslăvea, ei „***au aflat pe Prunc culcat în iesle*** “. Cu multă vreme înainte de venirea lui Hristos, stând la dumnezeiască priveghere, a prevăzut aceasta cu ochii săi duhovniceşti de Dumnezeu cuvântătorul Avacum:„ ***Doamne, am înţeles lucrurile Tale şi m-am îngrozit: între două animale vei fi cunoscut***” [*Biblia B.O.R. prezintă un text având un totul alt înţeles: Doamne, auzit-am de faima Ta şi m-am temut de punerile Tale la cale, Dumnezeule ! Fă să trăiască, în cursul anilor, lucrarea Ta şi, în trecerea vremii, fă-o să fie cunoscută! (Avacum 3, 2-3). „Biblia de la 1688” prezintă un text cu un sens mult apropiat celui din citatul rusesc: Doamne, socotiiu faptele Tale şi mă spăimîntaiu. În mijlocul a două vieţuitoare Te vei cunoaşte, apropiindu-se anii Te vei mai cunoaşte, sosind vremea Te vei arăta când să va tulbura sufletul mieu, cu urgie de milă îţi vei aduce aminte (Avacum 3,1-2).*] (Avacum 3, 2-3). Între dobitoace stătea culcat împăratul întregii lumi, venit să mântuiască lumea, întrucât oamenii se depărtaseră de El foarte.

De mă voi sui în cer, Tu acolo eşti. De mă voi coborî în iad, de faţă eşti (Ps. 138, 8), striga odinioară Psalmistul.

Doar în oamenii înrobiţi păcatului nu locuieşte Dumnezeu. ***Nu va rămâne Duhul Meu pururea în oamenii aceştia, pentru că sunt numai trup*** (Fac. 6, 3), a spus Domnul Dumnezeu, când pământul s-a stricat şi s-a umplut de nedreptate, înainte de potop.

Şi iarăşi omenirea a devenit „trup” înainte de venirea Mântuitorului pe pământ. Cea mai mare parte a omenirii „cugeta pământeşte”, unii dedându-se fără frâu plăcerilor trupului şi altor păcate, iar alţii chiar şi în cele mai bune năzuinţe ale lor căutând doar cele pământeşti. Puţini erau cei care căutau împărăţia lui Dumnezeu, pregătită oamenilor de la facerea lumii.

De aceea, nu s-a găsit loc în casele oamenilor pentru împăratul cerurilor, ci L-au primit dobitoacele necuvântătoare, care au rămas credincioase firii lor. „***Fiul omului nu avea unde să-Şi plece capul***” nici atunci când mii de oameni mergeau în urma Lui şi ***toţi încercau să se atingă de El, pentru că putere ieşea din El şi-i vindeca pe toţi*** (Luca 6, 19), iar El sătura cu câteva pâini o mulţime de oameni. ***Pentru ca să sfinţească poporul cu sângele Său, Iisus a pătimit în afara porţii*** (Evr. 13, 12), căci vierii iudei L-au scos afară din cetate de Fiul lui Dumnezeu, ca să-L răstignească.

Dar Mântuitorul Cel înălţat de pe pământ pe Cruce le-a atras pe toate la Sine. Aşa cum păstorii cei cu inima neîntinată şi magii pregătiţi să dea totul pentru

Adevăr L-au recunoscut pe Cel culcat în iesle, la fel toţi cei ce caută mântuirea L-au recunoscut pe Dumnezeu în Cel Răstignit. Şi la fel cum Pruncul născut la Bethleem de Preacurata Fecioară a fost prigonit, tot aşa a fost prigonită şi Neprihănita Lui Mireasă, Sfânta Biserică, în zilele prunciei ei, iar cei ce i se închinau erau nevoiţi să se ascundă de stăpânitori, ca magii de Irod.

Era nevoie de un nou semn pe cer, pentru ca Biserica să triumfe asupra prigonitorilor; şi, în locul stelei de la Bethleem, pe cer apăru Crucea, prin care cerul le propovăduia tuturor pe Cel Răstignit şi pe regi îi aducea la Hristos, ca să i se închine cu credinţă, „***întreg pământul s-a umplut de cunoaşterea lui Dumnezeu***” ***şi nu numai*** „***din toată Iudeea şi din Ierusalim şi din părţile Tirului şi ale Sidonului***”, ***ci şi din toate colţurile lumii o mulţime nesfârşită de oameni se grăbea să asculte şi să împlinească învăţătura lui Hristos, tămăduindu-se nu atât de neputinţele trupeşti, cât de cele sufleteşti, biruind duhurile necurate şi făcându-se înfricoşători pentru ele.***

Însă stăpânitorul lumii acesteia nu voieşte să renunţe cu uşurinţă la stăpânire şi îşi adună toate forţele ca să-i ţină pe fiii oamenilor în jurul său. Pretutindeni seamănă neghină, pentru ca, prin ea, să înăbuşe grâul lui Hristos, pentru ca să stârnească patimi păcătoase în inimi cucernice şi mai ales să-şi asmută supuşii ca să urmărească tot ce poartă numele lui Hristos.

Lupta dintre Cel ce a adus pe pământ pacea cerească şi stăpânitorii întunericului veacului acestuia, duhurile răutăţii cele de sub cer, începută la Bethleem, se desfăşoară fără întrerupere şi cu putere tot mai înteţită. Ea este purtată în toată lumea, în fiecare loc. Ea împarte omenirea, ea îi desparte pe oamenii care au fost mai înainte prieteni, ea are loc înlăuntrul fiecărui om, până când nu va birui definitiv în el binele sau răul.

Astăzi mai mult ca oricând poate fi resimţită dezbinarea (Luca 12, 51) pe care a vestit-o Cel proslăvit acum de cântarea îngerească: ***Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace, între oameni bunăvoire*** (Luca 2, 14). Sabia adusă pe pământ de Pruncul culcat în iesle (Matei 10, 34) desparte şi dezbină pe tată de fiu, pe mamă de fiică, pe soacră de noră. Cu adevărat se împlinesc întocmai cuvintele: duşmanii omului (vor fi) casnicii lui (Matei 10, 36), prevestite încă de profetul Miheia, care a prezis naşterea lui Hristos la Bethleem (Miheia 5, 2; 7, 6).

Nici în ei înşişi oamenii nu-şi găsesc pacea, chinuiţi fiind de lupta lăuntrică nu numai dintre carne şi duh, dar adesea simţind o dedublare şi în năzuinţele lor, prăbuşindu-se şi neavând un reazem înlăuntrul lor. Şi se pare câteodată că şi acum locul cel mai potrivit pentru Pruncul Hristos ar fi mai degrabă ieslea

necuvântătoarelor, încă ferită de toate „realizările” distructive ale vicleanului veac de acum, decât societatea omenească!

Dar nu pentru propria Sa linişte a venit pe pământ Fiul lui Dumnezeu, ci ca să tămăduiască rana lui Adam. Închinându-se lui Hristos, „***s-au întors păstorii, slăvind şi lăudând pe Dumnezeu***” (Luca 2, 20) şi magii care L-au găsit „***s-au bucurat foarte cu bucurie mare***”. ***Bucuria duhului şi veselia inimii i-au cuprins pe păstorii şi pe magii care veniseră la Hristos.*** **Numai El Singurul este pacea noastră** (Efes. 2, 14), **numai El este** „**Calea şi Adevărul şi Viaţa**” (In. 14, 6). Ca şi fiecare om în parte, întreaga omenire numai în Lumina Lui va vedea lumină.

Depărtându-ne de deşertăciunea pământească, să ne alipim cu mintea de peştera din Bethleem şi sufletul nostru va simţi bucurie nepământească, iar gura va slavoslovi împreună cu îngerii: **„Slavă pogorârii Tale, Unule Iubitorule de oameni”.**

Hristos S-a născut!

Sfântul Ioan Maximovici, Shanghai, 1947

(Predici şi Îndrumări Duhovniceşti, Ed. Sophia, Bucureşti, 2006)

Mitropolitul Florinei, Augustin Kandiotis - Urări la evenimentul cosmo-istoric al Naşterii Domnului Iisus Hristos şi la noul an

Pentru evenimentul cosmo-istoric al Naşterii Domnului Iisus Hristos şi pentru noul an, mă rog din inimă Domnului, ca să ne învrednicească pe toţi a pătrunde pe cât mai mult posibil în marea taină a întrupării lui Dumnezeu şi să trăim aceasta mai intens, ca să gustăm mai viu rodul venirii Lui în lume, adevărata bucurie şi veselie.

Domnul, Cel ce S-a făcut Prunc pentru noi, aduce în lume adevărata bucurie, deoarece oferă bucuria izbăvirii. Câţi suspinăm pentru neputinţele noastre, să ne bucurăm acum şi să ne veselim pentru iertarea păcatelor noastre, mântuirea şi slava noastră.

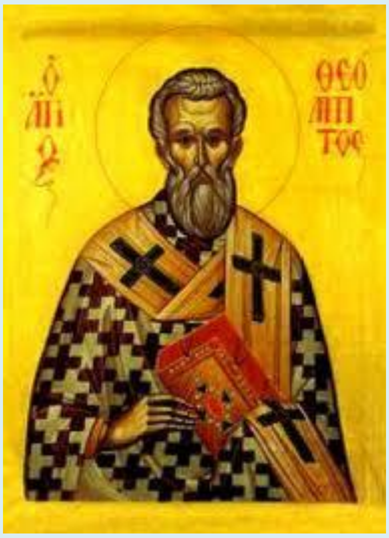
† Mitropolitul Augustin de Florina, Prespe şi Eordeea

(„ΣΑΛΠΙΓΞ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ”, 1993)

Mă rog ca toţi copiii Ortodoxiei să devină în noul an fierbinţi vestitori ai unicităţii şi ai importanţei mântuitoare a Ortodoxiei şi vehemenţi războitori ai mişcării degenerate şi eretice a ecumenismului.

(„ΣΑΛΠΙΓΞ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ”, 1983)

Sfântul Teolipt al Filadelfiei - Tâlcuire mistică la Naşterea Domnului

Învăţătura către monahii - armonizând în chip ales cu vieţuirea monahală taina Naşterii lui Hristos.

Surorilor şi maicilor, chiar dacă cu trupul sunt departe de voi, dar cu duhul sunt între voi; căci Dumnezeu Care ne-a plăsmuit în mila Sa a făcut în multe feluri modul unirii, ca nu cumva din pricina sărăciei faptelor bogăţia unirii noastre să ne scape. Căci ***unirea se face nu numai prin prezenţa personală, ci lucrul unirii potrivit lui Dumnezeu se face şi prin faptul de a avea acelaşi gând, prin rugăciune, prin iubirea unora faţă de alţii, prin scrisorile trimise şi prin convorbirea prin cuvinte.*** Toate acestea s-au săvârşit în trecut.

Dar acum, chiar dacă prezenţa trupului şi învăţătura prin viu grai nu se mai săvârşesc, rugăciunea pentru voi şi iubirea datorată potrivit lui Dumnezeu sunt lucrătoare. De aceea, am hotărât aşadar, ca astăzi să vorbesc cu voi prin cateheza de faţă, mişcându-mă spre aceasta, ***naşterea după trup a Domnului, a cărei taină zugrăveşte în ascuns căile mântuirii noastre şi ne povăţuieşte în chip preaînţelept la cetăţenia cerească pe noi cei ce am făgăduit să-I urmăm Lui.***

Născut din Tată fără mamă, Fiul Unul-Născut al lui Dumnezeu Se naşte şi din mamă fără tată, pentru ca tu, lăsând tată, mamă şi toată rudenia, şi alipindu-te de Domnul, să cânţi necontenit: "***Tatăl meu şi mama mea m-au părăsit, dar Domnul m-a luat***" (Ps 26, 10). Hristos S-a născut din fecioară şi a făcut-o pe Maica Sa fecioară şi Maica Sa a rămas fecioară - amândouă lucruri uimitoare (paradoxale) şi care depăşesc legea omenească - că tu, care te-ai întors de la unirea căsătoriei şi te-ai retras din contactul cu lumea, să fii fecioară nu numai la trup, ci şi la duh. Şi aşa cum ai lepădat plăcerile trupeşti cu fapta, aşa să depărtezi şi poftele sufleteşti care vin prin gânduri, nemaifăcându-ţi în cuget însoţirea cu lumea, ci arătându-te monahie şi cu trupul şi cu sufletul, salvând cu

adevărat definiţia vieţii monahale (singuratice) atât în chipul din afară, cât şi în cugetul dinăuntru.

Iar curăţindu-te de faptele trupeşti şi gândurile pătimaşe, va răsări în tine strălucirea feciorie şi numaidecât vei zămisli Cuvântul lui Dumnezeu, nemaipurtând nimic altceva în inimă decât meditarea la renunţare şi ascultare, grija poruncilor îndumnezeitoare şi amintirea legămintelor de la început. Şi aşa te vei face maică a lui Hristos, ascultând şi supunându-te necontenit întâi-stătătoarei tale. Căci ori de câte ori arăţi prin fapte supunerea faţă de ea şi duci la capăt cu lucrurile însele ascultarea, de atâtea ori întrupezi cuvântul virtuţii, născându-l şi cultivându-l prin faptele trupului, făcând arătată prin cele din afară gândul sufletului tău la porunci şi făcând văzut oamenilor prin modul de comportare ceea ce mai înainte era nevăzut.

Hristos S-a născut în peşteră, ca tu, rămânând în mănăstirea în care ai intrat, să renaşti duhovniceşte prin lucrarea poruncilor. Căci dorind să fii înscrisă în cele cereşti, ai lăsat toate cele de pe pământ şi ţi-ai schimbat până şi numele, înstrăinându-te de toate cele ce-şi au numele pe pământ. De aceea, neavând loc în casa de oaspeţi ai venit în mănăstire ca într-o peşteră şi naşti, prin renunţarea cu fapta, cuvântul poruncii pe care l-ai zămislit în sufletul tău prin gândirea feciorelnică şi curată de pofta lumească.

Hristos a fost înfăşat în scutece, învăţându-te şi pe tine să îmbrăţişezi zdrenţele umile în care eşti îmbrăcată şi să te mulţumeşti cu hainele monahale şi de neapărată trebuinţă, să nu-ţi agoniseşti îmbrăcăminte de prisos, nici să cauţi să-ţi faci haine cu culori mai închise. Căci dacă ai să cauţi unele ca acestea şi ai să te uiţi după culorile închise şi adânci, după lâna moale, pânza fină şi ţesăturile rafinate, de multe ori căutând cele ţesute din mătase, atunci în chip ipocrit ţi-ai făcut făgăduinţă. Căci n-ai fugit de lume, ci, îmbrăcând haina (monahală), te-ai potrivit mai degrabă cu lumea pe care credeai că ai tăgăduit-o, şi nu te deosebeşti cu nimic de femeile uşoare. Se cade, aşadar, să te aliniezi la preacinstitele veşminte (monahale) şi să te îmbraci cu zdrenţele umile, ca frăgezimea trupului îmbrăcată cu veşmântul lor să respingă netezimea care vine din pipăit şi să nu vină la aducerea-aminte a plăcerilor, şi să laşi jos povara slavei deşarte prin simplitatea veşmintelor şi lipsa de curiozitate faţă de ele.

Hristos a fost culcat în ieslea necuvântătoarelor, învăţându-te să suporţi cu vitejie limbuţia oamenilor care te mănâncă cu defăimări şi bârfe, învăţându-te să socoteşti drept odihnă încercările şi reproşurile pentru virtute şi să nu-i combaţi pe cei ce grăiesc cele rele, ci să taci şi să dispreţuieşti cinstirea lor. Pentru ca văzând oamenii răbdarea ocărilor strălucind ca o stea, să lase tulburarea şi zarva lumească ca pe o altă Persie şi să călătorească (cu magii - Mt

2, 1-20) spre viaţa după Dumnezeu, ajungând la mănăstire ca la Betleem şi dorind să se facă imitatori ai vieţii tale.

Căci atunci atât mulţi din cei din lume, impresionaţi de petrecerea ta lăudabilă şi de viaţa ta fără nimic prisositor, vor umbla pe acelaşi drum al renunţării ca şi tine şi-şi vor aduce bogăţia lor ca daruri lui Dumnezeu, cât şi multe din monahiile care se nevoiesc în asceză împreună cu tine, văzând smerenia cugetului tău şi răbdarea şi stăruinţa în întristări, se vor depărta de obiceiul cel rău şi se vor supune voii tale, şi-ţi vor aduce (ca magii) drept daruri: încrederea, iubirea şi evlavia. Şi atunci cei ce te păstoresc duhovniceşte se vor minuna de toate faptele pe care le văd în tine şi de toate cuvintele pe care le aud de la tine şi vor lăuda pe Dumnezeu Care rânduieşte în Iconomia Sa mântuirea oamenilor; căci zice (Hristos): "***Aşa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca văzând ei faptele voastre cele bune să slăvească pe Tatăl vostru Cel din ceruri***" (Mt 5, 16).

Hristos e hrănit cu lapte, ca şi tu să înveţi învăţăturile expuse simplu ale Evangheliei şi să citeşti vieţile fericiţilor Părinţi care au trăit în simplitate. Ele te vor aduce la seninătatea limanului ceresc pe tine care priveşti la strălucirea drepţilor şi eşti îngrăşată de contemplaţiile cele de sus, dar ai adormit faţă de cuvintele din lume şi înţelepciunea ei desfiinţată (7 Col, 20; 13, 8).

Hristos fuge de Irod, povăţuindu-te şi pe tine să fugi de răscoalele trupului. Vine în Egipt, poruncindu-ţi să surpi cu ostenelile ascezei săltările patimilor şi să faci să înceteze cu amintirea gheenei aprinderea trupului.

Deci, dacă vei smeri trupul prin chinul vieţuirii aspre şi dacă vei lepăda prin frica pedepselor omul cel vechi stricat de poftele înşelăciunii (Ef 4, 22), vei auzi şi tu: "***Mergi în pământul lui Israel***" (Mt 2, 20), ***adică al minţii care vede pe Dumnezeu. Fiindcă au murit gândurile plăcerii care caută să omoare sufletul devenit prunc potrivit lui Hristos şi care vieţuieşte în Hristos, vei auzi şi aceasta:*** "***Dacă nu vă veţi întoarce şi nu vă veţi face ca aceşti copii, nu veţi intra în împărăţia cerurilor***" (Mt 18, 3), şi iarăşi: "***Lăsaţi copiii să vină la Mine, căci a unora ca aceştia este împărăţia cerurilor***" (Mt 19, 14).

Căci într-adevăr înfrânarea poruncită şi amintirea stăruitoare a morţii, a focului veşnic şi a celorlalte pedepse biciuind cugetul trupului îl omoară şi dau sufletului să vieţuiască viaţă ascunsă în Hristos (Col 3, 3) ducându-l la ***cunoştinţa duhovnicească care e pământul minţii ce se roagă curat***, ca şi tu să poţi spune împreună cu Apostolul: "***Nu mai vieţuiesc eu, ci Hristos vieţuieşte în mine***" (Gal 2, 20), Care e binecuvântat în vecii vecilor. Amin.

Două scrisori ale Stareţului Ambrozie de la Optina la Naşterea Domnului - "Toiag din rădăcina lui Iesei, şi floare dintr-însul, Hristoase, din Fecioară ai odrăslit"

Fraţilor în Domnul, surorilor şi maicilor, se apropie marele praznic creştinesc al Naşterii după trup a Domnului nostru Iisus Hristos. Vă felicit pe toţi cu prilejul acestei însemnate sărbători creştine şi ***vă doresc din inimă să o întâmpinaţi şi să o petreceţi în pace şi bucurie şi mângâiere duhovnicească.***

După obiceiul meu, pentru a ne folosi duhovniceşte, vreau să vă înfăţişez spre cercetare cuvintele psalmistului: ***"Oare va uita să Se milostivească Dumnezeu? Sau va închide în mânia Sa îndurările Sale?"*** (Ps. 76,9).

Mulţi dintre credincioşii creştini, din slăbiciune omenească şi puţinătate de suflet, au obiceiul să spună adesea, şi mai cu seamă în necazuri şi boli: "m-a uitat" sau "ne-a uitat Dumnezeu".

Iată că Sfântul David pentru aceasta ne şi mustră, spunând: "Oare va uita să Se milostivească Dumnezeu? Sau va închide în mânia Sa îndurările Sale?". ***Cuvintele acestea arată că Domnul Îşi revarsă indurările peste zidirea Sa nu doar atunci când se poartă cum se cuvine, ci şi atunci când ei Îl mânie pe Domnul, precum se spune în Evanghelie că Atotbunul Dumnezeu, după milostivirea Sa, "face să răsară soarele peste cei răi şi peste cei buni şi trimite ploaie peste cei drepţi şi peste cei nedrepţi".*** Domnul Însuşi grăieşte zidirii Sale prin alt proroc, zicând: ***"Oare femeia uită pe pruncul ei şi de rodul pântecelui ei n-are ea milă? Chiar când ea îl va uita, Eu nu te voi uita pe tine"*** (Îs.49, 15).

Greşeala şi rătăcirea omenirii vin din aceea că noi nu pricepem cum se cuvine hotărârile şi voia lui Dumnezeu în ceea ce ne priveşte. După măsura bunătăţii şi milostivirii Sale, Domnul vrea să ne dăruiască veşnică fericire în Împărăţia Cerurilor; iar noi, după măsura orbirii noastre, voim şi căutăm mai degrabă fericirea şi bunăstarea vremelnică pe pământ. Iată însă că Domnul, din bunătate şi iubire către neamul omenesc, ne şi înţelepţeşte cu felurite necazuri şi boli şi alte suferinţe, precum mărturiseşte Apostolul: "***Căci pe cine îl iubeşte Domnul îl ceartă, şi biciuieşte pe tot fiul pe care îl primeşte… Iar dacă sunteţi fără de certare, de care toţi au parte, atunci sunteţi fii nelegitimi, şi nu fii adevăraţi***" (Evr.12; 6,8).

Printre noi nu sunt puţini aceia care vor să primească fericirea veşnică în Împărăţia Cerurilor, şi deopotrivă doresc să aibă deplină bunăstare şi fericire vremelnică. Aceasta însă este cu neputinţă, precum ne lămureşte cuvântul lui Dumnezeu, ***"că prin multe necazuri se cuvine nouă a intra în Împărăţia Cerurilor"*** şi că moştenirea cea dimpreună cu Hristos o vor primi doar aceia care, de dragul lui Hristos, suferă pe pământ felurite necazuri şi pătimiri, după cum mărturiseşte Apostolul: ***"…pătimim împreună cu El să ne şi proslăvim".***

Atunci când, fiind în necazuri şi în boli, ne vom descuraja şi vom cârti împotriva lui Dumnezeu şi a oamenilor şi împotriva sorţii, atunci nu numai că nu ne vom preamări împreună cu Hristos, ci însăşi mântuirea noastră veşnică devine îndoielnică, dacă nu ne vom pocăi şi nu ne vom strădui a ne îndrepta – dacă nu prin fapte, cel puţin prin starea lăuntrică a sufletului şi a cugetului nostru, precum spune **Sfântul Ioan Scărarul*****: "Nu am postit, nu am privegheat şi pe pământ nu m-am culcat – dar m-am smerit şi m-a mântuit Domnul".***

Iar alt sfânt, **Isaac Sirul*****, zice: "Smerenia şi fără fapte iartă mulţime de păcate, iar faptele fără smerenie sunt nefolositoare".***

Cela Ce pentru a noastră mântuire S-a născut din Fecioară, Domnul nostru Iisus Hristos, să ne înţelepţească spre cele folositoare şi mântuitoare. Amin!

Nevrednicul ierom. Ambrozie
Decembrie, anul 1890

Surorilor în Domnul şi maicilor, prin îndelunga răbdare a lui Dumnezeu, iarăşi şi iarăşi ne învrednicim a întâmpina praznicul Naşterii după trup a Domnului nostru Iisus Hristos. Vă felicit pe toate cu prilejul acestei atotveselitoare sărbători creştine şi, precum obişnuiesc, pentru folosul duhovnicesc vă înfăţişez spre cercetare irmosul Canonului Naşterii:

Sf. Prooroc Aaron

"Toiag din rădăcina lui Iesei, şi floare dintr-însul, Hristoase, din Fecioară ai odrăslit, Cel Lăudat din muntele cel cu umbră deasă. Venit-ai întrupându-Te din Cea Neispitită de bărbat, Cel Fără de trup şi Dumnezeu. Slavă puterii Tale, Doamne!".

Cred că puţini din cei ce iau aminte la păcătoşenia mea vor înţelege pe deplin talcul acestui irmos. Pentru cei care nu o pot face, vreau să aştern în scris o mică lămurire.

“Toiag din rădăcina lui Iesei, şi floare dintr-însul, Hristoase, din Fecioară ai odrăslit”.

În chivotul Legământului a fost aşezat – spre pomenire neamurilor viitoare -, după porunca lui Dumnezeu, toiagul lui Aaron, cel ce dăduse floare în chip minunat. ***Toiagul acesta era preinchipuirea celuilalt toiag din rădăcina lui Iesei, adică a Preasfintei Fecioare de Dumnezeu Născătoare. Ea a odrăslit din părinţi neroditori ca o ramură vie din pământ uscat; iar din această ramură feciorelnică a odrăslit ca o floare Hristos, Dumnezeu şi Om.***

“Cel Lăudat din muntele cel cu umbră deasă. Venit-ai întrupându-Te din Cea Neispitită de bărbat, Cel Fără de trup şi Dumnezeu. Slavă puterii Tale, Doamne!”.

Cel Lăudat în Ceruri, Dumnezeul Cel Nevăzut, a venit pe pământ în chip văzut ca dintr-un munte cu umbra deasă, întrupându-Se Cel Fără trup din Fecioara Cea Neispitită de bărbat. Precum anevoie este a pătrunde cu privirea pe munte, în umbra desişului pădurii, anevoie este a pricepe cu mintea cele neurmate. ***Taina Întrupării Fiului lui Dumnezeu din Preasfânta Fecioară este neurmată şi se primeşte în suflet numai prin credinţă.*** De aceea, prorocul Avacum, mai înainte văzând cu duhul Taina cea neurmată a Întrupării, a strigat: **“Slavă puterii Tale, Doamne!”.**

Nu este nepotrivit a risipi aici şi nedumerirea unora despre cuvintele care s-au zis: “Dumnezeu de la miazăzi va veni”, iar nu de la răsărit. S-a zis aşa pentru aşezarea Betleemului faţă de Nazaret, căci Nazaretul, unde a avut loc Buna Vestire a Maicii Domnului, este la miazăzi de Betleem, unde s-a născut Hristos.

În cuvintele: “Dumnezeu de la miazăzi va veni” putem afla şi următorul înţeles moral: precum soarele cel văzut, atunci când se află la mijlocul zilei spre miazăzi, mai tare încălzeşte şi luminează cu razele luminii sale – aşa şi Hristos Domnul, mai mult luminează şi înţelepţeşte cu razele harului Său pe cei ce se nevoiesc intru tăria puterii lor, la mijlocul vieţii lor, precum s-a zis: “Cei ce seamănă în austru (vânt de la miazăzi – n.t.) cu bucurie vor culege”.

În tinereţe, omul adesea nu pricepe cele ce sunt de trebuinţă, iar la bătrâneţe este în cea mai mare parte slăbănogit şi neputincios – iar cel slăbănogit şi neputincios la ce nevoinţă mai e bun? Ce se va întâmpla cu noi, păcătoşii, cei îmbătrâniţi şi slăbănogiţi fără de nici o nevoinţă? Nu ne rămâne decât să ne mângâiem cu vorbele Apostolului, care a zis: ***“Vrednic de credinţă şi de toată primirea e cuvântul că Iisus Hristos a venit în lume ca să mântuiască pe cei păcătoşi”*** (I Tim. 1, 15).

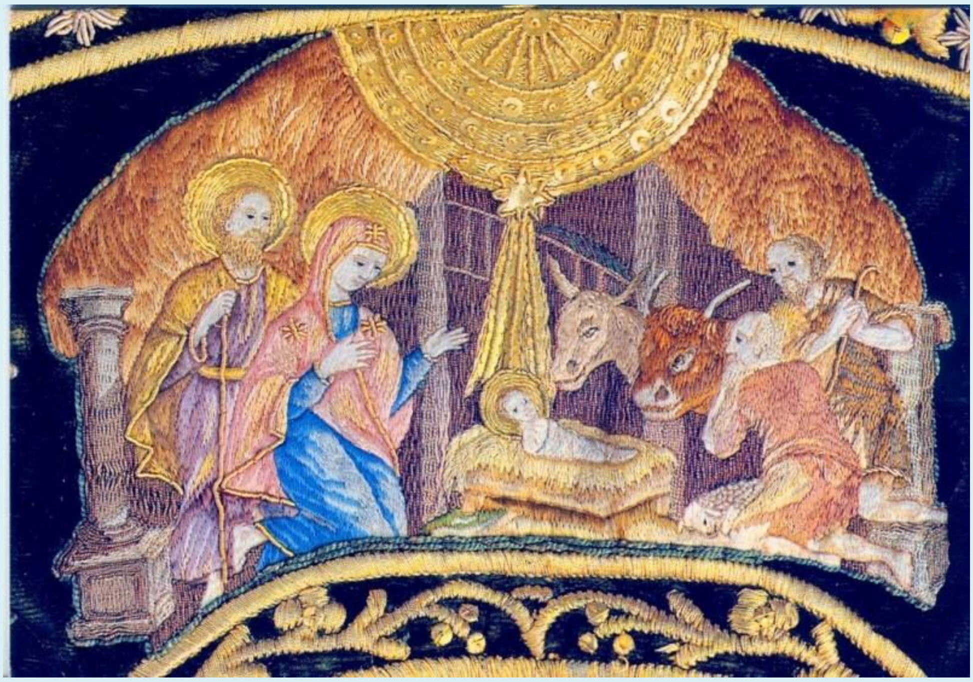
Acesta, după negrăita Sa milostivire şi iubire de oameni, nu scoate afară nici pe cei care vin la El cu pocăinţă într-al unsprezecelea ceas al vieţii, şi porunceşte să li se dea plată ca celor care au purtat greutatea şi zăduful zilei. Pentru aceasta, să nu ne lenevim nici noi, cei păcătoşi şi slabi, a ne pocăi şi a ne smeri, şi a răbda necazurile şi durerile ce ne sunt trimise, luând aminte la cuvântul cel evanghelic al Domnului: ***“Intru răbdarea voastră veţi dobândi sufletele voastre; şi cel ce va răbda până la sfârşit, se va mântui”.***

Cela Ce Te-ai născut din Preaneprihănita Fecioară şi eşti Unul Sfânt, miluieşte-ne pe noi, păcătoşii. Amin!

Nevrednicul ierom. Ambrozie
Decembrie, anul 1883

(din: Sfântul Ambrozie de la Optina, “Naşterea de Sus şi Învierea prin har“, Mănăstirea Sfântului Pantelimon, 1998)

Sfântul Teodor Studitul - Hristos a ales cele mai smerite şi mai lepădate ale lumii, ca să ruşineze pe cele slăvite şi bogate ale oamenilor

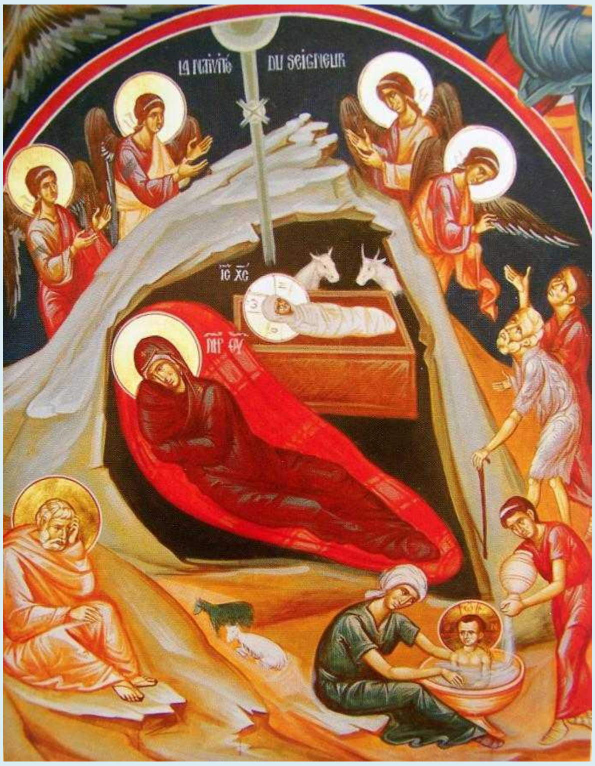

Mântuitorul nostru, cât a purtat trup, a ales cele mai smerite şi mai lepădate ale lumii, ca să ruşineze pe cele slăvite şi bogate ale oamenilor. Pentru aceasta S-a născut în peşteră şi în iesle S-a culcat, S-a numit fiul lemnarului, nazarinean S-a chemat, în haină a fost îmbrăcat, pe jos a umblat şi S-a ostenit, cu pietre de iudei a fost lovit, defăimat, legat, răstignit şi împuns cu suliţa în coaste, a murit şi apoi a înviat, ca să ne încredinţeze pe noi să suferim toate acestea şi să ne încununăm în

Împărăţia Cerurilor în Hristos Domnul nostru, Căruia se cade slava şi puterea împreună cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

(Sfântul Teodor Studitul, Cuvântări duhovniceşti, Editura Episcopia Alba Iulia, Alba Iulia, 1994, p. 83)

Vlădica Hierotheos Vlachos – Naşterea Domnului nostru Iisus Hristos – Predică şi tâlcuire teologică exhaustivă asupra Tainei întrupării

"Sărbătoarea Naşterii Domnului după trup este maica tuturor sărbătorilor, după cum spune Sfântul Ioan Gură de Aur. Naşterea este urmată de toate celelalte sărbători împărăteşti, adică de Bobotează, de Schimbarea la Faţă a Mântuitorului, de Patimi, de Cruce, de Învierea şi Înălţarea Domnului. Fără Naştere, nu ar fi fost Învierea, iar fără Înviere nu s-ar mai fi împlinit scopul sfintei întrupări. Aşadar, toate praznicele împărăteşti sunt unite între ele, însă noi le despărţim pentru a le putea sărbători şi pentru a aprofunda semnificaţia lor. La fiecare Sfântă Liturghie, trăim toate aceste evenimente ale sfintei întrupări. De aceea, după cum spun Sfinţii Părinţi, mereu este Crăciunul, mereu este Paştele, şi mereu este Cincizecimea.

O dată cu Naşterea lui Hristos, au început să se dezvăluie faptele petrecute în timpul Buneivestiri. Atunci când spunem să se dezvăluie, înţelegem că există câteva persoane, precum Maica Domnului, Iosif etc., cărora li s-a descoperit că Hristos, pe Care Îl aşteptau toate veacurile, a venit în lume. Desigur, Hristos Se ascunde dezvăluindu-Se şi Se dezvăluie ascunzându-Se. Lucrul acesta se observă pe tot parcursul vieţii Sale dar şi atunci când El Se descoperă sfinţilor.

1. Naşterea lui Hristos este un eveniment istoric

Naşterea lui Hristos este un eveniment istoric, pentru că se petrece într-o anumită epocă, pe vremea când în Imperiul Roman domnea Cezarul Augustus, iar în Iudeea guverna Irod. ***Sfinţii Evanghelişti insistă în accentuarea caracterului istoric al evenimentului, pentru că vor să arate că Hristos a fost o personalitate istorică, ceea ce înseamnă că a luat cu adevărat trup omenesc şi că întruparea nu a fost o presupunere sau o închipuire.***

În ciuda caracterului său istoric, acest eveniment este o taină. Ştim că există Dumnezeu-Om, Dumnezeu desăvârşit şi om desăvârşit, dar felul în care firea dumnezeiască s-a unit cu cea omenească în ipostasul Cuvântului rămâne o taină. De altfel, ceea ce s-a petrecut în persoana lui Hristos, adică unirea ipostatică a firii dumnezeieşti cu cea omenească, este un eveniment unic.

De aceea, Sfântul Ioan Damaschin avea să spună că Hristos este "singurul lucru nou sub soare", adică singurul lucru nou după zidirea lumii. Aceasta înseamnă că, după facerea lumii şi a omului, nimic nu mai este nou în univers, toate se repetă. Naşterea unui om este rezultatul cuvântului lui Dumnezeu "***să facem om după chipul şi asemănarea Noastră***" sau "***creşteţi şi vă înmulţiţi şi umpleţi pământul şi îl supuneţi***" (Facerea 1, 26-28). Nou este numai Dumnezeu-Om Hristos.

Aşadar, caracterul istoric al evenimentului nu exclude taina, dar nici taina nu desfiinţează caracterul istoric. ***De Crăciun, sărbătorim Naşterea lui Hristos, dar în acelaşi timp, trăim faptele legate de Naştere şi în chip tainic, în inima noastră, pentru că atunci când vieţuim în Biserică, trăim şi suntem părtaşi la toate stadiile sfintei întrupări.***

2. Revelaţia Cuvântului în Vechiul şi Noul Testament

Diferenţa dintre Vechiul şi Noul Testament se regăseşte, în faptul că toate revelaţiile lui Dumnezeu din Vechiul Testament au fost revelaţii ale Cuvântului neîntrupat, în vreme ce, în Noul Testament, revelaţiile erau ale Cuvântului întrupat. ***Cel ce S-a descoperit pe Sine lui Moise şi tuturor profeţilor era Cuvântul lui Dumnezeu, adică cea de-a doua Persoană a Sfintei Treimi, însă fără a avea trup.***

Prorocii şi drepţii Vechiului Testament au fost în comuniune cu Dumnezeu-Cuvântul şi au văzut de dinainte întruparea Sa. Tocmai de aceea L-au văzut ca om. ***După cum este scris în Vechiul Testament, Adam a auzit din Rai paşii lui Dumnezeu, Iacov s-a luptat cu El, Moise a văzut spatele lui Dumnezeu, Isaia L-a văzut ca om şezând pe tron, iar Daniil L-a văzut cu asemănare omenească şi ca Fiu al Omului venind la Cel Vechi de zile.***

Toate aceste revelaţii arată că ***prorocii Vechiului Testament au văzut întruparea celei de-a două Persoane a Sfintei Treimi, adică L-au văzut pe Acela Care avea să Se întrupeze pentru mântuirea neamului omenesc.*** Faptul că Moise a văzut spatele lui Dumnezeu înseamnă că el a văzut ceea ce urma să se petreacă în viitor, adică întruparea Cuvântului. ***Profeţii nu au văzut firea lui Dumnezeu, ci numai forma şi imaginea a ceea ce avea să fie, deoarece, mai întâi, trebuia ca Fiul lui Dumnezeu să Se facă om adevărat, pentru a Se uni cu firea noastră şi pentru a Se arăta întrupat pe pământ (Sfântul Ioan Damaschin).***

În afară de aceste cazuri, în Vechiul Testament mai există şi alte fragmente revelatoare care proorocesc fără putinţă de tăgadă întruparea lui Dumnezeu Cuvântul, dar şi alte fapte concrete, precum Acela că nu se va strica fecioria Născătoarei de Dumnezeu, că Hristos va aduce pace în lume etc.

3. Păstorii

În aceste analize încercăm să observăm reperele hristologice ale praznicelor împărăteşti. Cu toate acestea, putem să distingem şi alte fapte care nu au caracter hristologic, dar sunt legate de adevărul că Hristos este Mântuitorul lumii. Această vestire nu a fost doar o întâmplare, pentru că respectivii păstori nu s-au învrednicit de o asemenea descoperire numai pentru faptul de a se fi aflat cel mai aproape de Peşteră.

După spusele Sfinţilor Părinţi, revelarea lui Hristos către păstori s-a făcut din mai multe motive:

- *în primul rând pentru curăţia păstorilor, datorată liniştii şi depărtării lor de lume;*
- *în al doilea rând, pentru că păstorii erau păstrători şi următorii ai rânduielii şi ai virtuţilor patriarhilor Vechiului Testament;*
- *în al treilea rând, pentru a se arăta că Hristos va fi adevăratul Păstor al neamului lui Israel şi*
- *în al patrulea rând, pentru a se vedea limpede că Hristos nu i-a ales pe cărturarii şi pe fariseii vicleni spre a fi primitori ai revelaţiei, ci pe oamenii simpli şi săraci cu duhul.*

Aşadar, păstorii nu au fost nişte personaje întâmplătoare. Toate acestea arată felul în care omul poate să trăiască taina revelaţiei şi să se folosească de ea.

4. Pacea

De o mare însemnătate a fost şi imnul îngerilor: ***"Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace, între oameni bunăvoire!" (Luca 2, 14).***

Pacea pe care o cântau îngerii nu era o pace socială, adică lipsa războiului, ci întruparea şi prezenţa lui Hristos. Aşadar, îngerii nu au cântat o pace care avea să vină în viitor, ci pacea care a venit în lume odată cu Naşterea lui Hristos,

fiindcă, ***prin întruparea Sa, Hristos l-a împăcat pe om cu Dumnezeu, cu aproapele său şi cu sine însuşi, tocmai pentru că în Persoana lui Dumnezeu Cuvântul firea dumnezeiască s-a unit cu cea omenească.*** După cădere, omul a pierdut pacea pe care o avea cu Creatorul său, pentru că nu se mai închină la adevăratul Dumnezeu, ci la idoli fără suflet şi fără simţire. Acum însă, prin întruparea lui Hristos, omului, îi este oferită posibilitatea de a-L iubi din nou pe Dumnezeu şi de a Se închina Lui.

În plus, ***omul a dobândit pacea cu îngerii şi cu semenii săi şi pacea energiilor sale sufleteşti***, pentru că Hristos a făcut ceea ce nu reuşise să facă Adam. Adam trebuia ca, prin harul lui Dumnezeu şi prin strădania sa personală, să ajungă la comuniune deplină cu Dumnezeu, adică energiile sale sufleteşti trebuiau să ajungă să lucreze firesc şi suprafiresc. Acest lucru a fost înfăptuit de Hristos.

Expresia " întru oameni bunăvoire" arată faptul că întruparea este voirea anterioară a lui Dumnezeu. Potrivit Sfinţilor Părinţi, voia lui Dumnezeu se împarte în anterioară şi posterioară.

Cea anterioară este după bunăvoinţă, iar cea posterioară este după îngăduinţă. Atunci când se spune că întruparea este voirea anterioară a lui Dumnezeu, se înţelege că ea nu a fost consecinţa căderii lui Adam, pentru că s-a aflat în planurile lui Dumnezeu încă dinainte de cădere, adică unirea omului cu Dumnezeu nu s-ar fi putut face dacă nu ar fi existat o anumită persoană în Care firea dumnezeiască să se unească ipostatic cu cea omenească. De aceea, întruparea este voia anterioară a lui Dumnezeu, ceea ce înseamnă că ea a fost rânduită fără a depinde de căderea lui Adam, pe când Patimile şi Răstignirea au fost urmarea căderii lui Adam. Întruparea lui Hristos a fost încununarea creaţiei. Omul şi toată zidirea au fost făcute pentru Dumnezeu-Om. Aşadar, omul nu ar fi putut ajunge la îndumnezeire dacă nu există Dumnezeul-Om.

5. Magii şi steaua

Alături de păstori, şi Magii de la Răsărit s-au învrednicit să-L vadă pe Hristos nou-născut şi să I se închine. Important nu este când s-a petrecut acest lucru, ci faptul că Magii L-au găsit pe Hristos. Dumnezeu S-a descoperit acestora cu adevărat, ceea ce nu s-a petrecut şi în cazul cărturarilor sau fariseilor, care formau orânduirea socială a acelei epoci. Magii nu erau astrologi, aşa cum îi ştim noi astăzi, ci astronomi care observau stele cerului şi mişcările acestora. În acea epocă, astrologia era considerată ştiinţă. Astăzi, ştiinţa astronomiei s-a îndepărtat de astrologie, pentru că aceasta din urmă are legături cu metafizică şi cu satanicismul şi este respinsă de credinţa ortodoxă.

Magii L-au recunoscut pe Hristos prin "lumina cunoştinţei" şi I s-au închinat Lui. Cu ochii trupului vedeau un prunc, dar cu cei ai sufletului Îl vedeau pe Dumnezeu întrupat. Aşadar, Magii se aflau pe o treaptă duhovnicească suficient de înaltă pentru a-L vedea pe Dumnezeu şi pentru a I se închina. Prin urmare, nu a fost vorba despre o chestiune ştiinţifică, ci despre curăţia sufletului.

Dovada celor spuse aici este faptul că ***steaua pe care Magii au văzut-o la Răsărit şi care i-a condus până la Betleem nu era o stea obişnuită, ci, după cum spune Sfântul Ioan Gură de Aur, era un înger al lui Dumnezeu care le îndrepta calea.***

Faptul că nu a fost vorba despre un fenomen natural, ci despre unul supranatural, rezultă din însuşirile acelei stele.

- *Mai întâi, ea nu se mişca continuu, pentru că uneori se oprea. Atunci când Magii înaintau, ea se mişca, iar când Magii se opreau, se oprea şi ea.*
- *În al doilea rând, steaua se mişca la un nivel mult mai puţin înalt decât celelalte stele, iar atunci când Magii au ajuns la locul unde Se afla Hristos, steaua s-a oprit şi a coborât deasupra sălaşului.*
- *În al treilea rând,* ***steaua era atât de luminoasă încât le întrecea pe celelalte (Sfântul Nicodim Aghioritul).***

Dincolo de acestea, steaua Magilor avea o mişcare paradoxală, adică dinspre Răsărit spre Apus, iar într-un final, s-a mişcat de la Ierusalim spre Betleem, adică spre Sud. ***Mai mult, după cum spune Sfântul Ioan Gură de Aur, ea se vedea şi ziua, în vreme ce toate celelalte stele sunt invizibile la lumina soarelui.***

Prin urmare, ***steaua această luminoasă a fost înger al lui Dumnezeu, iar după cum spune Cuviosul Iosif Vrienios, ea era Arhanghelul Gavriil, care a fost cel care a slujit în permanenţă marea taină a întrupării Fiului lui Dumnezeu Cuvântul.***

Aşadar, Magii erau teologi [adică grăitori de Dumnezeu] în sensul ortodox al cuvântului, de vreme ce ajunseseră la iluminare şi dobândiseră cunoştinţa lui Dumnezeu.

6. Despre energiile lui Dumnezeu

La naşterea lui Hristos a participat şi zidirea, care a luat har de la Cuvântul, Fiul lui Dumnezeu întrupat. În termenul zidire sunt cuprinse animalele, peştera, ieslea, munţii, cerul etc. ***Icoana Naşterii Domnului arată că întreaga creaţie a primit harul lui Hristos. În centrul imaginii Se află Hristos, Care este izvorul harului necreat, adică al energiei sfinţitoare şi îndumnezeitoare a lui Dumnezeu.***

Atunci când S-a născut Hristos, întreaga zidire a înălţat imnuri Dumnezeului şi Creatorului său. Astfel s-a dovedit faptul că Hristos este Creatorul a toate câte sunt şi că zidirea este creaţia Lui, pentru că El este Dumnezeu.

Spuneam mai înainte că, la naşterea lui Hristos, întreaga zidire a primit har de la Dumnezeu. Aici trebuie să facem o distincţie clară. ***Deşi energia lui Dumnezeu este una, în funcţie de roadele sale, ea are diferite însuşiri.*** ***Astfel, putem vorbi despre energie sfinţitoare, proniatoare [adică care mişcă şi poartă de grijă] dătătoare de viaţă, înţelepţitoare şi îndumnezeitoare.*** ***Acest context, trebuie să spunem că, din punct de vedere ontologic, zidirea se împărtăşeşte din energia proniatoare şi făcătoare de viaţă a lui Dumnezeu, în vreme ce din punctul de vedere al mântuirii, ea se împărtăşeşte din energia sfinţitoare.*** Doar cei îndumnezeiţi şi sfinţii se împărtăşesc şi din energia îndumnezeitoare.

Prin urmare, ***îngerii şi oamenii care erau de faţă la Naşterea lui Hristos au primit energie sfinţitoare a lui Dumnezeu.*** Aceste precizări trebuiau făcute

pentru a nu se crea nici o confuzie în privinţa împărtăşirii cu harul lui Dumnezeu.

7. Numirile Cuvântului

Vorbind despre întruparea Cuvântului lui Dumnezeu, trebuie neapărat să analizăm numirile pe care le atribuim Acestuia, pentru că ele exprimă diferite adevăruri teologice.

Înainte de înomenire, a Doua Persoană a Sfintei Treimi este numită Fiul şi Cuvântul lui Dumnezeu. Numele Fiul arată, face cunoscut că S-a născut din Tatăl, iar "născut" este însuşirea sa ipostatică. ***Numele Dumnezeu Cuvântul se foloseşte nu numai pentru a arăta felul naşterii lui Hristos, ci şi relaţia Sa cu Tatăl şi statutul Său faţă de Acesta, după cum afirmă Sfântul Grigorie Teologul.*** I se spune Cuvânt, pentru că relaţia Sa cu Tatăl este aceeaşi care există în cazul oamenilor între cuvânt şi gând, căci prin cuvânt se exprimă sensurile şi conţinutul gândului. Aşadar, numele Cuvântul Îl desemnează şi pe Tatăl, pentru că cel care Îl înţelege şi Îl vede pe Cuvântul, Îl înţelege şi Îl vede în Cuvânt şi pe Tatăl.

După întrupare sau, mai bine zis, din clipa zămislirii Cuvântului în pântecele Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, atunci când a avut loc unirea firii dumnezeieşti cu cea omenească, în ipostasul Cuvântului, El este numit Hristos.

Numele Hristos [în limba greacă: uns, sfinţit; cel care unge, cel care sfinţeşte] este nume al ipostasului, care nu are legătură numai cu o fire a Lui, fiind semnul celor două firi ale Dumnezeului întrupat.

Cuvântul a luat numele de Hristos (uns, sfinţit), deoarece firea omenească a fost sfinţită de Dumnezeu; dar prin Cel Care sfinţeşte înţelegem şi pe Tatăl, Care unge, şi pe Fiul, Care este uns, şi pe Duhul Sfânt, prin care se înfăptuieşte ungerea.

Pentru că firea omenească a fost unsă de întreaga Sfânta Treime, la această ungere a participat şi Cuvântul. Dumnezeu Cuvântul S-a uns pe Sine, sfinţind trupul, ca un Dumnezeu, prin Dumnezeirea Sa, dar în acelaşi timp, ca om, El a fost sfinţit (Sfântul Ioan Damaschin).

Prin urmare, numele Hristos desemnează cele două firi, adică firea dumnezeiască şi cea omenească, ce alcătuiesc împreună Dumnezeul-Om. Doar în mod excepţional acest nume s-ar putea folosi fie doar pentru a desemna firea omenească a lui Hristos, fie pe cea dumnezeiască, acest lucru justificându-se prin faptul că, după unirea în ipostas a celor două firi, Cuvântul Se numeşte Hristos.

Astfel, Acela Care, înainte de întrupare, era Fiul lui Dumnezeu, deşi după întrupare, rămâne tot Fiul lui Dumnezeu, El Se numeşte acum Hristos, nume prin care se desemnează unirea celor două firi.

Cuvântul Dumnezeire se referă la fire, în vreme ce cuvintele Tatăl, Fiul şi Sfântul Duh se referă la ipostasuri. A susţine că Dumnezeirea S-a întrupat şi că S-a făcut om este o erezie. ***Învăţătura dreaptă este că Dumnezeirea S-a unit cu firea omenească în unul din ipostasurile Sale; Aşadar, nu S-a întrupat Tatăl, ci a doua Persoană a Sfintei Treimi, adică Fiul lui Dumnezeu, Care a fost şi este Dumnezeu adevărat (Sfântul Ioan Damaschin).***

8. Naşterile lui Hristos

În cazul lui Hristos, au avut loc două naşteri:

- *una a fost o naştere necauzată, dincolo de cuvânt, de timp şi de fire, care a fost din Tatăl, mai înainte de toţi vecii, iar*
- *cealaltă s-a făcut pentru noi, din Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, prin "purtare în pântece", dar "deasupra legii firii purtării în pântece", deoarece Hristos a fost zămislit de la Duh Sfânt, nu prin sămânţă.*

Cuvântul, Fiul lui Dumnezeu, S-a născut mai înainte de timp din Tatăl Preacurat, fără de mamă, şi în timp, din Mamă Fecioara Preacurată, fără tată trupesc. Amândouă aceste naşteri s-au făcut fără schimbare şi fără pătimire, fiindcă prin ele, nici Dumnezeu Tatăl nu a suferit vreo modificare, şi nici Preasfânta Născătoare de Dumnezeu nu şi-a pierdut fecioria.

Amândouă naşterile sunt de nepătruns pentru raţiunea omenească. Noi primim adevărul revelat, potrivit căruia Hristos S-a născut fără schimbare din Tatăl şi fără de sămânţa din Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, fără să cercetăm în minte aceste fapte, pentru că, ***după spusele Sfântului Grigorie Teologul, încercarea de a înţelege tainele supraraţionale poate să ducă omul la nebunie.*** Adevărul este, însă că cele două naşteri oferă suficientă certitudine asupra faptului că omul poate să se mântuiască numai prin Hristos, pentru că Hristos a îndreptat greşeala lui Adam şi l-a îndrumat pe om către ţinta pe care ar fi atins-o Adam dacă nu păcătuia.

Sfântul Ioan Damaschin face câteva observaţii etimologice subtile referitoare, pe de o parte, la cuvintele aghenitos (nefăcut, nedevenit) şi ghenitos (făcut, devenit), care provin de la cuvântul ghignome (a deveni), iar pe de altă parte, la cuvintele aghennitos (nenăscut) şi ghennitos (născut), scrise cu dublu n şi care provin de la verbul ghennome (a se naşte). Aceste observaţii etimologice exprimă miezul cel mai adânc al teologiei ortodoxe.

Cuvintele aghenitos şi ghenitos (cu un singur n) înseamnă nefăcut, nedevenit, respectiv făcut, devenit. În vreme ce nefăcutul nu a fost creat, făcutul a fost creat cândva. Cu acest înţeles, Dumnezeu este nefăcut şi necreat, în vreme ce făcut se referă la creaţie. Prin cuvintele aghenitos (nefăcut) şi ghenitos (făcut), ne referim la fire.

Cuvintele aghennitos (nenăscut) şi ghennitos (născut) scrise cu dublu n, nu desemnează firea, ci ipostasul. Acestea se referă la Dumnezeu şi la om. Tatăl este nenăscut, pentru că nu S-a născut din nimeni, iar Fiul, după firea Sa dumnezeiască, este născut, pentru că S-a născut din Tatăl mai înainte de toţi vecii. Acelaşi lucru este observat şi în cazul oamenilor, de vreme ce şi omul se naşte, cu diferenţa că el este zidit.

Pornind de la aceste premise, Tatăl este aghenitos (cu un singur n), pentru că este nefăcut, nedevenit şi nu are un moment de început, dar în acelaşi timp, este şi aghennitos (cu dublu n), pentru că nu S-a născut ci El L-a născut pe Fiul şi din El izvorăşte Duhul Sfânt.

Fiul lui Dumnezeu este aghenitos (cu un singur n), pentru că, fiind Dumnezeu, este nezidit, dar ghennitos (cu dublu n), pentru că S-a născut din Tatăl mai înainte de veacuri. De asemenea, şi după firea Sa omenească, El este ghennitos (cu dublu n), pentru că S-a născut din Fecioara Maria în timpul istoric.

Pentru hristologie, aceste lucruri au o mare importanţă, deoarece arată Dumnezeirea Cuvântului, dar şi faptul că după naştere Cuvântul Îşi păstrează ipostasul, deoarece ghennitos (cu dublu n) este trăsătura caracteristică a ipostasului şi, prin urmare, Preasfânta Născătoare de Dumnezeu a născut un ipostas alcătuit din două firi.

9.

Întrebarea principală care se naşte în legătură cu întruparea lui Dumnezeu Cuvântul este: ***de ce S-a întrupat a doua Persoană a Sfintei Treimi, şi nu prima (Tatăl) sau a treia (Duhul Sfânt)?*** Desigur, întreaga Sfânta Treime a participat la întrupare, de vreme ce Cuvântul a luat fire omenească, Tatăl a binevoit întruparea Fiului Său, iar Duhul Sfânt a fost împreună-lucrător al întrupării, având în vedere faptul că Hristos a fost zămislit de la Sfântul Duh. Cert este, însă că firea omenească a fost luată de cea de-a doua Persoană a Sfintei Treimi.

Există trei motive principale ale acestui fapt.

- Primul a fost acela că Dumnezeu Cuvântul este prototipul zidirii omului. Fiul lui Dumnezeu este chipul lui Dumnezeu celui nevăzut (Col. 1, 15), iar omul este creat după chipul lui Dumnezeu, adică după chipul

Cuvântului. ***Potrivit Sfântului Ioan Damaschin, omul a fost zidit după chipul Cuvântului, adică i s-a dat raţiune şi libertate, şi după asemănare, adică a primit desăvârşirea în virtuţi, atât cât i-a fost cu putinţă firii omeneşti.*** Însă, prin încălcarea poruncilor, asemănarea s-a întunecat şi omul s-a golit de comuniunea cu Dumnezeu, consecinţă firească fiind pătrunderea în om a stricăciunii şi a morţii. Drept urmare, ***Cuvântul S-a întrupat pentru ca să îl rezidească pe om şi să îl îndrume spre ceea ce ar fi putut să înfăptuiască el însuşi, prin harul lui Dumnezeu şi prin propria lui nevoinţă.***

Atunci când ne-a creat, Dumnezeu ne-a dat cele mai de sus, adică chipul şi asemănarea, dar noi nu le-am păstrat, ci le-am pierdut. Acum însă, prototipul creaţiei noastre, adică Dumnezeu Cuvântul, vine şi ia asupra Sa cele mai de jos, adică firea noastră, ca să ne elibereze de stricăciune, să reînnoiască vasul care se murdărise şi se zdrobise şi de asemenea, ca să ne izbăvească de robia diavolului şi să ne înveţe drumul spre noua viaţă.

Dar pentru că în urma păcatului în om intraseră moartea şi stricăciunea, întoarcerea omului la Dumnezeu nu mai era doar o chestiune de pocăinţă, aşa cum ne învaţă Atanasie cel mare. Prin urmare, era necesar ca moartea să fie biruită. ***Astfel, prin întruparea Sa, Cuvântul lui Dumnezeu a luat din Preasfânta Născătoare de Dumnezeu trup preacurat, dar supus morţii şi patimii, pentru ca să biruiască moartea şi pe diavol şi să Se facă prototipul noii creaţii.***

- Al doilea motiv pentru care S-a întrupat cea de-a doua Persoană a Sfintei Treimi a fost păstrarea neschimbată a însuşirii, având în vedere faptul că fiecare Persoană din Treime are o însuşire neschimbată: Tatăl este Tată, şi nu Fiu, Fiul este Fiu al lui Dumnezeu, şi nu Tată, iar Sfântul Duh este Sfântul Duh, şi nu Tată sau Fiu. Aceste însuşiri nu se pot schimba, mişca sau transforma. Tatăl nu putea să devină Fiu, şi nici Sfântul Duh nu putea să Se nască, de vreme ce purcedea din Tatăl; ***în schimb, cea de-a doua Persoană a Sfintei Treimi, Care S-a născut din Tatăl mai înainte de timp, putea să Se nască şi în timp, după trup, din Preasfânta Fecioară. Aşadar, Fiul lui Dumnezeu devine fiul omului şi astfel, însuşirea Sa rămâne neschimbată.***
- Al treilea motiv al întrupării celei de-a două Persoane a Sfintei Treimi a fost acela că ***Fiul este Cuvântul lui Dumnezeu, Care ne dezvăluie voia Tatălui.*** De altfel, El Se arată adesea şi în Vechiul Testament, făcând cunoscută voia lui Dumnezeu Tatăl.Aşadar, noi dobândim mântuire de la Cuvântul întrupat, prin Care suntem duşi la Părintele Său, pentru că El este poarta prin care intrăm în casa Tatălui. ***Dacă Hristos este poarta oilor Sale, cheia este Duhul Sfânt (Sfântul Simeon Noul Teolog).***

Întruparea lui Dumnezeu Cuvântul a avut ca scop îndreptarea lui Adam şi a Evei, dar mai ales îndumnezeirea omului. ***Sfântul Atanasie cel mare afirmă că Dumnezeu S-a făcut om pentru ca să îl facă pe om dumnezeu.*** Acelaşi lucru este spus şi de troparele Bisericii: ***"Dumnezeu Se face om ca să-l facă pe Adam dumnezeu".***

Deşi căderea lui Adam a avut şi consecinţe morale, în realitate, ea nu a fost o cădere morală, ci una ontologică, pentru că a dus la stricarea întregii existenţe a omului. Prin păcat, omul s-a golit de harul sfânt, a pierdut îndrăzneala în faţa lui Dumnezeu, s-a acoperit de asprimea vieţii pline de trudă (simbolizată de frunzele de smochin - Facerea 3,7), a pierdut veşnicia, adică s-a înfăşurat în moarte şi în grăsimea cărnii (simbolizată prin îmbrăcarea cu haine de piele - Facerea 3, 21), a fost exilat din Rai, s-a osândit la moarte şi a căzut sub stăpânirea stricăciunii.

Din mila şi din iubirea Sa de oameni, Dumnezeu l-a povăţuit pe om în multe feluri, iar în cele din urmă, pentru ca moartea să fie biruită şi omul să fie îndreptat spre îndumnezeire, Dumnezeu a ajuns Să Se întrupeze. De altfel, întruparea trebuia să se petreacă oricum, de vreme ce, după cum am arătat şi mai înainte, nu există o altă modalitate ca omul să ajungă la îndumnezeire.

Întruparea lui Dumnezeu Cuvântul arată bunătatea, înţelepciunea, dreptatea şi puterea lui Dumnezeu:

- ***bunătatea****, pentru că nu a trecut cu vederea slăbiciunea fiinţei omeneşti, ci i-a întins o mână de ajutor;*
- ***înţelepciunea****, pentru că a găsit cea mai bună rezolvare pentru ceea ce părea imposibil;*
- ***dreptatea****, pentru că după cădere, nu a plămădit un alt om care să lupte cu diavolul şi nici nu l-a desprins pe om cu forţa de moarte, ci l-a făcut biruitor prin faptul că Dumnezeu Însuşi a luat trupul omului muritor şi supus patimii;*
- ***puterea****, pentru că I-a fost cu putinţă să facă toate acestea, adică să Se facă om, chiar dacă a rămas fără încetare Dumnezeu adevărat, de o fiinţă cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt* (***Sfântul Ioan Damaschin***).

Prin urmare, ***îndumnezeirea nu este un lux al vieţii duhovniceşti, ci este scopul şi încununarea vieţii omului.*** Prin Dumnezeu-Om Hristos, de la chip omul poate să ajungă la asemănare, adică la îndumnezeire. Firea omenească a fost răscumpărată şi îndumnezeită de Hristos şi de aceea, prin unirea cu el, omul poate să îndumnezeiască şi propiul său ipostas. De vreme ce s-a descoperit medicamentul mântuirii, fiecare om bolnav poate să îl ia şi astfel, să dobândească vindecare.
Îndumnezeirea omului se mai numeşte şi tămăduire sau vindecare, pentru că omul care merge pe această cale se vindecă de stricăciune şi de moarte şi se izbăveşte de asuprirea diavolului.

În vechea Biserică existau eretici care învăţau că Hristos a luat sufletul şi trupul omului, dar nu şi mintea sa. Răspunzând la aceasta, ***Sfântul Grigorie Teologul spune că Hristos a luat întreaga fire omenească adică trupul, sufletul, mintea şi toate celelalte elemente componente ale naturii umane, pentru că altfel, nu ar putea să le vindece.*** Cu alte cuvinte, dacă nu ar fi luat şi mintea, acesta ar fi rămas netămăduit. "***Ce nu este luat [asupra sa de Hristos], rămâne nevindecat; ce se uneşte cu Dumnezeu, se mântuieşte***".

După cum spune Sfântul Maxim Mărturisitorul, la crearea lumii şi a omului au fost lăsate cinci împărţiri, şi anume: între creat şi necreat, între îngeri şi oameni, între cer şi pământ, între Rai (Edenul fizic) şi lume şi între bărbat şi femeie. Primul Adam trebuia ca, prin strădania sa personală şi prin harul lui

Dumnezeu, să surmonteze divizările lăsate de Dumnezeu. Ceea ce nu a reuşit să facă primul Adam, a reuşit Hristos, Care este noul Adam. Astfel, s-a dat posibilitatea ca fiecare om să depăşească toate aceste împărţiri prin unirea cu Hristos.

11. Întruparea – chenoza

Întruparea se mai numeşte şi deşertare sau chenoză. În acest sens, cuvintele Sfântului Apostol Pavel sunt uimitoare: "***Care Dumnezeu fiind în chip, n-a socotit o ştirbire a fi El întocmai cu Dumnezeu, ci S-a deşertat pe Sine, chip de rob luând, făcându-se asemenea oamenilor, şi la înfăţişare aflându-se ca un om, S-a smerit pe Sine ascultător făcându-Se până la moarte, şi încă moarte de cruce***" (Filip. 2, 6-8).

Deşertarea Cuvântului trebuie interpretată ca bunăvoinţă a lui Dumnezeu: ***"arată bunăvoinţă spre robii Lui printr-o pogorâre de nespus şi de neînţeles" (Sfântul Ioan Damaschin).*** Cuvântul binevoieşte faţă de neamul omenesc luând chip de rob, adică trup, dar pentru ca să fie încăput, Îşi micşorează, Îşi scade într-un anumit fel Dumnezeirea, fără însă a înceta să fie Dumnezeu (Sfântul Grigorie Teologul).

În legătură cu aceasta, ***Sfântul Grigorie Teologul*** spune: "***Plinul se goleşte, de slava sa şi se face mic, ca prin el, eu să mă împărtăşesc din plinire***".

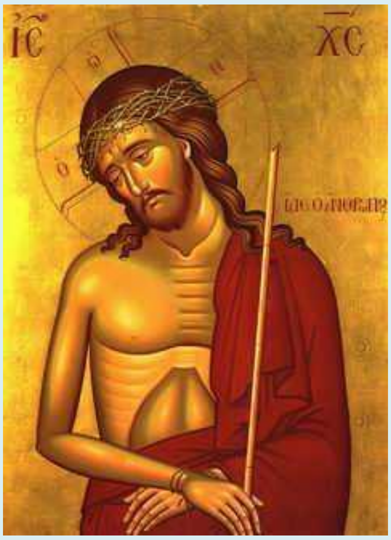

Fiul lui Dumnezeu este fără încetare de o fiinţă cu Tatăl. Acest lucru este firesc, deoarece egalitatea nu Şi-a dobândit-o prin forţă. Pentru ca să mântuiască neamul omenesc, El S-a întrupat, luând firea omenească şi ascunzându-Şi Dumnezeirea. Hristos îşi arată îngăduinţa faţă de robii Săi, iar ***"slava Sa nesmerită se smereşte fără să se smerească" (Sfântul Ioan Damaschin).*** Marea taină a deşertării se poate reda numai prin exprimări negative [apofatice, n.n.].

Golirea lui Hristos nu a constat în faptul că S-a născut sărac, că a trăit într-o familie modestă, că a gustat de mic prigoana, persecuţia şi chinurile, că S-a confruntat cu ura oamenilor etc., ci în aceea că a luat firea omenească supusă morţii şi pătimirii. Faptul că neplămăduitul Dumnezeu a luat plămăduirea firii omeneşti, că ziditul s-a unit cu neziditul, se numeşte golire şi sărăcire a lui Hristos.

Deplina îndumnezeire a omului nu se putea face fără chenoză. În plus, sfânta deşertare a arătat că iubirea adevărată înseamnă sărăcie, jertfă, dăruire şi luarea asupra ta a celuilalt. De aceea, cu cât omul înaintează spre iluminare şi spre îndumnezeire, cu atât mai mult se goleşte, şi invers.

12. Consecinţă a chenozei: Hristos a luat şi aşa-numitele patimi fireşti şi nepăcătoase

Consecinţa chenozei a fost faptul că, îmbrăcând firea omenească, Hristos a luat şi aşa-numitele patimi fireşti şi nepăcătoase. De vreme ce Dumnezeu Cuvântul a luat firea omului, El Şi-a asumat toate câte aparţin omului, afară de păcat.

Atunci când ne referim la patimile nepăcătoase, prin ele nu înţelegem patimile care depind de noi, în sensul că fac obiectul alegerii sau preferinţei noastre, ci patimile care au intrat ca urmare a păcatului. Ele sunt foamea, setea, truda, durerea, lacrima, rănirea trupului, fuga de moarte, frica, zbuciumul sau nevoia de ajutor din partea îngerilor din cauza slăbiciunii firii. Acestea nu sunt păcate, dar sunt consecinţe ale păcatului.

Pentru că a vrut să biruiască moartea şi pe diavol, Hristos a luat trup muritor şi supus patimii şi S-a făcut om adevărat, nu o închipuire. Tocmai de aceea, a luat asupra sa şi aşa-zisele patimi nepăcătoase şi fireşti. Astfel, vedem că Îi era foame şi sete, că obosea, că lăcrima, că cerea izbăvire de moarte etc.

Însă Hristos nu a luat pofta trupească. Acest lucru are legătură cu faptul că nu a fost zămislit prin sămânţă, ci de la Duhul Sfânt. Firea omenească care este în relaţie cu instinctul de reproducere este legată de gânduri, de dorinţe, de stârniri ale cărnii etc., însă Hristos nu a avut niciodată asemenea probleme, pentru că "***n-a săvârşit nici un păcat, nici s-a aflat vicleşug în gura Lui***" (I Petru 2, 22). De altfel, aşa cum am spus şi anterior, Hristos a luat asupra Sa patimile fireşti şi nepăcătoase, dar nu şi păcatul. Atunci când Hristos era ispitit de diavol, ispita nu venea dinăuntru, prin gânduri, ci dinafară. "Cel viclean îl ispitea de afară, nu din gânduri..."

Hristos a fost noul Adam, adică Dumnezeu-Om şi "singurul lucru nou sub soare", fapt pentru care patimile nepăcătoase luate de El se mişcau şi firesc şi deasupra firii. Patimile se mişcau după fire, adică, de exemplu, îi era foame şi sete, ca tuturor oamenilor, dar numai atunci când El Însuşi voia ca trupul Său să

sufere cele fireşti pentru om. “Când se supunea trupului, suferea cele ale trupului“.

Patimile nepăcătoase se mişcau în Hristos şi deasupra firii, pentru că era imposibil ca El să sufere ceva împotriva voii Sale. În cazul lui Hristos, nu a existat nimic care să fie impus. De aceea, Îi era foame, sete, sau teamă numai atunci când El consimţea, şi de asemenea, a murit atunci când a voit. Cu alte cuvinte, ***patimile nu aveau putere asupra lui Hristos, pentru că Hristos era Cel care avea putere asupra patimilor (Sfântul Ioan Damaschin).***

Dacă toate energiile trupeşti ale omului care atinge pragul îndumnezeirii ajung să se suspende, cu precădere în timpul vederii de Dumnezeu, cu atât mai mult acest lucru se petrecea în cazul lui Hristos. Hristos a murit pentru om, dar a murit numai atunci când a voit. De aceea, ***“strigând cu glas mare Şi-a dat duhul“ (Matei 27, 50).*** Omul epuizat nu poate să strige cu putere. Hristos Şi-a dat sufletul prin voia Lui, strigând cu glas mare, ceea ce înseamnă că nu S-a stins puţin câte puţin, după cum se întâmplă cu muribunzii în agonie, ci a murit prin puterea pe care a avut-o ca Dumnezeu.

13.

În decursul acestor analize am spus în mod repetat că, prin întrupare, firea dumnezeiască s-a unit ipostatic cu cea omenească. În acest moment, este nevoie să aruncăm o privire cât mai amănunţită asupra temei întrupării, pornind de la învăţătura Sfinţilor Părinţi. Desigur, întruparea este o taină şi, nefiindu-ne permis demersul filosofic asupra ei, ne sprijinim pe învăţătura sfinţilor noştri purtători de Dumnezeu care au primit revelaţia pentru că au ajuns la îndumnezeire. Dacă Profetul Moise, ajungând la vederea de Dumnezeu, a fost iniţiat în multe taine ale Dumnezeirii, cu atât mai mult acest lucru s-a petrecut în cazul sfinţilor îndumnezeiţi ai Noului Testament.

În vechea Biserică existau diferiţi eretici care, prin gândire filosofică, încercau să înţeleagă cum lucrau cele două firi ale lui Hristos, adică firea dumnezeiacă şi cea omenească. În acest sens, putem să distingem două puncte de vedere principale: cel nestorian şi cel monofizit.

Potrivit adepţilor lui Nestorie, având în vedere faptul că cele două firi şi trăsăturile lor caracterisitice sunt total diferite, adică nu sunt de acelaşi tip, nu era posibil ca firea dumnezeiască să fie unită cu cea omenească. Prin urmare, aşa cum susţineau ei, firea omenească a fost numai o anexă a celei dumnezeieşti, iar unirea a fost într-un fel ca lipirea a două bucăţi de lemn.
Dimpotrivă, după învăţătura monofizită, firea dumnezeiască a absorbit-o pe cea omenească şi, de aceea, firea omenească şi-a pierdut trăsăturile ei caracteristice.

Combătând aceste puncte de vedere eretice, Biserica a dogmatizat că Hristos este Dumnezeu desăvârşit şi om desăvârşit, adică Dumnezeu-Om, că firea omenească s-a unit cu cea dumnezeiască în ipostasul cuvântului şi, prin urmare, Hristos are "două firi fără amestecare, fără schimbare, fără despărţire, fără împărţire".

Această învăţătură se păstrează într-un tropar închinat Maicii Domnului din octoih, scris de ***Sfântul Ioan Damaschin: "nicicum n-a răbdat osebirea amândurora firilor".*** Cu alte cuvinte, fiecare fire a păstrat propriile sale trăsături şi, astfel, cele două firi nici nu s-au schimbat, nici nu s-au amestecat, dar nici nu s-au despărţit.

În continuare, va trebui să ne oprim asupra cuvintelor "fără schimbare, fără amestecare şi fără despărţire", în conformitate cu învăţătura Sfântului Ioan Damaschin, pentru că în acestea se ascunde taina legăturii dintre cele două firi ale lui Hristos.

- *“Fără schimbare” arată că fiecare fire şi-a păstrat propriile sale trăsături. Atunci când s-au petrecut moartea şi învierea lui Lazăr, firea omenească a lui Hristos a vărsat lacrimi, care sunt caracteristice firii omeneşti, în vreme ce firea dumnezeiască l-a înviat pe Lazăr, lucru propriu firii dumnezeieşti. Aşadar, în Hristos, ziditul rămâne zidit, muritor, descriptibil şi văzut, în vreme ce neziditul rămâne nezidit, nemuritor, nedescriptibil şi nevăzut.*
- *“Fără amestecare” desemnează faptul că nu există nici o confuzie între lucrările celor două firi. În cazul lui Lazăr, viaţa nu îi este redată de firea omenească, iar lacrimile nu sunt vărsate de firea dumnezeiască. Toate minunile au fost făcute de dumnezeiesc, dar nu fără trup, şi toate cele smerite au fost făcute de omenesc, dar nu fără dumnezeiesc. Aşadar, adevărul este că, în Hristos, nu există amestecare între lucrările celor două firi. Firea dumnezeiască împărtăşeşte slavă, dar rămâne pasivă atunci când trupul pătimeşte.*

Cuvintele “fără schimbare” şi “fără amestecare” trebuie să fie neapărat analizate împreună cu cel de-al treilea cuvânt, care este “fără despărţire”.

- *“Fără despărţire” înseamnă că cele două firi sunt nedespărţite şi inseparabile, adică nu se despart niciodată. Fiecare lucrare lucrează în Hristos “în comuniune cu cealaltă”. În exemplul învierii lui Lazăr, spunem că a lăcrimat firea omenească şi că a dat viaţă firea dumnezeiască, dar cele două firi erau unite în permanenţă, datorită ipostasului. Prin urmare, Lazăr, a fost înviat de întreaga fiinţă a lui Hristos. Atunci când pătimea trupul, Dumnezeirea era unită cu trupul, dar rămânea pasivă, iar când acţiona Dumnezeirea Cuvântului, sfântul cuget al lui Hristos era legat de Dumnezeire, cunoscând cele care se săvârşeau.*

Datorită unirii ipostatice, Hristos nu le săvârşea pe cele omeneşti ca un om, pentru că, în acelaşi timp, El era şi Dumnezeu, dar nici pe cele dumnezeieşti nu le săvârşea ca un Dumnezeu, pentru că era şi om. Aceasta este consecinţa adevărului că cele două firi s-au unit ipostatic, adică s-au unit fără schimbare, fără amestecare, fără despărţire, astfel încât fiecare dintre ele se mişca în comuniune cu cealaltă, în ipostasul Cuvântului.

După unirea ipostatică a celor două firi, a exsitat o singură Persoană într-un singur ipostas. Prin gândire filosofică, Nestorie a ajuns să susţină categoric că fiecare fire îşi are persoana sa. El spunea că, prin unirea celor două firi, Hristos a luat două persoane, adică Persoana dumnezeirii şi cea a omenescului, şi că astfel, a rezultat o a treia persoană, pe care el a numit-o “persoana iconomiei” sau “persoana legii“. După gândirea lui Nestorie, persoana lui Hristos nu se

identifică nici cu persoana lui Dumnezeu, şi nici cu persoana omului; de aceea, atunci când cele două firi se separă, această persoană încetează să mai existe.

Şi aceste puncte de vedere eretice au fost respinse de Biserică. Unirea celor două firi a avut loc în Persoana Cuvântului. După cum spune ***Sfântul Ioan Damaschin***, Însuşi Dumnezeu Cuvântul a devenit ipostas în trup. ***"Dumnezeu Cuvântul S-a făcut ipostas al trupului". Hristos este unul, Dumnezeu desăvârşit şi om desăvârşit, şi Se smereşte întru totul, în alcătuirea Sa din fire dumnezeiască şi omenească.*** Prin urmare, şi trupul primeşte închinare tocmai pentru că Dumnezeu Cuvântul S-a făcut ipostas în el. Aceasta înseamnă că Hristos nu este alcătuit din două persoane şi mai înseamnă că, prin unire, nu s-a format o persoană a legii, pentru că Dumnezeu Cuvântul S-a făcut ipostas al trupului, iar firea dumnezeiască şi cea omenească s-au unit fără schimbare, fără amestecare, fără despărţire în ipostasul Cuvântului.

Mai mult decât atât, cele două firi ale lui Hristos se întrepătrund fără să îşi piardă caracteristicile. Trebuie însă precizat faptul că întrepătrunderea se face numai de către firea dumnezeiască, pentru că fiind nezidită, aceasta trece prin toate şi nimic nu poate să treacă prin ea. Aşadar, întruparea a însemnat unirea şi înfăşurarea celor două firi, dar numai de către firea dumnezeiască, în acelaşi fel în care soarele transmite energiile sale către noi, dar rămâne în afara energiilor noastre.
Desigur, având două firi, Hristos a avut două lucrări şi două voiri. Lucrările nu sunt ale persoanei, ci ale firilor. Aceste energii vin totuşi de la Persoana comună, de la ipostasul Cuvântului. Aşadar, firile nu lucrează fără a depinde de ipostasul Cuvântului. La fel se petrece cu lucrările.

14.

Dogma hristologică are o mare importanţă, că este strâns legată de eclesiologie, de antropologie şi de soteriologie [adică învăţătura despre mântuire]. Sfinţii Părinţi acordă învăţăturii hristologice o atenţie deosebită, deoarece, dacă aceasta este denaturată, în mod automat, este denaturată şi învăţătura eclesiologică, antropologică şi soteriologică. Printr-o asemenea denaturare, Biserica s-ar transforma într-o asociaţie omenească sau într-o organizaţie religioasă, adică într-o adunare, iar omul nu şi-ar mai afla scopul vieţii, de vreme ce ar devia de la drumul şi de la mijloacele care duc spre mântuire.

Dezvoltând câteva dintre aspectele subtile ale dogmei hristologice, trebuie să ne referim şi la discuţia iscată pe marginea sintagmelor "fire compusă" şi "ipostas compus", deoarece, la fel ca în trecut, şi în prezent are loc o mare dezbatere în legătură cu diferenţa dintre acestea.

Monofiziţii spuneau că, prin unirea celor două firi ale lui Hristos, s-a format o singură fire, pe care ei au numit-o "fire compusă". Astfel judecând lucrurile, ei susţineau ideea că firea omenească a fost absorbită de cea dumnezeiască. Punctul de vedere monofizit denaturează însă caracterul "neschimbat" al unirii celor două firi. ***După cum spune Sfântul Ioan Damaschin, de vreme ce firea compusă este ceva diferit de cele iniţiale, ea nu este de o fiinţă nici cu firea dumnezeiască, nici cu cea omenească.*** Pentru a exemplifica acest lucru, el se referă la alcătuirea trupului omenesc din patru elemente: focul, aerul, apă, şi pământul. După formare, trupul este ceva diferit, pentru că nu mai este nici foc, nici aer, nici apă şi nici pământ. Prin urmare, dacă pentru Hristos am folosi sintagma "fire compusă", atunci Hristos nu ar mai fi de o fiinţă nici cu Tatăl, după firea dumnezeiască, şi nici cu Maica Sa şi cu noi, după firea omenească. Prin urmare, Hristos nu ar mai putea fi numit nici Dumnezeu, şi nici om.

Sfântul Ioan Damaschin, care este integrat organic în Tradiţia ortodoxă, respinge sintagma "fire compusă" şi introduce formularea ipostas "compus". Desigur, şi această formulare trebuie să fie interpretată în spirit ortodox, pentru că şi este ea susceptibilă de a fi denaturată. Să vedem puţin cum putem vorbi despre "ipostas compus" în duhul dreptei credinţe.

Înainte de întrupare, ipostasul Fiului lui Dumnezeu Cuvântul era simplu, necompus, netrupesc, nezidit, nevăzut, neatins, de nedescris, având tot ceea ce avea şi Tatăl şi diferind numai în modul de existenţă, de vreme ce Tatăl este nenăscut, iar Fiul este născut. ***După întrupare, însă, ipostasul lui Dumnezeu Cuvântul a devenit compus, în sensul alcătuiri din dumnezeiesc şi omenesc. Aşadar, după ce Hristos a luat trup, ipostasul Său unic, alcătuit din două firi, este nezidit, după firea dumnezeiască, şi văzut, după cea omenească.***

Dacă nu primim sintagma "ipostas compus", cădem fie în nestorianism, pentru că acceptăm două ipostasuri în Hristos, fie în monofizism, pentru că suntem de acord cu modificarea şi confuzia celor două firi.

Aşadar, cele două firi ale lui Hristos s-au unit într-un singur ipostas compus. Vorbind despre ipostas compus, ne referim neapărat la alcătuirea "din două firi desăvârşite, cea dumnezeiască şi cea omenească".

Desigur, este posibilă înţelegerea eretică a acestei sintagme, fie prin credinţa că s-ar fi format un ipostas din alte două ipostasuri, adică cel dumnezeiesc şi cel omenesc, fie prin acceptarea existenţei unui alt ipostas din două firi [Adică firea omenească s-a unit cu cea dumnezeiască în ipostasul Cuvântului, dar prin unire, s-a format un nou ipostas, care nu mai este ipostasul Cuvântului].

Sintagma ipostas compus combate asemenea interpretări eretice, pentru că ea desemnează un ipostas alcătuit din două firi şi care are două firi. ***Cu alte cuvinte, în Tradiţia ortodoxă, atunci când vorbim despre "ipostas compus", nu înţelegem numai că ipostasul a fost alcătuit din "două firi desăvârşite", ci şi că ipostasul lucrează şi este cunoscut în amândouă firile.*** În acest fel, se evită atât nestorianismul, cât şi monofizismul.

În Slava de la laude a praznicului Crăciunului se cântă: "***Pentru aceasta şi noi aducem ţie, în loc de dar de bani, bogăţia teologhisirii celei drept-credincioase***".

Sfânta întrupare nu este oferită oamenilor pentru a le stimula acestora gândirea evlavioasă sau pentru ca ei să alcătuiască analize psihologice şi sentimentale.

Asemenea analize, dacă sunt făcute la o vârstă trupească şi duhovnicească corespunzătoare, pot duce la anumite rezultate, dar în cele din urmă, taina întrupării trebuie să fie analizată tot în cadrul atmosferei teologiei ortodoxe. ***Cum s-ar putea altfel, de vreme ce avem de-a face cu unirea dintre firea dumnezeiască şi cea omenească în ipostasul Cuvântului, care este un lucru nou, peste fire şi de neconceput pentru mintea omenească?***

Dincolo de ceea ce am spus până acum, este necesar să mai analizăm patru aspecte ce înfăţişează o abordare personală a acestei mari sărbători, care este maica tuturor praznicelor împărăteşti.

În primul rând, peştera în care S-a născut Hristos este întruchiparea Bisericii. ***Sfântul Vasile cel mare este sugestiv în această privinţă. El spune că sălaşul unde a născut Preasfânta Născătoare de Dumnezeu a primit chipul***

Bisericii, pentru că ieslea este jertfelnicul, Iosif sunt ierarhii, Domnul Hristos este Arhiereul, Preasfânta Fecioară este tronul, vasele în care se amestecă vinul cu apa sunt sânii, întruparea, mantia, Heruvimii, ripidele, Sfântul Duh este discul, iar Tatăl, Care învăluie totul prin puterea Sa, este acoperământul discului.

Biserica este Trupul teantropic [divino-uman] al lui Hristos, Care a fost zămislit în pântecele Născătoarei de Dumnezeu şi care S-a născut, S-a schimbat la faţă, a pătimit, a fost răstignit, a înviat şi S-a înălţat la ceruri. ***În timpul Sfintei Liturghii, este săvârşită toată această mare taină şi ni se dă posibilitatea de a ne împărtăşi din harul lui Dumnezeu.*** Aşa cum Biserica nu este o organizaţie omenească, nici Sfânta Liturghie nu este o ceremonie de rememorare sau de satisfacere a simţurilor noastre.

În al doilea rând, firea dumnezeiască este pentru totdeauna unită cu firea omenească, fără schimbare, fără amestecare, fără despărţire, şi fără împărţire în ipostasul Cuvântului. Aceasta înseamnă că cele două firi nu s-au despărţit şi nu se despart niciodată. În prezent, ne putem împărtăşi din Trupul îndumnezeit al Cuvântului, tocmai pentru că firea omenească rămâne nedespărţită de cea dumnezeiască, adică Dumnezeu-Om există pentru totdeauna. ***Împărtăşindu-ne din Trupul şi din Sângele îndumnezeit al lui Hristos, ne facem de un trup şi de un sânge cu El.***

În al treilea rând, pentru că ne închinăm marii taine a întrupării, dar mai ales pentru că ne împărtăşim din Trupul şi din Sângele lui Hristos, trebuie să îl ocolim pe Irod, aşa cum au făcut şi Magii. Sfântul Evanghelist Matei spune că Magii "***luând înştiinţare în vis să nu se mai întoarcă la Irod, pe altă cale s-au dus în ţara lor***" (Matei 2, 12).

Cuvântul Irod înseamnă în limba ebraică piele şi, de aceea, Sfântul Nicodim Aghioritul spune că este nevoie să ocolim plăcerile şi pornirea cărnii. De asemenea, trebuie să îl ocolim şi pe diavolul semănător de gânduri, care ne împiedică să păşim pe drumul mântuirii, pentru a ne întoarce în ţara noastră, adică în Rai, pe un alt drum, şi anume pe acela al virtuţilor.
Aceasta înseamnă că trebuie să ducem o viaţă ascetică, în împărtăşire din sfintele Taine. Cei care trăiesc ascetic se învrednicesc ca, prin sfintele Taine, să se unească cu Hristos.

În al patrulea rând, atunci când omul trăieşte ascetic şi în împărtăşire din sfintele Taine, adică în duhul Tradiţiei ortodoxe, el ajunge să simtă în inimă şi în toată existenţa sa faptele sfintei întrupări. Aşadar, el nu mai trăieşte aceste fapte din afară, ci dinlăuntrul lor.

***Sfântul Simeon Noul Teolog** spune că, atunci când omul îşi curăţă inima şi este iluminat, Îl primeşte în interiorul său pe Hristos şi Îi simte mişcările de prunc.*

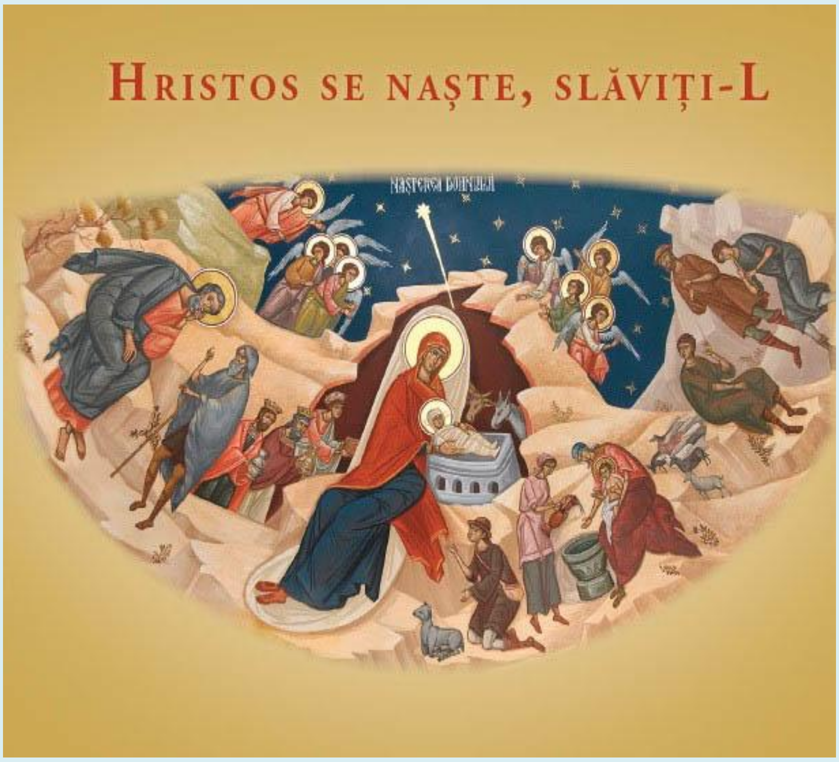
Hristos Se zămisleşte în om ca un prunc, după care Se naşte prin virtuţi. În acest fel, omul trăieşte în existenţa sa toate evenimentele întrupării. Desigur, numai în Hristos, firea dumnezeiască s-a unit ipostatic cu cea omenească, dar şi cel care se îndumnezeieşte primeşte în firea sa harul lui Dumnezeu şi se face mădular al Trupului lui Hristos. Drept urmare, omul înţelege mişcările harului din el, dar şi sensul chenozei şi al îndumnezeirii firii omeneşti.

Întruparea celei de-a două Persoane a Sfintei Treimi a avut ca scop îndumnezeirea firii omeneşti. Însă este necesar ca ipostasul fiecăruia dintre noi să fie îndumnezeit, căci dacă nu ne aflăm pe drumul îndumnezeirii, este ca şi cum, pentru noi, Hristos nu S-ar fi întrupat.

Septembrie 1994

(Din: Arhim. Hierotheos Vlachos, Predici la Marile Sărbători, Ed. Egumeniţa, 2008)

Sfântul Serafim Sobolev - Predică la Naşterea Domnului

Vă felicit, iubiţii întru Hristos fii, cu ocazia marelui praznic al Naşterii Domnului! Câtă bucurie şi emoţie sufletească ne cuprinde întotdeauna în timpul praznicului Naşterii Domnului, când ascultăm cântarea bisericească: „Fecioara astăzi pe Cel mai presus de fiinţă naşte!". Ce minunate gânduri mântuitoare sunt cuprinse în această cântare bisericească! Aici se spune că Fecioara naşte pe Cel mai presus de fiinţă, adică pe Dumnezeu însuşi, Care este mai presus de orice fiinţă a lumii create; iar Pământul aduce acestui Dumnezeu neapropiat peştera, unde păstorii îşi închideau turmele pe timp rău.

Oştile cereşti - miliarde de îngeri, în faţa păstorilor de oi - Îl prea slăvesc prin cântarea lor îngerească, neasemănată pe Dumnezeul născut din Fecioara Maria, iar în timpul minunatei prea slăviri îngereşti, acest Prunc Dumnezeiesc stă culcat pe paie, în iesle. Magii, învăţaţii de neam împărătesc, au venit de departe, să se închine împăratului împăraţilor născut, aducând darurile mult însemnate.

Iar regele Irod caută să ucidă Dumnezeiescul Prunc şi trimite în acest scop ucigaşi în Betleem. Ca urmare, Pruncul Hristos, Preacurata Lui Maică şi dreptul Iosif au fost nevoiţi să fugă, ascunzându-se în Egipt, cu purtarea de grijă şi ocrotirea Providenţei Dumnezeieşti, după arătarea îngerului lui Iosif. Astfel, ce venea de la Dumnezeu era spre prea slăvirea lui Hristos Cel născut şi slujea ocrotirii lui minunate şi mântuitoare, iar ce venea de la oameni, era neatenţie, groaznică nedreptate şi cruzime la adresa Pruncului Dumnezeiesc Hristos.

La toate acestea ne face atenţi Sfânta Biserică prin cuvintele condacului praznical, pentru ca noi amintindu-ne aceste cuvinte să nu cădem cu duhul, când şi cu noi, oamenii se vor purta cu nedreptate sau chiar cu cruzime: „Alta este judecata lui Dumnezeu şi alta este judecata oamenilor” (Episcopul Ignatie Brianceaninov. „Otecinik” (Patericul), ed. a 4-a, SPb., 1903, pag. 61). Să ne amintim întotdeauna că această nedreptate a suferit-o Domnul Însuşi, născut în trup fără de păcat fiind! Atunci să nu răbdăm noi, păcătoşii, această nedreptate?! Să năzuim numai aşa să trăim, încât să ne învrednicim, nu de slavă de la oameni, ci de cea de la Dumnezeu; ca şi noi întotdeauna să fim sub ocrotirea deosebită a lui Dumnezeu şi întotdeauna să ne simţim sub minunata apărare a Providenţei Dumnezeieşti. Atunci oamenii nu ne vor face nici un rău: „dacă Dumnezeu e pentru noi, cine este împotriva noastră?” (Romani 8, 31).

Dar îndeosebi să ţinem minte ultimele cuvinte ale acestei cântări bisericeşti: „Că pentru noi s-a născut prunc tânăr, Dumnezeu cel mai înainte de veci”. Ce ne spun aceste cuvinte ale condacului praznical? Ele ne vorbesc despre marea dragoste Dumnezeiască pentru noi. Această dragoste L-a făcut pe Domnul să se pogoare la noi din ceruri, să se întrupeze şi să se nască din Fecioara Maria şi să ia asupra-Şi nemăsuratul jug al smereniei, până şi suferinţele Crucii şi moartea, pentru mântuirea noastră.

În ce a constat această mântuire? După învăţătura Sfinţilor Părinţi, Domnul nu putea să rabde ca noi întotdeauna să ne aflăm în înşelări păgubitoare, păcate şi nevoi şi de aceea Fiul lui Dumnezeu s-a născut pe pământ, ca să ne ridice blestemul acesta, ca urmare a păcatului primordial al lui Adam, care ne-a îndepărtat de Dumnezeu şi a dus întreg neamul omenesc în marea tuturor nevoilor.

Domnul s-a născut ca, în locul blestemului, să ne trimită binecuvântarea Sa, adică Darul Sfântului Duh pierdut, ca mijloc al unirii noastre cu Dumnezeu, ca izvor Dumnezeiesc de bucurie pentru noi, încă aici pe pământ şi fericire veşnică în Raiul cel ceresc.

Această învăţătură a Sfinţilor Părinţi reiese din slujbele acestui praznic. Aşa, în una din stihirile laudelor am auzit ieri aceste cuvinte: „De Dumnezeu Născătoare Fecioară, ceea ce ai născut pe Mântuitorul, şters-ai blestemul cel dintâi al Evei” (Stihira a 3-a a laudelor).

Iar în canonul praznicului Naşterii se spune: „... pe cei păgâni, Fiul aducându-i Tatălui moştenire a împărtăşit har tainic” (Cântarea a 5-a, canonul al 2-lea)...; în acelaşi canon se aud şi aceste cuvinte: „...Cuvântul s-a întrupat, ca să cheme la Sine din stricăciune pe omul întâi zidit” (Cântare a 3-a, canonul al 2-lea).

Iar în una din stihirile litiei, Sfânta Biserică ne-a făcut atenţi la această cugetare: „Astăzi Dumnezeu pe pământ a venit şi omul la ceruri s-a suit” (Stihira a 2-a).

Iată despre ce dragoste dumnezeiască şi despre ce bunuri, dăruite nouă prin Naşterea lui Hristos, ne vorbesc cuvintele condacului praznical: „Că pentru noi s-a născut prunc tânăr, Dumnezeu cel mai înainte de veci”.

Fie ca, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, aceste bunuri să fie moştenirea noastră! Fie ca blestemul aruncat de Dumnezeu asupra lui Adam şi a Evei şi prin ei, asupra întreg neamului omenesc, să nu aibă în noi nici o părtăşie! Fie ca Darul Sfântului Duh, pe care l-am primit şi pe care-l primim prin Tainele Sfintei Biserici, să strălucească în noi şi prin lumina Lui dumnezeiască să nimicească orice întuneric al păcatelor, patimilor şi viciilor noastre şi să ne ajute să împlinim cu râvnă poruncile dumnezeieşti, mai ales temelia lor - porunca smereniei - fără de care nu există credinţă adevărată, nici viaţă creştinească adevărată şi nici mântuire!

Ne dorim ca acest Dar al Sfântului Duh să fie mijlocul nostru de unire neîntreruptă cu Hristos şi izvor de veşnică bucurie dumnezeiască, aici şi în veacul ce va să fie, în Împărăţia Cerească a lui Hristos, Adevăratul Dumnezeul nostru, născut din Preacurata Fecioară Maria pentru mântuirea noastră! Amin.

(Ţinut în biserica rusă „Sfântul Nicolae”din Sofia, la 25 decembrie 1945/7 ianuarie 1946)

Sfântul Proclu, episcop de Cizic - Omilii la Întruparea Domnului

Omilia 1, citită în marea Catedrală constantinopolitană către Nestorie Kathe-zomenou

Introducere

Omilia 1 a fost rostită cu ocazia sărbătorii mariale în Constantinopol în timpul celei de-a două decade a secolului al V-lea, fiind una din puţinele lucrări ale Sfântului Proclu care pot fi datate cu acurateţe, se pare în timpul sărbătorilor dedicate Crăciunului din anul 430, în mod sigur în ziua de 26 decembrie. După mărturia manuscriselor, a fost predicată în Marea Catedrală constantinopolitană, într-o ceremonie prezidată de Nestorie, pe atunci Patriarh al Constantinopolului, care l-a îndemnat pe Sfântul Proclu să predice.

Laudele pe care Sfântul Proclu le aduce Fecioarei au fost pronunţate chiar în cea mai aprinsă perioadă a controversei nestoriene cu privire la locul Fecioarei Maria în istoria mântuirii şi în cultul consacrat al Bisericii. Controversa a fost deschisă de Nestorie care era indignat de veneraţia excesivă acordată în Constantinopol Fecioarei. Omilia 1 a fost un adevărat triumf pentru Sfântul Proclu, pe atunci încă Episcop de Cyzic. În aceste omilii a stabilit venerarea Născătoarei de Dumnezeu pe principii teologice şi exegetice. Omilia I a fost păstrată într-un mare număr de manuscrise în aproape toate limbile bisericii primare, ceea ce arată larga lui circulaţie şi mai ales influenţă. La mai puţin de un an după predicarea ei, a fost inclusă în lucrările Sinodului de la Efes, unde a primit un statut canonic. A fost un text intens citat şi antologat. În secolul al VI-lea a fost citată în lucrările dogmatice ale lui Iustinian. În secolul VII-VIII a fost încorporată în florilegiul anonim Doctrina Patrum de Incarnatione Verbi şi

Hodegos al lui Anastasie al Sinaiului. Începând cu secolul al 11-lea lecţionarele purtau indicaţia expresă că această omilie trebuie să fie citită la toate sărbătorile Născătoarei de Dumnezeu. Prologul omiliei a fost pus pe muzică fără greutate şi curând a intrat în paginile Octoihului. Începând cu secolul al 14-lea, imnul a devenit atât de cunoscut, încât istoricul Xanthopoulos când a descris evenimentele tumultuoase petrecute în jurul Omiliei în secolul al V-lea, în loc să citeze omilia, citează imnul. Ediţia critică după care am efectuat traducerea este după E. Schwartz, ACO I, 1, 1 (Berlin şi Leipzig, 1927).

Feciorelnic praznic astăzi, fraţilor, cheamă limba spre laudă şi sărbătoarea de faţă se face dătătoare de mult folos pentru cei adunaţi împreună. Şi aceasta în chip foarte potrivit. Căci are drept subiect curăţia şi lauda cea desăvârşită a întregului neam femeiesc şi slava unei femei, în acelaşi timp fecioară şi maică. Frumoasă împreunare! Căci iată, pământul şi marea slujesc de străji pentru Fecioară: marea desfăşoară drum lin corăbiilor, iar pământul îndreaptă paşii celor ce umblă pe uscat fără de împiedicare. Să sălteze întreaga fire, fecioarele să fie slăvite! Fecioarele să fie slăvite şi să dănţuiască oamenii toţi. Căci unde s-a înmulţit păcatul, acolo harul covârşeşte [*Rom. 5: 20.*]. Ne-a chemat pe toţi Maria, vasul cel de mult preţ şi fără de întinăciune al fecioriei, Raiul cel cuvântător al celui de-al doilea Adam [*Rom. 5:14; 1 Cor. 15:21-22; 45-49.*], Cel ce a lucrat unirea celor două firi, lauda legământului celui mântuitor, patul de nuntă unde Cuvântul s-a nuntit cu trupul, rugul cel aprins [*Ex. 3:2.*] al firii omeneşti pe care focul cel arzător al dumnezeirii nu l-a mistuit, cu adevărat norul cel uşor [*Îs. 19:1.*], care a purtat cu trupul pe cel purtat de heruvimi, lâna cea prea curată [*Jud. 6:37-38.*], udată de roua cea din cer căzută cu care Păstorul a îmbrăcat mieluşeaua [*În.10:11.*], roabă şi maică, fecioară şi cer, singur pod al lui Dumnezeu către oameni, urzeală înfricoşătoare a iconomiei, întru care s-a ţesut tunica unirii [*În. 19-23.*], al cărei urzitor este Duhul Sfânt, a cărei ţesătoare a fost Puterea celui Preaînalt care a umbrit-o [*Lc. 1:35.*], iar lâna - vechea tunică a lui Adam. Firul împletitor era trupul fără de prihană din Fecioară, acul- harul nemăsurat al celui purtat, iar ţesător este Însuşi Cuvântul cel intrat prin auz.

Cine a cunoscut, cine a auzit că Dumnezeu s-a sălăşluit necircumscris în pântece, Cel pe care cerurile nu l-au cuprins, iar pântecele nu l-a îngrădit, ci din Fecioară S-a născut nu doar simplu Dumnezeu, nici doar simplu om. Cel ce astăzi S-a născut poarta care odinioară era a păcatului a arătat-o uşă a mântuirii. Căci acolo unde şarpele a vărsat veninul prin neascultare, acolo Cuvântul, prin ascultare, intrând în altar, S-a întrupat. Acolo unde s-a ivit cel dintâi ucenic al păcatului, Cain, acolo izbăvitorul neamului omenesc, Hristos, fără de sământă a odrăslit, fără a Se ruşina Iubitorul de oameni de durerile naşterii din femeie. Căci Viaţă era lucrul ce se săvârşea. Nu S-a întinat sălăşluindu-Se, însuşindu-şi mădulare pe care Însuşi fără de prihană le-a creat. Dacă Maica Domnului nu rămânea Fecioară cel născut ar fi rămas un simplu om, iar naşterea nu ar mai fi

fost străină şi mai presus de fire. Dar dacă şi după naştere a rămas fecioară, atunci în chip de negrăit S-a născut Cel care şi prin uşile încuiate [*În. 20:19-26.*] fără împiedicare a intrat. Şi oare nu însoţirea celor două firi Toma o vesteşte când zice: "Domnul meu şi Dumnezeul meu..."[*În. 20:28.*]

Nu te ruşina de durerile naşterii, omule, căci acestea s-au făcut pentru noi temei de mântuire. Căci dacă nu s-ar fi născut din femeie, nu ar fi murit, nu ar fi nimicit prin moarte puterea care s-a înstăpânit asupra morţii, adică diavolul [*Evr. 2:14.*]. Căci nu este nici o întinăciune pentru un arhitect să intre în casă pe care însuşi a zidit-o, nici nu întinează vasul pe olarul care înnoieşte pe cele ce a plăsmuit. La fel, nu îl întinează pe cel fără de prihană faptul că a ieşit din pântece fecioresc, pe care tot el făcându-l, nu s-a întinat şi pentru aceasta, ieşind din el nu se spurcă. O, pântece întru care s-a dat înscrisul eliberării noastre a tuturor. O pântece întru care s-a făurit arma împotriva morţii, o, ţarină întru care Semănătorul întregii făpturi, Hristos, ca pe un rod fără de sământă l-a odrăslit. O, templu întru care Dumnezeu s-a făcut preot nu preschimbând firea, ci îmbrăcând din milă pe cel după rânduiala lui Melchisedec [*Evr. 6:20, 7:11. Ps. 109:4.*]. Cuvântul trup S-a făcut [*În. 1-14.*], deşi Iudeii nu cred celor spuse de Domnul că Dumnezeu chipul omului a purtat [*Filip, 2:7.*] şi cu toate că Elinii iau în râs minunea. Căci pentru aceasta "Pentru iudei [taina] s-a făcut sminteală, pentru neamuri, nebunie [*1 Cor.1:23*]. Fiindcă minunea este mai presus de Cuvânt, Iar dacă Cuvântul nu S-a sălăşluit în pântece, nu ar fi stat trupul pe tron; dacă hulă împotriva lui Dumnezeu a ieşit din mitră, atunci este hulă şi pentru îngeri să slujească unui om. [*Mt. 4:21. Evr. 1:14.*]

Aşadar, cel ce prin fire este nepătimitor şi pentru milă multpătimitor, nu prin progres este Hristos Dumnezeu, să nu fie, ci din milă S-a făcut om, precum credem, nu îl propovăduim un om făcut dumnezeu, ci mărturisim pe Dumnezeu întrupat. Pe propria roabă a făcut-o maică Cel ce după fire este fără maică, iar după iconomie fără de tată. Atunci cum este El, potrivit Sfântului Pavel, "fără de maică" şi "fără de tată"? [*Evr. 7:3.*] Dacă e doar om, nu e fără de mamă, căci are mamă, iar dacă este doar Dumnezeu, atunci nu este fără tată, căci are tată. Dar acum, Însuşi este fără de mamă ca Ziditor a toate, iar fără de tată, ca om.

Luaţi aminte şi la numele arhanghelului care a binevestit Mariei, el se numea Gavriil. [*Lc. 1:26.*] Dar cum se tâlcuieşte Gavriil? Dumnezeu şi om, fiindcă Dumnezeu care a binevestit prin el este Dumnezeu şi om, numele [*Numele lui Gabriel, etimologia Sfântului Proclu este în mod esenţial corectă. Numele evreiesc este compus din Gever, care înseamnă un tânăr, un om puternic, un luptător şi El care este un cuvânt pentru Dumnezeu.*] a anticipat minunea, ca să fie crezută iconomia. Aflǎ, aşadar, pricina venirii şi slăveşte puterea Celui întrupat, căci multe datora neamul oamenilor şi din pricina datoriei era pierdut. Căci prin Adam toţi am iscălit zapisul păcatului. Diavolul ne ţinea pe noi robi,

aducând înainte preţul nostru, folosindu-se de zapisul trupului nostru celui cu multe patimi, a stătut izvoditorul cel rău, înfricoşându-ne cu datoria noastră şi cerând satisfacerea dreptăţii înfruntate. Trebuia aşadar una din două: sau să aducă moartea asupra tuturor din dreptate, fiindcă "toţi au păcătuit" sau să îl dea pe unul ca Acesta drept răscumpărare, Care să fie achitarea preţului cerut. Aşadar, omul prin sine nu putea să se mântuiască, căci era robit prin datorie, iar un înger să îl răscumpere nu putea, fiindcă s-ar fi pierdut în faţa unui astfel de preţ de răscumpărare: trebuia aşadar, ca cineva fără de păcat să moară pentru păcătoşi. Căci numai aceasta rămăsese pentru dezlegarea de rău.

Ce s-a petrecut atunci? Cel ce toată făptura a adus-o la fiinţă, Cel ce nu este lipsit de nici o bunătate, a dăruit celor osândiţi viaţa cea mai sigură şi cea mai potrivită dezlegare morţii şi s-a făcut om cum numai el ştie, (căci cuvântul nu poate tâlcui minunea) şi moare întru ceea ce a devenit şi mântuieşte întru ceea ce era, potrivit Sfântului Pavel care zice: "întru El avem răscumpărarea noastră, prin sângele Lui, iertarea păcatelor." [*Efes. 1:7.*] O, ce târg! A lucrat nemurirea pentru alţii, căci El Însuşi era nemuritor. Şi astfel altul după iconomie nici nu era, nici nu a fost, nici nu este, nici nu va mai fi decât numai cel născut din Fecioară, Dumnezeu şi om, neavând numai vrednicia de a contrabalansa mulţimea împricinaţilor, ci este şi mai presus de orice osândă dată împotriva lor, pe de o parte, fiindcă Fiu fiind, a păstrat neschimbată asemănarea cu Tatăl, pe de alta, Creator fiind, are neîmpuţinată putere. Şi, în sfârşit, deoarece, ca Iubitor de oameni, El manifestă o nesfârşită compătimire, iar ca arhiereu [*Evr. 3:1.*], este vrednic de încredere pentru a plăti datoria. Dintre acestea nimeni nu ar găsi nimic care să fie egal sau măcar şi apropiat asemenea cu aceasta. Vezi dar iubirea Lui de oameni ! Lăsându-se de voie osândit, a dezlegat osânda morţii celor ce Îl răstigneau şi a întors fărădelegea ucigaşilor în mântuirea celor fărădelege.

Aşadar, faptul de a mântui nu ţinea de un simplu om. Căci un simplu om are el însuşi nevoie de un mântuitor, potrivit lui Pavel care zice: « toţi au păcătuit » [*Rom. 3:23.*] Păcatul apropie de diavolul, iar diavolul trimite la moarte, ducând cele ale noastre în cel mai mare pericol, izbăvirea era cu neputinţă, doctorii trimişi la noi ne osândeau. Apoi ce s-a întâmplat ? Când profeţii au văzut că rana era mai adâncă de priceperea omenească au strigat la doctorul cel din ceruri şi unul zicea: « pleacă cerurile şi Te pogoară » [*Ps. 143:5.*], un altul « vindecă-mă, Doamne şi voi fi vindecat.» [*Ier. 17:14.*] altul, « deşteaptă puterea Ta şi vino să ne mântuieşti.» [*Ps. 79:2.*] altul «Oare adevărat să fie că Dumnezeu va locui cu oamenii pe pământ ?» [*3 Regi, 8:27*] iar altul « Degrab să ne întâmpine pe noi îndurările Tale, Doamne, că am sărăcit foarte »[*Ps. 78:8.*] altul « vai, vai sufletul meu om cucernic nu mai este în ţară şi nu este nici un om drept pe pământ.»[*Mih. 7:1-2.*] iar altul, «Dumnezeule, spre ajutorul meu ia aminte, Doamne, să-mi ajuţi mie, grăbeşte-te! » [*Ps. 69:1.*] altul: «Iată, iată, cel ce

trebuie să vină va veni şi nu va întârzia Dumnezeu» [*Avacum, 2:3; Evr.10:37.*], altul « rătăcit-am ca o oaie pierdută caută pe robul tău, pe cel ce nădădjuieşte întru Tine »[*Ps. 118:176.*], altul, « Dumnezeu strălucit va veni şi nu va tăcea. »[*Ps. 49:3.*] Aşadar nu a trecut cu vederea mult firea tiranisită cel ce prin fire este Stăpânul firii şi nu a lăsat Dumnezeu cel plin milostivire ca până în sfârşit să fie robită diavolului, ci a venit Cel ce este pururi prezent şi a vărsat drept izbăvire propriul sânge şi a dat plată morţii pentru neamul omenesc cel ce a purtat trupul cel născut din Fecioară şi a răscumpărat lumea din legea blestemului, cu moartea pe moarte nimicind încât strigă Pavel: Hristos ne-a răscumpărat pe noi din blestemul legii» [*Gal. 3:13.*]

Aşadar, Cel ce a răscumpărat nu este un simplu om, o Iudeule, căci firea omenească a fost robită prin păcat, dar nici Dumnezeu golit de trupul omenităţii, căci a avut trup, o, Manihee ! căci dacă nu S-ar fi îmbrăcat întru mine, nici nu m-ar fi mântuit. Cel ce S-a format în pântecele Fecioarei a îmbrăcat blestemul şi acolo s-a făcut înfricoşătorul schimb, căci dând duh a primit trup. Căci Acelaşi a fost cu Fecioară şi din Fecioară. Cu ea, fiindcă a umbrit-o [*Lc. 1:35*]. Din ea, fiindcă S-a întrupat. Dacă unul era Hristos şi altul Dumnezeu Cuvântul nu ar mai fi fost Treime, ci o tetradă, să nu sfâşii haina iconomiei cea ţesută de sus [*În. 19:23.*], să nu înveţi cu Arie, căci acela în chip necucernic separă firea. Tu însă nu despărţi unirea, ca să nu fii despărţit de Dumnezeu. Căci cine oare S-a arătat „celor din întuneric şi celor ce stau în umbra morţii ?" [*Lc. 1:79.*] Omul. Şi cum oare? Acela din întuneric ne-a scos după Sfântul Pavel care zice: „Acela ne-a izbăvit pe noi din puterea întunericului" [*Col.1:13.*]. Şi iarăşi: „Altădată eraţi întuneric." [*Efes. 5:8*] Cine deci S-a arătat? David învaţă zicând: „Binecuvântat este cel ce vine întru numele Domnului" [*Ps. 117:26.*] Şi Isaia : „Strigă din toate puterile şi nu te opri, dă drumul glasului să sune ca o trâmbiţă." [*Îs.58:1.*] Zice limpede şi David. Cine este acesta? Domnul Dumnezeul puterilor „Dumnezeu este Domnul şi S-a arătat nouă." [*Ps. 117:27.*] Cuvântul trup S-a făcut [*În. 1:14.*]. Firile se adună împreună şi neamestecată a rămas unirea.
A venit să mântuiască, dar trebuia şi să pătimească, după cum era cu putinţă, una din cele două? Omul singur nu putea să se mântuiască. Dumnezeu singur să pătimească nu putea. Cum atunci? El însuşi fiind Dumnezeu [Emanuil] S-a făcut om şi întru ceea ce era a mântuit, iar întru ceea ce a devenit, a pătimit. Pentru aceasta când a văzut sinagoga încununându-L pe El cu cunună de spini, deplângând îndrăznirea a zis: „Fiice ale Ierusalimului, veniţi şi vedeţi cununa, cu care l-a încununat pe El maica Lui." [*Cânt. 3:11*] Căci acelaşi a purtat cunună de spini şi tot el a dezlegat osânda spinilor. [*Gen.3:18-19.*] Acelaşi este cel din sânul Tatălui [*În. 1:18.*] şi acelaşi în pântecele Fecioarei, purtat în braţele Fecioarei şi „peste aripile vânturilor" [*Ps. 103:3.*], închinat de îngeri [*Evr. 1:6.*] şi petrecând împreună cu vameşii [*Mt. 9:10.*], serafimii nu Îl privesc [*Îs. 6:2.*] şi Pilat îl anchetează [*Mt. 15:2.*]. Robul Îl pălmuieşte [*În. 18:22.*] şi zidirea se cutremură, pe cruce a fost pironit şi tronul nu S-a golit. Închis în mormânt şi

cerurile ca pe o piele le-a întins [*Ps. 103.2*], între morţi a fost socotit şi iadul a prădat, jos ca un tâlhar [*Mt. 27:63.*] a fost judecat şi în cer sfânt este slăvit, o, ce mare taină! Văd minunile şi propovăduiesc dumnezeirea, văd patimile şi nu neg omenitatea, dar Emmanuil uşile firii a deschis ca om, dar peceţile fecioriei nu le-a rupt ca Dumnezeu. Ci astfel a ieşit din mitră cum prin auz a intrat. Aşa s-a născut, cum a fost zămislit. Nepătimaş a intrat, negrăit a ieşit potrivit cu profetul Iezechiel care a zis: „Apoi m-a dus bărbatul acela înapoi la poarta cea dinafară a Templului, spre răsărit şi aceasta era închisă. Poarta aceasta va fi închisă, nu se va deschide şi nici un om nu va intra pe ea căci Domnul Dumnezeul lui Israel a intrat pe ea. De aceea va fi închisă" [*Iez. 44 :1-2.*] Iată dovada limpede a sfintei şi de Dumnezeu Născătoarei Maria, să se dezlege orice cuvânt împotrivă deci şi să ne luminăm cu învăţătura Scripturilor, pentru ca să dobândim şi Împărăţia Cerurilor în Hristos Iisus Domnul nostru, Lui fie slava în vecii vecilor. Amin.

Sfântul Proclu al Constantinopolului - Omilia a 3-a la Întrupare

Multe şi felurite laude strălucesc viaţa omenească prin ciclul sărbătorilor şi al praznicelor unei vieţi ostenitoare, preschimbând în bucurie toată întristarea şi truda. Căci aşa cum cei ce cutreieră mările în vreme de furtună se bucură de porturi ca de braţele vieţii, la fel omul, sărbătorind în multe împrejurări ale vieţii, se bucură de sărbătoare aşa cum o mamă ne cruţă de grijă.

Căci sărbătoarea este uitarea întristării, adormirea grijilor, bucuria ţăranului, dăruitoare strălucirii, răgaz pentru rugăciune, vara săracilor, podoaba bisericii, lauda cetăţilor, naufragiul vrăjmăşiei, răsăritul prieteniei, cerul pe pământ, dar în sfârşit, pentru ce vorbesc aşa de mult? Sărbătoarea e rodul învierii, potrivit

profetului care zice: „Prăznuieşte, Iuda, sărbătorile tale, împlineşte făgăduinţele tale, un vrăjmaş distrugător a pornit împotriva ta, Ninive." [*Naum, 2:1-2.*]

Dar multe sunt sărbătorile, iar câştigul sărbătorilor nu este la fel. Căci unele sunt rânduite de la Dumnezeu, iar altele sunt introduse de diavolul, fiindcă unele ne ameninţă sufletele cu pierzania, altele slujesc mărimii pântecelui. Dar sunt şi altele care agonisesc mântuire firii omeneşti. Şi elinii sărbătoresc, dar în chip ruşinos, făcând patimile dumnezei şi de aici se întinează cu noroiul ruşinii. Iudeii iarăşi şi ei sărbătoresc, dar îl confundă pe Dumnezeu cu pântecele [*Filip. 3:19*] şi fac sărbătorile tot atâtea prilejuri pentru păcate peste măsură. Aceştia, sărbătorind în pustie, s-au închinat chipului turnat din aur [*Ex. 32:4.*]. În perioade de criză şi război, posteau [*Îs. 58:4.*]. Iar în Ierusalim, în timp ce prăznuiau, cruce Stăpânului i-au înălţat [*În. 18:28.*], o, zile de prăznuire ale iudeilor, a căror strălucire este înşelare şi a căror desfătare sfârşeşte cu moarte.

Dar sărbătorile creştinilor sunt sfinte şi mai presus de fire şi cu adevărat izvoare şi comori ale mântuirii, căci cea dintâi sărbătoare a noastră propovăduieşte venirea lui Dumnezeu la oameni, iar îndată după aceasta închipuie sfinţirea apelor şi mitra botezului, a treia, dezlegarea morţii şi trofeul crucii, şi darul învierii şi eliberarea părinţilor binevesteşte. A patra binevesteşte temeiul urcuşului nostru la cer şi strigă şederea de-a dreapta. A cincea, pogorârea Duhului Sfânt trâmbiţează ploaia miilor de haruri, acestea sunt sărbătorile pe care le-a făcut Domnul să ne bucurăm şi să ne veselim întru ele. [*Ps. 117:24.*]

Căci între cele pe care ieri le-am săvârşit care oare nu a fost minunată şi străină sau înfricoşătoare şi plină de slavă? Căci ce minune s-a petrecut în sărbătoarea de ieri? Dar vă rog ascultaţi cu îngăduinţă, căci poate o limbă de lut încerca să transmită tainele lui Dumnezeu? Deci care a fost minunea sărbătorii de ieri? Taina cea netălcuită a dumnezeirii şi omenităţii, naşterea fără dureri, o întrupare care a dat formă celui fără formă, naştere străină, început şi totodată fără de început celui născut. Pe de o parte, în ceea ce priveşte omenitatea s-a făcut început, iar pe de altă parte, dumnezeirea a rămas fără de început, chipul a luat chip şi sfânta Treime nu S-a înmulţit în pătrime unirea celor două firi şi naşterea unui singur fiu, unirea neamestecată a Cuvântului şi trupului, şi Cel născut cu trupul Dumnezeu este de la Tatăl iar de la mine om este,

O, taină înfricoşătoare şi străină Cine a mai văzut vreodată că Împăratul a purtat chipul blestemului. Sau ar putea vreodată ochiul cuprinde soarele întreg? Dar trupul, ar putea altcândva să fie unit după fire cu Dumnezeu în chip neschimbat, dacă nu ieri? Când Sfânta Fecioară pântecele a împrumutat, iar Cuvântul prin auz a intrat, iar Duhul cel Sfânt a plăsmuit templul cel viu, iar cel Preaînalt în chipul robului [*Filip. 2:7.*] s-a deşertat pe Sine. Dar taina dumnezeieştii iconomii a purtat-o pântecele Fecioarei, o pântece mai lat decât cerurile. O, naştere care ai

purtat mântuirea! O pântece de lut şi cămară de nuntă a Creatorului! O, Naştere izbăvitoare a păcatului lumii. O! taină al cărei chip este cu neputinţă a-l tâlcui! O! naştere, dar nu început al existenţei lui Dumnezeu, nu schimbare a fiinţei, nu micşorare a puterii, nu despărţire de Cel ce fără de început s-a născut, ci unirea lui Dumnezeu şi cu trupul, în împreunarea firilor, binecuvântarea naşterii, venirea lui Dumnezeu, taina cea din veac ascunsă în Dumnezeu [*Col. 1:26.*], taina nedespărţirii firilor, dezlegarea blestemului, [*Gal. 3:13.*] ridicarea osândei [*Gen. 2:17.*] şi existenţa cea fără de început a Fiului celui Unul născut şi naşterea din fecioară după trup şi închinarea de la toată zidirea şi dăruind şi binevestind poporului întreg, Lui fie slava în vecii vecilor. Amin.

traducere şi adaptare: Laura Enache

(Sfântul Proclu, episcop de Cizic - Omilii la Naşterea Domnului, Editura Sophia)

Cuviosul Paisie Aghioritul: Inima noastră - adevărata peşteră din Betleem

Frescă din naos, Chilia Sfântul Ipatie, Mănăstirea Vatopedi, Muntele Athos, 2015. Facere a iconarului Ioan Popa

A fost întrebat odată Părintele Paisie:
– Când mergeam la universitate, Gheronda, îmi puteam supraveghea sporirea după note. Aici, în viaţa duhovnicească, nu ştiu unde mă aflu.

– Şi aici o poţi supraveghea, după gândurile tale. Dacă îţi vin mereu gânduri rele şi le alungi şi iarăşi vin şi iar le alungi, trebuie să ştii că ai trecut în locul (clasa) pocăinţei şi te nevoieşti. Dacă îţi vin uneori gânduri rele şi le alungi, iar alteori bune şi dacă cele rele sunt zero, iar cele bune zece, potrivit cu monadele, poţi pune şi nota. Dacă vezi, de pildă, că gândurile rele s-au împuţinat şi mai multe sunt cele bune, să ştii că s-au micşorat zerourile şi s-au mărit decarii îmbunătăţindu-se astfel notarea ta. Când încetează să mai vină gândurile rele şi vin numai bune, atunci să ştii că s-a făcut curăţirea, adică ţi s-a curăţit inima ta, peştera ta, transformându-se în Peştera din Bethleem.

Sursa: Cuviosul Paisie Aghioritul, Epistole, Editura Evanghelismos, p. 164

– Gheronda Paisie, daţi-mi o binecuvântare pentru praznicul Naşterii Domnului ce se apropie!

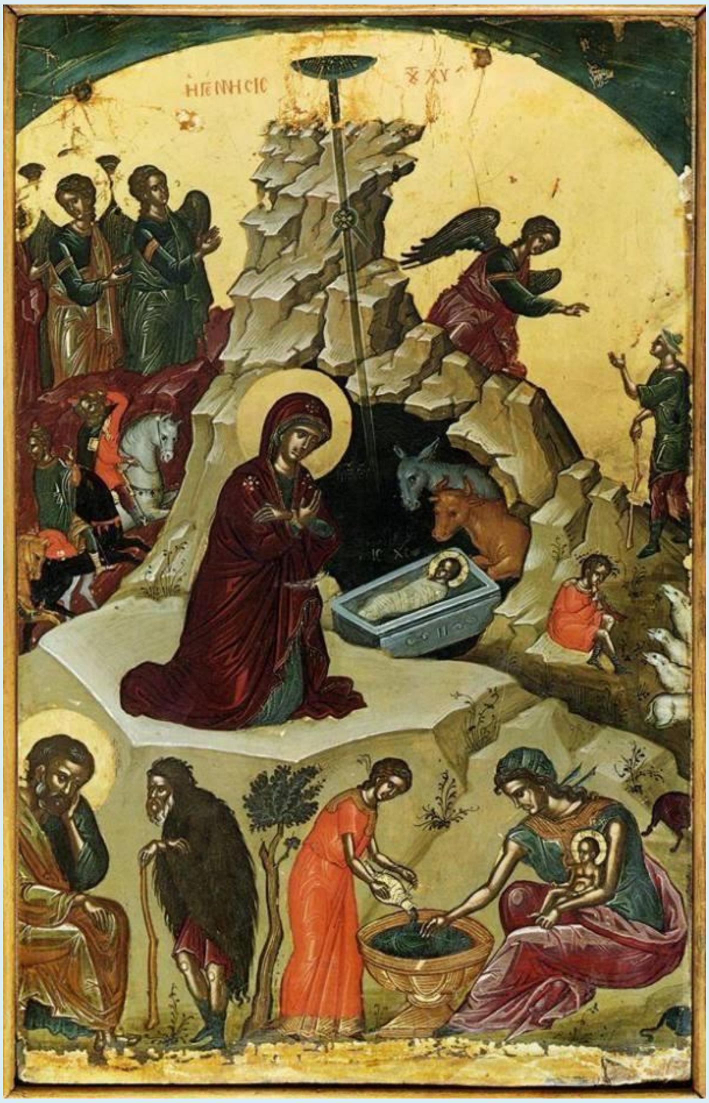
– Îţi doresc ca Hristos şi Maica Domnului să te aibă lângă Ei, precum l-au avut pe mieluşelul de lângă iesle. Cred că a dus-o bine, la fel ca viţeluşul şi măgăruşul care L-au încălzit pe Hristos în iesle… „Cunoscut-a boul pe stăpânul şi asinul ieslea domnului său”, spune proorocul Isaia. Au cunoscut Cine se afla în iesle şi de aceea L-au încălzit cu nările lor. L-au simţit pe Creatorul lor! Dar şi măgăruşul, de câtă cinste s-a învrednicit să-L ducă pe Hristos în Egipt! Boierii aveau trăsuri brodate cu aur, dar Hristos ce a folosit? Ce bine era dacă aş fi fost eu acest măgăruş!

Sursa: Gheronda Paisie Aghioritul, Tomos E

Traducere de Ierom. Ştefan Nuţescu, Chilia Bunavestire, Sfântul Munte Athos

Posted by Laurențiu Dumitru

Cuviosul Iosif Isihastul - Cuvânt la praznicul Naşterii Domnului

Icoana Naşterii Domnului, Mănăstirea Stavronikita, Sfântul Munte Athos, facere de Theofan Cretanul

Hristos Se naște, slăviți-L!

Hristos Se naște pentru a mântui pe toți oamenii. Bucurați-vă, deci, și vă veseliți cu îngerii și cu păstorii, împreună cu toată zidirea, iubiți fii ai lui Iisus Hristos, Domnul nostru.

Mai întâi vă aduc, precum magii, vestea strălucitoare că dulcele Iisus Se naște și întreaga fire se bucură și răspândește bună mireasmă, deoarece vede purtat în brațe pe Creatorul ei. Îngerii se bucură împreună și cântă cu glas melodios: „Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace”!

Pentru că S-a născut Domnul păcii. Cel care a făcut veacurile și înainte de veacuri era, și care în tăcere deplină a făcut Puterile cerești ale Sfinților îngeri.

Acela, astăzi, este ținut în brațe de prea dulcea Sa Mamă. Este alăptat și crescut ca să ne mântuiască pe noi toți.

S-a născut dulcele Iisus ca să ne nască din nou pe noi. S-a făcut om, pentru ca să ne arate modul în care putem să-L urmăm și să imităm faptele Lui. Ne-a lăsat porunci pentru ca să nu ne rătăcim alături de cale și să pășim în întuneric.

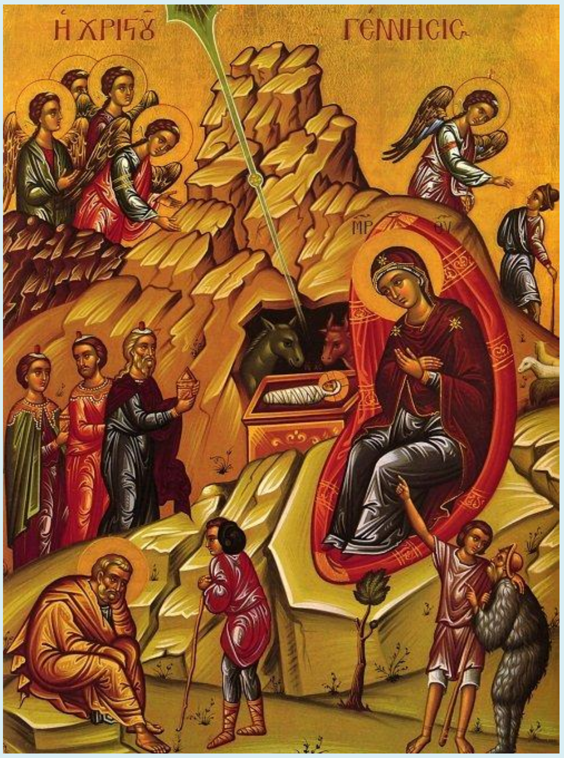
A luat trup dulcele Iisus pentru ca noi să ne bucurăm de această fericită înrudire. Să devenim frați ai lui Hristos și fii ai Preacuratei Sale Maici. Și, în cele din urmă, să devenim întru toate următori lui Hristos și fii după har ai Tatălui Ceresc.

Gheron Iosif (Isihastul) (1898-1959) din Mărturii din viața monahală, Scrisoarea 56 (fragment), editura Bizantină, pp. 263-264.

Posted by Laurențiu Dumitru

Zaharia (Zaharou) de la Essex: Hristos - unicul dar adevărat de Crăciun

Hristos este darul lui Dumnezeu pentru om și darul omului pentru Dumnezeu, dar Hristos este și darul cel desăvârșit pe care fiecare dintre noi îl poate aduce aproapelui său.

În rai, Dumnezeu Se oferea pe Sine lui Adam drept pildă de urmat, iar cel dintâi zidit se hrănea cu această contemplație. Însă prin cădere el a pierdut această vedere nemijlocită a Feței lui Dumnezeu. Atunci s-a „ascuns de la fața Domnului Dumnezeu”[1] și a început să se teamă că va muri dacă Îl va vedea pe Ziditorul său. În Cartea Judecătorilor citim că Manoe a zis către femeia sa: „De bună seamă avem să murim, căci am văzut pe Dumnezeu!”[2]. Atunci când Hristos a venit pe pământ și a luat asupră-Și smerita fire omenească din Sfânta Fecioară, El a putut să Se apropie de om fără să-l înspăimânte, aducând în lume Chipul Tatălui prin deșertarea Sa de Sine. Hristos a devenit darul negrăit al lui Dumnezeu pentru întreaga omenire, deoarece a făcut cu putință ca omul să vadă din nou Fața lui Dumnezeu în El Însuși, așa cum i-a spus lui Filip: „Cel ce M-a văzut pe Mine a văzut pe Tatăl”[3]. Asumându-Și smerita fire omenească, Hristos a viețuit fără de păcat și a făcut cunoscute slava, desăvârșirea și dreptatea lui Dumnezeu-Tatăl, precum și dragostea Sa „până la sfârșit”, prin care „harul mântuitor al lui Dumnezeu s-a arătat tuturor oamenilor”[4]. Astfel, Hristos L-a îndreptățit pe Tatăl față de oameni. Căci dacă Dumnezeu este așa cum ni L-a descoperit Hristos, cine poate intra la judecată cu El? „Căci Dumnezeu așa a iubit lumea, încât pe Fiul Său Cel Unul-Născut L-a dat ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică”[5].

Hristos este totodată și rodul cel mai ales, darul cel mai bun al neamului omenesc către Dumnezeu-Tatăl, căci ca om El a trăit o viață fără de păcat, împlinind toate poruncile dumnezeiești și mai cu seamă marea poruncă a mântuirii lumii. Virtutea Lui „a acoperit cerurile și tot pământul”[6], și El a adeverit cuvântul Proorocului care zice că „Împăratul este împodobit cu frumusețea mai mult decât fiii oamenilor”[7]. Hristos a arătat o asemenea desăvârșire a vieții încât lui Dumnezeu I-a bineplăcut să-l vadă pe om așa cum îl concepuse înainte de întemeierea lumii. De aceea, la sfârșitul vieții Sale pământești, „după ce a săvârșit, prin El însuși, curățirea păcatelor noastre”, Iisus a șezut de-a dreapta slavei Tatălui[8]. De asemenea, Hristos l-a îndreptățit pe om înaintea lui Dumnezeu pentru că în El vedem Persoana cea adevărată, Omul cel adevărat, întru Care într-atât a binevoit Dumnezeu-Tatăl[9], încât la Cincizecime a revărsat precum ploaia pe pământ darurile Duhului Sfânt, ca mărturie a împăcării omului cu Dumnezeu.

Acum, în Hristos omul are din nou o pildă vrednică de urmat: dacă Îi calcă pe urme, devine asemenea Lui și află mântuirea, căci Tatăl îl primește și îi dăruiește harul înfierii, care îl face mădular al „Bisericii celor întâi născuți”[10]. Dacă omul urmează pilda Domnului, Dumnezeu îl primește ca fiu și moștenitor pentru a împărăți împreună cu El în veci. Atunci când ne unim cu Hristos, Dumnezeu-Tatăl ne face părtași întregii Lui slave. Vedem, așadar, că Hristos Îl îndreptățește pe Dumnezeu înaintea omului, dovedind prin propria-I moarte nețărmurita Lui dragoste pentru lume, și în același timp îl îndreptățește pe om înaintea lui Dumnezeu, dovedindu-I Tatălui că omul poate deveni asemenea Lui. Prin urmare, datorită acestei îndoite îndreptățiri, omul nu poate să-L învinuiască niciodată pe Dumnezeu, Care rămâne binecuvântat în veac.

Totuși, înainte de toate, este foarte important pentru noi să știm că Hristos este darul cel mai de preț pe care fiecare om îl poate aduce aproapelui său. În această perioadă obișnuim să împărțim daruri, însă, în realitate, acestea sunt numai umbra a ceea ce s-ar cuveni să le oferim semenilor noștri. Cel mai mare dar pe care îl putem aduce este Însuși Hristos. El este darul prin excelență. Le oferim semenilor noștri ceea ce avem, pe Hristos Care împărățește în inimile noastre, precum i-a spus Sfântul Apostol Petru slăbănogului de la Poarta Frumoasă: „Argint și aur nu am; dar ce am, aceea îți dau. În numele lui Iisus Hristos Nazarineanul, scoală-te și umblă!”[11]. Nu este nimic mai măreț, nimic mai înalt decât a-L avea pe Hristos și numai pe El ca și conținut al inimii noastre, și a-L oferi celor din jurul nostru.

Atunci când chipul Domnului se întipărește în inima omului și omul poartă în sine pe Duhul Sfânt, el devine un dar pentru întreaga lume și pentru semenii lui; devine o prezență binefăcătoare, care își slujește frații smerit, în tăcere. Hristos este dragostea desăvârșită a Tatălui. Din clipa în care această iubire

dumnezeiască se sălășluiește în inima omului, toate faptele lui vor răspândi buna ei mireasmă. Astfel omul împărtășește semenilor lui sfințenia acestei iubiri, iar acest chip al slujirii față de aproapele dobândește valoare veșnică. Atunci când omul Îl poartă pe Hristos înlăuntrul său, prin pilda lui smerită el devine o evanghelie pentru ceilalți. Îl oglindește pe Hristos și prin el oamenii ajung să-L cunoască pe Dumnezeu. „Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, încât ei să vadă faptele voastre cele bune și să-L slăvească pe Tatăl vostru Cel din ceruri", zice Domnul[12].

Atunci când devenim purtători ai lui Hristos, îi ajutăm pe semenii noștri pe calea lor către mântuire, le ușurăm povara și le oferim o pildă de bunătate, pentru că dăm mărturie despre Cel pe Care L-am zămislit în inima noastră. De fiecare dată când ne întâlnim cu frații noștri le împărtășim viață și răspândim buna mireasmă a lui Hristos, devenind împreună-lucrători cu Dumnezeu la renașterea lor duhovnicească. Dacă suntem purtători ai cuvântului Său, ai harului și ai bucuriei izbăvitoare a mântuirii Lui, devenim pentru frații noștri un îndemn la iubire și la săvârșirea a toată fapta bună, după cum spune Sfântul Pavel în Epistola către Evrei[13]. Atunci nu va ieși de pe buzele noastre niciun cuvânt rău, ci doar cuvinte „drese cu sare"[14], adică cu har, cuvinte ce pot înștiința cu har inimile semenilor noștri[15]. Atunci când Hristos trăiește în noi, tot ceea ce facem, rostim sau gândim despre semenii noștri poartă o meridă, o părticică de iubire din acea plinătate a iubirii dumnezeiești pe care o prăznuim de Crăciun. Dacă Îl primim pe Hristos și credem în El, Domnul ne va da puterea să devenim fii ai lui Dumnezeu[16] și în același timp un dar unii pentru alții. Aceasta este chemarea noastră. Atunci când împlinim legea lui Hristos, Îl iubim pe Dumnezeu din toată inima și pe frații noștri ca pe noi înșine, căci ei au devenit viața noastră.

Cât de minunat este să purtăm viața lui Hristos înlăuntrul nostru, să o facem să se oglindească în jurul nostru în tot ceea ce săvârșim și să le împărtășim această viață semenilor noștri, devenind astfel împreună-lucrători la mântuirea întregii lumi[17]! Atunci se împlinește cu adevărat în noi chemarea pe care Domnul a rânduit-o pentru om la începutul zidirii, aceea de a deveni părtaș la Firea și la slava Sa[18].

Cuvântul lui Dumnezeu Cel de neatins și nevăzut S-a făcut văzut și simțit în zidirea Sa: „Cerurile spun slava lui Dumnezeu și facerea mâinilor Lui o vestește tăria", zice Psalmistul[19]. La plinirea vremii, El a luat trup din Preasfânta Fecioară, a devenit tangibil, palpabil, după cum spune Sfântul Evanghelist Ioan[20], și a viețuit printre noi. Pe Hristos Îl putem simți și pipăi și în noi: atunci când chemăm sfântul Său Nume, El Se întrupează încetul cu încetul în inimile noastre și astfel devenim purtători ai prezenței Lui. El poate fi simțit și pipăit, și Se poate sălășlui și înlăuntrul nostru atunci când cuvântul Său

„locuieşte în noi cu bogăţie”[21], atunci când vieţuim după poruncile Sale şi ne împărtăşim cu Pâinea Vieţii, Care S-a pogorât din cer pentru noi[22].

Cuviosul Sofronie spune că Hristos este singura Persoană adevărată, Cel ce este cu adevărat: „Eu sunt Cel ce sunt”[23], zice Domnul Însuşi. Dar şi omul este un potenţial ipostas, deoarece este zidit după chipul şi după asemănarea lui Hristos. De fapt, el este zidit după chipul energiei ipostatice care îşi are obârşia în Tatăl şi care i se împărtăşeşte omului prin Fiul în Duhul Sfânt. Hristos este „strălucirea slavei Tatălui, pecetea neschimbată a Fiinţei şi a Firii Lui”[24], singurul chip adevărat al Persoanei Lui. Când omul se desăvârşeşte ca persoană, el devine chip al Unicului Chip al lui Dumnezeu, Care este Hristos.

Atunci când, din pricina căderii, omul a încetat să-L mai vadă pe Dumnezeu în rai, el şi-a pierdut şi adevăratul ipostas, pe care ar fi trebuit să-l desăvârşească prin păzirea poruncilor dumnezeieşti. Când Hristos a luat asupră-Şi firea omenească de la Preasfânta Fecioară şi a vădit pe Chipul Său slava Tatălui, i-a dat omului din nou putinţa să contemple cu adevărat Chipul dumnezeiesc şi să se străduiască din răsputeri să I se asemene. Contemplarea pe care Hristos i-o dă omului îl ajută pe acesta să nu se rătăcească pe cale şi să vieţuiască într-o perspectivă ipostatică. Această nouă vedere a lui Dumnezeu precum şi legătura personală pe care omul o are cu Hristos, îl ajută să devină şi el un ipostas adevărat, înzestrat cu plinătate omenească şi dumnezeiască. Doar prin părtăşia sa la Ipostasul desăvârşit al lui Hristos omul poate să-şi lărgească fiinţa şi să devină persoană adevărată. Sfântul Sofronie spune că „prin lucrarea acestei Lumini înlăuntrul celui ce se pocăieşte, se vădeşte o minunată floare: Persoana-Ipostasul”[25]. Din această perspectivă pot fi înţelese şi cuvintele lui Dumnezeu către Iacov: „Pentru că ai fost tare cu Dumnezeu; şi cu oamenii puternic vei fi”[26].

Îndelung pătimitorul Iov L-a prevestit pe Hristos ca fiind mijlocitorul dintre Dumnezeu şi om, zicând: „Cine este cel ce îşi va pune o mână pe umărul lui Dumnezeu şi cealaltă mână pe umărul omului şi va mijloci la împăcarea lor?”[27]. Hristos a devenit Noul Adam prin Întruparea Sa şi prin mijlocirea împăcării omului cu Dumnezeu, împăcare pe care a izbutit să o obţină prin aceea că L-a îndreptăţit pe Dumnezeu înaintea omului şi pe om înaintea lui Dumnezeu. Atunci când omul devine o persoană adevărată, el devine un alt Adam după asemănarea Noului Adam. Devine „preoţie împărătească” şi ia asupra sa slujirea împăcării neamului omenesc cu Dumnezeu. Atunci el „va ieşi la adevăratul său lucru şi la adevărata sa lucrare până la înseratul vieţii lui”[28], desăvârşind sfinţenie întru frica lui Dumnezeu şi aducând fiecare făptură înaintea Lui în rugăciune de mijlocire.

Când Îl dobândește pe Hristos și face ca principiul ipostatic să fie lucrător în el, omul nu-și împarte ipostasul cu alții, căci fiecare ipostas omenesc este unic, precum unic este și fiecare Ipostas al Sfintei Treimi. Însă el împarte cu ei conținutul ipostasului său, care este iubirea dumnezeiască. Cu alte cuvinte, el trudește împreună cu Dumnezeu pentru ca și frații lui să devină persoane adevărate. Având această înclinație lăuntrică, el îi ajută pe cei din jur să se apropie și mai mult de Hristos prin aceea că le dă putința să-L vadă în el pe Dumnezeu. Sporind „în creşterea lui Dumnezeu"[29], tot omul care se sfințește devine un nou Adam, mijlocind înaintea lui Dumnezeu pentru mântuirea întregii lumi. Din perspectiva aceasta putem înțelege însemnătatea pe care o are mijlocirea sfinților, care sunt prietenii lui Dumnezeu și în care Dumnezeu Se preamărește. După cum spune Sfântul Apostol Pavel în Epistola către Efeseni, omul nu poate înțelege lărgimea, lungimea, adâncimea și înălțimea iubirii lui Hristos decât „împreună cu toți sfinții"[30], împreună cu prietenii Noului Adam.

[1] Fc. 3, 8.
[2] Jud. 13, 22.
[3] In. 14, 9.
[4] Tit 2, 11.
[5] In. 3, 16.
[6] Cf. Avac. 3, 3.
[7] Cf. Ps. 44, 3
[8] Cf. Evr. 1, 3.
[9] Cf. Mt. 3, 17; Mt. 17, 5; Lc. 3, 22.
[10] Cf. Evr. 12, 23.
[11] Fapte 3, 6.
[12] Mt. 5, 16 (Sfânta Scriptură în traducerea IPS Bartolomeu Anania).
[13] Cf. Evr. 10, 24.
[14] Cf. Col. 4, 6.
[15] Cf. Ef. 4, 29.
[16] Cf. In. 1, 12.
[17] Cf. 1 Cor. 3, 9.
[18] Cf. 2 Pet. 1, 4.
[19] Ps. 18, 1.
[20] Cf. 1 In. 1, 1.
[21] Col. 3, 16.
[22] Cf. In. 6, 41.
[23] Ieş. 3, 14.
[24] Cf. Evr. 1, 3 (Sfânta Scriptură în ediția de la 1914); Arhim. Sofronie, On prayer, Mănăstirea Stovropighie Sfântul Ioan Botezătorul, Essex, 1996, p. 201.
[25] Arhim. Sofronie, Vom vedea pe Dumnezeu precum este, trad. Ierom. Rafail Noica, Ed. Sophia, București, 2005, p. 265.
[26] Fc. 32, 28 (Sfânta Scriptură în traducerea IPS Bartolomeu Anania).

[27] Cf. Iov 9, 33 (Sfânta Scriptură în traducerea IPS Bartolomeu Anania).
[28] Cf. Ps. 103, 24.
[29] Col. 2, 19.
[30] Cf. Ef. 3, 18-19.

Sursa:
https://www.pemptousia.ro/2021/12/hristos-unicul-dar-adevarat-de-craciun/

Sfântul Antim Ivireanul - Cuvânt de învăţătură la Naşterea Domnului nostru Iisus Hristos (I)

„Că nu pe îngeri cândva au luat, ci sămânţa lui Avraam au luat“, zice fericitul Pavel în 2 capete către evrei.

Două firi mai alese şi mai de cinste a făcut Dumnezeu, adică cea îngerească şi cea omenească; căci ca pe înger şi pe om i-a făcut Dumnezeu după chipul său, precum zice la capul cel dintâi al Facerii: „Să facem om după chipul nostru şi după asămânare“.Însă nu pentru trup, ci pentru suflet este făcut omul după chipul lui Dumnezeu, căci ca Dumnezeu nu are trup, ci este duh, după cum zice Hristos: „Duh este Dumnezeu". Îngerul încă este duh, că aşa zice prorocul David: „Cela ce face pe îngerii săi duhuri". Şi sufletul omului este duh, că iarăşi acelaşi proroc zice: „Lua-vei duhul lor şi se vor sfârşi şi în ţărâna sa se vor întoarce".

- ⇒ *Dumnezeu este nevăzut, îngerul este nevăzut şi sufletul omului este nevăzut.*
- ⇒ *Dumnezeu este nemuritor, îngerul este nemuritor şi sufletul omului este nemuritor.*
- ⇒ *Dumnezeu are înţelegere şi voie, îngerul are înţelegere şi voie şi sufletul omului are înţelegere şi voie.*

Deci amândouă firile acelea era căzute, pentru trufie: îngerul pentru căci au poftit să fie asemenea lui Dumnezeu, după cum zice la Isaia în 14 capete: „Sui-mă-voi deasupra norilor şi voi fi asemenea celui de sus înalt", şi pentru aceia l-

au înbeznat Dumnezeu întru prăpastiile iadului şi omul iar vrea să fie asemenea lui Dumnezeu, că auzind din gura şarpelui că în ce zi va mânca din lemnul cunoştinţii se va face Dumnezeu; şi pentru căci a mâncat, fu izgonit şi el din grădina desfătării şi a luat blestem ca să între în pământul dintru carele s-a luat.

Iar acum Dumnezeu dăruieşte omului mila sa, că a luat spre sine firea lui cea căzută, iar îngerului nu va să-i arate acea milă; şi pentru aceia n-a luat spre sine firea lui, după cum zice fericitul Pavel: „Că nu pe îngeri cândva a luat, ci sământa lui Avraam a luat“.

Drept aceia am a zice înaintea dragostei voastre, în vorba ce voi să fac astăzi (patru) pricinile pentru ce a luat Dumnezeu firea omenească şi n-a luat cea îngerească; aşijderea şi pentru ce a luat spre sine Fiul lui Dumnezeu firea omenească şi n-a luat altă faţă a dumnezeirii, adeiă Tatăl sau Duhul Sfânt, care pricini le vom spune foarte pe scurt, pentru ca să nu vă dăm supărare. Ci mă rog lui Dumnezeu să-mi dea ajutor şi pe dumneavoastră vă poftesc să ascultaţi cu dragoste.

Pricina cea dintâi, pentru care a luat Dumnezeu spre sine firea omenească, iar nu cea îngerească este că îngerii n-au pierit toţi, ci au rămas din ei mulţi, iar oamenii era căzuţi toţi, pentru păcatul născutului celui dintâi. Şi ne putem încredinţa de aceasta din pilda ce zice Domnul Hristos la Luca, în 15 capete, zicând: ***„Care om dintru voi, având 100 de oi şi pierzând una dintr-însele, au nu va lăsa cele 99 în pustie şi va merge după cea pierdută, până o va afla; şi, aflând-o, o pune pe umărul lui, bucurându-se“?*** Omul acela se înţelege a fi Domnul Hristos. Că aşa zice prorocul David: „Ieşi-va omul la lucrul său şi la lucrarea sa până în seară“. Iar cele 99 de oi să înţeleg cele 9 cete de îngeri pe care, lăsându- i Hristos în cer, a venit pe pământ să caute oaia cea rătăcită, adică firea cea omenească, care era depărtată de Dumnezeu, pentru păcat şi era rătăcită în lume. Că aşa, zice David către Dumnezeu: „Rătăcii ca o oaie pierdută, cearcă pe robul tău“. Aflat-a Hristos pe acea oaie rătăcită şi a luat-o pe umerile sale, adică a luat spre sine firea omului, după cuvântul apostolului Domnului < care > zice: „Se arată în trup“.

Încă putem înţelege aceasta şi dintr-altă pildă a lui Hristos, carele zice: ***„Care femeie având 10 bani şi va pierde unul dintr-înşii, au nu aprinde lumânare şi mătură casa şi caută cu dinadinsul, până- l găseşte?”***

Femeia aceia să înţelege a doua faţă a dumnezeirii, carele lăsând în cer 9 bani, adică 9 cete de îngeri, s-a pogorât pe pământ să caute banul cel pierdut, adică firea omenească, cu lumânarea aprinsă, adică cu învăţăturile cele dumnezeeşti. Că aşa zice David: „Luminătoriul picioarelor mele este legea ta şi lumina cărărilor mele“.

Aflat-a banul acela al doilea chip al dumnezeirii, adică Fiul lui Dumnezeu, că s-a îmbrăcat cu trup omenesc, după cuvântul evanghelistului Ioan: „Şi cuvântul trup s-a făcut“.

Drept aceia îngerii n-au fost pierit toţi, căci că a mai rămas din ei 9 cete în cer, iar firea omenească era toată pierdută, care se înţelege oaia şi banul cel pierdut şi Hristos l-a aflat.

A dooa pricină pentru care au luat Dumnezeu spre sine firea omenească, iar nu cea îngerească, căci că omul a greşit din slăbiciune, având pe sine trup, carele l-a plecat pe lesne la păcat. Iar îngerul a greşit din firea cea rea, neavând trup pre sine. Că în trei chipuri greşeşte omul: sau din slăbiciune, sau din neştiinţă, sau din firea cea rea.

- ⇒ *Deci păcatul din slăbiciune este împotriva lui Dumnezeu Tatăl, căci că Tatăl se cheamă, întru tot puternic.*
- ⇒ *Păcatul dintru neştiinţă este împotriva Fiiului, că Fiul lui Dumnezeu se cheamă înţelepciune.*
- ⇒ *Păcatul din firea cea rea este împotriva Duhului Sfânt, căci că Duhul Sfânt se cheamă bun.*

Deci care om va greşi din slăbiciune, sau din neştiinţă, îl va erta Domnul mai lesne, de se va pocăi. Că aşa zice David: „Păcatul tinereţelor mele şi al neştiinţii mele nu-l pomeni“. Iar cine greşeşte din firea cea rea împotriva Duhului Sfânt, omului aceluia nu-i iartă Dumnezeu lesne păcatul. Că aşa zice Domnul Hristos: „Tot păcatul şi hula se va ierta oamenilor, iar hula care este spre Duhul Sfânt nu se va ierta oamenilor".

Şi sunt păcate de moarte 7, carele sunt şi împotriva Duhului Sfânt, făr'de nici o greşeală, de vreme ce sunt neiertate, dacă nu se va face la dânsele căzuta vindecare;

- *păcatul cel dintâi este trufia, dintru carele se naşte semeţia şi neascultarea;*
- *al doilea este zavistia, dintru carele se naşte vrăjmăşia şi uciderea;*
- *al treilea este iubirea de argint, carele se numeşte a doua închinare de idoli, dintru carele se nasc toate relele;*
- *al patrulea este călcarea de lege, adică nebăgarea în seamă celor hotărâte şi aşezate în legi şi în pravile, dintru carele se naşte necredinţa şi lepădarea de Dumnezeu;*
- *al cincilea este sămânarea de vrajbă între fraţi şi între prieteni, care păcat l-a aflat singur satana; şi cine are acel nărav este asemenea diavolului;*

- *al şaselea este nădejdea cea necuvioasă ce are neştine la multa mila lui Dumnezeu şi nu se părăseşte de păcate, socotind că-l va ierta, dintru carele se naşte netemerea de Dumnezeu şi toată necurăţia;*
- *al şaptelea, cel mai de pe urmă şi mai mare şi mai rău decât toate este oceaania, adică deznădăjduirea de mila lui Dumnezeu, socotind că nu-l va ierta nici cu un mijloc, dintru carele se naşte moartea cea sufletească şi munca cea vecinică a iadului.*

Şi cine va avea vreunul dintr-aceste păcate şi nu va vrea să se părăsească de dânsul, mai bine să nu-l fi născut mumă-sa, că „îi este cerbicea lui vână de fier şi fruntea lui de aramă“, după cum zice Isaia în 48 de capete.
Şi pentru aceia a luat Domnul spre sine firea omenească, iar nu cea îngerească, căci omul a greşit din slăbiciune împotriva lui Dumnezeu Tatăl, iar îngerul a greşit din firea lui cea rea, împotriva Duhului Sfânt.

A treia pricină pentru care a luat Domnul spre sine firea omenească, iar nu cea îngerească este că îngerul a greşit de bună voia lui, iar pe ticălosul om l-a înşelat şarpele. Că a două chipuri este păcatul: unul este chiar al nostru, carele-l facem noi înşine, iar altul este păcatul cel străin, care îl face alt om şi rămânem şi noi părtaşi acelui păcat străin. Şi ne ceartă Dumnezeu şi pentru păcatele cele străine, precum este şi în trupul omenesc. Că pentru un mădular, când este bolnav, pătimesc toate mădularele, aşijderea şi în lumea care se cheamă trup, adică biserica lui Hristos, creştinii, pentru un om rău pe mulţi oameni buni îi ceartă Dumnezeu, precum se vede aceasta în multe cărţi şi în multe istorii, că s-a făcut de multe ori, în bogate locuri. Că după cuvântul apostolului ce zice că „puţin aluat toată frământătura dospeşte", aşa şi răutatea şi păcatul unuia pricinuieşte la mulţi mare pacoste.

Drept aceia prorocul David se ruga lui Dumnezeu să-l cruţe de păcatul cel străin. Pentru aceia a luat Dumnezeu spre sine firea omenească, iar nu cea îngerească, căci că îngerul a greşit de bună voia sa, iar omul a greşit dintru înşelăciune a cărui păcat este părtaş şi îngerul cel rău, adică diavolul, pentru că el a înşelat pre om, prin mijlocul şarpelui.

A patra pricină pentru care a luat Dumnezeu spre sine firea omenească, iar nu cea îngerească este căci că îngerul era mai de cinste decât omul; pentru aceia era dator şi mai tare să se ferească de păcat. Că cine este mai de cinste se cade să fie mai cu omenie; că îngerii sunt stele, iar omul este putrejune. Că aşa zice în cartea lui Iov în 25 de capete: „Stelele sunt necurate înaintea lui, dar cu cât mai vârtos omul, fiind putrejune şi feciorul lui vierme". (Drept aceia se cade omului celui sufletesc, adică celui bisericesc) să fie mai cu omenie decât mireanul, pentru ca să ia pildă şi învăţătură fieştecine de la el, văzând faptele lui cele bune.

Pentru aceia şi Hristos, pe oamenii cei sufleteşti îi numeşte sare, zicând: „Voi sunteţi sarea pământului"; deci de se va strica sarea, cu ce se va mai săra? Îi numeşte lumină, zicând: „Voi sunteţi lumina lumii". Şi iarăşi: „Aşa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca, văzând faptele voastre cele bune, să mărească pe Părintele vostru cel ceresc". (Îi numeşte cetate, zicând: „Nu se poate ascunde cetatea în vârful muntelui". Îi numeşte făclie aprinsă, zicând: „Nimeni nu aprinde făclie să o puie sut obroc, ci în sfeşnic, ca să lumineze tuturor celor ce sunt în casă".
Că nu se mânie Dumnezeu atâta pe omul cel prost când face păcat, cât se mânie pe omul cel bisericesc şi pe omul cel de cinste. Şi pentru aceia li să cade să fie mai cu omenie şi nu li să cădea să facă păcat.

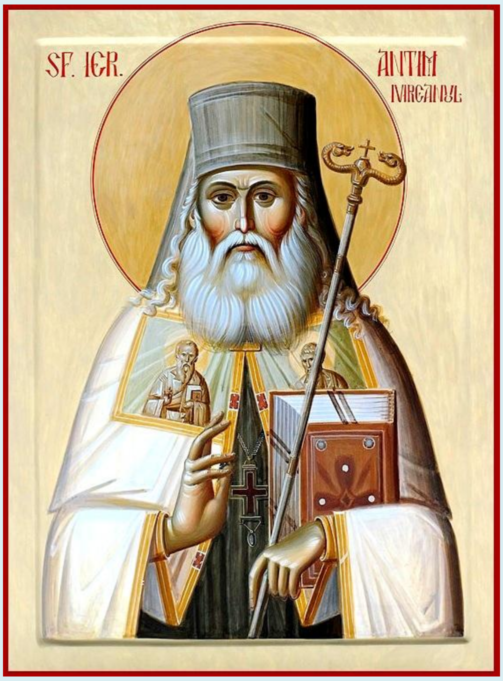
Deci pentru aceste patru pricini, ce-am zis, a luat Dumnezeu firea cea omenească, iar nu cea îngerească. Iar pentru ce a luat Fiiul lui Dumnezeu firea omenească, iar nu altă faţă a dumnezeirii, adică Tatăl sau Duhul Sfânt, încă sunt 4 pricini.

- ⇒ *Una, pentru căci se chiamă Fiul lui Dumnezeu înţelepciune au luat chipul omului ca să vindecere nepriceperea omului, prin care a căzut în păcat.*
- ⇒ *A doua, ca cela ce este Fiul lui Dumnezeu, făr' de ani, să se facă şi fiul omului, subt ani.*
- ⇒ *A treia, precum s-a făcut Fiul lui Dumnezeu fiul omului, să se facă şi fiul omului Fiul lui Dumnezeu, după cuvântul lui Ioan: „Şi dede lor putere a fi fii lui Dumnezeu".*
- ⇒ *A patra, fiind fiul faţa cea de mijloc, s-au făcut mijlocitor de a făcut pace întru Dumnezeu şi între om, după cum zice fericitul Pavel: „Că unul este mijlocitorul lui Dumnezeu şi oamenilor, omul Hristos Iisus".*

Iar pentru naşterea domnului Hristos, ce prăznuieşte astăzi luminat Sfânta Biserică, în ce chip s-a născut Fiul lui Dumnezeu din tată făr'de mumă şi cum s-a întrupat din mumă făr'de tată, nu trebuieşte iscoadă, de vreme ce este taina foarte mare, adică şi peste fire, ci numai cu credinţă şi cu mărire de cuvântări să ne închinăm lui, ca unui Soare al dreptăţii ce a răsărit din pântecele Fecioarei, nouă celora ce şădeam întru întunericul şi umbra morţii; şi din călduroasa inimă să-i mulţumim pentru multa şi nemăsurata milă ce a făcut cu noi, de-a înnoit firea noastră cea căzută, cu naşterea sa, căruia şi eu mă rog, nevrednicul, ca unuia ce este unul născut Fiu al lui Dumnezeu şi Dumnezeu adevărat, să dăruiască prea luminatului sănătate, viaţă norocită şi bună întemeiare, întru cinstit şi luminat scaunul măriei-sale, împreună cu toată luminata casa măriei-sale şi împreună cu dumneavoastră cu toţi şi cu tot norodul creştinesc ca de pururea să prăznuiţi în mulţi ani, luminat, cu toate cele bune şi de folos.

(Sfântul Antim Ivireanu – Didahii)

Sfântul Antim Ivireanul - Cuvânt de învăţătură la Naşterea Domnului nostru Iisus Hristos (II)

„Că iată vestesc vouă bucurie mare, care va fi la tot norodul, că s-a născut vouă astăzi mântuitor, carele este Hristos, Domnul, în cetatea lui David."

Multă veselie sufletească ne aduc nouă, celor credincioşi şi iubitori de prăznuire aceste cuvinte ale Sfintei Evanghelii de astăzi, dintre care cuvinte adunăm 2 lucruri minunate şi peste fire; una, că înţelegem o veste bună, care din veci nu s-a auzit, nici se va mai auzi până în veci şi alta, că auzim o bucurie mare care stinge toată jalea, toată întristăciunea şi toată lacrima de pe faţa pământului.

Aş pofti însă aceste cuvinte să le întind ca o masă desfătată înaintea dragostei voastre şi să vă fac un ospăţ sufletesc, după putinţă, puind în loc de bucate, cu multe feluri de bunătăţi drese, cuvântul cel de bună vestire şi în loc de băutură veselitoare, să dreg în paharul prea înţeleptelor capetelor voastre cuvântul cel de mare bucurie, pentru care lucru cerem putere de la Hristos, carele înţelepţeşte pe cei neînvăţaţi, ca să ne lumineze mintea şi să ne dea ajutor ca să putem îndulci cu ospăţul vorbelor inimile şi auzurile celor ce vor ospăta sufleteşte.

Decât celelalte nume, cu carele zice Isaia să se numească mântuitoriul, decât toate este, cel dintâi, minunat şi cu cuviinţă i se cuvine acest nume, că nu numai într-un lucru, ci în toate faptele sale minunat a fost: minunată zămislirea lui, minunată şi naşterea, minunată şi viaţa, învăţătura, moartea, înviiarea, înălţarea la cer; minunată a fost şi pohfala înălţării lui, că toate întru Dânsul au fost nouă înălţate şi minunate. Iar ce este prăznuirea noastră, aceasta de acuma, este mai

minunată decât toate, carele pomeneşte evanghelistul zicând: „Şi a născut pe Fiul său cel întâi născut şi l-a înfăşat pe dânsul şi l-a pus în iesle, pentru că nu aveau ei loc în casă.“ Că ce este mai minunat decât a zăcea în iesle Domnul tuturor? Şi nu fu lui alt loc în lume? Ce este mai minunat decât o mărire ca aceasta, să fie aruncat la locul dobitoacelor? Şi pentru căci văd îngerii pe Domnul cerurilor, aruncat în gunoaie, cântă: mărire lui Dumnezeu, celui din nălţime.

Şi naşterea aceasta n-a fost numai mântuitoare, ci şi minunată. Că despre o parte trebuie să ne minunăm de sfatul cel minunat al înţelepţiei lui Dumnezeu, iar de altă parte trebuieşte să mărim lucrul cel mare al bunătăţii lui. Că am câştigat astăzi pe Judecătorul cerului şi al pământului, carele surpând zapistul răutăţilor noastre, s-a milostivit de a rupt şi legăturile.
Câştigat-am astăzi pe Domnul, carele jugul cel vechi al robiei noastre, de pe grumazii noştri fărămându-l, întristăciunea lumii a veselit-o, cu slobozirea cea vecinică. Câştigat-am pe cel blând carele, Împăratul în toată lumea călcând cu paşii dreptăţii cereşti, tirania vrăjmaşului celui răpştitoriu a sfărâmat-o.

- ✓ *Astăzi a strălucit noul Adam, carele nu este locuitor ci domn şi stăpân al Raiului, pe carele frumuseţia pomului celui oprit nu-l va înşela, şarpele nu-l va vicleni, muiarea nu-l va amăgi.*
- ✓ *Astăzi a răsărit lumina întru întuneric.*
- ✓ *Astăzi, pe acela de carele se tulbura Cerul şi Cerul cerurilor, avându-l lumea, neştiind l-a câştigat.*

Văzut-au sfinţii, strămoşii noştri, minuni mari şi fără de număr: că Marea Roşie, desfăcându-se în două le-au făcut cale; focul, ca un stâlp luminându-le noaptea, le-au slujit; norul, de arşiţa şi zăduful zilei i-au umbrit; cerul, hrană îngerească le-a dat; piatra cea vârtoasă, pahar dulce le-au deschis; Iordanul, curgerile sale cele repede, spre fugă le-au întors; zidurile cele tari ale vrăjmaşilor, de glasul trâmbiţelor a căzut; soarele, pe cer zăbovind cu călătoria, a mărit ziua pentru izbândă. Iar minune ca aceasta nu s-a văzut niciodată, nici s-a auzit, ca cela ce este Unul Născut celui Preaînalt, pe carele puterile arhanghelilor cu frică îi slujesc, a se arăta pe sine, cu trup, oamenilor şi trupul carele l-a luat de la oameni să-l îndumnezeiască.

Drept aceia, decât este taina aceasta mântuitoare, de atâta este şi mai minunată; care necum limba omenească poate a o grăi, ce şi îngerii, care ne vestesc nouă astăzi bucuriia cea mare şi cântă mărirea lui Dumnezeu, nu este cu putinţă ca să o adevereze.

Ieşit-a - zice - poruncă de la cezarul August, să se scrie toată lumea, adică ca fieştecine numele său, la moşia sa şi la locul naşterii sale să şi-l spuie. Drept

aceia, cu pricina acestei porunci, s-a suit şi Iosif din Galilea, din cetatea Nazaretului, la Iudea, în cetatea lui David, care se cheamă Vithleem (pentru că era el din casa sa şi din moşia lui David), să se scrie cu Maria cea logodită lui, femeie, fiind grea. Iar osteneala şi greutatea călătoriei acesteia pe lesne o va putea cunoaşte fieştecine, de va vrea să socotească vremea şi cine au fost cei ce călătoreau. Că era pe la miezul iernii, când pământul şi apele sunt îngheţate de ger şi de vânturile cele reci; şi fecioara tânără şi ruşinoasă, care nici din casă nu era obişnuită a ieşi şi fiind aproape de a naşte, purcede pe o cale grea şi cu anevoie ca aceasta. Şi, apropiindu-se de Vithleem doar s-ar fi găsit vreo casă cuvioasă, ca să nască fecioara aceasta într-însa, iar însuşi iubitorul de sărăcie, Domnul, a poftit într-o coşare smerită, ca să se nască.

Şi fu, drept aceia (zice evanghelistul), fiind acolo s-a umplut zilele ei să nască. Şi era noaptea, care noapte era mai luminată decât soarele, întru care a răsărit soarele dreptăţii. Însă eu mai bine voi numai ziua aceia a fi noapte întru care omul cel dintâi, Adam, a poftit a fi asemenea lui Dumnezeu. Şi noaptea aceasta, între care a strălucit lumina cea cerească în lume, noul Adam, o voi numi zi.

Iar Sfânta Fecioară aştepta, cu mare poftă ceasul acela întru care, pe Dumnezeu ca un prunc, să-l ia în braţele sale şi cu mâinile sale să-l cuprinză şi cu ţâţele sale să-l aplece, fiind, drept aceia, toate întru linişte şi întru tăcere.

Făcându-şi noaptea calea sa jumătate ieşit-a aici, în lumina aceasta a noastră, ca un mire din cămara sa; ieşit-a, zic, nădejdea tuturor vecilor, bucuria îngerilor, mântuirea neamurilor, scularea celor morţi, izvorul milei, rădăcina vieţii. Ieşit-a cuvântul Tatălui, cu trup îmbrăcat, din trupul Fecioarei; ieşit-a gol, pentru ca să ne îmbrace pe noi, sărac ca să ne îmbogăţească, smerit ca să ne înalţe la cer, ca un prunc, ca să ne facă pe noi desăvârşit şi să ne dea nouă bucuria cea vecinică.

Auzitu-s-a, rogu-vă, vreodată, veste ca aceasta? A socotiţ că se va mai auzi? De aduce atâta bucurie la oameni o veste bună de aceste trecătoare, dar această veste cu cât mai vârtos va aduce bucurie mare la tot norodul, după cum a zis îngerul? Precum căldura soarelui trage aburul de pe pământ, în sus şi de acolo se pogoară rouă şi face pământul de rodeşte şi se veseleşte aşa şi prea curatul sângele Fecioarei, cu puterea Sfântului Duh, făr' de nici o sămânţă de bărbat, zămislindu-se, s-a făcut trupul Domnului Hristos carele, ieşind la lumină, ca cela ce este lumina cea adevărată, minunat a veselit tot neamul omenesc; şi născându-l, l-a făcut mai frumos decât ar fi fost înfrumuseţat cu tot felul de bunătăţi. Că el este izvorul bunătăţilor făr'de nici o stricăciune a fecioriei sale şi făr'de nici o simţire de durere a strălucit în lume acest sfânt prunc.

Obicei este, în multe părţi, ca tot cela ce ar duce roadă nouă de vânzare este iertat de toată datoria vămii lui. Drept aceia vrednic lucru a fost să fie Sfânta

Fecioară mântuită de toată vama datoriei durerii naşterii sale, că numai ea singură a adus lumii roadă nouă. Că toate femeile câte au născut în lume au adus roduri vechi, zămislite în tina păcatului celui strămoşesc; iar acesta pe carele l-a născut Sfânta Fecioară cu adevărat este roadă nouă, că este om zămislit din Duhul Sfânt şi numai om singur, ce şi Dumnezeu. Că singură ea a adus în lume această roadă frumoasă şi pentru aceia a rămas mântuită de toată vama naşterii cea cu durere, precum şi de toată stricăciunea fecioriei a rămas întreagă. Că cel ce venise în lume ca să facă pe toţ oamenii curaţi şi făr'de stricăciune n-ar fi fost nicidecum cu cuviinţă să facă Maicii sale stricăciune.

Drept aceia, ce este mai minunat şi mai slăvit decât această naştere? Că se întunecă mintea omului şi nu poate a le pricepe acestea, cum poate ca să nască Fecioara fiu? Şi prin venirea unui dar în lume se săvârşeşte taina a două daruri: că Ziditorul se naşte din zidirea sa şi muma cea neîmpreunată cu bărbat se minunează de rodul pântecelui său şi femeia se face începător sau începătoare.

Şi nu ştiu de ce mă voi minuna întâi? De zămislirea cea făr'de sământă, sau căci prin naşterea aceasta mai mult s-a slăvit fecioria? Şi nu este minune de a născut şi a rămas Fecioara curată, că a născut pe Acela ce este începutul fecioriei şi întru tot curat.

Cine va putea spune cu ce dragoste şi cu ce frică împreună va fi cuprins pe acest Fiiu al său, că fiind plină de credinţă îl cunoştea pre acesta a fi Dumnezeu şi-l cunoştea a fi şi Fiiul său; se cunoştea pe sine a fi şi mumă şi slujnică. Drept aceia, ca o mumă cu dragoste îl cuprindea şi-l săruta şi ca o slujnică, ca pe un Dumnezeu înalt abia cu prea curatele mânile sale cuteza a-l pipăi. Căci ştia că nici preoţilor nu era slobod a se atinge de lada legii, care era ca o umbră înaintea acestei taine şi ştia a fi scris ca să se curăţească cel ce purta vasele Domnului. Şi de poftea arămurile bisericii atâta curăţie, cu cât mai vârtos pofteşte acesta curăţia carele este începătorul şi izvorul curăţiei.

Drept aceia prea înţeleapta Fecioară, cu frică şi cu dragoste, împreună cu multe lacrimi, carele le scotea dragostea cea multă ce avea către acela ce se născuse dintru dânsa, uda trupul prea sfântului cocon; şi luându-l cu scutece l-a înfăşat şi cu braţele l-a cuprins şi ţâţe fecioreşti dându-i în gură, cu lapte curat l-a alăptat.

Şi ce s-a mai întâmplat este lucru cu adevărat ce covârşeşte toată minunea minţii omeneşti. Că zice: „Şi-l puse pe Dânsul în esle, pentru că nu aveau ei loc în casă“.
Înfăţăşind, drept aceia, un lucru prea de jos, cu un lucru prea înalt, cum nu te vei cutremura de minune? Că pruncul acesta, carele se vârguleşte în iesle, de ne vom ridica ochii credinţii noastre îl vom cunoaşte făcând tunete şi fulgere în nori şi pe cer umbletul stelelor rânduind, soarele şi luna de raze împlându-se şi

mişcarea cerului îndreptând şi toată greimea lumii acest prunc înfăşat o cârmuieşte.

Cine este Acela aşa mic şi aşa mare, aşa smerit şi aşa înalt, cât în iesle zăcând, în cer cu glasuri îngereşti se măreşte? Că ce este mai mic şi mai smerit decât a se naşte în iesle, care loc nu este al oamenilor, ci al dobitoacelor? Şi ce este mai mare şi mai înalt decât tot întru această naştere, pământul cu mare lumină a străluci şi mulţimea oştilor cereşti a cânta şi cetele îngerilor a se veseli cântând: „Mărire lui Dumnezeu întru cei de sus“? Şi umplând văzduhul de glasuri dulci şi mângăioase, când, de la începutul lumii, s-a mai auzit, la naşterea vreunui om, glasuri şi cântări îngereşti? De nu poţi crede, omule, cu slăbiciunea ta, cum că s-a născut Dumnezeu din femeie, cunoaşte că s-a născut din fecioară. De-ţi pare lucru prost a fi scutecele acelea întru carele este înfăşat, minunează-te de îngerii şi de mulţimea oştilor lor cereşti, cu ce cântări îl măresc. Şi de te scârbeşti de iesle, ridică-ţi ochii puţinel şi vei vedea pe cer stea nouă, care mărturiseşte lumii naşterea Domnului. Şi de vreme ce crezi altele mai mici, crede şi cele minunate. Şi de te priceşti de cele ce sunt ale smereniei, cinsteşte cele cereşti şi înalte.

Cine, drept aceia, întru înălţimea măririi aceşteia fiind împreunată cu atâta smerenie, nu va cunoaşte a fi două firi, dintru care una este vrednicie măririi şi alta priminţa bunătăţii; carele amândouă le arată prorocul Isaia, zicând: „Prunc s-a născut nouă şi Fiu s-au dat nouă “. Numindu-l prunc, însemnează smerenia omenirii şi numindu-l fiu dat, arată înălţimea măririi. Că s-au născut nouă, cel ce luişi era; dat este, drept aceia, din dumnezeire şi născut din fecioară.

Născut este acela ce simte apusul; dat este acela ce n-are început; născut este cel ce este mai tânăr decât mulţi; dat este decât carele nu este nici părintele mai vechi; născut este cel ce va să moară; dat este acela dintru carele viaţa se naşte şi aşa, cel ce era, dar este şi cel ce nu era s-a născut. Acela stăpâneşte, iar acesta se smereşte. Luişi stăpâneşte şi nouă, celor credincioşi, ne găteşte moştenire; şi nimeni să nu socotească că luând trup, s-a micşorat ceva din mărirea cea dumnezeiască. Nu s-a născut îngerilor, căci acei ce au rămas în dreptate nu le trebuia mântuire şi cei ce căzuse nu putea ca să se mântuiască. Nouă este, drept aceia, dat Domnul acesta şi născut.

Şi de vreme ce îngerii îl măresc pe Dânsul, cu cântări, neîntorcându-i pe dânşii de la răutate, nici cetele lor să le mai slăvească, dar noi, cu cât mai vârtos se cuvine să-L mărim şi să-I mulţumim pentru vestea cea bună a împăcăciunii ce ne-a adus de la Dumnezeu Tatăl pentru bucuriia cea mare ce a vărsat peste tot pământul, pentru mântuirea noastră din mâna vrăjmaşului, pentru deschiderea uşilor Raiului şi pentru multele şi nenumăratele faceri de bine ce ne-a făcut şi ne face totdeauna, pentru carele trebuieşte, cu bucurie sufletească şi cu laude de

mulţumiri şi de slavoslovie să-i zicem: Slavă ţie, Dumnezeule, celui din înălţime.

Şi să ne închinăm naşterii lui, aducându-i cu dragoste, cu frică şi cu multă cucerie, împreună cu filozofii şi daruri de bunătăţi: aur, tămâe şi smirnă în locul aurului să-i aducem credinţă dreaptă, ca unui împărat ce este al cerului şi al pământului şi a tuturor adâncurilor; în locul tămâiei să-i aducem dragoste curată, ca unui Dumnezeu vecinic; şi în loc de smirnă să-i aducem nădejdea cea bună, că el este toată nădejdea lumii.

Şi aşa, cu acest mijloc făcând, vom fi adevăraţi prăznuitori şi închinători naşterii Domnului Hristos, căruia ne rugăm ca unui mult îndurător, măcar că suntem şi nevrednici, să arate bunătatea lui cea desăvârşit; şi precum s-a milostivit de a surpat cu smerenia lui cea de margine, pe mândrul acela lucifer, să surpe şi pe toţi vrăjmaşii cei văzuţi şi nevăzuţi a prea luminatului, înălţatului şi iubitorului de Hristos domnului nostru Io Costantin voievod.

Şi precum a înoit cu naşterea sfinţiei sale toată lumea şi viaţa omenească, aşa să înoiască şi anii vieţii măriei sale, ca să poată prăznui în mulţi ani luminat şi pe plăcerea lui Dumnezeu acest luminat praznic cu fericită şi întreagă sănătate, cu lină pace şi cu viaţă norocită şi să-l învrednicească Dumnezeu întru adânci bătrâneţe, să stăpânească întru înălţat scaunul măriei sale şi să oblăduiască cu blândeţe turma şi norodul ce i s-a încredinţat, împreună cu toată luminata şi de Dumnezeu bla-goslovita casa măriei sale, cu luminata doamnă, cu luminatele odrasle, coconi şi cocoane ale măriei sale şi cu toată cinstea şi blagorodnica boierime, cu cei mari şi cu cei mici, cu cei ce sunt de faţă şi cu cei ce lipsesc cu toată creştinătatea şi cu toată ţara cu blagoslovenia prea sfinţilor mitropoliţi şi a iubitorilor de Hristos episcopi, cu rugăciunile cuvioşilor egumeni şi a cucernicilor preoţi şi a tot cinul bisericesc, ca cu o gură şi cu o inimă, cu bucurie sufletească să zicem împreună cu îngerii: Slavă lui Dumnezeu celui din înălţime şi pe pământ pace, întru oameni bunăvoire.

(Sfântul Antim Ivireanu - Didahii)

Părintele Arsenie Boca - Cuvânt la Naşterea Domnului

I .“Un Om nou se naşte carele pentru noi oamenii… s-a făcut Om"

Ca să ne dăm seama de semnificaţia cosmică pe care o are Naşterea din Betleem, o integrăm între marile referinţe ale lui Dumnezeu la creaţie. Patru mari intervenţii ale lui Dumnezeu fac lumea să aibă o noimă, o explicaţie şi un sens. Acestea sunt următoarele:

1.Creaţia lumii;
2.Potopul ei;
3.întruparea Mântuitorului, şi
4.Sfârşitul lumii, sfârşitul istoriei.

Intervenţii stihiale, după principalele Sale definiţii. Astfel: de două ori Dumnezeu este „iubire", şi de două ori „sfârşit".

I.„Dumnezeu este iubire":
1. La zidirea făpturii, şi
2. La refacerea făpturii în Iisus Hristos.

II.„Eu sunt... sfârşitul":
1. Precum a fost la potop, prin apă, şi
2. La sfârşitul lumii, prin foc. „***Dumnezeu este şi foc mistuitor***" (Evrei 12, 29).
Aceste patru referinţe mari ale lui Dumnezeu la creaţie se întreţes în următoarea ordine „istorică":

I.CREAŢIA LUMII, din iubire, şi după definiţia: ***„Eu sunt începutul şi***

sfârşitul” (Apocalipsă 1,8). Deşi a preştiut totul, dar văzând cât s-a înmulţit răutatea oamenilor, ***„i-a părut rău şi s-a căit Dumnezeu că a făcut pe om pe pământ" (Facere 6,6)*** şi a zis: ***„Sosit-a înaintea feţei Mele sfârşitul a tot omul" (Facere 6,13).*** Aşa ***„s-au deschis toate izvoarele adâncului şi cataractele cerului" (Facere 7,11)***, şi a fost:

II.POTOPUL. Dumnezeu şi-a dezlănţuit „căinţa".
Din nou faţa lui Dumnezeu este iubire: ***„Aşa a iubit Dumnezeu lumea, încât şi pe singurul Său Fiu L-a dat, ca tot cel ce crede într-însul să nu piară, ci să aibă viaţă veşnică" (Ioan 3,16).*** E mai mare iubirea aceasta decât iubirea care a creat lumea. De data aceasta stăvilarele dragostei se ridică, şi aceasta se naşte pe pământ, în persoana lui Iisus, pârjol de Cer în inimile oamenilor.

III. ÎNTRUPAREA lui Dumnezeu între oameni.

Aceasta e proporţia cosmică a Naşterii Domnului nostru Iisus Hristos.

De aceea azi se despică istoria omenirii în două şi se începe cu „unu" numărarea timpului, în amândouă sensurile lui: spre începutul timpului şi spre sfârşitul lui.

Naşterea lui Iisus în istorie cumpăneşte istoria între început şi sfârşit. De altfel numai întruparea Mântuitorului şi e un fapt absolut istoric, dătător de Sens istoriei, iar ***începutul şi sfârşitul creaţiei numai Dumnezeu le ştie*** (Iov cap. 38-42). Lumea şi veacurile sunt un interval al existenţei, învăluit de eternitate. Limitele de atingere ale lumii cu Dumnezeu, începutul şi sfârşitul, nu mai sunt în ştiinţa omului.

Naşterea lui Dumnezeu ca om, e fapta iubirii nemărginite a lui Dumnezeu, care transfigurează istoria cu Sensul veşniciei. „Din Betleem - spunea profetul -, are să vină Acela a cărui obârşie e dintru început, şi se suie până în zilele veşniciei" (Miheia 5,1). Pentru acest fapt, unic în creaţie, îngerii au propus oamenilor: ***„Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace, între oameni bună învoire" (Luca 2,14).***

Cu Iisus începe era păcii.

Cântecul început de îngeri trebuia continuat de istorie.
Pacea pe pământ e condiţionată de mărirea care se dă sau se refuză lui Dumnezeu. De asemenea şi pacea sufletului atârnă de aceeaşi condiţie. Autonomia raţiunii, autonomia societăţii omeneşti nu se poate constitui ca atare decât cu preţul pierderii păcii; - ceea ce e de fapt o înfrângere sau, mai sincer, o mărturisire a neajunsului, a tragediei inerente construcţiilor fără Dumnezeu.

Pacea de frică e o reală pierdere a păcii. **Iisus aduce omului pacea care vine de la Dumnezeu.** Aceasta e un bun spiritual, care nu poate fi creat sau menţinut de arme.

Dar nici nu s-a atins bine Dumnezeu de ţărâna făpturii omeneşti şi ţărâna din Ierusalim s-a şi cutremurat şi a pus mâna pe sabie „în legitimă apărare" de împăratul Păcii.
Nu tot aşa s-au purtat păgânii. Cei trei Crai, înţelepţi şi magi ai Răsăritului vin şi I se închină, îi depun aur la picioare, în semn de dajdie, ca unui împărat peste ei. Iar în calitate de Preoţi Ii aduc smirnă şi tămâie, ca jertfă adevăratului Dumnezeu. Dacă pe jidovi i-a cutremurat şi înspăimântat şi numai Naşterea Mântuitorului, şi I s-au arătat duşmani, reprezentanţii păgânismului în schimb I se închină ca unui împărat şi Dumnezeu.

Paradoxală primire i-au făcut oamenii: cei ce-L aşteptau de mii de ani, L-au primit cu ură, iar cei ce nu-L cunoşteau, L-au căutat cu iubirea. De altfel şi Iisus i-a nedumerit de la început: a lăsat tronul Cerului pentru un staul, şi tovărăşia îngerilor luminii pentru vitele din grajd.

Cel ce a împodobit Cerul cu stele se naşte într-o iesle. - Probabil locul cel mai curat pe care 1-a găsit pe pământ; - cea mai aspră mustrare a trufiei omeneşti.

Numai Dumnezeu, adâncul smereniei, o putea face.

Naşterea Veşnicului în timp, a atotputerniciei în dulama smereniei, a Celui mai presus de fiinţă, prunc în braţele Fecioarei, nu putea rămâne un simplu fapt divers în filele timpului. Naşterea lui Iisus nu e un fapt oarecare ca să poată fi ros de dintele vremii, un fapt sortit învechirii.

Observăm că, cu cât timpul adaugă veacuri după veacuri, creând perspectivă, cu atât Iisus e mai mare şi mai apropiat de noi. ***Cel născut de două ori, o dată din veşnicie şi a doua oară în timp, a antrenat veşnicia în timp, încât veacurile repetă Naşterea Lui ca o renaştere a lor.*** Timpul inevitabil se învecheşte; numai veşnicia e nouă şi mereu aceeaşi. Cu veşnicia a învăluit Iisus viaţa.
„Dumnezeu ne-a dat viaţă veşnică şi această viaţă este întru Fiul Său. Cel ce are pe Fiul are Viaţa; cel ce nu are pe Fiul lui Dumnezeu nu are Viaţa" (I Ioan 5,11-12).

Deşi smerit, Iisus nu e ca vreunul din oameni, - chiar dacă aceştia ar fi culmile omului - ca să cârpească cu petece de circumstanţă zdreanţa fericirii omeneşti. Iisus făureşte o nouă ordine spirituală în om.

Iisus s-a integrat naturii omeneşti. ***De aceea El e mereu viu: şi în Sine ca***

Fiinţă supremă, şi e viu şi în noi ca Viaţă veşnică şi posibilitate nesfârşită de desăvârşire. „Nu ştiţi că Hristos este în voi ? - afară numai dacă nu sunteţi creştini netrebnici" (II Corinteni 13,5). ***„Nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăieşte în mine"*** (Galateni 2,20). ***„Pentru voi, copiii mei, trăiesc durerile de mamă, până ce Hristos va prinde chip în voi"*** (Galateni 4,19). ***Deci, cum spune*** Clement Alexandrinul***: „Dumnezeu s-a făcut om, ca de la om să înveţi, cum se face omul dumnezeu".*** Acesta este omul cel nou, făptură cea nouă, omul născut de sus, omul cu reflexul veşniciei lui Iisus, răsfrânt în afară, în chip simplu, din toată fiinţa sa. ***Fiindcă Iisus e Omul Cerului şi s-a ţesut pe Sine în firea omenească, de aceea se impune El tuturor oamenilor şi tuturor veacurilor, cu atât mai mult cu cât ar vrea unii să scape de El.***

Iisus cere istoriei decizii existenţiale. Dar istoria s-a arătat neputincioasă din primele ei zile. Aşa a rămas şi mai rămâne. Prin faptul însă că Iisus s-a ţesut destinului omenesc şi prin faptul că omul trebuie să se decidă ce face cu Iisus, se explică de ce istoria omului e aşa de zbuciumată şi veşnicia lui aşa de hărţuită şi muşcată de şerpii îndoielilor şi contrazicerilor. Aşa se explică de ce „***pentru Iisus oamenii s-au iubit şi s-au urât; s-au măcelărit şi s-au ajutat; au cunoscut extremităţile pasiunii şi ale jertfei. De El a atârnat soarta ştiinţei, a frumosului, a raţiunii. El este forţa interioară pe care veacurile n-au putut-o istovi" (Couchoud).***

"Amintirea Lui e vie pretutindeni. Pe zidurile bisericilor şi în şcoli, pe vârful clopotniţelor şi al munţilor, pe troiţele drumurilor, la căpătâiul paturilor şi al mormintelor. Distrugeţi frescele bisericilor, luaţi-i icoanele din altare şi de prin case: viaţa lui Iisus umple muzeele şi pinacotecile. Daţi foc liturghierelor, ceasloavelor şi cărţilor de rugăciuni: îi veţi descoperi numele şi cuvintele în toate cărţile literaturilor. Chiar şi cei ce-L blestemă nu fac decât să mărturisească, fără voie, prezenţa Lui" (Papini).

„Răsunetul tuturor oamenilor mari ai lumii, le-a încetat odată cu zilele lor; şi cine se mai gândeşte să moară pentru faima lor postumă. în jurul multora s-a făcut mult mai multă gălăgie ca în jurul lui Iisus; dar, după mii de ani, iată că numai în jurul lui Iisus îşi pun oamenii şi astăzi problema pe viaţă şi pe moarte, ca în primele zile. Numai Cineva, mai viu ca oamenii, şi care e, cu adevărat, un ideal nemincinos al omului, poate înteţi lupta aceasta permanentă între oameni. Şi astăzi, ca în ziua Naşterii Sale, unii-L iubesc şi alţii-L urăsc. Oamenii sunt antrenaţi, unii, într-o patimă pentru patimile Lui, iar alţii într-o patimă pentru misiunea Lui" (Pr. Prof. D. Stăniloae).

Unii sunt în Destinul lui Iisus, alţii fără destin, nici sens.

Deci, dacă întrebarea ***„Cine este Iisus ?"*** a crescut cu veacurile, şi cere fiecărei

generaţii un răspuns decisiv, noi nu putem răspunde decât întru un glas cu Tatăl, întru o vestire cu îngerii, întru o propoveduire cu apostolii, întru o mărturisire cu mucenicii şi cu toţi sfinţii şi întru o afirmare cu toată creştinătatea de două milenii:

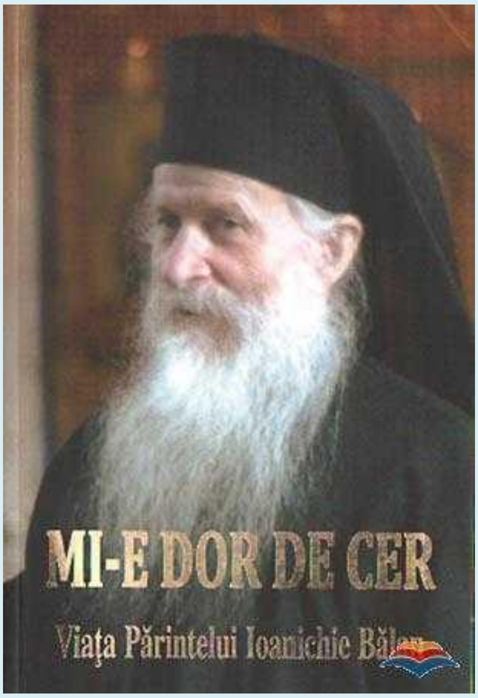
Acesta este Fiul lui Dumnezeu, Mântuitorul lumii !

- Saltul permanent al fiecărui Toma, din îndoiala omenească în certitudinea dumnezeiască. Dacă cineva a ajuns la siguranţa aceasta şi o poate acoperi cu viaţa, în acela s-a născut Iisus, - naştere care-i deschide zarea veşniciei, încă fiind în veac.

Cu Iisus se naşte şi explicaţia omului şi explicaţia lumii.

(Pr.Arsenie Boca - Cuvinte vii - Prislop 25.XII.49, Naşterea Domnului - Matei 2,1-12)

Mi-e dor de Cer, mi-e dor de veşnicie, mi-e dor de Iisus… Tânărul părinte Ioanichie Bălan, în 1955 - tânguire duhovnicească de Crăciun, din Jurnalul său

26 XII 1955

"Despre măreţia tainei acesteia a întrupării lui Iisus au vorbit destul de clar Sfintele Evanghelii, au predicat destul de mult şi sfinţii noştri părinţi, încât eu un fir de praf ce rătăcesc în acest prea mare univers nu îndrăznesc să aduc cuvânt de laudă lui Dumnezeu pentru acest praznic luminat, ci îl voi cinsti cu tăcerea.

Dar pentru tine, suflete al meu, nu voi tăcea. Pentru tine niciodată nu voi osteni a te învăţa sau a te dojeni, a te îndemna sau a te sfătui. Deşi nu faci nimic din cele ce te sfătuiesc, totuşi eu nu voiesc să te părăsesc de tot, ci voiesc să ne unim şi să trăim împreună, sfătuindu-ne, învăţându-ne şi trezvindu-ne unul pe altul…

Tocmai acum, când toată lumea se bucură de acest mare praznic, te văd pe tine, suflete al meu, întristat şi dus pe gânduri. Tocmai acum, când îngerii cântă cu păstorii, tu stai plângând deoparte. Tocmai acum, când magii Îl caută şi I se închină, aducându-I daruri, tu stai nepăsător de mântuirea ta. Tu ai dat bucuria pe întristare, veselia pe suspinuri, nădejdea pe o subţire deznădejde. Şi pentru ce toate acestea? Pentru că nu te nevoieşti să păzeşti poruncile Domnului. Şi nepăzind voia Lui, nu poţi niciodată să ai pace în suflet, să fii vesel la faţă, cu nădejde tare de mântuire, cu zâmbet pe obraji, cu cuvinte de laudă pe limbă, cu vorbe dulci pe buze. Deci iată, suflete al meu, pricina întristării tale; iată pentru ce tu eşti mâhnit tocmai acum când toată lumea se bucură.

De aceea îţi spun, suflete al meu, că niciodată nu vei putea spori duhovniceşte, nici vei avea pace şi bucurie în suflet până nu te vei sili să te înfrânezi de la patimi şi să lucrezi voile Domnului.

Vai ţie deci, suflete al meu, că de atâtea ori ai făgăduit să pui un bun început şi te-ai arătat mincinos.

Vai ţie, dragul meu, că iată te văd despărţit de aceşti plăcuţi ai lui Dumnezeu. Ei toţi se veselesc, iar tu te întristezi. Ei cântă, iar tu plângi. Ei prăznuiesc, iar tu petreci tot sub povara patimilor. Ei petrec în slobozenie, iar tu rămâi mereu sub apăsarea conştiinţei.

Şi toate acestea le pătimeşti pentru că nu te nevoieşti şi nu faci voia Lui. Degeaba ai lăsat lumea şi stai în munţii aceştia de atâţia ani, că nici un folos nu ţi-ai agonisit. De aceea eşti mereu tulburat, rece şi foarte slab în credinţă şi nădejde. Şi îţi adeveresc că nu vei scăpa de această grea stare a sufletului tău până nu te vei sili să faci voia Domnului…

De aceea zic tânguindu-mă: Pentru mine nu este niciodată Crăciun sau Paşti. Nu este niciodată Naşterea sau Învierea lui Iisus. Căci de nu mă voi naşte şi eu printr-o adâncă pocăinţă, împreună cu Iisus, de nu voi trăi şi pătimi împreună cu Dânsul, nu voi putea nici să mă bucur sau să înviez împreună cu El la o viaţă nouă. Deci te rog, suflete al meu, ia aminte de tine, trezeşte-te spre o viaţă nouă în Iisus. Nevoieşte-te ca să-L primeşti şi tu pe pruncul Iisus să se nască a doua oară în peştera inimii tale cea plină de bălării şi întuneric.

Nevoieşte-te să-L culci pe El în ieslea inimii tale şi caută să-L ţii cu multă bucurie mereu pe Domnul înlăuntrul tău ca să fii miluit de Dânsul. Nu te face peşteră de tâlhari şi cuib al diavolilor, ci fă-te tron al lui Dumnezeu şi slujitor râvnitor al său. Aşa de te vei sili, de te vei nevoi, atunci va fugi de la tine tulburarea, mâhnirea, mânia şi te vei face casă a toată faptă bună, de care să te învrednicească Bunul Dumnezeu şi să scrie în cartea vieţii şi sărman numele tău. Amin.

29 XII 55. Dor de pocăinţă

Merg încet pe drum spre Sihăstria. Pe munţi bate un vânt puternic. Un vânt uscat şi monoton. Brazii cântă acelaşi cântec trist şi solitar ce îmi trezeşte în suflet un dor de linişte, de singurătate. Aş vrea să fiu singur, să nu mai vorbesc cu nimeni, să nu mai văd pe nimeni, să nu mai aud zgomot, să nu mai am griji, să nu mă mai ştie nimeni, să fiu singur, mereu singur. Mi-e dor de munţi! Aş vrea să stau sus pe creste de munţi, să-mi bată vântul mereu în faţă, să-mi cânte brazii mereu în urechi, iar pâraiele să-mi şoptească în murmur aceeaşi tainică rugăciune.

Mi-e dor de Rai! Mi-e dor de ceruri! Mi-e dor de veşnicie! Privesc spre cer. Văd nori negri, plumburii, alergând spre răsărit; pe deasupra munţilor pustii pluteşte o ceaţă deasă. Aş vrea să zbor sus, sus de tot, acolo undeva, unde nu mai sunt oameni, nici griji, nici tulburări. Caut cu ochii în sus şi vreau să răzbat cu privirea printre nori spre cerul cel senin şi albastru al păcii lui Iisus. Mi-e dor de Iisus. Mi-e dor de Fiul Fecioarei. Mi-e dor de Cel ce a pătimit atâta pentru mine. Mi-e dor de Cel ce a murit pe cruce pentru păcatele mele. Mi-e dor de Cel ce s-a înălţat pe nori la Ceruri pentru a noastră mântuire. Mi-e dor de Iisus cel răstignit. Mi-e dor de Iisus cel flămând şi însetat pentru mântuirea mea.

Simt în inima mea un gol puternic. Simt o lipsă mare ce mă apasă pe inimă. Mă doare inima. Şi nu ştiu pentru ce. Sunt sătul şi totuşi mi-e foame de ceva. Sunt adăpat şi totuşi o sete cumplită mă chinuie. Sunt odihnit şi totuşi o osteneală lăuntrică mă doboară. Sunt bine îmbrăcat şi totuşi un vânt nevăzut bate fără milă peste sufletul meu. O lipsă mare, un gol puternic, o foame şi o sete ce le simt, sunt toate pentru că nu-L am în mine încă pe Iisus. Osteneala, vântul, frigul, durerea inimii sunt pentru că trăiesc în păcate de atâţia ani.

De atâţia ani păcătuiesc, de atâţia ani bolesc şi sufăr fără a mă lecui. Deşi am şi doctori iscusiţi şi leacuri potrivite, totuşi zac bolnav şi strig mereu că nu are cine mă vindeca. Iisus îmi este doctor, pocăinţa îmi este leac, dar eu nu voiesc să mă vindec. Stau legat în lanţurile cele nedezlegate ale obiceiurilor rele şi patimilor şi iată că mor nelecuit.

De aceea sunt pustiu la suflet, de aceea sunt mereu mâhnit şi nemângâiat. De aceea simt în inima mea un gol cumplit care cu nimic nu se mai poate umple; o lipsă mare care cu nimic nu o mai pot completa.

Păcatul. Blestematul păcat mă biruieşte. El mă stăpâneşte. El mă conduce. Iar Iisus, blândul Iisus, stă departe, departe de mine. Iar obiceiurile rele groapă adâncă mi s-au făcut, care mă despart de tot de Iisus, De aceea eu Îl caut şi nu-L mai pot ajunge, Îl strig şi nu mă mai aude. Îl chem şi nu-mi răspunde. Îl rog plângând şi nu mă mângâie. Mă apasă o mână nevăzută. Simt o lipsă tainică în inimă şi nu ştiu cu ce să o îndepărtez. Am greşit înaintea lui Iisus, am păcătuit neîncetat şi acuma iată am îmbătrânit şi am ostenit de truda vieţii. Dar mă tem de moarte, mă tem de judecata lui Dumnezeu, mă tem de munci pentru că sunt păcătos. De aceea, zic, mi-e dor de linişte, ca să mă reculeg puţin. Să mă rog lui Dumnezeu şi să-mi plâng păcatele mele.

Bate vânt puternic, codrul sună a pustiu. Aş vrea să mă retrag măcar o clipă din valurile şi grijile vieţii, să stau singur la rădăcina unui brad, unde măcar puţin, câtuşi de puţin să plâng, rugându-mă Domnului Iisus. Simt că sunt păcătos, recunosc că am greşit, mărturisesc că sunt vrednic de pedeapsă, ştiu că numai

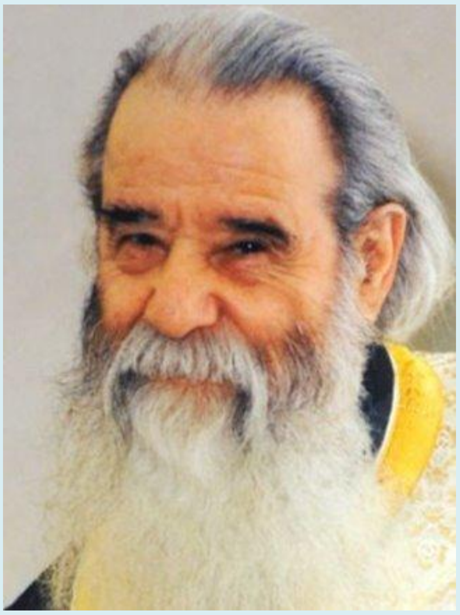
prin pocăinţă am iertare. Totuşi văd că sunt atât de pătimaş, încât nu am nici o putere să mă lupt cu patimile din mine. Şi trupul şi simţurile mele şi lumea şi diavolul, toate m-au biruit. Iar eu zac lovit de moarte pe calea vieţii mele şi n-are cine se milostivi spre mine. Nu are cine să-mi pună untdelemn pe rănile mele şi cine să mă ducă la o casă de oaspeţi. Sunt doborât de patimi şi nu are cine mă ridica din legăturile lor amare!

De aceea, văzând că sunt atât de păcătos şi nesimţit la inimă, zic şi cred că numai singur plânsul, plânsul inimii mele, numai el mă va putea apropia de Domnul Iisus Hristos pe Care atâta L-am supărat.

Aş vrea să plâng singur, undeva departe de lume, departe de oameni, departe de părinţi şi fraţi, departe de grijile vieţii, undeva departe, departe de patimi, departe de păcate. Acolo, numai acolo, în ţara pocăinţei, în pământul faptelor bune, acolo nu vor mai bate vânturi reci şi pustii, nu va mai fi durere, nici boală, nici frică, nici moarte, ci veşnică bucurie, plâns de veselie, murmur de rugăciune, cântec de prea mărire, dor de veşnicie... Acolo, în ţara aceea frumoasă, dar atât de îndepărtată, acolo aş vrea eu să ajung, acolo să trăiesc, acolo aş vrea să mor, departe, la umbra crucii lui Iisus. Amin”.

(din: Mi-e dor de cer, Viaţa Părintelui Ioanichie Bălan, Ediţie îngrijită de Arhim. Petru Bălan, Ed. Măn. Sihăstria)

Părintele Constantin Galeriu - Predică a la praznicul Naşterii Domnului

În numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin.

Binecuvântaţi creştini în Sfânta Biserică a Domnului nostru Iisus Hristos! În întâmpinarea coborârii Fiului lui Dumnezeu la noi, a vestit atunci îngerul păstorilor: ***Astăzi vi S-a născut Mântuitor, Hristos Domnul.*** Biserica la fel grăieşte: ***Fecioara astăzi pe Cel mai presus de fiinţă naşte.*** Poporul dreptcredincios răspunde la fel: Astăzi S-a născut Hristos, Mesia chip luminos; sau: O, ce veste minunată în Betleem ni se arată, că astăzi S-a născut Cel fără de început.

Doamne! Neîncetat ne întâmpină acest astăzi, care este numele timpului lui Dumnezeu şi, atunci, numele evenimentelor dumnezeieşti care, săvârşite într-un astăzi al lui Dumnezeu, sunt ale eternităţii; sunt un neîncetat astăzi.

Faptele noastre sunt de ieri, de azi, sau de mâine. Despre demon spuneam: ale lui sunt totdeauna mâine; iar ale lui Dumnezeu sunt într-un etern astăzi. Şi nu numai că nu se învecheşte taina lui Hristos, taina naşterii Lui, ci se înnoieşte neîncetat.

E un cuvânt în dumnezeiasca Scriptură, pe limba grecească - apax - adică odată; dar o dată săvârşit un act dumnezeiesc e pentru totdeauna, e pentru veşnicie. ***Iar nouă se cuvine, luminaţi de Duhul Sfânt, nu numai să trăim acest act dumnezeiesc ca un astăzi, ci să simţim cum neîncetat sorbim din el noi şi noi taine; căci naşterea lui Dumnezeu - zice Cartea Sfântă - înnoieşte firile; şi ne înnoieşte şi pe noi.***

Vedeţi, Evanghelia după Ioan spune: ***La început era Cuvântul şi Cuvântul era la Dumnezeu şi Dumnezeu era Cuvântul. Acesta era dintru început la Dumnezeu (Ioan 1;1,2).*** Iar despre cuvânt, Mântuitorul spune că este sămânţă, şi atunci, fiind sămânţă, din sămânţa lui Dumnezeu-Cuvântul creşte întreaga istorie a mântuirii; şi nu numai a mântuirii ci şi a creaţiei, pentru că toate prin Dumnezeu-Cuvântul s-au făcut. Şi El, Dumnezeu-Cuvântul, ni S-a descoperit şi ne-a spus: ***Eu sunt tulpina, Eu sunt viţa; voi sunteţi mlădiţele (Ioan 15, 5).*** Un Părinte al Bisericii spune: El este Rădăcina. Şi din Rădăcină, neîncetat, creşte întreaga umanitate, întreaga isto-rie şi creaţia însăşi.

Aşa Îl simţim atunci pe El, pe Hristos, naşterea Lui. ***Mai zice un cuvânt dumnezeiesc al slujbei de Crăciun că El, Fiul, a venit să ridice chipul cel mai înainte căzut. Chipul - adică pe cel zidit după Chip, pe noi.*** Atunci, deodată, taina Crăciunului ne duce şi întru început şi ne deschide şi calea spre viitor, spre veşnicie. Ne deschide taina creaţiei, taina omului.

Zicea un suflet trist, neliniştit: Ce sunt nu ştiu, iar ce ştiu nu sunt. Dar descoperirea, mesajul biblic, divin, spune: ***A zis Dumnezeu: Să facem om după chipul şi după asemănarea Noastră (Facerea 1, 26).***

Şi Sfântul Vasile cel mare se întreabă: Cui i-a zis Dumnezeu (Tatăl - pentru că în Scriptură, totdeauna când se rosteşte cuvântul Dumnezeu, se referă la Tatăl; numai în câteva locuri are o altă înţelegere): „Să facem om după chipul şi asemănarea Noastră"? Şi tot el răspunde: Cui altuia dacă nu propriului Său Fiu şi Chip, Celui care este Strălucirea slavei Sale şi Chipul fiinţei Sale, Chipul ipostasului, Chipul Părintelui Ceresc?! Lui, Fiului Său.

Şi adaugă Scriptura: ***Şi l-a făcut Dumnezeu pe om după chipul Său***, bărbat şi femeie i-a făcut pe ei, după Chipul Său: Fiul.

O, Doamne! Înţelegem noi ce descoperire uluitoare este aici, care parcă chiar în manualele noastre de teologie nu s-a evidenţiat în adânc şi mai deplin?! ***Deci Fiului Său I-a spus: Să facem om după chipul… - după chipul Fiului Său.***

În cărţile noastre, când vorbim despre chipul lui Dumnezeu în om, se spune de obicei că omul este spirit, este libertate, este capacitate creatoare, şi atâtea însuşiri ale Dumnezeirii, care, în omul zidit după chipul lui Dumnezeu, devin virtuţile noastre.

Mai precis, când Dumnezeu a luat ţărână din pământ şi, plămădindu-l, zidindu-l pe om, a suflat în faţa lui suflare de viaţă şi s-a făcut Adam cu suflet viu, a insuflat atunci propriul Său chip, al Fiului lui Dumnezeu. ***Deci în noi - să nu uităm - e chipul Fiului din veci al lui Dumnezeu.***

Aceasta e taina tainelor. Şi ştim atunci ce este omul, care e taina omului; şi să căutăm, să ne rugăm, să dorim să simţim cu ochii duhului, că adâncul din noi poartă pecetea Fiului lui Dumnezeu, a Persoanei a doua a Preasfintei Treimi, a Aceluia care a zis: „Eu şi Tatăl una suntem"; „Cine Mă vede pe Mine, vede pe Tatăl"; şi: „Nimeni nu vine la Tatăl decât prin Mine". Pe El Îl vedem cu ochii Duhului Sfânt şi prin El, către Tatăl; întreagă Treimea Se dezvăluie atunci în adâncul fiinţei noastre. Aceasta e taina tainelor omului. Cât de dornici, hărăziţi cu dumnezeiescul dor, ar trebui să cugetăm ce suntem şi ce suntem chemaţi neîn-cetat să devenim întru asemănarea veşnică cu El.

Şi noi toţi acum, aşa să simţim, că purtăm în noi chipul Fiului lui Dumnezeu, Cel care la plinirea vremii S-a arătat în trup, a luat trupul smerit al nostru să îl înalţe la chipul slavei Sale; cum spune Sfântul Vasile cel mare. Şi atunci, odată cu această descoperire, se deschide în larg o înţelegere şi mai adâncă, şi anume că în orice om de pe întreaga faţă a pământului - de orice seminţie, de orice limbă, de orice neam şi chiar de orice crez, de religie - în adânc e chipul Fiului lui Dumnezeu. Aceasta este o descoperire uluitoare - la care, poate, puţini am gândit. În orice om - din Asia, din Africa, din America, de oriunde, nu numai creştini ci şi necreştini - adânc, în fiecare e chipul Fiului lui Dumnezeu din veci, Care, la plinirea vremii S-a descoperit în Iisus Hristos. Iar în noi, cei botezaţi, se înnoieşte chipul lui Hristos. Căci naşterea lui Dumnezeu înnoieşte firea - cum grăiam mai adineaori; şi de aceea a venit El: să ridice chipul mai înainte căzut; din toată omenirea, de pretutindeni. De aceea a venit Hristos.

Şi toată omenirea - să nu uităm - neîncetat s-a rugat; după cădere a fost cu ochii aţintiţi către venirea Fiului lui Dumnezeu. Din toate neamurile: din China, din India, de la Roma (poetul Virgiliu şi alţii); nu e răgaz acum să depănăm aceste descoperiri, dezvăluiri de taine. Întreaga istorie a Vechiului Testament tinde către Hristos, către întruparea Fiului lui Dumnezeu; şi întreaga temelie a Noului Testament de la El încoace, creşte în Hristos. Noi creştem.

În Vechiul Testament Psalmistul se ruga: ***Doamne, întoarce-ne! (Ps. 79).*** Adică: ***Întoarce-ne către Tine Doamne, şi descoperă-Ţi faţa Ta, şi vino să ne mântuieşti pe noi! Faţa Ta descoper-o! Faţa Ta, aceea care s-a arătat faţă în faţă cu Adam, când a suflat şi a întipărit Faţa Sa pe faţa lui Adam; şi pe faţa întregului neam omenesc.***

Dumnezeu, grăind către proorocul Ieremia spune: ***Cel ce deosebeşte drept de nedrept, gura Mea se va chema.*** Profetul este gura lui Dumnezeu. Apostolul e gura lui Dumnezeu. Aşa ar trebui să fie şi preotul: gura lui Dumnezeu. Şi atunci, gura lui Dumnezeu zice prin psalmist: ***Eu am zis: Voi dumnezei sunteţi, şi toţi sunteţi fii ai Celui Preaînalt. Cum fii ai Celui Preaînalt?*** Aşa: fii adoptivi prin Fiul cel din veci al Celui Preaînalt. Niciodată nu S-ar fi putut numi Tatăl ca tată,

fără să fie şi Fiul din veci. Dar aşa a cugetat Tatăl cu Fiul în Duhul Sfânt: să mai aibă Fiul, fraţi adoptivi pe pământ.

De aceea părintele Stăniloae spunea că: Tatăl L-a trimis pe Fiul la plinirea vremii: Mergi şi mântuieşte-Ţi fraţii! Dezvăluie-le chipul. Chipul Tău să se arate în ei. Şi de aceea a venit Hristos: să scoată la lumină chipul Lui în noi. Şi aceasta caută.

Gândiţi-vă! Numai unul sau două locuri din Scripturi: Fecioarelor neînţelepte (Matei 25, 11), care, sărmanele, au sosit mai târziu: ***Doamne, Doamne, deschide-ne nouă!*** (Mirele intrase la nuntă); sau celor care săvârşesc nedreptatea ***(Luca 13, 25): Doamne, vor spune, n-ai vorbit Tu în pieţele noastre? Nu Te-am auzit noi pe Tine? Deschide-ne nouă! Şi va spune Judecătorul: Nu vă ştiu pe voi. - Şi fecioarelor şi acestora - Nu vă ştiu pe voi, lucrători ai nedreptăţii.***

Şi rămâi uneori uluit: ***Cum, Doamne, nu ne ştii Tu pe noi? Nu ne cunoşti Tu pe noi? Cum asta?*** Cercetând cuvântul mai adânc, în dumnezeiasca Scriptură - aşa cum ni s-a păstrat nouă în original în limba grecească - în care au propovăduit apoi apostolii, acolo spune: ουκ ειδα ειμας; ουκ [?] - adică nu - negaţia; ειμας e pronume la plural-acuzativ: pe voi; cuvântul din mijloc e central: ειδα (la indicativ prezent: ειδο - cu diftong); este verb la perfect aici iar ca substantiv: ειδος - înseamnă chip, înfăţişare. ***E uluitor înţelesul. Ce spune Hristos? - Nu-Mi recunosc chipul în voi. Nu Mă recunosc pe Mine.***

O, Doamne! Simţim în Tine atâta tristeţe, atâta dor, Doamne! Zidiţi după chipul Tău. O, Lumină a lumii! Iubire nesfârşită, bucurie a inimii! Ce durere în Tine, să nu-Ţi recunoşti chipul Tău dumnezeiesc!

Parcă-mi vin cuvintele unui poet chinuit de tot - n-a trăit decât 32 de ani - Panait Cerna, într-un cuvânt al lui - un poem către Iisus. Spune el

Atâta timp cât lutul n-o să crească copii
asemeni chipului Tău sfânt,
Atâta timp cât liniştea cerească n-o
să coboare în inimi pe pământ,
Atât de mult vei auzi jelire
Şi rana Ta va sângera mereu.
O, Îmblânzitor de oameni prin iubire,
Tu Ţi-ai ales destinul cel mai greu!
(De a-i îmblânzi pe oameni prin iubire).

Ca să-Şi dezvăluie din nou chipul Său dumnezeiesc; şi trist să fii şi să rosteşti: Nu-Mi recunosc chipul Meu în voi. ***Fă-ne Doamne vrednici şi pe noi ca să oglindim neîncetat chipul Tău! De aceea ai venit.*** Aceasta înseamnă a sărbători Crăciunul, Doamne!

Şi nu numai noi; căci iată, ca dintr-o sământă sfântă, Crăciunul - Naşterea lui Iisus Hristos - ne dezvăluie alte şi alte înnoiri.

Doamne! Te-a trimis Tatăl să-Ţi mântuieşti fraţii! În Predica Ta de pe Munte, Doamne, de douăsprezece ori Îl numeşti pe Părintele Ceresc, pe Dumnezeu - Tatăl nostru. Şi ne îndemni să fim milostivi, să fim desăvârşiţi asemenea Tatălui; adică în iubirea faţă de Fiul; aşa să-L iubim şi noi pe Fiul, pe Tine! Şi Tată al nostru.

Doamne, au descoperit cei ce-Ţi caută taina Ta că cel dintâi cuvânt de rugăciune rostit în istorie a fost cuvântul „tată"; de tot omul. Şi iarăşi Tu însuţi, Doamne, aşa ai rostit Rugăciunea Domnească, a Ta - aşa ne-ai învăţat. Când ucenicii Te-au rugat: ***„Învaţă-ne să ne rugăm!"*** Mai adânc - adică: ***Învaţă-ne să ne rugăm aşa cum Te rogi Tu, Iisuse Doamne, Fiule al Părintelui Ceresc, învaţă-ne să ne rugăm aşa ca Tine şi să zicem Tatăl nostru; şi aşa ne-ai învăţat pe toţi.***

Şi cum se deschide astăzi - aş îndrăzni a spune, ca un titlu - „Naşterea Domnului - Astăzi". În acest Astăzi cu care am început, Astăzi al veşniciei. Cum se deschide către întreg neamul omenesc. Noi am auzit azi: Evanghelia a început cu genealogia, cu strămoşii de la părintele Avraam până la Hristos. L-a numit pe Avraam - părintele neamului evreiesc; Evanghelia lui Matei era adresată iudeilor.

În Evanghelia de la Luca iarăşi este genealogia - adică moşii şi strămoşii Mântui-torului după trup; pentru noi toţi, ca să vedem că e rudenie după trup cu noi; începe de la Hristos şi continuă până la Adam. Şi-l numeşte pe Adam „fiul lui Dumnezeu" - deci înrădăcinat în filiaţie dumnezeiască.
Astăzi - ce ne descoperă? Creşte din sămânţa lui Dumnezeu-Cuvântul, din rădăcina Lui se dezvăluie Hristos - chipul Lui - în tot mai mulţi oameni.

Îngăduiţi - de încheiere - să vă împărtăşesc… Poate sunteţi - iertaţi-mă - aproape singurii cei care primiţi această împărtăşire aş zice nouă, de aici. Anume: De multe ori vă întrebaţi: ***Oare numai noi avem dreptate? Numai noi, creştinii? Dar ce-i cu toate celelalte neamuri? Ce e cu iudeii? Ce e cu indienii, din care au răsărit şi alte crezuri - budism şi celelalte? Sau din Japonia, din cealaltă parte a Asiei, sau Africa ş.a.m.d.?***

O, Doamne! Se dezvăluie taina lui Hristos în inimile oamenilor! A Fratelui nostru, Fiul Părintelui Ceresc, Unicul între cei unici. Cum zicea **un Părinte al Bisericii**: ***„O, Tu Cel unic între noi toţi unici!” Căci fiecare este un unic înaintea Părintelui Ceresc.***

De aceea - cum zicea ***un înţelept: „Dumnezeu e cel mai mare matematician; dar nu numără decât până la unu”***; asta însemnând că fiecare dintre noi este un unu - unic, în Cel unic Fiu al lui Dumnezeu.

Şi iată mărturia unui frate evreu din timpul nostru, un mare învăţat evreu, care L-a simţit pe Iisus cu adevărat ca Fiu al lui Dumnezeu, ca Frate unic al nostru. E vorba despre ***Martin Buber, filosof*** trăind între 1878 şi 1965 (în final voi grăi despre unul încă tânăr şi în ziua de astăzi; tot la fel - care L-a cunoscut pe Hristos); şi filosoful acesta are o carte care l-a făcut celebru: „Eu şi tu” - arătând că eu nu mă pot descoperi ca „eu”, ca persoană, decât prin „tu”, prin comuniune cu tine.

Îngăduiască dragostea dumneavoastră să citez: ***„De multă vreme, din tinereţea mea, eu Îl simt pe Iisus ca Fratele meu Cel mare şi unic. Faptul că creştinătatea L-a văzut şi-L vede ca Dumnezeu şi Mântuitor e un fapt care mi-a apărut totdeauna de cea mai înaltă gravitate. Un fapt pe care eu trebuie să caut să-l înţeleg, pentru mine şi pentru El, pentru taina Lui. Propria mea legătură fraternă în El n-a încetat să se întărească şi să se purifice şi eu Îl privesc astăzi cu mai multă ascuţime a spiritului meu; cu mai multă fineţe ca niciodată! Eu sunt astăzi mai sigur ca niciodată că Lui Îi revine un loc unic, important, în istoria lui Israel. Şi că acest loc - reţineţi - nu poate fi circumscris prin nici un fel de categorie obişnuită, omenească”.*** Că e dincolo de noi. E scânteierea în duh, ţâşnirea şi înălţarea în acest suflet către unicitatea Fiului lui Dumnezeu. Gândiţi-vă: din partea acestor fraţi ai noştri, evrei. Ca frate, aşa cum L-a trimis Părintele Ceresc: Mergi şi-Ţi mântuieşte fraţii!

Iar acum o a doua mărturie, iubiţilor. Din partea indienilor. Noi ştim cum, începând din veacul trecut, mai ales acolo, suflete înaripate de dumnezeiescul dor, L-au descoperit pe Hristos. Cum un Mahatma Gandhi a condus lupta de eliberare a poporului indian plecând de la cuvintele lui Iisus: „Iubiţi pe vrăjmaşii voştri!” Şi în această conştiinţă, de a iubi pe vrăjmaş şi de a-l învinge prin iubire de adevăr, ai libertatea; şi aşa a reuşit. El scotea Noul Testament din sân, citea Predica de pe Munte: „Faceţi aşa şi veţi fi liberi!”

Dar şi o altă mărturie: Mărturia lui **Tagore** dintr-un poem al său (care, împreună cu alte poezii, i-a adus cinstirea cu premiul Nobel în 1913) ***în care un bătrân căuta piatra filosofală, piatră care, lovind orice metal, îl preface în aur. Şi a mers de-a lungul râurilor tot ciocnind în lanţul lui încins împrejur, fiecare***

pietricică. A ajuns în Europa, într-o luncă unde nişte copii păşteau vitele; şi aceştia, deodată şi-au aţintit ochii la mijlocul lui şi nu-şi mai luau privirea. Atunci bătrânul s-a uitat şi el… şi a început să plângă în hohote şi nu se mai oprea. „Ce ai bătrâne?” Şi au venit şi oamenii localităţilor din jur. Şi el nu mai înceta: „Plâng pentru că am avut în mână piatra aceea...”. El, pe unde mergea, lua pietrele, le ciocnea şi le arunca; că se plictisise să se mai uite. Şi lanţul se prefăcuse în aur; şi el plângea: „Am avut piatra. N-am ştiut să o preţuiesc şi am aruncat-o.” Iar parabola era aceasta: Voi, creştinilor, spunea Tagore, voi europenilor, aţi avut Piatra nestemată care trebuia să transforme în chip divin chipurile voastre; şi aţi aruncat-O. Acea piatră a fost - şi este - Hristos. Piatra din capul unghiului, pe care n-au luat-O în seamă ziditorii. Iar Ea e în capul unghiului creaţiei întregi, al edificiului tuturor făpturilor. Aceasta era parabola pe care o da un indian, europenilor creştini: Piatra Hristos.

Iar astăzi, un alt indian **Sadalata** [?] - auziţi ce spune el despre Hristos, într-un cuvânt uluitor, intitulat „Iisus Hristos - dezlegat”. Să vedeţi la ce legătură se referă el: [întreruperea înregistrării] ***„...N-ar trebui pentru multă vreme să mai fie de acum înainte perceput ca proprietate a comunităţii creştine sau a creştinismului ca religie constituită. Creştinismul aparţine lui Hristos, dar Hristos nu aparţine numai creştinismului; ci lumii întregi.”***

El a venit la consiliul ecumenic de la Geneva - şi a vorbit aceasta: „Voi, creştinilor, a insista că Hristos… - nelimitat, cum Îl numiţi - înseamnă deci a nu căuta atât să despuiezi creştinismul istoric de Domnul său ci a exprima într-o cerinţă întemeiată în adâncime, aceea de a explica cum universalitatea lui Hristos depăşeşte toate frontierele. Hristos depăşeşte orice graniţă geografică, orice graniţă culturală, şi, tot aşa de bine, şi toate tradiţiile spirituale dintotdeauna.”

Este mărturia, repet, uluitoare, cum alta n-a fost rostită până acum: Că în El e întreaga spiritualitate a lumii. Gândiţi-vă cât de trufaşi erau unii din alte religii, socotind că au religie veche, întemeiată. Dar astăzi vine întocmai cuvântul la mărturia dintru început, căci după chipul lui Dumnezeu-Cuvântul a fost zidit omul.

Şi acum vedeţi ce înseamnă Crăciunul: cum acest astăzi se deschide tot mai mult cu noi şi noi înţelesuri către veşnicia venirii Fiului lui Dumnezeu în lume şi a înălţării lumii către îndumnezeire. Să spună un asemenea om, al unei tradiţii spirituale cunoscute, că Hristos nu aparţine numai Bisericii creştine, ci întregii lumi şi în El sunt toate culturile lumii cu toate crezurile! Toate se vor lumina. Parcă simţi că aşa întâmpinăm mileniul al treilea! Nu simţim noi aici o deschidere, o înnoire a lumii?!

Voi încheia cu o mărturie directă: acum vreo trei săptămâni am fost cercetat, vizitat, de un tânăr din Israel, născut aici, în România. Copilărise aici. Apoi, emigrat în Israel, a crescut mare, a devenit om de afaceri şi a venit cu afaceri şi aici, în România. Şi se afla prin părţile Sibiului. Într-o seară căuta un loc să-şi gareze maşina, s-o ferească - ştim noi de ce. Şi s-a deschis o poartă - nu numai pentru maşină, ci şi pentru el. Şi l-au poftit, l-au găzduit; şi în acea casă - erau creştini, de la sine înţeles; aveau chipul lui Hristos descoperit în ei - a văzut icoane pe pereţii lor. Şi a văzut în ei, lumina şi iubirea lui Hristos. I-au vorbit cu atâta dulceaţă… L-au înfăţişat pe Mântuitorul aşa cum Îl cântăm noi, mai ales în colinde atât de frumoase! (Facă Domnul ca şi inimile noastre să fie tot atât de frumoase ca şi colindele.) Şi, spunând despre părintele Arsenie - omul lui Dumnezeu, şi alţii, cum crescuseră ei, atât l-a pătruns, încât Iohanan a hotărât şi s-a botezat. A mai umblat pe la Paris la o facultate de teologie ortodoxă - un an - şi n-a avut nevoie de mai mult.

Şi în seara aceea, grăind cu el, dezlegându-i şi arătându-i întocmai ce vă spuneam dumneavoastră, că chipul Fiului lui Dumnezeu e adânc în el şi în fiecare om şi aici e speranţa venirii tuturor oamenilor la Hristos. Că e chipul Lui. Nu doar o însuşire dumnezeiască. Ci chipul Fiului lui Dumnezeu. Şi atunci el s-a deschis mai mult şi mi-a spus: „*Părinte, când citesc Evanghelia, când mă rog, eu simt - cuvintele lui Iisus - că sunt cuvintele mele. Mă unesc cu ele. Gândirea lui Iisus e gândirea mea. Conştiinţa lui Iisus e conştiinţa mea*". Şi, auziţi, cuvânt final: „*Eu nu sunt Dumnezeu; ştiu că nu sunt Dumnezeu dar ştiu şi simt că Dumnezeu e în mine. Că Hristos e în mine*". Şi aşa strălucea pe faţa lui, faţa lui Hristos!

Şi, iubiţilor - un cuvânt de la inimă: Am simţit atunci o unire negrăită între un cuvânt al psalmistului şi o mărturie de ultimă oră a oamenilor de ştiinţă. Cuvântul psalmistului zice: „***Doamne, Doamne, unde mă voi duce de la Duhul Tău şi de la faţa Ta unde voi fugi? De mă voi sui în cer, Tu acolo eşti. De mă voi coborî în iad, de faţă eşti. De voi lua aripile mele de dimineaţă şi de mă voi aşeza la marginile mării, şi acolo mâna Ta mă va povăţui şi mă va ţine dreapta Ta***". Parcă Îl simţi pe Dumnezeu privindu-te.

Am asociat aceste cuvinte cu o mărturie a oamenilor de ştiinţă: La un congres ţinut de câtva timp în Statele Unite, învăţaţi, astronomi,[...] - pentru ei întregul univers e un sistem zis cuantic, adică dincolo de materie, unde dimensiunile, parametrii materiei se transfigurează. Şi e conştient acest univers că din adânc, în esenţă, ne priveşte Dumnezeu. Universul întreg e o gândire. În adânc, e conştiinţa Dumnezeirii. Aşa spun oamenii de ştiinţă, întocmai cum a spus psalmistul: Conştiinţa - Tatăl, Fiul şi Duhul Sfânt - ne priveşte. Credeţi-mă! Am avut un moment - şi-l voi avea mereu - de cutremur sacru, ştiind că El Îşi caută chipul; chipul Lui să-l vadă în fiecare.

Parcă simţi cum te priveşte din adânc - iată, cum mărturisesc cu psalmistul şi oamenii de ştiinţă - Conştiinţa; Tatăl, Fiul şi Duhul Sfânt - Fiul mai ales priveşte către noi, să ne vadă. Să ridice, să înalţe chipul Lui în fiecare. Doamne! Cum se bucură un părinte ca fiul lui să fie chip al lui, strălucitor şi luminos! Cum mai mult - nu doreşte Iisus, Fratele nostru cu Părintele Ceresc în Duhul Sfânt?! Simţim că ne priveşte. ***Şi caută la fiecare dintre noi din adâncul existenţei cerurilor şi pământului, ca să vadă chipul nostru creat după chipul Lui, să vadă în noi lumină şi iubire, bunătate, pace şi dreptate, sfinţenie şi adevăr.***

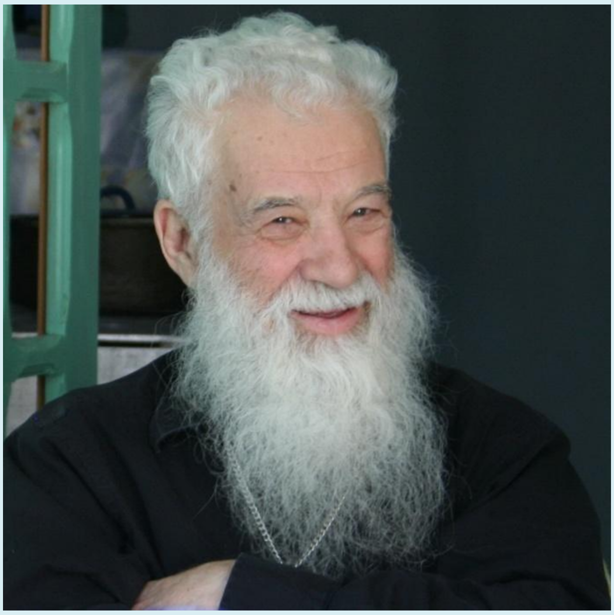
Iar noi, atunci mărturisim cu Sfântul Grigorie Teologul:

***„Astăzi Hristos se naşte, slăviţi-L!
Hristos din ceruri, întâmpinaţi-L!
Hristos pe pământ, înălţaţi-vă chipuri!***

Ca El să recunoască în fiecare din noi, chipul lui dumnezeiesc, al Fiului luminii şi iubirii.

Amin.

Părintele Gheorghe Calciu - Învăţăminte adevărate pentru sărbătoarea Crăciunului

Începând din 1935, Coca Cola a înlocuit pe Moş Nicolae sau pe Moş Crăciun, aşa cum era el, cu un tip îmbrăcat cu roşu şi cu alb... Şi acum, de sărbători, ce se întâmplă în magazine…!

Mă duceam să cumpăr şi eu cartofi şi ceapă şi trebuia să stau mult la coadă: toată lumea cu mormane de mărfuri şi de mâncăruri în cărucioare. Ba încă am văzut că la Biblioteca Congresului, înainte de Crăciun există un fel de training al funcţionarilor de acolo: intelectuali dintre cei mai buni vin ca să-i înveţe pe cumpărători cum să nu se streseze de Crăciun. Adică să nu-şi pună problema ce să dea fiecăruia, fiindcă fiecare om se va bucura…

Iar dacă constată că au cumpărat un dar pe care şi altul l-a mai dat aceluia, să nu se tulbure, să nu intre în depresie nervoasă, că toate sunt bune şi anul viitor o să-i facă alt dar… Sau dacă nu-ţi mai permiţi să-i dai un dar, du-te şi restituie-l, că ţi-l primeşte. Cred că unui român nici nu-i vin prin minte asemenea idei…

Învăţaţi din aceste sărbători nu aspectul comercial, nu să dai un dar cât mai scump unuia! Poţi să-i dai darul cel mai scump, dacă n-ai pus dragostea ta în acel dar, nimic nu este! Mă uitam la copii în casele in care intru: sunt zeci şi sute de jucării. Copilul nici nu are timp să se joace cu toate, nu are timp să facă afecţiune. El nu iubeşte nici o jucărie. Dacă face zgomot, o pune să facă zgomot. Dacă merge, o pune să meargă. Dar nu are afecţiune. Sufletul lui este rece. Noi creştem în felul acesta nişte copii cu suflete moarte.

Mă gândesc câtă dragoste puneam noi într-o jucărie de lemn pe care ne-o făceam noi, sau ne-o făceau alţii mai mari, şi care un an de zile era jucăria noastră! O iubeam şi o comparam cu a celorlalţi şi spuneam că a mea e mai frumoasă, că a mea e mai nouă, că e mai mare. Jucăriile deveneau lucruri însufleţite de intimitatea dragostei. Şi eram bucuroşi şi fericiţi. Acum copiii iau o jucărie, se joacă o zi, sau nici o zi, dacă îi aduci cincizeci dintr-o dată…

Rupem cu darurile materiale relaţia sufletească. Ca şi cum am putea cumpăra cu o jucărie inima copilului nostru. Ca şi cum am putea cumpăra cu un cadou inima vecinului, sau a mamei, sau a tatălui.

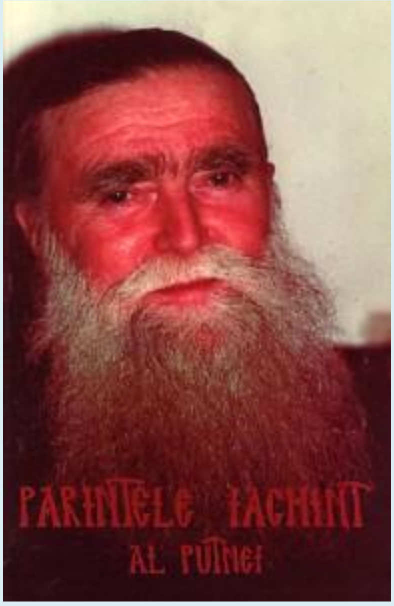
Pentru că ceea ce trebuie să puneţi în jucăria voastră este dragostea pe care Iisus a pus-o în toate darurile pe care le-a făcut El. Că dacă respirăm, respirăm prin bunătatea lui Iisus. Dacă vedem, vedem prin bunătatea lui Iisus.

Dacă ieşind afară pot să pun un picior pe stradă fără să mă calce o maşină, fără să cad sau să păţesc altceva, e pentru că ***Hristos are grijă de mine. Şi are grijă de fiecare dintre noi. El păzeşte copiii, El îmbunează inima oamenilor, El aduce pacea caselor, El ne face adeseori să iertăm. Deşi iertăm cu greu, dar prin El iertăm. Prin El nu mai ţinem minte răul ori răzbunarea.***

Iată învăţămintele adevărate pentru sărbătoarea Crăciunului".

(sursa: Părintele Gheorghe Calciu, Cuvinte vii. "A sluji lui Hristos înseamnă suferinţă", Editura Bonifaciu, 2009)

Părintele Iachint Unciuleac - Panegiric la Naşterea Domnului nostru Iisus Hristos

Părintele Iachint Unciuleac (fostul stareţ al Măn. Putna)

"Duceţi bucuria mântuirii acolo unde n-a putut pătrunde. Păstraţi-o în casele celor săraci. Frângeţi-o pe masa celor lipsiţi. Repetaţi-o la căpătâiul celor bolnavi. Intraţi acolo unde nu putem ajunge noi. Bateţi la uşile celor certaţi. Împăcaţi pe cei dezbinaţi, mângâiaţi pe cei tulburaţi…"

Iubiţi credincioşi, **Astăzi S-a născut Hristos!** Şi minunea întrupării Lui mai presus de legile firii a uimit întreg pământul, a înnoit toată lumea, a rupt istoria omenirii în două şi, străbătând cele douăzeci de secole, ni se face cunoscută nouă astăzi. ***Astăzi S-a născut Mesia! Şi vestea aceasta pe care au adus-o din cer îngerii, pe care au primit-o întâi păstorii, ca un fulger s-a revărsat peste toate marginile.***

Vestea aceasta, care l-a tulburat pe Irod "***şi tot Ierusalimul cu dânsul***" (Matei 2, 3), ***ca o trâmbiţă duhovnicească a răsunat din veac în veac, din hotar în hotar, de la ţărm, şi a ajuns astăzi şi la inimile noastre. Vestea aceasta auzind-o, săracii s-au bucurat, păcătoşii s-au veselit, orbii s-au luminat, bolnavii s-au mângâiat, iar şchiopii au săltat. Vestea aceasta auzind-o, ritorii în nedumerire au căzut, căci ea pe învăţaţi i-a făcut să tacă, pe filozofi să se ruşineze, pe împăraţi să se cutremure. Vestea aceasta pe mame le-a făcut să se bucure, pe fecioare să cânte, iar pe prunci să dănţuiască.***

- Astăzi S-a născut Mântuitorul! Şi orânduirea cea de sus, pe care îngerii o intonau de bucurie, au rostit-o păstorii, au auzit-o Fecioara cu Iosif, au

repetat-o neamurile şi străbătând lungimea vremurilor ca un imn de împăcare a omului cu Dumnezeu, iată, o cântăm şi noi astăzi.

- Astăzi a venit în lume Domnul! Şi steaua care a strălucit la răsărit vestind minunea i-a pornit la drum pe cei trei magi şi a purces peste generaţii, peste împăraţii, peste nenumăratele împărăţii, peste nenumăratele noroade, şi, iată, o vedem şi astăzi luminând pe cerul Bisericii lui Hristos. Deci şi **minunea Naşterii lui Iisus, şi vestea cea bună, şi cântarea îngerilor, şi lumina stelei ne-au adunat la biserică astăzi, fraţilor, ca împreună să ne bucurăm de Domnul şi să prăznuim duhovniceşte.**
- Astăzi se mânie Irod, dar se veselesc noroadele. Se tulbură Ierusalimul, dar saltă de bucurie marginile lumii. Se îndoiesc cărturarii lui Israel, dar cred seminţiile pământului. (…) Se leapădă de El fiii, dar Îl primesc robii. Îl condamnă hulitorii, dar I se închină credincioşii. Zadarnic se înfurie Irod şi tot Ierusalimul cu dânsul, că astăzi Mesia S-a născut. Zadarnic Îl trec cu vederea cei aleşi, căci neamurile Îl primesc. Zadarnic sabia ucigaşă caută să-L omoare, că străinii Îi fac adăpost.
    - Evreii I-au dat o peşteră săracă, precum unui străin, iar neamurile I-au închinat nenumărate biserici pline de podoabe, ca unui Stăpân a toate.
    - Evreii L-au culcat într-o iesle cu fân, iar neamurile L-au primit în inimă.
    - Evreii I-au dat ce-au avut mai de necinste, iar neamurile I-au adus aur ca unui Împărat, tămâie şi smirna ca unui Dumnezeu şi om.

  Zadarnic se mânie Irod, fără minte sunt fiii lui Israel, fără vină se taie fiii Rahilei, căci astăzi Hristos Se naşte şi toate neamurile Îl slăvesc. **Hristos din ceruri vine şi popoarele Îl întâmpină, Hristos pe pământ se arătă şi toată suflarea Îl laudă.**
- Astăzi a venit plinirea vremurilor.
- Astăzi bucuriile îngerilor cu ale oamenilor s-au amestecat, cerul cu pământul s-a împăcat, Dumnezeu pe pământ S-a deşertat şi oamenilor aievea S-a arătat.
- ***Astăzi Vechiul şi Noul Testament în Betleem s-au întâlnit.***
- Astăzi proorocii se veselesc, văzând că se împlinesc cele mai înainte arătate de ei.
- Astăzi Adam şi Eva cu bucurie vin să se închine Noului Adam.

Să mergem, fraţilor, la peştera cea din Betleem, călăuziţi de steaua credinţei, ca să vedem minunea ce s-a săvârşit. Vom întâlni o peşteră mică, vom vedea înlăuntru o Fecioară neîntinată, vom vedea alături chipul bătrân şi cucernic al dreptului Iosif, vom vedea o iesle cu fân şi înlăuntrul ei…. o, minune!… dumnezeiescul Prunc înfăşat în scutece. Vom auzi acolo pe îngeri cântând, vom vedea pe păstori lăudând, iar pe magi închinându-se şi vistieriile deschizându-şi…

- *Veniţi deci toate seminţiile pământului să întâmpinăm pe Mirele Bisericii, care S-a îmbrăcat în haina noastră, pentru a ne îndumnezei pe noi, oamenii.*
- *Veniţi astăzi toate popoarele să ne înfrăţim, să ne împăcăm şi unindu-ne glasurile să întâmpinăm pe Mesia Cel mult aşteptat.*
- *Veniţi, fecioarelor, să vedeţi o Fecioară cum naşte fără de prihană.*
- *Veniţi, maicilor, să vedeţi pe Maica Domnului cum nu se ruşinează de naşterea de prunci.*
- *Veniţi, credincioşi, să vedem cum o Fecioară tine în braţe pe Cel ce a spânzurat pământul pe ape.*
- *Veniţi să vedem cum două de mâini de mamă leagănă pe Cel ce se atinge de munţi şi fumegă (Ps. 103, 32).*
- *Veniţi să vedem înfăşat în scutece pe Cel ce îmbracă cerul cu nori şi pământul cu iarbă.*
- *Veniţi să vedem cum Se hrăneşte cu lapte Cel ce hrăneşte lumea cu pâine şi adapă pământul cu ploaie timpurie şi târzie.*

O, minune!

- Hristos Se naşte şi Irod se mânie,
- Iisus om Se face pentru iubirea de oameni şi fiii oamenilor sabia din teacă îşi scot.
- Împăratul cerului slugă Se face şi împăraţii pământului se grăbesc să-I ia viaţa.
- ***Fiul lui Dumnezeu vine să ne mântuiască şi noi uşa inimii Îi închidem. Dar taina se săvârşeşte. Hristos vine. Peştera Îl primeşte. Îngeri Îl slăvesc. Păstorii Îl caută. Magii I se închină. Neamurile cred. Biserica se zideşte. Testamentul dragostei se scrie. Mântuirea se arată.***

Iubiţi credincioşi,

(…) O minune nouă s-a săvârşit! Iată, în scurtă vreme,

- ***peştera*** ***s-a schimbat în mii şi mii de biserici mari şi frumoase, care împodobesc toate colţurile lumii.***
- ***Ieslea cea săracă s-a prefăcut în tot atâtea dumnezeieşti altare.***
- ***Pruncul Cel înfăşat ne aşteaptă acum sub chipul Sfintelor Taine.***
- ***Locul magilor l-au luat Apostolii, iar al păstorilor, preoţii, care împreună duc vestea mântuirii în toată lumea.***
- ***Ceata sfinţilor îngeri este mărită acum cu milioane de cuvioşi şi mucenici, care neîncetat slăvesc în ceruri pe Mielul lui Dumnezeu.***
- ***Iar cântarea cea îngerească este continuată acum de dangătele clopotelor şi de alese cântări bisericeşti ce răsună în toată lumea.***
- ***Bătrânul Iosif închipuieşte Vechiul Testament, iar Fecioara Maria Legea Noului Aşezământ.***
- ***Scutecele închipuiesc sfintele odăjdii ale Bisericii.***
- ***Aurul – slava Dumnezeirii, tămâia – rugăciunile sfinţilor şi ale tuturor credincioşilor, iar smirna – podoaba faptelor bune.***
- ***În sfârşit, steaua închipuieşte Evanghelia lui Hristos, care luminează ca o făclie de călăuză întreaga lume.***

Naşterea Domnului - Novgorod,sec.15

Deci nu în Betleemul Iudeii, ci la Biserica lui Hristos să ne adunăm astăzi, fraţilor, ca să lăudăm Naşterea Domnului. Aici este peştera mântuirii, aici este ieslea cea dumnezeiască. Aici sunt magii neamurilor, aici păstorii noului Israel. Aici este steaua, aici lumina, aici darurile Duhului. Şi mai presus de toate, aici este pruncul Iisus – Mirele Bisericii.

Să petrecem cu bucurie această zi lângă ieslea lui Iisus. Nu vom fi aici singurii drumeţi, singurii închinători, singurii vestitori ai minunii.

În jurul Sfântului Prestol

- *vom întâlni pe slăviţii lui Hristos Apostoli, pe cinstiţii Mucenici, pe aleşii Cuvioşi şi cetele tuturor Sfinţilor Părinţi.*
- *Vom vedea aici mame aşteptând mângâiere de la Maică, fecioare cerând ajutor de la Fecioară, prunci primind binecuvântare de la Pruncul, străini căutând adăpost de la Cel izgonit de oameni, asupriţi cerşind dreptate de la Judecătorul.*
- *Vom întâlni încă păcătoşi primind iertare, orbi cerând lumină, suferinzi aşteptând vindecare, flămânzi cerşind pâine, însetaţi dorind ape limpezi.*
- *Dar să nu ne mire că vom vedea în afara ieslei lui Iisus şi destui necredincioşi care hulesc pe Ziditorul, îndoielnici care tăgăduiesc minunea Naşterii, eretici care vor să rupă scutecele Pruncului, păcătoşi şi răzvrătitori care tulbură Biserica, dezbină sufletele şi urăsc lumina.*

Iar noi înlăuntrul Bisericii stând, fraţilor, ca într-o corabie, să nu ne temem de mânia lui Irod, nici de gurile ereticilor acestui veac.

- *Căci cu noi înlăuntru este Hristos, afară Mamona.*
- *Înlăuntrul Bisericii este unirea dragostei, afară urgia dezbinării.*
- *Înlăuntru sunt magii, afară vrăjitorii;*
- *înlăuntru păstorii, afară năimiţii.*
- *Înlăuntru steaua luminii, afară prăpastia pierzării.*
- *Aici stânca pravoslavnicei credinţe, afară nisipul ereziilor.*
- *Înlăuntru este ieslea cu Pruncul, afară leagănele fără prunci.*
- *Înlăuntru Fecioara cu Iisus în braţe, afară mame fără prunci la piept.*
- *Înlăuntru bucurie de mamă, afară suspin de femei pruncucigaşe. (...)*
- *Înlăuntru scutece aspre, afară haine moi.*
- *Înlăuntrul Bisericii este Pâinea, afară firimiturile,*
- *înlăuntru izvorul cel curat, afară apele cele tulburi.*
- *Aici cântările cele îngereşti, afară strigătele desfrânate.*
- *Aici cămara Mirelui, acolo casa poftelor.*
- *Aici crinul Fecioarei, acolo buruienile plăcerilor. (...)*
- *Şi, în scurt, în Biserică este viaţa, afară de ea este moarte. Aici adevărul, afară minciună. Aici este calea, afară haosul tuturor ereziilor.*

Noi însă, fraţilor, ca cei ce ne hrănim din aceeaşi pâine a dragostei şi ne adăpăm din acelaşi pahar al credinţei, să nu slăbim cu duhul, ci, lăsând pe cele din afară, să ne adunăm ceata duhovnicească în jurul ieslei lui Iisus şi bucurându-ne astăzi, să cântăm cu toţii îngerescul imn: ***"Slavă intru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace, între oameni bunăvoire"*** (Luca 2, 14).

Iubiţi credincioşi,

Vom face sfârşit cuvântului de astăzi cu două întrebări.

Prima întrebare: ***Cum Îl primim noi pe Iisus Hristos?***

- ***Cu îndoială, ca evreii cei de demult, sau cu credinţă, ca magii neamurilor?***
- ***Îl odihnim pe Domnul în ieslea cea de taină a inimii, sau Îl izgonim din cetatea sufletului, asemenea lui Irod?***
- ***Jertfim Mântuitorului viaţa noastră, sufletul, puterea, mintea şi tot ce avem mai de preţ?***
- ***Îl întâmpinăm noi astăzi pe Hristos împăcaţi unii cu alţii, spovediţi, uniţi cu Dumnezeieştile Taine? Sau venim la El plini de ură, certaţi, nespovediţi, întunecaţi de patimi?***

Las să răspundă fiecare în conştiinţa sa la această întrebare, iar noi, îndemnaţi de bucuria praznicului, trecem la a doua întrebare: ***Ducem noi vestea cea bună a Naşterii Domnului în căminele noastre, la copiii noştri, la rudele şi la fraţii noştri? Sau, lenevindu-ne, tăgăduim Taina Întrupării? Facem noi ce au făcut magii şi păstorii, sau rămânem nepăsători, ca şi până acum?***

Dacă am zăbovit sau ne-am uitat rostul nostru de creştini în trecut, să nu ne lenevim de astăzi înainte. Fiecare să se facă un binevestitor al minunii din Betleem.

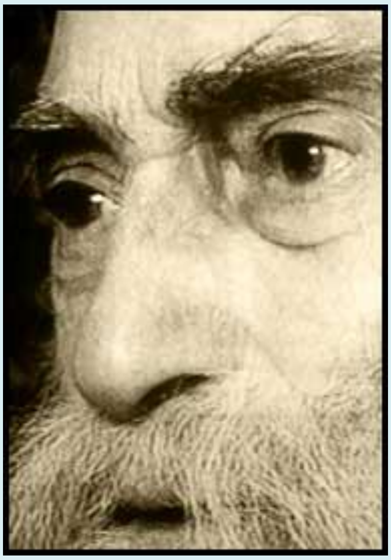
Întoarceţi-vă deci la casele voastre. ***Duceţi bucuria mântuirii acolo unde n-a putut pătrunde. Păstraţi-o în casele celor săraci. Frângeţi-o pe masa celor lipsiţi. Repetaţi-o la căpătâiul celor bolnavi. Intraţi acolo unde nu putem ajunge noi. Bateţi la uşile celor certaţi. Împăcaţi pe cei dezbinaţi, mângâiaţi pe***

cei tulburaţi, întăriţi pe cei îndoielnici, încălziţi pe cei indiferenţi; aprindeţi pe cei căldicei, duceţi la Iisus pe cei rătăciţi.

Deschideţi astăzi uşile spitalelor, păşiţi pragul sărmanilor, ascultaţi cântecul orfanilor, duceţi la toţi vestea cea bună, dimpreună cu un mic ajutor din prisosul dragostei voastre, şi spuneţi tuturor că astăzi S-a născut în lume Domnul. Amin.

(din: Părintele Iachint al Putnei, Editura Bizantină, 2000)

Părintele Arsenie Papacioc – Cuvânt la Naşterea Domnului

"Naşteţi-L mereu pe Hristos în inimile voastre"

"***Cum am mai spus, după mine, Naşterea Domnului este cel mai mare eveniment al creştinătăţii: căci Dumnezeu s-a coborât în trup omenesc spre a mântui omenirea. Iisus Hristos ne-a încredinţat că suntem veşnici, nu în materie, ci în duh. Şi că sufletele noastre au porţile Raiului deschise, doar să ne ostenim să ajungem până la ele.Prin post, rugăciune, nevoinţă, fapta bună…***

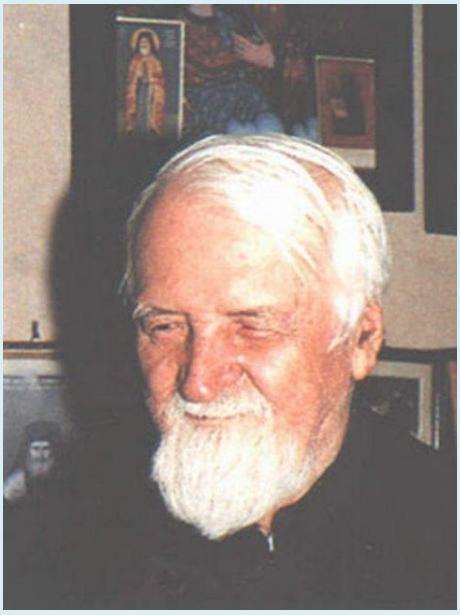
Dragii mei, nu e puţin lucru să ai sentimentul veşniciei în tine… Câţi însă mai conştientizează aceasta? Dacă am fi convinşi şi conştienţi permanent că suntem veşnici şi că prin faptele noastre ne hotărâm locul în veşnicie – ori în chinurile iadului, ori în dulceaţa Raiului, adică în unirea deplină cu Dumnezeu -, atunci am fi mult mai chibzuiţi. Nu poţi fura, omori, urî, dacă ştii că prin aceasta viaţa ta de după pragul morţii va fi numai lacrimă şi suferinţă. Şi nici nu te poţi teme de moarte dacă ştii că aceasta nu este decât adormirea trupului, pentru întoarcerea sufletului în Sânurile Domnului. ***Omul creştin ştie că trebuie să facă doar ceea ce-l mântuieşte, dar face şi altele, care-l osândesc.***

Vă daţi seama ce-ar fi fost lumea fără Hristos? Bucuraţi-vă că S-a născut şi naşteţi-L mereu în inimile voastre. Cu El putem totul, fără Hristos nu putem nimic. Repetaţi-vă asta întreaga viaţă şi veţi greşi mai puţin, nu vă veţi mai teme şi veţi putea birui.

Trăiţi pe Hristos în orice moment. Mai înainte de toate să daţi slavă milostivirii şi bunătăţii celei negrăite a Mântuitorului nostru Iisus Hristos şi Preacuratei şi Preasfintei Fecioare Maria, care a slujit la Naşterea Lui, că ne-

a învrednicit pe toţi să mai ajungem încă o dată Naşterea Domnului şi să prăznuim înnoirea neamului omenesc, prin taina venirii cea în trup a lui Dumnezeu Cuvântul. Amin!”

Părintele Dumitru Stăniloae - Cel ce Se naşte din Fecioară ca om e Dumnezeu

Biserica a considerat totdeauna pe Fecioara Maria Născătoare de Dumnezeu, căci în aceasta se implică mărturisirea că ***Cel ce S-a născut din ea nu e o persoană omenească deosebită de cea dumnezeiască, ci Însuşi Fiul lui Dumnezeu S-a născut din ea, după firea Sa omenească.*** Niciodată nu se naşte o fire, ci un ipostas, care în ordinea omenească este o persoană, dacă firea nu vine la subzistenţa reală decât ca persoană.

Persoana care Se naşte din Fecioara Maria este identică cu Persoana Cuvântului dumnezeiesc, Care prin întrupare Se face şi persoana firii omeneşti. Leontiu de Bizanţ foloseşte un alt argument pentru unitatea Persoanei care Se naşte din Fecioara Maria, deci pentru faptul că această Persoană este Dumnezeu-Cuvântul: unicitatea Persoanei manifestată în toată multiplicitatea actelor Ei, în orice amănunt al manifestărilor Ei. ***"Corespunzător dominării părţii dumnezeieşti şi urmând cu evlavie Sfintei Scripturi, numim Dumnezeu pe întregul Hristos, mai ales pentru că trăsătura cea mai proprie a lui Dumnezeu o observăm în El întreg, şi nu numai într-o parte. Aceasta este nepătimirea. Pe lângă aceea,toată fapta vrednică de Dumnezeu o cunoaştem în El întreg."***

Din Fecioara Maria Se naşte deci Fiul lui Dumnezeu însuşi, ca persoană a firii omeneşti.

- *A respinge calitatea aceasta a Fecioarei Maria înseamnă a respinge întruparea Fiului lui Dumnezeu, a contesta că Fiul lui Dumnezeu însuşi S-a făcut om,*

- *a nega că Iisus Hristos este Însuşi Fiul lui Dumnezeu cel întrupat pentru un dialog etern cu noi, făcându-Se în acest scop şi persoană omenească.*
- *A nega că Fecioara Maria este Născătoare de Dumnezeu înseamnă a nega că Însuşi Fiul lui Dumnezeu S-a făcut Fiul ei, deci Fiul omului.*

De ce a pus Iisus Hristos atâta accent pe numirea Sa de Fiul omului? Dacă era numai om, aceasta era de la sine înţeles. ***El a insistat să Se numească Fiul omului, pentru a arăta că, deşi e Dumnezeu, S-a făcut cu adevărat Fiul omului El Însuşi.*** Numai întrucât Însuşi Fiul lui Dumnezeu S-a făcut Fiul Fecioarei, El S-a făcut Fiul omului şi Fratele oamenilor şi prin aceasta i-a făcut pe oameni fii ai lui Dumnezeu, prin har. Numai aşa Însuşi Fiul lui Dumnezeu S-a împărtăşit de pătimirile noastre şi de moartea noastră şi prin aceasta le-a biruit. Numai aşa a îndumnezeit firea omenească.

De aceea Sfântul Chiril din Alexandria a unit lupta împotriva lui Nestorie pentru o unică persoană în Hristos cu lupta pentru calitatea Fecioarei Maria de Născătoare de Dumnezeu, precum acela întărea teoria lui despre cele două persoane, cu negarea acestui atribut pe seama Sfintei Fecioare, recunoscându-i numai numele de Născătoare de om sau de Hristos.

Urmând Sfântului Chiril, Leontiu de Bizanţ a luptat de asemenea împotriva nestorienilor pentru calitatea de Născătoare de Dumnezeu a Fecioarei Maria. Dar încă înainte de Sfântul Chiril, **Sfântul Grigorie de Nazianz** ***spunea: "Dacă cineva nu crede că Sfânta Maria este Născătoare de Dumnezeu, e despărţit de Dumnezeu."*** După el, de aceasta depinde mântuirea noastră.

Dacă Fiul lui Dumnezeu a dat la început existenţa omului, adresându-i-Se ca unui alter-ego al subiectului Său, acum Se face El însuşi un astfel de subiect; dar aceasta nu înseamnă că încetează de a fi El Însuşi şi subiectul creator. El vrea să treacă în dialogul cu oamenii de la poziţia de partener din afara ordinii lor, în ordinea lor. În scopul acesta El nu Se mai poate folosi de persoanele umane care se nasc unele din altele. El Îşi produce Sieşi din Fecioara Maria o natură omenească proprie, ca subiect uman. El Însuşi Se naşte ca om. Acesta e nu numai un act nou, ci şi un început cu totul nou, care se produce în istoria umanităţii.

Acest început nou nu se putea produce din iniţiativa umană, ci din cea dumnezeiască. Un alt subiect uman, născut pe cale obişnuită din bărbat şi femeie, n-ar fi împlinit planul Fiului lui Dumnezeu de a Se face El Însuşi subiect uman în dialogul cu oamenii, fără a înceta să rămână în acelaşi timp Fiul lui Dumnezeu. O naştere, din autonomia umană, adică printr-o pereche umană, suficientă pentru a aduce la existenţă o altă persoană umană din puterile imanente omeneşti, n-ar fi introdus în şirul persoanelor umane o persoană care

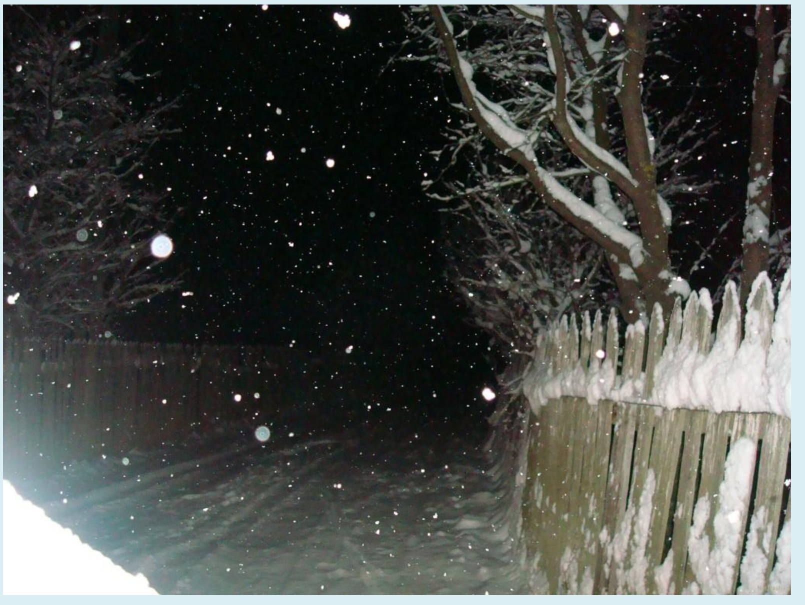
să fie în acelaşi timp o persoană dumnezeiască. ***Naşterea Fiului lui Dumnezeu din Fecioară a ţinut seama de neputinţa imanenţei umane de a se mântui prin ea însăşi, de a sparge în sus orizontul închis al umanului supus repetiţiei şi morţii, de a încadra pe toţi cei ce se nasc din Hristos după har în şirul celor "născuţi" din Dumnezeu.***

Din acest punct de vedere naşterea lui Dumnezeu-Cuvântul ca om este o naştere unică, neavând nimic din naşterea celorlalţi oameni. ***"Nici prima Lui naştere "din Tatăl", nici a doua nu a avut ceva comun cu a altcuiva."*** Ea nu e o naştere din necesitatea firii, ci din bunăvoirea lui Dumnezeu. Se naşte subiectul divin liber şi ca om, nu e născut un om din rânduiala naturii. De altfel, chiar persoana umană nu e numai născută ca un obiect, ci se şi naşte, sau se naşte propriu-zis ca subiect, având din prima clipă acest rol activ în formarea naturii sale, în formarea sa ca om. Propriu-zis subiectul uman îşi are explicaţia apariţiei ca suport al naturii sale umane, sau natura umană îşi are explicarea apariţiei cu suportul ei în ea însăşi, în suportul sau în ipostasul mai adânc al Cuvântului dumnezeiesc, ca al cărui chip şi partener de dialog se constituie din prima clipă, la chemarea lui Dumnezeu Cuvântul. Dar în Hristos, Cuvântul Însuşi Se face nemijlocit ipostasul naturii umane. În Hristos El Se cheamă pe Sine Însuşi în existenţă ca om. Ipostasul mai adânc al ipostasurilor umane se face de astă dată în mod nemijlocit ipostasul naturii Sale umane. În felul acesta naşterea Fiului lui Dumnezeu ca om depăşeşte şi mai mult posibilităţile firii. Faptul acestei naşteri minunate nu e un fapt de natură, ci un fapt al copleşirii naturii de către Duhul dumnezeiesc, într-un mod cu mult mai deplin decât în naşterea celorlalţi oameni. De aceea în Evanghelii şi în Simbolurile de credinţă ale Bisericii primare se atribuie un rol decisiv Duhului Sfânt în zămislirea şi naşterea Fiului lui Dumnezeu ca om. ***Omul se constituie în mod deplin încă de la începutul existenţei sale prin suflarea de viaţă a lui Dumnezeu, adică prin Duhul Sfânt. Cu atât mai mult Se constituie acum Cuvântul lui Dumnezeu ca om prin impreună-lucrarea Duhului Sfânt. Prin lucrarea Duhului Sfânt omul se constituie ca subiect, prin care se afirmă spiritul, ca un factor superior faţă de natură, deci nu ca obiect; prin lucrarea Duhului Sfânt omul e chemat la un dialog cu Logosul. În Hristos omul află împlinirea supremă în identitatea sa, ca subiect, cu Logosul, ca subiect divin, prin prezenţa Duhului Însuşi ca persoană.***

Sfinţii Părinţi observă că dacă la început Dumnezeu a putut lua El Însuşi numai din Adam un alt subiect uman, de ce n-ar fi putut lua acum numai dintr-o femeie, El însuşi, nu un subiect uman, ci numai o natură umană pentru Sine ca subiect? Dar dacă atunci a luat într-o clipă un subiect uman din Adam - căci omului îi trebuia de la început un partener de dialog -, acum Dumnezeu Cuvântul parcurge întregul proces de formare a naturii Sale, de formare a Sa ca om, ca un nou partener de dialog al omului, pentru a parcurge de la început

întregul drum al omului, cu excepţia iniţiativei umane a naşterii, care n-ar fi putut forma decât un alt subiect uman din şirul imanent uman. **Sfântul Maxim Mărturisitorul** ***observă că prin acest mod nou de naştere, nu numai Dumnezeu acceptă o temporalitate, care nu contrazice eternitatea Sa, ci şi natura umană e restabilită în starea sa originară, fiind copleşită de Duhul dumnezeiesc prin fortificarea spiritului uman.*** Căci Hristos ca om vine la existenţă, asemenea lui Adam, printr-un act de creaţie dumnezeiască, deci nepătat de păcatul voluptăţii. Dar pe de altă parte, Hristos rămâne în continuitate şi cu succesorii lui Adam veniţi la existenţă prin naşterea naturală.

Ierom. Ioan Buliga - Bucuria într-o noapte de iarnă

E iarnă grea, şi nimeni nu mai merge, toţi caută un foc, durerea să-şi dezlege. Privim unul către altul, doar am vedea în ochii celorlalţi o umbră de nădejde. Pământul e înţelenit, drumul nu se mai vede, şi chiar de s-ar vedea, la capătul celălalt e tot iarnă. Părinţii ne spun lucruri bune: iarna se va sfârşi, din pământul fără viaţă, viaţă iar va răsări. ***Ni s-a binevestit viaţă, suntem săraci de ea, ni s-a binevestit vindecarea, căci bolim cu boală grea*****;** inima fiind zdrobită, vin a curs, şi iată, peste rana care de atâta timp aşteaptă să fie vindecată, se lasă alinarea, se lasă uşurarea.

Ni se binevesteşte dezrobirea, o, lanţurile să le las, să fug cu fericirea, ***ajunge cât sclav am fost pe pământ; am fost la cele care nici nu se umplu, nici nu ajung ca să mântuiască în viaţă.*** E lemn, e piatră, e fier, chiar dacă alţii îi zic elicopter, e făcătură de mână omenească, ce n-o să meargă mult, curând o să oprească, cerându-ţi socoteală, şi pentru cele care nici măcar nu le-ai făcut, imaginaţii oarbe ce rămân toate în trecut. ***Nu vin cu noi, rămânem goi, atât am adunat, cenuşa de pe noi, ce am luat-o în loc de slavă, atât am adunat în viaţa-ntreagă. O umbră de tristeţe, şi poate-o consolare, dar ce te-ajută oare? Drumul este la capăt, nu duce nicăieri, nu e nici o scăpare, totul e frig, la ce poţi să mai speri?***

Păcatul greu apasă, bucuria cea deşartă şi-arată acuma faţa, şi nu mai este alta. E faţa cea pustie, a desfrânării-n lume, ce seamănă doar moarte, mândria o zideşte, şi-apoi se culcă-n lene, de negură boleşte. ***Şi zori nu sunt, ci doar televizor, ce-arată paradisul alb-negru şi color, ce-arată paradisul negru, într-o lume nebună, care-a stricat pământul, şi-acum vor să zboare-n lună.*** Să caute ceva

mai bun, c-aici nu mai e loc, totul e praf şi fum. Uzine nucleare, şi chimicale moarte, ce sunt şi în mâncare, şi sunt gustoase foarte.

Ochii-s slăbiţi, şi poate de acum, vor mai vedea vreun om, ce-arată spre alt drum. Nu e altul, e cel pe care-am fost, şi l-am părăsit, e raiul cel iubit, ***e Dumnezeu, e Viaţa, ce-n iarna noastră S-a născut. Inima mea se va dezgheţa, şi-n ochii care niciodată n-au mai văzut frumos, apare o nouă cale, e calea lui Hristos. Şi iarna fuge-n lături, copii săraci se strâng, s-adune mântuirea, de-acum ei nu mai plâng.***

E seara de Crăciun, azi S-a născut Hristos, gol ca şi noi S-a făcut, şi patul îi este jos. În ieslea de dobitoace, în grajdul simplu, într-o noapte din care nu speram să mai ieşim. Copiii, adică, iertaţi, îngerii au terminat colindul, de-acum ei aşteaptă anul viitor, poate-o fi mai bine, va merge mai cu spor. Deocamdată însă, o nucă şi-un covrig**,** şi-o mână mică îngheţată se-ntinde să le ia, să vi le înapoieze altădată, îndoit pentru totdeauna, e mâna lui Hristos, pe care o întinde către noi, nu c-ar dori ceva, ***ce-ar vrea El de la noi? Ceva ce nu-i al nostru, dar ne-a fost dăruit: e Dragostea, e Dumnezeu, care S-a născut în noi, într-o seară friguroasă, într-o seară de Crăciun.***

Părintele Nicolae Tănase - Să fim fericiţi de Crăciun!

Hristos S-a smerit, S-a născut în iesle. Nici un copil în lume vreodată nu s-a născut şi a fost înfăşat cu paie. Şi pentru cel mai sărac, în cea mai săracă ţară, în cel mai sărac loc, tot s-au găsit două cârpe. Pentru Hristos, nu. Dar cu toate acestea, El era fericit.

„Să fim fericiţi de Crăciun!" - e într-adevăr o urare deosebită. Dar a fi fericit (de Crăciun şi nu numai) înseamnă trei lucruri: împăcat cu Dumnezeu, împăcat cu oamenii şi împăcat cu tine însuţi. Acesta este omul fericit.

De aceea, cei nespovediţi - pentru că numai aşa te poţi împăca cu Dumnezeu, cu oamenii şi cu tine - în zadar au primit urarea, pentru că sunt nefericiţi.

(Preot Nicolae Tănase, Să nu-L răstignim iarăşi pe Hristos, Editura Agaton, Făgăraș, 2011, p. 88)

Pr. Dorin Picioruş - Predică la Naşterea Domnului

Iubiţi fraţi şi surori întru Domnul, Hristos S-a născut!

El, Fiul lui Dumnezeu, născut din Tatăl mai înainte de veci, S-a întrupat şi S-a făcut om la plinirea vremii, luându-şi trup din Prea Curata Fecioara Maria, Maica lui Dumnezeu.

Praznic prea slăvit, zi prea minunată, plină de bucurie dumnezeiască!

Plină de bucurie dumnezeiască pentru cei care trăiesc în harul Său, care se umplu de bunătatea Sa. Căci pentru ceilalţi…e o zi oarecare…sau o zi cu un profil sărbătoresc involuntar…dacă trăiesc în ţări creştine…

Da, şi cel nedus la Biserică poate şti că astăzi e Naşterea Domnului…

Numai că această zi, cunoscută mai ales sub titulatura de Crăciun…e cu mâncare, băutură, şorici şi vin…şi, mai deloc…un praznic al bucuriei duhovniceşti, al bucuriei sobre, al bucuriei care duce spre Paşti.

Căci Cel născut din Fecioară, încă de pe acum, Se profilează ca Cel ce Se va răstigni pentru noi…

Icoana praznicului vorbeşte despre duritatea vieţii în această lume…pentru că Pruncul Iisus e deja în linţoliul morţii…încă din primele clipe ale vieţii Sale pământeşti.

Nimeni nu râde cu gura până la urechi în icoană…ci toţi sunt adânciţi în ei înşişi.

Şi duritatea vieţii s-a văzut şi în duritatea postului prin care am trecut…şi care ne-a slăbit fiinţa…Pentru că atunci când postul ne vestejeşte trupul…ne face să fim stăpâni, prin sufletul nostru, peste trupul nostru.

Bucuria praznicului e bucuria postului plin de har, plin de înţelegere, plin de sensibilitate duhovnicească.

Dacă ne-am învins răutatea, nesimţirea, îndoiala, bădărănia din noi…am lăsat loc harul lui Dumnezeu să ne bucure. Şi avem bucurie pe cât ne-am strivit patimile prin post şi rugăciune şi citire şi milostivire…

De aceea trăim o bucurie sfântă, frumoasă, lină în viaţa noastră…şi nu o bucurie datorată, în primul rând, cadourilor sau mesei bune.

O situaţie materială anume, prieteniile, cadourile, surprizele frumoase…ne îmbrăţişează şi ne oferă stabilitate. Însă suntem nişte statui frumoase dar fără viaţă în noi…dacă nu suntem invadaţi, din belşug, de iubirea şi blândeţea lui Dumnezeu, de frumuseţea slavei Sale.

Ce să faci cu viaţa…dacă nu ai în tine şi bucuria vieţii, care e Dumnezeu?

Ce să faci cu banii mulţi…dacă eşti plin de singurătate, de neiubire, de solitudine interioară exasperantă?

Nu e de ajuns sănătatea! Ai nevoie de bucurie cerească în inima ta, de bucuria spre care cei trei foşti magi, în Evanghelia de azi [Mt. 2, 1-12], au călătorit…pentru ca să o afle.

În boală, cea mai mare vindecare, e vindecarea sufletului…pentru că ea te face să suporţi mai uşor boala trupului.

Conştiinţa păcatului e torturantă…dacă nu ai parte de iertarea lui Dumnezeu. Avem nevoie de iertarea Lui, de pacea Lui, de frumuseţea Lui, de înţelegerea Lui mai mult decât de noi înşine.
Şi dacă ***azi prăznuim naşterea Domnului…prăznuim, de fapt, bucuria şi încrederea lui Dumnezeu în oameni.***

Cât de mult a mizat Dumnezeu pe noi, dacă S-a întrupat pentru noi! S-a făcut om pentru ca pe noi să ne facă dumnezei prin har, să ne îndumnezeiască.

Cine a făcut mai mult pentru noi în comparaţie cu Dumnezeu? Cine S-a lăsat mai umilit, mai călcat în picioare decât Dumnezeu, când a venit vorba să recâştige pe oaia cea pierdută a umanităţii? Cine a preferat umilinţa şi sărăcia, ostilitatea şi bădărănia umanităţii…pentru ca să ne urce prin Cruce spre înviere şi să ne înalţe, întru Sine, de-a dreapta Tatălui?

Şi atunci când cumpărăm brad…când cumpărăm cadouri…când avem masa plină…când nu ne lipseşte nimic…sau când ne lipsesc toate acestea la un loc…să ne gândim că cele pe care le avem sunt daruri ale Lui iar cele pe care nu le avem sunt urmarea lipsei de atenţie a altora vizavi de nevoia noastră.

Suntem, după 2000 de ani de creştinism, totuşi…prea răi, reci, insensibili la dramele lumii…Ne-am însuşit prea puţin din riscul frumuseţii de-a fi creştin…şi asta se vede din lipsa de măreţie, de frumuseţe, de prospeţime duhovnicească a vieţii noastre.

Pentru că diferenţele, o, diferenţele dintre noi…şi Părinţii noştri sunt atât de mari…şi de ruşinoase…încât nu mai ştim câte nu facem…din ceea ce suntem datori să facem…

Şi cum să dovedeşti altcumva că eşti un om bătrân în înţelepciune, chiar dacă eşti tânăr cu vârsta, decât prin cunoaşterea teologiei şi prin trăirea ei? Şi cum să cunoşti dacă nu citeşti, nu traduci, nu aprofundezi teologia Bisericii?

Pentru că prospeţimea vieţii e adusă tocmai de învăţătura întotdeauna valabilă şi întotdeauna îndumnezeitoare, care i-a sfinţit pe cei de dinaintea noastră…şi ne alătură şi pe noi acelora.

Fapta bună iese din teologia bună, din teologia Bisericii de la Hristos până azi.

De ce nu ne mai îngrijim de teologia Bisericii? Pentru că nu căutăm să ne sfinţim viaţa…Dacă am căuta noutatea continuă a vieţii, a vieţii duhovniceşti, am fi avizi ca cerbul după apele harului, care curg continuu din teologia şi viaţa Bisericii.

Şi ce preferăm, de fapt, în locul Împărăţiei lui Dumnezeu? O viaţă prosperă de câţiva ani, câteva distincţii, o recunoaştere socială largă…sau băltirea într-o viaţă banală.

În locul tainicei şi prea frumoasei îndumnezeiri de fiecare clipă preferăm inutilitatea de fiecare clipă, facilul, puturoşenia, îngâmfarea prostească…

Însă praznicul de astăzi ne cere o copilărie bătrână, o tinereţe bătrână, o maturitate bătrână…adică o bătrâneţe mereu tânără.

A fi şi a trăi potrivit raţiunii lui Dumnezeu înseamnă a fi în har şi a face faptele pe care Dumnezeu ni le cere.

De aceea activismul social caritabil nu e tot una cu milostivirea ortodoxă.

Milostivirea vine din învăţarea milei lui Dumnezeu, din ce ne-a învăţat Dumnezeu despre Sine. Activismul e o expresie a milei trupeşti sau a celei ideologizate…pe când mila ortodoxă e milă care ne îndumnezeieşte.

Fără doar şi poate, pâinea e pâine oricine ar da-o…

Numai că atunci când problematizăm urmarea dăruirii în inima noastră…ea trebuie să fie aceea că ne umple de har.

Sărbătoare lină, prăznuire duioasă…care începe astăzi şi se încheie pe 31 decembrie.

De aceea: „vă dorim…cu ocazia sărbătorilor de iarnă"…mulţi neştiind că sărbătorile acestea sunt, de fapt, mai multe zile ale aceleiaşi sărbători, adică a Naşterii Domnului sau a două praznice…dacă alăturăm acestuia şi pe cel al Botezului Domnului.

Şi în aceste zile vedem că prăznuirea Bisericii e paradoxală ca şi icoana praznicului de faţă.

Duminica trecută, cu o săptămână înaintea praznicului, am avut Evanghelia Naşterii Domnului. Pe când acum, de praznic, avem Evanghelia confirmării Naşterii Domnului…pentru că Iisus, în cap. 2 de la Matei, e deja născut…şi magii vin să îi aducă daruri.

La fel, icoana praznicului comprimă lucruri disparate, care nu s-au întâmplat deodată: venirea magilor, naşterea Sa, îndoiala Sfântului Iosif, venirea păstorilor…şi îmbăierea Domnului, după cum observăm în icoana de faţă.

Iar raţiunea ei cât şi a imnografiei praznicului e aceea de a aduce mărturii multiple despre faptul că naşterea Domnului a fost reală, reperabilă istoric şi că în El S-au împlinit toate profeţiile veterotestamentare.

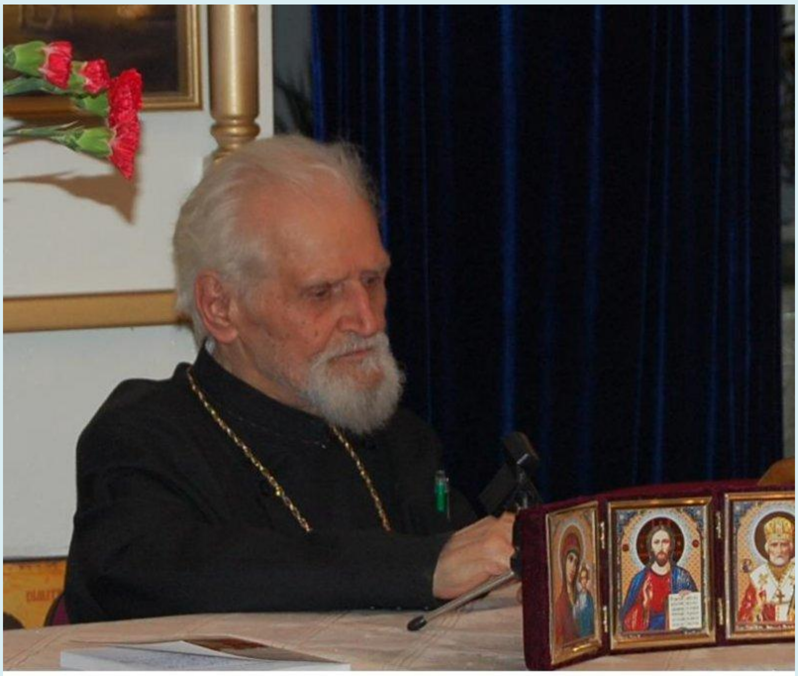
De aceea referirile la profeţii în Evanghelia de dinainte şi de după praznicul propriu-zis: pentru ca nimeni să nu aibă dubii asupra faptului că Mesia e Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu întrupat.

Şi norul de mărturii al Tradiţiei Bisericii ne arată că această naştere străină, suprafirească, a Răsăritului celui de sus, a făcut să ţâşnească în istorie lumina mântuirii.

Tu, Doamne, Lumina lumii, ai venit în lume…ca lumea să înveţe de la Tine că totul e cu sens, că totul e important…şi că suntem profund responsabili faţă de tot ceea ce trăim, spunem, facem!

De aceea, dă-ne Tu, Lumina lumii, bucuria de a ne bucura întru Tine, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin!

Părintele Ion Cârciuleanu - Naşterea Domnului

Slăvit de îngeri, străjuit de păstori şi închinat de magi, Mântuitorul Hristos coboară astăzi printre oameni, luminând cu înfăţişarea Sfintei Sale Dumnezeiri de prunc, staulul sărac din preajma Betleemului. Faptul Naşterii Domnului este unic în felul său. Este unic pentru că Dumnezeu are graiurile Sale şi căile Sale nepătrunse, prin care îşi descoperă oamenilor fiinţa Sa nemărginită şi voinţa Sa cea sfântă.

Naşterea Domnului este o strălucită minune: pentru că acum se împlinesc profeţiile Vechiului Testament, cu privire la Mesia; pentru că o pregătesc şi o vestesc îngerii lui Dumnezeu; pentru că cele întâmplate cu prilejul ei ne umplu mintea de uimire.

Venirea Domnului a fost vestită cu mii de ani înainte de Naşterea Lui.

- *Patriarhul Iacob, pe patul de moarte a prezis: “**Nu va lipsi Domn din Iudea, nici povăţuitor din coapsele sale, până nu va veni Acela care este aşteptarea tuturor neamurilor**” (Geneză 49, 10). Profeţia lui s-a împlinit. Până la Naşterea Domnului, iudeii au avut regi din neamul lor. Cel din urmă rege din neamul istraelit a fost din familia macabeilor. După el, romanii au adus domn peste iudei pe Irod cel Mare, care nu mai era de neam iudeu, ci idumeu. Tocmai în timpul lui s-a născut Mântuitorul. Astfel, profeţia lui s-a împlinit.*
- *Profetul Isaia a prezis că Mântuitorul se va naşte dintr-o fecioară. De această profeţie vorbeşte Sfântul Evanghelist Matei, în capitolul I al*

*Evangheliei sale, istorisind Naşterea Domnului: "**Iată acestea toate s-au făcut ca să se împlinească ceea ce s-a zis de Domnul, prin proorocul ce zice: "Iată fecioara în pântece va avea şi va naşte fiu şi vor chema numele lui Emanuel, ce se tâlcuieşte: cu noi este Dumnezeu**" (Matei 1, 22).*

- *Profeţia lui Isaia s-a împlinit întocmai, căci Domnul Hristos s-a născut din sfânta Fecioară Maria.*
- *Profetul Daniil a prezis că Mesia va veni, după şaptezeci de ani. Dacă se socoteşte timpul de la Daniil, până la Naşterea Domnului se constată că şi profeţia lui S-a împlinit întocmai.*
- *Profetul Miheia a prezis că Mesia se va naşte în localitatea Betleem, aşa cum aminteşte Sf. Evanghelist Matei.*
- *Profetul Zaharia a prezis că Mesia va avea un înaintemergător, care va pregăti mintea oamenilor ca să-L primească pe Iisus. Prezenţa Sfântului Ioan Botezătorul la începutul Noului Testament ne încredinţează că şi profeţia aceasta s-a împlinit întocmai.*

Am amintit aici câteva profeţii care s-au împlinit în persoana Mântuitorului Iisus Hristos. Ele dovedesc cu adevărat că Acela a Cărui naştere o prăznuim astăzi, nu e un om, ci Fiul lui Dumnezeu.

E Fiul lui Dumnezeu, aşa cum a spus îngerul, când i-a vestit Sfintei Fecioare: "***Duhul Sfânt se va coborî peste tine şi puterea Celui Prea Înalt te va umbri. Pentru aceasta, şi sfântul ce se naşte din tine, se va chema: Fiul lui Dumnezeu***".

Naşterea Domnului este o minune unică, care se produce în anumite împrejurări, încât nici o minte omenească nu poate explica taina aceasta. ***Drumul de la Nazaret la Betleem, porunca Cezarului de la Roma, pentru înscrierea întregii populaţii din imperiul roman, greutăţile întâmpinate căutând găzduire, adăpostirea într-o peşteră; Naşterea tainică a lui Iisus în timpul nopţii; vestirea ce o face un înger către păstor; corul îngerilor ce cântau; arătarea unei stele minunate; închinarea magilor; fuga în Egipt şi întoarcerea de acolo sunt tot atâtea fapte ce ne uimesc şi din ele se desprind pentru noi mari învăţături pentru mântuirea noastră.***

Iosif şi cu Maria, pentru că se trăgeau din neamul lui David şi pentru că David se născuse în Betleem au venit să se înscrie şi ei în acest orăşel (Luca 1, 27). Negăsind loc de găzduire, au intrat într-o peşteră de la marginea Betleemului, unde de obicei se adăposteau vitele în nopţile friguroase. Acolo a născut Sfânta Fecioară pe pruncul Iisus, L-a înfăşat în scutece şi L-a culcat în iesle. Pe aproape erau păstori care făceau de strajă, păzind turmele de oi "***şi iată, un înger al***

Domnului a stătut înaintea lor şi slava Domnului a strălucit împrejurul lor şi s-au înfricoşat cu frică mare.

Şi îngerul le-a zis: nu vă temeţi căci iată, vă binevestesc bucurie mare care va fi pentru tot poporul că vi S-a născut astăzi Mântuitor, care este Hristos Domnul, în cetatea lui David. Şi aceasta va fi semn: veţi afla un prunc înfăşat, culcat în iesle”.

Deodată s-a văzut, împreună cu îngerul, mulţime de îngeri, lăudând pe Dumnezeu şi cântând: “***Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace, între oameni bunăvoire***”. Păstorii au venit la Betleem, au văzut pruncul şi pe mama lui şi au spus ce li s-a descoperit despre pruncul acesta şi toţi care au auzit, s-au mirat de cele ce le-au spus păstorii. “***Iar Sfânta Fecioară păstra aceste cuvinte în inima sa***” (Luca 2, 7).

Iată cât de simplu ne istoriseşte Sfânta Evanghelie, Naşterea Domnului.Minunea vorbeşte de la sine. Arătarea îngerului faţă de păstori, iar mai pe urmă ceata îngerească lăudând pe Dumnezeu, vestea lumii mesajul divin: “***Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace, între oameni bunăvoire***”.
Ei arătau:

- ✓ *că se deschide o nouă eră pentru omenire;*
- ✓ *că se vesteşte voinţa lui Dumnezeu;*
- ✓ *că pruncul ce se naşte va grăi pământului, glasul cerului;*
- ✓ *că omenirea pe pământ şi bunăvoirea între oameni sunt puteri pe care se sprijină slăvirea lui Dumnezeu.*

De atunci şi până azi, universul păstrează ca pe un ecou această dumnezeiască vestire a îngerilor. Iar ***dacă oamenii vor asculta mesajul divin de la Naşterea Domnului, vor fi fericiţi, vor avea “bucurie mare” pe care o vesteşte duhul ceresc, că s-a născut Mântuitorul lumii, şi ea porneşte din peştera Betleemului să ocolească şi să fericească întreg pământul.***

Când s-a născut Iisus Hristos, Ierusalimul dormea. Dormea puterea lui Irod, dormea înţelepciunea cea omenească a cărturarilor şi fariseilor. Dormeau căpeteniile Betleemului, dormeau oaspeţii veniţi de departe şi trudiţi de drum. Dormeau toţi cei ce cunoşteau din Vechiul Testament, că trebuie să se nască Mesia, cum au prezis profeţii. Dormea însăşi credinţa lor, căci nu înţelegeau profeţiile şi tainica lor descoperire. Dormeau în oraş şi în satele Iudeii, toţi aceia ce trebuiau să-L aştepte pe Mântuitorul, cu sufletul plin de dragoste. Dormeau cei bogaţi, care în vanitatea lor îşi închipuiau că stăpânesc pământul.

Dormeau cei săraci, copleşiţi de lipsuri şi măcinaţi de vicii.

Dormea însăşi păcatul. Îi acoperea pe toţi întunericul păcatului.

Cel ce se născuse, Răsăritul cel de Sus, avea să biruie păcatul, întunericul, lipsa de credinţă, iubire şi moarte, care nu puteau vedea faţa lui Iisus.

În lumina sfântă a Naşterii Domnului lumea trece, păşeşte de la "întunericul şi umbra morţii" la lumina ce se profilează pe drumul împlinirii făgăduinţei lui Dumnezeu care ne umple inimile de bucurie şi nădejde.

La Întruparea Mântuitorului apune o lume şi se naşte alta; se stinge o împărăţie a păcatului şi morţii şi se instaurează alta – a mântuirii şi vieţii. ***Naşterea Fiului lui Dumnezeu pentru noi, în fiecare an, nu trebuie să fie numai o zi de amintire istorică, ci şi o zi de reculegere, examinare, înălţare, renaştere, întărire sufletească şi hotărârea de a-ţi schimba viaţa de azi înainte spre a fi mai curată, mai bună, mai plăcută lui Dumnezeu.*** Taina Betleemului trebuie înţeleasă cum este ea: ca fapt istoric, petrecut aievea, în timpul, locul şi condiţiile arătate de Evanghelie.

Pentru a înţelege corect această taină

- *trebuie să ne lăsăm pătrunşi de smerenie şi puritate sufletească şi de nevinovăţia dreptului Iosif şi "a păstorilor", care au înţeles cu adevărat taina Betleemului.*
- *Trebuie să fim stăpâniţi de dorul cunoaşterii adevărului dumnezeiesc, cum au fost stăpâniţi de acest dor magii.*
- *Trebuie să fim încrezători în bunătatea lui Dumnezeu faţă de noi şi să aşteptăm mântuirea cum au fost încrezători şi au aşteptat-o cei doi bătrâni de la templul din Ierusalim: dreptul Simion şi proorociţa Ana, care atunci când au văzut pruncul ce a fost adus spre a fi închinat, şi-au deschis gura şi au rostit cuvinte profetice, unind Betleemul cu Golgota, cuprinzând într-o singură privire întreaga activitate pământească a Mântuitorului.*

Mulţi credincioşi, din toate generaţiile şi din toate neamurile au înţeles taina Betleemului şi s-au decis să urmeze pe Fiul lui Dumnezeu întrupat din fecioară.

Unora le-a fost dat să treacă prin foc purificator ca să poată înţelege această taină.

- *Aşa au fost de pildă Saul, prigonitorul creştinilor, care a primit descoperirea tainei pe drumul Damascului şi a devenit astfel Sf. Apostol Pavel.*

- *Tâlharul răstignit de-a dreapta Mântuitorului a înţeles, înainte de a-şi da duhul această negrăită taină.*
- *Mucenicii şi sfinţii Bisericii au făcut dovadă că s-au pătruns în chip deplin în sensul profund al tainei Betleemului.*
- *Iuda, în schimb n-a putut înţelege taina, după cum n-a înţeles-o nici Irod.*

Dar noi, credincioşii de azi în ce măsură înţelegem? Nu putem tăgădui nici unul dintre noi că există în sufletele noastre dorinţa de a preamări pe Dumnezeu, dorinţa după pacea cea adevărată, dorinţa de a gândi drept, dorinţa de a simţi adevărul lui Dumnezeu, dorinţa de a dovedi prin faptele noastre, că suntem creaţi după chipul şi asemănarea lui Dumnezeu; dar parcă în sufletele noastre există temeri înfricoşă toare în care sunt aruncate toate gândurile şi sentimentele noastre, de unde se pot ridica la suprafaţă.

Ispitele şi greutăţile acestei lumi, mândria, răutatea şi lăcomia noastră ţin sub lacăte grele tot ce e frumos şi bun, ca să nu se ridice la suprafaţă şi să ne fie bine.

Pruncul sfânt de la Betleem are puterea să slobozească, să descătuşeze de sub greutatea încuietorilor tot ce este preţios, curat şi sfânt în fiinţa noastră.

- ***Lângă peştera sfântă vom înţelege că Mântuitorul ne ridică la suprema demnitate de fii ai lui Dumnezeu pentru că ne restaurează sufletul pe linia destinului creatural, ne scoate din prăpastia egoismului, din întunericul iubirii de sine şi voieşte să devenim creaturi după "chipul" şi "asemănarea Sa" – şi să fim fericiţi în veci.***
- ***Şi tot lângă peştera sfântă vom înţelege mai bine că Hristos s-a făcut om "pentru noi şi pentru a noastră mântuire" pentru a sta cu faţa permanent spre oameni, care sunt fiii şi fraţii Săi. Acestora le comunică puterea iubirii Sale nemărginite care învăluie pe fiecare în parte, şi pe toţi la un loc şi culminează în harul jertfei Sale de pe Golgota.***

Lăsându-ne pătrunşi şi încălziţi de harul iubirii Sale, Domnul Iisus se naşte în inima fiecăruia din noi.

El devine centrul fiinţei noastre şi noi renaştem într-o existenţă nouă, călăuziţi de cele mai înalte idealuri umanitare, şi altruiste acte de jertfă personală.

- *Numai prin trăirea în Duhul iubirii lui Hristos-Dumnezeu, în afirmarea practică a dragostei de omul în sine şi în fiecare în parte, vom putea ieşi din bezna şi umbra morţii duhovniceşti şi ne vom recâştiga puterea morală (sufletească) care ne dă pacea, unirea, înfrăţirea şi fericirea pe care o dorim.*

- *Numai prin Duh ne naştem de sus (Ioan 3, 8) şi înţelegem şi puterea practică pentru marile probleme pe care le ridică viaţa noastră în actualitate.*

Iubirea întrupată în Iisus Hristos ne scoate din somnolenţa spirituală, din existenţa noastră minoră, slabă şi păcătoasă, incapabilă de fapte altruiste şi înalte.

Ea ne pune faţă în faţă cu Dumnezeu de la care venim şi prin El vedem pe semenul nostru, pentru care trebuie să avem acea conduită, acea dragoste de jertfă, pe care Hristos o aşteaptă de la noi.

Cu acest prilej de emoţii curate şi izvor de cugetări înalte, ne putem întreba cine ne-ar putea lămuri nouă această sfântă taină? Este bine să ştim că avem o călăuză sigură la care putem alerga şi care singură este în măsură să ne tâlcuiască taina. Este Sfânta Biserică, maica noastră duhovnicească, care întruchipează taina Betleemului. Ea aduce în lume întreaga lucrare a Mântuitorului Hristos. Mersul ei în istorie nu este triumfal, ci în totală smerenie şi lepădare de sine precum a fost şi petrecerea în trup a Mântuitorului.

Sfânta Biserică ne cheamă azi mai mult ca oricând să părăsim şi noi gândurile acestea pământeşti, cum şi-au părăsit păstorii turmele de oi aşa de dragi lor, şi să venim aproape de peşteră, aducând aur, smirnă şi tămâie Domnului.

Dacă dorim o viaţă senină şi bogată în fericire trebuie să venim cu tot sufletul nostru la peştera din Betleem şi să simţim şi să trăim taina coborârii printre noi a Fiului lui Dumnezeu şi să purtăm de azi în suflet bucuria pe care au avut-o păstorii atunci când au văzut pruncul în Betleem.

Să slujim cu adevărat pe aproapele nostru dovedind că am înţeles marea şi negrăita taină a Betleemului, taina coborârii printre noi a Fiului lui Dumnezeu rânduit de Tatăl din cer “***să se nască şi să crească, să ne mântuiască***”. Amin.

Părintele Iosif Trifa – „Mântuitorule Doamne, intră şi în peştera sufletului meu!“

O, ce minunată este evanghelia ce cuprinde istoria Naşterii Domnului! ***Crucea şi Peştera vor rămâne până la sfârşitul veacului cele mai înalte semne de dragoste cerească şi de învăţătură sufletească pentru noi, oamenii de pe pământ.***

- Veniţi să alergăm şi noi cu păstorii la peştera Vifleemului…
- Veniţi să vedem şi să învăţăm că pentru noi şi mântuirea noastră Se naşte azi Fiul lui Dumnezeu în peştera Vifleemului!

Iată-L, zace în umilire drăgălaşul Prunc Iisus
Şi ne-aduce mântuire, coborându-Se de Sus.
El la iesle ne cheamă şi ne-nvaţă să-L urmăm.
Ale Sale mâinişoare le întinde către noi
Şi-ale Sale buzişoare astfel nouă ne grăiesc:
„Pace vouă, pace vouă! În iubire să trăiţi…
Voi de ce vă tot urâţi?
Pentru-a voastră mântuire Eu M-am pogorât aici…
Voi de ce nu Mă iubiţi? Voi de ce nu vă iubiţi?
Iată Eu cum M-am smerit, într-un grajd M-am pogorât…
Voi de ce vă tot trufiţi? Voi de ce nu vă smeriţi?“

Copilul Sfânt din peştera Vifleemului ne învaţă să ne iubim aşa cum şi El ne-a iubit, să ne smerim aşa cum El S-a smerit, pentru ca să ne mântuim sufletul,

căci El pentru aceasta a venit în lume. Şi încă multe altele ne învaţă peştera Vifleemului.

Naşterea Domnului trebuie să ne fie mai departe un praznic al sufletului nostru, trebuie să fie o naştere şi renaştere pentru sufletul nostru. ***Mântuitorul nu S-a născut numai în peştera din Vifleem, ci El trebuie să Se nască şi în sufletul fiecărui creştin.***

Istoria şi minunea Naşterii Domnului din peştera Vifleemului n-ajung nimic şi nu preţuiesc nimic pentru mine şi pentru tine, dragă cititorule, dacă Mântuitorul nu Se naşte şi în peştera sufletului nostru.

„***Dacă Hristos în tine nu S-a născut – scrie un Sfânt Părinte – atunci să ştii că pe vecii vecilor tu eşti pierdut***“. ***Această naştere se înţelege aşa: trebuie să-L laşi pe Domnul să intre în inima ta, în viaţa ta, în gândurile tale, în vorbele şi în purtările tale. Să-L laşi pe El să Se facă Stăpân, Poruncitor şi Împărat în casa sufletului tău şi să trăieşti o viaţă cu El.*** Pentru asta nu se cere altceva decât să afli, să simţi întunericul în care trăieşti şi să strigi cu lacrimi din adâncul sufletului tău: „**Mântuitorule Doamne, intră şi în peştera sufletului meu!**“

E greşită acea părere că trebuie mai întâi să te faci mai bun şi mai curat ca să-L poţi primi pe Domnul. Pe Domnul trebuie să-L primeşti aşa cum eşti, plin de răutate. Iisus S-a născut într-o peşteră plină de întuneric. În Vifleemul Iudeii erau şi case destule, dar Mântuitorul Şi-a ales peştera cea plină de dobitoace. O, ce înţeles adânc este în acest lucru! Iisus Mântuitorul caută şi azi tocmai astfel de peşteri sufleteşti să Se nască în ele.

Oricât de păcătos ai fi tu, oricât de mult ţi s-ar fi făcut viaţa ta cea sufletească o peşteră plină de întuneric, de necurăţenie şi de dobitoceşti patimi, află, dragă frate, că Iisus, Copilul Sfânt, vrea să Se nască în această peşteră a sufletului tău.

Într-un grajd de vite S-a pogorât Iisus să Se nască, dar, o, ce minunată schimbare s-a făcut în acest grajd îndată ce S-a născut Iisus în el! Deodată s-a umplut de lumină cerească, de cântecul îngerilor şi de darurile păstorilor şi ale magilor. Cerul şi pământul s-au minunat şi s-au bucurat despre ce s-a întâmplat într-un grajd de vite. Această minune se petrece, dragă cititorule, şi într-o peşteră sufletească care Îl primeşte pe Domnul Iisus şi în care Se pogoară Iisus, Fiul lui Dumnezeu. ***O, ce minune se întâmplă când Îl primeşti cu adevărat pe Domnul şi Îl laşi să intre în viaţa ta! Atunci, dintr-o dată, peştera sufletească ţi se umple de lumină şi cerul şi pământul se bucură de schimbarea şi de mântuirea sufletului tău.***

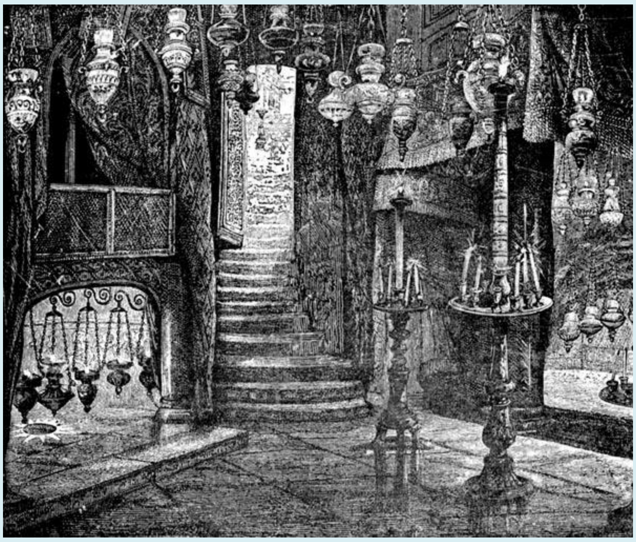
În lumina Naşterii Domnului, în lumina stelei din Vifleem trebuie să ţi se schimbe viaţa şi purtările aşa cum s-a schimbat Saul în lumina ce i s-a arătat pe drumul Damascului. Treizeci şi doi de ani trecuse Saul în sus şi în jos pe lângă Vifleem, dar acest loc n-a însemnat pentru el nimic până n-a aflat pe Domnul în lumina din drumul Damascului. Sunt şi azi destui creştini care o viaţă întreagă trec dintr-un Crăciun într-altul fără nici o schimbare sufletească, pentru că lumina Naşterii n-a pătruns în peştera sufletului lor.

Înţelesul şi taina cea mare a Praznicului Naşterii Domnului aceasta este: ***minunea din peştera Vifleemului să se petreacă şi în sufletul tău. Să te naşti şi tu din nou cu Hristos, să creşti cu El, să trăieşti cu El şi să-L ai pe El de Stăpân al vieţii tale.***

Se petrece această minune în peştera sufletului tău?

(Preot Iosif Trifa, Tâlcuirea Evangheliilor duminicilor de peste an)

Părintele Iosif Trifa - Iată Peştera Sfântă în care S-a născut Mântuitorul

Coborând cele şaisprezece trepte (care se văd în fotografia de pe pagina alăturată, sus, la stânga), ***iată-ne ajunşi în peştera unde S-a născut Mântuitorul lumii.*** Înainte de a spune ce am simţit în locul Naşterii, pentru orientarea cititorilor, voi face mai întâi o scurtă descriere despre cum se prezintă azi acest loc sfânt.

Peştera Sfântă păstrează şi azi forma ce-a avut-o odinioară. Are o formă lungăreaţă (în direcţia răsărit-apus); deasupra, boltă de stâncă în formă de cer plin cu stele. E lungă de doisprezece metri, lată de opt şi înaltă de trei metri, având cu totul o suprafaţă de patruzeci de metri pătraţi. Pereţii sunt îmbrăcaţi în marmură.

Locul unde S-a născut Mântuitorul e în forma unui semicerc şi e îmbrăcat într-o lespede de marmură fină. Pe această lespede străluceşte o stea mare de argint, pe marginea căreia e scris în latineşte: „Aici S-a născut Iisus Hristos din Fecioara Maria“ (în imaginea de mai jos acest loc sfânt se vede la stânga, unde străluceşte Steaua Naşterii. Este prezentat în detaliu pe pagina următoare). ***Deasupra acestui loc sfânt ard neîncetat 16 candele de aur şi de argint, iar de sus, din plafon, alte şi alte candele coboară să lumineze locul unde S-a născut Mântuitorul lumii.***

Deasupra acestui loc sfânt există o masă de altar unde slujesc ortodocşii (grecii) şi armenii. O icoană mare e atârnată deasupra sfântului altar, înfăţişând Naşterea Domnului, magii cu steaua şi uciderea pruncilor. Smirnă şi tămâie ard neîncetat, şi slujbele ţin aproape întruna.
În pereţii peşterii mai sunt încă două altare. Într-un loc e altarul unde Maica Domnului a înfăşat Pruncul Sfânt în scutece. Se vede în acest loc chipul Sfintei Iesle acoperită acum cu scutece de mătase scumpă.

În altă parte e Altarul Magilor, locul unde s-au închinat magii Pruncului Iisus, aducându-I daruri scumpe: aur, smirnă şi tămâie (acest loc se vede la dreapta).

Un fior ne cutremură toată fiinţa.

- *Stăm pe locul unde S-a născut Mântuitorul lumii, unde s-au închinat magii şi păstorii în Noaptea cea sfântă.*
- *Stăm pe locul unde lumină mare s-a arătat în noaptea omenirii.*
- *Stăm pe locul unde Naşterea Domnului a legat iar cerul cu pământul şi pe om cu Dumnezeu.*

Cântăm cu toţii în cor, cu glasuri pline de înfiorare: „***Naşterea Ta, Hristoase, Dumnezeul nostru, răsărit-a lumii lumina cunoştinţei. Că întru dânsa cei ce slujeau stelelor de la Stea s-au învăţat să se închine Ţie, Soarelui Dreptăţii, şi să Te cunoască pe Tine, Răsăritul cel de Sus. Doamne, mărire Ţie!***“.

Am ajuns tocmai pe vremea când în peştera sfântă se face slujba Vecerniei. Începe slujba Vecerniei la altarul aşezat deasupra locului unde S-a născut Mântuitorul. Slujesc călugări greci, împreună cu câţiva dintre ai noştri. Slujba se face în greceşte şi româneşte. Î.P.S. Sa, Mitropolitul Nicolae, citeşte în

româneşte evanghelia Naşterii Domnului. Răspunsurile le dă corul pelerinilor noştri.

Aceasta e cea dintâi slujbă ce răsună în limba noastră românească aici, la locul unde S-a născut Mântuitorul. Clipe neuitate şi pline de înălţare sufletească sunt acestea. Un neam întreg parcă a venit aici cu noi şi cântă împreună cu noi: „***Fecioara astăzi pe Cel mai presus de fiinţă naşte… Îngerii cu păstorii măresc, iar magii cu Steaua călătoresc…***“

Un neam întreg parcă se apleacă în faţa peşterii din Betleem în semn de rugăciune şi mulţumită pentru toate câte ne-a făcut nouă Domnul.

Ascultăm evanghelia Naşterii în genunchi. Eu stau, întâmplător, într-un colţ lângă altarul cu Ieslea Sfântă unde a fost înfăşat în scutece Pruncul Sfânt. Rămân în genunchi şi după citirea evangheliei. Simt ceva ce mă ţine în genunchi, ceva ce nu mă lasă să mă ridic. ***Simt o greutate sufletească, simt o mustrare sufletească ce mă mustră pentru toate ticăloşiile vieţii mele şi, mai ales, pentru toate zavistiile şi mâniile ce le-am purtat. Stând lângă Ieslea Sfântă unde a stat Pruncul Cel Sfânt îmi vine în minte copilăria mea, curăţia şi nevinovăţia vieţii mele.*** *Ceva mă apasă, mă mustră şi mă întreabă: De ce nu mi-am păstrat inima curată? De ce mi-am pierdut nevinovăţia? Rezemat de peretele peşterii, ochii mei încep să plângă trecutul meu şi ticăloşia vieţii mele.*

Dar în această clipă parcă aud de Sus glasul şi vestea îngerului: „***Iată, vestesc vouă bucurie mare… că astăzi S-a născut vouă Mântuitor***“… „***Nu plânge, suflete, căci şi pentru tine şi păcatele tale S-a născut Mântuitor!***“ Simt că mi se usucă lacrimile şi sufletul mi se umple de bucuria Acestui Mântuitor Care S-a născut aici, în peştera aceasta, pentru mine, pentru păcatele mele, pentru iertarea mea şi mântuirea mea.

Încep să mă rog:

Iisuse, Mântuitorul meu Cel bun! Cât ai umblat Tu să intri în peştera sufletului meu cea plină cu dobitoceştile patimi! Cât ai bătut la uşă, şi eu nu Te-am slobozit! Cât ai bătut, şi eu nu Te-am ascultat! Abia pe urmă, după ani de zile de aşteptare, Te-am slobozit – şi peştera sufletului meu a început să se lumineze. Încă nu s-a umplut cu totul de lumina Ta; mai este încă întuneric în ea… Intră Tu, Doamne, şi luminează-mi deplin peştera sufletului meu…

Iisuse, Mântuitorule! Tu ştii, Tu Singur ştii despre noaptea cea cumplită ce se făcuse în viaţa mea. În acea noapte plină cu fiorii pierzării s-a ivit o stea, s-a ivit steaua Ta, s-a ivit lumina Ta care m-a scăpat şi m-a adus la picioarele Tale, ca oarecând pe magii de la Răsărit.

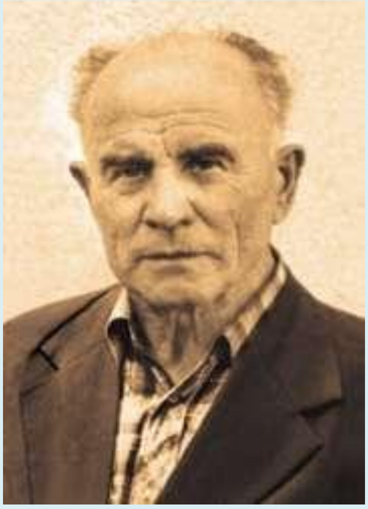
Magii Ţi-au adus daruri scumpe: aur, smirnă şi tămâie. Eu n-am avut ce să-Ţi aduc decât lacrimile mele, înfrângerea inimii mele şi otrava ce mai este încă în mine.

Primeşte-mă, Doamne, luminează-mă şi mă ajută pe altă cale să mă întorc, ca odinioară magii. Să nu mai umblu în căile morţii, să nu mă mai întorc niciodată pe la Irod cel viclean, pe la vrăjmaşul sufletului meu.

Mă ridic şi, aplecându-mă iarăşi în genunchi, sărut cu căldură, cu dragoste şi cu lacrimi fierbinţi locul unde S-a născut Mântuitorul meu şi al tuturor păcătoşilor…

(Preot Iosif Trifa, Pe urmele Mântuitorului – Însemnãri din cãlãtoria la Ierusalim)

Traian Dorz - O sărbătoare a sincerităţii şi a smereniei - Întâi să fim

Sărbătoarea Naşterii Domnului nostru Iisus Hristos este cu deosebire o sărbătoare a sincerităţii şi a smereniei. ***Maica Domnului a fost sufletul cel mai smerit şi mai sincer care a putut fi găsit de Tatăl Ceresc în mijlocul lumii pentru a putea împlini prin ea, în chip vrednic, taina şi promisiunea Întrupării Fiului şi arătarea roadelor Sfântului Duh.***

Datorită smereniei şi curăţiei ei, S-a putut arăta în ea, pentru prima dată în Istorie şi în lume, lucrarea împreunată a Sfintei Treimi.

Sfântul şi marele arhanghel i-a zis: ***Tatăl te-a ales, Fiul Se va naşte din tine şi Duhul Sfânt te va umbri…***

Despre Sfânta Treime se vorbeşte clar, pentru prima dată în Sfânta Scriptură, în legătură cu Maica Domnului. Ce înaltă întrupare au avut în fiinţa ei sinceritatea şi smerenia!

Toată puterea Sfintei Treimi, toată lucrarea lui Dumnezeu s-a concentrat atunci în Sfânta Fecioară Maria, pentru că prin ea trebuia să se realizeze cea mai uriaşă şi veşnică operă a lui Dumnezeu, care era mântuirea lumii. Şi această lucrare nu se putea face decât acolo unde era desăvârşită şi totală smerenia şi sinceritatea. Dacă n-ar fi fost îndeplinite în modul cel mai desăvârşit aceste două condiţii, Dumnezeu-Tatăl nu S-ar fi oprit asupra ei. Dumnezeu-Fiul nu S-ar fi putut Întrupa din fiinţa ei, iar Sfântul Duh nu ar fi umbrit-o.

O, cât respect sfânt trebuie să avem noi, potrivit Evangheliei, faţă de Sfânta Fecioară, acest vas ales de care S-a folosit atât de minunat Dumnezeu – şi faţă de care măritul arhanghel Gavril a arătat atât de înaltă preţuire, încât, cutremurat

de evlavie, i s-a închinat, zicându-i: „***Plecăciune ţie, căreia ţi s-a făcut mare har!***”

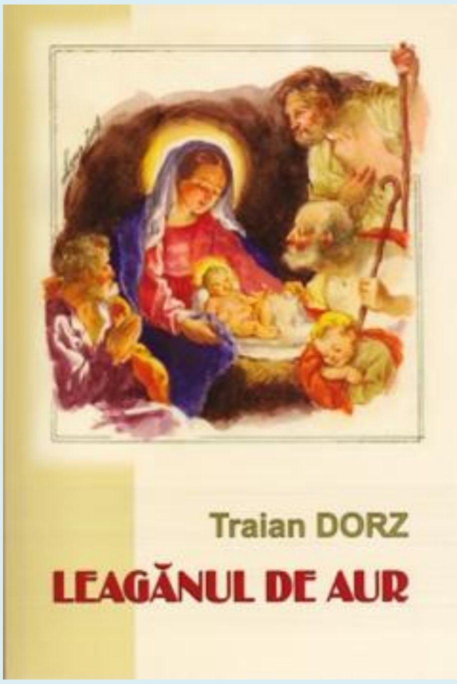
Poate că în noaptea când arhanghelul i s-a arătat, ea, veghind şi rugându-se, se gândea la profeţia lui Isaia despre Fecioara care va naşte pe Emanuel – şi îşi va fi dorit şi se va fi rugat ca ea să fie măcar o slujitoare smerită şi curată a acelei Sfinte Fecioare… Şi tocmai atunci şi tocmai pentru această smerenie şi curăţie a ei, îngerul trimis de Tatăl i-a grăit: ***Tu eşti Fecioara Sfântă!***

În Noaptea Naşterii poate că tot acelaşi arhanghel Gavril s-a dus şi la păstorii din Betleem, să le vestească şi lor că li S-a născut Mântuitorul… Poate că şi aceşti smeriţi şi curaţi păstori se vor fi gândit între ei, veghind şi rugându-se, tot la profeţia cu Fiul Emanuel, născut din Fecioară, şi îşi vor fi dorit şi ei şi se vor fi rugat şi ei să fie învredniciţi să-L afle şi să-L cunoască. Şi tocmai atunci şi tocmai pentru această smerenie şi curăţie a lor, îngerul trimis de Tatăl le-a grăit: ***S-a Născut; mergeţi să-L aflaţi şi să vă închinaţi Lui!…***

Şi cu magii trebuie să se fi petrecut astfel, pentru că în tot ce au făcut şi ei se vede limpede că au fost pătrunşi de sinceritate şi smerenie.

Şi tot într-o noapte prelungită din această Noapte Sfântă s-a petrecut şi minunea revelaţiei cu părintele nostru sufletesc, care a fost alesul lui Dumnezeu pentru a face prin el această Lucrare mântuitoare în ţara şi în credinţa noastră… În noaptea aceea el veghea şi se ruga ca Dumnezeu să înceapă prin cineva vrednic o lucrare vie şi mântuitoare în lume… Şi poate că acelaşi arhanghel măreţ a fost trimis de Dumnezeu şi la el, ca să-l inspire şi să-l determine, spunându-i: Tu eşti acela prin care se va face această lucrare!

Traian Dorz - Leagănul de aur

Când Domnul nostru Iisus Hristos S-a născut, Măicuţa Lui cea Sfântă, Fecioara Maria, L-a înfăşat în scutece şi L-a culcat într-o iesle, pe paie de grâu. Căci oamenii din cetatea aceea nu L-au primit în casele lor. Ci numai un om, anume Crăciun, I-a făcut loc în grajdul vitelor Sale, în iesle.

În Noaptea aceea sfântă erau nişte păstori care aveau oile lor afară, în câmpia Betleemului.

Oile odihneau în staule, iar păstorii stăteau de strajă în jurul lor şi le păzeau, ca să nu vină fiarele sau hoţii să le fure ori să le ucidă. Pe când stăteau păstorii povestind în jurul focului, numai ce au văzut dintr-o dată o mare lumină cerească strălucind în jurul lor, iar din mijlocul luminii au văzut ivindu-se un înger minunat, care se apropia de ei.

Păstorii s-au înfricoşat foarte tare, dar bunul înger le-a grăit plin de bucurie şi de dragoste:

– Nu vă temeţi! Iată, eu am venit să vă aduc o Veste bună, care va fi o mare bucurie pentru tot poporul: astăzi în cetatea lui David, în Betleem, vi S-a născut un Mântuitor, Care este Hristos Domnul.

Iată semnul după care Îl veţi cunoaşte: veţi găsi un Prunc înfăşat şi culcat într-o iesle…

Şi deodată o mare mulţime de îngeraşi s-a ivit împreună cu bunul înger. Şi într-un cor ceresc lăudau pe Dumnezeu, cântând şi zicând: „Slavă lui Dumnezeu în înălţimi, iar pe pământ pace, între oameni bunăvoire…”

După ce au plecat îngeraşii să se întoarcă în Cer, păstorii au zis unii către alţii:

– Veniţi să mergem, să-L aflăm pe Domnul!

Dar ei aveau turmele lor de oiţe. Iar unul dintre ei avea şi un copil al lui cu el.

Atunci cel care avea copilul cu el a zis:

– Dacă noi vom merge cu toţii, cine va păzi oiţele noastre?

– Le vor păzi îngeraşii care ne-au trimis să-L aflăm pe Iisus Hristos! a răspuns altul.

– Dar cu copilul acesta ce vom face?

– Îl vom lua şi pe el cu noi!

L-au luat şi pe copil cu ei şi s-au dus şi L-au aflat pe Domnul Iisus Hristos.

Dar copilul păstorului, obosit de drum şi de somn, îndată ce au ajuns la ieslea Mântuitorului Hristos, a adormit de tot.

Atunci tatăl lui l-a aşezat şi pe el să doarmă în aceeaşi iesle unde era culcat Domnul Iisus, la dreapta Lui, cu capul pe aceleaşi paie.

Îndată ce fu aşezat în ieslea Mântuitorului, copilul avu un vis atât de minunat, că nu l-a mai putut uita niciodată.

I se părea lui că stă culcat într-un leagăn de aur şi că paiele din jurul lui sunt raze cereşti ce izvorau de la Pruncul Sfânt de lângă el, Care strălucea, de nu-L puteai privi.

Tot grajdul în care erau ei se prefăcuse într-un rai ceresc, plin de nesfârşite coruri de îngeraşi care zburau pretutindeni, cântând veseli şi fericiţi.

Câmpii frumoase, pline de nemaivăzute flori minunate şi dealuri verzi, pline de pomi şi vii încărcate cu tot felul de roade frumoase şi dulci se întindeau cât vedeai cu ochii.

Păsărele cântătoare şi tot felul de vietăţi prietenoase şi cuminţi veneau până să le mângâie el cu mâinile… Iar când nu mai ştia el de fericit, iată că vine spre el bunul înger pe care îl văzuse acolo în câmpie când era lângă oiţe şi îi zise: „Iar tu, dacă nu vei asculta de Domnul Hristos, vei avea multe de suferit în viaţa ta pe pământ. Totuşi Domnul Se va îndura de tine, fiindcă tu ai fost primul copil care a venit la El.

Şi la sfârşit vei fi ca la început…”

După ce îi spuse acestea, bunul înger plecă sus-sus, suind totul cu el… Iar copilul păstorului se trezi luat în braţe de tatăl său, care se întorcea cu ceilalţi soţi ai lui la oiţele lor.

Dar copilul nu mai putea uita visul său şi nu-i mai venea să plece de lângă Domnul Iisus.

Cu inima plină de amintirea minunăţiilor pe care le văzuse în vis, simţea totuşi o mare tristeţe din pricina celor ce i le spusese îngerul. Şi pe care el nu le putea înţelege nicidecum.

Au trecut apoi anii… Lucrurile s-au schimbat mult.

Păstorii au murit, copilul de atunci a crescut mare. Prietenii cu care s-a întovărăşit l-au făcut întâi risipitor, apoi hoţ.

Ajuns tâlhar, s-a însoţit cu încă unul ca el şi amândoi umblau prin toate satele şi împrejurimile acelea, făcând multe rele.

În vremea aceea umbla şi Domnul Iisus, vestind Sfânta Evanghelie şi făcând bine prin toate satele şi cetăţile poporului Lui, prin Israel.

Mulţimi de oameni Îl ascultau pe Domnul, iar cei care erau bolnavi de tot felul de boli erau vindecaţi de către Iisus. Toată lumea vorbea cu uimire despre tot ce făcea Domnul şi mulţi oameni veneau din depărtări mari să audă cuvintele Lui şi să vadă minunile pe care le făcea El.

Mare parte din cei care veneau şi Îl ascultau pe Domnul se lăsau de păcatele lor şi începeau o viaţă nouă, de fapte bune, aşa cum îi învăţa Hristos.

Adeseori printre aceste mulţimi se amestecau, necunoscuţi, şi cei doi tâlhari, ca să audă şi să vadă şi ei ce făcea Iisus.

Copilul păstorului fusese de multe ori mişcat adânc în sufletul lui de Cuvântul Domnului, dar îndată celălalt tâlhar îl lua cu vorba, ca să-l facă să uite de cele bune şi îl îndemna să meargă iarăşi la faptele lor cele rele.

Uneori, ascultând la cuvintele lui Iisus, îşi aducea aminte cu lacrimi în ochi de visul lui din copilărie şi de leagănul de aur cel minunat. Atunci era gata să se lase de relele lui şi să se facă şi el un ucenic al Domnului, ca alţii.

Dar vechea ispită a firii lui rele îl biruia din nou şi se scufunda iarăşi în păcatele sale.

Multă vreme au fost urmăriţi pentru relele lor, dar ei se ştiau ascunde foarte bine şi scăpau. Însă o dată tot au fost prinşi.

Au fost judecaţi şi osândiţi ca să fie răstigniţi pe cruce. Judecata lor se făcuse doar cu puţin înainte de prinderea şi judecarea Domnului Iisus Hristos, Care fusese osândit tot la moartea pe Cruce.

Astfel cei doi tâlhari au fost răstigniţi şi ei, amândoi, împreună cu Domnul, unul de-a dreapta, iar celălalt de-a stânga Mântuitorului.

Când era răstignit de-a dreapta Domnului Iisus, fiul păstorului şi-a adus aminte că el mai stătuse cândva de-a dreapta Domnului, când era culcat în aceeaşi iesle şi pe aceleaşi paie. Şi abia atunci i se lumină în gând înţelesul cuvintelor pe care i le spusese îngerul în visul lui din leagănul de aur.

Ceva ca nişte umbre grele şi orbitoare căzură de pe ochii minţii lui. Îşi văzu toată viaţa într-o clipă.

Ce minunat începuse – dar după aceea ce netrebnic ajunsese să şi-o întineze cu tot felul de fărădelegi… Se gândea cât de fericit ar fi fost dacă ar fi rămas credincios, cinstit şi bun, aşa cum se simţea când era copil. Dar ce netrebnic şi ticălos l-a făcut umblarea ticăloasă şi prietenii ticăloşi cu care a trăit. Minunatul Rai pe care îl văzuse în visul lui, acum îl vedea pierdut pentru el pe totdeauna. Şi îşi aştepta zdrobit de tot moartea pe care simţea că şi-o merită.

Dar inima lui era plină de o amară părere de rău că nu-L ascultase pe Domnul când putuse să-L asculte.

Că nu se făcuse ucenic al Domnului când putuse să se facă. Că n-a ales calea cea bună când o putea alege.

Privea printre lacrimi la Domnul, Care, alături de el, suferea în tăcere şi în seninătate toate chinurile usturătoare ale cuielor şi morţii… Şi inima lui se umplu dintr-o dată de o puternică încredinţare că Iisus este Dumnezeu… Că tot ce spusese El era adevărat. Şi tot ce făgăduise se va împlini.

Ascultând batjocurile cu care privitorii, călăii, soldaţii, judecătorii Domnului şi celălalt tâlhar Îl ocărau pe Domnul, – el dintr-o dată îi înfruntă pe toţi, strigând:

– Nu vă temeţi de Dumnezeu să vorbiţi aşa? De ce osândiţi pe Sfântul Acesta? El niciodată n-a făcut nici un rău nimănui, ci numai bine tuturor. Osândiţi-mă pe mine, că eu merit. Dar El n-a făcut nici un rău!…

Apoi, plin de căinţă, de credinţă şi de nădejde în Învierea şi Venirea Domnului, a întors ochii spre Iisus şi s-a rugat zicând:

– Doamne Iisuse, ai milă şi mă pomeneşte şi pe mine când vei veni în Împărăţia Ta…

Domnul Iisus, de pe chinurile Crucii, întorcându-Şi o clipă ochii cu bunătate şi cu bucurie, i-a zis:

– Adevărat îţi spun că încă astăzi vei fi cu Mine în Rai!…

Deodată, sărmanului tâlhar, fiul păstorului, i se păru că, peste toată prăpastia care îl despărţise de Domnul, braţul Crucii Domnului se întinde ca o punte de raze, ca el să poată trece fericit spre Leagănul de aur care îl aştepta.

Simţi ca şi cum mâna mântuitoare şi dulce a lui Iisus l-ar cuprinde cu drag la pieptul Său, iar în jur începu să-i pară că se ivesc minunaţii îngeraşi şi toate priveliştile cereşti care l-au încântat cândva în visul lui, culcat lângă Domnul, în iesle. Că o minunată cale strălucită se deschide în faţa lui, iar undeva înainte, scăldată în lumină şi iubire, Faţa Slăvită a lui Hristos îl cheamă. Iar Porţile Împărăţiei Sale cereşti i se deschid să intre…

Fericit şi cu faţa plină de o lumină dumnezeiască, fiul păstorului începu să se roage, zicând:

O, Marele meu Dumnezeu şi Mântuitor, Iisus Hristos, slavă şi mulţumire veşnică Ţie pentru marea mântuire pe care ne-ai adus-o!

Slavă minunatei şi veşnicei Tale împărăţii care va veni!

Slavă îndelung-răbdării Tale nevinovate, prin care ispăşeşti păcatele noastre şi ne pregăteşti mântuirea noastră!

Din tot sufletul meu îmi pare rău că nu Te-am ascultat în viaţă şi nu m-am făcut ucenicul Tău, ca să pot ajuta şi eu la grăbirea venirii împărăţiei Tale.

Cum să nădăjduiesc eu acum iertarea pentru care n-am suferit nimic? Şi Împărăţia Ta pentru care n-am făcut nimic? Şi mântuirea pentru care n-am jertfit nimic?

Totuşi Tu eşti nespus de bun, Doamne Iisuse, şi din toată inima mea cred în Tine, mă închin Dumnezeirii Tale şi doresc Împărăţia Ta. Ajută-mă s-o pot întâmpina cu bucurie.

Slavă veşnică Ţie, Dumnezeul şi Mântuitorul meu Iisus Hristos! Amin.

Moartea îl cuprinse şi pe el, îndată după Domnul, încet-încet, ca un dulce somn într-un leagăn de aur, fără să mai simtă nici o durere.

Încă nu murise de tot când veniseră să-i zdrobească fluierele picioarelor cu ciocanul, de cruce… Dar nu şi le mai simţea, de parcă nu erau ale lui.

Curând se trezi dincolo, lângă Mântuitorul şi Soţul lui, în Raiul cel fericit pe care îl vedea acum cu adevărat, nespus mai minunat de cum îl visase cândva, în care intrase printr-un strop de credinţă, în ultima clipă a vieţii lui pământeşti.

Ceva din lumina cerească în care a intrat a rămas şi pe faţa lui cea pământească atunci când a părăsit viaţa asta, chiar la hotarul despărţirii de ea.

Când au venit să-l dea şi pe el jos de pe cruce, faţa lui moartă încă mai strălucea ca în faţa unei minuni cereşti.

Slăvit să fie Domnul!

(Povestiri cuprinse în volumul «Leagănul de aur» cântări şi poezii)

Traian Dorz - Al patrulea mag

Ferice de cine îngrijeşte de cel sărac, a spus cândva omul acela care era după inima lui Dumnezeu. Căci omul cel milostiv va avea parte de milă.

Cel care se îndură de alţii va vedea veşnic Faţa plină de îndurare a lui Dumnezeu. Şi cine udă pe altul va fi udat şi el, fiindcă ***Dumnezeu Se poartă cu fiecare om după cum este inima lui.*** Cu cel bun, Tu eşti bun, Doamne. Cu cel drept Te porţi după dreptate. Iar cu cel nelegiuit Te porţi după nelegiuirea lui. Cât vom trăi pe lume, să nu uităm aceste adevăruri!

La Naşterea Domnului nostru Iisus Hristos au venit să-L vadă şi să I se închine, din Ţările îndepărtate ale Răsăritului, trei magi credincioşi. Tot drumul lor, cei trei magi credincioşi au fost călăuziţi de o stea strălucitoare şi minunată, care a mers pe cer înaintea lor, până când au ajuns la peştera ce era acolo şi la grajdul în ieslea căruia era Pruncul Iisus cu Măicuţa Lui cea sfântă. Când au ajuns acolo, bunii şi credincioşii magi I s-au închinat ca unui Dumnezeu şi I-au adus daruri. Unul aur, ca unui Împărat. Altul smirnă, ca unui Stăpân. Altul tămâie, ca unui Arhiereu. Căci aşa era Domnul Iisus şi aşa le spunea lor Duhul Sfânt…

Toate acestea sunt scrise de mult; le ştie oricine. Dar mai este ceva care nu ştie oricine. Şi iată ce:

Se spune că atunci când au pornit din Ţările Răsăritului îndepărtat, ca să vină la Ierusalim şi la Betleem să-L caute şi să-L afle pe Domnul Iisus, magii nu erau trei, ci erau patru.
Cel de al patrulea mag, anume Artaban, era cel mai bogat şi mai credincios dintre ei. De aceea el venea cu mai multe cămile încărcate cu tot felul de daruri scumpe, ca să-I aducă Pruncului Iisus: hrană, îmbrăcăminte, smirnă,

tămâie şi aur mai mult… Cu mult mai mult decât toţi ceilalţi trei soţi ai lui împreună.

Dar, trecând prin multe locuri în drumul său, el a văzut multă sărăcie, multă suferinţă, multă mizerie, lacrimi şi durere printre oameni.

Ici o văduvă bolnavă cu copii mici. Colo nişte bătrâni singuri şi amărâţi. Dincolo o familie grea, lovită de nenorociri. Mai departe feluriţi oameni chinuiţi care plângeau şi sufereau în atâtea chipuri…

Şi milostivul mag Artaban văzând toate acestea şi neputând trece nepăsător pe lângă lacrimile şi suferinţele bieţilor oameni, de fiecare dată oprea cămilele lui şi, deschizându-şi punga sau dezlegându-şi sacul, lăsa fiecărui nevoiaş câte un mic ajutor din bogatele sale daruri pregătite pentru Hristos.

La început, când sacii şi pungile lui erau pline, nu se prea cunoştea de unde lua şi împărţea. Dar drumul fiind lung, iar numărul celor lipsiţi şi suferinzi tot mai mare, pungile şi sacii lui Artaban au început să se golească rând pe rând.

Când nu mai rămânea decât puţin, el îi dădea săracului şi punga.
Când nu mai era decât pe fundul sacului, îi lăsa şi sacul.
Când nu-i mai rămânea ce să ducă, dăruia şi cămila.

Astfel nici nu ajunsese încă la hotarele Ţării Sfinte când Artaban nu mai avea nimic, nici bani, nici saci, nici cămile. Dăruise totul săracilor, rămânându-i doar merindea lui de drum.

În seara aceea, oprindu-se în loc, Artaban zise celorlalţi:
– Fraţii mei, acum eu cu ce să mă duc la Împăratul şi Domnul meu Iisus Hristos? Iată, eu nu mai am nimic să-I pot duce în dar, iar cu mâna goală cum să mă duc în faţa Domnului?

Fraţii mei, zise el mai departe cu ochii scăldaţi în lacrimi, poate am făcut bine, poate am făcut rău, Singur Dumnezeu ştie, dar inima mea n-a putut face altfel.
Acum eu vă rog să mergeţi fără mine mai departe; eu mă voi întoarce pe jos, către casă.

Vă rog să-I spuneţi Domnului şi Împăratului nostru Hristos şi din partea mea supunere, dragoste şi credincioşie. Căci din dragoste şi credincioşie faţă de El am plecat eu de unde am plecat şi am făcut ce am făcut.
Apoi, îmbrăţişându-i cu dragoste pe cei trei fraţi ai lui, Artaban i-a sărutat şi, cu multe lacrimi în ochi, le-a urat drum bun, zicând:

– Mergeţi în pace, scumpii mei fraţi!

La rândul lor, cei trei fraţi ai lui, îmbrăţişându-l cu o sărutare sfântă, l-au lăsat, spunându-i:
– Rămâi în pace, scump frate! Vom face cum ai spus.

Apoi, ştergându-şi şi ei lacrimile, au pornit, îndreptându-se spre Ierusalim, călăuziţi de Steaua Domnului, care mergea înaintea lor.

Artaban s-a oprit în drum acolo unde s-a despărţit de ei şi i-a petrecut cu ochii pe soţii săi până când nu i-a mai văzut.

O clipă i s-a părut atunci că steaua minunată care îl călăuzise şi pe el până aici atâtea nopţi şi zile, s-a oprit în loc, tremurând şi strălucind puternic şi voios spre el, ca un semn iubitor de salut frăţesc.

Apoi şi-a urmat şi ea drumul mai departe, călăuzind pe cei trei magi spre Ţinta lor.

Artaban, obosit şi întristat, s-a aşezat jos la adăpostul unui măslin. S-a învelit în mantaua sa, şi-a pus sacul cu merinde sub cap şi a adormit acolo în câmp, căci era noapte.

Dar îndată ce închise ochii, o privelişte minunată îi lumină faţa. Într-o strălucire orbitoare, Pruncul Iisus i se arătă venind spre el, înconjurat de toată slava dumnezeieştii Sale Împărăţii şi îi zise:
– Fiul Meu Artaban, fii binecuvântat pe vecii vecilor!

Tu Mi-ai adus Mie cele mai scumpe daruri şi mai plăcute. Tot ce ai împărţit tu, dăruind săracilor, Mie Mi-ai făcut. Şi nimic nu Mi-ar fi făcut o mai mare bucurie şi plăcere ca aceste fapte de milostenie pe care le-a făcut inima şi mâna ta cea bună în numele Meu. Iată acum răsplata Mea: tu eşti cel dintâi care vezi Faţa Mea şi slava Împărăţiei Mele.

Şi tu vei fi la sfârşitul zilelor tale pământeşti cel mai bine primit în viaţa veşnică. Pentru că lacrimile de mulţumire ale săracilor mângâiaţi şi rugăciunile nenorociţilor ajutaţi pregătesc sufletului binefăcător cea mai plăcută odihnă pe pământ. Şi cea mai fericită răsplătire în veşnicie.

Fii binecuvântat Artaban, mergi fericit mai departe, făcând binele. Căci negrăită şi strălucită este răsplata celui binefăcător.

Şi îmbrăţişându-l pe Artaban, Pruncul Iisus îl sărută. Şi Se făcu nevăzut.

În clipa aceea inima lui se umplu de o lumină şi de o bucurie cerească şi sculându-se îndată, acolo în câmp, sub cerul înstelat, Artaban începu să-L slăvească pe Dumnezeu, să-L laude şi să se roage cu glas tare, zicând:

Slavă, laudă şi mărire veşnică Ţie, Iisus Hristos, Marele nostru Dumnezeu şi Mântuitor Atotputernic, Împăratul meu!

Îţi mulţumesc din tot sufletul meu pentru mila cea nespus de mare pe care Ţi-ai arătat-o faţă de mine, robul Tău. Şi că m-ai învrednicit pe mine, nevrednicul, să văd Faţa Ta cea dumnezeiască, să aud glasul Tău cel fericit şi să primesc binecuvântarea Ta cea nespus de mare.

Ce sunt eu, Doamne, şi ce sunt slabele şi puţinele mele daruri împărţite atâtor de puţini! Şi ce merit atât de mare am eu, Doamne, în toate acestea, când tot ce am avut era numai de la Tine? Căci Tu, Doamne, numai Tu mi-ai dat ceea ce am putut împărţi şi eu celor mai lipsiţi decât mine. Chiar viaţa mea, Doamne, ea însăşi este numai darul Tău.

De aceea numai Ţie Ţi se cuvine pentru toate întreagă slava, cinstea şi mulţumirea.

Dar Te rog, Doamne, cât voi mai trăi pe acest pământ, să mă ajuţi să Te pot iubi şi mai mult şi să pot face în numele Tău tot mai mult bine semenilor mei. Ca în felul acesta să pot face voia Ta cea sfântă şi să pot face bucurie Inimii Tale, Doamne Iisuse.

Ca mulţumire pentru dragostea, mila şi bunătatea Ta ce le-ai arătat-o faţă de mine.
Slavă veşnică Marelui Tău Nume Minunat şi slavă Împărăţiei Tale veşnice, Domnul şi Împăratul meu.Amin.

Întorcând apoi prin toate satele şi cetăţile pe unde trecea, al patrulea mag mărturisea cu putere şi cu bucurie pe Hristos, Mântuitorul şi Împăratul Veşnic.

În ochii Lui strălucea o lumină atât de fericită şi de cerească, iar în cuvintele lui era atâta credinţă şi putere, încât toţi cei care îl vedeau şi auzeau erau încredinţaţi că el a văzut pe Dumnezeu şi că tot ce spune este adevărat.

Astfel a făcut el la întoarcere şi mai mult bine oamenilor, întorcându-i la Dumnezeu şi făcându-i să afle pacea şi mântuirea Lui cea veşnică, lăsând în urma lui mai multă fericire şi bucurie decât înainte. Cu atât mai multă cu cât darurile duhovniceşti sunt nespus mai scumpe decât cele trupeşti.

Căci cele trupeşti sunt trecătoare, pe când cele sufleteşti sunt veşnice.

Când mântuieşti trupul omului îi faci un bine vremelnic, dar când îl ajuţi la mântuirea sufletului, îi faci un bine de mii de ori mai mare.

Slăvit să fie Domnul!

(Traian Dorz, din vol. «Leagănul de aur»)

Traian Dorz – Dumnezeul nostru tare

Dumnezeul nostru Tare,
înaintea Ta cădem,
preamărind fără-ncetare
Naşterea-Ţi din Betleem!

Slavă-n Cerul Sfânt,
pace pe pământ,
Slavă Jos şi Sus,
Ţie, Scump Iisus,
Care viaţa ne-ai adus!

Cine-a fost să se smerească
cât Tu, Doamne, Te-ai smerit,
spre-a putea să mântuiască
tot pământul osândit?

Ce-mpărat putea să facă
astfel pentru robii săi
să se-ndure şi să tacă
şi de cei din urmă răi?

Cine-a mai iubit ca Tine
pe oricine şi oricând,
cine-a dat atâta bine
şi-ntr-un fel atât de blând?

Lumea-ntreagă, cu iubire,
înaintea Ta cădem
şi slăvim a Ta venire,
Sfânt Copil, în Betleem!

Traian Dorz - A Ta Naştere, Iisuse

A Ta Naştere, Iisuse,
fã-ne-o Praznic Luminat,
adă peste lumea-ntreagă
tot ce îngerii-au cântat;

tot pământul fă s-ajungă
plin de al păcii sfânt fior,
calda ei bună voire
las-o-n suflet tuturor.

Astăzi S-a Născut Hristos,
Mesia, Chip Luminos,
lăudaţi, şi cântaţi,
şi vă bucuraţi…

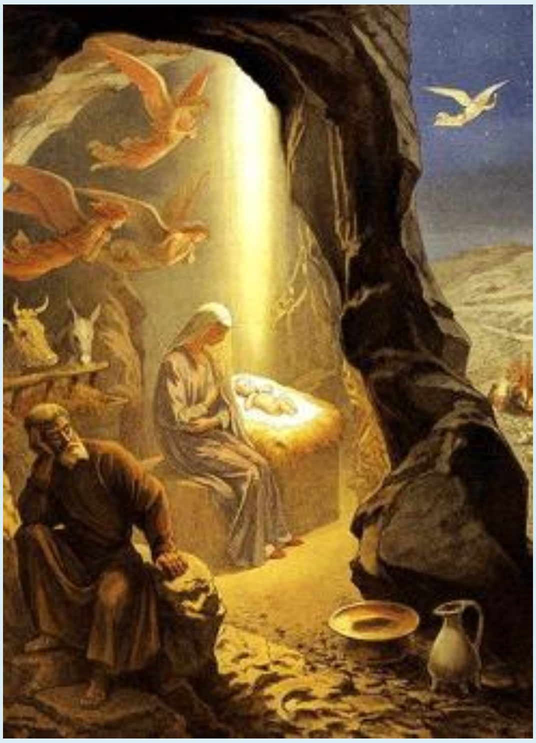
Doamne, între-ai Tăi fă pace,
fă s-ajungem să-i vedem
una, toţi cântând ca-n jurul
Ieslei de la Betleem;

izbăviţi de tot ce-i zbucium
şi-ntristare dintre fraţi,

să-nălţăm cu toţi spre Tine
inima despovăraţi.

Adă, Doamne, Ziua-n care
lumea-ntreagă un singur cor,
într-un singur Mare Praznic
Fericit al tuturor,
să-nălţăm toţi către Tine,
într-un cuget, şi-ntr-un gând,
şi-ntr-un glas cu cei din ceruri,
Imnul Naşterii, cântând…

Traian Dorz - Copil iubit

Copil iubit cu ochi senini
Tu vii din nou printre străini
în peşteră pe paie reci
Tu iarăşi capul Ţi-l apleci.

- Dar astăzi magii nu mai vin
şi nici păstori să-Ţi cânte lin,
Copil iubit cu ochi senini
Tu vii străin printre străini…

Copil iubit cu chipul blând
Te naşti şi azi ca oarecând
de mii de ani în chip sărman
Tu vii în lume an de an.

Şi ştii că cei ce-Ţi cântă azi
scuipa-vor mâine-al Tău obraz
şi totuşi Tu, Copil preablând,
cobori ca anii rând pe rând.

Demult, cu suflet plin de dor
Te-ai coborât de mila lor -

în ieslea rece-ai fost culcat,
şi nimeni nu s-a-nduioşat.

L-ai Tăi, Isuse, ai venit,
ei, neştiind, Te-au răstignit.
Iar Tu cu suflet plin de dor
iertând, cereai iertarea lor.

Copil iubit, ceresc hoinar,
azi baţi la uşi închise iar.
O, Te-am văzut Copil iubit
din mii de praguri izgonit,

la mii de uşi ai aşteptat
dar în zadar! – Erai uitat.
Azi tot mai mulţi Te-aruncă-afar?
ceresc şi sfânt şi drag hoinar!

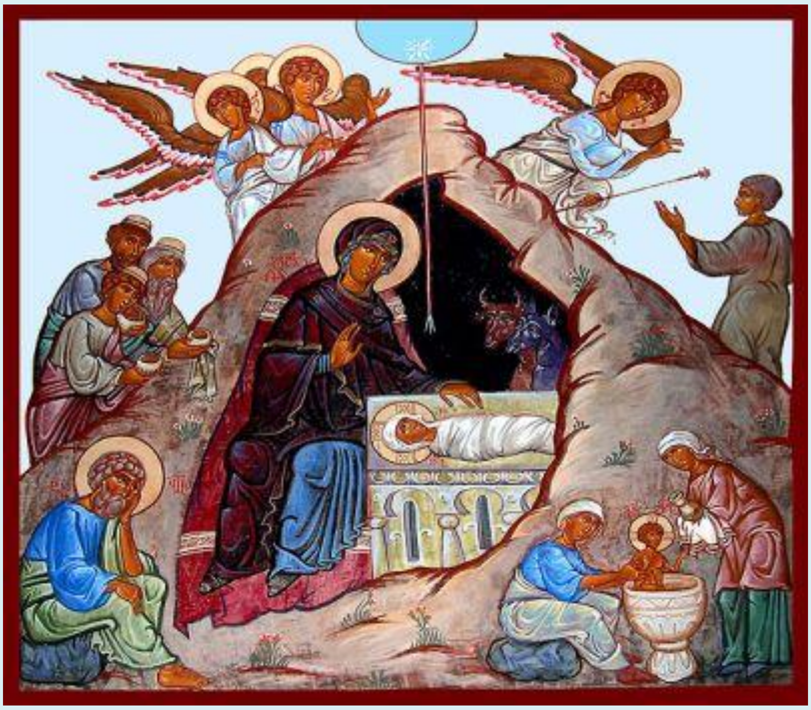
Şi totuşi, iar, sub chip sărman
cobori la oameni an de an
cu bine răul să-l plăteşti
să chemi, să ierţi şi să iubeşti;

să-mparţi avutul Tău divin
acelor ce la Tine vin,
murind pe cruce între hoţi
s-arăţi cât îi iubeşti pe toţi!

Copil ceresc şi sfânt copil
ascuns sub chipul cel umil,
Tu baţi la toţi, dar toţi se-nchid
mai reci ca piatra lor din zid…

- O, mâine şi ei uşa Ta
pe veci închisă-o vor afla.
Azi plângi Tu starea-n care zac
dar mâine ei vor plânge-n veac.

Traian Dorz – Clopoţel din turlă veche

Clopoţel din turlă veche,
cântăreţ fără pereche,
de ce dormi în miez de noapte,
când în aer sună şoapte,
când din cer coboară-n zbor
ceata îngeraşilor
şi se duc pe la păstori,
să-i deştepte până-n zori,
să le spună bucuria
că azi S-a Născut Mesia…

Când trei magi se duc grăbiţi
şi de Stea călăuziţi,
ducând darurile lor
Bunului Mântuitor,
– când, de bucurie sfântă,
Cerul şi pământul cântă,
spune, clopoţele mic,
tu de ce nu zici nimic?
Ori te prinse somnul iară,
colindând prea mult aseară,
iar acuma dormi chitic,
– spune, clopoţele mic!…

E prea mult să dormi de-aseară,
scoală-te, colindă iară,
zorii-s gata să răsară,
îngerii din cer coboară,
bucurie-n glas ţi-adună,
strigă lumii Vestea Bună
că-ntr-o peşteră de nea
azi Se naşte Mesia…

Şi de-acuma până-n zori,
voi, la Iesle chemători,
tu şi îngeri, şi păstori,
şi cu magii călători
vă porniţi colindători,
deschizând cu paşi uşori
uşile de muritori
– solii Sfintei Sărbători…

Mergeţi cu colinzile
pe la toate tinzile,
duceţi la copii cu voi
jucării şi haine moi,
ca, de Praznicul Voios,
să se bucure frumos
orice suflet credincios,
că azi S-a născut Hristos!

Traian Dorz - Stă încă crucea-stea

Stă încă Crucea-Stea şi-arată
la Betleem, unde-i grăjduţul
cu ieslea-n care şi-azi, uitată,
mai stă Măicuţa şi Pruncuţul.

Corindă, corindă,
nu-i nimeni s-aprindă
o lampă la grindă
şi-o flacără-n tindă.

Şi-i noapte-n poiată,
şi-i ieslea-ngheţată,
şi iarna se-ntinde,
şi Iuda ne vinde…
Corinde, corinde, corinde…

Fiori de frig pătrund prin oase
şi tainic se-nfioară fânul
când numai vitele, sfioase,
suflând, îşi încălzesc Stăpânul.

S-au dus la ceruri îngeraşii
care-au cântat Osana dulce,
s-au dus la turme păstoraşii,
pe lângă focuri să se culce.

S-au dus şi magii fără teamă
spre casa lor îndepărtată,
doar Sfântul Prunc şi Sfânta Mamă
stau tot în ieslea îngheţată.

Au îngeraşii-un cer să meargă
şi păstoraşii-şi au căsuţa,
şi magii-o ţară unde-aleargă,
dar Pruncul n-are, nici Măicuţa.

…O, Drag Pruncuţ fără de ţară
şi singuratică Măicuţă,
veniţi la mine-n inimioară
şi staţi în casa mea călduţă.

(Traian Dorz, Minune şi taină – tristă corindă de după Crăciun)

Traian Dorz - Vine Fiul Sfântului

Vine Fiul Sfântului,
Soarele pământului,
vine-n ieslea mieilor
Regele Iudeilor
cu Maica Iubirilor,
taina mântuirilor.

Ce-I aducem Lui?
Raza soarelui,
floarea câmpului,
florile dalbe.

Noi aducem Fiului
florile pustiului,
închinarea zorilor,
adorarea norilor,
tremurul suspinului
şi cununa spinului.

Pentru raza părului,
nimbul adevărului;
pentru jurul brâului,
cununiţa grâului;
pentru Domnul Cerului,
ascuţişul fierului.

Vine Fiul Domnului –
mântuirea omului;
şi darul primiţilor –
Crucea răstigniţilor;
şi plata pământului –
lespedea mormântului.

Iosif Gheorghiţă - O, vino, dulce înger

O, vino, dulce înger, din ţara cea de dor,
pierduta Bucurie redă-ne-o tuturor.
Străbate bezna nopţii de-ntunecime grea,
tu, purtător de slavă, străluce-ne cu ea!

Descoperă-ne Semnul cel unic şi Divin
ce, înfăşat în iesle, Se dăruie deplin.
E Domnul, e Mesia, născut pe fân, plăpând,
dezvăluit credinţei şi lacrimii-aşteptând.

În nelumească fire, cu chip tot mai ceresc,
se naşte-n noi Iubirea în cuib dumnezeiesc.
Căci Pruncul Sfânt din iesle e Semnul cel dintâi
ce stă spre mântuire de veacuri căpătâi.

O, sufletul meu, vino în staul, să te-nchini
Iubirii ce Se naşte pe paie, între spini.
Cu îngerii-mpreună slăveşte-L pe Hristos
şi cu păstorii cântă-ţi colindul bucuros.

Iubirea mea, smerită şi tu pe veci rămâi,
când aurul şi smirna, şi-a magilor tămâi
le duci ca pe-al credinţei şi-al ascultării dar
ars până-n veşnicie pe-al rugăciunii jar.

Prof. univ. Corneliu Berbente - La Betleem, în zori

Noaptea scade domolită.
Stea cum nu s-a mai văzut
Adâncimea infinită
A înaltului smerită
Poarta din necunoscut.

Şi deodată o lumină
Mai curată decât zorii
Umple bolta. Muţi, păstorii
La pământ cad şi se-nchină.

– Nu vă temeţi! Înger este!
– Bucuraţi-vă, le-a spus,
Astăzi S-a născut Iisus,
Fiul Tatălui de Sus,
Preamăriţi şi daţi de veste!

Cel ce n-are început
Început de om Şi-a pus!
Nou Adam începe-n zori,
În coliba de păstori.
Slavă celei ce-a născut!

La plinirea vremilor,
Împărat ceresc coboară
Azi, în iesle, din Fecioară.

Lumii e mântuitor,
Bun păstor şi slujitor;
Cu blândeţe-o să ne zică:
– Nu te teme, turmă mică!

…Ani trecut-au două mii.
Din înalt cad fulgi de nea;
Glasuri sună argintii
Şi să spun, oare-aş putea
Dacă-s îngeri sau copii
Colindând prin ţara mea?

Iată-am prins un fulg în palmă –
Strop de stea ce străluceşte
Cu lumina sfântă, calmă.
Gingaş Naşterea vesteşte:
Cred, şi, vezi, nu se topeşte!

Pr. Anthony M. Coniaris - Naşterea Domnului - Ce ai primit de Crăciun?

Daruri bune de Crăciun şi în fiecare zi

Tot mai mulţi şi mai mulţi oameni întreabă în această perioadă: "Ce ai primit de Crăciun?" Problema cu acest accent pe care îl punem la Crăciun este că pierdem tocmai esenţa acestei sfinte perioade. ***Noi, creştinii, dăm daruri de Crăciun într-o umilă repetare a Darului pe care Dumnezeu ni l-a făcut – Fiul Său, Domnul nostru Iisus Hristos.*** Pentru creştini accentul corect trebuie să cadă pe dăruire nu pe ce am primit.

Un om povestea odată ce i s-a întâmplat în ajunul Crăciunului pe când era băiat. Au ascultat cu toţii povestea naşterii lui Iisus, iar apoi au deschis cadourile şi s-au bucurat de ele. Tatăl le-a cerut copiilor să facă linişte şi le-a spus: "Dintre toate cadourile pe care le-aţi primit, vreau să vă alegeţi fiecare câte unul care vă place cel mai mult şi să îl puneţi în faţa voastră." După ce copiii au făcut aşa cum li s-a spus, tatăl a continuat: "Acum vreau ca fiecare dintre voi să vă gândiţi la cineva pe care îl cunoaşteţi, care este mai puţin norocos decât voi, care nu primeşte cadouri ca voi, iar mâine le vom împacheta şi le vom trimite acestora." Omul spunea că nu poate uita Crăciunurile din copilărie. Atunci a învăţat că în centrul Crăciunului este gestul lui Dumnezeu care a dat omenirii ce avea mai bun: pe Fiul său.

Un gest pe care suntem chemaţi să îl repetăm, nu doar de Crăciun ci în fiecare zi a anului. Cadoul prin excelenţă pe care un creştin poate să îl dea în adevăratul spirit al Crăciunului este tocmai iubirea lui Hristos.

Darul timpului

"Cel mai mare dar pe care l-am primit", spunea un tânăr avocat, "a fost un dar primit la Crăciun, când tatăl mi-a dat o cutiuţă. Înăuntru era un bileţel pe care scria: 'Fiule, în acest an îţi voi da 365 de ore, câte o oră pe zi, după cină. Este a ta. Vom vorbi despre ce vrei tu să vorbim, vom merge acolo unde vrei tu să mergem, ne vom juca ce vrei tu să ne jucăm. Va fi timpul tău.' Tatăl meu nu numai că s-a ţinut de promisiunea acelui dar, ci în fiecare an l-a reînnoit, şi este cel mai mare dar din viaţa mea. Ceea ce sunt eu acum este rezultatul acestui timp."

Darul timpului nu este doar ieftin ca buget, dar este şi personal.
Discutând despre ce să îi dea de Crăciun tatălui ei bolnav şi singur, o femeie şi-a spus: "Am să îi dau tăticului meu mai mult timp!"

Ce dar minunat şi rar! Îi iubim pe părinţii noştri dar avem, sau credem că avem, puţin timp pentru ei. Când cineva este bătrân şi mai are doar timp, cel mai preţios dar pe care îl poate primi de la cei dragi este timp de petrecut cu el. ***Cel mai personal, mai apreciat şi mai unic dar pe care îl putem face este darul timpului.*** Timpul nostru. Din cele douăzeci şi patru de ore care formează o zi.

Darul prieteniei

Pe lângă darul timpului, un alt mare dar pe care putem cu toţii să îl dăm este prietenia.

O fetiţă spunea odată: "Nu am nici un dar. Nu ştiu să cânt. Nu ştiu să pictez. Nu ştiu să scriu poezii. Pur şi simplu nu am nici un dar!" "Ba ai – şi străluceşte pe faţa ta", i-a spus mama ei. "Ai unul dintre cele mai minunate daruri – darul prieteniei. Te pricepi cum să fii prietenă cu oamenii."

În loc să ne întrebăm "câţi prieteni am?" de Crăciun să ne gândim mai bine "la câţi oameni le pot fi eu prieten?" Oamenii au nevoie de oameni. Eu ştiu personal câtă nevoie am de oameni. Să îi găsesc atunci pe cei care au nevoie de mine, de prietenia mea, de iubirea mea. Să îmi exprim această prietenie printr-un telefon sau printr-o felicitare, sau să îi vizitez. Trebuie să le fac cunoscut faptul că îmi pasă de ei.

Alte daruri

Cele mai mari daruri sunt gratuite.

- *Darul încurajării;*
- *darul spunerii cuvintelor "te iubesc" celor dragi;*

- *darul iertării;*
- *darul de a spune "îmi pare rău" cuiva cui am greşit;*
- *darul înţelegerii;*
- *darul ascultării atente când celălalt ne vorbeşte, căutând să îi înţelegem punctul de vedere, să înţelegem ce simte.*

S-ar putea să nu avem ceea ce psiho-analiştii numesc "a treia ureche", dar două urechi ne pot fi de ajutor dacă le ţinem deschise. Oamenii care cedează psihic sunt cei care nu au avut ocazia să povestească despre conflictele şi nemulţumirile pe care le au; sunt cei care nu au găsit o "ureche ascultătoare", deoarece oamenii pe care i-au întâlnit nu au fost sincer interesaţi de ceea ce celălalt spunea. ***A fi atent la ceea ce spune celălalt, a-ţi concentra atenţia întreagă asupra celuilalt, când îţi vorbeşte, când îţi împărtăşeşte ceva, este un mare dar.***

Darul laudei

Un alt mare dar de Crăciun dar şi pentru oricare zi din an este darul laudei. Consilierii matrimoniali spun că o cauză foarte importantă a divorţului este deteriorarea de către unul din soţi a respectului de sine al partenerului. De-a lungul căsniciei cei doi trec prin numeroase momente dificile, dar trec mai uşor dacă se respectă unul pe altul, dacă se simt respectaţi. ***Cu toţii avem nevoie să fim stimaţi, lăudaţi. Dacă nu primim cuvinte de sprijin, viaţa devine insuportabilă. Când suntem lăudaţi, bateriile parcă ni se încarcă. Dorinţa de a fi lăudaţi şi apreciaţi este probabil una dintre cele mai profunde nevoi ale noastre.*** Puţine daruri sunt mai mari decât lauda.

Cum să dăm

Domnul nostru Iisus Hristos ne spune că oricare ar fi darul de dat, trebuie să îl dăm persoanei care are cea mai mare nevoie de el, neaşteptând nimic în schimb. După cum spunea Iisus: "***Când faci prânz sau cină, nu chema pe prietenii tăi, nici pe fraţii tăi, nici pe rudele tale, nici vecinii bogaţi, ca nu cumva să te cheme şi ei, la rândul lor, pe tine, şi să-ţi fie ca răsplată. Ci, când faci un ospăţ, cheamă pe săraci, pe neputincioşi, pe şchiopi, pe orbi, şi fericit vei fi că nu pot să-ţi răsplătească. Căci ţi se va răsplăti la învierea drepţilor***" (Luca 14,12-14).

O tânără a dorit să cumpere un dar de Crăciun pentru prietenul ei care era bine înstărit. A cumpărat atunci un rând de haine pentru copii şi le-a dat personal în ajun de Crăciun cele mai sărace familii pe care a putut-o ea găsi în New York, în numele prietenului ei bogat.

Iată un exemplu de dăruire aşa cum ne-a învăţat Iisus Hristos.

De departe cel mai mare Dar oferit vreodată este cel al lui Dumnezeu când ni l-a dat pe Iisus. "***Dumnezeu aşa a iubit lumea, încât pe Fiul Său Cel Unul-Născut L-a dat ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viaţă veşnică***" (Ioan 3,16). Acesta este cel mai minunat dar deoarece este ca mai multe daruri într-unul. **Iisus este promisiunea lui Dumnezeu de iertare.** **El este Emanuel – cu noi este Dumnezeu.** ***Prin Iisus primim darul de a fi membri ai familiei lui Dumnezeu, darul iubirii Tatălui ceresc, darul unui Dumnezeu care ne ştie pe nume şi care se îngrijeşte de fiecare dintre noi, darul Spiritului Sfânt care veghează asupra noastră cu puterea Sa, darul unui loc în raiul dumnezeiesc.***

Ce ai primit de Crăciun?

L-am primit pe Mântuitorul şi Domnul meu!

Şi deoarece l-am primit, nu pot să nu dăruiesc din timpul meu, să nu dăruiesc prietenia mea, iubirea mea, atenţia mea, iertarea mea tuturor.

(Traducere: Oana Capan)

IPS Andrei Rymarenko - Naşterea Domnului - Naşterea lui Hristos

"***Pregăteşte-te, Betleeme… că Pomul Vieţii a înflorit în peşteră din Fecioară. Pântecele ei s-a arătat rai înţelegător, în care este dumnezeiescul pom, din care mâncând, vom fi vii… Hristos se naşte ca să ridice chipul cel mai înainte căzut***" (Troparul înainteprăznuirii Naşterii lui Hristos). Astfel ne pregăteşte Biserica pentru sărbătoarea Naşterii Domnului.

Iubiţi fraţi şi surori, în timp ce alergam de la un magazin la altul, în timp ce pregăteam sărbătorile în casele noastre, Biserica, încă şoptind, revelă misterul: "Pregăteşte-te, Betleeme…"

Cum s-a pregătit Betleemul? Cu o peşteră – acel gen de peşteră în care erau duse vitele. "Pregăteşte-te, Betleeme…" şi Betleemul s-a pregătit. Pentru ce s-a pregătit? Ce se întâmpla în Betleem? În Betleem, într-un staul pentru vite, un mare mister se împlinea. Aici, după cum ne-a pus Biserica, în această peşteră s-a arătat un rai din care a crescut Pomul Vieţii din Noul Testament. Adam avea viaţă, deoarece în paradis se afla Pomul Vieţii, cel al Vechiului Testament, din care se hrănea. Şi prin puterea dată de această hrană, Adam trăia în comuniune cu Dumnezeu. Aceasta a fost o bucurie de nedescris pe care Adam a pierdut-o atunci când porţile raiului s-au închis şi a pierdut Pomul Vieţii. Dar Dumnezeu Creatorul, fiindu-i milă de Adam, a dat o profeţie că Pomul Vieţii va fi refăcut. Şi acest Pom este refăcut.

După cum spuneam, Biserica şopteşte: "Pregăteşte-te, Betleeme…" Aici atenţia noastră nu este îndreptată spre faptul că vor fi poate palate, că totul va fi poate inundat de lumini electrice, sau îmbrăcat în catifea sau mătase. ***Betleemul, peştera, ieslea unei vaci, bătrânul Iosif, şi în acelaşi timp păstorii care vegheau; ei erau evrei adevăraţi care îl aşteptau pe adevăratul Mesia. Şi pentru ei cerurile s-au deschis şi în urechile lor a răsunat cântarea îngerească:*** "***Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace, între***

oameni bunăvoire!” (Luca 2,14). Şi după ei au venit adevăraţii căutători ai Adevărului – Magii care urmau Steaua. Ei au căutat şi au căutat, şi Steaua i-a condus. Ştiau din constelaţii că ceva măreţ, ceva important pentru întreaga lume s-a întâmplat. Şi au pornit la drum. Şi aici Biserica ne spune: Priviţi! Pe cine cheamă peştera din Betleem? Pe păstorii care caută adevărul; pe magii care caută adevărul.

La fel şi pe noi, fraţilor şi surorilor. Suntem chemaţi la adevăr. Dar la care Adevăr? La care Pom al Vieţii? ***Ce fel de Pom a crescut în peştera din Betleem?*** Hristos ne revelează: “***Eu sunt pâinea vieţii. Eu sunt pâinea cea vie, care s-a pogorât din cer. Cine mănâncă din pâinea aceasta viu va fi în veci. Iar pâinea pe care Eu o voi da pentru viaţa lumii este trupul Meu***” (Ioan 6,48.51). Vedeţi, Hristos este Pomul Vieţii, acea Pâine pe care o mâncăm. Şi El ne spune aceasta în mod categoric în al şaselea capitol al Evangheliei lui Ioan: “***Cel ce mănâncă trupul Meu şi bea sângele Meu are viaţa veşnică, şi Eu îl voi învia în ziua cea de apoi. Trupul este adevărata mâncare şi sângele Meu, adevărata băutură. Cel ce mănâncă trupul Meu şi bea sângele Meu rămâne întru Mine şi Eu întru el***” (Ioan 6,54-56). Iată ce fel de Pom.

Şi aceasta este Ziua Sfântă la care ne-a chemat Biserica, şoptindu-ne în întreaga săptămână acest Tropar: “***Pregăteşte-te, Betleeme, deschisu-s-a tuturor Edenul; împodobeşte-te, Efrata, că Pomul Vieţii a înflorit în peşteră din Fecioara.***” Dar există un prim pas către această viaţă. Spun acest lucru în fiecare an, altfel nu ar fi atât de convingător. Ce se întâmplă în natură? Chiar acum pământul se întoarce către soare şi forţa dătătoare de viaţă se revarsă pe pământ. Şi peste puţin timp pământul nostru va începe să îşi arate frumuseţea; vor fi flori, şi apoi fructe. Acest lucru se întâmplă în fiecare an.

La fel se întâmplă în viaţa spirituală. Acum, când facem primul pas către peştera din Betleem, Biserica ne spune prin pasajul din Epistola către Galateni (4,4-5): ***Iar când vine plinirea vremii, duhul înfierii este pus în sufletele noastre.*** Că vrem, că nu vrem. La fel ca şi în natură: indiferent dacă pământul vrea sau nu, forţa dătătoare de viaţă se revarsă asupra lui oricum. Doar că acolo unde sunt buruieni, va exista un miros neplăcut, decadenţă. Acolo însă unde totul este gata să primească sămânţa, va fi bucurie şi bună mireasmă.

La fel se întâmplă şi cu noi. ***Dacă sufletele noastre s-au pregătit pentru a primi peştera din Betleem, atunci va fi şi înfierea.*** Ce înseamnă aceasta? Înseamnă că, în mod inexplicabil, la fel ca în natură, ***în sufletul nostru va fi revărsată puterea Harului Divin, care ne va face să simţim apropierea noastră faţă de Creatorul, ca faţă de un Tată.*** În acest fel, noi toţi avem acelaşi sentiment faţă de Tatăl. Cu alte cuvinte, se creează o familie. Fraţilor, în această familie se va realiza acest mister al lui Hristos – Pomul Vieţii. În această familie creştină se poate înfăptui

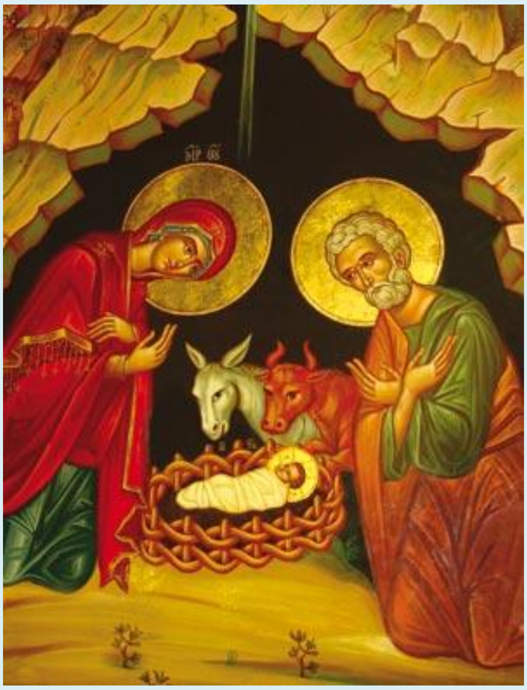
Cina cea de Taină, Divina Euharistie. În ea va fi realizat Sacramentul Trupului şi Sângelui lui Hristos, Sacramentul Pomului Vieţii, care este dincolo de orice explicaţie.

Oameni nu înţeleg. Poate nici nu se gândesc la aceasta, şi poate nu vor să exprime acest mister; cu toate acestea, el se exprimă indiferent de ei. Priviţi la cei de altă confesiune. În dorinţa lor de a-l întâlni pe Hristos recunoaştem dorinţa de a face ceva bun pentru celălalt. Toţi doresc să dea ceva unii altora, fără să înţeleagă principalul lucru care trebuie dat. ***Este necesar să dăruim ceva ce va face o persoană să simtă că este fiu al Domnului nostru Iisus Hristos, să simtă că face parte dintr-o familie. Pentru a face acest lucru, trebuie să privim în inima unei persoane, trebuie să avem răbdare şi poate uneori, doar să spunem: "Doamne. Ai milă de mine, păcătosul, deoarece nu mai am altceva de dăruit".***

Fie ca această Zi Sfântă să devină Ziua Sfântă a consacrării inimii noastre, a acceptării înfierii (adopţiei). "***Pregăteşte-te, Betleeme… Hristos se naşte ca să ridice chipul cel mai înainte căzut***".

(Traducere: Oana Capan)

Pr. George Dimopoulos - Naşterea Domnului - Cuvântul s-a făcut trup

Naşterea Mântuitorului Iisus Hristos – acesta este subiectul şi evenimentul acestor zile, cel mai mare eveniment din istoria lumii. Trăieşte şi va trăi mereu în inimile celor care cred în Iisus Hristos. Zilele de naştere ale altor mari oameni ai istoriei sunt deja uitate. Numele lor sunt ca fumul şi au dispărut; au puşcat ca baloanele de săpun, ***după cum spunea Sfântul Vasile cel Mare. Bucuraţi-vă, fraţii mei. Cântaţi-i, aduceţi-i laudă şi veniţi la peşteră pentru a-l venera pe Domnul slavei.***

"Cuvântul a devenit trup", scrie Sfântul Atanasie, "pentru a face omul mai receptiv faţă de divinitate.

- ***El a devenit sărac pentru ca prin sărăcia Lui noi să devenim bogaţi.***
- ***El s-a coborât pentru ca să poată să ne ridice.***
- ***A fost supus ispitelor pentru ca noi să le putem birui.***
- ***A acceptat tot ce este mai rău, pentru a ne da tot ce este mai bun."***

Hristos Mântuitorul s-a născut în oraşul Betleem. Când? Pavel ne dă răspunsul: "***La plinirea timpurilor***"; şi de atunci timpul a fost împărţit în două perioade mari: înainte de Hristos şi după Hristos. ***Înainte de Hristos este perioada lumii căzute. Perioada de după Hristos este cea a învierii şi răscumpărării.*** Despre această perioadă au vorbit profeţii. Acesta a fost şi sentimentul marilor spirite ale antichităţii: că un răscumpărător al rasei umane va fi trimis pe pământ.

- *Profetul Isaia, cu ochii săi profetici, l-a văzut născându-se dintr-o fecioară într-o peşteră. Mai mult, Isaia îl vede acceptat în iesle de animale fără raţiune, dar respins de poporul lui Israel.*
- *Mihea a prevăzut că Răscumpărătorul se va naşte în Betleem.*
- *Osea a prevăzut că după naşterea Sa, El va fugi în Egipt şi din Egipt va fi rechemat în Israel. "**Din Egipt mi-am chemat Fiul.**"*
- *David, cu ochii săi profetici, i-a văzut pe regii din Răsărit venind cu daruri la singurul Rege.*
- *Zaharia l-a văzut ca un rege paşnic intrând în cetatea Ierusalimului, stând pe spinarea unui măgar.*
- *Isaia a văzut patimile Sale, martiriul Lui de miel lipsit de apărare.*
- *Ioil a văzut puterea Bisericii şi coborârea Spiritului Sfânt în ziua Rusaliilor.*

Din păcate timpul nu ne permite să enumerăm toate profeţiile care se referă la persoana lui Hristos Mântuitorul.

Spiritele filozofice ale Greciei antice au simţit de asemenea că Răscumpărătorul este pe drum. Erau pesimiste şi pesimismul lor era exprimat inclusiv în artă.

Eschil, unul dintre cei mai mari poeţi tragici, a ilustrat drama lumii prin Prometeu. Prometeu a păcătuit; el dorea să ajungă la Dumnezeu. Din acest motiv a fost condamnat de Hefestus şi a fost sechestrat în Munţii Caucaz. În timpul zilei venea la el un vultur care, cu ciocul, îi străpungea carnea şi îi mânca ficatul. Prometeu suferea, dar noaptea, când vulturul pleca, ficatul îi creştea la loc. Aceasta continua zi şi noapte.

O fecioară pe nume Io l-a vizitat pe Prometeu şi a dorit să îi aducă mângâiere. Atunci zeul Hermes a venit şi între cei trei a avut loc un dialog. Hermes i-a spus lui Prometeu următoarele cuvinte: "O, Prometeu, îţi înţeleg suferinţa, dar nu căuta o soluţie simplă pentru ele. Vei fi bătut în cuie pe aceste stânci şi vulturul cel urât îţi va devora carnea până când cineva, dar nu un simplu om ci un zeu, va avea milă de tine şi îţi va fi urmaş în suferinţă; el îşi va asuma greutăţile tale; el va coborî în Hades, el se va lupta, el va fi victorios şi te va răscumpăra."

În cuvintele lui Eschil cine nu vede omul devorat de păcat şi cine nu îl vede pe Hristos care îşi asumă suferinţele omului? "***Pentru că El a purtat păcatele noastre şi a suferit pentru noi***", spunea Isaia, profeţind despre patimile lui Hristos.

Socrate a simţit incapacitatea filozofiei de a răspunde la toate problemele metafizicii şi a vorbit despre necesitatea unei călăuze divine.

Într-o zi a avut loc o scurtă conversaţie între el şi discipolul său Alcibiade. Acesta se întorsese de la templu, unde fusese să se roage. Şi-a rugat maestrul să îl înveţe cum să se roage şi ce să ceară de la zei. Socrate i-a răspuns că întrebarea are foarte gravă şi dificilă, dincolo de puterea de înţelegere a lui Socrate. "Dar nu îţi fie teamă şi fii nerăbdător", i-a spus lui Alcibiade. "Dumnezeu va trimite un învăţător divin şi el ne va învăţa, pe mine şi pe tine, cum să ne rugăm şi ce să cerem zeilor."

Altădată, în faţa judecătorilor Atenei, Socrate spunea: "Acum, judecătorilor, voi dormiţi şi veţi dormi şi în viitor până în ziua în care Dumnezeu va avea milă şi vă va trimite pe marele Trezitor". După trei sute de ani, Sfântul Pavel a mers la atenieni pentru a-l predica pe marele Trezitor, Iisus Hristos.

Platon, în lucrarea sa Republica, îl vede pe cel care va veni ca reprezentantul extraordinarei dreptăţi. El spune că dreptul dedicat ideii îndatoririi lui va fi rănit şi dezbrăcat, mai puţin de dreptatea lui, care îl va decora. Acesta va rămâne de nezdruncinat până la moarte. Va veni un moment când, deşi el este drept, va fi considerat nedrept şi de aceea va fi bătut şi va suferi.

Iuda, după ce l-a trădat, spunea despre Iisus că este inocent şi fără de păcat. Au existat şi alţi duşmani ai Lui care, deşi nu îi recunoşteau divinitatea, au vorbit frumos despre El.

Filosoful evreu Spinoza i-a dat acest titlu lui Iisus: "Simbolul splendid al înţelepciunii divine."

Raţionalistul Straus îl numea "cel mai înalt obiect imaginabil".

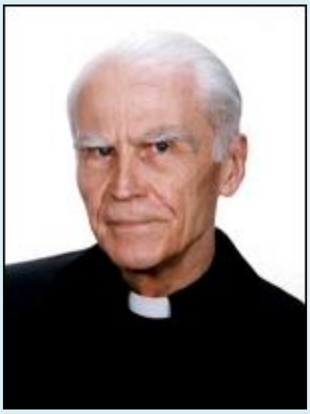
Richter îl caracteriza ca "cel mai pur între cei puternici, cel mai puternic între cei puri".

Renan necredinciosul îl descria ca "frumuseţea eternă".

Şi noi, fraţii mei, ***să cântăm cu îngerii din Betleem întruparea Fiului lui Dumnezeu, a Mântuitorului nostru Iisus Hristos.***

(Traducere: Radu Capan)

Pr. Gheorghe Neamţiu - Naşterea Domnului

“*Fecioara, în această zi, pe Cel mai presus de fiinţă Îl naşte,*
şi pământul peştera Celui neapropiat I-o aduce,
Îngerii Îl preamăresc cu păstorii, iar magii cu steaua călătoresc,
căci ni S-a născut Prunc tânăr, Dumnezeu Cel mai înainte de veci.”
(Condacul Crăciunului)

Astfel zugrăveşte Biserica, în condacul sărbătorii de azi, icoana nopţii de mister în care cerul şi pământul îşi unesc glasul pentru a preamări coborârea în lume a Fiului lui Dumnezeu.

Astăzi se împlinesc nădejdile de veacuri ale omenirii care zăcea de milenii “în întuneric şi în umbra morţii”. ***Cuvântul veşnic al Tatălui se face om, pentru ca pe om să-l mântuiască, adică să refacă, prin jertfa Sa de pe Cruce, legătura omului cu Dumnezeu, ruptă prin păcatul protopărinţilor noştri.***

Mânat numai şi numai de neţărmurita-I iubire faţă de om, Dumnezeu l-a ridicat pe acesta, încă din clipa creării lui, la demnitatea suprafirească de fiu adoptiv, dar real, al Său, împărtăşindu-i, prin harul sfinţitor, propria Sa fire dumnezeiască şi Unindu-Se astfel cu omul – creatura Sa – în chipul cel mai intim cu putinţă. Dar omul, lăsându-se amăgit de trufia de a fi egal cu Dumnezeu, a dispreţuit darul primit de la Creatorul şi Părintele său, şi, nesupunându-se poruncii Lui, s-a prăbuşit din demnitatea de fiu, în sclavia patimilor. Desprins de Dumnezeu şi lăsat pradă propriilor pofte răzvrătite, şi ele, contra voinţei sale proprii, omul singur, cu firea sa grav rănită şi slăbită prin cădere, nu se poate ridica acolo, de unde căzuse. ***De aceea, Dumnezeu, făcându-I-Se milă de mizeria omului, Se face El Însuşi om, în persoana Fiului Său , pentru ca să repare cu firea Sa de om, în locul omului, vătămarea infinită pricinuită Lui de acesta, adică să ispăşească păcatul omului şi să-l împace cu Tatăl, redăruindu-i demnitatea de fiu al Lui.***

Şi cum îşi începe Fiul lui Dumnezeu această operă de Mântuitor? Să intrăm în staulul din Bethleem şi, îngenunchind alături de Fecioara Mamă şi Sfântul Iosif, să-L contemplăm pe Dumnezeu făcut prunc. Îl vedem, aci, pe Împăratul atotputernic al cerului şi al pământului, ascuns sub cea mai umilă înfăţişare de om. Trufia a fost aceea care l-a rupt pe om de Dumnezeu, vrând el să fie ca Dumnezeu. Iată de ce, acum, aci în iesle, ***Dumnezeu se smereşte în locul omului, luând chip de rob. Cel neîncăput de univers se mărgineşte la locaşul unei peşteri murdare şi sărăcăcioase.*** În loc de palat: "***peşteră străină rece, peşteră de dobitoace***"; în loc de leagăn împărătesc, o iesle; în loc de aşternut moale, "***fân şi paie***"; în loc de mătase şi purpură princiară, scutece sărăcăcioase. Şi toate acestea erau "avere" străină. ***El, căruia Îi aparţin toate comorile lumii, s-a lipsit de toate din smerenie şi iubire pentru noi.***

Iată cum Îşi începe Iisus opera de răscumpărare: luând asupra Sa, de bună voie, umilinţa, sărăcia totală, toate rigorile iernii şi nepăsarea lumii care refuză să-L primească într-un adăpost omenesc, cald şi confortabil.

Şi pentru ce, încă, toate acestea? Ca să ne îndemne a ne despuia, şi noi, de noi înşine şi de orice ataşament dezordonat pentru tot ce nu este Dumnezeu, pentru ca, eliberaţi astfel de orice piedici şi legături pământeşti, să ne dăruim cu toul slujirii lui Iisus, aşa cum El ni s-a dăruit cu totul nouă.

- *Din smerenie, să nu ne preţuim mai mult decât suntem, adică nişte păcătoşi porniţi spre rău; să strivim egoismul, iubirea idolatră de noi înşine, mânia, ţinerea cu încăpăţânare la stimă din partea altora şi la propriile păreri, antipatia, ura, răzbunarea, ponegrirea, vanitatea şi luxul; să strivim trufia, mama tuturor acestor păcate, care ne orbeşte ca să nu ne vedem propriile noastre scăderi şi păcate.*
- *Din iubire pentru Pruncul Iisus, Săracul prin excelenţă, să ne detaşăm sufleteşte de orice afecţiuni dezordonate pentru ceea ce este lumesc, pentru a ne păstra libertatea interioară a spiritului şi a ne ocupa cu mai multă râvnă de singurul lucru cu adevărat necesar: sfinţirea noastră prin însuşirea virtuţilor lui Iisus.*

Când un pictor vrea să imortalizeze pe pânză portretul unei persoane, câtă grijă depune ca, înainte de fiecare trăsătură de penel, să-şi arunce cu atenţie privirea la model, ca nu cumva să greşească. Tot la fel, noi creştinii, chemaţi să reproducem în viaţa noastră chipul lui Iisus, câtă strădanie trebuie să depunem zi de zi şi clipă de clipă, aţintindu-ne mereu privirea la Iisus, modelul nostru, pentru ca gândurile, vorbele, atitudinile, acţiunile noastre, să oglindească gândurile, vorbele, atitudinile şi acţiunile lui Iisus; ba să ne identificăm în aşa măsură cu el, încât să devenim "alt Hristos", să ne transformăm în El până acolo încât să putem zice cu Sfântul Pavel: "***trăiesc, dar de acum nu mai trăiesc eu, ci***

Hristos trăieşte în mine”. Prezenţa Lui în mine şi identificarea cu El, cu voinţa Lui, va face ca El să fie izvorul, principiul întregii mele activităţi.

Iată care este, pentru noi creştinii, sensul adevărat şi complet al sărbătorii Crăciunului. Un creştin adevărat socoteşte că e greşit a se mulţumi numai să-L contemple, în această zi luminoasă, pe Iisus ca Dumnezeu, născut din veci din Tatăl, şi ca om, născut din Preacurata Fecioară, şi să aniverseze, stând în jurul pomului de Crăciun, un eveniment ce s-a întâmplat în urmă cu aproape două mii de ani. ***Pentru creştinul adevărat, Hristos Pruncul e persoana vie, care, prin harul împăcării noastre cu El în spovedanie, prin nutrirea cu Trupul Său în Sfânta Cuminecătură şi prin continua Sa acţiune asupra lui în deprinderea virtuţilor, se naşte, creşte şi se desăvârşeşte în el, pe măsură ce el, creştinul, conlucrează cu harurile ajutătoare oferite lui de Iisus spre a-şi îndeplini obligaţiile stării sale de viaţă, adică poruncile, acceptând să-şi poarte, ca Iisus şi împreună cu Iisus, crucea vieţii.***

Magii i-au dus lui Iisus Pruncul, în dar, aur ca unui împărat, smirnă şi tămâie ca Marelui Arhiereu, întemeietor al unui nou aşezământ religios, al unei jertfe noi, Arhiereu care va sacrifica nu ţapi şi tauri, ca în Legea Veche, victime ce nu erau în stare să cureţe spiritualiceşte pe păcătos şi să-l împace cu Dumnezeu, ci Se va jertfi pe Sine Însuşi, de bună voie, Tatălui, ca victimă de o valoare infinită, unica Jertfă demnă de Dumnezeu, împăcând astfel omenirea întreagă cu Tatăl.

Dar noi, mizerabilele lui creaturi, ce am putea să-I oferim azi lui Iisus, ce dar, ce jertfă vrednică de iubirea Sa? Ce altceva, dacă nu potirul viu al inimilor noastre spălate în Sfânta Pocăinţă, poleite cu aurul virtuţilor creştineşti: cu credinţă vie, cu iubirea aproapelui, manifestată prin îngăduinţă, răbdare şi iertare; cu înfrânare şi despuiere de vanitatea lumii şi de orice înşelătoare ispită a ei, pentru ca astfel El să se nască şi să şi sălăşluiască în noi, prin Împărtăşirea cu Pâinea Vieţii, nu ca în peştera rece şi neînsufleţită, ci ca în Biserica Sa vie, pentru care El a venit pe pământ, ca s-o sfinţească şi s-o mântuiască.

Iată omagiul şi bucuria ce se cade să I le facem astăzi lui Iisus Pruncul, care, cu atâta duioşie, îşi întinde mâinile gingaşe ca să ne cuprindă şi să ne strângă la pieptul Său divin. Iată şi bucuria ce trebuie să ne-o dorim unul altuia ca fraţi ai lui Iisus, răscumpăraţi de El. În acest sens, să ne dorim sărbători fericite. ***Căci, pentru noi, creştinii, Bethleemul istoric nu are sens dacă nu e în acelaşi timp şi Bethleemul euharistic, în care Hristos a devenit în mine forţa motrice a întregii mele activităţi de fiecare zi. Dacă, pentru mine, Hristos nu s-a născut decât în peştera din Bethleem şi nu în sufletul meu prin trăirea autentic creştinească, atunci zadarnic aprind lumânarea în noaptea de Crăciun, căci aceasta nu poate izgoni bezna şi moartea din sufletul meu; zadarnic ascult***

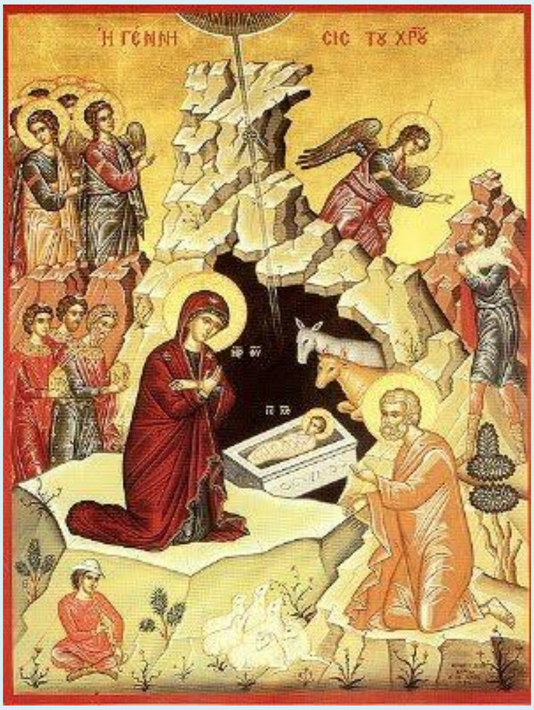
mesajul de bucurie al colindelor, şi tot în zadar cânt imnul îngeresc ce a răsunat în noaptea Preasfintei Naşteri: "Slavă în cer lui Dumnezeu şi pace pe pământ, între oamenii de bunăvoinţă." Zadarnic, pentru că într-un suflet mort el nu are nici un ecou.

Câtă durere şi amărăciune îi poate pricinui Inimii lui Iisus un astfel de suflet! De aceea, în această zi când Dumnezeu s-a coborât printre noi ca să ne împace cu Sine, să-I mulţumim că ne-a învrednicit să ne primenim sufleteşte şi să-L primim, prin Sfânta Împărtăşanie. Să ne reînnoim fidelitatea faţă de El, Regele nostru, şi să-L implorăm să-Şi reverse lumina Iubirii Sale peste noi şi peste întreaga omenire sfâşiată de ură fratricidă, rod al înstrăinării de Dumnezeu.

În ciuda primejdiei unui cataclism fără precedent care ameninţă omenirea, noi, fiii Iubirii, să credem nezdruncinat în rodnicia rugăciunilor şi jertfelor creştinilor strânşi în jurul lui Iisus, Domnul Păcii. *Să credem că, până la urmă, aceste rugăciuni şi jertfe, fecundate de harul lui Iisus, vor face ca omul acestui veac, în goană nebună după o fericire iluzorie, istovit şi dezamăgit de propria-i aventură, să-şi dea seama de zădărnicia frământărilor lui şi, ridicându-şi din nou ochii la steaua Bethleemului, să înţeleagă că adevărata fericire şi pace nu o va găsi decât înfăptuind în propria sa viaţă mesajul îngeresc, adică dând slavă lui Dumnezeu şi practicând bunăvoinţa, iubirea faţă de semeni.*

Atunci când el, omul acestui veac, îl va fi proclamat pe Hristos ca Stăpânul suprem al inimii, raţiunii şi voinţei sale, adică, atunci când el îşi va fi răstignit în sine lăcomia, ura, pofta dezordonată după dominaţie şi satisfacţii egoiste, supunându-le minţii şi, pe aceasta, lui Dumnezeu, atunci, şi numai atunci, se va înstăpâni pe pământ pacea Bethleemului, pacea lui Hristos, între singuratici, în familii şi între popoare. Amin.

Pr. Ioan Abadi şi Pr. Alexandru Buzalic - Naşterea Domnului - Naşterea după corp a Domnului şi Dumnezeului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos

Pictorul german Joseph von Würich, care a îmbogăţit patrimoniul creştin cu numeroase picturi religioase, este şi autorul unui tablou alegoric destul de neobişnuit, însă plin de semnificaţii: *Din imensitatea cerului fascinant, Părintele Ceresc priveşte cu iubire la Fiul Său Dumnezeiesc născut din veşnicie, cum S-a coborât de pe tronul Lui măreţ şi renunţă la toate semnele măreţiei. Fiul lui Dumnezeu renunţă la coroana Sa împărătească iar în locul ei îşi pune pe cap coroana de spini. El oferă Tatălui ceresc sceptrul împărătesc al puterii divine şi ia în mână trestia – simbolul înjosirii şi al umilirii. El, Fiul din veşnicie al Tatălui ceresc, se află îmbrăcat în veşminte preoţeşti, în stihar, epitrahir şi în felon, fiind gata să se coboare pe pământ, ca să Se sacrifice pentru mântuirea neamului omenesc. Mai jos, pe această reprezentare, se află ieslea în care se odihneşte Pruncul, iar lângă El, Preacurata Fecioară Maria şi Sfântul Iosif. Deasupra peşterii, sunt îngerii cântând cântarea de bucurie:* «***Mărire întru cele de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace***»(Luca 2, 14).

Acest tablou simbolic ne aminteşte de semnificaţia Sărbătorii Naşterii lui Hristos şi ne arată marele sacrificiu pe care Fiul lui Dumnezeu L-a făcut pentru noi, nefericiţii oameni, pentru a ne reda fericirea eternă. ***Fiul lui Dumnezeu a primit din iubire faţă de neamul omenesc condiţia umană, devenind asemenea nouă în afară de păcat, pentru ca prin suferinţă şi moarte să ispăşească păcatele întregului neam omenesc.*** Natura Dumnezeiască s-a unit cu natura omenească într-un mod cu totul aparte, astfel că Iisus Hristos, fiind Dumnezeu adevărat, a devenit Om adevărat într-o singură Persoană. ***Un singur suspin, o lacrimă, o***

picătură de Sânge a Pruncului Iisus, puteau să fie de ajuns pentru toate păcatele întregului neam omenesc. Dar Fiul lui Dumnezeu a ales pe pământ lungul drum al muncii, suferinţei, sângelui şi morţii, cu o iubire nemăsurată, deoarece iubirea lui Dumnezeu este nemărginită (cf. Ioan 13, 1).

Nimeni dintre noi nu poate să pătrundă întru totul Misterul naşterii Fiului lui Dumnezeu. Biserica noastră cântă Irmosul Utreniei Sărbătorii Naşterii Domnului Hristos: "***Taină minunată şi neobişnuită văd, cer fiind peştera, scaun de Heruvimi Fecioara, ieslea sălăşluire, întru care s-a culcat Cel neîncăput, Hristos Dumnezeu, pe Care lăudându-L Îl mărim***". Dumnezeul cel veşnic a început să trăiască o nouă viaţă, Atotputernicul a devenit copil plăpând. Ce iubire nemărginită! Ce înjosire! Ce umilire! Cu adevărat este un mister neînţeles al umilinţei, înjosirii, al iubirii lui Dumnezeu faţă de om. «***Cuvântul S-a făcut corp, şi a locuit între noi, şi noi am văzut gloria Lui, gloria Unului născut din Tatăl***» (cf. Ioan 1, 14).

Să medităm asupra acestui mister! ***În locaşul sărac al peşterii Îl vedem pe Pruncul, Fiul Preaînţelept, pe Dumnezeul Cel Atotputernic sub chipul plăpând şi luminos al inocenţei. Acest Prunc care se află în iesle, este Împăratul împăraţilor şi Domnul domnilor!***

- ***Mâna acestui Copil conduce întreg universul;***
- ***ochii Copilaşului privesc asupra întregii lumi;***
- ***gura acestui Prunc decide soarta cea veşnică a sufletului oamenilor;***
- ***Gândirea Dumnezeiască a Pruncului străbate orice fel de gândire până în eternitate;***
- ***la faţa acestui Copil Heruvimii şi Serafimii nu ştiu cum să privească;***
- ***zâmbetul Lui, este bucuria tuturor îngerilor şi a sfinţilor.***

Aşa ne-a iubit pe noi Hristos! «***Aşa a iubit Dumnezeu lumea***»(Ioan 3, 16). ***El a venit din Cer, ca să mântuiască poporul Său, a venit ca pământul şi cerul să se unească, să ne deschidă nouă calea spre Cer.***

Noi credincioşii suntem datori să aducem lui Hristos, un dar la Sărbătoarea naşterii Lui. ***Ce putem să-I oferim, Mântuitorului şi Dumnezeului nostru? Cum putem să-I mulţumim pentru faptul că S-a făcut om şi S-a născut din Fecioară pentru mântuirea noastră?*** Conţinutul colindelor, pe care I le cântăm în această perioadă spun că darurile cele mai preţioase sunt cele ale păcii izvorâte dintr-o inimă credincioasă şi plină de iubire. ***Credinţa vie şi iubirea sinceră, reprezintă cel mai frumos dar pentru Hristos-Mântuitorul.***

Naşterea lui Hristos este Sărbătoarea credinţei. Autentica Credinţă i-a condus pe înţelepţii Orientului să călătorească spre Betleem. Aceştia au crezut că Pruncul

sărac este Dumnezeu. Păstorii cei săraci au crezut cuvintele trimişilor cereşti şi s-au grăbit spre peşteră pentru a I se închina Împăratului Hristos.

«***Fericiţi cei, care au crezut***», – spune Hristos (Ioan 20, 29). Milioane de locuitori de pe planeta noastră, au crezut în Hristos, au trăit această credinţă şi încrederea în Dumnezeu a fost izvorul fericirii lor. De aceea, în timpul celebrării Sărbătorii Naşterii lui Hristos trebuie să ne reînnoim credinţa.

Trebuie să trăim în credinţă. Să nu uităm, că Naşterea lui Hristos se comemorează de două mii de ani, fiind patrimoniul omenirii atâta timp cât omul va exista : «***Iisus Hristos, ieri şi azi şi în veci, este acelaşi***» (Evrei 13, 8). **Hristos se naşte în sufletele luminate de Dumnezeu.** Inima nepătată, sufletul cel drept, constituie cel mai frumos dar pentru Fiul lui Dumnezeu.

Trebuie să ne reînnoim iubirea faţă de Hristos şi iubirea faţă de semenii noştri. Să fim mesageri ai păcii, ai iubirii şi ai adevărului.

Suntem oameni! Suntem şi creştini! Suntem copii ai lui Dumnezeu! «***Dumnezeu este iubire, şi cel, care rămâne în iubire rămâne în Dumnezeu şi Dumnezeu rămâne întru el***»(1 Ioan 4, 16). ***De aceea să trăim în pace şi în iubire!*** **Fie ca pacea pe care Mântuitorul ne-a adus-o pe pământ din Cer, să fie pentru noi izvorul adevăratei fericiri!**

Hristos S-a născut! Preamăriţi-L!

Rugăciune

Poporul, care locuia în întuneric va vedea o lumină mare; peste cei care locuiau în latura umbrei morţii lumina a strălucit… căci prunc s-a născut nouă. Fiu s-a oferit nouă, a Cărui stăpânire este peste umărul Lui şi se cheamă numele Lui: ***Înger de mare sfat, Sfetnic minunat, Dumnezeu tare, biruitor, Domn al păcii Părinte al secolului ce va să vină.***

O, binecuvântată să fie această naştere, prin care Preasfânta Fecioară Maria, prin lucrarea Spiritului Sfânt, a oferit lumii Mântuirea noastră, iar Copilul, Mântuitorul lumii, ne-a arătat faţa Sa cea Dumnezeiască! Să cânte toate puterile cele cereşti, cântaţi toţi îngerii! Toată puterea, care se află în lume, să cânte; să cânte spre lauda lui Dumnezeu; să nu tacă nimeni, şi fiecare voce, să se alăture în cor. Iată-L pe Acela, despre care profeţii au cântat în secolele trecute, iar scrierile cele adevărate ale profeţilor anunţau, că Acela, care ne-a fost promis, se va arăta cândva. Să fie lăudat de toate făpturile şi de toate lucrurile! (După Aurelio Prudenzio)

O, Dumnezeule, Tu în chip minunat l-ai creat pe om după asemănarea Ta şi cu nesfârşită generozitate ai reînnoit vrednicia Lui prin venirea Fiului Tău pe pământ. Fă-ne, să fim părtaşi la Dumnezeirea Aceluia, care a dorit să primească natura noastră omenească.

În El, în Iisus Hristos, se oglindeşte astăzi deplina strălucire a misterului schimbării, datorită căruia am fost răscumpăraţi: Cuvântul a primit slăbiciunile noastre, iar omul muritor a fost ridicat la vrednicia cea eternă şi unit cu Tine, Părinte Sfinte, printr-o unire aparte, împărtăşind cu Tine viaţa cea nemuritoare.
O, Copil dulce din Betleem, fă să mă apropiu cu sufletul încălzit de misterul profund al Naşterii Tale. Oferă inimilor oamenilor acea pace, pe care o caută neîncetat şi de care au nevoie, dar pe care numai Tu le-o poţi oferi. Ajută-ne să Te cunoaştem mai bine şi să trăim ca fraţii, asemenea copiilor unui singur Părinte. Arată-ne, frumuseţea, sfinţenia şi puritatea Ta. Trezeşte în inimile noastre iubirea şi recunoştinţa pentru bunătatea Ta cea nemărginită. Uneşte-ne pe toţi în iubire şi oferă-ne pacea Ta cea cerească. Amin. (După Papa Ioan al XXIII-lea)

Părintele Boris Răduleanu - Predică pentru ziua de Crăciun

Trăim marea sărbătoare a Naşterii Domnului Iisus Hristos. Sufletele noastre se îndreaptă şi întâmpină pe Acela care este Mântuitorul lumii. Naşterea Lui nu este o naştere oarecare. Însuşi Dumnezeu este Cel care ia Trup şi se naşte Om pe pământ.

Să ne transpunem puţin în secolul I, atunci când a apărut Dumnezeu în lume. Omenirea trecea printr-un moment specific. Era un secol de tranziţie care marca trecerea de la o eră la alta. Epoca aceea era, de altfel ca orice epocă în preajma unor schimbări radicale, o epocă de adânci frământări, când cele vechi se prăbuşesc iar cele noi încă nu apar, epoci în care foarte mulţi se prezintă şi se cred salvatori. Era un secol de tranziţie, foarte asemănător cu secolul nostru. Ierarhia valorilor era dărâmată, corupţia şi viclenia ajunseseră la culme, domina criminalitatea şi decăderea morală. Poporul iudeu, pe care Dumnezeu l-a ales ca prin el să pre-gătească omenirea în vederea Întrupării, a devenit bigot, fariseu, materialist, limitat la forme; pierduse calea.

Civilizaţia romană ajunsese la un maxim al dezvoltării sale. Cultura greacă, prin filosofii ei Pitagora, Socrate, Platon, ajunsese să dibuie puţin un Logos, o Înţelepciune, dar fără să o poată descifra şi fără să o poată concretiza. În general, lumea nu mai ştia încotro să apuce. Cultul păgân îmbătrânise în absurditatea sa. Nădejdea în venirea lui Mesia creştea, nefiind altă speranţă de salvare. Chiar lumea păgână simţea că sosise o "plinire a vremii".

În această conjunctură, cerul s-a deschis pentru pământ, un înger a fost auzit de păstori spunând: ***"Va vestesc bucurie mare, care va fi pentru tot poporul. Astăzi, în cetatea lui David S-a născut un Mântuitor care este Hristos Domnul" (Lc. II, 10-11).***

În general, trei categorii de oameni participă la naşterea Mântuitorului: păstorii, magii şi Irod împreună cu fariseii şi cărturarii.

1. Primii cărora li se vesteşte acest mare eveniment sunt păstorii, oameni înfrăţiţi cu natura. Ei sunt cei care văd şi-n pom, şi-n floare, şi-n pământ pe Creatorul lor, Dumnezeu. În simplitatea lor, îmbinată cu smerenia şi curăţia inimii, ei au putut auzi cel mai uşor descoperirea îngerului, care le vestea bucurie, Bucurie mare. Apoi au văzut şi auzit mulţime de îngeri care, prin cântarea lor, aduceau mesajul cerului adresat pământului cu ocazia Naşterii Mântuitorului: ***"Slavă intru cei de sus lui Dumnezeu, şi pe pământ pace, între oameni bunăvoire".***

Prin Cel ce S-a născut în peşteră, cerul s-a deschis din nou pe pământ. Oamenii pot avea din nou un grai comun cu îngerii, pot cunoaşte şi slăvi împreună cu îngerii pe Dumnezeu. În această stare, întru Dumnezeu fiind, ni se vesteşte că va cobora pace pe pământ, iar noi, oamenii, vom cunoaşte din nou, între noi, bunăvoire.

De-a lungul anilor s-a căutat să se modernizeze, să se actualizeze acest mesaj, adoptându-l după bunul plac şi împrejurări. Astfel, a fost trunchiat. Renunţând la prima parte "Slavă întru cei de Sus lui Dumnezeu", s-a păstrat şi afişat, ca motto creştin, numai "Pace pe pământ, între oameni bunăvoire".

Dar în numele cui se vesteşte Pace şi bunăvoire? Numai în măsura în care dăm mărire Creatorului Dumnezeu, vom putea înfăptui pacea, şi pe pământ bună voire, între oameni şi popoare. Să ştie toată lumea, toată omenirea, că altfel nu se poate. Cine poate să ne înfrăţească pe noi decât Unul singur Dumnezeu? Cum se pot înfrăţi egoiştii, lacomii? Cum se poate realiza pacea dacă domina ura, minciuna şi vrăjmăşia? Numai în măsura în care oamenii vor înţelege acest scurt mesaj şi se vor schimba, slăvind pe Dumnezeu, vor putea ajunge la adevărata pace.

Trebuie să înţelegem că mesajul trimis la Naşterea lui Iisus se adresează de fapt tuturor oamenilor, întregii istorii umane şi în special nouă, creştinilor care Îl mărturisim pe Hristos, Mântuitor al lumii.
Dar Îl auzim, Îl aude omenirea sau îşi astupă urechile şi continuă să-şi organizeze viaţa în afară de Hristos? Bine a spus un gânditor aproape de zilele noastre. Iisus Hrisots este Piatra fundamentală a vieţii umane şi a organizării ei. Dacă luaţi această Piatră, toată zidirea se prăbuşeşte. Hristos nu este pentru noi

nici teorie, nici reflecţii abstracte. Nu. ***El este însăşi viaţa noastră. Şi El este prezent în fiecare. În măsura în care deschidem uşa inimii, ea devine o iesle în care El se naşte, trăieşte şi ne dăruieşte putere, înţelepciunea şi iubirea Lui.***

2. A doua categorie de oameni cărora Dumnezeu le descoperă Naşterea Sa, sunt magii. Ei reprezintă ştiinţa cea adevărată care în special în acest secol de aşteptare, caută pe diferite căi: prin filosofie, prin citirea în stele, prin religiile cele vechi, să găsească sensul vieţii, să ajungă la Esenţa, la cunoaşterea Adevărului. Magii au descifrat că în univers s-a produs un fenomen extraordinar, că s-a născut regele lui Israel cel aşteptat, care va aduce mântuirea lumii.

Evanghelia nu dă mai date mai precise asupra magilor, nici asupra stelei. În orice caz, magii, fiind "de la răsărit", reprezentau ştiinţa din acea vreme şi erau păgâni, după unele indicii din Persia.

Dacă steaua care i-a condus a fost sau nu un fenomen astronomic nu putem afirma cu precizie. După unii astronomi, a avut loc într-adevăr un fenomen astronomic deosebit, în acea vreme. Dar după alţii, după Sfântul Ioan Gură de Aur, magii n-au găsit pe Iisus pe baza unei stele anumite. Steaua din Evanghelie a dispărut în timpul şederii lor la Ierusalim, apoi a reapărut. Şi din înălţimea cerului era, practic, imposibil să marcheze locul în care se găsea Iisus. Chiar dacă a avut loc şi un fenomen deosebit de care s-au sesizat, ceea ce a condus pe magi nu a fost numai raţiunea lor şi o stea de pe cer, ci o iluminare interioară prin care au deosebit lucrarea lui Dumnezeu.

Ce n-au cunoscut oamenii de religie din trecut şi nici chiar învăţătorii poporului Israel au descoperit magii. Astfel au plecat spre ţara îndepărtată, la un drum lung de luni de zile, poate de ani, ca să găsească adevărul, marea taină a vieţii, pe Împăratul lui Israel care le-a fost descoperit.

Ajungând la Ierusalim, n-au mai văzut steaua şi au întrebat: ***"Unde este regele iudeilor cel ce s-a născut? Căci am văzut la răsărit steaua lui şi am venit să ne închinăm Lui. Auzind regele Irod, s-a tulburat şi tot Ierusalimul împreună cu el. Şi adunând pe toţi arhiereii şi cărturarii poporului i-a întrebat: Unde este să se nască Hristos? Iar ei au zis: În Betleemul Iudeii, căci aşa este scris de proorocul" (Mt. II, 2-5).***
Atunci Irod, chemând pe magi le-a indicat Betleemul şi viclenia lui, putem spune satanică le-a cerut ca la înapoiere să-l vestească şi pe el unde se află Pruncul, pentru ca să meargă să I se închine, urmărind în realitate uciderea Lui.

Prin magi, Dumnezeu admonestrează poporul Israel. Magii au văzut, s-au sesizat de stea, poporul Israel nu s-a sesizat de prooroci. Prin magi, Iisus Hristos

deschide poarta credinţei pentru neamuri. El se descoperă poporului Israel prin păgâni, care vin de departe ca să vestească lui Israel pe Mesia - Împăratul lor ce s-a născut.

Venirea magilor este totodată o formă de prevestire a viitorului care arăta că neamurile păgâne vor intra în Împărăţia lui Dumnezeu înaintea celor mulţi din poporul ales.

Plecând din Ierusalim, steaua s-a arătat din nou magilor şi ***"mergea înaintea lor, până ce a venit şi s-a oprit deasupra locului unde era Pruncul" (Mt. II, 9).*** Închinându-se Lui ca unui Împărat şi Dumnezeu, I-au adus daruri: aur, tămâie şi smirnă.

- ⇒ *Aurul era darul de mulţumire pentru bogăţiile şi bunătăţile pământeşti. Prin aur I-au adus lucrul cel mai de preţ pe care omul, încă legat de pământ, I-l poate aduce spre mulţumire. Magii, înţelepţi fiind, îl depun la picioarele Celui ce a venit să ridice pământul din deşertăciunea strălucirilor trecătoare. Ca unui Om i-au adus aur şi ca pe un Dumnezeu L-au rugat să ne ajute să renunţăm la el.*
- ⇒ *Tămâia, simbolul jertfei de rugăciune, sprijină şi deschide drumul rugăciunilor noastre, pentru a ajunge până la scaunul Celui Prea Înalt. Ca unui Răscumpărător al nostru, magii au adus Pruncului jertfă de rugăciune şi ca pe un Dumnezeu L-au rugat să rămână Mijlocitor înaintea Celui Prea Înalt.*
- ⇒ *Smirna este simbolul îmbălsămării trupului căzut în moarte. Ca unui Om I-au adus smirnă spre îmbălsămarea Trupului Său şi drept recunoştinţă că binevoieşte să primească moartea şi să ne ridice şi pe noi în Învierea Sa.*

Astfel, lângă ieslea lui Iisus s-a întâlnit adevărata ştiinţă umană a magilor, cu smerenia curată a păstorilor. Putem spune că păstorii şi magii reprezintă, în gene-ral, mintea înţeleaptă şi inima curată, care de-a lungul istoriei L-au recunoscut pe Iisus Hristos ca Mântuitor al lumii, I s-au închinat şi i-au adus daruri.

3. A treia categorie care participă la Naşterea lui Iisus o formează Irod împreună cu fariseii şi cărturarii. Irod nu s-a îndoit de vestea adusă de magi. Din primul moment a fost convins că Regele pe care-L caută este însuşi Mesia-Hristos. În loc să se bucure, s-a tulburat, în loc să-L caute împreună cu ei, a pus la cale uciderea Lui. Egoist, iubitor de putere, temându-se pentru tronul lui, după cum prin sânge s-a ridicat, tot prin sânge a vrut să şi-l menţină; a recurs la viclenie şi

minciună spunând că vrea el însuşi să meargă să I se închine. A minţit. Prin sabie a trecut 14.000 de copii. Aceasta i-a fost închinarea.

Asemenea lui Irod, tot Ierusalimul auzind vestirea magilor s-a tulburat. Nimeni însă nu i-a urmat să-L caute pe Mesia. Arhiereii şi cărturarii poporului au participat activ la această frământare. Ei n-au combătut părerea lui Irod, dimpotrivă, i-au întărit-o precizându-i şi locul naşterii: Betleemul Iudeii. Reacţia lor a fost aceeaşi, de tulburare, pentru Cel ce vine să le strice liniştea. Făcând un pact tacit cu Irod, i-au descoperit doar Betleemul, lăsând pe seama regelui asigurarea liniştii lor viitoare.

Poate Irod n-ar fi îndrăznit să ucidă pruncii din Betleem şi împrejurimi, de doi ani şi mai jos, dacă n-ar fi avut aprobarea, chiar tacită, a arhiereilor. Tot aşa de-a lungul istoriei, puterea laică n-ar fi comis atâtea atrocităţi, dacă n-ar fi avut uneori consimţământul tacit sau chiar imboldul unor reprezentanţi ai diferitelor religii.

De comun acord cu Irod, au vrut să scape de El, pentru a-şi asigura conducerea politică şi spirituală a poporului. De aceea uciderea pruncilor îi acuză pe toţi, nu numai pentru crima în sine, dar şi pentru că au făcut-o sau au acceptat să fie făcută pentru a omorî pe Hristos.

Asemenea lor, voinţa egocentrică şi idolatră a omului ca individ sau colectivitate, prea adeseori, nu vrea să renunţe la sine, la apoteozarea sa, la autonomia sa, şi "ucide", persecută sau exclude orice mână întinsă de Sus. ***Atitudinea avută la Naşterea lui Iisus se menţine de-a lungul timpului. Cele trei categorii persistă până astăzi. Dacă mintea şi inima L-au întâmpinat şi s-au închinat lui Hristos, voinţa în schimb I se opune. Chiar până azi, chiar în noi înşine. Cu mintea poate înţelegem, cu mintea îl căutăm, Îl dorim, dar voinţa nu ne lasă de multe ori să ne frângem mândria, ambiţia, să ne pocăim cu adevărat, pentru ca şi inima noastră să devină iesle în care să se nască Hristos.***

În special în aceste zile este necesar să nu ne limităm la obiceiuri, tratate teologice sau colinde, ci să trăim cu toată fiinţa noastră Sărbătoarea de astăzi în adevărata ei semnificaţie. Să încercăm să facem abstracţie de răutăţile vieţii şi să ne ducem la ieslea Mântuitorului cu păstorii, cu toţi cei curaţi cu inima, după cum au fost pescarii Petru, Iacob, Ioan, şi ceilalţi, cum a fost sutaşul Corneliu, cum a fost hananeanca, cum a fost Maria, din care a scos 7 draci, şi mai ales cum a fost tâlharul de pe cruce, care în ultimul moment s-a pocăit şi a cerut lui Iisus, Împărăţia Sa. Cu toţi aceştia şi cu alţii asemenea lor, să ne ducem şi să ne închinăm Lui, ca unui Păstor al păstorilor, ca unui Conducător al conducătorilor, ca unui Înţelept al înţelepţilor, din orice ramură de activitate a vieţii.

Să ne ducem la ieslea Mântuitorului şi cu cei trei Crai de la răsărit şi cu cei asemenea lor care cercetează fenomenele naturii, fac ştiinţă, dar cu Dumnezeu şi în Dumnezeu, şi sunt cu adevărat înţelepţi. Să mergem cu ei să ne închinăm, după cum a mers şi Pavel apostolul, cum a mers Clement Alexandrianul, Grigorie de Nissa, Nicolae Cabasila, Pascal, Pasteur, Pavelescu al nostru şi mulţi alţii. Să venim cu toţi aceştia şi să-I aducem cele trei daruri: jertfa noastră materială, rugăciunea şi faptele noastre spre viaţa de veci. Să depunem aceste daruri în faţa Mântuitorului mai ales în zilele noastre care sunt aşa cum sunt, cum le cunoaştem, ale întregii omeniri. Să le închinăm Lui, pentru că este singurul nostru Salvator şi Mântuitor. Nu există altul. Pot să apară câţi or or vrea, dar El este singurul. Noi o credem şi o mărturisim cu întreaga noastră fiinţă, mai ales acum în preajma mileniului trei. Vom face abstracţie de Irod şi de toţi irozii, de oricând şi de oriunde, care prin viclenie caută să-L omoare în sufletele oamenilor. Să ne unim inimile, gândurile, năzuinţele noastre cu îngerii, care au cântat imnul de laudă, mesajul cel profund al lui Dumnezeu adresat nouă, oamenilor.

Va veni vremea, "când toţi vor auzi glasul Lui" (Io. V, 25-28). După cum Irod voia ca prin uciderea pruncilor să ucidă pe Pruncul ce în iesle s-a născut Împărat, dar nu L-a ucis, tot aşa nici de-a lungul istoriei voinţa idolatră a omului nu-L va putea ucide pe Dumnezeu, pentru ca să I se substituie. Va veni vremea, când această voinţă individuală sau social-politică îşi va veni în sine şi în unire cu inima şi raţiunea vor reface unitatea şi se vor închina, recunoscând în Iisus: Calea, Adevărul şi Viaţa vieţii noastre, Dumnezeu şi Mântuitorul nostru. Lui I se cuvine slava, cinstea, şi închinăciunea, acum şi pururea şi în veci. Amin.

Sursa: Semnificaţia marilor sărbători creştine, Preot Boris Răduleanu

Părintele Amfilohie – Cum putem gusta bucuria unică a Naşterii Domnului?

"Să nu lăsăm ascunsă icoana Naşterii Mântuitorului sub zgura păcatelor noastre!"

- *Preacuvioase părinte,* ***Înalt Preasfinţitul Bartolomeu****, vrednicul de pomenire arhiepiscop al Clujului,* ***spunea cândva că Naşterea Domnului e o sărbătoare a purităţii: Fecioara, fără de stricăciune, Îl naşte pe Cel Fără de Păcat. Câţi dintre creştinii care mai vin astăzi la biserică sau care vă trec pe sub epitrahil la spovedanie, mai au conştiinţa acestei sărbători a purităţii – ea singură fiind motivaţia pentru noi de a ne curăţi?***

- ***Nici nu vă daţi seama câtă dreptate are acest mare vizionar al Bisericii noastre, a cărui lipsă o simţim din plin şi pe care nu o putem acoperi noi toţi acum.*** Definiţia Naşterii Domnului ca sărbatoare a purităţii nu este doar o formulare teologică într-o Pastorală de Crăciun, ci afirmarea unui fapt existenţial minunat, care se petrece an de an sub ochii noştri. ***Îmbrăcaţi cu ce au, apăsaţi de griji, minţiţi şi sărăciţi, creştinii noştri, aşa cum sunt ei, vin la biserică de Crăciun să primească mângâiere, pace şi bucurie. Şi primesc.*** Pentru că mai toţi credincioşii, nu numai cei ce se spovedesc, ci şi cei care aprind doar o lumânare sau aduc un pomelnic la altar**,** ***vin cu credinţa că Pruncul dumnezeiesc, care S-a născut, cât şi Fecioara Maică, ce Îl ţine în braţe, îi cheamă într-adevăr la o sărbătoare a bucuriei şi împăcării, şi mai ales a purităţii.*** *Asta este puterea Praznicului.*

Setea de absolut şi de puritate este sădită în firea noastră prin actul creaţiei şi omul şi-o potoleşte mai ales la această Sărbătoare a Naşterii Domnului.

- *Postul Naşterii Domnului este un post al bucuriei, pentru că acum ne bucurăm că se naşte Mântuitorul.* ***De ce trebuie să postim şi într-un astfel de moment de bucurie?***

- Să ştiţi că în dreptul acestui Praznic ***nu vorbim de bucurie în sensul obişnuit al cuvântului, ci de o bucurie anume, de o sfântă bucurie, adusă pe pământ de Dumnezeu şi vestită prin îngeri: ”Iată, vă binevestesc vouă bucurie mare, care va fi pentru tot poporul. Că vi s-a născut azi Mântuitor, Care este Hristos Domnul, în cetatea lui David”.***

Este vorba de o bucurie unică, de natură dumnezeiască, ce cunoaşte trepte de intensitate pe măsura purităţii noastre. Puritate deopotrivă trupească şi sufletească, ce se realizează numai prin rugăciune şi post. Cu alte cuvinte, dacă nu te înfrânezi de la toate poftele trupului, nu ai cum să simţi bucuria Naşterii Sale. E ca şi cum o icoană extraordinar de frumoasă ar fi acoperită de straturi groase de fum şi praf – şi atunci, chiar dacă ea rămâne splendidă pe dedesubt, noi nu ne putem bucura de frumuseţea ei. **Să nu lăsăm ascunsă icoana Naşterii Mântuitorului sub zgura păcatelor noastre!**

“Cuvântul Mântuitorului te face să nu mai simţi foame,
sete sau oboseală”

- ***Dar chiar şi atunci când postim, ne bucurăm noi în mod real de Naşterea lui Mesia, Cel care ne poate salva sufletul, sau mai degrabă ne bucurăm tot de cele ale trupului, care însoţesc sărbătoarea aceasta?***

- Vedeţi, tocmai în aceasta constă valoarea postului pentru Praznicul de care vorbim. ***Că ne ajută să gustăm din adevărata bucurie a Naşterii Domnului, nu să rămânem la aspectul exterior al sărbătorii, cel material. Iubirea cu care Pruncul Iisus ne atrage spre El produce în suflet o bucurie mai presus de tot ceea ce este pământesc. În preajma Lui, inima omului îşi pierde atracţia către cele materiale. Pătrunsă de Harul Duhului Sfânt, se mişcă spre stări superioare de simţire şi cunoaştere faţă de cele din planul lumesc***…

[...]

"Lumea se îndreaptă încotro arată Dumnezeu cu degetul"

- *Totuşi, tot ce se întâmplă în jurul nostru, de la lipsa de înţelegere şi compasiune pentru aproapele până la crime de stat, arată că lumea se despiritualizează* accelerat. *Iar unii creştini sunt de părere că fenomenul nu e întâmplător sau natural, ci parte a unui plan urzit de puternicii lumii.* ***Au dreptate, sau mai degrabă răul nu e în afară, ci înlăuntrul nostru?***

- ***Să ştiţi că răul se găseşte atât în afara, cât şi înlăuntrul omului.*** Însă altceva este mai important să ştim. Că ***de rău nu putem scăpa nici cu bani, nici cu arme, nici cu petrol, nici cu diamante, nici cu tehnologie, ci doar cu puterea lui Dumnezeu. Cât despre mai marii lumii,l-am întrebat şi eu pe părintele Iustin de la Petru Vodă cum că ei au în plan cutare şi cutare lucru…*** Şi ştiţi ce mi-a răspuns? *"Măi băiete, măi, Dumnezeu se uită la ei ca la nişte copii, măi"*.

Adică să înţelegem că lumea se îndreaptă încotro arată Dumnezeu cu degetul, nu unde cine ştiu eu cine îşi face planuri să o ducă. ***Despiritualizarea lumii, urzită de unii sau de alţii, cum spuneţi, prin materializarea vieţii, o să-l împingă şi mai tare pe om spre Biserică, deoarece o să-l convingă şi mai mult că fără Dumnezeu nu poate nimic şi nu valorează nimic.***

- Totuşi, cum ne putem păstra intactă bucuria acestui eveniment unic şi mântuitor: Naşterea Domnului?

- Cu cât vom pune capăt împrăştierii dinafară, cu atât ne vom apropia lăuntric de Hristos. Tăcerea, postul, metaniile, spovedania şi Sfânta Împărtăşanie, rugăciunile de noapte, înfrânarea, nevoinţa, lacrimile, milostenia şi cititul cu meditaţia ne vor ajuta să-L atragem pe Domnul ca să Se nască şi în sufletele noastre. Trebuie un pic de osteneală şi de stăruinţă ca să ajungem la mângâierile duhovniceşti.

"Să luptăm cu răul din noi şi din lume după pilda noilor martiri ai poporului român"

- Spre încheiere, îmi permit să vă pun o întrebare personală. Care a fost cel mai frumos Crăciun petrecut de sfinţia voastră înainte de călugărie?

- Cele mai frumoase sărbători ale Crăciunului le-am trăit pe când eram un copil nevinovat şi cu sufletul curat. De aceea *şi astăzi, în mănăstire fiind,* ***aş da orice să mă pot apropia de Hristos din nou, ca şi atunci, cu suflet de copil.***

- Ştiu că la fiecare Crăciun Mănăstirea Diaconeşti le pregăteşte credincioşilor câte o bucurie: ba un CD cu colinde interpretate de maici, ba o icoană nouă, ba o carte de folos… Ce veţi face anul acesta?

- Cu ajutorul lui Dumnezeu, maicile au reuşit să pregătească la timp două bucurii pentru Crăciunul de anul acesta: ***"Poezii cu iz de Filocalii"***, o carte pentru cei mari şi mici cuprinzând versuri cu tâlcuri duhovniceşti şi ***Calendarul pe 2012*****,** cu un conţinut special: este vorba de Părinţii români care au pătimit în închisorile comuniste ***(Pr. Arsenie Papacioc, Pr. Gheorghe Calciu, Pr. Dimitrie Bejan, Pr. Dumitru Stăniloae, Pr. Ilie Lăcătuşu, Pr. Arsenie Boca ş.a.) pictaţi de maici în manieră iconografică, cu o scurtă prezentare a vieţii lor.***
Mesajul pe care vrem să-l transmitem astfel, acum, la Naşterea Domnului, este acela al luptei cu răul din noi şi din lume şi al păstrării demnităţii creştine şi naţionale, după pilda pe care aceşti noi martiri ai poporului român ne-au lăsat-o prin viaţa şi învăţăturile lor.

Pr. Ioan Valentin Istrati - Cineva plânge de Crăciun

Aceste ultime zile dinaintea Crăciunului, în care oamenii adună frenetic bunătăţi, sunt de fapt zilele din urmă ale sarcinii dumnezeieşti.

E multă agitaţie înainte de Crăciun. Toţi oamenii aglomerează magazinele, străzile, pieţele, cu gândul motivat, aproape isteric, de a pune cât mai multe pe masa şi sub bradul de Crăciun. Iluzia e evidentă. Super-marketurile se închid doar pentru două zile, aşa că rezervele de hrană nu prea au sens. Ceea ce justifică ascuns tot iureşul consumist de sărbători este durerea şi dorinţa ca sărbătoarea să nu treacă oricum, să fie plină de bunătăţi, un festin pe cinste, în care lipsurile unui an întreg să fie date uitării. Românii se împrumută, cutreieră îndelung, doar-doar or găsi ceva mult, bun şi mai ales ieftin.

La izvorul ei, această tendinţă de a face sărbătoarea de neuitat este una plină de adevăr. Sărbătoarea nu e doar un semn temporal crestat pe arborele genealogic al umanităţii, nu e doar simbolul unei realităţi mântuitoare de acum două milenii, nu e nici măcar un dans ciclic al evenimenţialului. Ea este conştiinţa tainică a trăirii în meta-istorie, acolo unde Hristos cel veşnic umple de nemurire viaţa noastră muritoare. De aceea orice sărbătoare religioasă se ritmează şi se nemureşte cu Dumnezeiasca Liturghie, adică intrarea Bisericii în Împărăţia Sfintei Treimi, aşa cum se şi proclamă la binecuvântarea iniţială: „Binecuvântată este Împărăţia Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor".
Hiperactivitatea specifică sărbătorii este de fapt frica de a nu rămâne anonim în timp ce alţii se pecetluiesc cu lumină netrecătoare. Luminiţele din brad, de pe

case, din pomi, nu sunt decât expresia dorului omenesc după lumină infinită, adică după har. Puţini însă realizează în interioritatea tăcută a sufletului lor că adevărul Crăciunului este şi unul de taină, de jertfă şi de durere dăruitoare. Bucuria Crăciunului, deseori convertită în delicii gastronomice, specialităţi cinegetice sau mentalitate de Gadara, umbreşte uneori sensul fundamental al coborârii lui Dumnezeu la noi.

Aceste ultime zile dinaintea Crăciunului, în care oamenii adună frenetic bunătăţi, sunt de fapt zilele din urmă ale sarcinii dumnezeieşti. Fecioara gravidă cu Dumnezeu se apropie de momentul în care Viaţa universului iese din pântecele ei. Sunt zile de pelerinaj, de călătorie istovitoare pentru o fecioară în luna a noua, timpuri de înnoptat în ger, de căutare a cetăţii de baştină. Sunt zile de intensă suferinţă, ca model fundamental al durerii care însoţeşte orice izvorâre de lumină.

Sfânta Maria îşi începe lungul drum către cer, printr-o înstrăinare de cele pământeşti, de cetatea ei, de rudenii şi cunoscuţi. Se apropie peştera de a deveni catedrală a cerurilor. Îngerii îşi pregătesc de milenii corurile solemne. Fecioara se pregăteşte să nască singură, într-o iesle friguroasă, printre animale, pe Fiul veşnic al lui Dumnezeu. Acesta este şi înţelesul teologic al postului Naşterii Domnului, ca pelerinaj prin lumină, înstrăinare de plăceri, căutare a cetăţii de baştină a umanităţii, adică a Raiului, şi naştere duhovnicească a lui Hristos în inimile noastre.

În vuietul dinaintea sărbătorilor, cineva plânge în tăcere. Cineva, mai înaltă decât cerurile, mai cinstită decât heruvimii şi mai slăvită fără de asemănare decât serafimii se pregăteşte printre lacrimi să nască pe Dumnezeu.

Pr. Alexandru Pripon - Nașterea Domnului - vindecarea de singurătate

Deja s-a scurs destulă vreme de când răsturnarea valorilor gândită de comunism își găsește altă formă, dar aceeași existență cumplită, pe meleagurile noastre. Am înlocuit încrâncenarea împotriva credinței cu aparenta nepăsare, pentru ca, apoi, să le combinăm, paradoxal, ori să le alternăm, nevrotic, la umbra înnegurată a stindardului distrugerii oricărui sens. Și, în ultimele luni, sub apăsarea amenințătoare a pandemiei, am văzut cu toții cum vrajba care ne cuprinde pe toți are temelii adânci și își răsfrânge, ca la comandă, umbra întunecată către sentimentul religios și rodul lui cel mai de preț: iubirea.

Foto: Bogdan Zamfirescu

În acest an vom prăznui Nașterea Domnului cu totul altfel. Distanțarea fizică, însingurarea socială, ascunderea întru noi, ca fragilă garanție a sănătății trupești. Izolarea – ca unică șansă a păstrării virusului departe de noi ori de cei din jur. Și, de aici, în timp, se va insinua în viața noastră singurătatea ca pretext. Al devenirii sau al stagnării (ce mai contează numele pe care îl dăm, de fapt, urmării unei solitudini voluntare, manifeste?). Deși aparent în mișcare, orizonturile rămân identice și drumul nesfârșit pare a duce nicăieri. Iar prin acest peisaj deprimant, tare mi-e teamă că ne vom obișnui și vom alege nefericit, pe mai departe, să păstrăm un singur companion, care să ne sprijine și să ne călăuzească, tăcut, până la atingerea definiției sinistrului: singurătatea. Etalon și garanție a rămânerii noastre sufletești, fără posibilitate de scăpare, aici, strict și fără rost.

Cu excepția unor situații particulare, cum ar fi, poate, această epidemie – care justifică solitudinea, fără a-i îndulci, cumva, covârșitorul rol în alienarea oricărei persoane cu premise și țeluri greșite –, suntem asemănători pieselor unui puzzle. Doar împreună putem alcătui un tot sau măcar o imagine cât de cât coerentă, care să ne definească înaintea noastră și a semenilor. De aceea, până și acțiunile noastre cele mai egoiste se raportează la noi și la cei din jur, în egală măsură, chiar dacă rezultatele ne avantajează pe noi, în defavoarea altora. Iar izolarea prelungită, extinsă la toate aspectele existenței noastre, ne aruncă într-un spațiu straniu, deloc potrivit dezvoltării intelectuale și spirituale.

Mai mult ca oricând, perioada Sărbătorilor închinate Nașterii Domnului se află astăzi într-un echilibru precar, pe marginea nimicniciei. Am transformat, oricum, demult clipele minunate ale aducerii aminte de iubirea desăvârșită a lui Dumnezeu în prilej de nesfârșite cumpărături și distrageri culpabile. Astăzi, având un pretext pandemic, transformăm, cumva, până și Crăciunul într-un pretext al uitării și al însingurării.

Compromise toate, rând pe rând, în percepția nepricepuților, ca urmare a atingerii vătămătoare de acest duh lumesc batjocoritor, marile sărbători creștine tind să capete nuanțe seculare și siluete calpe. Cu cât sporesc în intensitate culorile oferite spre vizualizare celor mulți, cu atât devin mai palide adevăratele chipuri și înțelesurile profunde, năruind toate sensurile într-un pretext al uitării vinovate. Și, pentru ca toate să ofere măcar impresia firescului, a integrității logice, divinul din noi este înlocuit, în aceste vremuri desacralizate, de preocupări prea puțin serioase, care să ne ocupe vremea până la limanul neîmplinirii.

Substituirea țelului suprem (devenirea întru Hristos) cu un mijloc (bunăstarea, statutul social, viciile sau orice altă plantă fragilă, crescută pe malul uitării) trebuie să poarte hainele iluziei, spre a induce senzații atât de vii, încât să ascundă adevăratele valori, pitite în spatele scenei. Iar cea mai des întâlnită fantasmă a acestor vremuri este aceea că, pentru a vindeca problemele inerente de ordin material, este necesară, cumva, ignorarea necesităților spirituale. Iar noi, românii, am adaptat cu entuziasm nefiresc această idee născută pe alte meleaguri, traducând asiduu vorbe de nespus, de negândit pentru strămoșii noștri, cu dorința de a le așeza la rădăcina devenirii noastre.

Deja s-a scurs destulă vreme de când răsturnarea valorilor gândită de comunism își găsește altă formă, dar aceeași existență cumplită, pe meleagurile noastre. Am înlocuit încrâncenarea împotriva credinței cu aparenta nepăsare, pentru ca, apoi, să le combinăm, paradoxal, ori să le alternăm, nevrotic, la umbra înnegurată a stindardului distrugerii oricărui sens. Și, în ultimele luni, sub apăsarea amenințătoare a pandemiei, am văzut cu toții cum vrajba care ne

cuprinde pe toți are temelii adânci și își răsfrânge, ca la comandă, umbra întunecată către sentimentul religios și rodul lui cel mai de preț: iubirea.

De fapt, de ce ne-am mira? Semnele pervertirii divinului din noi sunt vechi, dar nu am știut să le dăm importanță. Astăzi, privim înspăimântați la orizonturile care ne înconjoară și nu înțelegem că doar vopseaua este nouă, însă decorul este vechi.

În ultimele luni, s-a vorbit foarte mult despre creştinismul ortodox, pe fondul unor furtuni stârnite perfid de persoane fără Dumnezeu și menite, cred eu, să distragă atenția și să răstoarne valori. Au apărut atât de multe idei ciudate privind modificarea majorității ideilor și manifestărilor religioase, încât prea puțini au remarcat adevăratul scop al tevaturii: inducerea unor gânduri aberante, frizând când psihoza, când blasfemia, care să stea, deocamdată, cuminți, suscitând dezbateri, din când în când, până... Ei, bine, până la momentul potrivit pentru instaurarea haosului alogic.

Deoarece – trebuie să înțelegem o dată pentru totdeauna – somnul rațiunii naște monștri ai gândirii și somnul națiunii îi hrănește, îi multiplică, apoi îi propagă în societate. Motiv pentru care vom fi obligați, dacă nu ne trezim, să supraviețuim și, mai mult, să ne creștem copiii în mijlocul unui templu barbar dedicat nemilosului zeu al nefirescului. Orice primejdie (reală ori nu, sincer vorbind) care va apărea, în vremurile de după Covid-19 va atrage, în mod straniu, reluarea discuțiilor despre credință, chiar din locul în care au fost întrerupte.

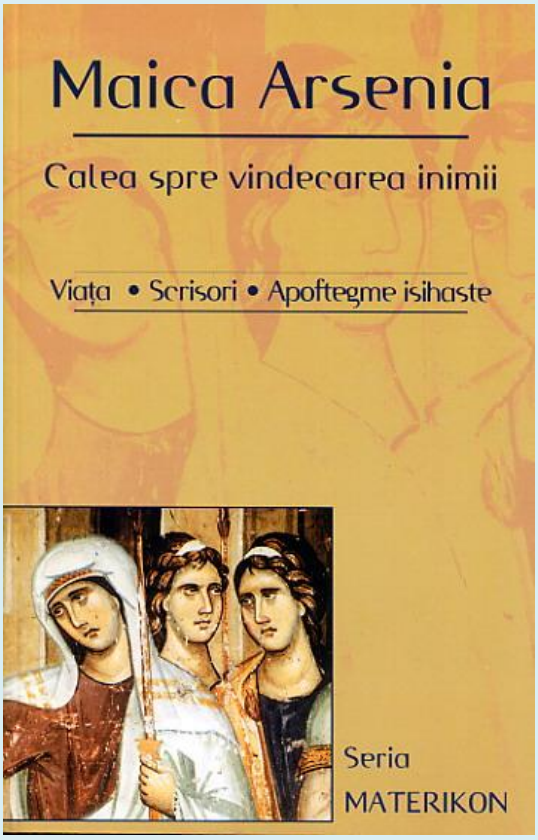
În prag de praznic binecuvântat al întregii creștinătăți, Nașterea Domnului – începutul mântuirii noastre, trebuie să privim cu atenție și înțelepciune la umbrele care ne împresoară, amplasate într-un context care va determina împlinirea noastră și a urmașilor noștri.

Iar singurătatea în care ne afundăm, dintr-o inerție a pandemiei transpuse în toate aspectele vieții noastre, trebuie să înceteze. Orice izolare cerută de rațiuni sanitare ori de altă natură are o finalitate în timp și spațiu. Rămânând, pe mai departe, în solitudine, departe de oameni și de Dumnezeu, suspectând riscuri de contaminare oriunde în jur, dar transpunând această teamă perpetuă și în suflet, vom ajunge să semănăm mult prea mult cu lumea rece, străină și distantă care nu a știut să Îl întâmpine pe Mântuitorul Hristos.

În acest an vom prăznui Nașterea Domnului cu totul altfel. Distanțarea socială ca fragilă garanție a sănătății trupești. Izolarea ca unică șansă a păstrării virusului departe de noi ori de cei din jur. Dar și celor lucizi, și celor înspăimântați până la înstrăinare, „îngerul le-a zis: Nu vă temeți. Căci, iată, vă binevestesc vouă bucurie mare, care va fi pentru tot poporul. Că vi S-a născut

azi Mântuitor, Care este Hristos Domnul” (Luca 2, 10-11). Iar întru Nașterea Lui se întemeiază, firesc, vindecarea noastră de singurătate.

Maica Arsenia - Cum să ne pregătim pentru a trăi bucuria Naşterii Domnului?

"Pentru a ne bucura de praznic, trebuie să ştim cum să ne pregătim sufletul pentru a primi harul lui Dumnezeu, *care se împarte celor vrednici de praznice şi care este mangâierea adevărată a sufletului.* ***Cum să ne pregătim sufletele de aceasta? Trebuie să ne lepădăm de mângâierile pământeşti, să lucrăm asupra inimii, să ne tăiem dorinţa de aceste mângâieri, să tindem către Dumnezeu, în El singur să căutăm mângîieri, pe El singur să Îl dorim".***

Fragmente extrase din cartea: Maica Arsenia, Calea spre vindecarea inimii. Viaţa, scrisori, apoftegme isihaste, Ed. Cartea Ortodoxă, Bucureşti 2004:

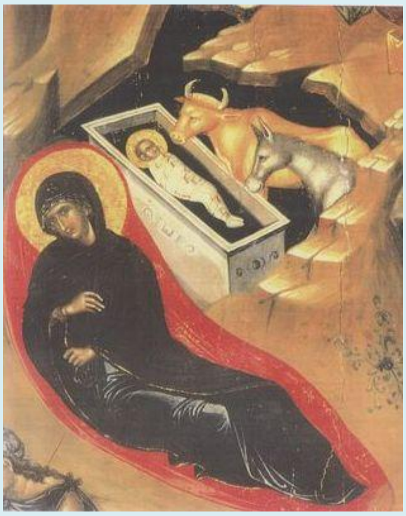
"De sărbătorile Naşterii Domnului şi de Florii, după obiceiul întocmit de demult în mănăstire, după Utrenie, surorile o conduceau pe egumenă cu cântări şi lumânări aprinse în chilia sa. Aici, după cântarea troparului în cinstea săbătorii, întotdeauna le spunea un scurt cuvânt de învăţătură.

„Îmi place întotdeauna, de sărbători, să împart cu voi cuvântul pe care Dumnezeu mi-l pune pe suflet, le spunea într-o zi. ***Ieri, în timpul citirii Evangheliei, am reţinut cu precădere că Maica Domnului, ascultând povestirile păstorilor despre ivirea îngerului care le-a vestit Naşterea***

Mântuitorului lumii, a adunat cuvintele lor în inima sa. Aceste cuvinte evanghelice mi-au atins sufletul într-un mod deosebit. ***Şi, mai târziu, în timpul vieţii pământeşti a Domnului Hristos, gândeam eu, ea toate cuvintele care dădeau mărturie de Dumnezeirea Lui le-a adunat în inimă.***

Ce înseamnă acesta? *Înseamnă că ele s-au întipărit în inima sa,* **au rămas în ea pentru totdeauna,** *şi de aceea, când Fiul ei a suferit, când a murit pe cruce, când toţi L-au părăsit, chiar şi Apostolii, ea stătea lângă cruce cu unul dintre ucenici, dar nu ca o mamă sfâşiată, ce nu putea să-L părăsească numai din milă.* Nu. ***Ea stătea cu credinţă, cu o credinţă mare, că El este Dumnezeu, că El va învia şi va învia prin Sine neamul omenesc răscumpărat. Cuvintele adunate în inimă i-au întărit credinţa, au ferit-o de deznădejde.***

Aşa trebuie şi noi, să primim în inimile noastre cuvintele Domnului Iisus. Dar noi ce facem? *Adunăm în inimi cuvinte neplăcute, spuse la mânie, jigniri – toate acestea cu grijă le păstrăm în inimă şi de aceea inima plină de ele este slabă,* neînstare de nimic bun. ***La cea mai mică neplăcere reînvie tot ce a trecut mai mult, fiindcă acolo s-a păstrat. Iar dacă în inima noastră s-ar afla cuvintele lui Dumnezeu, ele ar da sufletului îmbărbătare, tărie şi putere, pentru a putea suporta ispitele, bolile şi tot ce este neplăcut.*** Să ne străduim a urma Împărătesei Cerurilor şi să nu fim slabe”.

Altă dată maica le spunea: „*Astăzi este sărbătoarea Naşterii Domnului. Toţi ne bucurăm de venirea lui Hristos pe pământ şi cântăm în cântarea bisericească faptul că El s-a născut într-o peşteră, că îngerii şi păstorii Îl slavoslovesc şi magii cu steaua călătoresc!*

Ce fel de peşteră este unde S-a născut Hristos? O peşteră întunecoasă, plină de necurăţii, în care se aflau dobitoace şi târâtoare, nu numai înainte, ci şi în vremea în care El S-a născut; ele îl înconjurau şi chiar îl încălzeau. Iar

Dumnezeu nu a dispreţuit această peşteră, ci S-a culcat în iesle, în mijlocul dobitoacelor şi al necurăţiei.

Oare nu o asemenea peşteră se află în inima noastră, plină de patimi şi necurăţii? Şi în ea, după mila Sa, Se sălăşluieşte Hristos şi o umple de lumină şi slavă; întunericul şi necurăţia nu împiedică harul şi puterea Sa...

Îngerii cu păstorii slavoslovesc:

- păstorii preînchipuie pe toţi oamenii,
- iar *îngerii – conştiinţa lor***,** care, asemenea îngerului păzitor, arată omului binele şi îl fereşte de rău. Ea ocroteşte omul, îl învaţă să-L slavoslovească pe Hristos…

Magii cu steaua călătoresc: *steaua închipuie împrejurările vieţii, care, asemenea stelei, duc către Hristos.* ***Nimic nu e întâmplător în viaţă, şi fiecare împrejurare îşi are tâlcul său duhovnicesc preaînalt, duce la cunoaşterea lui Dumnezeu.*** ***Să dea Dumnezeu ca pe fiecare dintre noi steaua noastră să ne aducă să ne închinăm Lui***”.

Celor mai apropiate ucenice duhovniceşti maica le spunea în ziua Naşterii Domnului: „*Ia povestiţi-mi, sunteţi bucuroase de sărbătoare, sau poate, cuiva, sufletul îi e îndurerat? Sufletul poate să se bucure de sărbătoare şi poate să se mâhnească; poate să se mâhnească oarecum fără să îşi dea seama, poate să se mâhnească fiindcă nu primeşte mângâierile dorite (ai merge acolo unde te trage inima, însă nu se poate, iar câteodată, este atât de trist, nici nu ai unde să mergi), poate să se mâhnească şi de la faptul că ciorba nu este gustoasă etc.* ***Cine caută astfel de mângâieri, despre care am pomenit mai sus, acela se abate de la mângâierile adevărate şi nu le va primi niciodată, pentru că nu le caută acolo unde trebuie şi nu caută ceea ce trebuie.Ceea ce caută nu-i va umple golul sufletesc niciodată. Deci, pentru a ne bucura de praznic, trebuie***

să ştim cum să ne pregătim sufletul pentru a primi harul lui Dumnezeu, care se împarte celor vrednici de praznice şi care este mangâierea adevărată a sufletului.

Cum să ne pregătim sufletele de aceasta? *Trebuie să ne lepădăm de mângâierile pământeşti, să lucrăm asupra inimii, să ne tăiem dorinţa de aceste mângâieri, să tindem către Dumnezeu, în El singur să căutăm mângîieri, pe El singur să Îl dorim.*

Un astfel de suflet care Îl caută cu adevărat pe Dumnezeu, negreşit va simţi în sine harul Lui şi se va veseli întru Domnul în ziua praznicului. Vă voi da un exemplu: ***acelea din voi care vin la mine cu dorinţa nefăţarnică de folos sufletesc, căutând anume hrana sufletească, aceia o şi capătă. Ele primesc atât de mult cuvântul meu, încât el dintr-o dată le vindecă, le întăreşte, le însufleţeşte; chiar eu simt o putere care trece în cel ce mă ascultă.*** Cele care nu caută mântuirea sufletului, ci protecţia mea, scăparea de ascultare şi celelalte de acest fel, acelea nu se însufleţesc de la cuvântul meu, ci, dimpotrivă, capătă o greutate în suflet pentru că acest suflet nu caută ce trebuie, ce i se dă. Dacă până şi cuvântul meu este atât de puternic şi lucrător în inimile credincioşilor, ***atunci cât de puternic şi lucrător trebuie să fie harul revărsat de Dumnezeu în inimile ce Îl caută! Cum deci să nu mângâie şi să nu înveselească sufletul care a respins toate mângâierile pământeşti şi care tinde numai către El!…***

Arsenie cel Mare petrecea praznicele astfel: încă din ajun, aşezându-se în genunchi la asfinţitul soarelui şi înălţând mâinile spre cer, stătea aşa până la asfinţitul soarelui; uita că trebuie să mănânce sau să se odihnească de praznic – atât de mare har avea; dar aceasta este o pildă prea înaltă pentru noi.

Iată însă altul care ni se potriveşte mai bine: aceştia sunt păstorii din Betleem. Ei s-au învrednicit să vadă îngerul care le-a vestit Naşterea

Domnului pentru că erau treji, îşi păzeau turmele; să fim deci şi noi asemenea lor, treji, să lucrăm, să ducem ce este al nostru şi Dumnezeu nu va înceta să ne mângâie, iar inimile noastre se vor bucura de o bucurie adevărată.“

Mai spunea aşa: „Cred că aţi venit toate pentru a auzi un cuvânt folositor. ***Trebuie, când suntem în biserică şi mai ales de sărbători, să luăm în inimi un cuvânt. Toate cuvintele, toate cântările bisericeşti, sunt pline de învăţătură pentru că sunt scrise de Sfinţii Părinţi.***

De aceste sărbători ei se rugau lui Dumnezeu, meditau la lucrurile lui Dumnezeu, iar Duhul Sfânt le insufla cunoaşterea duhovnicească. Acum aţi cântat despre magi, că au venit să se închine lui Hristos şi că i-a adus steaua. ***Îndată ce au văzut-o, au mers după ea, şi nu scurt le-a fost drumul, şi nu fără greutăţi au mers; au fost nevoiţi să îndure multe, să înveţe multe, să înveţe câteva limbi – siriaca şi altele; după aceea au fost la Irod, împăratul cel viclean şi mincinos, dar nu s-au oprit nicăieri, şi steaua i-a adus până la Hristos, şi ei I s-au închinat.***

Aşa trebuie să meargă la Hristos fiecare om şi fiecare om îşi are steaua lui, negreşit o are: aceasta este năzuinţa lui, năzuinţa sufletului, însă nu toţi se grăbesc să primească insuflarea bună a acestei stele.

Unul îşi îndreaptă năzuinţa în *căutarea bogăţiei***,** o caută, deseori lipsindu-se de linişte, expunându-se la pericole, cumpără mărfuri, întreprinde o călătorie pe mare; altul seamănă pâine şi munceşte fără să îşi cruţe puterile; toate acestea le face pentru îmbogăţirea sa; al treilea tinde către *căpătarea cinstei şi a slavei* şi de asemenea se expune pericolelor. *Însă aceştia, vă spun, sunt oameni care au înţeles greşit insuflarea stelei proprii şi au ajuns pe o cale greşită.*

Steaua fiecăruia duce la Dumnezeu, pentru că sufletul fiecărui om este creat după chipul şi asemănarea lui Dumnezeu. El este Binele, şi mângâiere lui numai către El Singur trebuie să tindă. **Să nu credeţi că numai sufletele alese**

au această năzuinţă; ***nu, noi înşine o înăbuşim şi ne străduim să satisfacem sufletul cu altceva.***

Steaua pe care au văzut-o magii era văzută de toţi, ea lumina tuturor, Îl vestea pe Hristos tuturor, însă nu toţi au venit să se închine Lui, deoarece nu doreau să înţeleagă că ea Îl vesteşte pe Hristos, o primeau ca pe un semn al bunăstării proprii sau al fericirii pământeşti. Unii o numeau steaua fericirii lor; alţii – semn că se va naşte cuiva un fiu sau un puternic împărat pământesc. Şi, ***în afară de aceşti trei oameni, nimeni nu s-a înălţat mai sus de înţelesurile pământeşti, toţi şi-au împietrit inimile.*** Să fim deci mai cu luare-aminte faţă de steaua noastră, căci altfel ea nu va străluci, ba chiar se va stinge din nou; ***să ne curăţim inima de patimi şi ea va străluci mai tare şi ne va călăuzi către Hristos, precum a călăuzit pe magi steaua din Betleem! Dă-ne Doamne, nouă tuturor, aceasta!”***

Părintele Ciprian Negreanu - Predică în a doua zi de Crăciun (2016)

În numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh.Amin.

Astăzi dacă ne binecuvântează şi ne ajută Dumnezeu vreau să călătorim împreună cu gândul şi cu mintea prin evenimentele care s-au petrecut acum 2016 ani şi să găsim o cronologie care să satisfacă întrebările sufletului nostru, adică o aşezare cronologică a evenimentelor care este foarte importantă, din multe puncte de vedere este importantă pentru noi pentru că istoria şi viaţa Mântuitorului este viaţa noastră. Nu numai viaţa noastră a devenit viaţa lui Hristos şi El trăieşte prin noi şi suferă cu noi şi se bucură cu noi. Ori evenimentele ce s-au petrecut atunci sunt foarte importante aşa cum tu te întrebi despre tine însuţi ce ai făcut, când te-ai născut, cum te-ai născut. Este fundamental să ştii de unde eşti, cine eşti, cine te-a născut, cum te-ai născut, cum erai, ce s-a întâmplat în perioada în care tu nu ştiai de tine. Dacă nu ştii aceste lucruri eşti dezrădăcinat, nu ştie nimeni cine eşti, de unde eşti, şi de cine să te simţi legat, dacă nu te simţi legat, poţi deveni rece şi nepăsător, crud chiar. Aşa că a şti ce s-a întâmplat în viaţa Mântuitorului, este a şti ce s-a întâmplat în viaţa noastră , a ne temelui viaţa sufletului , a inimii noastre pe acele momente, întâmplări. Este foarte important.

Acum când mulţi dintre noi suntem la începutul credinţei şi suntem foarte nepricepuţi, nepăsători, neştiutori, indiferenţi nu simţim asta dar cu cât veţi înainta în viaţa sufletului, în credinţă, o să vedeţi că aveţi nevoie de aceste lucruri, aveţi nevoie să ştiţi cine sunteţi voi. Şi voi sunteţi în primul rând, dacă omul are o valoare este că se identifică sau că Mântuitorul, Dumnezeul nostru s-

a identificat cu noi, că s-a făcut eu, că Dumnezeu s-a făcut noi şi dacă El se identifică cu noi este foarte important să aflăm ce s-a întâmplat cu El, este important şi pentru viaţa noastră interioară, pentru sufletul nostru, pentru că tot ce s-a întâmplat cu Mântuitorul, se va întâmpla şi cu sufletele noastre. Istoria vieţii Mântuitorului nostru, Iisus Hristos este istoria sufletului omenesc care merge pe calea lui Dumnezeu.

Dacă vrei să afli ce se va întâmpla cu sufletul tău pe calea credinţei, trebuie să citeşti cu atenţie viaţa Mântuitorului nostru. Tot ce se întâmplă acolo se va întâmpla şi cu sufletul tău, la fiecare personalizat. Şi când sufletul, zic 99 % din om adică omul în fiinţa lui este suflet în primul rând şi apoi trup. Ce va da omul pentru sufletul său, lumea întreagă ar da-o e puţin, sufletul are o valoare inestimabilă - este suflarea lui Dumnezeu - trupul devine valoros şi important prin unirea cu sufletul, el devine important prin ascultarea de suflet şi dacă se uneşte cu sufletul nu are valoare eternă şi va fi muritor, trecător dar dacă ascultă de suflet are valoare eternă şi devine izvor de binefacere, de sănătate, izvor de binecuvântare aşa cum devin trupurile sfinţilor, dar numai dacă ascultă de suflet.

Sufletul este nemuritor şi de o valoare inestimabilă dar toate acestea se transformă în chin şi în suferinţă dacă el nu ascultă de Dumnezeu şi nu se uneşte cu Dumnezeu. Dar dacă face aceasta - ca început al unirii cu Dumnezeu este ascultarea de Dumnezeu - atunci devine inestimabil ca valoare, Cerurile cerurilor toate la un loc nu se compară cu valoarea unui suflet.

Şi acum întorcându-ne la istoria vieţii Mântuitorului sunt convins şi ştiu pentru că ce trăim noi fiecare în parte, trăiesc toţi cu diferite nuanţe, accente puse diferit, dar în general trăim cam acelaşi lucru, vă spun ca duhovnic care am ascultat atâtea suflete. Noi suntem foarte asemănători, când îl judecăm pe celălalt ne judecăm pe noi înşine , sunt mici diferenţe între oameni, foarte mici - de cultură, de educaţie, de ereditate - 99 % suntem cam la fel. 1% suntem diferiţi unul de altul. Şi ziceam că ştiu de nelămuririle voastre pentru că le cunosc pe ale mele, şi dacă le ştiu pe ale mele le ştiu şi pe ale voastre.

Şi atunci să trecem peste aceste evenimente şi să vedem ce putem lămuri dintre ele.

Capitolul 2 din Matei: ***“Iar dacă S-a născut Iisus în Betleemul Iudeii, în zilele lui Irod regele, iată magii de la Răsărit au venit în Ierusalim, întrebând:”***

Mântuitorul s-a născut în vremea unui mare recensământ. Cu câţiva ani înainte împăratul Octavianus, luase tronul după o bătălie vestită. Pentru că în imperiul roman şi bizantin nu se trecea tronul prin sucesiune, putea venea la tron oricine. Vasile I macedoneanul devenit şi sfânt era un trac de lângă Dunăre, un ţăran, cu

traistele în spate, desculţ, fără cultură a intrat în Constantinopol să-şi facă un rost. Şi peste câţiva ani a devenit împărat.

Octavianus la fel, urcase pe tronul roman revoltând o zonă în care nu avea sorţi de izbândă, însă s-a întâmplat un lucru, pe drum ei (aveau obicei că tot ce se întâmplă înainte de ceva important, atunci înainte de război, era un semn) au văzut un om cu un măgar şi atunci Octavianus pe atunci ofiţer a întrebat: - Cum se numeşte măgarul?
Omul a răspuns: Nikos. Care înseamnă biruinţă.
Atunci ei au zis că vom birui. Şi aşa s-a întâmplat, au biruit. A ajuns împărat, el a făcut recensământul.

Dar să ştiţi că viaţa Mântuitorului stă între doi măgari, care şi ei au rostul lor. Măgarul care l-a încălzit în iesle şi măgarul care l-a dus când a intrat în Ierusalim.

Nu cred că e întâmplător că Octavianus s-a întâlnit cu acel măgar, dar asta nu e important. El după ce a devenit împărat a vrut să afle câţi supuşi are împărăţia şi ce câştiguri vor avea de pe urma lor.

La acest recensământ a fost chemat şi Iosif şi Maria, şi trebuiau să meargă fiecare de unde era neamul lor. Şi în timp ce erau în Betleem unde trebuiau să se înscrie s-a întâmplat ca Maica Domnului să nască. Şi nu aveau loc unde să stea decât într-un staul, o peşteră unde erau adăpostite animalele, acolo s-a născut Domnul într-o iesle.

După naşterea Mântuitorului, îngerii se arată păstorilor (acolo s-a construit o veche biserică bizantină, acum este una grecească) şi le dau vestea cea bună, ei merg să se închine. L-au căutat, probabil erau multe staule de felul acela în Betleem şi l-au găsit. Şi acolo ei au povestit ce s-a întâmplat şi Maica Domnului păstra toate în inima ei şi asculta toate ce spuneau păstorii. Acestea s-au întâmplat în noaptea Crăciunului, în ajun.

Magii însă nu au venit atunci, nici la 40 de zile de la naştere, pentru că Luca ne spune că Iosif şi Maica Domnului au mers la templu după cum era obiceiul în legea iudaică şi pe prunc l-au închinat lui Dumnezeu, aducându-se jertfe, cei săraci aduceau porumbei sau turturele; cei mai avuţi aduceau oi, viţei. Aşadar la 40 de zile erau încă în Betleem. Se spune că atunci când au venit magii au găsit-o pe Maica Domnului şi pruncul într-o casă.

“Unde este regele iudeilor, Cel ce S-a născut? Căci am văzut la Răsărit steaua Lui şi am venit să ne închinăm Lui. Şi auzind, regele Irod s-a tulburat şi tot Ierusalimul împreună cu el. Şi adunând pe toţi arhiereii şi cărturarii

poporului, căuta să afle de la ei: Unde este să Se nască Hristos? Iar ei i-au zis: În Betleemul Iudeii, că aşa este scris de proorocul: "Şi tu, Betleeme, pământul lui Iuda, nu eşti nicidecum cel mai mic între căpeteniile lui Iuda, căci din tine va ieşi Conducătorul care va paşte pe poporul Meu Israel". Atunci Irod chemând în ascuns pe magi, a aflat de la ei lămurit în ce vreme s-a arătat steaua. Şi trimiţându-i la Betleem, le-a zis: Mergeţi şi cercetaţi cu de-amănuntul despre Prunc şi, dacă Îl veţi afla, vestiţi-mi şi mie, că, venind şi eu, să mă închin Lui. Iar ei, ascultând pe rege, au plecat şi iată, steaua pe care o văzuseră în Răsărit mergea înaintea lor, până ce a venit şi a stat deasupra, unde era Pruncul. Şi văzând ei steaua, s-au bucurat cu bucurie mare foarte. Şi intrând în casă, au văzut pe Prunc împreună cu Maria, mama Lui, şi căzând la pământ, s-au închinat Lui; şi deschizând vistieriile lor, I-au adus Lui daruri: aur, tămâie şi smirnă. Iar luând înştiinţare în vis să nu se mai întoarcă la Irod, pe altă cale s-au dus în ţara lor. După plecarea magilor, iată îngerul Domnului se arată în vis lui Iosif, zicând: Scoală-te, ia Pruncul şi pe mama Lui şi fugi în Egipt şi stai acolo până ce-ţi voi spune, fiindcă Irod are să caute Pruncul ca să-L ucidă. Şi sculându-se, a luat, noaptea, Pruncul şi pe mama Lui şi a plecat în Egipt. Şi au stat acolo până la moartea lui Irod."

Aşadar păstorii au venit în ajun şi atunci au vestit îngerii: ***"Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace între oameni bunăvoire."*** Apropo mai bună traducere e "întru oameni bunăvoire" înţelegându-se mai mult nu "între oameni bunăvoire" că noi zicem uite Dumnezeu a venit şi între oameni nu este bunăvoire, nici măcar între creştini nu este bunăvoire, adică nu este înţelegere. Dar, cum unde este cuvântul său, dar să înţelegeţi că cuvântul său este aşa: pe pământ pace , întru oameni bunăvoire - adică în oameni, în ei să fie bunăvoire, exact ce vă spuneam că porunca iubeşte pe aproapele tău ca pe tine însuţi, înseamnă mai mult să ai bunăvoinţă, îngăduinţă faţă de aproapele tău, aşa cum tu te cunoşti pe tine, te iubeşti pe tine, dar te cunoşti om de nimic, om slab, om plin de păcate dar te îngădui, te rabzi, te ierţi, îţi mai dai şanse, asta ne cere Dumnezeu să facem şi cu ceilalţi, să avem bunăvoire faţă de ceilalţi, să avem îngăduinţă. Şi acelaşi lucru îl spun şi îngerii "întru oameni bunăvoire" adică să aibă oamenii în inima lor îngăduinţă.

În aceea noapte s-au arătat îngerii, au cântat acest imn şi păstorii au venit şi s-au închinat Lui. Dar nu în acea noapte au venit magii. Se pare că între timp Maica Domnului şi Iosif având rude multe în Betleem, pentru că ei de acolo erau, au fost găzduiţi într-o casă.

Poporul român au zis că în casa lui Crăciun, aşa le-a rămas lor în minte că aşa se numea acel om Crăciun şi de atunci noi zicem că e noaptea lui Crăciun şi pe Crăciun l-au făcut un fel de om bătrân şi primitor care dăruieşte tuturor de toate şi e Moş Crăciun.

Probabil la una din rude, au rămas şi au fost găzduiţi acolo. Nu ştim timpul cât a stat, ştim că pe cel puţin 40 de zile că atunci s-au dus la templu să închine pe acest copilaş, să ducă închinare Celui PreaÎnalt şi în locul lui să se dea turturele sau porumbeii. Credem că a fost chiar mai mult de 40 de zile. De ce, pentru că ei vroiau să rămână acolo? Asta ne-o spune şi Evanghelia care aţi auzit-o astăzi care spune: Şi întorcându-se din Egipt şi vrând să se întoarcă în Israel, în Betleem nu au putut rămâne acolo pentru că ţinutul acesta a lui Iuda era sub stăpânirea unuia din fii lui Irod, Arhelau care cerceta în continuare cine s-a născut în Betlem, în zona acea şi îi ucidea pe cei care îi mai afla, chiar dacă ei aveau acum 10-15 ani. Nu conta.

Aşa s-a întâmplat cu tatăl lui Ioan Botezătorul, Zaharia despre care s-a aflat că şi-a ascuns copilul, pentru că şi el era în apropiere, în zona Rama. A ascuns copilul şi l-a dat celor ce trăiau în peşteri pe malul Mării Moarte, la acei aşa zişi nazirei, cărturari, un fel de pustnici ai evreilor. Acolo a trăit şi Ioan Botezătorul şi de acolo a venit şi să cheme pe popor să cheme la mântuire şi la primirea lui Hristos. Aflând despre el că şi-a ascuns pruncul, la bătrâneţele lui, aflând după atâta timp că şi-a ascuns pruncul, vă daţi seama, a fost ucis între templu şi altar de către fiul lui Irod.

Întorcându-se din Egipt vreau să se aşeze în Betleem, unde aveau rude, dar nu au putut să rămână de frica lui Arhelau, atunci au plecat în Nazaret înapoi, unde probabil nu mai aveau multe ale lor.

Deci cel puţin 40 de zile a fost în Betleem. Eu înclin să cred că au stau mai mult. De ce? O să vă spun. Pentru că magii au văzut la răsărit steaua Lui şi Dumnezeu le-a vestit lor, păgânilor. Pentru magi stele erau semnele unor naşteri a unui om. Şi văzând steaua la răsărit cum nu a mai fost până atunci , au spus că e semn de naştere a unui om mare, deosebit, a unui rege, împărat. Ei au venit de acolo în Iudeia, străbătând un drum lung, unii zic că erau din Persia, alţii din India, din zona Afganistanului, Bathra. Între timp nu au mai văzut steaua, aşadar ei au văzut-o odată, s-au hotărât ce e cu ea dar nu au mai văzut-o. Dovada că venind în disperare direct la Ierusalim şi au început să întrebe peste tot: unde s-a născut împăratul iudeilor, un împărat mare? Au ştiut ei prin vedenie că acolo trebuie să se nască. Şi a auzit Irod şi toţi învăţaţii şi s-a tulburat tot Ierusalimul de sus până jos şi i-au chemat şi ei au spus tot cum s-a întâmplat, cum s-a arătat steaua şi ce concluzie au tras ei şi s-a pătruns de frică la inimă Irod şi a spus: se naşte Mesia sau s-a născut, ce ne facem. Irod după acea trimite să ucidă pe prunci.

Zice: ***După plecarea magilor, iată îngerul Domnului se arată în vis lui Iosif, zicând: Scoală-te, ia Pruncul şi pe mama Lui şi fugi în Egipt şi stai acolo până ce-ţi voi spune, fiindcă Irod are să caute Pruncul ca să-L ucidă. Şi sculându-se, a luat, noaptea, Pruncul şi pe mama Lui şi a plecat în Egipt. Şi au stat***

acolo până la moartea lui Irod, ca să se împlinească cuvântul spus de Domnul, prin proorocul: "Din Egipt am chemat pe Fiul Meu". Iar când Irod a văzut că a fost amăgit de magi, s-a mâniat foarte şi, trimiţând a ucis pe toţi pruncii care erau în Betleem şi în toate hotarele lui, de doi ani şi mai jos, după timpul pe care îl aflase de la magi.

Auziţi ce spune după ce pleacă în Betleemul Iudeii, ca să vedeţi că ei nu mai văzuseră steaua, că acea stea le-a făcut o bucurie foarte mare. Ceea ce au trăit ei studiindu-o şi văzându-o şi înţelegându-o, era ceva deosebit ce nu mai trăiseră, că zice aşa: ***Atunci Irod chemând în ascuns pe magi, a aflat de la ei lămurit în ce vreme s-a arătat steaua. Şi trimiţându-i la Betleem, le-a zis: Mergeţi şi cercetaţi cu de-amănuntul despre Prunc şi, dacă Îl veţi afla, vestiţi-mi şi mie, ca, venind şi eu, să mă închin Lui. Iar ei, ascultând pe rege, au plecat şi iată, steaua pe care o văzuseră în Răsărit mergea înaintea lor, până ce a venit şi a stat deasupra, unde era Pruncul. Şi văzând ei steaua, s-au bucurat cu bucurie mare foarte.***

Dacă Irod a aflat că steaua li s-a arătat cam de 2 ani magilor, asta înseamnă probabil că steaua li s-a arătat în momentul în care când s-a sălăşluit în pântecele Fecioarei după Bunavestire, nu la naştere. Pentru că întruparea lui Hristos o sărbătorim la Bunavestire, iar la naştere prăznuim venirea lui în trup, între oameni, vederea lui. Asta înseamnă că steaua li s-a arătat cu cel puţin 9 luni de zile înainte de naştere, asta poate să fie şi mai mult pentru că ei nu veniseră decât după 40 de zile de la naştere, pentru că în acea noapte au şi fugit în Egipt. Deci în Ierusalim au fost înainte de venirea magilor. Da, cred că a fost mai mult, dacă ei spun la Irod cam de 2 ani, înseamnă că de 2 ani văzuseră ei steaua, înseamnă că cam un an şi o lună au stat acolo Maica Domnului şi Hristos, Dumnezeul nostru în Betleem, deja aşezaţi la o casă.
Deci aşa să ne închipuim că în ziua naşterii Mântuitorului, păstorii au primit veste de la îngeri şi au auzit slavoslovia îngerilor şi au venit şi au spus Fecioarei Maria tot ce au văzut, şi a trecut cel mult 1 an şi o lună până când au venit magii, poate că mai puţin.

Dumnezeu să ne ajute şi să ne mântuiască.

Pr. Constantin Sturzu - De ce vrei să Te întrupezi, Doamne?

Ajunul Crăciunului. Hristos stă să Se nască pe pământ. Mă uit la starea lumii, privesc de-a lungul istoriei şi în mine însumi, apoi mă-ntreb:

„De ce vrei, Doamne, să vii printre noi? Ai văzut că din primele momente în care Te-ai aflat în pântecele Maicii Tale Preacurate, Sfânta Fecioară Maria, ai fost în pericol. Dreptul Iosif, cuprins de îndoieli, a vrut să lase în ascuns pe Maica Ta, căci orice femeie acuzată de adulter putea fi ucisă cu pietre...

De ce să vii, Doamne, într-un loc în care oamenii sunt atât de cruzi, încât nici vederea unei femei însărcinate nu-i impresionează? Betleemul Te va trimite să Te naşti în ieslea dobitoacelor. Mai mult decât atât, acest popor ales al Tău va căuta să Te ucidă, încă Prunc fiind. Setea de putere a regelui Irod va duce la uciderea tuturor pruncilor din locul naşterii Tale. De aceea, va trebui să fugi pe ascuns în Egipt, să trăieşti în pământ străin. Te vei întoarce şi vei creşte în Nazaret, unde vei stârni multă împotrivire şi multă ură.

Cei cu care ai copilărit, cei care Te-au văzut crescând atât de frumos şi de smerit, imediat ce le vei arăta că Tu eşti Mesia, Te vor duce pe creasta muntelui din apropiere ca să Te arunce în prăpastie, să-Ţi zdrobeşti Trupul Sfânt de pietrele acelea ascuţite. Şi vor tot încerca să Te omoare, de-a lungul celor trei ani cât Te vei arăta lor.

Tu îi vei vindeca, Tu îi vei slobozi de sub puterea diavolilor, vei învia pe morţii lor, iar ei mai tare Te vor urî.

De ce să vii, Doamne, pe un pământ în care bunătatea, milostenia, iubirea sunt răsplătite cu ură, cu invidie, cu planuri de ucidere? Când va veni vremea, Tu Te vei da pe mâinile oamenilor ca să fii răstignit. Îi vei lăsa să Te prindă, să Te batjocorească, să Te umilească, să Te răstignească despuiat de toate hainele. De parcă nu era suficientă toată suferinţa şi bătaia de joc, au mai adăugat şi ruşinea de a Te arăta gol în faţa celor de pe Golgota.

Şi pentru ce această moarte cumplită, pentru ce această jertfă, Doamne? Căci în Biserica câştigată cu scump Sângele Tău vor veni mulţi care doar cu numele vor fi creştini, iar cu faptele lor vor fi iude. În numele Tău, unii vor ucide. Femei care se numesc pe sine creştine vor face avorturi. Mulţi dintre cei ce se vor declara creştini vor lua în râs poruncile Tale.

Sigur, vor fi de-a lungul secolelor şi dintre cei care vor crede cu adevărat în Tine şi care vor împlini voia Ta. Dar cei mai mulţi nu vor face asta. Mai ales eu. Căci ce fac eu cu toate darurile pe care Tu mi le-ai dat de când am venit la existenţă, până la cea mai recentă Împărtăşanie? Nimic bun. De ce să vii când vezi că nu Te primesc cu totul, când vezi că nu mă deschid cu adevărat, când vezi că nu Te iubesc? De ce să vii? Ce să cauţi Tu în lumea aceasta? Nebunia şi căderea lumii vor fi atât de mari, încât oamenii Te vor acuza chiar pe Tine pentru că există răul pe pământ”.

Atunci, Domnul mi-a spus: „Ştiu prea bine, Dumnezeu fiind, că se vor întâmpla toate acestea. Am ştiut când Adam şi Eva au ales să Mă scoată din inima lor. Nu eu i-am alungat din Rai, ci ei au alungat Raiul din inima lor. Am ştiut că omul va muri şi nu am putut să sufăr aceasta. Iubirea Mea nu are o limită. Iubirea Mea

nu începe şi nu se termină undeva, nu are început şi nu are sfârşit. Iubirea Mea pentru om nu poate să fie stăvilită de nimic. Nu puteţi voi pune stavilă în calea iubirii Mele, decât una singură: libertatea voastră. De ea nu Mă voi atinge. Căci dacă M-aş atinge de libertatea voastră, ar însemna să nu vă mai iubesc, să nu vă respect alegerile. Voi veni pe pământ dacă voi găsi o singură femeie atât de curată, încât să poată să nască pe Fiul lui Dumnezeu. Şi care să spună: «Fie». Nu trebuie ca toate femeile să fie aşa, e de ajuns una. Voi veni acolo unde sunt primit, Mă voi bucura de orice locşor în care aş putea să fiu găzduit. Dacă nu Mă vor casele Betleemului, iar staul dobitoacelor Mă primeşte, acolo voi veni. Nu am pretenţii de la nimeni. Dacă Mi se dă locul acela la care nu râvneşte nimeni, locul acela în care nu stă nimeni, ce-ţi pasă ţie? Căci cine ar sta în miros de grajd?... Iar dacă nu vă trebuie un loc, daţi-Mi-l Mie, nu cer altceva. Eu nu vin la voi să vă stăpânesc, ci Mă bucur să Mă plec în faţa voastră şi să vă pot spăla picioarele. Nu cer nici un efort din partea voastră, lăsaţi-Mă pe Mine să vă slujesc vouă. Nu vă cer să-Mi daţi ceva, ci doar să primiţi de la Mine toate câte am. N-o să vă împovărez cu nimic. Dacă vor veni unii să-Mi aducă daruri precum magii, o vor face din proprie iniţiativă. Eu însă Mă voi smeri şi voi fi cât se poate de discret pe pământ. Nu voi cere ca Numele Meu să fie slăvit, nici faptele Mele minunate să fie trâmbiţate. Dacă cineva Mă va striga, Eu îl voi ajuta. De ce să nu vin măcar pentru cei care au nevoie de Mine, pentru cei ce strigă la Mine? Cine va voi să stea în întuneric, va putea să stea şi în continuare. Nu-l voi deranja, nu-l voi obliga, nu-l voi forţa să vină la Lumină. Dar dacă undeva, într-un colţişor de lume, va fi cineva care va dori să Mă primească în inima şi-n casa lui, de ce să nu vin? Iar suferinţele Mele de pe Cruce, ce sunt ele prin comparaţie cu durerea pe care o am când văd pe tot omul mergând în iad (şeol)? Prefer să sufăr Eu, decât să-i văd pe ei suferind. Dacă vreodată tu sau alţii vor dori să vină la Mine, să afle odihnă, Mă vor găsi în Biserica Mea. Daţi-Mi locul cel mai sărăcăcios din inima voastră şi acolo voi veni. Lăsaţi-Mă să vin în cele de care vă scârbiţi. Daţi-Mi ce nu vă mai trebuie şi vă voi copleşi de daruri. Asta înseamnă să iubeşti. Iar Eu Iubire sunt”.

Atât a spus Domnul şi a tăcut. Iar eu nu mai pot să spun nimic. Cine e atât de nebun încât să nu vrea să fie iubit cu o aşa iubire?...

Pr. Constantin Sturzu - Filmele de Crăciun, ultima redută?

Secvență din filmul „It's a wonderful life”

Crăciunul este subiect de film încă de la începuturile cinematografiei. Când spun Crăciun, am în vedere sărbătoarea în aspectele sale laice. De altfel, cea mai veche peliculă este una numită „Santa Claus”, realizată în 1898. Desigur, de-a lungul timpului au existat şi preocupări (extrem de firave!) pentru o ilustrare a dimensiunii religioase a sărbătorii. Însă, în jurul a ceea ce este numit „spiritul Crăciunului”, avem o serie impresionantă de titluri. Toate reunite sub eticheta „filme de Crăciun”.

Pe cât sunt de multe producțiile cinematografice dedicate „magiei sărbătorilor”, pe atât sunt ele de slăbuțe din punct de vedere artistic. La noi, se difuzează mai ales de canalul Diva TV. Se poate uşor sesiza un şablon al scenariilor. De obicei, este vorba despre personaje afectate de evenimente din trecut sau care sunt cu totul absorbite de o carieră profesională (angajate, mai ales, în cadrul unor companii mari, dintr-o metropolă). Ele (re)învață bucuria de a trăi în comunități mici, care pun familia pe primul loc. Dragostea şi bucuria de a fi biruiesc în inima lor, într-un final. De altfel, nici un film de Crăciun nu are un sfârşit trist. Toate „se termină cu bine”.

Merită să vedem astfel de filme? Depinde. Răspunsul e da, pentru cei ce țin neapărat să vizioneze un film în această perioadă. E uşor de constatat că, pe măsură ce trec anii, sunt realizate tot mai puține filme pe care le poate viziona un creştin. Filmele de Crăciun, chiar dacă sunt siropoase şi previzibile, măcar promovează valori precum familia, grija pentru aproapele, simplitatea, onestitatea,

bucuria. Foarte important e faptul că în ele nu a pătruns atât de mult corectitudinea politică, precum în celelalte producții cinematografice contemporane. Spre exemplu, în pofida presiunilor care se fac și asupra producătorilor acestui gen de filme, nu găsim în ele „personaje LGBT" decât în mod cu totul și cu totul excepțional. De regulă, sunt narațiuni despre relații de iubire care se înfiripează între un bărbat și o femeie. Încât, pentru această a șaptea artă, filmele de Crăciun constituie cam ultima redută ce mai rezistă în fața duhului acestei lumi globalizante, alienante, dezumanizante.

Se spune că cel mai cunoscut film de Crăciun al tuturor timpurilor este cel realizat în 1946 de către regizorul Frank Capra (un sicilian emigrat în SUA), „It's a Wonderful Life". Într-adevăr, „Viața e minunată" este un film de neratat pentru un cinefil. Este povestea unui om (George Bailey) care întreaga sa viață s-a dăruit celorlalți. Urmare a unei situații de care nu se face vinovat, dar pe care și-o asumă, ajunge în punctul de a lua foarte în serios gândul sinuciderii. Pentru a-l ajuta să conștientizeze valoarea vieții sale, Dumnezeu îi trimite un înger mai nonconformist, pe nume Clarence.

Și, dacă tot am făcut această recomandare celor pasionați de film, vă îndemn să vizionați și „perechea" sa, o altă peliculă realizată tot de Frank Capra. Este vorba despre „You Can't Take It with You" (1938), un film al cărui titlul l-aș traduce prin „Nu poți lua nimic cu tine". Subiectul nu are nici o legătură cu Crăciunul, dar este o pledoarie pentru a trăi autentic, pentru a cultiva darurile lui Dumnezeu, neîngrijindu-ne de ziua de mâine, ci încredințându-ne cu totul Celui ce „poartă de grijă de crinii câmpului" - ca să citez pe unul dintre personajele principale, Martin Vanderhof.

Și acest film, și pandantul său - „Viața e minunată" - sunt pledoarii pentru comuniunea cu Dumnezeu și cu semenii, accentuând în chip deosebit importanța familiei și a prietenilor. Ele pot fi ca un balsam peste rănile provocate de un an, 2020, care ne-a răscolit, tulburat, îngrijorat pe toți. Desigur, adevăratul „medicament" nu poate fi decât Însuși Dumnezeu. Operele de artă (cele de o anumită valoare, desigur) au însă și ele virtuți terapeutice, constituind prilej de reflecție sau clipă de mângâiere pentru cei ce au nevoie să se întărească în credință, în nădejde și în dragoste.

Părintele Constantin Necula: Crăciunul trebuie prăznuit aşa cum este : Naşterea Domnului Hristos

Colindul este un cântec despre Înviere, nu este despre Naştere. „Florile-s dalbe, flori de măr" vorbesc de primăvară, când este Învierea Mântuitorului Iisus Histos. „A-ţi pune nădejdea în bebeluşul ăsta care creşte mare, a-l aştepta răstignit pe cruce, cum zice un colind, este important pentru toţi. Şi este important şi pentru cei care nu cred. Mai ales pentru ei".

O spune părintele profesor Constantin Necula, una dintre vocile Bisericii care a reuşit în ultimul timp să se facă auzită şi ascultată constant. Mai ales de către tineri şi prin canale care depăşesc barierele unei predici obişnuite din biserică: pe youtube, pe facebook, la conferinţe. Vorbeşte, într-un interviu despre Crăciun, despre credinţă, despre copilărie. Îşi aminteşte cum tatăl lui a făcut ca Moş Crăciun să îl învingă pe Moş Gerilă, tot datorită colindei. Şi mulţumeşte pentru un an greu pentru Biserică şi pentru el personal, dar în acelaşi timp, un an biruitor, pentru că „smerenia colindei a învins strigătul".

– V-am auzit acum câteva zile vorbindu-le copiilor de şcoală despre Crăciun şi Naşterea Domnului. Cum să le povestim Crăciunul copiilor?

Constantin Necula: C.N.: Să pornim povestea Crăciunului de la ei, copii fiind. Să ne aducem aminte cât de frumos au fost ei îngrijiţi, cum le-am zâmbit, cum nu le-a lipsit nimic şi că Hristos, la câteva zile de la naştere trebuie să fugă de acasă. Trebuie să fugă departe pentru că nişte oameni au încercat să îi ia viaţa. Şi poate că îi învăţăm pe copii că există o presiune a vieţii, care nu îi ajută întotdeauna, dar care îi şi face să meargă mai departe. Un copil alergat prin lume este Hristos la început. Tocmai pentru ca apoi lumea să alerge după el cu bucurie. Aceasta este taina.

– În ultimii ani, Crăciunul înseamnă pentru foarte mulţi cumpărături şi cadouri, şi mese îmbelşugate. Despre ce ar trebui să fie Crăciunul?

C.N.: Eu nu cred că suntem chiar aşa afectaţi de cumpărături, de Moş Cumpărătilă. Eu cred că suntem în continuare nişte oameni lucizi. M-am uitat la ce se cumpără de Crăciun - sigur că sunt excese, la 230 de hectare de mall în România şi câteva zeci de hectare de biserică, normal că tindem spre cele mai multe - dar cred că este o normalitate, o încercare de a creşte în abundenţă.

Dar eu spovedesc oameni care nu au ce pune pe masă. Biserica este unde nimeni nu este.

Crăciunul trebuie prăznuit cum este: Naşterea Domnului Hristos. Există un teribil dialog între Hristos şi Moş Crăciun, şi Hristos îi îngăduie lui Crăciun să îi fure o zi, celelalte rămânându-i lui Hristos. Ce ar fi dacă ar fi Crăciunul în fiecare zi?

– Ce colinde vă plac?

C.N.: Toate colindele îmi plac, dacă sunt în română, le prefer pe cele în română. Nu prea cred într-un Crăciun cu reni pentru că am fost la Bethleem şi am văzut: ar fi greu de întreţinut un ren la Bethleem. Cred foarte mult în colindele care povestesc Naşterea Mântuitorului.

– Îl aşteptaţi pe Moş Crăciun?

C.N.: Îl aştept fiind pentru că mare parte dintre lucrurile pe care le aşteptăm de Crăciun sunt deja cu noi în tot anul. Îi mulţumesc pentru un an greu pentru biserică, un an greu pentru mine ca persoană, dar în acelaşi timp, un an biruitor. La sfârşit se vede că smerenia colindei a învins strigătul. Şi acest lucru este foarte important.

– Ce amintiri aveţi din copilărie, legate de Moş Crăciun?

C.N.: Toate amintirile din copilăria mea sunt deosebite. Cel mai tare mă bucur că atunci când am prăznuit acasă Crăciunul, tata era viu şi mama era tânără. Imaginea mea este a unor părinţi tineri care ne ajutau să înţelegem de ce brazii nu îi facem noi şi îi fac îngerii. Şi cel mai mult mi-a plăcut când tata l-a biruit pe Moş Gerilă. Eram deja măricel, 16 -17 ani, când secretarii de partid de pe cartiere au primit obligativitatea de a face o întâlnire cu Moş Gerilă, dar seara am constatat că Moş Crăciun l-a bătut pe Moş Gerilă, nu pentru că era mai bogat, ci pentru că Moş Crăciun a început să cânte colinde. Eu sunt băiat de

bloc, sunt crescut la bloc şi ştiu cum sună un bloc colindând. Mai tare decât un sat, atunci când vrea.

O ceată de oameni fabuloşi care s-au strâns în jurul unui om care a început să colinde. Iar ecoul: la înmormântarea tatei, seara la priveghi - începuse perioada colindelor - şi 400 de oameni au început să colinde între blocuri. S-au aprins luminile şi au început să colinde toţi.

Colindul este un cântec despre înviere, nu este despre Naştere. Florile-s dalbe, flori de măr, se referă la primăvară, când este Învierea Mântuitorului Iisus Hristos. A-ţi pune nădejdea în bebeluşul ăsta care creşte mare, a-l aştepta răstignit pe cruce, cum zice un colind, este important pentru toţi. Şi pentru cei care nu cred. Mai ales pentru ei.

– Ce este un om fără credinţă?

C.N.: Un om fără credinţă este un om în căutare. Nu există om fără credinţă, există om fără ideal, poate dar până şi cei fără ideal au un ideal - să fie fără ideal. Cine socoteşte că un om este doar prin credinţă om, greşeşte, un om poate să nu aibă credinţă, dar poate să aibă dragoste şi nădejde. Are două din trei virtuţi teologice. Dumnezeu este foarte îngăduitor. Iadul nu este pentru oameni. Iadul pe care îl trăim noi câteodată în însingurările noastre umane dovedeşte că noi ne construim iadul liniştiţi pe pământ. Toată lumea este neliniştită că Hristos te face să îţi fie frică. Dar Star Wars? În ultimul episod s-au ucis oameni. Despre ce fel de cultură vorbim?

– Cum este Crăciunul în familia dumneavoastră?

C.N.: Ei mă aşteaptă pe mine acasă, este perioada în care ajung foarte rar. Vreau să se înţeleagă, un preot de foarte multe ori îşi dă deoparte familia şi bucuria familiei pentru ca ceilalţi să se bucure de el, spovedeşte, foarte mult, umblă foarte mult, vorbeşte cu mulţi oameni.

Crăciunul preotului este mai mult nevoia de odihnă. Ai lui îl aşteaptă acasă şi dacă Dumnezeu îngăduie mănâncă cina de Crăciun foarte târziu în casă şi se bucură că a stat cu foarte mulţi oameni. Oamenii ne vor ai lor, familia ne vrea ai ei şi de obicei câştigă oamenii.

– Se implică Biserica în proiecte sociale?

C.N.: Nu mai avem nici o biserică mare în oraş, care fiind parohială, să nu aibă pe lângă ea ceva de asistenţă socială.

– De ce este nevoie de religie în şcoală?

C.N.: Vă dau răspunsul unui copil de şcoală, din Buzău. I-a spus preotului de acolo: „Ştiţi că eu am înjurat mult ora de religie, nu îmi convenea, dar bunicii mi-au murit, şi oricum nici ei nu erau foarte mari credincioşi, părinţii mei nu au timp să mă înveţe, la biserică nu întotdeauna am timp să ajung şi am o singură oră pe săptămână în ceea ce priveşte propria mea cultură. Pentru că până la urmă Biserica Ortodoxă este unită cu istoria poporului nostru. Înainte am refuzat-o. Refuz să o mai refuz". A spus-o un copil. Sunt profesori care îmi trimit imagini cu copii care îi opresc să iasă de la ora de curs. Asta înseamnă un profesor adevărat.

– Uneori, copiii învaţă că Dumnezeu este mare, puternic şi trebuie să se teamă de el, pentru că îl poate pedepsi dacă greşeşte.

C.N.: Este o greşeală de pedagogie. Câtă vreme biserica ne învaţă colinde şi în colinde Hristos nu are nimic înfricoşător, aceasta este teologia legată de Naşterea lui Hristos. Fragilitatea unui copil care intră într-o lume care se crede foarte puternică. Fragilitatea lui îi dă putere. Când Hristos dispare din lumea asta, lumea asta este la pământ. Putem vedea liniştiţi de jur împrejurul ţării noastre ce înseamnă să nu îl ai pe Hristos în istorie.

– Aveţi un adevărat har de a povesti. De unde vi se trage?

C.N.: E darul bunicii, bunica era mare povestaşă la viaţa ei.

– Ce părere aveţi despre reţelele de socializare, sunt un mod de a ne apropia unii de alţii sau dimpotrivă ajung să înlocuiască relaţiile adevărate cu unele surogat?

C.N.: Noi am trecut de la o societate informală la una a informatorilor. Aceasta este problema cea mai gravă pe care o trăim acum: informaţia pubelă. Multe dintre reţelele noastre de socializare sunt nişte pubele, pline de frustrări, de jumătăţi de cultură. Jumătatea de cultură, ca şi jumătatea de adevăr, este minciună. Factura de telefon, factura de televizor, de internet, plătim mult pentru asta, dar nu reuşim să facem nimic - oamenii sunt mai trişti. Mie mi-a fost greu să văd cum vom trece peste momentele noastre de ură, care ne-au marcat începutul toamnei şi al iernii. Noi ne-am urât, am ajuns să ne urâm între noi. Şi acestea sunt foarte greu de depăşit. Aceasta dă greutate unei biserici - capacitatea de a nu-i urî pe cei care o urăsc. Reţeaua de socializare este un loc în care din când în când ar trebui făcută curăţenie la un moment dat.

– Credeţi că îi merge bine României acum? Este pe un drum bun?

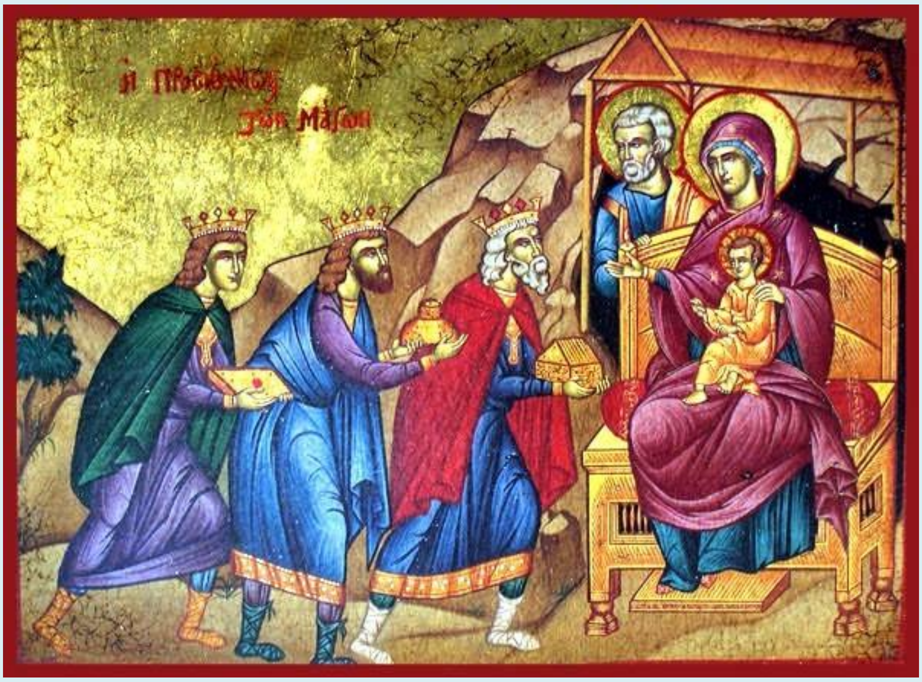
C.N.: Am fost la puşcărie la Râmnicu Sărat, unde au murit mari bărbaţi ai neamului. Am avut sentimentul că s-a închis cu 20 de minute înainte de a ajunge noi. Acesta este sentimentul pe care mi-l dă România - o puşcărie comunistă din care încă nu am ieşit, ca mentalitate.

– Avem şanse să ne revenim?

C.N.: – Eu zic că da. Dar ca să ne revenim să ne îndreptăm spre ce? Să mă duc către o Europă constant anticreştină, care îşi transmite salutări de sezon, că îi deranjează Crăciunul pe unii? Să mă îndrept către o altă zonă a lumii care crede că în numele credinţei poate să facă orice?

sursa tribuna.ro

Preot Constantin Necula - Hristos Se naşte, măriţi-L! Hristos din Ceruri, întâmpinaţi-L!

Alexandru Rusu: Textul pe care vi-l propun este din Părintele Teofil Părăian şi este predică din Duminica dinaintea Naşterii Domnului: „Înainte de Sărbătoarea Naşterii Domnului nostru Iisus Hristos, vreme de şase săptămâni, în zilele mai însemnate auzim chemarea:

Hristos Se naşte, măriţi-L!
Hristos din Ceruri, întâmpinaţi-L!
Hristos pe pământ, înălţaţi-vă!
Cântaţi Domnului tot pământul
şi cu bucurie lăudaţi-L, popoare,
că S-a prea mărit!

Cuvintele acestea, ca şi toate cuvintele cuprinse în dumnezeieştile slujbe, n-au doar rostul ca să împlinească o rânduială, ca să zicem aşa, să creeze o atmosferă, să se facă un fel de stare de gândire, ca să împlinească ceea ce înseamnă să săvârşească o slujbă. Ci ele au rostul să schimbe spre bine gândirea noastră, simţirea noastră şi toată viaţa noastră sufletească."

Şi mai încolo spune: „Noi când răspundem Amin la aceste cuvinte, mărturisim că suntem la un gând cu cel care doreşte ca Numele lui Dumnezeu să fie prea mărit în toată vremea. Deci, Hristos Se naşte, măriţi-L! este ceea ce trebuie să facem, şi-L mărim în toată vremea, pentru că S-a născut pentru noi şi pentru a noastră mântuire. Vă rog, Părinte!

Pr. Constantin Necula: Trebuie să subliniem că e un text din Sfântul Grigorie şi o omilie, celebră, la vremea ei, la Naşterea Mântuitorului Hristos, care, în gura unui Părinte sfinţit şi sfânt, cum este Părintele Teofil, sigur că suna şi mai bine decât în gura noastră, a păcătoşilor.

Pe de altă parte, trebuie să înţelegem că e parola de aur a Bisericii în vremurile acestea absolut nebuneşti; că în cele din urmă, Hristos Se naşte, măriţi-L! Hristos din Ceruri, întâmpinaţi-L! înseamnă că, în sine, Crăciunul nu-i doar o zonă de aşteptare, nu-i o zonă gri, ci este o zonă de interferenţă, de întâlnire cu Hristos; că Acest Hristos - Bebeluşul din Betleem, Care Se naşte de dragul nostru - nu-i venit doar ca să ne schimbe, ştiu eu, hainele, alimentele, ci şi raţiunea de a fi. Când Îl ai pe Hristos de partea ta, nu poţi decât să-L întâmpini! Nu poţi decât să te bucuri, să fii strălucitor!

(Preot Constantin Necula, Alexandru Rusu, Farmacia de cuvinte, Editura Agnos, Sibiu, 2014, pp. 206-207)

Preot Constantin Necula - Ziua în care Cerul e mai aproape de pământ

E ziua în care se dovedeşte că Cerul e mai aproape de pământ decât noi între noi, pământenii. Este ziua în care se face început mântuirii noastre şi este ziua în care - una din cântările din seara aceasta spune - „Heruvimul s-a depărtat de paza pomului vieţii, pentru că Pomul Vieţii S-a aşezat în mijlocul lumii."

Fără îndoială că e una din zilele emoţionante. E emoţionantă pentru că peştera de acuma se va face mormânt Hristosului Celui viu. Scutecele de acum se vor face giulgiu Mântuitorului. Tot ceea ce se petrece astăzi în zâmbet de copil şi în gângurit de copil se va petrece cu toată drama unui Dumnezeu Care ne ţine partea de fiecare dată. Care se aşază pe Cruce ca astăzi în iesle, pentru ca să fim mântuiţi.

Nu-i de joacă cu ziua de astăzi. Nu-i o zi doar a consumului şi a unei stări de bucurie, ci şi a unei stări de veghe. Astăzi începe veghea noastră de dragul Dumnezeului Care veghează pentru noi.

În felul acesta cred eu că-L onorăm pe Dumnezeu: stându-I aproape în veghea şi în disponibilitatea Lui pentru noi, cu propria noastră veghe şi disponibilitate. Un gângurit de bebeluş umple lumea şi gânguritul se va face Evanghelie.

(Preot Constantin Necula, Alexandru Rusu, Farmacia de cuvinte, Editura Agnos, Sibiu, 2014, pp. 72-73)

Preot Constantin Necula - Drumeţi pe calea magilor

Este vremea la care, cu 2000 de ani înainte de anul 2000, în trei, după unii, patru colţuri ale Lumii de atunci, trei (patru) înţelepţi primeau semn că undeva, către cetatea cea vestită a neamului lui Israel, în oraşul regilor - Ierusalim sau, oricum, cam pe acolo - Se năştea sau va să Se nască Mesia, Unsul, Regele. Şi deşi nu ştim, putem bănui că nici unul din ei nu a plecat spre întâlnirea cu Pruncul vestit de stea ca la o întâlnire oarecare. Simţeau că va avea loc nu o întâlnire, ci întâlnirea.

Poate că itinerariul lor spiritual ar trebui să ne marcheze şi pe noi, la modul cel mai serios cu putinţă. Pentru unii din noi s-a încetăţenit în gândirea noastră ideea că, pentru a-L întâmpina pe Hristos sunt suficiente darurile pe care I le aducem în minunata Noapte Sfântă. Şi strângem - în cotloanele de lumină ale memoriei - icoana închinării noastre în faţa Bucuriei sfinte în Noaptea Darurilor.

Dar câţi dintre noi mai vedem efortul în sine al magilor? Câţi mai vedem calea spre Betleem?

Postul Crăciunului este o astfel de călătorie nu doar spirituală, ci chiar fizică cu Hristos Domnul spre primul loc al întâlnirii cu El: Peştera naşterii.

Efortul începe din 14 noiembrie, de la Sărbătoarea Sfântului Filip. Altădată, atunci când la părinţii noştri aveau bunicii prunci şi când nu se prăznuia Duminica, această sărbătoare era marcată de „şurluirea" vaselor şi lingurilor, de limpezirea vaselor din casă spre a nu mai fi nimic atins de „dulce" şi spre a nu

îngădui „ispita dulcelui”. Şi lucrul nu este lipsit de importanţă. Se curăţau curţile, iar din cele adunate se făcea foc la margine de drum. „Ca să nu ne calce lupii”.

Începea Postul cu astfel de rigoare alimentară pentru a se trage hotar clar între îngăduinţă şi urcuş duhovnicesc.

Biserica, prin glasul autoritar al Evangheliei, dădea prima lecţie: Parabola Samarineanului milostiv (Lc.10.26-37) pentru a ne ajuta să înţelegem că cel mai important lucru în slujirea lui Dumnezeu nu este apartenenţa la o „clică” religioasă şi nici relativitatea legăturii de sânge, ci, pentru a-L vedea pe Dumnezeu făcându-Se Om, pentru ca mai întâi tu, omul, să poţi vedea chipul Slavei lui Dumnezeu în tot „aproapele tău”.

Fila următoare a călătoriei celei dimpreună cu Biserica spre Betleem stă scrisă cu litere de atenţionare. Duminica a doua a Postului - după Rusalii a douăzeci şi şasea - poartă cu sine o altă icoană, aceea a bogatului căruia i-a rodit ţarina şi care a găsit cu cale că-i bine să bea şi să mănânce şi să se veselească, lărgind jitniţele (Lc.12.16-27).

Hristos Domnul dă pilda nu pentru a huli bogăţia, ci pentru a ne arăta că-i prilej teribil de egoism. Că nu face să vorbim mai mult pântecelui decât sufletului şi lui Dumnezeu atunci când hambarele ne sunt pline.

Anul acesta potrivindu-se sărbătoarea Intrării în Templu a Maicii Domnului în această zi, nu se putea da o mai corectă imagine a antidotului la egoism - egocentrism - indiferentism decât lipsa de egoism a Maicii Domnului, Preacurata şi Prea nevinovata. Aceea ce s-a deşertat de toate pentru a-şi umple hambarul - vistierie a sufletului său de singura avuţie nepieritoare - harul şi lucrarea Duhului Sfânt.

Călătorind cu magii spre Betleem, în Duminica a treia după începerea Postului, adăstăm lângă icoana dregătorului bogat, acela ce-L întreabă pe Hristos: „Învăţătorule bun, ce să fac ca să moştenesc viaţa de veci?” (Lc. 18.18).

Să luăm aminte la răspunsul Domnului şi vom vedea ce uşor este ca, dimpreună cu El să cauţi şi să afli mântuirea.
Copiii început-au să-şi dreagă sufletele pentru colind. Să luăm seama ca văzându-ne să ne afle magi pe cale spre Betleem şi nu iude nemernice, vânzând splendoarea Crăciunului pe un pumn de egoism şi indiferentism, prinşi într-o tembelă cursă de fals comercialism.

(Extras din cartea: Pr. conf. univ. dr. Constantin Necula - Duminici în dar: Predici şi gânduri)

Preot Constantin Necula - Biruiţi indiferenţa şi bârfa

O lectură, un text din Ignazio Silone, care (spune aşa: „Nu pot sta între oameni care spun că aşteaptă viaţa veşnică, a doua venire a lui Hristos în Slavă, o lume nouă...
cu aceeaşi indiferenţă cu care aşteaptă tramvaiul.”

Şi m-am cutremurat. Aţi văzut cum s-au grupat interesele lumii de astăzi în jurul apocalipsei mayaşe şi cum s-a speculat drama de sfârşit a omului modern.

S-a vădit, a câta oară, că lipsa de cunoaştere a Scripturii şi cultivarea fricii prin media, creşterea tensiunii sociale prin informaţii care au cutremurat continente (tzunami, uciderea copiilor din Newtown, cutremure) sau pieţe economice (aici o să avem un an cumplit) au luat locul bârfologiei de altă dată, complexând sufletele noastre cu false umilinţe, rupte cu totul de smerenia Crucii Mântuitorului Hristos.
La fel şi în vieţile noastre, nenorocite linii paralele la lumea ce o trăim, nu pare că mai slujim rosturilor adânci pe care le declarăm: „căutarea şi aflarea lui Iisus Hristos Cel răstignit.” Ne-am virusat de boala declaraţiilor, a cuvintelor aruncate unii către alţii - ricoşate parcă din mantinela de venin a lumii, de boala deşertăciunilor de context.

Aşa va fi mereu câtă vreme voim să ne punem pe noi în valoare, ca adevăr şi ştiinţă, ca unice surse de corectitudine şi puritate. În aceeaşi vreme e limpede că nu ne suntem indiferenţi unii altora. Cunoaştem o groază de amănunte de bârfă, însumăm în minţile noastre amănunte ale unor posibile scenarii, lăsăm sufletul nostru să rânjească satisfăcut la drama câte unuia dintre noi mai încercat, atins mai vizibil decât noi de vreo corupere spirituală.

Dacă vrem să ne revenim, ca unitate de mărturie şi acţiune, trebuie să schimbăm ceva la modul serios. Să ne luăm în serios apartenenţa la Ortodoxie, nu doar să o afişăm, să ne abţinem la concluzii asupra vieţii câte unuia din noi construite din fragmente ale „trasului cu urechea” la colţul bârfelor ce ne-au înlocuit rugăciunea, să refuzăm să predicăm prost şi nepregătit, să ne cultivăm viaţa întreagă ca una închinată Duhului Sfânt. Să refuzăm să ne ascundem micile noastre frustrări şi neîmpliniri personale în spatele câte unei „prigoane” false, adeseori creată de noi înşine prin atitudini caudate şi rupte de vocaţia Evangheliei.

Că nu va fi uşor, asta o ştim prea bine. Mântuitorul, ştiind greutatea zilei, ne spune: „Fără de Mine nu puteţi face nimic” (Ioan 15.5). El ştie că nu ne-a oferit o soluţie de mântuire, ci un complex de har, iertare, făptuire şi împreună-lucrare, un mod de viaţă. Este limpede că ştiinţei creştine de viaţă i se potriveşte deplin cuvântul lui Albert Einstein: „Scara ştiinţei este ca aceea a lui Iacov: sfârşeşte la picioarele lui Dumnezeu”. Aşa putem verifica şi starea noastră. Cât timp ea ne ţine la picioarele Mântuitorului şi cât timp şedem departe, urmărind cu indiferenţă spectacolul lumii ori cultivându-ne prietenii bazate pe bârfe şi aroganţe intelectuale.

Scriu rândurile acestea înainte ca atmosfera Crăciunului să ne umple viaţa. Sigur că nu sunt cuvinte moi, îndulcite de dorinţa de a menţine o pace fondată pe fondantele din bradul sărbătorii. Sunt convins că începutul anului are nevoie de împrospătarea aerului duhovnicesc din plămânii lucrării noastre. Să ţinem unii de alţii ca să nu pierim pe cale. Toată minciuna care ne cotrobăieşte inimile se va cuceri de adevăr, dacă inimile noastre vor face mai des exerciţiul iubirii şi al cunoaşterii duhov-niceşti. Să refuzăm să aruncăm spre celălalt micimile noastre de suflet, să cerem lui Hristos să mângâie iarăşi inimile noastre cu puterea rugăciunii lipsite de indiferenţă şi slăbită de rostirea bârfelor.

Să nu mai pierdem cuvinte de dragul vorbelor, să nu ne pierdem mărturia de dragul vorbăriei fără fond. De la mic la foarte mic, nici unul din noi nefiind măcar mare! Putem admite, nu, că viaţa noastră se desfăşoară pe un peron al aşteptărilor. Ne e
greu destul, fiecăruia din noi, că nu le facem bine, că ne ocoleşte fericirea, că ne străbate boala ori moartea celor dragi. Ne e de ajuns durerea pierderii credinţei şi a sensurilor pe care aceasta le dădea generaţiei, familiei ori nouă personal.

Să fim atenţi la strigătul mut de durere a celui de lângă noi şi la muţenia propriei suferinţe. Mereu dispuşi să fim ai Mântuitorului cu adevărat! Altfel spus, să nu fim prinşi de indiferenţa şi bârfa celui ce aşteaptă un tramvai...

(Extras din cartea: Pr. conf. univ. dr. Constantin Necula - Duminici în dar: Predici şi gânduri)

Pr. Ioniţă Apostolache - Patristica - „Trupul nostru s-a făcut haina Ta”

23 dec, 2019

Una dintre cele mai emblematice figuri ale teologiei siriene din perioada primelor patru veacuri creştine a fost cu siguranţă Sfântul Efrem Sirul. În opera sa găsim o veritabilă sinteză a creştinismului siro-aramaic de origine iudeo-creştină, un adevărat „creuzet al interferenţelor culturale şi religioase”. Acest fapt se datorează în mare parte modului său original de teologhisire, centrat în totalitate pe limba siriacă, dialectic legată de limba aramaică. Personalitatea sa a fost definitorie în promovarea ideilor teologice desprinse din operele părinţilor. Alcătuirile sale în versuri l-au consacrat, pe bună dreptate, „cel mai mare poet al epocii patristice şi, probabil, unicul teolog poet de talia lui Dante”. El laudă în Imnele sale în mod magistral marele praznic al Naşterii Domnului.

Într-o epocă de dominaţie a teologiei de limbă latină şi greacă, Poetul din Nissibis reuşeşte să menţină vie tradiţia semitică a creştinismului oriental. El îşi centrează în mare parte hristologia sa pe învăţătura sinodală a Bisericii, fiind una „puternic îndatorată” influenţelor teologice niceene. Acest lucru l-a demonstrat de nenumărate ori în operele sale, arătându-se un vajnic combatant al ereziei ariene, precum şi al rătăcirilor lui Mani, Marcion sau Bardesanes.

În teologia hristologică, Sfântul Efrem foloseşte pentru construcţia alcătuirilor sale numeroase metode şi reguli, multe dintre ele cu corespondenţă în literatura rabinică. Pe de altă parte, linia gândirii sale nu poate fi dezlipită nici de influenţele greceşti, la care nu de puţine ori face trimitere. „Aceste trei tradiţii

culturale foarte diferite, cea antică mesopotamiană, ebraică şi greacă, îşi găsesc în Efrem punctul de convergenţă ce nu are corespondent la nici un alt scriitor creştin timpuriu. Încă o dată Efrem poate fi privit ca oferind o punte între Răsărit şi Apus, între Asia şi Europa” (S. Brock, Ochiul luminos, pp. 45-46).

Teologia întrupării sau „îmbrăcarea cu trup”

Unul dintre capitolele inedite ale gândirii efremiene stă strâns legat de teologia îmbrăcării cu trup a Cuvântului lui Dumnezeu. Ideile Sfântului părinte le găsim aşezate în imnurile sale, fiind foarte bine structurate în câteva direcţii precise prezentate prin intermediul imaginilor şi simbolurilor, după cum urmează: „veşmântul strălucitor” al primilor oameni de dinainte de cădere; pierderea acestei haine (dezbrăcarea) prin căderea în păcat; redobândirea harului odată cu „reîmbrăcarea” trupului în Hristos; harul reîmbrăcării cu Hristos în Taina Sfântului Botez.

Oferim în câteva rânduri o perspectivă de ansamblu asupra acestor etape, analizându-le pe rând.

„Hainele de slavă şi lumină”

Aşezaţi în bunătăţile paradisului după creaţie, protopărinţii Adam şi Eva au fost îmbrăcaţi de Dumnezeu cu „haine de slavă şi lumină”. Trăiau o stare permanentă de bine, lipsită de sentimentul ruşinii, asemenea copiilor nou-născuţi: „Adam şi femeia lui erau amândoi goi şi nu se ruşinau” (Facere 2, 25). Goliciunea era acoperită atunci de veşmântul dumnezeiesc al slavei.

Pornind de la această idee, profesorul englez Sebastian Brock înţelege simbolismul lui lbeš pagrā ca „haină a îngerilor şi a dreptăţii, haină împărătească şi veşmânt pentru nunta eshatologică” (Sebastian P. Brock, Clothing metaphors…, p. 13).

După o veche tradiţie iudaică, preluată mai târziu în creştinismul sirian şi ocazional în câteva texte greceşti, acest „veşmânt de slavă” cu care erau îmbrăcaţi protopărinţii a fost pierdut la căderea în păcat. Pornind de aici, scriitori sirieni din primele veacuri au creionat întreaga iconomie a mântuirii, ajungând să rezume în mod implicit scopul ultim al Întrupării Mântuitorului Hristos: reîmbrăcarea neamului omenesc în „haina de slavă”.

Pierderea veşmântului

Căderea în păcat a atras după sine dezbrăcarea protopărinţilor de haina cea strălucitoare. Consecinţele acestei alunecări au fost resimţite în istoria întregului neam omenesc.

După Sfântul Efrem, „toate aceste schimbări au fost făcute de Cel Milostiv, dezbrăcându-ne (de slavă) şi apoi îmbrăcându-ne (cu trup), pentru a găsi o altă cale prin care să-l îmbrace pe Adam în slava de care mai înainte fusese dezbrăcat. El (Mântuitorul Hristos, Adam cel Nou) a fost înveşmântat în hainele de pânză, închipuind frunzele în care s-a îmbrăcat Adam. A îmbrăcat veşmânt în locul hainelor de piele purtate de Adam, a fost botezat pentru păcatul lui Adam, a fost îmbălsămat pentru moartea lui Adam, l-a ridicat pe acesta în harul din care căzuse. Binecuvântat fie Cel ce a coborât pentru a-l înălţa pe Adam la ceruri”. Dezbrăcat de slava dumnezeiască, Adam îşi ascunde ruşinat goliciunea trupului, acoperindu-se cu „frunzele de smochin”:
„La marginea lui am văzut în locuri diferite crescând smochinii,/
din care s-au făcut cununile ce-au împodobit odinioară/
frunţile celei dintâi perechi vinovate,/
frunzele lor au roşit pentru cel ce se dezbrăcase,/
căci erau trebuincioase celor ce-şi pierduseră veşmintele;/
deşi îl acopereau pe Adam, îl făceau să roşească de ruşine şi căinţă,/
căci într-un loc de asemenea strălucire, omul se umple de ruşine” *(Sfântul Efrem Sirul, Imnele Raiului, Sibiu, 2010, p. 33).*

Întruparea sau redobândirea veşmântului

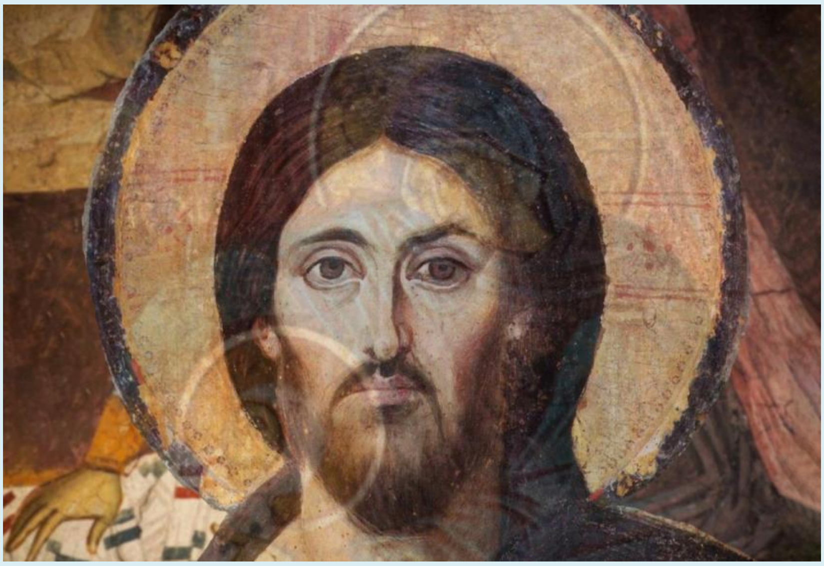
Redobândirea harului odată cu „reîmbrăcarea” trupului în Hristos, cel mai bine reflectată în raportul hristologic dintre Adam cel vechi şi Adam cel Nou, ar putea fi rezumată foarte bine în viziunea efremiană despre „îmbrăcarea în Adam”.

Iată ce spune Sfântul Efrem în acest sens:
„I-am văzut pe profeţi şi pe drepţi,/
Spune diavolul către prietenii săi./
În ciuda forţei faptelor lor,/
Mirosul meu imprimă între oameni:/
ca un aluat ce creşte în lume./
Iisus a îmbrăcat corpul lui Adam./
El va opri această creştere:/
mirosul nostru nu este în El./
El este Dumnezeu şi om,/
Dumnezeire legată de omenitate” *(Saint Ephrem, Les Chants de Nisibie 35, 8).*

Întruparea Fiului lui Dumnezeu în ipostasul omenesc capătă o dimensiune cosmică, concretizân-du-se în eliberarea întregii lumi de sub „fermentarea aluatului diavolesc”. Tot în acest context, raportul „Adam cel vechi” - „Adam cel nou” este prelungit de Sfântul Efrem în contrastul dintre „Eva cea veche” şi „Eva cea nouă”, descoperită în persoana Sfintei Fecioare Maria. Redobândirea „veşmântului de slavă” capătă aici o profundă dimensiune cosmologico-mistică:
„În fecioria ei Eva s-a îmbrăcat în frunze de ruşine,/
dar Maica Ta, Doamne, întru fecioria ei/
a îmbrăcat veşmânt de slavă/
care-i cuprinde pe toţi oamenii,/
atunci când i-a dat/
Celui ce-i acoperă toate/
un trup în chip de mică haină” *(Imnele Naşterii şi Arătării Domnului, Sibiu, 2012).*

În concluzie, prin termenul siriac de haină/îmbrăcăminte, părinţii sirieni subliniază faptul că trupul nostru a devenit prin Întruparea Mântuitorului Hristos îmbrăcăminte dumnezeiască, acoperit şi încălzit de lumina harică a Sfântului Duh, ca într-o robă. De aceea Sfântul Efrem laudă în Imnele sale marele praznic al Naşterii Domnului: „Două lucruri pentru care Te-ai rugat ni s-au împărtăşit prin Naşterea Ta. Tu Te-ai îmbrăcat în trupul nostru văzut; iar noi ne-am îmbrăcat în puterea Ta cea nevăzută. Trupul nostru s-a făcut haina Ta, iar Duhul Tău S-a făcut veşmântul nostru. Binecuvântat fie cel ce a fost împodobit şi ne-a împodobit”.

Pr. conf. dr. Jan Nicolae - Liturgica - Întruparea Mântuitorului în simbolistica Sfântului Efrem Sirul: îmbrăcare a Logosului dumnezeiesc în umanitatea adamică

20 dec, 2020

Imnurile Sfântului Efrem sirul constituie o poezie complexă și densă în simboluri, care ni-L înfăţişează pe Hristos, Domnul simbolurilor, ca Pomul vieţii, situat în centrul Bisericii, văzută ca Paradis nou şi cetate eshatologică a Ierusalimului ceresc, ca Măslin mistic în care este altoit şi înnobilat credinciosul prin Mirungere, ca Haină de slavă în care acesta este îmbrăcat prin Botez şi ca Viţă tainică întru care credinciosul rămâne, prin ospăţul Euharistiei, cu Hristos, Mirele ceresc al Bisericii. În urcuşul său pe scara simbolurilor, omul poate sesiza pe Hristos, în Întruparea Lui cosmică, biblică şi umană în Biserică, numai prin ochiul luminos al credinţei.

Opera imnografică a Sfântului Efrem sirul (306-373) ne descoperă preocuparea sa pentru aprofundarea Cuvântului lui Dumnezeu, asimilat şi interpretat în spiritul metodologiei iudeo-creştine a targum-irilor şi midrash-elor, într-un cadru liturgic şi duhovnicesc specific, marcat de intensitate sacramentală (Botez şi Euharistie) şi fervoare duhovnicească, pentru care Biserica este, în sens protologic şi eshatologic concret, Paradis şi Împărăţie.

Corpusul imnografic efremian cuprinde 47 de imnuri dedicate sărbătorii Naşterii şi Arătării Domnului (Epifanie), mai mult de jumătate autentice, restul apocrife. Aceste lucrări au cunoscut un imens succes, fiind traduse de timpuriu și regăsite doar în secolul al XVIII-lea, iar la noi, transpuse în română și redate teologic de către părintele Ioan Ică jr.

În vremea activităţii cateheto-imnografice a Sfântului Efrem sirul, Naşterea şi Arătarea Domnului constituiau o singură sărbătoare, Epifania (Dénhâ), prăznuită la 6 ianuarie.

De la sfârşitul secolului al IV-lea, Arătarea Domnului a devenit sărbătoarea Botezului Domnului în Iordan şi a botezului catehumenilor, care până atunci se petrecea numai la Paşti.

După generalizarea Crăciunului la 25 decembrie, în Orientul siriac, copiştii manuscriselor liturgice, care conţineau madrashe-le efremiene, au fost tentaţi să le separe în cicluri distincte, imnuri la Naştere (yalda) şi la Epifanie (denha), uneori intervenind creativ, alteori simplist.

Imnurile Sfântului Efrem sirul constituie o poezie complexă, densă în simboluri, dezvoltând o epistemologie simbolic-contemplativă în care există un adevărat primat teologic al simbolurilor şi misterelor scripturistice şi naturale înţelese ca veşmânt purtat de Dumnezeu. În urcuşul său pe scara simbolurilor, omul poate sesiza pe Hristos, Simbolul suprem şi izvoditorul simbolurilor, în Întruparea Lui cosmică, biblică şi umană în Biserică, numai prin ochiul luminos al credinţei. Bogata simbolistică efremiană, debordând în armonice biblice, ni-L înfăţişează pe Hristos, Domnul simbolurilor, ca Pomul vieţii, situat în centrul Bisericii, văzută ca Paradis nou şi cetate eshatologică a Ierusalimului ceresc, ca Măslin mistic în care este altoit şi înnobilat credinciosul prin Mirungere, ca Haină de slavă în care acesta este îmbrăcat prin Botez şi ca Viţă tainică întru care credinciosul rămâne, prin ospăţul Euharistiei şi viaţa nupţială, mistică, cu Hristos, Mirele ceresc al Bisericii.

Întruparea ca reîmbrăcare a lui Adam în veşmântul slavei

Întruparea ca reîmbrăcare a lui Adam în veşmântul slavei este laitmotivul meditaţiei imnografice asupra misterului Naşterii:
„Toate aceste schimbări le-a făcut Cel Milostiv,/
dezbrăcându-Se de slavă şi îmbrăcând un trup;/
căci El a născocit o cale să-l reîmbrace pe Adam/
în slava pe care Adam o dezbrăcase./
Hristos a fost înfăşurat în scutece,/
Ele corespund frunzelor lui Adam,/
Hristos S-a îmbrăcat în haine, în locul pielii lui Adam;/
A fost botezat pentru păcatul lui Adam,/
Trupul Său a fost uns cu miresme pentru moartea lui Adam,/
El S-a înălţat şi l-a înălţat şi pe Adam în slava Sa./
Binecuvântat Cel ce S-a pogorât, S-a îmbrăcat în Adam şi S-a -înălţat!” (Nat. 23, 13).

Întruparea, prezentată ca îmbrăcare a Logosului dumnezeiesc în umanitatea adamică, este prezentată în consecinţele ei soteriologice şi eshatologice: ridicarea umanităţii la starea ei originară dinaintea căderii şi proslăvirea acesteia, prin îmbrăcarea în veşmântul de lumină al slavei lui Dumnezeu.

Într-o singură strofă este redată, în registrul plastic al metaforei favorite, îmbrăcarea-dezbrăcarea unei haine şi în dinamica anabazică-katabazică (sus-jos) a kenozei şi proslăvirii, întreaga măreţie a iconomiei mântuirii în traseul său antropologic, hristologic, sacramental şi eshatologic.

Tema hainei de slavă, în care erau îmbrăcaţi Adam şi Eva, provine din tradiţia iudaică a exegezei targumice a pasajului de la Facere 3, 21 („haine de piele"/ „haine de lumină"), preluată în exegeza paleocreştină, cel mai probabil prin intermediul literaturii apocrife intertestamentare, dezvoltată în legătură cu protopărinţii. Sfântul Efrem pune în valoare această tematică a hainei de slavă, preluând-o în cadrul mai multora dintre Imnele Naşterii în contexte diferite: mai întâi în cel al căderii, când Eva pierde acest veşmânt de lumină, şi apoi în cel soteriologic, când Fecioara Maria, Maica lui Hristos, reîmbracă această haină ca prima fiinţă umană demnă de această restaurare. Această imagine a hainei şi a îmbrăcării este dezvoltată ca teologie a vasului tainic în care Dumnezeu îşi ascunde dumnezeirea, în fond aceeaşi haină de slavă pe care a îmbrăcat-o, în primul rând, Fecioara Maria şi care-i cuprinde virtual pe toţi oamenii:
„În Betleem, regele David s-a îmbrăcat în pânze fine,/
dar Domnul şi Fiul lui David/
şi-a ascuns slava Sa în scutecele Sale./
Şi aceleaşi scutece/
au dat omenirii un veşmânt de slavă" (Nat. 5, 4).

Asemănător cu modul în care sunt puse în relaţie de oglindire reciprocă naşterea eternă a Fiului din Tatăl cu naşterea sa istorică din Fecioara Maria, în cea de-a doua omilie la Crăciun, atribuită Sfântului Ioan Hrisostom, Sfântul Efrem sirul aprofundează complementaritatea acestor taine într-un mod unic în universul patristic, punând pe seama Maicii Domnului o meditaţie în care, tot regimul reciprocităţii, naşterea sa fizică este raportată la naşterea sa baptismală, socotită a fi avut loc anticipat, atunci când Fiul S-a pogorât în pântecele ei.

Paralelismele Întrupare-Botez; Întrupare-Euharistie; Mormânt și pântece

Un alt aspect central al imnografiei siriace, ilustrat din belşug în Imnurile efremiene la Naştere şi Epifanie, este paralelismul dintre Întrupare şi Botez, pe de o parte, şi dintre Întrupare şi Euharistie, pe de altă parte. Şălăşluirea sau pogorârea lui Hristos în pântecele Mariei este raportată expresiv la pogorârea Sa în pântecele Iordanului şi, apoi, în pântecele iadului, acestea îmbrăcându-se cu lumina

prezenţei sale şi devenind, astfel, locuri sacramentale: pântecele Fecioarei este sursa, cristelniţa propriului său botez, pântecele Iordanului devine izvorul botezului creştin, iar pântecele iadului, izvor al Leacului vieţii (Euharistia).

În secolul al IV-lea, în tradiţia orientală creştină, palestiniană şi siriacă, Botezul Domnului în Iordan a fost considerat ca „un principiu (început) al Evangheliei" (Sfântul Chiril al Ierusalimului), o deschidere universală a Botezului şi a unei simţiri nemijlocite a lui Dumnezeu.

Sfântul Efrem dezvoltă o viziune globală a Întrupării, anticipând efectele sacramentale, baptismale şi euharistice ale Întrupării:
„Râul în care Hristos S-a botezat/
L-a zămislit din nou în chip simbolic;/
pântecul umed al apei/
L-a zămislit întru curăţie/
L-a ţinut în înfrânare,/
L-a făcut să se urce întru slavă./
În pântecele curat al râului/ t
rebuie s-o cunoşti pe Maria, fiica omenirii,/
care a zămislit necunoscând bărbat,/
care a dat naştere fără vreo legătură trupească/
care L-a cunoscut prin dar/
pe Domnul acelui dar/
Asemenea soarelui în râu,
Cel strălucitor în mormânt/
a strălucit pe vârful muntelui/
Şi a strălucit şi în pântece;/
El a scânteiat când a ieşit din râu,/
Şi a luminat la înălţimea Sa./
Strălucirea cu care Moise s-a îmbrăcat/
l-a învăluit din afară/ pe când râul în care Hristos a fost botezat/
a fost îmbrăcat în lumină dinăuntru;/
tot aşa şi trupul Mariei, în care sălăşluieşte El,/
Strălucea dinăuntru" (Eccl. 36, 3-6).

Întruparea are deja o dimensiune explicit baptismală prin îmbrăcarea Fecioarei Maria în veşmântul de slavă, primit prin naşterea ei baptismală, pe care o sugerează imnograful, pricinuită de prezenţa lui Hristos în pântecele ei. În acelaşi timp, Botezul are în tradiţia siriacă o puternică şi proeminentă dimensiune pnevmatologică, darul propriu Botezului fiind socotit a fi Duhul Sfânt: „Trupul nostru era îmbrăcămintea Ta, Duhul Tău era veşmântul nostru" (Nat. 22, 39). Tema veşmântului de slavă leagă Botezul de Întrupare, de sensurile baptismale şi duhovniceşti ale acesteia:

„O, copii ai cristelniţei,/
prunci care fără pată v-aţi îmbrăcat în Foc şi în Duh,/
purtaţi veşmântul slăvit/
pe care l-aţi îmbrăcat din apă/
Oricine se îmbracă în veşmântul de slavă/
Din apă şi din Duh/
Va nimici cu arderea lui/
Creşterea spinoasă a păcatelor sale” (Epiph. 4, 19-20).

Haina lui Adam este succesiv o haină paradisiacă (protologică), haină baptismală şi haină eshatologică (Mt. 22, 1-14):
„În Botez Adam a găsit/
slava pe care o avusese printre pomii Raiului;/
a coborât şi a luat-o din apă,/
s-a îmbrăcat cu ea, s-a ridicat şi a fost cinstit întru ea” (Epih 12, 1).

În acelaşi sens de totalitate a iconomiei mântuirii, în Imnurile Naşterii este evocată anticipat Pogorârea la iad a lui Hristos numit „Leacul vieţii” (sam hayyé), expresie favorită a Sfântului Efrem pentru Euharistie, asemănătoare expresiei Sfântului Ignatie Teoforul, „medicamentul/ leacul nemuririi” (Către Efeseni 20, 3):
„Să se veselească astăzi Eva în iad,/
căci Fiul fiicei ei/
A pogorât ca leac al Vieţii,/
s-o învie pe maica maicii Sale” (Nat. 13, 2).

O altă imagine favorită pentru Euharistie este cea de „Cărbune de foc”, provenind din viziunea lui Isaia din templu (Is. 6, 6), ea fiind folosită uneori şi pentru Întrupare în tradiţia siriacă: „Cărbunele de foc, care a venit să ardă spinii şi pălămida (Fc 3, 18), s-a sălăşluit într-un pântece, curăţind şi sfinţind acel loc de chinuri şi blesteme (Fc 3, 16)” (Memra despre Domnul nostru 48; Nat. 6, 13).

Aceeaşi imagine de sorginte euharistică este reluată în contextul Aducerii lui Hristos la Templu, sărutarea Pruncului provocând proorociţei Ana mărturia divino-umanităţii sub forma unui cântec de leagăn (nusrata): „L-a îmbrăţişat Ana (Lc. 2, 36) apăsându-şi gura ei de buzele Lui şi Duhul s-a pogorât pe buzele ei, ca şi la Isaia, a cărui gură a tăcut până ce I-a deschis-o cărbunele care a fost atins de buzele sale“ (Is. 6, 6).

Paralelismul între Întrupare şi Euharistie este redat de multe ori prin metafora perlei sau a mărgăritarului, despre care se credea că se formează în adâncul mării, atunci când fulgerul de lumină întâlneşte scoica, mărgăritarul („carnea din apă”) formându-se înlăuntrul scoicii. Simbolul mărgăritarului ilustrează, în

Imnografia efremiană, Împărăţia (Mt 13, 45), Adevărul, Credinţa, Biserica, Fecioara Maria, Fecioria, dar mai ales taina epiclectică a Întrupării fizice în pântecele Fecioarei şi a celei euharistice în Biserică.

Imnurile despre Mărgăritarul euharistic au o desăvârşită coerenţă simbolică, fiind adevărate bijuterii ale literaturii patristice, imnograful posedând perfect tehnica „mărgelelor de sticlă”, a polivalenţei simbolurilor, acelaşi termen fiind folosit pentru a-i desemna pe apostoli, pe cei trimişi, pe căutătorii de perle (scufundătorii după mărgăritare) şi pe neofiţi, care, după scufundarea baptismală, primeau Mărgăritarul.

Locul central în acest festival tipologic şi cascadă de simboluri, care leagă Întruparea de Euharistie într-o tapiserie fină, îl deţine de departe Fecioara Maria, alături de Sfântul Duh (ruha d-qudsha), care, fapt semnificativ, în limba siriacă este de gen feminin:
„Iată, Foc şi Duh sunt în pântecul celei care Te-a ţinut;/
Iată, Foc şi Duh sunt în râul în care ai fost botezat./
Foc şi Duh sunt în cristelniţa noastră,/
În Pâine şi în Potir sunt Focul şi Duhul Sfânt” (Fid. 10, 17).

În tradiţia liturgică siriacă, Buna Vestire (Subbara) nu era sărbătorită în duminica dinaintea Naşterii, ca în prezent, ci pe 10 Nisan (aprilie), fixându-se acest soroc pornind de la data presupusă a Bunei Vestiri primite de Zaharia în Templu, adică 10 Tishri.

Comentariile Sfântului Efrem fac deseori apropieri structurale între Fecioara Maria şi Euharistie, prin figura Mielului care, la 10 Nisan, a intrat în pântecele Fecioarei Maria, Mieluşeaua. Tema euharistică a mielului pascal se metamorfozează într-una duhovnicească, sălăşluirea lui Dumnezeu în cel care se cuminecă şi încetarea sterilităţii gândirii, prin înduhovnicirea minţii şi bucuria doxologiei.

Sebastian Brock a subliniat preferinţa Sfântului Efrem pentru schemele simetrice, pentru complementaritate şi echilibru în evocarea figurilor primului Adam şi celui de-al Doilea Adam, în derularea imaginilor nupţiale ale lui Israel, Bisericii şi Fecioarei Maria. Cea mai preţioasă calitate a acestei imnografii este aceea a proeminenţei simbolului care realizează un subtil echilibru în registrul temporal între nivelurile protologic (primordial), istoric şi eshatologic. Imaginea Fecioarei ca Mireasă reia prezentarea ei ca figură paradigmatică, ideală de relaţie a omului cu Dumnezeu, cămara de nuntă fiind propriul ei trup.

Asemenea Sfântului Ioan Hrisostom, Sfântul Efrem numeşte Naşterea „căpetenia sărbătorilor” (rab haylâ) (Nat. 21, 2) şi „întâiul născut între toate praznicele” (Nat. 22, 1).

Sărbătoarea Naşterii este o sărbătoare a credinţei, un prilej de bucurie şi jubilaţie a bisericilor, căci fericirea celor care cred este mai mare decât a celor care au fost martori prin vedere.

Pr. lect. dr. Adrian Cristian Maziliţa - O tradiţie creştină de secole, în pragul Naşterii Domnului

Odată cu politica filocreștină și de susținere a Bisericii, inițiată la începutul secolului al 4-lea de către Sfântul împărat Constantin cel mare (306-337), preoții au putut să dezvolte lucrarea misionară. Astfel, a apărut și rânduiala de a merge cu icoana Nașterii Domnului.

Tradiția Bisericii fixează această practică veche și bună rânduială chiar înainte de secolul al 5-lea, când Roman Melodul a compus condacul și imnurile sărbătorii Nașterii Domnului.

Catavasiile Naşterii Domnului sunt o prelucrare a Omiliei rostite de Sfântul Grigorie Teologul în noaptea de Crăciun a anului 380: „Hristos Se naşte, slăviţi-L, Hristos din ceruri, întâmpinaţi-L, Hristos pe pământ, înălţaţi-vă, Cântaţi Domnului tot pământul, Şi cu bucurie popoare, lăudaţi-L, Căci s-a prea slăvit!”

De asemenea, diaconul Paul de Allep scrie la jumătatea secolului al 17-lea că în țara noastră exista un astfel de obicei sfânt.

Această venire sau vizită la casele oamenilor a fost privită întotdeauna ca o soluție misionară și pastorală a preoților Bisericii de a le aminti creștinilor apropierea unei mari sărbători. În vremurile de altădată, credincioșii nu aveau posibilitatea achiziționării unui calendar în casele lor, așa cum avem noi astăzi.

Preotul, împreună cu cântărețul lui, cântă troparul specific sărbătorii. Cum bine știm, până în anul 379, Biserica prăznuia împreună sărbătoarea Nașterii Domnului și Botezul sau Epifania la 6 ianuarie. După cum avem toate rânduielile tipiconale bisericești provenite din mediul monastic, tot așa și rânduiala mergerii cu icoana în Ajunul praznicului Nașterii Domnului în fiecare chilie provine din practica mănăstirească. De asemenea, și în ajunul Botezului Domnului, când are loc rânduiala Aghesmei mari, chiliile monahilor sunt binecuvântate cu apă sfințită, tocmai pentru ca Praznicul Împărătesc să fie întâmpinat în deplină curăție nu numai a ființei umane, ci și a spațiului în care viețuim.

Este foarte important să amintim că ideea principală a acestei veniri a preotului înspre casele oamenilor cu icoana este vestirea apropierii evenimentului sfânt al Nașterii Fiului lui Dumnezeu și propovăduirea lui Iisus Hristos drept Fiul Unic al Tatălui Ceresc, înomenit pentru mântuirea noastră. Făcându-se înaintea zilei de sărbătoare, această rânduială bisericească are un dublu aspect: de informare a creștinilor cu privire la apropiata sărbătoare și de binecuvântare a lor și a locuințelor lor de către preot prin aducerea icoanei Nașterii Domnului. Vestind Nașterea cea minunată a Domnului, preotul îi închipuie pe îngerii și păstorii prezenți la peștera Betleemului.

Icoana este mărturia concretă a lucrării de sfințire a întregii creații, gândită din veșnicie de Tatăl, lucrată de Fiul și desăvârșită de Sfântul Duh. Prin venirea sa în casele credincioșilor, preotul propovă-duiește învățătura că sfințenia lui Dumnezeu se împărtășește întregii creații. El cheamă și din afara amvonului - locul prin excelență al predicii - pe credincioși la comuniunea cu Dumnezeu, Cel care sfințește toate. Această rânduială îi așază pe creștini în timpul liturgic, în timpul Bisericii, care diferă de cel al lumii. Nu în ultimul rând, este important să amintim un detaliu vestimentar și liturgic - preotul își ia epitrahilul, acest veșmânt însemnând „jugul” lui Hristos, semnul slujirii preoțești și al misiunii. Nu este un simplu accesoriu vestimentar, căci atunci când îmbracă epitrahilul, preotul îl binecuvântează și sărută crucea așezată în partea de sus a lui, rostind cuvintele: „Binecuvântat este Dumnezeu, Cel ce varsă harul Său peste preoţii Săi, ca mirul pe cap, ce se pogoară pe barbă, pe barba lui Aaron, ce se pogoară pe marginea veşmintelor lui”.

Ne punem, în mod firesc, următoarea întrebare: de ce oare mai este nevoie astăzi de venirea părintelui într-o lume informată și, în același timp, grăbită și agitată? Biserica noastră a păstrat și actualizat toate practicile bune și folositoare, chiar dacă motivul întemeierii lor nu se mai regăsește astăzi sub strict același aspect pastoral și misionar. Preotul este un vestitor al venirii lui Hristos, rolul sosirii sale în casele credincioșilor fiind nu atât unul informativ, ci formativ, de con-

știentizare a tainei care se apropie și la care toți credincioșii sunt chemați să participe.

De asemenea, considerăm că venirea preotului în casele enoriașilor este o altă oportunitate de a se cunoaște mai bine cu credincioșii săi, mai ales cu cei care, din diferite motive nu pot sau nu vor să vină la biserică, de a întări comuniunea personală cu aceștia și, nu în ultimul rând, de a face milostenie, acolo unde este necesar. Bucuria prezenței și a binecuvântării părintelui este întărită de darurile pe care credincioșii milostivi le fac, fiecare după puterea dărniciei lor, pentru locașul unde ei își pleacă genunchii.

Venirea preotului simbolizează, în chip tainic, prezența Domnului nostru Iisus Hristos: „Pe cel ce Mă va mărturisi pe Mine în fața oamenilor, îl voi mărturisi și Eu în fața Tatălui Meu care este în ceruri… Cel ce vă primește pe voi pe Mine Mă primește; și cel ce Mă primește pe Mine Îl primește pe Cel ce M-a trimis pe Mine. Cel ce primește profet în nume de profet, răsplată de profet va primi; și cel ce primește pe un drept în nume de drept, răsplata dreptului va primi” (Matei 10, 32 și 40-42).

Pr. conf. dr. Jan Nicolae - Theologica - „Naşterea lui Dumnezeu înnoieşte firile”

Sărbătoarea Naşterii Domnului este una inaugurală, o sărbătoare a începutului sau a reînceputului, desemnând deopotrivă venirea, manifestarea şi prezenţa Răsăritului de Sus, care plineşte aşteptarea Scripturilor, dar şi un timp major al ciclului liturgic şi cosmic. În mai toate alcătuirile omiletice, Crăciunul este prezentat cu elemente moştenite de la sărbătoarea-mamă a Epifaniei, devenind imediat el însuşi misterul de temelie sau „fundamentul tuturor celorlalte sărbători“, „împărăteasa sărbătorilor“, „marea sărbătoare“, „cea mai vârstnică dintre sărbători“, formând, împreună cu Paştile şi Cincizecimea, o triadă nou-testamentară, anti-tipul triadei vechi-testamentare a sărbătorilor Corturilor, Azimelor şi Săptămânilor.

Celebrarea liturgică a Crăciunului reprezintă o sărbătoare apologetică a întrupării credinţei ortodoxe, iar acest lucru este ilustrat din plin în omiliile Părinţilor, atât în cele cu caracter oratoric, cât şi în cele imnografice. Ele constituie un oratoriu polemic al ortodoxiei ecumenice sinodale împotriva răstălmăcirilor petrecute în planul hristologiei. De la Efrem Sirul şi până la Ioan Damaschin, omiletica patristică a Naşterii Domnului se constituie ca un recurs la ortodoxia credinţei, conţinând un filon amplu de polemică hristologică, avându-i în vedere pe iudei, pe păgâni şi pe ereticii de toate nuanţele.

Dacă Efrem Sirul combătea în madrashe-le sale gnosticismul şi arianismul, Severian de Gabala, un niceean convins, contemporan al lui Ioan Hrisostom, dădea o listă detaliată a tuturor celor incriminaţi, de la grupurile importante de arieni,

macedoneni, anomei, marcioniţi, sabelieni, manihei, montanişti şi până la grupurile mărunte de apolinarişti şi novaţieni. În acest context, nu este lipsit de importanţă să reamintim faptul că întregul scandal ecumenic al nestorianismului a fost declanşat de o predică de Crăciun, susţinută de către patriarhul Nestorie la Constantinopol, în anul 428, şi că răspunsul dogmatic al Bisericii, concentrat în celebrul Thomus dogmatic ad Flavianum, alcătuit de către Papa Leon cel mare, conţine fragmente din patru predici de Crăciun (Sermo XXI-XXIV), rostite de către acesta între anii 441 şi 444.

Mai devreme, dezbaterile finalizate cu dogmatizarea theotokiei Fecioarei Maria fuseseră şi ele amorsate de către o dispută omiletică la Constantinopol între Proclu şi Nestorie în 25 martie 431.

O seamă de predici de Crăciun, cum ar fi cea susţinută de Pavel de Emessa, în 25 decembrie 431, în faţa lui Chiril al Alexandriei, ilustrează momentul dogmatic de la Efes, demonstrând încă o dată că teotokologia este un moment al hristologiei.

Crăciunul s-a şi impus ca sărbătoare specială a Întrupării în zona Egiptului şi a Palestinei după Sinodul Ecumenic de la Efes. De asemenea, predicile lui Petru Hrisologul sunt un tezaur inestimabil pentru hristologia perioadei dintre Efes şi Calcedon.

În concluzie, omiliile Părinţilor la Crăciun sunt expresia unei jubilaţii universale legate de triumful luminii lui Dumnezeu, care Se descoperă lumii aflate în întunericul necunoştinţei, dar şi în cel al erorii. Triumful anticipat al lui Hristos, Soarele dreptăţii, imaginea apologetică şi mesianică cea mai operantă în lumea veche (Mal. 3, 20), este şi un triumf al creştinismului, al ortodoxiei niceene, efesene şi calcedoniene.

Omiletica patristică a Crăciunului reprezintă o adevărată simfonie exegetică a Vechiului Testament, în care regăsim o amplă armonizare tipologică. Cea mai extinsă exegeză o face, cu siguranţă, Efrem Sirul, care introduce, în canavaua hermeneutică, în preajma ieslei de la Betleem, toate figurile hristologice veterotestamentare: Adam, Abel, Enoh, Melchisedec, Noe, Lot, Moise, Caleb, David, Iosua, Ilie, Zaharia, Ioan Botezătorul. Toate aceste personaje, sărbătorind Naşterea, sunt convocate să-şi dezvăluie menirea lor istorică de simbol, mister sau typos al lui Hristos în care se împlinesc, căci în El se realizează toate tipurile, enigmele şi făgăduinţele vechi.
Unul dintre principiile de realizare a acestor omilii este cel al paralelismului de genul Adam-Hristos, Eva-Maria. Pe lângă grandioasa procesiune a tipurilor hristologice pomenite, există şi o alta, a celor feminine, în rândul cărora un loc central îl ocupă Sara, Rahela, Ana, dar şi Rahab, Tamar şi Rut, care sunt răz-

bunate şi împlinite de către Fecioara Maria prin naşterea sa feciorelnică. Nici un alt părinte al Bisericii nu a reuşit să redea mai bine decât a făcut-o Efrem Sirul o imagine a Mariei înrădăcinată în humusul istoric şi spiritual iudaic al «săracilor lui Iahve» (cf. Fr. Graffin).

„Pâinea Te înfăţişează şi deopotrivă duhul omenesc!"

Dialogul tipologic având în centru figura Mariei are o orientare profetică de ansamblu, vizând deopotrivă planul protologic al creaţiei celei dintâi, cel istoric-mesianic, cel tipic-eclesiologic şi cel eshatologic al creaţiei înnoite. Misterul Întrupării se concentrează în Maria, care este înfăţişată ca o vatră, focar sau punct de convergenţă al istoriei, podul şi scara între creat şi necreat, între Israel şi neamuri, între întunericul părăsirii şi slava înfierii. Atât în madrashe-le lui Efrem, cât şi în kontakia lui Roman Melodul, în Imnul Acatist şi în enkomia lui Proclu, în predicile lui Augustin şi în toată tradiţia omiletică greacă şi latină, Fecioara Maria apare ca maică a unităţii. Şi de această dată mariologia lui Efrem Sirul dă tonul unei totale cuprinderi prin extensia misterului Întrupării de la pântecele Mariei, în care se focalizează Prezenţa, shekinah, până la dimensiunile cosmice, universalizând euharistic pentru întreaga umanitate propria harismă contemplativă, gând sfânt care se regăseşte deplin în omiletica palamită a Întrupării, din secolul al XIV-lea (Omilia 16): «Fi-voi doar eu căreia arătatu-i-ai frumuseţea Ta? Că Pâinea Te înfăţişează şi deopotrivă duhul omenesc! Sălăşluieşte-n Pâine şi-n cei care-o mănâncă! În cele nevăzute şi-n văzutele toate să te vadă Biserica Ta precum cea care Te-a născut!» (Nativ XVI, 4). Fecioara Maria apare ca mistagog al credinţei eclesiale, prin excelenţă, rămânând prezentă tainic până în iconomia sacramentală, care prelungeşte Întruparea (cf. Fr. Graffin).

Omiletica patristică a Întrupării ne dezvăluie o spiritualitate şi o estetică a minunării în faţa misterului Naşterii şi al divino-umanităţii, apropiat dialectic prin armonicele sale într-un şirag de antinomii: văzut-nevăzut, de sus-de jos, ascuns-manifestat, unul-multiplu. Mistica siriană a întâlnirii nupţiale a sufletului cu Dumnezeu, dezvoltată pe linia Efrem Sirul-Macarie Egipteanul, va deveni loc comun pentru părinţii duhovniceşti ai secolelor VII-VIII, iar tema zămislirii şi naşterii spirituale a lui Hristos în inima sau sufletul celui credincios se va răspândi pretutindeni de la Origen până la Augustin şi Fulgenţiu de Ruspe. Fecioara Maria devine astfel prototipul fecundităţii spirituale şi al vieţii contemplative.

Sărbătoarea Crăciunului evocă o întreită naştere

Avem așadar, în primul rând, naşterea din veşnicie a Fiului Unul-Născut din Tatăl; cea de a doua naştere este cea care s-a împlinit prin naşterea din Fecioara

Maria în istorie; iar cea de-a treia este naşterea lui Dumnezeu în mintea şi în inima celor care cred, Îl primesc şi Îl mărturisesc. Această simfonie a Crăciunului rămâne neîmplinită dacă mintea şi inima omului creat după chipul şi asemănarea lui Dumnezeu nu se deschid perspectivei veşniciei inaugurate de întruparea lui Dumnezeu în istorie.

Omiliile Părinţilor la Naşterea Domnului ne descoperă, dincolo de seriile de tipuri hristologice, eclesiologice, sacramentale şi duhovniceşti, o multitudine de simboluri naturale, convocate să participe în jurul ieslei sfinte la celebrarea miracolului Întrupării, încât am putea recompune un adevărat repertoriu omiletic, de pildă la Efrem Sirul, format din elementele, regnurile şi registrele cosmice: focul, soarele, răcoarea, pomul, floarea, viţa de vie, strugurele, marea, izvorul, roua, perla, sudoarea, plămada, sarea; lupul, leul, vulpea, mielul, vulturul, porumbelul, albina; păstorul, pescarul, ţăranul, cuvântul, numărul. În acest adevărat bestiar simbolic ar trebui menţionaţi în primul rând boul şi asinul, simboluri ale Bisericii compuse din Israel şi neamuri, chemate să se hrănească împreună din hrana Logosului. Omilia şi poezia imnografică sunt şi ele rodul unei naşteri feciorelnice a cuvântului doxologic.

O seamă din aceste omilii patristice sunt documente simbolice sau imagologice ale întâlnirii creştinismului cu elenismul sau, mai târziu, cu islamul. Primul gen de interferenţă este ilustrat magistral de paralela dintre Logosul creştin al sărbătorii Naşterii Domnului şi logoii mitologici ai sărbătorilor elenistice pe care-o întâlnim în Cuvintele 38-40 rostite de Grigorie de Nazianz la Constantinopol (380-381). Întâlnirea dintre creştinism şi islam este ilustrată de predica lui Sofronie al Ierusalimului din anul 634, în care Betleemul este ocupat de arabii musulmani, iar creştinii nu mai pot merge în pelerinaj în cetatea Evangheliei. Predica lui Ioan Damaschin la Naşterea Domnului conţine, pe lângă exegeza obişnuită şi dosarul-florilegiu dedicat Întrupării, şi câteva elemente culturale greceşti şi persane, precum profeţia sibilei şi fragmentul din dialogul persan despre diferitele înfăţişări ale lui Hristos (prunc, tânăr, vârstnic), pe care le-au remarcat magii, sau tradiţia iconografică inedită despre icoana lui Hristos realizată de un artist însoţitor de taină al magilor. S-ar putea alcătui un repertoriu cuprinzând cele mai sugestive metafore sau imagini ale Întrupării: „pielea de diamant luată din Fecioara“ (Sfântul Grigorie Palama), Hristos, „medicul smerit al umanităţii” (Fericitul Augustin), „marea îndreptare” (Sfântul Roman Melodul), „leacul cel mare” (Sfântul Grigorie de Nazianz), „Răsărit divino-uman tăinuit” (Sfântul Efrem Sirul).

Scopul tuturor tainelor ascunse în Hristos este rezidirea omului

În secolul al IV-lea a existat tendinţa de a celebra multiplele aspecte ale tainei lui Hristos în sărbători distincte, fără a pierde din vedere globalitatea şi unitatea

acesteia: „O, câte prilejuri de prăznuire sunt în fiecare din tainele lui Hristos, taine al căror scop este unul: desăvârşirea, rezidirea mea la Adam cel dintâi" (Sfântul Grigorie de Nazianz, Cuv. 39). Aprofundările omiletice ale tainei Naşterii au creat serii de cuvinte care au circulat şi au înnobilat cultura pastorală, în general. Taina Naşterii Domnului a fost ea însăşi privită în bogăţia ei narativă şi simbolică într-o serie de mistere subsecvente: zămislirea-chivot, înscrierea (recensământul imperial) - cartea vieţii întru Împărăţie, naşterea-eliberarea de păcat, naşterea feciorelnică-naşterea eternă, Betleem-Rai sau casa pâinii, scutece-lanţuri, prunc-Logos, hrănit cu lapte-Atotţiitor, iesle-hrana Logosului / Euharistie, boul şi asinul-Biserica, steaua-călăuzire spre slavă, magii-pârga neamurilor, darurile de aur, smirnă şi tămâie-divino-umanitatea şi întreita demnitate a lui Hristos, păstorii-doxologie, îngerii-mistagogie, arhanghelii-vestire şi dans, pruncii-martiri.

Întruparea precedă creația așa cum leacul precedă rana

Prima cuprinde în tâlcuirile sale omiletice cele trei paliere: cosmic, istoric şi antropologic, cu raporturile corespunzătoare: Întrupare-creaţie, kenoză-regenerare, îndumnezeire-eshatologie.

Temele globale ale acestei iconomii sunt: trecerea din cer pe pământ, lumina, cosmosul, eliberarea, plinirea timpului. Temele subiacente primului palier de semnificaţii ale Naşterii sunt traseul de la întuneric la lumină, de la înfăşurare la desfăşurare, de la umbră la trup, de la simbol la realitate, constituind axa istoriei mesianice, focarul sacru prin care Dumnezeu Se face istorie, kenoză, rânduială, înnoire, punând capăt alienării umane, regenerând şi fixând temeliile îndumnezeirii omului. Acest trup nou, care îşi face intrarea în lume în ieslea Betleemului, extinzându-se de la pântecul Fecioarei Maria până la dimensiunile universului, este trupul Bisericii, al Hristosului integral (totus Christus).

Tema luminii trimite la posibilitatea experienţei lui Dumnezeu, a slavei care străluceşte din „Cel în care locuieşte corporal-trupeşte toată plinătatea dumnezeirii". Afirmaţia şocantă la prima vedere că Întruparea precedă creaţia apare într-o amplă omilie a lui Severian de Gabala, cu explicitarea „leacul precedă rana". Ea descrie dimensiunea cosmică şi consecinţele universale ale Întrupării, explicitate într-un mod minunat de către Sfântul Maxim mărturisitorul: „Marele Sfat… pe care Logosul Însuşi al lui Dumnezeu după esenţă, care S-a făcut om, l-a vestit, pogorându-Se ca Înger-mesager… arătând în Sine scopul pentru care făpturile şi-au primit în mod limpede început (archê) în vederea fiinţei. Într-adevăr, înainte de veacuri, a fost pre-gândită o uniune între limită şi fără limită, între măsură şi fără-măsură, între capăt şi fără-capăt, între Creator şi făptură, între odihnă şi mişcare". Întruparea constituie o noutate şi o înnoire atât pentru om, cât şi pentru Dumnezeu: „Naşterea este un act în care Dumnezeu este impli-

cat până în măruntaiele Sale, în mod visceral, printr-un fel de dat ontologic” (cf. A. Scrima).

„Astăzi Se naşte din Fecioara Cel ce are în mână toată făptura”

Una din cele mai întâlnite teme omiletice ale Crăciunului este trecerea de la iconomie la teologie, prin punerea în paralel a celor două naşteri ale lui Hristos, cea eternă, din Tatăl fără mamă, şi cea istorică, din mamă fără tată. Analizând imnografia sărbătorii datorate lui Ioan Damaschin, se poate observa această focalizare a misterului Naşterii prin privirea simultană asupra realizării ei terestre şi celeste. Această imnografie a Crăciunului are de fapt certe origini omiletice, cuprinzând seriile clasice de antinomii care răstignesc şi eliberează înţelegerea: „Astăzi Se naşte din Fecioara Cel ce are în mână toată făptura. Cu scutece ca un prunc este înfăşat Cel ce din fire este nepipăit. În iesle este culcat Dumnezeu, Cel ce a întărit cerurile de demult, întru început. La sân cu lapte este hrănit Cel ce a plouat în pustiu mană poporului. Pe magi îi cheamă Mirele Bisericii. Darurile acestora le primeşte Fiul Fecioarei. Închinămu-ne Naşterii tale, Hristoase. Învredniceşte-ne să vedem şi dumnezeiască Arătarea Ta!“ (Idiomelă, glasul al 2-lea, ceasul al nouălea, Mineiul pe decembrie)

„Conform teologiei acestui sinaxar (al sărbătorii Învierii - n.n.), întemeietor al tuturor praznicelor şi sărbătorilor anului bisericesc, Dumnezeu a săvârşit patru Paşti: primul Paşte este aducerea lumii dintru nefiinţă la fiinţă (creaţia); al doilea Paşte săvârşit de Dumnezeu este eliberarea poporului Israel din robia Egiptului, „cu mână tare şi cu braţ înalt”; al treilea Paşte este Întruparea Fiului lui Dumnezeu în istorie; iar ultimul este reprezentat de pogorârea la iad şi de Învierea lui Hristos.

În toate cazurile amintite este vorba de o trecere dintr-o stare în alta, din nefiinţă la fiinţă, din Egipt la libertate, din cer pe pământ şi de pe pământ la cer. Toate faptele amintite sunt fapte existenţiale, ce ţin de lucrarea lui Dumnezeu în istorie şi dau o dimensiune pascală istoriei lumii şi existenţei umane. Lumea este creată să treacă, iar omul este creat să urce de pe pământ la cer, să-şi valorifice în mod pascal existenţa. Ceea ce este însă la fel de fundamental pentru interpretarea acestui text-cheie al teologiei creştine este faptul că se menţionează o co-temporalitate a acestor patru Paşti săvârşiţi de către Dumnezeu. Toate aceste «treceri» (diabasis) se petrec «în această zi» pe care o actualizăm în Sfânta Liturghie’’ (cf. Daniel Benga, Misiunea Bisericii - liturghia după Sfânta Liturghie).

Una dintre teofaniile vechi-testamentare privilegiate în omiletica patristică şi în imnografia Crăciunului este cea a Rugului Aprins, privită în cuprinsul tradiţiei ca prefigurare a Naşterii Domnului, a descoperirii lui Dumnezeu ca Cel care vine, dar şi a sălăşluirii focului Duhului în firea omenească. Noematica mistică a

Întrupării, aşa cum se deduce din analiza noastră asupra tradiției omiletice patristice, este cuprinsă în procesiunea universală către Mesia, dar în cadrul acesteia Îl descoperim pe Hristos ca purtător al Duhului. Această procesiune către Hristos este una în Duh: „Dacă Tora a fost dată de către Iahve drept călăuzire poporului ales aflat pe calea spre făgăduinţele divine, ea îşi atinge scopul în (re)cunoaşterea lui Hristos, Fiul lui Dumnezeu, drept capăt al ei şi, în mod paradoxal, drept moment al reluării ei într-alt registru, cel al Duhului Sfânt, pe care oamenii Îl capătă prin venirea Mântuitorului. Acelaşi lucru se petrece şi cu legea naturală după care se conduseseră neamurile chemate acum, alături de israeliţi, la cea de-a doua etapă a Marii Călătorii spre Împărăţia lui Dumnezeu. Această călătorie, începută cu Întruparea Cuvântului ipostatic al lui Dumnezeu, este de data aceasta o procesiune în Duh - acelaşi Duh în care continuăm să ne împărtăşim de Hristos Nomothetes, Dătătorul şi împlinitorul de lege, şi-L păstrăm sălăşluit în inimile noastre" (cf. Picu Ocoleanu, Hristos Nomothetes. Întruparea Cuvântului sau ţelul Torei ca procesiune).

Biserica ne naște hristoși

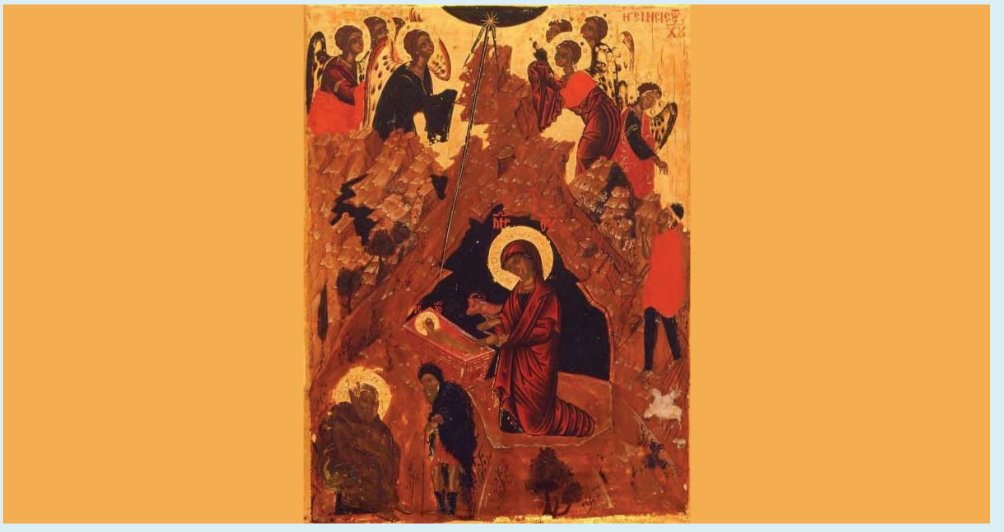
Naşterea Domnului, aşa cum apare ea descrisă în naraţiunile evanghelice lucanică şi mateiană şi teologhisită în prologul ioaneic, pune întreaga lume în mişcare: mulţime de îngeri care însoţesc venirea Cuvântului (Luca 2, 13), magii de la Răsărit, călăuziţi de steaua minunată, odată ajunşi dau o închinare liturgică (Matei 2, 11), păstorii din preajma Betleemului, iniţiaţi de îngeri, adevăraţi mistagogi ai misterului Întrupării, participă cu fervoare la procesiunea Naşterii lui Mesia: „Să mergem dar până la Betleem, să vedem cuvântul acesta ce s-a făcut şi pe care Domnul ni l-a făcut cunoscut" (Luca 2, 15). Această procesiune cosmică de însoţire a Logosului înomenit depăşeşte topografia spaţiului extern, având o dinamică pascală intensivă, liturgică. Sfinţii părinţi sunt mistagogii acestei procesiuni prin invitaţia de a participa, alăturându-ne ei şi prin călăuzirea spre epicentrul ei sacramental, hristologic şi eshatologic, Hristos euharistic de pe masa Altarului Bisericii.

Sărbătoarea Naşterii Capului acestui trup universal al Bisericii este şi sărbătoarea naşterii mădularelor acestui trup. Toţi părinţii sunt solidari în exprimarea omiletică a acestei dimensiuni eclezioIogice a Întrupării Bisericii, fecioară castă şi maică fecundă, după chipul Fecioarei care a născut pe Cel Unul Născut, născând şi Biserica pe fraţii Lui. Procesiunea de la Betleem la Ierusalim, din secolul IV, descrisă de pelerina Egeria, surprinde atmosfera liturgică a sărbătorii Naşterii în această dinamică procesională euharistică.
Sfinţii părinţi ne invită să regăsim minunarea sfântă întru taina Naşterii, asemenea martorilor ei tainici de odinioară, şi bucuria de a fi născuţi din Dumnezeu, într-un timp în care a fi născut, în general, pare a fi un inconvenient, mai ales dacă nu regăsim dorinţa de a ne alătura şi noi procesiunii sfinte a martorilor

lui Dumnezeu: „Spuneam că suntem Trupul lui Hristos. Ce se petrece în Biserică? Tocmai ceea ce s-a petrecut în Fecioara. Înlăuntrul ei s-a împlinit întruparea Cuvântului, înlăuntrul ei s-au unit Dumnezeu şi omul şi S-a născut Hristos, persoana dumnezeiesc-omenească (teandrică). Hristos a ieşit din pântecele Născătoarei de Dumnezeu, Mireasa lui Dumnezeu, Biserica face acelaşi lucru cu noi: ne naşte hristoşi. Această taină a naşterii noastre are loc în pântecele, în măruntaiele Bisericii. Cine se botează intră în colimvitră om şi iese Hristos. Repet: «Câţi în Hristos v-aţi botezat în Hristos v-aţi şi îmbrăcat». «Mă îmbrac» înseamnă că Îl asimilez pe Hristos, devin Hristos. Prin urmare, Biserica noastră este cea care continuă taina naşterii lui Hristos. Prin Naşterea Sa, Hristos a luat asupră-Şi firea omenească. Acum trebuie ca şi eu, în mod personal, intrând în Biserică prin Botez, să mă unesc cu Hristos” (cf. Arhim. Emilianos Simonopetritul, Biserica, Trupul lui Hristos).

Nașterea Domnului nu este o cădere tragică în cosmos, ci începutul împărtășirii noastre de slava Vieții împreună cu întreaga făptură.

Cezar Login - Călătorim spre Betleem alături de Maica Domnului…

Au trecut treizeci şi cinci de zile de post şi rugăciune stăruitoare. Acum călătoria duhovnicească spre sărbătoarea Naşterii Domnului se apropie de ţinta sa. Nevoinţa se intensifică, iar cateheza imnografică ne călăuzeşte paşii tot mai atent pentru a străbate în mod adecvat şi ultima parte a Postului Crăciunului.

După cum praznicul Naşterii Domnului este adesea numit în imnografie „al doilea Paşti”, tot aşa şi perioada cuprinsă între 20-24 decembrie este frecvent numită „Săptămâna mare a Crăciunului”. Mai mult, această perioadă are drept model chiar Săptămâna Sfintelor Pătimiri. Şi este firesc, pentru că între Întruparea Domnului şi Învierea Sa, care este punctul culminant al iconomiei mântuirii, există o legătură indisolubilă.

Începând cu data de 20 decembrie, la slujba Pavecerniţei apar canoane de rugăciune speciale, alcătuite după modelul canoanelor cântate la Deniile Săptămânii Mari. „Titlurile” (acrostihurile) acestor canoane fac referire la Săptămâna mare şi sunt preluate nemodificat din cadrul slujbei Deniilor. Aceste „titluri” ne călăuzesc paşii.

În data de 20 decembrie există două canoane, corespunzătoare primelor două zile (luni şi marţi) ale Săptămânii mari: primul canon are acrostihul „În cea de a doua [zi din săptămână, adică luni, cânt]”, iar al doilea este intitulat „Iar a treia [zi]”, adică marţi, îmi continui cântarea. Adresarea este directă şi ne vizează pe fi ecare dintre noi.

Următorul canon ne trimite cu gândul la Sfânta și marea Miercuri, model pentru următoarea zi a înainteprăznuirii (21 decembrie): „În a patra [zi a săptămânii, adică miercuri] cânt”.

Slujba din 22 decembrie este modelată după exemplul Sfi ntei şi marii Joi, canonul fiind intitulat „În a cincea mare zi [joi] cântare aduc”.

Data de 23 decembrie îi corespunde Sfintei şi marii Vineri, fiind descrisă de canon ca ziua „Înainte de sâmbătă”.

În sfârşit, Ajunul Crăciunului (24 decembrie) apare ca o repetare a Sâmbetei mari, canonul fiind intitulat „Şi astăzi laud Sâmbăta cea mare”. În fapt, slujbele din Ajunul Crăciunului seamănă foarte mult şi cu cele din Sfânta şi marea Vineri (se cântă „Ceasurile mari” sau „Împărăteşti”) şi cu cele din Sfânta şi marea Sâmbătă (este slujită după-amiaza Liturghia Sfântului Vasile cel mare unită cu Vecernia - Privegherea Crăciunului, iar seara târziu Pavecerniţa mare, Litia şi Utrenia).

Particularităţile tipiconale sunt dublate şi susţinute de imnografi e şi conţinutului său teologic. Aceste zile ne sunt prezentate ca un pelerinaj… o călătorie a Maicii Domnului spre cetatea Betleemului, avându-L în pântece pe Pruncul dumnezeiesc: reprezintă o actualizare dramatică a călătoriei care îşi găseşte fi nalitatea în momentul Naşterii Domnului. Însă nu este vorba doar de o călătorie a Maicii Domnului, ci şi noi toţi suntem chemaţi să parcurgem duhovniceşte acest drum, un veritabil pelerinaj al întregii Biserici spre Betleem.

Invitaţia ne este adresată explicit: ***„Mai înainte să prăznuim popoare Naşterea lui Hristos şi, ridicându-ne mintea spre Betleem, să ne suim cu gândul şi să vedem cu simţirile cele sufleteşti pe Fecioara mergând să nască în peşteră pe Domnul tuturor şi Dumnezeul nostru; Iosif văzând mărirea minunilor Lui, i s-a părut că vede om, ca un Prunc cu scutece înfăşat; dar L-a cunoscut din lucruri a fi Dumnezeu adevărat, Cel ce dă sufletelor noastre mare milă” (20 XII).*** Aşadar, o chemare urmată şi de motivaţia sa.

În fiecare din aceste zile ne este reamintită călătoria Maicii Domnului, pentru ca nici noi să nu uităm scopul itinerarului nostru duhovnicesc: ***„Fecioara astăzi pe Cuvântul cel mai înainte de veci merge să-L nască în peşteră negrăit. Dănţuieşte lumea auzind, slăveşte cu îngerii şi cu păstorii pe Cel ce va să se arate Prunc tânăr, pe Dumnezeu cel mai înainte de veci” (condacul înainteprăznuirii).*** Şi imnograful nu are nici o îndoială că ne pregătim cu bucurie pentru praznic: „Făptura mai înainte prăznuieşte cu bucurie, slăvind pe Cel ce a lucrat pe pământ nişte lucruri minunate ca acestea” (21 XII).

Imnografia ne arată că urcarea spre Betleem este o împlinire a prorociilor: „Proroceştile glasuri cele dumnezeieşti se plinesc, înfricoşata arătarea lui Hristos mai înainte însemnând; că Mieluşeaua se apropie să nască pe Mielul, Mântuitorul şi Domnul tuturor” (22 XII). Pentru aceasta, Betleemul este invitat să se pregă-

tească alături de Maica Domnului pentru a-L întâmpina pe Pruncul Dumnezeiesc: ***„Betleeme găteşte-te să întâmpini pe Fecioara Maria şi Maica lui Dumnezeu; că, iată, vine spre tine aducând Prunc pe Hristos, Cel pururea fără început cu Tatăl şi cu Duhul; pe care Îl va naşte în peşteră, şi după naştere iarăşi se va arăta Fecioară” (21 XII).***

Şi, alături de Betleem, întreaga zidire este invitată la prăznuire: ***„Vine Fecioara să nască pe Domnul în peşteră, întâmpinaţi-L magilor, păstori acum veniţi, îngeri strigaţi cântare din înălţime: Arătatu-S-a Izbăvirea oamenilor!” (23 XII).***

În 24 decembrie călătoria se apropie de sfârşit: ***„Veniţi popoarele cele de Hristos purtătoare, să vedem minune, care înspăimântă şi cuprinde tot gândul şi cu bună cucernicie închinându-ne, cu credinţă să cântăm: Astăzi Fecioara în pântece având, la Betleem vine să nască pe Domnul; şi cetele îngereşti înainte aleargă…” (stihiră la Ceasul VI), căci „zicerile prorocilor acum s-au plinit, că Dum-nezeul nostru Se va naşte mâine, mai presus de cuvânt, din Fecioara Maria, care va rămâne precum a fost mai înainte de naştere. Să se adune magii aducând daruri; fluieră păstorii; să cântăm şi noi: Cel ce Te-ai născut din Fecioară, Doamne, slavă Ţie”*** (stihiră la Utrenie).

De asemenea, imnografia face trimiteri sistematice la Sfintele Pătimiri şi la Învierea Domnului: ***„Vino Betleeme, găteşte cele de naştere, mergi Iosife de te scrie cu Maria; prea cinstită iesle, de Dumnezeu purtătoare scutece, în voi Viaţa înfăşându-se, va rupe legăturile morţii, Hristos Dumnezeul nostru strigând pe oameni spre nemurire” (24 XII);*** sau ***„Din ospăţul Stăpânului şi din masa cea nemuritoare, în peşteră săracă, cu gânduri înalte, veniţi credincioşilor să ne îndulcim, pe Cuvântul cel ce S-a întrupat, în chip de negrăit învăţându-L, pe dare Îl mărim”,*** imn care ne trimite cu ochii gândului la Cina cea de Taină.

Conţinutul teologic al imnografiei ne arată unitatea iconomiei mântuirii, care nu este alcătuită din evenimente izolate, ci care este un eveniment mereu actual, alcătuit din evenimente istorice comemorate în timp, dar care se conţin reciproc şi stau în strânsă legătură cu unicitatea persoanei divino-umane a Mântuitorului Iisus Hristos, care le-a săvârşit.

Încheiem, lansând din nou, alături de imnograf, invitaţia să ne continuăm călătoria duhovnicească şi în aceste ultime zile de pregătire pentru Crăciun: ***„Cel ce locuieşte întru lumina cea neapropiată şi împreună ţine toate pentru milostivirea cea negrăită, din Fecioară Se naşte şi cu scutece Se înfaşă ca un Prunc în peşteră şi în ieslea dobitoacelor Se culcă; să ne grăbim a veni în***

Betleem la închinarea Lui împreună cu magii, aducându-i roade de fapte cuvioase, ca nişte daruri" (24 XII).

Sursa: Revista Renașterea

Nicuşor Deciu - Daruri şi laude aducem cu magii şi îngerii Împăratului Hristos

În ultimii ani, de fiecare dată când se apropie Crăciunul, îmi stăruie în minte o întrebare: oare cum ar trebui redat mesajul celei mai bune vești din istoria omenirii, a Nașterii lui Hristos, astfel încât să atingă cât mai adânc inimile oamenilor? Cu siguranță, acest mesaj sună cel mai frumos în mărturiile sfinţilor noștri, întrucât ei au reușit să vadă implicațiile universale ale acestui eveniment ce a schimbat radical destinul spiritual al omenirii.

Această realitate o distingem, de pildă, în Cuvântarea la Nașterea Domnului a Sfântului Grigorie Teologul, în care autorul nu vorbește despre un eveniment istoric trecut, ci contemplă și cântă întruparea Fiului lui Dumnezeu, ce se desfășoară în fața ochilor sufletului său. De aceea, înaintea oricărei tâlcuiri, izbucnește în doxologie: „Hristos Se naște, slăviți-L; Hristos din ceruri, întâmpinați-L. Cântați Domnului tot pământul”. Iar aceasta nu este o simplă laudă, ci strigătul unui corifeu prins în hora unei prăznuiri cosmice: „Veseli-ți-vă, cerurilor, și tu, pământule, bucură-te, pentru Cel ceresc, care S-a făcut pământesc”.

Așadar, Nașterea Domnului nu este un fapt religios obscur, particular, nu e o amintire pioasă din istoria Bisericii, pe care am avea datoria s-o actualizăm festiv în fiecare an, ci este viziunea venirii Fiului lui Dumnezeu în această lume, a întâlnirii dintre lumea cerească și cea pământească: „Acesta este praznicul nostru, aceasta prăznuim noi astăzi; venirea lui Dumnezeu și petrecerea Lui împreună cu oamenii, pentru ca noi împreună cu Dumnezeu să petrecem, sau pentru ca la El să ne reîntoarcem (căci în acest fel este mai potrivit a se spune), pentru ca pe omul cel vechi să-l lepădăm, și în cel nou să ne îmbrăcăm” (Sfântul Grigorie Teologul).

Sfântul Grigorie ține să ne atragă atenția asupra fundamentului prăznuirii Nașterii Domnului. Cândva s-a produs o ruptură ontologică prin păcat și am pierdut legătura cu Dumnezeu, am căzut din existența cea veșnică și fericită, iar acum El însuși vine în lume ca să ne restaureze: „Cuvântul, pentru noi, mai pe urmă S-a făcut om, pentru ca Cel ce ne-a dat existența, să ne dăruiască și existența fericită; sau, mai bine zis, pe noi cei ce prin răutate am curs din existența fericită, către aceasta iarăși să ne întoarcă prin întrupare".

După cum se știe, în concepția Sfinților părinți, existența este un dar natural, însă omul este destinat unei existențe veșnice împreună cu Dumnezeu, numită și existența fericită. Domnul este Cel care ne duce la această existență fericită doar dacă voim și noi. Prin libertatea noastră putem alege cum să ne folosim darul existenței, având în față două perspective: putem opta să ne facem existența veșnic fericită sau veșnic nefericită. Și aici s-ar cuveni o mică precizare, anume că, sărbătorind Crăciunul, noi nu facem un gest mecanic prin care repetăm arhetipuri ancestrale, nici nu ne exersăm în arta celebrării sacrului, fapte despre care istoricii religiilor spun că sunt gesturi specifice omului religios din toate timpurile, ci ne străduim, pe temelia întrupării Cuvântului, să ne reîntoarcem la starea dintâi din care am căzut, la starea paradisiacă de dinainte de păcat.

Prăznuind Nașterea Domnului, noi ne prindem de umanitatea lui Hristos și-L lăsăm să ne ridice la existența fericită, la viața veșnică, întrucât acesta e scopul pentru care El a venit pe pământ. Așadar, Nașterea Domnului are în același timp o dimensiune eshatologică, întrucât prăznuim acum sfârșitul acestei forme de existență căzută și viitoarea noastră reîntoarcere în Rai, adică în sânul lui Dumnezeu, unde am fost destinați prin creație.

Din nefericire, astăzi, bagatelizăm cu zâmbetul pe buze tot ce avem mai sfânt. Suntem presați psihologic de o mass-media tot mai secularizată să-L exilăm pe Hristos din societate și din lumea creată de El, să-L micșorăm până la dimensiunea insignifiantă a unui element de religiozitate individuală, sectară. Aceste tendințe seculare fac ca lumea contemporană să semene foarte mult cu cea de acum 2.000 de ani, când Hristos S-a născut în Betleemul Iudeei și a fost primit cu ostilitate de mai-marii zilei, iar soldații lui Irod îl căutau pentru a-L ucide. Tot așa și în vremea noastră, anticreștinii, descendenți spirituali ai lui Irod, caută cu încrâncenare să-L ucidă pe Hristos din sufletele creștinilor din întreaga lume. În schimb, dacă comercializăm Crăciunul, dacă-l transformăm într-un accesoriu al comerţului mercantil, dacă-l identificăm cu artificiile și beculețele multicolore ale cetății, suntem aplaudați în toate rețelele media. Însă aceste gesturi nu exprimă decât o idolatrizare a detaliilor secundare sărbătorii și o fugă de întâlnirea reală cu Dumnezeiescul Prunc. Orice formă de bucurie omenească supralicitată se transformă într-o pagubă duhovnicească, așa cum Sfântul Grigorie observa deja cu șaptesprezece secole în urmă: „Să nu ne încununăm porticurile casei, să

nu ne adunăm pentru dansuri, să nu împodobim bulevardele, să nu ne mulțumim ochii, să nu ne desfătăm auzul, să nu ne feminizăm cu mirosul, să nu ne desfrânăm cu gustarea, să nu-i facem pe plac pipăitului, în căile înlesnitoare ale răutății și intrări ale păcatului, să nu ne moleșim prin îmbrăcămintea cea fină și bogată, care ne arată cel mai bine netrebnicia”.

Sfântul Grigorie ne conduce cu măiestrie la esența actului sărbătoririi Nașterii Domnului: soluția nu e prăznuirea după gândirea lumii, ci prăznuirea duhovnicească, până la identificarea cu personajele biblice, până la a deveni martor și, prin urmare, părtaș nepământeștii Nașteri a lui Hristos, care copleșește stricăciunea și ostilitatea acestei lumi. De aceea și îndeamnă: „Împreună cu steaua aleargă și împreună cu magii adu daruri, și aur, și tămâie, și smirnă, ca unui împărat, ca unui Dumnezeu, și ca unuia mort pentru tine. Slăvește împreună cu păstorii, laudă împreună cu îngerii, dănțuiește împreună cu arhanghelii. Să fie un praznic de obște, al puterilor cerești și al celor pământești. Căci eu cred că și acele puteri împreună se veselesc și împreună prăznuiesc cu noi astăzi, întrucât sunt iubitoare de oameni și iubitoare de Dumnezeu”.

Prea sfinţitul Petru, episcop de Hâncu - Predică la Naşterea Domnului Iisus Hristos

„Iată, vă vestesc bucurie mare: astăzi în cetatea lui David vi S-a născut Mântuitorul, care este Hristos Domnul!" (Luca 2,10-11)

Fraţi creştini, aş vrea să schiţez în câteva linii mari importanţa sfintei sărbători de astăzi. Aş vrea să zugrăvesc în culori vii marea şi strălucita sărbătoare a Naşterii Domnului nostru Iisus Hristos, pe care o sărbătorim noi, creştinii ortodocşi, astăzi. Nici una dintre sărbători nu aduce atâta pace şi bucurie, atâta cântec, atâta însufleţire şi voie bună în familie, între creştini, în toată lumea.

Ziua Naşterii Domnului nostru Iisus Hristos este ziua păcii, e ziua bucuriei, sărbătoarea îngerilor şi a colindătorilor, sărbătoarea copiilor şi a părinţilor. Bucuria aceasta mare o cuprinde şi o vesteşte Sfânta Biserică Ortodoxă astăzi. ***La Naşterea Domnului s-a unit cerul cu pământul. Atunci îngerii au cântat şi s-au bucurat pentru mântuirea noastră, pentru că S-a născut împăratul cerului şi al pământului, Iisus Hristos, întemeietorul religiei noastre creştine.*** De aceea a fost mare bucurie în cer şi pe pământ, între cei care au aşteptat această zi de veselie şi de mântuire.

Religia mântuirii sufletelor noastre s-a descoperit prin întruparea Fiului lui Dumnezeu, aşa cum se propovăduise prin prooroci, cum se vestise mai înainte şi cum spune Sf. Ioan Evanghelistul: „...***Şi Cuvântul trup S-a făcut şi S-a sălăşluit între noi. Şi am văzut Slava Lui ca a Unuia Născut din Tatăl, plin de har şi de adevăr!***". ***Iată ce sărbătorim noi la Crăciun! Naşterea şi arătarea cu trup a lui Dumnezeu, taina întrupării Sale şi a întemeierii religiei creştine.*** Sufletul

nostru este mai înălţat astăzi şi îmbrăcat în haină strălucitoare de mare sărbătoare, ca să întâmpine pe Cel ce a venit de sus, din cer, pe Cel ce este deasupra tuturor prin Fiinţa Sa, căci S-a născut din Tată fără de mamă, mai înainte de veci, ca Dumnezeu, şi din mamă fără de tată, în Bethlehem, ca om.

El este deasupra tuturor prin istoria Sa, care nu seamănă cu a nici unui om sau a vreunui împărat muritor, căci viaţa nimănui nu a fost profeţită atâtea veacuri şi aşa amănunţit, mai înainte cu sute şi chiar cu mii de ani. ***Viaţa împăratului nostru Iisus Hristos este mai presus de istorie, este deasupra tuturor prin învăţătura Sa minunată, prin trăirea Sa sfântă, prin iubirea Sa nemărginită, prin puterea Sa dumnezeiască, prin moartea Sa mântuitoare, prin învierea Sa luminată, prin Biserica Sa care a crescut şi s-a întins până la marginile pământului. Minunată este descoperirea Lui, dumnezeiască este religia Lui, învăţătura Lui este din cer, de la Tatăl.***

- *El ne-a învăţat ce să credem despre Dumnezeu.*
- *El ne-a învăţat ce să credem despre lume şi despre viaţă, despre îngeri şi oameni, despre bine şi rău.*
- *El ne-a învăţat ce să credem despre trup şi suflet, despre păcate şi mântuire, despre Biserică şi Har, despre Sfintele Taine.*
- *El ne-a învăţat şi ne-a arătat calea spre lumea viitoare şi veşnică, spre viaţa cea adevărată.*
- *El ne-a arătat sfintele taine ale creştinătăţii,*
- *El ne-a descoperit minunate învăţături şi dogme, şi adevărul celor şapte sfinte taine.*
- *El, Iisus, Care S-a născut astăzi în ieslea din Bethlehem, a întemeiat toată religia aceasta sfinţitoare, mântuitoare, salvatoare - religia noastră creştin-ortodoxă.*

Împăratul şi Mântuitorul nostru Iisus Hristos ne-a arătat prin exemplul vieţii Sale divine, cum să trăim în virtute şi în har, cum să creştem mai luminaţi şi fericiţi şi ce să facem să moştenim împărăţia lui Dumnezeu.

- *Religia întemeiată de El este religia iubirii dintre Dumnezeu şi om, religia dintre cer şi pământ, religia dragostei lui Dumnezeu, religia inimii, a Crucii, a Jertfei şi a suferinţei; religia suspinelor şi a lacrimilor binecuvântate, religia cultului de adorare, a strigătelor de cerere, a rugăciunilor de mulţumire.*
- *Religia întemeiată de împăratul nostru este religia adevărului in care ne naştem, în care creştem şi murim, religia în care ne botezăm, ne miruim, ne cununăm, ne împărtăşim, este religia pe care trebuie s-o iubim şi s-o apărăm, chiar cu preţul vieţii noastre, ca să ne mântuim.*

- *Religia aceasta creştină o căutau de mult înţelepţii Atenei, când se închinau necunoscutului Dumnezeu şi n-au putut s-o descopere, până când n-a venit între ei Apostolul Pavel cel luminat de Mântuitorul Iisus Hristos, să le arate calea şi adevărul.*
- *Religia aceasta au căutat-o magii din răsărit, care au venit la Ierusalim întrebând: „**Unde este împăratul iudeilor, Cel ce S-a născut, că am văzut steaua Lui la răsărit şi am venit să ne închinăm Lui?**" Închinarea şi darurile magilor sunt semnele celui mai frumos omagiu, pe care ştiinţa vremii de atunci L-a adus Mântuitorului.*

Lângă peştera din Bethlehem sunt de faţă:

- *îngerii - solii lui Dumnezeu, trimişii Lui de sus şi*
- *păstorii - solii poporului sărman; apoi*
- *magii, regii - solii ştiinţei, reprezentanţii cei mai de frunte ai înţelepciunii omeneşti, pământeşti.*

Toţi au venit pentru a se smeri înaintea Fiului lui Dumnezeu, împăratului Slavei. În faţa ieslei se închină: raţiunea revelaţiei, bogăţia sărăciei, slava nevinovăţiei, ştiinţa iubirii, deşi locul naşterii era umil din cale-afară. Căci ce puteau vedea?!... Un grajd, o iesle, un prunc, o mamă şi un bătrân; tabloul era neasemănat de măreţ şi unic în toată simplitatea lui. Nici unul din împăraţii lumii nu s-a învrednicit să primească încă din leagăn închinăciunea spiritelor mari şi mici, cum S-a învrednicit Pruncul Iisus în grajdul din Bethlehem.

Dar, oare astăzi, care este credinţa învăţaţilor? Se mai închină ei Mântuitorului sau nu? Mai vorbesc ei despre lumina, iubirea şi pacea lui Hristos? Fac ei din ştiinţă o putere care să slujească binelui omenirii? Fac ei din revelaţie, din legea Domnului, făclie pentru picioarele şi cărările lor? Cu adâncă amărăciune trebuie să constatăm că înţelepciunea lumii de astăzi este falimentară. Ştiinţa a devenit o forţă puternică, progresul civilizaţiei este uimitor, dar marii savanţi, oamenii de ştiinţă au născocit armele cele mai diabolice spre distrugerea vieţii de pe pământ, spre distrugerea omului.

Omenirea a ajuns ca o turmă de vite, împărţită şi sortită pieirii, după bunul plac al câtorva, care se pretind civilizaţi şi mari făcători de bine ai ei. Niciodată înţelepciunea veacului acestuia n-a fost mai nebună ca astăzi, când toate continentele pământului şi-au declarat război, când templele păcii pretutindeni sunt închise şi dărâmate, când trăim din plin războaie ale omenirii cum n-au mai existat în istorie.

În zadar cerem cu gura pace, iar cu faptele ne împotrivim împăratului păcii şi Domnului Domnilor, Care este Iisus Hristos, împăratul nostru al creştinilor. În loc să asculte de îngerul păcii, să-L urmeze pe Hristos şi să trăiască după

Evanghelie, cum învaţă Biserica, învăţaţii şi bogaţii lumii au făcut fabrici de armament, au descoperit tot felul de arme ucigătoare. În loc să facă fiare de plug şi tron pentru Dumnezeu, Iisus Hristos, în inimile lor şi ale lumii, au făcut săbii ascuţite împotriva Lui şi a sufletelor creştinilor.

Răutatea, lăcomia, duşmănia, ura, egoismul au crescut atât de mult, încât îţi vine să crezi că omul nu mai este în stare de nici un progres moral, de a se ridica vreodată din căderea lui. Să nu uităm, iubiţilor, cuvintele Mântuitorului Iisus Hristos, din Evanghelia Sa. El a spus că: se va scula un neam împotriva altui neam, o împărăţie împotriva altei împărăţii, va fi foamete şi ciumă, vor fi cutremure şi tulburări mari pe alocuri şi multe alte semne la sfârşitul lumii. Înainte de a veni El pe norii cerului, ca să judece viii şi morţii, aşa cum zicem în „Crezul".

În aceste vremuri tulburi mulţi se vor cutremura, mulţi vor dispera; se vor clătina toţi aceia care n-au avut dreapta credinţă, se vor dărâma şi vor arde ca în Sodoma şi Gomora toate planurile şi idealurile oamenilor fără suflet, oamenilor fără Dumnezeu.

Necredincioşii şi toţi ticăloşii care şi-au clădit casa pe nisip, toţi aceia se vor duce şi se vor spulbera, toţi care n-au avut adevărata credinţă, adevărata religie, cei ce s-au întemeiat pe ştiinţa mincinoasă, pe cultura falsă. Omenirea îşi ispăşeşte greşelile prin pieirea proprie; îşi plăteşte necredinţa cu necredinţă şi răutatea cu răutate, ca şi criminalul în temniţă care nu plăteşte păcatele nimănui, ci numai pe ale sale.

Înainte de a veni împăratul nostru a doua oară, pe norii cerului, se va dărâma toată civilizaţia mincinoasă, toată mizeria omenirii păgânizate va arde şi se va distruge. Atunci, toţi necredincioşii şi îngâmfaţii vor fi ca valul mării, care se aruncă şi se împrăştie în mare; pentru că ştiinţa fără credinţă este ca trupul fără suflet, este ca un atelier fără lumină, ca un om fără conştiinţă - un monstru. Credinţa creştină, religia e reazimul vieţii şi tăria ei. Atunci nu-i va ajuta nimic ştiinţa cea lumească, vremelnică, trecătoare, ci îi va acuza mai mult şi în zadar se vor căi de toate zbuciumurile vieţii, de toate ostenelile lor pe care le-au făcut fără roade, fără să le aducă vreun folos. De aceea, iubiţilor, chemaţi mereu, spuneţi că necredinţa este un omor, o crimă, un atentat la viaţa şi desăvârşirea sufletul omenesc. Necredinţa este însăşi moartea sufletului, moartea fericirii, moartea păcii dintre oameni, dintre neamuri.

Sosit-a vremea reculegerii. ***E ziua şi sărbătoarea păcii, e ziua Naşterii Fiului lui Dumnezeu Care S-a coborât din cer la noi pe pământ ca să ne aducă pace, fericire, mântuire, izbăvire din toate nevoile, răutăţile şi păcatele.*** Când Dumnezeu-Tatăl a văzut jalnica cădere a lumii în cele mai grele şi scârboase

păcate, căci lumea ajunsese de înota în fărădelege ca o grămadă de viermi ce împuţise pământul, a zis: „îmi pare rău că l-am făcut pe om!" şi a hotărât pierderea prin potopul de apă care a fost, scăpând numai familia lui Noe. După aceea, s-a înmulţit iarăşi omenirea şi a umplut pământul, dar 1-a umplut şi de păcate: idolatria, beţia, curvia, uciderea şi toate răutăţile au îndobitocit omenirea în aşa fel că nu mai era leac pentru însănătoşirea ei.

Atunci Tatăl a chemat toate oştirile cereşti şi le-a întrebat care vrea să vină la noi să ne salveze. Tot cerul a rămas mut la întrebarea Tatălui, căci nimeni n-a avut curaj; numai Fiul Său, Iisus Hristos, Cuvântul cel mai înainte de veci, plin de nemăsurată milă, smerenie şi dragoste, Şi-a luat răspunderea să vină să ne mântuiască şi a zis: „Mă voi da pe Mine pildă de urmat şi voi lua asupra Mea toate fărădelegile şi păcatele lor; voi plăti Eu în locul lor!"

Arhanghelul Gavriil a vestit Preacuratei Fecioare Maria că va naşte pe Mântuitorul, care va împărăţi peste casa lui Iacov în veci şi împărăţia Lui nu va avea sfârşit. Astfel, Cuvântul S-a făcut trup şi la plinirea vremii S-a născut în Bethlehem, într-o peşteră. Pe scara aceasta a coborât Hristos la noi, pe scara smereniei şi a sărăciei, pe scara umilinţei şi a durerilor. La naşterea Lui oastea cerească L-a lăudat pe Dumnezeu, împăratul nostru, cântând: „Slavă lui Dumnezeu în locaşurile cele prea înalte şi pe pământ pace, între oamenii plăcuţi Lui!"

Aşa a început mântuirea lumii. Când magii de la răsărit au călătorit după stea, au întrebat în Ierusalim unde S-a născut împăratul iudeilor. Apostolul Natanail II numeşte împărat. La intrarea triumfală în Ierusalim a fost întâmpinat cu strigăte şi cântece de bucurie ca un împărat: „***Osana, binecuvântat este împăratul cel ce vine întru numele Domnului!***" Iisus nu a respins acest titlu când Pilat L-a întrebat: ***„Tu eşti împăratul iudeilor?"*** El a răspuns: ***„Tu însuţi zici că Eu sunt împărat!"***
Chiar şi pe Cruce, deasupra capului Lui, s-a scris tocmai acest nume: „***Iisus Nazarineanul, împăratul iudeilor!***" Sfântul Ioan Evanghelistul în Apocalipsă îl numeşte Domnul domnilor şi împăratul împăraţilor. Chemarea împărătească a Domnului Hristos s-a adeverit prin guvernarea Sa asupra naturii şi a lumii întregi, prin puterea Sa făcătoare de minuni.

Toată viaţa şi opera Mântuitorului au fost şi rămân o minune. El tămăduia orice boală şi învia morţii. Era doctorul sufletelor şi al trupurilor. Înainte de înălţarea la cer, Iisus le spune apostolilor Săi: „***Datu-Mi-S-a toată puterea în cer şi pe pământ!***". ***Iisus este împăratul păcii şi al dreptăţii veşnice, Regele sufletelor şi Capul Bisericii.*** El a sfărâmat porţile iadului, iar când S-a înălţat la ceruri, îngerii L-au întâmpinat în cântări de biruinţă: „***Deschideţi porţile să intre***

împăratul Slavei!" Aşa a fost condus la Tatăl, Care l-a zis: „***Şezi, Fiul Meu, la dreapta Mea până voi pune pe vrăjmaşii Tăi aşternut picioarelor Tale***".

O, ce mare sărbătoare este astăzi când prăznuim naşterea şi venirea la noi a împăratului Ceresc! Noi în numele Lui ne-am botezat, am primit pecetea împărăţiei Lui pe fruntea sufletului nostru. Împăratul nostru ne-a promis că va fi cu noi până la sfârşitul veacurilor şi în curând va nimici pe toţi potrivnicii şi vrăjmaşii Săi. ***Ştim cu toţii ce a făcut Stăpânul nostru pentru noi, cât de mult ne-a iubit şi câte a îndurat de la iesle şi până la Golgota. Dragostea, smerenia şi jertfa Lui au zguduit cerul şi pământul. El a venit să facă pământul cer, să fie pe pământ precum este în cer, aşa cum ne-a învăţat să ne rugăm zicând:*** „...***Vie împărăţia Ta; precum în cer, aşa şi pe pământ***".

Creştinii care au plecat de pe pământ la ceruri fac parte din Biserica triumfătoare, iar noi, creştinii, care suntem astăzi în luptă cu toate ispitele şi duhurile necurate ne numim Biserica luptătoare. Să ne bucurăm că facem parte din această Biserică luptătoare, dar să ne cutremurăm cu frică mare când auzim că unii creştini se fac vânzători şi trădători ai împăratului nostru. Alţii au dezertat de la datorie, alţii s-au lepădat de credinţă, alţii ÎI hulesc pe împăratul şi oastea Lui cerească. Trăim vremuri cumplite şi apocaliptice.

Să nu uităm un lucru, iubiţilor: că nu va mai veni un alt Mântuitor ca să ne mântuiască. El a fost împăratul Mântuitor, lisus Hristos, iar acum va veni împărat Judecător ca să ne plătească la toţi. Vai celor pe care-i va găsi lepădaţi, vai de trădători, vai de dezertori, vai de toţi vrăjmaşii şi potrivnicii Lui!

Să ne trezim, creştini! Păstorilor sculaţi-vă! Monahi şi monahii sculaţi la priveghere! Fecioare aprindeţi candelele! Stăpânul e la uşă! Să deschidem cu toţii uşile inimii, să intre împăratul Slavei că e gata să înceapă judecata!

Episcop-vicar al arhiepiscopiei Iaşilor Calinic, botoşăneanul - Ce reprezintă pentru noi Crăciunul?

Pentru noi, cei care am primit darul lui Hristos, bucuria naşterii Sale trebuie să izvorască din faptul că suntem fii ai lui Dumnezeu.

Dacă sărbătoarea Crăciunului nu înseamnă întruparea, creşterea, suferinţa, moartea şi învierea lui Emanuel pentru noi, cu noi şi în noi, atunci nu înseamnă nimic, încredinţaţi fiind că nu este nimic din ceea ce ne cere Hristos să facem în viaţă, care să nu fi fost făcut de El mai întâi.

Toate momentele din viaţa Sa sunt prilejuri pentru noi de apropiere de Dumnezeu. Din acest motiv, Crăciunul este o re-creaţie perpetuă a universului şi a lumii, dar şi a fiecăruia dintre noi, chemaţi să devenim fiii lui Dumnezeu după har, prin Hristos Care ***„S-a dat pentru păcatele noastre şi a înviat pentru îndreptarea noastră” (Romani 4, 25).***

(Calinic Botoşăneanul, episcop-vicar al Arhiepiscopiei Iaşilor, Maica Domnului în lumina Sfintei Scripturi şi a Sfintei Tradiţii - O sinteză pentru omul grăbit, Editura Pars Pro Toto, Iaşi, 2014, p. 60)

Episcopul Maramureşului este hotărât : "Nu putem să avem sărbători de Crăciun cum au fost la Paşti, fără credincioşi la biserică! Avem promisiuni ferme. Să fiți liniștiți, că avem forța, demnitatea și dârzenia!"

PS Iustin: Nu putem să avem sărbători de Crăciun cum au fost la Paști (de Sfântul Nicolae, 2020)

„Nu putem să avem sărbători de Crăciun cum a fost la Paşti, fără credincioşi la biserică. Și s-a convenit. Păstrând regulile, purtând masca, aşa cum purtați fiecare. Asta este, n-avem ce face. Astea-s regulile, legea-i la ei, ordinele sunt la ei, ne supunem. Ne smerim și ne supunem. Slujitorii nu trebuie să poarte, dar în general credincioșii poartă, îs cuminți, că se și tem, se și feresc.

Respectând regulile, s-avem Crăciun cu colinde, să putem să colindăm chiar dacă nu vom primi în casă. Noi să dăm îndrumări. Nu-i cazul să mai intrăm prin casă, colindăm în curte. Dă gazda în curte colacii, și nucile, și paharul de țuică fiartă sau de vin fiert. În curte ieșim. Nu-i musai să intrăm toți în casă să ne infectăm. Putem să colindăm frumos și la noi, la Episcopie, să-i primim în incintă. Nu-i mai ducem înăuntru, că sunt coruri mari și îs mulți uneori. Și să colindăm, s-avem sărbători cu credincioși la biserică, s-avem Bobotează cu sfințirea apelor, cu sfințirea aghesmei și cu sfințirea caselor. Nu putem concepe [altfel].

Eu n-am intervenit când Comisia Europeană a dat niște sugestii să nu se umble cu colindatul, să se asculte slujbele online… Nu Comisia europeană hotărăște ce avem de făcut noi, românii. Poporul român e un popor al lui Dumnezeu. România e țara lui Dumnezeu și Grădina Maicii Domnului și conducătorii știu acest lucru, că suntem un popor creștin și n-au voie să ne ia ce-i mai sfânt și mai frumos: colindul nostru străbun, creștin și bun. De aceea toate le facem.

Eu n-am ieșit cu atitudine pentru că au fost alegerile și să nu se interpreteze. Astăzi vă duceți la vot, Nu ne amestecăm, nu vă îndemnăm, dumneavoastră știți ce-aveți de făcut. Rugați-vă la Dumnezeu să vă lumineze! Dar eu n-am ieșit cu atitudine săptămâna trecută, ca să nu se interpreteze. Că unii deja au interpretat că „ne-atacă Biserica ortodoxă”, că „vrea să-ncline balanța”. N-am ieșit. Dacă va fi cazul, voi ieși. Dar nu se pune, că avem promisiuni că nu va fi lockdown, cum se spune, de sărbători. Avem promisiuni ferme. Că dacă nu, ne „batem”! Să fiți liniștiți, că avem puterea și forța și demnitatea și dârzenia! Cu Maramureșul nu se glumește! Și cu maramureșenii. Nu se prea glumește. De-aici se bat clopotele, de-aici se dă tonul uneori. Și Patriarhia, sigur, că acolo-i coroana Bisericii Ortodoxe Române. Dar noi, de la margine, facem exact ce trebuie, pentru că ne iubim mult poporul. Și poporul ne urmează, ne iubește, ne ascultă și are încredere în Dumnezeu, în Maica Domnului, în Mântuitorul, și noi trebuie să facem ce-a făcut Sfântul ierarh Nicolae.

Bunul Dumnezeu să primească, să vă ocrotească! Sărbători fericite vă urăm cu Preasfințitul împreună, La mulți ani! Ne vom vedea, cu ajutorul lui Dumnezeu. Să dea Dumnezeu ca la anul să scăpăm de pandemie!”

IPS Irineu Pop-Bistrițeanul - Predică la Naşterea Domnului (1) - Dumnezeu este cu noi

Dreptmăritori creştini au trecut douăzeci de veacuri de când Fecioara Maria şi tâmplarul Iosif din Nazaretul Galileei, într-o noapte adâncă, căutau loc de găzduire în Betleem. Toate porţile erau închise în faţa Fiului lui Dumnezeu, Care Se cobora în lumea noastră pentru ca să aducă lumină „poporului care stătea în întuneric şi celor ce şedeau în latura şi în umbra morţii" (Mt. 4, 16). Nişte păstori îi conduc într-o peşteră săracă unde „Fecioara Maria/Naşte pe Mesia". Aceasta este noaptea care pune capăt aşteptării de secole. Este noaptea în care începe ziua fără de apus. Acum, cerul se logodeşte cu pământul, iar cântecul îngerilor se acordă cu vocile celor mici şi săraci, ale celor curaţi. Păstorilor li se dă vestea care îi bucură pe toţi: „Astăzi vi S-a născut Mântuitor" (Lc. 2, 11).

Iubiţi credincioşi, în una din galeriile de pictură ale Europei, se găseşte un tablou interesant. Pe pânza aceea este Naşterea Domnului, într-un cadru atât de cunoscut: Fecioara Maria, dreptul Iosif, păstorii, ieslea, staulul cu vite. Persoane şi lucruri abia se disting din umbrele nopţii adânci, în care s-a petrecut marea taină a creştinătăţii.

De unde vine lumina? Nu de la sfeşnic de lumânare, nici de la lună, nici din cer. Toată strălucirea vine de la faţa Pruncului, Care Se vede culcat pe o mână de paie la mijloc, ca de la un mic soare căzut pe pământ. Pictorul a reuşit să prindă cu măiestrie de mare inspiraţie tot înţelesul evenimentului petrecut la Betleem, înţeles pe care Biserica noastră îl cântă cu atâta bucurie, de Crăciun: „Naşterea

Ta, Hristoase, Dumnezeul nostru, răsărit-a lumii lumina cunoştinţei...”.Soarele dreptăţii este coborât între oameni; Dumnezeul slavei este cu noi.

Sfântul Ioan Gură de Aur exclamă: „O, minune, ce să spun, cum să descriu această naştere? Toate mă umplu de uimire. Cel vechi în zile, Prunc! Cel Ce şade pe tron ceresc, acum culcat în iesle! Cel nepipăit, acum supus mâinilor omeneşti! Cel Ce a sfărâmat legăturile morţii, e înfăşat în scutece!”.

Naşterea Domnului depăşeşte şi lasă în umbră tot ce s-a săvârşit important sub soare. Înainte cu opt veacuri de Naşterea lui Iisus, proorocul Isaia spunea: „Prunc S-a născut nouă, un Fiu S-a dat nouă, a Cărui stăpânire e pe umerii Lui şi se cheamă numele Lui: Înger de mare sfat, Sfetnic minunat, Dumnezeu tare, biruitor, Domn al păcii, Părinte al veacului ce va să fie” (Îs. 9, 5). Prin Naşterea Sa cu trup din Sfânta Fecioară Maria, Fiul lui Dumnezeu coboară din slava Sa în peştera cea săracă a Betleemului.
Mai presus de înţelegerea minţii omeneşti şi spre uimirea de neînţeles a Puterilor cereşti, Fiul lui Dumnezeu ia chip de rob, „făcându-Se asemenea oamenilor” (Filip. 2, 7), afară de păcat. Această tainică lucrare Îl face pe Hristos Domnul permanent actual şi viu în viaţa oamenilor, renăscându-Se, astfel, în ieslea sufletelor lor ca Mângâietor, Luminător, Călăuzitor spre tot ce este de folos şi mântuire. Acest lucru îl arată colindul:

„Răsună înspre seară
Al clopotelor cânt,
Că vine, vine iară
Iisus pe-acest pământ.
El vine'n leagăn verde,
De îngeraşi purtat,
Să scape lumea întreagă
De rău şi de păcat”.

De multe ori, când ne gândim la Dumnezeu, Îl vedem sub chipul Creatorului Atotputernic, Care a făcut lumea sau ca un Împărat glorios, Care stăpâneşte universul. Da, El este, într-adevăr, Creator şi Domn, dar Evanghelia ni-L descoperă ca pe un Tată iubitor, Care prin întruparea Fiului Său ne adoptă în familia Sa şi ne face copiii Săi.

Sfântul Apostol şi Evanghelist Ioan zice: „Vedeţi ce fel de iubire ne-a dăruit nouă Tatăl, ca să ne numim fii ai lui Dumnezeu; şi suntem! Dar ce vom fi, nu s-a arătat până acum. Ştim că atunci când El Se va arăta, vom fi asemenea Lui, fiindcă Îl vom vedea pe El aşa cum este” (I În. 3, 1-2). Dumnezeu ne iubeşte. Naşterea lui Iisus este răspunsul Părintelui ceresc la cea mai arzătoare nevoie a sufletului omenesc.

Când vorbim de nevoile omului, ne facem adesea vinovaţi că avem în vedere doar cele trupeşti: mâncare, îmbrăcăminte, locuinţă. Noi avem, într-adevăr, trebuinţă de aceste lucruri şi e bine că ne străduim să le obţinem. Însă scris este că „nu numai cu pâine va trăi omul” (Mt. 4, 4).

Giovanni Papini scria undeva: „Doamne, nouă ni se pare că flămânzim după pâine, dar foamea noastră nu este decât lipsa Ta!”. Noi avem nevoie de adevăr, de iubire şi pace şi toate acestea ni s-au dăruit în noaptea când în Betleem S-a născut Mântuitorul nostru.

Întruparea Fiului lui Dumnezeu ne umple de convingerea că Dumnezeu este cu noi. Proorocul Isaia, vestind venirea lui Mesia, L-a numit Emanuel, care se tâlcuieşte „Dumnezeu este cu noi” (Îs. 7, 14). Proorocia s-a împlinit în ziua când Cuvântul S-a făcut trup şi S-a sălăşluit în lume şi rămâne în lume cu credincioşii Săi. Domnul nostru ne promite: „Iată cu voi sunt în toate zilele, până la sfârşitul veacului” (Mt. 28, 20).

Bradul de Crăciun, care rămâne verde, simbolizează pe Fiul lui Dumnezeu Cel veşnic, de la Care dobândim şi noi viaţa cea veşnică şi nepieritoare, înfruntând cu stăruinţă iarna păcatelor şi gerul pătrunzător al ispitelor. Sub brad, bătrânul Moş Crăciun aduce daruri pentru toţi, dar mai ales pentru copiii care poartă pe chipurile lor gingaşe nevinovăţia Pruncului Iisus. În acest fel, ne aducem aminte de darurile minunate pe care le-a adus Hristos Domnul, la venirea Sa în lume.

Acest lucru îl exprimă Utrenia praznicului astfel: „Pentru noi Dumnezeu a venit între oameni, pentru firea cea stricată Cuvântul trup S-a făcut şi S-a sălăşluit între noi. La cei nemulţumitori a venit Făcătorul de bine, la cei robiţi Eliberatorul, la cei ce şedeau în întuneric a venit Soarele dreptăţii, în iad Lumina, în moarte Viaţa, pentru cei căzuţi Învierea”.

Sărbătoarea cu datinile ei creştineşti trebuie să fie pentru noi un prilej de întărire a credinţei, de sporire a speranţei că Dumnezeu veghează asupra noastră chiar când suntem învăluiţi de necazuri şi dureri, de nedreptăţi şi amărăciuni. Trebuie să recunoaştem că, ..., omenirea zace doborâtă şi rănită, sfâşiată şi înfrântă, ameninţată şi străpunsă, bolnavă şi muribundă. În fiecare zi, se face atâta rău în lume, Legea lui Dumnezeu este încălcată pe faţă, numele Său este blasfemiat, ziua Sa, Duminică, este profanată.

În aceste zile, nu se mai respectă valoarea vieţii, numărul avorturilor creşte tot mai mult, se extind crimele şi delictele, ura şi violenţele. Oare, ce am face noi dacă am fi orfani şi părăsiţi, într-un univers gol şi înspăimântător? Ce bucuroşi suntem că nu este aşa, fiindcă în Betleem, acum două mii de ani, ni S-a născut Mântuitor! E destul să-I zicem Lui ca femeia cananeeancă: „Doamne, ajută-mă!”

(Mt. 15, 25) şi Iisus ne răspunde: „Îndrăzniţi, Eu sunt; nu vă temeţi! Că Fiul Omului n-a venit să I se slujească, ci El să slujească şi să-Şi dea viaţa Sa răscumpărare pentru mulţi” (Mt. 14, 27; Mt. 20, 28). El este cu noi în Biserică, unde prezenţa Sa reală este lumină pentru drum, este mângâiere pentru oboseală, este balsam pentru răni, este bucurie în durere, este pace în strâmtorare.

Iubiţii mei, la această mare sărbătoare, veniţi să ne închinăm şi să cădem la Hristos, cu profundă adoraţie, concretizată printr-o autentică comportare creştinească. Să ne fie limpede că de Crăciun nu ne putem bucura cu adevărat decât urmând smerenia, iubirea, credinţa, răbdarea şi iertarea Pruncului Mântuitor, Care ne grăieşte astfel: „Pildă v-am dat vouă!” (În. 13, 15); „Învăţaţi-vă de la Mine!” (Mt. 11, 29).

Trăind fără abateri, după Evanghelia lui Hristos şi imitând exemplul Său sublim de puritate şi virtute, inima noastră devine o iesle sfântă, în care Domnul nostru Se sălăşluieşte cu harul şi cu îndurările Sale şi ne face fericiţi.

Fie ca Sfintele sărbători să vă aducă împlinirea tuturor dorinţelor de folos şi de mântuire, iar Anul Nou care vine să-l petreceţi cu bine. Amin.

IPS Irineu Pop-Bistriţeanul - Predică la Naşterea Domnului (2)

Dreptmăritori creştini, Naşterea Domnului nostru Iisus Hristos în ieslea din Betleem, ne cheamă şi în acest an la prăznuire luminoasă întru bucurie sfântă. Iarăşi s-a deschis cerul şi din nou s-a luminat pământul, că, iată, S-a născut nouă Mântuitor cu numele Iisus, Care „va mântui pe poporul Său de păcate” (Mt. 1, 21).

Cu adevărat, mare este bucuria credincioşilor în aceste zile de sfântă sărbătoare, când Biserica ne împărtăşeşte vestea pe care îngerii au adus-o păstorilor, cu două mii de ani în urmă. Această bunăvestire îngerească s-a înfăptuit la „plinirea vremii”, pe timpul cezarului Octavian August, în cetatea lui David, precum ne mărturiseşte cuvântul Scripturii (Lc. 2, 1-4).

Aşadar, temeiul bucuriei care ne stăpâneşte, la praznicul Crăciunului, constă în faptul că Dumnezeu, luând chip de om, ne-a dat posibilitatea de a ne ridica la cer şi a deveni moştenitori ai Împărăţiei Sale. În această privinţă, o veche cântare bisericească glăsuieşte: „Cerul şi pământul s-au unit astăzi, născându-Se Hristos”.

Iubiţi credincioşi, praznicul Naşterii este o frescă a iubirii dumnezeieşti, care distruge tirania păcatului şi a morţii şi dă un sens dumnezeiesc destinului nostru. Un scriitor spunea: „Dacă mi s-ar cere să pictez un tablou care să întruchipeze veşnica iubire a lui Dumnezeu, un tablou atât de frumos încât să i se închine şi îngerii şi totuşi, atât de lămurit ca să poată fi înţeles şi de un copil, aş chema la

mine un artist. Apoi, i-aş zice: „Maestre, pictează-mi staulul din Betleem, cu Pruncul divin culcat în iesle, cu păstorii îngenuncheaţi înaintea Lui, iar deasupra scrie cu litere de aur: Atât de mult a iubit Dumnezeu lumea”. Într-adevăr, un tablou ca acesta exprimă sensul deplin al tainei minunate de la Betleem!

Ca indivizi, oamenii au o grabă nebună să devină „bine ajustaţi” după cerinţele secolului. Ei sunt victime tensiunii şi neliniştii şi adesea, forţelor răului care-i captivează. Ei caută fericirea şi nu ştiu unde şi cum s-o găsească. Orice fiinţă omenească din lumea aceasta doreşte să fie fericită, simte în suflet o sete nepotolită după satisfacţii şi împliniri. Mulţi caută astăzi fericirea în avuţii materiale, în plăceri trupeşti şi în măririle lumii trecătoare, dar toate acestea nu dau mângâiere sufletului, creat după chipul lui Dumnezeu. Mulţi cred că fericirea este ca un fluture care, odată capturat şi închis într-un borcan, este păstrat bine şi te bucuri de el pentru totdeauna. Fericirea însă o dă numai Hristos, Care a venit să aducă mângâiere sufletului omenesc împovărat de griji, de boli, de suferinţe şi blocat de atâtea limite. Celor apăsaţi de greutăţile vieţii le-a spus: „Veniţi la Mine toţi cei osteniţi şi împovăraţi şi Eu vă voi odihni pe voi!” (Mt. 11, 28). Apoi, Domnul a rostit, ca pe un poem divin, niciodată întrecut de cineva, acele cuvinte minunate, cuvinte pe care le numim Fericirile, ieşite din inima lui Dumnezeu, ca să mângâie inimile oamenilor.

De aceea S-a pogorât Fiul lui Dumnezeu la Betleem, ca între dureri să nădăjduim în fericire, între răutăţi să strângem în suflet răbdarea, între îndoieli să rămână nestrămutată încrederea. Dincolo de orice frumuseţe pământească, se cuvine să năzuim spre strălucirea frumuseţii lui Hristos de care se desfată în ceruri ochii miraţi ai îngerilor.

Ar fi bine să ne întrebăm, la acest praznic şi întotdeauna, cine este persoana cea mai frumoasă şi cea mai sfântă pe care putem să o primim în vieţile noastre. Această Persoană este Iisus Hristos, Cel „împodobit cu frumuseţea mai mult decât fiii oamenilor” (Ps. 44, 3). Mântuitorul nostru este Frumuseţea divină coborâtă pe pământ pentru a salva lumea aceasta desfigurată şi urâţită de păcat, de blestem şi de moarte.

Crăciunul este sărbătoarea copilăriei noastre şi pare a fi mai presus de toate celelalte sărbători religioase. Acum cântă pentru noi copiii la ferestre: „Astăzi S-a născut Hristos/Mesia, chip luminos”. Acela care nu simte în praznicul Crăciunului explozia dragostei lui Dumnezeu, este asemenea orbului înaintea soarelui. Iată revelaţia creştină!
Şi dacă astfel stau lucrurile, înţelegem bine cât adevăr cuprind următoarele cuvinte ale Sfântului Evanghelist Ioan: „Şi noi am cunoscut şi am crezut iubirea, pe care Dumnezeu o are către noi” (I În. 4, 16). Crăciunul aduce bucurie celor

mici ca şi Pruncul din ieslea Betleemului, bucurie aşteptată cu emoţie şi trăită cu intensitatea proprie vârstei fragede.

Am colindat în copilărie, colindăm la orice vârstă. La vremea înserării, ajunului, plecăm să vestim pe la casele semenilor noştri marea taină a creştinătăţii. Numai aceasta ne umple de speranţă. Numai ea ne reaminteşte, an de an, că Dumnezeu „S-a făcut Om pentru noi”, să vegheze asupra tuturor oamenilor, asupra lumii întregi şi să ne dea tuturor înţelepciunea şi puterea de a ne apăra de rele şi de a face să domnească peste tot dragostea, pacea şi bunăvoirea.

În ciuda răului ce ne împresoară, să ne bucurăm de Crăciun şi de prezenţa printre noi a Copilului divin din Betleem. El este Cel Ce a făcut cerul şi pământul, soarele, stelele şi luna, natura şi pe noi înşine. El este Musafirul ceresc, Care covârşeşte toate aşteptările noastre şi Care aproape că ne opreşte răsuflarea de uimire şi ne aruncă în genunchi. El este Dumnezeul făcut Prunc ca noi, ca să ne poată vorbi în limba noastră şi să nu ne zdrobească cu măreţia Sa.

Aceasta este icoana mirifică a Crăciunului, a cărei sublimitate poetul o exprimă astfel:

„Noapte senină, sfântă noapte,
Colindă clopote departe.
E-o linişte fără de nume,
Acum coboară ceru'n lume”.

Venirea lui Hristos în lume este proclamarea deschisă a adevărului că El este cu noi pretutindeni şi în orice clipă. Din acea sfântă noapte, viaţa creştină înseamnă o viaţă în prezenţa lui Dumnezeu, sub acoperământul Său, sorbind din puterea Sa, o viaţă susţinută de braţele Lui, povăţuită de mâinile Lui. Pruncul Dumnezeiesc aduce din ceruri o zestre mai mare decât toate vistieriile lumii, aduce bucuria mântuirii, desfacerea legăturilor păcatului şi libertatea sufletului.

Cât de fericiţi ne simţim când ne dăm seama că nu suntem uitaţi, că vreun prieten sau mama noastră, ori o rudenie are grijă de noi, are faţa sa îndreptată spre noi. Cam aşa se întâmplă şi în relaţiile noastre cu Dumnezeu, întrucât Fiul Său, la primul Crăciun, stă culcat în iesle şi de atunci, rămâne Fratele şi Prietenul omului. Noi nu suntem singuri, căci, prin credinţă, cunoaştem că iubirea nevăzută a lui Dumnezeu este dincolo de perdeaua păcatului, a fricii şi a necazului nostru.

Prin urmare, iubirea dumnezeiască, coborâtă acum douăzeci de veacuri în cetatea Betleem, este aceeaşi, pentru că Însuşi Hristos, după cuvântul Sfântului Apostol Pavel, este „Acelaşi, ieri şi azi şi în veci” (Evr. 13, 8). Acest adevăr îl

exprimă colindul, care Îl prezintă pe Mântuitorul nostru ca aflându-Se încă în staul şi oferind tuturor tămăduire şi izbăvire:

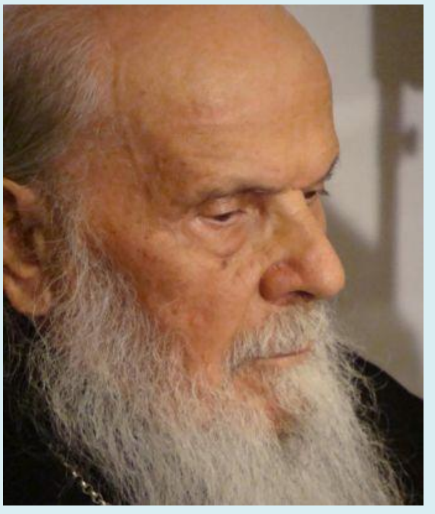
„El stă în ieslea Lui şi azi,
Iertare dând şi viaţă.
Încearcă în genunchi să-I cazi,
Cu inima-ţi de gheaţă”.

Iubiţii mei, să-L întâmpinăm pe Iisus Hristos cu păstorii şi cu îngerii, aducându-I ca dar viaţa noastră împodobită cu virtuţi morale şi inima noastră curată ca albul zăpezii. Să-L rugăm să reverse asupra noastră harul Său sfinţitor pentru ca, luptând lupta cea bună, să dobândim cununa neveştejită a mântuirii. Să cântăm cu evlavie străvechile colinde, care sunt o bogată hrană sufletească şi un prilej de vieţuire adevărată în duhul Legii strămoşeşti.

Trăind după Legea Evangheliei, vă dovediţi şi ne dovedim adevăraţi creştini, care înţelegem taina minunată a Întrupării, înţelegem că „Dumnezeu S-a pogorât pe pământ, ca să ne ridice pe noi la ceruri”, înţelegem că în noaptea de Crăciun S-a născut Iubirea pe pământ.

Fie ca Dulcele Mântuitor să vă dăruiască tuturor bucuria prezenţei Sale, cadoul binecuvântărilor Sale şi un An nou cu sănătate şi cu împliniri frumoase, în viaţă şi în casă. Amin.

PS Justinian Chira - Pastorală la Naşterea Domnului

Iubiţii mei fii sufleteşti, ne-a ajutat Bunul Dumnezeu să terminăm şase săptămâni de curăţenie şi de post. ***Postul Naşterii Domnului se numeşte postul bucuriei, pentru că în acest post, spre deosebire de celelalte posturi, de la început până la sfârşit, tot creştinul se bucură în sufletul lui, într-o aşteptare deosebit de importantă.*** Aşa cum aşteaptă copiii pe tatăl lor, aşa cum aşteaptă copiii pe mama lor, aşa au aşteptat fiii lui Adam câteva mii de ani. Mii de ani L-au aşteptat pe Mântuitorul lumii, L-au aşteptat pe Mesia.

Această credinţă şi această aşteptare a existat la întreg neamul omenesc. Nu numai la poporul ales, cărora prin prooroci li s-a vestit venirea lui Hristos, ci la toate popoarele lumii a existat credinţa în naşterea şi venirea lui Iisus Hristos. Chiar şi la popoarele cele mai înapoiate din inima Asiei şi din inima Africii, chiar şi la popoarele care au fost descoperite în lumea nouă din America, şi acolo există la oameni credinţa în Naşterea şi în venirea lui Hristos, în Naşterea Fiului lui Dumnezeu pe pământ.

Această credinţă era universală pentru că pornea de la un protoevanghelium, adică de la o evanghelie începătoare: "***Duşmănie voi pune între tine şi între femeie, între sămânţa ta şi sămânţa ei; aceasta îţi va zdrobi capul, iar tu îi vei înţepa călcâiul***" (Facere 3,15).

Atunci când Eva şi Adam, înşelaţi fiind de vrăjmaşul, au călcat porunca lui Dumnezeu şi au gustat din fructul oprit, atunci a fost rostit cuvântul acesta, care a vestit venirea unui Mântuitor. Când strămoşii noştri, protopărinţii noştri, au gustat din acest fruct, au rănit adânc pe Dumnezeu. A suferit grozav atunci Dumnezeu Tatăl şi Creatorul nostru. Această protoevanghelie, însă, această veste pe care Dumnezeu ne-a dat-o după căderea omului în păcat, se realizează apoi prin Naşterea Domnului nostru Iisus Hristos.

Naşterea Domnului nostru Iisus Hristos a schimbat întunericul de pe pământ, a schimbat total lumea. De la Naşterea Domnului a început cultură, de la Naşterea Domnului a început lumea să se ridice din ce în ce mai mult. Pentru că prin Hristos s-a transfigurat nu numai omul, ci cosmosul întreg.

Cerurile s-au deschis la Naşterea Domnului Hristos şi de acolo au năvălit, pur şi simplu au năvălit cetele îngereşti cântând: "Slavă intru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace, între oameni bunăvoire!"(Lc. 2,14). Iar de pe pământ s-a ridicat spre ceruri din partea oamenilor închinare adâncă.

Iubiţii mei fraţi şi iubite surori, în Evanghelia de astăzi, în capitolul II, versetele 1-12, ne vorbeşte măritul şi binecuvântatul de Dumnezeu Apostol şi Evanghelist Matei, care s-a ostenit şi a scris Evanghelia, fără de care noi nu L-am fi cunoscut pe Hristos. Deci, acest evanghelist a scris în capitolul al II-lea, începând cu versetul 1, cum a fost Naşterea Domnului nostru Iisus Hristos.

Astfel, au venit - spune evanghelistul - de la Răsărit, trei mari crai, trei magi, trei mari învăţaţi, trei mari cititori în stele, din adâncul Răsăritului. Nu se spune ţara. A fost ţară unde a fost turnul Babel, a fost ţară unde a coborât Noe pe pământ cu corabia. De acolo au venit trei crai cititori în stele. Erau călăuziţi de o stea. Şi până astăzi oamenii nu au înţeles ce fel de stea a fost. ***Până astăzi oamenii învăţaţi se întreabă ce stea i-a călăuzit pe aceşti magi? A fost o cometă sau ce a fost aceasta?*** Şi tot cei ce nu sunt luminaţi de Duhul lui Dumnezeu nu găsesc răspunsul.

Răspunsul, iubiţii mei fraţi, să vă rămână şi să nu-l uitaţi: nu a fost un corp ceresc, nu a fost o stea materială, nu a fost o planetă sau cometă, ci a fost o putere cerească, a fost un arhanghel, un înger, pe care magii l-au văzut ca pe o stea, ca pe o lumină înflăcărată ce ardea pe cer. Nu era un corp ceresc, un corp material, ci era o putere cerească această stea, care îi călăuzea pe cei trei magi de-a lungul pământului Orientului şi care s-a oprit când a ajuns deasupra Ierusalimului.

Ce s-a întâmplat când a ajuns deasupra Ierusalimului? Steaua s-a stins, steaua s-a ascuns, nu s-a mai văzut, căci aşa a fost planul lui Dumnezeu ca steaua să nu lumineze Ierusalimul şi pe Irod. De aceea,cei trei crai au început să rătăcească prin Ierusalim şi să întrebe: "***Unde este regele iudeilor, Cel ce S-a născut? Căci am văzut la Răsărit steaua Lui şi am venit să ne închinăm Lui***" (Mt. 2,2). Ei nu ştiau de Mesia, nu ştiau de prooroci, ei ştiau un lucru: că un împărat al iudeilor se va naşte, care va stăpâni lumea.

„Unde s-a născut acest împărat?", întrebau magii. Şi auzind acest cuvânt, ne spune Evanghelia, "***regele Irod s-a tulburat şi tot Ierusalimul împreună cu el***"

(Mt. 2, 3). Şi Irod atunci a chemat pe toţi preoţii şi învăţaţii de la templu care cunoşteau Scriptura, care cunoşteau proorociile, şi i-a întrebat: "***Unde trebuia să se nască Hristos?***" Iar învăţaţii i-au răspuns: "***În Betleem, pentru că aşa spune proorocul***". Care prooroc? Proorocul Miheia, în cap. 5,1: "***Şi tu, Betleeme, pământul lui Iuda, nu eşti nicidecum cel mai mic între căpeteniile lui Iuda, căci din tine va ieşi Conducătorul care va paşte pe poporul Meu Israel.***"

Au vorbit învăţaţii atât de înălţător despre Betleem şi i-au comunicat lui Irod. Iar Irod a dat poruncă ca să fie ucişi toţi copiii de la doi ani în jos. "Unde trebuie să se nască Hristos?" era întrebarea lui Irod. Deci, iubite surori şi iubiţi fraţi, Irod ştia că trebuie să se nască Hristos. El ştia că S-a născut Hristos. Cu toate acestea, fraţilor, a îndrăznit să încerce să-L ucidă pe Fiul lui Dumnezeu. Nu din neştiinţă. Ca şi Iuda. Şi Iuda a ştiut că Hristos este Fiul lui Dumnezeu şi L-a vândut. De aceea păcatul lor este neşters pentru totdeauna, ca şi păcatul oricărui necredincios care nu crede în Domnul nostru Iisus Hristos. Ştie că Hristos a venit, ştie că Dumnezeu a venit pe pământ şi, totuşi, se leapădă de El. De aceea, acest păcat al necredinţei nu va fi iertat nici în cer, nici pe pământ, nici în veacul de acum, nici în cel viitor, cum zice chiar Hristos.

Păcatul împotriva Duhului Sfânt nu se va ierta niciodată, nici în veacul de acum, nici în veacul viitor. ***Ce înseamnă păcat împotriva Duhului Sfânt? Orice păcat împotriva credinţei şi mai ales necredinţă.*** Deci Irod ştia, el cunoştea că S-a născut pe pământ Fiul lui Dumnezeu şi de aceea a dat poruncă şi i-a rugat pe cei trei magi: "***Mergeţi şi cercetaţi cu de-amănuntul despre Prunc şi, dacă Îl veţi afla, vestiţi-mi şi mie, ca, venind şi eu, să mă închin Lui.***" (Mt. 2,8).

Era un cuvânt plin de vicleşug, pentru că Irod, acest diavol, voia să găsească unde S-a născut Fiul lui Dumnezeu şi să-L ucidă. Nu vi se cutremură inima când auziţi acest lucru? Un om, un om nenorocit, chiar dacă era un rege, acest nenorocit, cunoscând şi ştiind că Fiul lui Dumnezeu a venit, a căutat să-L omoare pe Fiul lui Dumnezeu. Răsplata care a fost? Irod a pierit. L-au mâncat viermii de viu. Aceasta a fost moartea lui Irod.
Iar cei trei magi au plecat şi după ce au ieşit din Ierusalim, steaua din nou li s-a arătat şi i-a călăuzit, apoi steaua s-a oprit deasupra peşterii din Betleem şi razele ei au început să curgă, să curgă, asupra peşterii aşa cum vedem în toate icoanele cum de la stea se coboară raze care luminează peştera.

Şi îngerii se coboară şi păstorii vin şi aduc daruri şi ei. Păstorii ne-au reprezentat pe noi, iubiţii mei fraţi, iar cei trei crai au căzut şi s-au închinat, ne spune evanghelistul Matei, şi I-au adus daruri. Daruri de aur I-au adus ca la un Împărat al lumii, tămâie I-au adus ca la un Dumnezeu şi smirna ca unui om muritor. ***Aur, smirnă şi tămâie, ca unui împărat, ca unui arhiereu, ca unui om.*** Din acest motiv, ***se spune că sărbătoarea Naşterii Domnului este***

sărbătoarea păcii, pentru că pământul s-a împăcat cu cerul, cerul s-a pogorât pe pământ şi a rămas pe pământ.

Pământul nu mai este al diavolului, pământul este al lui Dumnezeu. *O bolnavă îndrăcită, când i se făcea Taina Sf. Maslu, într-o mănăstire, iar când preoţii au început slujba şi au dat binecuvântarea mare cu Evanghelia, după cum auziţi la toate Tainele, când se începe cu cuvintele: "Binecuvântată este împărăţia Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh..." , din adâncul cel mai întunecat al acestei bolnave, satana a început să strige: "Nu a Lui, a mea este împărăţia", a strigat satana din trupul acelei femei. "A mea este împărăţia, nu a Lui."* Şi până astăzi caută vrăjmaşul să stăpânească lumea prin diferite mijloace, prin patimi.

Nu vă supăraţi. Orice lăcaş în care se săvârşesc păcatele, beţia, desfrânările, sunt curţile satanei. Orice lăcaş de acest gen. Şi orice lăcaş dumnezeiesc, toate bisericile ortodoxe, sunt curţile lui Dumnezeu, sunt palatele lui Dumnezeu, Stăpânul cerului şi al pământului, cum spune un frumos tropar: "***în curţile casei Tale stând, în cer mi se pare a fi.***"

Iubiţii mei fii sufleteşti, ziua aceasta este ziua cea mare. Întotdeauna omul a încercat să se ridice la cer. Întotdeauna omul a încercat şi a râvnit să zboare. Întotdeauna se uită la păsări cum zboară şi a dorit şi el să se ridice, şi în timpurile noastre omul a reuşit să se ridice de pe pământ.

Dar tendinţa, dorul omului, a fost mereu de a se înălţa, de a se ridica la cer, pentru că Îl caută pe Dumnezeu, acolo unde e Dumnezeu în ceruri, cum zicem aşa de frumos: "Tatăl nostru care eşti în ceruri…" Dar dacă noi nu am reuşit, fraţilor, să ne ridicăm până la Dumnezeu cu trupul, S-a coborât Dumnezeu la noi, S-a coborât Dumnezeu între noi. Aceasta este slava Lui şi a rămas între noi pe Sfintele Altare. În chip nevăzut Îl avem pe Dumnezeu între noi.
Măreaţă este sărbătoarea aceasta, măreaţă este adunarea voastră a creştinilor, care, deşi sunteţi obosiţi, pentru că v-aţi făcut şi dumneavoastră datoria să colindaţi pe un prieten sau pe un vecin, nu aţi şovăit, ci aţi lepădat patul de odihnă şi aţi venit să preamăriţi pe Fiul lui Dumnezeu. Măreaţă este această zi.

Din suflet doresc ca în aceste zile de bucurie ale Sărbătorilor Naşterii Domnului, pentru care v-aţi pregătit mult prin post şi prin spovedanie, să vă trimită Dumnezeu binecuvântări peste familie, iar anul care vine rog pe Dumnezeu să fie un an binecuvântat. Să mulţumim lui Dumnezeu pentru toate binefacerile pe care le-am primit până acum. Vă îndemn ca, asemeni păstorilor din Betleem şi crailor din Răsărit, să-I aduceţi prinosul curat al sufletelor voastre Pruncului născut.

Anul acesta, cu ajutorul Atotbunului Dumnezeu, s-au împlinit 20 de ani de la reînfiinţarea sfintei noastre Episcopii. În acest timp, cinstita preoţime şi diaconime, sfinţiţii slujitori ai lui Dumnezeu din mănăstirile noastre şi binecredinciosul popor din Maramureş şi Satmar au stat cu vrednicie lângă altarele străbune, cu candelele aprinse, ca cele cinci fecioare înţelepte, iar acum Hristos, Mirele Cel ceresc, a cărui dumnezeiască naştere o prăznuim astăzi, vă întâmpină pe toţi şi ne binecuvântează munca şi jertfă pe care am depus-o în aceste două decenii, înălţând sfinte şi luminoase altare, deschizându-se multe vetre monahale, crescând un tineret luminos şi foarte dornic să pregătească un viitor frumos pentru ţara noastră iubită şi binecuvântată de Dumnezeu.

La acest praznic să nu uităm de cei ce sunt plecaţi şi sunt departe de ţară. La toţi le trimitem un mesaj, un salut creştinesc şi românesc şi îi asigurăm că noi de aici de acasă nu-i uităm, ne rugăm pentru toţi cei de departe şi pentru cei de aproape. Biserica noastră, Biserica străbună, Biserica Ortodoxă, care este Biserica lui Hristos stă la datorie cum a stat şi în cei cincizeci de ani de urgie, de întunecată robie spirituală şi socială deopotrivă. Valurile sunt multe, valurile vieţii sunt grele şi acum.

Corabia lui Hristos este atacată de multe duhuri rele, dar poporul român care este tare în credinţă, plin de încredere în Dumnezeu şi de dragoste faţă de Fiul lui Dumnezeu nu şovăie, priveşte înainte, pentru că el crede în Cel ce S-a născut în Betleem, şi ne-a dat viaţă prin Cruce, a gustat din paharul morţii, a sfărâmat porţile iadului şi a deschis uşile raiului, risipind întunericul care azi ne înconjoară, iar prin lumina Lui ne aduce în suflete dumnezeiasca bucurie.

Nu trebuie, iubiţi fraţi şi înţelepte femei, să uităm nici o clipă de cei plecaţi, de cei săraci, de cei bolnavi, de cei ce au nevoie de ajutorul nostru modest, de mila noastră, de dragostea noastră, de credinţa noastră. ***Biserica noastră, ca dintotdeauna, nu uită să se roage, să-i ajute, să-i întărească în credinţă pe toţi fiii lui Adam.*** Sunt multe popoare din lume care nu-L cunosc pe Hristos sau care şi-au pierdut credinţa în Dumnezeu şi de aceea sunt nefericite. Au bunăstare, dar n-au pace, n-au linişte, nici fericirea pe care o are poporul credincios sau omul care crede în Domnul nostru Iisus Hristos.

Poporul român, poporul din această ţară, poporul din acest colţ de ţară, îl are în suflet pe Hristos, are în inimă evlavie fierbinte faţă de Maica Domnului, are în minte încredere în Dumnezeu şi-L ascultă pe Cel pe Care întotdeauna L-a ascultat, adică pe Tatăl nostru Cel ceresc.

Cu părintească dragoste vă îmbrăţişez pe toţi, cu sfinţenie, gândindu-mă la voi azi şi întotdeauna. Vă binecuvântez şi vă doresc Sărbători fericite, ani buni cu sănătate.

Hristos S-a născut, bucuraţi-vă!

Al vostru pururea rugător
†Justinian
Arhiepiscopul Maramureşului şi Satmarului

“Hristos S-a născut să ne fie Frate, prea-umil Slujitor, care ne spală picioarele și ne șterge lacrimile. S-a născut, aici, jos, în mijlocul durerii și nevoii, să nu ne lase singuri, părăsiți”

“Să înțelegem, așadar, că și noi ne naștem într-un neam concret pe care trebuie să-l asumăm. Astăzi ni se spune pe toate căile că neamul nostru este unul de ocară, iar eroii noștri au fost criminali și neisprăviți. Istoria este rescrisă, iar exemplele noastre cele mai de preț sunt defăimate și minimalizate. În fața acestui val nihilist, să ne luăm, însă, crucea neamului nostru și să o purtăm cu demnitate, neluând seama la ocările aruncate asupra înaintașilor și neamului nostru, „cu ochii ațintiți asupra lui Iisus”“.

***

Episcopia Scandinaviei: Episcop Macarie Drăgoi, Pastorală la Nașterea Domnu-lui, Nașterea Domnului - Taină a jertfei

† Macarie,

Din harul lui Dumnezeu, episcop al românilor ortodocşi din Europa de nord, prea cucernicului cler, prea cuviosului cin monahal şi prea iubiţilor credincioşi şi credincioase, sfântă îmbrăţişare în Hristos Emanuel, Cel născut în ieslea Betleemului şi în ieslea inimilor noastre!

Iubiții mei fii și fiice sufletești, Sărbătoarea Crăciunului este una a nădejdii, a împlinirii, a duioșiei și a jertfei. Nădejde, pentru că Dumnezeu cercetează pe poporul Său, nu prin înger, nu prin profet, ci prin Însuși Unul Născut Fiul Său. Împlinire, pentru că, iată, în sfârșit, Cel făgăduit omenirii, Cel așteptat, Cel profețit, Mesia, S-a pogorât printre noi, este împreună cu noi. Emanuel: Dumnezeu este cu noi! Duioșie, pentru că Dumnezeu S-a întrupat prin naștere, luând „chip de rob", Atotputernicul fiind un prunc, făptura cea mai fragilă și vulnerabilă care poate exista pe acest pământ. Jertfă, deoarece pentru aceasta a venit Mântuitorul printre noi, pentru aceasta a luat chip de rob și S-a născut Prunc, pentru a se jertfi pentru noi. Iar jertfa Sa începe chiar din momentul nașterii Sale. Se naște într-o biată iesle, iar apoi, imediat, Maica Sa Fecioară și dreptul Iosif sunt nevoiți să plece în pribegie. Și acesta a fost doar începutul.

Suntem, poate, mai puțin obișnuiți să ne gândim la Nașterea Domnului ca la un act de jertfă, așa cum o facem de Paști. Spunea într-o cuvântare Mitropolitul Antonie de Suroj „că primul pas în aducerea întru ființă a lumii a fost un act de iubire divină care a presupus un sacrificiu: Tatăl a adus pe Fiul Său la altarul sacrificiului. Mielul înjunghiat de la întemeierea lumii" (Apocalipsa 13, 8). Și există o icoană veche grecească, în care vedem Nașterea lui Hristos: o vedem pe Maica lui Dumnezeu, îl vedem pe Iosif, vedem peștera, dar, în loc de iesle, vedem un altar de jertfă, iar pe acest altar al jertfei se află Fiul Nou-Născut al lui Dumnezeu, Fiul Mariei.

Pentru aceasta S-a născut El, Împăratul împăraților, într-o smerită iesle. Nicăieri altundeva, decât în acest loc pentru adăpostirea animalelor unor oameni de rând. În acest loc deposedat de orice fel de rang social, de orice fel de însemn exterior de putere, în staulul de oi din afara cetății Betleemului, așa cum a și fost răstignit, în afara cetății Ierusalimului. Hristos se naște ca un marginal pentru că nu încăpea în rândul lumii. Dar și aici este o taină, pentru că doar în această iesle sărăcăcioasă pot ajunge la El, pentru a I se închina, oameni din toate straturile societății. Ajung la El și crai și păstori simpli. Dacă S-ar fi născut într-un palat, atunci ar fi existat o distanță între El și cei din popor. Dacă S-ar fi născut într-o casă obișnuită de om așezat în societate, ar fi existat barierele obișnuite, care limitează spațiul doar pentru cei din familie și din același nivel social. Așadar, acea iesle smerită desființează distanțele sociale, granițele nevăzute dintre oameni, ierarhiile presta-bilite și nu foarte drepte, pentru a instaura noi raporturi, de dragoste și de frățietate între oameni, noi ierarhii evanghelice, în care cel de pe urmă este cel dintâi și în care cel care stăpânește este slujitorul tuturor.

Pentru aceasta S-a născut, azi, Hristos.

⇒ *S-a născut pentru a fi adus jertfă bine primită pentru mântuirea noastră.*

⇒ *S-a născut pentru ca noi să avem viață și încă viață din belșug.*

- ⇒ *S-a născut pentru ca noi să avem, iarăşi, o patrie, să revenim acasă, în Ierusalimul cel Ceresc.*
- ⇒ *S-a născut pentru ca noi să avem, din nou, chip, identitate, sens.*
- ⇒ *S-a născut pentru a ne naşte pe noi din apă şi din Duh.*
- ⇒ *S-a născut să ne fie Împărat, Domn, Frate, Slujitor, prea-umil Slujitor, care ne spală picioarele şi ne şterge lacrimile.*
- ⇒ *S-a născut, aici, jos, în mijlocul durerii şi nevoii, să nu ne lase singuri, părăsiţi, aşa cum va fi El pe cruce.*

Astăzi S-a născut Hristos, prea iubiţii mei! S-a născut pentru tine, mamă care-ţi mângâi pruncul; pentru tine, cel care te apropii de zenitul vieţii; pentru tine, cel care munceşti ca un rob pentru ziua de mâine; pentru tine, cel care ai plecat din ţară pentru că nu-ţi găseai rostul; pentru tine, tinere, care priveşti neliniştit în zare; pentru tine, cel ce eşti copleşit sau pentru tine cea care eşti copleşită de zdroaba vieţii şi a zilei; pentru tine, mamă, căreia ţi s-au răpit copiii. Pentru noi, toţi, S-a născut Hristos!

Nici noi nu ne naştem pentru noi. Ne naştem pentru celălalt. Ne naştem unii altora, încă de la început, când ne naştem unui tată şi unei mame. Ne naştem ca o jertfă, iar întrebarea de căpetenie de al cărei răspuns depinde mântuirea noastră este: cui vom fi aduşi sau ne vom aduce jertfă? Lui Baal sau lui Dumnezeu? Vom fi jertfiţi egoismului, eu-ului nostru, sau ne vom jertfi pentru celălalt? Fi-vom jertfe ale Mamonei, sau fi-vom jertfe ale Împăratului Ceresc?

Prea iubiţii mei, anul acesta, care se apropie de sfârşit, Biserica noastră l-a închinat apărătorilor Ortodoxiei din vremea comunismului, adică martirilor şi mărtu-risitorilor din vremea prigoanei comuniste. Nu demult, nu departe de noi, s-au întâmplat atrocităţi, lucruri cumplite pe care abia le putem asculta sau citi, darămite să le şi trăim. Zeci şi sute de mii de oameni, fără nici o vină decât dragostea faţă de Hristos şi de patrie, au fost arestaţi, smulşi cu cruzime din sânul familiilor lor, torturaţi paroxistic, înghesuiţi în beciuri, sub pământ, închişi în adevărate labo-ratoare ale iadului, supuşi unui regim de exterminare şi dezumanizare prin înfometare, violenţă, batjocură sistematică.
Iad în închisoare, iad pentru cei de afară… Iad pentru torturile suferite de ei înşişi, iad pentru chinurile suferite de tovarăşii lor de suferinţă, iad pentru că se gândeau la suferinţa celor rămaşi acasă. În acest iad, însă, o lumină a biruit întunericul. S-a născut Hristos în temniţe! S-a născut Hristos la Aiud, la Gherla, la Piteşti, în cumplita cameră 4 Spital. S-a născut la Periprava, la Poarta Albă, la Târgu Ocna, la Târgşor, la Mislea şi la Miercurea Ciuc. S-a născut Hristos la Jilava, la Văcăreşti şi la Râmnicu Sărat, la Sighet şi în barăcile de la Canal.

S-a născut Hristos în lagăre şi în închisori, în deportare şi în exil! Da, acolo, în aceste temniţe putrede, în acele mirosuri pestilenţiale, în acele colcăieli devenite

inumane, acolo S-a născut Hristos! O vedem în suferința transfigurată a martirilor și mărturisitorilor, o vedem în versurile scrise cu sânge ale poeților închisorilor, în viețile înscrise în inimile noastre ale sfinților din închisori.

Evoc, din nenumăratele pilde de martiriu și de sfințenie din închisori, o minunată naștere în Împărăția Cerurilor întâmplată la Târgu Ocna, o temniță unde erau aduși deținuții bolnavi de TBC, care a avut loc tocmai în ziua de Crăciun a anului 1951.

În acel Crăciun, Părintele arhimandrit Gherasim Iscu, nevoitor al Mănăstirii Tismana, se afla pe moarte, după ce fusese chinuit și torturat la Canal pentru că spovedea și încuraja duhovnicește frații de suferință. Chiar și așa, pe moarte fiind, la Târgu Ocna, Părintele Gherasim continua să spovedească, să îmbărbăteze și să renască duhovnicește pe ceilalți deținuți.

Cei care l-au asistat în acele momente dau mărturie că acele clipe au fost scăldate de harul dumnezeiesc. Iată ce a scris unul din ei: „În amestecul acela

mizerabil de temniță și tuberculoză era o vibrație sufletească evidentă, încât totul părea nepământesc, minunat”.

Ni se mărturisește că Părintele Gherasim, pe măsură ce se apropia de moarte, era mai viu! Minunea cea mai mare a fost că, puțin înainte de moartea sa, a fost adus la Târgu Ocna un deținut de drept comun, care avusese rol de supraveghetor la Canal și îl chinuise sălbatic pe Părintele Gherasim. Auzind aceasta, deși nici nu putea să se mişte, părintele a cerut unor deținuți mai în putere să-l ducă la patul torționarului său. Cu cea mai mare dragoste, părintele l-a îmbrățișat, l-a sărutat, i-a șters lacrimile de căință și de rușine ale celui care-l chinuise, l-a spovedit și i-a dăruit iertarea. În acea noapte de Crăciun, au murit împreună, victimă și torționar, născuți făptură nouă în Împărăția Cerurilor.

Iată, așadar, de ce îi cinstim pe Sfinții din închisori. Pentru că tot acel sistem fusese creat pentru a dezumaniza, a înrăi, a face din om ucigaș de frate, turnător și torționar. Pentru a schilodi în om chipul lui Dumnezeu. Oameni ca Părintele Gherasim Iscu, însă, prin dragoste jertfelnică, au biruit acest iad nu doar pentru ei, nici doar pentru cei împreună-pătimitori, ci au smuls din ghearele acelui iad chiar și pe torționarii lor, pe cei care deveniseră unelte ale diavolului.

Toți aceștia, așadar, au apărat nu doar chipul lui Dumnezeu din ei, ci și din noi. Au păstrat aprinsă candela credinței în Dumnezeu, dar și în ceea ce reprezentăm noi, ca popor. Datorită lor avem un chip de om și un nume de creștin și de român. Datorită lor avem o patrie aici, pe pământ, și o patrie dincolo, în cer. Toți acești mărturisitori au crezut într-un bine comun și nu au vrut să trăiască doar

pentru ei, ci au vrut să trăiască și să moară pentru semenul lor, pentru credința lor, pentru patria lor, pentru demnitatea copiilor și urmașilor lor.

Să-i cinstim cum se cuvine pe cei în mijlocul cărora S-a născut Hristos. Să-i cinstim pe cei întru care S-a prea slăvit Hristos. Pe cei care au fost cinstiți de Hristos. Să-i cinstim chiar dacă pe mulți dintre ei nu îi găsim în manualele de istorie și chiar dacă nu suntem plăcuți tuturor pentru aceasta. Să-i cinstim pentru că nu ei au nevoie de cinstirea noastră, ci noi, dacă vrem să ne numim creștini și români.

Iubiți frați și surori împreună rugători, noi, românii din diaspora, ne aflăm departe, fizic, de țară. Ne aducem aminte cu nostalgie de Crăciunul copilăriei, de mirosul de neuitat și unic al pământurilor natale, de colindători, de plugușor și de gerul Bobotezei. Ne aducem aminte de o lume vie, caldă, cu suflet. Nu o putem uita și ne doare și îi resimțim lipsa tot mai mult aici, într-o altă lume, rece, străină și, în multe privințe, moartă.

Ne adunăm aici departe de țară, pentru a ne regăsi în comuniune euharistică, în lăcașuri improvizate, în tot felul de clădiri care nu au fost construite pentru acest scop. Nu avem catedrale mărețe, nu avem biserici mari, încăpătoare, spațioase, cu clopote răsunătoare. Însă, de aici, din străinătate, de la aceste altare românești ridicate în locuri improvizate, umile, să ne aducem aminte de Hristos Cel născut în iesle. De aici, de la marginea societății în care ne aflăm, o societate de multe ori ostilă credinței, să ne aducem aminte de Întâiul dintre marginali și Întâiul dintre pribegi, de Hristos, Cel născut în iesle și refugiat în Egipt de furia lui Irod.

Foarte tragic este faptul că cei mai mulți dintre frățiile voastre ați plecat din țară pentru că ați simțit că nu aveți un viitor acolo. Un viitor pentru familie, pentru copii. Chiar și așa, aici departe, noi știm că avem o țară, că venim de undeva, că avem rădăcini. Este cumplit să fii abandonat și adevărul este că mulți dintre românii din diaspora, au simțit, poate, că țara i-a abandonat. Însă cei care s-au jertfit în închisori sunt o dovadă vie, care strigă la cer. Ei nu ne-au abandonat pe noi și nu și-au abandonat nici țara. Să le ascultăm mărturisirea, să luăm aminte, să stăm cu frică!

Să nu ne abandonăm nici noi țara! Să nu ne abandonăm neamul! Să ne aducem aminte că nu noi ne-am născut pe noi și nici nu ne-am născut doar pentru noi, ci că aparținem unei familii, aparținem unei comunități, că avem înaintași și că vom avea urmași, că ne înscriem într-o continuitate de jertfe, de lupte și de nevoințe.

Scumpii mei fii și fiice sufletești, în aceste zile ale sărbătorii Nașterii Domnului, citim în Evanghelie un lung șir de protopărinți ai lui Iisus. În acest lung șir sunt

și drepți ai lui Dumnezeu, dar sunt și oameni care au căzut. Hristos nu S-a dezis de neamul Său, ci l-a asumat întreg, cu drepți și cu păcătoși. S-a născut într-o comu-nitate reală, cu înaintași concreți, pomeniți fiecare după numele său.

Să înțelegem, așadar, că și noi ne naştem într-un neam concret pe care trebuie să-l asumăm. Astăzi ni se spune pe toate căile că neamul nostru este unul de ocară, iar eroii noștri au fost criminali și neisprăviți. Istoria este rescrisă, iar exemplele noastre cele mai de preț sunt defăimate și minimalizate. În fața acestui val nihilist, să ne luăm, însă, crucea neamului nostru și să o purtăm cu demnitate, neluând seama la ocările aruncate asupra înaintașilor și neamului nostru, „cu ochii ațintiți asupra lui Iisus” (Evrei 12, 2).

În încheiere, vă aduc la fereastra sufletului „Colindul robului” compus de Valeriu Gafencu în cinstea și spre pomenirea Părintelui mărturisitor Gherasim Iscu:

Pe malul Trotuşului
Cântă robii Domnului,
Înjugaţi la jugul Lui.

Dar cântarea lor e mută,
Că-i din suferinţă multă,
Şi-i cu lacrimi împletită.

În inima robului
Domnu-și face ieslea Lui
În noaptea Crăciunului.

Flori de crin din ceruri plouă
Peste ieslea Lui cea nouă
Şi din flori picură rouă.

Stă un copilaş în zare
Şi priveşte cu mirare
La fereastra de-nchisoare.

Lângă micul copilaş
S-a oprit un îngeraş
Ce-i şopteşte drăgălaş:
Azi Crăciunul s-a mutat
Din palat la închisoare
Unde-I Domnu-ntemniţat;
Şi copilul cel din zare

A venit la închisoare
Să trăiască praznic mare. Amin!

Refren:
Lăsați-i pe copii să vină,
Să-mi aducă din grădină
Dalbe flori de sărbători,
Dalbe, dalbe flori! Amin!

Mănăstirea Diaconeşti - În inima robului:
https://www.youtube.com/watch?v=Oo-Dxtv_kvc

Al vostru părinte și frate colindător, fierbinte rugător către Domnul și de tot binele voitor,

† Episcopul Macarie

“Dacă ar fi să se nască din nou astăzi Hristos, oare lumea noastră cum l-ar primi?”- Pastorală la Naşterea Domnului (2016) a PS Sebastian, episcopul Slatinei şi Romanaţilor, cuvânt curajos, mărturisitor şi şfichiuitor la adresa formelor vechi şi noi de “pervertire a omului modern şi postmodern”, a “sforarilor şi manipulatorilor vieţii noastre” şi a “ideologiilor reeducării omului”

Când S-a născut Domnul Hristos, acum mai bine de 2000 de ani, lumea a avut reacții dintre cele mai diverse: romanii, stăpânitori ai țării sfinte, nici nu s-au sinchisit, în timp ce Irod, regele Iudeii, „a căutat Pruncul ca să-L omoare” (Mt. 2, 13); arhiereii și cărturarii, deși preocupați cu studiul cărților sfinte și proorociilor despre El, nu L-au putut identifica, în vreme ce magii L-au reperat tocmai din îndepărtatele răsărituri și au venit ca să I se închine; conducătorii iudeilor fremătau întru așteptarea unui fals mesia - care să-i elibereze de romani - în timp ce îngerii din cer și păstorii I-au adus Pruncului Preasfânt neasemuită slavă; gazdele din Betleem I-au oferit grajdul din peșteră spre naștere, în vreme ce Maica Sfântă și dreptul Iosif L-au vegheat, înțelegând că El era Cel ce avea să vină și să mân-tuiască pe poporul Său.

În timp, urmare revelației Domnului Hristos și învățăturii Sale, unii dintre cei de mai sus s-au radicalizat. Este cazul romanilor (până la începutul secolului al IV-lea când, totuși, creștinismul a devenit religio licita), dar și al conducătorilor poporului iudeu, al fariseilor și al cărturarilor, în timp ce alții L-au recunoscut de îndată ca Mesia Cel așteptat – adepți de la răsărit și de la apus, din interiorul granițelor Imperiului Roman, dar și din afara lui.

Mai apoi, de-a lungul vremurilor, Mântuitorul Hristos a fost: când primit ca Împărat al Cerului și al pământului (în marile imperii − Roman târziu, bizantin, țarist – dar și în cadrul altor forme de guvernare pe care le-au adoptat popoarele în lume), când persecutat ca simplu lider religios (în imperiile păgâne), „opiu pentru popor” [1] (în Imperiul Sovietic și în toți sateliții acestuia) ori „învățător moralist retrograd” (în societățile emancipate, de tip francez, și în societatea postmodernă de astăzi).

Frați creștini, oscilarea aceasta în istorie, între un Iisus − Mântuitor pentru unii și impostor pentru alții; între un Hristos − viu și de viață dătător pentru mulți, și unul „menit să aducă alinare babelor și leneșilor”, potrivit altora [2]; și între un Învățător autentic al vieții, precum Îl considerăm noi, și un simplu moralist nedemocrat și desuet, după cum Îl catalogheză societatea postdemocratică de astăzi, mi-a stârnit o întrebare pe care v-o adresez și eu dumneavoastră la această sărbătoare: dacă ar fi să Se nască din nou, astăzi, Hristos, oare lumea noastră cum L-ar primi?…

Conducătorii: cu nepăsarea romanilor de altădată? Cu groaza criminală a lui Irod? Cu aversiunea căpeteniilor iudeilor, sau cu machiavelismul marelui inchizitor din celebra operă a lui Dostoievski?…

Oamenii de vază: Cu buimăceala cărturarilor de acum 2000 de ani? Cu aroganța fariseilor? Cu triumfalismul saducheilor? Cu oțărârea revoluționarilor francezi sau cu platitudinea discursului politic corect de astăzi?…

Poporul de rând: cu reticența și suspiciunea iudeilor de altădată, sau cu ignoranța ori mirajul superstițiilor și al pretinselor minuni, tot mai generalizate în prezent?…

Cum L-ar primi, oare, liderii lumii de astăzi, atât de preocupați de frâiele puterii și de resursele planetei și deloc îngrijorați de spiritualitatea acesteia, aflată în declin continuu? Cum L-ar primi managerii, prea obsedați de marketing și business-uri de tot soiul pentru a mai putea întrevedea și partea necomercială a realității? Cum L-ar primi savanții, prea angrenați în explorarea științelor pentru a mai cinsti și pe Făuritorul acestora? Dar bioeticienii, care speră de mult să-I fi luat locul Creatorului, prin experimentele lor, de multe ori antibiotice? [3] Cum L-am primi noi, slujitorii Bisericii, răpiți mai curând de un anumit instituționalism decât de jertfelnicia misionară a Apostolilor și sfinților de altădată?…
Cum L-ar primi tinerii de azi, tot mai vrăjiți de cuceririle tehnologiei și de mirajul inteligenței cibernetice și, pentru aceasta, mai degrabă „cetățeni” ai unei lumi virtuale, decât ai celei reale? Dar sforarii și manipulatorii vieții noastre, la gândul că vor fi deconspirați de Cel ce vede, cunoaște și plătește sau răsplătește

toate? Cum L-ar primi ferventele militante feministe, aflând că nu este, și El, măcar de gen neutru [4]?… Dar cei pro păcate împotriva firii, la gândul că și „Noul Născut” ar putea avea aceeași viziune biblică asupra Sodomei și Gomorei (Fc. cap. 19)?… În fine, cum L-ar primi cei ce promovează asiduu imoralizarea și islamizarea Europei, cu scopul vădit de a reseta omul pe alte baze decât cele natural-divine, doar-doar se va stinge odată creștinismul acesta plictisitor și fad, după cum îl consideră ei?!…

Dragii mei, vrem – nu vrem să credem, suntem conștienți sau nu, Hristos Se naște, de fapt, și astăzi! Și acum! Renaște în fiecare decembrie și, mai bine zis, renaște permanent în inimile noastre, câtă vreme credem cu tărie acest lucru și înțelegem să ne facem cu toții sălaș bun întru întâmpinarea și găzduirea Sa. El revine, de fiecare dată, cu aceeași simplitate și candoare, sperând să găsească în noi doar gesturi și atitudini precum: iubirea Maicii Preasfinte, grija ocrotitoare a bătrânului Iosif, închinarea regală a magilor, cântarea divină a îngerilor și slujirea sfântă a păstorilor. Nimic din celelalte! Nimic profan ori diluat în credințe contrafăcute; nimic pervertit de decadența morală a omului modern și postmodern; nimic deconstruit sau reasamblat de către ideologii reeducării omului pe alte baze decât cele sădite în firea acestuia de Însuși Ziditorul său.

Nimic din toate acestea! Ci să-L primim, cu toții, pe eternul Prunc Hristos în credința cea adevărată; să-L iubim cu iubire sfântă și să-L slujim jertfelnic, pentru că El este Dumnezeul nostru, „afară de El pe altul nu știm”, și numai El poate să mângâie și să mântuiască sufletele noastre, Amin!

† Sebastian,
episcopul Slatinei şi Romanaţilor

[1] Așa a fost numită religia de către teoreticianul socialismului științific Karl Marx (1818-1883), afirmație preluată apoi și de primul conducător al statului sovietic, Vladimir Ilici Lenin (1870-1924).
[2] Aceasta era forma sub care defăimau religia politrucii comuniști.
[3] Întoarse împotriva vieții adică.
[4] În 2015, în Franța a început înregistrarea oficială a pruncilor de genul neutru.

Patriarh Daniel Ciobotea - Naşterea Domnului, bucuria copiilor şi a părinţilor

"***Şi celor câţi L-au primit, care cred în numele Lui, le-a dat putere ca să se facă fii ai lui Dumnezeu, care nu din sânge, nici din poftă trupească (...), ci de la Dumnezeu s-au născut.***"(Ioan 1, 12-13)

Preacuvioşi şi Preacucernici Părinţi, Iubiţi fraţi şi surori în Domnul, Fiul lui Dumnezeu S-a făcut om, pentru că "***atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, încât pe Unicul Său Fiu L-a dat, ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viaţă veşnică***" (Ioan 3, 16).

Cu alte cuvinte, Fiul veşnic al lui Dumnezeu S-a făcut om muritor, ca omului devenit din pricina păcatului muritor să-i dăruiască viaţa veşnică (cf. Romani 6, 23). Mai mult, ***Fiul veşnic al lui Dumnezeu devine Om, pentru ca oamenilor să le dăruiască puterea să devină fii ai lui Dumnezeu după har.***

Deci, ***Naşterea după trup a Domnului nostru Iisus Hristos, săvârşită nu din iniţiativă omenească, nici din poftă bărbătească, ci prin puterea Sfântului Duh, are ca scop înfierea omului, naşterea sa duhovnicească pentru ca el să dobândească viaţă veşnică.***

De aceea, însuşi Mântuitorul Iisus Hristos îi spune lui Nicodim: "***De nu se va naşte cineva din apă şi din Duh, nu va putea să intre în Împărăţia lui Dumnezeu. Ce este născut din trup, trup este; şi ce este născut din Duh, duh este. Nu te mira că ţi-am zis: Trebuie să vă naşteţi de sus***" (Ioan 3, 5-7).

Sfântul apostol Pavel ne spune, de asemenea, că rostul Naşterii Domnului nostru Iisus Hristos este înfierea noastră spirituală sau duhovnicească: "***Iar când a venit plinirea vremii, Dumnezeu a trimis pe Fiul Său, născut din femeie, născut sub Lege, ca pe cei de sub Lege să-i răscumpere, ca să dobândim înfierea. Şi pentru că sunteţi fii, a trimis Dumnezeu pe Duhul Fiului Său în inimile voastre, care strigă: Avva, Părinte! Astfel, dar nu mai eşti rob, ci fiu; iar de eşti fiu, eşti moştenitor al lui Dumnezeu, prin Iisus Hristos***" (Galateni 4, 4-7).

Urmând Sfinţilor Apostoli, Sfinţii Părinţi ai Bisericii (Sfântul Atanasie, Sfântul Irineu) au rezumat învăţătura lor despre rostul întrupării Fiului lui Dumnezeu arătând scopul venirii în lume a Domnului nostru Iisus Hristos prin cuvintele: "***Dumnezeu S-a făcut Om, pentru ca Omul să poată deveni Dumnezeu, după har***". Sau: "***Dumnezeu S-a făcut purtător de trup, pentru ca Omul să poată deveni purtător al Duhului (Sfânt)***". Sau: "***Fiul lui Dumnezeu S-a făcut fiu al Omului, pentru ca oamenii să devină fii ai lui Dumnezeu după har***".

Aşadar, ***Naşterea Domnului Iisus Hristos este începutul înfierii duhovniceşti a omului sau începutul îndumnezeirii lui prin harul lui Dumnezeu.***

Botezul aduce iertarea păcatelor şi harul înfierii

Înfierea oamenilor în Dumnezeu se face în Biserică prin harul Sfântului Botez în numele Sfintei Treimi (cf. Matei 28, 19), deoarece Sfânta Treime a lucrat taina Întrupării Fiului lui Dumnezeu ca Om (cf. Luca 1, 35) şi, de asemenea, Sfânta Treime S-a arătat la Botezul Domnului nostru Iisus Hristos în Iordan (cf. Matei 3, 16-17; Marcu 1, 10-11; Luca 3, 22).

Aşadar, prin Botez, ca unire cu Hristos, primim nu numai iertarea păcatelor, ci şi harul înfierii, pentru că "***celor câţi L-au primit (pe Hristos), care cred în Numele Lui, le-a dat putere ca să se facă fii ai lui Dumnezeu, care nu din sânge, nici din poftă trupească, nici din poftă bărbătească, ci de la Dumnezeu s-au născut***" (Ioan 1, 12-13).

"Nimeni să nu creadă că Botezul dă numai iertarea păcatelor, după cum era botezul lui Ioan, adică botezul pocăinţei întru iertarea păcatelor; dimpotrivă, Botezul dă şi harul înfierii" .

"***În Botez, zice Teodor de Mopsuestia, apa devine un sân pentru cel care se naşte, iar harul Duhului (Sfânt) formează pe cel care este botezat pentru a doua naştere***"

Prin afundarea în baia naşterii, Mântuitorul Iisus Hristos ia chip în omul cel nou botezat: "*Şi fă să ia chip Hristosul Tău în acesta care se va naşte din nou*" (Slujba Sfântului Botez). De aceea, ***omul botezat (copil sau adult) primeşte numele de creştin şi poartă pecetea apartenenţei sale la Trupul mistic al lui Hristos, care este Biserica. El este chemat să devină împreună cetăţean cu sfinţii lui Dumnezeu,*** "***zidiţi pe temelia apostolilor şi a proorocilor, piatra cea din capul unghiului fiind Însuşi Iisus Hristos***" (Efeseni 2, 20). ***Prin Botez omul începe să devină*** "***fiu al luminii şi moştenitor al veşnicelor bunătăţi***" (Slujba Sfântului Botez).

Creşterea biologică şi spirituală a copilului botezat se realizează în familia creştină, întemeiată prin Sfânta Taină a Cununiei, în care harul lui Dumnezeu, dăruit prin binecuvântarea Bisericii, împlineşte şi sfinţeşte viaţa a doi tineri, bărbat şi femeie, care se iubesc şi dau naştere la prunci, adică la persoane umane chemate să participe la iubirea veşnică a Preasfintei Treimi.

Iubirea lui Dumnezeu atotputernică şi smerită arătată la Naşterea Pruncului Iisus în Betleem, când Fiul Cel veşnic al lui Dumnezeu devine Fiul Omului, ne descoperă taina mântuirii neamului omenesc ca început al nunţii lui Dumnezeu cu omenirea.

Sfântul Ioan Gură de Aur ***vede o legătură între Naşterea lui Iisus Hristos ca Om şi Taina Sfintei Cununii, arătând că Iisus Hristos este Mire al Bisericii: "Precum la nunţi, nu mireasa este aceea care merge să-l caute pe mire, ci mirele aleargă cu grabă spre mireasă, chiar de-ar fi el fiu de împărat, iar mireasa ar fi dintr-o stare de jos, chiar o roabă, tot aşa şi aici, nu firea omenească a urcat la cer, ci Mirele (Hristos, n.n.) S-a smerit pe Sine până la această fire urâtă şi dispreţuită. Şi după serbarea nunţii, Mirele n-a mai îngăduit ca ea să rămână aici jos, luând-o cu Sine, El a dus-o în casa părintească" , în casa Tatălui din ceruri.***

Întruparea Domnului, începutul nunţii lui Dumnezeu cu omenirea

Episcopul martir Metodiu de Olimp ***(†311) spune că prin Naşterea Mântuitorului Iisus Hristos în Betleem, Fiul lui Dumnezeu, "Cuvântul a lăsat pe Tatăl din cer. El a coborât (S-a întrupat) pentru a Se însoţi cu această femeie, Biserica. Apoi a intrat în somnul pătimirii Sale. El a murit de bunăvoie pentru ea (...), spre a-i dărui o viaţă nouă" .***

Acest înţeles adânc al Întrupării Domnului Iisus Hristos şi al lucrării Sale mântuitoare, ca început al nunţii lui Dumnezeu cu omenirea care răspunde iubirii Sale veşnice şi ca temelie pentru binecuvântarea nunţii creştine, este mai mult întărit de Sfânta Evanghelie de la Ioan, când ni se spune că la scurt timp după Botezul Său în Iordan Iisus a fost invitat împreună cu Mama Sa şi cu

ucenicii Săi (icoană tainică a Bisericii!) la o nuntă din Cana Galileii, iar acolo El a săvârşit prima Sa minune, şi anume a prefăcut apa în vin, "***arătându-şi slava Sa, iar ucenicii Săi au crezut în El***" (cf. Ioan 2, 1-11).

Cel ce odinioară în Rai a zis "***Să facem om după chipul şi asemănarea Noastră***" (Facere 1, 26) ***şi a creat prima familie umană, adică pe Adam şi Eva, şi i-a binecuvântat zicând:*** "***Creşteţi şi vă înmulţiţi şi umpleţi pământul şi-l supuneţi***" (Facere 1, 28), ***tot El a sfinţit nunta cu prezenţa şi lucrarea Sa minunată la Cana Galileii, pentru a arăta că fiecare nuntă la care este invitat, prin rugăciune, Hristos-Domnul împreună cu sfântă Maica Sa şi cu Sfinţii Săi ucenici devine Taină sfântă şi icoană binecuvântată a iubirii Mirelui Hristos pentru Mireasa Lui - Biserica.***

Astfel, înţelegem că sfinţenia cununiei, ca icoană a iubirii şi unirii lui Dumnezeu cu omenirea, a lui Hristos cu Biserica Sa, are la bază Taina Sfântului Botez, întrucât cel ce se botează şi devine parte a Bisericii mărturiseşte: "***Mă unesc cu Hristos şi Îi slujesc Lui ca unui Domn şi Împărat!***"

Aşadar, mare şi sfântă este înfierea duhovnicească prin harul Botezului, dobândită de oameni prin Întruparea Mântuitorului Iisus Hristos şi fericite sunt familiile întemeiate prin binecuvântarea lui Dumnezeu, adică fericiţi sunt părinţii care dau naştere la copii şi apoi îi botează ca să devină în Hristos fii ai lui Dumnezeu după har şi fii duhovniceşti ai Bisericii.

Iubiţi credincioşi şi credincioase,

Naşterea Domnului nostru Iisus Hristos ca Prunc într-o familie săracă material şi aflată în călătorie ne cheamă să acordăm o atenţie deosebită familiei, în general, şi familiei creştine, în special. Am văzut că familia este coroana creaţiei şi locul sau mediul în care omul începe să înţeleagă taina iubirii şi a binecuvântării părinteşti a lui Dumnezeu pentru oameni.

Anul 2011 a fost consacrat în Biserica noastră omagierii Tainei Sfântului Botez şi Tainei Sfintei Cununii, având în vedere că atât Taina Sfântului Botez, cât şi Taina Sfintei Cununii stau la baza familiei creştine.

Astăzi, din cauza multor greutăţi şi încercări, ca duhul lumesc sau secularizarea, sărăcia, înstrăinarea, individualismul, lăcomia ş.a., familia creştină se confruntă cu slăbirea dragostei între soţ şi soţie, între părinţi şi copii, între rude şi vecini. De aceea, este necesar să reîmprospătăm şi să adâncim necontenit înţelegerea noastră privind taina Bisericii şi rostul vieţii creştine în lume, ca timp al faptelor bune şi al pregătirii noastre pentru mântuire sau pentru viaţa veşnică, după cum

ne învaţă **Sfântul Ioan Gură de Aur** ***când zice: "Ce câştig avem de pe urma vieţii acesteia, dacă nu ne folosim de ea pentru a câştiga pe cea viitoare?" .***

Credinţa copiilor este inspirată şi susţinută de credinţa şi iubirea părinţilor pentru ei. Credinţa copiilor este unită cu dorinţa lor de a fi iubiţi şi de a iubi. Când Biserica arată copiilor iubirea lui Hristos pentru ei, copiii devin icoane de nevinovăţie şi bunătate care ne conduc spre Împărăţia cerurilor (cf. Matei 18, 3; 19, 14; Luca 18, 16). Credinţa nu este o simplă moştenire culturală, ci o chemare constantă a harului lui Dumnezeu adresată omului, care poate să răspundă acestei chemări sau să o refuze.

Redescoperirea şi trăirea valorilor creştine - preocupare faţă de viitorul familiei şi neamului românesc

Familia creştină transmite credinţa atunci când părinţii îşi învaţă copiii să se roage şi se roagă împreună cu ei; când îi duc la biserică şi când îi îndeamnă la spovedanie şi împărtăşire, când se adună împreună cu ei la citirea Sfintei Scripturi, lăsând lumina credinţei să strălucească peste viaţa lor de familie, şi aducând laudă lui Dumnezeu ca fiind Tatăl nostru Cel ceresc.

Cei care nu botează copiii îi lipsesc de harul înfierii duhovniceşti, de bucuria de-a se împărtăşi din viaţa lui Hristos şi a Bisericii Sale, de frumuseţea legăturii lor liturgice cu Sfânta Treime, Care locuieşte prin har în cei botezaţi în numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh şi unşi cu Sfântul şi Marele Mir ca să poată creşte nu numai biologic, ci şi teologic, adică duhovniceşte, ca cetăţeni ai Împărăţiei cerurilor.

Iubirea cu care părinţii şi naşii noştri ne-au primit şi ne-au călăuzit primii paşi în această lume este în acelaşi timp o prelungire tainică a iubirii milostive a lui Dumnezeu de la care am primit viaţa şi un fundament solid, o garanţie pentru creşterea şi dezvoltarea armonioasă ca persoane umane libere, pregătite pentru a intra în comuniune cu ceilalţi oameni şi cu Dumnezeu.

De asemenea, astăzi, mai mult ca niciodată, este necesară pregătirea tinerilor pentru Căsătorie şi pentru viaţa de familie.

Pentru cei care se căsătoresc sunt de mare folos cunoştinţele duhovniceşti privind marea binecuvântare şi demnitate a Căsătoriei pentru viaţa celor ce se iubesc şi pentru viaţa Bisericii care-i binecuvântează; apoi Spovedania şi Împărtăşirea viitorilor miri cu Sfânta Euharistie înainte de Cununie (întrucât aceasta nu se mai face azi în timpul Cununiei, ca în Biserica primară).

De asemenea, este necesar ca naşii, în calitatea lor de părinţi spirituali ai familiei nou-întemeiate, să îndemne pe cei căsătoriţi să participe cât mai mult la viaţa liturgică şi misionară a Bisericii, să se roage cât mai mult ca Hristos-Domnul să întărească iubirea lor şi să-i ajute să biruiască ispitele şi încercările din viaţă. Preoţii din parohii sunt chemaţi să organizeze mai multe cateheze sau convorbiri pastorale cu tinerii şi tinerele care se pregătesc pentru nuntă, cu părinţii şi cu naşii acestora, spre o mai bună pregătire a lor pentru a întemeia o familie creştină trainică şi binecuvântată, spre a ajunge la fericire şi mântuire.

Fiecare dintre noi trebuie să avem o permanentă preocupare faţă de viitorul familiei creştine şi al neamului românesc, prin redescoperirea şi trăirea valorilor creştine în casele noastre, în parohiile de care aparţinem şi în marea familie a Bisericii lui Hristos.

Să ne bucurăm totdeauna că zămislirea pruncilor este un dar dumnezeiesc, o binecuvântare pentru familie şi pentru popor, să îi sfătuim şi să îi sprijinim pe tinerii căsătoriţi să fie roditori de copii, să-i crească şi să îi educe. Să redescoperim dialogul, preţuirea şi ajutorarea reciprocă în familie şi între familii. Să nu uităm niciodată că avortul este o crimă, o ucidere a unui om nevinovat care nici nu se poate apăra (copilul). De aceea, cei care-şi ucid copiii nenăscuţi nu se pot împărtăşi cu Hristos, Cel ce iubeşte copiii.

Familia creştină în care copiii sunt primiţi cu bucurie prin naştere sau prin adopţie, şi crescuţi cu dragoste, educaţi creştineşte şi sprijiniţi să urmeze un drum folositor în viaţă este binecuvântată de Dumnezeu cu darul mântuirii şi al vieţii veşnice .

Dreptmăritori creştini,
Să folosim timpul acesta al Sărbătorii Naşterii Domnului astfel încât să aducem bucurie copiilor şi părinţilor şi tuturor oamenilor, mai ales acolo unde este întristare şi tulburare. Să arătăm o atenţie deosebită familiilor în care au slăbit iubirea şi bucuria comuniunii, precum şi persoanelor singure, sărace, bolnave, bătrâne, descurajate, îndoliate şi îndurerate, oferindu-le un semn al iubirii lui Hristos faţă de ei, o faptă bună şi un cuvânt bun. ***Lumina de la Betleem ne cheamă să aducem semne de speranţă unde aceasta a slăbit.***

Astăzi, când foarte adesea iubirea şi bunătatea din inimi sunt înlocuite cu ura şi răutatea, când faptele bune se împuţinează, iar cele rele se înmulţesc, când puţini oameni se îmbogăţesc, iar foarte mulţi sărăcesc, Evanghelia Naşterii lui Hristos-Domnul ne cheamă pe noi, creştinii, care purtăm numele lui Hristos, la multă rugăciune şi priveghere, la multă atenţie şi multă lucrare a faptelor bune.

Dacă am sărăcit material, să avem grijă să nu ne pierdem şi ultima bogăţie care ne-a rămas: bogăţia sufletului, adică dreapta credinţă şi bunătatea inimii, milostenia, prietenia şi omenia. Să păstrăm şi să înmulţim comoara cea mare şi sfântă a credinţei Bisericii şi virtuţile strămoşeşti: nădejdea şi cinstea, iubirea şi dărnicia. Să înlocuim sărăcia sufletului cu bunătatea şi bogăţia spirituală

Bunătatea inimii şi bogăţia spirituală a sufletului nostru se arată în cuvinte şi fapte.

Într-o vreme în care, foarte adesea, cuvântul folosit în public răneşte mai mult decât vindecă, creează mai multă confuzie decât comuniune, seamănă mai multă dezbinare decât unitate, suntem chemaţi ca, prin rugăciune şi priveghere, să înlocuim răutatea şi sărăcia sufletului cu bunătatea şi bogăţia spirituală pe care le aduce în suflet credinţa vie în Dumnezeu.

Să ne rugăm necontenit Maicii Pruncului Iisus să ocrotească ţara şi poporul nostru şi să ajute cu rugăciunile ei pe toţi copiii şi părinţii, toate familiile care au nevoie de ajutor şi binecuvântare de la Dumnezeu.

Să ne rugăm, de asemenea, Maicii Domnului să ajute Biserica în lucrarea ei misionară social-filantropică pentru copii şi bătrâni, pentru bolnavi şi săraci, pentru oamenii fără nici un sprijin, pentru "cei pe care nu-i iubeşte nimeni", cum se spune în rugăciunea finală a Acatistului Buneivestiri.

Se aşteaptă mult de la Biserică azi, deşi ea este puţin ajutată de către acei oameni care ar putea să o ajute mai mult. Înainte de a judeca Biserica, trebuie să ne gândim dacă am ajutat-o suficient, ca fii ai ei, ca ea să poată ajuta pe alţii mai săraci decât noi şi mai neajutoraţi decât noi. Căminele de bătrâni şi de copii, unităţile medicale, cantinele pentru săraci şi alte lucrări de caritate ale Bisericii noastre au nevoie de sprijin în continuare, pentru ca cei care au iniţiat şi realizează programe filantropice să nu se descurajeze, să nu înceteze lucrarea lor folositoare altora.

Totodată, aducem mulţumiri lui Dumnezeu pentru ajutorul dăruit nouă ca să începem anul acesta (2011) construirea Catedralei Mântuirii Neamului. Mulţumim şi tuturor clericilor şi credincioşilor din toate eparhiile care au contribuit în fiecare lună cu banul lor la colecta naţională pentru realizarea acestei lucrări mari şi sfinte, necesare şi utile din capitala României.

De asemenea, mulţumim autorităţilor centrale şi locale care ne-au sprijinit financiar până în prezent, înţelegând că această biserică are valoare de simbol pentru întreg neamul românesc. Desigur, de acum înainte lucrările construirii

Catedralei Mântuirii Neamului vor creşte mai mult ca volum şi ca preţ, fiind vorba de fundaţii solide şi de spaţii multe la subsolul şi demisolul catedralei. De aceea, suntem şi vom fi recunoscători tuturor persoanelor şi instituţiilor care ne ajută să avansăm cu lucrările deja începute. Întrucât Arhiepiscopia Bucureştilor a contribuit financiar cel mai mult până în prezent la susţinerea lucrărilor de construire a Catedralei Mântuirii Neamului, adresăm clerului şi credincioşilor din această eparhie calde şi părinteşti mulţumiri.

În acelaşi timp, mulţumim şi altor eparhii din ţară care sunt fruntaşe în dărnicie. Deşi banii primiţi din colecta naţională nu acoperă toate cheltuielile de construcţie a noii catedrale, ei reprezintă totuşi o mare încurajare pentru Patriarhie, mai ales că traversăm acum o perioadă de criză economică.

Ca şi în anii precedenţi, la cumpăna dintre ani, adică în noaptea de 31 decembrie 2011 spre 1 ianuarie 2012, suntem chemaţi să ne rugăm lui Dumnezeu, Domnul timpului şi al istoriei, pentru sănătate şi mântuire, pentru toţi românii din ţară şi din afara graniţelor României.

Cu prilejul Sfintelor Sărbători ale Naşterii Domnului, Anului Nou 2012 şi Botezului Domnului, vă adresăm tuturor doriri de sănătate şi mântuire, pace şi bucurie, fericire şi mult ajutor de la Dumnezeu în toată fapta cea bună, dimpreună cu urarea tradiţională: "La mulţi ani!"

"Harul Domnului nostru Iisus Hristos, dragostea lui Dumnezeu Tatăl şi împărtăşirea Sfântului Duh să fie cu voi cu toţi!" (2 Corinteni 13, 13).

Al vostru către Hristos-Domnul rugător, cu părinteşti binecuvântări,

† Daniel, arhiepiscop al Bucureştilor,
mitropolit al Munteniei şi Dobrogei,
locţiitor al Tronului Cezareei Capadociei şi
patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Îngerii și păstorii vestesc bucuria Nașterii Domnului

Prea cuvioși și prea cucernici părinți, iubiți credincioși și credincioase, sărbătoarea Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos este sărbătoarea iubirii milostive a lui Dumnezeu pentru oameni. Fiul lui Dumnezeu cel veșnic S-a pogorât din ceruri, S-a întrupat de la Duhul Sfânt și din Maria Fecioara și S-a făcut om, pentru a dărui oamenilor, păcătoși și muritori, iertarea păcatelor și Viața veșnică. Pe cât a coborât El la noi, pe atât ne-a deschis nouă drum ca să ne înălțăm spre El.

Sfinții evangheliști Matei (1, 18-24) și Luca (2, 1-20) arată cum S-a născut Mântuitorul Iisus Hristos în Betleemul Iudeii, împlinindu-se astfel ceea ce prorocii au prezis cu sute de ani mai înainte.

Sfântul evanghelist Matei ne spune: ***„Acestea toate s-au făcut ca să se împlinească ceea ce s-a zis prin prorocul, care zice: «Iată, Fecioara va avea în pântece și va naște Fiu și vor chema numele Lui: Emanuel, care se tâlcuiește: Cu noi este Dumnezeu»“ (Matei 1, 23; cf. Isaia 7, 14).***

Sfântul evanghelist Luca ne spune că după nașterea Pruncului Iisus, un înger le descoperă păstorilor de lângă Betleem adevărata identitate a Copilului***: „Și iată,***

îngerul Domnului a stat lângă ei și slava Domnului a strălucit împrejurul lor, și ei s-au înfricoșat cu frică mare. Dar îngerul le-a zis: Nu vă temeți. Căci, iată, vă binevestesc vouă bucurie mare, care va fi pentru tot poporul; că vi S-a născut azi Mântuitor, care este Hristos-Domnul, în cetatea lui David" (Luca 2, 9-11).

Sfântul evanghelist Luca, singurul care vorbește despre prezența păstorilor la Nașterea lui Hristos, ne spune că păstorii de lângă Betleem, „stând pe câmp și făcând de strajă noaptea împrejurul turmei lor" (Luca 2, 8), au văzut slava lui Dumnezeu strălucind în jurul lor, iar mulțimea de oaste cerească a îngerilor lăuda pe Dumnezeu zicând: ***„Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire!" (Luca 2, 9-14).*** ***Îngerii prea măreau, de fapt, iubirea lui Dumnezeu, pacea pe care o aduce iubirea Lui în lume și bunăvoirea între oameni, când în inimile lor se sălășluiește iubirea lui Dumnezeu.***

Hristos - Păstor pentru grija de mântuirea oamenilor și ușă care deschide spre Tatăl

Pruncul Iisus Se naște într-o peșteră și este culcat într-o iesle, noaptea, pe când dormeau locuitorii Betleemului. La marginea orașului se aflau în stare de veghe doar păstorii oilor. Acestor oameni simpli și veghetori li se arată cete de îngeri întru lumină și cântare ca să vadă cum Dumnezeu schimbă lucrurile smerite în slavă, iar singurătatea lor o preface în bucurie.

Păstorii din Betleem au fost primii martori ai Nașterii Pruncului Iisus, au fost primii oameni care „au slăvit și lăudat pe Dumnezeu pentru toate câte auziseră și văzuseră", vestind apoi și locuitorilor din cetatea lui David vestea cea bună, „că S-a născut azi Mântuitor, care este Hristos-Domnul" (cf. Luca 2, 8-20).

Este semnificativ faptul că în Vechiul Testament unii drepți care au preînchipuit pe Hristos-Domnul au fost păstori de turme: Abel (Facere 4, 2), Iosif (Facere 37, 2), David (1 Regi, 16, 11).

În Noul Testament, Hristos-Domnul Se numește pe Sine Însuși Păstorul cel bun (cf. Ioan 10, 11), conferind acestei profesii conotații sfinte și mântuitoare în plan duhovnicesc.

Sfântul evanghelist Ioan ne învață că Hristos-Domnul este Păstorul cel bun, deoarece El Se dăruiește pe Sine, pentru ca oile Sale „viață să aibă, și din belșug

să aibă” (Ioan 10, 10), adică Viață veșnică și fericire veșnică, după cum tâlcuiesc Sfinții părinți ai Bisericii [1].

Sfântul Ioan Gură de Aur spune că, întrucât Hristos are grijă de mântuirea oamenilor, Se numește pe Sine Păstor, iar când îi aduce pe oameni la Tatăl, Se numește pe Sine ușă: „Eu sunt ușa; dacă va intra cineva prin Mine, se va mântui; și va intra și va ieși și pășune va afla” (Ioan 10, 9).

Tâlcuind cuvintele Mântuitorului Iisus Hristos „Eu sunt ușa”, marele teolog român Dumitru Stăniloae spune: Hristos este „ușa prin care intră și ies oile înseși. Prin umanitatea Lui intră oile cuvântătoare la Dumnezeu, aflând o pășune spirituală. E ușor și folositor a intra prin Hristos la Tatăl, dar și a ieși cineva din sine spre semeni. Hristos este singura ușă prin care omul iese din închisoarea egoismului și omenescului închis în lume” [2].

Adevăratul păstor de suflete nu urmărește profitul personal

Sfinții părinți ai Bisericii care au explicat Evanghelia după Ioan, în special Sfinții Ioan Gură de Aur (†407) și Chiril al Alexandriei (†444), au remarcat că Păstorul cel bun se deosebește atât de furii sau hoții care intră în staulul oilor pentru a răpi, cât și de cei care păstoresc doar pentru plată, arătând că scopul prim și ultim al lucrării pastorale nu trebuie să fie profitul personal, ci mântuirea credincioșilor, adică apărarea lor de cei care răstălmăcesc dreapta credință și sfâșie unitatea Bisericii, precum și conducerea credincioșilor pe calea mântuirii, adică a unirii lor cu Hristos, prin Sfintele Taine, prin rugăciune și fapte bune [3].

Vorbind despre marea responsabilitate a păstorilor Bisericii, ***Sfântul Ioan Gură de Aur zice: „Este o încercare mare păzirea Bisericii, o primejdie mare care are nevoie de multă înțelepciune și de un curaj ca cel despre care vorbește Iisus Hristos, acela ca să-și dea viața pentru oile sale, ca niciodată să nu le părăsească, ca să fie tare, ca să stea cu curaj în fața lupului. În aceasta se deosebește păstorul de mercenar. Acesta se îngrijește puțin de oile sale, și nu veghează decât pentru propriul său interes, dar celălalt se uită pe sine însuși și veghează în mod unic numai la mântuirea turmei sale”*** [4].

---

[1] *Vezi Sfântul Chiril al Alexandriei, Comentariu la Evanghelia Sfântului Ioan, colecția PSB, nr. 41,traducere, introducere și note de pr. prof. Dumitru Stăniloae, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2000, p. 702.*

[2] *Nota explicativă 1313 a pr. prof. Dumitru Stăniloae la Sfântul Chiril al Alexandriei, Comentariu la Evanghelia Sfântului Ioan, p. 704.*

[3] *Vezi Sfântul Ioan Gură de Aur, Comentariu la Evanghelia de la Ioan, Ed. Pelerinul Român, Oradea, 1980, omiliile 29 și 30, pp. 290-305; Sfântul Chiril al Alexandriei, Comentariu la Evanghelia Sfântului Ioan, pp. 699-721.*

[4] *Sfântul Ioan Gură de Aur, Comentariu la Evanghelia de la Ioan, p. 296.*

În lumina celor arătate mai sus, înțelegem că slujirea de păstor de suflete este în primul rând responsabilitate sfântă pentru mântuirea credincioșilor, încredințați lui spre păstorire și iubire jertfelnică pentru ei.

Colindătorii preînchipuie pe Hristos-Domnul care aduce bucuria iubirii lui Dumnezeu pentru oameni

Dumnezeu, care a făcut cerul și pământul, spațiul și timpul, alege locul și vremea nașterii Fiului Său în lume ca Om: în Betleemul din vremea împăratului Cezar August și a regelui Irod. Dumnezeu-Cuvântul, care a spus primei familii umane: „stăpâniți pământul”, alege ca loc al venirii Sale ca Om printre oameni o familie săracă și neajutorată, Iosif și Maria din Nazaret, aflată în călătorie la Betleem, o familie fără bogății și fără renume, care nu poate conta pe nimeni și pe nimic altceva decât pe ajutorul lui Dumnezeu.

Copilul care înainte de a Se naște nu găsește nici măcar un colțișor în casa de oaspeți, la puțin timp după naștere nu mai are loc nici în pământul neamului Său, ci trebuie să ia calea refugiului în Egipt. Vedem cum, de la început, viața Pruncului Iisus se întâlnește cu refuzul și apoi cu refugiul (exilul), pentru ca mai târziu să sfârșească cu răstignirea, tocmai pentru că El a venit să aducă iubire și viață, în lumea în care păcatul aduce ură și moarte.

Ca păstor, vindecător și mântuitor de suflete, odată cu începerea misiunii Sale, Hristos-Domnul mergea din cetate în cetate ca să adune „oile cele risipite”, să le dea hrană duhovnicească și să le vindece de orice boală și neputință. Hristos, Călătorul și Pelerinul, care colindă pretutindeni pentru a aduna și a mântui pe oameni, spune: „Vulpile au vizuini și păsările cerului cuiburi; Fiul Omului însă nu are unde să-Și plece capul” (Matei 8, 20). ***Dar cuvintele Sale nu se referă la neputința de a găsi o casă, ci la lucrarea Sa sfântă și misionară permanentă. El colindă lumea, caută pe cei care trăiesc vremelnic, pentru a le dărui Viața veșnică în Împărăția Preasfintei Treimi.***

Călător sau colindător în lume, în timpul vieții Sale pe pământ, Hristos-Domnul ni Se arată uneori ca un călător tainic chiar și după moartea și învierea Sa, când călătorește spre Emaus ca un pelerin necunoscut, cu Luca și Cleopa, cărora Se face cunoscut numai după ce L-au invitat să intre în casa lor (cf. Luca 24, 29-31), arătând astfel că Dumnezeu colindă lumea, în mod tainic, vine la noi sub chipul oricărui om care are nevoie de ajutorul nostru. Hristos ia față de om, ca noi să ne întoarcem permanent fața spre El.

Întrucât taina Nașterii Domnului Hristos ne descoperă pe iubitorul de oameni Dumnezeu ca fiind în același timp călător și binevestitor în lume, creștinii ortodocși români au văzut în colindătorii de Crăciun vestitori ai iubirii lui Dumnezeu

pentru lume. Colindătorii închipuie tainic pe îngerii care binevestesc păstorilor de la Betleem bucuria Nașterii lui Hristos, dar și pe Însuși Hristos-Domnul, care ne aduce bucuria iubirii lui Dumnezeu pentru oameni și așteaptă ca și noi să răspundem, cu bucurie și iubire, la chemarea lui Dumnezeu. Acesta este înțelesul duhovnicesc al colindelor noastre de Crăciun și al vizitei pastorale a preoților cu icoana Nașterii Domnului în casele credincioșilor.

Dreptmăritori creștini, în societatea contemporană, marcată de secularizare sau indiferență duhovnicească, este tot mai necesară o reînnoire a chemării fiecărui creștin, cleric sau mirean, de a fi, asemenea îngerilor și păstorilor de la Betleem, vestitori sau apostoli ai iubirii milostive a lui Hristos în lume.

De aceea, Biserica ne îndeamnă pe toți să devenim colindători, martori și vestitori ai venirii lui Hristos-Mesia în lume, pentru a dărui lumii pace și bucurie, mântuire și viață eternă!

În acest sens, privind cu speranță, dar și responsabilitate, spre viitor, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a hotărât ca anul 2019 să fie Anul omagial al satului românesc (al preoților, învățătorilor și primarilor gospodari).

Omagierea satului românesc și a contribuției sale majore la devenirea istorică a poporului român este o necesitate și o demnitate. Totodată, este necesară cunoașterea situației precare și incerte în care se află astăzi satul românesc și locuitorii lui, deși este spațiul în care s-au format multe dintre valorile spirituale, culturale și identitare transmise până la noi.

Situația dramatică a satului românesc de astăzi este percepută în mod acut și de Biserică, deoarece preoțimea ortodoxă română din mediul rural simte cum îmbătrânește rapid satul românesc, scade numărul botezurilor și al cununiilor, în timp ce crește numărul deceselor, al înmormântărilor, iar oamenii devin tot mai săraci și mai singuri.

Satele românești, cu biserici și case țărănești, cu cimitire și morminte străjuite de cruci, cu ulițe și porți primitoare, sunt purtătoarele unui limbaj tainic și vizibil al tradiției, ale continuității fizice și spirituale ale acestui neam, sunt oglinzi ale sufletului românesc, în care se arată astăzi, după caz, hărnicia sau delăsarea noastră, responsabilitatea sau indiferența.

Când lăsăm să se desfigureze, să se degradeze și să se pustiască satele noastre, ale moșilor și strămoșilor noștri, care au avut vocația să ne crească, să ne ocrotească și să ne pregătească pentru viață, este evident că ne aflăm noi înșine în starea de autodemolare spirituală, indiferent de explicații și motivații de moment. Este mult de lucru astăzi, atât pentru a ajuta satele noastre, martorele tă-

cute ale istoriei bimilenare a poporului român, cât și pentru a reînvia și a cultiva în sufletele noastre dorința de a păstra și a transmite generațiilor viitoare această moștenire sfântă, pentru a nu ne prăbuși interior ca popor, fără Istorie și fără Veșnicie.

Rugăciunea pentru toți românii ne păstrează în unitatea de credință și de neam

Hristos-Domnul, Iubitorul de oameni și Mântuitorul sufletelor noastre, să ne dăruiască tuturor puterea de a înțelege și de a arăta în jurul nostru iubirea Sa smerită și milostivă față de toți oamenii, dar mai ales față de copiii săraci, de bolnavi și bătrâni și să reverse în inimile și în casele tuturor pacea și bucuria Sa cea sfântă pe care le-a dăruit odinioară îngerilor și păstorilor din Betleem.

Ca și în anii precedenți, la cumpăna dintre ani, adică în noaptea de 31 decembrie 2018 spre 1 ianuarie 2019, și în ziua de Anul nou să înălțăm rugăciuni de mulțumire lui Dumnezeu pentru binefacerile primite de la El în anul 2018 care a trecut și să-I cerem ajutorul în toată lucrarea cea bună și folositoare din Anul nou în care intrăm. Să pomenim în rugăciunile noastre și pe toți românii care se află printre străini, departe de Țară, ca să păstrăm unitatea de credință și de neam.

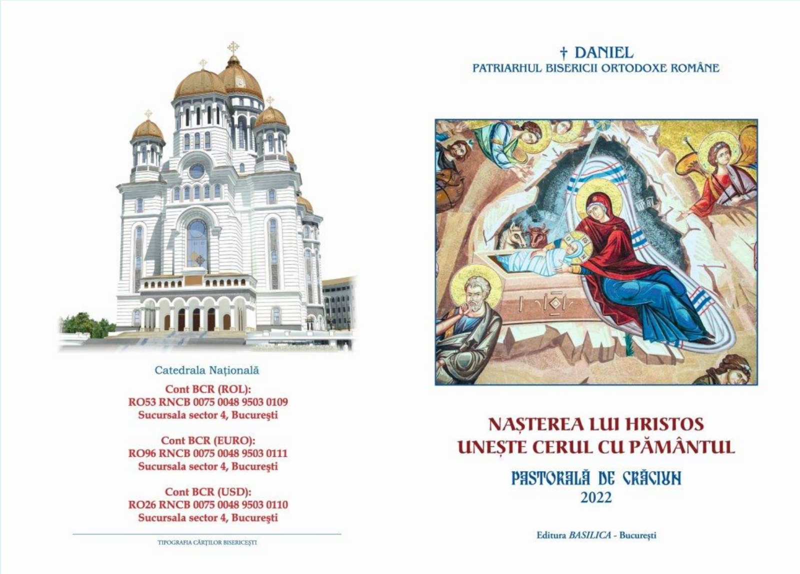
Cu prilejul sfintelor sărbători ale Nașterii Domnului, Anului nou 2019 și Botezului Domnului, vă adresăm tuturor doriri de sănătate și mântuire, pace și bucurie, fericire și mult ajutor de la Dumnezeu în toată fapta cea bună, dimpreună cu salutarea tradițională: „La mulți ani!”.

„Harul Domnului nostru Iisus Hristos și dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea Sfântului Duh să fie cu voi cu toți!” (2 Corinteni 13, 13).

Al vostru către Hristos-Domnul rugător, cu părintești binecuvântări,

† Daniel
arhiepiscopul Bucureștilor,
mitropolitul Munteniei și Dobrogei,
locțiitorul tronului Cezareei Capadociei și
patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Naşterea Domnului uneşte cerul cu pământul

„Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu, şi pe pământ pace, între oameni bunăvoire!” (Luca 2, 14)

Preacuvioşi şi prea cucernici părinţi, iubiţi fraţi şi surori în Domnul:

În Crezul ortodox mărturisim credinţa „într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atotţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute”, credinţa „într-Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu […] născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin Care toate s-au făcut” şi credinţa „întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul”.

Prin urmare, lumea creată este lucrarea comună a Sfintei Treimi. Totuşi, fiecare Persoană a Sfintei Treimi participă într-un mod propriu la facerea lumii. Dumnezeu-Tatăl creează lumea prin Fiul şi prin Duhul Sfânt. Astfel, în Psalmul 32, putem citi: „Prin cuvântul Domnului cerurile s-au întărit şi cu duhul gurii Lui, toată puterea lor” (Psalmii 32, 6). Sfântul Vasile cel mare explică acest verset: „Cuvântul este Cuvântul «Care dintru început era la Dumnezeu» (Ioan 1, 2) […], iar Duhul Cel Sfânt este Duhul gurii Lui”1.

Noul Testament arată că taina Întrupării lui Hristos confirmă o legătură specială între Fiul lui Dumnezeu şi creaţie, deoarece Întruparea Fiului lui Dumnezeu este însuşi scopul creării lumii (cf. Efeseni 1, 4; 2 Timotei 1, 9).

În Epistola către Coloseni, Sfântul apostol Pavel subliniază mai precis relaţia Fiului lui Dumnezeu cu lumea creată văzută şi nevăzută: „Mulţumind cu bucurie Tatălui, Celui ce ne-a învrednicit pe noi să luăm parte la moştenirea sfinţilor, întru lumină. El ne-a scos de sub puterea întunericului şi ne-a strămutat în Împărăţia Fiului iubirii Sale, întru Care avem răscumpărarea prin sângele Lui, adică iertarea păcatelor. Acesta este chipul lui Dumnezeu Celui nevăzut, mai întâi născut decât toată făptura. Pentru că întru El au fost făcute toate, cele din ceruri şi cele de pe pământ, cele văzute şi cele nevăzute, fie tronuri, fie domnii, fie începătorii, fie stăpânii. Toate s-au făcut prin El şi pentru El. El este mai înainte decât toate şi toate prin El sunt aşezate. Şi El este capul trupului, al Bisericii” (Coloseni 1, 12-18).

Lumea, darul lui Dumnezeu Tatăl pentru Fiul Său

Deci, Sfântul apostol Pavel spune că Fiul Cel veşnic al Tatălui este Chipul lui Dumnezeu Celui nevăzut, mai întâi născut decât toată făptura, pentru că întru El au fost făcute toate. Aceasta înseamnă că Fiul are vocaţia de a vesti şi arăta, în lumea creată, iniţiativa, voinţa şi iubirea Tatălui.

Totuşi, Fiul lui Dumnezeu, Cel mai întâi născut decât toată făptura, nu este o făptură, ci El este Fiul veşnic, născut din Tatăl mai înainte de toţi vecii, adică nefăcut şi anterior întregii creaţii văzute şi nevăzute.

Afirmaţia că toate cele create au fost făcute întru El şi că prin El toate au fost aşezate înseamnă că, deşi lumea creată este diferită de Fiul Cel veşnic, ea este

nedespărţită de Fiul. De ce? Pentru că Dumnezeu-Tatăl a hotărât să creeze lumea văzută şi nevăzută pentru Fiul. Lumea este darul lui Dumnezeu pentru Fiul, deoarece, în planul lui Dumnezeu-Tatăl, Fiul întrupat avea să arate iubirea lui Dumnezeu pentru lume (cf. Ioan 3, 16). Lumea a fost creată prin Fiul, deoarece Fiul avea să vină în lume şi să vieţuiască în ea ca Dumnezeu-Om, pentru a o înnoi şi a o sfinţi din interiorul ei, şi anume începând din pântecele Fecioarei, din peştera pământului şi din apele Iordanului. Dacă prin creare lumea este aşezată spiritual (haric) în Fiul, prin întruparea Sa, Fiul locuieşte cu trupul în lume, până la înălţarea Sa cu trupul întru slavă la cer.

Aşadar, relaţia Fiului cu lumea creată cuprinde vocaţia Fiului de a arăta oamenilor iubirea Tatălui pentru lume şi de a chema lumea să-L iubească pe Tatăl, pentru a dobândi viaţa veşnică (cf. Ioan 3, 16).

Totodată, lumea creată în Fiul - Chip al Dumnezeului Celui nevăzut - are ea însăşi vocaţia de a deveni, pentru om, expresia vizibilă a iubirii Tatălui pentru Fiul şi a Fiului pentru Tatăl. Astfel, încă de la începutul facerii ei, lumea creată este chemată să devină dar sau ofrandă de mulţumire ori recunoştinţă a omului faţă de Dumnezeu, adică euharistie.

Prin însuşi faptul că a fost creată în Fiul - Chip sau Icoană a Dumnezeului nevăzut, lumea are o vocaţie simbolică şi iconică: aceea de a semnifica sau sugera taina prezenţei şi lucrării Creatorului Celui nevăzut în lumea creată văzută. Psalmistul mărturiseşte acest adevăr, zicând: „Cerurile spun slava lui Dumnezeu şi facerea mâinilor Lui o vesteşte tăria” (Psalmii 18, 1).

Iar apostolul neamurilor spune la rândul lui: „Cele nevăzute ale Lui (Dumnezeu) se văd de la facerea lumii, înţelegându-se din făpturi, adică veşnica Lui putere şi dumnezeire” (Romani 1, 20). Desigur, lumea creată nu este Dumnezeu, însă ea este lucrarea Lui, nedespărţită de El şi menținută în existenţă de El (cf. Fapte 17, 28). Lumea este diferită de Dumnezeu, pentru că este o realitate creată, însă Dumnezeu este necreat. Deşi distinctă de Dumnezeu, totuşi lumea îşi are originea în voinţa creatoare a lui Dumnezeu, iar finalitatea ei este participarea la slava lui Dumnezeu, adică transfigurarea universului creat în cerul nou şi pământul nou pătrunse de lumina eternă necreată a lui Dumnezeu (cf. Apocalipsa 21, 1-6).

Omul, chip și slavă ale Fiului lui Dumnezeu întrupat

Lumea creată în Fiul - Chip sau Icoană a Dumnezeului Celui nevăzut - este în acelaşi timp lume creată în Fiul-Logos sau Cuvânt al lui Dumnezeu (cf. Ioan 1, 1-3). Astfel, în Iisus Hristos, taina Cuvântului se uneşte cu taina Chipului sau cu taina Icoanei. De aceea, lumea creată poartă în ea vocaţia de a fi limbaj simbolic

ca dar al Dumnezeului Celui nevăzut atât pentru Fiul Său, cât şi pentru persoanele umane văzute, create după chipul Fiului veşnic al Tatălui. Prin urmare, toate legile şi luminile lumii create, văzute sau nevăzute, sunt un limbaj tainic, iconic şi simbolic, susţinut de Persoana divină a Fiului - Logos Creator, Cuvânt sau Raţiune şi Icoană sau Chip al lui Dumnezeu Celui nevăzut. Însă, atât perceperea, cât şi înţelegerea acestui limbaj iconic se realizează numai prin harul Duhului Sfânt, Cel ce purcede din Tatăl (cf. Ioan 15, 26), Se odihneşte în Fiul (cf. Marcu 1, 10-11), adevereşte sau confirmă comuniunea de iubire a Tatălui cu Fiul (cf. Ioan 14, 11; 15, 26; 16, 13; 1 Corinteni 2, 10) şi orientează făptura spre Creatorul ei (cf. 1 Corinteni 6, 19; Galateni 4, 6).

Teologii Bisericii din primele veacuri au remarcat că Fiul este Chip al Dumnezeului Celui nevăzut, în timp ce omul este chip al Chipului, adică Fiul veşnic al Tatălui este prototipul după care a fost creat omul. Deci, omul este chip creat după Chipul necreat al Fiului.

Fiul este Chipul necreat al lui Dumnezeu-Tatăl, iar omul este creat după chipul Fiului veşnic, care avea să devină om prin întrupare. În acest sens, Sfântul Atanasie cel mare spune că Fiul lui Dumnezeu „este unic, iar după natură este Chipul adevărat al Tatălui. Dacă am fost creaţi după acest chip, dacă am luat numele de chip şi slavă a lui Dumnezeu, pentru aceasta noi nu ne datorăm mulţumire nouă înşine, ci faptului că în noi sălăşluieşte adevăratul Chip şi adevărata Slavă a lui Dumnezeu, Cuvântul Lui, care pentru noi S-a făcut trup."

Întruparea lui Dumnezeu îl reînvață pe om iubirea Lui pentru creație

Totodată, omul a fost făcut după chipul Sfintei Treimi. Pluralul tainic „să facem om după chipul şi după asemănarea Noastră" (Facerea 1, 26) a fost explicat de Părinţii Bisericii ca fiind o prezenţă activă a Sfintei Treimi la crearea omului. Mai precis, omul a fost creat după chipul comuniunii veşnice a Tatălui, a Fiului şi a Sfântului Duh, pentru a vesti şi lăuda în lumea creată iubirea Sfintei Treimi şi pentru a vieţui în comuniune de iubire cu Dumnezeu şi cu semenii. „Cuvintele să facem sunt folosite ca tu să recunoşti pe Tatăl, pe Fiul şi pe Sfântul Duh", spune Sfântul Vasile cel mare.

Distincţia fină între chip şi asemănare făcută de unii Părinţi ai Bisericii arată importanţa libertăţii omului în desăvârşirea comuniunii sale cu Dumnezeu şi cu semenii. În legătură cu aceasta, Sfântul Vasile cel mare spune: „«Să facem om după chipul şi asemănarea Noastră». Noi posedăm una (chipul) prin creaţie şi ajungem la cealaltă (asemănare) prin voinţă [...]. În realitate, El (Dumnezeu) ne-a dat prin creaţie posibilitatea asemănării [...]. Prin chip, eu sunt o fiinţă spirituală, însă devenind creştin sunt după asemănare."

Creat după chipul Dumnezeului veşnic, omul este chemat să dobândească asemănarea cu Dumnezeu Cel sfânt, adică sfinţenia şi viaţa veşnică prin libera comu-niune cu Dumnezeu. „Slava lui Dumnezeu – spunea Sfântul Irineu de Lyon – este omul viu, iar viaţa omului este vederea lui Dumnezeu”. Dacă libera comuniune a omului cu Dumnezeu este esenţială pentru a dobândi asemănarea cu Dumnezeu, adică sfinţenia şi viaţa veşnică, ruperea comuniunii cu Dumnezeu prin păcatul neascultării de Dumnezeu a dus pe om la moarte şi descompunere (stricăciune), care sunt contrare vocaţiei omului creat după chipul Dumnezeului Celui viu (cf. Facerea 3, 19; Romani 6, 23; 1 Corinteni 15, 21-22).

Din acest motiv, Noul Testament nu consideră moartea omului un fenomen natural, ci un duşman al omului, de care Hristos ne eliberează prin deplină ascultare de Dumnezeu pe Cruce şi prin Înviere (cf. 1 Corinteni 15, 26; Apocalipsa 21, 4). De asemenea, întreaga creaţie coruptă „se va izbăvi din robia stricăciunii, ca să fie părtaşă la libertatea măririi fiilor lui Dumnezeu” (Romani 8, 21).

Hristos - marea taină ascunsă în care s-au împlinit planurile lui Dumnezeu

Arătând scopul şi importanţa covârşitoare ale Întrupării şi Naşterii lui Hristos ca om, Sfântul Maxim mărturisitorul spune: „Hristos este marea taină ascunsă, ţinta fericită, scopul pentru care toate au fost făcute […]. Privind la El, Dumnezeu a chemat toate la fiinţă. Căci pentru Hristos, pentru taina Sa, există toate veacurile şi tot ce cuprind ele. În Hristos îşi au ele începutul şi sfârşitul. Această unire a fost hotărâtă de la începutul lumii: unire a ceea ce este mărginit cu ceea ce este nemărginit, a ceea ce este măsurat cu ceea ce este nemăsurat, a ceea ce are hotar cu ceea ce nu are hotar, unire a Făcătorului cu făptura, a odihnei cu mişcarea. Când a venit plinirea vremii, această unire s-a făcut văzută în Hristos, aducând cu sine împlinirea planurilor lui Dumnezeu.”

Mântuirea omului înseamnă vindecarea lui de păcat şi de moarte şi participarea lui la viaţa divină veşnică. Sfântul Irineu de Lyon exprimă astfel scopul Întrupării lui Hristos: „Aceasta este pricina pentru care Cuvântul lui Dumnezeu S-a făcut trup şi Fiul lui Dumnezeu, Fiu al Omului: pentru ca omul să intre în comuniune cu Cuvântul lui Dumnezeu şi, primind înfierea, să fie fiu al lui Dumnezeu.”

Prin urmare, Fiul lui Dumnezeu, Iisus Hristos, coboară în lume să Se nască, să crească şi să ne mântuiască, să ne împace cu Dumnezeu (cf. 2 Corinteni 5, 18-19), unind astfel cerul cu pământul.

În acest sens, darul păcii sufletului sau al împăcării omului cu Dumnezeu, cu sine şi cu semenii, se cere prin rugăciune şi se cultivă prin gânduri, cuvinte şi

fapte bune, astfel încât pacea interioară a sufletului devine izvor de pace socială, de pace în familie, în comunitate şi în lume.

Sfinţii părinţi ai Bisericii ne învaţă că patimile egoiste, ca lăcomia sau iubirea obsesivă de avere, de putere şi plăcere şi altele asemănătoare, produc în suflet tulburare, iar această tulburare se răsfrânge apoi în relațiile dintre oameni, care devin tensionate, conflictuale şi chiar violente, mai ales din cauza nedreptăților şi suferințelor create de lăcomie sau de dorinţa unor popoare de-a stăpâni peste alte popoare. Când gândirea umană este întunecată de patimile egoiste, ea produce în suflet şi în societate dezordine şi multe răutăți, în schimb înțelepciunea care vine de la Dumnezeu este „curată, apoi paşnică, îngăduitoare, ascultătoare, plină de milă şi de roade bune, neîndoielnică şi nefăţarnică. Şi roada dreptății se seamănă întru pace de cei ce lucrează pacea" (Iacob 3, 17-18). Iar această înţelepciune paşnică se dobândeşte mai ales prin smerită şi neîncetată rugăciune a minţii şi a inimii, după cum ne învaţă Sfinţii Apostoli şi Sfinţii Părinţi isihaşti din istoria Bisericii.

Dreptmăritori creştini, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a declarat anul 2023 drept An omagial al pastorației persoanelor vârstnice și An comemorativ al imnografilor și cântăreților bisericești.

Ca şi în anii precedenţi, la cumpăna dintre ani, adică în noaptea de 31 decembrie 2022 spre 1 ianuarie 2023, şi în ziua de Anul nou, să înălțăm rugăciuni de mulţumire lui Dumnezeu pentru binefacerile primite de la El în anul 2022 care a trecut şi să-I cerem ajutorul în toată lucrarea cea bună și folositoare din Anul nou 2023 în care intrăm.

Să pomenim în rugăciunile noastre şi pe toţi românii din afara României, pe cei din jurul graniţelor României şi pe cei din diaspora română, ca să păstrăm, cu multă iubire frăţească, unitatea de credinţă şi de neam.

Să cultivăm pacea inimii noastre primită de la Hristos, prin rugăciune şi fapte bune, şi să ne rugăm pentru pacea între popoare.

Să arătăm iubire milostivă și solidaritate faţă de toți oamenii, dar mai ales faţă de cei care suferă din cauza războiului, să aducem bucuria Sărbătorii Naşterii Domnului nostru Iisus Hristos în casele de copii orfani, în căminele de bătrâni, la patul bolnavilor, dar şi acolo unde este multă tristeţe, singurătate şi depresie, în familiile sărace, îndoliate şi îndurerate. Oriunde putem săvârşi binele, să-l facem purtând, în suflet şi în fapte, bucuria îngerilor, a păstorilor şi a magilor veniţi la Betleem!

Cu prilejul Sfintelor Sărbători ale Naşterii Domnului, Anului Nou 2023 şi Botezului Domnului, vă adresăm tuturor părinteşti binecuvântări, doriri de sănătate şi mântuire, pace şi bucurie, fericire şi mult ajutor de la Dumnezeu în toată fapta cea bună, dimpreună cu salutarea tradițională: „La mulţi ani!”

„Harul Domnului nostru Iisus Hristos şi dragostea lui Dumnezeu Tatăl şi împărtășirea Sfântului Duh să fie cu voi cu toţi!” (2 Corinteni 13, 13).

Al vostru către Hristos-Domnul rugător, † DANIEL prin harul lui Dumnezeu, arhiepiscopul Bucureştilor, mitropolitul Munteniei și Dobrogei, locțiitorul tro-nului Cezareei Capadociei și patriarhul Bisericii Ortodoxe Român

Ajunul Crăciunului, zi de post aspru

Ajunul Crăciunului este ultima zi de post din Postul Naşterii Domnului. Acest post, care începe în ziua de 15 noiembrie şi se încheie în ziua de 24 decembrie, ne aduce aminte de patriarhii şi drepţii Vechiului Testament, care au petrecut timp îndelungat, în post şi rugăciune, aşteptând venirea lui Mesia, Mântuitorul lumii.

Dacă primele 39 de zile ale acestui post sunt mai uşoare, din punct de vedere alimentar, între ele existând mai multe zile în care Părinţii Bisericii au rânduit "dezlegare la peşte", cea de-a patruzecea zi a postului este una de aspră postire, adică de ajunare. Obiceiul de a ajuna în această ultimă zi a postului este consemnat încă din secolul al IV-lea.

Astfel, în ajunul Crăciunului, fiecare credincios ajunează după putere, până la Ceasul al IX-lea (ora 15.00), nimic mâncând. În unele zone, credincioşii ajunează până mai târziu, aşteptând răsăritul luceafărului de seară, în amintirea stelei care a vestit magilor Naşterea Domnului.

După ceasul prânzului, spre seară, se obişnuieşte să se mănânce grâu fiert, amestecat cu fructe şi miere, în amintirea postului Proorocului Daniel şi al celor trei tineri din Babilon (Daniel 1, 5-16). Această zi de post aspru mai aminteşte şi de postul ţinut odinioară de catehumenii care, în seara acestei zile, erau botezaţi şi împărtăşiţi pentru prima dată cu Sfintele Taine, în cadrul Liturghiei Sfântului Vasile cel Mare.

În seara zilei de ajun, credincioşii obişnuiesc să mănânce o mâncare dulce, numită în popor “Scutele lui Iisus”. Cu făină, apă şi sare se frământă nişte lipii subţiri care se coc pe plită. Acestea se înmoaie într-un sirop dulce (apă cu miere sau zahăr) şi se presară cu nucă măcinată.

Ajunul Crăciunului, zi de colindat

Naşterea Domnului este anunţată în lume de creştini prin colinde, primii care pornesc cu colindatul, în dimineaţa de Ajun, fiind copiii şi tinerii. Aceştia sunt primiţi de creştini cu mere, nuci, covrigi şi cu acele turte numite “Scutecelele lui Hristos”. Pentru că până după Sfânta Liturghie din ziua de Crăciun este încă post, colindătorii trebuie şi ei primiţi cu daruri de post (covrigi, turte, nuci, fructe).

Ajunul Crăciunului, când preotul vesteşte Naşterea Domnului

Tot în ultima zi a postului Crăciunului, preotul umblă pe la casele credincioşilor cu icoana Naşterii Domnului, spre a vesti măritul praznic al Întrupării Fiului lui Dumnezeu din Fecioara Maria. Din punct de vedere liturgic, putem spune că această tradiţie, a umblatului cu icoană, este un fel de slujbă în afara zidurilor bisericii. Este o slujbă săvârşită pe uliţe şi pe străduţe, prin curţi şi prin case, pe la ferestre şi pe la uşi. Precum odinioară făcea crainicul, părintele se străduieşte a anuţa în tot locul şi pe tot omul o mare veste: Dumnezeu se face om, rămânând însă Dumnezeu! Astfel, singurul lucru nou sub soare se arată vrednic de o asemenea mare vestire.

Fiecare preot vesteşte Naşterea Domnului în parohia lui. În funcţie de mărimea parohiei, preotul poate începe să umble cu icoana mai devreme sau mai târziu. Astfel, la sate, aceasta vestire se petrece chiar în ajunul Crăciunului, pe când la oraşe, unde parohiile sunt mai mari şi credincioşii mai numeroşi, preoţii încep să umble cu icoana ceva mai devreme.

Ajunul Crăciunului modifică rânduiala liturgică

În ajunul Crăciunului se citesc “Ceasurile Împărăteşti” şi se săvârşeşte Liturghia Sfântului Vasile cel mare unită cu Vecernia. În cadrul acestor slujbe sunt rânduite spre citire mai multe profeţii din Vechiul Testament privind Naşterea Domnului.

Dacă ajunul Crăciunului cade într-o zi de sâmbătă sau dumnică, slujba numită “Ceasurile Împărăteşti” se mută în vinerea dinainte, această zi devenind “zi aliturgică”, adică zi în care nu se săvârşeşte Sfânta Liturghie”. Această slujbă a

Ceasurilor este numită astfel deoarece, în lumea bizantină, la aceasta participau şi împăraţii, iar la noi se aduna în biserică toată familia domnească.

Dacă ajunul Crăciunului cade în zilele de luni până vineri, în ziua de ajun se va săvârşi Liturghia Sfântului Vasile cel mare, iar în ziua praznicului se va săvârşi cea a Sfântului Ioan Gură de Aur. Dacă ajunul va cădea însă într-o zi de sâmbătă sau duminică, în ziua de ajun se va săvârşi Liturghia Sfântului Ioan Gură de Aur, iar în ziua praznicului se va săvârşi cea a Sfântului Vasile cel mare unită cu Vecernia.

Ajunul Crăciunului, prilej de bucurie şi rugăciune

După noaptea de ajun, trei zile la rând, în toate bisericile se săvârşeşte Sfânta Liturghie. Din pricina bucuriei marelui praznic al Naşterii Domnului, s-a rânduit ca în perioada cuprinsă între Crăciun şi Bobotează să nu se facă îngenuncheri şi plecăciuni. Excepţie fac însă canoanele primite de la duhovnic, săvârşite în taina camerei fiecăruia.

“Fecioara astăzi pe Cel mai presus de fiinţă naşte şi pământul peştera Celui neapropiat aduce. Îngerii cu păstorii slăvesc şi magii cu steaua călătoresc, că pentru noi S-a născut prunc tânăr, Dumnezeu Cel mai înainte de veci.”

“Naşterea Ta, Hristoase, Dumnezeul nostru, răsărit-a lumii lumina cunoştinţei. Că întru dânsa cei ce slujeau stelelor de la stea s-au învăţat să se închine Ţie, Soarelui dreptăţii, şi să Te cunoască pe Tine, Răsăritul cel de sus. Doamne, slavă Ţie!”

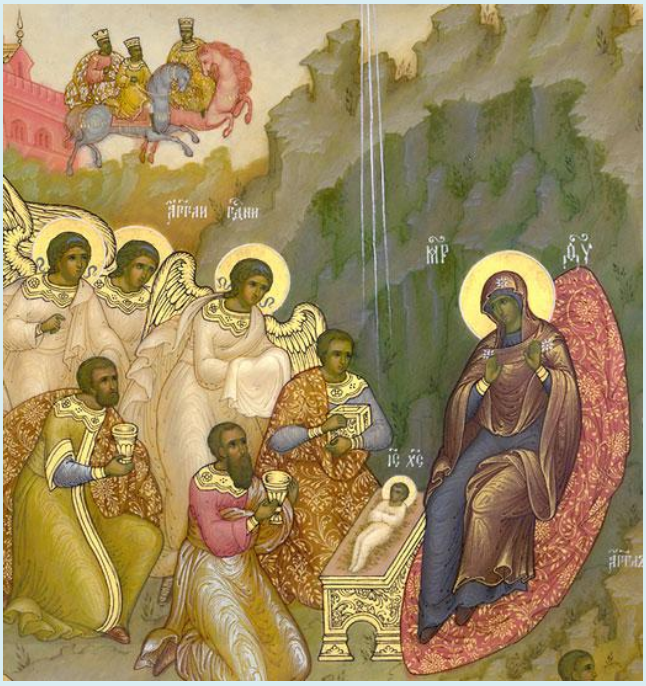
În Ajun de Crăciun Liturghia Sfântului Vasile cel mare

În Ajunul Crăciunului, în toate lăcaşurile de cult, va fi oficiată Slujba Sfintei Liturghii a Sfântului Vasile cel mare.

Potrivit rânduielii Bisericii noastre, dacă Ajunul Naşterii Domnului Iisus Hristos cade în timpul zilelor săptămânii, atunci în ziua de Ajun se oficiază Liturghia Sfântului Vasile cel mare unită cu Vecernia Praznicului, iar în ziua Sărbătorii Naşterii Domnului se oficiază Liturghia Sfântului Ioan Gură de Aur.

Liturghia Sfântului Vasile cel mare se săvârşeşte de 10 ori pe an: în aceste prime cinci duminici din Postul mare, în Joia şi Sâmbăta mare, în ajunul Crăciunului şi a Bobotezei şi în ziua de prăznuire a Sfântului Vasile cel mare, la 1 ianuarie.

Mai sunt câteva zile până la Crăciun, cum ar fi bine să fie petrecute aceste zile?

R Rădulescu: Părinte profesor Coman, mai sunt câteva zile până la Crăciun, cum ar fi bine să fie petrecute aceste zile?

Pr. Coman: Pe lângă ceea ce ştie aproape toată lumea, privitor la întâmpinarea marii sărbători a Naşterii Domnului nostru, aş recomanda oarecare reculegere, trezvie, „venire în sine”, aşezare, linişte, lucruri ce se pot obţine prin articularea voinţei, prin mai mult sau mai puţin post, prin spovedanie, prin participare la slujbele Bisericii, prin recuperarea păcii şi împăcării în relaţiile de familie, în relaţiile cu prietenii, cu vecinii…

Dincolo de toate aceste lucruri, aş adresa ascultătorilor dumneavoastră, conaţionalilor noştri, gândul să mediteze un pic mai adânc cu astfel de prilejuri. Este o sărbătoare foarte mare, ne întâlnim unii cu alţii, ne facem bucurii, ne facem daruri unii altora. Toată lumea marchează sărbătoarea. Este o participare generală la sărbătoare, deşi, în grad diferit de intensitate şi în moduri diferite. Toţi suntem cuprinşi de sărbătoare! Dar ne întrebăm de ce este o sărbătoare atât de mare, totuşi? Unde e temeiul atenţiei generale care înconjoară această sărbătoare? De ce este cuprinsă lumea întreagă de această sărbătoare? Temeiul este într-un fapt esenţial, este în faptul Naşterii Fiului lui Dumnezeu, este în faptul Întrupării lui Dumnezeu Însuşi. Temeiul este în faptul că există un Dumnezeu, există un Dumnezeu care a făcut pentru oameni demersuri esenţiale, pentru ca să existăm noi, oamenii şi pentru ca să ne izbăvim de propriile noastre căderi. Între aceste demersuri este şi cel de a trimite în lume pe unicul Său Fiu.

Ştiu că aceste cuvinte tulbură un pic liniştea. Oamenii s-au obişnuit să transforme totul într-un prilej de relaxare, de bucurie grosieră, uşuratică, frivolă uneori…

Gravitatea şi adâncimea evenimentului sărbătorit ne cheamă la mai multă sobrietate şi la mai multă adâncire în rosturile existenţei. Ne plac colindele, ne plac obiceiurile, ne plac felicitările de Crăciun, spectacolele… Toate acestea nu ar avea, totuşi, nici un sens şi nici un temei, dacă nu ar exista realitatea Naşterii lui Hristos. Dacă Hristos S-a născut cu adevărat – şi S-a născut cu adevărat, altfel nu ar fi existat o tradiţie de două mii de ani atât de bogată, atât de consecventă şi atât de răspândită - trebuie să ne întrebăm cine este Hristos şi ce raportare trebuie să avem noi faţă de El! Altfel, dacă nu ne întrebăm, rămânem într-o zonă superficială, într-o zonă de suprafaţă, în care vom şi trăi. Îndemn, aşadar, să luăm seama la temeiul lucrurilor, la sensul lor adânc. Să ne întrebăm de ce se întâmplă ele, de ce este Crăciun, de ce este Paşti, ce se întâmplă duminica, etc.! Cultura noastră este una care consumă realităţile exterioare, fără să se mai intereseze de sensul acestor realităţi.

(Pr. prof. dr. Constantin Coman, Dreptatea lui Dumnezeu şi dreptatea oamenilor, Editura Bizantină, pp. 395- 397)

Simeon Kraiopoulos - Pregătire pentru dumnezeiasca împărtăşire de Crăciun (I)

Toţi se pregătesc să se împărtăşească de Crăciun şi foarte bine fac. Dacă ar fi cu putinţă să nu rămână nici un creştin care să nu se împărtăşească la marile sărbători: Crăciunul, Botezul Domnului, Paştile! De aceea toţi trebuie să se pregătească neapărat cu pocăinţă, cu mărtursire, cu curăţire şi celelalte. Dar aş vrea să accentuez: astăzi să ne gândim la faptul că „mă voi împărtăşi de Crăciun”. Este dumnezeiasca Liturghie de Crăciun, este sărbătoarea Crăciunului, este Împărtăşania de Crăciun. Prin urmare, să ne pregătim puţin mai bine, să ne gândim puţin mai mult, să meditām la ea, să punem mai mult suflet, să ne bucurăm puţin mai mult, să o dorim puţin mai mult ca în alte dăţi.

Altă dată poate, să zicem, nu vei putea să faci anumite lucruri. Îngrijeşte-te de ziua aceasta şi la fiecare sărbătoare să ai, atât cât este cu putinţă, inima curată, să fii, atât cât este cu putinţă, împăcat cu toţi, să nu fie nimeni supărat, întristat pe tine. Nu numai tu să nu fii certat cu cineva, dar nici altul să nu fie supărat pe tine. Să te îngrijeşti atât cât depinde de tine să plece dintre voi întristarea, supărarea. Eventual să citeşti o carte care vorbeşte despre Sfânta Împărtăşanie, să citeşti Canonul şi rugăciunile de Împărtăşanie, să te rogi puţin mai mult.

Dacă poţi să găseşti puţin timp, fie şi numai câteva minute, să te retragi undeva. Şi un minut poate să o facă cineva. Nu vei găsi un minut ? Un minut să stai aşa deoparte pentru asta, ca să rămâi singur numai cu Dumnezeu şi să te gândeşti : „Dumnezeul meu, eu voi veni să mă împărtăşesc”. Atât cât poate cineva să o facă şi să mediteze taina. Să-şi dispună sufletul lui, întreaga lui existenţă pentru

această mare cină, pentru această mare masă, pentru dumnezeiasca Împărtăşire, Dumnezeiasca Împărtăşire de Crăciun.

Această Sfântă Împărtăşire nu are nimic mai mult decât celelalte, nici altele nu sunt inferioare acesteia, dar omeneşte vorbind, putem totuşi, aşa cum o facem pentru masa de obşte, să facem ceva mai mult, ca să simţim dumnezeiasca Împărtăşire şi mai mult, ca să sărbătorim această dumnezeiască Liturghie, această dumnezeiască Împărtăşire mai mult.

O lucrare necesară: Împăcarea cu toţi

Şi aşa cum deja înţelegeţi, rezultă de aici că cineva trebuie să facă unele lucruri într-un mod mai practic şi acest lucru este, în esenţă, ceea ce tocmai am zis mai înainte: împăcarea cu toţi. Toţi să încercăm să găsim un mijloc în aceste zile fie printr-o felicitare, fie printr-un dar, fie printr-un telefon să depăşim pe toate acelea care ne otrăvesc sufletul, toate acele stări ale noastre care ne fac să avem în sufletul nostru amărăciune, să avem vreo supărare în inima noastră.

Să ne îndulcim sufletul nostru cu prietenia, cu dragostea, cu împăcarea, cu punerea în rânduială. Şi aceasta poate să înceapă şi trebuie să înceapă mai întâi de acasă, cu casnicii noştri. Să facă părinţii un pogorământ cu copiii lor şi să se împace. Să facă şi copiii un pogorământ şi să se împace cu părinţii. Soţul cu soţia… Desigur, rămân în aceeaşi casă, vorbesc, mănâncă împreună şi toate celelalte, dar înlăuntrul lor există ceva care îi roade. Iată un bun prilej. Este Crăciunul. Să curgă dragostea într-adevăr. Să ne dăm dragoste unul altuia. Să domnească dragostea, dragostea să-i împace pe toţi, să-i împrietenească pe toţi, să îi facă pe toţi să se simtă copii ai lui Dumnezeu.

Cine poate să spună că „eu sunt mai bun decât celălalt”. Cine poate să stea şi să spună că „sunt mai puţin păcătos decât altul”. Dumnezeu este Cel ce face judecată pentru fiecare. Noi înaintea lui Dumnezeu suntem toţi făpturile Lui, cu toţii suntem în păcate, cu toate greşelile noastre, cu egoismul nostru şi cu toţii ne întoarcem către El cu smerenie, cu simplitate şi cu toţii cerem iertare. Şi Domnul ne aminteşte pururea şi ne zice că între noi trebuie să ne împăcăm, că trebuie să ne iubim unul pe celălalt.

Prin urmare să şi găsim – şi aici vreau să pun accentul pe cele practice – un mijloc , un cuvânt blând, un mic dar, cum spuneam – care în sine poate să nu aibă nici o valoare – o felicitare pe care să scrii două cuvinte de împăcare, chiar şi în propria noastră casă. Trebuie să laşi tu la o parte voia ta, să laşi la o parte egoismul tău, să laşi la o parte acreala şi agresivitatea ta, să laşi la o parte faptul că eşti jignit. De asemenea, să te supui celuilalt, să-i faci o bucurie. „Lasă tată, - să zică copilul - voi face eu asta, nu te supăra, voi prelua eu” şi aşa scapă omul

de-o grijă. Se poate apoi să nu-l vezi diferit pe acest copil ? Pentru ca şi din partea lor tată şi mama să zică: „Bine, copilul meu. Vine Crăciunul. Să încercăm şi noi şi tu să nu ne supărăm unul pe altul. Să petrecem aceste zile mai cu blândeţe, cumva să ni le facem mai bune unul altuia”.

Nu putem reconcilia pe cele ireconciliabile

Dacă pentru noi lucrurile stau într-un anume fel, alţii însă nu le acceptă astfel, este de prisos să spunem că viaţa noastră ar fi cumva diferită. Să luăm aminte la asta, vă rog. Nu vom putea să ne ridicăm şi să plecăm. Vom trăi printre alţii. În oraşe unde trăiesc alţii şi noi, aceeaşi arşiţă şi aceia, şi noi. Aceleaşi lucruri se duc şi vin. Toate acestea vor fi la fel, dar în final totuşi nu putem reconcilia şi asocia lucruri ireconciliabile şi inasociabile.

Nu poţi adică pe de o parte să te gândeşti la Crăciun, la sărbătoarea Crăciunului, la Naşterea Domnului, la acest mare lucru, la venirea lui Dumnezeu Însuşi pe pământ şi la mântuirea oamenilor şi pe de altă parte, să te gândeşti în care loc te vei duce să faci revelionul sau alte manifestări lumeşti. Nu se potriveşte. Cum să o facem ? Este o greşeală asta. Sigur, cei care vor să se ducă să facă revelionul, să se ducă să-l facă. Totuşi, dacă tu eşti creştin, să ştii că cele două nu merg împreună. Nu poţi ţine doi harbuji sub acelaşi braţ. Aşa şi aici, cele două nu merg împreună. Şi cei care încearcă aceasta, în final, le vor pierde pe amândouă.

Prin urmare, să încercăm şi să postim.

Veţi auzi spunându-se : „Ce post şi ce înfrânare…” Lasă-i să spună. Aceia cred că aşa e corect. Dar cine crede în Hristos, crede în Biserică şi vrea să ştie cum stau lucrurile, să ştie că se va posti şi că vom posti şi că vom fugi de cele lumeşti şi ne vom duce la Biserică că acolo este în primul rând Dumnezeu. Adică tu, ca un creştin ce eşti, ce scuză poţi avea că este Duminică dimineaţa şi mai ales că este sărbătoare şi tu lipseşti?

traducere şi adaptare: Laura Enache
sursa: http://ahdoni.blogspot.ro/2011/12/blog-post_9986.html

Simeon Kraiopoulos - Pregătire pentru dumnezeiasca împărtăşire de Crăciun (II)

Problema este să ne aflăm înlăuntrul tainei…

La Sfânta Liturghie, precum am spus, Îl avem cu adevărat pe Hristos, avem cu adevărat întreaga Lui viaţă, avem Naşterea Lui, învăţătura Lui, propovăduirea Lui, avem moartea Lui, Învierea Lui. La Sfânta Liturghie, în această Taină. Pe toate acestea le va spune Sfânta Liturghie şi tu stai şi dormi? Şi pentru ce dormi? Fiindcă ai petrecut noaptea revelionul, fiindcă ai petrecut noaptea la jocuri de cărţi? Nu se potriveşte. Cum am spus şi mai înainte, cine vrea să le facă pe acelea, să le facă, dar aceste lucruri nu se pot împăca. Aşadar, te vei ridica şi vei merge la biserică pentru multe şi felurite motive. Dacă nu poţi să mergi la toată slujba, să mergi la ce oră poţi. Cel puţin la Sfânta Liturghie.

Şi cu acest prilej aş vrea să spun că la o sărbătoare lumească, la o manifestare lumească fiecare are grijă să meargă printre primii, ca să prindă loc, dar şi ca să nu piardă nimic de la început. Să vadă tot, să audă tot. Pentru ce atunci să nu te duci, să nu te îngrijeşti să te duci, tu care poţi, cine poate – cine nu poate…- de la început ? Nu spune : „La ce oră începe slujba de Crăciun ?" – La ora 5. „La ce oră se termină ?" – La 8 - 8.30. „Eu mă voi duce la 7.30".

De ce nu te duci de la început, ca să auzi primele tropare „Veniţi, credincioşilor, să vedem unde s-a născut Hristos, pentru aceasta să urmăm…" ? Cum le vei auzi pe acestea? Te vei duce apoi să le asculţi de pe casetă? Sunt bune şi casetele, să ajute, dar nu pot casetele şi radio-ul să înlocuiască Taina. Nu e numai faptul că

ascultăm troparele. Problema este să ne aflăm înlăuntrul Tainei. Toată slujba este o Taină şi în mod special Sfânta Împărtăşanie. Sfânta Liturghie este izvorul pentru orice slavoslovie.

Din clipa în care preotul va spune: „Binecuvântat este Dumnezeu…” şi va începe mai întâi litia şi în continuare Liturghia, am intrat în Taina slăvirii lui Dumnezeu. Şi când se cântă: „Veniţi, credincioşilor să vedem…” nu e doar faptul că auzim ceea ce trebuie să auzim, pentru că suntem fiinţe raţionale, ci fiindcă suntem înlăuntrul Tainei acesteia a slăvirii lui Dumnezeu şi dacă starea sufletului nostru este corespunzătoare, cu adevărat ne vom afla ca şi cum am fi pe drumul către Betleem unde S-a născut Hristos şi mergem cu adevărat să vedem acolo în iesle Pruncul şi sufletul nostru va tremura de emoţie la cercetarea cerească, de bucurie, de curăţie, de luminare, de toate cele ce se petrec înlăuntrul nostru. Atunci te vei duce şi în prima zi de Crăciun şi a doua zi de Crăciun şi a treia – cine poate – şi de Anul Nou.

traducere şi adaptare: Laura Enache
sursa: http://ahdoni.blogspot.ro/2011/12/blog-post_9986.html

Simeon Kraiopoulos - Cum ne îndreptăm spre Crăciun?

Foto: Tudor Zaporojanu

Simeon Kraiopoulos - Despre pocăinţă

De la bun început aş vrea să vă întreb ceva: Ne simţim oare cu toţii în bună rânduială pentru sărbătoarea Crăciunului? Suntem cu toţii în pace, în tihnă? Ne îndreptăm toţi spre sărbătoare – cum să zic – într-un mod fiziologic normal sau avem înlăuntrul nostru suspansuri sau lucruri ţinute ascunse, avem înlăuntrul nostru angoase, avem înlăuntrul nostru stres, tulburare şi nelinişte?

Dacă cineva ar umbla prin oraş, în piaţă şi ar vedea lumea cum aleargă ici, aleargă dincolo, ca să apuce să cumpere, ar zice cineva: „Ce nefericiţi sunt oamenii şi cum să se simtă fericiţi aceşti oameni aşa cum se gândesc, aşa cum se mişcă şi cum iau toate aceste lucruri? Ce nefericiţi sunt!

Cum poate cineva să facă Crăciunul, să-l sărbătorească adică, în fiecare zi? Cum spuneam astăzi la Sfânta Liturghie, Crăciunul nu-l aşteptăm numai, ci îl trăim încă de pe acum. În ziua de Crăciun S-a născut Hristos. Însă acest fapt, că S-a născut Hristos nu cuprinde numai întreg timpul, nici numai întreaga viaţă, ci cuprinde şi veşnicia, îmbrăţişează toate. Prin urmare, pretutindeni este Crăciun şi în fiecare ceas este Crăciun.

Crăciun nu este numai ziua aceea într-un mod static şi închis şi ca şi cum ar fi ceva „magic : de îndată ce vine ziua aceea, pătrundem înlăuntru şi noi şi toate”. Ziua aceea va fi o zi ca toate celelalte, dacă nu vom fi pregătiţi, aşa cum trebuie

să fim. Şi suntem pregătiţi, atunci când înseşi aceste zile de Crăciun pe care le sărbătorim ne influenţează şi acum şi ne înrâuresc înlăuntrul nostru, ne folosesc şi ne ajută. Prin urmare, ca să revin, ce Crăciun va sărbători cineva când, să zicem, nu este în rânduială, când sufletul lui nu se odihneşte în Dumnezeu şi are înlăuntrul său tulburare, agitaţie, nelinişte, un gol, deznădejde, disperare? Toată viaţa omului în lumea aceasta este nădejdea. Întreaga existenţă a omului este plină de nădejde. Dacă cineva nu are această nădejde, ce poate face Crăciunul? Dacă cineva nu are această credinţă, Crăciunul ce să facă? Dacă nu are această deplinătate a prezenţei lui Dumnezeu înlăuntrul lui, ce poate face Crăciunul?

Dar ce anume îl pune în rânduială pe om? Tocmai de aceea iarăşi pun întrebarea dacă suntem pregătiţi, pentru ca, pe măsură ce înaintăm către sărbătoare, să nu avem nelinişti şi suspansuri. Omul nu este în rânduială nici prin faptul că încearcă să uite –cum încearcă unii pur şi simplu să uite – nici prin faptul că îşi caută diferite îndreptăţiri şi justificări. Acel lucru care îl pune în rânduială pe om, acel lucru care îl odihneşte pe om este pocăinţa, faptul de a se pocăi cineva înaintea lui Dumnezeu, de a se smeri înaintea lui Dumnezeu, de a se întoarce cu toată inima spre Dumnezeu. Fără pocăinţă înainte nu vine Crăciunul. Oricum ar fi lucrurile acasă, să te pocăieşti înaintea lui Dumnezeu, dar şi înaintea celorlalţi.

Aceasta bineînţeles implică dragoste faţă de Dumnezeu şi faţă de alţii. Oricum ar fi lucrurile, după aceea se vor aranja. Se creează dintr-odată o altă atmosferă, o altă stare şi atunci vor putea oamenii să facă Crăciunul. Dar pocăinţa adevărată. Repet, pocăinţa nu înseamnă să uiţi anumite lucruri. Uneori într-un loc anume cineva simte că este expus, îşi aminteşte acolo fapte, stări, lucruri care îl expun, îl umilesc, îl mâhnesc şi vrea să se ducă în alt loc ca să se pună în ordine. Aceasta este o fugă. Desigur, uneori acest lucru este bun într-adevăr, fiindcă nu se poate altfel, fiindcă nu are curaj omul să facă şi altfel, dar aceasta nu este vindecarea. Acel lucru de care are nevoie, acel lucru care îl vindecă într-adevăr pe om este să se pocăiască înaintea lui Dumnezeu pentru orice a făcut, pentru orice îi aduce învinuire.

Să se pocăiască pentru orice păcat înaintea lui Dumnezeu şi aşa păcătos cum este, sinele lui rănit, cel expus, cel în suspans şi în orice stare s-ar afla, să aibă curajul să stea înaintea lui Dumnezeu. Dacă ai curajul să stai înaintea lui Dumnezeu, având înaintea ta păcatele tale şi stai cu adevărat înaintea lui Dumnezeu, acest lucru este ori cutezanţă, ori pocăinţă. Şi fireşte, oricine înţelege când este cutezanţă şi când este pocăinţă. Altminteri, omul îşi ascunde păcatele, îşi ascunde sinele şi se înfăţişează înaintea lui Dumnezeu complet nevinovat. În acest caz, doar îşi uită păcatele, mai exact spus, în termeni de psihologie, îşi respinge trăirile cele păcătoase în subconştientul lui, în inconştientul lui şi se înfăţişează înaintea lui Dumnezeu poate cumva pocăit, cumva în rânduială,

cumva smerit, cumva îndreptat, poate aşa cum vrea Dumnezeu. Totuşi aceasta nu înseamnă punere în rânduială.

Pocăinţa nu este aşa de uşoară precum socotim noi. Şi vă rog, să luăm aminte. Pocăinţa nu este atât de simplă pe cât credem noi că este. Şi aş spune, pocăinţa este o harismă a lui Dumnezeu. Dacă Dumnezeu nu-ţi dă harul Lui care să creeze înlăuntrul tău pocăinţă, nu poţi să te pocăieşti. De aceea omul nu trebuie să se joace pe tema pocăinţei.

Ne-am referit şi altă dată la ceea ce se spune în Apocalipsă: A avut loc acest rău, a avut loc acel rău, s-au distrus unele, au pierit atâţia şi celelalte şi „oamenii nu s-au pocăit de răutăţile lor”. Nu s-au pocăit. După ce a venit asupra lor şi un alt rău şi o altă plagă, ei tot nu s-au pocăit. Şi spune acest lucru şi mai jos, pentru a doua oară şi pentru a treia oară. Nu este foarte sigur că omul se va pocăi, chiar dacă, atunci când trece printr-un moment dificil, pare că se pocăieşte. Nu este sigură pocăinţa aceasta care are loc într-un mod silit, să zicem într-un moment în care eşti forţat. Este cutremur, piere lumea şi gata te pocăieşti. Sau vine război, eşti în primejdie de moarte şi gata te pocăieşti. Nu este sigură o astfel de pocăinţă. Fiindcă omul l-a părăsit pe Dumnezeu şi după aceea Dumnezeu îl părăseşte pe om şi rămâne în nepocăinţă şi deşi vede, deşi aude, nu înţelege să se întoarcă la Dumnezeu cu pocăinţă pentru ca Dumnezeu să-l vindece şi să-l mântuiască.

Pocăinţa este mare lucru. De aceea şi spunem „Doamne Iisuse Hristoase, miluieşte-mă pe mine, păcătosul”. Lucrarea aceasta este o lucrare a pocăinţei. Adică te pocăieşti în momentul acela cât poţi tu şi ceri milă lui Dumnezeu, iertarea Lui, dar în acelaşi timp ceri şi pocăinţă. Este ca şi cum ai cere pocăinţă atunci când zici: „Doamne, Iisuse Hristoase, miluieşte-mă”. Acela care o cere, zice „Doamne, Iisuse Hristoase, miluieşte-mă”, şi când fie că nu poate, fie că nu se întâmplă nimic şi se opreşte, atunci înseamnă că nu are adevărată dorinţă de pocăinţă.

traducere şi adaptare: Laura Enache pentru doxologia.ro
sursa: http://paterikakeimena.blogspot.ro/2011/12/blog-post_1903.html

Arhimandritul Timotei Kilifis - Naşterea lui Hristos în viaţa mea

Naşterea lui Hristos este fundamentul, începutul mântuirii noastre, fără aceasta n-am fi dobândit mântuire. Între aceste limite, trebuie s-o percepem ca adâncime şi lărgime neţărmurită. Să simţim profund ce înseamnă faptul că Dumnezeu Cel necuprins devine ca unul dintre noi, Se naşte pe pământ, ca să mântuiască neamul omenesc. Negrăit este pogorământul Lui, iubirea şi întregul eveniment al Naşterii Dumnezeieşti. Toate sunt o Taină.

Dacă pătrundem cu credinţă şi smerenie dincolo de schemele logice, înlăuntrul evenimentului Naşterii dumnezeieşti a lui Hristos, atunci vom putea să renaştem şi noi. Şi aceasta se întâmplă doar când hotărâm să ne lepădăm de voinţa noastră, de pâcla şi întunericul care ne înconjoară, de egocentrismul nostru. Numai atunci când, însetaţi fiind, căutăm să aflăm drumul întoarcerii, calea de unde am venit, din Rai, ca să ne găsim arhetipurile noastre, chipul nostru cel dumnezeiesc, cu care ne-a plăsmuit Hristos Cel născut.

(Arhimandritul Timotei Kilifis, Hristos, Mântuitorul nostru, Editura Egumeniţa, Galaţi, 2007, p. 31)

Pr. Eugen Tănăsescu - Iubirea se face Prunc. Naşterea Domnului şi ocultarea Crăciunului

Naşterea Domnului a fost, social vorbind, o dificultate. Politic privind, a stârnit viclenie şi crimă. Teologic vorbind însă, a fost singura cale de salvare a omului din decădere. Dar nu există victorie fără luptă dusă cu ocultarea Adevărului.

Când omul i-a întors Iubirii spatele, ce soluţie se putea găsi pentru ca el să redobândească dragostea? Singura şansă era (şi rămâne) să-şi recunoască greşeala şi să se întoarcă. Dumnezeu însă, Iubire fiind, n-a stat cu mâinile în sân. Dimpotrivă, a maximizat această şansă: s-a făcut om, înfrăţindu-se cu noi. Astfel, lucrurile deveneau mult mai simple. Omul putea deveni fiu al Iubirii, după har. Naşterea Domnului este ajutor omului.

Dumnezeu însă nu se naşte într-o lume inocentă, ci într-o lume în care lipsa dragostei generase (ca şi astăzi) multă ură, nedreptate şi suferinţă. Firea omului se alterase (dar nu nimicise) atât de mult încât reîntâlnirea lui cu Iubirea va stârni, paradoxal, împotrivire, asemenea cu reacţia cuiva care trăind mult timp în întuneric şi obişnuindu-se aşa, ajunge să se ferească de lumina binefăcătoare a Soarelui.

Să privim mai de aproape Naşterea lui Iisus Hristos. Mama sa, însărcinată fiind, pleacă împreună cu dreptul Iosif (om venerabil, imaginea lui de om tânăr fiind un fals istoric) la Bethleem (tâlcuit "Casa pâinii") pentru un recensământ. Ajungând în oraş, îi vine ceasul Naşterii, dar, umblând din poartă în poartă, nu găseşte nici o cameră potrivită pentru un asemenea moment.

Individualismul comod al cetăţenilor n-a putut oferi Iubirii decât un grajd (tradiţia populară susţine că ar fi al moşului Crăciun şi babei Crăciunoaie, marketizaţi în moşi cu reni şi sexy-crăciuniţe), un staul de animale pe care unii egolatri l-ar putea numi totuşi ceva mai bun decât o Naştere pe câmp. Astăzi însă, dacă o mamă ar naşte într-un grajd, situaţia ar fi catalogată fiind ca cel puţin o dificultate socială.

Smerindu-se, Iubirea acceptă fără împotrivire, iar îngerii vestesc unor păstori de pe câmp că Mântuitorul lumii se naşte, îndemnându-i să-l cunoască. Acesta a fost primul colind din istorie, care fundamentează colindatul şi umblatul preoţilor cu Icoana Naşterii pe la case, conform cuvântului biblic "Iată, Eu stau la uşă şi bat". Cine doreşte, deschide uşa, primind pe Hristos. Cine nu…dragoste cu forţa nu se poate.

Naşterea lui Hristos a ajuns însă până la urechile lui Irod cel mare. Întâlnirea dintre Iubire şi politică a fost însă un dezastru, deoarece puterea nu obişnuieşte să stea la masă cu Iubirea, ci mai mult cu interesul şi corupţia. Orbit de interese politicianiste şi înţelegând greşit ce fel de Împărat este Iisus, Irod L-a urât din faşă. Aşa că a procedat mişeleşte: nereuşind să-l găsească personal a ordonat pruncucidere pentru toţi copiii mai mici de 2 ani.

Aud că unii istorici contestă acest act. Ei uită intenţionat că Biblia este şi un izvor documentar istoric şi că alte documente confirmă şi cifra pruncilor ucişi: 14.000. Ce uşor te poţi face de râs: nu dai crezare unor acte oficiale, dar crezi altul care le contestă. Cam la fel se întâmplă şi cu data Naşterii. Există păreri diferite dar se scapă din vedere un lucru esenţial: unele sărbători au fost intenţionat plasate în preajma celor păgâne, tocmai pentru a le spiritualiza şi desăvârşi. Calendarul nu este decât o marcare a trecerii timpului spre veşnicie. Iar Naşterea a fost despărţită de Botezul Domnului tocmai în sec. III.

Gestul lui Irod dezvăluie un adevăr valabil şi astăzi: puterea îmbată. Dacă vechii împăraţii romani se pretindeau zei, astăzi infailibilitatea mai bântuie prin minţile unora, fie ei politicieni, patroni, clerici sau chiar oameni simpli. Aceştia ar trebui să repete mai des "nu este om care să trăiască şi să nu greşească". Însuşi Hristos a fost ispitit, dar n-a greşit. Tocmai aici se arată puterea Întrupării: firea divină ajută firea umană. Dumnezeu se face om ca omul să devină dumnezeu după har.

De aceea, deşi pare că lumea este total ostilă venirii lui Hristos, şanse de îndreptare există. Iată, Naşterea Sa este anticipată nu doar în poporul ales (tot Vechiul Testament vorbeşte despre Mesia) ci şi de popoarele străine iudaismului, Cei trei Magi nu sunt decât expresia clară a faptului că Dumnezeu este Unic, religiile fiind doar forme de exprimare ale Iubirii, mai mult sau mai puţin apropiate de Adevăr. Iar noi, creştinii, credem că creştinismul este Calea,

Adevărul şi Viaţa, din moment ce Hristos este Unicul Fiu al Tatălui, alt Dumnezeu făcut om ne mai existând. Cel mult, unele religii fac referire tot la El.

De aceea, Bisericii nu-i este frică de istoria religiilor, ci chiar a introdus-o în programa orei de religie (mă mir că majoritatea celor care vorbesc despre asta nu ştiu încă, dar altă dată voi scrie pe larg).

Tot din motiv că Hristos este Lumina lumii, Biserica practică botezul pruncilor. Atunci când ştii care este ţinta drumului în viaţă, când ai găsit Iubirea ca lumină a vieţii, ce motive te pot reţine să oferi toate acestea şi urmaşilor tăi? Relativismul critic faţă de Botezul în Hristos nu trădează decât îndoială sau neştiinţă. E dreptul fiecăruia să-şi aleagă drumul în viaţă, dar e şi dreptul părinţilor de a oferi copiilor ce cred ei că este bine. Restul este doar război ideologic cu Biserica, iar asta nu este ceva nou, creştinismul fiind, în statistici, cea mai prigonită religie de pe glob.

Revenind la Magi, observăm că ei cunosc foarte bine Cine este Pruncul. Deşi este în loc sărăcăcios, i se închină ca lui Dumnezeu şi îl cinstesc cu daruri: aur, smirnă şi tămâie. Acestea sunt primele donaţii făcute în creştinism, deşi unor contemporani zgârciţi nu le place ideea de donaţie, fie ea privată sau institu-ţionalizată.

Dar donaţia nu este decât o expresie a dăruirii şi a recunoştinţei, cum spune Sfântul Pavel "Dacă noi am semănat la voi pe cele duhovniceşti, mare lucru este oare dacă pe cele pământeşti ale voastre le vom secera?"

În realitate şi Hristos a avut pungă cu bani, în care strângea donaţii. Doar că El învăţa că banii pot deveni mijloc de expresie a dragostei. Acesta este adevăratul scop al donaţiei. Nu afacerismul, nu îmbogăţirea, nu luxul. De pildă, Papa Francisc a indicat recent nu mai puţin de 15 „maladii" ale Curiei Vaticanului, demascând o luptă lumească a ierarhilor, pentru putere şi privilegii. Practic, a reiterat, pe scurt, ceea ce Sfântul Ioan Gură de Aur critica încă din sec. IV în faimosul „Tratat despre preoţie". Îmi permit să mai adaug una de care se vorbeşte mai rar: boala manipulării cuvântului divin în interes lumesc.

Dar milostenia, dăruirea, trebuie înţelese nu ca acte de complezenţă în Sărbători, ci ca mijloace de realizare a echitaţiei socio-economice. "Cel ce are două haine să dea una celui ce nu are" îndemna şi Ioan Botezătorul. Azi însă mulţi trăiesc după principiul luării hainei de pe celălalt. Altfel cum să-ţi explici că 98% din resurse sunt deţinute de 2% din pământeni?

Prin urmare, Naşterea Pruncului este un act absolut de dăruire: Dumnezeu se dăruieşte pe Sine omului. Din aceasta ar trebui să învăţăm că şi noi suntem

obligaţi moral, dacă vrem să fim desăvârşişi, să ne dăruim către aproapele nostru, nu doar să îi dăruim ceva. Nici măcar donaţia, darul sau dăruirea nu pot înlocui acest deziderat: să ne dăruim aproapelui cum şi Hristos s-a dăruit nouă. Acesta este adevăratul spirit al Crăciunului.

Din păcate, mulţi transformă acest spirit într-o magie a Crăciunului. Adică în ceva neînţeles, din moment ce magia ţine de ocultism. Astfel, Crăciunul este ocultat cu tot felul de „tradiţii" lipsite de sens creştin.

Masa de Crăciun (ca şi cea de Paşti) devine astăzi axul central al Sărbătorii, când, de fapt, ea era o agapă frăţească de la sfârşitul Liturghiei. Mi-e teamă că azi sunt creştini care nici măcar nu se mai închină când se aşează la această masă, darămite să mai meargă la Euharistie (aşa se mai numeşte Liturghia, însemnând mulţumire adusă lui Dumnezeu).

Dar ocultarea nu se opreşte aici. Chiar şi Pruncul Hristos este ocultat. Naşterea Lui este camuflată sub venirea lui Moş Crăciun, care ne umple viaţa cu grijile bradului, globuleţelor, pregătirilor, porcului, etc. Atât de tare este agitaţia materială în jurul Sărbătorii, că se uită de Sărbătorit. El rămâne şi azi expulzat în grajdul vieţii noastre, în vreme ce Crăciunul a devenit o sărbătoare gurmandă (după mâncăruri), disco (după luminiţe) şi artizanală (după cadourile din ce în ce mai "inedite"), care pe mulţi îi epuizează în loc să-i zidească.

Ocultată este şi latura familială a Crăciunului, de care se spune că este o sărbătoare a familiei. Aici avem o dublă eroare de apreciere.

Prima este una de fundament teologic. Este adevărat că orice prunc desăvârşeşte familia, fiind rodul dragostei dintre părinţi. Doar că Hristos nu este rodul familiei compusă din Fecioara Maria şi Iosif, care îi este doar un tată formal. Teologic vorbind Hristos se naşte din mamă fără de tată şi din Tată (Dumnezeu-Tatăl) fără de mamă. Astfel, familia lui Hristos este cea mai extinsă. „Mama Mea şi fraţii Mei sunt aceia care ascultă cuvântul lui Dumnezeu şi-l îndeplinesc" va zice Hristos, uimind pe cei care susţineau că îi cunosc familia. Pe Cruce va încredinţa pe Fecioara Maria lui Ioan Evanghelistul, zicându-i "Iată mama ta", iar Fecioarei îi spune despre Ioan "Iată fiul tău". Prin urmare Crăciunul este o sărbătoare a familiei celei mari, noi creştinii fiind toţi fraţi, cu Dumnezeu drept Tată şi Biserica drept Mamă.

A doua eroare ţine de fundamentul social al familiei. Ideea de familie creştină extinsă intră în contradicţie cu imaginea individualistă a familiei de tip occidental. Secularizarea a destrămat sentimentul frăţietăţii dintre creştini, prin urmare familia a fost transformată egocentric într-un fel de "celulă de bază" a societăţii, fără legătură cu alte familii. Ea îşi petrece Crăciunul nu în jurul lui

Hristos, ci în jurul bradului, închisă în propria casă, eventual cu bunicii şi nepoţii. Asta este şi un efect pervers al risipirii vieţii într-o rutină zilnică ce omoară familia: fiind nevoiţi să-şi câştige traiul zilnic, soţii trăiesc mai mult în lume, ca angajaţi activi în societate, dar nu prea mai apucă să îşi trăiască viaţa de familie. Aşa că sărbătorile devin nişte insule în curentul vieţii, de care soţii se agaţă pentru a-şi regăsi familia pierdută în vâltoarea secularismului individualist. La români mai există un aspect interesant al acestei perversiuni, extinderea asupra relaţiilor spirituale dintre naşi şi fini. Sărbătorile sunt un bun prilej de a regăsi firescul relaţiei naş-fin, dar şi aici avem slăbiciuni, deoarece năşitul tinde să devină azi mai mult o formalitate. Aşa că se mai fac încă vizite reciproce, dar trendul modernismului este acela de a destrăma şi această relaţie spirituală.

De fapt, modernismul secularizant tinde să oculteze orice aspect al vieţii noastre, nu doar Crăciunul. Întreg spiritul creştin-european este astăzi afectat. Deunăzi observam jurământul depus de autorităţi (preşedinte, miniştrii etc.). Nu ştiu câţi au remarcat frumoasa formulare, în care cel ce jură făgăduieşte să-şi depună toată puterea şi priceperea spre "propăşirea spirituală şi materială a poporului român". Vedeţi? Spiritualul este pus înaintea materialului. Nu cumva politicienii au ocultat acest jurământ, câtă vreme ei se zbat (şi se bat) pentru interese majoritar materiale, care nici nu mai par ca fiind ale poporului? Aşa se explică şi încrederea enormă în noul preşedinte. În fapt, majoritatea speră că-şi va respecta jurământul. Aşteptările sunt enorme. Cred că mai mari decât faţă de Dumnezeu.

Este Crăciunul. Bine ar fi ca Hristos să se nască şi în vieţile noastre, nu doar în biserici.

Pr. ic. dr. Grigore-Alexandru Meşteroaie - Theologica - Din nou în drum spre Betleem!

22 noi, 2020

Sărbătoarea Întrupării Domnului nostru Iisus Hristos ne regăsește pe toți anul acesta într-o stare de excepție. Nedumerire, îngrijorare, teamă sau șansa regăsirii autenticului? Cuvintele pe care le putem formula, dincolo de polemicile ne-sfârșite în jurul crizei bine cunoscute, generate de pandemia în care ne aflăm, ne pot da ocazia să meditām la adevărurile fundamentale ale credinței referitoare la chemarea spre autentic, specifică vocației creștine a firii omenești. Crăciunul, pe care îl vom sărbători anul acesta complet diferit față de alți ani, ne prilejuiește filtrarea sau, mai degrabă, privirea cu acuratețe a vieții interioare și așezarea noastră duhovnicească de unde izvorăsc atitudinile și comportamentul exterior. Plecăm în călătoria spre înnoirea Crăciunului cu gândul la Betleem, locul în care Domnul Iisus Hristos își face sălaș omenesc, în peștera strâmtă și rece a unei lumi derutate, în care Dumnezeu dorește însă, cu dinadinsul, să Se Întrupeze pentru a-I da viață.

Betleemul nu este decât un răspuns firav al umanității în fața iubirii lui Dumnezeu. Fragilitatea acestui dar smerit al oamenilor pentru Nașterea Domnului arată autenticul micșorării Mântuitorului Iisus Hristos pentru noi. În pofida decorului sihăstresc al peșterii din Betleem, bucuria Întrupării Domnului începe să inunde însetatul de Dumnezeu om. Cu armele postului, cu scutul credinței în rugă-

ciunile înălțate către Dumnezeu, cu murmurul colindelor de odinioară umplem traista merindelor noastre pentru acest nou drum către Betleem. Spovedania, Împărtășania le așezăm cuviincios în tolba trebuincioasă acestui anevoios drum.

Pornim în blagoslovita perioadă a postului Nașterii Domnului cu nădejdea că, la capătul unui drum îmbibat de ostenelile facerii, ne vom bucura la vestea arhanghelilor și a îngerilor ce tresaltă și luminează noaptea păcatelor lumii pământești, prin jocul lor diafan și plin de mireasma veșniciei: Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace între oameni bunăvoire! (Luca 2, 14)

Nădejde și fidelitate

Drumul spre Nașterea Domnului trebuie să fie caracterizat de nădejde. Speranța, ca expresie a încrederii în Dumnezeu, ne cheamă să nu capitulăm cu nici un chip și are rolul de a ne îndruma pe acest drum. De aceea este importantă conectarea noastră la sursa cea mai sigură de ghidaj duhovnicesc: Biserica. De fapt, drumul nostru comun către Crăciun ne preface pe toți în membrii Bisericii celei una, al cărei Cap - Mântuitorul Hristos Se pogoară trupește în această lume. Gândurile și faptele noastre trebuie, așadar, să aibă în vedere Întruparea Domnului. Venirea Domnului în trup este adevărul fundamental al credinței noastre. Atingerea Sa de Creație, fără să se confunde cu ea, reprezintă șansa lumii și a oamenilor să-L descopere și să-L redescopere, an de an, zi de zi, clipă de clipă, pe Mântuitorul Hristos - Pruncul născut în peștera Betleemului, ce devine astfel nădejdea noastră pentru a întări convingerea că nu mai suntem singuri. Domnul Hristos știe de noi și Se pogoară în mijlocul nostru. Vine în chip smerit, pentru a da tuturor șansa revelării Sale, așteptând răbdător credincioșia, fidelitatea noastră. Aceasta din urmă reprezintă, de fapt, confirmarea nădejdii noastre subliniată de către Mântuitorul Iisus Hristos înainte de Înălțarea Sa la cer: „Eu sunt cu voi până la sfârșitul veacurilor!” (Matei 28, 20)

Avem sălășluirea lui Hristos în trup ca realitate a credinței noastre?

Oricât de mult ar cocheta cineva cu ideea de religie sau creștinism în general, se rătăcește dacă nu privește spre autentic, spre esențialul acestora, fără ca prin aceasta să se înțeleagă o reducere seacă a principiilor vieții creștinești. Ascunderea în spatele colindelor specifice, binevenite în această perioadă, nu face decât să amăgească conștiința celui care crede că doar prin aceste firimituri liturgice poate să înțeleagă rostul acestui eveniment al Nașterii. Colindele sunt șanse care ne inițiază an de an, intrând în sufletele noastre, pregătind o parte din lăuntrul nostru pentru celelalte gesturi creștine de trăire și de propovăduire a credinței în Mântuitorul Iisus Hristos Întrupat. Drumul spre Crăciun este de fapt un drum spre esențial. Pentru aceasta e nevoie să pornim din interiorul vieții noastre duhovnicești spre a ne întreba cu profundă sinceritate: Avem credința

Întrupării Domnului? Avem sălășluirea Lui în trup ca realitate a credinței noastre? Avem convingerea prezenței Sale tainice? Din interiorul gândurilor noastre răspunsul autentic va creiona o abordare exterioară pe măsură, fără pericolul unui răspuns greșit. E drept că în fiecare zi avem șansa probării credinței: prin rugăciunea de dimineață, cea de la masă și cea de seară și, mai ales, prin participarea activă la sfintele slujbe și bineînțeles prin comportamentul nostru exterior, de zi cu zi.

Alimentarea duhovnicească a vieții noastre vine prin aceste gesturi de evlavie prin care exersăm prezența reală a Domnului în lume. Prin rugăciune conștientizăm faptul că Dumnezeu este prezent. Rugăciunea devine astfel esența credinței. Fără aceasta nu putem simți autenticul viețuirii creștinești. Suntem chemați să redescoperim izvorul părut secat al adâncurilor noastre și să lăsăm să țâșnească șuvoiul plin de Duh al milostivirii dumnezeiești. Dacă înțelegem rugăciunea ca esențială vieții noastre vom trăi realitatea prezenței lui Dumnezeu chiar în această lume bântuită de boală și de derută. Mântuitorul ne avertizează: „În lume, necazuri veți avea, dar îndrăzniți, Eu am biruit lumea!” (Ioan 16, 33)

Redescoperirea valorilor

Nici o altă sărbătoare nu are aspectul generalizat atât de pregnant ca Nașterea Domnului. Diluarea mesajului primordial a prefăcut însă Crăciunul în cu totul și cu totul altceva decât ceea ce sublim reprezintă la bază: venirea Domnului în lume prin Întrupare. Colinde cu conținut exclusiv laic, brazi, luminițe, ghirlande, târguri speciale, Crăciunițe, spiriduși, elfi și câte și mai câte alte născociri pur mercantile acoperă consistent autenticul sărbătorii. Mulți se amăgesc crezând că toate acestea ar face parte din așa-numitul spirit al Crăciunului. Lucrurile sunt simple: nu sunt decât revigorări ale mai vechilor sau mai noilor forme de păgânism. Avem de-a face cu o cădere în păgânism a Crăciunului, care pare că nu mai reprezintă ceea ce a fost de fapt.

Soluția este la îndemâna fiecăruia prin aceea că trebuie să existe o ierarhie foarte precisă a valorilor. Dacă nu ne vom da seama că ne scapă înțelesul esențial al Crăciunului, vom rătăci amarnic într-o lume pe care o vom recunoaște ca fiind a lui Dumnezeu. Lucrarea fiecăruia dintre noi trebuie să ducă la redescoperirea valorilor pe care le presupune credința noastră: rugăciunea, slujba, Sfintele Taine, adică existența concretă a ceea ce numim viața Bisericii întemeiată de Mântuitorul Iisus Hristos. Stăruința noastră, pe acest nou drum către Betleem, trebuie să fie convingerea că suntem ai Domnului și că El ne așteaptă să parcurgem acest drum având limpezimea apartenenței noastre. Ne îndreptăm spre Betleem pentru a ne putea da seama că fără Mântuitorul Iisus Hristos coborât între oameni zadarnică este credința noastră.

Pr. prof. dr. Constantin Coman - Atât iubești cât dăruiești!

23 dec, 2020

Iubire, libertate, dar sunt cuvintele pe care le-aș așeza fără ezitare în topul vocabularului. Iubirea este motivația, suportul și finalitatea existenței omului și a universului. Libertatea este premisa esențială a iubirii, din moment ce iubire înseamnă mișcare liberă a cuiva către altcineva, nedeterminată de nici un factor exterior, nici măcar de necesitate, cu atât mai puțin de interes sau de obligație. Darul este conținutul mișcării de iubire. Tot ceea ce transmite sau dă cineva cuiva din iubire se numește dar. Este dar tocmai deoarece este motivat exclusiv de dragostea dăruitorului către cel dăruit.

Dumnezeu este iubire, este plinătatea iubirii. Dumnezeu este plinătatea libertății, Se mișcă și Se manifestă exclusiv din iubire, nu din interes, nu din necesitate, nu din obligație. De aceea tot ceea ce vine de la Dumnezeu spre om și spre lume se cheamă har, adică dar. Darul este împărtășirea sinelui. Darul nu este în esenţă obiectul pe care-l dai celuilalt, ci ești tu care te dăruiești în respectivul obiect. De aceea prețuim mult lucrurile primite de la persoane dragi în dar, care, de altfel, în sine pot să nu valoreze mult. Lucrul pe care-l dai celuilalt este dar în măsura în care reușești să te dăruiești pe tine prin respectivul obiect dăruit.

Adversarul de temut al darului nu este zgârcenia, ci interesul, necesitatea, convenința, obligația, eticheta, constrângerea de orice fel. Riscul major vine, paradoxal, tocmai din supralicitarea convențiilor, instituțiilor, legilor, regulamentelor, chiar și din supralicitarea instituțiilor sacre. Mântuitorul Hristos de-

voalează riscurile pe care le presupune absolutizarea legii. Și aceste riscuri merg în direcția împietririi omului, a îndreptățirii de sine, a închiderii în sine în detrimentul sensibilității față de aproapele, în detrimentul iubirii, de fapt. Faptele dreptății - milostenia, postul și rugăciunea - pot fi instrumente de luptă împotriva egoismului sau, dimpotrivă, pot alimenta egoismul, părerea de sine şi slava deșartă. Toate acestea sunt necesare într-o măsură oarecare, dar presupun riscul major de a lua omului dreptul de a iubi, de a se mişca liber. Dumnezeu Se propune, nu Se impune, spune un duhovnic mare al zilelor noastre. Dumnezeu cheamă, nu obligă, nu constrânge. De aici discreția, smintitoare pentru unii, echivalată de respectivii cu absența sau nepăsarea.

Măreţia făpturii umane constă şi în faptul că i-a dat Dumnezeu în fire posibilitatea de a depăși orice constrângere, impunere, obligație, convenție şi rutină. Este suficient să conştientizeze și să vrea acest lucru. Orice constrângere este anulată când omul face mai mult decât îl obligă constrângerea. Avem exemplele date de Mântuitorul Hristos: când te lovește cineva pe un obraz, întoarce-l și pe celălalt. La prima palmă ai fost constrâns, la a doua te-ai mişcat liber. Dacă te obligă cineva să mergi cu el o milă, mergi două. Dacă se judecă cineva cu tine să-ți ia haina, dă-i și cămașa. Jertfirea de sine este dăruire de sine. Iubirea vrăjmașilor este dovada atingerii măsurii desăvârșite a iubirii, tocmai pentru că nu presupune schimbul. „Căci dacă iubiţi pe cei care vă iubesc, cu ce vă deosebiţi de păgâni, pentru că şi ei fac acest lucru?”

Cui i se pare că a dat suficient trebuie să ia seama că ceea ce a dat nu este de fapt dar. Cine ține minte cât a dăruit sau face public și își notează în memoriile sale, acela nu a dăruit, de fapt. Cine cântărește, măsoară, numără ceea ce dă, nu dăruiește de fapt. Îmi amintesc de un prieten din tinerețe care era tare intrigat de faptul că vărul său, la care lucra, îi dăruia la sfârșit de săptămână o bucată mare de brânză, pe care o cântărea de fiecare dată.

Opusul darului este preţul, cumpărarea. Un obiect devine dar când îl dăm cuiva de drag şi acelaşi obiect este preţ de cumpărare când îl dăm din interes sau din obligaţie. Când este dar, este expresie a iubirii, când este preţ de cumpărare, este expresie a prostituării.

Cultura dominantă în lumea de astăzi este cultura banului, a preţului, a eficienței exterioare. Omul trăieşte cu iluzia că totul poate fi cumpărat, totul are un preţ. Deși a rămas evident pentru toată lumea că iubirea nu poate fi cumpărată, nu are preț.

Biserica este spațiul darului prin excelență. Și trebuie să protejăm cât se poate acest aspect esențial, luptându-ne cu inerția lumească care ne amăgește cu eficiența reglementărilor și rigorilor, a disciplinei constrânse, supervizate, contro-

late. Trebuie să nu uităm de corecturile pe care le face Domnul Hristos mentalităților lumești care măsoară darul, atunci când ne spune că, aducând la templu doi bănuţi, bătrânica văduvă a dăruit mai mult decât cei care aduceau mulţi bani.

Dacă vom face daruri numai cu anume prilejuri îndătinate, atunci darul nostru este afectat de rutină, de obligație, de conveniență. Ca darul nostru de Crăciun, de ziua numelui sau de aniversare să nu fie anulat în bună parte de acestea trebuie să facem daruri și fără un prilej anume. Numai de drag.

Sărbătorile sunt bune prilejuri de a ne manifesta dragostea dăruind. Fără nici o îndoială, darul este măsura iubirii. Atât iubești cât dăruiești!

Pr. Nicolae Dascălu - Taina lui Hristos cea mai presus de timp, descoperită în timp

În fiecare secundă a orologiului cosmic vin pe lume noi oameni, în timp ce alții ies din scenă după ce au experimentat aici taina vieții - cu mai multă sau mai puțină înțelepciune - într-un timp care pare tuturor atât de efemer, un fir de nisip din clepsidra veșniciei. Cu toate progresele deloc neglijabile ale științei pozitive, noi, cu nostalgia speranței de nemurire, rămânem raportați în veșnicie la cei 70-80 de ani despre care vorbește psalmistul: „Anii noştri s-au socotit ca pânza unui păianjen; zilele anilor noştri sunt şaptezeci de ani; Iar de vor fi în putere optzeci de ani şi ce este mai mult decât aceştia osteneală şi durere; Că trece viaţa noastră şi ne vom duce” (Ps. 89, 10-12).

La Betleem, însă, timpul fluviu al iudeilor se întâlnește cu timpul ciclic al elinilor și cu timpul havuz al Asiei. Kairos-ul este pecetluit de nașterea Domnului, întruparea Logosului mai presus de timp. ***„Căci se cădea Făcătorului a toate ca, făcându-Se prin fire, potrivit iconomiei, ceea ce nu era, să Se păstreze pe Sine neschimbat, atât ce era după fire, cât și ce a devenit prin fire potrivit iconomiei. Fiindcă nu se poate cugeta la Dumnezeu vreo schimbare, precum nu se poate cugeta peste tot vreo mișcare, care singură face cu putință schimbarea la cele ce se mișcă. Aceasta este taina cea mare și ascunsă. Aceasta este ținta fericită (sfârșitul) pentru care s-au întemeiat toate. Acesta este scopul dumnezeiesc, gândit mai înainte de începutul lucrurilor, pe care, definindu-l, spunem că este ținta finală, pentru care sunt toate, iar ea pentru nici una. Spre această țintă finală privind, Dumnezeu a adus la existență ființele lucrurilor. Aceasta este cu adevărat sfârșitul Providenței și al celor providențiate, când se vor readuna în Dumnezeu cele făcute de El. Aceasta este taina care circumscrie veacurile și descoperă sfatul suprainfinit al lui Dumnezeu” (Sf.***

Maxim mărturistorul, Răspunsuri către Talasie, Filocalia, vol. 3, 2020, pp. 372-373).

Cine suntem?, de unde venim?, încotro mergem?, sunt întrebări profund umane care-și găsesc răspunsul cel mai bun în cugetarea izvorâtă din Evanghelie. Istoria universală are în miezul ei taina mântuirii noastre în Hristos. Dar oamenii preferă adesea drumul sisific al căutării individuale sau se lasă purtați de valurile unui trend al generației lor către glasurile de sirenă ale unor sensuri imanente lumii. Alții, creştini fiind, își poartă taina vieții după tipare mai stabile sau mai provizorii din acest veac, iar pentru unii Vestea cea Bună este încă o chemare din viitor. Bolile, sărăcia, deziluziile și moartea sunt doar povara amarei suferinței, o „panoramă a deșertăciunilor", dacă nu sunt trăite în taina lui Hristos.

Popoare întregi se pregătesc și anul acesta să întâmpine minunea Nașterii Domnului, chiar dacă, peste veacuri, fiecare privește către El prin ochii propriilor tradiții. Noi suntem mădulare ale trupului Său tainic, care este Biserica, și trăim aievea taina mântuirii în Hristos: „Fecioara astăzi pe Cel mai presus de ființă naște". Tot așa cum a luminat atunci steaua Betleemului toate marginile împărăției romane și dincolo de acestea, în areopagul comunicării globale de azi sărbătoarea Nașterii Domnului vine să ne cheme pe toți, duios și statornic, la singura bucurie netrecătoare: „Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu, și pe pământ pace, între oameni bunăvoire!" (Luca 2, 14).

Taina vieții noastre de sub timp nu poate avea cheia fericirii și umplerii de sens decât în taina lui Hristos cea mai presus de timp.

Otilia Bălinișteanu :„Nimeni nu poate renunța la nevoia de sărbătoare”

Ne aflăm în perioada sfârșitului de an, un timp pe care îl trăim cu toții cu intensitate, cu gândul la colinde și colindători, la bucuria de a ne ști aproape unii de ceilalți, la rădăcinile noastre. Și ce poate fi mai potrivit în această stare de sărbătoare decât un dialog despre cultura noastră tradițională și despre fenomenala capacitate a acesteia de a înmagazina influențe, dar de a rămâne, în esență, la fel de profundă, la fel de înviorătoare, ca un izvor din care ne extragem mereu puterea de a merge înainte. O privire spre zestrea culturală păstrată în Arhiva de Folclor a Moldovei și Bucovinei, dar și o invitație la luciditate atunci când vorbim despre prefacerile lumii rurale, într-un interviu cu cercetătoarea Ioana Repciuc, șefa Departamentului de Etnologie din cadrul Institutului de Filologie Română „A. Philippide” al Academiei Române, filiala Iași.

Anul acesta se împlinesc 50 de ani de la înființarea Arhivei de Folclor a Moldovei și Bucovinei. Ce a însemnat înființarea arhivei pentru etnografia acestei zone?

Spre deosebire de alte științe umaniste, etnologia a beneficiat destul de târziu de informații științifice înregistrate, direct de la sursă. Arhivele și nevoia aceasta de a înregistra au apărut în secolul al XIX-lea, în Europa, mai ales în Anglia, Germania și în țările nordice și, inevitabil, și cărturarii români au resimțit-o. Primele arhive de folclor au început în 1927-1928. Este vorba despre înregistrările etnomuzicologilor Constantin Brăiloiu și George Breazul, care au stat la baza Arhivei de Folclor a Institutului de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu” din București. O altă acțiune importantă pentru cunoașterea culturii tradiționale, acoperind toate compartimentele acestui domeniu, a fost campania desfășurată, în perioada 1929-1930, de Ion Mușlea, creatorul Arhivei de Folclor a Academiei Române din Cluj. El a completat aceste chestionare cu ajutorul învățătorilor, al

preoților, al intelectualilor rurali, peste tot în țară. Datorită lui avem informații și despre Moldova și Bucovina.

În 1970, în momentul în care s-a creat Arhiva de Folclor a Moldovei și Bucovinei, acest teritoriu era mai puțin cercetat, chiar dacă am avut în Moldova mari cărturari care au înțeles importanța folclorului și înregistrarea lui. Și aici mă refer în special la preotul bucovinean Simion Florea Marian, care a cules informații și datorită căruia avem acele mari volume publicate la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului XX despre sărbători și obiceiuri, despre obiceiurile familiale. Dar sursele pe care le avea Simion Florea Marian erau oarecum eterogene și limitate - își lua informația din periodice, din revistele de popularizare ale vremii și din cunoașterea personală, din cunoștințele pe care le avea datorită enoriașilor săi. Așa stăteau lucrurile atunci când profesorul Ion H. Ciubotaru s-a hotărât să creeze acest tezaur local de informație despre cultura tradițională. El a urmat experiența înaintașilor lui și a realizat în primul rând un chestionar - Chestionarul folcloric și etnografic general, publicat în 1970 și trimis în 1.800 de localități din Moldova și Bucovina.

Cum a fost utilizat acel chestionar?

Chestionarul avea 250 de pagini și 1.175 de întrebări și a fost primit cu mare entuziasm în satele în care a ajuns. Academia Română i-a încurajat pe intelectualii locului să-l completeze cu ajutorul sătenilor. Mitropolia Moldovei și Bucovinei a scris scrisori preoților din satele Moldovei să sprijine acest demers academic. Și, din fericire, au fost profesori, preoți, învățători devotați care ne-au ajutat foarte mult. S-a răspuns la chestionar și aceasta a fost prima fază a întemeierii Arhivei de Folclor a Moldovei și Bucovinei. Mai departe, ținând cont de informațiile care s-au întors la Iași în chestionarele completate, cei patru cercetători de atunci profesorul Ion H. Ciubotaru, Lucia Cireș, Lucia Berdan și Silvia Ciubotaru au mers pe teren, timp de 20 de ani, culegând direct informații și înregistrându-le pe benzi de magnetofon, făcând fotografii și filme etnografice. Așa s-a constituit a treia mare arhivă multimedia din țară, un reper pentru modul în care analizăm și înțelegem astăzi satul moldovenesc.

Ce înseamnă acest tezaur în cifre?

Arhiva conține peste 300.000 de documente etnofolclorice, informația provenind de la circa 15.000 de subiecți (oameni din satele Moldovei și Bucovinei). 600 de sate dintre cele în care a ajuns chestionarul au fost anchetate direct de către cercetători. Există în arhivă peste 30.000 de fotografii etnografice. Sunt 780 de benzi de magnetofon înregistrate și 1.280 de CD-uri pe care a fost transferată arhiva benzilor de magnetofon. Până acum, au fost publicate 25 de volume cu informații din această arhivă, în ultimii ani axându-ne mai ales pe tipologii, cor-

pusuri de text și chiar corpusuri de fotografii. În cel mai recent volum, dedicat arhitecturii țărănești din Moldova, pe care l-a publicat colega mea Adina Hulubaș, a fost reprodus un număr impresionant de fotografii de arhivă. Este important ca în afara discursului științific, pe care îl realizăm ca și cercetători, să oferim publicului larg informație verificată, de la sursă, despre cultura tradițională a noastră, a tuturor.

De ce se face distincția aceasta între Moldova și Bucovina, în cazul Arhivei de Folclor?

Dacă ar fi să ne gândim la epoca lui Ștefan cel mare, probabil că ar trebui să spunem că zona aceasta se numește Moldova și atât. Însă, din perspectiva etnologiei, nu putem pune semnul egalității între cele două regiuni, având în vedere traseul istoric diferit pe care Bucovina l-a avut. Prin urmare, credem că este un semn de respect să luăm în considerare caracteristicile socio-istorice ale regiunii și să le punem în relație cu trăsăturile arealului respectiv din punct de vedere etnografic.

„În cultura tradițională nimic nu e încremenit”

O parte din materialul documentar cules pe teren, începând din anii '70, se referă la datinile de iarnă. Despre ce obiceiuri ar fi vorba?

Când vorbim despre obiceiurile de iarnă, în limbajul etnologic înțelegem acea perioadă de 12 zile dintre Ajunul Crăciunului și Bobotează. Este o perioadă specifică, prin care mentalitatea tradițională anticipează cele 12 luni ale anului care vine. Iar prin obiceiuri de iarnă înțelegem toate manifestările folclorice, ritualice dintre cele două mari repere ale calendarului creștin - Crăciunul și Boboteaza, începând cu colindatul din Ajunul Crăciunului (colindele creștine, care vorbesc despre Nașterea Mântuitorului, dar și colindele profane, care vorbesc despre realități ale satului tradițional și pun accentul pe atmosfera de sărbătoare), Steaua, Plugușorul (în perioada Anului Nou), Semănatul, Sorcova (obiceiuri agrare, care povestesc și anticipează muncile agricole din timpul primăverii și al verii). Mai există și obiceiuri destinate sărbătoririi Nașterii Domnului - Irozii sau Viclaimul, aduse în Moldova și Bucovina prin influența ardelenească. Tot în perioada Anului nou avem teatrul folcloric și jocurile cu măști (alaiurile cu măști animaliere - Capra, Căiuții, Ursul), dar și manifestări care sunt mai degrabă formule noi, aproape exotice, de exemplu Cocostârcul, Strutul, Leul. Și pot să vă spun că avem în arhivă, înregistrate din 1968-1970, într-un sat din Neamț, manifestări ca Girafa, Renul, -Tigrul, Cimpanzeul. Această capacitate de a cumula influențe, de a se înnoi, dar de a rămâne, în profunzime, la fel, este un bun exemplu că în cultura tradițională nimic nu e încremenit. Avem și alaiuri cu măști antropomorfe, care reprezintă vârstele, cum

ar fi Babele și Moșnegii sau Anul Nou și Anul Vechi. De asemenea, măști care reprezintă categoriile socio-profesionale - ursarii, arnăuții, roșiorii sau măști care reprezintă grupurile etnice - turcii, arapii, evreii.

Cum sunt azi percepute datinile legate de sărbătorile de sfârșit de an, acolo unde încă se mai păstrează?

Sarcina deontologică a etnologului nu este să dea verdicte, ci să constate. Și observăm că lucrurile sunt în dinamică, dar că datele principale ale culturii tradiționale nu se schimbă, oricât ni s-ar spune, uneori grăbit, de către oamenii satului, că trecutul era altfel. Aceste răspunsuri grăbite fac parte din percepția imaginarului popular de a vedea trecutul ca pe o epocă de aur. Nu degeaba Lucian Blaga vorbea despre percepția românească asupra timpului că ne aflăm în „timpul-cascadă” și că trecutul este epoca în care ne era mai bine, eram mai fericiți și mai bogați spiritual. Însă, chiar dacă se schimbă cuvintele ori detaliile unui ritual, nevoia de sărbătoare a omului se menține și, de fapt, menține în viață aceste manifestări. Pentru că nimeni nu poate refuza și renunța pentru totdeauna la bucuria sărbătorii și la nevoia de sărbătoare.

„Funcția colindei nu s-a schimbat”

Prin ce transformări a trecut colinda, ca formă de expresie a spiritualității rurale, în timp?

În satul tradițional era un gest obligatoriu ca fiecare gospodărie și fiecare familie să fie colindate, pentru că bucuria vestirii Nașterii Domnului trebuia să fie făcută direct, de la om la om. Pornind de la acest element, e clar că lucrurile s-au schimbat; azi, colindătorii sunt rudele, prietenii noștri. Dar nevoia de a deschide ușa, ca să fim colindați, arată că funcția colindei nu s-a schimbat. Repertoriul colindelor tradiționale a fost, în trecut, unul foarte bogat.

Textele erau adaptate în funcție de destinatarii colindatului. Aveam, prin urmare, colinde de fată, de flăcău, de gospodar, de gospodină, colinde în funcție de categoria socio-profesională - de preot, de cioban, de agricultor. Evident, acest conținut nu mai poate fi adaptat astăzi noilor categorii socio-profesionale, colindele cele mai răspândite rămânând cele care exprimă bucuria Nașterii Mântuitorului. Dar și colindele laice, și colindele religioase, dincolo de conținutul lor, transmit același mesaj - al bucuriei, al abundenței, vorbesc mereu despre acele mese bogate pe care le are gospodarul, despre lumină, despre soare, despre florile dalbe, anticipând bucuria renașterii naturii, vorbesc despre a fi împreună.

Care este specificul jocurilor cu măști, care reprezintă o marcă a arealului moldovenesc?

Pentru că am vorbit anterior despre colinde, aş vrea să înțelegem complementaritatea între aceste două tipuri de manifestări de la sfârșitul anului. Dacă aminteam despre bucuria și lumina pe care colindele le transmit, jocurile cu măști materializează imaginea despre prezența, în comunitatea umană, în cele 12 zile, a spiritelor naturii. E vorba despre acele manifestări care materializează partea întunecată a lumii. Pe lângă lumină există și întuneric în lume, iar cele 12 zile prezintă colectivitatea umană așa cum este, cu rele și cu bune, cu bucurie, dar și cu pericolul forțelor răului, pe care îl vedem încorporat în aceste măști care ne sperie, dar care trebuie să fie prezente, fiindcă ne ajută să le conștientizăm.

„Românii din diaspora păstrează mai mult decât noi coordonatele culturii tradiționale"

Anul acesta ați finalizat un proiect realizat printre românii din diaspora, în cadrul căruia ați încercat să sondați tocmai acele filoane de identitate românească pe care reușesc să le ducă cu ei în țările în care locuiesc temporar sau pentru totdeauna. Legat de obiceiurile de iarnă, ce ați observat în familiile de migranți români?

Am avut șansa de a merge chiar în acele țări în care românii reprezintă o pondere importantă: Italia, Spania și Franța. Având reperul datelor noastre din arhivă și al modului în care cultura tradițională este conservată în țară, ne-am dat seama că românii din diaspora păstrează, de fapt, poate mai mult decât noi coordonatele culturii tradiționale. Locuind într-un mediu străin, pentru ei a devenit aproape o chestiune de supraviețuire spirituală, culturală. Când vorbim despre sărbători, trăirea în comunitate este foarte importantă și, prin urmare, se adună, mai ales datorită bisericilor românești din diaspora, și recreează atmosfera comunității, se colindă unii pe alții. Cred că ar trebui să învățăm de la ei să prețuim ceea ce avem. Nouă, aici, ni se pare un lucru facil să avem parte de colindători, să fim unii cu alții, dar ei trebuie să facă un efort de a transfera acele elemente de cultură tradițională din mediul lor de viață în cel străin, în care au ajuns. Prin urmare, din acest proiect am învățat foarte multe lucruri despre modul în care supraviețuiește și se adaptează cultura noastră.

Cât din fondul acesta îl înțeleg și copiii lor, cei care s-au născut și au crescut într-o țară și o cultură tradițională diferite de cele ale propriilor părinți?

Pentru românii din afară e foarte important ca și copiii lor să învețe limba română, nu neapărat pentru a comunica în familie, ci pentru a reuși să comunice cu rudele și mai ales cu bunicii rămași în țară. Și, de asemenea, pentru a înțelege cultura română atunci când vin în vacanță. Foarte mulți părinți fac eforturi, prin școli private, prin mici grupuri de învățare create, să transmită aceste cunoștințe

copiilor lor. Noi am înțeles care sunt nevoile și așteptările lor și am creat, la sfârșitul acestui proiect, un instrument, un fel de manual auxiliar, la care au contribuit toți colegii implicați - etnologi, istorici, arheologi, filologi, sociologi, specialiști în filosofie. Strategia pe care am avut-o în a comunica acelor copii informațiile relevante pentru cultura română a fost prin a face comparație cu cele din cultura principală, cea a majorității, în care trăiesc. Am vrut să înțeleagă că ei trăiesc într-o societate deschisă, multiculturală, diversă, dar să nu uite că o parte a acestei culturi europene, în care ei trăiesc, este și cultura română. Acesta este un prim pas pentru ei, ca, mai departe, să o descopere.

Lumea rurală este, în mod firesc, într-o continuă transformare. Cum percepe etnologul de azi aceste schimbări, care se resimt nu numai în ceea ce privește nivelul de trai sau aspectul arhitectural al unei așezări, ci mai ales în ceea ce privește mentalitatea omului din acest spațiu, felul în care înțelege el lumea din care vine?

Cultura tradițională poate fi, cred, o foarte bună resursă pentru omul de astăzi, pentru a se conecta la realitatea socială, un fel de kit de supraviețuire. Pentru că ne oferă informații despre cum ar trebui să trăim ca să găsim în noi resursa aceea pe care o aveau bunicii noștri, de a trăi în comunitate și de a lucra pentru comunitate. Cultura tradițională este o cultură a comunității, a iubirii de semeni, așa cum spune și învățătura creștină, și, dacă ne referim la obiceiurile de iarnă, pe care eu le studiez și în mijlocul cărora ne aflăm azi, acesta este și mesajul profund pe care ni-l transmit: a te bucura de semeni, a fi în comuniune cu ceilalți. Dacă am reuși să înțelegem și mesajul colindelor, și mesajul obiceiurilor populare, cred că am fi mai buni. Și cred că aceasta ar fi o cale potrivită să trăim astăzi.

Tudor Călin Zarojanu - Crăciunul pe glob, ieri şi azi

La 25 decembrie, creștinii sărbătoresc Nașterea Domnului Iisus Hristos. În timp, Crăciunul a devenit și o sărbătoare laică, fiind celebrat și de către necreștini. Familiile se adună în ajun în jurul unui brad împodobit, așteptând darurile de la Moș Crăciun, cel care personifică bunătatea, altruismul, generozitatea, mai ales pentru copii, iar a doua zi pun masă mare cu multe bunătăți pregătite din timp. Dar, chiar și în ciuda faptului că a căpătat dimensiuni comerciale și de divertisment pe alocuri exagerate, și-a păstrat nealterată semnificația profundă a Întrupării și Nașterii Fiului lui Dumnezeu. Sub valul de reclame, promoții și ritualuri vecine cu divertismentul, nimeni nu uită totuși ce sărbătorim la 25 decembrie.

Există numeroase ipoteze și teorii privind originea termenului de Crăciun, obiceiul de a împodobi bradul, identitatea lui Moș Crăciun și toate celelalte lucruri care se întâmplă legat de acest moment unic al anului, de la prepararea bucatelor tradiționale până la - în anii noștri - împodobitul luminos al localităților.

Nici unul dintre acestea nu aruncă în derizoriu semnificațiile teologice ale zilei de 25 decembrie, dar nici nu pot fi mai importante decât Nașterea lui Iisus Hristos. Câtă vreme lucrurile se petrec în limitele decenței, faptul că în casele oamenilor, în grădinițe și școli vine Moș Crăciun și împarte daruri nu poate fi decât ceva frumos și în spiritul creștin al iubirii semenilor și în special a copiilor. Copiii înțeleg convențiile mult mai bine decât suntem noi tentați să credem și nu sunt derutați de faptul că în zilele sfârșitului de an văd nu unul, ci mai mulți Moși Crăciuni...

Între credință, tradiție și imagine

Crăciunul a început să fie serbat de către creştini în Răsărit la 6 ianuarie, iar în Occident la 25 decembrie la patru secole de la începerea misiunii de evanghelizare a Apostolilor. Mai apoi, și Răsăritul creştin a adoptat ca dată a praznicului 25 decembrie. După aproape două milenii, nu mai are nici o importanță că data naşterii nu este menționată în Noul Testament, ziua fiind demult obiectul unui consens universal. Mai mult decât atât, calendarul întregii umanități - inclusiv pentru necreştini - este centrat pe evenimentul Întrupării divine: toată lumea este azi în anul 2020 de la Naşterea lui Hristos.

Obiceiul împodobirii bradului de Crăciun își trage originile, se pare, de la popoarele germanice. Tradiția s-a răspândit în restul Europei și apoi în toată lumea după primul război mondial. Între podoabele bradului, bomboanele de pom, globurile și ghirlandele au devenit clasice. În vârful pomului se pune un înger sau o stea, pentru a aminti îngerii, respectiv steaua care i-a călăuzit pe cei trei magi. De regulă, pomul de Crăciun se împodobeşte în ajun, pe 24 decembrie, dar deseori copiii îi presează pe adulți s-o facă mai devreme. Tot tradițional, bradul ar trebui despodobit și scos din casă de Bobotează, dar în general se păstrează până mai târziu!

De notat că, în tradiția rurală românească, se împodobeşte un brad şi la nunți şi la moartea tinerilor, obicei care există încă din vremea dacilor. Bradul împodobit se numește „Pomul vieții” și se regăsește ca motiv grafic în arta populară.

Cât despre Moş Crăciun, inițial acesta a fost o reprezentare a lui Moş Nicolae, mai exact a Sfântului ierarh Nicolae din Myra. Nu se ştie precis când a căpătat o identitate de sine stătătoare, fiind vorba -inclusiv în ceea ce privește înfățișarea - de un proces îndelungat. Francezii îi spun Père Noël, în spațiul limbii engleze este Santa Claus (anglicizarea lui Sinterklaas, care înseamnă Sfântul Nicolae în limba olandeză), germanii spun Weihnachtsmann, italienii Babbo Natale, spaniolii Papá Noel, rușii Babușka, finlandezii (care își revendică reședința Mo-șului) îi zic Joulupukki și așa mai departe.

Un rol important în crearea ima-ginii consacrate a lui Moş Crăciun l-a avut pa-storul american Clement Clarke Moore, autor al unui poem care îl prezenta pe Sfântul Nicolae drept un personaj simpatic, dolofan și zâmbitor, care împarte cadourile din sania sa trasă de reni. În 1860, cotidianul „Harper’s Illustrated Weekly” a publicat un desen al lui Moş Crăciun, îmbrăcat într-un costum roșu ornat cu nasturi negri și cu o curea din piele. Timp de aproape 30 de ani, Thomas Nast, desenator și caricaturist al ziarului, a ilustrat prin sute de desene toate aspectele legendei, conferind mitului principalele sale caracteristici vizuale.

În 1931, Moș Crăciun a primit o nouă imagine printr-o campanie publicitară desfășurată de Coca-Cola.

Cel mai publicat articol din istoria presei este răspunsul pe care Francis Church (!), redactorul-șef al ziarului „New York Sun”, i l-a dat la 21 septembrie 1897 Virginiei O’Hanlon, o fetiță de 8 ani care-i scrisese ca să-l întrebe dacă există

Moş Crăciun. Virginia apelase în primul rând la tatăl ei. Acesta, probabil un hâtru, îi sugerase să se adreseze presei! „Dacă scrie în «The Sun», atunci e adevărat!”, i-a spus. Virginia a luat-o în serios. Conducătorul redacției ziarului a răspuns imediat solicitării unui copil, iar schimbul lor de mesaje avea să fie republicat, an de an, în zilele Crăciunului, pe prima pagină, vreme de peste jumătate de secol, până în 1950, când publicația și-a încetat apariția. Nu însă și dialogul Virginia-Francis, care fusese deja reprodus și avea s-o facă în continuare, în numeroase cărți, filme și articole. „Da, Virginia, Moş Crăciun există”, scria omul cu nume de biserică - dovadă că nimic nu e întâmplător pe lume… „El există la fel de sigur cum există dragostea și fidelitatea. Vai, ce întunecată ar fi lumea fără Moş Crăciun! Să nu existe Moş Crăciun!? Slavă Domnului, el trăiește și va trăi în veci”.

Iată, vin colindători!

În România, sărbătoarea Crăciunului este anunțată prin obiceiul copiilor de a merge cu colindul și cu Steaua, pentru a vesti Nașterea Mântuitorului. O altă veche tradiție este „mersul cu icoana” al preoților, care binecuvântează casele și creștinii.

Mai de demult, colindătorii erau răsplătiți cu fructe, covrigi și dulciuri. Chiar dacă în zilele noastre darurile sunt înlocuite de multe ori cu câțiva lei, important e că tradiția s-a păstrat și copiii colindă inclusiv prin cartierele de blocuri ale orașelor.

Colindele sunt atât de adânc înrădăcinate în tradiția românească, încât cercetătorii le-au împărțit în mai multe categorii: protocolare, profesionale, de vânători, de agricultori, familiale, moralizatoare, balade, de război, de gazdă, de june, cosmogonice.

În „Istoria credințelor și ideilor religioase”, Mircea Eliade scrie: *„Ritualul se desfășoară de obicei începând din Ajunul Crăciunului, până dimineața zilei următoare. Grupul de șase până la 30 de tineri (colindători) aleg un vătaf, care cunoaște obiceiurile tradiționale și vreme de 40 sau 18 zile ei se adună de patru, cinci ori pe săptămână, într-o casă anumită, ca să primească instrucția necesară. Îmbrăcați în straie noi și împodobiți cu flori și zurgălăi, colindătorii fac urări mai întâi la casa gazdei, apoi trec pe la toate casele din sat. Chiuie pe străzi, cântă din trompete și bat darabana, pentru ca larma făcută să alunge duhurile rele și să-i vestească pe gospodari de sosirea lor. Ei cântă prima colindă la fereastră și după ce au primit învoirea celor ai casei, intră în casă și își continuă repertoriul, dansează cu fetele tinere și rostesc urările tradiționale. Colindătorii aduc sănătate și bogăție, reprezentate de o rămurică de brad pusă într-un vas plin cu mere și pere mici. Exceptând familiile cele mai sărace, de la celelalte primesc daruri: colaci, plăcinte, fructe, băutură. După ce au străbătut întreg satul, grupul colin-dătorilor organizează o serbare la care iau parte toți tinerii”.*

Timp de 40 de zile, creștinii respectă postul Crăciunului, care se încheie în ziua de Crăciun după Sfânta Liturghie. Cârnații, toba, răciturile (piftia), sarmalele, caltaboșii, murăturile, cozonacii și dulciurile de tot felul n-au voie să lipsească de la masa de Crăciun.

De la Moș Gerilă la „Holiday Tree”

Regimul comunist instaurat în România anului 1946 prin falsificarea grosolană a rezultatului alegerilor detesta credința și Biserica, respingând însăși existența lui Dumnezeu. De aceea, a ostracizat tot ceea ce ținea de religie, inclusiv sărbătorile și tradițiile. Cea a Crăciunului, însă, era prea puternică pentru ca regimul s-o desființeze cu totul, mai ales având în vedere bucuria copiilor de a primi cadouri, căci comunismul voia să pară generos și grijuliu față de cei mici. Drept urmare, în loc de excomunicare, a procedat la o mistificare: Moș Crăciun a fost înlocuit cu un laic și secularizat Moș Gerilă! În rest, s-a păstrat aproape totul, începând cu împodobirea bradului și terminând cu costumația personajului aducător de daruri - înfățișare care, vai!, era de origine capitalistă...

Am jucat rolul de Moș Gerilă în cadrul Ministerului Industriei Metalurgice. Nu aveam voie să facem nici cea mai vagă aluzie la semnificația reală a zilei de 25 decembrie, iar într-un an, ca să se risipească (de fapt să se amplifice!) eventualele confuzii s-a adoptat o soluție halucinantă: copiii au primit daruri de la Moș Gerilă, dar înainte de asta li s-a spus că acestea sunt asigurate de către părinții lor, de sindicat și de partid!

Într-un alt an a circulat zvonul că nu vom mai avea brad, căruia probabil i se descoperiseră valențe mistice. Atunci i-am spus secretarului PCR: „Bine, dar unde s-a născut Iisus Hristos nu creșteau brazi!”. Omul m-a privit lung câteva secunde, apoi a decis că rămâne cu brad...

Nimeni, probabil, n-a anticipat că, în doar două decenii de la căderea comunismului, Nașterea Domnului și Crăciunul vor ajunge să fie puse din nou la index, în numele așa-zisei -„corectitudini politice”, al progresismului, al menajării sensibilităților minorităților (cele ale majorităților neavând probabil nici o importanță) și al marxismului cultural.

În anii 2000, în Cehia, Austria și Marea Britanie au luat amploare campaniile anti-Moș Crăciun, care chiar a fost interzis în 2008 în Bosnia, pe motiv că nu aparține tradiției acestei țări. În unele țări s-a interzis amplasarea în spații publice, precum piețele, a scenei Nativității, iar în Statele Unite s-a cerut și se cere insistent înlocuirea denumirii „Christmas Tree” cu „Holiday Tree”...

O călătorie ritualică pe meridiane

Crăciunul este sărbătorit diferit în țările lumii. Înainte de a trece câteva în revistă, să mai precizăm că peste tot există câteva „straturi”: reuniunea familială, sărbătoarea comunitară (colindele), cea public edilitară (târgurile, spectacolele dedicate, împodobirea localităților) și, peste toate, Vestea minunată, sărbătoarea creștină a Nașterii Domnului.

TELEPHONE

În Italia, Crăciunul se numește Natale. În multe biserici sunt expuse iesle cu Pruncul Iisus și magii în mărime naturală. Există de asemenea obiceiul ca Befana, o bătrână, să aducă daruri în seara de 5 ianuarie, ajunul sărbătorii Epifaniei.

În Islanda vin nu mai puțin de 13 Moși Crăciuni („Yule Lads"), în cele 13 zile premergătoare Crăciunului. Dacă au fost cuminți, copiii primesc dulciuri, mandarine, lozuri în plic (!), dacă nu - un cartof.

În Germania, există obiceiul de a arde un butuc („Christklots") toată noaptea de Crăciun. Se consideră că acesta apără casa de hoți și de necazuri. În seara de ajun, familia se adună pentru -cină și apoi se merge împreună la biserică la Mesa din noaptea de Crăciun.

Și în Anglia arde toată noaptea un butuc, numit „Yule log". Copiii nu primesc cadoul în ajun, ci pe 25. Elevii pun în scenă, în școli sau biserici, piese despre Nașterea Mântuitorului („Viflaimul" de la noi). Tot aici se agață ciorapi de șemineu în așteptarea cadourilor, iar în casă se atârnă vâsc.

În Spania, darurile de Crăciun sunt oferite de magi, care se deplasează în cortegii de curteni, cavaleri și lăutari, dar abia pe 6 ianuarie, ziua în care cei trei Reyes Magos (Înțelepți/Magi) i-au adus daruri pruncului divin.

În Finlanda, în ajun, familiile pleacă la biserică pentru slujbe în care se aprind lumânări la mormintele celor dragi. Tot la 24, din balconul Primăriei, se proclamă „pacea de Crăciun", ceea ce înseamnă concret că, până la Bobotează, celor care comit infracțiuni li se aplică pedepse mai severe. Se servesc mâncăruri tradiționale: curcanul, cartofii, morcovii, pateul de ficat, peștele.

În Cuba, ajunul se numește „Nochebuena" (Noaptea cea bună), iar masa de Crăciun înseamnă în primul rând friptură de porc, fasole neagră cu orez și piure de plante tradiționale. Într-o groapă plină de cărbuni acoperiți cu frunze de bananier se frige un porc întreg. Familiile petrec toată noaptea cântând și ascultând muzică.

În Costa Rica, Columbia și Mexic darurile sunt aduse de- „Nino Jesus" (Copilul Iisus).

În Chile, se confecționează ori se cumpără mici figurine din lut („pesebre") reprezentând personaje din scena Nativității, care se așază sub brad. Moș Crăciun se numește „Viejito Pascuero" și își alege câte o figurină de sub fiecare brad.

Cu o lună înaintea Crăciunului, în Liban se plantează boabe de grâu în ghivece, amplasate în ajun sub brad.

În Japonia se celebrează Crăciunul cu lanterne, păpuși și aranjamente florale.

În India se împodobesc bananieri sau pomi de mango, bisericile sunt pline de flori roșii (Crăciunițe), iar cei bogați oferă ajutor celor nevoiași. De notat că aici sunt doar 2,3% creştini, dar - la o populație de 1,33 miliarde, asta înseamnă 30.590.000 de oameni!

În Filipine, Crăciunul începe cu nouă zile înainte, la 16 decembrie, cu câte o „Misa de Gallo" (Liturghia de la miezul nopții) în fiecare zi.

Începutul timpului nostru

În multiplele ei variante și în toate dimensiunile sale, sărbătoarea Crăciunului este un moment unic al anului, așa după cum punctul său de pornire a fost unic în istoria umanității, momentul în care „Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, pentru noi, oamenii, și pentru a noastră mântuire S-a pogorât din ceruri și S-a întrupat din Duhul Sfânt și de la Fecioara Maria, și S-a făcut om". Din acea clipă se măsoară anii. Din acea clipă se măsoară devenirea noastră. Din acea clipă se măsoară totul.

Pace şi bunăvoinţă

La Naşterea Mântuitorului nostru Iisus Hristos au venit din tărâmuri îndepărtate ca să-I aducă daruri cei trei magi ghidaţi de o stea miraculoasă. Şi mai vedem cum păstorii dădeau slavă lui Dumnezeu înconjuraţi fiind de îngeri strălucitori. Îngerii sunt cei care îi învaţă pe păstori cum să se roage lui Dumnezeu şi cum să-L slăvească pe El. „Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace, între oameni bunăvoire!" (Luca 2, 14). Îngerul le-a zis păstorilor: „Nu vă temeţi. Căci, iată, vă binevestesc vouă bucurie mare, care va fi pentru tot poporul" (Luca 2, 10).

Acum Cel care locuieşte în ceruri şi stăpâneşte peste tot pământul este slăvit de îngerii din ceruri, de sfinţi, deopotrivă cu oamenii.

Sfântul Grigore Palama ne spune următoarele: „Ascultaţi cuvintele Sfintei Evanghelii care zice: pe pământ pace şi între oameni bunăvoire. Dumnezeu se întrupează pentru a dărui lumii pace şi pentru a o împăca cu Tatăl cel ceresc care era supărat pe neamul omenesc pentru starea lui de păcătoşenie. Iată, cântările şi colindele de la sărbătoarea Naşterii Domnului ne arată clar că Hristos a venit pe lume pentru oameni, că să-L cunoască şi să se mântuiască, Hristos Domnul, în oraşul lui David. Şi nu a venit pentru îngeri, care Îl văd pe Dumnezeu în Ceruri."

De ce pacea este strâns legată de bunăvoire? Sfântul Grigore Palama spune: „Bunăvoinţa este un lucru bineplăcut înaintea lui Dumnezeu. Dumnezeu îi iubeşte pe cei care vor să-L cunoască, pe cei care vor să se mântuiască şi de aceea îi numeşte şi fii. Dumnezeu nu aşteaptă nimic de la noi decât să-L ascultăm şi să facem voia Lui şi nu voia noastră. El este Cel care ne dă pace sufletelor noastre.”

Este responsabilitatea noastră să dezvoltăm pacea aceasta în sufletele noastre prin participarea la Sfânta Liturghie în fiecare duminică şi sărbătoare din an şi la toate slujbele Bisericii. De noi înşine depinde să păstrăm pacea în sufletele noastre.

traducere şi adaptare: Mădălina Munteanu
sursa: http://orthodoxwayoflife.blogspot.ro

O, ce veste … uitată! sau: Unde este Hristos de Crăciun?

În ciuda aparenţelor, Hristos Se naşte şi astăzi într-o lume în mare parte la fel de indiferentă faţă de El ca şi cea a Israelului de acum 2000 şi ceva de ani. Naşterea Sa lasă inimile celor mai mulţi oameni de pe faţa pământului, ba chiar a multora dintre cei botezaţi şi îmbisericiţi, mai reci decât peştera care L-a găzduit.

Dacă încercăm o privire mai profundă, vom observa că cei mai mulţi dintre noi (şi nu vorbesc acum de copii) nu-L aşteptăm pe Hristos. Am aşteptat şi aşteptăm "Crăciunul", dar nu pe Hristos! Am aşteptat zilele libere, veselia specifică, voluptatea cumpărăturilor, masa bogată, cadourile, atmosfera "feerică", prilejurile de a petrece, de a ne distra... Am aşteptat Crăciunul ca să ne bucurăm mai curând fără Hristos, dar în ziua… lui Hristos. I-am răpit, I-am confiscat Darul, L-am ucis ca să ne folosim liniştit, liberi şi după pofta noastră de acest Dar. Aşa cum, de altfel, facem cu lumea întreagă, de El creată, pe care o credem a noastră, cu vieţile noastre, de El dăruite şi de El răscumpărate cu scump Sângele Său, pe care iarăşi le trăim… pentru noi şi ca şi cum noi am fi stăpânii, iar nu Dumnezeu…

Unde e Hristos în toată zarva petrecerilor şi a meselor festive de acum? Unde e Hristos în mulţimea programelor TV murdare, la care toţi privesc obligatoriu şi "cu religiozitate", a emisiunilor cu aceleaşi muzici lumeşti şi drăceşti, cu aceleaşi discuţii stupide, cu acelaşi strat gros de sclipici al superficialităţii şi trivialităţii, cu aceleaşi glume proaste şi cu aceleaşi hăhăieli grosolane, cu aceiaşi nuri femeieşti expuşi neruşinat ca şi în toate celelalte zile ale anului, dar… acum şi mai dihai, că deh, "e sărbătoare"…

Dar şi pentru noi, mulţi dintre cei credincioşi, să recunoaştem că este la fel… Nu ştim să ne bucurăm creştineşte, nu mai ştim să prăznuim duhovniceşte, de aceea şi noi, după ce ne împlinim "rânduiala" prezenţei la Sfânta Liturghie şi eventual ne cuminecăm… adesea petrecem la fel ca şi "lumea", ne bucurăm cu aceeaşi bucurie goală, găunoasă, necurată… ne bucurăm fără Hristos! El ne rămâne simplă referinţă teoretică, convenţie. "Ştim" că e Naşterea Lui… Dar trăim ca şi cum asta n-are nici o legătură cu concretul vieţii noastre şi nu schimbă cu aproape nimic modul în care trăim, gândim, ne bucurăm…. Hristos nu e nici pentru noi aici, prezent, viu, în inimile noastre şi în conştiinţele noastre; sau dacă L-am simţit cumva, Îl facem cât mai repede uitat printre sarmale, cozonaci, flecăreli, bancuri, cântece lumeşti, filme şi show-uri distractive… "Dă muzica mai tare!"…

Hristos Se naşte tot singur, umil şi nebăgat în seamă. Prea puţini magi şi păstori Îl mai caută acum. Şi prea mulţi acoperim, ascundem, facem uitată Naşterea Sa cu multe zgomote, cu multă vorbărie şi multe luminiţe artificiale, cu sclipici, cu beculeţe şi cu fast orbitor. Ca nu cumva să auzim chemarea Lui… Vrem să ne bucurăm, vrem să avem neapărat un Crăciun fericit, dar… ca să ne putem bucura, ca să putem fi "fericiţi"… e neapărat nevoie să ne debarasăm de Hristos, ca gândul la El să nu stea cumva în calea "bucuriei" noastre.

"În lume era şi lumea printr-Însul s-a făcut, dar lumea nu L-a cunoscut. Întru ale Sale a venit, dar ai Săi nu L-au primit" (Ioan 1:10).

Şi astăzi Maica Fecioară cu greu găseşte inima în care să poată sălăşlui curăţia ei, cum nici atunci nu a aflat unde să poposească spre a naşte pe Iisus. Cine oare o mai urmează astăzi în smerenie, în curăţie feciorelnică, în ascultare, în dragoste pe Născătoarea de Dumnezeu? Ce suflet mai este pregătit şi azi să-L nască în sine pe Dumnezeu, să-L primească în casa proprie?

"…Pentru ei nu era loc la han" (Luca 2:7) …

Dumnezeul ce ni S-a născut astăzi a venit în lume nu ca să avem ce să celebrăm formal şi simbolic, nici ca să ne dea pretext de euforii consumiste, ci pentru nimic mai puţin decât ca să se facă Fratele nostru! Hristos a venit în lume nu doar ca să ne mântuiască, ci ca să ne facă fraţii Lui, ca să ne altoiască pe trunchiul Său şi să ne dăruiască Viaţa din Viaţa Tatălui. Viaţa dumnezeiască adevărată, nu poezie! Viaţa dumnezească adevărată, nu teorie! Viaţa dumnezeiască adevărată, nu logoree!

Hristos S-a născut ca noi să nu mai trăim satanei, lumii şi nouă înşine, să nu mai slujim nimicului, ci ca să ne naştem şi noi efectiv şi simţit, în taina Duhului, ca fii ai Tatălui. Scopul Întrupării Lui suntem noi, este naşterea noastră din nou,

pentru Împărăţia veşnică, prin baia pocăinţei! Aceasta este Taina "cea din veac ascunsă" şi aceasta este "vestea minunată" ce ni s-au împărtăşit acum direct din Cer, de Însuşi Fiul! Dar cine le mai ştie şi le mai crede astăzi, cine le doreşte, cine le primeşte?

Cine Îi deschide şi lui Hristos poarta inimii de Crăciun? El este Colindătorul Care, precum în cântecul sfâşietor al lui Tudor Gheorghe, înlăcrimat, plăpând şi tremurând de frig "stă la poartă şi nu zice nimica", aşteptând ca cineva să-I înţeleagă Vestea Sa cea nelumească… şi să-i deschidă spre a cina împreună cu El, în taina inimii! Vom fi noi aceia?

Ca repere de bază pentru de-banalizarea sărbătorii Crăciunului şi pentru conectarea duhovnicească la sensul profund şi la implicaţiile personale ale acestui uriaş Praznic, vă propunem să citim mai cu atenţie Sfânta Scriptură… în alte pasaje decât cele care se citesc în aceste zile, dar care se referă tocmai la Taina negrăită care se petrece acum sub ochii noştri:

"Cuvântul era Lumina cea adevărată care luminează pe tot omul, care vine în lume.

În lume era şi lumea prin El s-a făcut, dar lumea nu L-a cunoscut.

Întru ale Sale a venit, dar ai Săi nu L-au primit.

Şi celor câţi L-au primit, care cred în numele Lui, le-a dat putere ca să se facă fii ai lui Dumnezeu,

Care nu din sânge, nici din pofta trupească, nici din pofta bărbătească, ci de la Dumnezeu s-au născut.

Şi Cuvântul S-a făcut trup şi S-a sălăşluit între noi şi am văzut slava Lui, slavă ca a Unuia-Născut din Tatăl, plin de har şi de adevăr.

Ioan mărturisea despre El şi striga, zicând: Acesta era despre Care am zis: Cel care vine după mine a fost înaintea mea, pentru ca mai înainte de mine era.
Şi din plinătatea Lui noi toţi am luat, şi har peste har.

Pentru că Legea prin Moise s-a dat, iar harul şi adevărul au venit prin Iisus Hristos.

Pe Dumnezeu nimeni nu L-a văzut vreodată; Fiul cel Unul-Născut, Care este în sânul Tatălui, Acela L-a făcut cunoscut".

“După ce Dumnezeu odinioară, în multe rânduri şi în multe chipuri, a vorbit părinţilor noştri prin prooroci,

În zilele acestea mai de pe urmă ne-a grăit nouă prin Fiul, pe Care L-a pus moştenitor a toate şi prin Care a făcut şi veacurile …

Pentru aceea se cuvine ca noi să luăm aminte cu atât mai mult la cele auzite, ca nu cumva să ne pierdem.

Căci, dacă s-a adeverit cuvântul grăit prin îngeri şi orice călcare de poruncă şi orice neascultare şi-a primit dreapta răsplătire,

Cum vom scăpa noi, dacă vom fi nepăsători la astfel de mântuire…? …

… Deci, de vreme ce pruncii s-au făcut părtaşi sângelui şi trupului, în acelaşi fel şi El S-a împărtăşit de acestea, ca să surpe prin moartea Sa pe cel ce are stăpânirea morţii, adică pe diavolul,

Şi să izbăvească pe acei pe care frica morţii îi ţinea în robie toată viaţa.

Căci, într-adevăr, nu a luat firea îngerilor, ci sămânţa lui Avraam a luat.

Pentru aceea, dator era întru toate să Se asemene fraţilor, ca să fie milostiv şi credincios arhiereu în cele către Dumnezeu, pentru curăţirea păcatelor poporului.

Căci prin ceea ce a pătimit, fiind El însuşi ispitit, poate şi celor ce se ispitesc să le ajute.

Pentru aceea, fraţi sfinţi, părtaşi chemării cereşti, luaţi aminte la Apostolul şi Arhiereul mărturisirii noastre, la Iisus Hristos,

Care credincios a fost Celui ce L-a rânduit, precum şi Moise în toată casa Lui.

Pentru că Acesta (Iisus) S-a învrednicit de mai multă slavă decât Moise, după cum are mai multă cinste decât casa cel ce a zidit-o.
Căci orice casă e zidită de către cineva, iar Ziditorul a toate este Dumnezeu.

Moise a fost credincios în toată casa Domnului, ca o slugă, spre mărturia celor ce erau să fie descoperite în viitor,

Iar Hristos a fost credincios ca Fiu peste casa Sa.

Şi casa Lui suntem noi, numai dacă ţinem până la sfârşit cu neclintire, îndrăzneala mărturisirii şi lauda nădejdii noastre.

De aceea, precum zice Duhul Sfânt: "Dacă veţi auzi astăzi glasul Lui,

Nu vă învârtoşaţi inimile voastre, ca la răzvrătire în ziua ispitirii din pustie,

Unde M-au ispitit părinţii voştri, M-au încercat, şi au văzut faptele Mele, timp de patruzeci de ani.

De aceea M-am mâniat pe neamul acesta şi am zis: Pururea ei rătăcesc cu inima şi căile Mele nu le-au cunoscut,

Că M-am jurat în mânia Mea: "Nu vor intra întru odihna Mea!".

Luaţi seama, fraţilor, să nu fie cumva, în vreunul din voi, o inimă vicleană a necredinţei, ca să vă depărteze de la Dumnezeul cel viu.

Ci îndemnaţi-vă unii pe alţii, în fiecare zi, până ce putem să zicem: astăzi! ca nimeni dintre voi să nu se învârtoşeze cu înşelăciunea păcatului;

Căci ne-am făcut părtaşi ai lui Hristos, numai dacă vom păstra temeinic, până la urmă, începutul stării noastre întru El,

De vreme ce se zice: Dacă veţi auzi astăzi glasul Lui, nu învârtoşaţi inimile voastre, ca la răzvrătire…

… Să ne silim, deci, ca să intrăm în acea odihnă, ca nimeni să nu cadă în aceeaşi pildă a neascultării,

Căci cuvântul lui Dumnezeu e viu şi lucrător şi mai ascuţit decât orice sabie cu două tăişuri, şi pătrunde până la despărţitura sufletului şi duhului, dintre încheieturi şi măduvă, şi destoinic este să judece simţirile şi cugetările inimii,

Şi nu este nici o făptură ascunsă înaintea Lui, ci toate sunt goale şi descoperite, pentru ochii Celui în faţa Căruia noi vom da socoteală.

Drept aceea, având Arhiereu mare, Care a străbătut cerurile, pe Iisus, Fiul lui Dumnezeu, să ţinem cu tărie mărturisirea.

Că nu avem Arhiereu care să nu poată suferi cu noi în slăbiciunile noastre, ci ispitit întru toate după asemănarea noastră, afară de păcat.

Să ne apropiem, deci, cu încredere de tronul harului, ca să luăm milă şi să aflăm har, spre ajutor, la timp potrivit.

(Din Epistola către Evrei, 1: 1-2; 2: 1-3, 14-18; 3:1-15; 4: 11-16)

Virgil Gheorghiu - Pe cine a invitat Dumnezeu la naşterea Sa?

Lucrul cel mai important care s-a întâmplat pe pământ de când el există, este Întruparea, naşterea lui Hristos, care a avut loc la Betleem. La aceasă prăznuire a Naşterii lui Dumnezeu pe pământ au fost invitaţi îngerii din cer. Ei s-au coborât la Betleem cântând: „Pace între oamenii buneivoiri". Acolo au fost chemaţi şi pământenii. Dumnezeu n-a invitat la naşterea Sa nici regii, nici bogaţii. Nici săracii. Dintre toate categoriile sociale, doar păstorii au fost chemaţi. Ei s-au aşezat alături de îngeri în jurul ieslei. Conform ierarhiei divine, păstorii sunt deasupra oricărei categorii sociale. Aici, toate categoriile pământeşti au fost, aşadar, inversate. Păstorii vin alături de îngeri. Acest lucru, pentru că păstorii trăiesc în isihie şi solitudine, în linişte, retragere şi nevoinţă. În afara păstorilor şi îngerilor, era şi o a treia categorie de invitaţi: magii.

De peste două milenii, Părinţii Bisericii, marii teologi, exegeţii şi doctorii în teologie au căutat să înţelegă cine au fost acei magi, invitaţi la naşterea Mântuitorului Hristos, cine au fost cei conduşi de stea. Timp pierdut. Misterul rămâne. Nu se ştie nimic exact despre magi. Nici de unde veneau, nici cine erau. Misterul este aşa de mare încât, dintre cei patru evanghelişti, doar unul singur îndrăzneşte să amintească de magi şi de prezenţa lor la naşterea lui Hristos. Este vorba de Sfântul Matei. Sfântul Irineu susţine că şi Sfântul Ioan Evanghelistul ştia de prezenţa magilor la naşterea Domnului Iisus Hristos.

După spusele Sfântului Vasile şi conform sinaxarului iacobit, magii erau din neamul lui Valaam. Ei erau, aşadar, din acelaşi neam cu Izabela şi cei 450 de falşi profeţi ucişi de Sfântul Ilie. Dar erau şi confraţii văduvei din Sarepta

Sidonului, unde s-a adăpostit proorocul Ilie. Însă nu există nici o dovadă sigură. Totuşi, se crede că cei trei magi care au fost invitaţi la naşterea lui Iisus Hristos, alături de îngeri şi de păstori erau cu siguranţă strămoşii maroniţilor. Ei au ajuns la Betleem ghidaţi de stea. Nici un alt popor al Antichităţii nu cunoştea mai bine fenomenele astrale decât strămoşii maroniţilor, fenicienii, care au navigat pe toate mările, înaintea oricărui alt popor, ghidându-se doar după stele.

Aşadar, erau cei mai bine specializaţi în a urma steaua care i-a condus la Betleem. Mai mult, strămoşii maroniţilor au fost cei mai apropiaţi martori oculari ai patriarhilor şi profeţilor. Ei sunt cei care i-au primit pe pământul, în oraşele, în satele lor, pe Avraam, Iacob, Iosif şi pe Ilie. Strămoşii maroniţilor sunt cei care au construit Templul din Ierusalim. Ei erau, aşadar, la curent cu toate profeţiile. Ştiau că Israel aşteaptă venirea lui Mesia. Când au văzut steaua, s-au dus să se închine Lui. Era ceva obişnuit pentru ei să se închine şi să adore zeii vecinilor.

(Virgil Gheorghiu, Hristos în Liban, Editura Reîntregirea, p. 37-39)

Trezvia

Încă în Evanghelie se spune despre păstori că „îşi păzeau turma făcând noaptea de strajă” (Luca 2, 8).

La miezul nopţii păstorii erau treji şi atunci când S-a născut Hristos, li s-au arătat îngerii care slavosloveau pe Dumnezeu înaintea lor: „Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace, întru oameni bunăvoire” (Luca 2, 14).

Doar nu puteau îngerii să slavoslovească pe Domnul înaintea unor oameni adormiţi şi somnoroşi. (Sfântul Ambrozie de la Optina)

(Filocalia de la Optina, traducere de Cristea Florentina, Editura Egumeniţa, Galaţi, 2009, p. 14)

Virgil Gheorghiu - Să fim fericiţi de Crăciun!

Hristos S-a smerit, S-a născut în iesle. Nici un copil în lume vreodată nu s-a născut şi a fost înfăşat cu paie. Şi pentru cel mai sărac, în cea mai săracă ţară, în cel mai sărac loc, tot s-au găsit două cârpe. Pentru Hristos, nu. Dar cu toate acestea, El era fericit.

„Să fim fericiţi de Crăciun!” - e într-adevăr o urare deosebită. Dar a fi fericit (de Crăciun şi nu numai) înseamnă trei lucruri: împăcat cu Dumnezeu, împăcat cu oamenii şi împăcat cu tine însuţi. Acesta este omul fericit.

De aceea, cei nespovediţi - pentru că numai aşa te poţi împăca cu Dumnezeu, cu oamenii şi cu tine - în zadar au primit urarea, pentru că sunt nefericiţi.

(Preot Nicolae Tănase, Să nu-L răstignim iarăşi pe Hristos, Editura Agaton, Făgăraş, 2011, p. 88)

Mihai-Alex Olteanu - De aş dărui dragostea mea...

Imnul dragostei – variantă de Naşterea Domnului

De aş decora casa mea perfect cu ghirlande şi globuri multicolore, instalaţii sclipitoare, coroniţe fermecătoare şi lumânări frumos mirositoare, dar dragoste nu dăruiesc, nu sunt decât un alt decorator.

Şi de aş munci precum un sclav în bucătărie şi aş face zeci de feluri de mâncare, de aş aranja masa perfect – precum un expert, dar dragoste nu dăruiesc, nu sunt decât un alt bucătar.

Şi de aş colinda pe cei orfani, aş hrăni un întreg azil de bătrâni şi le-aş dărui toată averea mea, dar dragoste nu dăruiesc, nimic nu-mi foloseşte.

Dragostea nu se dă numai la cei ce sunt în măsură să o ofere la schimb, ci se dă celor ce nu o pot returna.

Dragostea îşi aşteaptă soţul cu un surâs pe faţă. Dragostea se opreşte din gătit pentru a-şi asculta copilul. Dragostea se opreşte din decorat pentru a-şi suna părinţii. Dragostea nu pizmuieşte casa vecinului, nu se laudă cu porcul din coteţ şi nu se făleşte cu bradul frumos împodobit.

Dragostea ascultă fiecare colindător, nu se mânie când cei mici sparg globurile, nu vorbeşte urât şi nu gândeşte răul.

Dragostea nu se bucură atât când masa e încărcată cu bucate alese, cât se bucură când casa e plină de oameni dragi.

Dragostea ştie că trecerea dintre ani nu înseamnă festival de artificii şi gălăgie, ci rugăciune de mulţumire pentru bucuriile ce au trecut şi pentru binecuvântările care vor veni.

Dragostea toate le suferă, toate le crede, toate le nădăjduieşte, toate le rabdă. Dragostea nu cade niciodată.

Tableta se va strica, bijuteriile se vor pierde, hainele se vor demoda, dar dăruind dragoste vom dăinui.

Iarăşi Crăciunul: "Din iubire, Hristos se face Prunc neputincios, la fel ca noi…". S-a născut nouă Mântuitor! (poem duhovnicesc)

S-a născut nouă
de 25 decembrie, anul întâi.
Primul și singurul Răsărit!
Soarele nu se va stinge niciodată.

Iarăși 25 decembrie.
Răsăritul soarelui, 7 și 39 de minute.
Apusul soarelui, 5 și 11 minute.
Biserica noastră sărbătorește
Nașterea după trup a Domnului și
Dumnezeului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos,
A Soarelui celui Înțelegător al dreptății,
Care nu va apune niciodată!

Am însetat după pustiu, fără nici măcar un crin.
Așa era pământul înainte de venirea lui Hristos.
Așa au fost oamenii, cu chipuri întunecate,
cu greutăți mari, cu moarte de neclintit.
Așa trăiau oamenii.
fără nădejdea în Dumnezeu,
fără de mâna care împarte iertare.
Și plângeau Îngerii

și adevereau Profeții:
„Va veni o zi când orbii vor vedea,
șchiopii vor umbla,
muții vor vorbi.

Atunci Fecioara va naște Fiu
și-I vor pune numele lui Emanuil
și va face din întuneric – lumină,
…iar pacea Acestuia nu are sfârșit.

Atunci lupul va paște împreună cu mieii,
… și leul ca un bou va mânca numai verdețuri”.

Atunci se vor usca toate lacrimile,
în căile fără de ieșire și dureroase ale
lumii pro-creştine.

Dumnezeul cel nemincinos, Care l-a iubit pe om
până la sfârșit,
face o rugăminte în veci:
Plecând cerurile, Acesta vine
iar Cel neîntrupat Se întrupează,
Cel nevăzut este văzut,
Cel neatins acum poate fi atins.

Și Îngerul vestește bucurie mare:
... Iată, astăzi ni S-a născut nouă Mântuitor,
care este Hristos,
iar acesta este semnul nostru
că se găsește prunc înfășat în iesle săracă”.

Cea mai bună și dătătoare de viață veste
a cerului către pământ,
a lui Dumnezeu către om.

Acum, la 2000 de ani după,
așteptăm iarăși Crăciunul,
și iarăși Îngerii plâng,
fiindcă așteaptă vremea nașterii,
iar inima noastră este în altă parte.
Nu avem timp pentru sărbătoare…
Noi așteptăm scăparea de la un alt Dumnezeu,

de la capul nostru influențat de multe lucruri,
de la lucrările noastre, de la noi înșine.

Crăciunul este iarăși, și Îngerii plâng,
fiindcă mii de oameni, ca și noi,
în putință să fie fericiți, dar să fie și îndurerați,
să iubească și să fie iubiți,
să se pocăiască, dar și să se sfințească,
în fiecare zi sunt trădați, sunt maltratați,
se transformă în produse cu un anume preț
și sunt vânduți.

Mii de oameni, ca și noi, vând totul:
conștiință, trup, ideologie,
și-L negociază pe Dumnezeul cel veșnic,
pe sine însăși, pe fratele lor,
pe un blid de linte.

Iarăși Crăciunul, și în părțile noastre a început să ningă.
Miroase a frig, miroase a ploaie…
Ca într-o poveste, drumurile s-au transformat
într-unele de Crăciun,
melodiile, amintirile,
chiar și aerul zici că vine de undeva,
ca și când ar fi unul de Crăciun.

Iarăși Crăciunul, și te îngrozești când
îți dai seama
cât de asemănătoare sunt toate în vremea
de după Hristos.
Păcatul și semnele de pe noi au rămas aceleași.

Deci? Dacă timp de veacuri, toate câte sunt,
stelele și munții,
și Îngerii și Păstorii și Profeții,
și Preasfânta Mamă,
toate mărturisesc
că a răsărit Soarele dreptății,
nouă de ce ne este frig,
ca și când nu ar fi ieșit soarele în părțile noastre?

Și după ce Îngerul trâmbițează bucurie mare,
noi de ce trăim triști și fără mângâiere,

ca și când Hristos nu ar fi venit niciodată,
și ca și când niciodată nu ne-ar fi iubit?

S-a născut Hristos, zic Îngerii,
iar din ochii noștri nu curg lacrimi,
fiindcă nu știm că
Nașterea lui Hristos înseamnă
că s-a născut smerenia cea fără de margini,
mântuirea cea deplină,
iertarea, care este rădăcina cea care a răsărit!
Nu știm că „S-a Născut Hristos” înseamnă
că S-a născut Acela care
trestia nu-L sfărâmă
și opaiț arzând nu-L stinge.

Îngerii spun că S-a născut Hristos și
S-a născut nouă,
și așadar nu plângem din recunoștință,
fiindcă nu știm că S-a născut nouă înseamnă
că Hristos S-a născut pentru fiecare om,
pentru fiecare neam și pentru fiecare clasă
socială.

S-a născut nouă înseamnă că
Hristos S-a născut pentru tine, cel drept,
dar și pentru mine, cel nedrept,
Pentru tine, cel bun,
dar și pentru mine, cel viclean,
Pentru tine, ucenicul,
dar și pentru mine, tâlharul.
S-a născut înseamnă că
Hristos S-a născut pentru tine, primul,
dar și pentru mine, cel din urmă.

Îngerii zic că Se naște prunc înfășat
în iesle săracă,
iar noi nu cădem la pământ să ne închinăm.
Capul nostru cel plin de gânduri ne stă împotrivă
și cu insistență întreabă:
De ce prunc și de ce în iesle?
Și nu știm faptul că din iubire nemăsurată,
Hristos
intră în învățătura zămislirii, a nașterii,

a sărăciei, a vieții omenești!

Nu știm că, dacă Hristos venea
ca ceva necunoscut și cu totul diferit față de noi,
ar fi fost străin și neobișnuit pentru noi.
Ne-ar fi îngrozit, în loc să ne atragă.

Însă nu stă în firea lui Hristos
ca să-l îngrozească pe om,
ci să-l mântuiască pe acesta.

Din iubire, Hristos Se face Prunc neputincios,
la fel ca noi, ca să participe la toate cele
omenești,
în afară de păcat.
Pentru a lua parte în același fel în care și noi
luăm parte.

Hristos Se face Prunc și-I este frig,
și-I este foame,
și este îmbrățișat de mâinile Preasfintei Lui
Mame,
care înțelege Taina și I se închină și zice:
Cum de Te-ai născut mie,
Fiule Soare?
Cum Te alăptez,
pe Tine, Cel care hrănești întreaga făptură?
Cum de Te țin în mâini,
pe Tine, Care ții toată făptura?
Cum de pot să Te privesc,
pe Tine, Cel la care nu pot să privească
Heruvimii cei cu ochi mulți?
Maica Domnului înțelege Taina și se închină,
iar Îngerii și Profeții se închină și ei,
stelele, luna, lumina,
oamenii cei simpli, dar și cei smeriți,
cei care au inima curată
și credință fără de viclenie.

Numai minții noastre îi este greu să înțeleagă și
nu se pleacă,
fiindcă s-a obișnuit să se încline
numai la ceea ce-și închipuie mare și puternic.

Nu cumva și noi Îl vrem pe Hristos,
așa cum L-au vrut evreii?
Nu Prunc neputincios,
ci Împărat puternic care să impresioneze
și să supună lumea?

Însă dacă Hristos dacă ar fi venit într-un mod care să impresioneze,
cu semne mari și puternice
– lucru pe care ar fi putut să îl facă -,
ar fi îngrădit pentru totdeauna libertatea noastră.
Ar fi rănit-o.
Ne-ar fi obligat să credem,
fiindcă ne-ar fi îngrozit,
și astfel ne-ar fi transformat în cireadă.
Cireadă înfricoșată și sclavi fără de voie,
care se închină,
nu pentru că iubesc,
ci pentru că le este frică.

Dacă Hristos ar fi venit cu putere și cu slavă
– lucru pe care ar fi putut să-l facă -
ar fi pecetluit supunerea noastră,
însă nu din iubire față de El.
Însă Hristos nu a venit să ne supună,
ci să ne arate!
Nu a venit să arate ce poate să facă Acela,
ci a venit să ne arate ce putem face noi
să facem pentru unirea noastră cu Acesta!

Hristos nu a venit
ca să ne descopere firea Lui,
ci să ne promită că
noi putem să devenim, după Har,
cum este Acela după fire!

Așa cum s-a întâmplat cu miile de sfinți din Biserica noastră…
Așa cum s-a întâmplat cu părintele Porfirie,
cu părintele Paisie,
cu părintele Iacov,
cu părintele Evmenie.
Oameni ca noi,

care fără zgomot și cu smerenie ne-au arătat
unde putem să ajungem,
atunci când ne unim cu Dumnezeu.
Câte puteri ascunse ale sfințeniei avem
înăuntrul nostru.
Câtă lumină purtăm înăuntrul nostru!

Aceasta este cea mai mângâietoare și
fericită adeverire,
care reiese din Întruparea lui Hristos:
măreția omului!
Valoarea unică și necuprinsă a noastră,
pe care o recunoaște Dumnezeu,
și de aceea vine pe pământ.

De aceea Se întrupează Hristos:
ca să ne arate
nu cât de important,
cât de neprețuit,
cât de valoros este,
ci cât de importanți,
cât de valoroși,
cât de neprețuiți suntem noi!

De aceea, așa cum zice Sfântul Nicodim
aghioritul,
Hristos Se apleacă
în fața Sfinților Îngeri
și face metanie la pământ omului!
Fiindcă știe câtă frumusețe
și câtă sfințenie putem să iradiem noi!
De aceea Se întrupează Hristos,
fără să întrebe cine suntem.
Fiindcă știe bine
unde putem să ajungem!

Pentru Hristos
și dreptul și nedreptul, toți suntem fiii Lui,
cu imense posibilități de sfințenie personală,
cu istorie irepetabilă,
cu libertatea de a alege,
cu dreptul la păcat,
dar și la pocăință.

Predestinați cu toții ca să fim împărați cu Acesta
și moștenitori,
fiecare dintre noi este cinstit,
precum Sângele lui Hristos!

În iubirea lui Dumnezeu nu există nevrednici,
nu există disprețuiți,
nu există oameni de margine.
Și chiar dacă nimic nu avem,
chiar dacă deținem și ultimul eșafod,
în Biserica lui Hristos
nu există cei din urmă.
Acolo, pe locul cel din urmă,
care vrea poate să fie primul.

În Biserica lui Hristos,
locurile cele din urmă, deseori,
merg primele în Rai!
Și chiar dacă păcatul ne-a făcut bucăți,
Acesta care ne-a adus la viață
poate să armonizeze iarăși
bucățelele sparte ale noastre
și poate iarăși să ne dea aripi.

Nu există neînsemnați,
nu există ratați,
Hristos a căutat și la ultimul loc;
și pe acesta ni l-a arătat.
A ascuns puterea Lui într-o putere aparentă
și ne-a învățat cum
puterea esențială
este ascunsă în puterea cu voie.

Bogatul cel adevărat
stă ascuns în sărăcia cu voie.
Adevărata slavă
este purtată în smerenia cu voie.
La luturile sfinte ale iubirii smerite,
binevoiesc, tainic și fără de zgomot, sfinții.

Iarăși Crăciunul,
și în părțile noastre
este ca și când s-ar încălzi inimile,

ca și când ar nădăjdui.
Miroase a iertare…
Miroase a rugăminte veșnică…
Chiar și adierea de vânt, zici că vine de undeva,
ca o mângâiere:
Ca și când Cineva ar veni pentru noi…
Ca și când Cineva ar crede în noi…
Ca și când Cineva ne-ar iubi
întotdeauna și fără condiții.

Iarăși Crăciunul!
Te rog, ascultă-mă!
Dacă ești bucuros,
dacă nimic nu-ți lipsește,
dar și chiar dacă te doare ceva,
dacă ești singur,
dacă ești străin,
dacă ești trădat,
dacă te simți nefericit,
nu-ți fie frică!
Suntem în ochii lui Dumnezeu.

Cu toții suntem îngăduiți de Dumnezeu.
Suntem miluiți de Dumnezeu…
Cu toții suntem viitori locuitori ai Raiului.
Păcatul nostru strămoșesc
se pierde în veșnicie.

Locul care ne aparține este împărăția Lui,
și drumul ca să ajungem este unul:
de acolo,
de acolo întotdeauna,
de acolo numai
care zice:
Smerenie!

(în: Maria Mourza, "În loc de ofrandă. Un neînsemnat dar oferit singurătății omului contemporan", Editura Bunavestire, 2012)

Ţie, Măicuţă dulce a inimilor noastre … "Tu eşti lumina cea sfântă, Precistă blagoslovită… Tu eşti izvor de viaţă, Adăpi bine cu dulceaţă"

La cei smeriţi, ce sufăr în tăcere,
Şi s-au făcut ca boul răbdător,
La ei să vii cu mâini de mângâiere,
Şi să le naşti lor Prunc Mântuitor.

***

Zorica Laţcu (Monahia Teodosia): Închinarea magilor

Trei înţelepţi bătrâni, albiţi de zile,
Venit-au călărind pe trei cămile.
Cu mult alai, cu fală-mbelşugată,
Călăuziţi de steaua luminată.

Leiţi în fir de aur şi mătasă,
Cei trei bătrâni pătrund încet în casă,
Şi-n colţul ei cel mai ferit găsesc,
Pe Maica Pruncului dumnezeiesc.

Ea toarce firul neted din fuior
Şi mişcă leagănul cu un picior.
Cât e de simplă-n port Aceea care
Primeşte de la îngeri închinare.

Pe haină lungă fără strălucire,
Pogoară văl marama Ei subţire.
Doar străluceşte lin în părul Ei,
Cunună măiestrită din scântei.

Nu ştiu: e leagănul acoperit,
Mişcându-se în colţul lui ferit,
E cântecul Măicuţei lui Iisus,
Sau poate cântecul cântat de sus?

Sau jocul de lumini cu umbre dese?
Ceva ce-aduce vrăji neînţelese
Încât bătrânii cei cărunţi se-nchină,

În faţa leagănului de Lumină.

Şi noi cu magii-n gând călătorim,
Şi Pruncului şi noi îi dăruim,
Tămâia rugăciunilor fierbinţi,
Şi aurul simţirilor cuminţi.

Şi dacă n-avem smirnă de iubire,
Noi Te rugăm, Stăpână, cu smerire,
Tot Tu să ne trimiţi din cer de sus
Vreun bob; să I-l aprindem lui Iisus

Ca-n fum de smirnă-nmiresmat să dea
Lăcaşul Tău cu străluciri de nea.

***

În staul

Te-am urmărit cu inima, Fecioară,
Cum urci din Nazaret spre Vitleim,
Nu vede nimeni cum în cale zboară
Cu aripi argintii un heruvim.

Te văd apoi cum treci, ca o străină
Pe străzile micuţului oraş…
Nu vede nimeni nimbul de lumină
Ce-nvăluie tot chipul drăgălaş.

Ticsită până-n vârf e orice casă,
Zadarnic baţi la poartă, e-ncuiat…
Nu vede nimeni cuta dureroasă
Ce-n fruntea Ta senină s-a tăiat.

Îţi simt durerea, Maică Prea Curată,
Pentru cei ce trufaşi Te-au gonit,
Ţi-aud departe vocea-ndurerată:
„De ce cu Fiul Meu nu m-ai primit?"

Ci haide, intră-n staul. Te aşteaptă
Smeriţii boi şi viţeluşii blânzi.
Spre Tine oile grăbit se-ndreaptă,
Spre Tine cată mieii cei plăpânzi.

La cei smeriţi, ce sufăr în tăcere,
Şi s-au făcut ca boul răbdător,
La ei să vii cu mâini de mângâiere,
Şi să le naşti lor Prunc Mântuitor.

Şi la cei blânzi, ca mieii fără vină,
Cei ce ca oi plăpânde s-au făcut,
La ei să vii, Fecioară de lumină,
Şi Pruncul dă-li-L să le fie scut.

O, vino, paşii lini Tu Ţi-i coboară
Adânc în taina duhului smerit
Şi-n staul, între oi şi boi, Fecioară,
Să naşti Prunc mic, pe Domnul Prea Slăvit.

Strălucind Tu în Egipt

Flori minunate cresc pe lângă casă
Sunt lotuşi mari de aur şi iacinţi,
Iasminul alb cu floarea de mătasă,
Şi tufe mari de negri terebinţi.

Încremenit în vraja idolească,
Neputincios, aşteaptă Ham din veac
O rază-n întuneric să lucească,
Şi iată: vrăjile se şi desfac.

Ca-ntr-o căsuţă-n margini de oraş,
Au poposit ast-noapte trei fugari:
O mamă, un bătrân şi-un copilaş
Şi-atunci căzură idolii cei mari.

Smerita Mama mătură prin casă;
Iar Pruncul doarme-n leagănul de lemn.

Arhanghelul zorit în zbor se lasă,
Şi cade în genunchi ca la un semn.
Căci Maica mătură cu mâna lină,
Fărâme de icoane idoleşti,
Care-au căzut rănite de lumină,
Sub focul ochilor dumnezeieşti.

Ci şi-n pământul inimii, Stăpână,
Să-mi vii să mături idolii sfărmaţi
Să-mi vii cu mătura cea sfântă-n mână
Să-l cureţi tot cu paşii Tăi curaţi.
Şi înflorind în flori nenumărate,
Să simtă şi pământu-nţelenit
Din inimile noastre-nvârtoşate,
Că-n El cu Pruncul Tău au poposit.

Şi să tresalte inima plăpândă
Precum Egiptul lipsit de ploi
Când Tu cu Pruncul Tău, Stăpână blândă,
Vei poposi la noi şi… întru noi.

(din: Zorica Laţcu Teodosia, Poezii, Editura Sophia, 2008)

***

Tu eşti lumina cea sfântă (Colind basarabean)

Grupul Psaltic Byzantion: https://www.youtube.com/watch?v=ugENbZhxb7k

Corul Maicilor de la Mănăstirea Diaconeşti:
https://www.youtube.com/watch?v=iAngJRANg-4

Colind basarabean
Tu eşti lumina cea sfântă
Precistă blagoslovită
Că ai născut pre Fiul Sfânt
Oamenilor pre pământu'.

Tu eşti cinstea îngerească
Şi slava apostolească
Biruinţa sihăstrească,
Nădejdea călugărească.

La toţi sfinţii eşti cunună
Cu Cocon Fiu împreună
Toţi se satură cu tine
De Dumnezeiasca pâine

Tu eşti izvor de viaţă
Adăpi bine cu dulceaţă
Şi eşti Maică adevărată
C-ai născut Fiu făr'de tată.

Mai întâi şi mai cinstită
Decât soarele mai sfântă
Întru totul eşti sfinţită
De David eşti proroocită

De-nţeleptul Solomon
Şi de Sfântul Ghedeon
Eşti ieslea sălăşluită
Şi cartea pecetluită

Cartea ne scrie cu drepţii
Unde doresc înţelepţii
Şi de-acum până-n vecie
Mila Domnului să fie.

(sursă desen iconografic: Gabriela David, albastru de...)

Colindă-mă, Doamne!

Ca în fiecare an în apropierea sărbătorii Naşterii Domnului, colindătorii vin să ne aducă vestea cea bună a ivirii Zorilor mântuirii noastre peste lumea întunecată şi căzută de la Dumnezeu.

Omul modern, rupt de Tradiţie, pe care o înţelege simplist, doar în rămăşiţele grosiere pe care i le poate percepe, asaltat de atâtea ştiri stringente anunţate la televizor, mai simte oare măcar o părticică din toată bogăţia de sensuri şi de înţelepciune pe care i-o aduc în case colindele? În special tânărul crescut la oraş, forţat să locuiască aglomerat de străinii de palier, nepricepând pe de-a-ntregul taina legăturilor personale care plineau universul tradiţional al satului românesc de odinioară, rămâne prizonier al unei înţelegeri seci şi puţine, în ciuda informaţiilor şi a eventualei priceperi atestate de instituţiile de învăţământ laic.

Pentru a putea regăsi măcar în parte cunoaşterea provenită din corelarea vieţii simple la pulsul de viaţă dătător al slujbelor Bisericii, vă propunem în răstimpul în care colindătorii nu vă cheamă la uşă, o incursiune în trăirea Naşterii Domnului de către ţăranul român, la care am adăugat pe alocuri şi câteva colindele scrise de mărturisitorii întemniţaţi în timpul prigoanei comuniste. Ne vom folosi de citate mai ample din cartea "Elemente de teologie ţărănească" a lui Costion Nicolescu, pe care v-o recomandăm cu acest prilej.

Mulţi dintre intelectualii de astăzi, pierzând învăţătura „naivă” a unui Dumnezeu-Persoană ar fi încurcaţi dacă ar trebui să aştearnă pe hârtie câteva reprezentări despre Dumnezeu şi s-ar întortochea în consideraţiuni filosofice sterile. Întrucât „credinţa este o cunoaştere scurtă a celor mai de seamă învăţături” (Sfântul Clement Alexandrinul), ţăranul român a găsit adeseori calea, prin încredinţările primite, pentru a exprima o bogăţie surprinzătoare de sensuri pline de pătrundere teologică.

„Colindele oferă un portret extrem de complet şi de esenţializat al Mântuitorului:

<< I-a pus numele Hristos
Că e nume mai frumos,
E nume mai mângâios;
I-a pus nume de Hristos,
Care-n cer să locuiască,
Ca un sfânt să sfătuiască,
Cât e lumea să-mi trăiască,
Pe pământ să-mi tot privească, să-mi aleagă
Toţi creştinii din păgâni.>>

Sunt exprimate în aceste câteva versuri cu o densitate extraordinară, mai multe adevăruri dogmatice. Numele lui Hristos e frumos şi mângâios, fapt cât se poate de real, Hristos, în ebraică Mesia, însemnând Unsul, unsul lui Dumnezeu, evident. Sunt exprimate, în continuare, dumnezeirea lui Hristos, sfinţenia Lui, calitatea Lui de Învăţător al lumi veşnici Lui, calitatea de proniator, mereu atent şi prezent în viaţa oamenilor, precum şi rolul Lui de judecător, în baza învăţăturii aduse de El.” *[Costion Nicolescu, Elemente de teologie ţărănească, Editura Vremea XXI, 2005]*

Înstrăinarea resimţită de omul modern, care trăieşte atât de confortabil în apartamentul încălzit şi garnisit cu toate cele care predispun, în cele din urmă - prin cronicizarea dependenţelor – la moliciune sufletească şi împătimire este simptomul unei „răciri” a legăturii sale cu Dumnezeu. Dacă pentru ţăranul care se hrăneşte din tradiţie Domnul i se înfăţişează prin Întrupare atât de apropiat, ca Unul cu Care se străduieşte să se învrednicească a fi casnic, privindu-L ca fiind „drag” şi „drăguţ”, pentru urechile noastre orăşeneşti aceste atribute pe care nu le-am regăsit în manualele de teologie ne cam zgârie „auzul absolut” şi ne fac să ridicăm din sprâncene.
„Ţăranul se manifestă adesea cu o mare duioşie şi cu multă tandreţe faţă de Dumnezeu, semn al faptului că Îl simte foarte apropiat, prieten chiar. Tandreţea aceasta este mai evidentă, în mod firesc poate, faţă de Hristos, care a luat chip de om şi care a suportat toate vicisitudinile condiţiei umane căzute (afară de păcat,

bineînţeles), până la pătimire şi moarte pe cruce. Dumnezeu este dragul lui, al ţăranului. La naştere spune că: <<Vine-un drag de Dumnezeu>>. Dar, în general, <<drag, Domnul Hristos>> sau <<dragul Dumnezeu>> sunt formulările des folosite. Cât despre drag, se ştie că este la români una dintre expresiile de maximă şi castă afecţiune. În alt colind aceasta duioşie este dusă şi mai departe, prin folosirea diminutivului: „Drag Domnuţ din ceriu“. Iar în altă parte i Se spune: <<drăguţ Doamne>> în mod repetat, în loc de refren.

Părintele Stăniloae a stăruit adesea asupra acestul fel a ţăranului de a se raporta la Dumnezeu, în care el vede manifestarea unei <<familiarităţi afectuoase faţă de Dumnezeu>>. Aşadar, pentru ţăran: <<Dumnezeu nu este un stăpân aspru şi distant ci un Părinte iubitor, şi de aceea drag, ba chiar şi drăguţ. E un diminutiv care, ca aproape toată mulţimea de diminutive ale poporului românesc, nu exprimă o micime a lui Dumnezeu numit astfel, ci o intimitate şi o căldură a relaţiei cu el, a venirii Lui în apropierea noastră faptă săvârşită de Fiul Lui Dumnezeu prin întruparea Lui (…)>>”. *[Costion Nicolescu, Elemente de teologie ţărănească, Editura Vremea XXI, 2005]*

Naşterea Domnului nu reprezintă o simplă comemorare a unui eveniment istoric remarcabil care a influenţat decisiv istoria întregii omenirii, ci un praznic dumnezeiesc, la care fiecare este chemat să se întâlnească personal cu Hristos. Între colindători, care se întâlnesc şi petrec umblând împreună cu Domnul, şi gazdele care îi primesc în casă pe aceşti fraţi mai mici ai Mântuitorului, se creează o legătură intensă, având temelie chiar Întruparea.

“Umblând cu colindatul pe la case, ţăranul crede că-L întâlneşte pe Dumnezeu:

<<‘N-asta seară-ntrunecoasă,
Pe poteca lucioasă,
Noi umblăm şi colindăm
Pe la case şi urăm.
Dar cu cine ne-ntâlnim?
Cu Dumnezeu ne-ntâlnim.>>

La plecare, după ce s-a colindat, se consideră că Dumnezeu a fost adus de către colindători (…) şi a rămas în casa respectivă, care i-a primit:
<<Noi ieşim, Dumnezeu intră>>.

Omul care i-a primit pe colindători n-a fost numai gazda lor, ci şi a lui Hristos Însuşi:
<<Rămâi, om bun, sănătos,
Ca un trandafir frumos,
C-ai fost gazda lui Hristos>>.

În alt colind Domnul este chiar invocat să colinde casa: <<Colindă-mă, Doamne, colindă>>.

De fapt, Naşterea lui Hrisos reprezintă nu numai momentul unei întâlniri individuale la sărbătorirea ei, în fiecare an de Crăciun, ci momentul marii întâlniri a întregii umanităţi cu Mântuitorul ei:

<<Că azi S-a născut Hristos,
Domnul cel prea luminos.
Şi umblând
Şi tot colindând,
Ne-ntâlnim cu Dumnezeu.>>

[Costion Nicolescu, Elemente de teologie ţărănească, Editura Vremea XXI, 2005]"

Prin versurile colindelor, cei care s-au sfinţit în închisorile comuniste s-au împărtăşit din teologia profundă, dar simplă, şi din muzicalitatea graiului ţăranului nostru. Astfel, Costantin Dragodan dezvăluie puterea de a ne transforma sufleteşte a colindului, ca formă de rugăciune şi de împreună-pătimire în nevoi şi scârbe, în care s-a săvârşit şi această mare taină a Naşterii.

Chiar colindul în „pridvor de gând" („trimis-am gândul să colinde" spune un alt poet din închisoare), împreună cu starea smerită şi asumarea crucii, ne vor conduce, călăuziţi fiind de steaua de vâlvătăi a harului primit înăuntrul nostru, chiar până la ieslea Ta, Doamne:

„Colindăm flămânzi şi goi
În pridvor de gând.
Anii cern zăpezi pe noi,
Vise aprinzând.

Zac la uşă drugii grei,
Rănile ne dor
Lanţurile-s clopoţei,
Ruga noastră-i cor.

Magii merg, tustrei, acum
Către Vicleim.
Numai steaua noastră-i scrum,
Drumul nu-l mai ştim.

Doamne, mâna să-ţi întinzi

Peste robii tăi,
În adâncuri să ne-aprinzi
Stea de vâlvătăi.

Vom porni din închisori
Fulguiţi de nea,
Ca s-ajungem până-n zori
Lângă ieslea Ta.

Drept tămâie-am pregătit
Lacrimi grele-n căni,
Aur – lanţul ruginit,
Smirnă – sânge-n răni.

Suferinţa vom uita
Sub cereşti lumini,
Serafimii vor cânta
Încărcaţi de crini.

Inimile, în cununi,
Vom aduce-n dar,
Peste jertfa lor s-aduni
Nimburi mari de har".

[Constantin Dragodan, Colind (Linu-i lin)]

Valeriu Gafencu trăieşte aceeaşi simţire a faptului că prăznuirea nu poate fi în absenţa Dumnezeului Care Se înomeneşte. După cum S-a născut în peşteră smerită pentru nemărginita Sa iubire de oameni, Hristos este prezent cu atât mai mult în acea închisoare unde deţinuţii erau, sufereau pentru numele Său. Domnul se identifică cu aceştia, purtând lanţurile puşcăriaşilor *[Radu Gyr, Iisus în celulă: „Pe glezne-avea umbre de răni şi rugină, / Parcă purtase lanţuri, cândva…"] :*

"Azi Crăciunul s-a mutat
Din palat la închisoare
Unde-I Domnu-ntemniţat;
Şi copilul cel din zare
A venit la închisoare
Să trăiască Praznic mare."

[Valeriu Gafenu, Colindul robului]

„Ţăranul păstrează vie amintirea unei prezenţe reale şi întrupate a lui Însuşi Dumnezeu pe pământ, în mijlocul oamenilor, prin Fiul Lui. Dar, uneori, Dumnezeu vine şi acum, în chip mistic, pe pământ:

<<Este-o scară de argint,
Se scoboară Domnul Sfânt,
Domnul Sfânt pe acest pământ.
Se scoboară arareori:
La sfintele sărbători.>>”

[Costion Nicolescu, Elemente de teologie ţărănească, Editura Vremea XXI, 2005]

Graiul popular al colindelor se vădeşte simplu şi esenţializat, dar foarte bogat teologic, încât putem să-i auzim pe Sfinţii Părinţi conglăsuind şi întărind: “Dar sărbătorile creştinilor sunt sfinte şi mai presus de fire, şi cu adevărat izvoare şi comori ale mântuirii.” (Sfântul Proclu al Constantinopolului, în secolul al IV-lea)

Sensul deplin al chenozei lui Dumnezeu ni se învederează doar atunci când coborârea Sa o înţelegem ca făcându-se în noi înşine, nu doar prin aspectele exterioare ale lipsurilor Celui Care nu a avut unde să-şi plece capul în lumea aceasta:

“În Noaptea Sfântă viu luminează
Luceafărul zorilor vieţii cei noi
Coboară Iisus în noi,
Vesteşte viaţa de-apoi
Şi steaua deasupra veghează.”

[Valeriu Gafencu, În noaptea sfântă]

Din nefericire, pentru noi sensul acestui praznic dumnezeiesc a fost deturnat de o serie de activităţi străine, care mută centrul de greutate dinlăuntrul sufletului către periferia trupescului căzut: căutăm cadouri peste cadouri, ne omorâm să aşezăm masă mare, ca să ne „bucurăm” cât mai lumeşte de Naşterea Sa. Biserica - înţeleasă atât în sensul de comunitate a celor care participă duhovniceşte la slujbele dumnezeieşti, cât şi personal, inima fiind sălaşul naşterii noastre celei de sus - trebuie să fie locul în care să petrecem împreună cu El şi cu fraţii noştri.

„Locul cel mai potrivit pentru a întâmpina şi a sărbători Naşterea lui Hristos este biserica:

<< Să fii, gazdă,-n veselie,
Ca să merge la litie,
La Naşterea lui Mesie.>>. (...)

Timpul sărbătorilor este timp de mers la biserică, timp de mai mare concentrare la cele ale lui Dumnezeu, la cele ce ţin de Împărăţia Lui, care este cu aceste ocazii pregustată, ca zi a opta eternă, ca veşnică lumină.” *[Costion Nicolescu, Elemente de teologie ţărănească, Editura Vremea XXI, 2005]*

Tot ca o pregustare a zilei celei nesfârşite, poetul închisorilor îmbracă într-un „Colind” mirarea sa în faţa tainei împărtăşaniei, arătând că ţinta sărbătorii este venirea în sălaşul smerit al colibei noastre trupeşti a Sfintei Treimi celei necuprinse.

„În coliba întunecoasă
Din carne şi os lucrată
A intrat Hristos deodată
Nu făclie ce se stinge,
Nu icoană ce se frânge,
Ci El Însuşi, trup şi sânge
Preschimbat pentru făptură
Într-o scumpă picătură,
Dulcea Cuminecătură.

Coliba cum L-a primit
S-a făcut cer strălucit
Cu bolta de margarit
Şi pe ea soare şi stele
Cu luceferi printre ele.

În mijloc tron luminos
Şi pe el Domnul Hristos
Care mult se bucură
Duhul Sfânt Se alătură
Şi acolo rămânea
Şi acum şi pururea.“

[Radu Gyr, Colind]

Primirea harului este scopul oricărui creştin, după cum ne învaţă Sfântului Serafim de Sarov, iar condiţia esenţială pentru a ne învrednici de acest dar dumnezeiesc este smerenia: “În inima robului / Domnu-Şi face ieslea Lui / În noaptea Crăciunului.“

„Omul trebuie să profite de această şansă pe care i-o oferă venirea lui Hristos în trup pe pământ. De aceea, după colindat colindătorii fac adesea această urare:

<<Amin. Amin. / Această proslăvită zi a Naşterii lui Hristos / Să vă fie şi dumneavoastră de folos!>>”.

Una dintre şansele de a regăsi adevărata simţire a sărbătorii Naşterii Domnului este să ne folosim duhovniceşte de această dreaptă traditie prin care putem, sprijinindu-ne de înaintaşii noştri - ţărani neînvăţaţi, dar credincioşi, sau mărturisitori cu ştiinţă de carte - să ne adâncim în taina cunoaşterii lui Dumnezeu. Să ne punem, dar, tot sărutul nostru fierbinte pe praguri, pe prispe, pe uşi, pe icoane, pe toate ce slobode ne ies înainte *[Radu Gyr, Ridică-te, Gheorghe! Ridică-te, Ioane!]*, care s-au zidit şi păstrat doar prin jertfa celor de care adeseori ne ruşinăm, fie pentru că sunt ţărani, fie pentru că sunt huliţi de tagma celor corecţi politic. Să Îl primim pe Hristos în inimile noastre ca într-un sălaş sărac şi dărăpănat, însetând după apa Sa cea vie, şi îmbogăţindu-ne cu harul de sus să străbatem străini această pustie, înfrumuseţând-o cu toată darea cea bună şi cu nădejdea bunătăţilor viitoare ale Domnului, cărora să ne învrednicim a ne face părtaşi şi a le pregusta încă din viaţa aceasta:

„Doamne Iisuse Hristoase,
Tu eşti zori pea frumoase
Şi rază prea luminoasă,
Ce din cer Te-ai pogorât,
Din Fecioară Te-ai născut,
Şi te-ai dat în chip de rob,
Ca să scoţi lumea din foc;
Şi te-a dat în chip de-argat,
Să scoţi lumea din păcat.

Te-am aşteptat, Hristoase,
Ca şi fiarele sfăitoase,
Când coboară la isvoară,
Din apă să se adape
Şi lui Dumnezeu să se roage…
De acum pân'la vecie,
O prea frumoasă pustie!“

[Costion Nicolescu, Elemente de teologie ţărănească, Editura Vremea XXI, 2005]

Aurelia Bălan-Mihailovici - Colindele şi frumuseţea chipului dumnezeiesc

28 decembrie 2021

Simplitatea colindelor, exprimată fie prin textul lor plin de căldură sfântă, fie prin muzica suavă, adaptată, adesea, ritualului rugăciunii, ni-L aduce în casă pe Pruncul Iisus, în toată puritatea şi splendoarea Sa, de Prunc ceresc. Refrenul majorităţii colindelor vechi este alcătuit din epitete şi metafore prin care se invocă lumina, puritatea, candoarea, toate cuprinse în imaginea fluorescenţelor albe ale venirii primăverii, ale renaşterii, când toţi copacii sunt îmbrăcaţi în floare albă, dalbă de măr.

Lumina şi puritatea, frumuseţea chipului dumnezeiesc şi singularitatea Împăratului ceresc, îmbrăcat în lumină, l-au apropiat, în primele secole ale creştinismului, de floarea florilor, crinul, prezent într-una din frumoasele parabole ale Mântuitorului, în care florile de crin sunt prezentate astfel: „Luaţi seama la crinii câmpului cum cresc; nu se ostenesc, nici nu torc, dar v-o spun Eu vouă, că nici Solomon, în toată slava lui, nu s-a îmbrăcat ca unul dintre ei (Matei 6, 28-29; Luca 12, 27).

Nu ştim câţi dintre vorbitorii limbii române de astăzi mai ştiu care erau denumirile perioadelor din Anul bisericesc, cu semnificaţii legate de desfăşurarea sărbătorilor în Bisericile creştine. Termenul latin calendae desemna începutul fiecărei luni în calendar, alcătuit în prima perioadă a creştinismului în limba latină şi păstrat până spre secolul al XV-lea. În limba română, calendarele

desemnau primele zece zile ale lunii ianuarie, în care se sărbătoreau Crăciunul şi Anul nou, perioadă în care se vestea prin cântece Naşterea Domnului. Întrucât perioada de urări şi cântări religioase cuprindea toate cele zece zile ale lunii ianuarie, cântecele respective au primit numele acestor zile speciale, numite calendae, în care erau cântate sau recitate versurile specifice sărbătorilor începutului de an şi au devenit, în limba română, în mod firesc, colinde. Acest fenomen se numeşte în lexicografie o extensie a sensului, iar din punct de vedere fonetic procesul este firesc, având loc închiderea celor două vocale a > o, e > i.

Etimologii

Cum colindele s-au format în primele secole ale creştinismului românesc, termenii pe care acestea îi păstrează, adesea în forme fixe de refren, au devenit neinteligibili pentru majoritatea vorbitorilor, chiar şi pentru unii lingvişti, care nu cunosc împrejurările şi influenţele culturale ale utilizării lor în spaţiile creştine bizantine, nici limbile de cult ortodox, practicate, fără întrerupere, în toate Bisericile primare ale României Orientale, păstrătoare fidelă a tradiţiei creştinismului exprimat în limba latină, în prima parte a primului mileniu, şi a limbii greceşti de cult, în partea a doua a mileniului, secolele IX-XII.

Pierzând sensul, prin opacizare (necunoaşterea limbii din care a provenit), termenul va avea din ce în ce mai multe variante şi i se vor da numeroase etimologii care nu au legătură cu realitatea semantică pe care o oglindesc. Variantele ler, lerui, leroi, oleroi sunt forme explicate în dicţionare ca „interjecţie sau refren în colinde”, fiind apropiate şi de alte cuvinte întâlnite în colinde ca: veler, velerim, aşa cum le explică autorul unui vechi dicţionar, A. Scriban, cel care le socoteşte ca provenite, prin extensie semantică, din Aliluia. Ideea lui Scriban este menţinută în mai multe studii, dar şi în dicţionarele moderne ca DEX, unde găsim următoarea explicaţie: LER „(interjecţie), cuvânt care apare ca refren în colinde, cărora le dă un anumit colorit eufonic cu variante ca: léroi, léroloi, lérul, lérului; probabil lat[in] [Ha]lle-lu[iah] Domine”. Această etimologie are meritul de a rămâne în câmpul semantic religios al tematicii colindelor, ceea ce constituie un punct de vedere pozitiv, în perspectiva încadrării fireşti în acest câmp semantic, specific colindei.

Un foarte bun comentariu în ceea ce priveşte posibilul etimon l-a făcut o bună specialistă în lingvistica generală şi cea clasică, doamna Aurora Peţan, fără să pună punctul pe i, adică să identifice prezenţa şi semnificaţia vocabulei în colindul de Crăciun. Explicaţia autoarei este aceea că „în latină lilium înseamna crin şi era împrumutat dintr-o limbă veche, mediteraneană, pe care romanii au găsit-o în peninsula italică, la venirea lor.

În greacă, exista un cuvânt asemănător, leirion, care desemnează atât crinul, cât şi narcisa, ambele flori albe. În sardă, exista un cuvânt similar, care înseamnă floare albă, margaretă, crin. Şi exemplele pot continua cu cuvinte din bască, hitită, coptă etc. În toate aceste limbi exista un cuvânt care desemnează floarea albă, dar nu întotdeauna este vorba de aceeaşi floare, ci există variaţii în funcţie de zona climatică. În aria mediteraneană, floarea albă era prin excelenţă crinul, adorat şi în civilizaţia minoică.

La noi, crinul nu a fost şi nu este o plantă locală. Este foarte posibil ca floarea albă să fi fost în primul rând floarea de măr, despre care, fireşte, nu se putea vorbi decât la plural. Mărul a fost întotdeauna un pom specific spaţiului geografic românesc şi apare ca alternativă a bradului în rolul de arbore cosmic. Mai mult, merele, cel mai adesea de aur, sunt frecvent întâlnite în basmele şi miturile româneşti. Este corect raţionamentul făcut de autoare, dar trebuie să avem în vedere creştinismul primar, cu influenţele venite prin instituţia Bisericii, mai exact formele şi semantica vocabulei greceşti leirion (leírion), cu sinonimele krinon (krínon), leukon (leukón), „crin alb”, cu epitetele „gingaş”, „delicat”. Interesant e faptul că, în latină, forma lilium are şi sensul figurat „dulce”, „delicat”, „curat”, „candid”, în sintagma lilium candidum (Vergiliu).

În greaca veche, vocabula leírios,-on avea deja sensurile figurate: „delicat”, „suav”, „înmiresmat”. Sensurile metaforice pentru această floare erau generalizate şi foarte cunoscute, de aceea Pruncul ceresc a fost asemănat, prin puritatea şi lumina Sa divină, crinului. Experienţa lexicografică ne-a dovedit, adesea, pierderea semnificaţiei unui cuvânt, atunci când forma era denaturată faţă de forma primară, iar limba din care provenea nu mai era familiară celor care au preluat, prin tradiţie, anumite texte ca variante orale ale cântării. Reconstrucţia poate fi făcută numai pe baza câmpului semantic în care se descoperă o anumită dominantă, „imacularea”, „puritatea”, „gingăşia” florii albe, prezentă în toate colindele închinate Naşterii Domnului.

Semnificaţia unor refrene

Câteva exemple de sinonimie care pune în lumină albul purităţii, zorii luminaţi ai dimineții, cu bucuria exprimată în refrenul Lerui ler: Că s-a născut Domn prea bun,/ În sălaşul lui Crăciun/ Că s-a născut Domn frumos, Hai Lerui ler!/ Numele lui e Hristos, Hai Lerui ler! Sau cu varianta Oleroi: Nu dormiţi în astă seară, Oleroi, Doamne!/ Ci şedeţi la Priveghează, Oleroi, Doamne!/ S-aşteptăm pe Domnul Sfânt, Oleroi, Doamne!/ Ca să vie pe pământ, Oleroi, Doamne.

Un alt refren este Măruţ, mărgăritar: Şi-am plecat să colindăm,/ Măruţ, mărgăritar!/ Când boierii nu-s acasă! Dar şi minunatul refren Ziurel de ziuă, cu aceeaşi semnificaţie a luminii cereşti: Sus în deal la Galileu, Ziurel de ziuă!/ La casa lui

Dumnezeu, Ziurel de ziuă,/ Unde s-a născut Hristos, Ziurel de ziuă!/ Mesia cel luminos, Ziurel de ziuă!

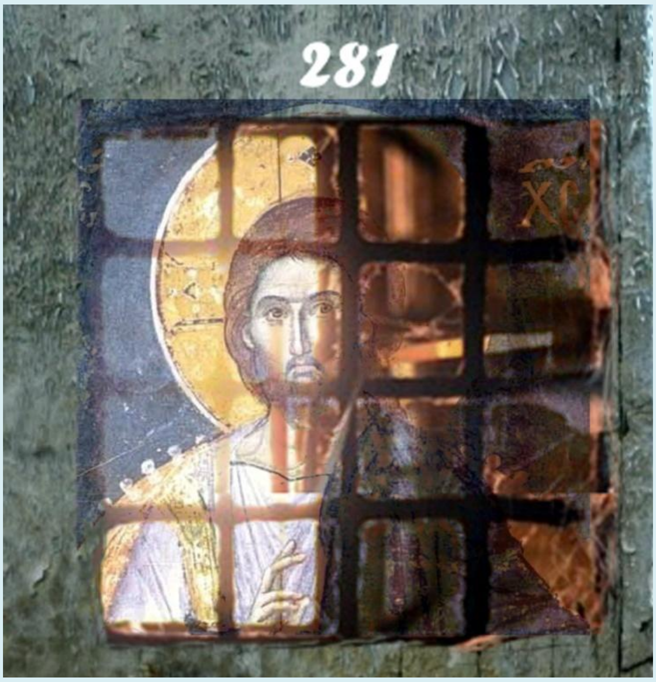
Cele mai multe colinde au fost axate pe urare, cu refrenul Florile dalbe: Ia, sculaţi boieri, sculaţi! Florile dalbe,/ Priveghind vă bucuraţi, Florile dalbe/ ...Şi nu v-aduc nici un rău, Florile dalbe!/ Ci v-aduc pe Dumnezeu, Florile dalbe/ Mititel şi-nfăţeşel, Florile dalbe/ Curge Mirul de pe El, Florile dalbe!/ Faşa dalbă de mătasă, Florile dalbe!/ Dumnezeu în astă casă, Florile dalbe.

În ceea ce priveşte grafia, formele, variantele pe care le-a luat cuvântul de bază ler, lerui cu sensul de Crin, Împărat, care a devenit lerui şi de aici leroi, oleroi, credem că este vorba de alipirea verbului „a fi”, de la prezent indicativ, persoana a III-a, forma scurtă - e, îi - (este): Leru-i ler, Domn din cer. Fiind colindul o construcţie populară, de natură orală, alunecările formelor sunt curente, aşa încât aceste forme, foarte uşor, se transformă în stereotipii, reţinute pentru armonia şi gingăşia pe care le creează în contextul deosebit al sărbătorii Naşterii Domnului.

Dar cel mai important argument pentru floarea de crin, pentru simbolul semantic al crinului, este prezența lui în icoana de pe ușile împărătești a Buneivestiri, începutul mântuirii noastre, simbolul Pruncului imaculat, puritatea cerească pe care o va purta în pântece Fecioara Maria şi Îl va naşte pe Mesia.

Iată cum istoria cuvintelor este oglindită în istoria celei mai importante instituţii divino-umane, Biserica Domnului, zidită în primul rând în sufletele creştinilor şi apoi în spaţiile devenite lăcaşuri de cult.

„Populația din Aiud s-a adunat în jurul închisorii; ascultau uimiți colindul. Eram în Dumnezeu și Dumnezeu în noi!”

Astăzi colindele se aud pe toate posturile sau la radio, vestea nașterii pruncului Iisus nu mai este un act pentru care să fii persecutat. Nu cu mulți ani în urmă însă oameni care încă printre noi mărturiseau vestea Nașterii în închisorile comuniste, sub amenințarea gardienilor.

„În sfârșit semnalul de colinde s-a dat. Noi toți cei din celulă, patru la număr, cu expresia feței din copilărie, cu inima svâcnind în piept, cu mâinile înfipte în zabrele, cu ochii aprinși scânteind în noapte, începeam colindul „O, ce Veste minunată!”, continuând pe aceeași melodie cu „A venit și-aici Crăciunul”, colindul lui Radu Gyr.

Gardienii băteau disperați cu pumnii și cu picioarele în uși, amenințându-ne și ordonându-ne să încetăm.

Populația din Aiud s-a adunat în jurul închisorii; ascultau uimiți colindul, ca la urmă să cânte și ei cu noi. Am trăit și am simțit adânc aceste momente sublime. În acele clipe puteau să se deschidă ușile toate, gardienii să ne ucidă, că nouă nu ne mai era frică de nimic. Eram în Dumnezeu și Dumnezeu în noi.” Este mărturia lui Atanasie Berzescu.

Nașterea Domnului să vă aducă bucuria Luminii celei de Sus!

Care sunt nelămuririle noastre cu privire la Sărbătoarea Naşterii Domnului?

Naşterea Mântuitorului nostru Iisus Hristos este o taină care nu poate fi înţeleasă de oricine. Dumnezeu se întrupează, dar în acelaşi timp rămâne întru totul Dumnezeu.

Decoraţiunile, cadourile şi întâlnirile cu familia sau prietenii nu ne pot ajuta să apreciem şi să preţuim mai mult semnificaţia acestei sărbători în istorie. PreaSfânta Fecioară Maria rămâne fecioară şi după naştere, dar acest lucru e doar o mică parte din acest prea slăvit eveniment. Cu siguranţă că, dacă Dumnezeu a creat întregul univers, s-a putut întrupa din Fecioara Maria.

Toate aceste evenimente ne fac să ne minunăm de natura lui Dumnezeu, Mântuitorul şi Creatorul nostru. ***Sfântul Grigorie, taumaturgul spune următoarele: „Nu aş putea vorbi nici în cuvinte despre firea lui Dumnezeu, nici în gând nu aş îndrăzni să caut să înţeleg natura dumnezeiască pentru că ea nu este subiect de examinare. Este necesar doar să credem în puterea lucrării lui Dumnezeu. Regulile umane sunt clare: o femeie se căsătoreşte, concepe un copil şi îi dă naştere; dar când Preasfânta Fecioară Maria, o fecioară necăsătorită, dă naştere unui Fiu în mod miraculos şi după naştere rămâne fecioară, aici clar nu mai este vorba de ceva lumesc, ci de un lucru dumnezeiesc."***

Dumnezeu ne-a reamintit prin această taină că, dacă credem cu adevărat în puterea lucrării Lui, totul e posibil. Cu credinţă totul este posibil şi înţeles.

Modul în care a venit în lume Mântuitorul nostru Iisus Hristos este unul foarte semnificativ. Faptul că S-a născut într-un grajd cu animale arată o incredibilă smerenie şi blândeţe. El a ales să Se întrupeze numai pentru a ne fi nouă de ajutor.

Să ne bucurăm cu adevărat de această taină şi să nu mai gândim raţional: cum oare o fecioară să dea naştere şi să rămână fecioară şi după naştere? Să credem cu adevărat că mare e Dumnezeu şi El pe toate le poate săvârşi. Şi Iosif s-a îndoit când a aflat vestea Fecioarei Maria că va naşte un Fiu. Dar Bunul Dumnezeu a trimis un înger care să-l aline şi să-i spună adevărul. „Şi cugetând el acestea, iată îngerul Domnului i s-a arătat în vis, grăind: Iosife, fiul lui David, nu te teme a lua pe Maria, logodnica ta, că ce s-a zămislit într-însa este de la Duhul Sfânt. Ea va naşte Fiu şi vei chema numele Lui: Iisus, căci El va mântui poporul Său de păcatele lor" (Matei 1, 20-21). „Şi răspunzând, îngerul i-a zis: Duhul Sfânt Se va pogorî peste tine şi puterea Celui Preaînalt te va umbri; pentru aceea şi Sfântul care Se va naşte din tine, Fiul lui Dumnezeu se va chema." (Luca 1, 35).

Să ne rugăm lui Dumnezeu să ne dăruiască putere în credinţă, pentru a trece peste pragul acestor îndoieli. Dumnezeu S-a întrupat pentru noi oamenii, pentru a noastră mântuire, pentru ca noi să ne bucurăm de El şi să ajungem să fim ca El.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie!

traducere şi adaptare: Mădălina Munteanu
sursa: http://orthodoxwayoflife.blogspot.ro

De ce 25 decembrie?

Pe 25 decembrie, creştinii din întreaga lume vor sărbători Naşterea Domnului. Colindele de bucurie, Sfânta Liturghie, cadourile frumos împachetate şi mâncărurile alese, sunt caracteristicile acestei sărbători. Însă unde îşi are originea Crăciunul şi cum a ajuns data de 25 decembrie să fie asociată cu naşterea lui Iisus?

Sfânta Scriptură nu oferă prea multe detalii despre acest lucru. Mărturii despre sărbătorirea naşterii nu se întâlnesc, cu atât mai puţin ziua în care Domnul S-a născut. Nici dovezile extra scripturistice nu sunt mai numeroase, neîntâlnindu-se nici o menţiune la scriitori creştini timpurii precum Irineu sau Tertulian. Origen (165-264 d.Hr.) se află însă la extrema opusă, luând în râs aniversările naşterilor, considerându-le practici păgâne; pentru noi, o mărturie puternică a faptului că la acea dată naşterea lui Iisus nu era celebrată prin festivităţi.

Abia pe la anul 200, se cunoaşte de la Sfântul Clement Alexandrinul că unii creştini propuseseră nişte date pentru sărbătoarea Crăciunului însă, în mod surprinzător, data de 25 decembrie nu figura printre ele. Exista o incertitudine vădită asupra zilei în care Se născuse Hristos, dar şi un interes considerabil de a se afla care era aceasta.

Mai târziu, în veacul al IV-lea găsim dovezi despre cele două date larg recunoscute de sărbătorire a Crăciunului, cea de 25 decembrie (în vest) şi de 6 ianuarie (în special în Egipt şi Asia Minor, Biserica armeană păstrând şi astăzi această dată). Data de 25 decembrie este pomenită într-un calendar roman ce

înregistrase zilele în care muriseră diferiţi episcopi şi mucenici creştini. Acolo, la ziua de 25 se spune că: natus Christus în Betleem Judeae (Hristos S-a născut în Betleemul Iudeii). Puţin mai târziu, pe la anul 400 d.Hr., Fericitul Augustin menţionează un grup local de creştini opozanţi, donatiştii, care se pare că sărbătoreau Crăciunul pe 25 decembrie, dar care refuzau sărbătorirea Epifaniei pe 6 ianuarie. Dovezile spun că ei reprezentau o tradiţie creştină din Nordul Africii.

Deci, la aproape 300 de ani de la naşterea lui Iisus, găsim în sfârşit oameni care aşează ziua naşterii în mijlocul iernii. Dar cum s-au stabilit cele două date (25 decembrie şi 6 ianuarie)? Astăzi există două teorii care răspund la această întrebare, una destul de larg răspândită şi una foarte rar auzită în afara cercurilor teologice (deşi este de o dată mult mai veche).

Prima este cea care afirmă că originile datei Crăciunului sunt împrumutate din sărbătorile păgâne, de la Saturnaliile romane aflate la finele lui decembrie sau de la popoarele barbare care îşi aveau sărbătorile cam tot pe la această vreme. Se vehiculează că intenţionat creştinii au ales ziua de 25 decembrie (ziua Soarelui invincibil, sărbătoare instaurată de către împăratul Aurelian în anul 274 d.Hr.) pentru a răspândi mai uşor creştinismul. Astfel, Crăciunul semănând unei sărbători păgâne, ar fi fost îmbrăţişat cu o mai mare uşurinţă de către mai mulţi dintre păgâni. În ciuda popularităţii de astăzi, această teorie nu-şi are dovezi în nici o scriere creştină veche. Autorii creştini ai vremii n-au făcut nici o legătură între solstiţiul de iarnă şi naşterea lui Iisus.

Abia în veacul al XII-lea, un comentator biblic sirian afirmă că sărbătoarea Crăciunului a fost mutată de la data de 6 ianuarie la 25 decembrie pentru a coincide cu cea a Soarelui invincibil. Ideea a fost răspândită şi mai mult în veacurile XVIII şi XIX de cercetători în studiul religiilor comparate care au afirmat că, neştiind când S-a născut Hristos, creştinii au asimilat sărbătoarea păgână a solstiţiului în scop propriu.

Deşi multe dintre studiile recente au dovedit că anumite obiceiuri păgâne au fost împrumutate mai târziu de către creştini, oferindu-le o altă simbolistică, această teorie prezintă probleme întrucât prima menţiune a datei Crăciunului (de la anul 200 d.Hr.) şi cea mai veche sărbătorire a sa (cca. 250-300), provin dintr-o perioadă în care creştinii nu împrumutau tradiţii păgâne de acest gen. Este recunoscut faptul că multe din elementele timpurii ale cultului creştin puteau fi cu uşurinţă înţelese de către păgâni, însă în primele secole, minoritatea creştină care era supusă prigoanelor se preocupă mai degrabă de a se deosebi de majoritate, mai cu seamă de jertfele, jocurile şi sărbătorile lor decât de a se asemăna cu ei. Lucrurile se vor schimba, însă, în timpul lui Constantin cel mare şi odată cu recunoaşterea creştinismului, ca mai târziu chiar mari conducători ai

Bisericii (Papa Grigorie cel mare) să recomande reinterpretarea unor lucruri ce au aparţinut păgânilor (de ex. templele). Însă data de 25 decembrie se pare că exista înainte de 312 (donatiştii), înainte de Constantin cel mare şi înainte de convertirea sa.

Apoi în Constantinopol, Crăciunul se pare că a fost introdus în anul 379/380. Dintr-o predică a Sfântul Ioan Gură de Aur, aflăm că în Antiohia acesta era sărbătorit dintotdeauna pe 25 decembrie. De aici, sărbătoarea s-a răspândit în Alexandria pe la anul 432 şi în Ierusalim un secol mai târziu.

Oricât de curioasă ar părea, mai există o cale de a găsi originile Crăciunului pe 25 decembrie şi anume cu ajutorul Paştelui.

Astfel, Naşterea Domnului este în contrast cu tradiţiile care însoţesc ultimele zile ale lui Iisus. Toţi cei patru evanghelişti prezintă date despre aceasta cu mici diferenţe de relatare, iar până la mijlocul secolului al doilea, Paştele devenise deja o sărbătoare de sine stătătoare, precum afirmase şi Sfântul Apostol Pavel: căci Paştile nostru Hristos S-a jertfit pentru noi, de aceea să prăznuim (1 Cor. 5, 7-8).

În jurul anului 200, a fost făcut cunoscut calculul în urma căruia ziua de 14, Nisan (ziua răstignirii, conform Evangheliei de la Ioan), din anul în care Iisus a pătimit, este echivalentă cu 25 martie în calendarul roman (solar). Martie 25 este desigur cu nouă luni înainte de 25 decembrie, dată care mai târziu a fost recunoscută ca zi de prăznuire a Bunei Vestiri. Cu alte cuvinte, se credea că Hristos a fost zămislit şi răstignit în aceeaşi zi şi că s-a născut exact nouă luni mai târziu, pe 25 decembrie. Această idee apare într-un tratat creştin anonim din veacul al IV-lea din Nordul Africii (Despre solstiţii şi echinocţii) care spune: în calenda a opta a lui aprilie în luna lui martie (25 martie), este ziua patimilor Domnului şi a zămislirii Sale. Căci în ziua în care a fost zămislit în aceiaşi zi a şi murit. Bazându-se pe aceasta, tratatul datează naşterea lui Hristos la solstiţiul de iarnă. Acelaşi lucru îl spune şi Fericitul Augustin (399-419 d.Hr.) în lucrarea sa Despre Sfânta Treime: Se crede că Iisus a fost zămislit pe 25 martie, în aceiaşi zi în care a suferit; deci pântecele Fecioarei, în care a fost zămislit, unde nici un muritor nu a fost născut, corespunde cu noul mormânt în care a fost îngropat, unde nici un om nu mai fusese aşezat, nici înainte şi nici după. Dar s-a născut, după tradiţie, pe 25 decembrie.

Şi în Răsărit s-a aplicat aceeaşi analogie, însă cei de aici, în loc să folosească ziua de 14 Nisan din calendarul ebraic, au folosit ziua de 14 a primei luni din primăvară (Artemisios) din calendarul grecesc, 6 aprilie pentru noi şi de aici adăugând nouă luni s-a ajuns la 6 ianuarie. Astfel, avem creştini în două părţi ale lumii care, calculând naşterea lui Iisus pe baza faptului că zămislirea şi

răstignirea s-au petrecut în aceeaşi zi (25 martie şi 6 aprilie) ajung la o concluzie asemănătoare, dar totuşi diferită (25 decembrie şi 6 ianuarie).

O astfel de legătură între zămislirea şi răstignirea lui Iisus va părea cu siguranţă stranie pentru unii cititori însă ea oglindeşte înţelegerea timpurie a faptelor mântuitoare. Credinţa aceasta îşi găseşte ecou şi în tradiţia rabinică, potrivit căreia lumea a fost creată, Patriarhii s-au născut şi strămoşii vor fi înviaţi când vremea va rândui, în luna Nisan. De aceea, credinţa că proorocii lui Israel au murit în aceeaşi zi în care au fost zămisliţi sau născuţi a reprezentat factorul cheie care i-a făcut pe creştinii primelor veacuri să stabilească data de 25 decembrie drept ziua în care Hristos s-a născut.

Aşadar, ziua de 25 decembrie ca dată a Naşterii Domnului nu se datorează influenţelor păgâne asupra practicii bisericeşti. Nu putem fi totalmente siguri că este chiar ziua în care s-a născut Hristos, dar ea fost aşezată în întregime prin eforturile creştinilor din timpul primelor secole. Iar sărbătoarea păgână a soarelui, instituită de împăratul Aurelian la vremea solstiţiului de iarnă ar putea fi mai degrabă o tentativă de a păgâniza o dată deja semnificativă pentru creştini.

traducere şi adaptare: Lucian Filip
sursa: www.biblicalarchaeology.org

Pr. Dan Bădulescu – 25 decembrie: data adevărată a Naşterii Domnului

„Steaua sus răsare ca o taină mare“

Ce copil român nu a cântat la vremea sa acest colind în luna decembrie? Şi ce adult român nu le cunoaşte şi în somn? Deci, steaua din Bethleemul Iudeii a fost, este şi va fi cu adevărat „o taină mare”, descoperită de Dumnezeu oamenilor, propovăduită de Biserică şi primită cu credinţă de către toţi dreptcredincioşii cler şi mireni deopotrivă.

Dar, iată, pe această lume din ce în ce mai căzută ce se îndreaptă cu paşi tot mai grăbiţi în braţele lui Antihrist, se găsesc şi alt fel de „credincioşi”, închinători ai „sfintei ştiinţe”, care nu se pot opri de a huli în aceste perioade binecuvântate ale marilor posturi, cum ar fi cel de acum al Naşterii Domnului. Astfel, ei toarnă pe gâtul celor dispuşi să-i creadă, fel de fel de ipoteze „ştiinţifice”, pe care omul de azi, (de parcă ar trebui să poarte permanent acea bulină roşie de avertizare „şubred (în credinţă), în permanent pericol de prăbuşire”), cum ar fi cea a „desoperirii” adevăratei date a Naşterii Domnului, care după ei nu ar fi câtuşi de puţin cea bisericească, 25 decembrie, dată mărturisită de întreaga creştinătate cel puţin din veacul al V-lea încoace. Chiar şi astăzi, cei de pe aşa numitul „stil vechi” („iulian”, tradiţional) tot pe 25 decembrie sărbătoresc, data de 6 ianuarie este cea de pe noul calendar („gregorian”, modernist, civil)! Iată spre exemplificare o ultimă „găselniţă” relatată de telegraph.co.uk. ce se poate citi pe net pe site-ul Mediafax:

“Astronomii susţin că Iisus s-a născut în luna iunie

Londra / 15:06, 9.12.2008

Astronomii australieni susţin că Iisus s-a născut în luna iunie, după ce au cartografiat apariţia "stelei de Crăciun", despre care Biblia spune că i-a condus pe cei trei magi până în Betleem, la locul naşterii lui Hristos, informează telegraph.co.uk. Astronomii au descoperit că steaua care i-a condus pe cei trei magi până la locul naşterii lui Iisus a apărut deasupra Betleemului în urmă cu două milenii, pe data de 17 iunie, nu pe 25 decembrie. Cercetătorii susţin că "steaua de Crăciun" a fost, cel mai probabil, o aliniere spectaculoasă a planetelor Venus şi Jupiter, care s-au apropiat atât de mult, încât au început să strălucească împreună, dintr-o dată, "ca un singur far luminos".

Astronomul australian Dave Reneke a folosit un software complex pentru a cartografia poziţia exactă a tuturor corpurilor cereşti şi pentru a alcătui harta nocturnă a cerului, aşa cum a apărut ea în realitate, deasupra Pământului Sfânt, în urmă cu peste 2.000 de ani. Această analiză a relevat existenţa unui eveniment astronomic spectaculos, în jurul datei la care s-a născut Iisus. Reneke a spus că cei trei magi au interpretat, probabil, acest eveniment luminos de pe cer ca fiind semnalul pe care îl aşteptau. Astfel, ei au urmat calea indicată de această "stea", către locul naşterii lui Iisus, la o iesle din Betleem, după cum a fost descrisă scena în Biblie.

Studiile în general acceptate au plasat această naştere în intervalul cuprins între anii 3 î.Cr. şi 1 d.Cr. Folosind "Evanghelia după Matei" ca punct de referinţă, Reneke a determinat că acest eveniment planetar luminos s-a produs pe data de 17 iunie, în anul 2 î.Cr. Acelaşi astronom, care este, totodată, şi editorul revistei Sky and Space, a declarat: "Avem un software care poate să recreeze cu exactitate cerul nocturn, aşa cum era el în oricare noapte din secolele trecute". "Venus şi Jupiter s-au apropiat foarte mult în anul 2 î.Cr. şi de pe Pământ păreau să fie o singură stea strălucitoare", a explicat Reneke.

"Noi nu susţinem că era chiar «steaua de Crăciun», dar mi se pare că este totuşi cea mai puternică explicaţie găsită până în prezent", a adăugat astronomul australian. "Decembrie este o dată arbitrară, iar oamenii au acceptat-o ca atare, dar asta nu înseamnă că aşa s-a întâmplat în realitate", a continuat Reneke. Astronomul australian a declarat că teoria lui nu reprezintă în nici un caz o încercare de defăimare a religiei, ci dimpotrivă, rezultatele sale vin în sprijinul religiei, din moment ce un corp strălucitor a luminat cerul deasupra Orientului exact în perioada descrisă de textele religioase. Teoriile anterioare au speculat ideea exploziei unei supernove sau trecerea unei comete. Reneke consideră că, prin micşorarea ariei de cercetare, tehnologia actuală a oferit cea mai convingătoare explicaţie de până acum."

Acestei şoapte a vrăjmaşului îi vom opune spre mărturisire şi zidire învăţătura adevărată a Bisericii, aducând cuvintele Sfântului Ioan Gură de Aur. Ele au fost

rostite în Răsărit unde încă se prăznuia în veacul al IV-lea Naşterea odată cu Botezul pe 6 ianuarie. Dar, prin lucrare dumneziască, acolo a ajuns vestea prăznuirii adevărate de la Roma, a datei de 25 decembrie. Pentru a risipi nedumeririle legate de această „inovaţie”, Sfântul a ţinut o Cuvântare din care am preluat fragmentele necesare. În ea a atras atenţia asupra legăturilor: Naşterea Domnului pe 25 decembrie înseamnă zămislirea (Bunavestire) pe 25 martie, şi naşterea Sfântului Ioan Botezătorul pe 24 iunie, toate acestea legându-se una de alta în cel mai armonios chip. Acest lucru este foarte important de menţionat, deoarece, din păcate circulă în mediile noastre bisericeşti ideea că aceste date sunt pur şi simplu conveţionale fictive şi simbolice, şi au fost fixate mai târziu de către Biserică prin „creştinarea” unor sărbători păgâne care celebrau solstiţiile. Astfel Crăciunul ar fi fost aşezat lângă solstiţiul de iarnă pentru a simboliza creşterea Soarelui (Hristos) şi a zilelor, şi descreşterea Sfântului Ioan Botezătorul.

Sfântul Ioan Gură de Aur: Cuvânt la Naşterea Domnului

… Eu doream ca în această sărbătoare să văd biserica plină de fraţi, precum este, şi dorinţa mea s-a îndeplinit. Nu sunt nici 10 ani împliniţi de când această zi s-a făcut cunoscută şi iată că ea străluceşte prin râvna noastră ca şi când ni s-ar fi predat din veac şi de mulţi ani, aşa că poate să o numească cineva cu dreptate, sărbătoare nouă şi veche. Nouă pentru că ea de curând ni s-a făcut cunoscută, veche pentru că ea îndată s-a făcut asemenea cu sărbătorile cele mai vechi şi aşa zicând a ajuns aceiaşi măsură a vechimei cu dânsele. Precum plantele cele nobile, când se pun în pământ îndată şi repede cresc la înălţime, aşa această sărbătoare, care la apuseni era demult cunoscută, iar la noi abia acum de câţiva ani s-a adus, aşa de repede a crescut şi aşa de multe roade a adus, precum şi voi vedeţi, biserica fiind plină până la refuz de mulţimea credincioşilor… Deci ca un părinte al vostru întru slujire, voi încerca a vorbi spre folosul vostru, pe cât îmi stă în puterile mele şi cât darul lui Dumnezeu îmi va da.

Deci ce doriţi voi să auziţi întru această zi? Ce altceva decât să vorbim despre această zi. Eu ştiu că mulţi încă şi acum nu sunt lămuriţi întru sine despre această sărbătoare. Unii sunt pentru dânsa, alţii împotrivă, şi în toate locurile se vorbeşte despre dânsa. Unii aduc împotriva ei că este nouă şi abia de curând introdusă, alţii întăresc că încă şi proorocii au prevestit Naşterea lui Hristos, şi că ea este cunoscută şi stimată din timpurile cele vechi de către toţi apusenii: de la Tracia până la Cadix. Ei bine despre această zi vom vorbi noi! Căci această zi măcar că nu se ştie prea multe despre dânsa, se află la noi în aşa de mare cinste, este lucru dovedit că ea când va fi mai mult cunoscută, se va bucura de o râvnă mult mai mare. O cât mai mare pătrundere ce veţi dobândi despre ea prin vorba mea, va mări şi mai mult plecarea noastră către dânsa”

Din articolul citat: „Astronomii au descoperit că steaua care i-a condus pe cei trei magi până la locul naşterii lui Iisus a apărut deasupra Betleemului în urmă cu două milenii, pe data de 17 iunie, nu pe 25 decembrie."

Sfântul Ioan Gură de Aur: *„Eu am trei dovezi, din care noi cunoaştem că acesta este timpul în care S-a născut Domnul nostru Iisus Hristos, Cuvântul lui Dumnezeu. Steaua a adus pe magi de la răsărit, porunca Cezarului a dus pe Maria în cetatea ei părintească, care s-a numit de prooroci ca loc de naştere a lui Hristos…. Dar pentru ca să pot face încă mai lămurită, dovada că ziua e astăzi este cu adevărat ziua naşterii lui Hristos, vă rog să luaţi minte, căci lucruri ce s-au petrecut de demult voiesc a le readuce în memoria noastră şi a aduce legi vechi, pentru a face dovada a tot ce spun… Deci dacă o dată pe an la sărbătoarea corturilor intra Arhiereul în Sfânta Sfintelor să arătăm acum că atunci s-a arătat îngerul lui Zaharia tocmai când el era în Sfânta Sfintelor, căci s-a arătat numai lui pe când el tămâia…. Acesta era în timpul sărbătorii corturilor şi a postului, căci aceasta din urmă se înţelege prin cuvintele: „Să smeriţi sufletele voastre". Iar această sărbătoare se făcea la iudei către sfârşitul lunii septembrie. Aşadar atunci a zămislit Elisabeta. Acum este timpul să arătăm că în a şasea lună de când Elisabeta purta în pântece pe Ioan, Maria a primit vestirea cea de bucurie şi a zămislit şi ea. Adică acum a venit la ea Gavriil şi i-a zis:* ***„Nu te teme, Maria, că aflaşi har la Dumnezeu. Şi iată, vei zămisli în pântece, şi vei naşte fiu şi vei chema numele lui Iisus." (Luca I, 30).*** *Când ea s-a spăimântat şi a întrebat: cum este aceasta cu putinţă? Îngerul i-a răspuns şi a zis:* ***„Duh Sfânt va pogorî spre tine şi puterea Celuia de Sus te va umbri; drept aceea şi ce se va naşte din tine Sfânt, chema-se-va Fiul lui Dumnezeu. Şi iată Elisabeta, rudenia ta, şi ea zămislită fiind fiu în bătrâneţele ei, şi aceasta a şasea lună este ei, ce se chema stearpă. Că la Dumnezeu nu va neputinţă tot cuvântul."*** *Deci dacă Elisabeta a zămislit în luna septembrie, Maria a zămislit mai târziu în luna a şasea, în martie şi dacă mai departe vom adăuga cele nouă luni până la naşterea lui Hristos ajungem în luna de faţă decembrie, în care şi prăznuim această zi. Noi am arătat mai înainte tot ce era de zis despre această zi…"*

Iar mai târziu ***Sfântul Ioan Damaschin (Dogmatica):*** „În vremea naşterii trupeşti, iubitoare de oameni şi mântuitoare a Domnului, care pentru noi s-a făcut, s-a arătat magilor o stea (Matei II, 2), care nu era dintre stelele făcute la început. Şi lucrul acesta este vădit din aceea că steaua mergea când de la răsărit la apus, când de la miazănoapte la miazăzi, când se ascundea, când apărea, iar aceasta nu este rânduiala şi firea stelelor."

În legătură cu steaua din Betleem, ***Sfântul Ioan Gură de Aur*** a dezvoltat amplu problema ei în mai multe omilii: ***„Iar Iisus născându-Se în Vithleemul jidovesc, în zilele lui Irod împărat, iată, vrăjitorii de la răsărituri au venit la***

Ierusalim, zicând: «Unde este Cel ce S-a născut, împăratul jidovilor? Că am văzut steaua Lui spre răsărit şi am venit să ne închinăm Lui.»" (Matei II, 1-2). Avem nevoie de multe privegheri, de multe rugăciuni, ca să putem interpreta textul acesta, să aflăm cine erau aceşti magi, de unde au venit, din ce pricină, ce i-a făcut să vină şi în sfârşit ce e cu steaua aceasta. Dar mai bine spus, dacă vreţi, să vorbim mai întâi de cele ce spun duşmanii adevărului. Că atât de mult i-a pornit pe ei diavolul împotriva noastră, încât încearcă şi din textul acesta să facă arme împotriva adevărului. Dar ca să nu îngrămădesc nedumeriri peste nedumeriri şi să vă ameţesc, haide să dezlegăm problemele puse de steaua de la naştere. Dacă vom afla ce stea a fost, de unde a fost, dacă a fost o stea din multele stele sau alta decât celelalte, dacă a fost o stea adevărată sau numai una aparentă, atunci vom înţelege cu uşurinţă şi pe toate celelalte.

– De unde vom căpăta răspuns la aceste întrebări? Chiar din cele scrise în Evanghelie. Că n-a fost una din stelele cele multe, dar, mai bine spus, după părerea mea, n-a fost nici stea, ci o putere nevăzută, care a luat chip de stea, se vede în primul loc din mersul ei. Nu este, nu este vreo stea care să meargă pe cer cum a mers steaua aceasta; noi vedem că şi soarele şi luna şi toate celelalte stele merg de la răsărit la apus; steaua aceasta, însă, mergea de la miazănoapte la miazăzi, că aşa se afla Palestina faţă de Persia.

În al doilea loc, şi din timpul în care s-a arătat putem vedea că steaua aceasta n-a fost una din multele stele. Nu se vedea noaptea, ci ziua în amiaza mare pe când strălucea soarele; putere pe care n-o au nici stelele, nici luna; că luna depăşeşte în strălucire pe toate celelalte stele, dar când se ivesc razele soarelui, se ascunde îndată şi dispare. Steaua aceasta, însă, prin mărimea strălucirii sale, a biruit şi razele soarelui; strălucea mai tare decât ele; lumina mai puternic, deşi era altă lumină.

În al treilea rând, se vede că nu era una din celelalte stele, pentru că apărea şi apoi iarăşi dispărea. Pe drumul până în Palestina steaua se arăta conducând pe magi; când au ajuns în Ierusalim s-a ascuns; apoi iarăşi, când magii au părăsit pe Irod, după ce-i spuseseră pricina pentru care veniseră şi au plecat, steaua iar s-a arătat; şi acest lucru nu poate fi mişcarea firească a unei stele, ci a unei puteri înzestrate cu o raţiune deosebită. Nici nu avea un drum propriu; mergea când magii trebuiau să meargă; când stăteau ei, stătea şi ea; slujea tuturor celor de trebuinţă. Era ca stâlpul cel de nor din pustie: oprea şi scula tabăra iudeilor atunci când trebuia (Ieşire XIII, 21-22[4]).

În al patrulea rând, se vede bine că nu era o stea precum celelalte stele din chipul în care a arătat locul unde S-a născut Pruncul. Că n-a arătat locul rămânând sus pe cer – de altfel nici nu putea să le arate locul de rămânea sus -, ci l-a arătat pogorându-se jos. Ştiţi doar că locul era atât de mic cât putea încăpea o colibă,

dar mai bine spus, cât putea încăpea trupul unui prunc; iar o stea obişnuită nu putea să arate un astfel de loc pentru că o stea stă la o înălţime foarte mare şi nu poate să arate un loc atât de mic, nici să-l facă cunoscut celor care vor să-l găsească. De lucrul acesta poţi să te încredinţezi uitându-te la lună; deşi este cu mult mai mare decât stelele, totuşi pare că este aproape de toţi locuitorii lumii răspândiţi pe o întindere atât de mare de pământ.

Spune-mi, te rog, cum ar fi putut steaua să arate locul aşa de îngust al ieslei şi al colibei de n-ar fi părăsit înălţimea aceea, de nu s-ar fi pogorât jos şi n-ar fi stat chiar deasupra capului Pruncului? Acest lucru îl lasă evanghelistul să se înţeleagă când spune: ***«Şi iată, steaua carea au văzut la răsărit înainte aducea pe ei, până viind a stătut deasupra unde era Coconul.» (Matei II, 9)…*** Iată, dar, câte pricini ne arată că steaua aceasta nu era una din multele stele ale cerului şi că ea nu s-a arătat potrivit legilor care guvernează creaţia văzută…. ***«Şi iată, steaua care au văzut la răsărit, înainte aducea pe ei» (Matei II, 9).*** Că pentru asta s-a şi ascuns steaua, ca magii, pierzându-şi călăuza, să fie siliţi să întrebe pe iudei şi să se facă tuturora cunoscută naşterea lui Hristos. După ce au întrebat şi după ce au avut dascăli pe duşmanii lui Hristos, steaua iar s-a arătat…. Trebuia, deci, ca steaua să-i ducă chiar la locul unde S-a născut. De aceea, îndată ce-au ieşit din Ierusalim s-a arătat steaua şi nu s-a oprit înainte de a ajunge la ieslea naşterii. Minunea a urmat minunii. Amândouă erau pline de minune: şi închinarea magilor şi mergerea stelei înaintea lor; erau îndestulătoare să atragă chiar pe cei cu totul împietriţi la suflet…

Mai mult: când steaua a ajuns deasupra Pruncului, steaua s-a oprit. Iar ca o stea, când să se ascundă, când să se arate şi în sfârşit să se oprească după ce iar s-a arătat, înseamnă că era o stea cu o putere mai mare decât a unei stele obişnuite… Şi venind steaua s-a oprit chiar deasupra capului Pruncului, arătând că dumnezeiesc este Pruncul. Oprindu-se, steaua i-a făcut să se închine Pruncului, nu ca nişte simpli barbari, ci ca unii din cei mai înţelepţi dintre barbari. Vezi ce rost mare a avut steaua? În afară de profeţie şi de interpretarea arhiereilor şi cărturarilor, magii au dat atenţie şi stelei… (Discuţii despre Steaua de la Betleem în care se aduc dovezi contra susţinătorilor astrologiei)

Articolul: „Cercetătorii susţin că “steaua de Crăciun” a fost, cel mai probabil, o aliniere spectaculoasă a planetelor Venus şi Jupiter, care s-au apropiat atât de mult, încât au început să strălucească împreună, dintr-o dată, “ca un singur far luminos”. Astronomul australian Dave Reneke a folosit un software complex pentru a cartografia poziţia exactă a tuturor corpurilor cereşti şi pentru a alcătui harta nocturnă a cerului, aşa cum a apărut ea în realitate, deasupra Pământului Sfânt, în urmă cu peste 2.000 de ani. Această analiză a relevat existenţa unui eveniment astronomic spectaculos, în jurul datei la care s-a născut Iisus. Reneke a spus că cei trei magi au interpretat, probabil, acest eveniment luminos de pe

cer ca fiind semnalul pe care îl aşteptau. Astfel, ei au urmat calea indicată de această “stea”, către locul naşterii lui Iisus, la o iesle din Betleem, după cum a fost descrisă scena în Biblie.”

Ştiinţa astrologică/astronomică a acelor magi din Persia era renumită în toată lumea, iar a presupune că ei au confundat şi nu au prevăzut „alinierea spectaculoasă a planetelor Venus şi Jupiter” este de-a dreptul hilar. „Întru aceea au sosit şi nişte filosofi de la răsărit. Aceşti filosofi erau crai dela Persida, căci atuncea craii şi împăraţii erau filosofi şi ştiau întoarcerea cerului şi umblarea stelelor. Acest meşteşug îl învăţaseră aceştia de la Valaam strămoşul lor, carele prorocise de Hristos şi zisese aşa: ***«Străluci-va o stea dintru Iacov şi se va ridica un om dintru israiliteni şi va pierde pe toţi boierii moavitenilor» (Numerii XXIV, 17).***” (Cazanie la 25 decembrie)

Iată unde poate duce, a nu ştiu câta oară, duhul ştiinţei cu nume mincinos! Dar pentru noi dreptslăvitorii creştini rămâne să ţinem ca adevărată Naşterea Domnului pe 25 decembrie, şi într-un cor să cântăm :

Steaua sus răsare
Ca o taină mare,
Steaua străluceşte
Şi lumii vesteşte.

Că astăzi Curată,
Prea Nevinovată
Fecioara Maria
Naşte pe Mesia.

Magii cum zăriră
Steaua şi porniră
Mergând după rază
Pe Hristos să-L vază.

Şi dacă porniră
Indată-L găsiră
La Dânsul intrară
Şi se închinară.

Cu daruri gătite
Lui Hristos menite
Luând fiecare
Bucurie mare.

Care bucurie
Şi aici să fie
De la tinereţe
Până' la bătrâneţe.

Arhim. Mihail Daniliuc - Crăciunul, o sărbătoare învăluită în lumină

Ne găsim în prag de sărbătoare. Colindătorii ne fac cunoscută vestea minunată. Aromele bradului împodobit transformă fiece casă într-o peşteră primenită în aşteptarea Pruncului Sfânt. Totul pare desprins dintr-o nesfârşită poveste, rescrisă an de an, iar noi devenim personaje ca de basm ce populează istoria înomenirii lui Dumnezeu. Oriunde te întorci, tablouri uluitoare îţi încântă ochii şi urechile: la ferestre, colinde; pe uliţe şi străzi, cete de vestitori ai Sfintei Naşteri; în văzduh, toacă şi clopote ori sunete de zurgălăi; în biserici, cântări de prea mărire aduse lui Dumnezeu Copilul; în casele credincioşilor, neamuri, prieteni, oaspeţi, multă veselie, iar pe mese, alese bucate. Oricât de feerice ar fi sărbătorile de astăzi, oricâte milioane de beculeţe s-ar aprinde, spintecând bezna nopţii, oricât ne-ar ispiti freamătul cumpărăturilor, iar rafturile unităţilor comerciale, doldora de nenumărate „tentaţii", ne-ar îndemna să oferim daruri celor apropiaţi, totuşi parcă odinioară sărbătorile erau învăluite mai stăruitor în parfumul Sfintelor tradiţii şi al evlaviei.

Cine poate uita asemenea clipe, care ne-au înfrumuseţat vârsta cea neprihănită a pruncieі, umplând-o de bucurii? Cu toţii depănăm din caierul vremurilor astfel de trăiri şi de întâmplări neuitate. Vorbind despre sărbători, cu tot alaiul lor de tradiţii, cântece de stea, urături, pregătiri, îngrijorări însoţite de necurmate nădejdi de mai bine, cu noianul lor de lumini şi umbre, m-am simţit răpit de dulci amintiri, cu omături mari şi viscole nemilostive, de imagini neşterse din care voiesc a vă împărtăşi cu emoţie şi încântare.

Astfel, îmi amintesc că în copilăria mea aşteptam cu toţii, dar îndeosebi noi, ţâncii, ca zăpada să se cearnă din sita văzduhului. Fumul, îngrămădit prin coşurile cuminţi de pe casele megieşilor, ne amintea că trebuie să cam lăsăm hârjoneala, oferind un răgaz jocurilor nesfârşite şi poznaşului săniuş, ca să ne adăpostim la gura sobei, dezmorţindu-ne firavele trupuri zgribulite de vânturi ori şfichiuite de gerurile ce dădeau târcoale zilei. În preajma Crăciunului, toată lumea se afla într-o neostoită forfotă ce anima uliţele satului, până nu demult pustii ori trezite doar de glasul vreunui câine răguşit, care ţinea morţiş să arate stăpânilor că-şi merită codrul de pâine primit pentru serviciile aduse gospodăriei.

Cei mari cu ale lor, noi, copilandrii, cu ale noastre. După Sfântul Nicolae, se formau cetele de colindători şi urători. Cu o seriozitate desprinsă, parcă, din vremuri străvechi, se adunau pe la casa câte unuia, începând repetiţiile, dar şi certurile, arvunirile sau felurite „afăceri”, ca între oamenii mari. Pe-nserate, sunete asurzitoare de dobe, buhaiuri, harapnice, împletite cu glasurile colindătorilor şi urătorilor, cuprindeau satul. Fiecare parte a zilei avea specificul ei. Dacă seara era rezervată pregătirilor de colindat şi urat, dimineţile friguroase erau tulburate de glasurile sărmanilor purcei, care coviţau de clocotea cerul că le-a venit sorocul, vestind masa îmbelşugată a gospodarilor în Sfânta zi de sărbătoare. În ajun sau cu o zi-două înainte, preotul satului se pornea cu icoană, să vestească tuturor că Hristos Se naşte nu doar la Betleem, ci şi în inimile celor ce şi-au primenit sufletul şi casa pentru emoţionanta întâlnire cu dumnezeiescul odor.

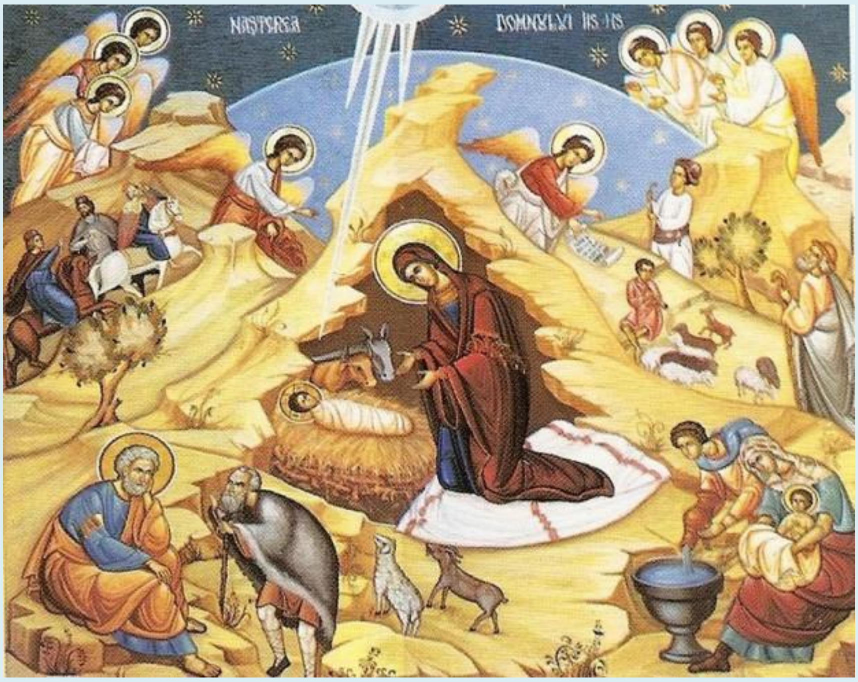
Mulţi băieţandri animau venirea slujitorului Domnului prin strigări energice: „Chiralesa!!” Gospodinele, cu mânecile suflecate, terminând de dereticat odăile, se pregăteau să dea la rumenit cozonacii şi colacii dolofani, nerăbdători să se încălzească niţel. Când auzeau strigătul chiralesei, aruncau vătraiele ori şorturile pline de făină, semn al trudnicei lor osteneli, apoi se aşezau cuminţi lângă restul familiei, primind binecuvântarea preotului. Cele mai darnice îl ospătau pe păstorul lor duhovnicesc cu o prăjitură tradiţională, numită „Pelincuţele Domnului” sau turtă cu julfă. Din păcate, astăzi o mai fac foarte puţine femei. După trecerea sacerdotului, aşteptată cu multă emoţie, jupâneasa îi răsplătea generos pe copii cu mere, nuci sau dulciuri.

Seara de ajun a Naşterii Domnului se învăluia într-o tainică şi prea frumoasă lumină, ce transforma bezna nopţii într-un Răsărit fără de sfârşit. Porneam să colindăm, întovărăşiţi cu fraţii, vecinii ori colegii de şcoală. Glasurile numeroaselor cete sfredeleau liniştea serii. O, ce veste minunată! se auzea deodată pe la casele gospodarilor, punându-se, chiar fără intenţie, într-o admirabilă competiţie: care grup cântă mai frumos, cine se aude mai tare? Generoase, gazdele ne dăruiau dulciuri, însoţite de câte un gologan, iar noi le

făgăduiam să revenim la urat şi semănat. Stau acum şi mă întreb: dacă gospodarii cărora le-aduceam vestea Naşterii Sfântului Prunc nu ne-ar fi oferit nimic, oare noi, ţâncii de atunci, i-am fi colindat? În pruncie nici nu ne puneam o asemenea problemă. Părinţii ne spuneau: aşa e tradiţia; dacă nu te duci, nu vine Moş Crăciun, botezat de comunişti cu numele rece, searbăd, de Gerilă. Începusem să înţeleg că obiceiul respectiv, pe lângă bănuţii ori zaharicalele primite, făcea parte dintr-o rânduială încremenită între bătrâne veleaturi, de aceea o împlineam cu o nestăvilită bucurie.

Se pot povesti atât de multe despre sărbătoarea Crăciunului...! Eu n-am făcut decât să vă provoc. Cu nădejdea că veţi continua fiecare să depănaţi dulci amintiri despre frumosul praznic, să nu uităm că Sfânta Naştere a Domnului constituie o parte din istoria iubirii lui Dumnezeu faţă de noi. Această iubire este lumina care împrăştie tot întunericul nostru, ajutându-ne să desluşim taina înomenirii lui Dumnezeu. De aceea vă fac poftire să priviţi cu atenţie icoana Naşterii Pruncului Iisus, ca să-L vedeţi, dincolo de culori, execuţie şi stil, pe Însuşi Iisus, Dumnezeu prezent în istoria şi în viaţa noastră, în familia din Betleem, dar şi în familiile noastre, în bisericile unde ne adunăm să proslăvim sfânta Sa Naştere, însă îndeosebi în inimile noastre, curate şi pline de credinţă, unde vrem să-I simţim cu adevărat prezenţa dumnezeiască.

Arhim. Mihail Daniliuc - Un Crăciun fără Hristos?

Ne apropiem de praznicul Naşterii Domnului, o sărbătoare ce ne mângâie sufletele răcite, adeseori prăduite de curentele secularizante contemporane. De aceea, la popasul sărbătoresc, voiesc a mă adăuga păstorilor din Betleem, care au avut bucuria să primească vestea cea bună a Naşterii Mântuitorului; odată cu ei, vă îndemn, prin rândurile de faţă: „să mergem până la Betleem şi să vedem ce ni s-a spus şi ce ne-a făcut cunoscut Domnul" (Luca 2, 15). Să mergem la peşteră, zic, pentru a ne întări credinţa, făcând mai vie mărturisirea în sufletele noastre, căci, din păcate, fie că observăm sau nu, traversăm o perioadă nu prea limpede ori liniştită. Lumea a devenit extrem de apatică, din pricina unei flagel care distruge nemilos credinţa de multe veleaturi a neamului nostru. Un accentuat indiferentism religios, îndesite atacuri furibunde asupra instituţiei Bisericii, o înverşunată luptă de scoatere a Religiei din şcoli, desacralizarea acerbă a sărbătorilor sfinte – toate la un loc se căznesc, parcă, să-L alunge pe Domnul Hristos din viaţă, ba chiar din istoria poporului român.

Hristos vine cu dorul de a ne reîntâlni

Unei asemenea crunte îndârjiri, Dumnezeu-Copilul îi răspunde cu dragoste. Nu a încetat să ne iubească, să-Şi dorească a ne mântui. Din păcate, mulţi dintre noi rămân indiferenţi, reci, bicisnici în a înţelege, în a simţi taina necuprinsei iubiri dumnezeieşti. Se va naşte şi anul acesta Domnul. Dar va fi cu siguranţă mai trist, mai îngândurat ca anul trecut. De ce? Între timp, am devenit şi mai necruţători duşmani ai Lui, contestându-I virulent învăţătura, dragostea, jertfa. Am ajuns

formalişti, simpli împlinitori ai unor ritualuri, nevrând întotdeauna să le înţelegem. Am transformat credinţa într-o ideologie, într-o acumulare searbădă de informaţii teologice, fără a ne căzni să le trăim în mod plenar. Din fericire, încă mai sunt mulţi fraţi români ce-şi petrec frumos viaţa în Hristos. Candela credinţei le pâlpâie în inimi, iar untdelemnul faptelor bune se găseşte din belşug. Pentru ei, dar şi pentru ceilalţi: răzvrătiţii, încremeniţii duhovniceşte, Domnul totuşi vine! Vine să Se nască tainic în Betleem, dar şi în sufletele celor ce şi le-au pregătit ca pe nişte curate, luminate peşteri, unde Pruncul Sfânt Se va sălăşlui încă un an. Vine, deşi are cunoştinţă despre nenumăratele noastre uneltiri sau răzvrătiri împotriva Lui. Vine, cu dorul de a ne reîntâlni. Vine, rămânând fidel iubirii ce ne-o poartă. Vine către noi, fiindcă vrea cu tot dinadinsul ca şi noi să ne îndreptăm spre El.

Osteniţi de corvoada grijilor de peste an, ne pregătim, aşadar, de marea întâlnire cu Fiul lui Dumnezeu, Care va deveni Fiu al Fecioarei Maria. Evenimentul, unic în istoria umanităţii, a generat sărbătoarea numită obişnuit „Crăciun”. Nu împodobirea bradului, nu ritualurile bogate – uneori exacerbate – ale tăierii porcului la „Ignat”, nu venirea „Moşului Crăciun” proslăvim, ci Naşterea Domnului, înnomerirea Celui veşnic de zile, Hristos Împăratul, Creatorul Universului. Acest aspect al sărbătorii trebuie să-l avem în vedere în primul rând. Subliniez ideea, deoarece nu toţi acordă importanţa cuvenită praznicului împărătesc, insistând în mod păgubitor doar pe latura „Martei”: grija unei mese îmbelşugate, a bradului împodobit, a sosirii Moşului Crăciun ori altele asemenea. Se pare că nu aşa cinsteau ziua înaintaşii noştri.

Cum petrecea Crăciunul Sfântul Voievod Ştefan cel mare?

Ca să ne limpezim în această privinţă, vă lansez o provocare: să ne imaginăm în casa lui Ştefan cel mare şi sfânt ori în cea a jertfelnicului domn Brâncoveanu Constantin. Cum credeţi că au serbat ei Crăciunul? Copiii lor au avut parte oare de feericul brad, ornat cu zeci de podoabe strălucitoare? Nici vorbă! La români, primul brad a fost împodobit în 1866, în casa lui Carol I. Se înţelege că tradiţia provenea din apus. Nici „venirea Moşului Crăciun” nu o putem certifica în acei ani: obiceiul a apărut târziu, abia prin secolul al XIX-lea, în America, de acolo preluându-se şi adaptându-se în aproape întreaga lume creştină.

Nici denumirea generică de „Crăciun” nu se cunoştea pe-atunci. Grigore Ureche pomeneşte într-o cronică nu de sărbătoarea Crăciunului, ci de a „Născutului”. La fel, Sfântul Ierarh Dosoftei, în cartea Despre viaţă şi petrecerea sfinţilor, aminteşte de ziua Născutului Domnului Hristos. Termenul folosit în prezent pentru praznicul Naşterii Domnului are, se pare, origine apuseană recentă, intrând în limbajul eclesiastic, dar nu numai, după sec al XVIII-lea. Oare ce

Crăciun o fi fost, fără brad, fără „Moşul” darnic, care, uneori, nu se dovedeşte destul de generos cu toţi copiii, din moment ce o sumedenie dintre ei suferă de foame ori de frig? Deşi lipsit de fastul actual, de milioanele de beculeţe aprinse în bradul licărind, Crăciunul acelor timpuri se arăta mult mai luminos, mai bogat decât astăzi. De ce? Fiindcă oamenii, căutându-L în primul rând pe Domnul, îşi împodobeau sufletele. Hristos-Pruncul Se afla în centrul sărbătorii, ca Lumină care luminează tuturor. De ziua „Născutului”, Hristos însemna totul.

Hristos - Pruncul este bucuria deplină a Crăciunului

Dar ce-i de făcut în vremurile de acum? Să renunţăm la bradul împodobit nu putem! Să nu vină Moşul Crăciun la copii, ar fi prea dureroasă decizia.

Rămâne, aşadar, să cugetăm cu înţelepciune şi să reîncreştinăm sărbătoarea Crăciunului. Să-L reaşezăm pe Hristos-Copilul, în centrul ei. El aduce bucuria, El este strălucirea! Tot El trimite pe Moş Crăciun! Hristos reprezintă nepreţuitul dar oferit de Tatăl Ceresc spre a ne mântui. Icoana Naşterii Sale trebuie să troneze şi în bradul împodobit, căci Domnul este Pomul Vieţii: gustând din Trupul şi Sângele Lui primim garanţia părtăşiei cu lumina cea neînserată. Fără aceste aspecte, vom ajunge să trăim un Crăciun în absenţa lui Hristos, transformând praznicul înomenirii lui Dumnezeu într-o searbădă şi păguboasă sărbătoare a consumismului, a bucuriei născute nu din evlavie faţă de Domnul întrupat, ci dintr-un festivism secularizat.

Cu nădejdea nezdruncinată că vom cinsti cum se cuvinte sărbătoarea Născutului, vă fac poftire să priviţi cu atenţie icoana Naşterii Pruncului Sfânt, ca să-L vedeţi, dincolo de culori, execuţie şi stil, pe Însuşi Iisus, Dumnezeu prezent în istoria şi în viaţa noastră, în familia din Betleem, dar şi în familiile noastre, în bisericile unde ne adunăm să proslăvim sfânta Sa Naştere, însă îndeosebi în inimile noastre, curate şi pline de credinţă, unde vrem să-I simţim cu adevărat prezenţa dumnezeiască.

Arhim. Mihail Daniliuc - „Săptămâna mare” a postului Crăciunului/ Bucuria praznicului, Hristos-Pruncul în viața noastră

Prin postul ce se săvârșește am călătorit, în cadența pașilor liniștiți ai magilor, până la peștera din Betleem. Nu peste mult timp vedea-vom pe Cel ce a făcut timpul și stăpânește veacurile, pe Cel ce a zidit întreg Universul stând smerit la pieptul mamei Sale, înomenit pentru noi, ca pe noi să ne îndumnezeiască. Aceste clipe premergătoare strălucitului praznic al Nașterii Mântuitorului lumii ne duc cu gândul la cealaltă mare sărbătoare a Creștinismului, Învierea lui Hristos Dumnezeu, înaintea căreia Biserica a rânduit, pe lângă îndătinatul post, și o „săptămână mare” - Săptămâna Sfintelor Pătimiri ale Domnului Hristos. Slujbele urmează un anumit program: apar slujbe speciale numite Denii, oficiate seara. De luni până miercuri, inclusiv, se postește aspru, doar în Joia mare se dezleagă la untdelemn și vin, iar apoi în Vinerea mare se ține post negru sau aspru, regulă aplicată și în ziua Sâmbetei celei mari. Așadar, Biserica, prin rânduielile ei, intensifică postirea și, printr-un program liturgic special, îndeamnă la o pregătire profundă, menită să ne deslușească nouă taina Crucii și a Învierii Domnului.

Ei bine, la Crăciun lucrurile nu se petrec întru totul la fel! În afară de Duminica înainte-prăznuirii Nașterii Domnului, dar și de rânduiala Ceasurilor Împărătești, citite în ajunul sărbătorii, urmate de slujba Sfintei Liturghii, combinată în unele situații cu slujba Vecerniei praznicului Nașterii Domnului, nu se prevăd alte rânduieli specifice precum la Paști. Și totuși, tradiția noastră românească a „instituit” o „săptămână mare” în vederea intensificării postirii și a rugăciunii, menită să ne înlesnească întâlnirea cu Fiul Fecioarei Maria. Ne referim la intervalul dintre sărbătoarea Sfântului Nicolae și Crăciun, când colindăm și primim colindători.

Din răstimpul pregătirii mai face parte și proslăvirea celor doi „moși” (Sfântul Nicolae și Sfântul Spiridon) care, în viața lor pământească, și-au făcut din milostenie cale către Cer.

În plus, mai recent, există și o tradiție occidentală adoptată și la noi: așteptarea Moșului Crăciun, aducător de multe cadouri tuturor. Prin toate acestea suntem îndemnați să întâmpinăm Sărbătoarea Născutului - cum se numea odinioară Crăciunul - săvârșind numeroase fapte de milostenie, oferind daruri copiilor și celor nevoiași, ca să învățăm să ne trăim propria existență ca pe un dar al Preamilostivului Părinte, dar mai ales să conștientizăm Darul neprețuit primit de noi toți la Crăciun: Însuși Mântuitorul nostru, oferit nouă de Dumnezeu Tatăl pentru a noastră mântuire.

„Deniile” acestei perioade sunt colindele noastre strămoșești. Cuvântul denie vine de la slavonescul vdenie și înseamnă priveghere sau slujbă nocturnă. Oare nu așteptăm noi colindătorii cu aceeași emoție sfântă cu care participăm la îndătinatele slujbe de seară de dinaintea Paștilor, menite să spulbere bezna nopții prin lumina rugăciunii? Înseși textele colindelor fac referire la o perioadă de veghe:

„Sculați, gazde, nu dormiți,/
Vremea e să vă treziți,/
Că vă vin colindători/
Noaptea pe la cântători”.

Un alt colind glăsuiește:

„Nu dormiți în astă noapte,/
Doară stați și privegheați/
Ș-așteptați pe Domnul Sfânt/
Să vă vie pe pământ”.

Deci, așteptarea Nașterii Domnului se face cu priveghere:

„Scoală-te, domnu bunu,/
Căci nu-i vremea de dormire,/
Că-i vremea de-mpodobire./
Căci nici noi că nu dormimu,/
De-aseară, de-alaltăseară,/
Din seara Ajunului,/
Spre ziua Crăciunului”.

Pregătirea impresionantei întâlniri a creaturii cu Creatorul continuă în mod deosebit și în ajun de Crăciun: după învățătura Bisericii noastre, în ultima zi de ajunare de dinaintea praznicului se ține post aspru, rânduit în amintirea ajunării proorocului Daniel și a celor trei tineri din Babilon (Daniel 1, 5-16), dar și a

postului catehumenilor de odinioară care, în seara acestei zile, primeau botezul și se împărtășeau pentru prima dată cu Sfintele Taine.

Un alt motiv întemeiat al asprei ajunări este apropierea ceasului în care Fiul lui Dumnezeu Se face Fiu al Mariei, Fecioara: atunci vom trăi cu nespusă bucurie, amestecată cu emoție, uimirea că Hristos a lăsat slava dumnezeiască, făcându-Și din peșteră palat prea frumos, că Dragostea a părăsit Cerul găsindu-Și sălaș într-o iesle, că El, care exista înainte de a fi timpul, a venit să locuiască în istoria oamenilor; Cel Atotputernic S-a făcut Prunc la Betleem. Cel fără de trup S-a întrupat, Cel nevăzut Se vede, Cel de neatins Se lasă atins, Cel din afara timpului a luat început, Fiul lui Dumnezeu devine Fiul omului. A coborât din Ceruri, a venit să ne caute și, știind că noi n-am fi găsit calea către El, S-a făcut El Însuși calea noastră și ne-a dat pilda viețuirii Sale, ca să mergem pe urmele Lui. Oare cum L-am putea întâmpina mai bine pe Sfântul Prunc dumnezeiesc, dacă nu prin post și rugăciune?

Așadar, bucuria de dinaintea luminatului praznic al Nașterii Domnului nu trebuie să fie generată de o somptuozitate găunoasă, ci de prezența lui Hristos-Pruncul în viața noastră. De aceea Dumnezeu-Copilul Se află în centrul sărbătorii. El aduce bucuria, El este strălucirea! Tot El îl trimite pe Moș Crăciun!

Hristos reprezintă neprețuitul dar oferit nouă de Tatăl Ceresc spre a ne mântui. Să ne bucurăm, așadar, cu bucurie sfântă și să zicem odată cu Biserica: „Hristos Se naște, măriți-L! Hristos din Ceruri, întâmpinați-L! Hristos pe pământ, înălțați-vă! Cântați Domnului tot pământul și cu bucurie lăudați-L, popoare, că S-a prea mărit!”

Pr. Ciprian Florin Apetrei - Theologica - Timpul profeţiilor mesianice

Postul Crăciunului este un timp când ne amintim de aşteptarea mesianică a drepţilor şi prorocilor din Vechiul Testament, care s-a împlinit prin Naşterea Domnului nostru Iisus Hristos. De aceea, în această perioadă de sporire duhovnicească este bine să ne aplecăm asupra textelor din Biblie care vestesc venirea în lume, pentru mântuirea neamului omenesc, a Fiului lui Dumnezeu.

În Simbolul Niceo-Constantinopolitan, care este sinteza credinţei noastre, mărturisim că noi credem ***„Într-unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut mai înainte de toți vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, născut, nu făcut; Cel de o ființă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut. Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire S-a pogorât din ceruri şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara, şi S-a făcut om. Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Ponţiu Pilat şi a pătimit şi S-a îngropat. Şi a înviat a treia zi după Scripturi. Şi S-a înălţat la ceruri şi șade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăși va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, a cărui împărăţie nu va avea sfârşit”.*** Aceasta este mărturisirea noastră sintetică despre Fiul lui Dumnezeu care S-a Întrupat ca să ne mântuiască prin Naşterea, Jertfa de pe Cruce,

Învierea şi Înălţarea Sa

Despre modul cum S-a milostivit Dumnezeu de neamul omenesc şi L-a trimis pe Fiul Său să mântuiască lumea ne vorbeşte Sinaxarul din Minei din ziua Crăciunului: „Bunul Dumnezeu, văzând neamul omenesc chinuit de diavol, I s-a făcut milă de el. A trimis pe Arhanghelul Gavriil să zică Născătoarei de Dumnezeu: «Bucură-te, ceea ce ești plină de har, Domnul este cu tine!» Și

îndată S-a zămislit Domnul nostru Iisus Hristos, Fiul și Cuvântul lui Dumnezeu, în prea curatul ei pântece.

Când s-au împlinit nouă luni de la zămislire, ieșit-a porunca de la cezarul August ca să se înscrie toată lumea și a fost trimis Quirinius în Ierusalim ca să facă înscrierea. Deci a venit și Iosif, păzitorul Născătoarei de Dumnezeu, cu dânsa ca să se înscrie în Betleem. Și când a venit vremea să nască, Fecioara n-a găsit casă, pentru că era multă lume; de aceea a intrat într-o peșteră săracă și acolo a născut, fără stricăciune, pe Domnul nostru Iisus Hristos. L-a înfășat și L-a culcat în ieslea vitelor. Acolo, între vite, au pus pe Ziditorul tuturor, pentru că avea să ne mântuiască pe noi de întinăciune".

Lumea a fost vestită despre venirea în lume a Mântuitorului prin ceea ce numim în teologie profeţii mesianice. Ele apar imediat după căderea în păcat a protopărinţilor Adam şi Eva, care au pierdut Raiul. Dumnezeu, Cel care iubeşte neamul omenesc, le-a făcut promisiunea unui Mântuitor, care avea să-l readucă pe om în Rai. Acest text este numit în teologia biblică Protoevanghelia Vechiului Testament sau întâia veste bună, pentru că vesteşte venirea în lume a lui Mesia: „Duşmănie voi pune între tine şi între femeie, între sămânţa ta şi sămânţa ei; aceasta îţi va zdrobi capul, iar tu îi vei înţepa călcâiul" (Facerea 3, 15). Prin această profeţie mesianică Dumnezeu arată Întruparea supranaturală a Fiului Său şi că El prin Jertfa de pe Cruce şi Învierea Sa zdrobeşte puterea celui rău asupra neamului omenesc.

Făgăduinţa unui Mântuitor este reînnoită de Dumnezeu, după cum ne arată textele din Vechiul Testament, prin profeţiile mesianice. Ele au ca scop anunțarea venirii lui Mesia, prin care se realizează mântuirea lumii. Dumnezeu alege un om din urmaşii căruia se va naşte Mântuitorul. Acest om este Avraam, din care se va naşte poporul ales, din care va răsări în lume Mesia. Lui Avraam Dumnezeu îi spune: ***„Se vor binecuvânta întru tine toate neamurile pământului" (Facerea 12, 3).*** De aici înţelegem că un urmaş al lui va fi Mesia, prin care se va mântui lumea şi astfel vor fi binecuvântate toate neamurile. Această promisiune divină este reînnoită şi către Isaac, fiul lui Avraam: „Se vor binecuvânta întru urmaşii tăi toate popoarele pământului" (Facerea 26, 4). Iar lui Iacov, nepotul lui Avraam, Dumnezeu îi spune: ***„Nu va lipsi sceptru din Iuda, nici toiag de cârmuitor din coapsele sale, până ce va veni împăciuitorul, căruia se vor supune popoarele" (Facerea 49, 10).*** Astfel, el primeşte vestea că din neamul lui Iuda va fi Mântuitorul lumii.

Sfântul proroc Moise, eliberatorul poporului evreu din robia egipteană, face o profeţie mesianică vestindu-i pe israeliţi: ***„Proroc din mijlocul tău şi din fraţii tăi, asemenea mie, îţi va ridica ţie Domnul Dumnezeul tău dintre fraţii tăi, pe***

Acela să-L ascultaţi" (Deuteronom 18, 15). Acest Proroc este Domnul şi Mântuitorul nostru Iisus Hristos în care s-au împlinit toate profeţiile mesianice.

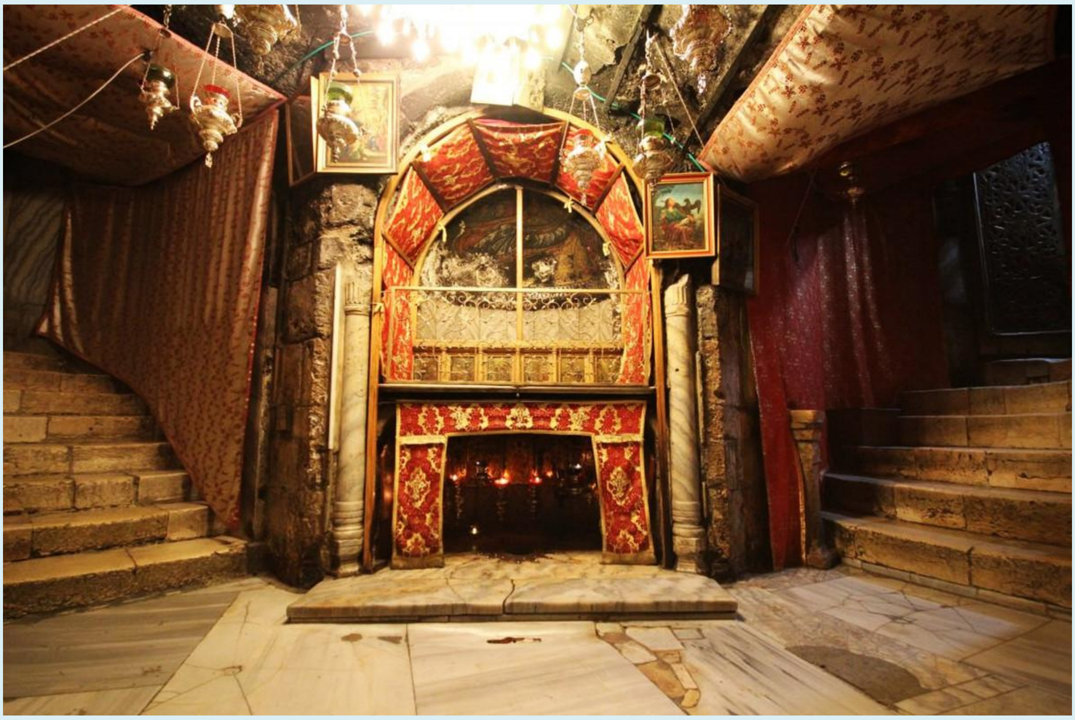
În Vechiul Testament, cele mai semnificative profeţii despre Mântuitorul nostru Iisus Hristos le găsim la prorocul Isaia, care ne vesteşte despre naşterea din fecioară a lui Mesia: ***„Iată, Fecioara va lua în pântece şi va naşte fiu şi vor chema numele lui Emanuel" (Isaia 7, 14). El profeţeşte despre Pruncul Sfânt spunând: „Căci Prunc s-a născut nouă, un Fiu s-a dat nouă, a cărui stăpânire e pe umărul Lui şi se cheamă numele Lui: Înger de mare sfat, Sfetnic minunat, Dumnezeu tare, biruitor, Domn al păcii, Părinte al veacului ce va să fie. Şi mare va fi stăpânirea Lui şi pacea Lui nu va avea hotar. Va împărăţi pe tronul şi peste împărăţia lui David, ca s-o întărească şi s-o întemeieze prin judecată şi prin dreptate, de acum şi până-n veac. Râvna Domnului Savaot va face aceasta" (Isaia 9, 5-6).***

Despre timpul venirii Mântuitorului ne vesteşte prorocul Daniel în capitolul 9 al cărţii sale, iar despre locul naşterii lui Hristos aflăm din capitolul 5 al cărţii prorocului Miheia: ***„Şi tu, Betleeme Efrata, deşi eşti mic între miile lui Iuda, din tine va ieşi Stăpânitor peste Israel, iar obârşia Lui este dintru început, din zilele veşniciei" (Miheia 5, 1).*** Din aceste profeţii menţionate aflăm că Dumnezeu a vestit lumii că va veni în lume un Mântuitor, care este un urmaş al lui Avraam din seminţia lui Iuda, născut din fecioară în Betleem.

Mitropolitul grec Hierotheos Vlachos afirmă că cei care au vestit venirea în lume a lui Dumnezeu-Cuvântul au fost în comuniune cu El înainte de Întruparea Sa: „Prorocii şi drepţii Vechiului Testament au fost în comuniune cu Dumnezeu-Cuvântul şi au văzut de dinainte întruparea Sa. Tocmai de aceea L-au văzut ca om. După cum este scris în Vechiul Testament, Adam a auzit din Rai paşii lui Dumnezeu, Iacov s-a luptat cu El, Moise a văzut spatele lui Dumnezeu, Isaia L-a văzut ca om şezând pe tron, iar Daniil L-a văzut cu asemănare omenească şi ca Fiu al Omului venind la Cel Vechi de zile".

La plinirea vremii a venit în lume Cel prezis de proroci, Hristos Domnul, lucru mărturisit de imnografia Crăciunului astfel: ***„Fecioara astăzi pe Cel mai presus de fiinţă naşte, iar pământul peştera Celui neapropiat aduce. Îngerii cu păstorii slavoslovesc, iar magii cu steaua călătoresc. Că pentru noi s-a născut prunc tânăr, Dumnezeu Cel mai înainte de veci".***

Pr. Ciprian Florin Apetrei - Locul Naşterii Domnului

Toţi creştinii ştiu că locul Naşterii Domnului este Betleemul, o mică localitate din Iudeea. Numele acestui oraş biblic în limba ebraică înseamnă „Casa pâinii". Despre faptul că Mântuitorul nostru Iisus Hristos S-a născut în Betleem aflăm din Sfintele Evanghelii.

Spre exemplu, de la Matei ştim că „S-a născut Iisus în Betleemul Iudeii" (Matei 2, 1). Din Evanghelia după Luca suntem informaţi că Hristos S-a născut în această localitate din cauza recensământului roman, care prevedea ca fiecare iudeu să meargă în cetatea de baştină a familiei sale: ***„În zilele acelea a ieşit poruncă de la Cezarul August să se înscrie toată lumea. Această înscriere s-a făcut întâi pe când Quirinius ocârmuia Siria. Şi se duceau toţi să se înscrie, fiecare în cetatea sa. Şi s-a suit şi Iosif din Galileea, din cetatea Nazaret, în Iudeea, în cetatea lui David care se numeşte Betleem, pentru că el era din casa şi din neamul lui David. Ca să se înscrie împreună cu Maria, cea logodită cu el, care era însărcinată. Dar pe când erau ei acolo, s-au împlinit zilele ca ea să nască. Şi a născut pe Fiul său, Cel Unul-Născut şi L-a înfăşat şi L-a culcat în iesle, căci nu mai era loc de găzduire pentru ei" (Luca 2, 1-7).***

Despre naşterea lui Hristos în Betleem profeţeşte în Scriptura Vechiului Testament prorocul Miheia (5, 1). Comentând această profeţie, Sfântul Ioan Gură de Aur spune: „Uită-te cât de precise sunt cuvintele profeţiei! Profetul n-a spus: Va locui în Betleem, ci din tine va ieşi. Deci profeţia spune că Se va naşte

acolo”. Sfântul Iustin martirul şi filosoful, în secolul al 2-lea, menţionează că acest loc era cinstit de creştini pentru că acolo S-a născut Hristos.

Pe acest loc, Sfânta împărăteasă Elena a zidit în secolul al 4-lea cea mai veche biserică din Ţara Sfântă. Până astăzi, sub această monumentală biserică, se află peştera unde S-a născut Hristos.

Locul venirii în lume a Fiului lui Dumnezeu este marcat de o stea din argint cu inscripţia latină Hic de Virgine Maria Jesus Christus natus est, care, tradusă în română, ne spune că „Aici S-a născut Iisus Hristos din Fecioara Maria”.

Pr. Ciprian Florin Apetrei - Theologica - Naşterea Domnului, mărturii şi istorisiri

Sărbătoarea creştină a Naşterii Domnului, pe care o prăznuim la 25 decembrie, este de la începuturile creştinismului. Crăciunul este o zi de mare bucurie pentru întreaga Biserică, când sărbătorim Naşterea în Betleemul Iudeei a Mântuitorului nostru Iisus Hristos, Prunc Tânăr, Dumnezeu, Cel mai înainte de veci, după cum aflăm din condacul acestui praznic împărătesc. Din imnografia acestei sărbători ştim că Naşterea Ta, Hristoase, Dumnezeul nostru, răsărit-a lumii lumina cunoştinţei, adică lumea a primit cunoaşterea adevărurilor revelate de Dumnezeu, care s-au împlinit prin Întruparea Fiului Său.

Naşterea Domnului Iisus Hristos este un eveniment biblic despre care aflăm din Sfintele Evanghelii de la Matei şi Luca. În acelaşi timp, despre Naşterea Domnului avem informaţii pe care le găsim în Tradiţia Bisericii. Pe lângă aceste elemente avem şi certitudinea istorică a realităţii Naşterii Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Acest lucru îl desprindem din faptul că Hristos Se naşte în timpul primului împărat al Imperiului Roman, Octavian Augustus, şi al regelui iudeu Irod.

Un alt personaj istoric menţionat în Sfânta Evanghelie de la Luca este Quirinius - legatul roman al Siriei, care împlineşte decretul imperial al împăratului Octavian Augustus de recenzare a populaţiei din spaţiul guvernat de el în numele Romei. Chiar dacă Iudeea era doar un regat asociat al Imperiului Roman şi nu o provincie, trebuia să împlinească acest decret imperial. În baza acestei porunci, toţi locuitorii erau nevoiţi să meargă să fie recenzaţi în localitatea de origine a familiei lor.

Dreptul Iosif împreună cu Sfânta Fecioară Maria, „care era însărcinată” (Luca 2, 5), au fost nevoiţi să plece din „cetatea Nazaret, în Iudeea, în cetatea lui David, care se numeşte Betleem, pentru că el era din casa şi din neamul lui David” (Luca 2, 4).

Din textele biblice ştim că Preasfânta Fecioară Maria era logodnica dreptului Iosif, iar din cele aghiografice aflăm că el era un bărbat în vârstă (de la părinţii Bisericii ştim că avea 80 de ani). Ei ajung în Betleem, unde, din cauza mulţimii celor care au venit pentru recenzare, nu găsesc loc pentru găzduire şi se adăpostesc în afara micului oraş din Iudeea, în una din peşterile de lângă această localitate. Despre această peşteră aghiograful ne spune că aparţinea „Salomeei, care locuia acolo în Betleem și care era rudenie a amândurora, adică a Fecioarei Maria și a lui Iosif”.

Şi tot el continuă relatând naşterea supranaturală a Domnului Iisus Hristos: „Când s-a apropiat Iosif de cetate, s-au împlinit zilele ca să nască... Preacurata și prea binecuvântata Fecioară, în miezul nopții (...) a născut fără durere pe Domnul nostru Iisus Hristos (...). După aceasta, Născătoarea de Dumnezeu cea fără de prihană și singură slujitoarea nașterii Sale, înfășând pe dulcele său Fiu cu scutece albe, curate și subțiri, ce erau pregătite mai înainte și aduse cu sine din Nazaret și, punându-L în ieslea ce era într-aceeași peșteră, s-a închinat Lui ca lui Dumnezeu, Ziditorul Său. (...) Apoi Iosif s-a închinat Celui născut, cum și aceleia ce L-a născut, căci atunci a cunoscut că Cel născut dintr-însa este de la Duhul Sfânt”.

Despre acest eveniment unic sub soare, după cum îl numeşte Sfântul Ioan Damaschin, Sfântul evanghelist Luca ne relatează: ***„Dar pe când erau ei acolo, s-au împlinit zilele ca ea să nască. Şi a născut pe Fiul său, Cel Unul-Născut, şi L-a înfăşat şi L-a culcat în iesle, căci nu mai era loc de găzduire pentru ei. Şi în ţinutul acela erau păstori, stând pe câmp şi făcând de strajă noaptea împrejurul turmei lor. Şi iată îngerul Domnului a stătut lângă ei şi slava Domnului a strălucit împrejurul lor, şi ei s-au înfricoşat cu frică mare. Dar îngerul le-a zis: Nu vă temeţi. Căci, iată, vă binevestesc vouă bucurie mare, care va fi pentru tot poporul. Că vi S-a născut azi Mântuitor, care este Hristos Domnul, în cetatea lui David. Şi acesta va fi semnul: Veţi găsi un Prunc înfăşat, culcat în iesle. Şi deo-dată s-a văzut, împreună cu îngerul, mulţime de oaste cerească, lăudând pe Dumnezeu şi zicând: Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace, între oameni bunăvoire!” (Luca 2, 6-14).***

Din acest text evanghelic vedem bucuria pe care o aduce întregii creaţii Naşterea lui Hristos. Atât îngerii, cât şi oamenii slăvesc Naşterea Domnului. Cei care primesc vestea Naşterii lui Hristos sunt păstorii din Betleem. Ei îşi păşteau turmele nu departe de peştera în care S-a născut Domnul nostru Iisus Hristos.

Dumnezeu rânduieşte ca oamenii simpli şi sărmani să fie primii care primesc vestea Naşterii Fiului Său şi chiar mai mult, ei sunt cei care vestesc poporului iudeu că în peştera din Betleem S-a născut Mesia.

În peşterea smerită a Betleemului, prin Naşterea Domnului se împlinesc toate cele profeţite în Scriptura Vechiului Testament despre venirea în lume la plinirea vremii a lui Mesia, care este Iisus Hristos, Mântuitorul neamului omenesc.

Despre minunea Naşterii lui Hristos, ieromonahul Macarie de la mănăstirea athonită Simonopetra, ne spune: „Dumnezeul ni-L trimite pe Fiul Său Cel Unul Născut prin care a făcut veacurile (Evrei 1, 2) şi descoperă astfel lumii marea Taină a mântuirii noastre, învăluită în tăcere şi păstrată nepătrunsă în sfatul cel de taină al celor trei Persoane ale Sfintei Treimi, mai înainte chiar de facerea lumii”.

Astfel, noi, creştinii, de Crăciun, prin Naşterea lui Hristos descoperim marea Taină a mântuirii noastre. În Naşterea Domnului vedem deja Jertfa Sa de pe Cruce pentru mântuirea noastră şi mai ales slăvita Sa Înviere. De aceea sărbătoarea Naşterii Domnului este strâns legată de cea a Învierii Sale, ceea ce se vede şi din legătura simbolică dintre ele: „Peşterea preînchipuie mormântul, iar scutecele, giulgiul; aici, Hristos vine în lume fără să strice fecioria Maicii Sale, iar acolo biruie moartea şi iese din mormânt fără a-i strica peceţile; la Betleem, un înger este trimis păstorilor; la Ierusalim, un înger strălucitor de lumină vesteşte Învierea femeilor mironosiţe” (ieromonahul Macarie de la mănăstirea athonită Simonopetra, Sinaxarul, Vieţile Sfinţilor, luna decembrie).

Poporul nostru sintetizează bucuria Naşterii Domnului în frumoasele colinde româneşti: „O, ce veste minunată/ Din Vifleem ni s-arată!/ Astăzi S-a născut/ Cel făr’ de-nceput/ Cum au zis prorocii. /Că la Vifleem Maria,/ Săvârșind călătoria,/ Într-un mic lăcaș/ Din acel oraș/ A născut pe Mesia”.

Pentru noi românii, născuţi creştini, la Betleem Se naşte de Crăciun Cel făr’ de-nceput, Fiul lui Dumnezeu, care este Mesia ce aduce vestea minunată a mântuirii noastre.

Pr. Ciprian Florin Apetrei - Vine Crăciunul, Naşterea lui Hristos, Mesia chip luminos

De Crăciun sărbătorim Naşterea după trup a Domnului, Dumnezeului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Este ziua când Fiul lui Dumnezeu vine în lume în chip de Prunc Preasfânt pentru mântuirea neamului omenesc. Dumnezeu Cuvântul Se întrupează făcându-Se Fiu al Fecioarei şi smerindu-Se ia chipul omului pe care l-a adus din nefiinţă la fiinţă, pentru a ne răscumpăra din neascultarea primului om, Adam.

Dumnezeu Tatăl a pregătit neamul omenesc pentru venirea în lume a Fiului Său prin drepţii şi prorocii din Vechiul Testament, iar la plinirea vremii a aşezat vremurile spre împlinirea promisiunilor mesianice pe care le-a făcut prin aceştia. Astfel, Domnul nostru Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Se naşte în timpul primului împărat al Imperiului Roman, Octavian Augustus, care, „ajungând singur stăpânitor pe pământ", a poruncit ca toate neamurile din împărăţia lui să se înscrie.

Acest recensământ s-a organizat şi în Palestina, unde conducea Irod Idumeul, care ca rege asociat al Imperiului Roman trebuia să se supună poruncii imperiale venite prin guvernatorul Siriei, Quirinus. Decretul imperial permitea împlinirea profeţiei mesianice a naşterii lui Hristos în Betleem, patria regelui biblic David, pentru că toţi cei din neamul lui trebuia să vină în această cetate a Iudeei să se recenzeze.
Dreptul Iosif şi Preasfânta Fecioară Maria, fiind din neamul marelui rege David, trebuia să plece din Nazaretul Galileei şi să urce în Betleemul Iudeei. În ciuda

stadiului avansat al sarcinii Sfintei Fecioare Maria, bătrânul Iosif trebuia să meargă împreună cu ea la Betleem, parcurgând un drum anevoios pe parcursul mai multor zile.

Când au ajuns la Betleem, nu au găsit loc pentru a se adăposti, pentru că toate locurile erau ocupate, deoarece micul oraş din Iudeea nu putea face faţă unui număr mare de evrei veniţi să se recenzeze. Din această cauză au fost nevoiţi să se adăpostească în una din peşterile care se aflau lângă casele din Betleem şi erau folosite de locuitorii acestei cetăţi pentru a-şi ţine animalele.

Această peşteră există şi astăzi sub Biserica Naşterii Domnului din Betleem, ctitorită de Sfânta împărăteasă Elena în secolul al 4-lea. Coborând sub Altarul acestei impozante biserici, vedem această peşteră care are în prim-plan locul unde S-a născut Hristos marcat de o stea.

Adăpostindu-se Dreptul Iosif şi Sfânta Fecioară Maria în această peşteră care servea ca staul pentru animale, transformă acest loc într-unul sfânt prin naşterea lui Hristos.

Sfânta Fecioară Maria când a plecat de la Nazaret se afla în ultimul trimestru de sarcină, aşa că, atunci când a ajuns la Betleem şi s-a adăpostit în peşteră, a venit şi momentul să nască.

În această peşteră din Betleem, Maica Sfântă naşte în chip supranatural pe Domnul nostru Iisus Hristos şi rămâne Fecioară, mai exact, ea este fecioară înainte de naştere, în timpul naşterii şi după naştere, ceea ce definim teologic, conform Sinodului III Ecumenic de la Efes din 431, ca pururea feciorie a Maicii Domnului.

Conform tradiţiei pe care o regăsim în textul apocrif, Protoevanghelia lui Iacob (informaţiile nu au o rigurozitate istorică şi trebuie văzute ca nişte interpretări simbolice ale evenimentelor, după cum precizează ieromonahul Makarios Simonopetritul), Dreptul Iosif pregăteşte un loc din paie pentru a-L aşeza pe Pruncul Sfânt şi apoi pleacă să caute o moaşă. „Pe drum, a văzut cum natura a intrat dintr-odată în neclintire, cuprinsă de uimire: păsările stăteau nemişcate, suspendate în aer în chiar zborul lor, oamenii şi animalele au încremenit, iar curgerea apelor s-a oprit şi ea", după cum aflăm din Sinaxarul - Vieţile Sfinţilor scris de ieromonahul Makarios Simonopetritul care menţionează că toată mişcarea care duce de la viaţă la moarte în creaţie este oprită şi ţinută în neclintire pentru că „în clipa aceea Cel Veşnic intră în însăşi inima veacurilor: Dumnezeu Cel mai înainte de vreme Se face prunc nou-născut, deschizând astfel o nouă dimensiune a timpului şi a istoriei. După această întrerupere vremelnică a curgerii timpului, totul şi-a reluat mersul său firesc".

Urmând firul narativ al tradiţiei apocrife menţionate mai sus, aflăm că bătrânul Iosif găseşte o moaşă şi o aduce în peştera unde se afla Sfânta Fecioară Maria, însă nu pot intra deoarece un nor des acoperea intrarea. În urma rugăciunii moaşei, norul se ridică şi lasă locul unei „lumini orbitoare” care scade în intensitate pentru a îngădui vederea Sfintei Fecioare şi a Pruncului Sfânt înfăşat şi aşezat în iesle.

Dreptul Iosif, după cum îl avem reprezentat şi în icoana Naşterii Domnului, priveşte tăcut Pruncul Sfânt culcat în iesle neputând să pătrundă taina întrupării şi a naşterii supranaturale a Mântuitorului Iisus Hristos, Mesia aşteptat de generaţii de poporul lui Israel.

„Cu adevărat, ce poate fi mai vrednic de uimire decât această privelişte, şi cum ar putea fi ea înfăţişată în cuvinte?” se întreabă ieromonahul Makarios Simonopetritul şi prezintă înţelesurile teologice ale Naşterii lui Hristos: „Dumnezeu Cel Atotputernic şi Ziditorul lumii se face făptură smerită şi plăpândă, prunc străin şi fără adăpost, neîncetând să fie şi Dumnezeu Cel nesfârşit”. Fiul lui Dumnezeu prin care toate au fost create Se naşte în peştera Betleemului fiind „culcat în ieslea vieţuitoarelor fără minte, simboluri a două neamuri: iudeii şi păgânii, ca să-i vindece pe oameni de neînţelepciunea lor şi să împace pe cei despărţiţi de ură (Efeseni 2, 16), dându-Se pe Sine tuturor spre mâncare ca Pâinea cea vie (Ioan 6, 51)”.

Sfinţii părinţi ne explică şi simbolismul teologic al elementelor şi personajelor legate de Naşterea Domnului, în care văd imaginea Bisericii: „Ieslea e potirul care-L ţine înăuntru pe Cel ce Se face astăzi trup şi Se dă spre hrană pentru viaţa lumii, Fecioara este tronul şi altarul Său de jertfă, iar peştera, biserică; îngerii, Iosif şi păstorii slujesc ca diaconi, iar Dumnezeu Însuşi este marele Preot care săvârşeşte această Sfântă Liturghie” (Ieromonahul Makarios Simonopetritul, Sinaxarul - Vieţile Sfinţilor).

Naşterea lui Mesia în peştera smerită a Betleemului este împlinirea tuturor profeţiilor prin care Dumnezeu a pregătit lumea pentru întruparea Fiului Său prin care a fost răscumpărat neamul omenesc.

Prin venirea în lume a Domnului Iisus Hristos se descoperă marea Taină a mântuirii noastre, „învăluită în tăcere şi păstrată nepătrunsă în sfatul cel de taină al celor trei Persoane ale Sfintei Treimi, mai înainte de facerea lumii”. Pentru ca noi să vedem strălucirea zilei Naşterii Domnului „au fost create soarele, bolta cerului, faţa pământului şi toate făpturile. Taină străină, de neînţeles, de necuprins pentru mintea omului şi chiar pentru priceperea îngerilor: Cuvântul S-a făcut trup şi S-a sălăşluit între noi (Ioan 1, 14)”. De Crăciun prăznuim „pogorârea lui Dumnezeu printre oameni, întruparea Cuvântului, mărturisim împli-

nirea întregii Taine a Răscumpărării noastre: Hristos Se naşte şi omul se face deja moştenitor al slavei Sale” (Ieromonahul Makarios Simonopetritul, Sinaxarul - Vieţile Sfinţilor).

Trăind plenar bucuria Naşterii Domnului, de Crăciun colindăm lăudând pe Hristos şi mărturisind: „Astăzi S-a născut Hristos, Mesia chip luminos, Lăudaţi şi cântaţi și vă bucuraţi!“.

Pr. Ciprian Florin Apetrei - Rânduieli liturgice speciale pentru sărbătoarea Crăciunului

Anul acesta, sărbătoarea Nașterii Domnului este prăznuită duminica. Acest lucru presupune unele rânduieli speciale. În ziua Crăciunului se oficiază Sfânta Liturghie a Sfântului Vasile cel mare, iar Sfânta Liturghie a Sfântului Ioan Gură de Aur, în Ajun.

Ceasurile Împărătești citite de obicei în Ajunul Crăciunului se mută vineri, 23 decembrie, care va fi zi aliturgică, adică nu se oficiază Sfânta Liturghie.

Conform Anuarului liturgic și tipiconal, vineri de la ora 8 dimineața se oficiază Ceasurile Împărătești în cadrul cărora se citesc textele din Sfânta Evanghelie legate de Nașterea Domnului nostru Iisus Hristos.

Sâmbătă în Ajunul Crăciunului se oficiază Sfânta Liturghie a Sfântului Ioan Gură de Aur, urmată imediat de slujba Vecerniei, fără Litie.

Tipicul bisericesc precizează modul cum postim în Ajunul Crăciunului, anul acesta: „După Liturghie se mănâncă fără untdelemn, iar seara, la cină, se dezleagă la untdelemn și vin". Deci, Ajunul Crăciunului este zi de post și de pregătire duhovnicească pentru marea sărbătoare a Nașterii Domnului.

Anuarul liturgic și tipiconal face precizarea că după Vecernia din Ajunul Crăciunului se pun „două sfeșnice în mijlocul bisericii și se cântă Troparul și Condacul praznicului (Nașterii Domnului). După aceasta, se obișnuiește să se mear-

gă cu icoana praznicului”, la mănăstiri, la chiliile monahilor, iar în parohii, „la casele credincioșilor, cântându-se Troparul și Condacul praznicului”.

Legat de această tradiție, părintele profesor Ene Braniște, în lucrarea sa „Liturgica generală”, menționează că din vechime preoții mergeau cu icoana Nașterii Domnului pe la casele credincioșilor în Ajunul Crăciunului „pentru a le vesti măritul praznic de a doua zi”.

În sâmbăta Ajunului Crăciunului nu se fac parastase și nici sâmbătă, 31 decembrie, când este Odovania praznicului Nașterii Domnului.

Sâmbătă, 7 ianuarie, se săvârșesc din nou parastase, conform Anuarului liturgic și tipiconal.

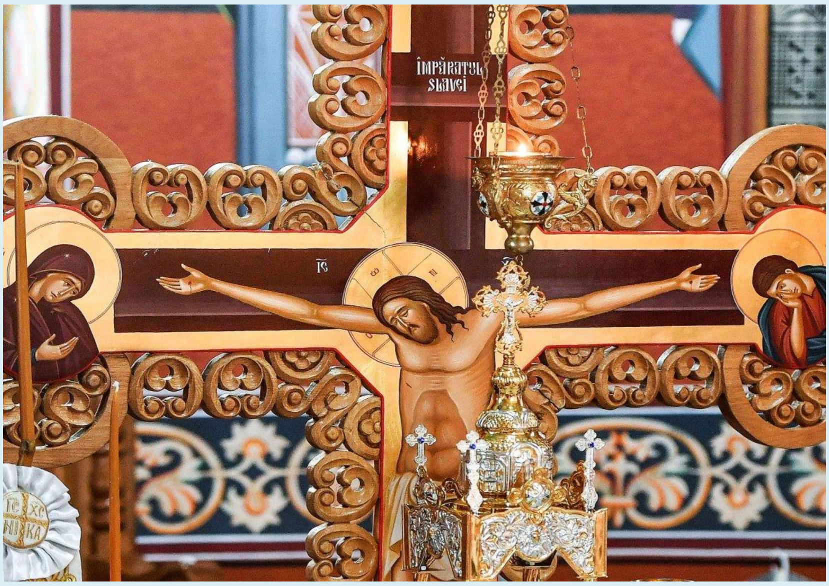
Ziua Crăciunului este sărbătorită de veacuri cu mare solemnitate de toți creștinii.

De Crăciun, dimineața participăm la Sfânta Liturghie bucurându-ne că S-a născut Hristos și-L cinstim în primul rând spiritual, iar după slujbă mergem acasă pentru a ne bucura și culinar de acest mare praznic.

Sărbătoarea Nașterii Domnului ține 7 zile: 25-31 decembrie, timp în care-L cinstim pe Pruncul Sfânt din ieslea Betleemului.

Acum, cu toții mărturisim: „Nașterea Ta, Hristoase, Dumnezeul nostru, răsărit-a lumii lumina cunoștinței; că, întru dânsa, cei ce slujeau stelelor, de la stea s-au învățat să se închine Ție, Soarelui dreptății, și să Te cunoască pe Tine, Răsăritul cel de Sus, Doamne, slavă Ție”.

„Rugăciuni strigătoare la cer” în vremuri de cumpănă

Arhiereu Daniil Stoenescu - 11 decembrie 2022

La începutul Cuvântului XXVIII din Scara Raiului, intitulat „Despre fericita rugăciune, sfințita maică a tuturor virtuților; și despre înfățișarea văzută și gândită în vremea rugăciunii”, Sfântul Ioan Scărarul scrie următoarele: „Rugăciunea este, după însușirea ei, însoțirea și unirea omului și a lui Dumnezeu; iar după lucrare, susținătoarea lumii. Este împăcare a lui Dumnezeu; maica lacrimilor și fiica lor; ispășirea păcatelor; pod de trecere peste ispite; peretele din mijloc în fața necazurilor; zdrobirea războaielor, lucrarea îngerilor, hrana tuturor ființelor netrupești, veselia ce va să vie, lucrarea fără margine, izvorul virtuților, pricinuitoarea harismelor (a darurilor), sporirea nevăzută, hrana sufletului, luminarea minții, securea deznădejdii, dovedirea nădejdii, risipirea întristării, bogăția călugărilor, vistieria sihaștrilor, micșorarea mâniei, oglinda înaintării, arătarea măsurilor, vădirea stării dinlăuntru, descoperirea celor viitoare, semnul slavei” (Filocalia vol. IX, p. 403).

Cu acest adevărat Imn filocalic al Rugăciunii, am putea începe Otpustul Anului omagial al Rugăciunii în viața Bisericii și a creștinului - 2022 și al Anului comemorativ al Sfinților isihaști Simeon Noul Teolog, Grigorie Palama și Paisie de la Neamț; Otpust în care am dori să facem pomenirea a două „Rugăciuni strigătoare la cer” din vremuri de mare cumpănă din istoria biblică, din Sfânta și dumnezeiasca Scriptură.

Mai întâi, rugăciunea strigătoare la cer a binecredinciosului rege Asa, al regatului lui Iuda din Ierusalim, strănepotul marelui rege și înțelept Solomon (cf. Matei 1, 7-8), din timpul năvălirii și amenințării etiopienilor, asupra „cetății marelui Împărat” (Matei 5, 35): „Atunci s-a sculat împotriva sa Zerah Etiopianul

cu o armată de un milion şi cu trei sute de care şi a venit până la Mareşa. Aici i-a ieşit Asa înainte şi s-a aşezat cu armata sa în linie de bătaie, în valea lui Ţefat, lângă Mareşa. Apoi a strigat Asa către Domnul Dumnezeul său şi a zis: «Doamne, la Tine este puterea, ca să ajuţi şi celui tare şi celui ce nu este tare; ajută-ne dar nouă, Doamne Dumnezeul nostru, căci noi în Tine nădăjduim şi în numele Tău am pornit împotriva acestei mulţimi, care este atât de mare; Doamne, Tu eşti Dumnezeul nostru, să n-aibă omul putere împotriva Ta». Atunci a lovit Domnul pe etiopieni înaintea feţei lui Asa şi înaintea feţei lui Iuda şi au fugit etiopienii. Iar Asa i-a fugărit din urmă împreună cu poporul care era cu el, până la Gherar, şi au căzut atâţia etiopieni, de se credea că n-a mai rămas nimeni din ei cu suflet, pentru că aceia cădeau zdrobiţi înaintea Domnului şi înaintea oştirii Lui. Şi au luat de la ei o mare mulţime de pradă” (II Paralipomena 14, 9-13).

Rugăciunea schimbă cursul vieții omului și al istoriei

Cea de-a doua rugăciune strigătoare la cer, în vreme de primejdie, este cea a regelui Iezechia din Ierusalim și a Sfântului proroc Isaia, în vremea năvălirii și amenințării regelui Senaherib al Asiriei, înspre sfârșitul secolului al optulea înainte de Domnul nostru Iisus Hristos.

De această dată, bine credinciosul rege Iezechia, fiu al regelui Ahaz și tată al viitorului rege Manase (Matei 1, 9-10), fiind contemporan cu marele și Sfântul proroc Isaia, „Evanghelistul Vechiului Testament”, prin care Dumnezeu avea să-l vindece mai târziu de o cumplită boală, lungindu-i viața cu încă cincisprezece ani (cf. Isaia 38, 1-8), avea să beneficieze și de brațele rugăciunii de foc ale marelui proroc al lui Dumnezeu: „Atunci s-a rugat regele Iezechia şi Isaia prorocul, fiul lui Amos, şi au strigat cu glas mare la cer. Şi a trimis Domnul pe un înger care a pierdut pe tot viteazul şi războinicul şi căpetenia şi generalul din tabăra regelui Asiriei, încât acesta s-a întors cu ruşine în ţara sa; şi când a intrat în casa dumnezeului său, l-au ucis cu sabia acolo fiii lui. Aşa a scăpat Domnul pe Iezechia şi pe locuitorii Ierusalimului din mâna lui Senaherib, regele Asiriei, şi din mâna tuturor celorlalţi şi i-a apărat din toate părţile” (II Paralipomena 32, 20-22; IV Regi, cap. 18 și 19). Aceste rugăciuni strigătoare la cer împlinesc și confirmă cuvintele psalmistului, regăsite de trei ori în Psalmul 106: „Dar au strigat către Domnul în necazurile lor, și din nevoile lor i-a izbăvit pe ei” (Psalmul 106, 13.19 și 28).

Rugăciunea păzește popoarele și le ține în pace

Prin rugăciunea strigătoare la cer a regelui Asa, s-a evitat robia etiopiană; după cum, cu mult timp mai înainte, pe vremea regelui Roboam, fiul lui Solomon, regatul Ierusalimului avea să fie izbăvit de riscul unei alte robii și cuceriri egiptene, intenționată de Șișac, regele Egiptului, întrucât: „După ce s-a întărit

regatul lui Roboam şi a ajuns destul de puternic, Roboam a părăsit legea Domnului şi dimpreună cu el şi tot Israelul. Dar pentru că s-au abătut ei de la Domnul, de aceea în anul al cincilea al domniei lui Roboam, Şişac, regele Egiptului, a plecat cu război împotriva Ierusalimului, cu o mie două sute de care de război şi cu şaizeci de mii de călăreţi; iar poporul, care venise cu el din Egipt: libieni, suchieni şi etiopieni, era foarte numeros. Aceştia au luat cetăţile întărite din Iuda şi au venit la Ierusalim. Atunci Şemaia prorocul a venit la Roboam şi la căpeteniile lui Iuda, care se strânseseră la Ierusalim din pricina lui Şişac şi le-a zis: «Aşa zice Domnul: Pentru că M-aţi părăsit, de aceea vă las pe mâinile lui Şişac». Iar căpeteniile lui Israel şi regele s-au smerit şi au zis: «Drept este Domnul!» Când a văzut Domnul că ei s-au smerit, atunci a fost cuvântul Domnului din nou către Şemaia şi a zis: «S-au smerit; nu-i voi mai stârpi şi în curând le voi da şi izbăvire. Mânia Mea nu se va mai vărsa asupra Ierusalimului prin mâna lui Şişac»” (II Paralipomena 12, 1-7).

Prin rugăciunea strigătoare la cer a regelui Iezechia, rostită în templul Domnului și sprijinită de rugăciunea prorocului Isaia, s-a evitat robia asiriană! „Şi a luat Iezechia scrisoarea din mâna solilor şi a citit-o; apoi s-a dus în templul Domnului şi a deschis-o Iezechia înaintea feței Domnului. Şi s-a rugat Iezechia înaintea feţei Domnului şi a zis: «Doamne Dumnezeul lui Israel, Cel ce şezi pe heruvimi, numai Tu singur eşti Dumnezeul tuturor regatelor pământului, Tu ai făcut cerul şi pământul! Pleacă-ţi, Doamne, urechea Ta şi mă auzi! Deschide-ţi, Doamne, ochii Tăi şi vezi şi auzi cuvintele lui Senaherib, cel care a trimis să Te hulească pe Tine, Dumnezeul cel viu! Adevărat, o, Doamne, regii Asiriei au pustiit popoarele şi ţările lor, au aruncat dumnezeii acestora în foc, dar aceia nu erau dumnezei, ci lucruri de mâini omeneşti, lemn şi piatră, şi de aceea i-a şi nimicit pe ei. Şi acum, Doamne Dumnezeul nostru, izbăveşte-ne din mâna lui, și vor afla toate regatele pământului că numai Tu, Doamne, eşti Dumnezeu!» Atunci a trimis Isaia, fiul lui Amos, la Iezechia să-i spună: «Aşa zice Domnul Dumnezeu lui Israel: Cele pentru care te-ai rugat tu Mie împotriva lui Senaherib, regele Asiriei, le-am auzit»... De aceea aşa zice Domnul de regele Asiriei: «Nu va intra în cetatea aceasta, nici va arunca săgeţi încoace; nu se va apropia de ea cu scut, nici va face întărituri de şanţuri împotriva ei. Pe drumul pe care a venit, se va întoarce şi în cetatea aceasta nu va intra, zice Domnul; căci Eu voi păzi cetatea aceasta, ca să o izbăvesc pentru Mine şi pentru David, robul Meu»” (IV Regi 19, 14-20 și 32-34).

Astfel s-au zdrobit și se pot zdrobi războaiele, după Sfântul Ioan Scărarul, pentru ca în cele din urmă, ramura de măslin a porumbelului Duhului Sfânt să înverzească din nou speranța păcii universale în Hristos Domnul! „Rugăciunile strigătoare la cer” pot corecta și îndrepta cursul evenimentelor în albia prezentului.

Pr. Marius Ciobotă - De ce S-a făcut Dumnezeu Om (scurtă glosă la un gând augustinian)

Pr. Marius Ciobotă - 23 decembrie 2022

Fericitul Augustin, într-una dintre înălțătoarele sale omilii rostite la ziua Nașterii Domnului, își întreba ascultătorii: „Spre binele cui a venit această atât de mare măreție într-o atât de mare smerenie?" (Predica 185 A, în vol. Aurelius Augustin, Predici către popor la Ziua Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos, traducere din limba latină, notă asupra ediției, cuvânt-înainte, note și bibliografie Aurel Lupu, București, Ed. Nemira, 2010, p. 47).

În interogația retorică a marelui învățător de credință, smerenia (humilitas) își poate găsi un dublu sens, deopotrivă divin și uman, câtă vreme măreția (sublimitas) este doar dumnezeiască. Dumnezeirea îmbracă veșmântul smerit al robului, gest de incomparabilă splendoare. În ceea ce-l privește pe om, umilitatea îi traduce, de fapt, înclinația spre cele ale pământului (humus) lipsit de duh, păcătoșenia. Tocmai această nevolnicie a ființei și-o deplânge psalmistul când Îi mărturisește Domnului: „Lipitu-s-a de pământ sufletul meu" (Psalmul 118, 25). Chiar și așa, pământul are potențialitatea rodirii, după cum ne-o dovedește neuitata parabolă a seminței/semănătorului (Matei 13, 23).

În spiritul celui mai mare paradox din câte se pot gândi, marea autogolire de slavă a lui Dumnezeu se sălășluiește în vidul de tărie al omului. Dumnezeu Se face pe Sine neînsemnat, sărac în mărire, ca să încapă în puținătatea condiției noastre pământești. În ieslea din Betleem stătea culcat Cel ce a făcut și cuprinde întreaga

existență. De aceea, taina întrupării divine semnifică infinit mai mult decât o naștere miraculoasă, ea conține in nuce actul de supremă valoare al mântuirii pe care Dumnezeu o dăruiește omului. Prin venirea lui Hristos, în inima acestei lumi s-a adăpostit esența iubirii veșnice, acel dram de aluat ceresc menit să dospească întreaga frământătură a umanității. Grăuntele atotputernic de Adevăr este sădit de Duhul Sfânt în smeritul pântec al Fecioarei. Cerul vine pe pământ, spiritul pătrunde materia, Dumnezeu Se întrupează în om, și astfel se realizează cea mai înaltă și minunată îmbrățișare din câte au fost și din câte ar mai putea să fie, singurul fapt nou de sub soare.

Născut în nevremelnicie din Tatăl, Cuvântul S-a născut și în trup, la împlinirea timpurilor, pentru ca noi să-I vedem strălucirea de Trimis și Purtător plin de har al iubirii Tatălui. Să o vedem, să o înțelegem și să-i răspundem cu viața noastră transformată în iubire, care, potrivit unei alte strălucitoare cugetări a lui Augustin, „îl înnoiește pe om”. Aici este punctul în care se poate preschimba și „smerenia”, păcătuința noastră, în măreție, în sublimitate: dacă, văzând coborârea divină pe această scară aurită a iubirii atotcuprinzătoare, ne înălțăm din abisul căderii. Scopul nașterii Fiului lui Dumnezeu ca Fiu al omului poate fi descifrat din chiar cuvintele îngerești care au însoțit-o: „Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu, și pe pământ pace, între oameni bunăvoire” (Luca 2, 14). Altfel spus, harul să vină („Într-atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, încât pe Fiul Său Cel Unul-Născut L-a dat...), iar voința oamenilor să se înnobileze răspunzând la această iubire. Dacă „adâncul cheamă adânc” (Psalmul 41, 7), atunci, într-o cauzalitate ce ține de rosturile mai presus de ființă ale Creatorului, deschiderea Cerului la nașterea lui Hristos cheamă deschiderea umană către Soarele Dreptății. Viața pierdută demult de Adam este readusă astăzi de Hristos. În întunericul acestei lumi a strălucit Lumina cea adevărată, Hristos, înseninând fiecare inimă („pe tot omul”, scrie Sfântul evanghelist Ioan în capitolul 1, versetul 9) care-L primește întru credință. Fiul vine la noi pentru a ni-L face cunoscut pe Tatăl, dându-ne putere să „devenim fii ai lui Dumnezeu” (Ioan 1, 12), copii buni ai voii Sale.

În concluzie, răspunsul întrebării inițiale despre folosul venirii lui Hristos îl oferă tot genialul păstor sufletesc al Hipponei: „De bună seamă nimănui spre binele propriu; ci, dacă avem credință, întru binele cel mare al nostru. Trezește-te, omule! Pentru tine Dumnezeu S-a făcut om. În veci ai fi fost mort, dacă El nu S-ar fi născut în timp. Nicicând nu ai fi fost izbăvit de trupul păcatului, dacă El nu ar fi luat asemănare cu trupul păcatului. Nesfârșita nefericire te-ar fi stăpânit, dacă nu s-ar fi făcut această milostivire. Nu ai fi reînviat, dacă nu ar fi venit în întâmpinarea morții tale. Te-ai fi prăbușit, dacă El nu te-ar fi sprijinit. Ai fi pierit, dacă nu ar fi venit” (p. 49).

Marius Nedelcu - Theologica - Evanghelistul care vestește împlinirea făgăduințelor lui Dumnezeu

Biserica îl pomenește astăzi pe Sfântul apostol Matei, autorul primei Evanghelii din canonul Noului Testament. Apropierea de Domnul Hristos în timpul activității pământești și formația lui de colector de taxe, lucrând cu cifrele și datele concrete, au făcut ca redactarea sa să cuprindă multe evenimente istorice, consemnarea exactă a locurilor unde Domnul a mers, precum și a cuvintelor Sale și a profețiilor vechi-testamentare împlinite. Evanghelia lui are și un plan teologic care trece dincolo de istorie, dovedirea că Iisus Hristos este Mesia, Cel așteptat.

Evanghelistul Matei este pomenit la zorii postului care ne duce la nașterea Pruncului Iisus. Nu e întâmplător acest lucru, pentru că el a fost preocupat să ne prezinte cu detalii semnificative venirea în lume a Domnului Hristos.

Evanghelia sa începe cu genealogia după trup a lui Iisus (1, 1-17). Evanghelistul Luca este cel care ne mai oferă o listă a strămoșilor Domnului (Luca 3, 23-38). Pentru Matei scopul acestei prezentări este să arate cititorului că Iisus este Regele lui Israel, urmașul legitim al regelui și proorocului David. Descendența davidică regală era una dintre calitățile pe care Mesia, Cel mult așteptat, trebuia să le îndeplinească. De aici și interesul lui Matei pentru a prezenta în prima parte a Evangheliei sale trimiteri exacte la texte din Vechiul Testament care sunt împlinite de Iisus Hristos. Este bine cunoscută expresia: „Iar toate acestea s-au făcut ca să se împlinească ceea ce s-a spus de Domnul prin profetul ce zice:...”.

Prunc venit din veșnicie

Este interesant că în genealogia făcută de Matei este consemnată de 3 ori cifra 14, referitoare la generațiile strămoșilor după trup ai Domnului: „Așadar, toate

neamurile de la Avraam până la David sunt paisprezece; şi de la David până la strămutarea în Babilon sunt paisprezece; şi de la strămutarea în Babilon până la Hristos sunt paisprezece neamuri” (Matei 1, 17). Pomenirea de 6 ori a cifrei 7 (14 seminții fiind dublul lui 7) arată că toate s-au lucrat în istorie pentru venirea lui Mesia, care, fiind desăvârșirea profețiilor și a aşteptării sfinte, este ultimul șapte care întregeşte planul lui Dumnezeu exprimat ca deplinătate (de șapte ori cifra 7).

De asemenea, Domnul Hristos foloseşte pomenirea cifrei 7 de şapte ori într-un context privitor la iertarea celor care ne greșesc: „Atunci Petru, apropiindu-se de El, I-a zis: Doamne, de câte ori va greşi faţă de mine fratele meu şi-i voi ierta lui? Oare până de şapte ori? Zis-a lui Iisus: Nu zic ţie până de şapte ori, ci până de şaptezeci de ori câte şapte” (Matei 18, 21-22). De şaptezeci de ori câte şapte înseamnă aici oricât de mult ar fi. De asemenea, cifra 7 este suma consoanelor numelui lui David pentru că în alfabetul ebraic literele servesc și ca numere. Astfel, ideea pe care Matei dorește să o transmită prin această listă de nume este că Pruncul Iisus este moştenitorul tronului regal al lui David, dar este în același timp și venit din veșnicie.

Deplinătatea puterii dumnezeiești

O altă componentă importantă a Evangheliei lui Matei este conferirea clară Pruncului Iisus, de la naştere, a statutului de Fiu al lui Dumnezeu. Astfel, el arată că naşterea lui Iisus este împlinirea profeției mesianice: „Iată, Fecioara va avea în pântece şi va naşte Fiu şi vor chema numele lui Emanuel, care se tâlcuieşte: Cu noi este Dumnezeu” (Matei 1, 23, cf. Isaia 7, 14). Dar această împlinire se face nu numai prin nașterea Pruncului, ci și prin numele Lui, Iisus (Ieșua, care înseamnă „Domnul mântuiește”).

În capitolul 2 de la Matei, Iisus împlinește tot ceea ce preziseseră profeții (vv. 6, 15, 18, 23). Acest lucru este deosebit de important pentru că de la început Pruncul Iisus este prezentat ca fiind Fiul lui Dumnezeu, și nu om sau o persoană aleasă cum au fost profeții sau regii evreilor. Această intenție a evanghelistului este evidentă și din faptul prezentării ispitirii Domnului Hristos, la maturitate, în pustie, după 40 de zile de post, de către diavol (Matei 4, 1-11). Vedem în acest episod că Hristos are deplină putere dumnezeiască în lume: puterea de a hrăni pe cei flămânzi; de a-i vindeca pe cei bolnavi; de a învia morții. Iisus Domnul îi răspunde ispititorului prin cuvinte din Scriptură citând Deuteronomul (8, 3; 6, 16; 6, 13). Aceste texte sunt pasaje-cheie din cei 40 de ani petrecuți de evrei în pustie când Dumnezeu a testat ascultarea poporului său față de El („Să-ţi aduci aminte de toată calea pe care te-a povăţuit Domnul Dumnezeul tău prin pustie de acum patruzeci de ani, ca să te smerească, ca să te încerce şi ca să afle ce este în inima ta şi de ai să păzeşti sau nu poruncile Lui” (Deuteronom 8, 2).

Maximalism și minimalism în Evanghelia după Sfântul Matei

Autoritatea desăvârșită a lui Iisus Hristos este ilustrată la Matei prin învățătura nouă pe care Domnul o instituie (capitolele 5-7) ca un nou legământ sau testament cu poporul său. Din Predica de pe Munte observăm aspectul maximalist al învățăturilor Domnului. La Matei 5, 21-48, Domnul introduce șase exemple cu cuvintele: „Ați auzit că s-a spus celor de demult:… Eu însă vă spun:…” El arată cum trebuie aplicate în viața omului principiile exprimate în Lege. În fiecare caz - crima (vv. 21-26), desfrânarea (vv. 27-30), divorțul (vv. 31-32), jurămintele (33-37), răzbunarea (38-42), iubirea aproapelui (43-48) - standardul este foarte ridicat. Iisus ne arată că păcatul începe în mintea și în voia omului. De acolo trebuie smuls. Instanțele omenești tratează doar înfăptuirea răului, dar în ochii lui Dumnezeu gândurile și motivele din spatele acțiunii sunt la fel de vinovate.

Totuși, caracterul maximalist al învățăturilor Domnului Iisus Hristos de la Predica de pe Munte este echilibrat la Matei prin consemnarea cuvintelor Domnului de la judecata universală, care arată că evaluarea finală a oamenilor se va face în funcție de faptele milosteniei trupești, accesibile fiecărui om din lume: „Veniţi, binecuvântaţii Tatălui Meu, moşteniţi Împărăţia cea pregătită vouă de la întemeierea lumii. Căci flămând am fost şi Mi-aţi dat să mănânc; însetat am fost şi Mi-aţi dat să beau; străin am fost şi M-aţi primit; gol am fost şi M-aţi îmbrăcat; bolnav am fost şi M-aţi cercetat; în temniţă am fost şi aţi venit la Mine” (Matei 25, 34-36). Criteriul judecății finale vor fi faptele măsurabile ale milosteniei trupești. Prin această prezentare, Matei rămâne fidel mesajului Evangheliei sale că Hristos este Dumnezeu, având deplinătatea puterii și autorității dumnezeiești: „Datu-Mi-s-a toată puterea, în cer şi pe pământ” (Matei 28, 18).

Călătorind spre sărbătoarea Crăciunului împreună cu evanghelistul Matei, să avem în minte învățătura că Pruncul Iisus pe care îl vom întâmpina la Crăciun este Dumnezeu, având deplină putere pe pământ și în cer.

Irina Nastasiu - Ce a mai rămas din Crăciunul de altădată?

Mulţi dintre bătrânii noştri îşi mai amintesc şi astăzi cum petreceau Crăciunul. Nu trăiau nimic din „magia sărbătorilor de iarnă”, nu-şi umpleau sacoşele cu fel de fel de mărfuri, promovate de Moş Crăciunul burtos şi cu nasul roşu, sosit tocmai din Laponia, într-o sanie trasă de reni. Nu se îmbuibau cu delicatese, uitând să meargă la biserică şi să se bucure de vestea cea mare a Naşterii Mântuitorului. Dimpotrivă, tradiţiile se îmbinau perfect cu trăirea creştină, căci atât sosirea tainică a lui Moş Crăciun, cât şi împodobirea bradului avea profunde semnificaţii religioase.

„Pentru toţi vine Moş Crăciun. Aşa se crede de veacuri. Şi nu fără temei. Istoric, motivul s-a născut pe tărâm religios, îşi are geneza în Protoevanghelia lui Iacob (scriere apocrifă, apărută în sec. al II-lea în mediul grecesc), iar din ea s-au inspirat şi unii părinţi ai Bisericii. Trecut prin tradiţiile slave, motivul s-a articulat pe imaginea moşului bun, iar din tradiţia iconografică creştină a primit chipul Sfântului Ierarh Nicolae. Moş Crăciun este moşul bun, care aduce daruri la copii, fapt inspirat din viaţa Sfântului Nicolae, care făcea daruri celor săraci. Pe de altă parte, obiceiul de a face daruri are şi un alt temei, acela că Magii au adus daruri la Naşterea Domnului: aur, smirnă şi tămâie.

Un element semnificativ este şi bradul de Crăciun, sau pomul. În trecut, se făcea mai simplu. Prin Maramureş, s-au păstrat, uitate prin podurile caselor, vechi exemplare de pom: din paie, din fasole, benzi de hârtie. Aceasta dovedeşte că tradiţia pomului de Crăciun este veche în mediul popular. Mai târziu, s-a adoptat pomul de brad, după modelul occidental. Pomul astfel împodobit este un fel de

pom al vieţii, al Raiului. Naşterea Domnului a deschis calea restaurării omului şi de aici pomul vieţii s-a reîmpodobit în Rai. De aceea, bradul capătă podoabe luminoase, steluţe, dulciuri. El semnifică reîmpodobirea pomului din Rai, despodobit de Adam, prin faptul că a risipit rodul luat din el" (din articolul Obiceiurile certifică identitatea noastră ca popor - Dialog cu preotul dr. Nicolae Cojocaru, cercetător neobosit al culturii populare, în ziarul Lumina, ediţia din 22 decembrie 2012).

Ce a mai rămas astăzi din Crăciunul de altădată? Un alt Moş Crăciun, sosit de pe meleaguri străine, a invadat minţile şi inimile noastre, în timp ce bradul de import, „costumat" cât mai şic posibil, a devenit un fel de idol la care se închină, de la mic la mare, toţi cei ce L-au exclus pe Dumnezeu din vieţile lor. Pericolul este dublu: sedus de „ambalajul" comercial, creştinul se rupe de Biserică, petrecând această zi de bucurie a credinţei noastre creştine, ca pe o zi oarecare, poate ceva mai festivă decât celelalte zile din an. În al doilea rând, Crăciunul de import ucide ce a mai rămas din tradiţiile noastre, care ne-au îmbogăţit spiritual de-a lungul veacurilor şi care certifică identitatea noastră ca neam. Iar un popor fără cultură şi fără tradiţii nu este decât un popor vasal, uşor de manipulat, un popor fără viitor.

Doar aşezând faţă în faţă trecutul şi prezentul, Crăciunul autentic românesc şi Crăciunul de import, putem vedea falsul grosolan. Moşului roşcovan, sorbind cu nesaţ dintr-o sticlă de suc şi râzând în hohote groteşti i se opune categoric Moşul cel bun, Moşul cel misterios, pe care cei mici nu-l vedeau niciodată, pentru că venea noaptea, pentru a face daruri, cu prilejul Naşterii Domnului.

„Moş Crăciun din tradiţia creştină nu seamănă aproape deloc cu cel pe care-l vedem astăzi, pretutindeni. Moşul era tainic, unic pentru toţi copiii, venea noaptea, în numele Domnului, ca să dăruiască. Nu îl vedeam pentru că, în fond, Moşul nici nu există ca atare, întrupat. Printr-un Moş Crăciun misterios putem induce unui copil ideea că lumea este o taină care trebuie descoperită, că dincolo de lumina reflectoarelor există ceva care nu poate fi decât simţit. În ultima vreme, aceste simţuri ne-au fost tocite şi nu e de mirare din moment ce vedem Crăciuniţe umblând pe la televizor şi toată lumea poartă un fes roşu. Noi pierdem fondul în detrimentul formei. Cântăm şi ascultăm colinde, dar uităm să le mai ascultăm versurile, semnificaţia lor. Colindele sunt esenţă de teologie spusă în modul cel mai simplu, care au o frumuseţe poetică. Din păcate, colindele au devenit fond peste tot, în gări, la metrou, în restaurante. În graba noastră cu pregătirile, în minte cu obligaţia de a oferi cadouri, facem ca sărbătorile, în loc să fie calme, liniştite, să fie bântuite de o agitaţie continuă şi oboseală", precizează etnologul şi teologul Costion Nicolescu, cercetător la Muzeul Ţăranului Român din Bucureşti.

Doar redescoperind fondul spiritual românesc, prin renunţarea la împrumuturi nefaste şi primejdioase, doar trăind în mod autentic Sărbătoarea Naşterii Domnului şi nu printr-o participare exclusiv formală la slujba de Crăciun, Îi aducem lui Hristos închinarea noastră curată, într-o lume contaminată de alte felurite “închinări”, la idolii distrugători de suflet ai societăţii de consum.

Prin nașterea Sa, Iisus dovedește lumii că este Dumnezeu

Cu toții am învățat, cu toții știm și cu toții vedem că istoria lumii și trecerea timpului se măsoară după două coordonate simple și clare: ”Înainte de Hristos” (î. Hr.) și ”după Hristos” (d. Hr.) . Există și varianta seculară a acestor două coordonate, altfel spus ”înaintea erei noastre” (Î.e.n.) și ”era noastră” (e.n.) dar lucrul acesta nu schimbă cu nimic evenimentul care a produs împărtirea timpului în două, oricum am face prescurtările: nașterea unui anume Iisus, într-un grajd de vite!

Și orice crez de viață ai avea, nu se poate să nu-ți stea mintea-n loc ca să te întrebi: Cum e posibil ca istoria lumii să fie împărțită în două de un eveniment atât de banal ca nașterea unui prunc? Cum e posibil ca locul de referință al resetării timpului omenirii să fie un grajd de vite?

E scandalos pentru omul născut în secolul vitezei, în era informației și a super-tehnologiei, să se gândească că trecerea timpului se măsoară în funcție de un eveniment atât de banal. Și nu, nu bisericile, crucile de pe morminte s-au cărțile de cult reflectă cea mai vie prezență a acestui Iisus în timp, ci cotidiana măsură a timpului:

Ceasurile de prin dormitoare, de prin centrele orașelor sau de la mâinile managerilor au ca punct de pornire nașterea acelui Iisus din Betleem.
Laptopurile, serverele, iPad-urile și iPhone-urile la care citim, scriem și lucrăm zi de zi, au un ceas care ne arată continuu ziua, luna și anul care au ca punct de plecare nașterea acestui Iisus.

Temporizarea traficului din intersecții, orele de zbor ale avioanelor și cursele navelor maritime sau fluviale, cu datele lor de început și sfârșit, sunt în strânsă legătură cu nașterea acestui Iisus.

Programul de serviciu cu, cu ora de venire și plecare, are ca dată de referință nașterea aceluiași Iisus. Până și data nașterii noastre de pe cartea de identitate are ca punct de pornire data nașterii acelui prunc Iisus.

Deci este lesne de înțeles că tot ce se întâmplă pe axa timpului se măsoară ajungând până la Iisus (î.Hr.) sau pornind de la Iisus (d.Hr.), fie că ne place sau nu. Să luăm exemplul colierului ca să înțelegem mai bine situația omenirii: Mărgele prinse într-un fir cu două capete unite printr-o închidere specială. Mărgelele stau înșiruite pe acest fir, de la un capat la altul și nu pot întra sau ieși din fir decât prin acea închidere care desparte și unește firul. Tot așa și timpul are două capete, după începutul și sfârșitul omenirii. Pe axa timpului stau înscrise, precum mărgelele, toate faptele oamenilor, de la nașterea până la moartea lor. Dar nimeni nu intră în timp decât raportat la Iisus și nimeni nu iese din timp decât tot prin Iisus, cel care a despărțit firul istoriei în două. Tot ce facem în timp este în raport cu acest Iisus, singurul om care a tras timpul după sine.

Și toate acestea te fac să te întrebi cum a putut un prunc să schimbe într-atât de mult cursul istoriei încât să reseteze efectiv timpul? Nu au putut să facă o așa grozăvie nici geniile cu inteligența lor, nici bogații cu averea lor, nici împărații cu armatele lor, dar a făcut-o acest Iisus fără școală, fără avere și fără putere. Au tăiat împărații hotarele lumii cum au vrut, au despicat astronauții bolta cerului, au tăiat oamenii de la rocă până în diamant, numai timpul lumii l-a tăiat în două un prunc. Oricâte surprize a avut omenirea de-a lungul timpului, mai mare decât ruperea și măsurarea timpului prin nașterea unui Prunc nu a fost niciuna.

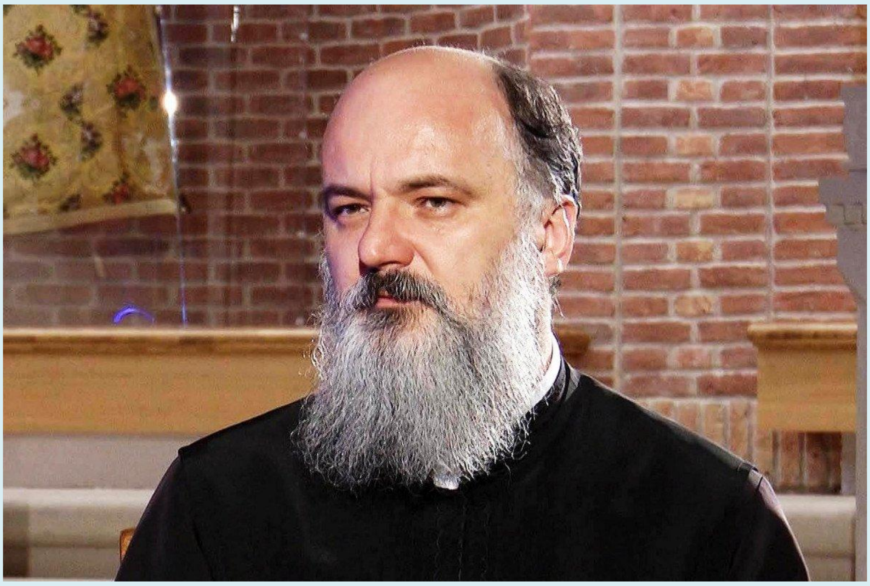
Cum ar fi putut un prunc să aibe un așa impact asupra omenirii încât i-a despicat măsura timpului în două dacă nu ar fi fost el însuși din afara timpului și stăpân peste timp? Oricine este în timp se supune implicit timpului și deci trecerii lui care înseamnă: îmbătrânire, moarte, degradare și uitare. Numai acest Iisus sfidează trecerea timpului de vreme ce prezența lui este atât de vie până astăzi, și pe cât trece timpul mai mult pe atât se vede că acest Iisus are Ceva care nu-i din timp. Și acest Ceva este firea cea Dumnezeiască ascunsă în carnea omenească.
Iisus este Veșnicia născută în timp, pentru ca oamenii să aibe timp ca să se nască în Veșnicie.

”Răsunetul tuturor oamenilor mari ai lumii a încetat odată cu zilele lor; și cine se mai gândește să moară pentru faima lor postumă? Dar după mii de ani, iată că

numai în jurul lui Iisus își pun oamenii și astăzi problema pe viață și pe moarte ca în primele zile.

Numai Cineva, mai viu ca oamenii și care e cu adevărat un ideal nemincinos al omului, fiindcă ”El e același: ieri, azi și va fi în vecii vecilor”.” (Pr. Arsenie Boca)

Pr. Constantin Sturzu - Ce facem cu Moș Crăciun?

Pr. Constantin Sturzu - 25 decembrie 2022

În jurul și cu prilejul praznicului Nașterii Domnului, de-a lungul timpului, s-a dezvoltat o efervescentă cultură a „sărbătorilor de iarnă” cu „goană după cadouri”, „campanii ale faptelor bune”, dorința de a petrece mai mult cu familia etc. Crăciunul a ajuns să fie, astfel, sărbătorit și în țări necreștine sau descreștinate, exportat fiind mai ales din interese comerciale. Cei din Biserică sunt împărțiți: unii se bucură că măcar ceva din duhul sărbătorii se mai păstrează și ajunge acolo unde (încă) nu e propovăduită Evanghelia, alții sunt categorici în a condamna orice nuanță desacralizantă a acestui praznic împărătesc.

Edificator pentru mine a fost un dialog pe care l-am urmărit pe o rețea de socializare, ca reacție la postarea cuiva care deplângea acest Crăciun fără Hristos pe care-l întâlnești mai ales în marile magazine, chiar și în România ortodoxă.

Pentru Iosif Mușat (cel mai probabil un pseudonim), „este vorba despre un fenomen mai amplu, de înlocuire a sărbătorilor creștine, care este logic pe măsura descreștinării Europei și nu ar trebui să ne mire! Descreștinarea Crăciunului a început în Olanda, odată cu interzicerea lui Moș Nicolae și inventarea lui Moș Crăciun, de unde toată isteria comercială ulterioară dezvoltată în spirit american. Dacă doriți să faceți ceva bun pentru a păstra măcar în Biserică tradiția creștină, de la epicentru trebuie pornit: eliminați Moș Crăciunul olandezo-protestant din Biserica Ortodoxă! «Și toate celelalte se vor adăuga vouă», adică vor reveni la normal… Moșul ortodox este unul singur și este sfânt! Câtă vreme ierarhia Bisericii practică și promovează pe Moș Crăciun, de ce să ne plângem că magazinele ne țin trena?”.

Nu știu dacă „reactivarea” unui Moș Nicolae care să-l înlocuiască pe Moș Crăciun ar aduce mai multă substanță sărbătorii. Dar știu că există, din păcate, ispita unor derapaje mari atunci când Moș Crăciun intră în biserică. Vă dau un singur exemplu. Știu că au existat (sper că nu mai sunt) parohii la care a venit personajul Moș Crăciun în biserică, îmbrăcat după toate „canoanele”, spre a împărți daruri copiilor. Preoții, dorind - cu siguranță, la modul sincer - să ofere un îndemn copiilor, l-au împărtășit pe... Moș Crăciun în timpul Sfintei Liturghii! Credinciosul (actorul) o fi având dezlegare să se împărtășească, nu zic nu, dar numai cu numele de botez și în nici un caz fiind așa „mascat”.

În dialogul amintit mai sus, părintele Constantin Prodan, un preot cu multă experiență pastorală din dulcele târg al Iașilor, a venit cu o altă perspectivă: „Cred că pământul are dreptul la umbră și munții la ecou, cam așa văd eu reflexia Crăciunului în lume. Fără acestea sunt mai puține griuri și crește prăpastia dintre sacru și profan (Fapte 5, 38-39). Datorită acestora au ajuns și cei de alte credințe (sau necredințe) să vorbească (stângaci, vor spune mulți) despre Crăciun. Și nu știu dacă noi vorbim mai corect, prin faptele noastre, pe aceeași temă”.

Am avut, începând de acum două mii de ani, o mișcare naturală de încreștinare - inclusiv a unor obiceiuri sau sărbători păgâne. Acum e nevoie să ne luptăm ca să nu pătrundă în Biserică elemente secularizante. În același timp, faptul că, în afara Bisericii, ceva din duhul sărbătorii reușește să pătrundă (fie și sub haina comercială), cred că nu are de ce să ne îngrijoreze. Un om sincer preocupat să se bucure de Crăciun, dacă va căuta să vadă care este sursa acestui fenomen social - ce reprezintă acest Christ din Christmas -, va ajunge mai ușor la Evanghelie și la Pruncul născut în ieslea Betleemului decât unul care nu-și împodobește bradul și nu „caută să fie mai bun” măcar în zilele de final ale lui decembrie.

De aceea, eu zic să-l lăsăm pe Moș Crăciun să-și facă misiunea acolo unde îngăduie Dumnezeu în marea Sa milostivire față de o lume expusă consumerismului și mercantilismului. Să-i trasăm însă niște limite foarte clare în Biserică, acolo unde cultivăm bunătatea izvorâtă dintr-o credință vie, iar nu din sentimentalisme întrupate în personaje de basm.

Bradul de Crăciun, o perspectivă ortodoxă

În rândul tuturor creştinilor, adevărata sărbătoarea a Naşterii Pruncului Sfânt, este în mare parte considerată a fi una a copiilor, pentru care împodobirea şi decorarea bradului cu diferite jucării şi dulciuri a devenit un obicei şi se obişnuieşte ca în ajun acesta să strălucească de lumânările prinse de ramurile sale. S-a stabilit de ceva timp că acest obicei a trecut la noi din Germania unde exista deja din vremuri străvechi. După cele spuse de Pr. J. Dobolsky, ramurile bradului pot servi drept exemplu constructiv pentru însăşi natura noastră, ca o ramură uscată şi lipsită de viaţă, care poate fi încălzită şi făcută să aducă roade duhovniceşti (Gal. 5, 22-23), numai prin Iisus Hristos Care este lumina şi bucuria.

După părea altora, bradul serveşte ca simbol pentru Pomul Vieţii, dăruit nouă din nou prin Naşterea Mântuitorului Hristos; iar decorarea sa cu lumânări aprin-se este un simbol pentru lumina duhovnicească, ce luminează pe oameni cu venirea lui Hristos, pe când agăţarea de fructe (dulciuri astăzi, n.t.), este un simbol al neţărmuritei împărăţii a harului şi a roadelor mântuitoare, dăruite prin Naşterea Mântuitorului.

Conform celor afirmate peste o sută de ani, în revista Terkovnâi Vestnik (Vesti-torul bisericesc) din anul 1893, este normal ca în vremurile de demult, bradul să fi fost transformat într-un anumit accesoriu pentru festivalurile păgâne, dar mai apoi duhul păgân dispărând din tradiţii să lase locul unor alte semnificaţii şi simţăminte. În trecut, în Germania, toţi membrii familiei, se adunau în jurul bradului, citeau povestioare despre naşterea lui Iisus şi cântau imnuri şi cântări

legate de sărbătoarea Naşterii. Mai apoi s-a considerat a fi nevoie să se împartă cadouri copiilor, servitorilor şi săracilor. Uşile fiecărei case erau deschise cu bucurie pentru fiecare om flămând şi nevoiaş, iar rangurile şi gradele erau uitate în toată această vreme. Toate acestea se potrivesc cu siguranţă cel mai bine pentru sărbătoarea Naşterii lui Hristos şi în general nu este nimic rău să împodobim bradul pentru copii, dacă această activitate este pusă de către părinţi într-o lumină care să le conducă imaginaţia de la ideea contemplării unui brad împodobit la Izvorul tuturor binecuvântărilor, la Pruncul Hristos, şi să le nască în inimi sentimentul măreţiei şi al recunoştinţei pentru minunatele binefaceri dăruite omului prin El.

Este şi mai bine dacă darurile aşezate în jurul bradului îi încurajează să aibă un comportament mai bun şi nasc în ei simţământul dragostei pentru cei nevoiaşi şi nevoile lor, făcându-i să-i ajute şi să împartă cu ei cadourile primite. Din păcate, unii părinţi sunt departe de toate acestea. Şi mai trist decât atât, sărbătoarea copiilor, cea a bradului împodobit, devine adesea un dezmăţ pentru adulţi.

(Serghei Bulgakov)

traducere şi adaptare: Lucian Filip
sursa: www.johnsanidopoulos.com

Pomul de Crăciun şi Tradiţia ortodoxă

Sunt de părere că obiceiul de a decora un pom la vremea Crăciunului nu este doar o simplă tradiţie pe care am împrumutat-o din Vest şi pe care ar trebui să o înlocuim cu alte obiceiuri mai ortodoxe. Nu am aprofundat istoria pomului de Crăciun şi nici unde-şi are acesta sorgintea dar cred că are cu adevărat legătură cu praznicul Crăciunului şi cu adevăratul său înţeles.

În primul rând, bradul de Crăciun se află în legătură cu profeţia proorocului Isaia care spune: O Mlădiţă va ieşi din tulpina lui Iesei şi un Lăstar din rădăcinile lui va da (Îs. 11, 1).

Sfântul Cosma Melodul se referea la această profeţie când a scris despre Hristos ca despre floarea care s-a ridicat din tulpina Fecioarei şi din rădăcina lui Iesei. Rădăcina este Iesei, tatăl Proorocului David, toiagul este Regele David, floarea care a ieşit din rădăcină şi din toiag este Născătoarea de Dumnezeu. Iar fructul născut de floare este Hristos. Sfânta Scriptură ne prezintă aceasta într-un chip atât de minunat. Aşadar, bradul de Crăciun ne poate aminti de arborele genealogic al lui Hristos ca om, de dragostea lui Dumnezeu, dar şi de curăţirea fiecărui strămoş al lui Hristos. Iar în vârful pomului se află steaua care este Dumnezeu - Omul, adică Hristos.

Atunci, pomul de Crăciun ne aminteşte atât de pomul cunoştinţei cât şi de pomul vieţii, în special de cel din urmă. Ne accentuează limpede faptul că Hristos este Pomul Vieţii şi că noi nu putem vieţui sau să ne împlinim scopul existenţei noastre dacă nu gustăm din acest Pom, dătător de viaţă. Crăciunul nu poate fi conceput fără Sfânta Împărtăşanie şi desigur pentru aceasta nu ne putem face părtaşi la îndumnezeirea în Hristos fără să fi biruit răul, atunci când ne-am aflat ispitiţi în faţa pomului cunoştinţei binelui şi răului, acolo unde este încercată libertatea noastră. Ne bucurăm şi sărbătorim pentru că Pomul Vieţii a înflorit din pântecele Fecioarei.

traducere şi adaptare: Lucian Filip
sursa: www.johnsanidopoulos.com

Ioan-Aurel Pop: La origine, numele de „Moș Crăciun” nu desemna un bătrân, ci un copil adus pe lume

Publicat de Ștefana Totorcea

Președintele Academiei a publicat pe contul personal de Facebook un text în care discută originea și semnificația numelui de „Moș Crăciun” la români. Însemna la origine „copilul născut” sau „copilul adus în lume”, spune istoricul. El mai subliniază că, la venirea celorlalte neamuri în teritoriile locuite de români, aceștia „aveau în sine cuvântul Domnului și fuseseră creștinați în limba latină”.

Ioan-Aurel Pop evocă atmosfera Crăciunului copilăriei, sărbătorit cu părinții, la oraș, dar și la țară, în satul bunicilor. Apoi rememorează prima explicație erudită, primită în liceu de la profesorul de latină, referitor la originea cuvântului „Crăciun”: „din latinescul creatio, -nis, cu acuzativul singular creationem”.

„Am luat explicația profesorului ca atare și mi-am însușit-o”, povestește academicianul. „Târziu, am văzut, însă, ce complicate erau lucrurile.”

„Creatio însemna în latină (în latina târzie) și naștere, dovadă că în italiană pentru copil se folosește și cuvântul creatura. Obiecția teologică (a lui Alexandru Ciorănescu) adusă față de o asemenea origine, anume că ideea de creație sau de naștere este împotriva dogmei creștine nu rezistă pentru că poporul nu ține seama de dogme”, scrie Ioan-Aurel Pop.

„Ca dovadă, în Occident, pruncul Iisus era numit în latina medievală cultă (inclusiv în cea bisericească) Partus, adică «născut», iar partorire semnifică în italiană «a naște». În plus, în mai toate limbile romanice, numele Crăciunului cuprinde ideea de naștere: Noël, Natale, Navidad, Natal etc”, adaugă el.

„Originea latină a cuvântului Crăciun mi se pare și azi cea mai plauzibilă”, afirmă academicianul. „El se află moștenit, în forme apropiate de forma noastră din dialectul daco-român, în toate celelalte trei dialecte ale limbii române și în acele limbi vorbite azi nu neapărat pe locurile unde au trăit tracii, ci unde au trăit străromânii (protoromânii), primul popor creștinat din aceste regiuni.”

„La venirea slavilor în Balcani și apoi a ungurilor în Pannonia, românii timpurii și românii propriu-ziși aveau în sine cuvântul Domnului și fuseseră creștinați în limba latină. Asta înseamnă că ei aveau demult în limba lor un nume pentru sărbătoarea Nașterii Domnului”, explică istoricul.

De ce Moșul este tânăr, dar bătrân în înțelepciune

„Tulburătoare este asocierea la noi a cuvântului «moș» pe lângă «Crăciun», fapt de o semnificație aparte, asupra căreia mi-a atras recent atenția doamna profesor dr. Aurelia Bălan-Mihailovici”, menționează în continuare Ioan-Aurel Pop.

„Mòschos, în greaca veche are sensul de «vlăstar», «mlădiță» și, prin analogie, «fiu», «urmaș». Verbul a moși înseamnă «a aduce pe lume moșul», adică urmașul, copilul purtător de speranță. Prin urmare, Moș Crăciun însemna la origine «copilul născut» sau «copilul adus în lume».”

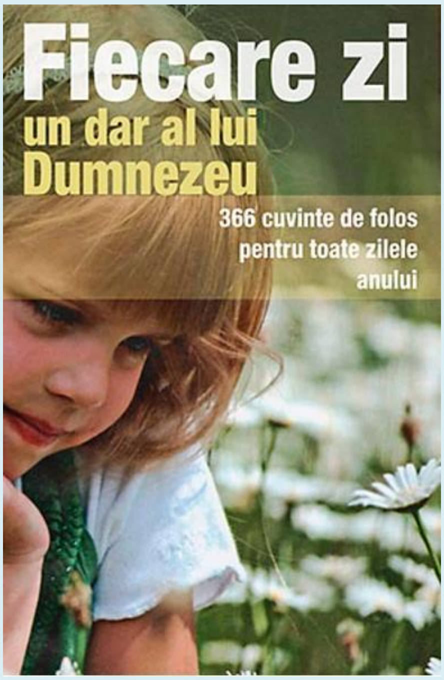
„Așadar Moș Crăciun, în ciuda imaginației copilărești care a copleșit înțelesul inițial, înseamnă pruncul Iisus adus pe lume, ființa aceasta mirifică fiind totuna cu Mântuitorul”, concluzionează Președintele Academiei. „Și așa, moșul copilăriei mele a devenit la maturitate, în chip rațional, pruncul Iisus.”

„Dar în sufletul meu - care nu gândește, ci simte - el este tot un bătrân cu plete dalbe, bun și blând, iertător și îmbucurător”, menționează istoricul.

„De altminteri, de când este lumea, bătrânii - dacă rămân cu judecata limpede - sunt un fel de copii înțelepți, senini și cuminți. Aceste interpretări variate ale cuvântului Crăciun și ale numelui de Moș Crăciun nu lămuresc în chip rațional lucrurile, ci - după vorba lui Lucian Blaga - «sporesc a lumii taină»”.

„În dreaptă consecință, în cazul de față, [expresia] «Moș bătrân» nu este deloc pleonastică, fiindcă moșul este Pruncul cel Mântuitor, fără început și sfârșit, «Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat», un prunc minunat (adjectiv derivat din substantivul minune) menit să fie de orice vârstă, inclusiv de vârsta înțelepciunii”, încheie Ioan-Aurel Pop.

Steaua ta te aşteaptă

Steaua… mergea înaintea lor. (Matei 2, 9)

Ce se va fi întâmplat cu steaua în timp ce magii se opriseră în cetatea lui Irod? Să fi încetat să mai scânteieze pe cer, să se fi stins în clipa când i-a adus la curţile marelui rege?

Nu, steaua nu se clintise de la locul ei, dar magii o pierduseră din vedere. Fusese acoperită de făloşenia omenească, de clădirile înalte ale cetăţii. Când s-au lăsat absorbiţi de bezna lumii şi de vânzoleala vieţii de fiecare zi, magii au încetat să mai vadă miraculosul semn ceresc care îi călăuzise. Iar în clipa când au lăsat în urmă toate cele lumeşti, steaua li s-a arătat din nou. Îi aşteptase pe firmamentul imaculat, iar atunci când magii şi-au întors privirile de la priveliştea lumii aservită păcatului, lumina ei lină le-a sclipit din nou din înalturi.

Aşa se întâmplă uneori şi cu tine, suflete al meu. Aud suspinele tale de deznădejde, te plângi că steaua Bethleemului a dispărut, când de fapt tu însuţi ţi-ai întors privirile de la ea. Steaua a rămas la locul ei, dar tu ai pierdut din vedere cerul. Cele zadarnice ţi-au înceţoşat orizontul, peste slava zilelor de demult s-a lăsat întunericul. Caută să te ridici şi steaua va străluci din nou în toată splendoarea ei. Ţi se va descoperi din nou mirifica lumină de la Răsărit şi vei cunoaşte din nou slava descoperită în anii tăi tineri. Steaua ta te aşteaptă ca să te ducă la ieslea Dumnezeiescului Prunc şi îţi va da inimă de copil şi înţelepciune de vârstnic.

(din: "Fiecare zi, un dar al lui Dumnezeu – 366 Cuvinte de folos pentru toate zilele anului", Editura Sophia, 2008)

Mitropolitul Hrisostom al Edesei - Rugăciunea şi cântarul

O mamă săracă şi cu mulţi copii a mers la o băcănie să cumpere pe datorie alimente pentru Naşterea Domnului. Băcanul a întrebat-o câţi bani are la ea, iar aceea i-a răspuns că soţul şi fiul ei au murit în război, are cinci copii şi nu are nici un venit de nicăieri.

- Sincer îţi vorbesc. Şi singurul lucru pe care îl am acum cu mine este o hârtiuţă pe care fiica mea cea bolnavă a scris o rugăciune…

Atunci băcanul, aspru şi indiferent, i-a spus:
- Femeie, aici este băcănie, iar nu magazin de binefacere!

Însă vrând s-o necăjească şi să glumească cu ea, a luat hârtia şi punând-o pe un taler al cântarului, a spus cu ironie şi trufie:
- Ia să vedem câte alimente cântăreşte hârtia fiicei tale.

Şi a pus pe celălalt taler al cântarului o felie de pâine, dar talerul nu a coborât. Atunci a pus o jumătate de pâine, dar nimic. A pus apoi o pâine, două, trei, cinci şi alte alimente mai grele, însă toate acestea nu biruiau greutatea hârtiei.

Mirându-se băcanul de greutatea neobişnuită a acelei hârtii, a fost cuprins de o teamă sfântă şi plin de sentimente amestecate de părere de rău şi ruşine, i-a spus femeii:
- Femeie, ia acest sac şi umple-l cu alimente! Mergi apoi la familia ta să petreci cu bine Naşterea Domnului.

Atunci femeia, mişcată sufleteşte de gestul băcanului, a luat sacul cu alimente, i-a mulţumit cu lacrimi băcanului şi a plecat bucuroasă.

După ce a plecat femeia, băcanul a luat hârtia şi a citit ce scria în ea:
„Doamne, pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi”.

Aceasta era greutatea rugăciunii…

„Bogăţie şi sărăcie nu-mi da, ci rânduieşte-mi cele de lipsă şi cele de ajuns” (Pilde 30, 8)

„Îndurat şi milostiv este Domnul, îndelung-răbdător şi mult-milostiv”.

„Bogaţii au sărăcit şi au flămânzit, iar cei ce-L caută pe Domnul nu se vor lipsi de tot binele”

„Domnul mă paşte şi nimic nu-mi va lipsi, la locul păşunii acolo m-a sălăşluit; la apa odihnei m-a hrănit” (Psalmul 22)

Crăciunul lui Geron Tihon

În fiecare an, de Crăciun, Părintele Tihon cumpăra un hering, cu care să ţină toate zilele îmbucurătoare de dezlegare la peşte, de până la Botezul Domnului.

Dar coloana vertebrală a peştelui nu o arunca, ci o agăţa cu o aţă şi de fiecare dată când era un Praznic Împărătesc ori o sărbătoare închinată Maicii Domnului şi dezlegare la peşte, fierbea puţină apă într-o cutie de conservă, scufunda coloana vertebrală de două-trei ori în apă, pentru a-i da puţină aromă şi apoi arunca puţin orez. Astfel făcea bătrânul dezlegare şi era în zadar acuzat că mănâncă supă de peşte.

Apoi atârna iar coloana vertebrală de peşte într-un cui şi pentru altă dezlegare, până aceasta s-a albit de tot şi abia atunci a aruncat-o.

traducere şi adaptare: Alexandra Cojocaru
sursa: hellas-orthodoxy.blogspot.gr

Povestioară pentru suflet - Al patrulea mag

Există o poveste tare veche, care spune că, de fapt, au fost patru magi care doreau să se închine Mântuitorului, la naşterea Sa.

Cel de-al patrulea şi-a vândut tot ce avea şi, cu banii obţinuţi, a luat trei pietre scumpe: un safir, un rubin şi o perlă, pe care să le ducă în dar Mântuitorului.

Grăbindu-se să ajungă în Babilon, unde îl aşteptau cei trei magi, acesta ***a întâlnit pe drum un om rănit***, pe care nimeni nu îl ajuta. L-a dus pe bietul om la un doctor
căruia i-a dat safirul pentru a-l îngriji pe bolnav până ce se va însănătoşi complet.
Toate acestea l-au întârziat. Când a ajuns la locul întâlnirii, magii plecaseră deja fără el, însă nu s-a descurajat, ci şi-a continuat drumul singur, călăuzit de steaua ce-l ducea spre Bethleem. Ajuns aici, a aflat că magii L-au găsit deja pe prunc, că soldaţii lui Irod omoară toţi copiii nou-născuţi şi că Sfânta Familie a plecat spre
Egipt, pentru a se feri de mânia regelui.

Chiar în faţa sa, ***un soldat încerca să-i smulgă unei tinere femei copilul pentru a-l omorî.*** Femeia îşi apăra cu disperare pruncul. Magul i-a arătat soldatului necruţător rubinul şi i-a spus:
- Lasă copilul să trăiască şi îţi voi da această piatră scumpă. Nimeni nu va afla de
târgul nostru.
Ademenit de nestemată, soldatul a luat piatra, îndepărtându-se grăbit. Tânăra femeie i-a mulţumit străinului cu lacrimi de bucurie şi recunoştinţă.

Acesta s-a hotărât să-L caute mai departe pe Mântuitor. Acum, mai avea un singur
dar, perla. A plecat şi el spre Egipt, unde, ani de zile, L-a căutat pe Iisus, însă fără nici un rezultat.

După 30 de ani, a aflat că undeva, în Palestina, Mântuitorul propovăduieşte Evanghelia. Bucuros că, în sfârşit, ştie unde îl poate găsi, s-a grăbit spre Iudea. Ajuns la Ierusalim, spre seară, a aflat că Iisus Hristos este răstignit pe Dealul Căpăţânii. S-a grăbit magul spre locul acela cu dorinţa să-L vadă în viaţă pe Mântuitor, să-I ducă darul său pe care îl păstrase de atâta timp.

Însă, prin faţa lui au trecut ***doi soldaţi romani ce duceau în sclavie o tânără evreică.*** Oprindu-i, magul le-a spus:
- Dacă îi daţi drumul fetei, vă dăruiesc această perlă. O puteţi vinde şi împărţi banii. Veţi câştiga mult mai mult lăsând fata liberă. Lacomi, soldaţii au luat perla, eliberând-o pe tânără, care, plângând de fericire, nu ştia cum să-i mulţumească străinului.

Dar magul, rugându-se cerului să-L vadă măcar o clipă pe Mântuitor, se grăbea spre Golgota. Acum, nu mai avea nimic. Îi era ruşine să se închine împăratului împăraţilor fără nici un dar.

Însă, când a ajuns lângă Cruce, Mântuitorul S-a uitat drept spre el şi i-a spus:
- În sfârşit, ai venit. ***Tu mi-ai adus cele mai frumoase daruri…***

- Bine, dar nu mai am nimic, ce Ţi-am adus eu? - a întrebat mirat magul.

- Tot ce duceai cu tine ai dat celor neajutoraţi. Dându-le lor, Mie Mi-ai dat. Darul tău a ajuns la Mine şi, îţi spun, că el este cel mai însemnat, căci, **acela care îl iubeşte pe Dumnezeu, îi iubeşte pe oameni.**

Cine nu caută nevoile celorlalţi spre a fi de folos cu ce poate, nu va găsi mulţumire şi bucurie, nu va afla adevărata viaţă. Cu cât te apropii mai mult de oameni, cu atât eşti mai aproape de Dumnezeu.

“Să dorim binele fraţilor noştri şi mântuirea tuturor oamenilor mai mult decât pe a noastră.” (Sfântul Teodor Studitul)

Istorioară - Minunea Naşterii Domnului

În seara de Crăciun, un tânăr l-a întrebat pe tatăl său:

- Tată, nu înţeleg cum de L-a născut Maica Domnului pe Mântuitor fără stricăciune, fără durere? Duminică, la predică, părintele a spus că trupul Maicii Domnului a rămas neatins de păcat, în mod miraculos, atât înainte de Naştere, cât şi în timpul Naşterii şi după aceea.

- Băiete - i-a răspuns tatăl – pentru Dumnezeu totul este cu putinţă. Naşterea Mântuitorului este ceva miraculos, o minune unică. Mintea omului nu poate cuprinde totul, dar ceea ce spui nu-i greu de crezut.

Uită-te la lumina soarelui, care ajunge la noi prin fereastra închisă. Lumina trece prin geam, dar strică ea geamul cu ceva? Tot aşa, Iisus Hristos, Lumina Vieţii, S-a întrupat pentru noi, trecând prin trupul sfânt al Născătoarei de Dumnezeu, fără stricăciune. ***Iar noi, la rândul nostru, Îl putem primi pe Iisus, în sufletele noastre. Chiar dacă puterile trupului omenesc nu sunt prea mari, chiar dacă ascuţimea minţii noastre nu este nici ea infinită, în schimb dragostea din sufletele noastre poate cuprinde totul. Poate, chiar, schimba totul.***

"Maica Domnului nu L-ar fi putut purta pe Cuvântul lui Dumnezeu în trup, dacă nu ar fi primit mai întâi Cuvântul lui Dumnezeu în inimă." (părintele Kailistos Ware)

(Extras din: Leon Magdan, Cele mai frumoase Pilde şi povestiri creştin-orto-doxe, Editura Aramis, p. 51)

O scrisoare către pruncul Iisus

Pe străzile împodobite cu un covor pufos de cristale albe şi minunate, răsună glasurile vesele ale copiilor care aduc în casele oamenilor o prea frumoasă veste.

La geamul unei case liniştite, un băieţel angelic privea, cu o încântătoare admiraţie, mişcarea fulgilor de nea; chipul îi era mângâiat de palida lumină născută dintr-o lumânare ce se topea încet, ascultând parcă cuvintele Heruvimilor şi ale Serafimilor.

Întreaga suflare se pregătea pentru Taina ce se anunţa, cutremurându-se şi minunându-se totodată de măreţia acesteia.

- I-ai scris Moşului?

Femeia cu bucle aurii se apropie încet de băieţelul ei, sărutându-l pe creştet.

Copilul tresare uşor.

- Am scris o scrisoare, dar nu către Moş Crăciun.

- Dar cui i-ai scris, băiatul meu?

Copilul ridică privirea senină spre cerul înstelat, răspunzând în şoaptă:

- Pruncului Iisus.

Un moment de tăcere cuprinde atmosfera, doar lumânarea vorbind în graiul ei de neînţeles.

Fugind spre măsuţa de lângă pat, băiatul ia o scrisoare pe care o pune în mâna gingaşă a mamei sale.

- Doar Dumnezeu îmi poate îndeplini dorinţa pe care o am. În această perioadă, Moşul e prea preocupat şi nu cred că are timp şi pentru mine, dar Dumnezeu are cu siguranţă.

Sărmana femeie se chinuia lăuntric să nu plângă; inima îi plângea cu lacrimi de sânge, dar nu putea permite că durerea să îi fie trădată.

- Este timpul să dormi, altfel dorinţa nu ţi se va îndeplini. Rosteşte, cu greutate, aceasta.

Copilul surâde uşor şi, punându-se în pat, începe să colinde duios, urmat fiind de vocea caldă a celei ce i-a dat viaţa. Minutele trec repede, odată cu acestea ivindu-se şi somnul pe genele micuţe şi lipsite de vinovăţie.

Nemuritoarea mamă părăseşte camera. Lacrimile nu şi le mai putea ascunde, întreaga durere erupând din suflet.

Trece un minut, trec două, trec zece minute... uşoara şi temporara eliberare sufletească survenită în urma plânsului, îi mângâie inima.

Ştergând urma ultimei lacrimi de pe obraz, începe să citească scrisoarea pe care o ţinuse în mână, aşa cum ar ţine un dar preţios, dar firav.

"Mântuitorului Iisus Hristos,

Doamne, sunt eu, acelaşi copil care Te-a căutat cu ardoare zilele trecute pentru a-Ţi vorbi, după ce mama mi-a povestit despre minunata şi Sfânta Naştere a Ta şi după ce... Prunc Preasfânt, azi copiii petrec alături de părinţii lor, însă familia mea nu este întreagă. Nu vreau cadouri, vreau doar să îl văd pe tăticul meu; simt că doar Tu mă poţi înţelege cu adevărat, şi de aceea te rog, adu-l pe tatăl meu acasă."

Cuvintele citite i-au cutremurat fiinţa; lacrimile nu îşi mai găseau puterea necesară pentru a izvorî din ochii îndureraţi, doar tăcerea scriind starea ce o cuprinsese.

Pe noptiera din lemn de brad se odihnea un album cu amintiri memorabile ce ilustrau cele mai frumoase momente petrecute alături de soţul iubit şi copilaşul cu chip angelic. Străinătatea îi răpise fericirea, lipsind-o de prezenţa necesară a sortitului ei... nu îi mai simţise braţele puternice cuprinzând-o într-o strânsă îmbrăţişare de şase luni, iar ochii lui blânzi îi lipseau mult, enorm de mult. Dintr-o icoană simplă, primită în urmă cu mulţi ani, un zâmbet sublim, plin de iubire, smerenie şi bunătate lumina încăperea, iar ochii blânzi ai Mântuitorului făceau inima să tresară.

- Dumnezeul meu, Tu îmi ştii durerea, ştii ce este în sufletul meu. Lipsa iubitului soţ mă copleşeşte... uneori simt că nu mai am puterea necesară pentru a rezista; doar Tu eşti sprijinul meu. Sufletul mi se frânge când văd tristeţea din ochii copilului meu care azi, când toate sunt cuprinse de bucuria Naşterii Domnului, este lipsit de prezenţa paternă...

O lumină aparte pătrunde în camera luminată doar de colorata veioză. Femeia îşi înălţă privirea spre cer şi zăreşte o măiastră stea în faţa căreia frumuseţea celorlalte flori celeste păleşte. Cerul vestea şi el Taina sfântă, iar văzduhul răsună de glasurile sfinte ale îngerilor, însă nimeni nu auzea dulcile cântări.

Se aud bătăi în uşă. Un fior rece străbate inima de mamă.

Cu respiraţia întretăiată, aceasta se îndreaptă spre uşă şi, după ce inspiră profund, o deschide. În pragul uşii stătea un bărbat înalt, cu părul mătăsos şi ochii... vai, ochii lui erau precum două văpăi aprinse şi, totodată, în ei era cuprins un ocean nemărginit de iubire.

- Cine eşti? Rosti, dintr-o răsuflare, femeia.

În loc de răspunsul scontat, bărbatul o întreabă:

- De ce deznădăjduieşti?

- Eu... de unde ştii ce se întâmplă cu mine? Cine eşti?
- Dumnezeu nu îşi părăseşte niciodată copiii!

Vântul începe să sufle cu putere, purtând cu el fulgii mari de nea. Evenimentul neaşteptat îi distrage femeii atenţia de la bărbatul misterios. După câteva secunde, când priveşte din nou spre locul în care adineaori era musafirul neaşteptat, constată cu stupoare că aceste dispăruse la fel de brusc precum apăruse.

"Nu, nu poate fii adevărat! Tristeţea din sufletul meu mă face să văd lucruri ireale.''

Închide uşa şi, întorcându-se, inima îi tresaltă, speriată fiind de apariţia bruscă a copilașului ei care stătea surâzător la câţiva paşi de ea.

- Băiatul meu, ce s-a întâmplat?

- Mămică, Pruncul Sfânt mi-a îndeplinit dorinţa. Tăticul va veni azi acasă.

Privirea tristă în care se putea citi cu uşurinţă îndoiala, nu îl descurajează pe copil.

- Nu mă crezi, dar vei vedea. Trebuie doar să ai încredere... Îngerul nu minte niciodată!

- Îngerul?

- Da, îngerul. Azi este Naşterea Domnului, cerul se uneşte cu pământul, iar îngerii Îl slăvesc alături de oameni pe Dumnezeu. Nu îţi înţeleg surprinderea... haide, tăticul trebuie să sosească, iar noi nu i-am pregătit nimic.

Cuprins de un entuziasm adorabil, băieţelul începe pregătirile pentru sosirea mult-aşteptatul părinte, în timp ce femeia îl privea stupefiată, neştiind ce să creadă, ce să facă.

Orele trec cu rapiditate, dar bărbatul nu a sosit. Lângă geamul îngheţat, copilul aştepta cu nerăbdare momentul întâlnirii... entuziasmul nu i-a dispărut, credinţa nu i s-a zdruncinat; doar mama era îngrijorată de tristeţea ce îl va cuprinde, când va constata că s-a înşelat.

- Puişorul meu, trebuie să dormi!

- Nu, mămică! Pruncul Sfânt a zis că tăticul va veni acasă şi am încredere în cuvântul Lui; ştiu că El nu mă va dezamăgi vreodată.

Cuvintele pe care bărbatul misterios i le-a spus, îi revin în minte, determinand-o să se întrebe:

"Dar... va veni într-adevăr?"

- Tăticul! Răsună vocea plină de emoţie a copilului care, nerăbdător, fuge spre tatăl său.

În întunericul nopţii se desluşeşte silueta unui bărbat ce îşi întindea larg braţele pentru a-l primi pe iubitul său copil. Imaginea revederii era extrem de duioasă, plină de lacrimi, zâmbete, veselie, şi încununată de lumina măiestrei stele care îi binecuvânta divin. Din icoana veche, Mântuitorul zâmbea duios, iar ochii îi luminau tainic, îmbrăţişând şi cuprinzând în ei întreaga suflare.

(Mihaela Gligan)

Un vis în noaptea de ajun...

După ce copiii au adormit m-am aşezat în fotoliu privind încântată la bradul împodobit de copilaşii mei. Urmăream jocul de lumini şi mă gândeam la treburile făcute peste zi. Cadourile deja erau puse sub brăduţ, aşteptau şi ele cu nerăbdare să fie despachetate. Am ațipit sau nici nu ştiu....o rază de lumină intră pe fereastră şi se aşează pe o crenguţă de brad. Mă ridic din fotoliu, mă apropii de brăduţ cu ochii aţintiţi spre acea luminiţă şi ce credeţi? Un îngeraş alb ca zăpada, cu mâinile împreunate ca pentru rugăciune, se uita drept în ochii mei... Am întins mâinile către el şi cât ai clipi s-a aşezat în palmele mele, era atât de uşor,ca un fulg de nea...

- Ce-i cu tine aici? l-am întrebat.

Din ochişorii lui micuţi şi albaştri au început să cadă lacrimi, le simţeam în palmă, erau atât de calde...iar el suspinând, mi-a răspuns:
- Noi îngeraşii păzitori suntem foarte trişti, în ultima vreme copiii nu ne mai cheamă în rugăciune iar părinţii lor... lăsă capul în jos, iar lacrimile i se împreunau în barba lui micuţă...

Lacrimile au început să cadă şi din ochii mei şi încercând să-i alin suferinţa i-am spus:
- Hai te rog nu mai fi trist, mulţi copii te iubesc şi îi iubesc pe Domnul Iisus Hristos şi pe Măicuţa Lui.

- Da, ai şi tu dreptate, îmi spuse el, dar aceşti copii sunt foarte puţini... iar noi îi iubim pe toţi la fel, nu doar pe cei care vorbesc cu noi!

- Offf! murmură el. Mulţi părinţi au uitat să-i înveţe pe copii adevăratul sens al Crăciunului, au uitat că Dumnezeu iubeşte lumea atât de mult încât L-a trimis pe Fiul Lui să se nască şi să-şi dea viaţa pentru ei, au uitat sau nici ei n-au fost învăţaţi că Naşterea Pruncului Iisus este cel mai frumos dar pe care Dumnezeu Tatăl vi l-a oferit vouă oamenilor, este darul vieţii veşnice! Cât e de trist...

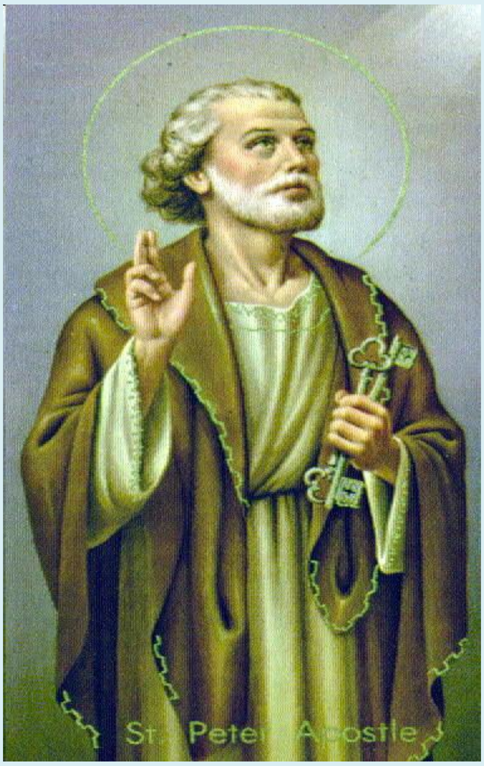
- Te rog, şopti îngeraşul, scrie despre acest vis, astfel mulţi copii şi părinţi îşi vor aduce aminte că nu ”moşul” e cel pe care trebuie să-l aştepte în seara de ajun. Poate îşi vor aminti cu toţii că nici bradul şi nici cadourile nu vor putea vreodată să le aducă atâta lumină şi pace în suflet cât le-ar putea aduce Pruncul din iesle. Scrie, te rog, poate îşi vor aduce aminte că Iisus Hristos aşteaptă la uşă să intre în casele şi sufletele lor...

Morala: Dragi părinţi, aşa cum ne spune şi Sfântul Ioan Gură de Aur "lecţiile bune se întipăresc în sufletul copilului cât este încă fraged, nimeni nu le va putea şterge, pentru că, o dată întipărite, se vor întări ca o pecete de ceară." Faceţi uz de puterea pe care o ai asupra lui, dar aşa cum trebuie, învăţaţi-vă copiii care este adevăratul sens al Crăciunului.

Iisus Hristos a stat pironit pe cruce pentru păcatele noastre! Fără brad, fără moş, fără miile de luminiţe jucăuşe sufletul nostru trăieşte în continuare dar fără Hristos sufletul se stinge încet dar sigur. Nu omorâţi sufletele copiilor voştri! De Crăciun şi nu numai, fiţi mai buni, mai înţelegători, mai iertători şi mai darnici. Rupeţi din darurile voastre şi faceţi o mică bucurie unui copil sau unei familii nevoiaşe, învăţaţi-vă copiii că este "mai fericit a da decât a lua!"

(Florentina)

Ajunul Crăciunului

De mult, în ajunul Crăciunului, Dumnezeu a coborât pe pământ împreună cu Sfântul Petru, pentru a vedea cum se pregătesc oamenii să întâmpine sărbătoarea Naşterii Domnului.

Prima dată au mers la casa unui om bogat. De cum au intrat în curte începuse să se simtă miros de cozonac, friptură, sarmale şi alte bunătăţi care sunt pregătite de Crăciun.

Au bătut la uşă şi, când a ieşit bogatul i-au spus:
- Omule bun, suntem doi călători obosiţi şi îngheţaţi. Te rugăm, lasă-ne să înnoptăm la tine şi, dacă s-ar putea, să ne dai şi nouă o coajă de pâine ţi-am fi foarte recunoscători, că n-am mâncat nimic toată ziua.

Auzind bogatul ce au avut de spus călătorii, le-a răspuns:
- Îmi pare rău dar aştept nişte invitaţi în seara aceasta. Nu am nici unde să vă culc, nici ce să vă dau de mâncare. Mergeţi la casa de alături, acolo o să găsiţi de toate. Şi spunând acestea a închis uşa râzând.

Alături locuia o femeie văduvă împreună cu cei doi copilaşi ai săi. Dumnezeu şi Sfântul Petru, deşi ştiau, s-au dus să o încerce şi pe femeie. I-au bătut în uşă şi i-au spus ce i-au spus şi bogatului.

Spre surprinderea lor, femeia le-a răspuns că îi lasă să innopteze la ea:
- Puteţi rămâne peste noapte aici dar, de mâncare nici pentru copilaşii mei nu am nimic.

Când au intrat cei doi călători, au văzut copiii plângând de foame, căci nu mâncaseră nimic toată ziua. După câtva timp, femeia s-a hotărât să meargă la vecinul cel bogat pentru a-i cere puţină mâncare pentru copilaşi. Evident, şi ea a primit acelaşi răspuns.

La întoarcere, a trecut pe lângă grajdurile bogatului şi a adunat de pe jos câteva baligi, le-a pus în şort şi a plecat spre casă. Când a intrat copiii au sărit bucuroşi din pat strigând:
- Mami, mami, ne-ai adus de mâncare?

Plângând în suflet, femeia le-a răspuns:
- Culcaţi-vă liniştiţi că v-am adus mâncare. Mâine, de Crăciun, o să aveţi ce să mâncaţi.

Auzind aceasta, copiii s-au culcat fericiţi, însă mama şi cei doi călători ştiau adevărul. Pentru a nu-şi da seama copilaşii, femeia a pus baligile în cuptor.

După puţin timp, nu mică i-a fost mirarea când Dumnezeu i-a zis:
- Haide femeie, deschide cuptorul şi scoate mâncarea, că de acum s-o fi făcut.

- De ce vă bateţi joc de mine? Parcă domniile voastre nu ştiţi ce am pus în cuptor… spuse femeia plângând.

- Nu auzi ce ţi-am spus? Deschide! insistă Dumnezeu.

De gura străinului, femeia a deschis cuptorul, şi nu mică i-a fost mirarea când a văzut tot felul de bunătăţi înăuntru, la fel ca pe vremea când trăia bărbatul ei.

În acel moment şi-a dat seama cine sunt străinii, şi a căzut la picioarele lor mulţumindu-le.

Dar Dumnezeu a oprit-o spunându-i:
- Scoală-i pe copii şi dă-le să mănânce. Şi în acel moment cei doi s-au făcut nevăzuţi.

În acest timp, la casa bogatului începuseră să sosească invitaţii. Când au ajuns toţi, s-au aşezat la masă pentru a începe ospăţul. Dar ce să vezi,când să scoată slugile mâncarea din cuptoare pentru a o servi, în toate era numai baligă.

Din fericire, povestirea noastră are un final fericit. După ce au plecat invitaţii, bogatul şi-a pus slugile să pregătească din nou din toate bunătăţile iar apoi a chemat-o pe vecina văduvă cu copilaşii ei să petreacă împreună.

Şi după sărbători, pentru a se asigura că are din ce să trăiască, a angajat-o la conacul său.

De ce există Crăciun?

Era odată un om care nu credea în Dumnezeu şi nu ezita să spună şi altora ce simţea el în legătură cu religia şi sărbătorile creştine, cum ar fi Crăciunul.

Soţia lui, totuşi, credea, şi ea şi-a crescut copiii să aibă, de asemeni, credinţă în Dumnezeu şi în Iisus, în ciuda comentariilor lui negative şi împotrivitoare.

Într-un Ajun al Crăciunului încărcat de zăpadă, soţia lui şi-a luat copiii la un serviciu creştin în satul în care locuiau. L-a invitat şi pe el, dar a refuzat: „Povestea asta n-are nici un sens!" a spus el. „De ce Dumnezeu s-ar fi smerit atât pe Sine ca să vină pe Pământ ca şi om? Este ridicol!" Aşa că ea şi copiii au plecat şi el a rămas acasă.

Puţin mai târziu, vântul a început să bată mai tare şi zăpada a început să fie viscolită. În timp ce bărbatul se uita afară pe fereastră, tot ce vedea era o furtună de zăpadă. S-a aşezat să se relaxeze înainte de a aprinde focul pentru noapte. Atunci a auzit un pocnet puternic. Ceva a lovit fereastra. Apoi încă un pocnet. S-a uitat afară, dar nu a putut să vadă mai mult de câteva urme de picior. Când vântul s-a liniştit puţin, el s-a aventurat afară să vadă ce a putut lovit fereastra. În câmpul de lângă casa lui el a văzut un stol de gâşte sălbatice.
Se părea că ele zburau spre sud pentru perioada de iarnă când au fost prinse de viscol şi nu au mai putut înainta. Ele s-au pierdut şi au eşuat la ferma lui, fără mâncare şi adăpost. Ele tocmai îşi mişcau aripile şi zburau în jurul terenului în

cercuri mici, orbite şi fără nici un scop. Câteva din ele se pare că s-au izbit de geam.

Bărbatul a simţit milă pentru gâşte şi a vrut să le ajute. „Ferma ar fi un loc grozav pentru ele să stea", s-a gândit el. „Este călduroasă şi sigură; cu siguranţă ele ar putea să-şi petreacă noaptea aici şi să aştepte sfârşitul furtunii."

Aşa că el a mers până la fermă şi a deschis larg uşile, apoi se uita şi aştepta, sperând că ele vor observa ferma deschisă şi vor intra. Dar gâştele doar dădeau din aripi învârtindu-se fără nici un scop şi se părea că nu au observat ferma şi nici că şi-au dat seama ce ar însemna ea pentru ele.

Bărbatul a încercat să le atragă atenţia, dar se părea că a reuşit doar să le sperie şi ele s-au mutat mai departe. El a intrat în casă şi a ieşit apoi cu ceva pâine, a rupt-o şi a făcut o dâră de firimituri care să le conducă spre fermă. Dar ele tot nu au înţeles. Acum el a început să fie frustrat.

S-a dus în spatele lor şi a încercat să le fugărească spre fermă, dar ele au devenit mai speriate şi s-au răspândit în toate direcţiile, numai spre fermă nu.

Nimic din ce a făcut nu le-a determinat pe gâşte să intre în fermă unde le-ar fi fost cald şi ar fi fost în siguranţă.

„De ce nu mă urmează?!" a exclamat bărbatul.

„Nu pot să vadă că acesta este singurul loc unde ele ar putea supravieţui furtunii?" El s-a gândit un moment şi a realizat că ele pur şi simplu nu vor urma un om. „Doar dacă aş fi gânsac, aş putea să le salvez", a spus el tare.

Atunci i-a venit ideea. A intrat în fermă, a scos una din propriile lui gâşte şi a purtat-o în braţele sale până a ajuns în spatele stolului de gâşte sălbatice. Apoi i-a dat drumul. Gâsca lui a zburat printre celelalte direct în fermă şi, una câte una, celelalte gâşte au urmat-o spre acel loc sigur.

Bărbatul a rămas tăcut pentru un moment în timp ce cuvintele pe care le-a spus cu câteva minute mai devreme i-au revenit în minte: „Doar dacă aş fi gânsac, atunci le-aş putea salva!"
Apoi s-a gândit la ceea ce i-a spus soţiei mai devreme: „De ce Dumnezeu s-ar fi smerit atât pe Sine ca să vină pe Pământ şi să trăiască om? E ridicol!"

Dintr-o dată, totul a avut sens. Aceasta e ceea ce a făcut Dumnezeu. Noi am fost ca şi gâştele – orbi, pierduţi, distruşi. Dumnezeu l-a lăsat pe Fiul Său să devină

ca noi pentru ca să ne arate calea şi să ne salveze. „Aceasta este adevărata însemnătate a Crăciunului”, şi-a dat el seama.

În timp ce viscolul se potolea, sufletul lui a devenit liniştit şi medita la acest minunat gând. Dintr-o dată şi-a dat seama ce reprezenta Crăciunul, de ce a venit Hristos.

Sărbători fericite!!!

Ani de îndoială şi necredinţă au dispărut ca şi furtuna trecătoare s-a plecat pe genunchi în zăpadă şi a rostit prima rugăciune din viaţa lui: „Mulţumesc, Doamne, că ai luat chip de om şi ai venit să mă scoţi din furtună!”

Ivona Boitan - Îngerul din debara

La curățenia de Crăciun mama s-a apucat să scoată tot din debara. Schiurile vechi ale copiilor, un aspirator de care nu se mai folosise de ani de zile, câteva jucării. Și, după ce a scos totul, a găsit un Înger. Mare, ca la doi metri, de nu mai mult, sigur mai mult, că stătea cu capul plecat de parcă ducea tavanul în cârcă. Mama a înțepenit.

Îngerul i-a spus cu glas blând:
- Nu te teme…

Ceea ce a făcut-o pe mama să se teamă și mai mult și ar fi strigat după tata dacă ar fi avut glas. Dar tata era la meci, juca România cu…cine juca ea, mama nu se pricepea nici la fotbal mai bine decât la îngeri. Nu putea spune nimic, acum de exemplu ar fi vrut să-l întrebe cine e, de ce vorbește cu ea, dar nu putea articula un cuvânt, deschidea gura și nu ieșea nici un cuvânt, asta era mama după întâlnirea cu Îngerul.

Dar Îngerul îi răspundea, îi auzea glasul gândurilor foarte clar și tare, aproape asurzitor ca și când mama ar fi țipat la el, nu alta.

- Sunt îngerul casei tale.

Mama nu știa că are un înger casa ei, dar nu știa nici ce caută el în debara.

Îngerul i-a răspuns și de această dată întrebării nepuse.
- Nu mai aveați nevoie de mine. La început am fost în camera copiilor, când erau ei mici și-i împărtășeați Duminică de Duminică. Apoi ei au crescut, voi v-ați găsit alte preocupări Duminicile. Cât mai trăia bunica, mama ta, datorită ei am rămas totuși prin bucătărie. Ea mă pomenea de câte ori gătea. Mă ruga să iasă mâncarea bună, mai ales în ultima vreme când, din cauza bolii, nu prea își mai amintea rețetele și nu știa dacă a pus sare sau nu și, uite așa, punea sare și de cinci ori la o tocăniță, o făcea bocnă, apoi mă ruga pe mine să dreg mâncarea…Găteam bine împreună eu cu ea. După ce ea a auzit chemarea și a plecat, am mai stat o vreme prin hol. Mai veneau mătușile pe la voi, surorile ei. Mai aduceau câte o sticluță de agheasmă sau puțină anafură. Mai lăsați și voi preotul cu Icoana. După aceea ați renunțat și la asta și am ajuns din hol în debara. De plecat nu plec, nu am voie să plec. E ordin de la Cel Mare! Aici stau. Orice ar fi.

Mamei îi părea tare rău de Înger, dar mai rău îi părea de ei, că au așa un Înger și nu au habar cum să aibă grijă de el, câinele se bucura de mai multă atenție, era plimbat de două ori pe zi, periat, despăducheat…pe când Îngerului nu-i aruncau nici măcar ”un os de ros”, cum ar veni. Bine că îngerii nu au nevoie de oase și nici de despăgucheri…

În acel moment din sufragerie s-a auzit strigătul plin de bucurie al tatălui.
- Goooll marcase România un gol. Mama a tresărit la țipătul tatei, apoi s-a gândit că tot un gol era și-n inima ei. Nu mai putea schimba nimic din trecut. Îngerul ei din debara, prăfuit, uitat, părea fără nici o speranță.

- Nu e așa, i-a răspuns Îngerul. Oricând mă poți scoate din debara. Nu la plimbare de două ori, în lesă, ca pe câine, ci altfel…

Mama și-a adus aminte de mama ei, de felul cum aprindea ea candela, de rugăciunea ei senină de noapte, de felul în care o găsea dimineața la rugăciune exact așa cum o lăsase la culcare, de se întreba dacă închisese vreun ochi toată noaptea. Oare o mai fi candela aceea pe undeva?

La această întrebare, Îngerul lumină cu putere. La lumina lui descoperi pe raftul de sus candela mamei ei. Doar acest simplu gest și deja Îngerul casei de revărsase în valuri de lumină, pe hol, prin camere și dintr-o dată curățenia de Crăciun părea gata făcută.

- Așa e, i-a spus Îngerul, rugăciunea e singura și adevărata curățenie.

De atunci înainte, Îngerul din debara s-a transformat din nou în Îngerul casei, vechile și bunele obiceiuri au fost reluate și curățenia de Crăciun dura tot anul. La fel și bucuria lui!

Sursa: revista Universul copiilor.

Legenda bradului...

A început să plouă mult cu grindină cât oul de găină.

Iisus Hristos şi Sfântul Petru tocmai se aflau atunci pe drum, la marginea unei păduri, şi au cerut adăpost copacilor, care însă se ascundeau, care mai de care mai zgribuliţi şi mai înfricoşaţi.

Mândrii stejari şi fagi nu au vrut să-i primească la adăpostul lor, pentru că abia îşi puteau păzi frunzişul bogat de urgia cerurilor. Unde să-i mai adăpostească şi pe cei doi călători???.

Merii şi perii au spus că trebuie să-şi apere fructele, salciile şi plopii s-au făcut că nu-i bagă în seamă şi au tăcut.

Dintre toţi, doar bradul s-a învoit să le ofere adăpost. El a spus:
- "Fructe mândre pe care să le apăr nu am, frunzişul meu e făcut din ace ascuţite care nu se tem de grindină, oamenii mă ocolesc şi mă socotesc nefolositor, dar, dacă vreţi să-mi cinstiţi acoperământul cu prezenţa voastră, eu vă voi primi cum voi şti mai bine şi am să învelesc trupurile voastre cu ramurile mele dese".

Zis şi făcut. Domnul Iisus şi Petru au fost păziţi cum nu se poate mai bine de bradul cel vrednic.

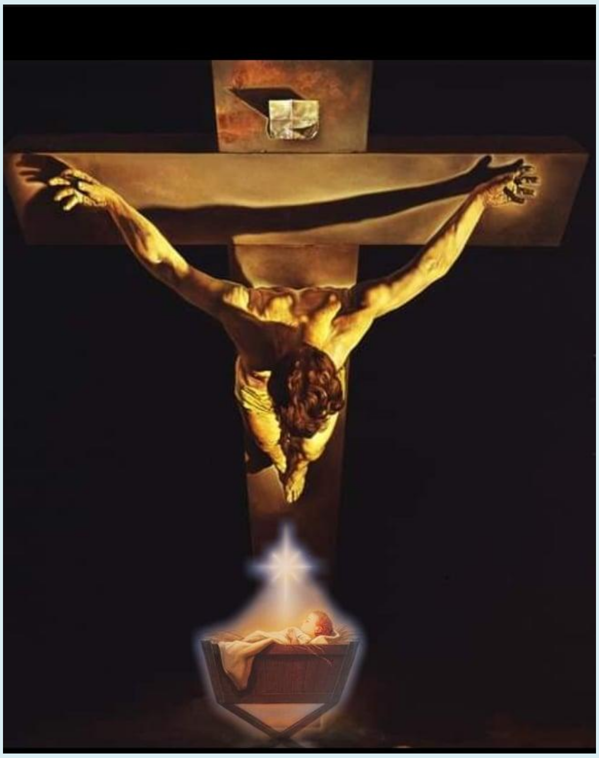
Apoi, furtuna s-a oprit, iar soarele a răsărit din nou, mândru, pe cer. Atunci, ieşind din adăpostul cetinei, Iisus cuvântă astfel către brad:
- "Dintre toţi copacii, tu, bradule, ai fost cel mai vrednic, iar eu, prin voia Tatălui Meu, te voi răsplăti. Fie că, de azi înainte, iarna, tu să nu-ţi mai lepezi frunzişul ca ceilalţi copaci, ci să-l păstrezi veşnic. Apoi, fie ca acele tale înţepătoare să capete o mireasmă care să-i bucure pe oameni, să le dea putere şi să le vindece bolile, astfel încât ei să te preţuiască aşa cum se cuvine. Cât despre lipsa ta de rod, fie ca în miez de iarnă, când toate fructele pământului se vor fi terminat, oamenii să te împodobească şi să pună pe ramurile tale toate bunătăţile, iar atunci când se vor strânge în jurul tău, ei să se gândească la Mine, pentru că tu eşti copacul cel mai drag Mie."

Numai ce zise acestea şi Cel Sfânt dispăru, împreună cu Petre, într-o geană de lumină.

A rămas în pădure, însă, bradul cel falnic, cu darurile sale nemuritoare, precum şi această poveste murmurată de frunzişul copacilor, înfioraţi de minunea dumnezeiască.

Aceasta este povestea bradului nemuritor!!!

Tu Te-ai coborât, Iisuse

Tu,Te-ai coborât, Iisuse
Lăsând slava Ta cerească,
La-ntrebarea ,,cine vine,,?
Lumea să o mântuiască.

Nimeni altul decât Tine
N-a primit cu aşa căldură,
Să se nască într-o lume
De păcate şi de ură.

Lângă Maica Ta cea Sfântă
Într-o peşteră geroasă,
Îţi aştepţi din nou calvarul
De la gloata nemiloasă.

Azi cu flori de măr te-aşteaptă
Toţi în datina străbună,
Mâine-ntre tîlhari pe-o cruce
Te vor pune împreună.

...Nu lăsa să treacă iarăşi
Şi-acest an de îndurare,
Lasă-n inima ta rece

Pe Iisus să se coboare
Amin.

Text: Nicu Fasolă

Cununa

de Eliana Popa
29 decembrie 2019

Vreau să povestesc în versuri o legendă minunată,
Vom păși în Galileea prin a timpurilor poartă..
Într-o casă de tâmplar cu grădină și migdali ,
Și-mbrăcată în mireasma florilor de portocali!

În micuțul Nazaret unde-i leagănul pruncieі
Celui mai sfânt copilaș, Iisus, Fiul Mariei!
Câtă tihnă și lumină, ce miros de trandafiri
Iasomia râde-n soare mângâiată de zefiri,
Portocalii-și ning petala peste prispa albei case
Unde Maica prea curată o cămașă albă coase!
E croită cu migală în a rugii sfinte șoapte

Pentru Fiul ei Preadulce când va crește să o poarte.

O tristețe o cuprinde parcă sufletu-i se frânge
Parcă-n albul țesăturii curg rubine...sau e sânge?
O mângâie indurerată, în cămașă-ar vrea să prindă,
Lacrimile ei de mamă, nestemate să aprindă!

Oare sufletu-i de mamă știe clipa cruntei morți
Când cămasa asta albă o vor câștiga la sorți?
Oare cineva-i șoptise cu o proorocească gură
Că-i vor împărți și haina ...cum stă scrierea-n Scriptură ?

Nu mai vrea a cugeta cu aceaste negre gânduri,
Se ridică și privește cum stă Iosif printre scânduri
Mânuind cu-ndemânare dalta care mușcă lemnul
Piatra care scrijelește, cuielor și daltei, semnul!

Se strecoară în grădină, pasul ei alene calcă
Unde Ruth și Elisabeta cu Iisus al ei se joacă,
Două copilițe blonde ca doi îngeri de frumoase,
Culeg flori de trandafiri și boboci de chiparoase!

Ruth și-a împletit cunună stând la umbră de migdal,
Din boboci de iasomie și din flori de portocal.
Iar Iisus aleargă vesel cu tot soarele în plete
Scuturând de flori migdalii peste cele două fete!

Trandafirii parcă strigă către Ruth să se grăbească
În cunună să îi strângă, pentru El s-o împletească !
Și copila îi adună... parcă sunt stropiți cu sânge
Floare lângă floare grabnic, i-mpletește și îi strânge!
Îi așează-apoi cununa cu o dragoste maternă
Peste fruntea-i luminată de o aură eternă!

Însă trandafirii roșii cu sclipiri precum rubinul
Se preschimbă-n spini ce-și varsă, peste Copilaș, veninul!
Mușcă spinii precum șerpii, în strânsoare fruntea-i țin
Picături de sânge curg parcă-s lacrimi de rubin !

Ruth se sperie și plânge, grabnic vine Maica Lui
Și cu greu smulge cununa de pe fruntea Fiului!
El plângea să nu i-o smulgă, fiindcă-i dată de-al Său Tată
Și în ea toată otrava și veninul lumii poartă!

Dar i-a smuls-o Preacurata și a aruncat-o-n foc
Însă focul a-ntărit-o și n-a ars-o chiar deloc!
A făcut-o ca oțelul, din argint părea cununa,
Și în spini parcă-și vărsase toată seva mătraguna!

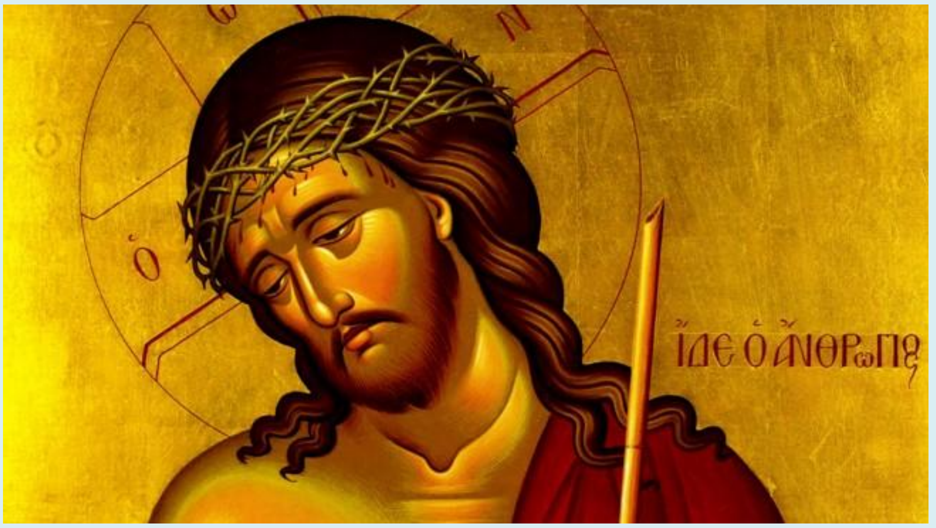
Și-a luat înapoi cununa i-a spus Maicii că-i a Lui
Și a asezat-o-n casă, chiar deasupra patului!
,, - Să îmi lași, aici, Cununa până-n ziua când m-oi duce
Lângă Tatăl Meu în ceruri...dar mai am de pus și-o Cruce!

Nu mai plânge, Maica Mea....va veni cândva o zi
Când de-a pururi lângă Tatăl, Fiul te va ferici!"
Mai târziu ciopli o Cruce și o prinse într-un cui
Si-agăță de ea cununa, tot deasupra patului!

Și de câte ori Fecioara privea crucea și cununa
Parcă-n suflet pătrundeau sabia și mătrăguna!
Puse-alături de cunună și cămașa fiindcă-i gata
Să o poarte până-n clipa când L-or duce în Gabata!

Din volumul de poezii ,, Ce-ai iubit în mine, Doamne?" Ed.Grafix

Sfântul cuvios Ioan de la Neamţ - De Sfânta Naştere

O, Soare al Dreptăţii
Arată-mi raza Ta
Şi dintru nesimţire
Ridică viaţa mea!

Tu, Cel născut, cu trupul,
Ca om, la Betleem,
Călăuzeşte-mi paşii
Spre veşnicul Eden!

Înviorează, Doamne,
Pe cel slăbănogit
Uitând fărădelegea
Celui ce Ţi-a greşit!

Ridică-mi, Doamne, gândul
Din veacul trecător
Şi-mi potoleşte vântul
Scoţându-mă din „nor”!

Învaţă-mă să caut
Spre veşnicul senin
La care nu-i durere,
Nici scârbă, nici suspin!

Cu dragoste cerească
Aprinde-mă mereu,
Stăpâne Milostive

Şi Dumnezeul meu!

Pe tronul Sfintei Slave
Cu trupul azi şezând,
Arată, Doamne, milă
Spre cei de pe pământ!

(Sfântul Cuvios Ioan de la Neamţ, Dor de pustie, dor de cer, Editura Trinitas, 1997, p. 46)

Nicolae Pintilie - Viflaimul – un colind cu suflet

Momentul care a schimbat istoria lumii – Naşterea Mântuitorului Iisus Hristos – a fost trăit cu intensitate de către creştinii din toate timpurile. Sfinţi, teologi, ierarhi, monahi şi laici au mărturisit prin viaţa şi faptele lor că această sărbătoare este temelia vieţii noastre. Dintre toate aceste categorii, creştinii simpli au încercat să zugrăvească, în cuvinte lor, ce aveau în suflet la marea sărbătoare. Aşa s-au născut colindele!

Deşi nu au înţeles prea bine teologia Sfântului Grigorie de Nazians, ei au lăsat, în cuvinte simple, o adevărată comoară peste veacuri. De cele mai multe ori, aceste creaţii teologice populare au avut la bază informaţii canonice din Sfânta Scriptură.

Un colind foarte vechi - Viflaimul, întâlnit cu precădere în Ţara Lăpuşului, are la bază un adevăr biblic: Mântuitorul Iisus Hristos s-a născut în cetatea Bethleemului.

Viflaime, Viflaime
Cum de n-ai primit în tine
Pe Fecioara Maria
Să nască pe Mesia?

N-ai ştiut tu, Viflaime
Cu câtă dragoste vine
Cea mai Sfântă-ntre Fecioare

A Domnului Născătoare?

N-ai primit tu, Viflaime
În casele tale bune
Să-I dai un pic de sălaş
Celui mai Sfânt Copilaş?

Pat moale pe fân uscat
Numai vitele i-au dat
Lumina i-a dăruit
Steaua de la răsărit

Peştera-ntunecoasă
A fost a Domnului casă
La venirea Sa în lume
Din vina ta, Vilflaime.

Din dragoste pentru dumnezeiescul Prunc născut în fânul ieslei, poporul român învinovăţeşte cetatea Bethleemului, personificându-o. În gândirea strămoşilor noştri, cetatea ar fi putut să ofere familiei sfinte o casă în care Hristos să se nască. Dar, dacă cetatea nu a făcut-o, vitele din staul au avut mai multă milă faţă de „dumnezeiescul Copilaş". Fânul şi ieslea, peştera întunecoasă, lumina stelei, toate au fost darul lumii pământeşti faţă de Creatorul ei.

În lumea satului românesc, în care grajdul vitelor exista în fiecare gospodărie, mesajul Naşterii Domnului era mai uşor de înţeles. Creştinul învăţa din colind marea smerenie a Mântuitorului, care a ales să se nască nu în luxul palatelor, ci în fânul vitelor.

Cosmin Stoica - Colind spre Bethleem

Din Câmpul Păstorilor spre Bethleem,
în paşi de simţire,
contemporan, cobor istoric,
lăuntric, urc prin Scripturi.

Decembrie în brazi împodobiţi,
ce ţin sub obroc
Steaua Magilor,
Compasiune în pungi de cadouri,
Candoarea bogatului nemilostiv.

Văd Fecioara,
înomenind la sân pe Domnul,
punând totul în inima sa!

Trăiesc „spiritul Crăciunului”,
în ipocrizie corectă.

Mirarea şi bucuria Păstorilor,
o vestesc prin candele ritualice,
Fariseic, iubesc impresia!
Şi, totuşi, îmi e îngăduită simţirii,
mulţimea de oaste cerească,
lăudând pe Domnul

în întâiul Colind:

„Slavă întru cei de Sus lui Dumnezeu
şi pe pământ pace,
între oameni bunăvoire!”

Cosmin Stoica - La noi în Colind!

Doamne, de Te-am primi să Te naşti
la noi în colind,
N-ar mai umbla Copila gingaşă,
ce ne e Mamă şi nouă,
prin nopţi depresive
cu mese bogate,
prin zgomot de obsesii
la vestimentaţie şi magie,
prin nopţi de vopsele şi sonorităţi,
prin nopţi fără stele
şi cântece îngereşti!

Doamne, de Te-am primi să Te naşti
la noi în colind,
Ne-am bucura de gânguritul Tău,
Şi n-am mai petrece Crăciunul,
cu urări congelate şi băuturi alese,
ci doar Naşterea Ta!

Apoi, Te-am înfăşa după prima Ta băiţă,
în licăr de irişi,
din ochii înduioşaţi ai pruncilor noştri,
şi Te-am legăna la noi în colind,
,,lin şi iarăşi lin!"

Iar Copila gingaşă,
ar sta cu noi la masă,
La noi în colind!

Cosmin Stoica - Colind

Ce bucurie că avem colinde,
printre atâtea oferte de Crăciun!

Ce bucurie că mai ştiu copiii,
Cine-i Iisus Hristos şi cine-i Moş Crăciun!

Smerit te-ntoarce în poveste,
iubite Moş Crăciun!
Căci vine Domnul, Prunc în iesle,
El ne e Prunc, Părinte şi Moş bun!

Pr. Dumitru Ichim - Lumina literară şi artistică - „Ieslea din sufletul meu”

Ultimul brad de Crăciun

Mă voi preface că dorm,
iar bradul,
ce-ar fi putut să-mi fie carte,
o să mă ia
de partea cealaltă
din departe,
pe-un drum mai scurt,
dar spre cărare multă.

Și o să-mi zică:
„Nu deschide ochii!
Visele
numai așa se ascultă,
precum sărutul
și poemele lui -
nescrisele.

Vom ajunge după apusul magilor
și al păstorilor...
Spre Eghipet, pe drum o să-ți spun
cum Irod a tăiat pe fratele meu -
primul tău brăduț de Crăciun.”

Dorina Stoica

Urare de Crăciun

Să fie ziua de Crăciun
O zi cu har şi pace,
Iar tu să fii om drept şi bun,
Cum lui Hristos Iisus Îi place.

Deschide uşa larg, creştine,
Primeşte-n casa ta copii,
Şi chiar puţin de ai să dai!
Copiii aceştia sunt ca tine,
Când pe la case colindai,
Cu traista-n gât de Moş Ajun.

Iar din prinosul ce îl ai,
Pe masa plină cu bucate,
Cheam-un străin
Şi nu uita că dându-i lui,
Lui Dumnezeu din ale Lui
I-ai dat pe săturate.

Ştefan Scripcariu

Colind

Ieslea-i rece, Pruncu-i mic,
îngerii în jur tresaltă,
să ne bucurăm un pic
lângă Maica prea curată.

Stele albe în tării,
ceru-i despicat în două:
Pruncule, pe lume vii
să ne-aduci o viață nouă.

Cu lumină să ne-îmbraci,
Tu, Cel gol, o, Doamne, lerui!
și din inimi să ne faci
candele arzând în ceruri.

Carmen Caragiu (1965-2015)

Chemare

Să înălțăm împreună o rugăciune
spre Creatorul lumii și al luminii,
Cel care ne-a trimis, înainte de Crăciun,
o steluță.

Este steluța noastră, nu una obișnuită,
ci un rod al iubirii care i-a unit
pe muritorii ce au gustat nemurirea.

Steluța va ajunge din ce în ce
mai aproape de noi
și mâine va fi un ochi, lipit de geam.

Tot cerul ca o plăpumioară
se strânge în jurul Noului-născut,
și cu tot cu El se coboară, ca să-L pună
în brațele mamei prea-iubitoare.

Binecuvântat dar!
Raza stelei nu se risipește ca o lumină -trecătoare.
Lumină neatinsă de moarte,
aceasta-i fărâmă din lumina Învierii.

Legile morții se frâng sub puterea iubirii!
Depărtările își dau mâinile și închipuiesc,
ca din niște gratii, din cele patru zări,
un pătuț de copil, un loc nespus de intim!...

Acum, adâncurile cerului nu ne mai sperie
cu abisul lor lipsit de viață și de neatins,
ca un țintirim gol din care nu ne privește nimeni.

Pentru prima dată, suntem priviți!
Și suntem priviți de aproape...
Aproape atinși de înțepătura razei mici,
ni se înfioară auzul și fruntea în clipa
supremei întâlniri...
El e aici... Cerul stă sub o frunză.
Depărtarea împăturită strânge în cutele ei
apropierea, ca pe un nou-născut.

Florin Dochia

Catedrală

A fost trimis pe lume
în ieslea din sufletul meu
a jucat şotron cu copiii
din curtea sufletului meu
a prefăcut apa în vin
la nunta din sufletul meu
a vindecat zece leproşi
pe drumul din sufletul meu
a călcat pe apele mării
din sufletul meu
a dormit şi visat
în grădina din sufletul meu
a purtat crucea în spate
pe golgota din sufletul meu
L-aţi răstignit
pe crucea din sufletul meu
S-a înălţat
la cerul care s-a deschis în sufletul meu
Amin.

Gheorghe Simon

Naşterea Domnului nostru Iisus Hristos

Fie ţie, clipă începătoare
clipire de pleoape
lacrimă strivită a Mamei
rază răsfrântă în inima pământeanului
răsărire a Chipului
când Fiul Omului purcede
din inima frântă a Tatălui ceresc.

Fie ţie, aşteptare cuminte
pregătindu-te
ca toate să fie în ordine
în casă, în grădină, în inima Mamei
şi, înainte de toate,
în inima ta, neascunsă.

Fie ţie, literă iniţială

început de calendar
pe un perete înnoit în alb
unde e înscris numele tău
în casa inimii Tatălui tău
tu eşti lumina iubirii sale.

Fie ţie, prilej de taină
clipă sfântă
atât de copleşitoare pentru noi
în ceasul al optulea
octogon desăvârşit
în toate laturile sale
spre înaripare.

Fie ţie, bucurie a inimii
cuib de înţelepciune
când eşti cu tine
în toate ale lumii spre încântare.

Fie ţie, iubire, împlinire
cum încolţeşte
şi înfrăţeşte bobul de grâu
spre iarnă
înfruntând vicisitudinea
şi moartea
spre naştere neîntreruptă
purcedere şi pregustare a Pâinii vieţii
spre mântuire.

Fie ţie, lacrimă pe chipul mamei
plâns nevăzut al ramului
şi al neamului,
spre înmugurire de sine
dor sfâşietor
după cum toate se sting
în numele comun al morţii
şi toate spre Înviere
a toate sufletele în aşteptare.

Fie ţie, iubire nevinovată
copilă a durerii fără de moarte.
Noi nu suntem amintirea cuiva,
ci chiar chip viu

înscris pe fiecare bob de grâu
prezent şi prezenţă, neîntrerupere
în ajun de înnoire, spre necontenire.

Fie ţie, Iubire
Mireasă a Luminii
spre nemurire.
Fie ţie, Iubirea Iubire
şi în loc de cuvinte
tăcerea vie
aripi înflăcărate de crăciuniţe
însoţire pe calea iubirii fără de moarte.

Acum, chiar acum
Părintelui i se dăruieşte o Fiică
Fiului i se dăruieşte o Mamă
iar Sfântului Duh o Mireasă.

De când e omul om
şi Cuvântul Cuvânt
primim, în dar treimic,
darul părintesc al iubirii
darul bucuriei de a fi împreună
Sfântă Familie
cunună a păcii
Mângâietorul Duh al Iubirii
în sufletul fiecărui creştin.

Bucurie a Întrupării
pe chipul fiecărui bob de grâu
şi al fiecărui copil.

Pr. lect. dr. Zaharia Matei - Liturgica - Hristos din ceruri, întâmpinați-L!

Dintre cântările acestei sfinte și luminoase perioade liturgice, se disting în chip deosebit Catavasiile Nașterii Domnului, pe care Biserica ni le propune începând cu sărbătoarea Intrării în biserică a Maicii Domnului. Ca gen imnografic și muzical, acestea sunt irmoasele sau strofele poetice model din cadrul Canonului Nașterii Domnului, alcătuit de Sfântul Cosma Melodul, episcop de Maiuma (†781).

Binevestitoare ale Nașterii Domnului, asemenea colindelor și cântecelor de stea, Catavasiile Nașterii Domnului ne prezintă în metafore și expresii paradoxale Nașterea trupească supranaturală a Fiului lui Dumnezeu din pururea Fecioara Maria.

Din punct de vedere muzical, Canonul Nașterii Domnului a fost compus în glasul I bisericesc, care sub aspectul ethosului său melodic este sobru, plin de vigoare, însuflețit și aducător de bucurie lăuntrică.

Prima catavasie este o invitație la bucuria primirii Mântuitorului. El coboară din ceruri pe pământ ca să ne răscumpere și să ne vindece de păcat, să ne apere de moarte și de stricăciune și să ne redea demnitatea umană și bucuria vieții veșnice.

Îndemnul adresat de Biserică, prin cuvintele imnografului, este următorul: „Cântați Domnului, tot pământul, și cu veselie lăudați-L, popoare, că S-a prea slăvit!” De aici înțelegem că actul venirii Mântuitorului în lume este deopotrivă un act al smereniei și al prea slăvirii Sale.
În cadrul liturgic și nu numai, modul cel mai potrivit de a-L lăuda pe Dumnezeu și de a ne apropia de El este cântarea. Un aspect important ce trebuie subliniat în contextul liturgic al evenimentelor mântuitoare este acela că toate se derulează

la timpul prezent, adică „astăzi”; „astăzi Se naşte Hristos”, „Fecioara astăzi, pe Cel mai presus de fiinţă naşte...”, „Hristos Se naşte, slăviţi-L!” etc. Textele liturgice ne fac să înțelegem că Biserica ne cheamă „astăzi” să ne împărtășim de bucuria prezenţei lui Hristos. Astfel, trecutul este înlocuit de prezentul continuu, care devine criteriul fundamental al vieţii liturgice.

A treia catavasie ne înfăţişează, pe de o parte, Naşterea din veci din Tatăl, fără de mamă, iar mai pe urmă, din Fecioara Maria, adică din mamă fără de tată, întrupat fără sămânţă.

Expresia mai pe urmă face trimitere la textul din Epistola către Evrei 1, 1-2, în care Sfântul apostol Pavel ne arată că: „După ce Dumnezeu odinioară în multe rânduri și în multe chipuri a vorbit părinţilor noștri prin proroci, în zilele acestea mai de pe urmă ne-a grăit nouă prin Fiul...” Expresia în sine indică timpul venirii Mântuitorului Hristos în maximă apropiere de om, fapt ce a însemnat ridicarea omului şi a întregii lumi din condiţia umilitoare în care se găseau la starea harică, de părtăşie cu Dumnezeu.

Începând cu a patra catavasie, imnograful recurge la câteva formulări metaforice preluate din Vechiul Testament. Astfel, expresia toiag din rădăcina lui Iesei şi floare din el, Hristoase trimite la textul profetului Isaia 11, 1: „O mlădiță va ieși din tulpina lui Iesei și un Lăstar din rădăcinile lui va da”. Iesei, tatăl regelui David, era din Betleem.

Peste secole, la plinirea vremii, Domnul Iisus Hristos Se va naște din casa și din neamul lui David.

În iconografia creştină, secvenţa intitulată Arborele lui Iesei ni-l înfăţişează pe Iesei culcat, iar din coasta sa ieșind trei mlădițe care cresc și formează un arbore cu mai multe ramuri. În vârful tulpinii tronează Maica Domnului, care ține în brațe pe Pruncul Iisus. Astfel, profeţia lui Isaia, menţionată mai sus, face referire direct la Maica Domnului, denumită toiag din rădăcina lui Iesei și la Pruncul Iisus, denumit floare.

În continuare, melodul apelează la o altă expresie biblică, în care se arată că Mântuitorul, Cel lăudat, vine și Se naște din muntele cel cu umbra deasă. Aceste cuvinte sunt preluate din profeţia lui Avacum 3, 3. Metafora muntele cel cu umbra deasă, care apare și în textul canonului Floriilor, face referire la persoana Maicii Domnului, din care Se va naşte Hristos, ea fiind adumbrită de Duhul Sfânt, din momentul Bunei Vestiri. Pentru melod, alegerea acestei expresii are o relevanţă teologică şi duhovnicească aparte, mult mai însemnată decât menţiunea muntelui Paran din textul ebraic, fiindcă ea ne dezvăluie obârşia Cuvân-

tului lui Dumnezeu după trup și, implicit, legătura Sa strânsă cu întreg neamul omenesc.

Formularea în sine sugerează faptul că Născătoarea de Dumnezeu poartă în sine o taină de nepătruns cu rațiunea omenească, dar înțeleasă și acceptată prin puterea credinței. Cele două metafore introduse de imnograf în textul celei de-a patra catavasii își află sensul, prin paralelism, în cuvintele care urmează: „Venit-ai, întrupându-Te din cea neispitită de bărbat, Cel fără de trup și Dumnezeu. Slavă puterii Tale, Doamne!”, care subliniază nașterea după trup din pururea Fecioara Maria a Celui care este Dumnezeu din veci fără de trup.

A cincea catavasie se inspiră din Cântarea profetului Isaia, cu care stă în strânsă legătură. În extaz fiind, Isaia Îl vede pe Iisus Prunc născut pe pământ, la timpul prezent. Profetul devine astfel un martor atât al Nașterii Mântuitorului, precum și al Sfintelor Sale Pătimiri, chiar dacă a trăit cu opt secole înaintea venirii Sale pe pământ (cap. 5, versetul 9). Expresia Îngerul sfatului Tău cel mare ni-L arată pe Fiul lui Dumnezeu întrupat, care vine în lume ca să ne călăuzească și să descopere tuturor oamenilor Evanghelia Împărăției lui Dumnezeu. Astfel, Iisus, Învățătorul și călăuzitorul nostru, este Cel care ne povățuiește spre a primi lumina cunoștinței de Dumnezeu, întorcându-ne de la întunecata idolatrie la cunoașterea adevăratului Dumnezeu.

A șasea catavasie ne propune o altă secvență cu caracter prefigurativ. Este vorba aici de episodul biblic în care profetul Iona este înghițit de un pește uriaș. Precum Iona, care a fost înghițit de un pește mare și după trei zile a fost lepădat la țărmul Mării Mediterane pentru a face cunoscut locuitorilor cetății Ninive mesajul dumnezeiesc de pocăință pentru îndreptare (Iona, cap. 3), tot astfel, Maica Domnului L-a purtat pe Fiul lui Dumnezeu în pântecele ei, născându-L după firea omenească, ea rămânând nevătămată și în veci curată.

De asemenea, catavasiile a șaptea și a opta fac trimitere la o altă lucrare minunată a lui Dumnezeu, care i-a apărat de foc pe tinerii aruncați în cuptorul Babilonului. Astfel, imaginea acestor tineri care au rămas nevătămați în cuptorul de foc devine tip al minunii Nașterii Fiului lui Dumnezeu după trup din Născătoarea de Dumnezeu, fără ca focul dumnezeirii să vatăme în vreun fel pântecele Fecioarei.

Este important de menționat faptul că sfinții melozi recurg frecvent și pun în concordanță anumite întâmplări din Vechiul Testament cu împlinirea lor în Noul Testament, în actul Întrupării și Nașterii Mântuitorului din Fecioara Maria. Aceste tipuri sau secvențe prefigurative (profetice) nu își au sensul imediat, în ele însele, ci sensul lor se împlinește și se descoperă sau își capătă răspunsul în

antitip, adică în taina purtării Cuvântului lui Dumnezeu în pântecele prea curatei Sale Maici și Nașterii după trup din ea, fără a-i strica pecețile fecioriei.

Ultima catavasie ne arată că taina Nașterii Domnului este întru totul străină și prea slăvită sau neobișnuită. Întreaga Biserică a lui Hristos primește pe Iisus Hristos, Darul ceresc, cu teamă sfântă și înfiorare. Ea se pregătește ca o mireasă curată pentru a-și primi Mi-rele dumnezeiesc. Teama aceasta sfântă nu este un simțământ contrar firii omului, ci este o stare aducătoare de bucurie și pace. Minunea Nașterii Mântuitorului provoacă entuziasm în inimile credincioșilor creștini.

Lucrarea lui Dumnezeu în Taina străină și neobișnuită (μυστήριον ξένον, ὁρῶ καὶ παράδοξον) a Nașterii Mântuitorului, înfricoșătoare, de negrăit și prea slăvită, unește cerul și pământul, transfigurând realitatea venirii Sale. Astfel, peștera devine cer, Fecioara, scaun de heruvimi, ieslea, sălășluire întru care S-a culcat Cel neîncăput, Hristos Dumnezeu.

Pentru omul curat, rugător, postitor și iubitor de semeni, timpul Postului este pregătitor pentru primirea Fiului lui Dumnezeu pe pământ, în ieslea săracă a Betleemului. „Pâinea din cer” coboară pe pământ, ca să-l ridice pe om la cer. Creștinul trăiește în tensiunea așteptării evenimentului sfânt și nou, venirea în lume a Pruncului tânăr, Dumnezeu cel mai înainte de veci, fiindcă inima sa trebuie să devină sălaș și casă a Cuvântului Întrupat.

În contextul nefericit în care se găsește întreaga omenire astăzi, este nevoie de întoarcere la Dumnezeu, Doctorul cel Mare, care poate alunga din sufletele noa-stre frica, confuzia, incertitudinea și suferința. Nașterea Domnului, pentru care ne pregătim în aceste zile, să ne fie tuturor sfânt prilej de îndreptare, înnoire și sfințire.

Părintele Mihail Stânciu - Mărturiile icoanei Naşterii Domnului

Naşterea Domnului – Icoană grecească, sec. XV, Muzeul Bizantin, Atena

Naşterea Domnului

Naşterea Ta, Hristoase, Dumnezeul nostru, răsărit-a lumii lumina cunoştinţei; că întru dânsa cei ce slujeau stelelor de la stea s-au învăţat să se închine Ţie, Soarelui dreptăţii, şi să Te cunoască pe Tine, Răsăritul cel de sus, Doamne, slavă Ţie.

Fecioara astăzi pe Cel mai presus de fiinţă naşte şi pământul peşteră, Celui neapropiat, aduce. Îngerii cu păstorii slavoslovesc şi magii cu steaua călătoresc. Că pentru noi S-a născut Prunc tânăr, Dumnezeu Cel mai înainte de veci.

(Troparul şi Condacul Naşterii Domnului)

Introducere

Dumnezeu Cel bun şi iubitor lucrează neîncetat în lumea creată de El şi în istorie ***voind ca toţi oamenii să se mântuiască şi la cunoştinţa adevărului să vină*** (I Tim. 2, 4). Această purtare de grijă a lui Dumnezeu faţă de noi o vedem prin multitudinea de gesturi şi de cuvinte pe care Dumnezeu ni le adresează cu mare dor, chemându-ne la mântuire, la dobândirea vieţii şi bucuriei Lui veşnice. Iar viaţa veşnică aceasta este: ***Să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, şi pe Iisus Hristos pe Care L-ai trimis.*** (Ioan 17, 3)

Dumnezeu-Cuvântul ne-a descoperit iubirea Tatălui, dar totodată ni S-a descoperit pe Sine mai întâi prin raţiunile din natură, apoi prin cuvintele Proorocilor, iar „***la plinirea vremii***” întrupându-Se om. ***Chipul, viaţa şi cuvintele lui Iisus Hristos ne devin nouă poartă deschisă şi transparentă a Împărăţiei şi a iubirii lui Dumnezeu.***

Astfel, **intrarea noastră în viaţa veşnică dumnezeiască se face în Biserica lui Hristos prin modelarea continuă după chipul şi asemănarea lui Hristos.**

De aceea Biserica, prin toate rânduielile ei liturgice descoperite şi întemeiate de Duhul Sfânt al lui Hristos, ne face să fim participanţi la viaţa lui Hristos, să vedem şi să primim în chip mistic minunile, cuvintele şi puterile Lui. Biserica e Trupul lui Hristos pentru că El Însuşi e prezent, viu şi lucrător în ea pentru mântuirea oamenilor cu aceeaşi plinătate ca acum 2000 de ani.

Cuvintele-cântările rostite, Icoanele zugrăvite şi Tainele săvârşite sunt modurile prin care Biserica Îl oferă pe Hristos credincioşilor şi prin care Mântuitorul Însuşi Se oferă Bisericii Sale din toate locurile şi din toate timpurile. ***Prin Cuvintele Lui, prin Icoane şi prin Taine Îl cunoaştem, Îl vedem şi Îl trăim pe Hristos. Icoanele vizualizează Cuvintele şi minunile lui Hristos, iar prin Tainele Bisericii ne integrăm liturgic în ele.*** Există o unitate între aceste moduri de împărtăşire de Hristos pe care o trăim liturgic prin mijlocirea sunetelor, a culorilor şi a materiei care se sfinţesc prin harul Duhului Sfânt şi rugăciunile Bisericii.

Vederea lui Dumnezeu şi a Sfinţilor în Icoane preschimbă imaginea într-o sărbătoare a privirii – celei din afară prin forme armonioase şi culori luminoase, celei dinlăuntru prin sensuri hrănitoare şi puteri lucrătoare. ***Sărbătorile Împărăteşti ne oferă prilejul şi modelul de trăire în comuniunea Bisericii a bucuriei venirii şi lucrării mântuitoare a lui Dumnezeu în lume.***

Odată cu Întruparea şi Naşterea Lui, Dumnezeu-Cuvântul S-a făcut văzut şi ca om. E momentul în care reprezentarea Chipului Său îşi găseşte temeiul.

Prin seria de cateheze Mărturiile Icoanei ne propunem să redescoperim frumuseţea şi bogăţia iconografiei ortodoxe în chip strălucit sintetizată în icoanele Paznicelor Împărăteşti.

Praznicul luminilor – Sărbătoarea facerii din nou a lumii

Prăznuită iniţial odată cu Botezul Domnului (Teofania sau Epifania) la 6 ianuarie, Sărbătoarea Naşterii Domnului, este stabilită de Biserică în anul 354 pentru data de 25 decembrie. Naşterea Domnului este praznicul re-creaţiei lumii (după Sfântul Grigorie de Nazians), al restaurării firii căzute în păcat.

Reprezentarea iconografică a Naşterii Domnului îşi are temeiul scriptu-ristic în mărturiile Sfintelor Evanghelii după Matei şi Luca:

"Iar naşterea lui Iisus Hristos aşa a fost: Maria, mama Lui, fiind logodită cu Iosif, fără să fi fost ei înainte împreună, s-a aflat având în pântece de la Duhul Sfânt. Iosif, logodnicul ei, drept fiind şi nevrând s-o vădească, a voit s-o lase în ascuns. Şi cugetând el acestea, iată îngerul Domnului i s-a arătat în vis, grăind: Iosife, fiul lui David, nu te teme a lua pe Maria, logodnica ta, că ce s-a zămislit într-însa este de la Duhul Sfânt. Ea va naşte Fiu şi vei chema numele Lui: Iisus, căci El va mântui poporul Său de păcate. Acestea toate s-au făcut ca să se împlinească ceea ce s-a zis de Domnul prin proorocul [Isaia] care zice: "Iată, Fecioara va lua în pântece şi va naşte Fiu şi vor chema numele Lui Emanuel, care se tâlcuieşte: Cu noi este Dumnezeu".

Şi deşteptându-se din somn, Iosif a făcut aşa precum i-a poruncit îngerul Domnului şi a luat la el pe logodnica sa. Şi fără să fi cunoscut-o pe ea Iosif, Maria a născut pe Fiul său Cel Unul-Născut, Căruia I-a pus numele Iisus.

Iar dacă S-a născut Iisus în Betleemul Iudeii, în zilele lui Irod regele, iată magii de la Răsărit au venit în Ierusalim, întrebând: Unde este regele Iudeilor, Cel Ce S-a născut? Căci am văzut la Răsărit steaua Lui şi am venit să ne închinăm Lui. Şi auzind, regele Irod s-a tulburat şi tot Ierusalimul împreună cu el. Şi adunând pe toţi arhiereii şi cărturarii poporului, căuta să afle de la ei: Unde este să Se nască Hristos? Iar ei i-au zis: În Betleemul Iudeii, că aşa este scris de proorocul [Miheia]: "Şi tu, Betleeme, pământul lui Iuda, nu eşti nicidecum cel mai mic între căpeteniile lui Iuda, căci din tine va ieşi Conducătorul care va paşte pe poporul Meu Israel". Atunci Irod chemând în ascuns pe magi, a aflat de la ei lămurit în ce vreme s-a arătat steaua. Şi trimiţându-i la Betleem, le-a zis: Mergeţi şi cercetaţi cu de-amănuntul despre Prunc şi, dacă Îl veţi afla, vestiţi-mi şi mie, ca, venind şi eu, să mă închin Lui.

Iar ei, ascultând pe rege, au plecat şi iată, steaua pe care o văzuseră în Răsărit mergea înaintea lor, până ce a venit şi a stat deasupra, unde era Pruncul.

Şi văzând ei steaua, s-au bucurat cu bucurie mare foarte. Şi intrând în casă, au văzut pe Prunc împreună cu Maria, mama Lui, şi căzând la pământ, s-au închinat Lui; şi deschizând vistieriile lor, I-au adus Lui daruri: aur, tămâie şi smirnă. Iar luând înştiinţare în vis să nu se mai întoarcă la Irod, pe altă cale s-au dus în ţara lor." (Matei 1, 18-25 ; 2, 1-12)

"Şi s-a suit şi Iosif din Galileea, din cetatea Nazaret, în Iudeea, în cetatea lui David care se numeşte Betleem, pentru că el era din casă şi din neamul lui David, ca să se înscrie împreună cu Maria, cea logodită cu el, care era însărcinată. Dar pe când erau ei acolo, s-au împlinit zilele ca ea să nască, şi a născut pe Fiul său, Cel Unul-Născut şi L-a înfăşat şi L-a culcat în iesle, căci nu mai era loc de găzduire pentru ei.

Şi în ţinutul acela erau păstori, stând pe câmp şi făcând de strajă noaptea împrejurul turmei lor. Şi iată îngerul Domnului a stătut lângă ei şi slava Domnului a strălucit împrejurul lor, şi ei s-au înfricoşat cu frică mare. Dar îngerul le-a zis: Nu vă temeţi. Căci, iată, vă binevestesc vouă bucurie mare, care va fi pentru tot poporul. Că vi s-a născut azi Mântuitor, Care este Hristos Domnul, în cetatea lui David. Şi acesta va fi semnul: Veţi găsi un prunc înfăşat, culcat în iesle. Şi deodată s-a văzut, împreună cu îngerul, mulţime de oaste cerească, lăudând pe Dumnezeu şi zicând: Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace, între oameni bunăvoire!

Iar după ce îngerii au plecat de la ei, la cer, păstorii vorbeau unii către alţii: Să mergem dar până la Betleem, să vedem cuvântul acesta ce s-a făcut şi pe care Domnul ni l-a făcut cunoscut. Şi, grăbindu-se, au venit şi au aflat pe Maria şi pe Iosif şi pe Prunc, culcat în iesle. Şi văzându-L, au vestit cuvântul grăit lor despre acest Copil. Şi toţi câţi auzeau se mirau de cele spuse lor de către păstori. Iar Maria păstra toate aceste cuvinte, punându-le în inima sa. Şi s-au întors păstorii, slăvind şi lăudând pe Dumnezeu, pentru toate câte auziseră şi văzuseră precum li se spusese." (Luca 2, 4-20)

Compoziţia icoanei

În icoana Nasterii Domnului, accentul este pus, pe cele trei aspecte dogmatice ale Întrupării si ale Naşterii Fiului lui Dumnezeu:

- ✓ Dumnezeu în mişcare coborâtoare (kenoza);
- ✓ Minunea Naşterii feciorelnice (făptura îşi naşte propriul Făcător);
- ✓ Îndumnezeirea omului.

Scenele din icoană se structurează în trei registre:

I. Partea superioară - aspectul teofanic şi profetic

Stânga	Centru	Dreapta
◦îngeri slăvind pe Dumnezeu	◦raza (steaua) ◦muntele (stâncile)	◦înger vestind Naşterea Domnului păstorilor aflaţi pe câmp

II. Partea centrală - aspectul tainic

Stânga	Centru	Dreapta
◦magii aducând daruri	◦Pruncul Hristos ◦Maica Domnului ◦peştera (ieslea) ◦boul şi asinul	◦păstorii

III. Partea inferioară - aspectul omenesc

Stânga	Centru	Dreapta
◦Dreptul Iosif şezând îngândurat pe o piatră	◦diavolul deghizat într-un păstor (Thyrros)	◦moaşele Salomeea şi Zelemi îngrijind Pruncul

Persoane, sensuri şi simboluri ziditoare
în icoana Naşterii Domnului

I. 1. Raza – arătare a Sfintei Treimi

Raza unică ce coboară din semicercul aflat în partea superioară a icoanei semnifică Firea cea Una a lui Dumnezeu, dar care ieşind din stea se împarte în trei pentru a desemna participarea Celor Trei Persoane la iconomia mântuirii.

Reprezentarea iconografică a stelei sugerează faptul că aceasta este mai presus de un simplu fenomen cosmic, ea fiind trimisă de către Dumnezeu să vestească magilor Naşterea cea mai presus de fire a unui Împărat Ceresc şi totodată să-i călăuzească spre locul unde s-a petrecut minunea.

I. 2. Muntele auster sugerează o lume neprimitoare, ostilă, lumea de după căderea în păcat a protopărinţilor Adam şi Eva şi a tuturor urmaşilor lor.

Stâncile ascuţite, ilustrate asemenea unor trepte, par a se uni cu cerul, indicând astfel, atât mişcarea de pogorâre a lui Dumnezeu la om, cât şi urcarea omului la Dumnezeu, ambele, posibile odată cu momentul Întrupării Celei de-a Doua Persoane a Sfintei Treimi. Întreg pământul pare a tresălta de bucurie.

„***Întreg a fost între cei de jos, iar de cei de sus nicicum nu S-a depărtat Cuvântul cel necuprins; că pogorârea lui Dumnezeu n-a fost cu mutare din loc, precum nici naşterea din Fecioară primitoare de Dumnezeu…***” (Acatistul Buneivestiri, Icos 8)

„***Cerul şi pământul astăzi s-au împreunat; născându-se Hristos, astăzi Dumnezeu pe pământ a venit şi omul la cer s-a suit.***” (Vecernia Praznicului, Litie, glas 1)

„***Toată firea îngerească s-a minunat de lucrul cel mare al Întrupării Tale; că pe Cel neapropiat, ca Dumnezeu, L-a văzut om apropiat tuturor…***” (Acatistul Buneivestiri, Condac 9)

I. 3. Îngerii sunt reprezentaţi în dubla lor lucrare: doxologia şi vestirea.

Unii (în general grupul din partea stângă) se îndreaptă către Izvorul de Lumină aducând laudă neîncetată lui Dumnezeu.

Îngerul din dreapta se apleacă spre păstori, vestindu-le acestora Naşterea Împăratului lui Israel. Prezenţa îngerilor mărturiseşte despre dumnezeirea Pruncului.

II. 1. Pruncul Hristos este reprezentat fie dormind, fie treaz, privind către Maica Sa. Scutecele în care este înfăşat au forma unor fâşii înguste asemenea giulgiurilor de înmormântare, braţele Sale se încrucişează pe piept în chipul Crucii, iar ieslea în care este aşezat Pruncul are aspectul unui altar – mormânt.

Toate acestea prefigurează Moartea şi Pogorârea lui Hristos la iad. Dar „***Lumina străluceşte în întuneric, iar întunericul n-a biruit-o.***” (Ioan 1, 5) Pentru că Hristos va învia din morţi ca un Dumnezeu atotputernic.

II. 2. Maica Domnului este înfăţişată stând lângă Prunc, în faţa ieslei, pe jumătate rezemată pe un pat de felul celor purtate de evrei în călătoriile lor. El are culoarea roşie, fiind ilustrat asemenea unui pat împărătesc, pentru a sugera astfel cinstea ce i se cuvine Maicii lui Dumnezeu.

Prin această poziţie a Maicii Domnului este afirmat iconografic adevărul Naşterii suprafireşti (din Fecioară, fără dureri) a Mântuitorului Hristos, fapt care subliniază, de asemenea, dumnezeirea Pruncului. [1]

Cele trei stele aşezate pe cap şi umeri simbolizează fecioria Maicii Domnului dinaintea, din timpul şi de după Naşterea lui Hristos (pururea-fecioria).

Expresia chipului ei este una meditativă având privirea îngândurată – atitudine gravă ce anticipează suferinţele pe care le va îndura ca Maică a Celui ce avea să pătimească moarte pe Cruce pentru mântuirea lumii. ***„Iar Maria păstra toate aceste cuvinte punându-le în inima sa.”***(Luca 2, 19)

Maica Domnului a fost cel mai înălţător dar pe care omenirea a fost vreodată în stare să-l aducă lui Dumnezeu.
„Ce vom aduce ţie, Hristoase? Că te-ai arătat pe pământ ca un om, pentru noi. Fiecare din făpturile cele zidite de Tine, mulţumire aduce Ţie: îngerii cântarea, cerurile steaua, magii darurile, păstorii minunea, pământul peştera, pustiul ieslea, iar noi pe Maica Fecioară, Dumnezeule, Cel ce eşti mai înainte de veci, miluieşte-ne pe noi.” (Mineiul pe luna decembrie)

II. 3. Peştera (Ieslea)

Locul Naşterii Fiului lui Dumnezeu nu era un han, ci un loc cu iesle unde se ţineau animalele.

Evangheliile nu menţionează peştera, însă reprezentarea iconografică îşi găseşte temeiuri în Tradiţie şi în textele liturgice. ***Deschizătura întunecoasă a peşterii în mijlocul stâncilor ascuţite închipuie cosmosul căzut, lumea copleşită de păcat prin căderea omului, precum şi iadul, străfundurile întunericului, pe care doar El, Soarele Dreptăţii, le risipeşte odată cu Naşterea Sa. Peştera şi ieslea sunt dovezi ale profundei smerenii a Mântuitorului Hristos.***

II. 4. Boul şi asinul nu sunt, de asemenea, pomeniţi în Evanghelie, prezenţa lor alături de Prunc (inspirată din evanghelia apocrifă a lui Matei, cap. XIV) sugerează, în acelaşi timp, împlinirea unei proorocii a profetului Isaia: *„**Boul îşi cunoaşte stăpânul şi măgarul ieslea Domnului său, dar Israel nu mă cunoaşte, poporul meu nu mă pricepe.**”* (Isaia 1, 3)

Prezenţa animalelor trimite, de asemenea, şi către simbolismul viţelului de sacrificiu şi al asinului Împăratului Care intră în Ierusalim. În unele icoane ruseşti apare un cal în locul obişnuitului măgar, necunoscut în Rusia.

II. 5. Păstorii sunt înfăţişaţi ascultând mesajul îngerilor. Adesea, unul dintre ei cântă din fluier adăugând, astfel, arta omenească a cântării la corul îngerilor.

Ei primesc cei dintâi vestea minunatei Naşteri în mijlocul activităţilor zilnice, fiind, paradoxal, prin simplitatea lor, mai apropiaţi de lumea cerească.

Păstorii reprezintă primii fii ai lui Israel (poporul ales de Dumnezeu), care I se închină Pruncului, ei simbolizând începutul Bisericii evreilor, iar magii începutul Bisericii neamurilor.

II. 6. Magii sunt reprezentaţi fie pe cai, în drum spre locul Naşterii indicat de stea, fie aducând Pruncului întreitul dar – aur, tămâie şi smirnă -, preînchipuindu-le pe femeile purtătoare de mir, venite la mormânt în dimineaţa de Paşti:

◦ aur – ca pentru Împăratul veacurilor;
◦ tămâie – ca celui ce este Dumnezeu al Universului;
◦ smirnă – ca unuia ce a murit.

„Prin darul mirului, ei închipuie starea Ta muritoare, prin aur măreţia Ta împărătească, iar prin tămâie, dumnezeirea Ta întreagă.” *(Utrenia Nasterii Domnului, cântarea a V-a, glas VI)*

Magii sunt înfăţişaţi sub chipul a trei oameni având vârste diferite, acest fapt dovedind că Revelaţia este dată oamenilor indiferent de vârsta lor fizică, dar pe măsura nivelului lor duhovnicesc şi a puterii lor de cuprindere a tainelor dumnezeieşti. ***Magii reprezintă neamurile păgâne aflate în afara poporului ales. Deşi sunt oameni învăţaţi, ei au, totuşi, de străbătut o cale mai lungă spre cunoaşterea Dumnezeului celui Adevărat. Prezenţa lor dovedeşte faptul că Biserica primeşte şi sfinţeşte ştiinţa omenească în măsura în care aceasta conduce către adevărul de credinţă, către cunoaşterea lui Dumnezeu.***

III. 1. Dreptul Iosif apare într-un colţ (stânga sau dreapta, în josul icoanei), aşezat deoparte de Preasfânta Fecioara Maria, detaliu iconografic menit să evidenţieze adevărul scripturistic şi învăţătura Bisericii potrivit căreia Hristos S-a născut din Fecioară, Iosif nefiind tatăl Pruncului.

Înfăţişarea sa trebuie să sugereze un om înaintat în vârstă (Tradiţia spune că avea 84 de ani). Este reprezentat cu aureolă, aflându-se între drepţii lui Dumnezeu (Matei 1, 19).

Dreptul Iosif are o expresie meditativă, îngrijorată, o stare de tulburare pricinuită de Naşterea feciorelnică a lui Iisus. ***Iosif închipuie pe tot omul slab în credinţă, a cărui raţiune nu poate depăşi hotarele realităţilor văzute, de aici şi dificultatea de accepta realitatea suprafirească a tainelor lui Dumnezeu.***

În persoana lui Iosif, icoana dezvăluie nu numai drama sa personală, cât drama întregii omeniri care a privit taina, nu prin ochii credinţei, ci ai raţiunii limitate. ***„Vifor de gânduri necuviincioase având întru sine înteleptul Iosif s-a tulburat [...], dar cunoscând că zămislirea ta este de la Duhul Sfânt a zis: Aliluia."*** (Acatistul Buneivestiri, Condac 4)

Este înfăţişat ascultând de o figură care reprezintă vocea raţiunii neluminate.

III. 2. Bătrânul ciudat, înveşmântat într-o piele de animal, stând aplecat de spate dinaintea lui Iosif, ***îl reprezintă pe amăgitorul Satan, deghizat în chipul unui păstor, care îl hărţuieşte pe Iosif, logodnicul Fecioarei, cu întrebări perfide.***

Scena este inspirată de Evanghelia apocrifă a lui Iacov unde se spune că cel viclean rosteşte prin intermediul ciobanului Thyrros: „Aşa cum acest toiag [el este îndoit sau rupt, simbol al sceptrului zdrobit al fostei sale puteri] nu va mai putea să dea vlăstare, tot aşa un bătrân ca tine nu mai poate zămisli prunc şi o fecioară nu poate să nască" [dar toiagul a înflorit îndată].

III. 4. Scena îmbăierii Pruncului are la bază pasaje din evangheliile apocrife ale lui Iacov şi Matei (acestea vorbesc despre prezenţa a două femei (Salomeea şi Zelemi) chemate de Iosif pentru a o asista la naştere pe Sfânta Fecioară).

Scena îmbăierii Pruncului a stârnit numeroase controverse şi discuţii iscate de justeţea reprezentării ei din următoarele motive:
- relatarea îmbăierii nu aparţine evangheliilor canonice;
- Pruncul era cu totul curat şi nu avea nevoie de spălare;
- Maica Domnului a născut în mod suprafiresc, fără dureri, prezenţa moaşelor fiind de prisos.

Argumentele susţinute în favoarea reprezentării scenei îmbăierii au fost următoarele:

- *faptul că scena nu este menţionată în Evangheliile canonice nu e un motiv pentru a o exclude (nici Intrarea în Biserică a Maicii Domnului nu este menţionată în Noul Testament, dar nu a stârnit respingerea ei în Biserică). Hristos, prin obiceiul îmbăierii, a acceptat de bunăvoie să se supună unui obicei omenesc, aşa cum mai târziu a binevoit să se supună*

practicii circumciziunii (tăierea împrejur) şi botezului (de care El nu avea nevoie);

- *niciunul din Sinoadele Ecumenice nu s-a opus cu privire la această scenă;*
- *în perioada iconoclastă, când au fost puse în discuţie atâtea scene iconografice, scena îmbăierii nu a reprezentat o problemă;*
- *nici după iconoclasm, când pictura a devenit un mijloc de exprimare a dogmelor, nu au existat, de asemenea, obiecţii cu privire la reprezentarea acestei scene.*

Scena scăldatului sugerează faptul că Dumnezeu cel Preaînalt se supune obiceiurilor şi deprinderilor omeneşti, aceasta fiind şi o mărturie a Întrupării reale a Domnului, Care a devenit„întocmai cu oamenii de bună voie" (Utrenia praznicului, Canonul Sfântului Ioan Damaschin, cântarea a IV-a). Scena o prefigurează pe cea a Botezului în apele Iordanului.

Inovaţii apusene ale reprezentării Naşterii Domnului

Faţă de reprezentarea canonică ortodoxă, în pictura religioasă apuseană au fost introduse mai multe inovaţii care denaturează adevărul istoric si dogmatic, conducând până la erezie:

- *steaua este reprezentată ca un fenomen natural, însă nu indică destul de clar* Pruncul. (***Sfântul Ioan Gură de Aur tâlcuieşte că steaua care i-a călăuzit pe magi nu a rămas sus pe cer, ci s-a coborât până deasupra capului Pruncului***);
- *peştera este înlocuită cu o construcţie făcută de mâna omului, chipul popular al ieslei, dând reprezentării un aspect mai pitoresc şi naturalist;*
- *măgarul şi boul, precum şi scena îmbăierii sunt, adesea, scoase din compoziţie;*
- *sunt introduse elemente de compoziţie care distrag atenţia de la adevăratul centru de interes către detalii nesemnificative: cai, cămile, câini, mulţime de oameni etc.;*
- *Pruncul apare dezbrăcat (în toate icoanele, hainele sugerează taina ce învăluie dumnezeirea lui Hristos);*
- *Iosif este înfăţişat stând lângă Fecioara Maria, îngenunchind ca şi ea în faţa Pruncului;*
- *prin detaliile fizionomice, Iosif apare ca un tânăr chipeş, de vârstă apropiată de a Maicii Domnului, fapt care aduce multă confuzie în ceea ce priveşte relaţia reală plină de curăţie şi cuviinţă ce exista între bătrânul Iosif, tutorele Mariei, şi tânăra Fecioară;*
- *reprezentarea „Sfânta Familie" denaturează foarte mult adevărul evanghelic (mărturisit în Simbolul de credinţă) potrivit căruia* Dumnezeu-Cuvântul *S-a*

pogorât din ceruri şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara şi S-a făcut om ;
- scena capătă un aspect fantezist prin atmosfera dulceagă a unui Betleem scăldat în lumina feerică a unui cer plin de stele, stăruindu-se mai mult asupra aspectului omenesc al întâmplării, asupra laturii umană a tainei (omul-Dumnezeu mai mult decât Dumnezeu-Omul).

În Apus, reprezentarea Naşterii Domnului, lipsită de simbolurile ziditoare de suflet, atât de coerent elaborate în icoana ortodoxă, şi făcând apel la sentimente umane fireşti, rămâne la un nivel superficial în înţelegerea adevăratului sens al Întrupării Fiului lui Dumnezeu şi a lucrării Sale pentru mântuirea lumii.

Trebuie să menţionăm faptul că procesul desacralizării teologiei catolice de după Marea Schismă din 1054 a condus treptat şi la denaturarea reprezentării lui Dumnezeu şi a Sfinţilor. Renaşterea păgânismului, începută în secolul al XIV-lea, a făcut că icoanele să fie înlocuite de tablouri religioase în care aureola sfinţeniei personajelor dispare sub camuflajul realismului voluptos al firii umane căzute. În Europa apuseană, devalorizarea imaginii a mers sincron cu deformarea concepţiei despre Dumnezeu, om şi lume, viaţa societăţii occidentale contemporane fiind demult otrăvită de ateism şi materialism.

Eliminarea Icoanelor şi a Tainelor a sărăcit astfel lumea catolică, (neo)protestantă şi sectară, chiar şi de înţelegerea corectă a cuvintelor lui Hristos, scufundându-o şi mai mult în întunericul interpretărilor subiective pătimaşe, al minciunilor şi al hulelor diavoleşti.

Iconografia ortodoxă, prin elaborarea şi păstrarea unor canoane (reguli) de reprezentare a imaginilor revelate conforme cu conţinutul Tradiţiei Bisericii, evită promovarea prin mijloace de exprimare artistică a oricăror interpretări şi emotivită si subiective ori sentimentalism superficial, ea evidenţiind, în acelaşi timp, reperele obiective ale adevăratei cunoaşteri teologice şi simţiri duhovniceşti.

Icoana Naşterii Domnului transmite, aşadar, prin conţinutul său două învăţături creştine fundamentale:

- ✔ *dezvăluie însăşi esenţa evenimentului, constituindu-se ca mărturie văzută a dogmei fundamentale a credinţei creştine:* Întruparea Fiului lui Dumnezeu*;*
- ✔ *sugerează efectul acestui eveniment asupra întregii creaţii, aceasta dobândind un nou sens - transfigurarea prin Duhul Sfânt, ca scop final al existenţei ei.*

Toate tradiţiile româneşti marchează bucuria venirii lui Hristos între noi şi întru noi prin colinde, cântări şi culori luminoase, în hainele şi purtarea oamenilor strălucind bună cuviinţă şi voioşia cuminte aduse de binecuvântarea lui Dumnezeu. Cu aceste frumuseţi ale sufletului românesc să ne împodobim şi noi.

Dan Camen - Icoana Naşterii Domnului

„*Ce vom aduce ţie, Hristoase? Că te-ai arătat pe pământ ca un om, pentru noi. Fiecare din făpturile cele zidite de Tine, mulţumire aduce Ţie: îngerii cântarea, cerurile steaua, magii darurile, păstorii minunea, pământul peştera, pustiul ieslea, iar noi pe Maica Fecioară, Dumnezeule, Cel ce eşti mai înainte de veci, miluieşte-ne pe noi.*” (Mineiul pe luna decembrie)

Naşterea Mântuitorului Hristos este, aşa cum spunea* Sfântul Grigorie Teologul*, „nu o sărbătoare a creaţiei, ci o sărbătoare a recreării lumii”.

Simbolismul icoanei Naşterii Domnului cuprinde elemente dogmatice, biblice sau din istoria apocrifă. Icoana nu este fotografie. Ea nu portretizează trăsăturile fizice şi nici caracterele psihice ale persoanelor pe care Biserica îi numeşte sfinţi. În iconografie totul este simbolistic, nu realist. ***Aşa cum arată numele, iconograful “scrie” icoane, nu le pictează. Icoanele sunt nişte teofanii, nu simple decoraţii. Ele sunt nişte « instantanee » ale divinităţii sau, mai bine zis, sunt Revelaţia Chipului lui Dumnezeu în om. Ceea ce este important în iconografie nu este maniera sau arta, ci caracterul teocentric al icoanei.*** Icoana este un arhetip al misterului Dumnezeirii. Omul duhovnicesc admiră într-

un peisagiu puterea Duhului Sfânt, dătătorul de viaţă. Şi frumuseţea, ca pe un atribut dumnezeiesc, fără să cadă în idolatria făpturilor, cum zice Sfântul Apostol Pavel despre păgâni care, întunecându-şi mintea din pricina păcatului, « …***au schimbat slava lui Dumnezeu Celui nestricăcios cu asemănarea chipului omului celui stricăcios şi al păsărilor şi al celor cu patru picioare şi al târâtoarelor***" (Romani 1:23). Fiecare figură exprimă dumnezeiescul într-o simfonie a întregului.

Pentru a înţelege simbolistica icoanei Naşterii Domnului, ea trebuie analizată în etape, deoarece icoana este împărţită în 3 nivele.

- *Zona ei superioară sugerează lumea cerească,*
- *a doua – împletirea dintre divin şi uman realizată în şi prin Hristos,*
- *iar a treia – omenirea în general şi umanitatea lui Hristos în special.*

Partea de sus a icoanei este statică, nemişcată, eternă. ***Acolo este Dumnezeu în Treime, lumina stelei care s-a oprit şi îngerii care, deşi cântând, nu se mişcă, pentru că fac asta din veşnicie.*** Apoi pământul care a deschis larg gura peşterii pentru intrarea lui Dumnezeu în materie. Acolo în negrul peşterii, sub cripta larg boltită a pământului se îndeplineşte taina Mântuirii. În partea de jos a icoanei este toată mişcarea. Aici este istoria, intrarea omului în taina mântuirii: păstorii vin în grabă, caii magilor aleargă în galop etc.

Cele trei aspecte dogmatice care se încadrează în cele trei registre ale icoanei Întrupării și Naşterii Fiului lui Dumnezeu sunt:

- ✓ *Dumnezeu în mişcare coborâtoare – kenoza ;*
- ✓ *Minunea Naşterii feciorelnice (făptura îşi naşte propriul Făcător);*
- ✓ *îndumnezeirea omului;*

Înainte de secolul al IV-lea, Naşterea şi Botezul Domnului se sărbătoreau în aceeaşi zi sub numele de Epifanie, adică arătarea Domnului în Treime.

Detalii

Iisus Emmanuel în ieslea necuvântătoarelor. Pentru prima dată Cuvântul – Hristos se află atât de aproape de necuvântătoarele ce-L înconjoară în ieslea întunecată, friguroasă şi singuratică. Cel Singur vine către cei singuri pentru a împlini comuniunea. Aşa se explică dorirea Celui Preaînalt de a îndumnezei şi transfigura 'icoanele' Sale – oamenii, făcuţi nu din lemn şi vopseluri, ci din lut şi Duh. *Această mişcare este numită cu numele de kenoză (sau smerire de Sine) şi cuprinde cu ea mişcarea/ aplecarea către cele mai de jos ale pământului, ridicând mai apoi cu El omul şi întreaga Sa creaţie.* Prin mişcarea doririi se înţelege taina kenozei, iar prin smerirea Cuvântului se revelează singurătatea Celui ce comuniază, căci Taina este orice act dumnezeiesc. Taina este feciorelnică, iar feciorelnicia este tainică prin natura ei. Distanţa de la tainic la taină o uneşte feciorelnicia. În acest sens, ***Dumnezeiasca Lucrare (energiile necreate) face ca să se pogoare din Ceruri Însăşi Persoana Fiului, născută din veci din Tatăl fără de mamă, iar mai acum din mamă fără de tată; într-un chip smerit şi feciorelnic.***

Peştera reprezentată în chip întunecos în inima icoanei, îndeamnă oamenii să petreacă Crăciunul în taină. Tainică este sărbătoarea aceasta, iar felul petrecerii ei este contemplarea celor petrecute, contemplarea Întrupării dumnezeiescului şi îndumnezeirea omenescului, îmbinându-se aceasta într-un chip mai mult decât perihoretic. ***Este liniştirea şi odihna celor împovăraţi şi osteniţi după postul celor 40 de zile. Este sărbătoarea recreării umanităţii.*** Recreare înseamnă regenerare, dar şi odihnire. ***Dumnezeu Se odihneşte în cei curaţi cu inima, în cei smeriţi, şi îi înnoieşte în Chipul Asemănării cu El, prin Har, prin transfigurare.*** Icoana Naşterii Domnului este isihia iconică a felului

transfigurator de-a fi a creştinilor, care străbat precum magii calea pustiei postului spre a se bucura cu îngerii de Înomenirea Cuvântului.

Ieslea se află în peştera intunecoasă, prefigurând mormântul Domnului, dar şi Moartea şi Pogorârea lui Hristos la iad. ***Într-o omilie atribuită Sfântului Grigorie de Nyssa, întunericul peşterii este, în înţelesul ei simbolic, lumea copleşită de păcat prin căderea omului, în care străluceşte „soarele dreptăţii”.***

Evangheliile nu menţionează peştera, însă reprezentarea iconografică îşi găseşte temeiuri în Sfânta Tradiţie şi în textele liturgice.

Icoana revelează un detaliu cutremurător: ieslea are forma unui sicriu. Crăciunul (Naşterea) şi Învierea din mormânt a Mântuitorului nostru stau într-o permanentă legătură. Naşterea anticipează moartea, care la rându-i binevesteşte veşnicia. Tămâia adusă de magi sugerează într-un mod profund acest aspect. Pruncul este învelit în giulgiu, nu în scutece, pus exact ca-ntr-un mormânt nou; giulgiurile sugerând taina ce învăluie Dumnezeirea lui Hristos.

Lângă iesle se află un asin şi un bou, conform proorociei lui Isaia 1, 3: “***Boul îşi cunoaşte stăpânul şi asinul ieslea domnului său, dar Israel nu Mă cunoaşte; poporul Meu nu Mă pricepe***”. Boul simbolizează poporul evreu (care se află la capul Pruncului), iar asinul – neamurile păgâne (aflându-se la picioare). Boul are culoarea aurie, asinul cenuşie-argintie.

Prezenţa animalelor trimite, de asemenea, şi către simbolismul viţelului de sacrificiu şi al asinului Împăratului Care intră în Ierusalim.

Bucuria Naşterii Domnului nu este una omenească, ci îngerească, fiind în permanenţă legătura cu veşnicia. Mesajul adus odată cu Naşterea Sa anunţă pătimirea, smerirea, moartea şi învierea ce vor urma. ***Cu alte cuvinte, putem spune precum Sf. Grigorie Teologul: “Dumnezeu s-a făcut om, ca omul să devină Dumnezeu”.***

În peştera întunecoasă, Hristos este lumina ce alungă întunericul… “***Eu, Lumina am venit în lume, ca tot cel ce crede în Mine să nu rămână întuneric***”, cum a spus Teologul Cuvântului – Sf. Ap. şi Ev. Ioan 12, 46.

Maica Domnului, Eva cea nouă, se odihneşte lângă pomul vieţii. Ea se află în preajma centrului icoanei, fiind persoana reprezentată prin mărimea cea mai mare.

Cel mai mic este reprezentat Hristos intru smerire, mărind-o prin aceasta pe Maica Sa, care-i întrece astfel în cinste pe îngeri. Cu toate acestea, ***raza ce uneşte Cerul de pământ prin Prunc adevereşte dumnezeirea Fiului.*** Pe axa trasată de rază urmează, după prunc, Maica Domnului.

În această sărbătoare a facerii din nou a lumii ea este „înnoirea tuturor celor celor născuţi pe pământ”, noua Eva.

Scriitorul bisericesc Tertulian, care a trăit în a doua jumătate al secolului al II-lea – prima jumătate a secolului al III-lea, a descris foarte frumos că, aşa cum prima Evă a fost mama tuturor celor de pe pământ, tot aşa, noua Evă a devenit Maica întregii omeniri înnoite, îndumnezeite prin Întruparea Fiului lui Dumnezeu. Astfel, după cum Adam a fost făcut dintr-un pământ feciorelnic, tot aşa Hristos trebuia să Se nască dintr-o mamă fecioară.

- *Eva era încă fecioară când a primit cuvântul morţii, Maria trebuia să fie fecioară spre a-L primi pe Cuvântul vieţii.*
- *Eva crezuse în şarpe, Maria trebuia să creadă celor spuse de îngerul Gavriil.*
- *Eva, osândită la naşteri dureroase, a născut pe Cain fratricidul, Maria trebuia să nască pe Iisus, fratele, victima şi Mântuitorul.*

“***Dar pe când erau ei acolo, s-au împlinit zilele ca ea să nască, şi a născut pe Fiul său, Cel Unul-Născut şi L-a înfăşat şi L-a culcat în iesle, căci nu mai era loc de găzduire pentru ei.***” Sf. Ap. şi Ev. Luca 2, 6-7

Maica Domnului stă pe un acoperământ (hlamidă) de culoare roşie. Ea este împărăteasa îngerilor aşezată pe purpura sângiurilor feciorelnice. Prin poziția Maicii Domnului este afirmat iconografic adevărul Naşterii suprafireşti (din Fecioară, fără dureri) a Mântuitorului Hristos.

În mozaicul Mănăstirii Hosios Lukas (secolul al XI-lea), Maica Domnului stă pe jumătate ridicată. În felul acesta, iconarul a căutat să sublinieze faptul că ea l-a născut pe Hristos fără durerile facerii. Această idee a naşterii suprafireşti, fără durere, îşi găseşte deci expresia şi în iconografia bizantină. Astfel, în „Imnul Acatist”, poetul spune, adresându-se Maicii Domnului: „***Prea Sfântă Fecioară, tu ai născut fără durere***”. Faptul că, de obicei, ea apare înfăţişată sprijinindu-se nu trebuie luat drept indiciu al extenuării fizice de după naştere, ci pur şi simplu ca pe o nevoie a tuturor fiinţelor de a se odihni peste noapte. Este o odihnă în urma drumului, mai mult decât în urma naşterii…

Gestul mâinilor ei arată faptul că Ea se acoperă cu mantaua de deasupra de frigul nopţii, pustiul Iudeii are temperaturi foarte scăzute noaptea şi foarte ridicate ziua.

O cântare din minei spune că prin forma aşezării, se aseamănă heruvimilor, astfel că trupul ei este aşezat paralel cu ieslea, ridicată cu capul înspre cer – este o stare de veghe (priveghere).

Faţa ei este întoarsă spre scena spălării Pruncului, pentru a adeveri şi confirmă că Fiul născut este Fiul binevestit de înger, Mântuitorul Lumii care S-a întrupat în mod real, nu aparent *(vezi mai jos explicaţia detaliată a importanţei scenei spălării în icoană).

Ea se află la intrarea în peşteră, tocmai pentru că peşterea este pântecele fecioresc adumbrit de Duhul. Fiul este născut ca un întreg, adică în chip dumnezeiesc, nu omenesc adică progresiv fiecare membru în parte, dezvoltându-se în stadii celulare şi embrionare, fiindcă este vorba de in-trupare şi in-omenire, nu un om îndumnezeit, ci un Dumnezeu înomenit.

Hristos este noul Adam şi precum acela a fost făcut întâi din lut în chip întreg, după care a fost suflat duh de viaţă dătător, aşa putem înţelege, ca-ntr-o icoană, chipul şi taina întrupării în pântecele fecioresc a Mântuitorului într-un corp întreg (nu doar din lut precum Adam, ci corp luat în sensul de umanitate – trup cu suflet raţional).

Cu toate acestea, ipostasul (persoana) Logosului nu s-a unit cu alt ipostas, ci a enipostaziat (a 'alipit' – asumarea firii umane Logosului, fără a fi absorbită) firea umană (trup şi suflet) Sieşi. ***Pruncul creştea şi se întărea cu duhul, dar ca un întreg, el nefiind rodul unei uniri/ însoţiri trupeşti dintre bărbat şi femeie, ci rod Dumnezeiesc.*** ***Peştera este astfel icoana pântecelui fecioresc, iar Maica Domnului cea prin care taina Domnului s-a lucrat.***

Cele trei stele aşezate pe cap şi umeri simbolizează fecioria Maicii Domnului dinaintea, din timpul şi de după Naşterea lui Hristos (pururea-fecioria).

Naşterea Dumnezeului Înomenit a făcut ca întreaga fire umană cu sentimente şi slăbiciuni, afară de păcat, să fie asumată.

Dreptul Iosif stă pus pe gânduri. Iosif în icoană este întors cu spatele, stând oarecum retras de mijlocul acţiunii principale, pe marginea ei.
Iosif, adică omenirea, mai ascultă cuvintele unui bătrân. ***Potrivit unei legende apocrife (a lui Iacov), acesta este bătrânul păstor Thyrreos, personificarea diavolului, care a venit şi i-a spus lui Iosif că o fecioară nu poate naşte un prunc, aşa cum un toiag uscat (cel pe care îl ţine în mână), nu poate înmuguri. „Aşa cum acest toiag [el este îndoit sau rupt, simbol al sceptrului zdrobit al fostei sale puteri] nu va mai putea să dea vlăstare, tot aşa un bătrân ca tine nu mai poate zămisli prunc şi o fecioara nu poate să nască" [dar toiagul a înflorit îndată].***

Sfânta Evanghelie după Matei (1, 19) îl prezintă pe Iosif cu numele de „dikaios” (drept).

Păstorii dănţuiau şi îngerii slavosloveau. Păstorii se află în partea dreaptă a icoanei. Unul din ei are un fluier. Sub ei oile lor se adapă din râu. Celălalt păstor uitându-se înspre sus, primeşte blagoslovenie de la înger. ***Îngerii din ceata aflată în dreapta ieslei fac plecăciune către Cel sălăşluit în peşteră, pe când ceilalţi, din partea stângă, slavoslovesc în cor.***

Cei care se uită sus au mâinile descoperite, ceilalţi le au acoperite. Mâinile lor acoperite amintesc de un vechi obicei ce există la curtea bizantină, menţionat şi de eruditul bizantinolog Michel Quenot, potrivit căruia supuşii trebuiau să aibă întotdeauna mâinile ascunse sau acoperite, când slujeau sau se aflau în faţa împăratului.

Îngerii sunt reprezentaţi în dubla lor lucrare: doxologia şi vestirea. Sunt de fiecare parte câte 7 îngeri + îngerul ce binevesteşte păstorilor.

Magii vin grăbiţi. Panta înclinată a pustiului arată dificultatea drumului străbătut. Caii se grăbesc, galopează. Magii se uită drept la stea.

Ei reprezintă cele trei vârste umane: unul tânăr, altul matur, iar altul bătrân; această reprezentare a lor arată că mesajul adus de Hristos este universal, că nu este mărginit la o anumită limită temporală, ci transcende toate vârstele omenirii.

Boneta frigiană de pe cap sugerează, potrivit tradiţiei, originea lor persană. Primul mag care se uită către stea e bătrânul, ultimul e cel tânăr, prin acest lucru se arată puterea fiecăruia de cuprindere a tainelor dumnezeieşti. Fiecare cal e colorat în mod diferit, probabil după darul pe care fiecare mag l-a adus Pruncului, galben -aur, roşu- smirnă şi alb-argintiu – tămâia.

Faptul că păstorii evrei şi magii păgâni au fost printre primii să îl slăvească pe Domnul nostru ne arată universalitatea acestui mare eveniment, rânduit pentru mântuirea întregii omeniri.

Darurile aduse de ei Pruncului Hristos au fiecare o semnificaţie aparte, conform cântării: „***Prin darul mirului, ei închipuie starea Ta muritoare, prin aur măreţia Ta împărătească, iar prin tămâie, dumnezeirea Ta întreagă.***” (Utrenia Naşterii Domnului, cântarea a V-a, glas VI) :
◦ aur – ca pentru Împăratul veacurilor;
◦ tămâie – ca celui ce este Dumnezeu al Universului;

◦ smirnă – ca unuia ce a murit.

Alte detalii

Spălarea Pruncului. În partea de jos a icoanei (dreapta) este scena îmbăierii Pruncului, ce sugerează încă o dată umanitatea lui Hristos, Care a luat trup uman şi nu a fost doar o aparenţă, o vedenie, aşa cum spuneau ereziile gnostice.

Episcopul Arnulf, pelerin la Betleem în secolul al VII-lea, vorbeşte şi el de o cuvă de piatră ce există lângă peşteră în care, după tradiţie, Pruncul ar fi fost spălat după naştere, lucru care a putut inspira de asemenea pe iconari.

Scena îmbăierii pruncului Iisus, nu se regăseşte la Dionisie din Furna în „Explicarea artei bizantine", ori în „Erminia picturii bizantine", aceasta în ciuda faptului că alţi doi iconari pe care Dionisie i-a admirat, Manuil Panselinos şi Teofan Cretanul, includ scena în reprezentările lor.

Evangheliile apocrife ale lui Iacov şi Matei vorbesc despre prezenţa a două femei (Salomeea şi Zelemi) chemate de Iosif pentru a o asista la naştere pe Sfânta Fecioară.

Rugăciunea desemnată a fi citită în timpul Botezului pentru moaşa unui copil (Din Trebnicul de rit vechi, a doua rugăciune pentru moaşă) menţionează: „***O Stăpâne, Domnul Dumnezeul nostru … Care a fost culcat în iesle şi a binecuvântat pe moaşa Salomeea care a ajuns să creadă în adevărul de netăgăduit al fecioriei…***".

Cine, mai eficient decât o moaşă, poate mărturisi despre o naştere divină şi feciorelnică? De aceea noi înţelegem bine importanţa acestei scene binecuvântate, ne aminteşte de semnul raiului pe care-l vedem în icoana Botezului sau Cincizecimii, oriunde e indicată intervenţia divină.

Aureola Pruncului ce se aduce spre spălare nu arată în nici un caz, nici nu încearcă măcar (aşa cum s-a crezut chiar şi de unii călugări din Muntele Athos, din care pricină au şi înlăturat scena spălării din această icoană) să arate cumva că Pruncul ar fi avut nevoie de vreo purificare oarecare a Legii Vechi în ceea ce priveşte natura umană asumată, deoarece S-a născut fără de păcat. A luat Asupraşi întreaga fire umană cu slăbiciuni şi neputinţe, însă fără de păcat.

Cum am spus mai sus, rolul ei a fost acela (paradaoxal, nu?) tocmai de a arăta sfinţenia, prin înlăturarea oricăror acuze în ceea ce priveşte posibilitatea luării unui trup aparanet de către Hristos, aşa cum spuneau gnosticii. Rugăciunea de

mai sus arată, de asemenea, o altă pricină binecuvântată pentru care scena spălării trebuie inclusă în icoana Naşterii Domnului.

Faptul că până în sec IV, sărbătoarea Naşterii Domnului a fost prăznuită împreună cu cea a Botezului pe 6 ianuarie, poate conduce la afirmarea faptului că cele două sărbători au în comun câteva elemente, apa fiind unul dintre ele.

Chiar o paremie din Minei face referire la despărţirea apelor din zilele creaţiei, paremie citită la vecernia pranzicului Naşterii Domnului. Astfel, scena îmbăierii Pruncului, prin elementul apei, ar putea foarte uşor face legătura între cele două mari praznice împărăteşti, aşa cum erau ele prăznuite împreună. ***În general în Ortodoxie, proprietăţile apei de a curăţi şi a Duhului Sfânt de a sfinţi stau împreună legate. Astfel, unde e Duh este şi libertate şi apă (curăţire sufletească şi trupească), iar unde este apă este şi taina sfinţitoare a Duhului.***

Raza stelei. Raza stelei vine coborând între cele două culmi stâncoase ale pustiului. Ea transcende spaţiul pictat al icoanei arătând prin aceasta că Dumnezeu în Fiinţa Sa este de necunoscut. ***Stâncile ascuţite, ilustrate asemenea unor trepte (scara raiului), par a se uni cu cerul, indicând astfel, atât mişcarea de pogorâre a lui Dumnezeu la om, cât şi urcarea omului la Dumnezeu, ambele, posibile odată cu momentul Întrupării Celei de-a Două Persoane a Sfintei Treimi.***

Sus, ea formează o cruce prin cele trei raze care se împreună întruna singură, arătând prin aceasta Treimea ce lucrează înspre omenire cu o singură lucrare (energie) comună, dar şi personală (ipostatică - proprie fiecărui Ipostas).
Crucea este aşadar icoana prin excelenţă, căci prin cele trei braţe superioare arată Persoanele Treimei, iar prin braţul ce se coboară şi care e mai lung, arată întruparea Fiului – de aceea şi braţul acela ţine rolul de mâner, arătând prin aceasta îmbrăţişarea (îngemănarea) Dumnezeiescului cu omenescul.

Raza cea mai de sus dintre cele trei, care transcende bolta e Tatăl care are însuşirea de theogon (obârşia, izvorul), astfel că El singur, ca Persoană, poate naşte pe Fiul şi purcede pe Duhul. Mişcarea Fiului şi a Duhului este anagogică către Tatăl, aşadar Fiul nu poate decât să posede calitatea de Fiu (adică de născut), iar Duhul de purcedere (adică de a fi purces).

Când spunem 'Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh' nu ierarhizăm Persoanele, ci arătăm modul anagogic de înşiruire, potrivit posibilităţilor limbii noastre de exprimare, în ceea ce priveşte mişcarea Ipostasurilor.

Dumnezeu este neschimbabil în ceea ce priveşte Fiinţa, dar mişcător (nu schimbător) în ceea ce priveşte lucrarea (energia fiinţială şi ipostatică, adică comuna sau personală Ipostasurilor). Conjuncţia 'şi' nu face decât să arate că Fiul e născut din Tatăl care naşte Fiu, şi Duhul e purces doar din Tatăl (conjuncţia 'şi' arată acest lucru, pentru că Fiul nu poate fi purces iar Duhul născut, ci fiecare Îşi are însuşirea personală şi unică) care purcede Duh. ***Steaua este situată la mijlocul distanţei intre Prunc şi cele trei Raze.***

Spaţiul pictat al icoanei din partea superioară arată ca un semicerc, ca o boltă. Prin acest aspect se sugerează faptul că Dumnezeu îmbrăţişează creaţia, iar creaţia înalţă rugăciuni şi cereri ce transcend văzduhul, ajungând la prestolul Dumnezeiesc. Dumnezeu este Pantokrator – Atotţiitor.

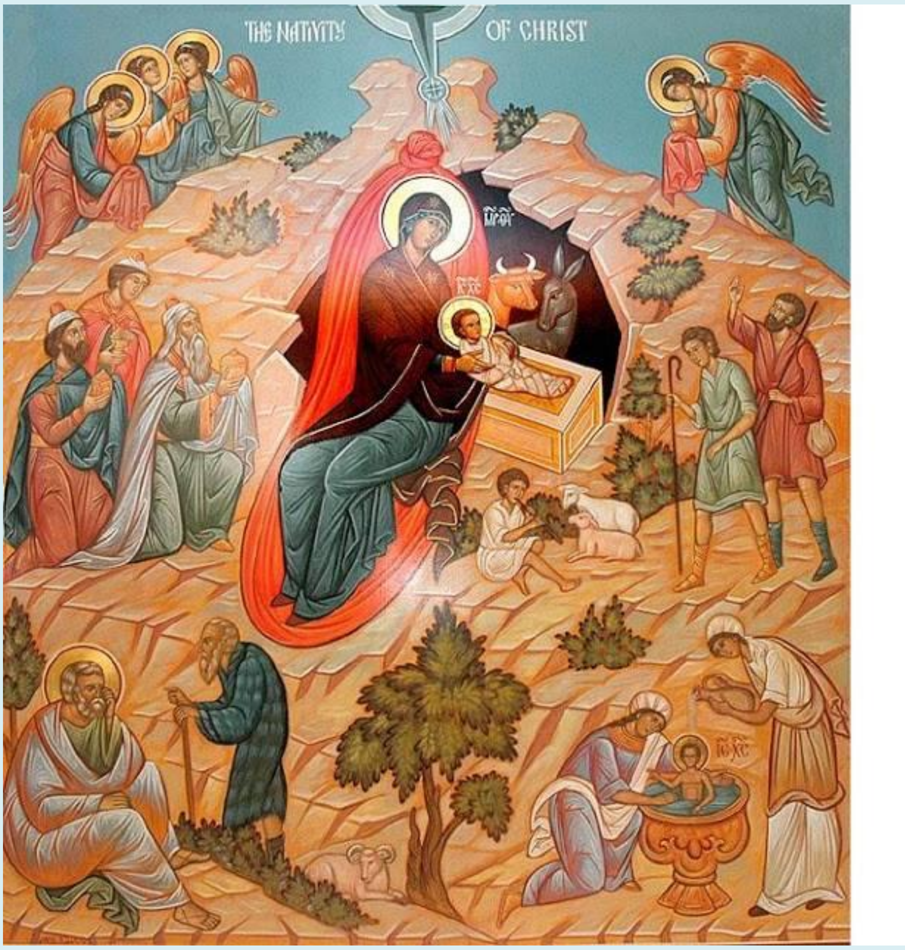
Copacul treimic. Copacul aşezat într-o peşteră înaintea ochilor magilor are rolul pedagogic de a arăta Treimea – prin cele trei ramuri odrăslite şi Întruparea Fiului – prin ramura de jos mai mică ce a început a odrăsli. Este pus într-o peşteră, aşa cum ieslea se află în peşteră şi Fiul în pântece. Se arată aşadar conlucrarea Persoanelor Treimii la actul Întrupării. El este de asemenea copacul lui Iesei din carea a odrăslit noul David. Copacul are ramuri diferite, simbolizând prin aceasta Persoanele Treimice care au o fire comună (trunchiul) .

Muntele în care este adăpostit copacul transcende şi el bolta icoanei. El prefigurează taina Maicii Domnului, care a rămas fecioară precum era şi înainte de naştere şi că e mai presus de îngeri.
Spre deosebire, muntele situat în extrema dreaptă, peste care e pictat îngerul binevestitor, nu îndrăzneşte parcă a părăsi spaţiul pictat al bolţii.

Icoana Naşterii Domnului (începutul sec.15, tempera pe lemn, 65.7 × 63.5 × 4 cm – Colecţia Rena Andreadis, Atena)

Pr. Dumitru Stăniloaie - Explicare superbă a icoanei Naşterii Domnului

În această icoană, întregul mesaj din Evanghelie despre întruparea Mântuitorului din Sfânta Fecioară Maria este surprins împreună cu alte detalii adăugate din Sfânta Tradiţie a Bisericii. Detaliile din icoană se structurează în trei registre:

I. Partea superioară - aspectul teofanic şi profetic:
stânga centru dreapta
◦îngeri slăvind pe Dumnezeu ◦raza (steaua)◦muntele (stâncile) ◦înger vestind Naşterea Domnului păstorilor aflaţi pe câmp

II. Partea centrală - aspectul tainic:
Stânga centru dreapta

◦magii aducând daruri ◦Pruncul Hristos◦Maica Domnului◦peştera (ieslea)◦boul şi asinul ◦păstorii

III. Partea inferioară - aspectul omenesc:
Stânga centru dreapta

◦Dreptul Iosif şezând îngândurat pe o piatră ◦diavolul deghizat într-un păstor (Thyrros) ◦moaşele Salomeea şi Zelemi îngrijind Pruncul

Persoane, sensuri şi simboluri ziditoare în icoana Naşterii Domnului

I. 1. Raza - arătare a Sfintei Treimi

Raza unică ce coboară din semicercul aflat în partea superioară a icoanei semnifică Firea cea Una a lui Dumnezeu, dar care ieşind din stea se împarte în trei pentru a desemna participarea Celor Trei Persoane la iconomia mântuirii. Reprezentarea iconografică a stelei sugerează faptul că aceasta este mai presus de un simplu fenomen cosmic, ea fiind trimisă de către Dumnezeu să vestească magilor Naşterea cea mai presus de fire a unui Împărat Ceresc şi totodată să-i călăuzească spre locul unde s-a petrecut minunea.

I. 2. Muntele auster sugerează o lume neprimitoare, ostilă, lumea de după căderea în păcat a protopărinţilor Adam şi Eva și a tuturor urmaşilor lor.

Stâncile ascuţite, ilustrate asemenea unor trepte, par a se uni cu cerul, indicând astfel, atât mişcarea de pogorâre a lui Dumnezeu la om, cât şi urcarea omului la Dumnezeu, ambele, posibile odată cu momentul Întrupării celei de-a doua persoane a Sfintei Treimi. Întreg pământul pare a tresălta de bucurie.

„Întreg a fost între cei de jos, iar de cei de sus nicicum nu S-a depărtat Cuvântul cel necuprins; că pogorârea lui Dumnezeu n-a fost cu mutare din loc, precum nici nașterea din Fecioară primitoare de Dumnezeu…” (Acatistul Buneivestiri, Icos 8)

„Cerul şi pământul astăzi s-au împreunat; născându-se Hristos, astăzi Dumnezeu pe pământ a venit şi omul la cer s-a suit.” (Vecernia praznicului, Litie, glas 1)

„Toată firea îngerească s-a minunat de lucrul cel mare al Întrupării Tale; că pe Cel neapropiat, ca Dumnezeu, L-a văzut om apropiat tuturor…” (Acatistul Buneivestiri, Condac 9)

I. 3. Îngerii sunt reprezentaţi în dubla lor lucrare: doxologia şi vestirea.

Unii (în general grupul din partea stângă) se îndreaptă către Izvorul de Lumină aducând laudă neîncetată lui Dumnezeu.

Îngerul din dreapta se apleacă spre păstori, vestindu-le acestora Naşterea Împăratului lui Israel. Prezenţa îngerilor mărturiseşte despre dumnezeirea Pruncului.

II. 1. Pruncul Hristos este reprezentat fie dormind, fie treaz, privind către Maica Sa. Scutecele în care este înfăşat au forma unor fâşii înguste asemenea giulgiurilor de înmormântare, braţele Sale se încrucişează pe piept în chipul Crucii, iar ieslea în care este aşezat Pruncul are aspectul unui altar - mormânt.

Toate acestea prefigurează Moartea şi Pogorârea lui Hristos la iad. Dar „Lumina străluceşte în întuneric, iar întunericul n-a biruit-o." (Ioan 1, 5) Pentru că Hristos va învia din morți ca un Dumnezeu atotputernic.

II. 2. Maica Domnului este înfăţişată stând lângă Prunc, în faţa ieslei, pe jumătate rezemată pe un pat de felul celor purtate de evrei în călătoriile lor. El are culoarea roşie, fiind ilustrat asemenea unui pat împărătesc, pentru a sugera astfel cinstea ce i se cuvine Maicii lui Dumnezeu.

Prin această poziție a Maicii Domnului este afirmat iconografic adevărul Naşterii suprafireşti (din Fecioară, fără dureri) a Mântuitorului Hristos, fapt care subliniază, de asemenea, dumnezeirea Pruncului.

Cele trei stele aşezate pe cap şi umeri simbolizează fecioria Maicii Domnului dinaintea, din timpul şi de după Naşterea lui Hristos (pururea-fecioria).

Expresia chipului ei este una meditativă având privirea îngândurată - atitudine gravă ce anticipează suferinţele pe care le va îndura ca Maică a Celui ce avea să pătimească moarte pe Cruce pentru mântuirea lumii. „Iar Maria păstra toate aceste cuvinte punându-le în inima sa." (Luca 2, 19). Maica Domnului a fost cel mai înălţător dar pe care omenirea a fost vreodată în stare să-l aducă lui Dumnezeu.

„Ce vom aduce ţie, Hristoase? Că te-ai arătat pe pământ ca un om, pentru noi. Fiecare din făpturile cele zidite de Tine, mulţumire aduce Ţie: îngerii cântarea, cerurile steaua, magii darurile, păstorii minunea, pământul peştera, pustiul ieslea, iar noi pe Maica Fecioară, Dumnezeule, Cel ce eşti mai înainte de veci, miluieşte-ne pe noi." (Mineiul pe luna decembrie)

II. 3. Peştera (Ieslea)

Locul Naşterii Fiului lui Dumnezeu nu era un han, ci un loc cu iesle unde se ţineau animalele.

Evangheliile nu menţionează peştera, însă reprezentarea iconografică îşi găseşte temeiuri în Tradiţie şi în textele liturgice. Deschizătura întunecoasă a peşterii în mijlocul stâncilor ascuţite închipuie cosmosul căzut, lumea copleşită de păcat prin căderea omului, precum şi iadul, străfundurile întunericului, pe care doar

El, Soarele Dreptăţii, le risipeşte odată cu Naşterea Sa. Peştera şi ieslea sunt dovezi ale profundei smerenii a Mântuitorului Hristos.

II. 4. Boul şi asinul nu sunt, de asemenea, pomeniţi în Evanghelie, prezenţa lor alături de Prunc (inspirată din evanghelia apocrifă a lui Matei, cap. XIV) sugerează, în acelaşi timp, împlinirea unei proorocii a profetului Isaia: „Boul îşi cunoaşte stăpânul şi măgarul ieslea Domnului său, dar Israel nu mă cunoaşte, poporul meu nu mă pricepe.” (Isaia 1, 3)

Prezenţa animalelor trimite, de asemenea, şi către simbolismul viţelului de sacrificiu şi al asinului Împăratului care intră în Ierusalim. În unele icoane ruseşti apare un cal în locul obişnuitului măgar, necunoscut în Rusia.

II. 5. Păstorii sunt înfăţişaţi ascultând mesajul îngerilor. Adesea, unul dintre ei cântă din fluier adăugând, astfel, arta omenească a cântării la corul îngerilor.

Ei primesc cei dintâi vestea minunatei Naşteri în mijlocul activităţilor zilnice, fiind, paradoxal, prin simplitatea lor, mai apropiaţi de lumea cerească.

Păstorii reprezintă primii fii ai lui Israel (poporul ales de Dumnezeu), care I se închină Pruncului, ei simbolizând începutul Bisericii evreilor, iar magii începutul Bisericii neamurilor.

II. 6. Magii sunt reprezentaţi fie pe cai, în drum spre locul Naşterii indicat de stea, fie aducând Pruncului întreitul dar - aur, tămâie şi smirnă - preînchipuindu-le pe femeile purtătoare de mir, venite la mormânt în dimineaţa de Paşti:

◦ aur - ca pentru Împăratul veacurilor;
◦ tămâie - ca celui ce este Dumnezeu al Universului;
◦ smirnă - ca unuia ce a murit.

„Prin darul mirului, ei închipuie starea Ta muritoare, prin aur măreţia Ta împărătească, iar prin tămâie, dumnezeirea Ta întreagă.” (Utrenia Nașterii Domnului, cântarea a V-a, glas VI)

Magii sunt înfăţişaţi sub chipul a trei oameni având vârste diferite, acest fapt dovedind că Revelaţia este dată oamenilor indiferent de vârsta lor fizică, dar pe măsura nivelului lor duhovnicesc şi a puterii lor de cuprindere a tainelor dumnezeieşti. Magii reprezintă neamurile păgâne aflate înafara poporului ales. Deşi sunt oameni învăţaţi, ei au, totuşi, de străbătut o cale mai lungă spre cunoaşterea Dumnezeului celui Adevărat. Prezenţa lor dovedeşte faptul că Biserica primeşte şi sfinţeşte ştiinţa omenească în măsura în care aceasta conduce către adevărul de credinţă, către cunoaşterea lui Dumnezeu.

III. 1. Dreptul Iosif apare într-un colţ (stânga sau dreapta, în josul icoanei), aşezat deoparte de Preasfânta Fecioară Maria, detaliu iconografic menit să evidenţieze adevărul scripturistic şi învăţătura Bisericii potrivit căreia Hristos S-a născut din Fecioară, Iosif nefiind tatăl Pruncului.

Înfăţişarea sa trebuie să sugereze un om înaintat în vârstă (Tradiţia spune că avea 84 de ani). Este reprezentat cu aureolă, aflându-se între drepţii lui Dumnezeu (Matei 1, 19).

Dreptul Iosif are o expresie meditativă, îngrijorată, o stare de tulburare pricinuită de Naşterea feciorelnică a lui Iisus. Iosif închipuie pe tot omul slab în credinţă, a cărui raţiune nu poate depăşi hotarele realităţilor văzute, de aici şi dificultatea de a accepta realitatea suprafirească a tainelor În persoana lui Iosif, icoana dezvăluie nu numai drama sa personală, cât drama întregii omeniri care a privit taina, nu prin ochii credinţei, ci ai raţiunii limitate.

„Vifor de gânduri necuviincioase având întru sine înţeleptul Iosif s-a tulburat […], dar cunoscând că zămislirea ta este de la Duhul Sfânt a zis: Aliluia." (Acatistul Buneivestiri, Condac 4)

Este înfăţişat ascultând de o figură care reprezintă vocea raţiunii neluminate.

III. 2. Bătrânul ciudat, înveşmântat într-o piele de animal, stând aplecat de spate dinaintea lui Iosif, îl reprezintă pe amăgitorul satan, deghizat în chipul unui păstor, care îl hărţuieşte pe Iosif, logodnicul Fecioarei, cu întrebări perfide.

Scena este inspirată de Evanghelia apocrifă a lui Iacov unde se spune că cel viclean rosteşte prin intermediul ciobanului Thyrros: „Aşa cum acest toiag [el este îndoit sau rupt, simbol al sceptrului zdrobit al fostei sale puteri] nu va mai putea să dea vlăstare, tot aşa un bătrân ca tine nu mai poate zămisli prunc şi o fecioară nu poate să nască" [dar toiagul a înflorit îndată].lui Dumnezeu.

III. 4. Scena îmbăierii Pruncului are la bază pasaje din evangheliile apocrife ale lui Iacov şi Matei (acestea vorbesc despre prezenţa a două femei (Salomeea şi Zelemi) chemate de Iosif pentru a o asista la naştere pe Sfânta Fecioară).

Scena îmbăierii Pruncului a stârnit numeroase controverse şi discuţii iscate de justeţea reprezentării ei din următoarele motive:
– relatarea îmbăierii nu aparţine evangheliilor canonice;
– Pruncul era cu totul curat şi nu avea nevoie de spălare;
– Maica Domnului a născut în mod suprafiresc, fără dureri, prezenţa moaşelor fiind de prisos.

Argumentele susţinute în favoarea reprezentării scenei îmbăierii au fost următoarele:
– faptul că scena nu este menţionată în Evangheliile canonice nu e un motiv pentru a o exclude (nici Intrarea în Biserică a Maicii Domnului nu este menţionată în Noul Testament, dar nu a stârnit respingerea ei în Biserică). Hristos, prin obiceiul îmbăierii, a acceptat de bunăvoie să se supună unui obicei omenesc, aşa cum mai târziu a binevoit să se supună practicii circumciziunii (tăierea împrejur) şi botezului (de care El nu avea nevoie);
– nici unul din Sinoadele Ecumenice nu s-a opus cu privire la această scenă;
– în perioada iconoclastă, când au fost puse în discuţie atâtea scene iconografice, scena îmbăierii nu a reprezentat o problemă;
– nici după iconoclasm, când pictura a devenit un mijloc de exprimare a dogmelor, nu au existat, de asemenea, obiecţii cu privire la reprezentarea acestei scene.

Scena scăldatului sugerează faptul că Dumnezeu cel Preaînalt se supune obiceiurilor şi deprinderilor omeneşti, aceasta fiind şi o mărturie a Întrupării reale a Domnului, care a devenit „întocmai cu oamenii de bună voie” (Utrenia praznicului, Canonul Sfântului Ioan Damaschin, cântarea a IV-a). Scena o prefigurează pe cea a Botezului în apele Iordanului.

In icoană, toată creaţia se bucură la Naşterea Domnului nostru Iisus Hristos: cerul (o stea şi îngerii), pământul (munţii, plantele şi animalele) şi în special omenirea reprezentată cel mai desăvârşit în persoana noii Eve, prea curata Fecioară Maria, Maica Domnului nostru.

Prof. dr. Mihaela Palade - Scara de la pământ la cer din icoana Naşterii Domnului

Complexa iconografie a Naşterii Domnului aduce spre contemplare în faţa ochilor, într-o formulă concentrată, evenimentele prezente în textele evanghelice. Majoritatea rezolvărilor iconografice, oricât de variate şi de diferite ar fi, evidenţiază, prin mijloacele limbajului plastic-vizual, unul din atributele esenţiale ale Maicii Domnului, acela de a purta întreaga omenire de la cele de jos la Cel de Sus, autentică „scară de la pământ la cer".

Textele evanghelice (îndeosebi Luca 2, 4-20) constituie temeiul icoanei Naşterii Domnului, justificând bogăţia şi varietatea tuturor detaliilor iconografice ale acestui mare praznic împărătesc, în care întreaga suflare se bucură şi laudă pe Domnul, atât cei din ceruri (îngerii), cât şi cei de pe pământ (păstorii, magii), atât cele înzestrate cu raţiune şi înţelegere (îngerii şi oamenii), cât şi celelalte făpturi (boul şi asinul, turmele păstorilor), cei simpli şi neştiutori de carte (păstorii), dar şi cei bogaţi şi învăţaţi (magii), cele însufleţite (oamenii şi animalele), dar şi cele neînsufleţite (peştera cu munţi şi dealuri).

În icoana Naşterii Domnului apare întregul cosmos, cel necreat şi cel creat, cele inteligibile şi cele sensibile, cele minerale, vegetale şi organice, unite într-un tot

compoziţional. În centru, statura Maicii Domnului, noua Evă, al cărei pântece „rai înțelegător s-a arătat, întru care este dumnezeiescul pom, din care mâncând vom fi vii și nu vom muri ca Adam. Hristos Se naște ca să ridice chipul cel căzut mai înainte” (Troparul Înainte-prăznuirii), o menţionare a dinamismului acestei înălţări la cer, pe scara ce se arată, acum, a fi Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu.

Simbolismul scării

Biserica este icoana scării visate de patriarhul Iacob, atunci când a fugit el de la faţa fratelui său, Isav, scară sprijinită pe pământ, dar care atingea cu vârful cerul, îngerii lui Dumnezeu suindu-se şi pogorându-se pe ea, fapt care l-a determinat pe Iacob să exclame: „Cât de înfricoşător este locul acesta! Aceasta nu e alta fără numai casa lui Dumnezeu (s.n.), aceasta este poarta cerului!” (Fac. 28, 12-17). Dacă pe o scară S-a coborât Fiul lui Dumnezeu către făptura Sa căzută, sufletul creştinului urcă tot pe o scară, a virtuţilor, închipuită de Sfântul Ioan Scărarul cu treizeci de trepte, asemenea celor treizeci de ani de viaţă ai Mântuitorului dinainte de începerea activităţii publice (Dumitru Stăniloae, Introducere la Scara Sfântului Ioan Scărarul, în Filocalia, vol. IX, 1980).

După cum Iisus Hristos a intrat pentru noi „ca Înaintemergător, fiind făcut Arhiereu în veac, după rânduiala lui Melchisedec” (Evrei 6, 20), tot aşa şi „Preasfânta Maică a Domnului va intra cea dintâi dintre toate în odihna cerului, iar în urma ei, prin mijlocirea ei, vor fi conduse şi celelalte suflete ale sfinţilor” (Sfântul Maxim mărturisitorul, Viaţa Maicii Domnului). Astfel, atributul Bisericii de a fi scară de la pământ la cer, pe care Dumnezeu a coborât pentru ca omul să poată urca, este transferat firesc şi Maicii Domnului.

Maica Domnului, simbol al scării în icoana Naşterii Domnului

În reprezentarea iconografică a visului patriarhului Iacob, deşi în textul scripturistic este menţionat Domnul, în iconografie, în capul scării apare Maica Domnului, drept cea care mediază între cer şi pământ, unul coborând şi celălalt urcând. Naşterea Domnului a făcut vizibilă această scară, ca fiind momentul în care „cerul şi pământul s-au împreunat, născându-Se Hristos. Astăzi, Dumnezeu pe pământ a venit şi omul la ceruri s-a suit” (Idiomelă la Litie, alcătuire a lui Ioan Monahul).

În icoana Naşterii Domnului, centrul de interes spiritual este Pruncul dar, care, vizual, este mititel, asemenea unui nou-născut, în timp ce Maica Sa ocupă centrul compoziţiei. Indiferent dacă, în reprezentarea Maicii Domnului, este adoptată varianta imperială (atitudinea dreaptă, indicând naşterea fără de durere) sau cea derivată din lumea orientală (culcată, slăbită, asemenea tuturor femeilor după naştere), silueta ei amplă este purtătoarea unui mesaj dinamic cu totul

aparte prin faptul că ea tinde către cele de sus, lăsând pe cele de jos. Iar în anumite transpuneri iconografice, frapează aşezarea Maicii Domnului de-a lungul unei ample diagonale, cel mai adesea pe direcţia stânga-jos către dreapta-sus.

Ea constituie dominanta incontestabilă a întregii compoziţii, aspect amplificat şi de faptul că, exceptându-l pe Iosif, celelalte personaje sunt mult reduse ca dimensiuni. Astfel, Maica Domnului este percepută asemenea unei scări care pleacă din unghiul de jos, din acel spaţiu al mărturisirii umanităţii Pruncului, a Fiului Omului (prin ritualul îmbăierii), şi se îndreaptă către cele de sus, către înaltul cerului, către divinitatea Fiului lui Dumnezeu. Direcţia trasată de trupul Fecioarei este susţinută şi amplificată de arhitectura munţilor care par că dau năvală în partea superioară a cadrului, de parcă ar dori să-l străpungă pentru a-şi continua zborul undeva, în spaţiul neîngrădit al cerului.

Maica Domnului este darul pe care omenirea îl aduce Creatorului ei, ofrandă prea curată şi prea nevinovată, rugăciune ce străbate cerurile, ajungând la picioarele tronului lui Dumnezeu: „Ce vom aduce Ţie, Hristoase? Că Te-ai arătat pe pământ ca un om, pentru noi. Fiecare dintre făpturile cele zidite de Tine mulţumire aduce Ţie: îngerii cântarea, cerurile steaua, magii darurile, păstorii minunea, pământul peştera, pustiul ieslea, iar noi pe Maica Fecioara...” Iar acest dar al omenirii, fiind Maică a tuturor, îi poartă pe toţi cei care o urmează de la cele de jos către Cel de Sus, făcând să dispară distanţele şi opreliştile dintre ele. Omul poate zbura iarăşi către ceruri, munţii pot sălta „ca berbecii şi dealurile ca mieii oilor” (Psalm 113, 4), îngerii aduc „Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace, între oameni bunăvoire” (Luca 2,14) - prin mijlocirea Maicii Domnului, autentică „scară de la pământ la cer”, după cum se poate citi şi în icoana Naşterii Domnului.

Odoarele Mănăstirii „Sfântul Pavel”

Printre odoarele Mănăstirii „Sfântul Pavel” se numără darurile Magilor, moaște de la 98 de sfinți şi multe icoane.

Foto: pr. Silviu Cluci

Vistieria nepreţuită a mănăstirii o constituie darurile Magilor (aur împletit ca o dantelă, tămâie şi smirnă în formă sferică), care sunt păstrate în cutii de argint, precum şi o bucată din lemnul Cinstitei Cruci, cu găuri de la cuiele cu care a fost răstignit Domnul. Se spune că este darul ţarului Petru al Bulgariei făcut Sfântului Pavel, care a dat o parte Mănăstirii Xiropotamu, iar cealaltă Mănăstirii „Sfântul Pavel”.

În biserica mănăstirii se află moaște de la 98 de sfinți, dintre care amintim: capetele (întregi sau fragmente) Sfinţilor: Antim al Nicomidiei, Nimfodora muceniţa, Damian doctorul cel fără de arginți, Agata muceniţa, Ipatie episcopul Gangrei, Vasilie episcopul insulei Paros, Fevronia şi Pantelimon.

Se mai găsesc aici părţi din moaştele Sfinţilor: Maxim mărturisitorul (mâna), Grigorie Teologul, Haralambie, Mihail episcopul Sinadelor, Calinic mucenicul, Chiriachi, Mitrodora muceniţa, Teona episcopul Tesalonicului, Trifon, Mamant, Evdochim Vatopedinul.

În tezaurul mănăstirii se află şi icoana Maicii Domnului „Oglinda”, care, potrivit tradiţiei, a aparţinut împărătesei Teodora, soţia împăratului Teofil (829-842), luptătorul împotriva Sfintelor icoane. În katholikon se află şi icoana Maicii Domnului Mirovlitissa „Izvorâtoarea de mir”.

O altă icoană importantă este cea a Maicii Domnului „Odighitria”, care are pictată pe spatele ei Răstignirea Domnului şi care este opera unei şcoli de pictură din Constantinopol (secolul al XIV-lea). Ea se mai numeşte şi „Antifonitria Lacului”, pentru că provine de la vechea Mănăstire Officiara, care se afla în locul Schitului Lacu de astăzi.

Teodor Danalache - Biserica Naşterea Domnului din Betleem

Biserica Naşterea Domnului din Betleem este unul dintre cele mai importante locuri creştine de închinare. ***Această biserică a fost ridicată pe locul peşterii în care S-a născut Mântuitorul Hristos. De asemenea, Biserica Naşterea Domnului este şi una dintre cele mai vechi biserici creştine din lume păstrate până astăzi.***

Biserica Naşterea Domnului din Ţara Sfântă se află în partea de răsărit a oraşului Betleem, la opt kilometri de oraşul Ierusalim. Complexul ce o înconjoară, acoperind aproximativ 12.000 metri pătraţi, include în afară de basilica propriu-zisă, o mănăstire ortodoxă, una catolică şi una armeană.

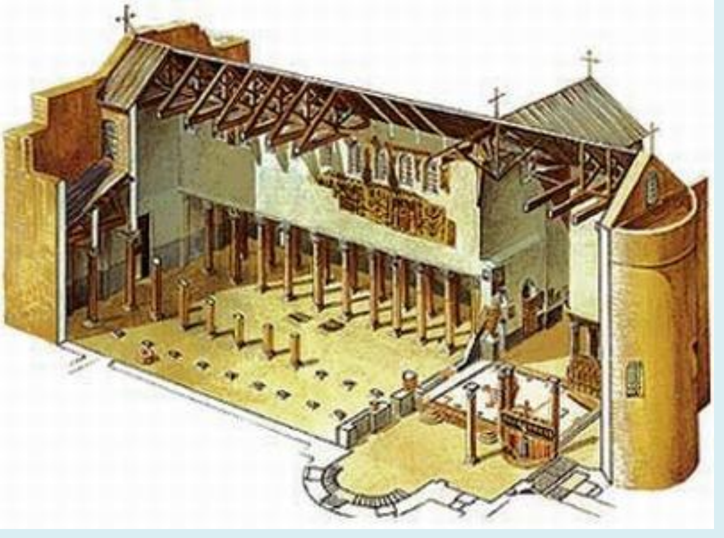
Naşterea Mântuitorului Hristos este relatată în Evangeliile Apostolilor Matei şi Luca. În pofida micilor diferenţe, care întăresc veridicitatea celor relatate de cei doi, amândoi Evangheliştii afirmă faptul că Hristos S-a născut în Betleem şi a crescut în Nazaret.

Evangheliştii menţionează doar faptul că Fecioara Maria L-a născut pe Hristos într-o "iesle". Nu se afirmă clar dacă locul acesteia era într-o "peşteră" sau într-un "staul".

Însă, la mai puţin de un secol distanţă, Sfântul Iustin Martirul şi Filosoful, cât şi Protoevanghelia lui Iacov menţionează cuvântul "peşteră". Aceasta nu este nici o contrazicere, căci, după cum era obiceiul în acea vreme, casele se ridicau în faţa peşterilor care se găseau în zonă, astfel încât peştera să poată fi folosită drept staul pentru animale.

Prima menţionare a peşterii din Betleemn, cinstită drept loc al Naşterii Domnului Hristos, apare în scrierile Sfântului Iustin Martirul şi Filosoful, datând din jurul anului 160. El a identificat întâia oară grota ce se află sub biserică drept peştera sfântă, locul Naşterii lui Hristos. Spre întărirea acestuia vine şi tradiţia, cu menţionările găsite în scrierile lui Origen şi ale lui Eusebiu, acestea datând din secolul al III-lea.

În anul 326, Sfântul Împărat Constantin şi maica sa, Sfânta Elena, au hotărât ridicarea unei biserici deasupra peşterii. Această primă biserică a Naşterii Domnului, închinată la data de 31 mai 339, avea un plan octogonal şi era poziţionată chiar deasupra peşterii. În centrul acesteia, o gaură largă de 4 metri, înconjurată cu o balustradă, oferea o privire de ansamblu a peşterii.

Din această perioadă se păstrează încă bucăţi impresionante şi însemnate din mozaicul ce acoperea în întregime podeaua bisericii. Fericitul Ieronim a trăit şi lucrat în Betleem din anul 384, iar mai apoi a fost înmormântat într-o peşteră de dedesubtul bisericii.

Biserica ridicată în perioada Sfântului Constantin cel Mare a fost distrusă de către împăratul Justinian în anul 530, pentru a putea ridica, în locul ei, o biserică mult mai încăpătoare. Biserica ridicată de împăratul Justinian este cea care se vede şi astăzi.

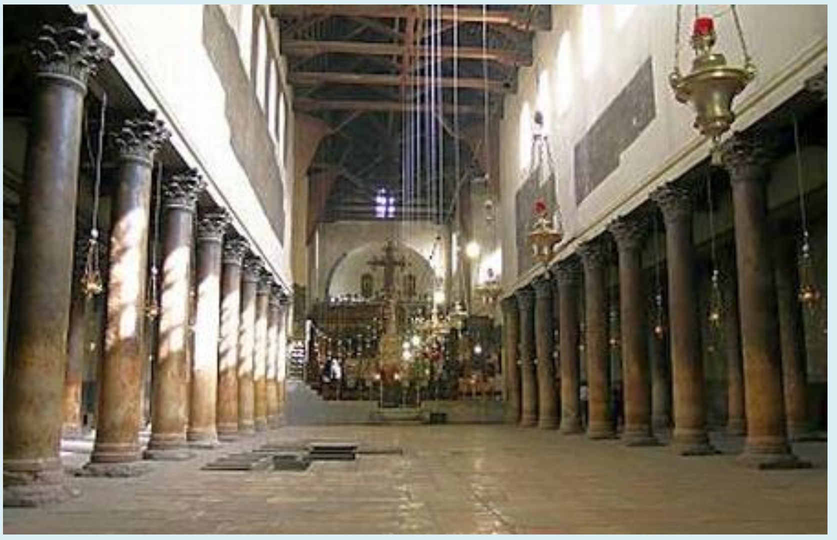
Perşii au cruţat Biserica Naşterii în timpul invaziilor din anii 614 deoarece, conform legendelor, aceştia au rămas profund impresionaţi de o reprezentare a Magilor care s-au închinat Pruncului, aducând daruri. Reprezentaţi în scena Naşterii Domnului, magii de la răsărit erau îmbrăcaţi în haine persane - magii erau călători tot de origine persană.

Acest lucru a fost menţionat şi în cadrul unui Sinod ţinut la Ierusalim în secolul al IX-lea. Menţionarea a fost folosită de către participanţi în demonstrarea utilităţii şi folosului reprezentărilor religioase.

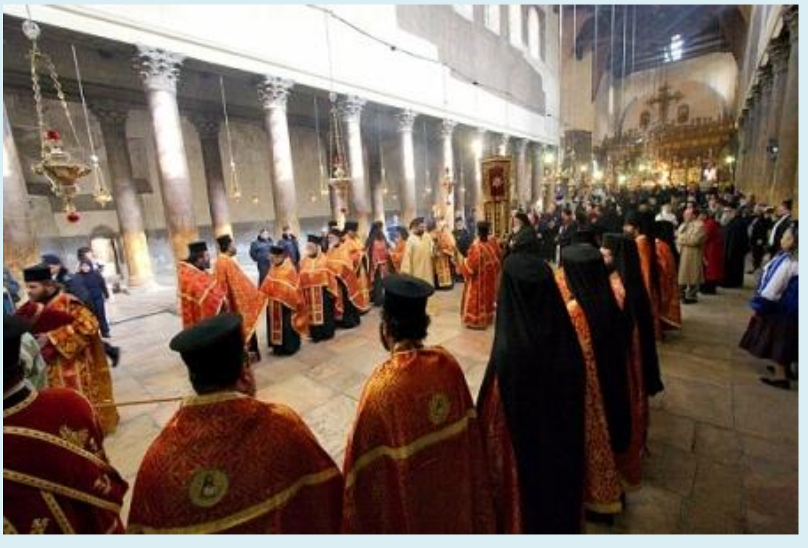
Musulmanii nu au îndeplinit decretul lui Hakim, dat în anul 1009 privind dărâmarea tuturor monumentelor creştine, deoarece, din vremea lui Omar (639),

acestora li s-a oferit şi permis, spre slujire, folosirea unuia dintre transeptele Bisericii.

Cruciaţii au cucerit Ierusalimul la data de 6 iunie 1009. Împăraţii Baldwin I şi Baldwin II au fost încoronaţi în acest loc. Într-o atmosferă de totală înţelegere, francii şi bizantinii au contribuit împreună la redecorarea în întregime a interiorului Biserica Naşterii. Această acţiune s-a întins între anii 1165-1169. Evenimentul este menţionat într-o inscripţie de limba greacă, păstrată în transeptul de nord.

Biserica Naşterea Domnului a fost neglijată uneori, pe perioade mari de timp. Aceste perioade de neîngrijire au fost cele în care au domnit otomanii Mamluk şi Ottoman, dar, din fericire, Biserica Naşterii nu a fost afectată prea mult, şi nici dărâmată.

Cea mai mare parte din marmura existentă în acea vreme în Biserica Naşterea Domnului a fost scoasă de turci şi folosită la zidirea şi împodobirea Templului de pe Munte, aflat în Ierusalim.

Alte încercări prin care a trecut Biserica Naşterea Domnului sunt cutremurul din 1834 şi incendiul din 1869, care au distrus mobilierul de lemn al peşterii. Cu toate acestea, biserica a supravieţuit tuturor încercărilor naturale sau umane la care a fost supusă.

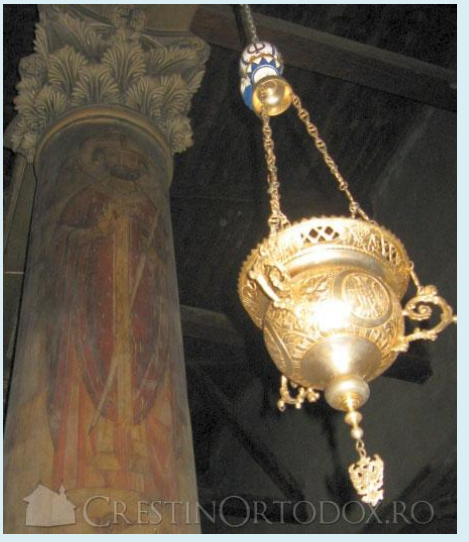
În anul 1847, furtul stelei de argint care marchează exact locul Naşterii Pruncului Hristos, a dus la o criză internaţională ce a cuprins în întregime Locurile Sfinte. Această criză a dus, în cele din urmă, la Războiul din Crimeea (1854-1856).

La fel ca şi la Biserica Sfântului Mormânt, şi aici, părţi din Biserica Naşterea Domnului se află sub controlul diferitelor confesiuni creştine.

În anul 1852, grija Biserica Naşterii s-a încredinţat mai multor centre creştine. Astfel, biserica se află în grija romano-catolicilor, a armenilor şi a grecilor ortodocşi. Grecii se îngrijesc, cu precădere, de întreţinerea în bună stare a Peşterii Naşterii.

Uşa pocăinţei - o uşă de mici dimensiuni încrustată în zidul gros de piatră al Bisericii Naşterii - a fost făcută şi amplasată în zid în perioada otomană, cu scopul de a împiedica pe necredincioşi să intre înăuntru călare. De asemenea, această uşă, pe lângă faptul că obligă pe oricine să descalece de pe cal, ***obligă pe vizitator şi la o plecare a capului în semn de cinstire a locului.*** Un motiv bun poate fi şi acela al unei mai bune apărări în cazul unui atac al musulmanilor.

Această uşă a fost plasată în locul unei alte uşi mai vechi, din perioada cruciadelor, care era mult mai mare. Marginile uşii celei mari se pot observa încă deasupra celei mici. Tot aici se mai pot observa şi marginile uşii pătrate pe care o deţinea Biserica Naşterii în momentul zidirii ei de către împăratul Iustinian.

Nava încăpătoare se păstrează intactă încă de pe vremea Iustinian, cu toate că tavanul a fost supus unor restaurări de-a lungul secolelor al XV-lea şi al XIX-lea. Coloanele din piatră lustruită, majoritatea dintre ele fiind luate din biserica iniţială a lui Constantin - secolul al XIV-lea.

Naosul basilicii este împărţit în cinci nave longitudinale separate de patru rânduri de coloane, în stil corintic, câte 11 în fiecare rând. Pe ele sunt pictaţi Apostolii Domnului, cu numele scrise în latină şi greacă.

Dintre cele 44 de coloane ale navei, 13 păstrează încă picturi de pe vremea cruciaţilor, înfăţişând mai mulţi sfinţi şi pe Maica Domnului cu Pruncul. Starea acestora nu este una foarte bună, datorită timpului şi metodelor de iluminat ale bisericii, însă, cu atenţie, se pot observa bine.

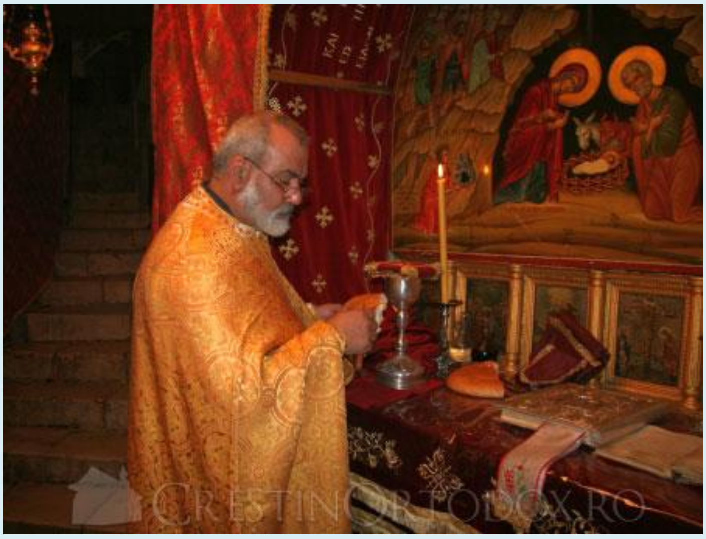
Fragmente foarte calitative de mozaic mural, datând din anii 1160, împodobesc ambele laterale ale navei. Fiecare laterală avea trei registre - lucru ştiut dintr-o descriere a Bisericii Naşterii datând din anul 1628.

Registrul de mozaic de jos îi înfăţişa pe înaintaşii lui Iisus; registrul de la jumătate cuprindea informaţii legate de sinoadele locale şi ecumenice; registrul de sus înfăţişa o serie de îngeri între ferestrele bisericii. Numele artistului care a lucrat la acest mozaic, Basilius Pictor, apare la picioarele celui de al treilea înger din dreapta, pe peretele nordic al navei.

Uşile-trapă din podeaua actuală acoperă secţiuni din mozaicul original al Bisericii Naşterii. Acest mozaic acoperea, la început, întreaga podea. Fragmentele care se păstrează înfăţişează figuri geometrice, păsări, flori şi alte motive geometrice.

Nişte uşi similare acestora din podea acoperă un alt mozaic păstrat din vremea lui Constantin. Acestea se află în transeptul de nord şi acoperă un alt mozaic din secolul al IV-lea, care demonstrează faptul că biserica lui Constantin avea o absidă octogonală. Aceste uşi se deschid, uneori, la cerere.

O fântână baptismală de formă octogonală a fost găsită în absida sudică. ***Aceasta datează din secolul al VI-lea şi face parte din biserica lui Iustinian - iniţial, aceasta era localizată lângă marele altar.*** Odată cu mutarea ei de lângă altar, în perioada renovărilor cruciate, au apărut şi numeroase legende. Astfel, se spune că în această fântână a căzut steaua magilor, sau că din ea au fost adăpaţi caii magilor, sau că are o oarecare legătură cu David.

Lăcaşul are trei altare: unul central şi două mai mici aflate în absidele laterale. Din aceste abside se coboară în Peştera Naşterii Domnului, propriu-zis o mică grotă naturală, situată chiar sub altarul central.

Marele altar din capătul estic, alături de cel din partea sudică, aparţin grecilor. Altarul principal înfăţişează ochilor un frumos iconostas ortodox. Catapeteasma este împodobită cu îngeri, icoane şi candele aurite.

În partea nordică a marelui altar se află altarul armean al celor Trei Regi, închinat celor trei Magi care şi-au legat caii în apropiere. Armenii mai au un altar şi absidă nordică, închinat de astă dată Fecioarei Maria.

Peştera Naşterii Domnului - o grotă rectangulară aflată dedesubtul bisericii - este punctul de maxim interes şi cinste al întregii biserici. În acest loc se ajunge coborând treptele ce pornesc din absidele laterale. Această grotă a fost cinstită ca loc al Naşterii lui Hristos încă din secolul al II-lea.

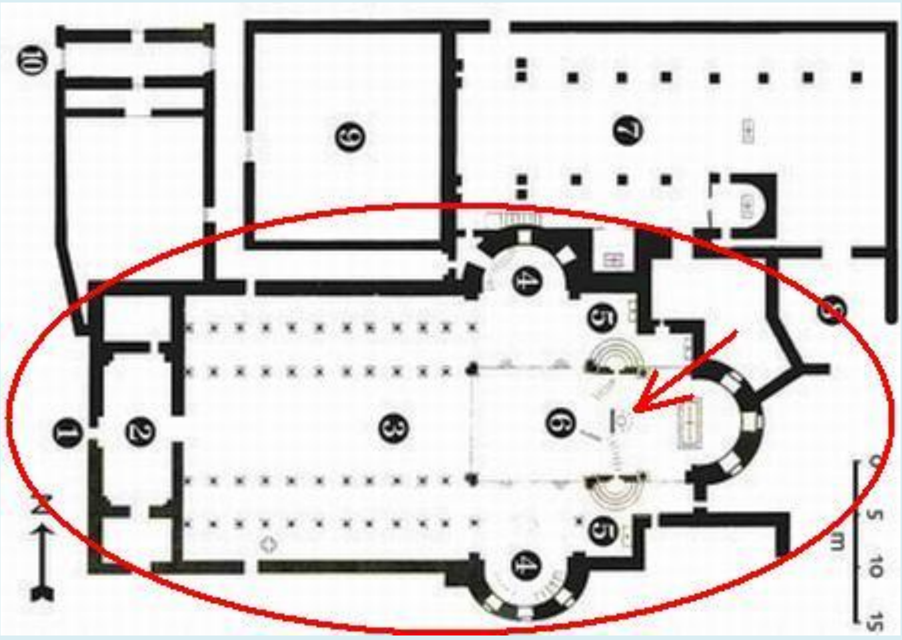
Steaua de argint încrustată în piatră marchează chiar locul în care a fost aşezat Hristos. Inscripţia în limba latină de pe marginea stelei de argint spune următoarele: "Hâc de Virgine Maria Jesus Christus natus est." Traducerea: "**Aici S-a născut Iisus Hristos din Fecioară Maria - 1717.**"

Steaua de argint este străjuită de cincisprezece candele care ard în permanenţă. Dintre acestea, 6 aparţin grecilor, 5 armenilor şi 4 latinilor.

Podeaua peşterii este pavată cu marmură. Tot mobilierul peşterii datează de după incendiul din anul 1869; excepţie fac doar porţile de bronz ale intrării de sud şi ale celei de nord. Acestea datează din vremea lui Iustinian - secolul al VI-lea.

Din peşteră pornesc alte trepte ce duc într-o capelă laterală - Capela Ieslei - deţinută de romano-catolici. Lângă aceasta se păstrează unele fragmente de mozaic datând din secolul al II-lea, asemenea şi unele capiteluri de coloane.

Icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului - Betleemitisa, din Biserica Naşterii Domnului din Betleem, Ţara Sfântă

Teodor Danalache - Câmpul Păstorilor din Betleem

Câmpul Păstorilor de lângă Betleem, în Ţara Sfântă, a fost cinstit de creştini încă din primele secole creştine. ***Câmpul Păstorilor, numit în părţile locului după satul Beit Sahour, se află la o distanţă de numai câţiva kilometri înspre răsărit de Betleem.***

Beit Sahour este, în mare parte, locuit de creştini: greco-ortodocşi, greco-catolici, catolici latini şi o minoritate de protestanţi şi musulmani, veniţi după anul 1948. Numele satului, anume "Beit Sahour", înseamnă "casele celor care fac de strajă".

Câmpul Păstorilor din Betleem este unul dintre locurile biblice puse în legătură cu Naşterea Domnului. Locul unde înnoptau păstorii, în noaptea în care s-a născut Pruncul Iisus Hristos, se afla la o distanţă de numai 600 de metri de satul mai sus amintit.

Câmpul Păstorilor din Betleem în Sfânta Scriptură

"Şi iată îngerul Domnului a stătut lângă ei şi slava Domnului a strălucit împrejurul lor, şi ei s-au înfricoşat cu frică mare. Dar îngerul le-a zis: Nu vă temeţi. Căci, iată, vă binevestesc vouă bucurie mare, care va fi pentru tot poporul. Că vi s-a născut azi Mântuitor, Care este Hristos Domnul, în cetatea lui David. Şi acesta va fi semnul: Veţi găsi un prunc înfăşat, culcat în iesle. Şi deodată s-a văzut, Împreună cu îngerul, mulţime de oaste cerească, lăudând pe Dumnezeu şi zicând: **Slavă intru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace, între oameni bunăvoire!**

Iar după ce îngerii au plecat de la ei, la cer, păstorii vorbeau unii către alţii: Să mergem dar până la Betleem, să vedem cuvântul acesta ce s-a făcut şi pe care Domnul ni l-a făcut cunoscut. Şi, grăbindu-se, au venit şi au aflat pe Maria şi pe Iosif şi pe Prunc, culcat în iesle. Şi văzându-L, au vestit cuvântul grăit lor despre acest Copil.

Şi toţi câţi auzeau se mirau de cele spuse lor de către păstori. Iar Maria păstra toate aceste cuvinte, punându-le în inima sa. Şi s-au întors păstorii, slăvind şi lăudând pe Dumnezeu, pentru toate câte auziseră şi văzuseră precum li se spusese." (Luca 2, 8-20)

Câmpul Păstorilor din Betleem

- Istoricul bisericesc Eusebiu de Cezareea (265-340) aminteşte de acest "câmp al păstorilor", pe care îl localizează aproape de Turnul Ader, aflat la aproape un kilometru de Betleem.
- Fericitul Ieronim (331-420) notează şi el acelaşi lucru.
- În anul 384, pelerina Egeria a văzut într-o vale din apropierea Betleemului "o biserică ce se numeşte La Păstori, cu o grădină mare, înconjurată de un zid drept şi, de asemenea, cu o foarte frumoasă grotă, adăpostind un altar".

- Pelerinul Arculf (670) a lăsat mărturie despre o biserică ridicată în acest loc, făcând precizia că aceasta se află la un kilometru şi jumătate distanţă înspre răsărit de Betleem.

Calendarul Bisericii din Ierusalim (secolele VII-VIII) amintea de existenţa unei mănăstiri înspre est de Betleem, numită sugestiv "Poememium", adică "Mănăstirea Turmelor". Un stareţ al acestei mănăstiri, anume Daniel (1106), numeşte locul de lângă mănăstire drept "Păşunea Sfinţită", în vreme ce un diacon numit Petru (1137) numeşte biserica de aici drept "Biserica Păstorilor". Diaconul menţionează şi existenţa unei peşteri, sub biserica amintită. Această mănăstire există încă în anul 1177, ea fiind menţionată şi de Focas.

După perioada de ocupaţie a cavalerilor cruciaţi, Biserica Păstorilor a căzut în ruină, pelerinii ce se îndreptau spre Locurile Sfinte începând a merge spre un alt loc, din apropiere, numit "Deir el-Raawat", adică "Mănăstirea Păstorilor".

Începând cu anul 1859, locul numit "Siyar el-Ganam", adică "Stâna Oilor", a fost ales drept loc al arătării îngerului către păstori.

Câmpul Păstorilor din Betleem - Biserica romano-catolică a Păstorilor

În urma săpăturilor arheologice întreprinse între anii 1951-1952, călugării franciscani au descoperit un vechi complex monahal. După scoaterea la lumină a mai multor prese de ulei, cisterne, magazii şi grote s-a ajuns la concluzia că ocupaţia principală a vieţuitorilor de aici era agricultură. Potrivit estimărilor arheologice, locul a fost ocupat de oameni încă din vremea regelui Irod cel Mare. Cu toate acestea, abia în secolele VI-VII locul se afla pe o culme a prosperităţii.

Printre ruinele scoase la lumină s-a descoperit şi o veche biserică creştină, datând încă din secolele IV-V, biserica lărgită în secolul al VI-lea. La zidirea acestei biserici, constructorii au folosit pietre de la Biserica Naşterii din Betleem, zidită în formă octogonală, de Sfântul Constantin cel Mare, înaintea celei actuale. Biserica are două altare semicirculare, în acestea păstrându-se şi câteva fragmente de mozaic şi inscripţiile.

În anul 1953, în partea nordică a câmpului, lângă aceste ruine, călugării franciscani au construit o mică biserică în formă de cort păstoresc, numită sugestiv "Slavă întru cei de sus". Biserica franciscană a fost construită de arhitectul Antonio Barluzzi. ***În interior, bisericuţa este pictată cu fresce ce stau în legătură cu Naşterea Domnului: arătarea îngerului, păstorii şi oile, drumul spre peştera din Betleem şi Naşterea Pruncului Iisus Hristos.***

Câmpul Păstorilor din Betleem - Mănăstirea ortodoxă a Păstorilor

Mănăstirea ortodoxă a Păstorilor se află în partea estică a aceluiaşi câmp, pe locul unde a fost descoperită o peşteră foarte veche. Podeaua peşterii păstrează fragmente foarte vechi de mozaic, acestea datând încă din secolul al IV-lea. Locul pe care se află biserica creştinilor-ortodocşi corespunde mai bine mărturiilor aduse de pelerina Egeria şi de Arculf.

Potrivit tradiţiei locului, în această peşteră erau adăpostiţi păstorii, când îngerul Domnului le-a apărut spre a le vesti Naşterea. Folosită iniţial drept loc de adăpost, în cele din urmă peştera a ajuns să fie folosită drept mormânt pentru trei păstori din zonă.

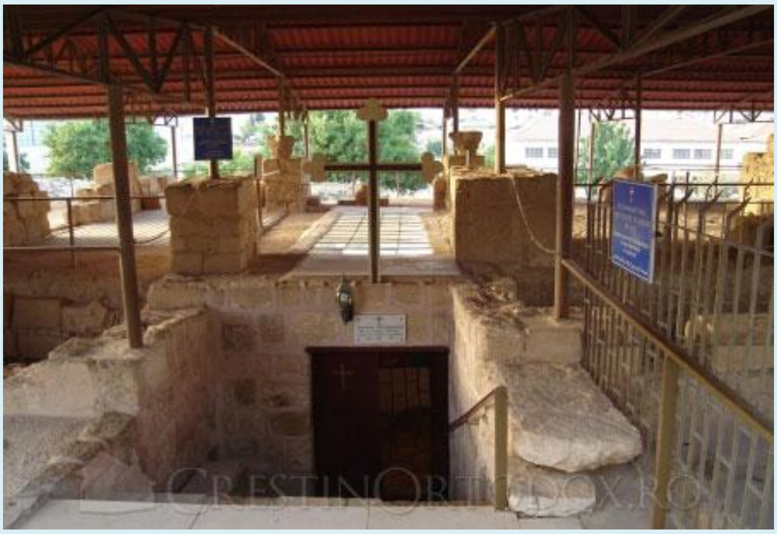
În pelerinajul ei prin Ţara Sfântă (325-326), Sfânta Împărăteasa Elena, mama Sfântului Constantin cel mare, oprindu-se şi în acest loc, a rânduit să se construiască aici un Sfânt Altar. Potrivit cercetărilor arheologice efectuate

în acest loc, Altarul din peşteră datează cu adevărat încă din perioada bizantină (secolul IV).

În secolele următoare, deasupra peşterii s-a zidit o biserică, undeva prin secolul al V-lea, apoi o măreaţă basilică creştină, în secolul al VI-lea. Biserica şi peştera au fost restaurate şi întărite în secolul al VII-lea. Pelerinii secolului al X-lea au aflat biserica şi mănăstirea ce s-a dezvoltat în jurul acesteia în stare de ruină.

În anul 1972, călugării ortodocşi greci vor construi pe acest loc o nouă biserică. Noua biserică, numită "Keniset er-Raawat", adică "Biserica Păstorilor" a fost zidită imediat lângă peştera subterană. În această peşteră a fost construit un paraclis închinat Maicii Domnului, cu zi de prăznuire pe 26 decembrie. Pereţii peşterii sunt îmbrăcaţi cu multe icoane ortodoxe vechi.

CrestinOrtodox.ro

CrestinOrtodox.ro

Radu Alexandru - Darurile magilor

Mulţi dintre noi ne-am întrebat, citind despre Naşterea Domnului în Evanghelia după Matei, ***cine erau "cei trei magi“, de ce sunt amintiţi în Sfânta Scriptură, şi care este semnificaţia darurilor aduse de către aceştia lui Hristos?***

Sfântul Apostol Matei este singurul Evanghelist care îi menţionează, dar nu ne spune numărul sau numele lor, nici faptul că erau regi, ci numai că veneau din Răsărit. Ştim că aceşti magi au fost astronomi (fenomenele supranaturale au preocupat din totdeauna omenirea, în special popoarele din Orient), adică observatori ai corpurilor cereşti, care au fost aduşi la Ierusalim de minunata apariţie a stelei. În orice caz, numărul tradiţional al magilor (trei) a fost pus în legătură cu numărul darurilor pe care aceştia le-au oferit Pruncului Hristos: aur, tămâie şi smirnă.

În omiliile sale la Evanghelia după Matei, Sfântul Ioan Gură de Aur ne spune că "magii nu numai că I s-au închinat (lui Hristos), ci, deschizând vistieriile lor, I-au adus daruri; şi daruri nu ca unui om, ci ca unui Dumnezeu. Că tămâia şi smirna sunt simboluri ale lui Dumnezeu. [...] i-au adusă daruri lipsite de toată greutatea legii iudaice; că nu i-au jertfit oi şi viţei, ci daruri care erau aproape de filosofia Bisericii noastre, adică: credinţă, ascultare şi dragoste.”

Într-o cuvântare la Naşterea Domnului, PF Părinte Patriarh Daniel, ne arată semnificaţia duhovnicească a darurilor magilor:
"aurul înseamnă că Pruncul va fi un Împărat şi Împărăţia Lui nu va avea sfârşit. Anticamera şi arvuna Împărăţiei Lui fără de sfârşit sunt acum în lumea aceasta, Biserica lui Hristos.
Tămâia preinchipuie lucrarea Lui de Mare Preot, de Arhiereu Veşnic Care nu aduce jertfe de animale la templu, ci Se aduce pe Sine Însuşi Jertfă lui Dumnezeu ca să arate iubirea Sa mai tare decât moartea, căci Cel Răstignit va fi şi Cel Înviat din morţi. Iubirea Lui faţă de Dumnezeu şi faţă de semeni este mai tare decât moartea.
Smirna ne arată că El va trece prin moarte şi ne va aduce la Înviere. Smirna era folosită la înmormântare pentru a opri descompunerea trupului, împreună cu alte mirodenii. Deci este dorinţa omului de viaţa veşnică, de a birui moartea şi în Hristos Care trece prin moarte şi ajunge la Înviere se biruiesc şi păcatul, şi moartea, care este consecinţa păcatului".

Părinţii Bisericii învaţă că magii de la Răsărit, deţin un rol foarte important în iconomia mântuirii, pentru că închinarea acestora la ieslea din Betleem reprezintă sfârşitul idolatriei păgâne şi chemarea tuturor neamurilor la credinţa în adevăratul şi unicul Dumnezeu.
De altfel, ***în Canonul cel Mare, Sfântul Andrei Criteanul ne aminteşte chiar de actul mântuirii magilor: "Hristos pe magi i-a mântuit, pe păstori i-a chemat, mulţimea pruncilor a făcut-o mucenici, pe bătrân l-a mărit şi pe văduva cea bătrână. De la care n-ai râvnit, suflete, nici faptele, nici viaţă. Dar vai ţie, când vei fi judecat"*** (Cântare din Canonul Sfântului Andrei, episcopul Cretei, marţi, în prima săptămână a postului).

Darurile magilor - Mănăstirea Sfântul Pavel, Athos

Darurile magilor sunt păstrate în prezent, alături de alte numeroase Sfinte Moaşte şi odoare sfinte, în Mănăstirea Sfântul Pavel din Muntele Athos.

Maica Domnului nu a păstrat numai cuvintele Domnului în inima sa (potrivit. Lc. 2, 19, 51) ci şi tot ceea avea legătură cu viaţa Sa pământească, ca şi aceste daruri.

Astfel, potrivit Tradiţiei Bisericii, Născătoarea de Dumnezeu a dat, după adormirea sa, alături de alte lucruri ale Domnului şi aceste daruri, Bisericii din Ierusalim, unde au fost păstrate până spre anul 400 d. Hr.

Împăratul bizantin Arcadie aduce darurile magilor la Constantinopol. Aici rămân până în anul 1204, moment în care, din cauza Cruciadei a IV, sfintele odoare au fost duse la Niceea, pentru 60 de ani. Împăratul Mihail Paleologul le aduce din nou în Constantinopol, unde rămân până la anul 1453 d. Hr.

După căderea Constantinopolului, au fost aduse la Mănăstirea Sfântul Pavel de împărăteasa Maro, fiica regelui Serbiei, Brancovici. Acesta, fiind biruit de turci, a fost nevoit să-i dea de soţie sultanului Murad al II-lea pe fiica lui, Maro. Sultanul i-a îngăduit să trăiască în credinţa creştinească. Maro l-a crescut pe Mahomed al II-lea, fiul sultanului de la prima soţie, ca pe copilul ei. Mai târziu, acest Mahomed va cuceri Constantinopolul.

Evlavioasa Maro, gândindu-se şi la moartea sa, a cerut voie sultanului să se retragă undeva la linişte. Sultanul i-a îngăduit să meargă la Seres, în Grecia. În 1470, Maro a venit cu corabia la Sfântul Munte, la limanul Mănăstirii Sfântul Pavel. Adusese cu ea darurile Magilor, pe care voia să le dăruiască mănăstirii. A coborât din corabie şi se îndrepta spre mănăstire ducând în braţele sale acele daruri.

I-au ieşit în întâmpinare stareţul împreună cu preoţii, îmbrăcaţi în veşminte. La jumătatea drumului care duce spre mănăstire şi unde astăzi se află un paraclis, s-a auzit deodată o voce femeiască venind din înălţimea cerului şi zicând: "Maro, opreşte-te! Să nu mergi mai departe! De aici începe împărăţia altei Regine, a Împărătesei cerurilor, a Doamnei Născătoare de Dumnezeu, îngrijitoarea, acoperitoarea, doctorul şi păzitoarea Sfântului Munte".

Auzind aceste cuvinte împărateasa Maro s-a oprit înspăimântată. Apoi, dăruind sfintele daruri şi celelalte odoare pe care le adusese stareţului şi părinţilor, s-a întors la corabie, nevrând să o mai supere pe Maica Domnului, Stăpâna acestui loc sfânt.

Părinţii au ridicat iniţial pe acel loc o cruce - iar mai apoi o capelă - care se păstrează până astăzi, numită "Crucea Împărătesei."

Împărăteasa Maro a ajutat foarte mult Mănăstirea Sfântul Pavel. Către sfârşitul vieţii a dăruit toată moştenirea sa mănăstirii.

Hrisovul în care se relatează evenimentul primirii darurilor magilor de la Împarateasa Maro este păstrat în prezent în Biblioteca Mănăstirii Sfântul Pavel.

Darurile magilor, în forma prezentă, constau în 28 de monede din aur, gravate minuţios, de formă dreptunghiulară, trapezoidală, poligonală, care au 5-7 cm, iar tămâia şi smirna sunt sub formă a 62 de mărgele, aproximativ sferice, asemenea măslinelor.

Darurile magilor

Cei trei magi veniţi să se închine Împăratului Hristos născut în peştera din Betleem au adus daruri: aur, smirnă şi tămâie. Cinstitele Daruri se păstrează la mănăstirea athonită Sfântul Pavel.

Raclă cu o parte din cinstitele daruri păstrare la mănăstirea athonită Sfântul Pavel

Potrivit tradiţiei Bisericii, Maica Domnului a păstrat aceste daruri şi, la adormirea sa, le-a lăsat Bisericii din Ierusalim, laolaltă cu alte cinstite odoare ce au aparţinut Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

În perioada bizantină, Împăratul bizantin Arcadie a adus darurile magilor la Constantinopol. Din pricina Cruciadei a IV-a, sfintele odoare au fost duse în anul 1204 la Niceea, pentru 60 de ani. Împăratul Mihail Paleologul le aduce din nou în Constantinopol, unde rămân până la anul 1453 d. Hr.

După căderea Constantinopolului, darurile magilor ajung la sultana Mara, fiica domnitorului Serbiei, Gheorghie Brancovici. Acesta, fiind biruit de turci, a fost nevoit să dea de soţie pe fiica sa, Mara, sultanului Murad al II-lea. Sultanul i-a îngăduit să trăiască în credinţa creştinească. Mara a fost cea care l-a crescut pe Mahomed al II-lea – cuceritorul Constantinopolului.

În anul 1470, sultana Mara a hotărât să ducă cinstitele daruri la mănăstirea athonită Sfântul Pavel, pe care tatăl ei o ajutase prin binefacerile lui în repetate rânduri. Aici a coborât împreună cu suita ei la portul mănăstirii, aducând cu ea darurile Magilor. Cam la jumătatea distanţei dintre port şi mănăstire, împărăteasa a auzit glasul Maicii Domnului spunându-i: „Mara, Mara, să nu mergi mai departe, căci în mănăstire locuiesc monahi, iar tu eşti femeie. Aici stăpânesc eu". Şi îndată i-a apărut înainte Maica Domnului, care i-a interzis să continue drumul şi i-a poruncit să se întoarcă la port, spunându-i că numai ea (Maica Domnului) este împărăteasa acestui loc. Sultana a lăsat darurile părinţilor mănăstirii, care veniseră în întâmpinarea ei.

Astăzi, aurul magilor a fost împărţit în 28 de pandantive de 5-7 cm în formă dreptunghiulară, trapezoidală sau poligonală, iar tămâia şi smirna sunt împărţite în 62 de mărgele, asemenea măslinelor.

Închinarea Magilor oglindită în icoane

Inspirată din textul evanghelic, tema închinarea magilor o întâlnim în iconografie încă din veacul al II-lea. Sfântul evanghelist Matei (2, 1-22) prezintă evenimentul explicând, cu multe detalii, circumstanţele naşterii Mântuitorului întâmplate în timpul lui Irod Idumenul. Acesta, tulburat (împreună cu tot Ierusalimul), a convocat pe toţi cărturarii şi arhiereii, dorind să afl e unde va fi locul de naştere a Mântuitorului.

Conform proorocului, acesta va fi Betleemul. În acest context, ne este menţionată întâlnirea secretă dintre rege şi magi (fără a fi menţionat numărul lor), care îi destăinuie prezenţa stelei călăuzitoare. Irod îi îndeamnă să afle cât mai multe despre Pruncul Nou-născut, cerându-le ca, la întoarcere, să îi vestească şi lui locul precis de la Betleem. Reluându-şi călătoria, magii au fost luminaţi de steaua de la Răsărit până când au ajuns în casa unde au aflat Pruncul, împreună cu mama sa, Maria, căruia I s-au închinat, aducându-i aur, tămâie şi smirnă. Întorcându-se în ţara lor, au fost înştiinţaţi, în vis, spre a urma o altă cale, şi deci, a nu îl mai întâlni pe Irod.[i]

Sfântul evanghelist Luca (2, 8-20) aduce mărturie evocatoare întâmplări, adăugând la istorisire despre înştiinţarea păstorilor de la câmp, din timpul nopţii, precum şi de ieslea în care se afl a Iisus. Pentru artişti era semnificativ să redea grupul de magi, ce se vor stabili la numărul trei, ca de altfel vestimentaţia şi numele lor, detaliu ce apare în secolul al VII-lea.[ii] Dintre elementele caracteristice ale tipologiei scenei reţinem: figuraţia Mariei şi a Pruncului ce apare din profil şi care se va dezvolta spre o redare frontală; prezenţa stelei; reprezentarea magilor ce în vestimentaţie vor înregistra haine persane (bonete), începând din secolul al III-lea. În anumite exemple observăm reprezentarea din profil a Mariei şi a lui Hristos, iar în faţa lor sunt prezenţi cei trei magi; cu o mai mare vivacitate a miş-

cării, ritmului şi a detaliilor precizate anterior este fresca din veacul al IV-lea de la San Callisto. Printre cele mai deosebite înfăţişări a acestei teme pot fi amintite mozaicurile din Basilica San Vitale3[iii] de la Ravenna, ori cele de la Santa Maria Maggiore de la Roma.

În variantele mai complexe ale temei pot apărea şi personaje suplimentare, precum dreptul Iosif, îngeri sau alţi martori ai evenimentului.

Magii în faţa lui Irod şi Sfatul învăţaţilor este foarte rar găsită în iconografie. Dionisie din Furna ne oferă textul care a stat la baza redactărilor iconice ulterioare: Un palat. Regele Irod stă pe tron. În faţa lui cei trei magi întind mâinile către el; afară, evrei, scribi şi farisei vorbesc între dânşii.

Tema este pictată, cu prioritate în Biserica Ortodoxă în registrul peretelui de miazăzi, în naos. Ea se vizualizează, totdeauna în scenele Imnului Acatist. Exemple târzii din aria bizantină sunt la Biserica Brontochion de la Mistra, precum şi în bisericile din Ţara Românească şi Moldova ale secoleleor al XVI-lea şi al XVII-lea, de asemeni.

Rangul, vârsta şi locul lor de origine al magilor fiind nespecificate în surse evanghelice, literatura apocrifă şi cea populară au fost libere să le atribuie cele mai diverse caracteristici multiplicând şi numărul lor până la 12, precum apostolii. Din această cauză canonul picturii bizantine şi post bizantine nu a stabilit un mod clar de reprezentare al magilor, limitându-le doar numărul la trei şi atribuindu-le doar un rang înalt - mag sau crai, obârşie nobilă - sunt reprezentaţi călare, şi bogăţie - aduc daruri bogate. Ei sunt înfăţişaţi călărind spre peşteră (Matei 2, 9), urmând lumina stelei călăuzitoare, sau oferindu-şi darurile (Matei 2, 10-11).

Cu totul special, fresca din Capadocia, din secolul al XII-lea înfăţişează un număr mai mare de închinători ce vin cu daruri înaintea Pruncului Hristos. Magii au în jurul capetelor, afl ate în poziţii de devoţiune, nimburi conturate în alb, în timp ce Maica Domnului, Iisus şi Iosif poartă nimburi de culoarea galbenă. Un alt element distinctiv este apariţia îngerului vestitor, ce se vizualizează în stânga imaginii, deasupra tuturor. Întregul ansamblu este fi gurat pe un fond albastru transparent, desemnând împărăţia lui Dumnezeu.

În icoanele și frescele bizantine de multe ori scena este inclusă și în iconografi a Nașterii Domnului, chiar dacă așa cum am putut înţelege ea apare și ca scenă de sine stătătoare.

În tradiţia românească, magii sunt numiţi craii de la răsărit şi sunt în număr de trei: Melchior, Baltazar şi Gaşpar. În Sfânta Scriptură, numărul şi numele

acestora nu este menţionat, dar pentru faptul că au adus Pruncului Iisus trei daruri: aur, tămâie şi smirnă în cultura populară se afi rmă că ar fi fost trei.- Acestea simbolizează aur - ca pentru împăratul veacurilor, tămâie - ca unui Dumnezeu al universului și smirnă - ca unui arhiereu ce a murit pentru întreaga omenire.

Conform Bisericii Ortodoxe ei sunt prăznuiţi la 25 decembrie, în vreme ce, Biserica Romano-Catolică, Melchior, Baltazar şi Gaşpar sunt consideraţi sfinţi şi sunt sărbătoriţi pe data de 6 ianuarie. Numele crailor de la Răsărit a fost menţionat într-o evanghelie a Bisericii Armenești, aici menţionându-se şi rangul lor: Melkon, regele Persiei, Gaspar, regele Indiei și Baltazar, regele Arabiei. Relicvele celor trei magi sunt păstrate în Domul din Köln. Fragmente ale darurilor se găsesc la Sfântul Munte Athos la Mănăstirea Sfântul Pavel.

Fecioara astăzi pe Cel mai pe sus de fiinţă naşte,
Și pământul peştera Celui neapropiat aduce;
Îngerii cu păstorii slavoslovesc
Și magii cu steaua călătoresc;
Că pentru noi S-a născut Prunc tânăr,
Dumnezeu Cel mai - nainte de veci. (Condac glasul al 3-lea)

[i] Sinopsa celor patru Evanghelii, Ed. Societatea Biblică Interconfesională din România, Bucureşti, 2000, p. 24.

[ii] Frédérick Tristan, Primele imagini creștine de la simbol la icoană secolul II-IV, Ed. Meridiane, Bucureşti, 2002, pp. 258, 254.

[iii] David Hugh Farmer, Oxford Dicţionar al Sfinţilor, Ed. Univers enciclopedic, Bucureşti, 1999, pp. 525-526.

Pr. Silviu Cluci - Peştera magilor de la Mănăstirea Sfântului Teodosie

Mănăstirea Sfântului Teodosie a fost ridicată pe locul peșterii unde, după tradiție, s-au oprit să înnopteze magii pe drumul lor de întoarcere de la Betleem (Matei 2, 12).

Foto: Silviu Cluci

Peştera reprezintă una dintre cele mai interesante părţi ale vechii mănăstiri a Sfântului Teodosie. Este o peşteră naturală, uşor ecarisată, situată şi azi ca şi odinioară chiar în inima mănăstirii.

La trecerea la Domnul a Sfântului Teodosie cel mare (11 ianuarie anul 529), peştera celor trei magi a fost locul unde a fost săpat mormântul Sfântului Teodosie.

În aceeaşi peşteră mai odihnesc şi Sfânta Evloghia, mama Sfântului Teodosie; Sfânta Sophia, mama Sfântului Sava; Sfânta Theodoti, mama Sfinţilor Cosma şi Damian; precum şi Sfânta Maria, soţia Sfântului Xenofont şi mama Sfinţilor Arcadie şi Ioan. De asemenea, aici se află mormântul Sfântului Ioan Moshu, autorul Limonarului.

Odată cu zidirea noii mănăstiri la începutul secolului XX, deasupra peşterii celor trei magi a fost ridicat un paraclis din care coboară trepte săpate în piatră.

(Foto) Peştera în care s-au odihnit cei trei Crai de la Răsărit:
https://doxologia.ro/locuri-de-pelerinaj/pestera-magilor-de-la-manastirea-sfantului-teodosie

(Foto) Peştera în care s-au odihnit cei trei Crai de la Răsărit

Mănăstirea Sfântul Teodosie este situată în deșertul Iudeii, între Betleem și Ierusalim. În curtea mănăstirii se află un paraclis construit pe locul peșterii unde au poposit cei trei Crai de la Răsărit după ce au plecat din Betleem.

foto: Oana Nechifor, Pr. Silviu Cluci, Andrei Agache

© doxologia.ro

ΣΠΗΛΑΙΟ
ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ
ΜΑΓΩΝ
© doxologia.ro

Mormântul Sfântului Teodosie (Foto: Oana Nechifor)

Mormântul Sfântului Teodosie (Foto: Oana Nechifor)

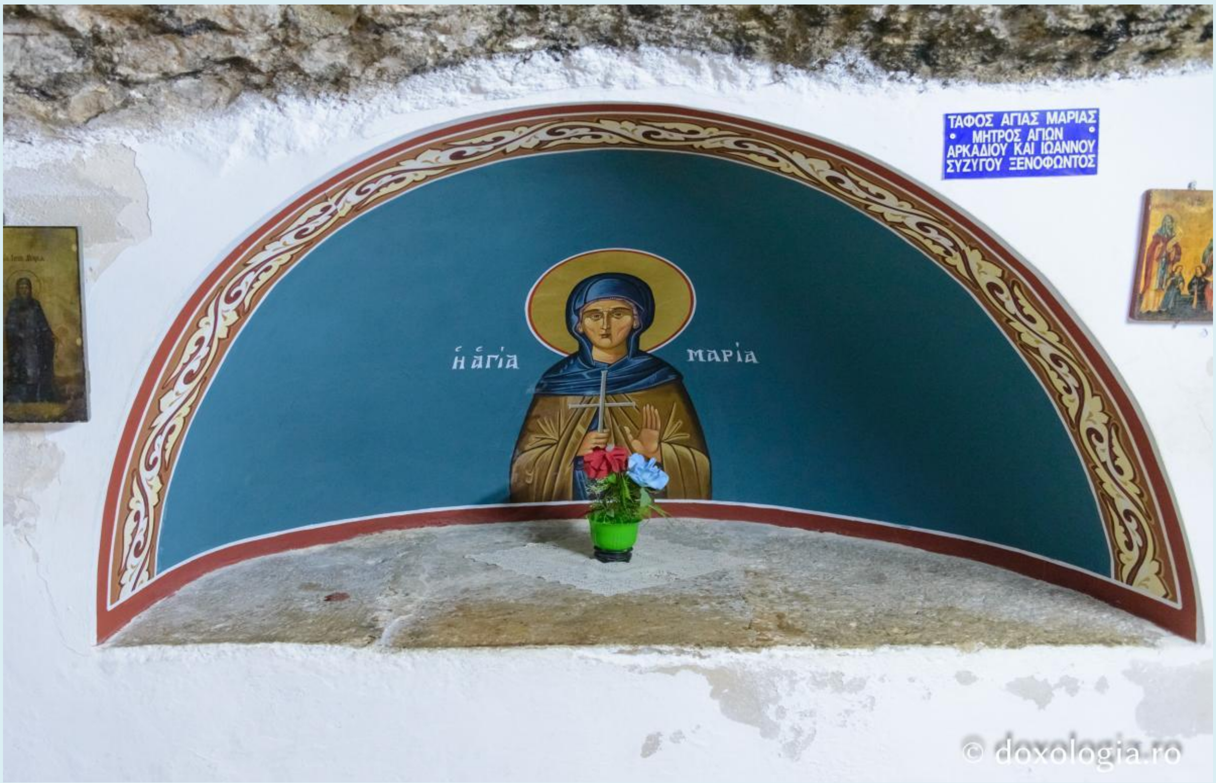
Mormântul Sfântului Teodosie (Foto: Oana Nechifor)

Mormântul Sfintei Evloghia, mama Sfântului Teodosie (Foto: Silviu Cluci)

Mormântul Sfintei Sofia, mama Sfântului Sava (Foto: Silviu Cluci)

Mormântul Sfintei Maria, soţia Sfântului Xenofont şi mama Sfinţilor Arcadie şi Ioan (Foto: Silviu Cluci)

Mormântul Sfintei Theodoti, mama Sfinţilor Cosma şi Damian (Foto: Silviu Cluci)

Mormântul Sfântului Ioan Moshu (Foto: Silviu Cluci)

Ο ΠΡΟΦΗΤΗΣ
ΗΣΑΪΑΣ
© doxologia.ro

© doxologia.ro

Pelerin în Ţara Sfântă

Betleem - Bazilica Naşterii Domnului

Scurt istoric - Istoria bazilicii se confundă cu istoria cetăţii în inima căreia se află.

Bazilica se găseşte deasupra grotei în care s-a născut Mântuitorul. Despre această grotă avem mărturiile scrise ale lui Origene şi Eusebiu din secolul alIII-lea. Era una din grotele mistice sau luminoase (alături de grota Calvarului şi cea de la Eleona) în care iudeo-creştinii îşi celebrau misterele lor. Iudeo-creştinii au dezvoltat o teologie a luminii, combătând misterele păgâne. Potrivit misterelor păgâne, iniţiaţii trebuiau să iasă din peşterile întunecoase pentru a-l contempla pe Dumnezeu, izvorul luminii. Iudeo-creştinii, dimpotrivă, susţineau că este Hristos cel care pătrunde în grotele mistice şi luminează inimile; el este ca o stea sau ca un soare ce pătrunde în grota întunecoasă a firii umane şi o luminează.

Adrian a plantat o pădure sacră deasupra grotei Naşterii Domnului şi a construit un templu închinat lui Adonis, zeul care murea în fiecare an, la începutul verii, când se înroşeau macii şi cobora printre cei morţi pentru a învia apoi. Încercarea împăratului de a şterge amintirea evenimentului creştin a făcut posibilă identificarea precisă a locului unde s-a născut Hristos.

Împăratul Constantin a început construcţia bazilicii în 326. Absida octogonală a bazilicii era construită deasupra grotei Naşterii Domnului. Despre splen-

doarea bazilicii constantiniene ne putem face o idee din descrierea Eteriei: „Împodobirea bisericii în acea zi (Epifania) atât la Anastasis cât şi la cruce şi la Betleem e inutil să o descriu. Nu vezi altceva decât aur, pietre preţioase şi mătase; când priveşti veşmintele, sunt toate din mătase ţesută cu aur; dacă priveşti tapiţeriile, sunt şi ele din mătase ţesute cu aur. Obiectele de cult, de tot felul, care se scot afară în acea zi, sunt din aur încrustat cu pietre preţioase... şi ce să spun despre ornamentarea edificiilor pe care Constantin, sub supravegherea mamei sale şi având la dispoziţie toate resursele împărăţiei sale, le-a împodobit cu aur, cu mozaicuri şi cu marmură preţioasă?... ".

După revolta şi distrugerile samaritenilor din anul 529, împăratul Iustinian a reconstruit bazilica. A trimis un emisar al său în acest scop la Betleem:
Eutychios, patriarhul Alexandriei, notează în cronica sa:
„Împăratul Iustinian a poruncit emisarului său să dărâme mica biserică de la Betleem şi să construiască în locul ei o biserică atât de frumoasă, atât de splendidă şi atât de impunătoare încât nici chiar bisericile din Cetatea Sfântă nu puteau să rivalizeze cu ea".

Împăratul n-a fost mulţumit cu biserica pe care a construit-o emisarul; l-a acuzat că şi-a însuşit banii şi i-a tăiat capul. Din relatarea patriarhului rezultă că nu samaritenii, ci însuşi împăratul a demolat bazilica lui Constantin care i se părea prea mică. Biserica lui Iustinian, în liniile sale esenţiale, a rămas până în zilele noastre.

În anul 614 hoardele persane ale lui Cosroe au cruţat bazilica întrucât au văzut pe faţadă un mozaic reprezentând adoraţia magilor în care, după îmbrăcăminte, i-au recunoscut pe strămoşii lor. Faptul e confirmat de un text al Conciliului din Ierusalim (836):

„Când perşii nelegiuiţi au devastat toate cetăţile Imperiului Roman şi ale Siriei, sosind la Betleem au văzut cu uimire imaginile magilor perşi. Din respect şi dragoste pentru strămoşii lor i-au venerat ca şi cum ar fi fost vii şi au cruţat Biserica. Ea există şi în zilele noastre".

Iniţial arabii au respectat bazilica Naşterii Domnului. Însuşi Omar a venit la acest sanctuar ca să se roage preafericitei Maria, Mama profetului Iisus. S-a ajuns la un compromis: musulmanii aveau dreptul să se roage în absida de sus, iar creştinii în restul bazilicii.

Epoca cruciată a însemnat din nou un moment de mare splendoare în istoria bazilicii, restaurarea şi înfrumuseţarea ei fiind rodul colaborării dintre regii cruciaţi şi împăratul Constantinopolului Manuel Comnenul Porfirogenetul. La

căderea Regatului Latin, Saladin a cruţat bazilica redând-o cultului după câţiva ani, în schimbul unui tribut substanţial care trebuia plătit.
Primind custodia locurilor sfinte, călugării franciscani s-au stabilit definitiv la Betleem înlocuindu-i pe canonicii augustinieni şi devenind, în mod legal, proprietarii bazilicii. Dar cum arabii jefuiau sistematic şi nu dădeau autorizaţia de reparaţie, bazilica a ajuns într-o stare jalnică.

elix Faber, un pelerin din secolul al XV-lea, o compara cu „*o fânărie fără fân, cu o farmacie fără sticluţe cu leacuri, cu o bibliotecă fără cărţi. Porumbeii şi păsările intrau şi ieşeau din bazilică după bunul plac, trecând prin găurile acoperişului*".

O dată cu venirea otomanilor la putere în anul 1517 situaţia a devenit şi mai dramatică. Noii stăpâni au jefuit-o şi mai crâncen. Cea mai mare parte a marmurei care se vede astăzi la Moscheea lui Omar din Ierusalim a fost luată din bazilica din Betleem. Profitând de lăcomia de bani a şeicilor şi beilor turci, grecii au reuşit să cumpere ceea ce franciscanii plătiseră deja o dată sau de mai multe ori. Astfel în 1669 au pus stăpânire pe bazilică şi pe grota Naşterii Domnului. După câţiva ani latinii au devenit din nou proprietari. ***Fiindcă vechea stea din grota Naşterii era deteriorată, au schimbat-o cu o alta din argint având pe ea inscripţia: „Hic de Virgine Maria Iesus Christus natus est" (Aici s-a născut Iisus Hristos din Fecioara Maria).***

În 1757 grecii au dat atacul cel mare şi au devenit stăpânii bazilicii şi ai grotei. În anul 1847 au făcut dispărută steaua care afirma drepturile latinilor. Graţie intervenţiei guvernului francez pe lângă Poarta otomană o altă stea cu inscripţia latină a fost pusă sub masa altarului din grotă. Originalul se pare că a fost ascuns de greci în mănăstirea Sfântul Sava, unde a mai fost văzut înainte de 1949. În continuare s-au făcut şi alte tentative de a face dispărută steaua. Chiar în 1950 au fost smulse câteva din cuiele cu care este fixată. Această stea a fost una din cauzele care a provocat războiul din Crimeea.

Între anii 1810-1829 armenii au reuşit să se înstăpânească şi ei de braţul nordic al transeptului bazilicii.
Un mare atac l-au dat grecii la 25 aprilie 1873; opt franciscani au fost răniţi; au prădat grota, jefuind tot ce era într-însa. În urma acestui atac turcii au pus o santinelă permanentă la intrarea în grotă spre a menţine ordinea. În timpul mandatului, englezii, de asemenea, au pus o santinelă de gardă; cu toate acestea, încăierările s-au repetat.
Franciscanii, văzându-se frustraţi de cea mai mare parte a bazilicii, au construit alături în anul 1881 biserica Sfânta Ecaterina.

Potrivit firmanului din anul 1852 prin care s-a făcut Statu-quo-ul, coproprietarii bazilicii sunt latinii, grecii ortodocşi şi armenii ortodocşi.

- *Latinii posedă la grotă: o scară, ieslea, bolta, pereţii laterali şi au dreptul să celebreze la altarul magilor.*
- *Grecii posedă bazilica şi o parte din absida de alături;*
- *cealaltă parte a absidei e proprietatea armenilor.*

Sirienii ortodocşi au dreptul să intre oficial în bazilică de două ori pe an, iar copţii o dată. Poarta bazilicii se închide şi se deschide cu trei chei: fiecare comunitate deţine câte una.

Vizita la bazilică

Curtea pavată din faţa bazilicii a fost amenajată de cruciaţi pe locul unde se afla atriumul cu colonade al bisericii.

Faţada bazilicii lui Iustinian avea trei porţi; două au fost zidite, dar sunt vizibile urmele. Poarta centrală a fost micşorată o dată de cruciaţi şi încă o dată de mameluci sau de turci pentru ca spărgătorii să nu poată intra călare sau cu căruţe în bazilică. Intrarea este atât de joasă încât accesul nu este posibil fără să te încovoi.

La intrarea în bazilică, pe stânga, o uşă joasă duce spre atriumul bisericii franciscane Sfânta Ecaterina.

Patru rânduri de coloane din piatră împart bazilica în cinci naosuri. Coloanele monolitice făceau parte probabil din bazilica lui Constantin; pe partea superioară a coloanelor cruciaţii au pictat chipuri de sfinţi în stil oriental. De asemenea în unele puncte, sub nivelul actualei pardoseli din epoca lui Iustinian, se poate vedea pardoseala bazilicii lui Constantin cu mozaicurile respective. De o parte şi de alta a presbiteriului grec se găsesc cele două intrări la grotă în forma în care au fost amenajate de cruciaţi.

La intrarea în bazilică, pe partea dreaptă, se află cristelniţa octogonală pe care constructorii bazilicii lui Iustinian au aşezat-o lângă altar. Când cruciaţii au adus-o în locul în care se află în prezent, în jurul ei s-au creat numeroase legende: era când fântâna în care a căzut steaua magilor, când fântâna la care s-au adăpat animalele aceloraşi magi, când fântâna de unde cei trei viteji au venit şi au luat apă pentru David.

Biserica, în structura sa, îşi păstrează toată frumuseţea şi nobleţea primordială. Modul în care a fost amenajat interiorul de către greci după un cutremur de

pământ şi un incendiu din secolul trecut lasă impresia melancolică, după cum se exprimă un autor modern, a unui pom de Crăciun uscat şi despuiat.

Grota Naşterii Domnului

Grota în care tradiţia creştină comemorează naşterea lui Hristos are lungimea de 12 m iar lăţimea şi înălţimea de 3 m.

„***În vremea aceea a ieşit o poruncă de la Cezar August să se înscrie toată lumea. Înscrierea aceasta s-a făcut întâia dată pe când era dregător în Siria Quirinius. Toţi se duceau să se înscrie, fiecare în cetatea lui. Iosif s-a suit şi el din Galileea, din cetatea lui Nazaret, ca să se ducă în Iudeea, în cetatea lui David, numită Betleem – pentru că era din casa şi din seminţia lui David să se înscrie împreună cu Maria, soţia lui, care era însărcinată. Pe când erau ei acolo, s-a împlinit vremea când trebuia să nască Maria. Şi l-a născut pe Fiul ei cel întâi născut, l-a înfăşat în scutece şi l-a culcat într-o iesle, pentru că în casa de poposire nu era loc pentru ei***" (Lc 2,1-7).

În peretele din fundul peşterii se află o uşă care se deschide numai în timpul procesiunii franciscanilor. Ea pune în legătură Grota Naşterii Domnului cu o galerie de alte grote.

Sfântul Ieronim, care îşi instalase locuinţa într-una din aceste grote, spune că îi auzea pe creştinii care se rugau în grota Naşterii Domnului. Într-o predică de Crăciun el regretă că ieslea originală a fost înlocuită: „Ah, dacă aş putea să văd acea iesle în care a zăcut Domnul! Acuma noi, cu intenţia de a-l onora pe Hristos am luat-o pe cea de pământ şi am pus una de argint; dar pentru mine cea care a fost luată este mai preţioasă. Aurul şi argintul sunt pentru păgâni; pentru credinţa creştină se potriveşte această iesle de pământ. Îl admir pe Domnul care, deşi era Creatorul lumii, nu s-a născut în aur şi argint, dar pe lut".

Pereţii grotei, înnegriţi de fumul lumânărilor sunt căptuşiţi cu panouri de azbest ca măsură de apărare împotriva incendiului. În dreapta, cum priveşti spre altarul Naşterii, este mica grotă a magilor cu un altar în faţa ieslei; e singurul loc unde latinii pot celebra sfânta Liturghie.

Betleemul se află la circa 9 km de Ierusalim. După dealul din zare (pe care se poate vedea zidul despărţitor) se află Betleemul, locul de naştere al regelui David dar şi al Regelui Regilor, Hristos.

Piaţa Bazilicii Naşterii Mântuitorului, de la Betleem.

Intrarea în Bazilica Naşterii de la Betleem a fost micşorată în Evul Mediu pentru a împiedica intrarea musulmanilor călare pe caii lor. Astăzi rămâne motivaţia spirituală conform căreia, pentru a putea ajunge la Misterul întrupării lui Dumnezeu, trebuie să ne umilim, să devenim asemenea copiilor.

Interiorul Bazilicii Naşterii Mântuitorului. Este una dintre cele mai mari biserici din Orientul Mijlociu, având cinci navate (patru rânduri de coloane). Biserica aceasta a fost construită de Sfânta Elena, mama împăratului Constantin.

Catapeteasma din Bazilica Naşterii este o donaţie din partea familiei Cantacuzino din România.

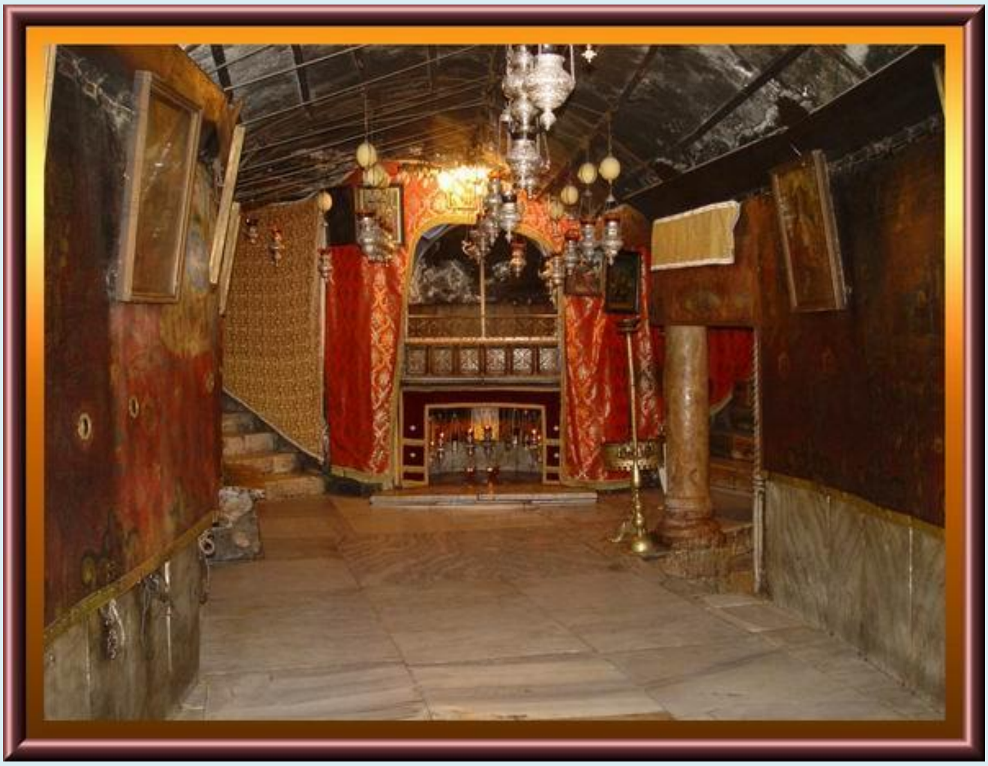
Coborând aceste scări, sub altarul principal, se ajunge la Steaua Naşterii Mântuitorului.

Steaua Naşterii marchează locul unde Maria l-a născut la Betleem pe Mântuitorul omenirii.

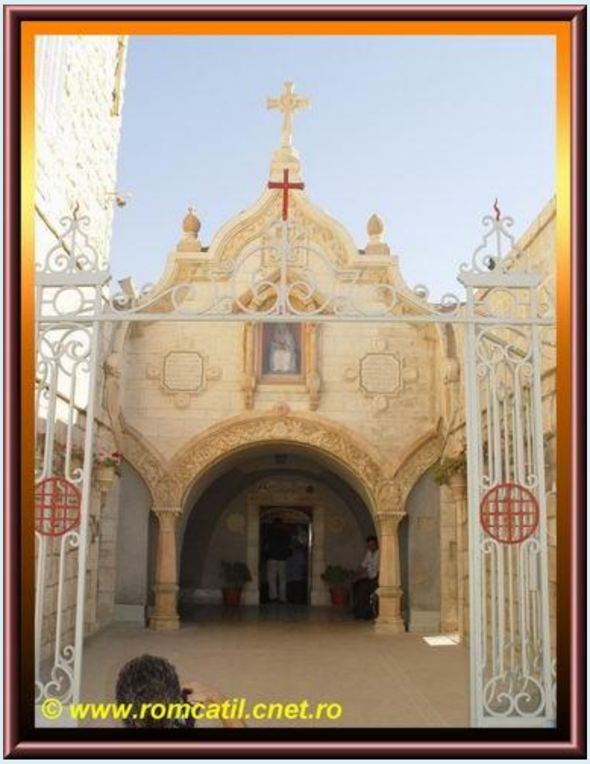

Pe această stea de argint este scris în limba latină "Aici, s-a născut Hristos, din Fecioara Maria".

Grota Naşterii se află sub altarul din Bazilica Nativităţii de la Betleem.

Betleem - Grota Laptelui

Intrarea la "Grota Laptelui" din Betleem.

La circa 300 m sud-est de bazilica Naşterii Domnului se găseşte aşa-numita grotă a Laptelui adăpostită de un sanctuar al franciscanilor. ***O veche legendă, menţionată deja în secolul al VI-lea, spune că aici se afla Sfânta Familie în momentul când Iosif a primit în toiul nopţii porunca de a părăsi Betleemul şi de a fugi în Egipt spre a salva viaţa pruncului ameninţat de Irod:***

„După ce au plecat magii, un înger al Domnului s-a arătat în vis lui Iosif şi i-a zis: «Scoală-te, ia pruncul şi pe mama lui, fugi în Egipt şi rămâi acolo până îţi voi spune eu; căci Irod are să caute pruncul ca să-l omoare». Iosif s-a sculat a luat pruncul şi pe mama lui, noaptea, şi a plecat în Egipt. A rămas acolo până la moartea lui Irod, ca să se împlinească ce fusese vestit prin prorocul care zice: «Am chemat pe Fiul meu din Egipt». Atunci Irod, când a văzut că fusese înşelat de magi, s-a mâniat foarte tare şi a trimis să omoare pe toţi pruncii de parte bărbătească, de la doi ani în jos, care erau în Betleem şi în toate împrejurimile lui, potrivit cu timpul pe care îl aflase întocmai de la Magi. Atunci s-a împlinit ceea ce fusese vestit prin prorocul Ieremia care zice: «Un ţipăt s-a auzit în Rama, plânset şi bocet mult; Rahela îşi jelea copiii şi nu voia să fie mângâiată pentru că nu mai erau»" (Mt2,13-18).
În momentul în care Iosif a primit porunca, spune legenda, Maria tocmai îşi alăpta pruncul. În graba plecării, câteva picături au căzut pe piatra grotei care s-a transformat din culoarea roşie în culoare albă. Grota transformată în

capelă e loc de pelerinaj unde vin mamele creştine şi mai ales musulmane spre a cere lapte din abundenţă spre a-şi alăpta copiii.

Interior din "Grota Laptelui" din Betleem.

Altarul din "Grota Laptelui" - Betleem.

Statuia din altarul de la "Grota Laptelui" - Betleem.

Basorelief din altarul de la "Grota Laptelui" - Betleem.

© www.romcatil.cnet.ro

© www.romcatil.cnet.ro

Una din grotele de la Biserica "Grota Laptelui" - Betleem.

Grup statuar care prezintă fuga Sfintei Familii, de aici, de la Betleem spre Egipt. (donaţie a Spaniei).

Beit Sahur – Câmpul păstorilor

La răsărit de Betleem, la circa 2 km de centrul locuit, este situat satul Beit Sahur,

în traducere casele celor care fac de strajă. El se află în mijlocul aşa-numitelor ogoare ale lui Booz. Pe unul din aceste ogoare îi vede tradiţia pe păstorii din noaptea Crăciunului:

„Î***n timpul acela erau nişte păstori care stăteau afară în câmp şi făceau de strajă noaptea împrejurul turmei lor. Şi iată că un înger al Domnului s-a înfăţişat înaintea lor şi slava Domnului a strălucit împrejurul lor. Ei s-au înfricoşat foarte tare. Dar îngerul le-a zis: «Nu vă temeţi, căci vă aduc o veste bună care va fi o mare bucurie pentru tot poporul: astăzi în cetatea lui David vi s-a născut un Mântuitor care este Hristos Domnul. Iată semnul după care îl veţi cunoaşte: veţi găsi un prunc înfăşat în scutece şi culcat într-o iesle». Şi deodată împreună cu îngerul s-a unit o mulţime de oaste cerească lăudând pe Dumnezeu şi zicând: «Mărire în cer lui Dumnezeu şi pace pe pământ oamenilor pe care el îi iubeşte». După ce au plecat îngerii de la ei ca să se întoarcă în cer, păstorii au zis unii către alţii: «Haidem să mergem până la Betleem şi să vedem ce ni s-a spus şi ce ne-a făcut cunoscut Domnul». S-au dus în grabă şi au găsit pe Maria, pe Iosif şi pruncul culcat în iesle. După ce l-au văzut, au istorisit tot ce li se spusese despre Prunc. Toţi cei care i-au auzit s-au mirat de cele ce le spuneau păstorii. Maria păstra toate cuvintele acelea şi se gândea la ele în inima ei. Iar păstorii s-au întors, slăvind şi lăudând pe Dumnezeu, pentru toate cele ce auziseră şi văzuseră şi care erau întocmai cum li se spusese***" (Lc 2,8-20).

În anul 384 Eteria a văzut într-o vale aproape de Betleem „o biserică ce se numeşte «La Păstori», cu o grădină mare înconjurată de un zid drept şi de asemenea cu o foarte frumoasă grotă adăpostind un altar".

La anul 670 Arculf adaugă un amănunt: locul se află situat la 1,5 km est de Betleem.

Satul Beit Sahur unde se află câmpul Păstorilor este în majoritate creştin: 3.500 de greco-ortodocşi, 800 de greco-catolici, 800 de catolici latini şi o minoritate de protestanţi şi musulmani veniţi după 1948. Sunt două locuri indicate ca fiind câmpul Păstorilor, ambele posedând ruine ale unei mănăstiri bizantine; unul aparţine grecilor ortodocşi, altul catolicilor. Actuala biserică franciscană, având forma unui cort de păstori, construită în 1953 de arhitectul Antonio Barluzzi se află, potrivit arheologilor, într-adevăr pe un teren locuit de păstori nomazi în secolul I d.C.

Betleem - Câmpul păstorilor, Bet Sahur.

Biserica nouă, ce aminteşte de cântul Îngerilor: "Mărire în cer lui Dumnezeu şi pace pe pământ oamenilor de bunăvoinţă"!

Vedere din interiorul Bisericii. La picioarele altarului sunt reprezentaţi păstorii, primii cărora le-a fost anunţată vestea naşterii Mântuitorului.

Pictură din interiorul Bisericii.

Conduşi de steaua călăuzitoare, păstorii au mers cu mare bucurie să se închine Pruncului.

GLORIA IN EXCELSIS
© www.romcatil.cnet.ro

© www.romcatil.cnet.ro

© www.romcatil.cnet.ro

© www.romcatil.cnet.ro

Grotele unde păstorii îşi adăposteau oile sunt transformate astăzi în capele.

Silviu Cluci - Betleem - oraşul Naşterii Domnului

Betleemul este menţionat întâia dată în Sfânta Scriptură în legătură cu moartea Rahelei la naşterea lui Veniamin; ea „a fost îngropată lângă calea ce duce la Efrata, adică la Betleem" (Facere 35, 19). Apoi, în anul 1350, localitatea apare menţionată într-o scrisoare a regelui Ierusalimului Abdu-Heba în care cere faraonului Amenhotep al III-lea un surplus de arcaşi spre a putea recuceri Ierusalimul.

Betleemul devine cunoscut o dată cu naşterea lui David. Cartea lui Rut ne povesteşte istoria strămoşilor lui David. Din căsătoria lui Rut, moabita cu Booz s-a născut Obed, iar din acesta s-a născut Iesei, tatăl lui David (Rut 1, 4). Blândul David, cel mai mic dintre fiii tatălui său este ales de Domnul pentru a-i conduce pe israeliţi la victorie, odată cu uciderea lui Goliat, filisteanul (I Regi 17). La moartea lui Saul, bătrânii lui Israel „au uns pe David rege peste tot Israelul" la Betleem (II Regi 5, 3).

Roboam (928-911 î.Hr.), nepotul lui David, a întărit o serie de cetăţi printre care şi Betleemul pentru a proteja latura orientală a regatului său (II Cronici 11, 6).

Betleemul apare în proorocia lui Miheia: „Şi tu, Betleeme Efrata, deşi eşti mic între miile lui Iuda, din tine va ieşi Stăpânitor peste Israel, iar obârşia Lui este dintru început, din zilele veşniciei" (Miheia 5, 1).

La împlinirea timpurilor, Iisus S-a născut la Betleem unde părinţii Lui veniseră pentru recensământul poruncit de Cezar Augustus (Luca 2, 1-7). Ultimul episod

biblic în care apare Betleemul este uciderea pruncilor de către Irod (Matei 2, 16).

La mijlocul secolului al doilea, după a doua revoltă a evreilor, Împăratul Adrian i-a izgonit din oraş pe evrei şi a plantat deasupra peşterii din Betleem o pădure sacră închinată lui Adonis-Tamuz. În acelaşi secol primii creştini au început să populeze oraşul.

Soarta Betleemului s-a schimbat în secolul al patrulea, după proclamarea libertăţii cultului. Patriarhul Macarie al Ierusalimului a cerut împăratului restituirea locului sacru, iar Sfânta Elena a construit bazilica Naşterii Domnului, sfinţită la 31 mai 339. Acest eveniment a făcut din Betleem un important loc de pelerinaj creştin, aproape egal ca însemnătate cu Ierusalimul învecinat.

Spre sfârşitul secolului al IV-lea, Betleemul devine un important centru al vieţii monahale după ce Fericitul Ieronim se stabileşte aici. Urmează o perioadă prosperă pentru Betleem, se înalţă noi biserici, zidurile oraşului sunt fortificate şi se construiesc două tunuri de apărare.

În anul 614, în timpul invaziei persane, din respect pentru străbunii lor – magii, soldaţii lui Cosroe au lăsat intactă Biserica Naşterii. În anul 637, Califul Omar ibn al-Khattab a vizitat şi el Betleemul şi a garantat faptul că musulmanii se vor ruga în biserică doar ca persoane individuale, fără adunări şi fără muezin.

Sub cruciaţi, între anii 1096-1099, Biserica Naşterii şi Sfânta Peşteră au fost luate de latini şi restaurate.

În 1263, mamelucii conduşi de sultanul Rukn ed-Din Beibars au distrus zidurile şi cele două turnuri de apărare ale oraşului. Biserica a rămas neatinsă, însă creştinii au fost alungaţi din Betleem. Din anul 1515, Palestina a intrat sub dominaţia Imperiului Otoman.

Secolul XX a marcat crearea statului Israel, iar Betleemul mai întâi intră sub mandat britanic în anul 1922, iar apoi din 1948 până în 1967 aparţine Iordaniei, apoi Israelul cucereşte puterea. Din 1995, Betleemul aparţine Autorităţilor palestiniene.

Silviu Cluci - Biserica Naşterii Domnului din Betleem

Veche ctitorie bizantină, Bazilica Naşterii Domnului din Betleem se găseşte deasupra peşterii în care S-a născut Mântuitorul.

La mijlocul secolului al doilea, după a doua revoltă a evreilor, Împăratul Adrian i-a izgonit din Betleem pe evrei şi a plantat deasupra peşterii din Betleem o pădure sacră închinată lui Adonis-Tamuz.

După proclamarea libertăţii cultului creştin în anul 321, Patriarhul Macarie al Ierusalimului a cerut împăratului Constantin cel mare restituirea locului sacru. Construcţia bazilicii a început în 326, iar aceasta a fost sfinţită la 31 mai 339.

Biserica avea o intrare monumentală (propilee) şi era compusă dintr-un atrium (pronaos), un naos divizat în cinci nave longitudinale prin patru rânduri de coloane şi altarul octogonal. Pelerini din secolele al IV-lea şi al V-lea descriu bogăţia şi strălucirea mozaicurilor, a frescelor şi a marmurei folosite pentru împodobirea bisericii. Altarul octogonal avea în centru o mare deschidere, astfel încât credincioşii puteau privi în interiorul Sfintei Peşteri de sus, din biserică. Trepte largi duceau la locul cel sfânt al naşterii, credincioşii urcând şi coborând pe o singură scară.

După revolta şi distrugerile samaritenilor din anul 529, arhitectul Împăratului Iustinian zideşte deschiderea centrală şi construieşte în părţile laterale o intrare şi respectiv o ieşire pentru a permite închinarea în Sfânta Peşteră a unui număr cât mai mare de pelerini, într-un timp mai scurt. Însă noua biserică, deşi lărgită în interior, ca formă nu atinge eleganţa impunătoare a celei dintâi.

Cele 44 de coloane din naos, înalte de şase metri, de culoarea roşie, lucrate în stil corintian în piatră de provenienţă locală, sunt aşezate pe patru rânduri şi susţin capiteluri de marmură albă, frumos împodobite cu acante, iar deasupra fiecăruia, pe abaca, se găseşte sculptată o rozetă cu o cruce grecească.

Structura arhitecturală a bisericii iustiniene a rămas aproape neschimbată până în zilele noastre.

În anul 614, hoardele persane ale lui Cosroe au cruţat bazilica, după ce au văzut un mozaic reprezentând adoraţia magilor – strămoşii lor. Iniţial arabii au respectat bazilica Naşterii Domnului, apoi s-a ajuns la un compromis: musulmanii aveau dreptul să se roage în absida de sus, iar creştinii în restul bazilicii.
Cucerirea Palestinei de către cruciaţi între anii 1096-1099 a deschis un nou capitol în istoria Betleemului. Biserica şi Sfânta Peşteră au fost luate de latini. Atunci a fost refăcută pardoseala de marmură, s-a pus un acoperiş nou din lemn de cedru şi învelit în plumb, pictură şi mozaicurile au fost restaurate, iar în jurul clădirii propriu zise s-a ridicat un sistem fortificaţii.

Biserica Ortodoxă şi-a recăpătat drepturile în anul 1757. Patriarhia Ierusalimului a rămas de atunci posesoarea Bisericii Naşterii şi a Sfintei Peşteri.

În anul 1881, catolicii franciscani construiesc alături de Biserica Naşterii, pe temelia paraclisului mănăstirii Sfintei Paula, o biserică pe care o închină Sfintei Ecaterina.

În perioada tulbure a secolului al XX-lea, Biserica Naşterii şi Sfânta Peşteră au fost respectate şi ferite de orice primejdie, iar pelerini din toate colţurile lumii şi-au putut împlini visul de a se închina la locul în care a avut loc Naşterea Pruncului Sfânt.

Silviu Cluci - Icoana Maicii Domnului Betleemita

Un odor de mare preţ al Bisericii Naşterii Domnului din Betleem este icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului Betleemita, ce este aşezată într-un frumos proschinitar, în dreapta scării care duce în Peştera Naşterii Domnului nostru Iisus Hristos.

Icoana este unică în lume atât pentru că Maica Domnului este reprezentată zâmbind, cât şi pentru faptul că Pruncul său binecuvântează cu mâna credincioşii. Chipul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu în această icoană debordează de nesfârşită afecţiune şi linişte, iar zâmbetul uşor de pe faţa ei veseleşte sufletele pelerinilor.

Nu există date precise despre originea icoanei. După tradiţie, icoana a fost zugrăvită de către Sfântul apostol şi evanghelist Luca.

Icoana este îmbrăcată într-o ferecătură din aur şi argint deosebit de frumoasă, împodobită cu pietre preţioase dăruite de ţarina Ecaterina ruşilor în urma unei minuni pe care a făcut-o Născătoarea de Dumnezeu cu ea. Când a vizitat Ţara Sfântă, ţarina a dăruit veşmintele ei ca să fie „îmbrăcată" Stăpâna lumii întregi. A oferit chiar şi bijuteriile personale, ca să fie aşezate în icoană şi a hotărât ca pe viitor ţarinele să nu mai poarte rubine, încât acest lucru să rămână un privilegiu exclusiv al Maicii Domnului.

De-a lungul timpului, Icoana Maicii Domnului din Betleem a fost dusă în procesiuni atât în Ţara Sfântă, dar şi Grecia şi Rusia.

Icoana Maicii Domnului Betleemita este prăznuită pe 26 decembrie, odată cu Soborul Maicii Domnului.

Silviu Cluci - Crucea viespilor din Biserica Naşterii – Betleem

În pronaosul Bisericii Naşterii Domnului din Betleem, în cel de-al şaselea stâlp din dreapta se găsește o cruce cu o istorie aparte.

Tradiţia ne spune despre cinci viespi mari, care s-au ivit într-un moment de grea cumpănă şi au secerat oştirea păgână adunată în faţa Bisericii. Spre Slava Domnului, întru mărturia vitejiei lor, viespile au săpat cele cinci găuri în formă de cruce.

Silviu Cluci - Peştera Naşterii Domnului

De o parte şi de alta a altarului central al Bisericii Naşterii Domnului din Betleem se găsesc cele două scări ce coboară către peştera Naşterii Domnului. Porţile de bronz ale celor două intrări datează încă din vremea împăratului Iustinian (secolul al VI-lea).

Peştera, de formă aproape dreptunghiulară, are o lungime de 12 m şi o lăţime de 3m. Pardoseala şi o parte din ziduri sunt îmbrăcate în marmură. O mulţime de candele din argint şi împodobite cu ouă de struţ atârnă de tavanul peşterii.

În partea de răsărit se găseşte altarul principal ortodox, acolo unde S-a născut Pruncul Iisus. Locul Naşterii este străjuit de cincisprezece candele care ard în permanenţă: şase candele aparţin ortodocşilor, cinci aparţin armenilor şi patru aparţin catolicilor.

În partea opusă, a fost ridicat Altarul Ieslei, acolo unde, după tradiţie a fost aşezat pruncul Iisus după ce s-a născut (Luca 2, 7). Cel de-al treilea altar este închinat Magilor (Matei 2, 1-2; 2, 11).

În Peştera Naşterii se slujeşte Sfânta Liturghie ortodoxă în fiecare dimineaţă, între orele 5:30-7, iar vecernia între orele 14-16. După ortodocşi, urmează armenii şi catolicii.

Silviu Cluci - Steaua Naşterii

Steaua a fost fixată în marmură în anul 1717, atunci când catolicii stăpâneau Biserica Naşterii Domnului. Pe stea se află următoarea inscripţie în limba latină: „Hâc de Virgine Maria Jesus Christus Natus Est", adică: „Aici S-a născut Iisus Hristos din Fecioara Maria".

Steaua Naşterii are patrusprezece colţuri deoarece: „toate neamurile de la Avraam până la David sunt patrusprezece şi de la David până la strămutarea în Babilon sunt patrusprezece şi de la strămutarea în Babilon până la Hristos sunt patrusprezece neamuri" (Matei 1, 17).

Deasupra Stelei ard necontenit 15 candele, şase ale ortodocşilor, cinci ale armenilor şi patru ale catolicilor.

Silviu Cluci - Ieslea Domnului nostru Iisus Hristos

Despre ieslea în care a fost aşezat pruncul Iisus găsim următoarele mărturii în Evanghelia după Luca: „Şi a născut pe Fiul său, Cel Unul-Născut şi L-a înfăşat şi L-a culcat în iesle, căci nu mai era loc de găzduire pentru ei (…) Şi, grăbindu-se (păstorii), au venit şi au aflat pe Maria şi pe Iosif şi pe Prunc, culcat în iesle.” (Luca 2, 7, 16)

Fericitul Ieronim ne spune că Împărăteasa Elena a găsit micul leagăn de lemn şi l-a îmbrăcat în argint.

În secolul al XII-lea, atunci când au intrat în stăpânirea bisericii, cruciaţii au dus ieslea la Roma, în Biserica Santa Maria Magiore.

Relicvariul din cristal ce conţine un fragment de lemn din ieslea de la Bethleem, în care S-a născut Domnul nostru Iisus Hristos, se găseşte şi astăzi în Cripta Nativităţii de sub altarul principal al catedralei Santa Maria Magiore.

Silviu Cluci - Câmpul păstorilor – Beit Sabur

În anul 384, pelerina Egeria a văzut, într-o vale aproape de Betleem „o biserică ce se numeşte «La Păstori», cu o grădină mare înconjurată de un zid drept şi de asemenea, cu o foarte frumoasă peşteră adăpostind un altar”.

Iar Fericitul Ieronim identifică acest câmp cu locul unde „Iacob şi-a întins cortul, dincolo de turnul Migdal-Eder” (Facere 35, 21) şi menţionează că acel turn se găseşte la o distanţă de o mie de paşi de Betleem, înspre est.

Iniţial, un mic altar a fost ridicat într-o peştera naturală pardosită cu mozaic. Pe la mijlocul secolului al V-lea, peştera a fost lărgită în mod considerabil, pentru a permite construirea unei biserici. În acelaşi timp, a fost înălţată o biserică în formă de U, deasupra peşterii.

În scurt timp, nici noua biserică nu a mai făcut faţă valului masiv de pelerini şi de aceea, la începutul secolului al VI-lea a fost ridicată o biserică impunătoare, cu coloane de marmură şi pardoseală de mozaic, decorată cu motive creatine.

Surse istorice şi ecleziastice prezintă Satul Păstorilor drept punctul de pornire al ceremoniei organizate cu ocazia Naşterii Domnului către Betleem.

În anul 614, perşii au distrus această biserică, dar a fost reconstruită mai apoi de către Patriarhul Modest.

În 670, episcopul francez Arculfus, peregrinând prin Ţara Sfântă timp de nouă luni, menţionează că a vizitat şi el acea biserică, în care se găsesc şi mormintele a trei dintre păstori. El menţionează că locul se află situat la 1,5 km est de Betleem.

După cucerirea arabă, biserica a fost folosită de monahii ce se nevoiau în pustiul Iudeii. În secolul al X-lea, doar peştera mai era accesibilă pelerinilor.

În anul 1972, în urma unor săpături arheologie făcute la iniţiativa Patriarhiei Ierusalimului, s-au descoperit urmele a trei biserici, din secolele V, VI şi VII. Pentru păstrarea acestor valoroase mărturii istorice, o nouă biserică a fost ridicată în apropierea peşterii. Biserica are trei altare închinate Maicii Domnului

(centru), Sfântului mare mucenic Pantelimon (dreapta) şi respectiv, Sfinţilor Arhangheli Mihail şi Gavril (stânga).

În prezent, Beit Sahur este în majoritate creştin, dar există şi o minoritate de musulmani veniţi după 1948.

(Foto) Câmpul Păstorilor - Locul în care păstorii au primit vestea Nașterii Domnului

La răsărit de Betleem, la circa doi kilometri de centrul locuit, se găseşte Satul Păstorilor - Beit Sahur. După tradiţie, aici este locul în care îngerul le-a destăinuit păstorilor Naşterea Domnului.

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

ΕΛΛΗΝΟΡΘΟΔΟΞΟΝ
ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ
ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΤΩΝ ΠΟΙΜΕΝΩΝ
ΔΟΞΑ ΕΝ ΥΨΙΣΤΟΙΣ ΘΕΩ
ΜΠΕΤΣΑΧΟΥΡ
© doxologia.ro

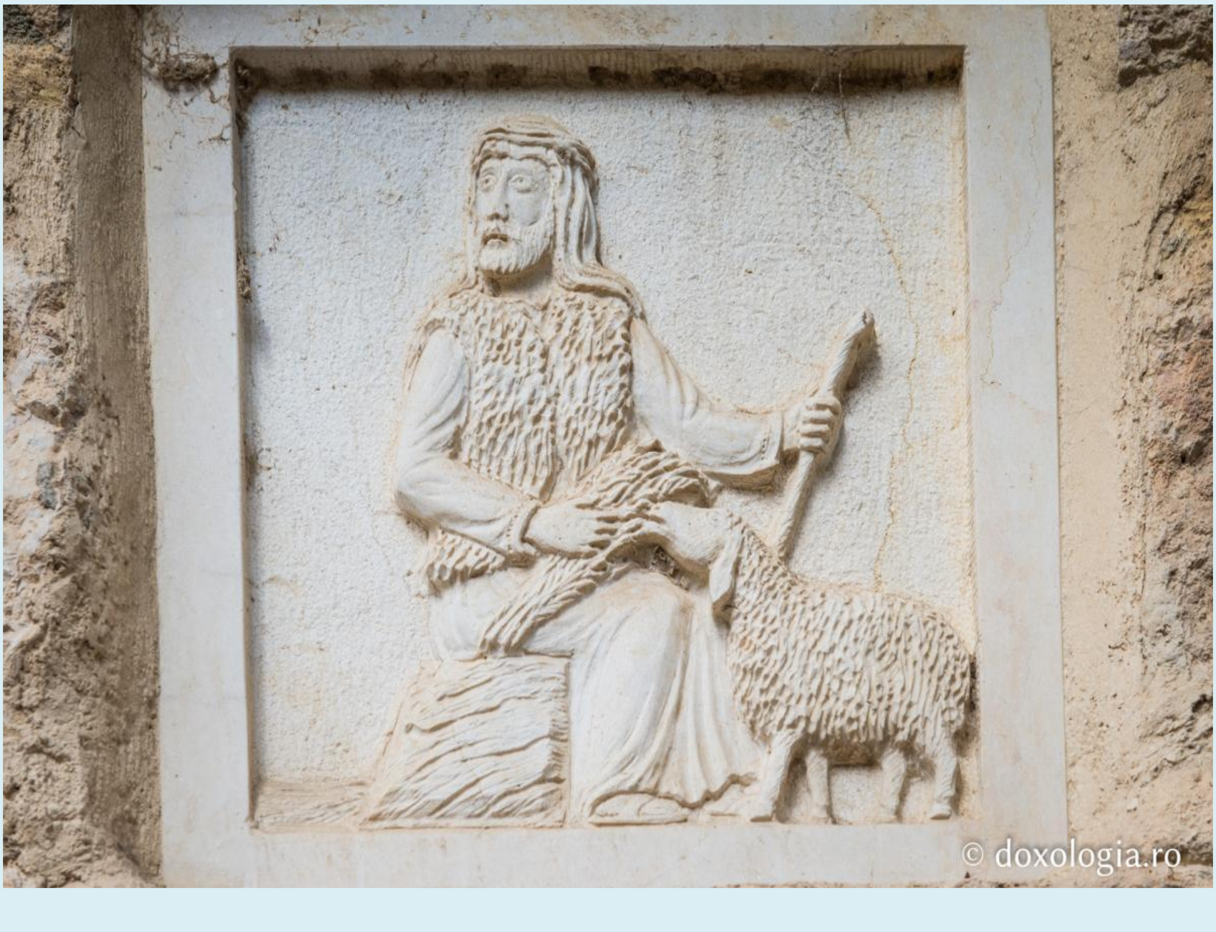

ΔΟΞΑ ΕΝ
ΥΨΙΣΤΟΙΣ
ΘΕΩ ΚΑΙ ΕΠΙ
ΓΗΣ ΕΙΡΗΝΗ
ΕΝ ΑΝΘΡΩΠΟΙΣ
ΕΥΔΟΚΙΑ
© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

ΚΥΡΙΕ ΙΗCΟΥ ΧΡΙCΤΕ ΥΙΕ ΤΥ ΘΕΥ ΕΛΕΗCΟΝ ΜΕ
. † . ΤΟΝ ΑΜΑΡΤΩΛΟ.
© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

ΜΡ
ΘΥ
Η ΜΥΡΤΙΔΙΩΤΙΣΣΑ
ΙΣ ΧΣ
© doxologia.ro

REMAINS OF THREE
DIFFERENT CHURCHES -
BASILICAS
© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

ΕΡΕΙΠΙΑ ΤΡΙΩΝ ΔΙΑΔΟΧΙΚΑ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ
ΝΑΩΝ ΚΑΤΕΣΤΡΑΜΜΕΝΩΝ ΥΠΟ ΕΠΙΔΡΟΜΩΝ
ΚΑΤΑΚΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΒΑΡΒΑΡΩΝ
5-6-7ος ΑΙΩΝ. Μ.Χ
REMAINS OF THREE BASILICAS ALL DESTROYED BY INVASIONS OF
CONQUERORS AND BARBARIANS
5-6-7 th CEN. A.D
بقايا لثلاثة كنائس بنيت على النمط الروماني دمرت على يد البرابرة والفاتحين
القرن ٥-٦-٧ بعد الميلاد
© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

Η ΓΕΝΝΗΣΙΣ
ΜΩΣΑΪΚΟ ΤΜΗΜΑ
ΝΑΟΥ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΕΛΕΝΗΣ
© doxologia.ro

ΟΙ ΠΟΙΜΕΝΕΣ
© doxologia.ro

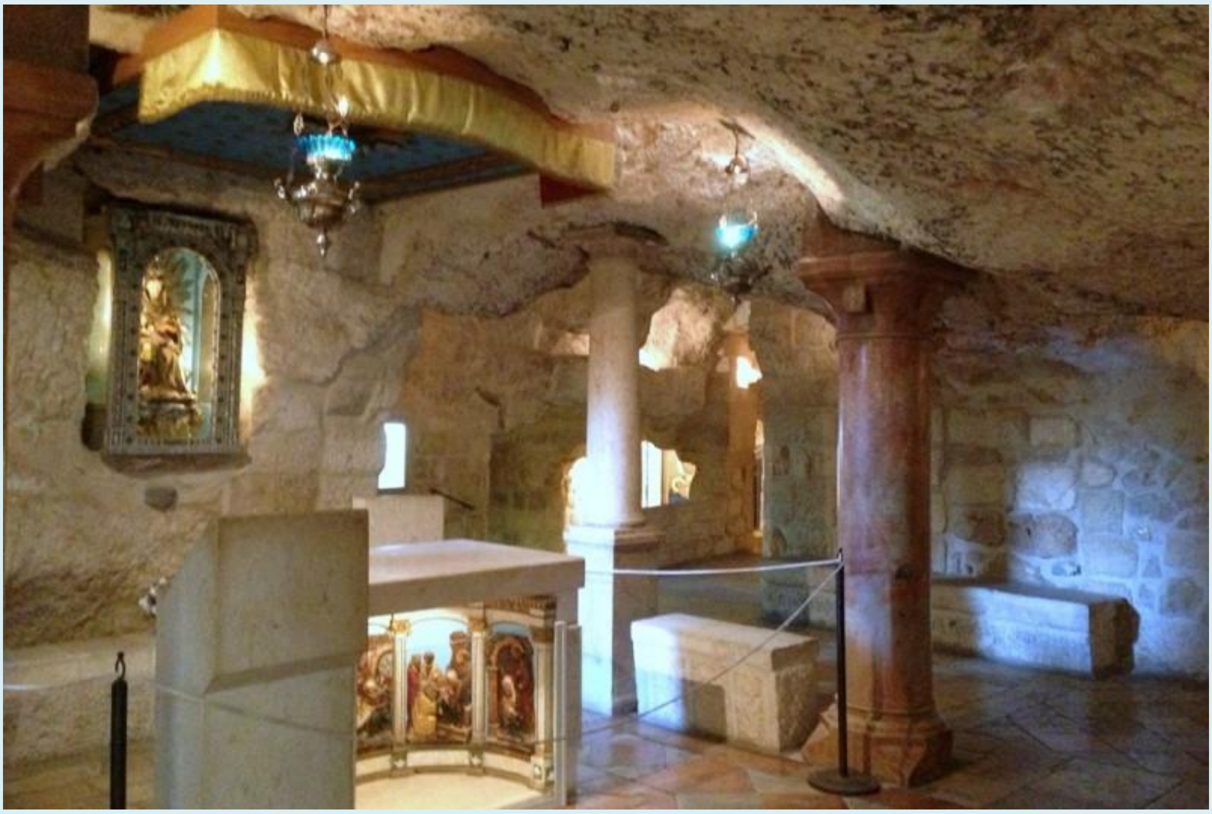

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

Silviu Cluci - Grota laptelui

O veche tradiţie din secolul al VI-lea, spune că aici s-a oprit Maica Domnului cu Pruncul, în noaptea în care dreptul Iosif a primit poruncă de la înger să părăsească Betleemul şi să fugă în Egipt:

„După plecarea magilor, iată îngerul Domnului se arată în vis lui Iosif, zicând: Scoală-te, ia Pruncul şi pe mama Lui şi fugi în Egipt şi stai acolo până ce-ţi voi spune, fiindcă Irod are să caute Pruncul ca să-L ucidă. Şi sculându-se, a luat, noaptea, Pruncul şi pe mama Lui şi a plecat în Egipt. Şi au stat acolo până la moartea lui Irod, ca să se împlinească cuvântul spus de Domnul, prin proorocul: «Din Egipt am chemat pe Fiul Meu». Iar când Irod a văzut că a fost amăgit de magi, s-a mâniat foarte şi trimiţând a ucis pe toţi pruncii care erau în Betleem şi în toate hotarele lui, de doi ani şi mai jos, după timpul pe care îl aflase de la magi. Atunci s-a împlinit ceea ce se spusese prin Ieremia proorocul: «Glas în Rama s-a auzit, plângere şi tânguire multă; Rahela îşi plânge copiii şi nu voieşte să fie mângâiată pentru că nu sunt».” (Matei 2, 13-18).

În momentul în care Iosif a primit poruncă, Maica Domnului tocmai Îl alăpta pe pruncul Iisus. În graba plecării, câteva picături au căzut pe piatra grotei, care s-a transformat din culoarea roşie în culoare albă.

Grota Laptelui se află în grija călugărilor franciscani din jurul anului 1347. Din vechea biserică a Sfintei Paula se mai păstrează câteva fragmente de mozaic în apropierea uşii de la intrare. Acestea prezintă motive florale şi animaliere realizate cu multă eleganţă.

Grota este loc de pelerinaj pentru femeile care n-au copii şi mamele creştine, dar mai ales musulmane care n-au lapte destul ca să-şi alăpteze copiii. Pe lângă rugăciune, femeile duc din acest loc, ca leac, praf din piatra cea albă.

Silviu Cluci - Peştera Sfinţilor prunci martiri

În peşteră, sub un perete de piatră, se păstrează o parte din moaştele celor 14.000 de copii ucişi de Irod cel mare, alături de cele ale unor călugări martirizaţi de perşi în anul 614.

Lângă osuar, în subsolul peşterii se găseşte şi un mic paraclis, închinat pruncilor-mucenici.

„Iar când Irod a văzut că a fost amăgit de magi, s-a mâniat foarte şi trimiţând a ucis pe toţi pruncii care erau în Betleem şi în toate hotarele lui, de doi ani şi mai jos, după timpul pe care îl aflase de la magi. Atunci s-a împlinit ceea ce se spusese prin Ieremia proorocul: «Glas în Rama s-a auzit, plângere şi tânguire multă; Rahela îşi plânge copiii şi nu voieşte să fie mângâiată pentru că nu sunt»” (Matei 2, 16-18).

Arhimandritul Timotei Kilifis - Magii înaintea lui Hristos

Călătoria celor trei magi spre Hristos constituie un subiect şi o reprezentaţie atrăgătoare de-a lungul veacurilor pentru literatură, pictură, pastorală, teologie, chiar şi pentru studiile istorice.

Trei oameni înţelepţi ai acelor vremuri (asta erau atunci magii, preoţi şi profeţi care se ocupau cu cercetarea spaţiului celest) au plecat bazându-se pe „înştiinţarea” unei stele mult-strălucitoare pe care au observat-o pe cer, ca să-L întâlnească, să se închine şi să aducă daruri preţioase Pruncului dumnezeiesc (Matei 2,1-12), pe care îl considerau ca Noul Împărat născut. Din tradiţie aflăm că proveneau din diferite ţări ale Orientului: primul din Chaldeea, al doilea din Arabia şi al treilea din Etiopia. Prin înţelepciunea, puterea, bogăţia şi înfăţişarea lor frumoasă erau egali cu ceilalţi împăraţi ai acelei perioade. Numele lor le-a descoperit teologul englez Beda, într-un manuscris vechi, pentru că nu sunt amintite în Evanghelia Sfântului Matei. Aceştia erau: Gaspar, Melchior şi Baltazar. Aşadar, cei trei magi, după multe călătorii, peripeţii şi ocoliri, au ajuns la Ierusalim. Deoarece steaua care îi îndrumase până atunci dispăruse, au început să întrebe: Unde este împăratul iudeilor, Cel care S-a născut? (Matei 2,1-2)

Fireşte că trebuiau să-l viziteze pe marele împărat Irod (tetrarhul Iudeii) ca să primească înştiinţare despre împăratul aşteptat. S-au gândit că un împărat va şti ceva despre Naşterea unui asemenea Prunc. Dar de vreme ce Împărăţia lui Hristos nu avea nici o legătură cu împărăţia lui Irod şi în general, cu împărăţiile lumii acesteia, Irod nu ştia despre eveniment. De aceea i-a rugat pe magi ca,

atunci când îl vor găsi, mergând spre Betleem, să se întoarcă şi să-l înştiinţeze, ca să se închine şi el, chipurile, noului născut (Matei 2, 7). Planul lui, aşa cum s-a arătat, era plin de viclenie. Vroia să-L ucidă pe Hristos, ca să nu-şi piardă împărăţia. De aceea el s-a tulburat şi tot Ierusalimul împreună cu el (Matei 2, 3). Cei trei magi, plecând de la Irod, au văzut din nou steaua strălucitoare. Tradiţia veche ne spune că, atunci când au străbătut valea Er Nababi, li s-a arătat din nou steaua pierdută deasupra capetelor şi a mers înaintea lor, până la locul în care era Pruncul născut.

Cele trei caravane s-au adunat la o fântână, la mică distanţă de Ierusalim, care până astăzi se numeşte „Fântâna magilor." Pe calea aceea, Gaspar, Melchior şi Baltazar L-au găsit şi S-au închinat lui Hristos. Dar nu în ieslea din Betleem, pentru că plecase de acolo, deoarece trecuse ceva vreme de la Naşterea Lui şi I-au oferit daruri bogate, preţioase: aur, smirnă şi tămâie (Matei 2, 11). Darurile acestea, în vremea de atunci se ofereau împăraţilor.

Diferiţi aghiografi ne spun că tămâia i-a fost oferită ca unui Dumnezeu, aurul ca unui împărat şi smirna ca unui om. Darurile magilor, într-adevăr simbolizează adorarea de veacuri a credincioşilor faţă de Pruncul Dumnezeiesc, Care este Dumnezeu-Omul, Împăratul creaţiei.

(Arhimandritul Timotei Kilifis, Hristos, Mântuitorul nostru, Editura Egumeniţa, Galaţi, 2007, pp. 34-35)

Darurile Magilor

Raclă cu o parte din cinstitele Daruri păstrare la mănăstirea athonită Sfântul Pavel

Potrivit tradiţiei Bisericii, Maica Domnului a păstrat aceste daruri şi la adormirea sa, le-a lăsat Bisericii din Ierusalim, laolaltă cu alte cinstite odoare ce au aparţinut Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

În perioada bizantină, Împăratul bizantin Arcadie a adus darurile magilor la Constantinopol. Din pricina Cruciadei a IV-a, sfintele odoare au fost duse în anul 1204 la Niceea, pentru 60 de ani. Împăratul Mihail, paleologul le aduce din nou în Constantinopol, unde rămân până la anul 1453 d. Hr.

După căderea Constantinopolului, darurile magilor ajung la sultana Mara, fiica domnitorului Serbiei, Gheorghie Brancovici. Acesta, fiind biruit de turci, a fost nevoit să dea de soţie pe fiica sa Mara sultanului Murad al II-lea. Sultanul i-a îngăduit să trăiască în credinţa creştinească. Mara a fost cea care l-a crescut pe Mahomed al II-lea – cuceritorul Constantinopolului.

În anul 1470, sultana Mara a hotărât să ducă cinstitele daruri la mănăstirea athonită Sfântul Pavel, pe care tatăl ei o ajutase prin binefacerile lui în repetate rânduri. Aici a coborât împreună cu suita ei la portul mănăstirii, aducând cu ea darurile Magilor.

Cam la jumătatea distanţei dintre port şi mănăstire, împărăteasa a auzit glasul Maicii Domnului spunându-i: „Mara, Mara, să nu mergi mai departe, căci în mănăstire locuiesc monahi, iar tu eşti femeie. Aici stăpânesc eu". Şi îndată i-a apărut înainte Maica Domnului, care i-a interzis să continue drumul şi i-a poruncit să se întoarcă la port, spunându-i că numai ea (Maica Domnului) este împărăteasa acestui loc. Sultana a lăsat darurile părinţilor mănăstirii, care veniseră în întâmpinarea ei.

Astăzi, aurul magilor a fost împărţit în 28 de pandantive de 5-7 cm în formă dreptunghiulară, trapezoidală sau poligonală, iar tămâia şi smirna sunt împărţite în 62 de mărgele, asemenea măslinelor.

Peştera Magilor

În partea opusă Altarului Naşterii, a fost ridicat Altarul Ieslei, acolo unde Iisus a fost aşezat după ce S-a născut şi unde Fecioara Maria a alăptat pe Pruncul Iisus. „Şi a născut pe Fiul său, Cel Unul-Născut şi L-a înfăşat şi L-a culcat în iesle, căci nu mai era loc de găzduire pentru ei.” (Luca 2, 7).

Aici au venit şi păstorii şi s-au închinat, urmând cuvintelor îngerului: „Nu vă temeţi. Căci, iată, vă binevestesc vouă bucurie mare, care va fi pentru tot poporul. Că vi s-a născut azi Mântuitor, Care este Hristos Domnul, în cetatea lui David. Şi acesta va fi semnul: Veţi găsi un prunc înfăşat, culcat în iesle.” (Luca 2:10-12).

Cel de-al treilea altar din biserică este închinat Magilor, care „au venit în Ierusalim, întrebând: Unde este regele iudeilor, Cel ce S-a născut? Căci am văzut la Răsărit steaua Lui şi am venit să ne închinăm Lui”... „şi intrând în casă, au văzut pe Prunc împreună cu Maria, mama Lui şi căzând la pământ, s-au închinat Lui şi deschizând vistieriile lor, I-au adus Lui daruri: aur, tămâie şi smirnă” (Matei 2, 1-2, 11).

Ortodocşii şi armenii fac slujbe zilnice pe Altarul Naşterii Domnului, iar catolicii pe cel al Magilor.

Silviu Cluci - Fântâna lui David din Betleem

Aceasta e fântâna din care spune Biblia că a dorit David, împăratul, să bea din ea când se afla în peştera din Adulam, în luptă cu filistenii. „Cine-mi va da să beau apă din fântâna de la poarta Betleemului?”, a întrebat David. S-au aflat trei viteji care, strecurându-se prin tabăra filistenilor, au adus apa. Dar David „a vărsat-o înaintea Domnului, zicând: departe de mine să beau sângele acestor oameni, care cu preţul vieţii lor au adus această apă” (2 Samuel 23, 13-17).

(Foto) Biserica Naşterii Domnului din Bethleem

Veche ctitorie bizantină, Bazilica Naşterii Domnului din Betleem se găseşte deasupra peşterii în care S-a născut Mântuitorul.

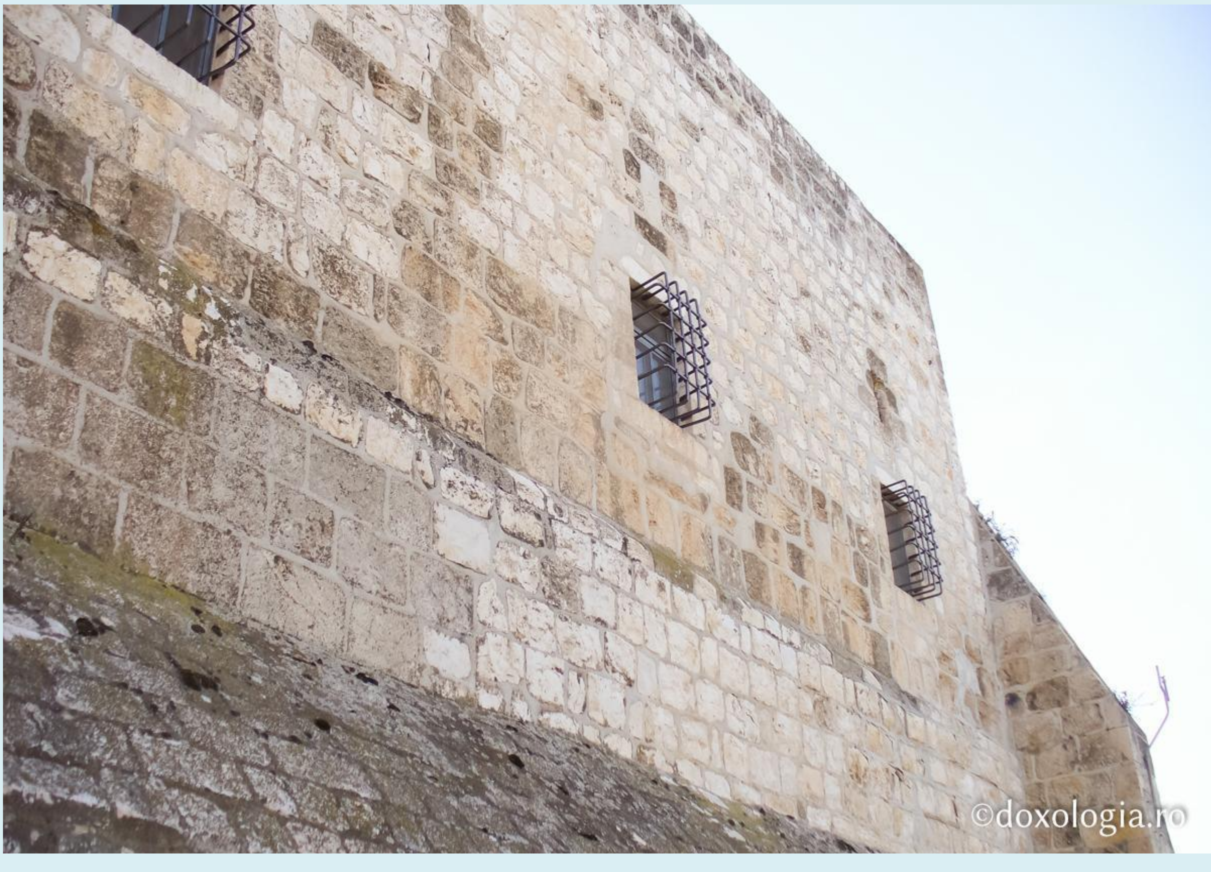

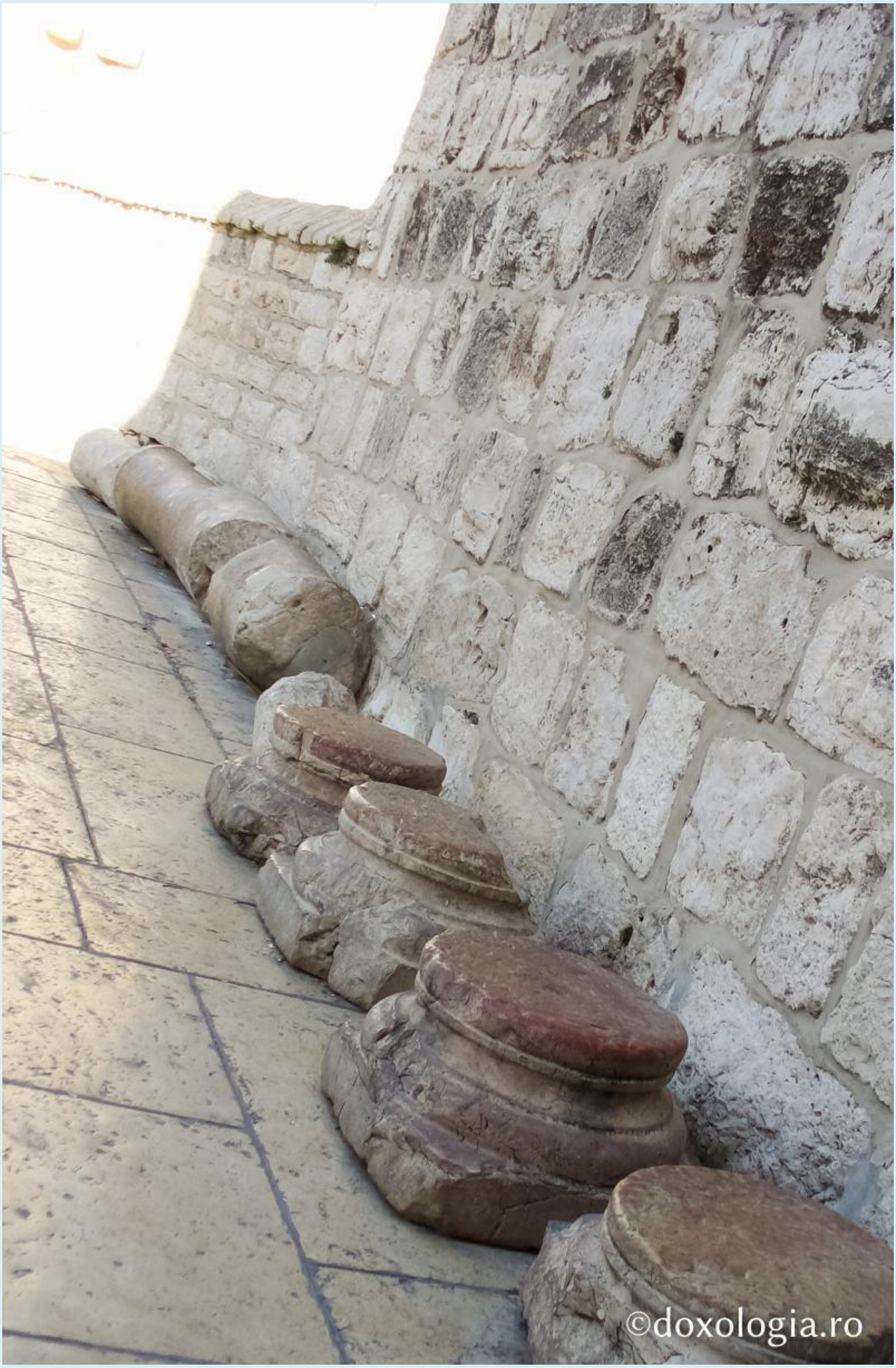

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

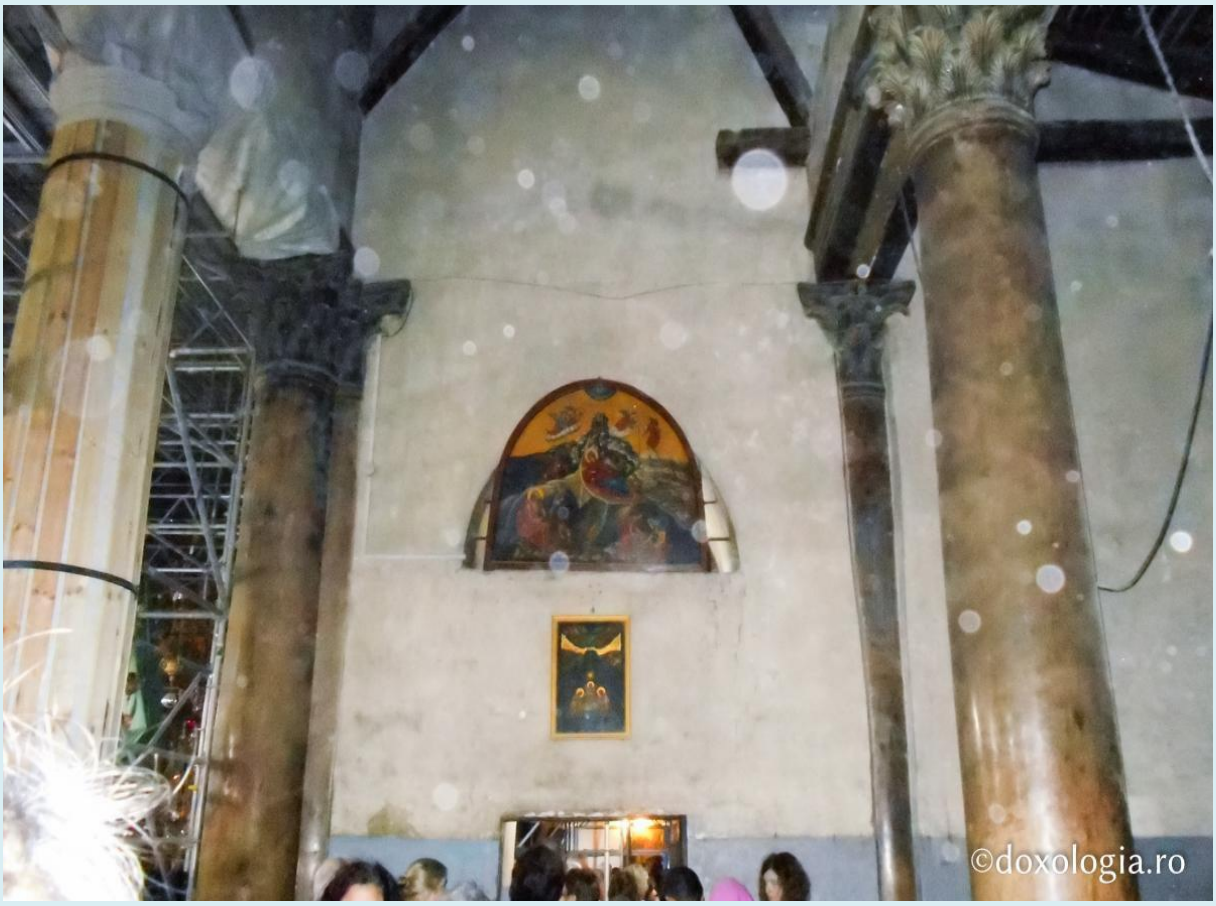

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

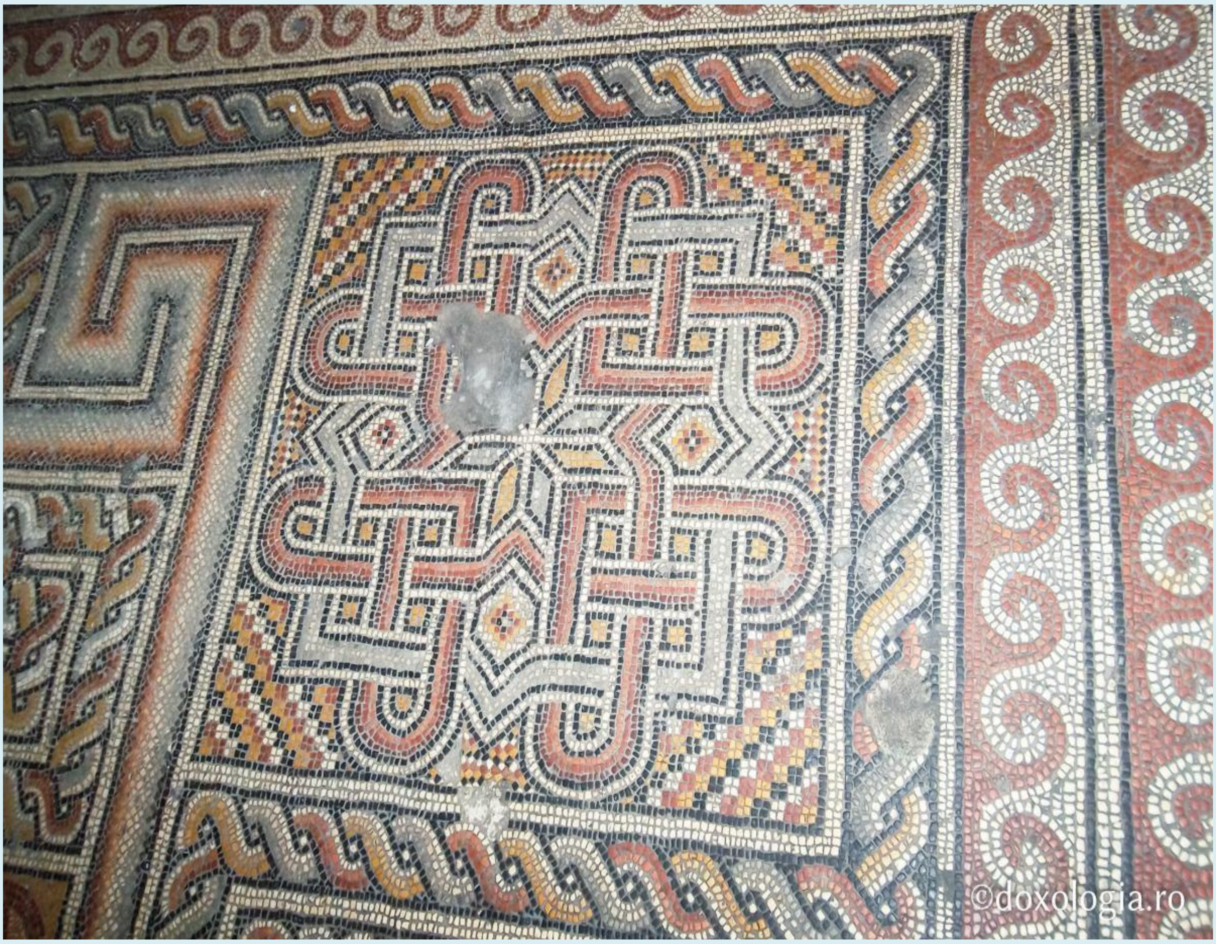

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

Η ΓΕΝΝΗΣΙΣ
ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ
©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

OFFERT PAR LE 4ÈME PÉLERINAGE
DE PÉNITENCE. FRANCE. 1885
©doxologia.ro

©doxologia.ro

Η ΦΥΓΗ ΕΙΣ ΑΙΓΥΠΤΟΝ
©doxologia.ro

ΤΑ ΑΓΙΑ
ΝΗΠΙΑ
©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

MARIA IESUS
©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

HOMINIBUS BO
©doxologia.ro

„Poarta Umilinţei” de la Biserica Naşterii Domnului din Betleem

Când un pelerin ajunge prima dată la Betleem, are nevoie să treacă printr-o probă a smereniei pentru a intra în Biserica Naşterii Domnului.

Dintre cele trei intrări originare ale Bisericii Naşterii Domnului din Betleem, astăzi se mai foloseşte doar cea din mijloc.

Numită „poarta umilinţei”, a fost zidită în partea superioară în perioada dominaţiei otomane, pentru a împiedica intrarea călare în biserică. Înălţimea porţii de doar 120 de centimetri obligă orice pelerin să se aplece înainte de a intra în Biserica Naşterii.

Celelalte două intrări sunt acoperite de un contrafort construit prin secolul al XVI-lea şi de mănăstirea armeană.

(Foto) Biserica Naşterii Domnului din Bethleem:
https://doxologia.ro/imagine/biserica-nasterii-domnului-din-betleem-galerie-foto

(Foto) „Lăudați și cântați și vă bucurați!” - Biserica Nașterii Domnului din Betleem

În Betleem (Israel), se află Biserica Nașterii Domnului, construită deasupra peș-terii unde s-a născut Mesia. În biserică se află și o icoană deosebită: Maica Domnului Betleemita - o icoană unică pentru că o ilustrează pe Fecioara Maria zâmbind (doar după ce a născut aceasta a fost fericită; în rest, în iconografie, Maica Domnului nu este reprezentată zâmbind).

© doxologia.ro

State of Palestine
PALESTINIAN PRESIDENTIAL COMMITTEE FOR RESTORATION OF THE NATIVITY CHURCH
RESTORATION OF THE CHURCH OF NATIVITY
PHASE I: ROOF AND WINDOWS
PHASE II: NARTHEX AND THE RELATED DOORS
PHASE III: WALL MOSAIC INCLUDING, INTERNAL PLASTER AND STONE FACADES
CONTRACT NO.: NCRW-PI-13/1
DURATION: 40 MONTHS (SEP. 2013 - Dec. 2016)
CONSULTANT:
CONTRACTOR:
Piacenti
© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

POOR BOX
© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

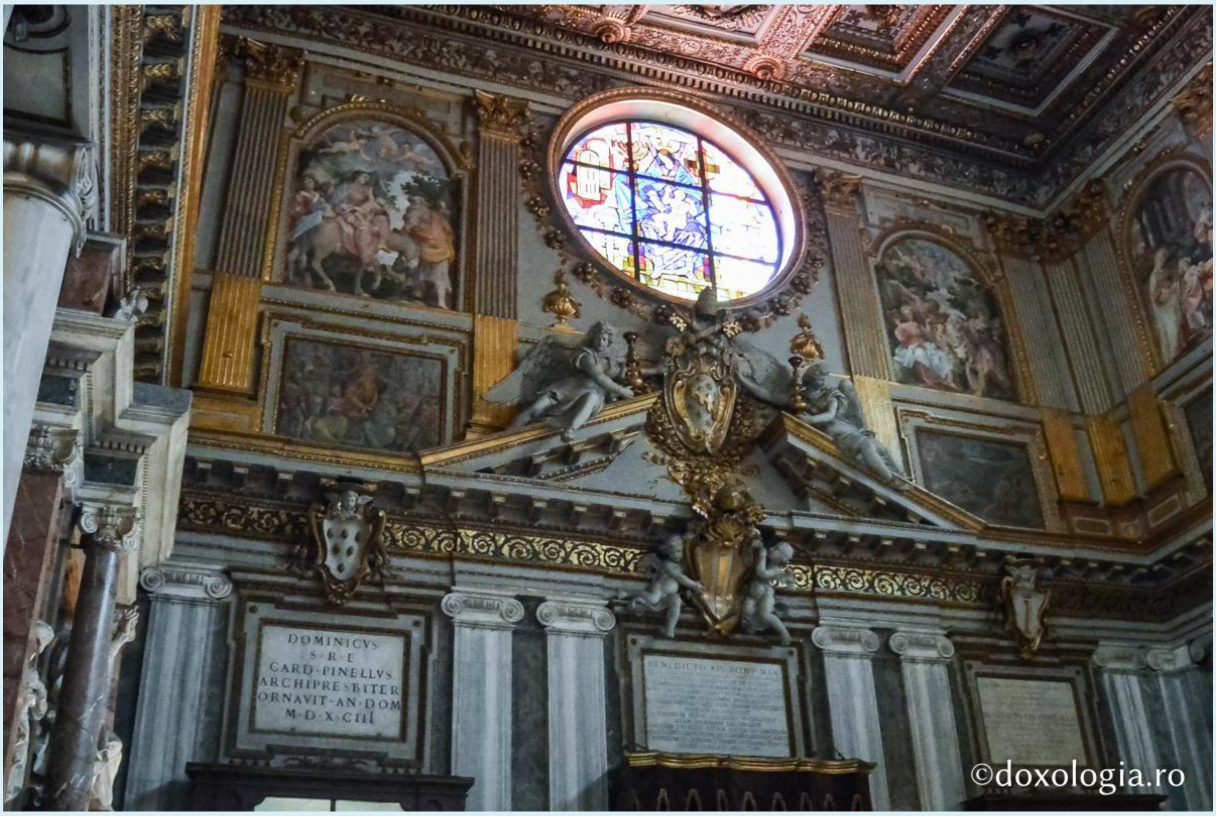
(Foto) Biserica Santa Maria Maggiore din Roma - o parte din ieslea Domnului de la Bethleem

Bazilica Santa Maria Maggiore din Roma a fost construită în timpul domniei împăratului Constantin cel mare și au urmat mai multe reconstrucții. În centru catedralei, un tabernacol din broz aurit, susţinut de patru îngeri, tronează deasupra unei capele subterane care adăposteşte o parte din ieslea Domnului de la Bethleem.

DOMINICVS
S·R·E
CARD·PINELLVS
ARCHIPRESBITER
ORNAVIT·AN·DOM
M·D·X·CIII
©doxologia.ro

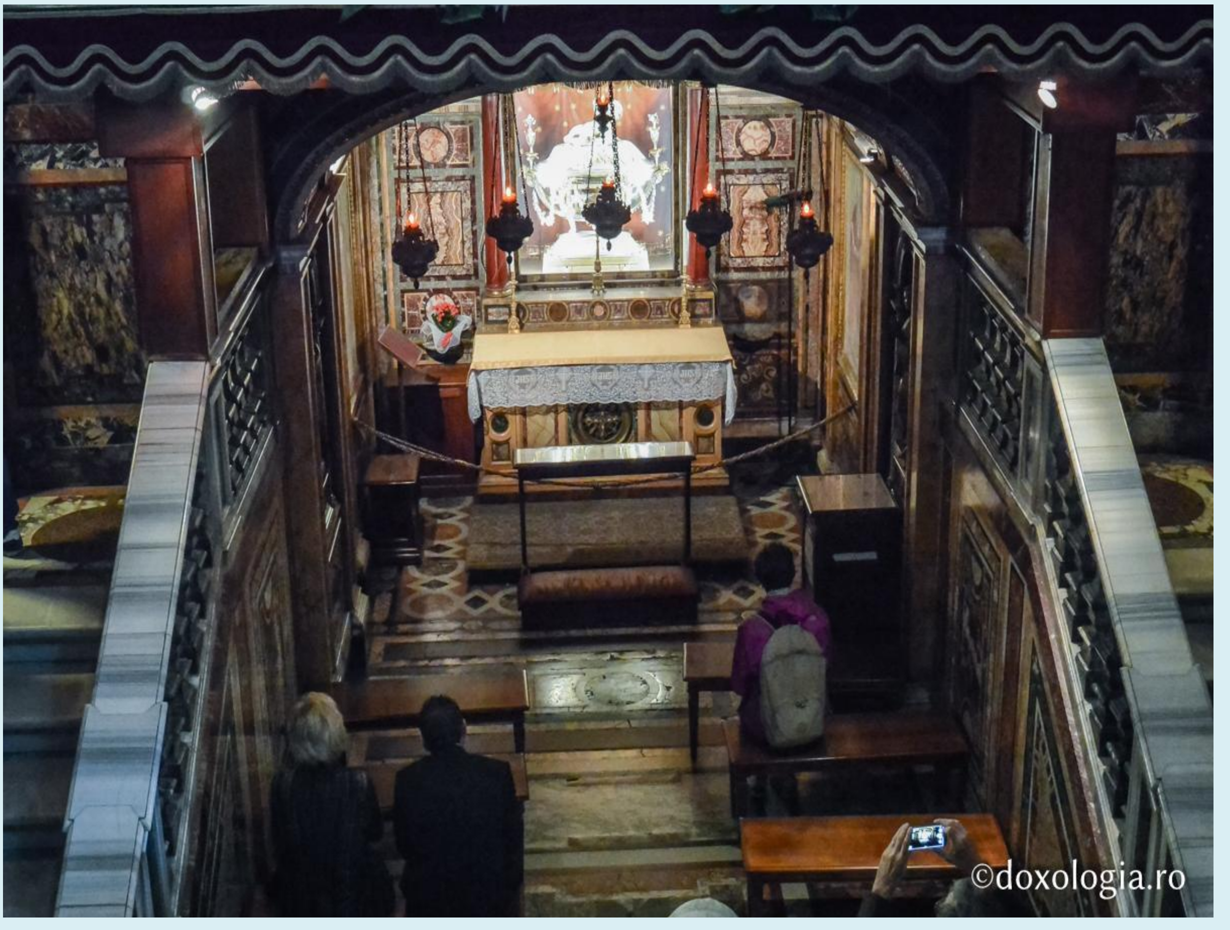

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

https://doxologia.ro/imagine/biserica-santa-maria-maggiore-din-roma-o-parte-din-ieslea-domnului-de-la-bethleem-galerie

PRIMUL CRĂCIUN LIBER

De 2000 de ani creştinătatea reaminteşte lumii cea mai mare veste a lui Dumnezeu, «Vestea minunată» de la Betleemul Iudeii: eliberarea omului din cătuştle răului, prin Naşterea Domnului şi Mîntuitorului nostru Iisus Hristos.

Românii, deşi au auzit printre primii, în istoria creştinismului, despre această «minunată veste», căreia i-au dat, dintru început, crezare şi, mai mult, au făcut din ea «crezul» vieţii lor, au gustat doar frînturi din binefacerile şi binecuvîntările ei.

De astă dată au trăit pe deplin libertatea spirituală a sărbătorii Crăciunului.

Crăciunul, numele pe care românii l-au pus Naşterii Domnului, pătrunde acum pe «uşa cea din faţă» în sufletul fiecărui creştin din România, spre a rămîne totdeauna ca forţă lăuntrică dinamizatoare în viaţa nouă pe care o vom trăi.

În aceste zile torţa eliberării aprinsă prin jertfele celor mai tinere vlăstare ale neamului pe care dictatura le dorea cu tot preţul atee, a reaprins lumina sfîntă a renaşterii spirituale a întregului neam românesc.

«Crăciun» a fost eliberat şi el, darnicul Moş Crăciun, izgonind pentru totdeauna pe veneticul şi străinul Moş Gerilă, care ne îngheţase tot ce era mai neaoş în spiritualitatea noastră.

Colindele, numite şi «liturghia copiilor», ce vestesc de fiecare dată pe uliţe şi la ferestrele caselor Naşterea Domnului, care fuseseră şi ele oprimate, închise şi sortite uitării, însă care din fericire au fost păstrate cu sfinţenie în «chivotul de aur» al sfintelor altare şi-n discreţia caselor bunilor noştri creştini, au explodat anul acesta în tot spaţiul românesc, în sfîntă slavoslovie, devenind imnul de biruinţă al eliberării neamului din păcatul grav al oprimării. Tineri şi adulţi au mărturisit că pentru prima dată la un Crăciun au auzit ceea ce nici nu le venea să creadă că mai există, colindele noastre strămoşeşti şi mai ales transmiterea lor la emisiunile de la radio şi de la Televiziunea Română Liberă. Tot pămîntul românesc, toată istoria, strămoşii deopotrivă cu contemporanii noştri şi mai ales martirii, tinerii căzuţi pentru eliberarea noastră au fost colindaţi de Hristos-Domnul şi au renăscut cu El în viaţa cea nouă.

Hristos a fost primit de ziua Naşterii Sale, nu numai în casele şi sufletele oamenilor, ci şi în ziarele, care pînă acum erau forţate de «puterile răului» să-L izgonească sistematic nu numai din paginile lor, dar şi de pe întinsul ţării, din cultura, din sufletele noastre.

Dar din inima Bisericii Ortodoxe Române, de pe «Dealul sfînt» al Patriarhiei, simbolul dăinuirii spirituale româneşti, chiar şi în etapele cele mai cumplite, Crăciunul liber, sărbătoarea redeşteptării noastre, a fost cea mai deplină mărturie pentru întreaga lume astăzi a prezenţei adevăratelor valori spirituale, pe care românii, prin Biserică şi prin iniţiativele lor, de multe ori cu preţul vieţii, le-au păstrat şi iată le avem şi după 2000 de ani.

Patriarhul ţării, Prea Fericitul Teoctist, înainte de a săvîrşi jertfa liturgică nesîngeroasă, Sfînta Liturghie, în Catedrală, s-a bucurat împreună cu toată Biserica Ortodoxă Română, ierarhi, clerici şi credincioşi de binefacerea Crăciunului liber, putînd să se adreseze pentru întîia dată după zeci şi zeci de ani prin postul de radio naţional tuturor românilor.

L-au auzit, în sfîrşit, şi cei ce pînă mai ieri erau socotiţi în străinătate trădători, fraţii noştri români, care niciodată nu s-au dezbinat de noi, ci s-au dus acolo de multe ori să ne ajute suferind împreună cu noi. Ne-a adunat, sufleteşte deocamdată, pe toţi, Crăciunul liber. Deşi însîngerat de prea multe jertfe pentru libertate, căci jertfele sînt temelia Crăciunului eliberat, am fost toţi fericiţi.

Să ne dea Domnul de acum înainte mereu Crăciun liber, dar niciodată cu sînge.

Arhimandrit
CASIAN CRĂCIUN

PRIMUL CRĂCIUN LIBER

De 2000 de ani creştinătatea reaminteşte lumii cea mai mare veste a lui Dumnezeu, «Vestea minunată» de la Betleemul Iudeii: eliberarea omului din cătuştle răului, prin Naşterea Domnului şi Mîntuitorului nostru Iisus Hristos.

Românii, deşi au auzit printre primii, în istoria creştinismului, despre această «minunată veste», căreia i-au dat, dintru început, crezare şi, mai mult, au făcut din ea «crezul» vieţii lor, au gustat doar frînturi din binefacerile şi binecuvîntările ei.

De astă dată au trăit pe deplin libertatea spirituală a sărbătorii Crăciunului.

Crăciunul, numele pe care românii l-au pus Naşterii Domnului, pătrunde acum pe «uşa cea din faţă» în sufletul fiecărui creştin din România, spre a rămîne totdeauna ca forţă lăuntrică dinamizatoare în viaţa nouă pe care o vom trăi.

În aceste zile torţa eliberării aprinsă prin jertfele celor mai tinere vlăstare ale neamului pe care dictatura le dorea cu tot preţul atee, a reaprins lumina sfîntă a renaşterii spirituale a întregului neam românesc.

«Crăciun» a fost eliberat şi el, darnicul Moş Crăciun, izgonind pentru totdeauna pe veneticul şi străinul Moş Gerilă, care ne îngheţase tot ce era mai neaoş în spiritualitatea noastră.

Colindele, numite şi «liturghia copiilor», ce vestesc de fiecare dată pe uliţe şi la ferestrele caselor Naşterea Domnului, care fuseseră şi ele oprimate, închise şi sortite uitării, însă care din fericire au fost păstrate cu sfinţenie în «chivotul de aur» al sfintelor altare şi-n discreţia caselor bunilor noştri creştini, au explodat anul acesta în tot spaţiul românesc, în sfîntă slavoslovie, devenind imnul de biruinţă al eliberării neamului din păcatul grav al oprimării. Tineri şi adulţi au mărturisit că pentru prima dată la un Crăciun au auzit ceea ce nici nu le venea să creadă că mai există, colindele noastre strămoşeşti şi mai ales transmiterea lor la emisiunile de la radio şi de la

Televiziunea R
mânesc, toată
contemporanii
rii căzuţi pent
colindaţi de Hr
El în viaţa cea

Hristos a fos
nu numai în ca
şi în ziarele, c
«puterile răului
numai din pagi
ţării, din cultu

Dar din inim
de pe «Dealul
dăinuirii spiritu
pele cele mai
bătoarea redeşt
deplină mărturi
a prezenţei ad
care românii, p
lor, de multe o
şi iată le avem

Patriarhul ţ
înainte de a s
roasă, Sfînta Li
rat împreună c
mână, ierarhi,
cerea Crăciunu
pentru întîia da
postul de radio

L-au auzit, în
erau socotiţi
noştri români,
de noi, ci s-au
ajute suferind
sufleteşte deoc
Deşi însîngerat
libertate, căci j
eliberat, am fos

Să ne dea D
Crăciun liber, d

Televiziunea Română Liberă. Tot pămîntul românesc, toată istoria, strămoşii deopotrivă cu contemporanii noştri şi mai ales martirii, tinerii căzuţi pentru eliberarea noastră au fost colindaţi de Hristos-Domnul şi au renăscut cu El în viaţa cea nouă.

Hristos a fost primit de ziua Naşterii Sale, nu numai în casele şi sufletele oamenilor, ci şi în ziarele, care pînă acum erau forţate de «puterile răului» să-L izgonească sistematic nu numai din paginile lor, dar şi de pe întinsul ţării, din cultura, din sufletele noastre.

Dar din inima Bisericii Ortodoxe Române, de pe «Dealul sfînt» al Patriarhiei, simbolul dăinuirii spirituale româneşti, chiar şi în etapele cele mai cumplite, Crăciunul liber, sărbătoarea redeşteptării noastre, a fost cea mai deplină mărturie pentru întreaga lume astăzi a prezenţei adevăratelor valori spirituale, pe care românii, prin Biserică şi prin iniţiativele lor, de multe ori cu preţul vieţii, le-au păstrat şi iată le avem şi după 2000 de ani.

Patriarhul ţării, Prea Fericitul Teoctist, înainte de a săvîrşi jertfa liturgică nesîngeroasă, Sfînta Liturghie, în Catedrală, s-a bucurat împreună cu toată Biserica Ortodoxă Română, ierarhi, clerici şi credincioşi de binefacerea Crăciunului liber, putînd să se adreseze pentru întîia dată după zeci şi zeci de ani prin postul de radio naţional tuturor românilor.

L-au auzit, în sfîrşit, şi cel ce pînă mai ieri erau socotiţi în străinătate trădători, fraţii noştri români, care niciodată nu s-au dezbinat de noi, ci s-au dus acolo de multe ori să ne ajute suferind împreună cu noi. Ne-a adunat, sufleteşte deocamdată, pe toţi, Crăciunul liber. Deşi însîngerat de prea multe jertfe pentru libertate, căci jertfele sînt temelia Crăciunului eliberat, am fost toţi fericiţi.

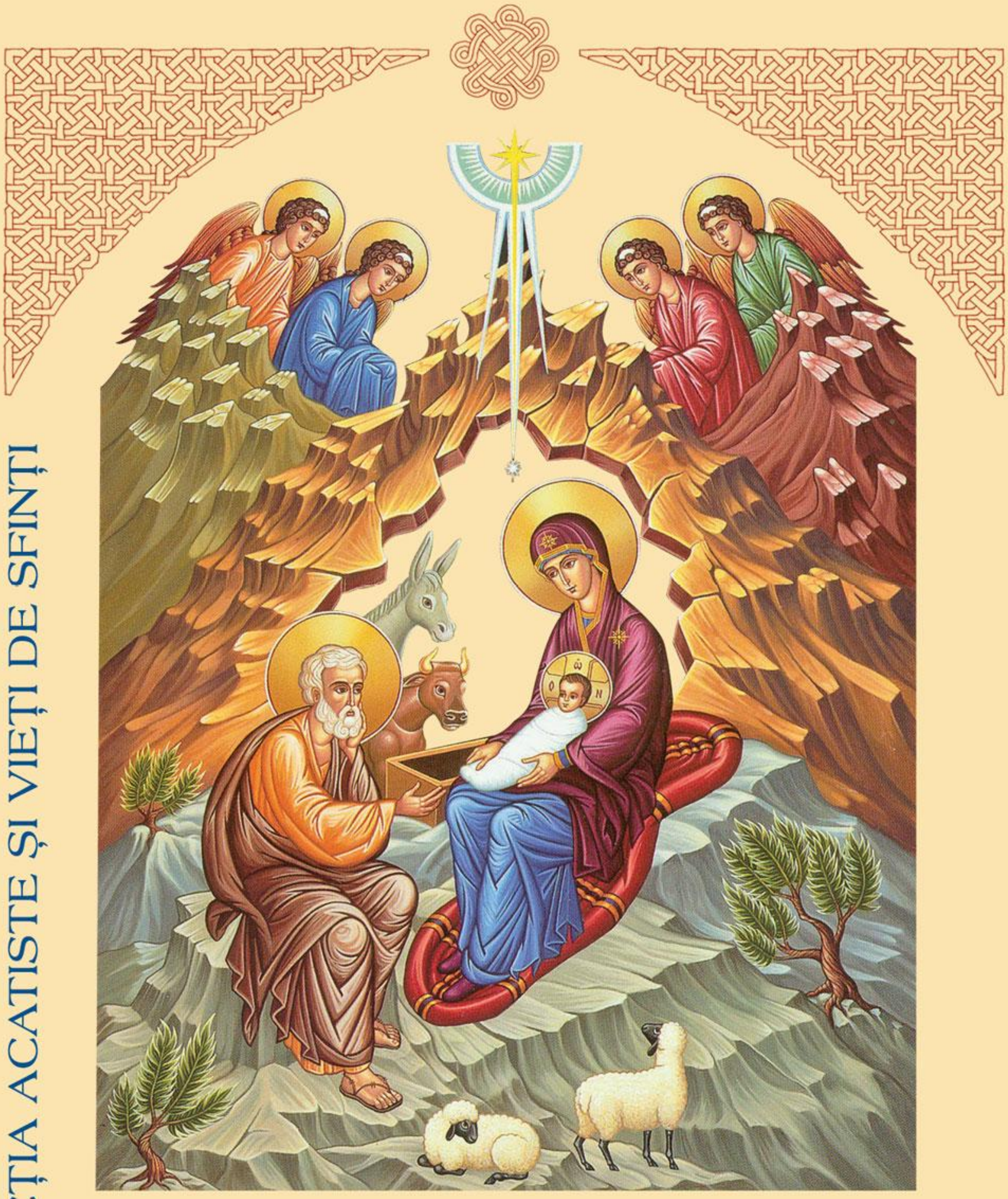
Să ne dea Domnul de acum înainte mereu Crăciun liber, dar niciodată cu sînge.

Arhimandrit
CASIAN CRĂCIUN

COLECȚIA ACATISTE ȘI VIEȚI DE SFINȚI

107

ACATISTUL NAȘTERII DOMNULUI

Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă

„Nașterea Ta, Hristoase, Dumnezeul nostru, răsărit-a lumii Lumina cunoștinței; că întru dânsa cei ce slujeau stelelor, de la stea s-au învățat să se închine Ție, Soarelui dreptății, și să Te cunoască pe Tine, Răsăritul cel de sus, Doamne, slavă Ție."

Troparul Nașterii Domnului

www.editurapatriarhiei.ro
ISBN 978-973-616-349-4

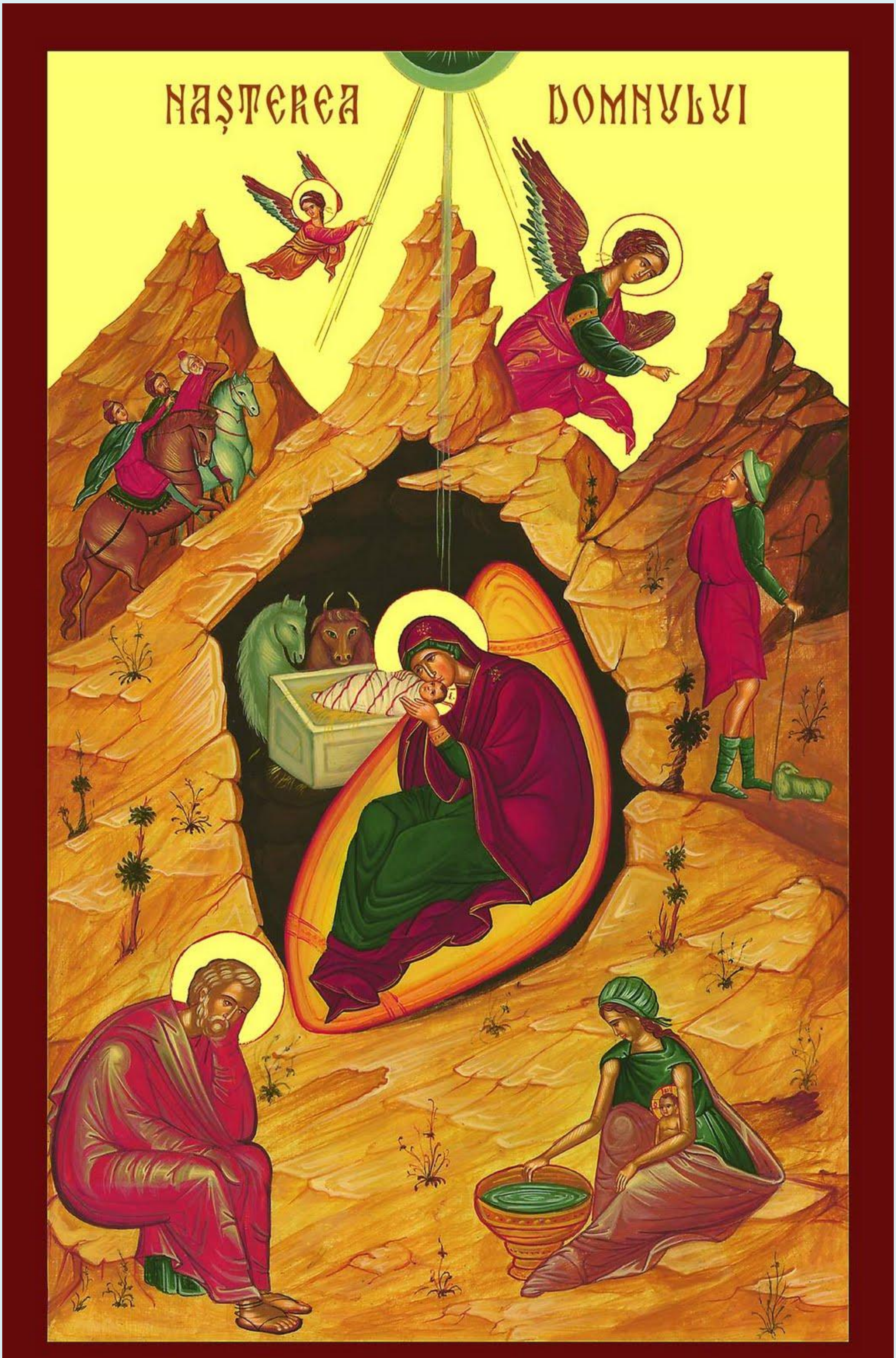
6422839004495

Icoane

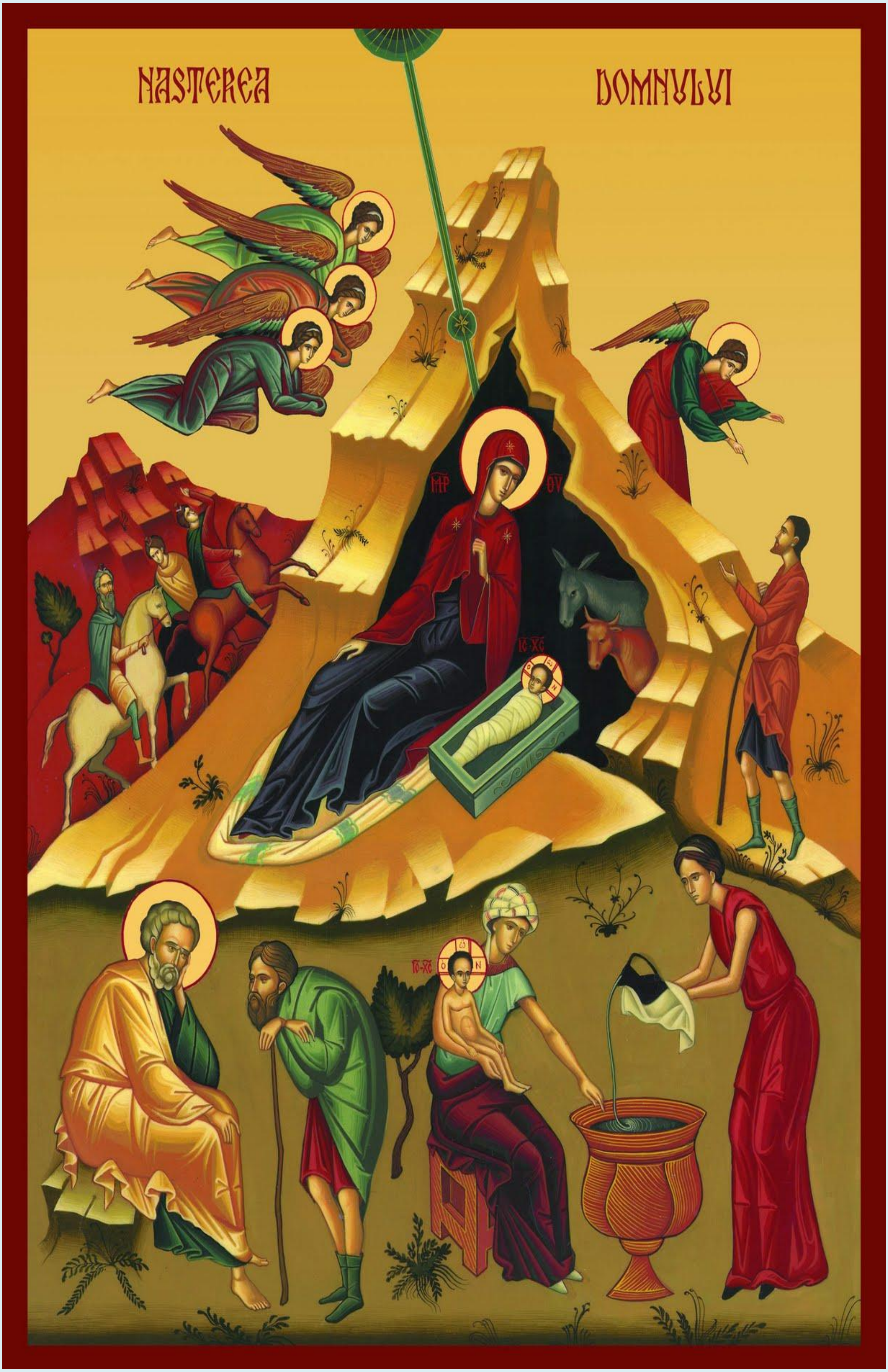

NAŞTEREA
LUI XC

NAŞTEREA DOMNULUI

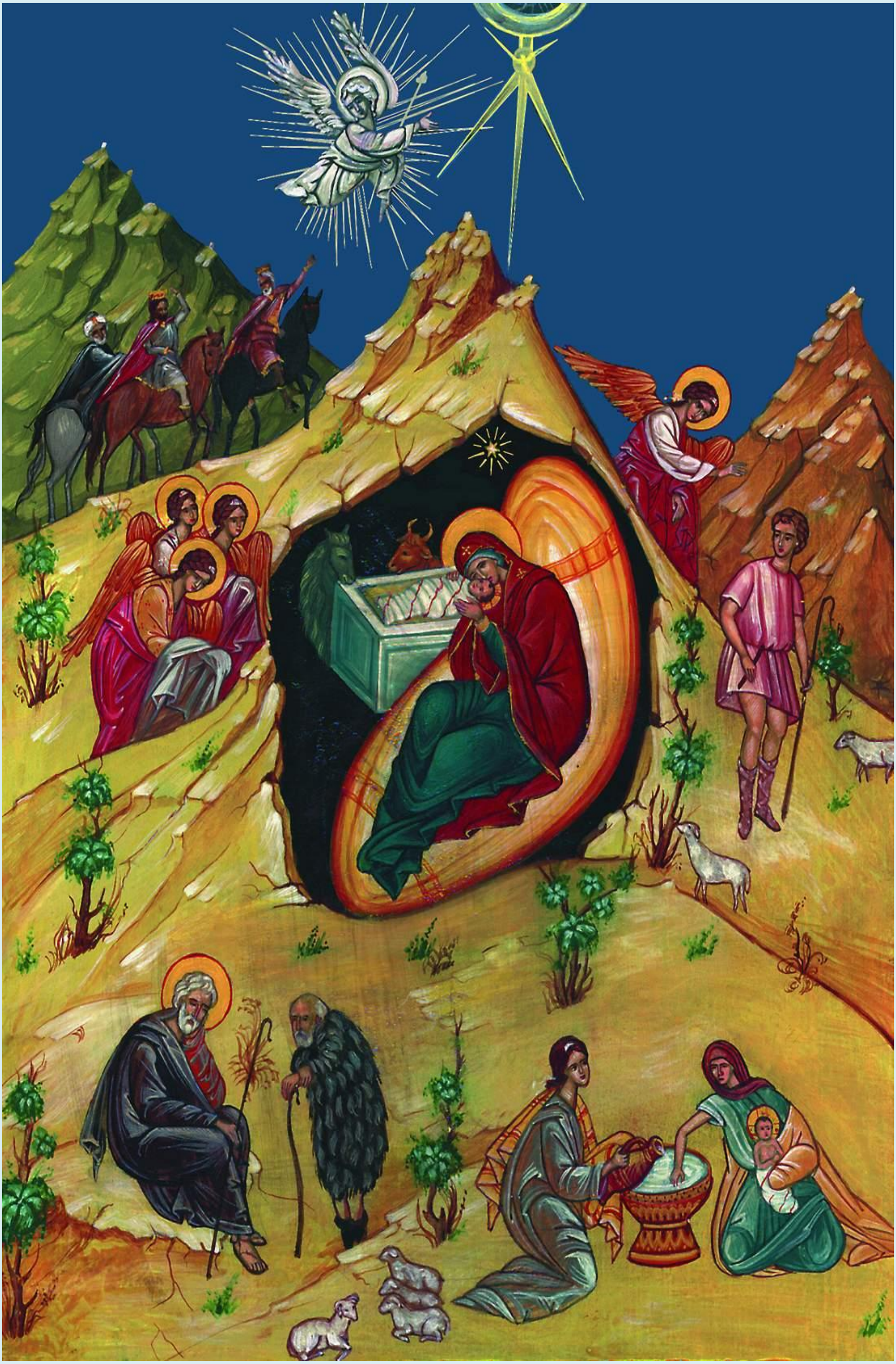

NAŞTEREA DOMNULUI

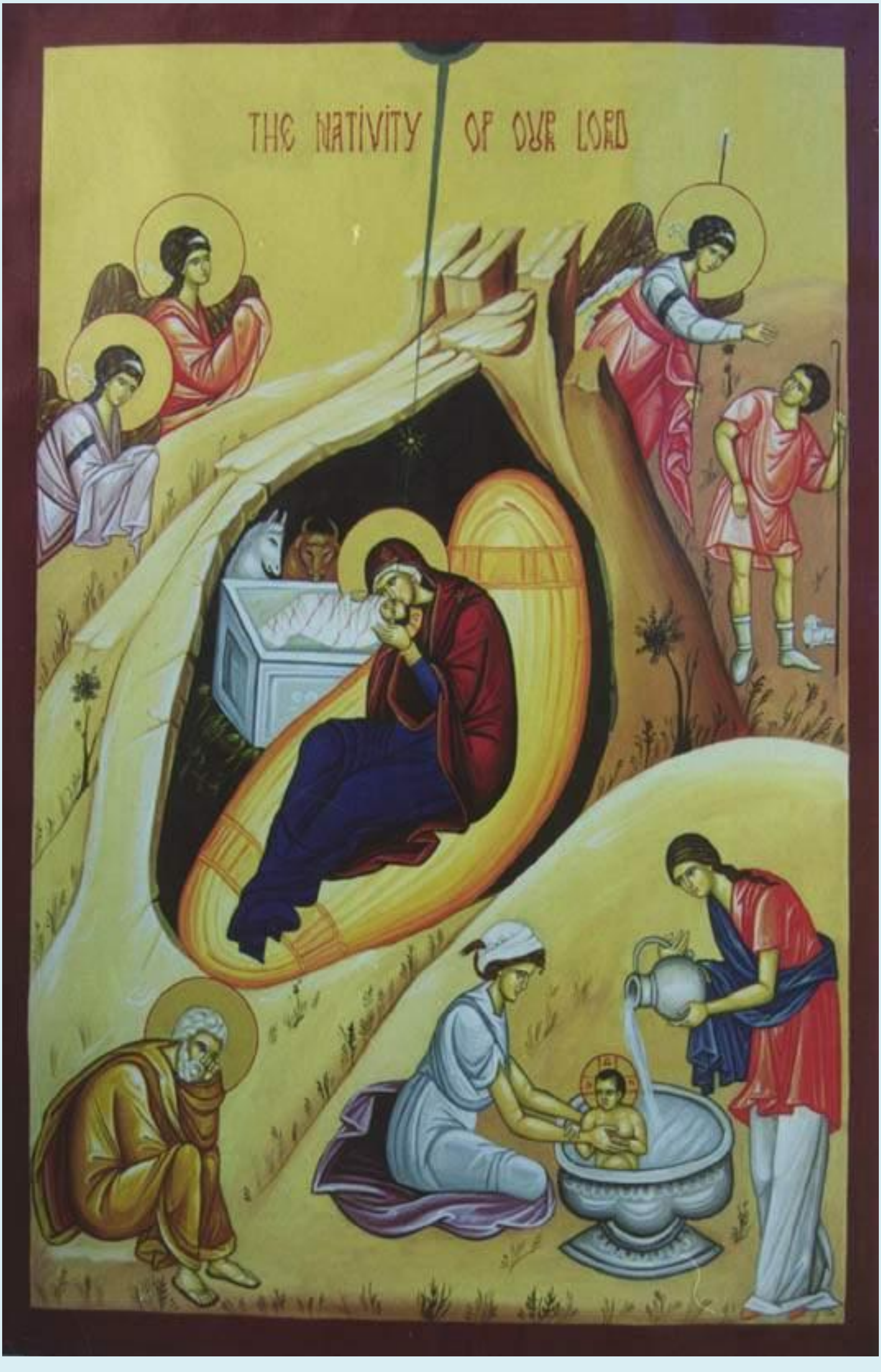

NAȘTEREA DOMNULUI

NASTEREA
DOMNULUI

NAȘTEREA DOMNULUI

Ἡ ΓΕΝ ΝΗϹΙϹ
ΜΡ ΘΥ
ΙϹ ΧϹ

THE NATIVITY OF OUR LORD

Η ΓΕΝΝΗ
CIC ΤΥ ΧΡΥ
ΜΡ ΘΥ
IC XC

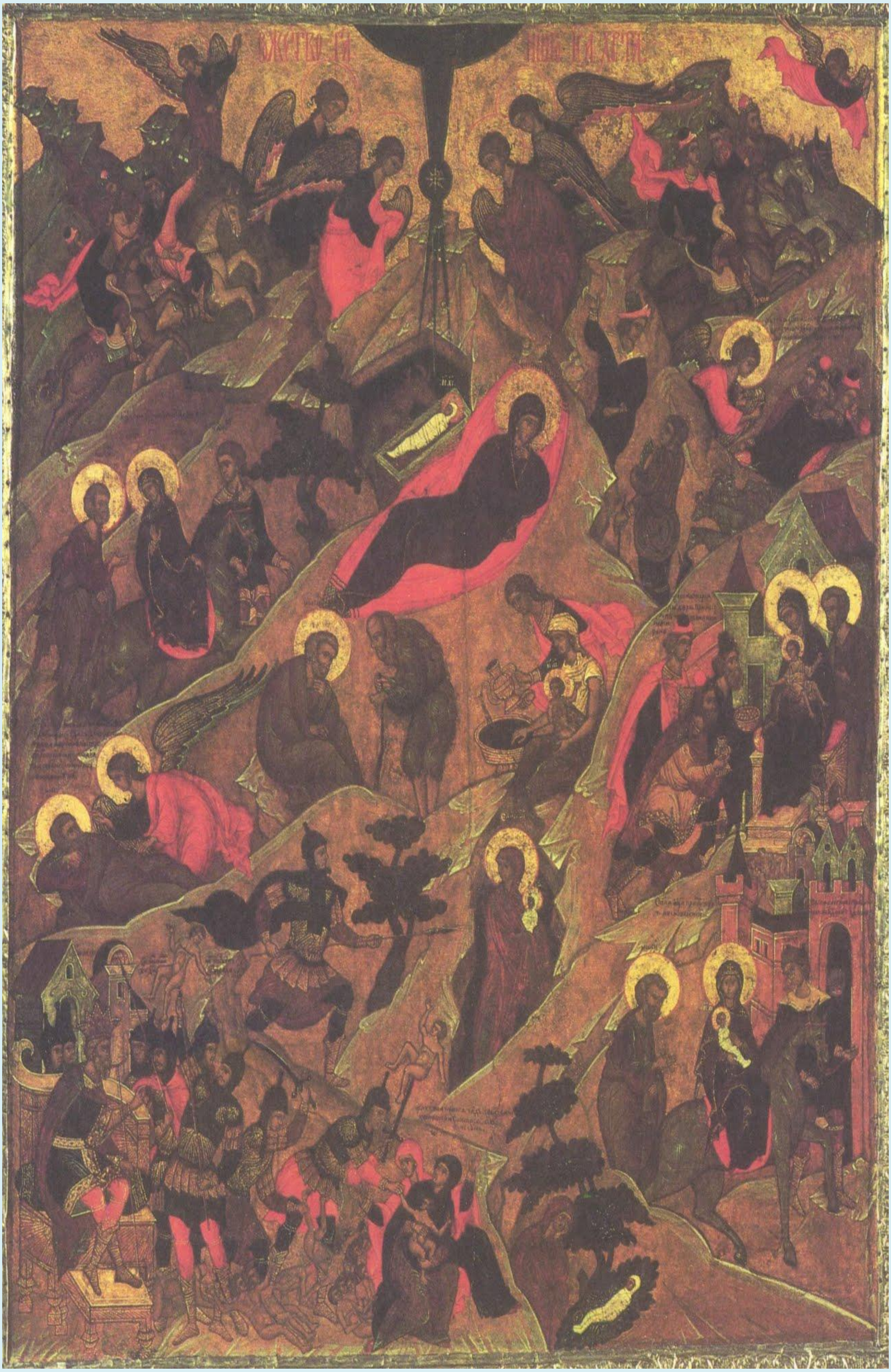

Η ΓΕΝΝΗ ϹΙϹ ΤΥ ΧΡΥ
ΜΡ ΘΥ
ΙϹ ΧϹ

THE NATIVITY of CHRIST

ΓΕΝΝΗϹΙϹ

Η ΥΠΑΠΑΝΤΗ
Η ΒΑΠΤΙ CIC
IC XC

NAŞTEREA
IC XC

NAŞTEREA DOMNULUI
SFÂNTUL MUCENIC TEODOR TIRON
SFÂNTUL MUCENIC DAMIAN

NAŞTEREA DOMNULUI

NAȘTEREA DOMNULUI

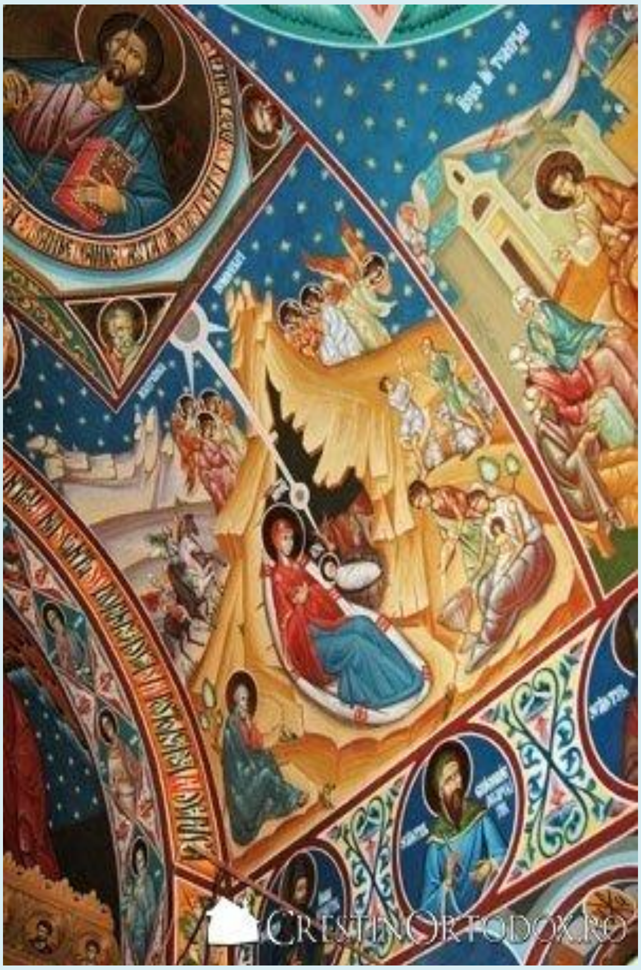

NAȘTEREA

LAVA INTRU CEI DE SUS LUI DUMNEZEU PRE PAMINT PACE SI INTRE OAMENI BUNAVOIRE AMIN
NASTEREA
DOMNULUI

NASTEREA
DOMNULUI

ESTE FIUL ŞI
NAŞTEREA
DOMNULUI

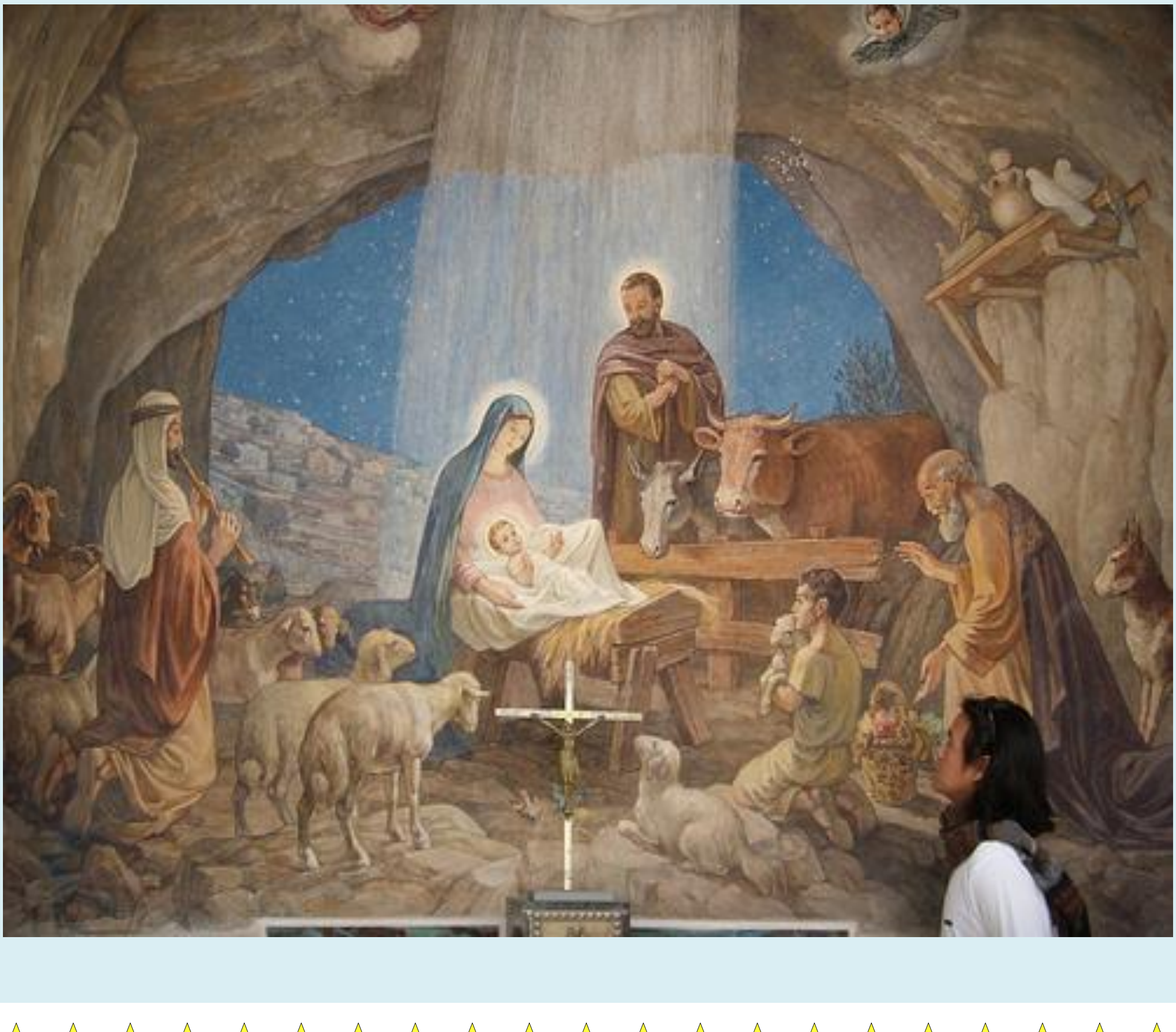

CrestinOrtodox.ro

www.IcoaneOrtodoxe.com

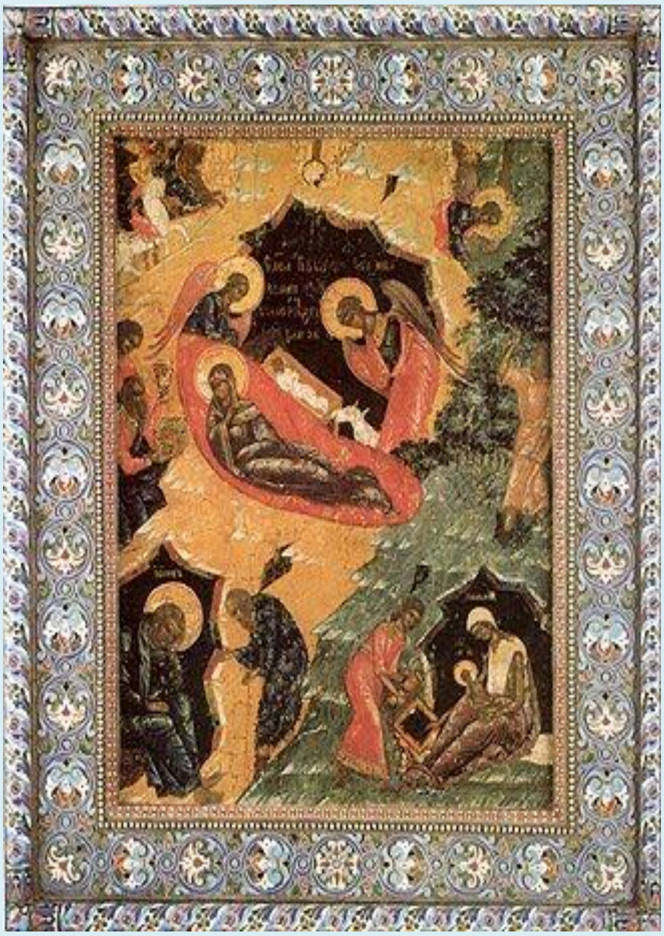

Penny Parker

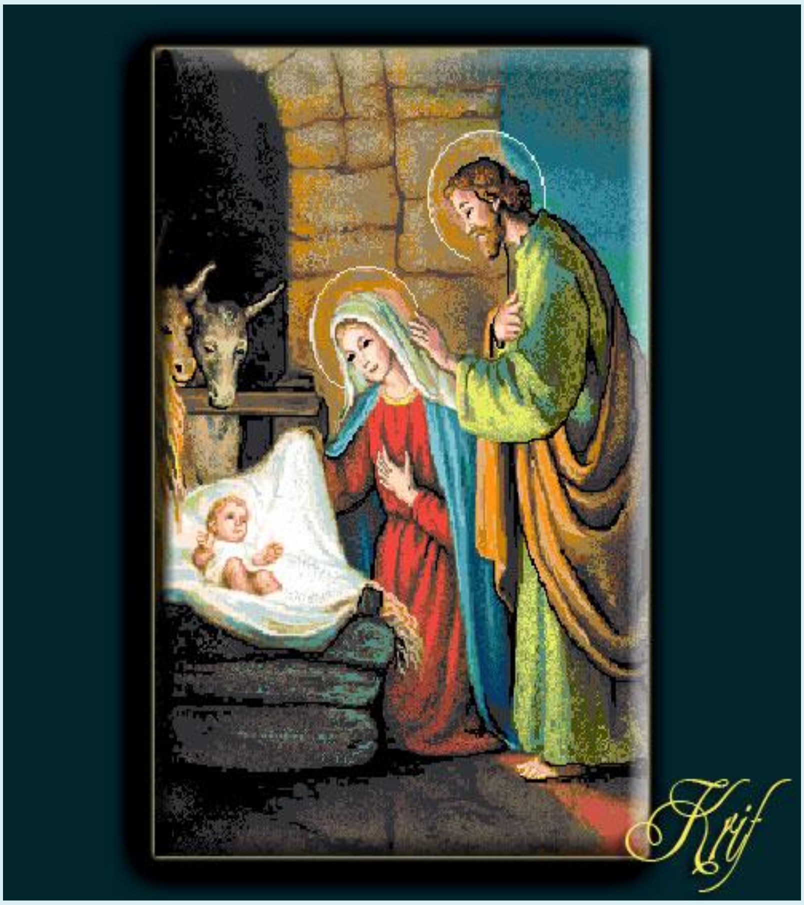

NATIVITY OF
OUR LORD

РОЖДЕСТВО ХРИСТОВО

С Рождеством Христовым

Krif

NAŞTEREA

Naşterea Domnului

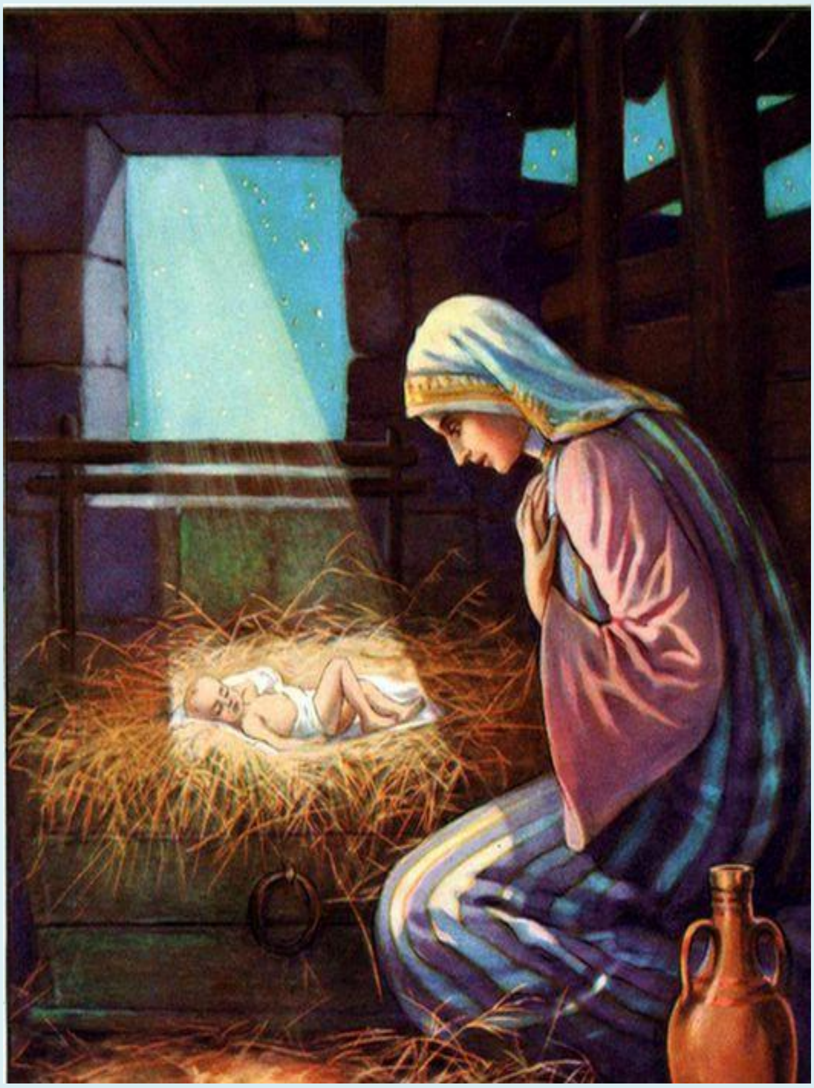

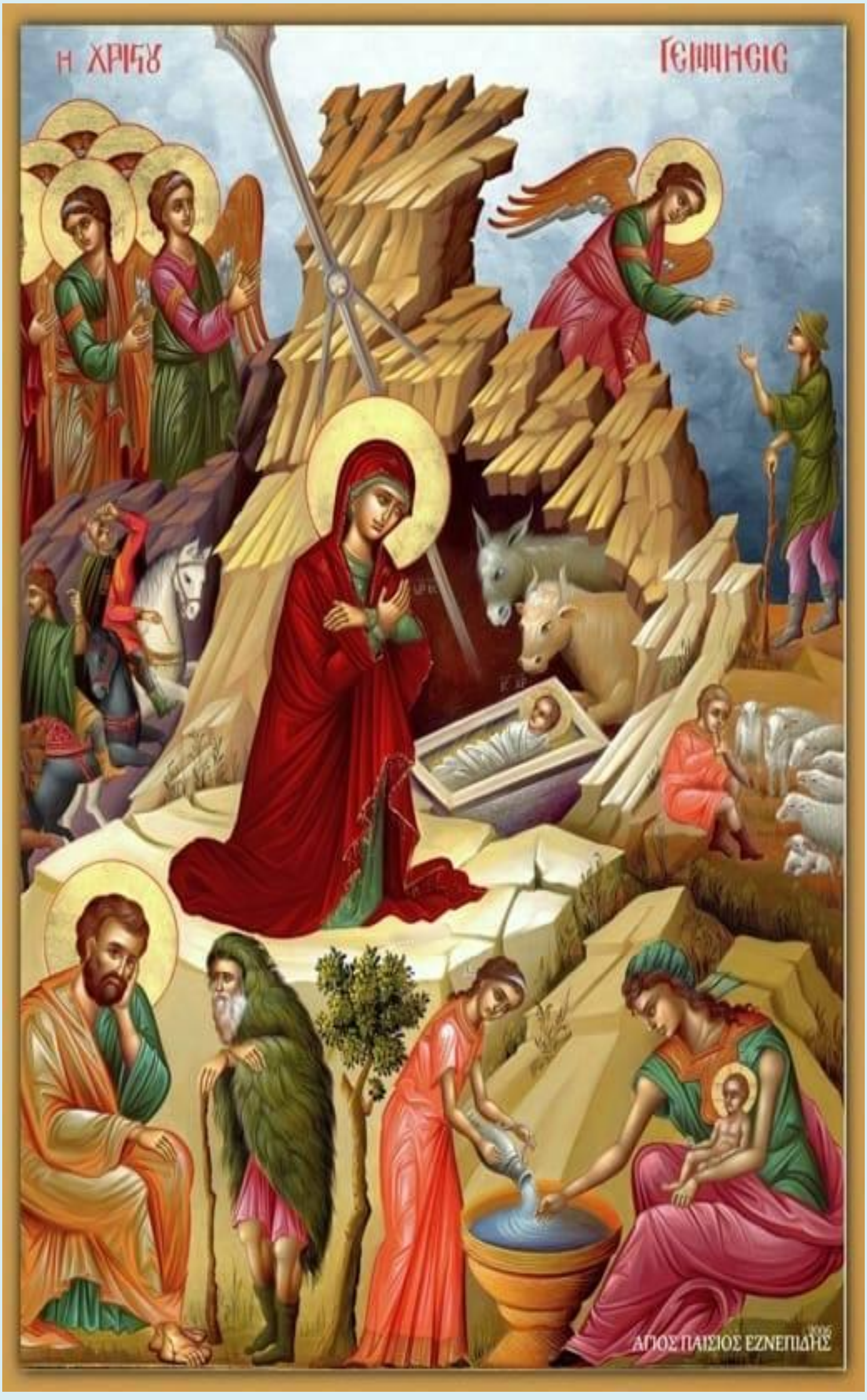

ΜΡ ΘΥ
IC XC

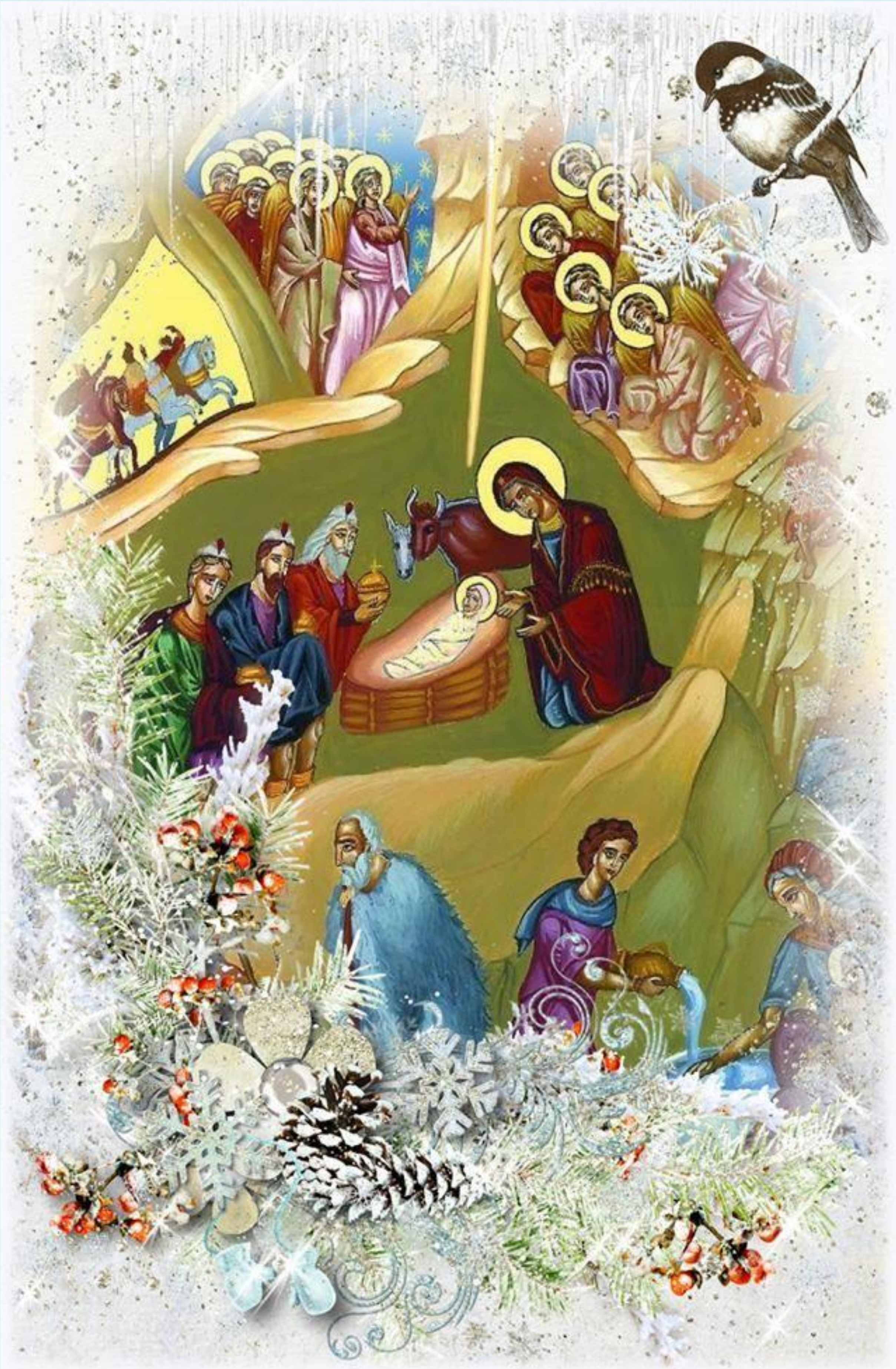

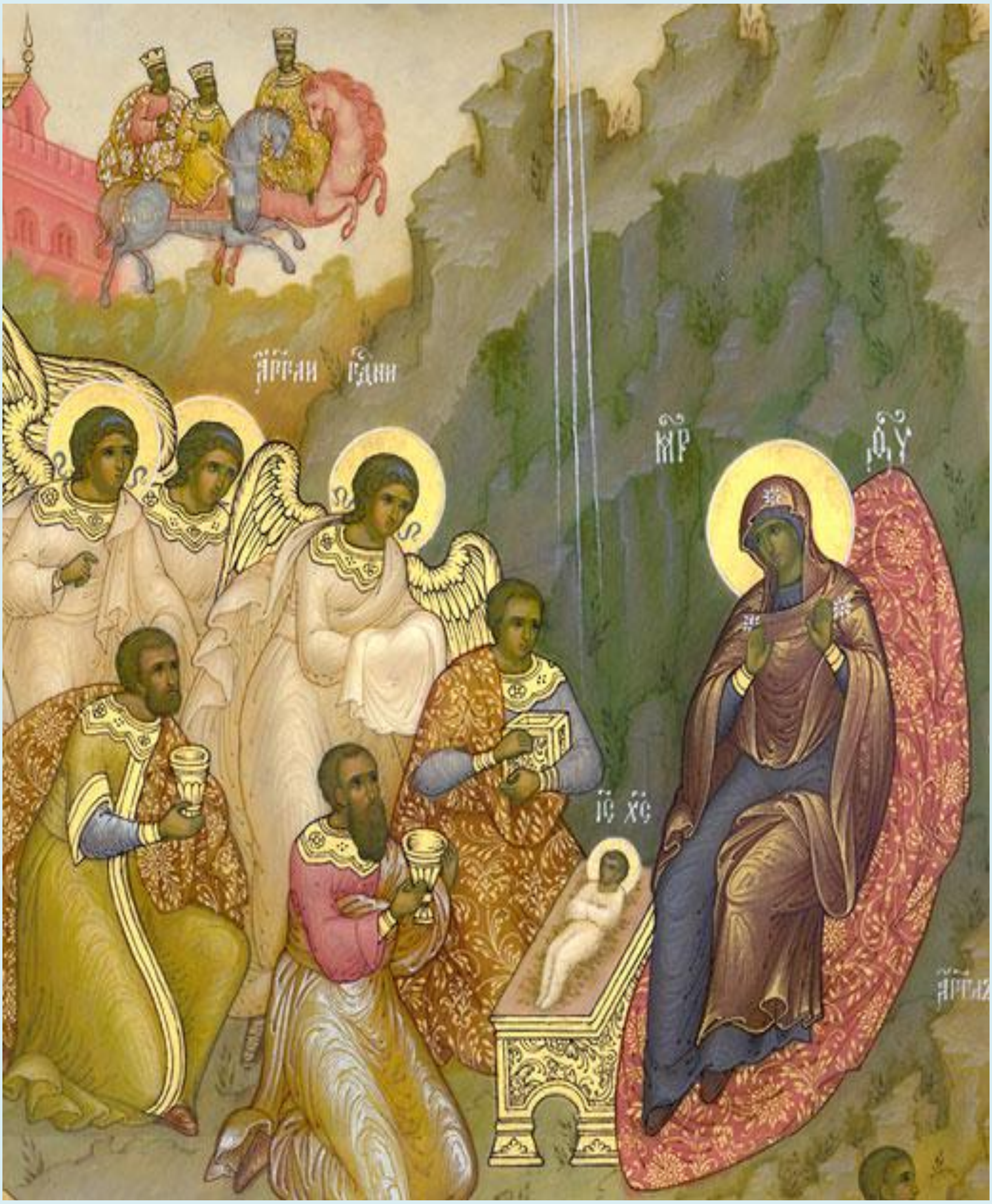

ΑΓΙΟΣ ΠΑΙΣΙΟΣ ΕΖΝΕΠΙΔΗΣ

NASTEREA DOMNULUI IIS. HS.
ioan moldovan 20

Bucuria Craciunului
sa salasluiasca
vesnic in inima ta
luminandu-ti sufletul

NAȘTEREA

25 decembrie

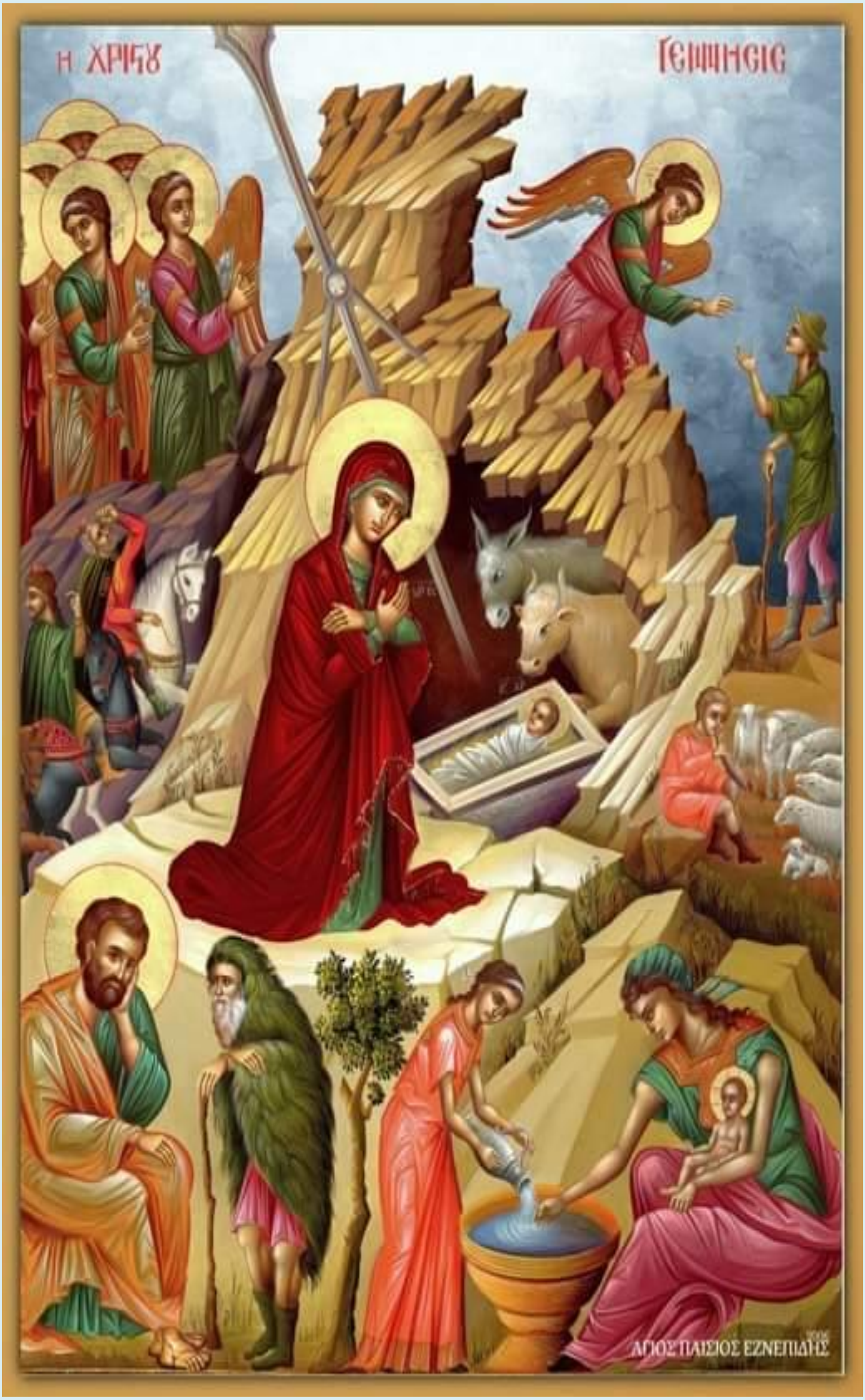

25 decembrie

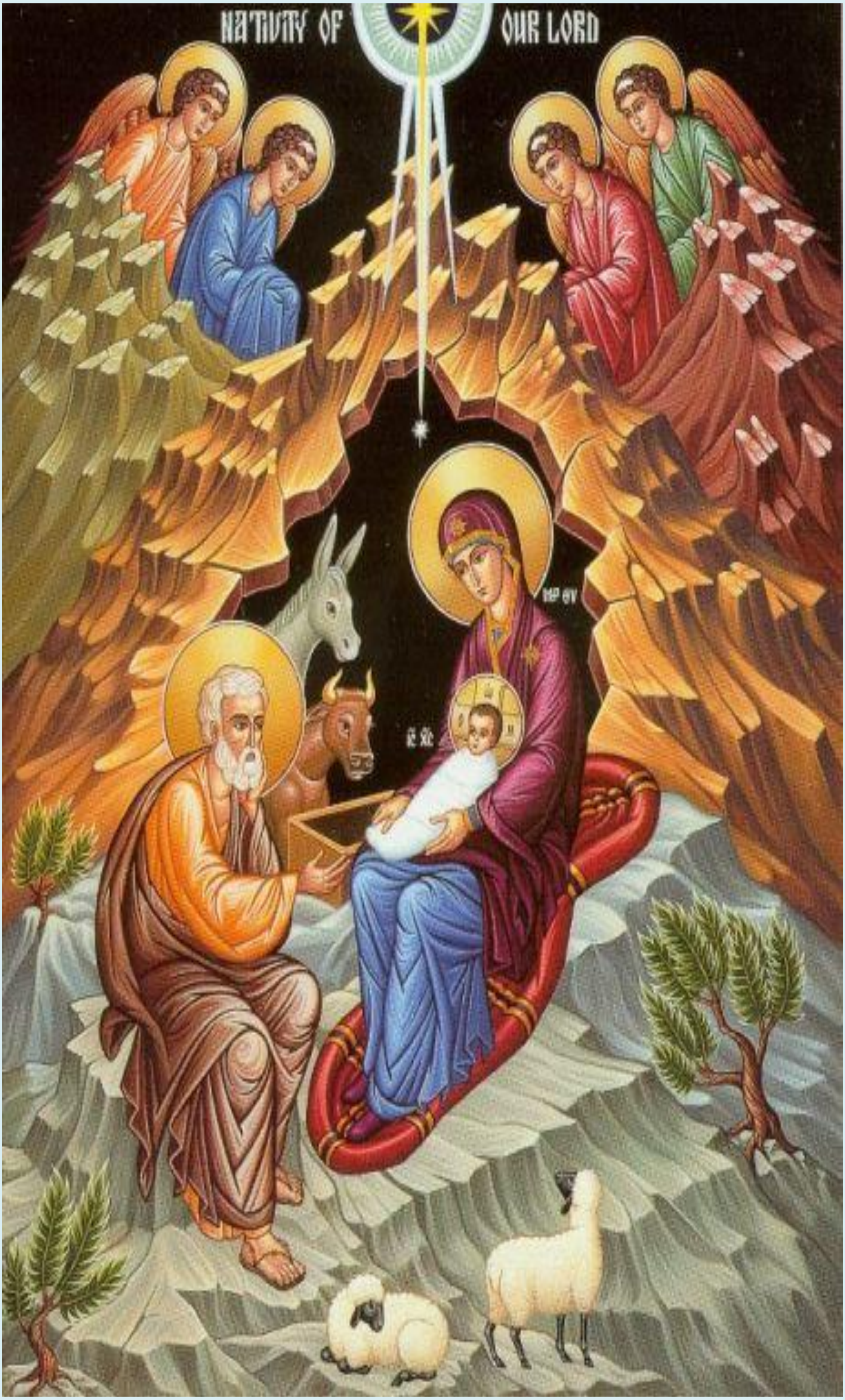

NAȘTEREA
DOMNULUI
M.D.

NAȘTEREA
DOMNULUI
M.D.

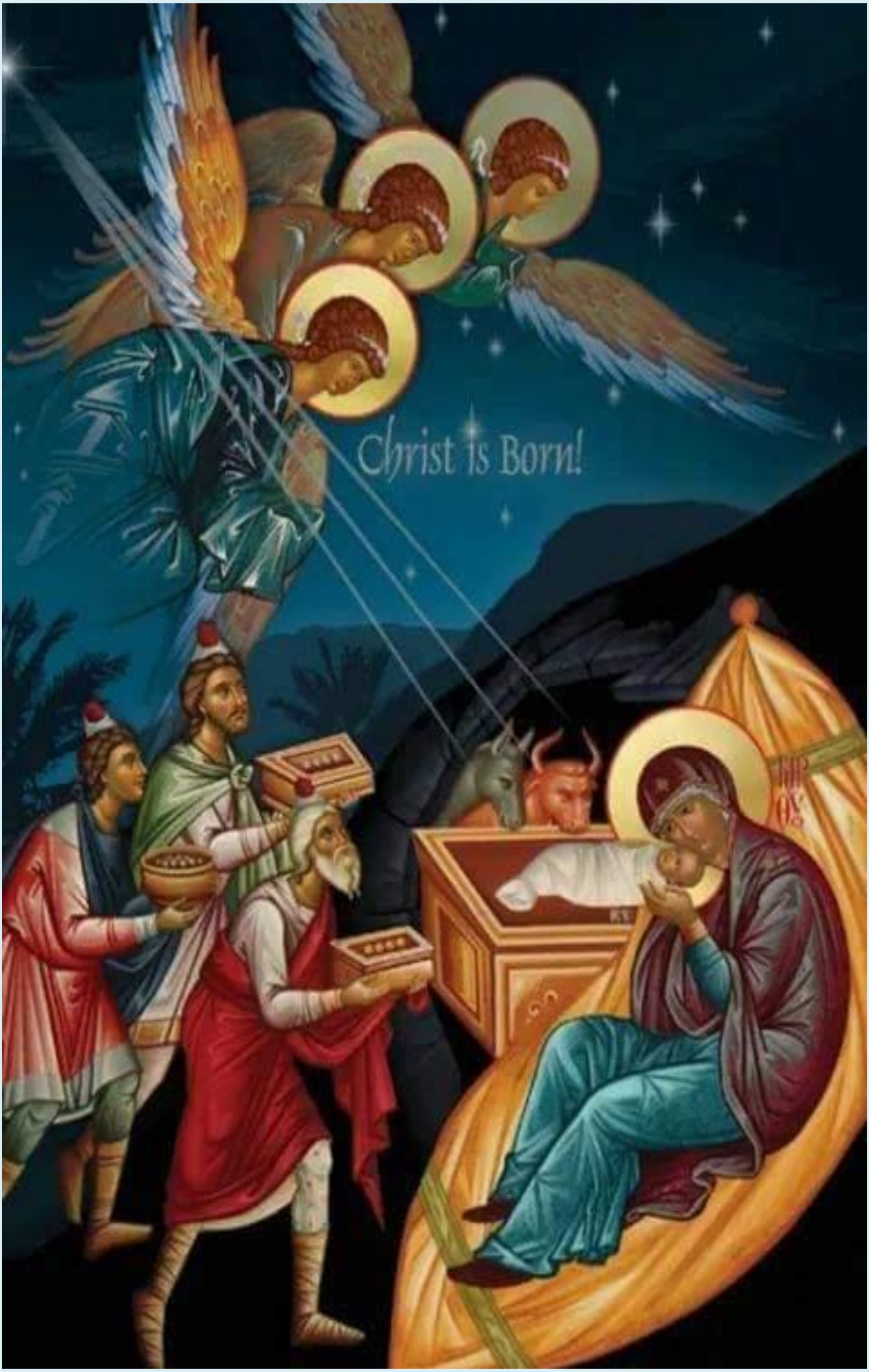

РОЖДЕСТВО ХРИСТОВО

ΑΓΙΟΣ ΠΑΙΣΙΟΣ ΕΖΝΕΠΙΔΗΣ

NAȘTEREA DOMNULUI

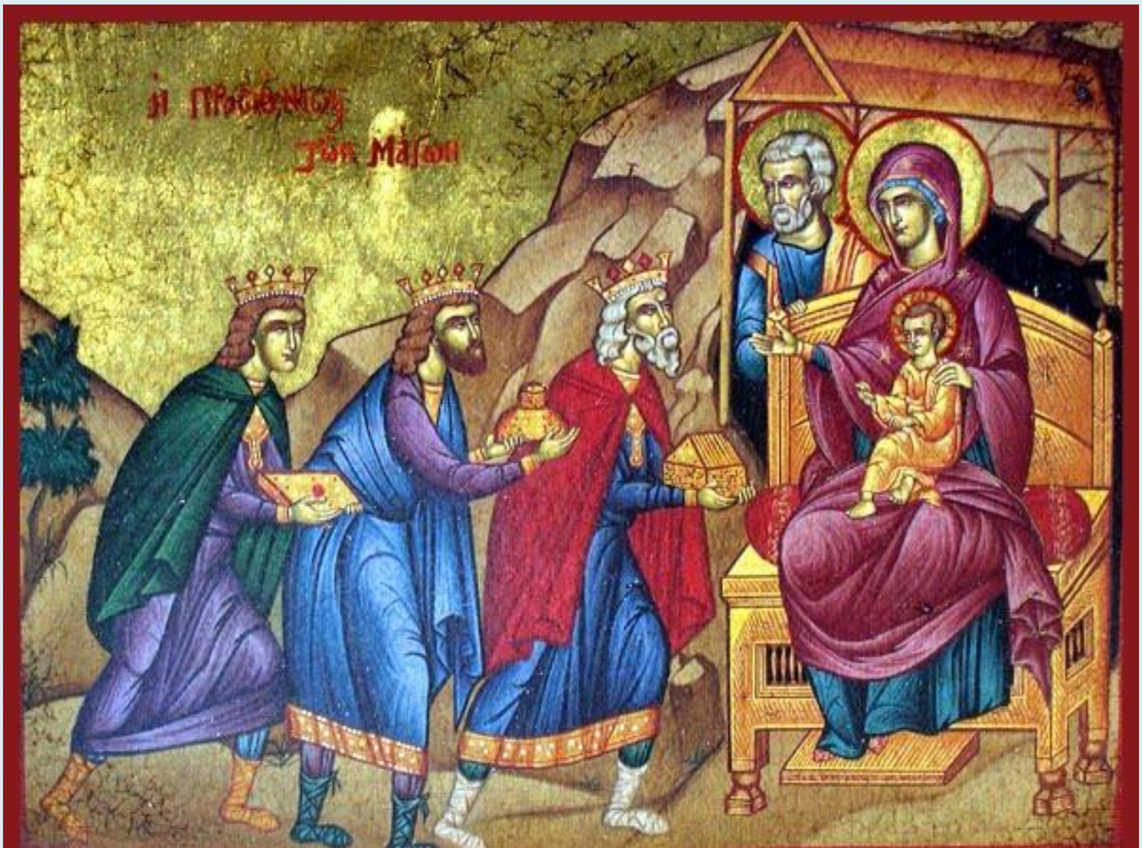

NATIVITY OF OUR LORD

NAȘTEREA DOMNULUI
©EDH

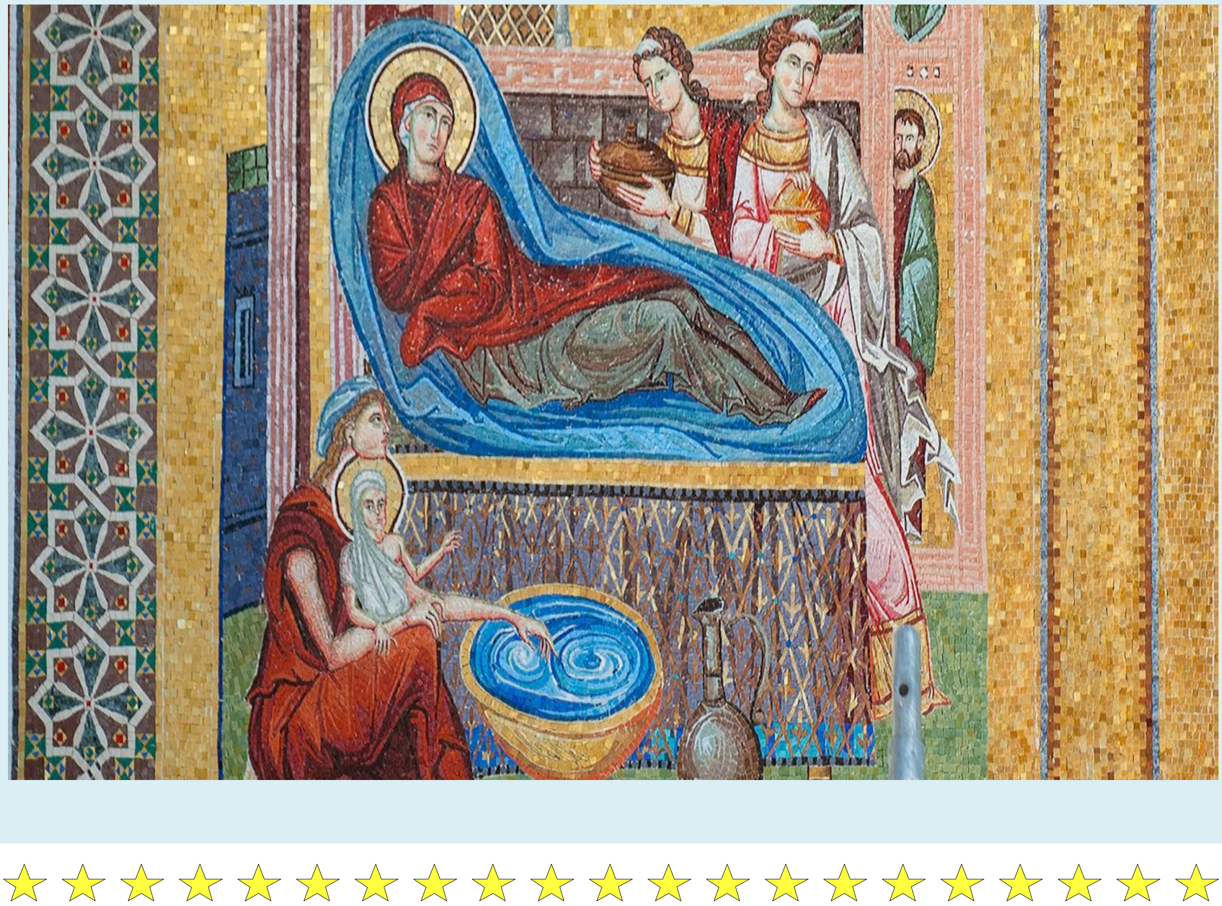

Christ is Born!

NASTEREA DOMNULUI IIS. HS.
ioan moldovan 2011

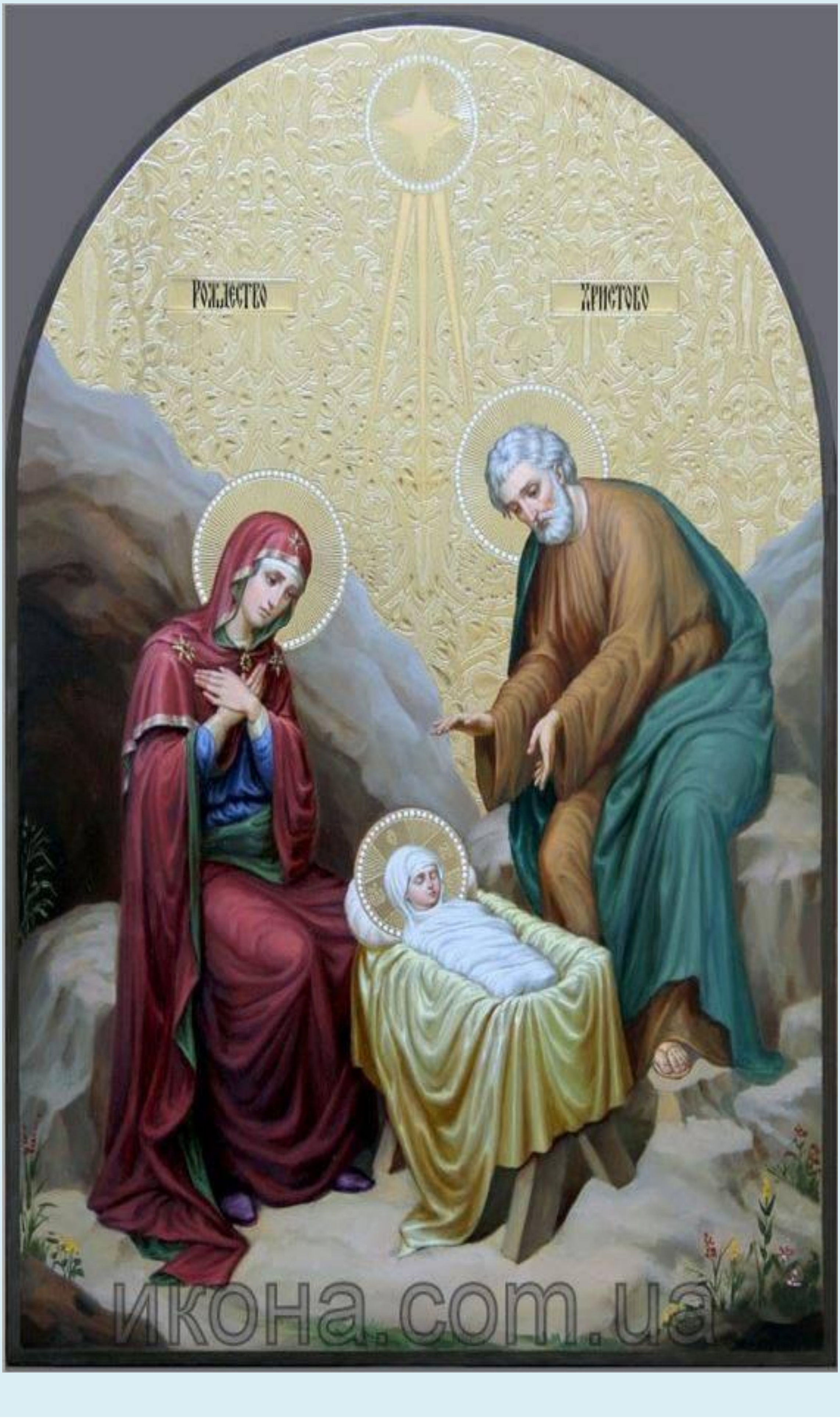

NASTEREA DOMNULUI IISUS HRISTOS

NAŞTEREA DOMNULUI

Рождество
Христово
икона.com.ua

მხოლოდ სიკეთე

ΠΑΝΑΓΙΑ
Η
ΕΓΚΥΜΟΝΟΥΣΑ
ΜΡ
ΘΥ

Η ΦΥΓΗ
εις Αίγυπτον
ΜΡ ΘΥ
Ο ΩΝ
ΙC ΧC
ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ Η ΚΑΤΑΦΥΓΗ
των αδίκως εκπατριζομένων φυγάδων

Slava Tie,
Dumnezeul nostru, slava Tie!
INCHINAREA MAGILOR
NASTEREA DOMNULUI IISUS HRISTOS
ADORATIA PASTORILOR
Iisuse,
Soarele Dreptatii,
scoate-ne din
intunericul pacatului.

С РОЖДЕСТВОМЪ ХРИСТОВЫМЪ!

Calendarul dezlegărilor din Postul Crăciunului 2021 pe stil vechi

(28 noiembrie 2021 - 6 ianuarie 2022)

BASILICA.RO

D	L	M	M	J	V	S
NOV 28	NOV 29	NOV 30	DEC 1	DEC 2	DEC 3	DEC 4
DEC 5	DEC 6	DEC 7	DEC 8	DEC 9	DEC 10	DEC 11
DEC 12	DEC 13	DEC 14	DEC 15	DEC 16	DEC 17	DEC 18
DEC 19	DEC 20	DEC 21	DEC 22	DEC 23	DEC 24	DEC 25
DEC 26	DEC 27	DEC 28	DEC 29	DEC 30	DEC 31	IAN 1
IAN 2	IAN 3	IAN 4	IAN 5	IAN 6		

mâncare de origine vegetală

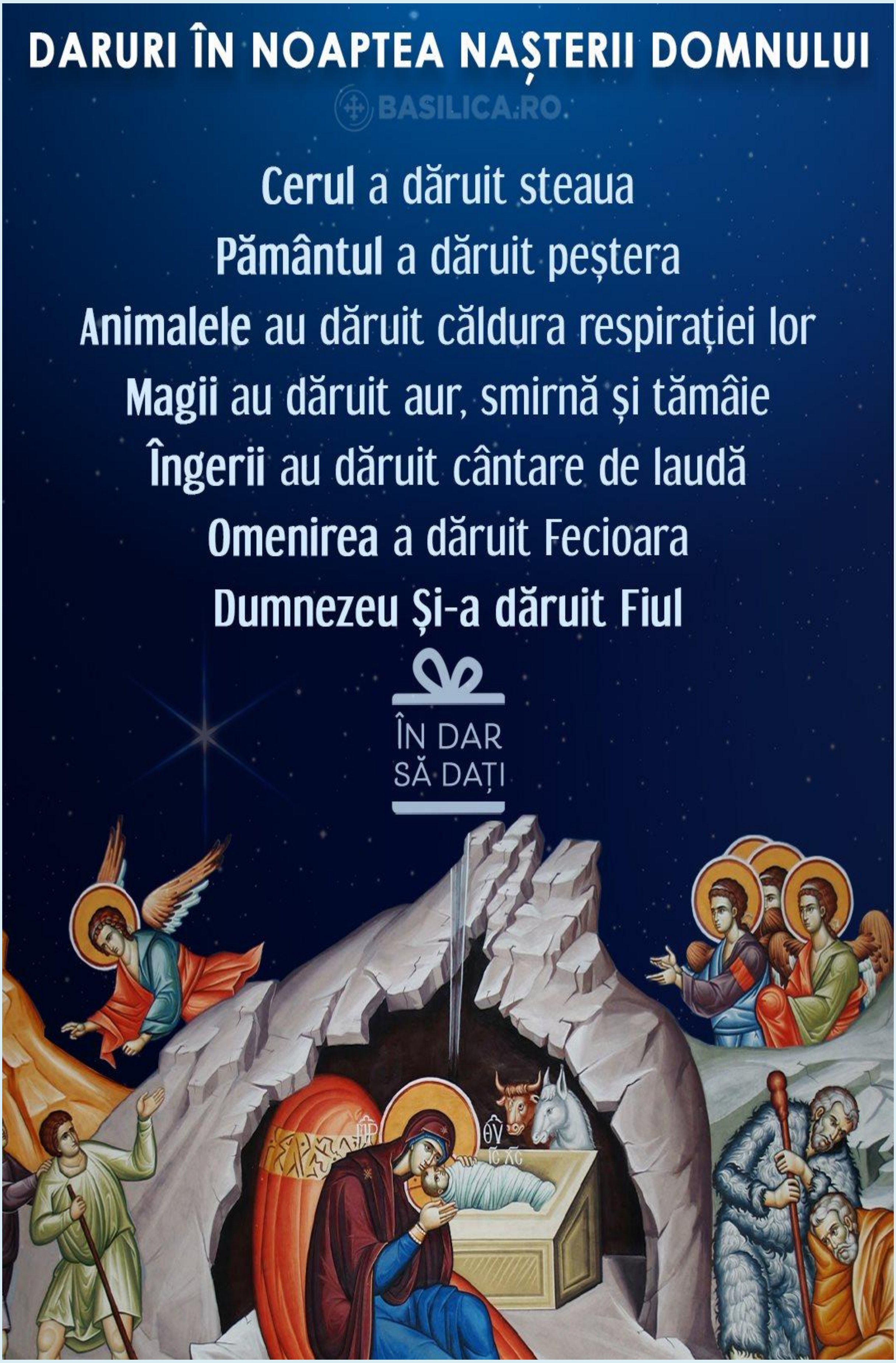
dezlegare la untdelemn și vin

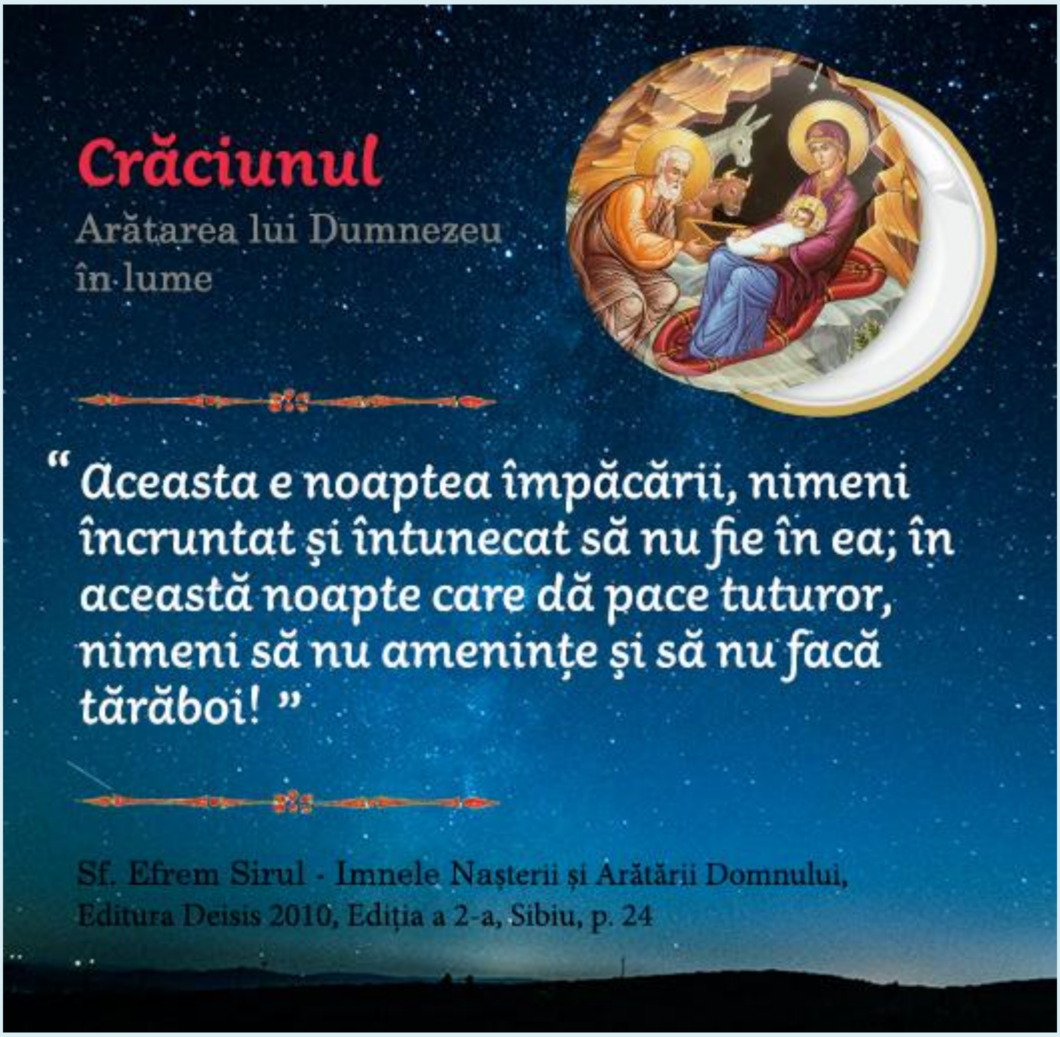
dezlegare la pește, untdelemn și vin

Carne

Lactate

Ouă

DARURI ÎN NOAPTEA NAȘTERII DOMNULUI
BASILICA.RO
Cerul a dăruit steaua
Pământul a dăruit peștera
Animalele au dăruit căldura respirației lor
Magii au dăruit aur, smirnă și tămâie
Îngerii au dăruit cântare de laudă
Omenirea a dăruit Fecioara
Dumnezeu Și-a dăruit Fiul
ÎN DAR
SĂ DAȚI

Crăciunul
Arătarea lui Dumnezeu în lume
“Aceasta e noaptea împăcării, nimeni încruntat și întunecat să nu fie în ea; în această noapte care dă pace tuturor, nimeni să nu amenințe și să nu facă tărăboi!”
Sf. Efrem Sirul - Imnele Nașterii și Arătării Domnului, Editura Deisis 2010, Ediția a 2-a, Sibiu, p. 24

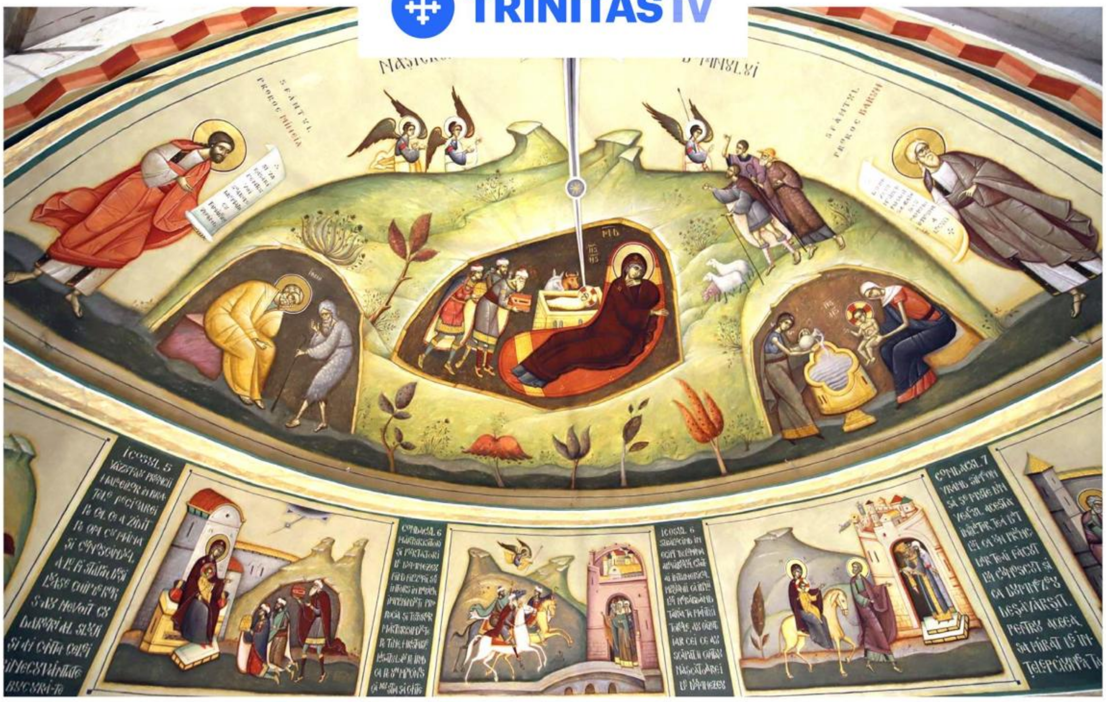

Crăciunul
Arătarea lui Dumnezeu în lume
“ Aceasta e noaptea Celui Blând; nimeni să nu fie amar și aprig în ea! În această noapte a Celui Smerit nimeni să nu fie trufaș și mândru! ”
Sf. Efrem Sirul - Imnele Nașterii și Arătării Domnului,
Editura Deisis 2010, Ediția a 2-a, Sibiu, p. 24

Darurile magilor
ne arată că universul întreg este darul lui Dumnezeu și la darul lui Dumnezeu se răspunde cu daruri: Aurul înseamnă calitatea Pruncului de a fi Împărat Veşnic. Tămâia îl arată că este Mare Preot sau Arhiereu Veşnic slujind lui Dumnezeu în Ceruri şi pe pământ. Smirna ne arată faptul că Pruncul Iisus când va creşte mare, va deveni adult, va trece prin moarte, dar va birui moartea prin Înviere.
BASILICA.RO

Darurile Magilor
BASILICA.RO
Aurul
înseamnă calitatea Pruncului Iisus de a fi Împărat veșnic
Tămâia
arată că este Mare Preot slujind lui Dumnezeu în ceruri și pe pământ
Smirna
arată că Pruncul va crește, va deveni adult și va trece prin moarte, dar va birui moartea prin Înviere

TRINITASTV

LUCA 2, 14

SLAVĂ ÎNTRU CEI DE SUS LUI DUMNEZEU ŞI PE PĂMÂNT PACE, ÎNTRE OAMENI BUNĂVOIRE!

Crăciunul

Arătarea lui Dumnezeu în lume

„Pe Eva, maica vieții (Fc. 3, 20), a născut-o (Adam) bărbatul care nu s-a născut niciodată; vrednică de crezare e fiica Evei care acum fără bărbat și-a născut Pruncul."

Sf. Efrem Sirul - Imnele Nașterii și Arătării Domnului, Editura Deisis 2010, Ediția a 2-a, Sibiu, p. 17

Crăciunul

Arătarea lui Dumnezeu în lume

Veghetorii (îngerii) s-au bucurat astăzi, căci Veghetorul (Iisus) a venit ca să ne trezească; cine va dormi în noaptea aceasta în care întreaga făptură veghează?

Sf. Efrem Sirul - Imnele Nașterii și Arătării Domnului, Editura Deisis 2010, Ediția a 2-a, Sibiu, p. 21

Crăciunul

Arătarea lui
Dumnezeu în lume

"Ca să nu-i tulbure prin măreția Sa pe cei ce-L vedeau, El S-a strâns pe Sine Însuși din tot universul în pământul evreilor, din tot acest pământ (S-a strâns) în Iudeea, și de aici (S-a strâns) în Betleem, până ce a umplu (doar) un mic pântec (al Mariei). Și ca un grăunte din grădina noastră și ca o rază mică pentru ochiul nostru, a răsărit, s-a întins și a umplut lumea."

Sf. Efrem Sirul - Imnele Nașterii și Arătării Domnului,
Editura Deisis 2010, Ediția a 2-a, Sibiu, p. 30

Crăciunul

Arătarea lui
Dumnezeu în lume

"Binecuvântat fie Copilul Care a bucurat astăzi Betleemul! Binecuvântat fie Pruncul Care i-a întinerit astăzi pe oameni! Binecuvântat fie Rodul Care S-a pogorât la noi, flămânzii! Binecuvântat fie Cel milostiv Care a îmbogățit dintr-odată toată sărăcia noastră și a umplut toate nevoile noastre. Binecuvântat fie Cel pe Care îndurarea Sa L-a plecat ca să tămăduiască bolile noastre."

Sf. Efrem Sirul - Imnele Nașterii și Arătării Domnului,
Editura Deisis 2010, Ediția a 2-a, Sibiu, p. 31

Crăciunul

Arătarea lui
Dumnezeu în lume

„Laudă Glasului Care S-a făcut trup și Cuvântului Celui Preaînalt Care S-a făcut carne. L-au auzit urechile, L-au văzut ochii, L-au pipăit mâinile și L-a mâncat gura."

Sf. Efrem Sirul - Imnele Nașterii și Arătării Domnului,
Editura Deisis 2010, Ediția a 2-a, Sibiu, p. 46

Crăciunul

Arătarea lui
Dumnezeu în lume

„Locuia în pântecele Maicii Sale, și în pântecul Său locuiau toate făpturile. Trupul Său se alcătuia în pântece, și putere Sa alcătuia toate mădularele."

Sf. Efrem Sirul - Imnele Nașterii și Arătării Domnului,
Editura Deisis 2010, Ediția a 2-a, Sibiu, p. 47

Crăciunul

Arătarea lui Dumnezeu în lume

"Sugea laptele Mariei, și dădea El Însuși de supt viață universului."

Sf. Efrem Sirul - Imnele Nașterii și Arătării Domnului, Editura Deisis 2010, Ediția a 2-a, Sibiu, p. 47

Crăciunul

Arătarea lui Dumnezeu în lume

Magii I-au adus smirnă și aur (Mt.2, 11), și în El era ascunsă comoara bogăției. Smirna și tămâia, pe care El le-a făcut, I le-au adus magii din cele ale Sale. "

Sf. Efrem Sirul - Imnele Nașterii și Arătării Domnului, Editura Deisis 2010, Ediția a 2-a, Sibiu, p. 48.

Crăciunul

Arătarea lui Dumnezeu în lume

„A fost văzut ca un copil pe uliță, și în El locuia Cel ce miluiește toate. În chip văzut îl înconjurau copiii pe uliță; și în chip nevăzut Îl înconjurau îngerii (veghetorii) cu frică."

Sf. Efrem Sirul - Imnele Nașterii și Arătării Domnului, Editura Deisis 2010, Ediția a 2-a, Sibiu, p. 49.

Crăciunul

Arătarea lui Dumnezeu în lume

„I-a dat lapte din laptele pe care El l-a făcut, I-a hrană din hrana pe care El o făcuse. El i-a dat Mariei laptele ca Dumnezeu, și tot El l-a supt de la ea ca om."

Sf. Efrem Sirul - Imnele Nașterii și Arătării Domnului, Editura Deisis 2010, Ediția a 2-a, Sibiu, p. 49.

Crăciunul

Arătarea lui Dumnezeu în lume

"Cum îți voi deschide izvoarele laptelui Ție, Izvorule? Cum Te voi hrăni pe Tine, Hrănitorul tuturor, de la masa Ta? Cum mă voi apropia cu scutece de Cel învăluit în raze?"

Sf. Efrem Sirul - Imnele Nașterii și Arătării Domnului, Editura Deisis 2010, Ediția a 2-a, Sibiu, p. 55

Crăciunul

Arătarea lui Dumnezeu în lume

"Cu Tine vreau să fug, ca întru Tine să dobândesc viața în tot locul! Cu Tine închisoarea nu mai e închisoare; căci întru Tine omul urcă la cer. Cu Tine mormântul nu mai e mormânt, căci Tu ești și învierea (In 11, 25)."

Sf. Efrem Sirul - Imnele Nașterii și Arătării Domnului, Editura Deisis 2010, Ediția a 2-a, Sibiu, p. 57.

Crăciunul

Arătarea lui Dumnezeu în lume

"Lăudat fie Cel Milostiv, Care s-a sfiit să folosească forța și a biruit fără silă prin înțelepciune, ca să dea oamenilor pildă cum să biruie cu pricepere prin putere și înțelepciune."

Sf. Efrem Sirul - Imnele Nașterii și Arătării Domnului, Editura Deisis 2010, Ediția a 2-a, Sibiu, p. 64

Crăciunul

Arătarea lui Dumnezeu în lume

Nașterea Ta, Doamne, s-a făcut maică a tuturor făpturilor, fiindcă a zămislit și a născut din nou umanitatea care Te-a născut. Ea Te-a născut trupește, iar Tu ai născut-o duhovnicește. Numai de aceea Te-ai născut, ca să naști pe oameni după asemănarea Ta. Iată, nașterea Ta naște toate, binecuvântat fie Cel ce S-a făcut tânăr și a întinerit toate!

Sf. Efrem Sirul - Imnele Nașterii și Arătării Domnului, Editura Deisis 2010, Ediția a 2-a, Sibiu, p. 88

Crăciunul

Arătarea lui Dumnezeu în lume

"Steaua despre care stă scris în Scriptură au văzut-o neamurile (păgâne) îndepărtate ca să fie rușinat poporul (ales). Poporul care-i învăța pe alții și era mândru a fost nevoit să afle de la neamuri cum și unde au văzut acelea răsăritul despre care a vorbit Valaam (Nm 24,17). Un străin (Valaam) L-a arătat pe Acela, și tot niște străini (magii) L-au văzut mai întâi. Binecuvântat fie Cel ce a stârnit gelozia poporului!"

Sf. Efrem Sirul - Imnele Nașterii și Arătării Domnului,
Editura Deisis 2010, Ediția a 2-a, Sibiu, p. 88

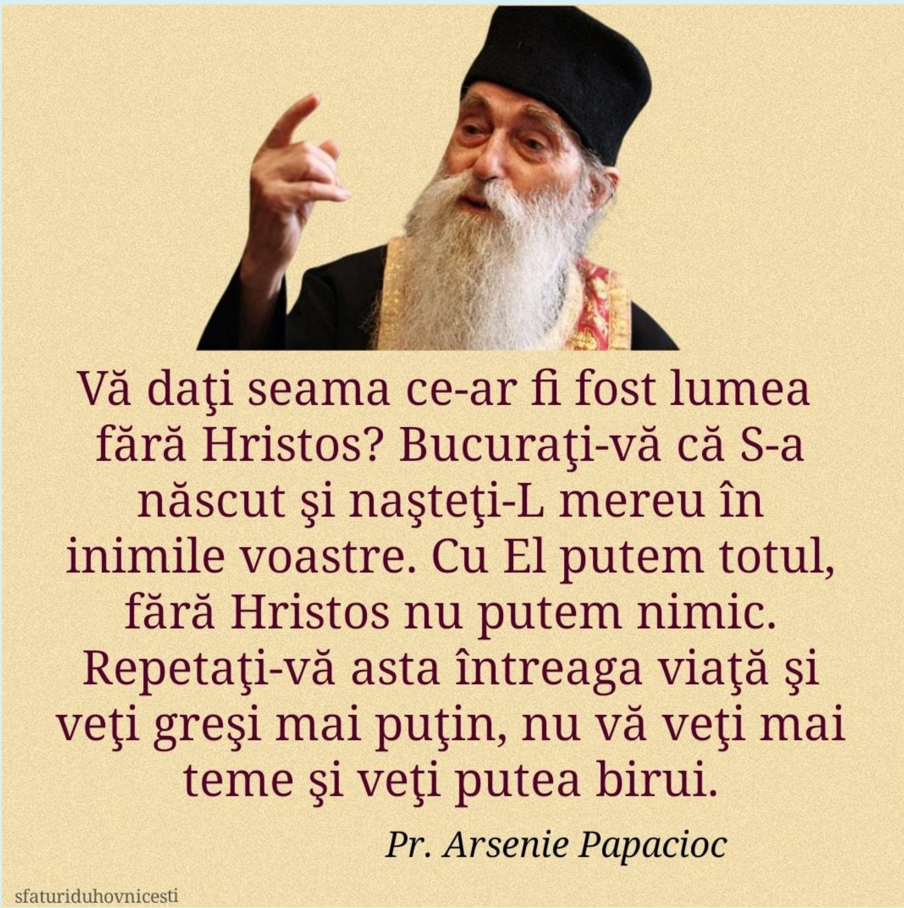
Crăciunul

Arătarea lui Dumnezeu în lume

"În această zi în care Dumnezeu a venit la păcătoși, cel drept să nu se ridice în cugetul său mai presus de cel păcătos!"

Sf. Efrem Sirul - Imnele Nașterii și Arătării Domnului,
Editura Deisis 2010, Ediția a 2-a, Sibiu, p. 88

Crăciunul
Arătarea lui Dumnezeu în lume
“Fericită cea în al cărei cuget și inimă ești Tu! Cetatea împăratului este ea pentru Tine, Fiule al împăratului; și o Sfântă a Sfintelor pentru Tine, Arhiereule!
Nu cunoaște nici grijă, nici osteneală pentru casă și bărbat (1 Co 7, 32-35).”
Sf. Efrem Sirul - Imnele Nașterii și Arătării Domnului, Editura Deisis 2010, Ediția a 2-a, Sibiu, p. 88

Vă daţi seama ce-ar fi fost lumea fără Hristos? Bucuraţi-vă că S-a născut şi naşteţi-L mereu în inimile voastre. Cu El putem totul, fără Hristos nu putem nimic. Repetaţi-vă asta întreaga viaţă şi veţi greşi mai puţin, nu vă veţi mai teme şi veţi putea birui.
Pr. Arsenie Papacioc
sfaturiduhovnicesti

Cand simt ca deznădejdea mă apucă,
N-am cui să plâng,
nici mama nu-mi mai este...
Și caut brate care să-mi aducă
O alinare, ca o ascultare de poveste.

Și o găsesc pe EA, mereu acolo,
Cu inima deschisă către mine,
E Mama noastră de dincolo,
Care mereu e gata să ne-aline.

† Naşterea Domnului

- Naşterea Domnului este sărbătorită în fiecare an pe 25 decembrie și ne aduce vestea venirii în lume a Fiului lui Dumnezeu făcut om, pentru mântuirea noastră.

- De vreme ce Fecioara urma să nască, neaflând loc de găzduire, a intrat într-o peşteră şi acolo L-a născut fără durere pe Domnul nostru Iisus Hristos.

- Acestui Prunc au venit să I se închine păstorii vestiţi de îngeri şi magii de la Răsărit, aducându-I daruri, ca unui Om şi Dumnezeu.

- Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, Cel ce cu trupul în peşteră Te-ai născut, mântuieşte-ne!

9 lucruri interesante despre CRĂCIUN

Betleem, înseamnă „casa pâinii”, simbol al Euharistiei

Magii au urmat Steaua timp de doi ani

Taina Nașterii a fost mai întâi vestită de îngeri unor păstori

Conform Sf. Ioan Gură de Aur, Steaua era Arhanghelul Gavriil

Pruncul Iisus s-a născut într-o peșteră

Magii Gaspar, Melchior și Baltazar au venit din țări diferite

Până în secolul IV, Nașterea Domnului era sărbătorită în aceeași zi cu Boboteaza

Au fost prezente două moașe, Zelomi și Salomea (verișoară a Maicii Domnului)

Nașterea Domnului este relatată în Evangheliile de la Matei și Luca

E sărbătoare şi e joc,
În casa ta acum.
Dar sunt bordeie fără foc
Şi mâine-i Moş Crăciun.

Acum te las, fii sănătos,
Şi vesel de Crăciun.
Dar nu uita, când eşti voios
Române, să fii bun!

"Hristos se naste, mariti-L"
"Hristos din ceruri, intampinati-!"
"Hristos pe pamant, inaltati-va"
"Cantati Domnului tot pamantul"
NASTEREA LUI HRISTOS

Vin și eu cu o urare...
Inima vă fie bună,
Fericirea o cunună,
Sănătatea vă-nsotească,
Dragostea să vă unească!
Ochii să vă strălucească,
Gura voastră să zâmbească,
S-aveți numai voie bună,
Totul să vă meargă strună!
Să iubiți, să fiți iubiți,
Răul să vă ocolească,
Pacea să vă însoțească!
Să fiți ocrotiti mereu
De Preasfântul Dumnezeu,
Asta la toți vă doresc,
De la Tatăl Cel Ceresc,
Sănătate și doar bine,
Crăciun Cu Bucurie!
Nașterea Lui Hristos
Să Vă Fie De Folos!
Pagina Citate Frumoase
Pagina Citate Frumoase

Bucuria Craciunului
sa salasluiasca
vesnic in inima ta
luminandu-ti sufletul

Ingerii sa
iti aduca
pacea de
SARBATORI!

Bucuria Craciunului
sa salasluiasca
vesnic in inima ta
luminandu-ti sufletul

Aripi de ingeri sa va atinga sufletul
si sa ia cu ei toate supararile,lasand
iubire,lumina si speranta in viata voastra!

Fie ca Noaptea Sfântă
a Naşterii Domnului
să vă aducă
pace în suflet
şi lumină în gânduri!
NetFlash.ro

Naşterea Ta, Hristoase Dumnezeul nostru, răsărita lumii lumina cunoştinţei; că întru dânsa, cei ce slujeau stelelor de la stea s-au învăţat să se închine Ţie, Soarelui Dreptăţii şi să Te cunoască pe Tine, Răsăritul cel de sus, Doamne, slavă Ţie.

Naşterea Domnului să vă aducă bucurie şi pace în casă şi în suflet.

Tropar la Praznicul Naşterii Domnului

25 Decembrie

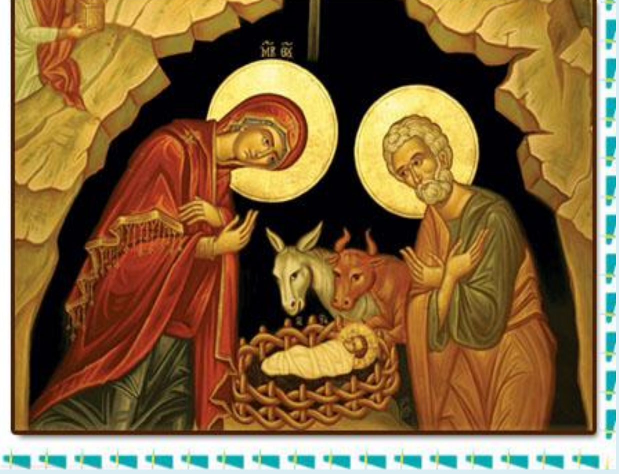
Naşterea Ta, Hristoase, Dumnezeul nostru, răsărit-a lumii lumina cunoştinţei; că întru dânsa cei ce slujeau stelelor de la Stea s-au învăţat să se închine Ţie, Soarelui dreptăţii şi să Te cunoască pe Tine, Răsăritul Cel de sus, Doamne, Slavă Ţie!

Tropar la Praznicul Naşterii Domnului

25 Decembrie

Naşterea Ta, Hristoase, Dumnezeul nostru, răsărit-a lumii lumina cunoştinţei; că întru dânsa cei ce slujeau stelelor de la Stea s-au învăţat să se închine Ţie, Soarelui dreptăţii şi să Te cunoască pe Tine, Răsăritul Cel de sus, Doamne, Slavă Ţie!

În noaptea de Crăciun S-a născut Iubirea pe pământ!